

ခင်ခင်ထူး

အညာသျှအညာသားကျွန်းမအေးမျိုးများ

ခုတီယကကြိမ်

စာမူခွင့်ပြုချက်
၅၀၁၆၁၉၁၂၀၇
မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက်အမှတ်
၅၀၀၈၀၇၀၆၀၈

ပုံနှိပ်
ဒုတိယအကြိမ်၊ (၁၀၀၀) အုပ်
ဧပြီလ၊ ၂၀၀၈

မျက်နှာဖုံးပန်းချီ
ဝသုန်

တန်ဖိုး
၃၅၀၀ ကျပ်

ဦးဝင်းချို (ဧည့်သည်အုပ်စု)
၂၁၃၊ ၃၁-လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့၊ က ထုတ်ဝေ၍
ဒေါ်ချိုချိုအေး (ဧည့်သည်အုပ်စု)
အမှတ် ၃၃၊ ၅၄-လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့၊ က
အတွင်းစာသားနှင့် မျက်နှာဖုံးကို ပုံနှိပ်သည်။

pdf မှတ်တမ်း

မျက်နှာပုံးစကင်၊ ကွန်ပျူတာ စာစီစာရိတ်
အချောသတ် pdf တည်းဖြတ်သူ

KyiLinChanMyae

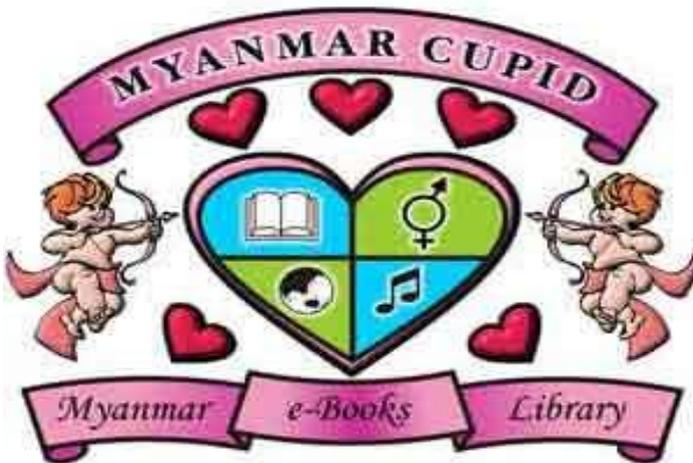
MMCP pdf Creator Group

မှ တင်ဆက်သည်။

မြန်မာအီးဘွတ်အဖြစ်

ပထမအကြိမ်

ဇွန်လ ၂၀၁၀

Commercial Use of This Book will be at Your OWN RISK

ခင်ခင်ထူး

အညာသူအညာသားကျွန်မဆွေမျိုးများ

(ဒုတိယအကြိမ်)

အညာကျေးလက်ကို ချစ်ခင်မြတ်နိုးတတ်သော

ပါရမီဖက်သို့

အမှတ်စာ

ကျွန်မစာအုပ်ကို 'အညာသူအညာသား ကျွန်မဆွေမျိုးများ' ဟု ခေါင်းစီးတပ်ထားပါသည်။ မြန်မာတို့၏ ဘဝနိမိတ်ပုံဖြစ်သော အညာကျေးလက် ယဉ်ကျေးမှုဇာတ်ခုံပေါ်တွင် ကပြနေကြသည့် ကျွန်မဆွေမျိုးဇာတ်ကောင်များကို ဇာတ်ပွဲကြည့်သူတစ်ယောက် အမြင်ဖြင့် ရေးကြည့်မိခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ပွဲကြည့်သူဆိုသော်လည်း သည်ဇာတ်ခုံပေါ်မှာ မိဘများနှင့်အတူ ကျွန်မသည်လည်း ဇာတ်ရုပ်တစ်ရုပ် ဖြစ်ခဲ့ဖူးပါသည်။ အညာ၏ ရပ်ဓလေ့၊ ရွာဓလေ့၊ ဘဝနေထိုင်မှု၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးများကို ရေးဖွဲ့ရာ၌ ပြောရင်းဆိုရင်း လည်ရင်းပတ်ရင်းက ကြားရမြင်ရသော အတို့အထိကလေးများသာ ဖြစ်ပါ၏။ လေးစားချစ်ခင် မြတ်နိုးဖွယ်ကောင်းသော အညာကျေးလက် ယဉ်ကျေးမှုကြီး တစ်ရပ်လုံးကို ခြယ်မှုန်းပြဖို့ ကျွန်မမှာ ခွန်အားမပြည့်သေးပါ။ ထို့အတူ ကျွန်မတို့ ရပ်ရွာဒေသက အညာဓလေ့ ယဉ်ကျေးမှုအားလုံးကို မှတ်တမ်းတင်နိုင်ပြီဟုလည်း

ကျွန်မ မဆိုဝံ့ပါ။ ရေးမည်ဆိုလျှင် ရေးဖွဲ့စရာတွေ ကျန်ပါသေးသည်။ အညာ
လေနှင့်ဆိုရပါလျှင် “သာလောက် ဘာကလိမ့်မတုံး” ဟု ဆိုရပါမည်။

ကျွန်မငယ်စဉ်က ရွာကျေးလက်မှာနေ၊ ရွာကျေးလက်မှာ ကြီးပြင်းခဲ့ရသော
‘တောသူ’ ဖြစ်ခြင်းကို ဘာအကြောင်းမှမရှိပါဘဲ ရှက်တတ်ခဲ့သည်။ တောသူ
ဆိုတာနဲ့ အောက်တန်းကျသလိုလို၊ ထုံထုံအလိုလို၊ ဆင်းတောင့်ဆင်းရဲလိုလို၊
ပညာမဲ့ အသိမဲ့သလိုလို ကျွန်မကိုယ်တိုင်က ခံစားခဲ့ရဖူးပါသည်။ အခုအချိန်
မှာတော့ ကျေးလက်တောသူဖြစ်ခဲ့ခြင်းကိုပင် ကျွန်မဂုဏ်ယူတတ်ခဲ့ပြီ။ စာတွေ
ရေးဖြစ်လာတော့ ကျေးလက်၏ တန်ဖိုးနှင့် ကျေးဇူးတရားကို ပိုလေးစား
ပိုမြတ်နိုးလာတတ်ခဲ့သည်။ သည်အညာ၊ သည်ရွာကလေးမှာ ဆွေမျိုးတွေ
ရှိနေတာကိုပဲ ဂုဏ်ရှိလေခြင်းဟု ထင်တတ်လာခဲ့သည်။ ကျွန်မဆွေမျိုးများနှင့်
ပတ်သက်ပြီး ရိုးသားခြင်း၊ ပွင့်လင်းခြင်းတွေအပေါ်မှာ ကရုဏာတွေ ပိုတတ်
လာခဲ့မိပါသည်။ အထူးသဖြင့် ဘိုးဘွားမိဘများ မွေးဖွားရာ၊ ခေါင်းချရာ ဇာတိ
ပဝတ္တိမြေကို ပို၍ သံယောဇဉ်ကြီးလာခဲ့ခြင်းပဲ ဖြစ်ပါသည်။ သည်အကြောင်း
တရားတွေကို အခြေခံပြီး ကျွန်မ သည်စာအုပ်ကလေး ရေးဖြစ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါ၏။

သည်စာအုပ်ကို ကျွန်မ စတင်ရေးဖွဲ့ခဲ့စဉ်က ကျွန်မဆွေမျိုးဇာတ်ကောင်တွေ
သည်လောက် များများစားစား ထည့်သွင်းရေးဖွဲ့ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု မထင်ခဲ့ပါ။
သို့သော် ကျွန်မစိတ်ကူးရသလို ‘ဆန်စဉ်ရှာ ကျည်ပွေလိုက်’ ရေးသွားရင်းဖြင့်
ရှည်လျားပေများ စာဖတ်ပရိသတ် ငြီးငွေ့သွားမည်စိုးသောကြောင့် ကျွန်မ
တစ်ခန်းရပ်လိုက် ရပါသည်။ နောင်တွင် အညာကျေးလက် ယဉ်ကျေးမှု စရိုက်ဖွဲ့
များကို ကျွန်မ ဆက်လက်ရေးဖွဲ့သွားရန် စိတ်ကူးလည်း ရှိပါသည်။

သည်စာအုပ်ကို သုံးလလောက်နှင့် ကျွန်မ အပြီးရေးဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ ခါတိုင်းဆိုလျှင် ကျွန်မစိတ်ကူးကလေးတည့်မှ၊ ရေးချင်စိတ် တော်တော်ပြင်းပြမှ ဝတ္ထုတိုတစ်ပုဒ် တူတူတန်တန် ဖြစ်လာတတ်သလို၊ ကျွန်မ ဝါသနာကြီးလှသော ကျွန်မအတွက် ရေးရမှာ သိပ်အားမထုတ်ရသော ဘောလုံးအားကစား သုတဆောင်းပါးများကိုသာ ကျွန်မ စိတ်ပါလက်ပါ ရေးဖြစ်ခဲ့သည်။ သည်စာအုပ်ကို ရေးမိသည့်အခါမှာတော့ ကျွန်မဆွေမျိုး ဇာတ်ကောင်တွေကပဲ ကျွန်မကို 'လိုက်ခဲ့စမ်းပါအေ' ဟု ဆွဲခေါ်သွားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်မ၏စာမူကို ရွှေအမြဲတေမဂ္ဂဇင်းတွင် အခန်းဆက် လစဉ်တင်ဆက်သွားဖို့ စိတ်ကူး ရှိသော်လည်း မဂ္ဂဇင်းမှာ တစ်ဘက်ကရေးရင်းဖြင့် စာမူပြီးသွားပြန်တော့ လုံးချင်းစာအုပ်အဖြစ် စုစုစည်းစည်း ထုတ်ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

သည်စာအုပ်သည် ကျွန်မ၏ ပထမဆုံး လုံးချင်းစာအုပ်ဟုလည်း ဆိုနိုင်ပါသည်။ အညာကျေးလက်နေ ကျွန်မဆွေမျိုးများဆီ တစ်ခေါက်တစ်ကျင်း အလည်သွားရင်း ကျွန်မ၏ငယ်ဘဝ ကြာဆစ်ချိုးပန်းတစ်ကုံးလို အမျှင်တစ်ကန့် အဆစ်တစ်ကန့် တွယ်ဆက်ရင်း နောက်ဆုံး ကြာပန်းကလေးတစ်ပွင့် ပေးလိုရင်း ဖြစ်ပါ၏။ စာဖတ်ပရိသတ်၏ နှလုံးသားအိုင်သာမှာ ပွင့်လန်းလာသော ကြာပွင့်ကလေးတစ်ပွင့် ဖြစ်လာပါလျှင် ကျွန်မ ဝမ်းသာကျေနပ်လှပါပြီ။

သည်စာအုပ်နှင့်ပတ်သက်ပြီး ကျေးဇူးတင်ရမည့်သူ တော်တော်များများ ရှိပါသည်။ ပထမဆုံး ရွှေအမြဲတေမဂ္ဂဇင်း အယ်ဒီတာချုပ် ဆရာဦးဝင်းငြိမ်းနှင့် ရွှေမိသားစုများကို ကျေးဇူးစကားဆိုချင်ပါသည်။ ကျွန်မ စာမူပေးပို့ခဲ့သည့် လမှစ၍ အဆက်မပြတ် ဖော်ပြပေးခဲ့သော ဆရာနှင့်တကွ ရွှေအဖွဲ့သူ အဖွဲ့သားများ၏ ကျေးဇူးကြောင့်သာ ကျွန်မ လုံးချင်းစာအုပ် ရေးဖြစ်သွားခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။

နောက် ကျွန်မကို စိတ်ဓာတ်ခွန်အားပေးသူတစ်ဦးမှာ ကျွန်မ၏ တက္ကသိုလ် ဘဝက အာစရိယန္တယ်ဝင် ဆရာမလည်းဖြစ်၊ ကျွန်မရေးဖြစ်သမျှ စာတွေကို မအားလပ်သည့်ကြားမှ စောင့်ဖတ်ဝေဖန်ထောက်ရှုရင်း မကောင်းမြစ်တာ ကောင်းရာညွှန်လတ်ခဲ့သူ ကျေးဇူးရှင်ဆရာမ ဒေါ်ဝင်းဝင်းမေ (VEC ပညာ့ရိပ်သာ) ကိုပဲ ဖြစ်သည်။

ကျွန်မ၏ မွေးသမိခင် ‘အမေ’ ကတော့ ကျေးဇူးအနန္တ တင်ရမည့် သူဖြစ်သလို အမေကျေးဇူးတရားကြောင့်လည်း သည်စာအုပ်ကို ကျွန်မ မပင်မပန်း ကြိုးစားအားထုတ်နိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ ကျွန်မငယ်စဉ်ကတည်းက ရွာအကြောင်း၊ ရပ်အကြောင်းများကို ကျွန်မအသွေးအသားထဲ စိမ့်ဝင်ပျံ့နှံ့ လာအောင် အမေက အကြောင်းသင့်တိုင်း တအောက်မေ့မေ့ ပြောနေတတ်ခြင်း ကသည်ပင် ကျွန်မအတွက် ကုန်ကြမ်းတွေဖြစ်နေတော့သည်။ ကျွန်မ လုံးချင်း စာမူကြီး ပြီးသွားပြန်တော့လည်း ကျန်းမာရေး မကောင်းသည့်ကြားကပင် ရွာ ဘုန်းကြီးကျောင်းထွက် အမေက “ပေးစမ်းပါအေ ငါဖတ်ပါဦးမယ်” ဟု ဆိုကာ ဖတ်ရှုဝေဖန် မြင်သမျှ အကြံဉာဏ်များ ထပ်ပေးခဲ့ပြန်ပါသည်။ သည်စာအုပ် မှာတော့ နှုတ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အကြံဉာဏ် အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ မညာမတာ တည်းခြင်း၊ ဖြတ်ခြင်း၊ ဖြည့်ခြင်း၊ ဆက်ခြင်းလုပ်ခဲ့သော အယ်ဒီတာသည် အမေဖြစ်၏။ သူ့ဘဝ၊ သူ့အကြောင်းဖြစ်ရုံမက သူ့ဘိုး၊ သူ့ဘ ကျေးလက်ဘဝထဲက စီးဆင်းလာသူမို့ ကျွန်မစာအုပ်၏ အဖြစ်သင့်ဆုံး အယ်ဒီတာလည်း ဖြစ်ပါသည်။ အမေဖတ်ပြီးနောက် ကျွန်မ ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက် ခဲ့ရသည်မှာပင် တစ်လလောက် ထပ်ကြာခဲ့ပါသည်။

နောက် ကျေးဇူးတင်ချင်သူများမှာ သည်စာအုပ်ထဲက တကယ်ရှိခဲ့၊ ရှိဆဲ ကျွန်မဆွေမျိုး ဇာတ်ကောင်တွေကိုပဲ ဖြစ်သည်။ သည်ဆွေမျိုးများနှင့် ထိရင်း

စပ်ရင်း၊ နေရင်းထိုင်ရင်း၊ ဆော့ရင်းကစားရင်း၊ ပဲဆွတ်ရင်း မြေပဲနုတ်ရင်း၊ နွားကျောင်းရင်း ခဲထုရင်း ကျွန်မ ကြီးပြင်းခဲ့ရသည်။ ကျွန်မ၏ ငယ်ဘဝတွေကို စောင့်ရှောက်ခဲ့ကြသည့် ဆွေမျိုးများ၏ ကျေးဇူးကလည်း ကြီးမားလှပါသည်။

ဒါ့အပြင် ကျွန်မ စာမူကြမ်းကို စာအုပ်ကလေးဖြစ်တဲ့အထိ ကူညီ ဆောင်ရွက် ပေးခဲ့ကြသော မမလူထုမတင်ဝင်း၊ ဆရာညီပုလေး၊ ဆရာညီစေမင်း၊ ဆရာဆူးငှက်၊ ဆရာဦးလှပိုင်၊ လူထုကြီးပွားရေး ကွန်ပျူတာ အဖွဲ့နှင့် စာဖတ်ပရိသတ်အားလုံးကို ကျွန်မ ကျေးဇူးဥပကာရ တင်ရှိပါကြောင်း ဖော်ပြ အပ်ပါသည်။

လေးစားလျက် ...

ခင်ခင်ထူး

၂၀၀၃ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ

မန္တလေး

(၁)

“ဖာတစ်တန် အထုပ်တစ်ဖက်ထမ်းပါလို့

သဒ္ဓါလန် ကျွန်ုပ်သက်သက် ပန်းရုံပါ

အညာပြန် ရုတ်တရက် မလှမ်းနိုင်ဘူး

(မယ်တင့်ရယ်) နှုတ်ဆက်စမ်းချင်လို့ ဝင်ခဲ့တယ်...”

(ဆရာကြီး သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း အညာပြန်လေးချိုးကြီး)

မြစ်လေတသွေးသွေး လှိုင်းအိတ်ဖွေးဖွေးကြားမှာ ရှေ့ကိုတိုးသည် ဆိုရုံကလေး တနွဲ့နွဲ့ခတ်မောင်းနေသည့် သဘောကြီးပေါ်မှာ ကျွန်မတို့ ရှိနေကြသည်။ သည်လမ်းသည်ခရီးကို ကျွန်မ မရောက်တာ နှစ်အတော်ကြာပြီ။ ကျွန်မစိတ်အထင် ငါးနှစ်ကျော် ခြောက်နှစ်လောက်ရှိရောမည်။ ငယ်စဉ်ကလေးဘဝကတော့

သည်လမ်း သည်ခရီးကို စုန်ချည်ဆန်ချည်ဖြင့် ကျွန်မပျော်ခဲ့ရဖူးသည်။ သည်လိုပဲ သင်္ဘောအို ပြည်ကူးတို့ကြီးတွေကို စီးရမြဲဖြစ်သည်။ အိမ်နှင့်မဝေးလှသော ဂေါဝိန် ဆိပ်ကမ်းကို မနက်စောစော ထသွားရပြီး ကြုံရာ ကူးတို့သင်္ဘောတစ်စီးစီးကို စီးလိုက်သွားရုံဖြင့် ရွာကိုရောက်နိုင်သည်။ ရွာခရီးသည် သင်္ဘောဖြင့် တစ်မနက် ခရီးဖြစ်သည်။ စစ်ကိုင်း၊ မြင်းမူ၊ မြောင်၊ ဆီမီးခုံတို့ကိုလွန်လျှင် ရွာခြေရိပ်ကို သင်္ဘောပေါ်က မြင်ရတတ်သည်။

ကျွန်မတို့ ရွာကလေးက ဧရာဝတီမြစ် အရှေ့ဘက်ကမ်းခြေက ရေဝင် ရွာကလေး။ သစ်ပင်ကြီးတွေ အုပ်အုပ်ဆိုင်ဆိုင် ရွာတန်းရှည်ကလေးကို လှမ်းမျှော် ကြည့်လိုက်လျှင် ကျွန်မငယ်ငယ်က ကစားနေကျ ညောင်ပင်အိုကြီးကို အထင်ကရ မြင်နေရတတ်သည်။ ညောင်ရွက်သံတရဲရဲ၊ ကျေးငှက်သံတကျီကျီ တကျာကျာတို့မှာ ကျွန်မဘဝ၏ အမှတ်တရအသံများ ဖြစ်နေဆဲ။ ရွာသို့ပြန်ရတိုင်း ကျွန်မမှာ စိတ်လက်ပေါ့ပါးသွက်လက်၍ မြူးတူးခုန်ပေါက်ချင်စိတ်ဖြစ်ရစမြဲ။ အခုတော့ ကျွန်မ၏ ကလေးဘဝတွေက ကျန်ရစ်ခဲ့ပြီ။ ဘဝ၏ ပျော်စရာ၊ မောစရာတွေ ကြားမှာ စုန်ချည်ဆန်ချည်ကူးခတ်နေရင်း ကျွန်မနှင့်ရွာ လိုအပ်စွာဝေးခဲ့ကြရသည်။ သို့သော်လည်း ကျွန်မ၏ ရင်တွင်းတစ်နေရာမှာတော့ ရွာကလေးက ထာဝရ တည်ရှိနေခဲ့သည်။

ကျွန်မတို့ရွာသည် မြင်းခြံမြောက်ဘက် ဆီမီးခုံနယ်တွင်းရှိ အညာကျေးလက် ပီသော ရွာကလေးဖြစ်သည်။ မန္တလေးက သင်္ဘောဖြင့် စုန်ဆင်းလာလျှင် ဆီမီးခုံကို ရောက်သည်။ ဆီမီးခုံ၊ စားကြိုး၊ ကြည်ရွာ၊ ပြီးတော့ ကျွန်မတို့ရွာ ‘ဥဒယ’။ ဥဒယရွာ၏ အောက်ဘက်မှာတော့ မြစ်ကမ်းနားရွာကလေးများဖြစ်သည့် ကန်တော်၊ ဂင့်ဂဲ၊ ကိုင်း၊ ရန္တပို စသည့်ရွာများ စဉ်တိုက်ဆက်တိုက် ရှိနေကြသည်။ ကျွန်မတို့ ရွာနှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင် မြစ်အနောက်ဘက် ကမ်းမှာတော့ ကုန်းဘောင်ခေတ်က ထင်ရှားခဲ့သည့် ပညာရှိသုခမိန် ရွှေပြည်ဝန် ယောမင်းကြီး ဦးဘိုးလှိုင်၏ ဇာတိ ချက်ကြွေ ရွာပုလဲရွာ။ ကျွန်မတို့နယ်တစ်ကြောကတော့ ရပုလဲ၊ ရေပုလဲ စသည့်

အသုံးအနှုန်းဖြင့် ခေါ်ဝေါ်ကြပါသည်။ ရွာပုလဲနှင့် လေးဖာလုံ လောက်မှာတော့ ပထမသင်္ဂီဇာ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ဇာတိ ပေါက်ချောင်းရွာ ရှိသည်။

ကျွန်မတို့ရွာသည် ‘ဥဗ္ဗဒန္တိပျို့’ ကို ရေးစပ်သီကုံးခဲ့သော ဆရာရွှန်း အပိုင်စား ဆီမီးခုံရွာ၊ အင်္ဂလိပ်မြန်မာ ပထမစစ်ပွဲ စစ်ပြေငြိမ်းစာချုပ် ချုပ်ဆိုခဲ့သည့် ရန္တပိုရွာ၊ ယောမင်းကြီးဇာတိ ရွာပုလဲရွာ စသည့် ရွာသုံးပွင့်ဆိုင် အလယ်ဗဟိုတည့်တည့်မှာ ရှိနေတာကိုပဲ ဘာရယ်မသိ ကျွန်မ ဂုဏ်ယူနေတတ်သည်။ ကျွန်မတို့ရွာကလေးက သမိုင်းမဝင်သော်လည်း သမိုင်းရှိသော ရွာကလေးပဲဖြစ်သည်။

‘ဥဒယ’ဆိုသည့် ရွာအမည်ကလေးကို ကျွန်မ အလွန်မြတ်နိုးသည်။ မြန်မာ အက္ခရာ စာလုံးတွေကြားမှာ သုံးနှုန်းခဲ့သော စာလုံးသုံးလုံးကို ပူးပေါင်းစုစည်း၍ ထားသော ဥဒယ။ ဥဒယဆိုသည်ကို အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ကြည့်ဖို့ရာကလည်း အလွယ်တကူနှင့်မရ။ ပါဠိသက် ဝေါဟာရ အဘိဓာန်ကျမ်းမှာတော့ ဥဒယ ဆိုသည်မှာ ပါဠိစကားလုံးဖြစ်၍ ‘ထွက်ပေါ်ရာ’ ဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည်ဆို၏။ ဒါကလည်း ကျွန်မအရွယ်ရောက်မှ သိလာရခြင်းဖြစ်သည်။ ငယ်ငယ်တုန်းကတော့ ဥဒယဆိုတာ ဘာမှန်းမသိ။ ရွာကလည်း မသိကြပါ။

“မသိပေါင်အေ ... တို့မွေးကတည်းက ဥဒယဆိုလို့ ဥဒယသာ ... ဘာရယ် လို့တော့ မဆိုနိုင်ပေါင် ... ညည်းဘကြီးချော မေးကြည့်ပါလား”

ကြီးတော်ကတော့ မသိတာကို မသိကြောင်း ဝန်ခံသည်။ ဗေဒင်ဆရာ ဘကြီးမုန်းကတော့

“ဗေဒင်စကားဟဲ့ ... ဥဒယလာဘ်ကို ဆိုသာရယ်၊ လာဘ်ကောင်းသယ်ပေါ့” ဟု မယုတ်မလွန်ဖြေသည်။ ဘကြီးချောကတော့ ရွာစွဲကြီးသည်။ ရှေ့မှီနောက်မှီ ဖြစ်သည်။ စာပေဗဟုသုတ လောကီလောကုတ္တရာ နဲ့စပ်သည်။

“ငါ့မြေးရဲ့ ဥဒယဆိုတာ ဥဒည်းအရပ်ကွဲ့။ အရှေ့ နေထွက်တဲ့ အရပ်ကို ဆိုတာ။ မြစ်အနောက်ဘက် ကမ်းသားတွေက မြစ်အရှေ့ဘက်ကမ်းကို ပြောင်းလာ ကြရသယ် ... မိုးမကောင်း ချောင်းမစီးလို့ထင်သာပဲ။ တို့အရှေ့ဘက်ကမ်းက လူ ပညာရှိ ရဟန်းပညာရှိ ပေါသယ် ... ဆန်ရေစပါးများသယ် ... မြက်ကောင်း ရေကြည်ပေါသယ်။ ဥဒည်းအရပ်ကို ပြောင်းကြစို့လို့ စကား စရာက သည်ရွာကို ဥဒည်းအရပ် ခေါ်ကြတာ ... သည်ကမှ ဥဒယ ဖြစ်လာတာပေါ့” ဟုဖြေသည်။ ကျွန်မတို့ရွာက ဆန်ရေစပါးပေါသည်။ မြက်ကောင်းရေကြည် ပေါသည်တဲ့လား။ ပါဠိသက် ဝေါဟာရအဘိဓာန်မှာတော့ သည်လို့ဖြစ်သည်။

ဥဒည်း ... နေထွက်ရာတောင်

“ငါးထွေမာရ်လှည်း၊ အောင်မြေဇင်းဝယ်၊ ဥဒည်းပြုဗ္ဗာ၊ ရှေ့မျက်နှာက”

“ဘိုးဦးတန်ကြည်၊ ဥဒည်ပြုဗ္ဗာ၊ တောင့်သာသင်းပွင်း”

“မာရဝိဇည်း၊ စိန်ပြတည်းထက်၊ ဥဒည်းနေရုဏ်”

“တစ်ဆင့်တစ်ဆင့်၊ ဥဒည်းနှင့်လျှင်၊ နှိုင်းချင့်ညီဘိ၊ ရဝိမည်သာ၊ သူရိယာသည်”

“ဥဒည်းတောင်ထိပ်မှ ပေါ်ထွန်းသော နေလှလင်ကဲ့သို့သော”

ကျွန်မကတော့ ကိုယ့်ရွာ သူ့ရွာ အနိုင်စကားပြောကြလျှင် ‘ပန်းမှာ မဇူသက၊ တောင်မှာ ဂန္ဓာမာဒန၊ မိုးမှာ ပေါက္ခရဝဿ၊ ရွာမှာ ဥဒယ’ ဟု အဘသင်ထားသလို ပြောတတ်မြဲဖြစ်သည်။ သည်လိုဆိုတိုင်း အဘက အင်မတန် သဘောကျတာ ကျွန်မ မှတ်မိပါသည်။ ကျွန်မကိုယ်တိုင်ကလည်း ရွာကို စွဲလမ်းလွန်းလှသည်။

ကျွန်မ၏ ရွာစွဲစိတ်နှလုံးမှာ ငယ်ဘဝကစ၍ သန္ဓေတည်ခဲ့သည်။ ကျွန်မတို့ မိဘဘိုးဘွားဘီဘင်များ၏ ဇာတိပဝတ္တိမြေအရင်းဖြစ်သော ကျေးလက်၏ စရိုက်များမှာလည်း ကျွန်မတစ်ကိုယ်လုံးရှိ သွေးသားများတွင် မွေးကတည်းက စီးဝင်ပျံ့နှံ့နေခဲ့သည်ဟု ထင်ပါသည်။ မြို့ပြတွင် ကြီးပြင်းနေထိုင်သူပေမယ့် ကျွန်မ ငယ်ဘဝတစ်လျှောက်လုံး ရွာမှာအနေများခဲ့သည်။ နွေရာသီ မြို့ကျောင်းတွေ ပိတ်လျှင် အဘိုးအဘွားများနှင့်တကွ ကျွန်မဆွေမျိုးများရှိရာ ရွာကလေးဆီသို့ ကဆုန်ပေါက်ပြန်မြဲ။

ရွာမှာ တစ်နေ့လုံး နွားကျောင်းရင်း၊ မြေပဲကောက်ရင်း၊ ဆော့ကစားရင်း အပျော်ကြီး ပျော်ခဲ့ရပုံများကို မမေ့နိုင်ပါ။ လွတ်လပ်ကျယ်ပြောသော ကျေးလက်၏ စိမ်းဖန့်ဖန့်အရသာကို ကျွန်မ မက်မောခုံမင်ခဲ့ရတာကလည်း ဒါတွေကြောင့်ပါပဲ။ ကျောင်းတွေဖွင့်၍ မြို့သို့ပြန်ရတိုင်း ကျွန်မငိုရမြဲ။ တစ်ခါတစ်ရံ အဖေ့ရေဒီယိုကလေးက နံနက်ချိန်ခါတေးသံသာ အစီအစဉ်လာလို့ အဆိုတော် လှလှရီ၏ ‘မယ်တို့ရွာ’ သီချင်းကလေးလာလျှင် ကျွန်မမှာ ရွာကိုလွမ်းလွန်း၍ မျက်ရည်ဝဲမိပါသည်။

“ မယ်တို့ရွာ သာစခန်းကို အလည်လာစမ်းပါကွယ် x x x မြရောင်ချယ် လယ်ယာတလင်းနဲ့ ကန်သင်းရိုးတစ်လျှောက်ဝယ် x x x ထနောင်းပင်တွေ အသွယ်သွယ် ဖူးကြတယ် ပွင့်ကြတယ် x x x ပွင့်ကြတယ် ဖူးကြတယ် x x x ကြည်နူးလို့ စိတ်ဝယ်ပျော်မဆုံးတယ် ”

ကျွန်မနှုတ်ကပင် တိုးတိုးဖွဖွ ဆိုညည်းနေမိတတ်ပါသည်။ မြစ်ပြင်မှာ ငွေရောင်လှိုင်းအိကလေးတွေ ဂယက်ထနေသလို ကျွန်မရင်တွေလည်း တဖျပ်ဖျပ် ခုန်နေသည်။ ငယ်ငယ်ကလေးဘဝကို ချက်ချင်းကြီး ပြန်ရောက်သွားသလို လွမ်းလွမ်းဆွတ်ဆွတ် ခံစားရသည်။ မရောက်တာ ကြာပြီဖြစ်သော ရွာကလေး

ကတော့ ကျွန်မကို စိမ်းနေမည်မထင်ပါ။ ရွာကလေးက ကျွန်မကို နားလည်မြဲ ဖြစ်ပါသည်။ နွေးထွေးသော အညာကဆွေမျိုးများ၊ ရွာဦးထိပ်က ရွာသာ ညောင်ပင်ကြီးနှင့် ကျွန်မအသည်းနှလုံးမှာ အစွဲလမ်းဆုံးဖြစ်သော ဆရာတော့် ကျောင်းပေါက်ဝက သော်ကပင်ကြီးနှစ်ပင်။ နွေဦးရာသီမှာ စိမ်းနုရွက်သစ်များနှင့် အတူ သော်ကပန်းဖူး အခိုင်အခိုင် အဆုပ်အဆုပ်ကြီး တွေကြောင့် ကျွန်မ အားတွေ ရှိရမြဲ ဖြစ်သည်။ ပွင့်အန်ချိန်တန်လျှင်တော့ စိမ်းညိုနေသော ကတ္တီပါရွက်သစ်တို့ ကြားမှာ ပတ္တမြားအသွေးလို နီစွေးနေသော သော်ကပွင့်တွေကို ကျွန်မတို့ တွေ့မြင်ရ တတ်ပါသည်။ သည်အခါ ဘာရယ်မသိ။ ကျွန်မရင်ထဲတွင် ပျော်ရွှင် ကြည်နူးမှုတွေ နှင့်အတူ ဝါးတံချူနှင့် ပန်းခိုင်အဆုပ်အဆုပ်ကြီးတွေကို ဆွတ်ချူပန်ဆင်ခဲ့ရပုံ တွေကို သတိရမိ၏။ သည်သော်ကပွင့်တွေက ကျွန်မတို့ရွာကလေး၏ အောက်မေ့ စရာ သင်္ကေတလိုပဲ ကျွန်မရင်မှာ ထင်ဟပ်နေတော့သည်။

“ပလိစ် အိတ်ကစ် ကျူးမီ မိတ်ကံဝေး”

စိတ်ကူးထဲမှာ ကျွန်မ ဘယ်လောက်ပျော်ဝင်နေမိသည်မသိ။ ကျွန်မဘေးမှာ နိုင်ငံခြားသားတစ်ယောက်က သူ့နေရာသွားဖို့ ကျွန်မကို ခွင့်တောင်းနေတာကိုပင် သတိမထားမိလိုက်။

“အို ... ဆောရီး”

ကျွန်မ နေရာမှထ၍ လမ်းဖယ်ပေးလိုက်သည်။

သည်တစ်ခေါက် ကျွန်မ စီးလာသည်မှာ ‘ရွှေကိန္နရီ’ သုံးထပ်သင်္ဘောကြီး ဖြစ်သည်။ ကျွန်မတို့ ငယ်ငယ်တုန်းကတော့ သည်လို သင်္ဘောကြီးတွေ မရှိသေးပါ။ ရွှေကိန္နရီက မန္တလေးမှ ပုဂံညောင်ဦး ပြေးဆွဲသော အထူးရေယာဉ်။ နိုင်ငံခြားသား ခရီးသည်များ အထူးသဖြင့် စီးလေ့ရှိကြသည့် သင်္ဘောလည်း ဖြစ်သည်။ သင်္ဘော

တစ်စင်းလုံးမှာ နိုင်ငံခြားသားခရီးသည်တွေနှင့် ပြည့်နှက်နေသည်။ ကျွန်မစိတ်ထင်လေးဆယ်ကျော် ငါးဆယ်လောက်ပင် ရှိမည်ထင်သည်။ သည်ခရီးသည်တွေ ပိုသည့်လက်မှတ်ဖြင့် ကျွန်မတို့က စီးကြရသည်မို့ မြန်မာခရီးသည်ကတော့ နှစ်ဆယ်လောက်ပဲရှိသည်။ ကျွန်မခေါင်းထဲမှာ ဖျတ်ခနဲ အတွေးတစ်ခု ဝင်လာသည်။ တကယ်လို့များ ကျွန်မသာ နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည် တစ်ခုခုမှာ တာဝန်အရ သွားရောက်နေထိုင်ပြီး သည်လို နိုင်ငံခြားသားတွေကြားမှာ နေရမယ်ဆိုရင်ကော ... ။ အတွေးနှင့်ပင် ကျွန်မ သွေးလန့်သွားမိသည်။ ပြီးတော့ ကျွန်မ ချစ်သောရွာကလေးကို အလိုလို လွမ်းဆွတ်မိသလို ဖြစ်သွားရသည်။ ဒါက မျိုးချစ်စိတ်နှင့်မဆိုင်ပါ။ ဇာတိသမုဒယ စိတ်နှင့်သာ ဆိုင်မည်ထင်ပါသည်။

“ငါ နေရာပြောင်းထိုင်တော့မလို့ ... တိုးဒစ်တွေကြားထဲ ငါမနေတတ်ဘူး ... ဟိုးအနောက်ပဲပိုင်းက ကိုယ့်လူကိုယ့်လူချင်းပဲ သွားထိုင်မယ်”

အမေက သူ့အထုပ်ကလေးကို ရင်မှာပွေ့ပြီး နေရာပြောင်းသွားတော့ ကျွန်မမှာ ရယ်ရသေး၏။ အမေလည်း ကျွန်မလို ခံစားမိနေမှာ အသေအချာပါပဲ။ နိုင်ငံခြားသားကတော့ တစ်လမ်းလုံး ဝင်လိုက်ထွက်လိုက်နှင့် မြန်မာ့ ကျေးလက် ရှုခင်းတွေကို အဝေးကနေ ဓာတ်ပုံ တဖျပ်ဖျပ် ရိုက်နေသည်ကော။ ကျွန်မက တို့တိုင်းပြည်က လှသလားလို့မေးတော့ သူက **Very Nice** တဲ့။ ပြီးတော့ မင်းတို့ တိုင်းပြည်မှာတော့ ဟောသည် ဧရာဝတီမြစ်ကြီးက အလှဆုံးပဲလို့ ဆိုလိုက်သေးသည်။ သူ့ဟာသူ အရိုင်းအတိုင်း စီးဆင်းနေတာကိုက လှနေတာတဲ့။ **Untamed River** ပေါ့။ ကျွန်မရော သူပါ ဧရာဝတီကို တစ်မျှော်တစ်ခေါ် လှမ်းကြည့်လိုက်သည်။ မွန်းတည့်နေရောင်အောက်မှာ ရွှေရည်တွေ ဆမ်းထားသလို ဖျိုးဖျိုးဖျပ်ဖျပ်နှင့် တလက်လက်ခါနေသော ဧရာဝတီကြောင့် ကျွန်မကိုယ်ကို မတ်လိုက်မိသည်။ ဧရာဝတီက ကျွန်မတို့အတွက် ဂုဏ်ယူစရာ မြစ်တစ်စင်း တဲ့လား။ ကျွန်မ မြင်ဖူးနေကျ ဧရာဝတီသည်ပင် ကနေမှ ပို၍ လှနေသည်ထင်မိ၏။

“ဘော် ... ဘော် ... ဘော် ...”

ဆီမီးခုံအထွက်မှာ သဘောကြီး ဥဩဆွဲလိုက်တော့ ကျွန်မ အလိုလို ထရပ်မိပါသည်။ ကွဲအက်တုန်ရီနေသော သဘောဥဩသံက ကျွန်မရင်ကို လှိုင်းထ သွားစေသည်။ သဘောကုန်းပတ် သံလက်ရန်းဘက်ကို ထွက်ရပ်ရင်း ရွာစဉ်တွေကို လှမ်းမျှော်ကြည့်လိုက်သည်။ ကျွန်မရှေ့တည့်တည့်မှာ စားကြူးရွာစွန်းက ‘ပေါက်အို’ နတ်နန်းကြီးကို ဘွားခနဲ မြင်လိုက်ရသည်။ ကြီးမားသော ညောင်ပင် အုပ်အုပ်ကြီးအောက်မှ ရွှေရောင်တစ်စ လင်းလက်နေသော စေတီကလေးနှင့် မြစ်ဘက်ကို ကျားကန်ထားသော ရေကာအုတ်တံတိုင်း ဖြူဖွေးဖွေးကြီးက ကျွန်မ၏ ရွာပြန်မြင်ကွင်းတွေထဲတွင် ပထမဆုံး စွဲလမ်းရသည့် မြင်ကွင်းဖြစ်သည်။ သည် ပေါက်အိုနတ်က ကျွန်မတို့ တစ်နယ်လုံး ဆိုင်သည့်ပိုင်သည့် နတ်မို့ ရွာရောက်တိုင်း ကျွန်မတို့ မဖြစ်မနေ သွားရောက်ဦးတိုက်ရသည့် နတ်ကွန်းလည်း ဖြစ်သည်။ ရွာမပြန်ဖြစ်ခဲ့လျှင်တောင် ကိုယ်ရှိနေရာအရပ်ကနေ လက်ဖက်တစ်ရိုး၊ ကွမ်းရိုး တစ်ညှာ လှမ်းပြီး ပူဇော်ပသကြရသည်။ ဘာကြောင့်ရယ်တော့မသိ။ အိမ်မှာ မကောင်းသည့် အတိတ်၊ နိမိတ်များ ရှိသည်ထင်လျှင် အမေကတော့ ပေါက်အိုနတ် ကို လက်ဖက် ဆီဆမ်းကလေး လှမ်းပြီးတင်တတ်သည်။

“ငါတို့နတ်က သိပ်သဘောကောင်းသာအော့ ... နန်းထိနန်းရောက် မလာ နိုင်လို့ သည်ကနေ လှမ်းတောင်းပန်လည်း ကျေနပ်သယ်ရယ် ... ။ အဲ တစ်ခုတော့ ရှိရဲ့ ... အိမ်ထောင်များပြုလို့ တခြားနယ်သားဆိုရင်တော့ သူ့ နတ်ကွန်း လက်ထိ လက်ရောက်သွားပြရသယ် ... လူသစ်များတိုးပါသယ်ပေါ့အေ ... အပ်ရသာ ... ။ မအပ်မိလို့ရှိရင်တော့ ကိုင်တတ်သယ် ... ဒါပေသိ ကိုယ့်လူမကိုင်ဘူးတော့ ... တစ်မိန်းကိုကိုင်သာ”

ကျွန်မဒွေးလေး ဒေါ်ဇီးကွက်၏ပြောစကားကို ကျွန်မရယ်ချင်မိသည်။ နတ်က ဒွေးလေးပြောသလို ဟုတ်မဟုတ် မသေချာသော်လည်း သည်ပုံအတိုင်းဆိုရင်ဖြင့် ကျွန်မတို့နတ်က အမျိုးချစ်နတ်ဖြစ်နေတော့သည်။ ပေါက်အိုနတ်ကွန်းဆီကို ကျွန်မ လက်အုပ်ချီ ဦးခိုက်လိုက်ပါသည်။ ပေါက်အိုနတ်ဆိုသည်ကို ကျွန်မ မမြင်ဖူး သော်လည်း ကျွန်မတို့ အဘိုးအဘွား အဖေအမေတို့ ယုံကြည် ကိုးစားခဲ့ကြသော ရိုးရာယုံကြည်မှုတစ်ခုကို အရိုအသေ ပြုမိခြင်းပဲဖြစ်သည်။ ပေါက်အိုနတ်ကွန်းကို လွန်လျှင် စိမ်းညိုအုပ်မည်းနေသော ရွာတန်းရှည် ကလေးများကို တွေ့ရပြီ ဖြစ်သည်။ မကြာမီမှာ ကျွန်မရွာကို ရောက်တော့မှာပါလား။

“အိတ်တွေ ခြင်းတွေ ထုတ်ထားတော့ ဂင့်ဂဲကို ကပ်တော့မယ်”

အမေက ပစ္စည်းပစ္စယကလေးတွေ သိမ်းဆည်းရင်း ကျွန်မကို လှမ်းပြော သည်။ ကျွန်မတို့ရွာကိုရောက်ဖို့ တစ်ရွာကျော်ရဦးမည်ဖြစ်သော်လည်း အမေ ကိုယ်တိုင်ပင် စိတ်လှုပ်ရှားနေပုံရသည်။ ဪ ... ရွာမှာမွေး၊ ရွာမှာကြီးပြင်း၊ ရွာမှာပဲ အိမ်ထောင်ကျခဲ့သော ဥဒယရွာသူစစ်စစ်ကြီး အမေကတော့ တကယ့် ကျေးလက် တောသူမကြီးလို တဘက်ကြီးကို ခေါင်းပေါင်းပြီး ထဘီကို တိုတို ဝတ်ကာ ဒေါင်းတိမောင်းတိကြီးပါပဲလား။ ကျွန်မကတော့ ပစ္စည်းတွေကို လှည့်မကြည့်နိုင်သေး။ ကျွန်မတို့ ရွာတည့်တည့်ကို ရောက်တော့ ခေါင်းစည်း ပုဝါကလေးကို သင်္ဘောပေါ်ကနေ ရမ်းပြလိုက်သည်။ ရွာသောင်ကမ်းစပ်မှာ ရေချိုး နေသူတွေကလည်း အဝတ်များဖြင့် ပြန်ရမ်းပြသည်။ ဒါဆိုလျှင် သည်သင်္ဘောကြီး ဖြင့် ရွာက တစ်ယောက်ယောက် ပါလာတယ်ဆိုသည့်သင်္ဘော ပြလိုက်ခြင်းပါ။ ကျွန်မတို့ကလေးတုန်းကတော့ တဝမ်းပူနှင့်စသော သင်္ဘောကြီးတွေနှင့် သွားရ လာရသည်။ တစ်ပြည်ဝ၊ တောသူမယ်၊ တိမ်တမန်၊ တိမ်တောက်၊ တိုင်းအေး၊ တိုင်းကျော် စသည့် သင်္ဘောကူးတို့လုံးကြီးတွေ အားလုံးလိုလို ကျွန်မစီးဖူးခဲ့သည်။

ရွာတည့်တည့် ရောက်လျှင် ရွာဘက်လှည့်ကာ ကြုံးအော်ရသည်။ မြစ်လယ်က သင်္ဘောနှင့် ရွာက နီးသည်ဆိုသော်လည်း လေသင့်မှ ကြားနိုင်တာမျိုး ဖြစ်သည်။

“အဘရေ ... အမေကြီးရေ ... ကျွန်တော်တို့ပါလာပြီဗျို့။”

“ကြီးတော် ... မမထိုက် ... လှည်းကြိုလွှတ်လိုက်ဦးဗျို့။”

အသံတစာစာနှင့် အော်ကြဟစ်ကြလျှင် ရွာဘက်ဆီက ဗလုံးဗထွေး အော်သံ တွေကိုလည်း သင်္ဘောစက်သံကြားက ကျွန်မတို့ ပြန်ကြားရတတ်သည်။ အခုတော့ ကျွန်မ အသံတစာစာလုပ်ရမည့် အရွယ်မဟုတ်တော့ ရေချိုးဆိပ်ကို အဝတ်ကလေး ရမ်းပြရုံသာ။ ဟိုတုန်းက ပြည်ကူးတို့သင်္ဘောတွေက ရွာခြေကပ်ပြီး မောင်းကြ သည်။ အခုတော့ တပြန်တပြောရှိနေသည့် သံသောင်ပြင်ကြီးက ကျွန်မတို့ အသံလှိုင်းတွေကို ရွာဆီရောက်အောင် ကဲ့ယူသယ်ဆောင် မပေးနိုင်တော့ပါ။ ကျွန်မ တို့ရွာက သင်္ဘောဆိပ်ကမ်းရွာမဟုတ်။ ရွာကိုလွန်ပြီးမှ အတော်လှမ်းသော ဂင့်ဂဲရွာ မှာမှ သင်္ဘောဆိပ်ရှိသည်။ ကျွန်မတို့ ရွာကိုလာမည့်အကြောင်းကိုလည်း ကြိုပြီး လူကြိုပါးမထားမိ။ ဂင့်ဂဲရောက်မှပဲ ကြိုသလို သွားရတော့မည်။

ဂင့်ဂဲဆိပ်ကမ်းကို သင်္ဘောကပ်တော့ နေ့လယ်ဆယ့်နှစ်နာရီထိုးပြီးပြီ။ အညာနေက ခေါင်းပေါ်တည့်တည့်ရောက်နေပြီ။ အမို့လိုက် အထစ်လိုက် လှိုင်းထ နေသော သဲပူပူသောင်ထုကြီးကလည်း ကြောက်ခမန်းလိလိ။ ပူပြင်းလှသော အညာနေ့၏ စပ်ပူစပ်လောင်အရသာကို ကျွန်မတို့ ကျောရိုးထစ်ခိုဝင်အောင် ခံစား လိုက်ရသည်။ တံလျှပ်တွေက ချောင်းချောင်းထနေပြီး သဲအပူက မြင်ကွင်း တစ်လျှောက် ဟပ်ဟပ်ပြေးနေတော့သည်။

“ဟိုတုန်းက ... ဂင့်ဂဲသဘောဆိပ်မှာ ကုက္ကိုပြင်ကြီးရယ် ဆီးပင်တွေရယ် ရှိတော့ အရိပ်ကောင်းကောင်းရသယ်။ အခုတော့အေ ထွန်းလာလိုက်သဲ့ သောင်ကြီး က ရွာနဲ့ တော်တော်ဝေးသွားသားပဲ”

အမေကတော့ အပူဒဏ်ကို ခံနိုင်ပုံမရ။ တစ်ချိန်က သည်မြေ သည်ဒေသမှာ ကြီးပြင်းခဲ့သူ ဖြစ်သော်လည်း ကျောကွဲအောင်ပူသည့် အပူဒဏ်ကို တောင့်ခံနိုင်ပုံ မပေါ်။ သောင်ပြင်မှာ ကုတ်ကုတ်ကတ်ကတ် ထိုးထားသော ထန်းလက် တစ်ဘက်ရပ် တဲကလေးအရိပ်မှာ ဝင်ခိုသည်။ သည်တဲကလေးက သဘောဆိပ် ဖြစ်သည်။ ဆိပ်ကမ်းအမှတ်အသားလည်း ဖြစ်သည်။ သဘောလက်မှတ် ရောင်းသည့် ရုံးခန်းလည်းဖြစ်သည်။ ခရီးကြိုဇရပ်လည်း ဖြစ်သည်။ ကျွန်မကတော့ ရွာဘက်သွားဖို့ ကူးတို့လှေရှာရသည်။ ကူးတို့လှေကလေးတွေက တစ်ဘက်ကမ်း ခပ်လှမ်းလှမ်းက ပန်းညိုရွာ၊ ကြောင်ဖြူရွာ၊ နှဲမှုတ်ရွာ တွေဘက်ဆီ ကူးသောကူးတို့လှေ၊ ကိုင်း၊ ရန္တပို ရွာများသို့ စုန်ဆင်းမည့် ကူးတို့လှေ နှင့် ကျွန်မတို့ရွာတွေဘက် ဆန်တက်မည့်ကူးတို့လှေ စသဖြင့် အစုံရှိသည်။ ကူးတို့လှေ မရလိုက်လျှင် လှည်းငှားရမည်ဆိုဦးတော့ ဂင့်ဂဲရွာထဲတက်ပြီး လှည်းငှားရမည့် ခရီးက မတွေ့ဝံ့စရာ။ သဲပြင်ကြီးကို ကုန်းရုန်းသွားရမှာကိုက ကြောက်စရာ၊ လန့်စရာ။

“ဟိုဟာ ... ပြည့်မောင် မဟုတ်လား”

အမေက သဘောနှင့် မလှမ်းမကမ်းမှာ ကပ်ထားသော စက်လှေပေါ်ကလူကို လက်ညှိုးထိုးပြသည်။ ဖျင်တဘက်ကြီးကို ခေါင်းပေါင်းထားသော ဦးလေး ဦးပြည့်မောင်ကို တွေ့လိုက်ရတော့ ကျွန်မ ဝမ်းသာသွားမိသည်။ အသားတွေ ညိုမည်းနေသည်။ ခေါင်းပေါင်းကြီးက လိုအပ်တာထက် ပိုကြီးနေသည်။ ပဲ့ထောင် စက်လှေကလေးကတော့ လတ်နေသေးသည်။

“ဦးပြည့်”

ကျွန်မက လှမ်းခေါ်တော့ သူက ခူးဆစ်လောက်ရှိသည့် မြစ်ရေထဲ ရုန်းကန် ဆင်းကာ ပြေးလာသည်။ ကျွန်မတို့သားအမိကိုမြင်တော့ အံ့ဩနေပုံလည်း ရသည်။ သူ့အပြုံးက ကျွန်မတို့ငယ်ငယ်တုန်းက ခေါက်ဆွဲသုပ် ရောင်းတုန်းက အပြုံးမျိုး။ ခေါက်ဆွဲသုပ်သည် ဦးပြည့်တစ်ယောက် စက်လှေပိုင်ရှင်ကြီး ဖြစ်နေပြီလား။

“မထူး မှုတ်လား နင်တို့ဟာ ဆိုင်းမဆင့်ပုံမဆင့်နဲ့။ ရွာကို ပြန်လာကြ သာလား”

ကျွန်မတို့ပစ္စည်းတွေကို သူ့စက်လှေပေါ် အခေါက်ခေါက်အခါခါ သယ်ပို့ရင်း ဖြင့် သူဝမ်းသာနေပုံရသည်။ ဦးပြည့်မောင်သည် အမေ၏ မောင်နှမဝမ်းကွဲ တော်စပ်သူ ဖြစ်သည်။ သူ့ပုံက အရင်ကအတိုင်း။ ရွာရက်ကန်းထည် ဖျင်ကြမ်း အင်္ကျီပုဆိုးနှင့် ဖျင်တဘက်ခေါင်းပေါင်းကြီးနှင့်ပင်။ အမြဲပြုံးရွှင်နေတတ်သော သူ့မျက်နှာ ဝိုင်းဝိုင်းကြီးလည်း ဟိုတုန်းကလိုပဲ ဆီရောင် ထနေလိုက်တာ တပြောင်ပြောင်။ ထူးခြားတာကတော့ သူ့ကူးတို့လှေကလေးပဲ ဖြစ်သည်။

“ဦးပြည့်စက်လှေလား သူ့ဌေးဖြစ်နေပြီပေါ့လေ”

“အေးဟ”

ကျွန်မက မေးလိုက်တော့ သူ့မျက်နှာ ဝင်းပသွားသည်။ သူ့အပြုံးက သူ့စက်လှေလို အားတွေရှိလှသည်။ ဟိုတစ်ချိန်တုန်းက ဦးပြည့် ရုန်းခွဲကန်ခွဲရ တာတွေကို ကျွန်မမျက်စိထဲ မြင်ယောင်လာမိပါသည်။ ခံတောင်းပက်လက်ကြီး နှစ်ခုကို ထမ်းပိုးနှင့်ဆိုင်ပြီး ထမ်းကာ ရွာစဉ်လှည့်၍ ခေါက်ဆွဲသုပ် ရောင်းခွဲသူ ဖြစ်သည်။ ကျွန်မတို့ငယ်ငယ်က သူ့ခေါက်ဆွဲဆိုင်ထမ်းကြီး ရွာထိပ်

ညောင်ပင်ကြီးအောက် ရောက်လာလျှင် ပျော်ရစေပြီ။ ရွာတွေမှာက များသောအားဖြင့် ငွေကြေးကို မသုံးစွဲကြပါ။ ကိုယ့်မြေ ကိုယ့်ရွာက ထွက်သည့်ပဲကို လှောင်ထားသည့် ပုတ်တောင်းကြီးတွေထဲက ကော်ခတ်ပြီး တစ်စလယ်ဖိုး၊ တစ်ခွက်ဖိုး ဝယ်စား ကြသည်။ ခေါက်ဆွဲတစ်ပွဲကို ပဲတစ်စလယ် တန်ဖိုးသင့်၍ ရောင်းကြ ဝယ်ကြ သည်။

ဦးပြည့်၏ ‘ခေါက်ဆွဲ’ ဆိုသည့် တုံးတိတ် ခပ်ဩဩ ဈေးအော်သံကြားလျှင် ကျွန်မသည် ညောင်ပင်အောက်ကစားနေရာမှ အိမ်ကို လှစ်ခနဲပြန်ပြေးပြီး လူကြီးတွေအလစ်မှာ ပုတ်တောင်းထဲက ပဲတစ်စလယ်ကို ထဘီခါးပုံထဲ ထည့်လာ ခဲ့ရုံသာ။ ပဲတစ်စလယ်ကို ဦးပြည့်ခံတောင်းထဲ သွန်ထည့်လိုက်သည်နှင့် ကျွန်မတို့ ခေါက်ဆွဲစားရပြီ။ သူ့ ခံတောင်းထဲက ပဲမျိုးစုံကို ပုဆိုးဟောင်းကလေးနှင့် ကန့်ထားကာ အမျိုးအစားခွဲထားသည်။ တစ်ခါတစ်လေ ကျွန်မတို့ကလေးတွေ ကြောင့် သူ့ခံတောင်းထဲတွင် ပဲအဖြူပဲအနီတွေ ရောထွေးသွားတတ်သေးသည်။ သည်လိုဖြစ်သွားလျှင်လည်း ဦးပြည့်ကတော့ ပြုံးပြုံး ပြုံးပြုံးနဲ့ပါပဲ။ ရွာက ခေါက်ဆွဲသုပ် ဆိုတာကလည်း မြို့လို အသားငါးပါသည်မဟုတ်ပါ။ ခေါက်ဆွဲဖတ်ရယ်၊ ကြက်သွန်နီဆီချက်ရယ်၊ မုန့်ကြပ်ကြော်ရယ်၊ သခွားသီး စိမ်းကလေး၊ နံနံပင်ကလေး၊ ငံပြာရည်ကလေး၊ ပဲမှုန့်ကလေးနှင့် နယ်ဖတ် ထည့်ပေးလိုက်လျှင် ခေါက်ဆွဲသုပ်ဖြစ်သွားသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ဗယာကြော် ကွင်းကြီးတွေ ချေမွထည့်တတ်ကြသည်လည်းရှိ၏။ ကလေးတုန်းကတော့ ဦးပြည့်၏ ခေါက်ဆွဲသုပ်သရေစာက ကျွန်မတို့အတွက် အကောင်းဆုံးပင်ဖြစ်သည်။

နောက်တော့ ဦးပြည့်သည် ခေါက်ဆွဲထမ်းပိုးကို ပခုံးမှဖြုတ်ကာ ကူးတို့လှေ ကလေးထောင်သည်။ လက်လှော်လှေသေးသေးကလေးသာဖြစ်သည်။ ပြည်ကူးတို့ သင်္ဘောကြီးတွေ ဆိုက်ကပ်ရာဆိပ်ကမ်းက သောင်ခုသွားသဖြင့် ရွာတွေနှင့် ဝေး သွားခြင်းကြောင့် ကူးတို့လှေကလေးတွေ လိုအပ်စွာ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ရသည်။

လွန်ခဲ့တဲ့ငါးနှစ် ရွာပြန်တုန်းက ဦးပြည့်၏ ကူးတို့လှေကလေးကို ကျွန်မ စီးခဲ့ရသေးသည်မဟုတ်လား။ အခုတော့ စက်တပ်ပုံထောင်လှေနှင့် ဟန်ကျပန်ကျ ဖြစ်နေသော ဦးပြည့်ကို တွေ့ရတာ ကျွန်မဝမ်းသာနေမိသည်။ သို့သော် လူပုံကတော့ ဟိုတုန်းကလို ပုံရိုးကြီးနှင့် စကားပြောတာဆိုတာ ခပ်လေးလေး အသံဩဇာ ဝါးဝါးကြီးနှင့်ပင်။ အသက်ကလေးတော့ ရရာပြီ။

“ဟိုတုန်းက ညည်းလည်းမှတ်မိသားပဲ။ ခေါက်ဆွဲသုပ်ကလေး ဘာလေး ရောင်းခဲ့တုန်းကတော့ သည်လို မနက်ထမင်း ညထမင်းပါပဲဟာ။ သူများရွာတွေ ကူးတို့လှေတွေ ထောင်ကြတော့ ငါလည်း ရှိသာလေးရောင်းချပြီး လှေကလေး တစ်စင်း ဝယ်လိုက်သယ်။ ပို့ရသာပေါ့ဟာ ... နောက်တော့ သင်္ဘောကြီးတွေမှီပြီး ငါလည်း သည်စက်လှေကလေး ဝယ်လိုက်နိုင်သားပဲ။ အခုတော့ သားအဖတစ်တွေ မနက်ထမင်း ညထမင်းမကဘူး ငါ့တူမရဲ့၊ အသက်ရှူတော့ ချောင်သယ် ပြောပါတော့”

သူ့ စက်လှေကလေးနှင့် ပတ်သက်ပြီး ဦးပြည့်က ဂုဏ်ယူနေပုံလည်း ရသည်။ သောင်ကမ်းပါးခြေ မနီးမဝေးမှ ကပ်မောင်းလာရင်း ရွာဆိပ်သို့ ရောက်လာတော့သည်။ ရွာဆိပ်ကမ်းကို စက်လှေ ကပ်ကပ်ချင်း ကျွန်မမျှော်ကြည့်နေကျ သော်ကပင်ကြီးနှစ်ပင်ကို လှမ်းမျှော် ကြည့်လိုက်မိသည်။ ကျွန်မ၏ ငယ်ဘဝ တစ်လျှောက်လုံး ပုံရိပ်အဖြစ် စွဲလမ်းနှစ်သက်ခဲ့ရသော သော်ကပင်နှင့် နီနီခဲခဲတွေကို မတွေ့ရပါ။ ပွင့်ချိန်မတန်သေးလို့ပဲ ဖြစ်မည်ထင်သည်။ ရွာညောင်ပင်နှင့် သော်ကပင်ကြီးတွေက ဥဒယရွာ၏ အမှတ်တရနိမိတ်ပုံ။

“အစ်မတို့ ဘယ်နှရက်လောက်နေမှာတုံး ကျုပ် ရေနွေးသောက်ခေါ်ဦးမယ်”

ကျွန်မတို့ရွာတွေ၏ ထုံးစံ ဧည့်သည်လာလျှင် ရေနွေးသောက် ခေါ်တတ်ကြသည်။ ရေနွေးသောက်ဆိုသည်မှာ လက်ဖက်ရည်ကြမ်းပိုင်းကို ပြောခြင်း

ဖြစ်သည်။ အိမ်ကိုဖိတ်၍ တတ်စွမ်းသမျှ မုန့်ပဲသရေစာ တည်ခင်းကျွေးမွေးရင်း ရောက်တတ်ရာရာ အာလာပသလ္လာပ တရင်းတနီး စကား ပြောကြဆိုကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ဟိုတုန်းက နေခဲ့ထိုင်ခဲ့ သွားခဲ့လာခဲ့အကြောင်းတွေ ပါမည်။ မိတ်ဟောင်းဆွေဟောင်း ငယ်ပေါင်းများ အကြောင်း ပါမည်။ ပျော်ခဲ့ရွှင်ခဲ့ နေပျော်ခဲ့ ဖူးသော ဘဝတွေ ပါမည်။ လယ်ထဲကိုင်းထဲ၊ ထွန်ရင်းယက်ရင်း၊ စိုက်ရင်းကြဲရင်း၊ ပဲနုတ်ရင်း၊ ကောက်သင်းကောက်ရင်း ဆဲကြဆိုကြ နောက်ပြောင်ခဲ့ကြသည့် အကြောင်းတွေ ပါမည်။ ဆွေမျိုးပေါက်ဖော် တော်တော် သမျှတို့၏ ငယ်ကျိုး ငယ်နာများ အကြောင်းပါမည်။ သည်လို စကားဝိုင်းမျိုးက တစ်နာရီ နှစ်နာရီမက တစ်ခါတစ်ရံ သန်းခေါင်ချဉ်းလို့ လင်းချင်လည်း လင်းသွားတတ်သည်ကော။

“ဆယ့်လေးငါးရက်လောက်တော့ နေဦးမှာပါကွယ်”

အမေက ရွာခြေကမ်းပါးကုန်းတက်ကို ကျုံးတက်ရင်းဖြေသည်။ သစ်ပင်ကြီး အရိပ်ကြီးပေါသော ကျွန်မတို့ရွာကလေးဘက်ဆီက လေအေးကလေး ရိုက်ခတ် လာသည်။ ရွာမြေကြီးကို ခြေချမိသည်နှင့် ကျွန်မရင်မှာ ဝမ်းသာလွန်း၍ တုန်နေမိ တော့သည်။ အဘိုး၊ အဘေး၊ မိကြီး၊ ဖကြီးတို့ နေထိုင်ကြီးပြင်းရာ ကျွန်မ၏ ရွာကလေး။ သဲသောင်ပြင်ကြီးကို ပြန်ငုံကြည့်လိုက်တော့ သဲတွေက ဖွေးဖွေး တောက်နေသည်။ ဧရာဝတီမြစ်ရေက ပြာလဲ့နေသည်။ ကျွန်မတို့ ဖြတ်လျှောက် ခဲ့သော သောင်ပေါ်က လမ်းကလေးကတော့ အဝေးမှာ မြွေတစ်ကောင်လို လူးလွန့် နေသည်။ ချောမောပြေပြစ်သော မြေမာ လမ်းကလေးအတိုင်း ကျွန်မတို့ ရွာဘက်ဆီ သွားကြသည်။ ဟိုတုန်းကတော့ သည်ရေစပ်တွေမှာ ဝါးကြိမ်တောတွေ၊ မြက်ရိုင်း ပင်တွေရှိသည်။ မြစ်ဆိပ်ဆင်း ရေချိုးရင်း တူတူပုန်းတမ်း ကစားခဲ့ကြသည့် နေရာတွေ။ ခဲစစ်တိုက်တမ်း ကစားခဲ့ကြသည့် ချုံပုတ်ခံတပ်နေရာတွေပဲ ဖြစ်သည်။ မြစ်ရေထဲမှာ ရေကူးပြိုင်ရင်း ငါးဖမ်းခဲ့ကြပုံတွေကို ကျွန်မ သတိရလိုက်မိသည်။ ခပ်လှမ်းလှမ်း သောင်စွန်းမှာတော့ ရောဘဲတွေ (ကျွန်မတို့ကတော့ ဟင်္သာငှက်လို့ပဲ

ခေါ်သည်) အုပ်လိုက်အုပ်လိုက် ရှိနေကြသည်။ ဟင်္သာငှက်တို့၏ထုံးစံ နှစ်ကောင် တစ်တွဲ၊ နှစ်ကောင်တစ်တွဲ ခုန်ဆွခုန်ဆွနှင့် အစာရှာနေကြဟန်တူ၏။ တစ်ကောင်တည်း အဖော်ကွဲ ငှက်ကလေးကတော့ တခြားငှက်စုံတွဲတွေ နောက်မှ စောင်းငန်းစောင်းငန်းနှင့် လိုက်ရရှာသည်။ ငယ်ငယ်တုန်းကတော့ ငှက်တွေကို လိုက်ရေတွက်ရင်း ‘ဟိုတစ်ကောင်က အပိုကွဲ’ ဟု အော်ခဲ့ဟစ်ခဲ့ပေမယ့် ဘာခံစား ချက်မှမရှိ။ အခုတော့ ရင်ထဲမှာ သင်းကွဲငှက်တစ်ကောင်၏ အထီးကျန်ခြင်းကို စာနာစိတ်ဖြင့် ကျွန်မ ခံစားယူတတ်နေပြီ။

“ဟေး ... အစ်မကြည်တို့ မိထိုက်တို့ရေ ငါတို့ကို လာကြိုကြဦးဟေ့”

“သန်းစိုး ... ခင်မာလွင် ... ဆင့်ဆင့်ဦးတို့ရေ ... ဝေး ...”

ရွာခြေကိုရောက်တော့ ကျွန်မတို့သားအမိနှစ်ယောက် သံပြိုင်ဟစ် အော်ခေါ်မိ ကြသည်။ အညာနေပူပူအောက်မှာ ရွာကလေးက အေးဆေးတိတ်ဆိတ် လွန်းလှသည် ထင်ရ၏။ ဘာသံမှ ပြန်မလာဘဲ ငြိမ်သက်နေ၍ ကျွန်မအံ့ဩ နေမိသည်။ တစ်အောင့်လောက်နေတော့ ရေအိုးကြီးရွက်ကာ မြစ်ဆိပ်ဘက် ထွက်လာသည့် အမျိုးသမီးတစ်ယောက်။ အနားကိုရောက်တော့မှ တစ်ယောက်ကို တစ်ယောက် ကြည့်ကြသည်။ ညိုမည်းနေသော မျက်နှာပေါ်ရှိ တင်းတိပ်အကွက် များကြားမှ မျက်လုံးကို မှေးစင်းပြီး ကျွန်မတို့သားအမိကို အကဲခတ်နေသည်။

“မမဉ”

ကျွန်မက နှုတ်ဆက်တာကို ကြောင်ကြည့်နေပြီးမှ သူ့ လက်ဝါးနှစ်ဖက်ကို ဖြန်းခနဲ အလန့်တကြား ရိုက်ချလိုက်သည်။

“ဟင် မထူးကြီး ... ဒေါ်ကြီးမြတင် အဲတော့ အံ့ချက်တော့”

ခေါင်းပေါ်က ရေအိုးကြီးကို မြေကြီးပေါ်ချကာ ကျွန်မတို့အိတ်တွေကို ကူသယ်တော့သည်။ ပါးစပ်ကလည်း ကျွန်မတို့ ရွာမလာတာကြာပြီဖြစ်ကြောင်း၊ နောက်ဆုံးရောက်ခဲ့သည့်အခေါက်က အကြောင်းတွေကို တဖျစ်တောက်တောက် လုပ်နေတော့သည်။ မမေ့မေ့ဘဲ အဖေတူမဝမ်းကွဲ ဒေါ်ခင်တုတ်ကြီး (ကျွန်မတို့ရွာတွင် ဒေါ်ခင်တုတ်လေး ရှိသေး၏) မှ မွေးသဖြင့် ကျွန်မနှင့် တူဝရီး နှစ်ဝမ်းကွဲတော်စပ်သည်။ မမေ့မေ့ဘဲ အကြီးဆုံးဖြစ်ပြီး မွေးချင်းမောင်နှမ ရှစ်ယောက် ရှိသည်။ မောင်နှမအားလုံး မြို့တွင်နေကြသော်လည်း မမေ့မေ့ဘဲ ရွာကခွာ၍ မရသူသာဖြစ်၏။

“ညည်းကလည်း နေပူကြီးထဲ ရေခပ်ထွက်လာရသလားအေ့”

“အခုမှ တောပြန်လာတာ ဒေါ်ကြီးရဲ့ ... ဟေး ခင်မာလွင်ရေ မထူးတို့ လာ သယ်ဟေ့”

ရွာဆီမှ မမေ့မေ့ဘဲ အသံက ပဲ့တင်ဟပ်ပြန်လာသည်။ တက်ထရွန်အင်္ကျီ ဟောင်းကြီး ကပိုကရီနှင့် ထဘီတိုတိုပါအောင် ဝတ်ထားသော မမေ့မေ့ဘဲကတော့ ဟိုတုန်းကနှင့် တခြားစီ။ အပျိုတုန်းက ညိုညိုညက်ညက်ကလေးနှင့်ချောသော ခေတ်မီသော မမေ့မေ့ဘဲ အခုတော့ ကလေးတွေ ဘယ်နှယောက်ရနေပြီ မှန်းတောင် မသိ။ တောထဲက ပြန်လာတာမို့ ချွေးတစ်စုံစုံ၊ ဖုန်အလိမ်းလိမ်း ကပ်နေသော မမေ့မေ့ဘဲက ဘာအလှအပမရှိတော့။ တောပြန်လာခြင်းဆိုသည်မှာ ရွာအပြင် လယ်ကွက်၊ မြေကွက်တွေထဲက အလုပ်လုပ်ပြန်လာခြင်းကို ပြောခြင်းဖြစ်သည်။ ကျွန်မတို့နယ်က လယ်ကွင်းတွေဟု မသုံးဘဲ ‘တော’ ဟုသာ ခေါ်တတ်ကြသည်။

ရွာစပ်ကိုရောက်တော့ ကျွန်မတို့ဆွေမျိုးသားချင်းတွေ တစ်ယောက်ပြီး တစ်ယောက် ထွက်လာကြသည်။ တစ်ယောက်တစ်ပေါက်နှင့် လက်ပံပင် ဆက်ရက်ကျသလို အော်ကြဟစ်ကြ ပြောကြဆိုကြ၊ လက်ဝါးတွေ တဖြန်းဖြန်း

ရိုက်ကာ အံ့သြကြနှင့် တိုးမပေါက်တော့ပါ။ ရွာကိုဝင်ဝင်ချင်း ကျွန်မ ဆော့ကစားရာ ရွာသာညောင်ပင်ကြီးအောက်သို့ ရောက်ပါသည်။ နွေရာသီမို့ ညောင်ပင်မှာ အရွက်တွေ ပြောင်သလင်းခါနေသည်။ ပင်ခြေမှာတော့ ညောင်ရွက်ခြောက်တွေ တင်းကြမ်း။ ထိုးထိုးထောင်ထောင်နှင့် အရပ်ဆိုး အကျည်းတန်နေသော အကိုင်းအလက်တွေကို မော့ကြည့်ရင်း ညောင်ပင် မြစ်ဆုံ ကြီးပေါ်ကို ထိုင်ချလိုက်သည်။ ညောင်မြစ်ကြီးတွေက ကျွန်မတို့ ငယ်ငယ် တုန်းကအတိုင်း မြေကြီးထဲက ကုန်းရုန်းထနေမြေ။ သည်ညောင်မြစ်တွေက ကျွန်မ ငယ်ဘဝ မှတ်တိုင်ပါပဲ။ ပြေးတမ်းလိုက်တမ်း၊ ဒီထိုးတမ်း၊ ဧည့်သည်လာ အိမ်သူဖယ်ပေးတမ်းကစားရာ ဘုတ်တိုင်ပါပဲ။ ညောင်ပင်ကြီးကကော ကျွန်မကို မှတ်မိသေးရဲ့လား။ သည်ရွာကလေးက ထွက်ခွာသွားတဲ့ သူတွေကိုကော ချစ်ခင်သေးရဲ့လား။

ဆွေမျိုးတွေကတော့ ကျွန်မတို့သားအမိကို ဝမ်းသာအယ်လဲနှင့် ကြိုဆိုကြ ရှာသည်။ မလာတာကြာလို့ အပြစ်တင်သူကတင်၊ မသေလို့တွေ့ရ မေ့နိုင်ပါဦး မလား ဆိုသူကဆို၊ ပွက်ပွက်ညံ့ညံ့နှင့်ပင် ရွာထဲရောက်လာကြတော့၏။ ကျွန်မမှာ တော့ ညောင်မြစ်ဆုံကြီးပေါ်မှာထိုင်ရင်း ငယ်ဘဝတွေကို အလွမ်းသယ်ချင်သေး သော်လည်း ဆွေမျိုးတွေကို အလွမ်းသယ်ဖို့က ရှိနေသေးသည်မဟုတ်လား။

(၂)

“ဗျို့ အရီးငွေကြည် သည်မှာ မန်းလေးက ဧည့်သည်တွေ လာသယ်ဗျို့။”

လမ်းကနေ ခုနစ်သံချို ဟစ်လိုက်သော ခင်ပုအသံက ငြိမ်သက်နေသော ရွာကလေးကို လွှမ်းသွားတော့၏။ ဆူဆူညံညံ အသံများကြောင့် ခုတင်ပေါ်တွင် ငုတ်တုတ် ထိုင်နေသော ကြီးတော်ငွေကြည်သည် ကိုယ်ကို ဆတ်ခနဲမတ် လိုက်သည်။ သူ့ခမျာ မျက်စိမမြင်ရှာတော့ပါ။ ကြီးတော်၏ ထန်းလက် တံစက် မြိတ်ကလေးအောက် ကျွန်မတို့ ငုံ့ဝင်လိုက်တော့ ငိုသံက ဆီးကြိုနေသည်။ မျက်စိ မမြင်သော်လည်း အသံကြားနှင့် လွမ်းခြင်းဖြစ်၏။

“ကိုင်း အရီး မျှော်မျှော်နေသယ့် ... မန်းလေးက ညီမနဲ့တူမ လာပါပြီသယ့် တော်”

သတင်းလှမ်းပို့သူကပင် နောက်ကျနေသေးသည်။ ကြီးတော်ကဖြင့် မျက်ရည်ကလေး တစမ်းစမ်းဖြစ်နှင့်နေပြီ။ ကျွန်မတို့ကလေးတုန်းက သည်ကြီးတော် လက်ပေါ်မှာ ကြီးခဲရသည်မဟုတ်လား။

“ရေဆိပ်ဘက်က ဆူညံဆူညံအသံတွေ ကြားပါသယ်လို့ အောက်မေ့သား ... ငါက ငါ့အိမ်လာသယံ ဧည့်သည်တွေလို့ မထင်မိဘူးရယ် ... မနက်ကတော့ ဒန့်သလွန်ပင်ပေါ်က ကျီးသာသယ် ... မိထိုက်ရယ် ဧည့်သည်တွေ လာအံ့ထင်ပါရဲ့ အေလို့ ပြောမိသေး ... ဟုတ်ပတော် ... အပ်ချမတ်ချကြီး ...”

ကြီးတော်က ဟိုစမ်းသည်စမ်းနှင့် ထွက်လာသည်။ ကျွန်မက ကြီးတော်ကို ပြေးဖက်လိုက်သည်။ ကြီးတော်၏ကိုယ်ကလေးက ဟိုတုန်းကအတိုင်း သေးသေးညှက်ညှက်။ လူအိုသွားသော်လည်း စိတ်အိုပုံမရသော ကြီးတော်သည် ခေါင်းတုန်တုန် လည်တုန်တုန် ဖြစ်နေသော်လည်း ဖျိုးဖျိုးဖျတ်ဖျတ်ရှိပုံကတော့ ကျွန်မတို့ ငယ်ငယ်ကအတိုင်းပင်။ သည်ခုတင်ဟောင်းကလေးပေါ်မှာ မြေးထိန်းရင်း ဘဝကူးချိန်ကို စောင့်နေရသူ။ အသက်ကတော့ရှည်သည်။ ဘာမျှပြောင်းလဲသွားပုံ မရသော်လည်း လူက မိုးမိထားသောပဲစေ့ကလေးနှင့် တူနေသည်။

“မထူးလား”

ကြီးတော်က ကျွန်မလက်ကလေးကိုစမ်းသည်။ လက်တွေကို နမ်းသည်။ ပခုံးတွေကို လိုက်စမ်းသည်။ နီကျင်ကျင်မျက်လုံးကလေးဆီမှာ မျက်ရည်တွေစို့လို့။

“ဟုတ်တယ် ကြီးတော်”

“ဟင် ... နည်းတဲ့ကိုယ်လုံးကြီးမဟုတ်ပါလားအေ ... ညည်းနယ် ဝချက်တော့”

ကြီးတော်က ကျွန်မကို စမ်းကြည့်ရင်း တအံ့တဩဆိုရှာသည်။ ပြီးတော့မှ ကြီးတော် လွတ်လွတ်လပ်လပ်ကြီး ငိုပါလေတော့သည်။

“ဘကြီးကံရေ ... တော့မြေးတွေ ရွာကို လာကြပြီတော့ ... ဝမ်းသာအားရ ထကြပြီဦးလားတော့ ... ဟော့ ... အီးအီး”

ကြီးတော်၏ ဟစ်ငိုလိုက်သံသည် ကျွန်မရင်ကို စူးနစ်နာကျင် သွားစေ ပါသည်။ ကျွန်မတို့ကို အထုပ်တွေလိုက်ပို့သော ဆွေမျိုးတစ်သိုက်ကပါ ဝိုင်းငိုကြ တော့၏။ ဒါကလည်း ကျွန်မတို့ရွာ၏ ထုံးစံလိုဖြစ်သည်။ တစ်ယောက်ငိုလျှင် အကုန်လိုက်ငိုတတ်ကြသူတွေ။ အလှူအတန်းရှိ၍ ဆိုင်းအဝင် မြောစရိုက်သည်နှင့် သေဆုံးသူ ဘကြီး၊ ဘလေး၊ ဒွေးကြီး၊ ဒွေးလေးတွေကို တ ငိုလိုက်သည်မှာ တစ်ဦးကစလို့ တစ်ရာဆိုသလိုပင်။ တချို့က သေသူကို တကယ်လွမ်းလို့ငိုတာ၊ တချို့ကျတော့ ကိုယ့်ရှေ့မှာ ကိုယ့်ဆွေကိုယ့်မျိုး မျက်ရည်ကျတာမြင်၍ သနားပြီး လိုက်ငိုခြင်းဖြစ်သည်။

“အမယ်လေး မြေးတွေလာရင် သူ့မှာပျော်လိုက်ရသာ ပြုံးပြုံး ပြုံးပြုံးနဲ့ ... ဟဲ့ ... မြေးတွေပြန်ရင်ဖြင့်တော် ... ထမင်းတောင်မစားတော့ဘူး ... ဟောဟို ကုတင် ကြီးပေါ် တက်ခွေနော့တာပဲ ... ဟဲ့ ... ဟဲ့ ... အီးအီး”

ကြီးတော် အလွမ်းသယ်ကောင်းသဖြင့် အမေကိုယ်တိုင်ပင် မျက်ရည်တွေ ပိုးပိုးပေါက်ပေါက်ကျနေပြီ။ ခဏအတွင်းမှာပဲ ဆူဆူညံညံအသံတွေဟာ မီးကို ရေနှင့်သတ်လိုက်သလို ငြိမ်ကျသွားတော့၏။ နဂိုကတည်းက ရွာကို လွမ်းစိတ် ဝေဒနာတွေ သယ်ပိုးလာရသော ကျွန်မမှာတော့ နှလုံးသားတွေ ဆုတ်ညစ် ထား သလို နာကျင်နေတော့၏။ အထူးသဖြင့် ကျွန်မချစ်သော ‘အဘ’ နာမည် ပါလာ လို့ပဲဖြစ်သည်။

ဟိုတုန်းတစ်ချိန်က ကျွန်မတို့ရွာပြန်လျှင် အဘတို့ အမေကြီးတို့က ရှိနေသည်။ အမေမိဘနှစ်ပါးဖြစ်သော ဘကြီးကံသာနှင့် အမေကြီးမယ်သန့်တို့က မြို့မှ နွေကျောင်းပိတ်ရက် ပြန်ပြန်လာတတ်သော ကျွန်မတို့ မြေးငုတ်စိ ကလေးတွေကို သိပ်ချစ်သည်။ နွေကျောင်းပိတ်သည်နှင့် အမေတို့က အဝတ်အစား လွယ်အိတ် တစ်လုံးစီနှင့် ကျွန်မတို့ကို ရွာပြန်ပို့တတ်သည်။ ရွာပြန်ပို့သည်ဆိုတာက ကျွန်မတို့ကို သင်္ဘောပေါ် တင်ပေးလိုက်ခြင်းသာဖြစ်သည်။ ရွာမှာက အဘတို့ အမေကြီးတို့နှင့်တကွ တစ်ရွာလုံးက ဆွေမျိုးများရှိသည်။ ကျွန်မ၏ မိဘ နှစ်ပါးစလုံးက ဥဒယရွာသူ ရွာသား ဖြစ်ကြောင်းကို တစ်ရွာလုံး ဆွေမျိုးဆိုတာ လက်ညှိုးထိုးမလွဲ။ သည်တော့ ကျောင်းပိတ်သည်နှင့် ကျွန်မတို့ မောင်နှမ တစ်တွေကို မထိန်းနိုင် မသိမ်းနိုင် ဖြစ်သည်ကတစ်ကြောင်း၊ အဘနှင့်အမေကြီးက မျှော်ကြသည်က တစ်ကြောင်းမို့ ရွာကို နှစ်စဉ် ကျင့်ဝတ်တစ်ခုလို ကျွန်မတို့ကို ပြန်ပို့ထား တတ်ကြသည်။ ဒါကြောင့်လည်း ကျွန်မ ရွာကို ချစ်ခင်စုံမက်နေတာပဲ ဖြစ်သည်။

အမေကြီးမယ်သန့်ကိုတော့ ကျွန်မ ကောင်းကောင်းမီလိုက်ရုံသာရှိသည်။ ကျွန်မရှစ်နှစ်သမီးလောက်က အမေကြီးဆုံးသည်။ ကျွန်မငယ်ငယ် ကျောင်းမနေမီ အရွယ်က ရွာမှာပဲ အမေကြီးနှင့် အတူနေခဲ့ရဖူးသည်။ ကျွန်မက အမေကြီး၏ လက်ဆွဲပုံး။ အမေကြီး ဘယ်သွားသွား၊ ဘယ်လာလာ ကျွန်မအမြဲပါတတ်သည်။ အထူးသဖြင့် အမေကြီးနှင့်လိုက်ပြီး ဇာတ်ပွဲတွေ၊ အငြိမ့်ပွဲတွေ ရွာစဉ်လည် ကြည့်ခဲ့ ဖူးတာကို သတိရမိပါသည်။ အမေကြီးက ပွဲလမ်းသဘင် တော်တော် ဝါသနာ ကြီးသည်။ အမေကြီးပေးထားရစ်ခဲ့သောအမွေကို ကျွန်မအရွယ်ရောက်တဲ့ အထိ ဆက်ခံနိုင်ခဲ့သည်။ မြင်းခြံ၊ မန္တလေးက အငြိမ့်တွေဇာတ်တွေကို ကျွန်မ ငယ်ငယ် က အတော်များများ ကြည့်ခဲ့သည်ကော။ ရွာတွေမှာက ပွဲလမ်းသဘင်က ခပ် ရှားရှား။ ကြုံတောင့်ကြုံခဲ သည်လိုဇာတ်ပွဲ၊ အငြိမ့်ပွဲတွေကို ဘယ်လောက် ဝေးဝေး သွားကြည့်တတ်ကြသည်။ စားအိုးစားခွက်များကို လှည်းတွေ ပေါ်မှာ တင်ပြီး

ညအိပ်ညဉ့်နေ တကန်တက တစ်ရွာတစ်ရွာသွားပြီး ကြည့်ကြရ တာကို လည်း ကျွန်မ ခပ်ဝါးဝါး မှတ်မိနေသည်။

ရွာရိုးကိုးပေါက် အမေကြီးနှင့် ပွဲလည်ကြည့်သည့်အလေ့ကြောင့် ကျွန်မ ကလေးဘဝကတည်းက ဆိုင်းသံ၊ ဗုံသံ၊ မင်းသား မင်းသမီးအသံတွေ နားထဲ စွဲနေခဲ့သည်။ အမေကြီးနှင့် ပွဲကြည့်လိုက်ရင်း ကျွန်မမှာ အမေကြီးနှင့် ပတ်သက်ပြီး အမှတ်ထင်ထင်ရှိခဲ့ဖူးတာကလေးတွေကို ပြန်တွေးတိုင်း သတိတရရှိမိပါသည်။ ဘယ်ရွာဆိုတာကိုတော့ ကျွန်မကောင်းကောင်းမမှတ်မိပါ။ အနီးအနားရွာက အငြိမ့် ပွဲတစ်ခုပဲ ဖြစ်မည်ထင်ပါသည်။ အမေကြီးက ပွဲကြည့်သွားလျှင် စစွေး (သစ်စေး) သုတ် တောင်းမည်းမည်းကလေး အမြဲပါတတ်သည်။ တောင်းထဲမှာတော့ လက်ဖက်ခွက်၊ ထန်းလျက်ခဲ၊ ပြောင်းဖူးဖက်လိပ်စည်း၊ သောက်ရေအိုးပေါက်စ ကလေးတစ်လုံး၊ နှီးရေသောက်ခွက်၊ ပြီးတော့ အမေကြီး ဆေးလိပ်ခံသောက်နေကျ ကြေးဖလားဝင်းဝင်းပြောင်ပြောင်ကြီး တစ်လုံးလည်း ပါသည်။ အငြိမ့်ပွဲက မင်းသမီး သီချင်းဆိုလိုက်တာကို ကျွန်မ မှတ်မိနေသည်။ တောထဲတောင်ထဲ ထင်းခွေရင်း သီချင်းဆိုခန်း။

“နဘူးဆို ဟိုချုံစပ်က ... မြည်သံငယ် ဆန်းလိုက်ပါတဲ့ ... ခါနှစ်ကောင်ရယ် တော် ... ခါနှစ်ကောင်ရယ်တော် ... ”

အမေကြီးကတော့ ခါးကလေးကုန်း၊ တံတောင်နှစ်ဘက် ပေါင်ပေါ် ထောက်ရင်း မော့ကြည့်နေသည်။ ဆေးလိပ်က တဖွားဖွားနှင့်။ သည်သီချင်းသံ ကြားတော့ အမေကြီးကိုယ်လေး မတ်ခိုင်သွားပြီး ကျူကျူပါအောင် ဝိုပါလေ တော့သည်။ ကျွန်မက ကလေးဆိုတော့ ပွဲခင်းထဲမှာ အမေကြီး ဘာကြောင့်ဝိုမှန်း မသိခဲ့ပါ။ ဘေးတွင် ထိုင်နေသော အမေကြီး၏အစ်မ ဂျိုးပုံ (အမေကြီးပုံ) က လက်တို့တော့မှ အမေကြီးက အငိုတိတ်သည်။

“ဪအေ ... မင်းသမီးက ဘာဖြစ်လို့ နဘူးချုံထဲက ခါနှစ်ကောင် တွန်သယ်လို့ ဆိုတာတုန်းအေ ... ငါငိုမှာပေါ့”

သာမန်ကြည့်လျှင်တော့ အမေကြီးငိုရသည့်အကြောင်းက ရယ်စရာ ဖြစ်ချင်ဖြစ်နေမည်။ ယခုအချိန်တွင် ကျွန်မ သေသေချာချာ ပြန်တွေးကြည့်မိတိုင်း ကြေကွဲစရာ ကောင်းနေတော့၏။ ကျွန်မတို့ရွာ၏ဓလေ့ဟု ပြောရပါမည်။ ထမင်း စားခိုင်းတွင် ငါးပိတစ်ခွက်၊ ပဲတစ်ခွက်အပြင် ဟင်းချိုကလေးတစ်ခွက် တွဲဖက်၍ ချက်တတ်ကြသည်။ သည်ဟင်းချိုတစ်ခွက်ကလည်း ဘာမှမယ်မယ်ရရ လုပ်စရာ မလို။ အိမ်ကမီးဖိုပေါ်တွင် မြေအိုးကလေးထဲ ရေထည့်၊ ကြက်သွန်နီကလေးတစ်ဥ လှီးထည့်၊ ခရမ်းချဉ်သီးကလေးနှစ်လုံး အူဖောက် ညှစ်ထည့်၊ ငါးပိကလေး ဆားကလေးခပ်ပြီး ဖိုခွင်ပေါ်တင်ခဲ့ရုံသာ။ ပြီးတော့မှ ဖျင်တဘက်ကလေး ပခုံး တင်ပြီး တောထဲသို့ ဟင်းရွက်ခူးထွက်တတ်ကြသည်။ ရွာခရီးတွေမှာက ဟင်းရွက်စုံ သဘာဝပေါက်ပင်တွေက တင်းကြမ်း။ ဟင်းရွက် ခူးရုံဆိုတော့လည်း အဖော်မပါ အလှော်မပါ တစ်ယောက်တည်း သွားကြတာ များသည်။ ရွာခရီးရောက်တော့ တောရိပ်တောင်ရိပ်နှင့် အေးဆေး တိတ်ဆိတ်သည့် နေရာမှာ ကိုယ့်စိတ်ကူးကလေး နှင့်ကိုယ် ကင်းပုံရွက်ကလေး၊ ကျီးအာရွက်ကလေး၊ ဂုံရွက်ကလေး၊ ဆူးပုတ်ရွက် ကလေး ခူးကြသည်။ တဘက် တစ်စကို ပခုံးတင် ကျန်တစ်စကို ချိုနှစ်ဖက်စု ထုံးလိုက်လျှင် ခူးပြီးသား ဟင်းရွက်ထည့်ဖို့ ခွင်ကလေးဖြစ်သွား၏။ အဲသည် တဘက်ခွင်ကလေးထဲ ခူးရသည့် ဟင်းရွက်စုံ ထည့်ပြန်ခဲ့ရုံသာ။ အိမ်ရောက်တော့ ပွက်လက်စ ဟင်းချိုအိုးထဲ ဟင်းရွက်ခပ်လိုက်လျှင် ဟင်းချိုတစ်ခွက်ရသည်။ သည့်ထက် လတ်ဆတ်တာမရှိ။

အမေကြီးက သူတစ်ယောက်တည်း တောထဲ ဟင်းရွက်ခူးရင်း တောင်တွေးမြောက်တွေးနှင့် တစ်စုံတစ်ရာကို လွမ်းနေပါလိမ့်မည်။ သည်ကြားထဲ မလှမ်းမကမ်း နဘူးချုံထဲက ခါငှက်ကလေးများ၏ “တက် တက် တူ ခါခါး”

ကူသံက အမေကြီး၏ အလွမ်းဓာတ်အခံမှာ ထပ်ဖြည့်ဆည်းလိုက်ပါလိမ့်မည်။ ဘဝထဲက လွမ်းလက်စတွေက မင်းသမီး၏ သီချင်းစာသားများနှင့် တိုက်ဆိုင်လိုက်တော့ အလွမ်းကို လှုပ်ဆွပေးလိုက်သလိုဖြစ်ပြီး အမေကြီး ငိုတာပဲဖြစ်သည်။ ကျေးလက်မြန်မာအမျိုးသမီးကြီးတစ်ယောက်၏ ခံစားမှုက နူးညံ့လွန်းလှသည်။ ကျွန်မတို့တစ်တွေပင် အမေကြီး၏ ခံစားတတ်မှုစိတ်ဇောကို မမီသေးပါ။ နဘူးချုံစပ်က ခါနှစ်ကောင်တွန်တာကိုပင် ပြင်းပြစွာ ခံစားတတ်ကြ သူတွေ...။

နောက်အတွေ့အကြုံတစ်ခုကတော့ ရွာမှာလာကသည့် ဇာတ်ပွဲတစ်ပွဲမှာ ဖြစ်သည်။ ထုံးစံအတိုင်း အမေကြီးနောက် တစ်ကောက်ကောက်လိုက်ရင်း ကျွန်မက တော့ ကလေးပီပီ ဆိုင်းသံဗုံသံတွေကြားမှာ အိပ်ပျော်နေခဲ့သည်။ တစ်ရေးနိုးတော့ နောက်ပိုင်းဇာတ်ထုပ်ခင်းနေပြီ။ အပူတိုက်ခန်းရောက်နေပြီ။ ဇာတ်ထုပ်ကိုတော့ ကျွန်မ မမှတ်မိပါ။ မင်းသမီးကလေးကို တိုင်းတော်ပြည့်တော်က နှင်နေသည့် အခန်း။ မင်းသမီးက အထုပ်ကလေးကို ခေါင်းပေါ်ရွက်ထားရင်း ငိုချင်းချနေသည်။ ဘေးက ဓားကြပ်ဝန်က (အမေကြီးကတော့ တစ်ကျပ်ဝန်တဲ့) ဇာတ်မနာနာအောင် မင်းသမီးကို နှိပ်စက်နေသည်။ မင်းသမီးက ငိုလိုက်၊ ဓားကြပ်ဝန်က ဓားနှင့် မင်းသမီးခေါင်းပေါ်ကအထုပ်ကို ဖိထားလိုက်။ မင်းသမီး အလွမ်းသယ်လို့ မပြီးနိုင်မစီးနိုင်ဖြစ်နေတုန်း အမေကြီးက ဝုန်းဆို ဇာတ်ခုံပေါ် တက်သွားခဲ့ပြီ။ ဇာတ်ထဲက လူတွေရော ပရိသတ်ကပါ ကြောင်ကြည့်နေကြတုန်း အမေကြီး မီးရောင်အောက်ရောက်လာပြီး ဓားကြပ်ဝန်လက်ထဲကဓားကို လှသည်။ ကျွန်မကတော့ ကျွန်မဘေးမှာ ထိုင်နေရင်းက ထသွားသည့်အမေကြီးကို ဇာတ်စင် ပေါ်မှာ ပေါ်လာမည်မထင်ခဲ့ပါ။

“နင်က အထုပ်ဖိထားတော့ သည်ဟာမ ဘယ့်နှယ်လုပ် ထနိုင်မှာတုံး။ နင်က ဟောသည်ဓားကို ဟောသလို ဖယ်လိုက်တော့ ... ကိုင်း ညည်းကလည်း ထ၊ ငိုလို့ပဲ မပြီးနိုင်ဘူး တကတည်း”

ဓားကြပ်ဝန်၏ဓားက အမေကြီးလက်ထဲမှာ။ အမေကြီးလည်း ဇာတ်ခုံအောက် ဆင်းလာရော မင်းသမီးရဲ့ ငိုချင်းခန်းလည်းပြီးသွားရော။ ပွဲခင်းတစ်ခင်းလုံး အသံတွေဆူညံနေသည်။ အမေကြီးက သူ့ကြေးဖလား ဝင်းဝင်းကြီးကို ကောက်ယူ တဲ့ပြီး ပြောင်းဖူးဖက်လိပ်ကြီး တထောင်းထောင်းဖွာရင်းက အလုပ်တစ်ခု ပြီးစီး အောင်မြင်လာဟန်မျိုးဖြင့် ဗျစ်တောက်ဗျစ်တောက် လုပ်နေသည်။

“ကိုင်း ... အခုလို ထလုပ်လိုက်တော့ ပြီးရောမှုတ်လား ... တကတည်းတော် သေချင်းဆိုးက တိုင်းပြည်ကလည်းနှင်သေး၊ အထုပ်လည်း ဓားနဲ့ဖိထားသေး ... သောက်မြင်ကပ်ချက်တော့ ... ခုံဖိနပ်နဲ့မှ မခုတ်ခဲ့ရ”

ပွဲခင်းထဲမှာတော့ တဝေါဝေါနှင့် သဘောကျနေကြဆဲ။ ဇာတ်ကလည်း လခိုင်းကပ်ပုံမရတော့ပါ။ အမေကြီးကတော့ သူ့လုပ်လိုက်လို့ သူ့ကြောင့် မင်းသမီး ကလေး ဓားကြပ်ဝန်လက်က လွတ်သွားတာဟု ယူဆပုံရသည်။ သည် အကြောင်း ကို ပွဲအပြီးအထိ ဂုဏ်ယူပြောနေသေးတော့သည်။ နောင်တစ်သက် လုံး လည်း အမေကြီး၏လုပ်ရပ်က ရွာတွင် ပုံခိုင်း ကျန်နေရစ်ခဲ့သည်။ ကျွန်မတို့ ကတော့ အမေကြီးလောက် သတ္တိမရှိ။

ကျွန်မတို့ မြစ်နားကမ်းနား မြို့မနီးပြမနီး ရွာတွေမှာက အငြိမ့်ပွဲ ဇာတ်ပွဲ ဆိုတာ တစ်နှစ်နေလို့ တစ်ခါကြည့်ရဖို့ပင်မလွယ်ပါ။ ရွာဘုရားပွဲ ကျောင်းပွဲရှိလျှင် များသောအားဖြင့် အရပ်ပြဇာတ်ကလေး၊ ယိမ်းပွဲကလေးနှင့် ပြီးရတတ်သည်။ အထူးသဖြင့်တော့ ကိုယ့်ရပ်ကိုယ့်ရွာက တန်ခိုးကြီးသည့် ဆရာဘုန်းကြီး ပျံတော်မူ လျှင်တော့ ဇာတ်ကြီးများငှားကာ တခမ်းတနား အပြိုင်အဆိုင်ပွဲခင်း ကျင်းပတတ် သည့် အလေ့ရှိသည်။ ဒါကလည်း မျှော်လင့်ကောင်းသည့် အရာမဟုတ်။ ပွဲမကြည့် ရသည့် ညတွေမှာ ဇာတ်ဝါသနာအိုး အမေကြီးက သူကြည့်ခဲ့ဖူးသည့် ဇာတ်ပွဲတွေ အကြောင်း ဖောင်လောက်အောင် ပြောနေတော့သည်။ အဲသည်အခါမျိုးတွင်

ကျွန်မက အမေကြီးတို့ အဘွားအိုတွေကြားမှာ ၎တ်တုတ်မည်းတည်း အမြဲရှိနေ တတ်ပါသည်။ အဘွားကြီးတွေ သွားကျိုးပါးကျိုးနှင့် ရယ်ကြ မောကြတာကလည်း ပျော်စရာပင် ကောင်းနေတော့သည်။ လက်ဖက်နံ့၊ နံ့သာဖြူ၊ ကရမက်၊ တောင်နံ့ကြီးကတိုးနံ့တွေ လှိုင်နေတတ်သော အဘွားအိုနံ့ကို ကျွန်မ ရနေတတ် ပါသည်။ တောသူတောင်သားတွေမို့ အပူအပင်ကင်းကာ အေးအတူပူအမျှ ရှိကြပါသည်။

“ပြောရဦးမယ် ရှင်စိန်သော့ရဲ့ ... သမြန်မနှစ်တုန်းက မြင်းခြံ နှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူ ဘုရားပွဲမယ် ဖိုးစိန်ကြီး ရုံသွင်းသယ်ဆိုလို့ အိမ်က မောင်ကံသာ ပူဆာပြီး လိုက်ပို့ ခိုင်းရသေးသယ် ... ဖိုးစိန်ကြီးကောင်းချက်ကတော့ ကမ်းကို ကုန်သာပါပဲ။ မင်းကုသနဲ့ ပပဝတီဇာတ် ကပါကောအေ ... ငိုချင်းတွေ တသီချည်း ချသွား မပြီး ပေါင်တော် ... တရားသွားတွေကလည်း ပါချက်တော့ ...။ ကျုပ်ဖြင့် ကုန်ချင် သလောက် ကုန်စမ်းဟဲ့ဆိုတဲ့ပြီး အိမ်က ပဲတစ်ပုတ်လုံး ရောင်းတဲ့ပြီး မြို့လိုက် သွားသာ ... သွားရကျိုးနပ်ကရောပဲ။ ဘာတဲ့ နှစ်ပါးသွားမှာ ဆိုသွားသယံ့ သီချင်း”

အမေကြီးက ချောင်းကလေး တစ်ချက်ဟန့်ပြီး လည်ချောင်း ရှင်းလိုက် သေးသည်။ ပြီးတော့ သူ့လက်ကလေး တစ်ဘက်ကို လက်ဖျစ်တီးကာ စည်းလုပ်ပြီး လက်တစ်ဘက်က ပေါင်ကိုပုတ်ကာ ဝါးတီးသည်။

“ဘုံဓမ္မတာမှာ ကြံ့ရလေသမျှ x x x ကာမစိတ်တွင် တရားနဲ့တွေ့ကြတော့ ငါးဆယ့်လေးကမ္ဘာပင် x x x ဟောဒီလောကီတစ်ခွင် တွေ့မြင် ကြံမြဲ ဆုံမြဲ ဓမ္မတာပင် x x x သမုဒယဆိုတဲ့ သံယောဇဉ် နွယ်ကြိုးငြိတဲ့လင် x x x ချစ်ကြင်နာမေတ္တာ လွန်ကဲလွန်ကဲ x x x လွဲမသွေပေါင် စေတနာထားလို့ သူများ တကာတွေထက် အဆတွေ သိန်းသန်း x x x ကုဋေကုဋာ ပိုလိုက်ပါတဲ့ လင်”

အမေကြီးက အသံနေအသံထားနှင့် စီကာပတ်ကုံး ကျော့ကာကျော့ကာ ဆိုပြ ခဲ့ပုံကို ကျွန်မ မှတ်မိနေသေးသည်။ လေကတော့ မမိ။ အမေကြီး ဒေါ်စိန်သော့ ကလည်း ဖိုးစိန်ကြီးသီချင်းကို အမေကြီးရနေသည်ကို သံသယရှိပုံပေါ်သည်။ အားကျမခံ ပြန်မေးသည်။

“နေစမ်းပါဦး ရှင်မယ်သန့်ရဲ့ ... ညည်း အဲသည်စာတွေ ဘယ်ကရသာတုံး”

အမေကြီးသော့၏ အမေးကြောင့် အမေကြီးက မခံချင်သည့်ပုံမျိုးနှင့် ကိုယ်ကို ဆန့်တွဲပြီး ငေါက်ခနဲ ထရပ်လိုက်သည်။

“ညည်းက ကျုပ်ကို မယုံလိုမေးသာလား ရှင်စိန်သော့ရဲ့ ... ပြရဦးမတော့”

အမေကြီးက အိမ်ခန်းထဲဝင်သွားတဲ့ပြီး သူ့ထန်းခေါက်ဖာကြီးကို မွေပါတော့ သည်။ ခဏနေတော့ ဝါကျင်ကျင်စာရွက်ကလေးကိုကိုင်ကာ ထဘီ စွန်တောင်ဆွဲ နှင့် ထွက်လာသည်။ အမေကြီးက စာရွက်ဝါကလေးကို ဖြန့်ပြတဲ့ပြီး လက်ဝါးဖြင့် ဖြန်းခနဲ ရိုက်ချလိုက်သည်။

“ဟောသည်မတော့ ဖိုးစိန်ကြီးသီချင်းစာ ... မြင်းခြံက ကျုပ်တို့ ပဲသွင်းနေကျ ပွဲစားကြီးကိုမြဲမောင်ကို သိသယ်မှုတ်လား ဟောသာ သူ့မယား ကျောင်းဆရာမ မတင်ရီကိုယ်တိုင် ကျုပ်ကို ရေးပေးလိုက်သယံစာ ... သူရိုက် ဖိုးစိန်ကြီးနဲ့ အင်မတန်ခင်သာ ... မြင်းခြံရောက်ရင် ဖိုးစိန်ကြီးရဲ့ စားအိမ်သောက်အိမ်ပေါ့တော့”

အမေကြီးဆုံးတော့ လက်ရေးဝိုင်းဝိုင်းကလေးများ စီရရီ ရေးထားသော သီချင်းစာရွက်ကလေးတွေ အများကြီး ထွက်လာသည်။ အမေကြီး၏ သီချင်း စာရွက်ကလေးများကို အဘက ဆက်ပြီးသိမ်းဆည်းထားရှာပါသေးသည်။ ကျွန်မ တို့လက်ထက်မှာတော့ အမေကြီး၏ ကျန်ကောင်းကျန်ရာပစ္စည်းဆို၍ သုံးနေကျ

ဆေးလိပ်ခံကြေးဖလားကြီးသာ ကျန်ပါတော့သည်။ ဒါက ကျွန်မမှတ်မိသမျှ အမေကြီးမယ်သန့်၏အကြောင်း ဖြစ်ပါသည်။ လူပုံက အေးသော်လည်း စိတ်ထဲ မထင်လျှင် မထင်သလို ပိုးခနဲ ပက်ခနဲ ပြောတတ်လုပ်တတ်သော အမေကြီးကို ကျွန်မ အောက်မေ့မိသည်။ ပွဲအလွန်ကြိုက်သော အမေကြီးကို ယခုခေတ် ရုပ်ရှင်၊ ဗီဒီယိုဇာတ်လမ်းတွေ တစ်ကားပြီးတစ်ကား ပြကြည့်ချင်မိသည်။ မတရားတဲ့ ပြကွက်တွေကိုမြင်လျှင် ဟိုတုန်းကလိုပဲ ဇာတ်ခုံပေါ်တက်ပြီး ဇော်ဇော်ကြပစ် နေလေဦးမလား။ အမေကြီးကို ကျွန်မလွမ်းသည်။

“အစ်မကြည် ... ညည်းသမီးတွေကော”

အမေက အထုပ်တွေကို နေရာချရင်းမေးသည်။ ရွာက ဆွေမျိုးတွေကို လက်ဆောင်ပေးဖို့ ဝယ်လာသည့် ဦးကာက လက်ဖက်ခြောက်ထုပ်ကြီးကို ရှေ့မှာချ ထားလိုက်သည်။ အမေကမေးတော့ ကြီးတော်က ဟုတ်ဆို အငိုကိုရုပ်ပစ်လိုက် သည်။ အင်္ကျီလက်မောင်းစကလေး မြှောက်ယူပြီး မျက်ရည်သုတ်သည်။

“သဘက်ခါ တို့အကွက် မြေပဲနုတ်မှာလေ ... အဲသာ ပဲနုတ်သမတွေကျွေးဖို့ မုန့်ကျွဲညည်းလုပ်မှာအေ ... ရှင်မိထိုက်ကော ရှင်ခင်မာကော နှစ်ယောက်စလုံး တောင်ရပ်ကို ကောက်ညှင်းမောင်းထောင်းသွားကြလေရဲ့ ... ကြာလိုက်သာတော် ... ဧည့်သည်တွေလာကာမှ တကတည်း”

ရွာမှာက မိန်းကလေးများ၏အမည်ကို ရှေ့က ‘ရှင်’ တပ်၍ ခေါ်တတ် ကြသည်။ ကြီးတော်သည် အလွမ်းဓာတ်ကနေ စိတ်တိုသည့်ဘက် ပြောင်းသွား ပြန်သည်။ မျက်ရည်တစမ်းစမ်းနှင့် ငြိမ်သက်နေသော ကျွန်မတို့ ဆွေမျိုးတွေ သည်တော့မှ တစ်ပြန် ပြန်၍ လှုပ်ရွလာတော့၏။ သူ့ထက်ငါ စကားတွေ အလှအယက် ပြောလိုက်ကြသည်မှာ တိုးမပေါက်။

ကျွန်မတို့ စကားလှိုင်နေတုန်း ကြီးတော်၏ သမီးနှစ်ယောက် ဆန်မှုန့်ဗန်းကြီး တွေရွက် ပြန်လာကြသည်။ တံစက်မြိတ်အောက် ငုံ့ဝင်လိုက်တော့မှ လူအုပ်ကြား ထဲက ကျွန်မတို့သားအမိကို တွေ့သွားပုံရသည်။ မုန့်ဗန်းရွက်လျက်သား ပါးစပ် ဟောင်းလောင်းနှင့်။

“ဟောတော့ ... ဒေါ်ဒေါ်တို့ မထူးတို့ ရောက်နေသာတော့”

“မနက်က အမေကတော့ ပြောသားအေရဲ့ ... ကျီးသာသယ် ဧည့်သည်လာ လိမ့်မယ်လို့ ... ငါကတောင် ဖတ် ဖတ် ရွှေကျီး ငွေကျီး ဧည့်ကောင်းစောင်ကောင်း လွှတ်ဟဲ့ ဆိုလိုက်ရသေး ... ဝမ်းသာချက်တော့”

မုန့်ဗန်းတွေချပြီး ကျွန်မတို့ကို မယုံသလိုပင် ကြည့်နေကြသည်။ ဘာ အကြောင်းရယ်မှမဟုတ်ဘဲ ရွာကို လေးငါးခြောက်နှစ် မပြန်ဖြစ်သည့် ကိုယ့်ကို ကိုယ်သာ အပြစ်တင်ချင်မိတော့သည်။ နွေးထွေးသော၊ လှိုက်လှဲသော၊ ချစ်ခင် စုံမက်သော ရွာက ဆွေမျိုးတွေကတော့ အရင်တုန်းကအတိုင်းပင် မပြောင်းမလဲ ရှိနေသည်မဟုတ်လား။ ကျွန်မကိုယ်တိုင်လည်း ကိုယ့်ဆွေ ကိုယ့်မျိုးတွေကြားမှာ ပြန်ငယ်သွားသလို ခံစားရသည်။ အဘကံသာ၏နှမ အမေကြီးငြိမ်းကမွေးသော ကြီးတော်နှင့် အမေက ညီအစ်မ တစ်ဝမ်းကွဲ တော်စပ်သော်လည်း တစ်ဝိုင်းတည်း တစ်ခြံတည်း အတူနေမို့ ညီအစ်မ အရင်းအချာကဲ့သို့ပင် ချစ်ခင်ကြသလို၊ ကြီးတော်ကမွေးသော မမခင်ထိုက်နှင့် ခင်မာလွင်တို့ကလည်း မောင်နှမတွေကြား မိန်းကလေး တစ်ယောက်တည်းပါသော ကျွန်မကို ညီအစ်မအရင်းလိုပင် ချစ်ကြ ပါသည်။ ကျွန်မငယ်စဉ်က ဆိုးမျိုးတွေကို သည်ညီအစ်မက ဒိုင်ခံ ခံရတတ်သည်။ မြို့မှလာသော ညီမကလေးကို ဦးစားပေးအလိုလိုက်ပြီး သည်းညည်းခံရသည်။ မမထိုက်ကတော့ အသက် လေးဆယ်ကျော်လို့ ငါးဆယ်နားကပ်နေပြီ။ အိမ်ထောင်

ရက်သား မပြုရှာဘဲ မအေအိုကြီးနှင့် မခွဲမခွာနေသူဖြစ်သည်။ ခင်မာလွင်ကတော့ ကျွန်မထက် နှစ်နှစ်ခန့် ငယ်သည်ဆိုငြားလည်း ကျွန်မဆိုးတာ၊ အနိုင်ကျင့်တာ အခုထိ သည်းခံနေဆဲပင်။ ခင်မာလွင်က ကျွန်မတို့ရွာအရှေ့ ကြည်းတောတန်းရွာက မောင်သန်းစိုးနှင့် အိမ်ထောင်ကျပြီး ကလေးနှစ်ယောက် ရနေပြီ။ ပထမသားဦး သမီးကလေး၏ နာမည်မှည့်ပုံကို ကျွန်မပြောချင်ပါသည်။

ကျွန်မတို့ရွာရပ်က နာမည်မှည့်ခေါ်ဖို့အတွက် ထွေထွေရာရာ စဉ်းစားနေ ကြသည်မဟုတ်ပါ။ လွယ်သလို ကျရာခေါ်ကြရင်း အမည်တွင် သွားတတ်ကြသည်။ အသားမည်းနေလျှင် ငနက်၊ မဲတူ စသဖြင့်လည်းကောင်း၊ မျက်လုံးပြူးပြူး မျက်ဆံပြဲပြဲဆိုလျှင် ငပြူး၊ ပြူးကြောင် စသဖြင့်လည်းကောင်း ခေါ်လိုက်ကြ သည်သာ။ သို့သော် ဘယ်သူကစ၍ အဆန်းထွင်လိုက်သည် မသိရသော မအေရွာ နာမည်နှင့် ဖအေရွာနာမည် ပေါင်းစပ်မှည့်ခေါ်ခြင်း နည်းသစ်တစ်ရပ် ပေါ်လာ ခဲ့သည်မှာ ကြာပြီဖြစ်သည်။ ကန်တော်သားနှင့် ရွာသစ်သူ အိမ်ထောင် ကျပြီး မွေးသော သားဦးကလေးအမည်မှာ မောင်ကံသစ် (အခုတော့ ဦးကံသစ် ဖြစ်နေပြီ)၊ ကြည်ရွာသားနှင့် ဂင့်ဂဲသူမှ မောင်ကြည်ဂဲ (ဦးကြည်ခဲ)၊ ဇလပ်ကုန်းသားနှင့် ရန္တပိုသူမှ မောင်ပိုလပ် (ကိုဘိုလတ်) စသဖြင့် အမည် တွင်နေကြသည်။ များသော အားဖြင့် သားဦးကလေးတွေကို မှည့်ခေါ်ကြသည်။ အခု ခင်မာလွင် သမီး ကလေးမှာ ဆင်းဂွတ်ရွာသားနှင့် ဥဒယရွာသူမှ မွေးဖွား သောကြောင့် ဆင်းဆင်းဥ (ဆင့်ဆင့်ဦး) ဟု အမည် ပေးထားပါသည်။ သူတို့ မိသားစုကလည်း ကြီးတော် တို့နှင့် အတူနေကြသည်။

ကြီးတော်တို့မှာ မြေယာများရှိသဖြင့် သူတို့တစ်တွေအားလုံး တောင်သူတွေ ဖြစ်နေကြရသည်။ နေလောင်ထားသော အသားအရည် ညိုကြမ်းကြမ်းကြီးတွေနှင့် ချွေးတွေစိုနေသော ဆံပင်ရှုပ်ပွေ့ကြီးတွေကြောင့် အရွယ်တော်မိန်းမကြီးတွေလို ဖြစ်နေကြသည်။ ကျွန်မမှတ်မိသလောက် မမထိုက်ကတော့ တစ်သက်လုံး တော

အလုပ်ဖြင့် ပြီးရရှာသူ၊ ခင်မာလွင်ကတော့ ကျွန်မတို့နှင့် မြို့မှာ လာနေလိုက် သေးသည်။ ရွာမှာအိမ်ထောင်ကျတော့မှ တောသူမကြီးလုံးလုံး ဖြစ်ရတော့၏။ စကားတွေအကျယ်ကြီးပြောလိုက်၊ မျက်ရည်ကျလိုက်နှင့် အလွမ်းသယ်လိုက်ကြ ပုံကလည်း ကြီးတော်သမီး ပီသကြပါပေသည်။

“ကဲပါအေ ... စကားနောက်မှပြောကြသာပေါ့ ... ညည်းဒေါ်ဒေါ်တို့ ထမင်း ဆာလာကြရော့မယ် ... ချက်ကြပြုတ်ကြဦးဟဲ့”

ကြီးတော်က စကားဖြတ်လိုက်တော့မှ ဆွေမျိုးတစ်သိုက် လူစုကွဲသွားတော့ သည်။ အမေက အိမ်ခေါင်းရင်း ခန်းလုံးပြည့်ခင်းထားသော အဘ၏ ကျွန်းခုတင် ကြီးပေါ် လှဲကာနားသည်။ ကျွန်မကတော့ ခြံဝင်းထဲ လှည့်ပတ်ကြည့်ဖို့ ထွက်လာခဲ့ သည်။ ကျွန်မတို့ခြံဝင်းက ဘုံဆိုင်လို့တောင် ပြောလို့ရသည်။ ကျွန်မမှတ်မိ သလောက်၊ ဆွေမျိုးစပ်တတ်သလောက် သည်ခြံဝင်းကြီးထဲမှာ နေထိုင်ခဲ့ကြသည့် ဆွေအင်အား မျိုးအင်အားက မသေးလှပါ။ ကျွန်မတို့အဘိုး ဘိုးသာထန်နှင့် အဘွား မယ်လှအေးတို့က ပေါက်ဖွားလာသော ညီအစ်ကိုမောင်နှမတစ်တွေ သည်ခြံဝင်းထဲ မှာပဲ အိမ်တစ်လုံးစီ ဆောက်နေခဲ့ကြသည်။ ကျွန်မမိလိုက်တာက ကျွန်မအဘ ဘိုးကံသာနှင့် အဘ၏နှမရင်း အမေကြီးငြိမ်း။ အဘကမွေးသည် အမေ၊ အမေကြီးငြိမ်းကမွေးသည့် ကြီးတော်တို့ တစ်ဝင်းတည်း တစ်ခြံတည်း အတူနေခဲ့ ကြတာပဲဖြစ်သည်။ အမေက တစ်ရွာတည်းသားအဖနှင့် အိမ်ထောင်ပြုပြီး အဖေ ဘက်ကအမွေ အညာဆန်လှေကြီးနှင့် ဧရာဝတီမြစ်ပြင်မှာ စုန်ချည်ဆန်ချည် ကုန်ရောင်းကုန်ဝယ်လုပ်ရင်း မြင်းခြံမြို့ပေါ်မှာ အခြေတည်လိုက်ကြသည်။ နောက်တော့မှ မန္တလေးကိုရောက်သည်။ သည်တော့ ရွာမှာ အဘနှင့်အမေကြီးတို့က တစ်အိမ်၊ ကြီးတော်တို့က တစ်အိမ် ဝင်းကြီးတစ်ဝင်းထဲ အတူနေ အတူစားလာ ခဲ့ကြသည်မှာ ကျွန်မတို့ အရွယ်ရောက်သည့်အထိ။ မြို့မှာနေသည်ဆိုသော်လည်း

ကျွန်မက ရွာမှာအနေများသူမို့ သည်ဝင်းသည်ခြံကြီးက ကျွန်မ၏ ငယ်သူငယ်ချင်း ကြီးဟု ပြောလျှင်တောင် ရမည်ထင်ပါသည်။

ခြံဝင်းကြီးကလည်း နည်းနည်းနောနောမဟုတ်။ လေးထောင့်စပ်စပ်နှင့် နှစ်ဧကနီးပါးလောက်ကျယ်သည်။ ခြံထဲမှာ သရက်ပင်၊ ပိန္နဲပင်၊ မန်ကျည်းပင် စသည့် အပင်ကြီးများနှင့် အုပ်ဆိုင်ဝေဆာနေသည်။ ငှက်ပျောပင်၊ မာလကာပင်၊ အုန်းပင်၊ ရှောက်ချိုပင်၊ ဩဇာပင် စသည့် သီးပင်စားပင်များ။ ပြီးတော့ ယင်းမာပင်၊ ပုဏ္ဏရိတ်ပင်၊ ပန်းအိပင်၊ စံပယ်ပင် စသည့်ပန်းပင်များ။ ဧရာဝတီ မြစ်ရေ ဝင်တတ်သည့် ရေဝင်အရပ်မို့ ကျွန်မတို့ရွာကလေးက အမြဲတမ်း သစ်ရိပ် ဝါးရိပ်များနှင့် စိမ်းစိုခိုင်းညို နေတတ်ပါသည်။ ကျွန်မငယ်ငယ်က ခြံထဲက မာလကာပင်ပေါ်တက်ပြီး မာလကာသီးခူးရင်း လိမ့်ကျခဲ့ဖူးတာကို မှတ်မိနေ ပါသေးသည်။ အမြင့်က မဆိုစလောက်သာ မြင့်သော်လည်း အကျမတော်သဖြင့် အဲသည်နှစ်က တစ်နေ့လုံး ကျွန်မ ရွာမှာ မကစားခဲ့ရပါ။ မာလကာသီးက မြင်နေကျ လုံးလုံးဝိုင်းဝိုင်းမျိုးမဟုတ်ဘဲ ဘူးခါးသီးကြီးလို ရှည်ရှည်မျောမျောကြီး ဖြစ်သည်။ အသီးက ဆတ်ပွပွဖြင့် ပန်းသီးအရသာလို အလွန်ချိုပါသည်။ အခုတော့ အဲသည် မာလကာပင်ကြီး မရှိတော့ပြီ။ မာလကာပင်နေရာမှာ ပြောင်းရိုးစဉ်းစက် ရှိနေပြီ။ နွားစာအတွက် မြက်စဉ်းစက်အဖြစ် နေရာယူထားလိုက်ပါပြီ။

မာလကာပင်မှ မဟုတ်ပါ။ ကျွန်မသိပ်ကြိုက်သော သဘော့ ဩဇာပင်ကြီး လည်း မရှိတော့။ သဘော့ဩဇာပင် ဆိုသည်မှာ ရိုးရိုးဩဇာသီးလို အစေ့လိုက် အမြောင်းလိုက် အသီးမျိုးမဟုတ်ဘဲ အတွင်းသားက ထောပတ်သီးလို မွတ်၍ အနံ့က မွှေးအိနေသည်။ သဘော့ဩဇာသီး မှည့်နေပြီဆိုလျှင် တစ်ခြံလုံး အနံ့တွေ ကြိုင်လှောက်နေတော့သည်။ အဘက ကျွန်မတို့ ရွာပြန်ရက်ရောက်လျှင် စားဖို့ ဩဇာသီးကြီးတွေကို ကျေးစာငှက်စာက လွတ်အောင် ခြင်းကြားကလေးများ ရက်ကာ စွပ်ထားတတ်ပါသည်။ ခြင်းကြားကလေးတွေကို အဘကိုယ်တိုင်

ဝါးနှီးများကို သင်ဖျင်ပြီး ရက်လုပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ကျွန်မတို့ ရွာရောက်လျှင် တစ်ပင်လုံး ပဒေသာပင် သီးနေသော ခြင်းကြားစွပ် ဩဇာသီးကြီးတွေကို တွေ့ရတတ်ပါသည်။ ဩဇာသီး မှည့်မှည့်ပျော်ပျော်ကြီးတွေကို ဇွန်းဖြင့်ခြစ်၍ သကြားနှင့်ခေါက်ကာ စားရသော အရသာကို ကျွန်မနှစ်သက်မှန်းသိသဖြင့် တစ်လုံးမှ အပျောက်မခံပါ။ သူ့စိတ်ထဲ ပျောက်သည်ထင်လျှင် ဆူလိုပွက်လို မဆုံးတော့ပါ။ ခြံဝင်းထဲမှာ အတူနေကြသည့် ကြီးတော်၏ သားသမီးများမှာ အဆူအပြောခံကြရတော့သည်။

ဩဇာပင်ကြီးနှင့်ဆက်လျက် ပုဏ္ဏရိုက်ပင်တန်းကလည်း ဟိုတုန်းကလို မလှတော့ပါ။ အရွက်တွေ ကျိုးတိုးကျဲတဲနှင့် ကိုင်းတွေ ထိုးထိုးထောင်ထောင်နှင့် ညစ်စုတ်စုတ်နိုင်လွန်းလှသည်။ ဟိုတုန်းကတော့ ပုဏ္ဏရိုက်တန်းကလေးကို လှမ်းကြည့်လိုက်လျှင် စိမ်းစိုစို အရွက်မာမာကလေးများကြားတွင် အနီတစ်ကန့်၊ အဝါတစ်သွယ် ဝေဝေဆာဆာ ပွင့်နေတတ်သည့် ပုဏ္ဏရိုက်ပွင့်ကလေးတွေကို ကျွန်မမျက်စိထဲ မြင်ယောင်လာမိပါသည်။ ပုဏ္ဏရိုက်တန်းနှင့် လမ်းသွယ်ကလေး ခြားထားသော ဟိုမှာဘက်တွင် ဆန်ကွဲပန်း ဆွတ်ဆွတ်ဖြူကလေးတွေနှင့် ပန်းနုရောင်ကလေးတွေဆီက အနံ့တသင်းသင်းကိုလည်း ကျွန်မ လွမ်းမိပါသည်။ နောက် အဆုပ်လိုက်အခဲလိုက် ပွင့်တတ်ကြသည့် ပန်းအိပင်ကလေးတွေကလည်း ရောင်စုံရှိသည်။ ခရမ်းပြာ၊ မရမ်းရင့်၊ အနီပျော့ပျော့၊ ပန်းနုရောင်သွေး၊ နို့စိမ်းအဖြူ။ ကျွန်မမျက်စိထဲတွင် အမြဲတမ်းစွဲမက်နေခဲ့မိသည့် ပန်းပင်ကလေးတွေ မရှိတော့ပါ။ ရောင်စုံအပွင့်ကလေးတွေကို ကျွန်မမြင်ခွင့်မရှိတော့ပြီ။ ပြီးတော့ အိမ်ခေါင်းရင်းက စံပယ်ရုံကြီး။ ကြီးလွန်းသဖြင့် စင်ခံထားရသော စံပယ်စင်ကြီး ပေါ် ပွင့်နေသော စံပယ်၊ ကြက်ရုန်းပွင့်တွေကို ကျွန်မတို့ ကလေးတုန်းက လှေကားထောင်ကာပင် တက်ခူးခဲ့ရသေးသည်။ တစ်ခါခူးလျှင် စံပယ်ပွင့်တွေက ပြည်တောင်းကြီးနှင့် နှစ်လုံးသုံးလုံး ရတတ်သည်။ တစ်ရွာလုံးက အပျိုတွေ ပန်လိုဆင်လို မနိုင်ခဲ့။

ခြံမြောက်ဘက်စည်းရိုးခြေမှာ ကပ်ပေါက်နေသော ယင်းမာပင်ကြီးကိုတော့ ကျွန်မလှမ်းမြင်နေရသည်။ ယင်းမာပင်ကြီးလည်း အိုရှာပြီ။ တော်သလင်း သီတင်းကျွတ်လများတွင် စိမ်းရွှေရွှေ အနံ့သင်းသင်းကလေးက ကျွန်မတို့တစ်ခြံလုံး မွှေးကြူနေတတ်သည်။ အခုကော ယင်းမာပန်းတွေ ပွင့်သေးရဲ့လား။ ဖုထစ်ရွတ်တွ နေသော ယင်းမာပင်စည်အိုကြီးကတော့ ငယ်ငယ်က သူ့အပေါ် ကုတ်ကပ် တွယ်တက်ခဲ့ဖူးသော ကျွန်မကို ငေးငေးရီရီ လှမ်းကြည့်နေလေသည်။

(၃)

ခြံအနောက်ဘက် အခြမ်းမှာတော့ ငှက်ပျောပင်တွေ အုပ်အုပ်ဆိုင်ဆိုင် တွေ့ရသည်။ ရှည်ပြန်သောငှက်ပျောလက်တံများကြားမှ ငှက်ပျောခိုင်များနှင့် တချို့အပင်များတွင် ငှက်ပျောဖူး နီနီရဲရဲတွေကို ကြိုကြားကြိုကြား မြင်နေရသည်။ ငှက်ပျောဖူးကိုပြုတ်ပြီး မြေပဲနှင့်သုပ်စားရသည့်အရသာနှင့် ငှက်ပျောဖူးကို အချဉ်တည်ပြီးမှ သုပ်စားရသည့်အရသာ နှစ်မျိုးစလုံးကို ကျွန်မကြိုက်သည်။ ရွာက မပြန်ခင် ကျွန်မ ငှက်ပျောဖူးသုပ်စားရဦးမည်။ ငှက်ပျောတော၏ မြောက်ဘက်မှာ တော့ ဆီဆုံကုန်းကြီးရှိသည်။ ခိုင်ခိုင်မြဲမြဲ ထိုးထားသော ထန်းလက်တဲပြန်ကြီးတော့ မရှိတော့ပါ။ ထိုတဲကြီးအောက်တွင် ရှိနေတတ်သော ဆီတွေဝနေသည့် သစ်သားကြိတ်ဆုံကြီးလည်း ဘယ်ဆီရောက်သွားပြီမသိ။ ဟိုတုန်းကတော့ သည်ဆီဆုံကုန်းပေါ်မှာ ကျွန်မတို့ ဆီဆုံ တစ်နေကုန်တစ်နေခန်း စီးခဲ့ကြသည်။ နွားတစ်ကောင်ဖြင့် လှည့်ကာပတ်ကာဆွဲပြီး ဆီကြိတ်ရသောခေတ် ကုန်သွားခဲ့ပြီ

လား။ ဆီဆုံဘေးတန်းပေါ်မှာ တင်ပါးလွှဲထိုင်ရင်း ကြိတ်ဆုံထဲက ကြေမွသွားသော မြေပဲစိမ်းအဆံကွဲတွေနှင့် ထန်းလျက်ခဲ ကိုက်စားခဲ့ရသော ကလေးဘဝ အမှတ်တရ များကို ကျွန်မလိုက်ပြီး ဆုပ်ဖမ်းတွေးတောနေမိသည်။ ကြိတ်ဆုံ ခါးပေါက်မှ ဝေါခနဲဝေါခနဲ သွန်ကျလာတတ်သည့် မြေပဲဆီမွှေး ပူပူနွေးနွေးတွေကို လက်ဖက်ထဲ ဆမ်းလို ဆမ်းကြ၊ မုန့်ပေါင်းပူပူကြီးပေါ် သုတ်လိုသုတ်ကြနှင့် တကယ့်ကို ဆီကို ရေချိုးခဲ့ကြရသည့်နှယ်ပင်။

ဆီဆုံကုန်းမို့မို့ အရာကလေးကို လွန်ပြီးကြည့်လိုက်လျှင် အဖေတို့၏ ဒြဲဝိုင်းအရာကို လှမ်းမြင်ရပါသည်။ စည်းရိုးရယ် သတ်သတ်မှတ်မှတ် မရှိဘဲ ဥနှံပင်ကြီးနှင့် ကင်ပွန်းချုံအုပ်အုပ်ကြီးသာ ခြားထားသော အဖေနှင့် အမေတို့၏ ဒြဲနီးချင်းဖူးစာကို ကျွန်မ သတိရလိုက်မိပါသည်။ အဖေက တစ်ဦးတည်းသောသား ဖြစ်သလို မိဘနှစ်ပါးက တောင်သူလယ်လုပ် ဓားမခုတ်ဘဝတွေ မဟုတ်ကြပါ။ အညာဆန်လှေကြီးကို ပိုင်ဆိုင်ခဲ့သော လှေသူကြီးမိဘနှစ်ပါးမှ ဆင်းသက်လာသော အဖေကို ကုန်သည်မျိုးရိုးဟု သတ်မှတ်ရမည်ထင်ပါသည်။ အဖေက အမေထက် ဆယ်နှစ်လောက်ကြီးသည်။ သူတို့ချင်း ချစ်ကြိုက်ကြ၍ မဟုတ်ဘဲ ခေတ်အခါ သမယ မကောင်းသောကြောင့် လူကြီးမိဘများက သဘောတူ ပေးစားခဲ့ကြခြင်းဟု အမေက ပြောပြတတ်ပါသည်။

“ညည်းအဖေနဲ့ငါ အိမ်ထောင်ကျတော့ ငါ့အသက် ဆယ့်ရှစ်နှစ်တောင် မပြည့် သေးဘူး ... ငါ့အဒေါ်လေးတွေက ပေးစားကြသာ ... ဒေါ်နှင်းတို့ ဒေါ်စိန်တို့က ပေါ့အေ ... ရွာမှာက တော်ကြာ ရဲဘော်ကဝင်လာလိုက် ... တော်ကြာ ကွန်မြူနစ်က ဝင်လာလိုက်နဲ့ဆိုတော့ ... စိုးရိမ်ပြီး ပေးစားကြသာ ... မင်္ဂလာဆောင်တဲ့နေ့က ငါကရှက်လို့ အိမ်မှာမနေဘူး ... ကြည်ရွာဘက်သွားနေသာ ... ညည်းအဖေ ကလည်း ဘုန်းကြီးကျောင်း သွားပုန်းနေသာ ...။ လူကြီးတွေ သူ့ဟာသူ ကျွေးမွေး ဧည့်ခံပြီး ဆောင်ကြသာပဲ”

အဖေ့ဝိုင်းထဲမှာတော့ ဘာအဆောက်အဦးမှ မရှိပါ။ တစ်ဝိုင်းလုံးအပြည့် မန်ကျည်းပင်တွေ ပေါက်နေသည်။ အပင်သုံးဆယ်လောက်ပင် ရှိမည်ထင်၏။ သူ့သဘာဝနှင့်သူ အလေ့ကျပေါက်ရာက ကြီးပြင်းနေကြခြင်းဖြစ်သည်။ နှစ်ခြံကြားက ကင်ပွန်းချုံကြီးကလည်း ကျွန်မငယ်ငယ်ကတည်းက အခုအချိန်အထိ အသီးတွေ ခဲနေအောင်သီးသည်။ တစ်နှစ်တစ်နှစ် ကင်ပွန်းသီးခြောက်ကိုက တင်းတောင်းနှင့် ခုနစ်တောင်း ရှစ်တောင်းရတတ်သည်။ ကင်ပွန်းရွက်ညွန့် တွေကတော့ နှစ်ပေါက်အောင် စားရသည်။ အဖေ့ဝိုင်းဘက်ကို ကူးချင်သေးသော်လည်း အချိန်ကြာမည် စိုးသဖြင့် ကျွန်မ ပြန်လှည့်လာခဲ့သည်။

အဘစိုက်ခဲ့ပျိုးခဲ့သော သရက်ပင်တွေကတော့ ကျွန်မတို့တစ်ခြံလုံး ဟိုတစ်ပင်၊ သည်တစ်ပင်နှင့်။ အမျိုးကလည်း ဘောက်သောက်ပင်။ ဘဲသရက်၊ သုံးလုံးတစ်တောင်၊ ဆင်စွယ်သီး၊ ဘင်္ဂလားသီး၊ မနော်နွယ် စသဖြင့် သရက်မျိုးစုံသည်။ တချို့လည်း သေကုန်ကြပြီ။ အိမ်ခေါင်းရင်းမှ မန်ကျည်းပင် ငုတ်ကြီးကို မြင်တော့ အဘကို ပိုပြီးသတိရမိသည်။ သည်မန်ကျည်းပင်ကြီးက ကျွန်မတို့ကလေးတုန်းကပင် ပုဆိုးနှစ်ပတ်လောက်ရှိသည်။ ကျွန်မတို့ကိုရိုက်ဖို့ လိုက်ရှာလျှင် သည်မန်ကျည်းပင်ကြီးကို လှည့်ပတ် ကွယ်ပုန်းနေတတ်ကြသည်။ မန်ကျည်းဆိုသည်မှာ ဖြစ်လွယ်ကြီးလွယ်တတ်သည့် အပင်မျိုးတော့ မဟုတ်ပါ။ အတော်အတန်ကြီးမားလွန်းနေသော သည်မန်ကျည်းပင်ကြီးမှာ ရုက္ခစိုးရှိသည်ဟု အဘက ယုံကြည်ခဲ့သည်။ မန်ကျည်းပင်မှာ နတ်စင်လို အိမ်ကလေးဆောက်၍ မနက်တိုင်း အဘက ဆွမ်းနှင့်ရေချမ်းကပ်တတ်သည်။

“သစ်ပင်ကြီးတော့ ရုက္ခစိုးကပ်သာပေါ့မြေးရဲ့ ... သည်အပင်ကြီးက အဘမမွေးခင်ကတည်းက ရှိခဲ့သာ ... သည်လောက်အသက်ရှည်မှတော့ သစ်ပင်မှာလည်း ဘုန်းတန်ခိုးရှိရမယ်လို့ အဘကယုံသယ် ... ဘယ်သူ ဘာပြောပြော အဘ

ကတော့ ကိုးကွယ်မှာပဲ ... ရုက္ခစိုးဆိုတာ တကယ်ရှိသယ် မရှိဘူး ဘယ်သူမှ တပ်အပ်မပြောနိုင်ဘူး ... အင်း ... ဒါပေသိ အဘကိုတော့ အိပ်မက်ပေးသယ်ကွယ့်”

အဘကပြောတော့ ကျွန်မကြောက်နေခဲ့ပါသည်။ ညမှောင်မှောင်တွင် ဘယ်တော့မှ အိမ်ခေါင်းရင်းဘက်မသွားပါ။ အဲသည် ရုက္ခစိုးဆိုသူနှင့် တွေ့မှာ စိုး၍ဖြစ်သည်။

အမေကြီးဆုံးသွားတော့ အဘသည် အထီးကျန်သော သူ့ဘဝတွေကို ကျွန်မ တို့မြေးတွေနှင့်အတူ ဖြတ်သန်းခဲ့သည်။ ဖြတ်သန်းခဲ့သည်မှာလည်း ဘဝ တစ်လျှောက်လုံးတော့ မဟုတ်ပါ။ အမေက အဘကို ကျွန်မတို့နှင့် မြို့ကို လိုက်နေ ဖို့ခေါ်သော်လည်း အဘက ငြင်းဆန်ခဲ့သည်။ အကြောင်းကတော့ သူ့ရွာကို သူ မခွဲနိုင်လို့ပဲဖြစ်သည်။

“ကလေးစကား ပြောသာမဟုတ်ပါဘူး ... မယ်သန့်ရှိစဉ်တုန်းက တို့ နှစ်ယောက် တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် ကတိစကားထားခဲ့ကြဖူးသယ် ... ငါသေဦး သူသေဦးပေါ့ကွယ် ... သေခဲ့ကြရင် ကျန်သယံ့သူက ရွာမှာပဲ သည်ခြံ သည်အိမ်ကြီးက မခွာစတမ်းလို့ ဆိုခဲ့ကြတာ ... ခုတော့ မယ်သန့်အသက်က ထင်သလောက် မရှည်ရှာဘူးကွယ့် ... ငါ ဆွမ်းတော်ကလေးတင် အမျှအတန်း ကလေး ဝေချင်ဦးတော့ သူရှိသယံ့ အရပ်မှာဆိုတော့ သူသာစုခေါ်နိုင်သာပေါ့ ... ပြီးတော့လည်း ငါ့ရွာကလေးပဲ ငါ ရှုချင်သယ် ... မင်းတို့မြို့ကလေးကို ငါမရှုတတ် ဘူး”

သည်လိုနှင့် အဘရှိနေစဉ်ကာလတစ်လျှောက်လုံး ကျွန်မတို့ ရွာပြန်မြဲပြန်ခဲ့ ကြရပါသည်။ အဘသည် အရပ်ရှည်ရှည် ထောင်ထောင်မောင်းမောင်းနှင့် ဥပဓိရုပ် အလွန်ကောင်းသော မြန်မာကျေးတောသားကြီး ဖြစ်သည်။ ရှည်လျားကော့ယုံ နေသော မျက်ခုံးမွေးဖြူဖြူဆွတ်ဆွတ်ကြီးနှစ်သွယ်က အဘမျက်နှာပေါ်မှာ ထင်းခနဲ

ရှိနေသည်။ ဝါဝင်းသော အသားအရည်နှင့် ထူထဲရဲစိုနေတတ်သော အဘ၏ နှုတ်ခမ်းပြည့်ပြည့်ကြီးတွေက မျက်နှာကို တော်တော် ကျက်သရေရှိစေပါသည်။ နောက် အဘအမြဲတမ်း ဝတ်ဆင်တတ်သည်မှာ ဖျင်အင်္ကျီအဖြူ၊ ဖျင်ပုဆိုး အဖြူနှင့်အနက် အကွက်ကြဲကြဲ။ ပြီးတော့ ဗန်းမော်မွှေးပွ တဘက်အဖြူကြီး ခေါင်းပေါင်းထားတတ်သေးသည်။ ဘယ်လို အကြောင်းကြောင့် အဖြူရောင်တွေကို အဘဝတ်ဆင်မှန်း ကျွန်မ မသိသော်လည်း အဘကို ကြည့်ရသည်မှာ အမြဲတမ်း စင်ကြယ်သန့်ရှင်း နေပါသည်။

သို့သော် အဘက အစွဲအလမ်း အလွန်ကြီးသည်။ မာနကြီးသည်။ စိတ်ထန်သည်။ စိတ်တိုစိတ်ဆတ်လွယ်သည်။ အမှတ်သညာကောင်းသည်။ စာပေဗဟုသုတကို လေ့လာလိုက်စားသည်။ သူလိုချင်သည့် အရာတစ်ခုကို မရရအောင် ရှာဖွေတတ်သည်။ တချို့ကတော့ အဘကို တစ်ယံ သမား ဟု သတ်မှတ်ကြပါသည်။ ကျွန်မ သည်အရွယ် ရောက်လာမှ အဘ၏တန်ဖိုးကို နားလည်သဘောပေါက်ခဲ့ရသည်။ အဘနှင့်ကျွန်မတို့ နှစ်ပေါင်းနှစ်ဆယ်နီးပါး အတူနေခဲ့ရသော်လည်း အဘထံမှ ပညာဗဟုသုတအမွေကို ကျွန်မတို့ ထိထိရောက်ရောက် မယူတတ်ခဲ့ကြပါ။ သည်အချိန်မှာတော့ အဘ နှုတ်ထွက်စကားလေးများ၏တန်ဖိုးကို ပိုပြီး နားလည်လာမိသည်။ အဘကို ကျွန်မ အလွန်နှမြောသည်။

တပေါင်းလဆန်းရက်ထဲရောက်လျှင် အဘသည် သင်္ဘောဆိပ်သို့သွား၍ မြို့ကပြန်လာသူတွေကို ကျောင်းသားတွေ စာမေးပွဲဖြေနေကြပြီလားဟု စုံစမ်းတတ်သည်။ ကျောင်းပိတ်မည့်ရက်ကို သိလျှင်တော့ အဘက မြေးတွေဆီ လူခေါ်လွှတ်တော့၏။ တူသားနောင်မယ်ထဲက တစ်ယောက်ယောက်ကိုခေါ်၍ မြို့ကို လွှတ်ရာတွင် အဘက သူစုဆောင်းထားသည့် ငွေစကလေးများကို စရိတ်ထုတ်ပေးလေ့ရှိသည်။ အဘ၏ မြို့စရိတ်ပေးပုံပေးနည်းမှာ ကျွန်မတို့ရွာဝယ် ရာဇဝင်တွင်လျက်ရှိ၏။ အဘက နှမြောတတ်သည် မဟုတ်လား။ ငွေကို စုပေါင်းပြီး

တစ်ခါတည်းပေးတာမျိုးမဟုတ်ဘဲ ရော့ ဒါက သဘော့ခါ၊ ဒါက မင်းအတွက် ငါ့မြေးတွေကို သွားခေါ်ခဆိုပြီး သဘော့ခနှင့် ဆတူတိုင်းပြီး တစ်ပုံစီ ခွဲပေးသည်။ လောက်တာမလောက်တာ ဘေးချိတ်၊ ငါပေးနိုင်တာ ဒါပဲဆိုသည့် သဘောမျိုးဖြစ်သည်။ ကျွန်မတို့ရွာမှာ အဲသလို ငွေကိုတိုင်းပေးလျှင် ‘မင်းဟာက ဘကြီးကံ မြို့လွတ်တဲ့အတိုင်းပဲ’ ဟု ပုံခိုင်းပြောတတ်ကြပါသည်။ အဘက ငွေကို နှမြောတတ်ရုံမကပါ။ ရိုရိုသေသေနှင့် စည်းကမ်းရှိရှိ သုံးတတ်သူလည်း ဖြစ်သည်။ အဘ၏ ကြိမ်သေတ္တာကလေး ထဲတွင် အဘအသုံးအဆောင်ပစ္စည်းအချို့နှင့် စာအုပ်အချို့ရှိပါသည်။ ပိုးမွှားတောက်မည် စိုးသဖြင့် ပရုတ်လုံးတစ်လုံး အမြဲထည့် ထားတတ်သည်။ အဘ၏ ငွေစက္ကူများမှာ ကတ်ထူစာအုပ်ကြားတွင် ထောင့်စွန်းပင် မခေါက်ရအောင် မျက်နှာပြင်ကို ပက်လက်ထား၍ ပိပိပြားပြား စီကာစဉ်ကာ ညှပ်ထားလေ့ရှိသည်။ အကြွေစေ့ (အနုတ်) များကိုလည်း ကျပ်စေ့၊ ငါးမူးစေ့၊ မတ်စေ့၊ ဆယ်ပြားစေ့၊ ငါးပြားစေ့ စသဖြင့် သူ့ အမျိုးအစားနှင့်သူ ခွဲ၍ စက္ကူနှင့်လိပ်ကာ တောင့်တောင့် ထားတတ်ပါသည်။ အဘသေတ္တာထဲတွင် အကြွေ စက္ကူတောင့်တွေ တစ်ပုံကြီးရှိသည်။ ကျွန်မ တစ်ခုအံ့ဩမိသည်မှာ ဘယ်ကမှ နည်းနာရသည် မဟုတ်ဘဲ အကြွေတောင့်တွေကို တစ်ဆယ်တောင့်တွေချည်း တောင့်ထား တတ်ခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ အဘဆီမှ ပိုက်ဆံအရေအတွက် မှားပြီး ရဖို့ လုံးဝမလွယ်ပါ။

အဘက သူ့ကြိမ်သေတ္တာကလေးကို သူ့ကိုယ်တိုင်ကလွဲပြီး သူ့ချစ်သော ကျွန်မတို့မြေးများကိုပါ အဖွင့်မခိုင်းပါ။ ဘယ်လောက်အလုပ်ရှုပ်နေရှုပ်နေ သူ့ကိုယ်တိုင် သော့ဖွင့်ယူပေးတတ်ပါသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ မည်သူကမျှ လက်ဖြင့် မထိရ မတို့ရဘဲ သူ့ပရုတ်လုံးကလေး နေရာရွေ့နေတာကိုပင် အဘက သံသယ ရှိချင်ရှိနေတတ်ပြန်သည်။ နောင်မှ ကျွန်မနားလည်လာရသည်မှာ အဘက သူ့ သေတ္တာထဲရှိ စာချုပ်စာတမ်းများ ပျောက်မည်စိုးသောကြောင့်ဖြစ်ကြောင်း သဘော ပေါက်လာပါသည်။ အဘက နှမြောတတ်သည်ဆိုသော်လည်း ကျွန်မတို့မြေးများနှင့်

ပတ်သက်လာလျှင်တော့ ငွေထွက်လာတတ်သည်။ ကျွန်မ၏အစ်ကိုကြီး စတုတ္ထ တန်းစာမေးပွဲ အောင်သည့်နှစ်က လက်ပတ်နာရီတစ်လုံး ဝယ်ပေးဖူးသည်။ အဘကိုယ်တိုင် မြို့တက်လာပြီး မြင်းခြံမြို့မှ အဘမိတ်ဆွေ ရှေ့နေကြီး ဦးကျွန်းကျော်ကိုခေါ်၍ Seiko နာရီ အမျိုးအစားကို ဝယ်ပေးခြင်းဖြစ်၏။ နာရီက ကောင်းလွန်း ဈေးကြီးလွန်းနေသဖြင့် ကလေးနှင့်သင့်တော်ရာ အဖိုးနည်းသည့် နာရီကိုသာ ဝယ်ပေးဖို့ ဦးကျွန်းကျော်ကပြောတော့ အဘက လက်မခံပါ။

“သည်ကောင်က ကျုပ်မြေးဦး ... အကြီးဆုံးကောင်ဗျ ... တစ်ခါတည်း နာရီ ကောင်း ဝယ်ပေးလိုက်တော့ နောက်အငယ်တွေပါ ဆက်သုံးလို့ရသာပေါ့ ... နို့မို့ရင် တစ်နှစ်နှစ်နှစ်နဲ့ ပစ်ရသွားမှာ ... သည်ကောင် ရှစ်တန်းအောင်ရင် နောက်တစ်လုံး ဝယ်ပေးရဦးမှာ ... သည်နာရီကို အငယ်တွေ ပေးရမှာ”

ကျွန်မတို့ရွာက လူအားလုံးသည် ပစ္စည်းတစ်ခုကို ဆွေစဉ်မျိုးဆက် အသုံး ဝင်အောင် တစ်ခါတည်း စဉ်းစားပြီးမှ ဝယ်တတ်ကြသည်။ ကျွန်မထံတွင် အခုထိ အမေကြီး၏ ဇင်းမယ်၊ ဘရိုက်တံ၊ ပိုးလုံချည်တွေ ရှိနေသေးသည်။ သည်ထဘီ တွေက အမေကြီးမှတစ်ဆင့် အမေဝတ်ခဲ့ပြီးပြီ။ အမေကမှ ကျွန်မအပျိုဖြစ်တော့ ဝတ်ဖို့စွန့်ခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ အမေကြီးလက်ထဲ ဘယ်အချိန်က စရောက်ခဲ့သည်ကို ကျွန်မမသိသော်လည်း ကျွန်မလက်ထဲမှာတော့ နှစ်ပေါင်းသုံးဆယ်ကျော် ရှိနေပြီ။ လုံချည်တွေကတော့ ခေါက်ရိုးမကျိုး၊ ပိုးမထိုးဘဲ အသစ်စက်စက်အတိုင်း။ ကျွန်မ ကလေးတုန်းက ဝတ်ခဲ့ဖူးသော တက်ထရွန်အင်္ကျီ ဇာနားတပ်ကလေးတွေကို ကျွန်မနှင့်မတော်သဖြင့် ခင်မာလွင်ကို ပေးခဲ့ဖူးသည်။ အခု ခင်မာလွင်သမီး ဆင့်ဆင့်ဦးက ကျွန်မအင်္ကျီကလေးတွေကို ဝတ်နေတုန်း။ ကြီးတော်၏ မီးဖိုချောင် ထဲရှိ သံဒယ်ပိုင်း၊ သံယောင်းမနှင့် မီးလင်းဖိုကာ စည်ပိုင်းသံပြတ်တို့မှာ ကျွန်မငယ်ငယ် ရွာပြန်တိုင်း တွေ့နေကြ ပစ္စည်းများသာဖြစ်၏။ သံယောင်းမ

ကလေးဆိုလျှင် ယောင်းမခွက်အပြားက ပါးပြတ်ပြီး မတ်စေ့ကလေးလောက်သာ အရာကျန်နေသေးပေမယ့် သုံးတုန်း၊ စွဲတုန်း။

“ညည်းနှယ်အေ မဟုတ်သာ လွတ်ပစ်ရမယ်လို့ ... ကျွပ်ကျွပ်အိတ်ကလေးတွေ နှမြောစရာ ... ကိုယ်ရွက်ထားရသာလည်း မဟုတ်ဘဲနဲ့ ပေးပေး သည်တောင်းထဲ စု ထည့်ထား သူ့နေရာနဲ့သူတော့ ပြန်သုံးရသေးသာပဲ”

ကျွန်မက အိမ်တွင် ဟိုတစ်စ သည်တစ်စဖြစ်နေသော ကျွပ်ကျွပ်အိတ်တွေကို စုပြီး လွင့်ပစ်မည်ကိုတောင် အမေက ဆွဲသိမ်းထားလိုက်သည်။ ကျွန်မတို့ ရွာမှာ တော့ အဖိုးတန်ရှေးဟောင်းပစ္စည်း မဟုတ်သော်လည်း ပစ္စည်းဟောင်းတွေကတော့ အိမ်တိုင်းရှိသည်။ နှုတ်ခမ်းတွေ ဖွာစုတ်နေသော နီးဒေါင်းလန်းကြီးတွေ၊ ကြေးညိုတွေ မည်းနက်နေသော ကြေးထမင်းချိုင့်ကြီးတွေ၊ သစ်စေးသုတ် တောင်း ပလုံး ဆန်ကောဆန်ခါစုတ်တွေ၊ ရေနံဆီမီးခွက် လည်ပင်းပြတ်ကြီးတွေ၊ မှန်လုံး မပါတော့သော လသာမှန်အိမ် သံချေးတက်တွေ စသဖြင့် ပစ္စည်းဟောင်းတွေက အိမ်ထောင့်တွေ စည်းခြားတွေမှာ အပုံလိုက် အထွေးလိုက် ရှုပ်ယှက်ခတ် နေတတ် သည်။ သည်လိုပစ်ထားလို့များ သွားမတောင်း လေနှင့်။ ပစ္စည်းတိုင်းမှာက ရာဇဝင် တွေရှိသည်။

“သည်ခံတောင်းကလေးက အမေကြီး မအိမ်မြိုင် အမွေကလေးရယ် ... အမေကြီး ဈေးလည်ရောင်းတိုင်း သည်ခံတောင်းနဲ့အပြည့် ရွက်ရွက်သွားသာများ ... လည်ကလေးဆို တုန်လို့ ... ကြွက်ကိုက်လို့ ဖာရသာကိုက ဘယ်နှခါမှန်းတောင် မမှတ်မိပေါင် ... ထောင့် ပုံထားပေသိ ... သုံးလို့ရသေးသယ် ... ဂင့်ဂဲဈေး လောက်တော့ ပုဆိုးကလေးဖြန့်ခင်းလိုက်ရင် လုံရောပဲ ... ကြိုက်သလောက် ထည့်ရွက်စမ်း စုတ်မကျဘူးရယ် ... စစ်စီးက ဝနေသာကိုးအေ ...”

ပစ္စည်းတစ်ခုပျောက်သွားလျှင် အသစ်ပျောက်သွားခြင်းနှင့် အဟောင်းပျောက်သွားခြင်း မတူပါ။ အဟောင်းပျောက်သွားလျှင် သံယောဇဉ်နှင့်နွယ်သော ခံစားချက်က ပိုပြင်းထန်သည်။ ပိုကြေကွဲကြသည်။ ပိုပြီး လွမ်းဖျားလွမ်းနာကျတတ်ကြ၏။ မိဘဘိုးဘွားအမွေအနှစ်ကို တို့လက်ထက်ရောက်မှ ပျောက်ပျက်ရလေခြင်းဟု ယူကျုံးမရ ဖြစ်တတ်ကြလေသည်။ ဒါက ကျွန်မတို့ရွာ၏ ချစ်စရာ၊ သနားစရာ ဓလေ့ဟောင်းတစ်ခုလိုပင် အရိုးစွဲနေကြတော့၏။

နွေကျောင်းပိတ်ရက်တွင် ကျွန်မတို့ဆီ အမြဲလိုလို ရောက်လာတတ်သည်မှာ အဘ၏ညီ ဘလေးတိုင်း (ဦးတိုင်းခင်) နှင့် ကြီးတော်၏ယောက်ျား ဘကြီးစံ (ဦးဘစံ) တို့ပင်ဖြစ်ပါသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ အဘကိုယ်တိုင် ပေါက်ချ လာတတ်တာမျိုးလည်းရှိသည်။ ကျွန်မတို့ မောင်နှမတစ်တွေကလည်း တောပျော်တွေမို့ ရွာက လူခေါ်လာသည်နှင့် ရိုးတိုးရွတ် ဖြစ်ကုန်ကြပြီ။ စာမေးပွဲဖြေ ပြီးလျှင်ပြီးချင်း ကျွန်မတို့ကျောင်းလွယ်အိတ်ထဲက စာအုပ်တွေကို သွန်ချကာ အဝတ်အစား ထည့်သော လွယ်အိတ်ဖြစ်သွားပါသည်။ အဖေတို့ အမေတို့က မြင်းလှည်းတစ်စီး ငှားပြီး သင်္ဘောဆိပ်ကို ထည့်လွှတ်လိုက်ရုံသာ။ ကျွန်မတို့ တစ်တွေကတော့ စာသင်ကျောင်းမှ လွတ်ကျွတ်သွားပြီမို့ ဇောင်းထဲက လွတ်လိုက်သော မြင်းတွေလို ကဆုန်စိုင်းကာ ရွာကို အပြေးပြန်ကြတော့၏။

ရွာကိုရောက်လျှင် မြစ်ဆိပ်အတက်ကတည်းက အသံကုန်ဟစ်ကာ အဘကို အော်ခေါ်ကြသည်။ ဘယ်အချိန်ကတည်းက ထွက်စောင့်နေမှန်းမသိသော အဘကို ရွာထိပ်မှာ အမြဲကြိုလျက်သား တွေ့ရတတ်တာကလည်း ရွာပြန်တိုင်းဖြစ်သည်။ မြေးတွေ တရုန်းရုန်းနှင့် အပျော်ကြီး ပျော်နေတတ်သော အဘမျက်နှာ ပြုံးပြုံးဝင်းဝင်းကြီးကို ကျွန်မ ဘယ်တော့မှမမေ့ပါ။ ကျွန်မတို့ရွာမှာရှိနေစဉ် တစ်နှေလုံး အဘမှာ လူရော ပါးစပ်ရော နားရော အအားမနေရလောက်အောင် မြေးတွေနှင့် အတူ ပျော်မြူးနေပုံကိုလည်း ကျွန်မ မြင်ယောင်လာမိသည်။

“လာ လာ ငါ့မြေးတွေ မုန့်အရင်ကျွေးရဦးမယ်”

သစ်စေးမည်းမည်းနက်နက်နှင့် အဘ၏ ခွဲတောင်းကလေးထဲမှာ မုန့်မျိုးစုံ ရှိနေတတ်သည်။ ရှိသမျှ မုန့်ပေါင်းစုံကို ခုတင်ကြီးပေါ် တစ်ခုပြီးတစ်ခု ချကျွေး တော့၏။ မုန့်ခြောက်များက ကိစ္စမရှိသော်လည်း ကိတ်မုန့်လို၊ ပေါင်မုန့်လို မုန့်တွေက မှီတွေပင်သန်းနေပြီ။ တစ်ခါတစ်ရံ သေတ္တာထဲက ထွက်ထွက် လာတတ် သည့် ရှားမီးချိုချဉ်လို မုန့်မျိုးဆိုလျှင် ပရတ်လုံးနဲ့က လှိုင်နေတော့သည်။ ရွာက အထွတ်အမြတ်ထား ကန်တော့ထားသော မုန့်ပဲသရေစာတွေကို မြေးတွေ ရွာပြန်လာချိန် မုန့်ဆပြီး သိမ်းဆည်း ထားတတ်သော အဘ၏ သဒ္ဓါစိတ်ကြီးမားမှု မေတ္တာအဟုန်က ကျွန်မကို အလွမ်းပိုစေတော့သည်။ အဖေတို့ အမေတို့က အဘကို ကန်တော့ဖို့ ဝယ်ပေးလိုက်သော မုန့်များကိုလည်း တစ်နေ့လုံး ကျွန်မတို့ပင် ပြန်စားရတတ်သည်။ သည်ကြားထဲ ကျွန်မတို့က မုန့်ဖိုးတောင်းလျှင် သူ့ကြိမ် သေတ္တာကလေးထဲက အကြွေတောင့်တွေကို ဖြည့်ကာပေးတတ်သေး၏။

“ရော့ ... တစ်ယောက်တစ်မတ်ယူ ... မထွေးတင်ဆိုင်ကမုန့် ဝယ်မစားနဲ့နော် ... သူ့ဆိုင်က နှစ်ချို့တွေရယ် ... ရွာလယ်က မစံအုံဆိုင်သွား။ သကြားခဲတွေ ဝယ် မစားနဲ့ ချောင်းဆိုးလိမ့်မယ် ... ဆီးထုပ်တွေလည်း မစားနဲ့ ... မုန့်ကောင်းသာ ဝယ်စား”

အဘက ဘယ်လိုပဲမှာမှာ ကျွန်မတို့က စားချင်ရာ ဝယ်စားကြသည်။ ဒေါ်ကြီး ထွေးတင်က ကျွန်မတို့ မုန့်လာဝယ်စားလျှင် ဝမ်းသာအားရ ရှိရှာသည်။ သူက အဘနှင့်တည့်သူမဟုတ်။ အဘက သူနှင့် မတည့်သဖြင့် ဝယ်မစားခိုင်းခြင်းဖြစ် သော်လည်း ဒေါ်ကြီးထွေးတင်ဆိုင်က မုန့်ပိုစုံသည်။

“အမယ်လေးဟဲ့ ... ဘကြီးကံ ပိုက်ဆံက မြေးတွေနဲ့ကျမှ ငါ့ဆီ ရောက်တော့ သာပဲ ... ဘုရားစင်ပေါ်တင် ကိုးကွယ်ရဦးမတော့”

အဘက သည်လို အပြောမျိုးတွေကို မကြိုက်ခြင်းသက်သက်ဖြင့် မတည့်ခြင်း ဖြစ်၏။ သည်လိုအိမ်ဆိုင်ကို သွားဝယ်စားကြသည်မှာလည်း တစ်ခါတစ်ရံမှ ဖြစ်သည်။ အပျင်းပြေသဘော သွားဝယ်စားကြည့်ကြခြင်း ပါပဲ။ ကျွန်မတို့ရွာမှာက ကိုယ့်အိမ်မှာရှိသော ကောက်ညှင်းမှုန့်၊ ဆန်မှုန့်တို့ဖြင့် နေ့စဉ်နေ့တိုင်း မုန့်လုပ်စား တတ်သည့် အလေ့ရှိပါသည်။ ဆီထမင်း၊ ကောက်ညှင်းပေါင်း၊ မုန့်ပေါင်း၊ မုန့်လက်ကောက်ကြော်၊ မုန့်လုံးကြီးဆီစိမ် စသဖြင့် တစ်မျိုးမဟုတ်တစ်မျိုး ကြီးတော်က လုပ်ထားတတ်သည်။ ရွာမှ အိမ်ဆိုင်များကလည်း နှစ်လနေမှ တစ်ခေါက်၊ သုံးလနေမှတစ်ခေါက် မြင်းခြံမြို့သို့ ဈေးတက်ဝယ်ကြရသည်ဖို့ မလတ်ဆတ်တာများသည်။ နေ့လယ်နေ့ခင်း ကိုယ့်ခြံထဲဆော့ရင်း ကစားရင်းဖြင့် မာလကာသီးတွေ၊ ရွေးသီးတွေကိုလည်း ခူးစားကြသေးသည်။ ရွာမှာက မြို့ထက် တောင် အစားအသောက်ကပေါသည်။

အစားအသောက်မှ ပေါသည်မဟုတ်ပါ။ ကျွန်မတို့ကလေးများ ကစားခုန်စား ဖို့ရာအတွက် နည်းလမ်းတွေကလည်း ပေါသည်။ လွတ်လပ်ကျယ်ပြန့်သော ကျေးလက်၏ အရသာတွေထဲက ကျွန်မ အနှစ်သက်ဆုံး အခုမင်ရဆုံးတစ်ခုမှာ သည်လိုကစားနည်းမျိုးစုံဖြင့် စိတ်ရှိတိုင်း သောင်းကျန်း ရခြင်းလည်း ပါသည်။ မနက် မျက်စိနှစ်လုံးပွင့်သည်နှင့် မနက်စောစော စားသောက်ပြီး ညောင်ပင်ကြီး အောက် သွားကြသည်။ တစ်ရွာလုံး ရှိသမျှကလေးလူကုန် ညောင်ပင်ကြီးအောက် စုဝေးပြီး စိန်ပြေးတမ်း၊ ဖန်ခုန်တမ်း၊ ဒီထိုးတမ်း၊ ဧည့်သည်လာ အိမ်သူဖယ်ပေး တမ်း၊ ဒိုးပစ်တမ်း စသဖြင့် တစ်မျိုးပြီးငွေ့လျှင် တစ်မျိုးပြောင်းကစားကြ သည်။ ကိုယ့်အိမ် သူ့အိမ်က လူကြီးတွေ လိုက်ခေါ်သဖြင့် လျော့သွားလိုက်၊ နောက်ထပ် တစ်ခေါက် ပြန်လာလိုက်ဖြင့် လူစဲသည်မရှိ။ ညောင်ပင်ကြီးအောက်က အမြဲတမ်း ကလေးသံတွေ ဆူညံနေတော့၏။ သည်ကလေးအုပ်ကြားထဲမှာတော့ မြို့က ရောက်လာသော ကျွန်မတို့မောင်နှမတစ်တွေက အကဲဆုံးဖြစ်သည်။ နေ့ရင့်သွား၍ ညောင်ပင်အရိပ် နည်းသွားသည့်အခါ အရိပ်ကောင်းသော တစ်အိမ်အိမ်မှာ စုကစား

ကြပြန်သည်။ သည်လိုအချိန်မှာ အဘက ကျွန်မတို့ခြံမြောက်ဘက်က သရက်ပင် အုပ်ကြီးအောက်သို့ ကလေးတွေကို ကစားစေ၏။ ကစားရာမှ ရန်ဖြစ်ကြ ဆူကြည်ကြလျှင်တော့ ပြန်မောင်းထုတ်တတ်သည်။

ညအခါရောက်လျှင်လည်း ကျွန်မတို့အိမ်ရှေ့ တလင်းပြင်ကျယ်ကြီးထဲမှာ ကတမ်းခုန်တမ်း ကစားကြတာကိုလည်း မှတ်မိနေပါသည်။ အငြိမ့်သီချင်းရယ် ဘာရယ်မဟုတ်ဘဲ ကိုယ်ရသည့်သီချင်း ကိုယ်ဆိုပြီး ကကြသည်။ တစ်ညတွင် ကျွန်မက ရွှေမန်းတင်မောင်၏သား မင်းသားဝင်းဗိုလ်၏ ကက်ဆတ်ခွေဇာတ်ထုပ် ‘တံခါးမှူးဒတ္တ’ အခွေထဲမှ သီချင်းတစ်ပုဒ်ကို ဆိုပြီး ကသည်။

“မောင်ရယ် x x x မောင်ရယ် x x x ဒီစိန်နားကပ်ကသေးတယ် ကြီးကြီး ဝယ်ပေးကွယ် x x x (ပေးပါ့မယ် ကျုပ်နှမရယ်ဗျ) x x x ကြိတ်လိုက်စမ်း ဒါမှ ငါ့လင် x x x ”

“မောင်ရယ် x x x မောင်ရယ် x x x ထဘီအင်္ကျီနည်းတယ် များများ ဝယ်ပေးကွယ် x x x (ပေးပါ့မယ် ကျုပ်နှမရယ်ဗျ) x x x ကြိတ်လိုက်စမ်း ဒါမှ ငါ့လင် x x x ”

အဘ၏ ပုဆိုးကြီးကို အရှည်လိုက် ခါးတွင်ပတ်ပြီး မင်းသမီးပြန့်ထဘီ လုပ်ကာ ခတ်၍ခတ်၍ ကနေသော ကျွန်မကို ဘေးမှ လက်ခုပ်ဝိုင်းတီးပေးကြ၏။ ကျွန်မကလည်း နားမှကြားဖူးထားသော သည်သီချင်းကို အထပ်ထပ်ကျော့သည်။ ကျွန်မအက မဆုံးသေးခင်မှာပင် အဘက ဝါးခြမ်းပြားကြီးကိုရှင်၍ အိမ်ထဲမှ ထွက်လာပါသည်။

“ဟဲ့ကောင်မလေး ... သည်သီချင်းမဆိုနဲ့။ ဒါ မိန်းကလေးဆိုရသယ့်သီချင်း မဟုတ်ဘူး ... နောက်တစ်ခါ ဆိုသံကြားရင် အဘရိုက်မယ် ... တွေ့လားတုတ်”

ကျွန်မကို လက်ဖြင့်ပင်မရွယ်ဖူးသော အဘက ရိုက်မည်ဆိုသဖြင့် ကျွန်မ နောင်တွင် သည်သီချင်းဆို၍ မကရဲတော့ပါ။ အခု ပြန်တွေးကြည့်တော့မှ အဘ ဘာကြောင့် ကျွန်မကို ဟန့်တားကြောင်း သဘောပေါက်ကာ ရယ်ချင်မိ၏။ အကတွေ အခုန်တွေ ရိုးသွားပြန်လျှင် ကျွန်မတို့ နောက်ထပ်ကစားသောနည်းမှာ ပုံပြောတမ်းကစားနည်းဖြစ်ပါသည်။ ကိုယ်သိ၊ ကိုယ်ကြားဖူးထားသော ပုံပြင်တွေ၊ အကြောင်းအရာတွေကို တစ်လှည့်စီပြောကြသည်။ ကျွန်မကတော့ မြို့မှာ ဖတ်လာခဲ့သော ကာတွန်းဇာတ်လမ်းများ၊ ပုံပြင်စာအုပ်များကို ပြောတာများသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ စာအုပ်ထဲက ဇာတ်လမ်းတွေ ကုန်သွားလျှင်တော့ ကျွန်မဘာသာ စိတ်ကူးတည့်ရာ ဇာတ်လမ်းဆင်၍ ကြိဖန်ပြောတတ်သေး၏။

“နီနီရယ် ဖြူဖြူရယ် ဝါဝါရယ် ညီအစ်မသုံးယောက်ဇာတ်လမ်း ငါပြောပြမယ် နော် ... သူတို့ညီအစ်မသုံးယောက်က တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် သိပ်ချစ်ကြတာပဲ တဲ့။ နီနီက ငါးတန်း၊ ဖြူဖြူက သုံးတန်း၊ ဝါဝါက တစ်တန်း ကျောင်းတက်နေကြ တာပေါ့ဟာ ... နီနီက အကြီးပေမယ့် အငယ်နှစ်ယောက်ကို သိပ်ဗိုလ်ကျသတဲ့ ... တစ်နေ့တော့ သူတို့အိမ် အပြန်လမ်းမှာ ခွေးဆိုးကြီးတစ်ကောင်နဲ့ တွေ့ပါလေရော ... တွေ့တော့ နီနီက အငယ်နှစ်ယောက်ကို ရှေ့ကနေ ကာပြီး အရပ်ခိုင်းထား သတဲ့လေ ... ကိုက်ချင်းကိုက်ရင် ဖြူဖြူနဲ့ဝါဝါကိုပဲ ကိုက်ပစေပေါ့ဟာ ... ဒါပေမဲ့ ခွေးကြီးက နောက်ကနေပတ်ပြီး ဝုန်းဆို နီနီခြေသလုံး ဝင်ခဲပါလေရော...”

ကျွန်မ၏ဇာတ်ကောင်တွေသည် ကျွန်မဘာသာ ဖန်တီးထားသဖြင့် စိတ်တိုင်းကျ မွေ့နှောက်ပြောနေလိုက်သည်မှာ မဆုံးတော့။ တစ်ညလည်းမပြီး၊ နှစ်ညလည်းမပြီး။ တစ်ခါတစ်ရံ တစ်နေ့လုံး ဇာတ်လမ်းဆက် သွားတတ်သည်။ သည့်ထက် ဇာတ်မျောသွားရင်တော့ ကျွန်မဇာတ်လမ်းက နောက်နှစ် နေ့ရာသီ ကျောင်းပိတ်ရက်အထိ ကူးစက်ကာ နှစ်ဆက်ဝတ္ထုရှည် ဖြစ်သွားတော့၏။ အခုအချိန်တွင် ကျွန်မဝတ္ထုရေးတိုင်း ကျွန်မငယ်ငယ်က ဇာတ်လမ်းဆင်ပုံတွေကို

ပြန်တွေးရင်း ကိုယ့်ကိုကိုယ် ကြိတ်၍ကျေနပ်နေမိ၏။ လသာသာရွာကလေး၏ ရင်ခွင်ထဲတွင် ကျွန်မငယ်ငယ်ကတည်းက ဝတ္ထုရေးခဲ့ဖူးသည်ကော။

တချို့ညများတွင် ကျွန်မတို့ အိမ်တလင်းမှာမဟုတ်ဘဲ ဘိုးခိုင် (ဦးခိုင်မြဲ) ကြီး၏ အိမ်ရှေ့ကွပ်ပျစ်စကားဝိုင်း သွား၍ ဘိုးခိုင်၏ ကလေးပုံပြင်များကို နားထောင်ခဲ့ကြသည်။ တချို့ညများတွင် ကြုံရာကျရာအိမ်တွင် ကစားရင်းဖြင့် အိပ်ပျော်သွားတတ်သည်လည်းရှိ၏။ ညအိပ်ရာဝင်ချိန်ထိ ပြန်မလာသော မြေးများကို အဘက ရှာပုံတော်ဖွင့်ရတော့၏။

“ဟေး... ငါ့မြေးတွေ ဘယ်အိမ်မှာ အသံကြားသတုံး ဟေး”

ညကိုထိုးဖောက်ကာ ကျယ်ကျယ်လောင်လောင် ဟစ်လိုက်လျှင် ကြားရာလူက

“ဘကြီးကံမြေးတွေ ... မစိန်တင့်တို့ချောင်မှာဗျို့ ...” ဟု ပြန်အော်တတ်သည်။ အဘက မြေးတွေအိပ်ပျော်နေရာကိုလိုက်လာပြီး တစ်ယောက်ချင်း ပွေခေါ်ရတော့၏။ တစ်ရွာလုံးက ဆွေမျိုးတွေမို့ စိတ်မချစရာ မရှိသလို ကျွန်မတို့ကိုလည်း ချစ်ကြသည်မဟုတ်လား။

သုံးလကျော်လေးလနီးပါး နွေရာသီကျောင်းပိတ်ရက်ရှည်ကြီး တစ်လျှောက်လုံး မြေးများနှင့် ပျော်နေတတ်သော အဘသည် ကျောင်းဖွင့်ကာနီး၍ မြို့မှ အဖေတို့ အမေတို့ လိုက်လာလျှင် မျက်စိမျက်နှာပျက်နေတော့သည်။ ကျွန်မတို့ ပြန်ကာနီးလေ အဘရင်ကွဲလေ ဖြစ်ရသည်။ ကျွန်မတို့ပြန်လျှင် ကြီးတော်၏သားကိုကြီးတင်ခွေးနှင့် မောင်ပေါက်တို့က သင်္ဘောဆိပ်ကို လှည်းဖြင့်လိုက်ပို့သည်။ လှည်းရုံတိုင်ကိုကိုင်ပြီး ကျွန်မတို့ကို နှုတ်ဆက်ရင်း ကြီးတော်ကစ၍ ငိုလိုက်လျှင် အားလုံးကလိုက်ပြီး မျက်ရည်ကျကြတော့သည်။ အဘကတော့ မာန်ကို တင်းထားလိုက်သည်မှာ မေးရိုးကြီးတွေ ထောင်ထောင်ထလို့။ ကျွန်မတို့ကို ရွာအထွက်

လမ်းကလေးအတိုင်း လှည်းနောက်က လိုက်နိုင်သမျှ လိုက်ပို့သေး၏။ ရွာလမ်းအဆုံး လက်ပံပင်ကြီးအောက် ရောက်လျှင် အဘ အမြဲနေရစ်တတ်သည်။ လှည်းနောက်က လှိုင်းထကျန်ရစ်ခဲ့သော ဖုန်လုံးကြီးများကြားမှာ ဖြူဖြူဖွေးဖွေးကြီးဖြင့် ကျန်ရစ်ခဲ့တတ်သော အဘကို ကျွန်မတို့တစ်တွေကလည်း လွမ်းကြပါသည်။

မြို့ပြန်သွားသောမြေးများကို လွမ်းဖျားလွမ်းနာကျသဖြင့် တစ်ရက်နှစ်ရက် လောက် ထမင်းမစား ဟင်းမစား အဘခွေနေတော့သည်ဆို၏။ ခြံထဲတွင် ကျွန်မတို့ ဆော့ကစားရင်း ကျန်ရစ်ခဲ့သော ခြေရာကလေးများကို အဘက အုတ်ခဲဖြင့် ဝိုင်းကာထားပြီး အလွမ်းပြေကြည့်နေတတ်သည်ဟု ကြီးတော်က ပြောပြပါသည်။ ကျွန်မတို့ခြေရာကလေးတွေ သဘာဝအလျောက် မိုးရွာလို့၊ လေတိုက်လို့ ပျောက်ပျက်သွားမှ အုတ်ခဲတွေကို သိမ်းရသည်ဆို၏။ အဘ၏ခံစားမှု သမုဒယ အားက ကြောက်စရာပင် ကောင်းလှပါသည်။ သည်ကြားထဲ လွမ်းအားကြီးလျှင် အဘ မြို့ကို တစ်ခေါက်တစ်ကျင်း ရောက်လာတတ်ပါသည်။ အဘလာတိုင်း ရွာက မုန့်တွေ လုပ်ယူလာတတ်သလို ငှက်ပျောခိုင်ကြီးတွေ၊ သရက်သီးတွေ၊ သင်္ဘောသီးတွေကလည်း တနင့်တပိုး ပါလာတတ်သေး၏။ သို့သော်လည်း အဘသည် ကျွန်မတို့မြို့မှာ ကြာကြာမနေပါ။ တစ်ပတ်တန်သည် နှစ်ပတ်တန်သည် နေပြီး ရွာသို့ ပြန်သွားတော့၏။

“အဖေကလည်း နေပါဦးတော့လား ... သည်မှာ အဖေ့မြေးတွေလည်း ရှိနေတဲ့ ဟာကို ... ရွာမှာ အဖေ့ပစ္စည်းတွေ မပျောက်ပါဘူး ... အစ်မကြည်တို့ ရှိသားပဲ”

အမေကတားတော့ အဘမျက်နှာကြီးက ပြိုတော့မည့်မိုးလို ညိုမှိုင်းနေသည်။

“ငါရှိသာ သည်ကောင်တွေ စာကျက်ပျက်ပါသယ်ဟာ ... ငါ့နား ဝိုင်းနေကြ သာနဲ့ ဘာမှ မလုပ်ကြတော့ဘူး ... ရွာကပစ္စည်းတွေအတွက် ငါမပူပါဘူး ...

ဒါပေသိ ငါမရှိတော့ မယ်သန့်ကို ဆွမ်းတော်တင်လို့မှ အမျှမဝေနိုင်ဘူးလေ ဟုတ်လား ... ငါက မြို့လာပြီး စားဟယ်သောက်ဟယ်နဲ့ မဖြစ်သေးပါဘူးလေ”

ကျွန်မတို့စာကျက်ပျက်သည်ဟု အကြောင်းပြကာ ရွာကို ပြန်ပြန်သွားတတ်သော အဘကို ဟိုတုန်းကတော့ ကျွန်မ နားမလည်နိုင်ခဲ့ပါ။ အခုအချိန်မှာတော့ အစွဲအလမ်းကြီးလွန်းသော အဘ၏ နှလုံးသားကို ကျွန်မမြင်နိုင်စွမ်းခဲ့ ပါပြီ။

“မထူးရေ ထမင်းစားရအောင်ဟေ့”

ခြံဝင်းကို လှည့်ပတ်ကြည့်နေသော ကျွန်မသည် မမထိုက်၏ ခေါ်သံကြောင့် အတွေးကို ရပ်လိုက်ရပါသည်။ အဘ ကိုးကွယ်ယုံကြည်ခဲ့သော ရုက္ခစိုး ရှိသည် ဆိုသော မန်ကျည်းပင်ကြီးက အခုတော့ ငုတ်တိုကြီးဖြစ်သွားပြီ။ ကျွန်မတို့အပေါ် သံယောဇဉ် အတွယ်အတာကြီးလွန်းသော အဘရော ဘယ်ရပ်ဌာနီမှာ ရောက်နေပြီလဲ။ စိတ်ထိခိုက်စွာဖြင့် ကျွန်မ သက်ပြင်းတစ်ချက် ရှိုက်လိုက်မိပါသည်။ အခုတော့ ကျွန်မချစ်သော အဘလည်းမရှိတော့။ အဘချစ်သော ရုက္ခစိုးလည်း မရှိတော့။

(၄)

“သည်တစ်နပ်တော့ ရှိထမင်းရှိဟင်းပေါ့အေ ... နောက်ရက်တွေများမှ ဟင်းစားကြိုမှာရတော့မှာပဲ”

ဖြုန်းစားကြီးရောက်လာသော ကျွန်မတို့သားအမိကို ဟင်းကောင်းကောင်းနှင့် မကျွေးရသဖြင့် ကြီးတော်က အားနာနေပုံရသည်။ ကျွန်မအတွက်ကတော့ ကိစ္စမရှိ။ ရွာကိုရောက်တိုင်း ရွာနဲ့ကလေးပါသည့် ခရမ်းချဉ်သီး ပူစီပေါင်းချက်ကို ကျွန်မ အတမ်းတဆုံးပဲဖြစ်သည်။ နွေခရမ်းချဉ်သီး လုံးလုံးသေးသေးကလေးတွေကို အစေ့တစ်ဝက်ညှစ်ပြီး အလုံးလိုက် ငါးပိဆားပြားနှင့်ရော၍ မြေအိုးတစ်လုံးထဲ ထည့်ကာ မီးကျိုးတအေးအေးဖြင့် တစ်နေကုန် ဖိုခွင်ပေါ် ပစ်ထားလိုက်သည်။ အလုံးမပျက်နပ်နေသော ခရမ်းချဉ်သီးကလေးတွေက ပူစီပေါင်းများနှင့် တူ သောကြောင့် ကျွန်မတို့ရွာက ပူစီပေါင်းချက်ဟု ခေါ်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ

ငါးနုတ်ပေါက်၊ ပုစွန်နုတ်ပေါက်ကလေးတွေကို ခပ်ကြသည်လည်း ရှိ၏။ ရွာခရမ်းချဉ်သီး ရွာငါးပိကို မြေအိုးနှင့် ထင်းမီးနှင့် ချက်သော ငပိချက်နံ့မှာ ကျွန်မတို့မြို့တွင် ချက်၍မရနိုင်သော အနံ့အရသာမျိုးဖြစ်သည်။ တောလုပ်ငန်းခွင် မောရပန်းရာကအပြန် ထမင်းမြိန်စေသော အနံ့ဖြစ်သည်။ တောသူ တောင်သား များ၏ ဘဝရနံ့လည်း ဖြစ်သည်။ ကျေးလက် မီးဖိုချောင် ရနံ့လည်းဖြစ်သည်။ သည်ရနံ့ကို နှစ်ပေါင်း ဘယ်လောက်ကြာကြာ ခွဲခွာ နေရပါစေ။ လွမ်းမောဆွတ်ပျံ့ ဖွယ်ကောင်းသော ရွာရနံ့တွေထဲက အနံ့တစ်ခု အဖြစ် ကျွန်မ အမြဲ သတိတရ ရှိတတ်ပါသည်။

“ကြီးတော် ... ခရမ်းကစော့ပင် ရှိသေးလား”

“ရှိပါ့၊ ငါ့တူမရယ် ... ကြီးတော်ဖြင့် ခရမ်းကစော့သီးထောင်းတိုင်း ညည်းကို သတိရနေသာတော့ ...”

ကျွန်မရွာပြန်တိုင်း ခြံစည်းရိုးမှာ ပေါက်နေသော ခရမ်းကစော့ပင်မှ အသီးများ ကို ခူး၍မီးဖုတ်၊ ထောင်းပြီး မြေပဲဆီကလေး ဆမ်းစားတတ်သည်။ အရသာရှိလွန်း လှ၍ မဟုတ်ဘဲ မီးခိုးနံ့သင်းသော အနံ့မွှေးမွှေးနှင့် ထမင်းမြိန်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ နောက် ကျွန်မကြိုက်သော ဟင်းတစ်မျိုးမှာ နွားနို့ခဲချက်ဖြစ်သည်။ ကျွန်မတို့ရွာက နွားနို့ပေါသည်။ သူ့အိမ်ကိုယ့်အိမ် နွားကိုယ်စီရှိကြသည်မို့ ရွာတွင် နွားနို့က ပြတ်သည်မရှိ။ တစ်ရွာလုံး တောင်သူတွေချည်းမို့ အိမ်တိုင်း ခြံပေါက်နွား တွေ တကန်တက မွေးမြူတတ်ကြသည်။ ကိုယ့်ခြံပေါက်နွားမှ ကိုယ်အားရသည်။ ပိုစုံမက်သည်။ ကိုယ့်သားသမီးနှင့်မခြား သံယောဇဉ် ကြီးတတ်ကြသည်။

“ကိုယ့်ခြံပေါက်နွားမှ အားမနာတမ်း ခိုင်းရသာပဲ ... သင်းကလည်း အကျွေး အမွေးကောင်းတော့ ဖြစ်လိုက်သယံ အကောင်ကြီးဆိုသာများ ဖီးတက်နေ သာပဲ ... ထွန်ရေးထယ်ရေး ကောင်းချက်ကလည်း မဟာပထဝီမြေကြီးများ ထုတ်ချင်းပေါက်

သွားမလား အောက်မေ့ရရဲ့ ... အင်း သဟာတွေကြောင့် ငတို့က ကိုယ့်ခြံပေါက် ကိုယ်မက်သာ”

နေ့လယ်နေ့ခင်းဘက်တွင် နွားတွေကို တောထဲတောင်ထဲ စားကျက်ကွင်း တွေ ထဲတချို့၊ သစ်ရိပ်ဝါးရိပ်အောက်တချို့ ထားချင်သလိုထားတတ်ကြသော်လည်း ညဘက်မှာတော့ နွားတင်းကုပ်တွေထဲ အရောက်သွင်းကာ ချည်တိုင်မှာ ချည် ကြသည်။ နွားများကို မှတ်၊ ခြင် မကိုက်ရအောင် တခြားပိုးမွှားတိရစ္ဆာန် မတွယ် မကပ်ရလေအောင် မီးဖိုပေးကြရသည်။ ညနေ မီးခွက်ထွန်းချိန်တွင် ကျွန်မတို့ တစ်ရွာလုံး နွားမီးဖိုတိုင်က မီးခိုးတွေ အူနေတော့သည်။

“နွားတွေကို ဂရုစိုက်မှပဲ ... လူကမှ ဖျားရင် နာရင် လူစားထိုးလို့ ရသေး သယ် ... သင်းတို့ လဲမှဖြင့် အလုပ်ကို ပျက်ကရောပဲ ... လူက နာရင် နာသယ် ပြောတတ်သယ် ... နွားက ဘာမှပြောတတ်သာ မဟုတ်ဘူး ... ကိုယ်က အရိပ်အကဲ ကြည့်ပေးရသာ”

ကျွန်မတို့အဘ ‘ဘလေးတိုင်း’ ကတော့ သူ့နွားတွေကို သူ အလွန်ချစ်သည်။ ညနေတိုင်း နွားစာစဉ်းရသည်မှာ တဂျုန်းဂျုန်းနှင့်။ ရွာကနွားစာစဉ်းစက်ဟု အလွယ်တကူ ခေါ်ကြသော်လည်း ဘာစက်ယန္တရားမှ ပါသည်မဟုတ်။ လူ့ပေါင် လောက်အမြင့်ရှိ လေးချောင်းထောက်စင်နှင့် ဓားသွားကိုဆွဲသော ဝါးသုတ်တံ တစ်ချောင်းသာပါသည့် လက်ဖြစ်ကိရိယာတစ်စုံကို ခေါ်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ခြေနင်းဓားကို နင်းလိုက်လျှင် လေးချောင်းထောက်စင်အစွန်းက နန်းတိုင်ကြားမှ တဖြောဖြော လွင့်စင်ထွက်ကျလာတတ်သော မြက်ဖတ် ကလေးများကို ကျွန်မ ငယ်ငယ်က အလွန်သဘောကျနေတတ်သည်။ ကိုကြီးတင်ခွေးတို့၊ မမထိုက်တို့ နွားစာစဉ်းပြီးဆိုလျှင် ကျွန်မ အနားမှာသွားထိုင် ကြည့်နေတတ်တာကို အမှတ်ရမိ ၏။

“နွားနို့ရော ပေါ့ရဲ့လား ကြီးတော်ရဲ့”

“ငတို့နွားမကတော့ နို့မယိုတော့ပေါင်တော် ... ပေါ့ရှန်တို့အိမ်တော့ နွားမွေး သယ်ကြားသာပဲ ... နွားနို့ကဖြင့် စားရလှပေါ့ ငါ့တူမရယ် မပူပါနဲ့”

မျက်စိမမြင်တော့ပေမယ့် ကြီးတော်ကဖြင့် ဟိုတုန်းကလိုပဲ ခိုးခိုးခေါက်ခေါက် ရှိဆဲပါလားလို့ ကျွန်မ အောက်မေ့လိုက်မိသည်။ ရွာမှာ ဘယ်သူ့အိမ် ဘာဖြစ်လို့တဲ့၊ ဘယ်က ဧည့်သည်လာသတဲ့၊ သည်ကနေ ဘယ်သူ့အကွက်ကပဲနုတ်မယ်၊ ဘယ်သူတွေက ဘယ်အခင်းဆင်းမယ် စသဖြင့် ကြီးတော်က အပေါက်အလမ်း စုံစုံ နေအောင်သိသည်။ ရွာမှာတော့ ကြီးတော်က ရှေ့မီနောက်မီ လူကြီးသူမ တစ်ယောက်ပင်။ ကျွန်မတို့ငယ်ငယ်က သည်ကြီးတော်၏ ကျွေးမွေးစောင့်ရှောက် ခြင်းကြောင့် ရွာမှာ နေပျော်ခဲ့ရခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။ ထိုစဉ်က ကြီးတော်၏ မျက်လုံးတွေ မကွယ်ကြသေးပါ။

ကြီးတော်က မနက်လင်းကြက်တွန်သံ မကြားခင်ကတည်းက အိပ်ရာမှထကာ မီးမွှေး ရေနွေးအိုးတည် လုပ်သည်။ ပြီးလျှင် ကျွန်မတို့ မနက်စောစော စားဖို့ အတွက် ထမင်းကြော်၊ ဆီထမင်း၊ ကောက်ညှင်းပေါင်း စသဖြင့် တစ်ခုမဟုတ်တစ်ခု လုပ်ကျွေးသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ကြီးတော်တို့အကွက် (မြေပဲခင်း) ပဲနုတ်ရက်နှင့် ကြုံလျှင် မုန့်ကျွဲသည်း၊ မုန့်ဖက်ထုပ်၊ ထန်းသီးမုန့် စသဖြင့် ထွေရာလေးပါး စားရ တတ်သေးသည်။ မမထိုက်တို့တစ်တွေက မနက်မိုးမလင်းခင် မှောင်မှောင်မွှားမွှား ကတည်းက ပုဆိုးဟောင်းကလေး ခေါင်းပေါင်းပြီး တောထွက်ကြရသည်။ ရောင်နီကလေး ပျို့အန်လာချိန်မှာတော့ ကြီးတော်က ထမင်းကြော်ဒန်အိုးကြီးနှင့် သောက်ရေအိုးတစ်လုံးကို ထန်းခေါက် တောင်းကြီးထဲ ထည့်ရွက်၍ တောထ လိုက်ပို့တတ်သည်။ ရွာမှာ ကျွန်မရှိနေစဉ် တစ်လျှောက်လုံး ကြီးတော်ထမင်းပို့ သွားရာနောက်ကို အမြဲလိုက်သွားတတ်ပါသည်။ မြေပဲနုတ်ချိန်တွေမှာတော့

တစ်ရွာလုံး ရှိသမျှလူကုန် တောထဲ ရောက်နေ ကြတော့သည်။ အိမ်တွင် ကျီးစောင့် ကြက်နှင့် အဘိုးအို အဘွားအိုများနှင့် ကလေးများသာ ကျန်ရစ်ခဲ့တတ်သည်။ အလုပ်လုပ်နိုင်သည့် အရွယ်မှန်သမျှ တောထွက်ကြရတာကလည်း ကျွန်မတို့ရွာရဲ့ ထုံးစံလိုပါပဲ။ သစ်ခင်းထဲ အလုပ်သွားလုပ်တာကို တောထွက်သည်၊ တောသွားသည်ဟုသုံးကြတာ ကျွန်မရေးခဲ့ပါပြီ။

ကြီးတော်မှာ သားသမီးခြောက်ယောက်ရှိသည်။ ငယ်စဉ်ကတော့ သည်ဝိုင်းတိုက်ကြီးထဲမှာ ကလေးတွေ တအုံးအုံးနှင့်။ မြို့မှ ရောက်ရောက် လာတတ်ကြသော ကျွန်မတို့မောင်နှမတစ်တွေနှင့် ရောလိုက်သည့် အခါမျိုးတွင် ကြီးတော်ခမျာ ချက်လိုပြုတ်လို့ မဆုံးနိုင်ရှာတော့။ မျက်စိနှစ်လုံး ပွင့်ပါပြီ ဆိုကတည်းက မီးဖိုချောင်ကလေးထဲက ထွက်လိုက် ဝင်လိုက်နှင့် မီးခိုးတွေ တမွှန်မွှန်နှင့် အမြဲတမ်း မျက်ခမ်းစပ်နေတတ်သော ကြီးတော်၏ဟန်ပန်ကလေးကို ကျွန်မမျက်စိထဲ မြင်ယောင်လာမိသည်။ အင်္ကျီလက်မောင်းစကလေးပင့်ကာ မျက်ရည်စတွေ သုတ်ရလွန်းလို့ပဲ ကြီးတော်မျက်စိ ကွယ်ရရှာလေသလား။ ကျွန်မရင်ထဲ မကောင်းဖြစ်ရသည်။

သားလေးယောက်စလုံး အနားမှာရှိမနေတော့သော ကြီးတော်၏ကံဇာတာ ကလည်း တစ်မျိုးပင်။ အကြီးဆုံးသား ကိုကြီးသန်းဌေးက အနောက်ဘက်ကမ်း ချောင်းဆင်းရွာသူနှင့် အိမ်ထောင်ကျကာ ချောင်းဆင်းရွာမှာပဲ နေသည်။ ကိုကြီးတင်မြင့်နှင့်မောင်ပေါက်က မန္တလေးသို့ ပြောင်းရွှေ့သွားကြပြီ။ လူပျိုကြီး ဘဝဖြင့် အရိုးထုတ်သွားရှာသော ကိုကြီးတင်ခွေးကိုတော့ ကျွန်မ အချစ်ဆုံး ဖြစ်သည်။ တောမှာမွေး တောမှာကြီးသည့် တောသားကြီးပေမယ့် တောင်သူ အလုပ်ကို နည်းနည်းမှ ဝါသနာမပါသူ ဖြစ်၏။ သူ့ဝါသနာက လောက်လေးခွ တစ်လက်ကို ခါးကြားထိုးပြီး တောထဲတောင်ထဲ ငှက်ပစ်ထွက်သည့် ဝါသနာပင်။ ပုဆိုးတစ်ကွင်း စလွယ်သိုင်းပြီး ထွက်သွားလိုက်သည်မှာ ညနေ မိုးစုပ်စုပ်ချုပ်မှ

ပြန်လာတတ်သည်။ သူပြန်လာလျှင် စာ၊ ချိုး၊ ခါ၊ ငုံး၊ ဆက်ရက်၊ သပိတ်လွယ် စသည့်ငှက်တွေ တစ်ပုံတစ်ပင်ကြီး ပါလာတတ်သည်။ အိမ်ပြန်ရောက်သည်နှင့် ငှက်တွေကို သူ့ကိုယ်တိုင် အမွှေးအမျှင်များ သန့်စင်၍ ကျွန်မတို့ကို ကင်သည့်အခါ ကင်၊ ကြော်သည့်အခါကြော်၊ ဖုတ်သည့်အခါဖုတ်၍ ကျွေးသည်။ သူ့ရှိစဉ်တုန်းက ကျွန်မတို့ အမြဲတမ်း ငှက်သားဟင်းစားရ၏။ ကျွန်မတို့ ငယ်ငယ်က သူ့အတွက် ငှက်ပစ်ဖို့ လောက်စာလုံးတွေ လုံးပေးရသည်။ မြစ်ဆိပ်ကရွံ့တွေခူး၊ လောက်စာလုံး လုံးပြီး နေလှန်းထားလိုက်သည်မှာ အိမ်တလင်းပြင်အပြည့်။ ရွာထဲမှာ အမဲပေါ်၊ ဝက်ပေါ်လျှင်လည်း သူပဲ အသားထိုးသမား။ ကြက်တစ်ကောင်လောက်များတော့ သူက လက်တစ်ဖျောက်တီးနှင့် အပြီးစီရင်နိုင်သည်။ လက်ရဲဇက်ရဲ သတ်ရဲဖြတ်ရဲ သော ကိုကြီးတင်ခွေးပါပေ။ သို့သော် သူ့ကိုယ်တိုင်ကဖြင့် ကုန်းပေါ်သား လုံးလုံးမစား။ သူတကာစားဖို့ ဘာကောင်သတ်ပေးရပေးရ သူသတ်ရဲသည်။ အသား လုံးဝမစားရဲသော ကိုကြီးတင်ခွေးသည် ထူးဆန်းသော ရွာမုဆိုးကြီးပင် ဖြစ်၏။

သည်ကိစ္စကို အဘတို့ ကြီးတော်တို့က မကြိုက်။ သူသတ်လာဖြတ်လာသံ ကြားတိုင်း မြည်တွန်တောက်တီးလေ့ ရှိသော်လည်း ကိုကြီးတင်ခွေး ကတော့ ဝါသနာကို မစွန့်ခဲ့ပါ။ ကျွန်မအစ်ကိုနှစ်ယောက် ဆိုလျှင် ရွာရောက်တိုင်း သူ့နောက် လိုက်သွားတတ်ကြသည်။ ကျွန်မကတော့ တောထဲ ငှက်ပစ်ထွက် သည့်နောက် မလိုက်သော်လည်း မြစ်ထဲ ငါးသွားဖမ်းလျှင်တော့ လိုက်လေ့ ရှိပါသည်။ ဝါးကြိမ်တောကြားက မြိုးဖော်သည့်အခါ ငါးတွေ ဖွေးခနဲ ကမ်းပေါ် လှမ်းပစ်တင်ပေးလျှင် ကျွန်မနှင့် ခင်မာလွင်က ပလိုင်းထဲ ကောက်ထည့်ကြသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ကျွန်မကိုယ်တိုင်ပင် စပ်ထဘီကို ပိုက်ကွန် လုပ်၍ ငါးတိုက်ဖူးသည်။ ကိုယ်တိုင်ဖမ်း၍ ရလာသော ငါးပေါက်စကလေးတွေကို မီးဖိုထဲ ပစ်ထည့်ကာ ဖုတ်စားကြသည်။ ဒါသည်လည်း ကျွန်မအတွက် ကစားနည်းတစ်မျိုးပဲ ဖြစ်၏။ တစ်ခါတစ်ရံ ပဲမှော်စင်ပေါ် တွယ်တက်၍ ဝပ်ကျင်းထဲမှ ကြက်ဥများကို

တက်နှိုက်ကာ ထမင်းပူပူထဲ မြှုပ်ထားပြီး စားကြသည်။ ကြက်ဥ Half boil ပေါ့။ သည်လို လုပ်တာမျိုးကိုတော့ ကိုကြီးတင်ခွေးက မကြိုက်ပြန်ပါ။

“ဟေ့ကောင်တွေ ... ကြက်ဥတွေ တက်မနှိုက်ကြနဲ့ ... ကြက်မကြီးကို မသနားဘူးလား ... အဲသည်ဥတွေက သူ့ ကလေးတွေကွ ... သူ့ ကလေးတွေ ပျောက်သွားတော့ ကြက်မကြီးက ငိုသာကွ ... မင်းတို့ မကြားဘူးလား ... ကတော်ကတော်နဲ့ ငိုသာကို ...”

သည်လိုကျပြန်တော့ မုဆိုးကြီးက ဥကလေးတွေကိုတောင် သနားနေ တတ်သည်ကော။ သူ့ကိုယ်တိုင်လည်း ကြက်ဥ၊ ဘဲဥ မစား။ တစ်ခါတစ်ရံ ကျွန်မတို့ခြံဝင်းထဲက သစ်ပင်ကြီးတွေပေါ်က စာမြောင်းသိုက်တွေ ပြုတ်ကျ လာလျှင် ပုဆိုးစလွယ်သိုင်း ခွင်ထဲ ကောက်ထည့်ပြီး သစ်ပင်ကြီးပေါ် ကုပ်ကပ် တွယ်တက်ကာ နေရာတကျ ပြန်ထားပေးတတ်သည်။ အပျံသင်စ ငှက်ကလေးတွေ တကျီကျီ တကျာကျာနှင့် မအေပျောက်ရှာသံ ကြားလျှင်လည်း ကိုကြီးတင်ခွေးက တလင်းလည်ခေါင်မှာ ချပေးထားပြီး ငှက်မအေကြီးနှင့် အပြန်အလှန် ဆက်သွယ်ကြပုံကို ချောင်း၍ စနည်းနာသည်။ ငှက်မကြီးက ငှက်ကလေးကို မြှား၍ခေါ်လျှင် ငှက်ကလေးက ခုန်ဆွခုန်ဆွနှင့် ပျံကြည့်သည်။ တစ်ခုနှစ်ခုနဲ့ ပျံပြီးလျှင် ဆက်မပျံနိုင်တော့။ သည်အခါမျိုးတွင် ကိုကြီးတင်ခွေးက ငှက်ကလေး ကို ဆတ်ခနဲ ကောက်ယူတဲ့ပြီး သူ့ အသိုက်ဆီရောက်အောင် ပို့ပေးတတ်သည်။ ဒါတွေကြောင့်လည်း ရွာမှာ ကိုကြီးတင်ခွေးနှင့် နေရတာ ကျွန်မပျော်သည်။

ကိုကြီးတင်ခွေးက အကောင်ဘလောင်တွေကို သတ်သော်လည်း လူမသတ်။ ဓားပြမတိုက်။ နွားမခိုး။ ပြောရလျှင် တစ်ကိုယ်တည်း လူပျိုကြီးပေမယ့် ရွာသူကလေးတွေကို နှုတ်ဖြင့်ပင် မစော်ကားပါ။ သူ့ကို စကြ ပြောင်ကြ လုပ်လျှင် ပင် ခပ်တည်တည် နေတတ်သူ ဖြစ်သည်။

“အဟုတ်ပြောသာ ... မိန်းမများ မလိုချင်ပေါင်ဗျာ ... အလုပ်ရှုပ်ကရှုပ်သနဲ့ ... ဒါပေသိ အိမ်ကနမတွေတော့ လင်မယူဘဲများမနေနဲ့ ဆိုထားသာ ... ယူရင် လည်း ကြည့်ကျက်တော့ ယူကြဗျား ... လင့်ချင်ပေါင်ရွက်များ အလကားရယ် ... လင့်ခရမ်းချင်သီးယူကြ ... ချင်ပေါင်ရွက်ဆိုသာက အချင်ဟင်းတစ်မျိုးပဲ ချက်စား လို့ရသာ ... ခရမ်းချင်သီးကတော့ ဟိုဟင်းအိုးထဲထည့် သည်ဟင်းအိုးထဲ ခပ်နဲ့ နေရာတကာ သုံးလို့ရသယ် ... အနှစ်ပါသယ်”

ကိုကြီးတင်ခွေး၏ လင့်ချင်ပေါင်ရွက်၊ လင့်ခရမ်းချင်သီး ပုံခိုင်းကတော့ ရွာမှာ ရာဇဝင်တွင်နေတော့သည်။ ယောက်ျားများ သုံးမရလျှင် မိန်းမလုပ်သူတွေက ‘တော်ကတော့ တင်ခွေးပြောသဲ့လင့်ချင်ပေါင်ရွက်ပါပဲ’ ဟု ဆောင့်ဆောင့် အောင့်အောင့် ဆိုတတ်ကြသလို ကြီးရည်ဖန်ရည်နှင့် လုပ်ကိုင် ကျွေးမွေးသော ယောက်ျားများကိုတော့ ‘ကျုပ်ယောက်ျားက လင့်ခရမ်းချင်သီး ရယ်တော့’ ဟု ဆေးလိပ်ထောင်းထောင်းထ ဖွာရင်း ချီးမွမ်းတတ်ကြသည်။ သူကိုယ်တိုင်ကတော့ ဘယ်အမျိုးအစားထဲမှ ဝင်မပါဘဲ ခပ်အေးအေး နေတတ်သူသာ ဖြစ်၏။ လူမိုက်ဟု မဆိုသာသော်လည်း လူမိုက်ဆိုသူတွေကိုတော့ ကိုကြီးတင်ခွေးက ပေါင်းသည်။ ဟိုရွာသည်ရွာက မကောင်းသတင်းဖြင့် ကျော်စောသူတွေနှင့် အဖွဲ့ကျ နေတတ်သောသူကို ရွာက အော့နှလုံး မနာကြသည့်အပြင် အားကိုးစာရင်းပင် သွင်းထားကြသည်မှာလည်း ထူးဆန်းသည်။ လူမိုက်တွေနှင့်ပေါင်းသော ကိုကြီးတင်ခွေး၏ အရှိန်အဝါက မသေးလှပါ။ ရွာတွင် ရန်ဖြစ်အချင်းများ အမှုကိစ္စ များတွင် သူရှေ့ကသွားရပ်လိုက်လျှင် ကိစ္စပြီးသွားတတ်သလို ဓားတစ်ပြက် တုတ်တစ်ပြက် အမှုကိစ္စများတွင်လည်း သူကမှ ဝင်ဆွဲရဲ ဖျင်ရဲသည် မဟုတ်လား။

ဟိုတုန်းတစ်ချိန် ကျွန်မတို့ ငယ်စဉ်က တောရွာတွေဘက်တွင် ဓားပြများ မကြာခဏ သောင်းကျန်းတတ်ကြသည်။ ဓားပြဆိုသူများကလည်း ရွာတစ်ရွာကို ဝင်ဖို့ရာအတွက် ရွာခံလူမိုက်နှင့် အရင်ညှိပြီးမှ ဝင်ရဲထွက်ရဲရှိကြသည်။

ကျွန်မတို့ရွာကို ဝင်စီးမည့် ဓားပြတစ်ဖွဲ့က ကိုကြီးတင်ခွေးကို အရောတဝင် ပေါင်းသင်းပြီး ညှိကြည့်ခဲ့ဖူးသည်။

“ကျုပ် လုံးဝလက်မခံနိုင်ဘူး ... ခင်ဗျားတို့ ကျုပ်ရွာလာလို့ ထမင်းတစ်နပ် ဟင်းတစ်နပ် အချိန်မရွေး ဝင်စားနိုင်သယ် ... သူများ ချွေးနှံစာကို သည်လို လက်နက်ပြလုသာမျိုးတော့ ကျုပ်မကြိုက်ဘူး ... ကျုပ်တားသယံကြားက ဇွတ်လုပ်ကြမယ်ဆိုရင်တော့ ကျုပ်အဆိုးမဆိုနဲ့ ... တင်ခွေးဓားက လူမသတ်ဖူး သေးပေမယ့် အမြဲသွေးထားသဲ့ဓား ...”

ဓားပြဆိုသူတွေ နောက်ဆုတ်သွားကြရုံမက ကိုကြီးတင်ခွေးရှိနေစဉ် တစ်ချိန်လုံး ကျွန်မတို့ရွာတွင် ဓားပြသူခိုးမဝင်ဖူးခဲ့ပါ။ ရွာကလူတွေ ခေါင်းကျ အောင် အိပ်နိုင်ခဲ့သည်။ ကိုကြီးတင်ခွေးသည် ကျွန်မတို့ရွာကို ဝိုင်းပတ် ကာရံထား သော ကန္တာရဆူးစည်းရိုးထက် ပိုပြီး လုံခြုံသည်။ ရွာ၏အရှေ့၊ အနောက်၊ တောင်၊ မြောက် လေးဘက်လေးတန် ဆီးတားထားသော လူနှစ်ရပ်ခန့်ရှိ ဆေးမန်ကျည်းဆူး တံခါးထက် ပိုပြီးမားမားမတ်မတ် ရှိခဲ့သည်။ သူသည် ရွာ၏ စည်းရိုးအစစ်အမှန် ဖြစ်တော့သည်။ သို့သော် သူ့ဘဝဇာတ်သိမ်းကား မကောင်းရှာပါ။ သူပေါင်းသင်း သော လူမိုက်တွေကပဲ သူ့ကို ဒုက္ခ ပေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ထိုနေ့က ကျွန်မတို့ရွာအရှေ့ တစ်မိုင်သာသာလောက်က ထန်းတောမှာ ကိုကြီးတင်ခွေးတို့အဖွဲ့ ထန်းရည်သောက်နေခဲ့ကြသည်ဆို၏။ ထန်းရည်ဝိုင်းမှာ အဖွဲ့ကျပြီး အပေါင်းအသင်းတွေနှင့်ရောကာ မြစ်အနောက်ဘက်ကမ်းကို ပါသွား တော့သည်။ ကြည်ရွာမှတစ်ဆင့် ချောင်းဆင်းရွာဘက်ကူးကာ အနောက်ရွာ ပေါက်ချောင်းသို့ ဓားပြတိုက်ထွက်ကြခြင်းပဲဖြစ်သည်။ သို့သော် ဓားပြတိုက်ရာ ရွာထဲသို့ ကိုကြီးတင်ခွေး မလိုက်ပါ။ ရွာအပြင် လက်ပံပင်ကြီးအောက်တွင် ထန်းရည်မူးမူးနှင့် တုံးလုံးပက်လက် ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။ ရွာမှ ဓားပြတွေကို သံချောင်း

မွှေးပြီး ဝိုင်းလိုက်ကြတော့ ခြေဦးတည့်ရာ တစ်ယောက်တစ်ပေါက် ပြေးကုန်ကြသည် ဆို၏ ဓားပြတွေကို တစ်ယောက်မှ မမိလိုက်သော်လည်း လက်ပံပင်အောက်က ကိုကြီးတင်ခွေးကိုတော့ ရွာသားတွေတွေ့သွားပြီး ဓားပြအဖော်မှန်း သိသွားကြသည်။ ရွာသားတွေ သူ့ကိုတွေ့သွားကြခြင်းမှာလည်း သူ့ခါးကြားမှာ ထိုးထည့်ထားသည့် လက်နှိပ်ဓာတ်မီးက မီးပွင့်ပြီး လင်းနေသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ စစ်ဆေးမေးမြန်းမရသဖြင့် သူ့ကို လက်ပံပင်ကြီး အောက်မှာပင် ကိစ္စတုံးစီရင်လိုက်ကြတော့သည်။ နောင်တွင် ဓားပြများကို ဖမ်းဆီးလိုက်နိုင်သဖြင့် အမှုအခင်း စစ်ဆေးရာတွင် ဓားပြတိုက်ရာတွင် သူမပါကြောင်း ထွက်ဆိုကြသည်ဟု ကြားရပါသည်။ သို့သော် သူ၏ အသက်ကိုတော့ ဘယ်တရားကမှ မကယ်တင်နိုင်တော့ပါ။ မည်သူမပြုမိမိမူ ဆိုသည့်အတိုင်း မပေါင်းအပ်၊ မသင်းအပ်သူတို့နှင့် ပေါင်းသင်းမိသော သူ ကိုယ်တိုင်သည်ပင်လျှင် အပြစ်တစ်စုံတစ်ရာ ရှိနေသည် မဟုတ်လား။ လူမိုက်ဆွဲ၍ လူမဲပါဆိုသလို တစ်သက်လုံး နာမည်ကောင်းရခဲ့သော ကိုကြီးတင်ခွေးမှာ သေတော့မှ နာမည်ပျက်နှင့် သေရတော့၏။

သည်သတင်းကို ကျွန်မတို့ကြားတော့ ဝိုမိပါသည်။ ထိုနှစ် နွေရာသီ ကျောင်းပိတ်ရက် ရွာပြန်တော့ ကျွန်မတို့ကို ငှက်ပစ်ကျွေးခဲ့သော ကိုကြီးတင်ခွေး မရှိတော့။ ကျွန်မတို့တစ်တွေလည်း လောက်စာမလုံးရတော့ပါ။ ကြီးတော်ကတော့ တရားဖြင့် ဖြေပုံရပါသည်။

“ဝိပါကဝဋ်ကြွင်းများ ဘုရားသော်မှ လွတ်ကင်းအောင် မရှောင်နိုင်ရာတဲ့ ငါ့တူမရဲ့ ... တို့ဘုရားဂေါတမတောင်မှ သူ ဆေးသမားဘဝတုန်းက လူနာကို ဝမ်းသက်ဆေးတွေ သိသိကြီးနဲ့ တိုက်ကျွေးခဲ့လို့ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူတော့ ဝမ်းတော်လားပြီး ခန္ဓာစွန့်ရရှာသာကွယံ့ ... သင်းက ဘာဟုတ်သေးသတုန်း ... ငှက်သတ် ကြက်သတ်နဲ့ ပြောရသာအမော ... သူတစ်ပါးအသက်ကျ လွယ်လွယ်နဲ့

သတ်ရက်တဲ့သူ ... ဟင် အခုတော့ သင်းလည်း သည်လိုခံရသာပဲမှုတ်ဖူးလား ... ဟင် သေသယ်ဆိုသာ ဂလိထိုးသာမှုတ်ဖူးဟဲ့ တင်ခွေးရဲ့ ... ဟီး ... ဟီး ... ”

ကရုဏာဒေါသဖြင့် အပြစ်တင်တင်ပြီး ငိုယိုနေသောကြီးတော် မျက်ရည် ကျတော့ ကျွန်မလည်း မျက်ရည်ကျခဲ့မိသည်။ ကိုကြီးတင်ခွေး၏ ပုံရိပ်များ ကိုမြင်ပြီး ကျွန်မ လွမ်းနေမိသည်။ အခုနေ သူသာရှိနေလျှင် ကျွန်မတို့ကို ငှက်ပစ် ကျွေးနေဦးမလားမသိ။ အသားငါးမပါသော်လည်း ကျွန်မမှာ သင်္ဘောပေါ်ကတည်း က ထမင်းဆာလာသည်မို့ စားရသည်မှာ မြိန်မြိန်ယှက်ယှက် ရှိလှသည်။ ခရမ်းချဉ် သီးပူစီပေါင်းချက်၊ ပဲရေပွ၊ ဘူးရွက်ဟင်းချို၊ သရက်ကင်းတို့ကလေးနှင့် စားလို့ ကောင်းလိုက်သည်ဖြစ်ခြင်း။ ကျွန်မတို့ စားသောက်ပြီးမှ သူတို့သားအမိတစ်တွေ စားကြသည်။

“ဟင် ... ကြီးတော်တို့က ခုမှစားမှာလား ... ကျွန်မကဖြင့် စားပြီးပြီမှတ်တာ”

“သူတို့အလုပ်ပြီးမှ စားရသာပေါ့အေ ... ကြီးတော်မဆာပါဘူး အကျင့်ဖြစ် နေပါပြီ”

ကြွေရည်ကွာ သံလေ့ကလေးထဲတွင် သမီးတွေနယ်ဖတ်ပေးသော ထမင်းနှင့် ဟင်းကို စမ်းတဝါးဝါး စားနေရာသော ကြီးတော်ကို ကြည့်ရင်း ကျွန်မရင်ထဲ မကောင်းဖြစ်မိသည်။ ကျွန်မလူမှန်းသိကတည်းက ကြီးတော်ခမျာ သည်လိုပဲ လေ့ကလေးထဲ ထမင်းပုံ ဟင်းပုံပြီး တစ်နေရာရာမှာ ကုပ်ကုပ်ကလေး ထမင်း စားနေတတ်သည်။ ထမင်းအိုး ဟင်းအိုးချောင်မှာ အိုးသူကြီး လုပ်နေသူ ပေမယ့် ကြီးတော်က ခေါင်ဦးခေါင်ဖျားမစား။ အများစားပြီး ပိုသောကျန်သော ထမင်းဟင်း ကလေးနှင့် အမြဲတမ်း အိုးလူးခွက်လူး ပြီးရရှာသည်။ သူထမင်းစား လျှင်လည်း ထမင်းဝိုင်းနှင့် တည်တည်ပပ မစားဘဲ မီးဖိုချောင်ထဲမှာလိုလို၊ သရက်ပင်ကြီး အောက်မှာလိုလို သွားစားတတ်သည်။

“ငါ့တူမနှယ် ... ထမင်းကလေး တစ်ဆုပ်တစ်ခဲဝင်ဖို့အရေး မနည်း အားခဲစား ရသာ ... ချက်ဟယ် ပြုတ်ဟယ် လုပ်ဟယ် ကိုင်ဟယ်နဲ့ မောလွန်လွန်းလို့ ... လူကွယ်ရာစားမှ ထမင်းက ဝင်သာအေရဲ့။”

ဟိုတစ်ချိန်တုန်းက ကြီးတော်ပြောစကားတွေကို ကျွန်မနားထဲ ကြားယောင် လာမိသည်။ သေသေချာချာ ပြန်စဉ်းစားကြည့်လိုက်လျှင် ကြီးတော်ခမျာ အိုးသူကြီး တာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့ရသည့်အလုပ်က မသက်သာလှပါ။ အဘနှင့်တကွ စားကောင်းစားသန် သားကြီးသမီးကြီး တောသူတောင်သား တစ်ကျိပ်ကျော် အိုးကြီးကို မနက်ပြန်ညပြန် ချက်ပြုတ်ကျွေးမွေးခဲ့ရသည် မဟုတ်လား။ သည်ကြားထဲ ကျွန်မတို့တစ်တွေပါ ရောက်လာလျှင် ကြီးတော်မှာ ထိုင်၍ပင် ငိုယူရတော့သည်။

“မြို့ကရောက်လာကာစတော့ ငါ့တူ ငါ့တူမကလေးတွေ လာကြပြန်ပကော ရယ်လို့ ဝမ်းသာချက်တော့ ... ချက်ရ ပြုတ်ရသာ မမောပေါင်အေ ... ပြောရ ဆိုရသာ မောသာ ... တစ်လလောက်ရှိရင် ငါတော့ ငိုရသာပဲ ... ထိန်းရသိမ်းရ ခက်ချက်တော့”

ကျွန်မတို့တစ်တွေကလည်း တစ်နှစ်လုံး မြို့မှာ အနေကျဉ်းကြပ်ခဲ့သမျှ ရွာမှာ အတိုးချပြီး ကဲတတ်ကြသည်မဟုတ်လား။

“အကြီးနှစ်ကောင်က ငါ့အိမ် သိပ်မနေရပေါင်တော် ... ကိုရင်ဝတ်နဲ့ဆိုတော့ ဘုန်းကြီးကျောင်း အနေများသာရယ် ... ဆိုးသာက မထူးပေါ့တော် ... အိမ်ထဲ တစ်ချောင်ချောင် ကုပ်နေပြီဆိုမှဖြင့် ငါ့မှာမေးရသာ ... မိထိုက်ရေ မထူး ငြိမ်ချက်သား ကောင်းလှချည်လားဆိုတော့ မိထိုက်က တစ်ယောက်ယောက်ကို လုပ်လာသာ နေမှာပေါ့ အမေရယ်၊ တော်ကြာ အတိုင်တွေ လိုက်လာပါလိမ့်မယ်လို့ ပြောသာ ... ဟော မကြာပေါင်တော် အလုပ်ခံရသယံ့သူတွေ ငိုယို လိုက်လာသာ

ပါပဲ။ သူမနိုင်ရင် ဝပ်ကိုက်ခဲ့သေးသာ ... ဟိုခမျာ လက်မှာ အကွင်းအကွင်းထလို ... ဆိုးချက်တော့”

ကြီးတော်က သည်လိုပြောတိုင်း ကျွန်မ အမြဲရယ်မိသည်။ ကျွန်မငယ်ငယ်က ကစားဖော်တွေကို သတ်လိုပုတ်လို မနိုင်လောက်ဖူးထင်လျှင် သွားဖြင့် ကုန်းကိုက်ကာ အိမ်ထဲဝင်ပုန်းနေတတ်သည်။ ကျွန်မ ငြိမ်ကုပ်နေလျှင် တစ်ခုခု ဖြစ်လာလို့ပဲဟု ကြီးတော်က အတပ်သိသည်။ ဒါက ကျွန်မက နိုင်စားလာခဲ့ရသည့် အပိုင်းကဏ္ဍဖြစ်သည်။ ကျွန်မက ခံလာခဲ့ရ၍ မျက်ရည်လည်ရွဲ ရှိုက်ကြီးတငင်နှင့် ပြန်လာခဲ့ရသည့် အပိုင်းကဏ္ဍများမှာတော့ ကြီးတော်က ဖျင်ကြမ်းထဘီကို စွန်တောင်ဆွဲ၍ ထွက်တော့သည်။ ညောင်ပင်အောက် ကလေးအုပ်ကြီးကြားတွင် ခုနစ်သံချီပါလေတော့သည်။

“ထွက်ခဲ့စမ်းဟေ့ ... ငါ့တူမ လုပ်လိုက်သယံဟာဒေ၊ ကလေးနဲ့ တုမဖြစ်ချင်ဘူး လူကြီးထွက်ခဲ့စမ်း ... ဖျင်ကြမ်းထဘီချင်းအတူတူ ပလိုကိတ် မလုပ်ချင်နဲ့ ... ကလနားချင်း ချည်ဆွဲပြလိုက်စမ်းမယ် ... ဘယ်သင်းက ပိုကြမ်းသလဲ မေးစရာမလိုပေါင် ... ငွေကြည်ရက်ကန်းက ထွက်သယံအထည် ရှစ်စပ်က ကွဲသတော့ ... မန်းလေးက မမြသင် မလိုဘူး ... ဥဒယငွေကြည်နဲ့ ပြီးသယ်ဟေ့”

တစ်ဘက်က အကျိုးသင့်အကြောင်းသင့် ရှင်းပြရင်းဖြင့် စကားတွေ ဟိုရောက်သည်ရောက် ဖြစ်ကာ တကယ် ရန်ဖြစ်ကုန်ကြသည်လည်း ရှိ၏။ ထိုအခါမျိုးတွင် မမထိုက်ကလည်း တပ်ကူလိုက်လာတတ်သေး၏။ ခုံဖိနပ်ကွင်းထိုးနှစ်ဘက်ကို လက်မှာစွပ်၍ တခွမ်းခွမ်းတီးကာ စိန်ခေါ်တော့သည်။

“မိထိုက်သယံ ဟေ့ နော် ... တစ်ထိုက်ထဲရှိသယ်၊ ပေါ့သေးသေး မအောက်မေ့နဲ့ ညည်းတို့နဲ့ စကားပြောရမှာ အာ သနလို မပြောသာ ... ပြောချင်

နေသာ ကြာဘီ ... ငတို့က သူများလို ဆန်ချေးမဆပ်သယံ့ကောင်မ မှုတ်ဘူး ... မှုတ်ဘူး ...”

တစ်သက်လုံးက မတောင်းရက်ခဲ့သော ဆန်ချေးကို ရန်ဖြစ်ရင်းတောင်း၏။ မူလအစ ကျွန်မနှင့်ကလေးချင်း ရန်ဖြစ်သည့်ကိစ္စမှ သူတို့အချင်းချင်း ကိစ္စများ ဘက်သို့ ရောက်မှန်းမသိ ရောက်ကုန်တော့သည်။ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး စကားအနိုင် ပြောကြသည်။ ငယ်ကျိုးငယ်နာဖော်ကြသည်။ သင်္ကာရင်းကြသည်။ ကြားမှ တစ်ဦးဦးက ဝင်ရောက် မဖျန်ဖြေမချင်း ပြောစရာ ရန်ထောင်စရာ စကားတွေက မကုန်တော့။ ရန်ပွဲစသွားလျှင်တော့ ကျွန်မတို့ကလေးချင်းက ပြန်တည့် သွားတတ် ကြပြီး ညောင်ပင်အောက်တွင် အတူပြန်ဆော့နေကြပြီ။ လူကြီးချင်း မှာလည်း နောက်တစ်ရက် နှစ်ရက်နေလျှင် တောထဲ အတူ ပဲနုတ်ထွက်ကြပြီ။ ညနေ ရေခပ်အတူဆင်းကြပြီ။ တစ်ယောက်အိမ် တစ်ယောက်သွားပြီး ချေးကြ၊ ငှားကြ၊ နှိုက်ကြသည်။ တစ်ရွာလုံးက ဆွေမျိုးသားချင်းတွေ လှည့်တော်စပ် နေကြသူတွေမို့ ပြောမနာ၊ ဆိုမနာ၊ ဆဲမနာတွေပဲ ဖြစ်သည်။ ဒါသည်ပင်လျှင် ကျွန်မတို့ရွာ၏ ချစ်စရာလေ့ဖြစ်သလို အညာသူအညာသားများ၏ ယဉ်ကျေးမှု လူ့စရိုက်များ လည်းဖြစ်သည်ဟု ကျွန်မထင်ပါသည်။

ကြီးတော်က ထမင်းကို တို့ကန်း ဆိတ်ကနန်းသာစားပြီး ရပ်ပစ်လိုက်၏။ တောအလုပ်ကအပြန် မောင်းထောင်းသွား၊ မောင်းထောင်းရာကအပြန် ကျွန်မတို့ကို ချက်ပြုတ်ကျွေး လုပ်ရရှာသော ကျွန်မအစ်မတွေကတော့ဖြင့် ပင်ပန်းကြပုံမပေါ်။ ထမင်းလတ်ကြီးတွေ လွေးကာလွေးကာဖြင့် နှစ်လေ့၊ သုံးလေ့ တစ်မကြီး စားကြ သည်။

“မနက်ဖြန် မုန့်ကျွဲသည်းလုပ်မှာပေါ့ ဟုတ်လား မမထိုက်”

“အေးတော့ ... ညည်းတို့လာသာ အတော်ပဲ ... တို့အကွက် မြေပဲနုတ်ရက်ဆို ညည်းကို သတိရနေသာရယ်အေ”

မမထိုက်ကပြောတော့ ကျွန်မကလေးတုန်းက တောထဲလိုက်ခဲ့ပုံတွေဆီ စိတ်ပြန်ရောက်သွားမိပါသည်။ ကျွန်မက မမထိုက်တို့ သွားသည့်အချိန် မနိုးပါ။ ကြီးတော် ထမင်းပိုသွားမှ လိုက်သွားတတ်သည်။ ကိုယ့်အခင်း ကိုယ့်အကွက် မြေပဲနုတ်ရက်ဆိုလျှင် အထူးပျော်ရသည်။ နတ်ပြီးသား မြေပဲပင်တွေကို ရွာထဲသို့ လှည်းဖြင့်သယ်ကာ ဆွတ်ကြသည်လည်းရှိ၏။ တောထဲမှာပဲ ကိုယ့်အပုံ ကိုယ် ဆွတ်ကြသည်လည်းရှိ၏။ ရွာထဲသို့ မြေပဲပင်တွေ သယ်ပြီဆိုလျှင် ကျွန်မက လှည်းစီးချင်လွန်းသဖြင့် မြေပဲပုံကြီးပေါ် တက်လိုက်သွားလေ့ရှိပါသည်။ တစ်ခါက လှည်းအဆောင့်တွင် မြေပဲပုံပေါ်မှ ပြုတ်ကျကာ ကျွန်မ နွားနင်းခံရဖူးသေးသည်။ တောထဲတွင် မြေပဲသီးအစုံတွေကို မီးဖုတ်တမ်း ကစားသည်ကိုလည်း အမှတ်ရမိ၏။ ပူပူလောင်လောင် မြေပဲသီး မကျက်တကျက်တွေကို အာခေါင်ထဲ အလှအယက် ထည့်ကာ စားခဲ့ကြရပုံကိုလည်း ကျွန်မ မမေ့နိုင်ပါ။

“မထူး ... ညည်းမှတ်မိသေးလား ... ထမင်းအိုးတောင်း မှောက်ကျသာလေ ... ငါက မရွက်ပါနဲ့ ငါ့တူမရယ် ညည်းမနိုင်ပါဘူးဆိုသာကို ဇွတ်ခေါင်းခုလုပ်ပြီး အတင်းပင့်ခိုင်းသာ ... ငါကလည်း ပင့်ပေးလိုက်မိသာအေ ... အဲသာ ရွာအထွက်လည်း ရောက်ကရော ခလုတ်တိုက်ပြီး ဝုန်းဆို မှောက်ကျပါလေရော ... ငါ့မှာ အဲသည်နေ့က နေမြင့်ရသယံအထဲ ထမင်းနှစ်ခါ ပြန်ချက်ရတော့သာပဲ”

ကျွန်မ ဆိုးခဲ့ကဲခဲ့တာတွေကို ချစ်စနိုးပြန်ပြောနေကြသော ကြီးတော်တို့ သားအမိတစ်တွေကို ကြည့်ရင်း ကျွန်မရင်ထဲ နွေးခနဲ ခံစားလိုက်ရပါသည်။ ဩော် နှစ်လရာသီ ဘယ်နှလီရွေ့ရွေ့ ကိုယ့်သွေးကိုယ့်သား ဆွေမျိုးသားချင်းများကတော့

နှလုံးသားချင်း နီးကပ်နေကြဆဲ။ မေတ္တာချင်း ပေါင်းကူးဆက်သွယ်နေကြဆဲ။
သွေးက စကားပြောနေကြဆဲ။ ယုံကြည်ရင်းနှီးမှုတွေ ခိုင်မြဲနေကြဆဲပါကလား။

(၅)

“ကိုင်း ... တို့ အစ်မကြည်ကို ကန်တော့ကြဦးစို့”

အမေကပြောတော့ ကျွန်မက မြို့မှပါလာသော ပစ္စည်းများကို လင်ပန်း တစ်ချပ်ထဲ ထည့်လိုက်သည်။ ဗိုက်ထရွန်အားဆေးတစ်ဘူး၊ ကျားပရတ်ဆီဘူး၊ ငါးဘူး၊ ငါးသေတ္တာ နှစ်ဘူး၊ ကိတ်မုန့်၊ ခေါက်ဆွဲခြောက်ထုပ်များနှင့် ဦးကာက လက်ဖက်အစို၊ လက်ဖက်အခြောက်ထုပ်များ။ ကျွန်မက ကြီးတော်လက်ကိုကိုင်၍ တစ်ခုစီပြတော့ ကြီးတော်က လက်ကလေး တုန်တုန်ယင်ယင်ဖြင့် ဟိုစမ်းသည်စမ်း စမ်းရှာသည်။

“နည်းသယံဟာတွေမှုတ်ဖူး ငါ့တူမရယ် ... ပရတ်ဆီလောက်ဆို တော်ရောပေါ့ ကြီးတော်ဖြင့် ညည်းတို့ သားအမိ ရွာရောက်လာသာပဲ ဝမ်းသာလှပါပြီအေရယ်”

ကြီးတော်က ပရတ်ဆီ အလွန်သုံးသူဖြစ်သည်။ ခေါင်းကိုက်ကိုက်၊ ဗိုက်နာနာ ဘာရောဂါဖြစ်ဖြစ် ပရတ်ဆီကိုသာ တွင်တွင်ရှု၊ တွင်တွင်လူးသည်။ ပရတ်ဆီ တောင်မှ တခြားပရတ်ဆီမရ။ ကျားနဂါးပရတ်ဆီ ဘူးနီနီကလေးတွေ မှရသည်။ တစ်ခါက မလေးရှားမှလာသော ပရတ်ဆီအဖြူကို ကျွန်မ လှမ်းပို့ကြည့်ဖူးသည်။ ကြီးတော်ထံမှ သူ့ ဝေဒနာကို သည်ပရတ်ဆီဖြူက ကုစား၍မရ၊ ကျားနဂါး ပရတ်ဆီကမှ သူ့ခံစားရသမျှဝေဒနာ အကုန်အစင်ပျောက်ကြောင်း လူကြုံစကား ပါးလိုက်သဖြင့် နောင်တွင် ကျွန်မမှာ ကျားနဂါးတို့ကိုသာ တွင်တွင်ပို့ရတော့၏။

ကျွန်မတို့ရွာက ကုန်ပစ္စည်းတစ်ခုကို စွဲစွဲလမ်းလမ်းနှင့် ယုံကြည်မိပြီဆိုလျှင် တခြားပစ္စည်း ဘယ်လောက်ကောင်းကောင်း ဝင်ရောက်မထိုးဖောက်နိုင်တော့ပါ။ လက်ဖက်စို၊ လက်ဖက်ခြောက်ဆိုလျှင် ဦးကာကမှ၊ ဆပ်ပြာမှုန့်ဆိုလျှင် အီလန်မှ၊ လူပျံတော်ပတ္တမြားသွေးဆေးတောင်မှ ရွှေရောင်ဘူးမှ။ သည်လိုတစ်စွဲတစ်လမ်း သုံးတတ်ကြသည်။ လူပျံတော်ပတ္တမြားသွေးဆေးဘူးကို ရွှေရောင်မှ ပန်းရောင်ဘူးခွဲ ပြောင်းလဲထုတ်လုပ်လိုက်တော့ ‘ဒါ အတုကြီး’ ဟု ဆိုကြသည်။ ကျွန်မမှာ ဘာကြော်ငြာခမှ မရပါဘဲနှင့် ပြောဟောစည်းရုံး နားချခဲ့ရဖူးသည်။ ဒါကလည်း ရွာကလူတွေ၏ စိတ်ခံစားမှုကို သိနေ၍ဖြစ်သည်။ သည်ဆေးစားမှ ပျောက်သည် ထင်လျှင် ဟိုဆေးစား၍ မပျောက်နိုင်ဟူသော စိတ်စွဲကြီးနှင့် ဥပါဒါန် ဖြစ်နေတတ် ကြသည် မဟုတ်လား။ တစ်ခါတစ်ရံ သည်လို ရိုးသားမှုက သူတို့၏စိတ်နှလုံးကို သာမက ကျန်းမာရေးကိုပင် ထိခိုက်တတ်ကြသည်ကို ကျွန်မပြောလျှင် ယုံကြည်မည် မဟုတ်ပါ။

ကျွန်မတို့ရွာမှာက ဆေးရုံဆေးပေးခန်းမရှိ။ ဆေးဆိုင်လည်းမရှိ။ ဆရာဝန်ဆို၍ အခြားရွာမှ စက်ဘီးတစ်စီးဖြင့် ရွာစဉ်လှည့်ကုသော ကျန်းမာရေးမှူး ဆိုသူ တစ်ဦးသာရှိသည်။ ရွာကတော့ ဆရာလေးဟုခေါ်ကြသည်။ ဆရာလေး ချောမှာလည်း လူနာများများစားစား ကုရသည်မဟုတ်။ ကျွန်မတို့ရွာကလူတွေက

ဆေးထိုးဆေးစားလုပ်ရမှာကို ကြောက်ကြသည်။ ဆေးရုံတက် ကုသဖို့ဆိုသည့် ကိစ္စကို သေရမလောက် အထင်ရောက်တတ်ကြသည်။ အတော်ကြီးကို နေထိုင် မကောင်းဖြစ်လွန်းမက ဖြစ်ပါမှ ဆရာလေးကိုပင့်၍ ဆေးကုသည်။ ရွာတွင် လူမမာ တစ်ယောက်က ဆရာလေးကိုပင့်ပြီး ကုရသတဲ့ဆိုလျှင် သည်ကိစ္စက ပေါ့သေးသေး မဟုတ်တော့။ ရောဂါကြီးသူဖြစ်ရမည်။ အသည်းအသန်လူနာ ဖြစ်ရမည်။ သေကောင်ပေါင်းလဲဖြစ်ရမည်။ သည်လိုလူနာတွေကို ကုစားနေရသော ဆရာလေး မှာလည်း မသက်သာလှ။ ရောဂါပျောက်ပါမှ မပျောက်လျှင် သူသာ အသုံးမကျ ဖြစ်ရတော့၏။

ကျွန်မတို့ရွာကတော့ ဆရာလေးကို စက်ဘီးဆေးဆရာဟု ခေါ်ကြသည်။ တချို့ကလည်း အင်္ဂလိပ်ဆေးဆရာဟု ခေါ်သည်။ တချို့ကလည်း ဆေးထိုးအပ် ဆရာဟု ခေါ်တတ်ကြသေး၏။ ဘယ်လိုပဲခေါ်ခေါ် သူတို့ အခေါ်အဝေါ်တွေထဲမှာ အဓိပ္ပာယ်တွေက ရှိနေသည်မဟုတ်လား။ ရွာတွင် ဆရာလေးထက် ပို၍ ယုံကြည် ကိုးစားခံရသော ဆေးဆရာများလည်း ရှိသေး၏။ ရွာလယ်ပိုင်းက နတ်ကတော် ဒေါ်ဒေါ်သည်လည်းကောင်း၊ ဗေဒင်နှင့်ဗိန္နော နှစ်မျိုးပေါင်းကိုင်ထားသော ဗေဒင်ဆရာ ဘကြီးမုန်းသည်လည်းကောင်း၊ ‘သီးမွှေးရွက်ဆန်၊ ကုန်အိုးတန်၊ သက်ပြန်ဓာတ်အာကာ၊ ဧကရန်းပေ၊ ရေရှောင်စေ၊ တိုက်လေအညော်သာ’ လင်္ကာ တို့ဖြင့် ဆေးကုပေးသော ဆရာကြည်သည်လည်းကောင်း ရွာ၏လက်သုံး ဆေးဆရာများ ဖြစ်တော့၏။ တစ်ခါတစ်ရံ လူနာများက ကိုယ့်ရောဂါ ကိုယ် အမျိုးအစား သတ်မှတ်ကာ ကိုယ်ကြိုက်ရာဆရာထံ အပ်နှံ၍ ကုစားတတ်ကြသည်။

“ရင်ဘတ်ထဲ အောင့်ခနဲ အောင့်ခနဲ ဖြစ်သွားသာအေ ... အမြဲတမ်းလည်း မှုတ်ဖူး၊ ဧကန်ဏ မဟုတ်မှလွဲရော ... ဒါ မြင်းဖြူရှင် ခွာနဲ့ ရုပ်လိုက်သာပဲ ဖြစ်ရမယ် ... မဒေါ်ကို နတ်ကလေး ဘာလေးမေးပြီး တင်လိုက် သလိုက်ရင် ပျောက်ပါသယ်”

နတ်ကတော် ဒေါ်ဒေါက်က ကန်တော့ပွဲထဲ ငွေတစ်ဆယ်ထိုးစိုက်တဲ့ပြီး ဟိုယိမ်းသည်ယိုင် လုပ်ပြသည်။ ပြီးတော့ တဆတ်ဆတ်တုန်ကာ ကြမ်းပြင်ပေါ်မှာ ဖင်ထိုင်လျက်က တဝုန်းဝုန်း ခုန်ပြသည်။

“တွေ့လား ... တွေ့လား အဲသာ မြင်း ... မြင်း ...”

ဘေးမှ လူနာအပါအဝင် စိတ်ဝင်တစား တစ်အုံတစ်ခဲ တကန်တက လာရောက်ကြည့်ရှုနေကြသော ပရိသတ်မှာ နတ်ကတော်ဒေါ်ဒေါက်အား မြင်းဖြူရှင် ထင်လာကြသည်။ သူတို့၏ မျက်လုံးများတွင် တိုးလျှိုးသော၊ အပြစ်တစ်စုံတစ်ရာ တွေ့သွားမည်စိုးသော၊ မြင်းဖြူရှင်သခင် ရွာကို ဆိုက်ဆိုက်မြိုက်မြိုက် ရောက်တုန်း ရောက်ခိုက် မပါ စပါဦးဟု မျှော်လင့်တောင့်တသော အရိပ်အရောင် မျိုးစုံစွာဖြင့် တဖျတ်ဖျတ်ခါလျက်ရှိကြ၏။

“ဟဲ့ မောင်းမကြီး”

“မြင်းကြီးသခင်”

“နင် ငါ့ကို မေ့တိမေ့လျော့ နေသကိုးဟဲ့”

“ခွင့်လွှတ်တော်မူပါ သခင်”

“နင့်ရင်ဘတ် ငါ ခွာနဲ့ရှုပ်လိုက်သာဟဲ့”

“ကျွန်တော်မ ယုံကြည်ပါသယ်ဘုရား ... အပြစ်ရှိသာ ခွင့်လွှတ်တော်မူပါ ... သခင်စိတ်တိုင်းကျ တင်ပါ သပါမယ်ဘုရား”

ဒေါ်ဒေါ်ကို နတ်မေးကတည်းက ရင်ဘတ်အောင့်တာ မြင်းဖြူရှင် ခွာရှုပ်လို့ ထင်တာပဲဟု ထည့်မေးပြီးသား မဟုတ်လား။ မေးသည့်အတိုင်းလည်း ဟုတ်နေသည်မဟုတ်လား။ ဒါကြောင့်လည်း ဒေါ်ဒေါ်ကို လူမက နတ်တမျှ ယုံကြည်ကိုးစားနေခဲ့ကြသည် မဟုတ်လား။

“အေး ... အုန်းတစ်လုံးနဲ့ ငှက်ပျောနှစ်ဖီးဆိုင် ကန်တော့ပွဲထိုးဟဲ့ ... အောင်သပြေနဲ့ ဖယောင်းတိုင် အမွှေးတိုင်လည်း မမေ့နဲ့နော် ... မုန့်ဖြူ မုန့်နီ စုံ ပစေ့ကွဲ ဟော့နော် ... ငါ့မြင်းအတွက် မြင်းစာပွဲက မြေစာမြက်ရယ် ကုလားပဲရယ် ... ဆက်ဆက်တင်ကွယ့် ... ဟိုင်း ... အင် ... အင် ...”

ဒေါ်ဒေါ်က တဝါးဝါးသမ်းပြီးနောက် လက်အုပ်ဖြင့် နဖူးကို တဖြန်းဖြန်း ရိုက်ကာ ကိုယ်ကို တဆတ်ဆတ်တုန်ခါလျက် မြင်းဖြူရှင်နတ်ကို ပူးရာက ခွာချ လိုက်လေသည်။

“အဲတော့ ... ဘာနတ်ဝင်သွားသာလဲဟဲ့”

သူမသိလိုက်လေဟန်ဖြင့် မေး၏။ ဘေးက အကျိုးအကြောင်း စုံအောင် လင်အောင် တစ်စိုးတစ်စေ့မချန် ပြန်ပြောပြရ၏။ ဒါကိုပင် ဒေါ်ဒေါ်က မျက်လုံး အဝိုင်းသား၊ ပါးစပ်အဟောင်းသားနှင့် အံ့ဩဟန်ပြရသည်။ နတ်မေးသူတွေ ကလည်း ကျေနပ်ကာ ပြန်သွားကြတော့၏။ ကျွန်မစိတ်ထဲတွင်မူ နတ်မေးသည်ဟု မထင်မိဘဲ ကလေးများ အပျော်ကစားကြသလို လူကြီးတွေစုပြီး ကစားကြသည်နှင့် တူသည်ဟုပင် ထင်မိပါသည်။ အခုမှ မဟုတ်ပါ။ ကျွန်မငယ်စဉ်ကလေးဘဝ ကတည်းက နတ်ဝင်သည်တွေကို မယုံကြည်ခဲ့တာ သေချာပါသည်။ ရွာတွင် ဖျာလိပ်နတ်၊ မအောင်ဖြူနတ် စသဖြင့် အပျော်တမ်းမေးကြသည်များလည်း ရှိသေး သည်။ သည်မျှမက သင်္ချိုင်းကုန်းသို့ ညဘက်သွား၍ အမဲသား ပိဿာလုံးတွဲ ကြီးများကို ဆွဲကာ သရဲနတ် မေးကြသည်များလည်း ရှိပါသည်။ ကျွန်မတို့ရွာတွင်

ကိုကြီးကျော်၊ တောင်ပြုံး မင်းညီနောင် စသည့်နတ်ကွန်းများ မရှိသော်လည်း လူသေ၍ နတ်ဖြစ်သွားသည့် ရွာသူနတ်ကွန်းများတော့ရှိသည်။ ကျွန်မတို့ ကစားသည့် ညောင်ပင်ကြီးနှင့် ခပ်လှမ်းလှမ်းတွင် အမေပုနတ်ကွန်း၊ ရွာထဲတွင် အမေကြီးမငွေစိန်နတ်ကွန်း၊ ဒေါ်သန်းနတ်ကွန်း စသဖြင့် ရွာသူများ နတ်ဖြစ် သွားရာက သားသမီးမြေးမြစ်တို့က ဆက်လက်ကိုးကွယ်နေဆဲလေ့များ ယခုထိ ရှိနေသေးသည်။

“ငတို့ကတော့ နတ်ကို မယုံကြည်သာရယ်လို့တော့ မှုတ်ဖူး ... သူ့ မစော်ကား မိရင် ပြီးသာပဲ ... ကိုယ်နဲ့ အရှင်းကြီးရယ် ... အနေသာကြီးရယ် ... ကိုးကွယ်ဖို့ ဆိုသာကတော့ ကိုယ့်ရိုးရာ နယ်တော်ရှင် ပယ်တော်ရှင်နတ် ရှိသားပဲ ... တစ်နယ် လုံးစောင့်ရှောက်နေသယံ့ ပေါက်အိုနတ်ကိုကျော်ပြီး ဘယ်နတ်များ ကိုးကွယ်နေ ရမှာတုံး ... သည်ကြားထဲ နတ်ကိုင်သယ်ဆိုရင် ... သာမုန်းသေးရဲ့ ... မ မစဘဲ ကိုင်သယံ့နတ်များတော့ ချစ်မနေနိုင်ပေါင်တော်”

အမေကတော့ ရှင်းသည်။ နတ်ကိုးကွယ်မှုကို လုံးလုံးကြီး မပစ်ပယ် သော်လည်း ဘုရားရ နတ်ပေါင်းစုံကို မကိုးကွယ်၍ တော်သေးသည်။ နို့မို့ဆိုလျှင် ဘာမဆို ညာမဆို ကျွန်မတို့ကပါ ရောယောင်လိုက်ရဦးမည်မဟုတ်လား။

ဗေဒင်ဆရာ ဘကြီးမုန်း၏ ဆေးကုနည်းကလည်း တစ်မျိုးဖြစ်သည်။ သူက ဗေဒင်လည်းဟောသည်။ အမန်းအမှုတ် ဂါထာမန္တန်များလည်း တတ်ကျွမ်းသည်။ ရွာတွင် စုန်းကိုက်၊ လူကိုက်၊ မြွေကိုက်၊ ကင်းကိုက် ကအစ ရင်ဘတ်နာ၊ အရိုးဆက်၊ ငါးရိုးမြက်၊ အကြောထုံး စသည့် ဝေဒနာမျိုးစုံကို မန်းရုံ မှုတ်ရုံဖြင့် ပျောက်သွားစေတတ်သည်။ သို့သော် ဘကြီးမုန်း၏ပညာကိုတော့ ကျွန်မ လုံးလုံးမှ အထင်မသေးပါ။ အထင်မသေးသည့်အပြင် လေးပင်လေးစားမိ၏။ ဘကြီးမုန်းကို ကျွန်မ လေးစားရခြင်း အကြောင်းရင်းမှာ ဘကြီးမုန်းသည် စာပေကျမ်းဂန်များကို

လေ့လာလိုက်စားသူ ဖြစ်သောကြောင့်ပင်။ ဘကြီးမုန်း၏အိမ်တွင် စာအုပ်ဟောင်းတွေ အများကြီးရှိသည်။ တချို့စာအုပ်များမှာ ကျွန်မမမွေးခင်က ထုတ်ဝေသော စာအုပ်များ ဖြစ်သည်။ ဆုထူးပန်ဆရာကျော်၏ လောကီပညာပဒေသာလို စာအုပ်မျိုး၊ ခင်ကြီးပျော်၏ အာဒိကပ္ပဒွါဒရာသီ နက္ခတ်ကျမ်းနှင့် ဒွါဒသိမ်ကျမ်းစာအုပ်များကိုပါ တွေ့ရ၏။ စာအုပ်တိုင်းလိုလိုမှာ ဘကြီးမုန်းက ‘ကိုမုန်း၏ စာအုပ်ဖျစ်ပါသည်’ ‘၁၃၂၃ ခုနှစ် တပေါင်းလွန်း ၄ ရက် နေ့ မျင်းချန်မှဝယ် ၅.၂၅၊ ကိုမုန်း၏မှတ်စု’ စသဖြင့် ရေးထိုးထားတတ်ပါသည်။

ကျွန်မ မှတ်မိနေပါသေးသည်။ ကျွန်မနှင့် အစ်ကိုနှစ်ဝမ်းကွဲ တော်စပ်သော ကိုပေသီးတစ်ယောက် တောထဲက မြွေကိုက်သဖြင့် ဘကြီးမုန်းအိမ်သို့ ပွေ့ယူခဲ့ကြရသည်။ သည်တုန်းက ကျွန်မ ငါးတန်း တက်ရမည့်နှစ် နွေရာသီ ကျောင်းပိတ်ရက်တွင်ဖြစ်သည်။ ကျွန်မမှာ စပ်စုတတ်သော အရွယ်ပီပီ ဘကြီးမုန်း အိမ်သို့ လိုက်၍ ကြည့်သည်။ ကိုပေသီးကို ကွပ်ပျစ်ပေါ် ဆန့်ဆန့်ကြီး ထား၍ ဘကြီးမုန်းက ဆေးကုပါသည်။

“သည်ကနေ့ ဘာနေ့လဲဟေ့”

“တနင်္ဂနွေ ထင်သာပဲ”

“အေး တနင်္ဂနွေ ... အင်း ... အောင်စံမြတ်သူ အဖိုယူ ... ကျော်လှရဲ့တူ အမယူဆိုတော့ ပေသီးကိုကိုက်လိုက်သယံ့မြွေက အဖိုပဲဖြစ်ရမယ် ... တနင်္ဂနွေဆိုတော့ အဆိပ်က ခြေဖမိုးမှာနေသာ ... ကိုင်း ခြေသလုံးကို နာနာစည်းရမကွဲ့”

ကိုပေသီး၏ ခြေသလုံးကို အဝတ်စုတ်ခံ၍ လျှော်ကြိုးဖြင့် တင်းကြပ်နေအောင် စည်းပြီး ဘကြီးမုန်းက ပါးစပ်က ခပ်ကျယ်ကျယ်ရွတ်သည်။ ကိုပေသီး၏ ငယ်ထိပ်မှနေ၍ ခြေဖမိုးဆီအထိ လက်ဖြင့် သပ်ချရင်း မန်းသည်။

“ဥုံ ... ပိပိ ... နင့်အဆိပ်ထက် ငါ့အဆိပ်ထက်ခဲ့ ... သက်လည်း ဆရာသက် ... ပျက်လည်း ဆရာပျက် ... ဥုံ ... ကြောသေးကြောမ အကုန်တွသည် ... ပြေးလေ လော့ ... လွန်တုံလျော့သို့ ... လျော့လေတော့ ... စုန်းပင်းနတ်ပင်း ဆရာပင်းကို ... မကြွင်းသေလေ ခြေသို့ရောက် ... ထွက်လည်း ဆရာထွက် ... ပျက်လည်း ဆရာပျက် ...”

ဘကြီးမုန်း မန်းမှုတ်နေဆဲမှာပင် ကိုပေသီး၏ ခြေဖမိုးကြီးက ပိုပြီး ယောင်ကိုင်းလာပါသည်။ ခဏနေတော့ ကိုပေသီးတစ်ယောက် ထိုး၍ အန်ပါလေ တော့သည်။ နှစ်ခါသုံးခါမျှ ထိုး၍အန်ပြီးသောအခါ ဘကြီးမုန်းက ဓားပါးပါး ကလေးကို မီးကင်ပြီး မြွေကိုက်လိုက်သည့် ဒဏ်ရာကို ခွဲချလိုက်ပါသည်။ ကိုပေသီး၏ ခြေကျင်းဝတ်ဒဏ်ရာမှ သွေးတွေယိုကျလာပြီးနောက် ခြေသလုံးမှ လျှော်ကြိုးကို ဖြည့်ပေးလိုက်သည်။

“ကိုင်း ... ထ ကောင်းသွားပါဘီ ... ညှော်နဲ့မခံနဲ့ ... ရေမထိစေနဲ့။”

နောက်နှစ်ရက်လောက်နေတော့ ကိုပေသီးတစ်ယောက် တောထဲ အလုပ်ဆင်း နေခဲ့ပြီ။ ဘကြီးမုန်း၏ ဂါထာမန္တန်ကပဲ စွမ်း၍လား၊ လုပ်ပုံလုပ်နည်း တည့်သွား၍ လား မဆိုနိုင်သော်လည်း ဒေါ်ဒေါ်နှင့်စာလျှင် တော်သေးသည်ဟုပင် ကျွန်မ အောက်မေ့မိပါသည်။ ကျွန်မတို့ရွာတွင် ခွေးကိုက်ခံရသည်ကစ မြွေကိုက်ခံရသည် ဆုံး ဘကြီးမုန်း မန်းပေးခဲ့ရသော လူနာပေါင်း မနည်းတော့ပါ။ သို့သော် ဘကြီးမုန်းမှာ ဘာတစ်ပြားတစ်ချပ်မှ ရသည်မဟုတ်။ စိတ်ကူးရပါမှ မုန့်ပဲသရေစာ ကလေး ပို့တတ်ကြသည်ကလွဲလျှင် ဖျာများ တောင်းများ ရက်စား ရရှိသော ဘကြီးမုန်းကိုတော့ ကျွန်မ အလွန်သနားမိသည်။

“ငါ့မြေးနှယ် ... ပျောက်သာ မပျောက်သာ နောက်ထားလို့ ကိုယ့်ဆီ ရောက်လာသယံ လူနာကို ဘကြီးမုန်းကတော့ ကိုယ်သိသာ တတ်သာကလေးနဲ့။”

ကုစားပေးလိုက်ရသတဲ့ ... သည်လိုမှ လုပ်မပေးရင် သူတို့ ဘယ့်နယ့်လုပ်ကြရပါ့မတုံးကွယ့် တော်ရုံတန်ရုံတော့လည်း စိတ်နဲ့ ပျောက်သွား သာပါပဲ”

ဘကြီးမုန်း၏ ဆေးကုနည်းက စိတ်ကုနည်းတစ်မျိုးပေပဲလားဟု ကျွန်မတွေးကြည့်မိပါသည်။ ဘကြီးမုန်းနှင့်စာလျှင် ဆရာကြည်က ဆေးကလေးဝါးကလေး ဖော်စပ်ပြီးကုသောဆရာဖြစ်သည်။ ဆရာကြည်၏ အိမ်ထဲ ငုံ့ဝင်လိုက်လျှင် ပရဆေးနဲ့တွေ့ လှိုင်နေတတ်သည်။ ကျွန်မတို့ကလေးတုန်းက ဆရာကြည်အိမ်သွားပြီး ဆားပုပ်ခဲများ တောင်းစားခဲ့ကြဖူးသည်။ ဆရာကြည်၏ စားပွဲကလေးပေါ်တွင် ဆေးပုလင်း သုံးလေးလုံး ရှိသည်။ ဆားပုပ်ခဲ၊ ပရတ်၊ ကျောက်ချဉ်၊ ရှိန်းခို၊ ဖာလာစေ့၊ နွယ်ချို၊ ဂုံခါး စသဖြင့် ထည့်ထားတတ်သည်။ ဆရာကြည်ထံမှ အချိန်မရွေး ရနိုင်သောဆေးမှာ လျက်ဆားတစ်မျိုးသာ ရှိ၏။ ကျွန်မတို့ရွာတွင် ဗိုက်နာလျှင် လေရောဂါဖြစ်ဖြစ်၊ အစာအိမ်ရောဂါဖြစ်ဖြစ် ဆရာကြည်လျက်ဆားနှင့် ပြီးရသည်။ ရောဂါအခြေအနေပေါ်မှာကြည့်ပြီး လိုအပ်လျှင်လိုအပ်သလို ဆရာကြည်က ဆေးဖော်စပ်ပေးတတ်သည်။ ကျွန်မငယ်ငယ်က ကြီးတော်စားသော ချက်ဆေးအင်တုံကြီးထဲက အုန်းသီးဖတ် များကို ရွေးပြီးစားခဲ့ဖူးသည်။ ထိုချက်ဆေးမှာ ကြီးတော်အတွက် ဆရာကြည် ဖော်စပ်ပေးခဲ့သော မီးယပ်သွေးဆုံးဆေးပင်ဖြစ်၏။ ဆရာကြည်ကိုတော့ ဆေးဖိုး ဝါးခရယ်လို့ ထိထိရောက်ရောက် မပေးရသော်လည်း ဆေးတစ်ဖုံဖော်မည် ဆိုလျှင်တော့ လိုအပ်သော ပစ္စည်းပစ္စယဖိုးပေးရပါသည်။ ဆရာကြည်သည် တစ်လတစ်ခေါက်ဆိုသလို မြင်းခြံမြို့သို့ စက်ဘီးကလေးစီးကာ ဆေးဝယ် ထွက်တတ်၏။ ဂုဏ်ယူဖို့ကောင်းသည်မှာ ရွာနီးချုပ်စပ်ရွာများထက်စာလျှင် ကျွန်မတို့ရွာတွင် သည်လိုဆရာမျိုးတွေ ရှိနေခြင်းပဲဖြစ်သည်။ ဒါကိုပင် ကျွန်မမှာ ကြံဖန်ဝမ်းသာမိရသေး၏။

“အရီးအေးမကို ကျွန်မလူကြုံပေးလိုက်တဲ့ ပရတ်ဆီရှိသေးလား ကြီးတော်”

“မှုန်မှုန်ကျန်တော့သယ် ... ကုန်မှာစိုးလို့ တရိုတသေ သုံးရသာအေ ... ငါ့မယ် သာလေးနဲ့ အသက်ဆက်နေရသာရယ် ...”

ကြီးတော်ကပြောတော့ ကျွန်မ စိတ်မကောင်းဖြစ်သွားမိသည်။ ကျွန်မ မှတ်မိ သလောက် ကြီးတော်တစ်သက်လုံး ပရတ်ဆီကိုပဲ လက်သုံးဆေးအဖြစ် သုံးခဲ့ ရှာသည်။ လူအိုလူမင်းရယ်လို့ ဘာဆေးဝါးမန္တရားမှ မသုံးနိုင်ခဲ့။ မသုံးတတ် တာလည်း ဖြစ်နိုင်သလို သုံးစွဲရကောင်းမှန်းလည်း မသိတာပါသည်။ ရွာမှ လူကြုံလျှင် ကျွန်မက ကြီးတော်အတွက် ပရတ်ဆီဘူးကိုသာ လူကြုံပါးဖြစ်အောင် ပါးရတော့၏။ ပရတ်ဆီကတော့ ကြီးတော်၏ လက်ကိုင်ဆေး ဖြစ်သလို သည်ဆေးကို ယုံကြည်ပြီး အသက်ရှည်နေတာများလားဟု ကျွန်မ တွေးလိုက်မိ ပါသည်။ အရင်တစ်ခေါက် ရွာပြန်တုန်းက ကျွန်မကန်တော့သော ပရတ်ဆီဘူး ကလေးကို ဝမ်းသာအားရဖွင့်ပြီး ရှူသော ကြီးတော်ကို ကြည့်ပြီး ကျွန်မရယ်ခဲ့မိ သေးသည်။ ပရတ်ဆီကလေး တစ်ကော်ကော်တဲ့ပြီး လက်ဖဝါးထဲ ပွတ်ချေကာ လက်သီးလုံအောင်ဆုပ်ပြီး အားရပါးရရှူသည်။ ကျန်လက်တစ်ဘက် ကို နှာခေါင်း အထက်က အုပ်ထားလိုက်သေး၏။ ကြီးတော်လုပ်ပုံကို ကျွန်မက အသံထွက်ပြီး ရယ်ခဲ့မိသည်ကော။

“မရယ်နဲ့ ငါ့တူမရဲ့ ... သည်လိုအုပ်ထားမှ အငွေမဟာသာ ... ညည်းတို့ မြို့လို ပရတ်ဆီကို ထင်တိုင်းဝယ်လို့ ရသာမှုတ်ဖူး ... ငတို့ တောမတော့ အပြင် ဘက်လေထဲ ထွက်သွားမယ့်အငွေထိ အပွန်းမခံနိုင်ဘူးအေရဲ့ ... ရှားကရှားသနဲ့။”

ကျွန်မတို့သားအမိက ထိုင်ကန်တော့သောအခါ ကြီးတော်က ဆုတွေ တစ်ပုံ တစ်ပင်ကြီးပေးသည်။ ကျွန်မ ကျောင်းသူဘဝတုန်းက စာမေးပွဲဖြေမည့်ရက်ကို လှမ်းမေးပြီး ရွာမှနေ၍ သူရသတိမယ်တော်တင်ပြီး ကျွန်မစာမေးပွဲ ဖြေဆို နိုင်ပါ

စေကြောင်း ဆုတောင်းမေတ္တာ လှမ်းပို့သခဲ့သော ကြီးတော်၏ မေတ္တာ သံယောဇဉ်ကို ကျွန်မ သတိရလိုက်မိ၏။

“သည့်တုန်းကတော့ ငါ့တူမကလေး စာမေးပွဲတွေ အောင်စေချင်လွန်းလို့အေ ... အစ်ကိုတွေ မောင်တွေကြား မိန်းကလေးတစ်ယောက်ထဲ မွေးထားသာ ... ခေတ်ပညာတတ်ကလေးဖြစ်တော့ ကိုယ့်ခြေထောက်ပေါ်ကိုယ် ခိုင်ခိုင်ရပ်နိုင်သယ် ... ဘယ်မောင် ဘယ်ယောင်းမမှ အောက်မကျစေချင်လို့အေ ... ခုများတော့ ကြီးတော်ဆုတောင်း ပြည့်ပတော် ... သူများကို ဆရာလုပ်ရသယံ့သူ ဖြစ်နေမင့်ကိုး”

ကြီးတော်၏ရင်တွင်းစကားကို ကျွန်မယုံကြည်ပါသည်။ ရွာကို ပြန်မလာ ဖြစ်ဘဲ ကြီးတော်ကို အကြာကြီးပစ်ထားခဲ့မိသော ကျွန်မကိုယ်ကျွန်မသာ အပြစ်တင်ချင်မိတော့၏။

“အမေကလည်းတော် ... ဟိုတုန်းက အဘပြောသွားခဲ့ဖူးသားပဲ ... မထူးလက်ကလေးတွေ ကိုင်ကြည့်ပြီး ငါ့မြေးလက်ချောင်းကလေးတွေက ရှည်မျောမျောနဲ့ ငြိမ်းမယ့်လက်ဟဲ့ သဲ့”

ပြောင်းဖူးဖက်လိပ်ကြီးကို မီးခိုးတွေ အူအူထအောင် ဖွာရှိုက်နေသော မမထိုက်က ဝင်ပြောသည်။ ဩော် ... သူတို့တစ်တွေကတော့ ကျွန်မတို့ မြို့ကြီးသူတွေရဲ့ ပူပူလောင်လောင် ဘဝတွေကို ဘယ်သိကြရှာပါ့မလဲလေ။

“မမထိုက်ကို ကျွန်မ ကန်တော့ဦးမယ် ... လာထိုင်ဦး”

ကျွန်မက ဆွဲခေါ်တော့ မြေကြီးပေါ် ဖင်ချကာ ပယ်ပယ်နယ်နယ်ကြီး ထိုင်နေရာက တန်းလျားစွန်းကလေးပေါ် လာထိုင်ရှာသည်။ ကျွန်မ လူမှန်းသိ

ကတည်းက ယနေ့အချိန်အထိ နွားနှင့်ဖက်ကာ ရုန်းခဲ့ကန်ခဲ့ရရှာသော တောင်သူမ အပျိုကြီးကတော့ ဖျင်ကြမ်းထဘီ ဖျင်ကြမ်းအင်္ကျီကြီးနှင့် ရှေးမူကြီးအတိုင်းပါပေ။

“အိုအေ ... ငါ့ဖို့ ဘာလို့ အထည်စတွေ ဝယ်လာရတာတုံး ... ညည်းညီမတို့ ညည်းတူမတို့သာ ဆင်ပါအေ ... ငတို့ခေတ်က ကုန်ပါပြီဟဲ့ ...”

ဟိုတုန်းက အမေ ကလေးတစ်ယောက်မွေးတိုင်း မြို့တစ်ခေါက် ရောက်လာ ကာ ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ် အသွယ်သွယ် ပြုစုခဲ့ရရှာသူ။ ကျွန်မတို့ကို ကျွေးမွေး သုတ်သင်ခဲ့ရရှာသူ။ ကျွန်မ အရွယ်တော်တော်ကြီးသည်အထိ အဝတ်အစားတွေ လျှော်ဖွပ်ပေးခဲ့ရုံမက ညီအစ်မ မပါသော ကျွန်မ၏ ငယ်ဘဝ မိန်းမဖော်ဆိုလည်း ဟုတ်ခဲ့သည်ကော။ သည်ကျေးဇူးတရားတွေကို ဘယ်အခါမဆို ကျွန်မ ထုတ်ဖော် ပြောချင်နေတတ်သည်ကပင် သူတို့၏ မေတ္တာရောင်ပြန် ဖြစ်သည် မဟုတ်လား။

“ရှေ့ ခင်မာလွင် ... ညည်းတို့ သားအမိတစ်တွေဖို့ ... ရှေ့ ဒါက မောင်သန်းစိုးဖို့ ပုဆိုး ...”

ကျွန်မပေးသော ပုဆိုးကို လှမ်းယူပြီး ငုံးတိတိကြီးလုပ်နေသော ကျွန်မ၏ မတ်ဖြစ်သူကိုကြည့်ကာ ကျွန်မ ပြုံးလိုက်မိပါသည်။ မောင်သန်းစိုးက ကျွန်မတို့ ရွာ၏ အရှေ့နှစ်တိုင်လောက်ဝေးသော ဆင်းဂွတ်ရွာက တောင်သူကြီးသားသမီးပဲ ဖြစ်သည်။ တောသူတောင်သားပီပီ ရိုးသားသော အလုပ်ကျိုးနွံသောပုံဖို့ သူ့ကိုလည်း ကျွန်မ ခင်မင်ပါသည်။ သူကတော့ ကိုကြီးတင်ခွေးပြောသည့် လင့်ခရမ်းချဉ်သီးဖြစ်ပုံရသည်။ မိန်းမသားသုံးဦးတည်းသာရှိသော ခင်မာလွင်တို့ မိသားစုကို သူကဦးစီးပြီး လုပ်ကျွေးနေသည်မဟုတ်လား။

ခင်မာလွင်နှင့် ကျွန်မကတော့ ငယ်ငယ်တုန်းက ဆော့ဖော်ဆော့ဖက်၊ သတ်ဖော်သတ်ဖက် ဖြစ်သည်။ ကျွန်မထက် ငယ်သည်ဆိုသော်လည်း နှစ်နှစ်ပဲ

ခြားသည်မို့ ရွယ်တူလို ဖြစ်နေသည်။ သူနှင့်ကျွန်မ ဘုန်းကြီးပျံပွဲတွေ လျှောက်ကြည့်ခဲ့ကြတာကို သတိရလိုက်မိသည်။ သည်ဘုန်းက ရွာအရှေ့ ရွှေရောင်ဖိတ်ကျောင်းဆရာတော် ဦးကုန္တာ ပျံလွန်တော်မူသည့် ဘုန်းကြီးပျံပွဲမှာဟု ကျွန်မထင်ပါသည်။ ကျွန်မတွင် အမေချုပ်ပေးထားသော ကာတွန်းရုပ်ဂါဝန် အသစ် စက်စက်ကလေး နှစ်ထည် ရှိသည်။ အမေကခင်မာလွင်အား တစ်ထည် ပေးဝတ်သည်။ ညီအစ်မနှစ်ယောက် ဘုန်းကြီးပျံပွဲ အတူသွားကြည့်ကြသည်။ ပွဲထဲရောက်တော့ တစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက် စကားများပြီး ရန်ဖြစ်ကြတော့ ကျွန်မက ကျွန်မ၏ဂါဝန်ကို အခုချွတ် ဟု ပြန်တောင်းသည်။ ခင်မာလွင်က လာ အိမ်ပြန်ချွတ်ပေးမယ်ဟု ပြောသည်ကို ကျွန်မက လက်မခံဘဲ ပွဲခင်းထဲမှာပဲ ဇွတ်တောင်းသည်။ ခင်မာလွင်က ကျွန်မ တဂျီဂျီလုပ်လွန်းသဖြင့် ပွဲခင်းထဲမှာပင် ကဲရော့ အင့် ဆိုတဲ့ပြီး ဂါဝန်ချွတ်ပေးကာ ကိုယ်တုံးလုံးကြီးနှင့် အိမ်ပြန်သွားခဲ့ရ ဖူးသည်။

“မထူးတို့များ ဆိုးချက်တော့ ... ငှားတုန်းက ငှားဝတ်ပြီး ရန်ဖြစ်တော့ ဇွတ် ပြန်တောင်းသာ ဟိုခမျာ ဟောင်းလောင်းပြန်ခဲ့ရသတဲ့”

ကျွန်မတို့နှစ်ယောက်ကတော့ ငယ်ငယ်ကတည်းက မတည့်အတူနေတွေ ဖြစ်သည်။ သို့သော် ကျွန်မ မြို့ပြန်တိုင်း ခင်မာလွင်မှာ မျက်ရည်လည်ရွဲနှင့် ငိုရ သည်မှာ အမော။ သို့သော် ကျွန်မဆိုးမျိုးကိုတော့ ခံရှာပါသည်။ ခင်မာလွင်က ကြီးတော်၏သမီး အငယ်ဆုံးဖြစ်သော်လည်း တောသူကြီးလုံးလုံးတော့ မဟုတ်ပါ။ သူက မန္တလေးမှာ နေဖူးနေစဉ်သူပီပီ လူရည်လည်သည်။ ကြီးတော်၏မောင်ဝမ်းကွဲ ကျွန်မတို့ဦးလေး ဦးကြီးလှ၏ အိမ်တွင်နေရင်း မန္တလေးတရုတ်တန်းဈေးမှာ ထိုးမုန့် ရောင်းဖူးသည်။ မန္တလေးဘူတာကြီး ဂုံးတံတားအဆင်းမှ ‘မြို့တော်’ ထိုးမုန့်ဆိုင်မှာ ဦးကြီးလှနှင့် တူဝရီးနှစ်ယောက် လေးငါးခြောက်နှစ်လောက် လက်တွဲလိုက်ရသည် မို့ ခင်မာလွင်က မြို့စိတ်ပေါက်ချင်လာသည်။ ကြီးတော်တို့ သားအမိက ခင်မာလွင်

ကို လက်လွတ်မည်စိုးသဖြင့် မောင်သန်းစိုးနှင့် ခေါ်၍ သဘောတူ ပေးစားလိုက်ကြခြင်းဖြစ်၏။ ကျွန်မတို့ရွာက လူများသည် ကိုယ့်တောသူတောင်သား အချင်းချင်း သာ ပို၍ မက်မောတတ်ကြပါသည်။

“မြို့သူမြို့သားယူလို့ ဘာလုပ်တတ်မှာသယံတုံး ... နွားမထွန်တတ် ... ပဲမရိတ်တတ်နဲ့ အပိုပဲ ... ငတို့တော့ ဘာစည်းစိမ်ချမ်းသာမှာ မပါချင်နေ ... လက်ကြောတင်းတင်းနဲ့ မပျင်းသယံယောကျ်ားပဲ မက်သယ် စက်သယ်ဟဲ့”

အိမ်ထောင်ပြုကြပြီဆိုလျှင် ကိုယ့်တောသူတောင်သားချင်းမှ ဘဝတစ်ခုကို ထူထောင်လို့ရနိုင်မည်ဟူသော အယူအဆကို ကျွန်မတို့ရွာက မြဲမြံကြီး ဆုပ်ကိုင်ထားကြဆဲပင်ရှိသည်။ မြို့သူတစ်ပိုင်းဖြစ်ခဲ့သော ခင်မာလွင်မှာ အခုတော့ ပုဆိုးဟောင်း ခေါင်းပေါင်းကြီးနှင့် ခြေသလုံးတုတ်တုတ်ခဲခဲကြီးနှင့် တောလုပ်ဆင်းနေခဲ့ရပြီ။ ကလေးတွဲလောင်း သားတွဲလောင်းနှင့် သားသယ်အမေ တောင်သူမကြီးဖြစ်နေခဲ့ရပြီ။

“ကဲ ... သည်လက်ဖက်ခြောက်ထုပ်တွေကို တစ်အိမ်တစ်ထုပ် ကြည့်ဝေလိုက်စမ်းအေ ... ဘုန်းကြီးကျောင်းတွေတော့ တို့သားအမိကိုယ်တိုင် သွားလှူမယ်”

အမေက ဦးကာက လက်ဖက်ခြောက်ထုပ်တွေ စုထည့်ထားသော ပီနန်အိတ်ကြီးကို မမထိုက်၏လက်သို့ အပ်လိုက်ပါသည်။

“တစ်အိမ်တစ်ထုပ် ဝေနိုင်ပါဘူး ဒေါ်ဒေါ်ရယ် ... ကိုယ့်လက်ဆောင် ပြန်မယ့်သူ ပေးရမှာပဲ”

လက်ဆောင်ပြန်ခြင်းဆိုသည်မှာ ရွာက ကျွန်မတို့ကို ပဲ၊ မန်ကျည်းသီးမှည့်၊ ကြက်သွန်၊ လက်ပံခေါင်းခြောက်၊ လက်ပံမို့ စသဖြင့် လက်ဆောင်ပေးကြခြင်းကို ပြောခြင်းဖြစ်သည်။

“မမထိုက် ... အဲလိုမလုပ်ပါနဲ့ ... တစ်အိမ်တစ်ထုပ်ဝေလိုက်ပါ ... ကျွန်မ အထုပ်သုံးရာတောင် ဝယ်လာတာပါ ... ဝေလောက်ပါတယ် ... ပြီးတော့ ဘာလက်ဆောင်ပြန်ဖို့မှ မလိုပါဘူးနော် ... ရွာမှာ ကျွန်မလိုချင်တာ ဘယ်သူ့ အိမ်ကမဆို အကုန်ယူလို့ရပါတယ် ... တစ်ရွာလုံး ကျွန်မဆွေမျိုးချည်းပဲဟာ ...”

ကျွန်မက ဝင်ပြောတော့ မမထိုက်က ပြုံးပါသည်။ ဒါကလည်း ရွာကို ကျွန်မ ချစ်မှန်းသိ၍ ဖြစ်သည်။ ကျွန်မတို့ရွာများတွင် ပဲပေါ်ချိန်တိုင်းတွင် ကုန်ပစ္စည်းချင်း လာဖလှယ်ကြသည့်ခလေးရှိသည်။ ထန်းလျက်၊ ကောက်ညှင်းဆန် စသည့် စားကုန် သောက်ကုန်မှစ၍ အဝတ်အထည်၊ အလှကုန်ပစ္စည်းကလေးများအထိ ပဲနှင့် လဲကြသည်။ တစ်နှစ်မှတစ်ခါ ဆိုသလိုသာ ပေါ်လာတတ်ကြသော ထို ဈေးသည် များထံမှ တစ်နှစ်မှ တစ်ထည်စလောက်သာ ဝယ်နိုင်ကြရှာသော တောသူအပျိုမ ကလေးတွေ ဘဝကို ကျွန်မ အမြဲ ကိုယ်ချင်းစာနေမိတတ်သည်။ ကျွန်မနှင့် မတော် တော့သော အထည်ဟောင်းကလေးများကို ကျွန်မအမြဲ သိမ်းဆည်းထားပြီး ရွာသို့ ပြန်တိုင်း စု၍ ယူသွားတတ်စမြဲ။ သင့်တော်ရာလူကို ကျွန်မ ပေးရ ဝေရ ငှာသည် မှာပင် မလောက်ပါ။ တစ်ခါတစ်ရံ အဝတ်အစားများကို သောင်းချီပေး ဝတ်နေကြ သော မြို့ကြီးသူမများကိုမြင်လျှင် ကျွန်မရွာက ကျွန်မဆွေမျိုးတွေကို ဖျတ်ခနဲ သတိရမိတတ်သည်။ ရွာမှာလာ၍ ပဲနှင့်လဲလှယ်သော အပေါစား အပွင့်ရိုက် အထည်စကလေးတစ်စဝတ်ဖို့ တစ်နွေလုံး ကောက်သင်းကောက် စုခဲ့ရ ရှာသော သူတို့၏ ချွေးစက်ပဲစေ့ကလေးတွေကို ကျွန်မမျက်စိထဲ မြင်ယောင် နေမိလို့ပဲ ဖြစ်သည်။

“ကဲကဲ ... ညကျမှ စကားကောင်းကောင်း ပြောကြတာပေါ့အေ ... ဘုန်းကြီး
ကျောင်းဘက် သွားကြဦးစို့ ...”

အမေကပြောတော့မှ ဆရာတော်ကျောင်း သွားဖို့ပြင်ရသည်။ ဆရာတော်
အတွက် လှူရန်တန်းရန်ပစ္စည်းများကို လင်ပန်းတစ်ချပ်တည်း လှူအောင် ပြင်ထည့်
လိုက်သည်။ တဘက်ကလေးတွေ ပန်းကိုယ်စီတင်ပြီး ကျွန်မတို့သားအမိ
ဆရာတော်ကျောင်းသို့ ထွက်လာခဲ့ကြသည်။ အေးမြသောရွာ၏ အငွေ့အသက်က
ကျွန်မရင်ကို ကြည်လင်သွားစေသည်ကော။

(၆)

ဆရာတော့ကျောင်းနှင့် ကျွန်မတို့ကြီးတော်အိမ်က သိပ်မဝေးလှပါ။ ကြီးတော်တို့အိမ်က ရွာမြောက်ဖျားမှာ ရှိသည်။ ကျွန်မတို့ ခြံမြောက်ဘက်စည်းရိုးတန်းမှာ ရွာတံခါးနှင့် တစ်ဆက်တည်းဖြစ်သည်။ ဆရာတော်ကျောင်းပေါက်ဝ မျက်နှာစာကလည်း ရွာတံခါးနှင့်တစ်ဆက်တည်း ရွာအပြင်ဘက် ရွာဦးထိပ်တွင် တည်ရှိပါသည်။ ပြောရလျှင် ရွာလမ်းမတစ်လမ်းစာသာ ခြားသဖြင့် ကျွန်မတို့ငယ်ငယ်က ကျောင်းနှင့်အိမ်ကို အိမ်ဦးနှင့်ကပြင်သဖွယ် အမြဲကူးလူးနေခဲ့ကြပါသည်။ ဖုန်ထူထူ သည်လမ်းကလေးပေါ်မှာ ကျွန်မငယ်ငယ်က ခြေဖဝါးရာကလေးများ ထပ်အောင်ကစားခဲ့သည်။ မြို့ကျောင်းပိတ် ရွာပြန်လာသော ကျွန်မအစ်ကို နှစ်ယောက်ကို အဘက သင်္ကန်းဆီး၍ ကိုရင်ဝတ်ပေးထားတတ်သည်။ ကျွန်မအစ်ကို ကိုရင်နှစ်ပါးကတော့ သည်ကျောင်းမှာပဲ ကျောင်းအိပ်ကျောင်းစားနှင့် ဘာသာ ယဉ်ကျေးမှုစာတွေ ဆက်သင်ခဲ့ရသည်။ မနက်ဆွမ်းစားပြီး တုန်းမောင်း ခေါက်လိုက်လျှင်

အဘက ကျွန်မတို့အငယ်တွေ လက်ကိုဆွဲ၍ ကျောင်းသို့ ခေါ်သွားပြီး ကိုရင်တွေ၊ ကျောင်းသားတွေကြားရောက်စာအံ့စေခဲ့တာကိုလည်း အမှတ်ရမိပါသည်။

“ယံ မင်္ဂလံ ဒွါဒသဟိ၊ စိန္တယိံသု သဒေဝကာ” အစရှိ မင်္ဂလသုတ်တော်

“ယဿာ နုဘာဝတော ယက္ခာ၊ နေဝ ဒေသန္တိ ဘီသနံ” အစရှိ မေတ္တာ သုတ်တော်၊ ပဋ္ဌာန်းဒေသနာတော်ဟုမည်သော ၂၄ ပစ္စည်း၊ သဗ္ဗဒွေ ဂါထာတော် စသည်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ “သုံးလူ့ရှင်ပင် ကျွန်းထိပ်တင်၊ သောင်းခွင်စကြာဝဠာ” အစရှိသော လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ခုနစ်နေ့ ဘုရားရှိခိုး၊ “အစကြိုးကြာ၊ ဆယ့်ခြောက်ခါနှင့်၊ ဟင်္သာကိုးဖြစ်၊ ခြောက်ဖြစ်ကားခို” အစရှိသော ဘုရား ဖြစ်တော်စဉ် ဘဝများကိုလည်းကောင်း လည်ချောင်းကွဲမတတ် အပြိုင်အဆိုင် အံ့ခဲ့ရွတ်ခဲ့ရပါသည်။ ထို့အပြင် ငါးပါးသီလ ကျူးလွန်သော အပြစ်လင်္ကာကလေး များ ရွတ်ဆိုခဲ့ရပုံကိုလည်း ကျွန်မစိတ်နှလုံးမှာ စွဲမြဲနေခဲ့ပါသည်။ အထူးသဖြင့် မြန်မာမှုနယ်ပယ်မှ လောကီရေးရာ အဖြာဖြာတို့ကိုပါ သင်ကြား ပေးခဲ့သဖြင့် ကျွန်မတို့အတွက် တန်ဖိုး အလွန်ကြီးမားကြောင်း ယခုအချိန်တွင် ကျွန်မ နားလည် လာခဲ့ရပါသည်။

“တနင်္ဂနွေဂဠုန် ရှေ့မြောက်ကြုံ၊ နေတုံခြောက်နှစ်မျှ၊ တနင်္လာကျား တစ်ဆယ့် ငါး နေငြားအရှေ့ရပ်၊ အင်္ဂါခြင်္သေ့ ရှေ့တောင်ကျွေ၊ မရွေ့ရှစ်နှစ်ပြ”

“တန်ခူးသာကျော်၊ ထွန်းပေါ်ကဆုန်၊ နယုန်ညွန့်စ၊ အောင်လှဝါဆို၊ သာလို ဝါခေါင်၊ မြတောင်တော်သလင်း၊ သီတင်းကျွတ်ဆီ၊ သောရီတန်ဆောင်မုန်း၊ ချမ်း တုံးနတ်တော်၊ မိနော်ပြာသို၊ မညိုတပို့တွဲ၊ ထဝင်တပေါင်း”

“တမာ၊ သက်ရင်း၊ အင်ကြင်း၊ ဆူးရစ် လေးလဖြစ်”

“တစ်မှိတ် တစ်လျှပ်၊ ဆယ်မှိတ် တစ်ခဏ၊ ဆယ်ခဏ တစ်ခရာ၊ ဆယ်ခရာ တစ်ပြန်၊ ခြောက်ပြန် တစ်ဗီဇနာ၊ ဆယ့်ငါး ဗီဇနာ တစ်ပါဒ်၊ လေးပါဒ် တစ်နာရီ၊ ခြောက်ဆယ်နာရီ တစ်ရက်”

“တန်ခူးမည်မှတ် ဖက်ဆွတ်ရေတိုး သင်္ကြန်မိုး၊ ကဆုန်အတွင်း မြေသင်းပျံ့ပျံ့ မိုးနွံနွံ၊ နယုန်မိုးသေး မြက်သားမွေး”

စသည်တို့ကို ညက်ညက်ကျေအောင် ရွတ်ခဲ့ကျက်ခဲ့ရတာတွေကိုလည်း ကျွန်မ မှတ်မိနေပါသေးသည်။ ကျွန်မတို့ရွာတွင် ဟိုတုန်းက စာသင်ကျောင်း ရယ်လို့ မရှိခဲ့ပါ။ သားသမီးအရွယ်ရောက်လျှင် ဘုန်းတော်ကြီး စာသင်ကျောင်း များသို့ ဆန်တစ်ပြည် ငွေတစ်မတ်ဖြင့် ကျောင်းအပ်လေ့ရှိကြပါသည်။

ယောက်ျားကလေးများကိုတော့ ကိုရင်ဝတ်ပေးပြီး ကျောင်းမှာပဲ နေ့ညအပ်နံ့ ထားတတ်ကြသည်။ မိန်းကလေးတွေကတော့ သေစာရှင်စာဖတ်တတ်ရုံ လောက်သာ ကျောင်းတက်ရသည်။ သင်ပုန်းကြီးကုန်သွားလျှင်တော့ ကျောင်းထွက် ကာ လယ်ထဲကိုင်းထဲ ဆင်းခိုင်းကြသည်။ ကိုရင်တွေကတော့ ပခွင်း တက်သူတက်ကြ၊ လူထွက်သူထွက်ကြသည်။ ကျွန်မတို့လက်ထက်မှာတော့ ရွာတွင် မူလတန်းကျောင်း ကလေး ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ပြီဖြစ်သော်လည်း ကျွန်မတို့ရွာကတော့ ဘုန်းကြီးကျောင်း ကို လက်မလွှတ်ခဲ့ကြပါ။

“ညည်းတို့အတန်းကျောင်းက စာတတ်ရုံတတ်သာ ... ဘုရားစာ တရားစာ သင်သာမူတ်ဖူး ... ဘုန်းကြီးစာက ဘုရားရှိခိုးတတ်သယ် ... လိမ္မာရေးခြားရှိသယ် ... ဆိုပီနားကြားရှိသယ် ... လူကြီးသူမ ရိုသေရကောင်းမှန်းသိသယ် ... ငတို့ ဘုန်းကြီးတော့ လက်မလွှတ်နိုင်ပေါင်အေ”

သေချာစဉ်းစားကြည့်လျှင် သူတို့ပြောတာ မှန်ကောင်းမှန်နေသေးတော့၏။ ဘုန်းကြီးကျောင်း ပညာရေးစနစ်ကတော့ စာပေဆန်လွန်းပြီး ဘာသာရေး လွှမ်းခြုံနေသည်ဟု ကျွန်မထင်ပါသည်။ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုထက် ကိုယ်ကျင့်တရားကောင်းမွန်ရေးကို ဦးစားပေး သင်ကြားသည်မို့ တောသူ တောင်သားများ အတွက်တော့ စိတ်ကြိုက်ဘဝ သင်ရိုးညွှန်းတမ်း ဖြစ်ပုံရပါသည်။ ကျေးလက်ဘုန်းကြီးကျောင်းများသည် လူတန်းစားမရွေး အခကြေးငွေမယူ မိမိ တပည့်သား မြေးများကို စာတတ်ပေတတ် ကျမ်းဂန်တတ်ကြီးတွေ မဖြစ်သည့် တိုင်အောင် အကျင့်စာရိတ္တကောင်းမွန်သော လူတစ်ယောက်ဖြစ်ဖို့ ဆုံးမဩဝါဒပေးရာ တက္ကသိုလ်ကျောင်းတိုက်ကြီးတွေပဲဖြစ်သည်။ တချို့ ကျောင်းများတွင် စာပေပို့ချသော ဆရာတော်၏ ဝသီတော်အလျောက် ဂဏန်းသင်္ချာ အတွက်အချက်၊ ဗေဒင်ပညာ၊ နက္ခတ်ပညာ၊ ရာဇသတ်၊ ဓမ္မသတ်ပညာ၊ ဆေးကျမ်းအမျိုးမျိုးကိုပါ သင်ကြားပို့ချပေးတတ်ကြောင်း ကျွန်မကြားဖူးသည်။

ဟိုတစ်ခေတ်ဘုန်းကဆိုလျှင် ပွဲကျောင်းဟု အမည်တွင်သော ဘုန်းကြီးကျောင်းများ၌ မြင်းစီး၊ လှံထိုး၊ ဓားရေး၊ လေးမြား အတတ်ပညာများကိုပါ သင်ကြား ပေးတတ်ကြသည်ဆို၏။ တချို့ဘုန်းကြီးကျောင်းများတွင် မြန်မာ့ဆိုင်းပညာ၊ မီးရှူးမီးပန်း၊ မီးပုံးပျံပြုလုပ်ခြင်း ပညာရပ်များကိုပါ သင်ကြားပေးခဲ့ကြပါသေးသည်။ တစ်ချိန်က မင်းနေပြည်တော် ဖြစ်ခဲ့ဖူးသော မန္တလေးမြို့တွင် ဘုရင့်သားတော်၊ မင်းညီမင်းသား၊ မှူးမတ်များ၏သားတော်များ နေသော ဘုန်းကြီးကျောင်းများ၊ ရှင်ဘုရင်က ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းသော ကျောင်းများကို မင်းကျောင်းဟုပင် ခေါ်ဝေါ်သုံးနှုန်းခဲ့ကြရပါသည်။ ကျွန်မတို့ရွာက ဘုန်းတော်ကြီးစာသင်ကျောင်းကလေးမှာတော့ ဘာအမည်မှ မရှိပါ။

“ဆရာတော့် ကျောင်းကလည်း ကြည့်ရတာ ပိုခြောက်သွားသလိုပဲနော်”

အမေ့စကားကြောင့် ကျွန်မရင်ထဲ ထိတ်ခနဲဖြစ်သွားမိပါသည်။ အတွေး စိတ်ကူးတွေ လွန်လူးနေသော ကျွန်မသည် ကျောင်းပေါက်အရောက်မှာတော့ ခွေညွတ်လုမတတ် ဖြစ်သွားရတော့၏။ ပင်စည်မဲ့ဆီးကြိုလိုက်သော သော်ကပင် ငုတ်တိုကြီးနှစ်ငုတ်က အရုပ်ဆိုး အကျည်းတန်စွာဖြင့် ကျွန်မကို လှမ်းမျှော်ကြည့် နေကြသည်။ တုံးတိတိဖြင့် ခြောက်သယောင်းနေသော သည်ငုတ်တိုကြီး နှစ်ခုက ပင် ကျွန်မရင်ဝကို ဆောင့်တွန်းလိုက်သလို ခံစားလိုက်ရ၏။

“အို ... ဘယ်လိုဖြစ်တာပါလိမ့်”

ကျွန်မ၏စိတ်နှလုံးဝယ် အမြဲကိန်းဝပ်နေခဲ့သော ရွာနိမိတ်ပုံ သော်ကပင်ကြီး တွေ ဘယ်ရောက်သွားပြီလဲ။

နီသော၊ ရွှေသော၊ ဝါသော၊ ညိုသော၊ စိမ်းသစ်သော အရောင်စုံ ပန်းချီကားချပ်ကြီးတစ်ချပ်လို အရောင်အသွေးတကြွကြွ လှချင်တိုင်းလှနေတတ် သော သော်ကပန်းပွင့်ရဲရဲကလေးတွေ ဘယ်မှာလဲ။ ရွာရောက်တိုင်း အမြဲဝတ်မပျက် နှုတ်ဆက်စကားဆိုခဲ့ရသော ဖုဖုထစ်ထစ် ပင်စည်ရင့်ရင့်ကြီးတွေ၊ ခေါင်းပေါ် တစ်ခေါ် မျှော်ကြည့်လေတိုင်း ကျွန်မတစ်ကိုယ်လုံးကို နေပြောက်မထိုး လွှမ်းခြုံ ရစ်သိုင်းထားတတ်သော အုပ်အုပ်ဆိုင်းဆိုင်း သော်ကရွက်နုပျိုတွေ၊ အစီအရီ တွဲရရွဲနှင့် အဆုပ်လိုက် အခိုင်လိုက် လေဒန်းစီးနေတတ်ကြသော ပန်းရောင်စုံ ကလေးတွေ...။

သော်ကပန်းကလေးတွေ သီကုံးတမ်း ကစားခဲ့သော ကျွန်မ၏ ငယ်ဘဝ တွေ...။ ကျွန်မရင်မှာ ဝမ်းနည်းကြေကွဲမှုတွေ တစ်စတစ်စ စီးဝင်လာတော့သည်။ ရွာကို မရောက်ဖြစ်သည့်တစ်ချိန်လုံး သက်ရှိလူသား မဟုတ်တော့လည်း သည် အပင်ကြီးတွေရဲ့ သာရေးနာရေးကိစ္စတွေကို ကျွန်မမမေးခဲ့မိတာ အမှန်ပင်။ သည်လို ဖြစ်သွားလိမ့်မည်ဟု ကျွန်မ လုံးဝတွေးတောမကြည့်မိခဲ့ပါ။

“အပင်ကြီးတွေက ပိုးဝင်ပြီး အလိုလို ခြောက်သွားတာနဲ့ ခုတ်လိုက်ရတာပဲ ... ထင်းဖြစ်သွားတာပေါ့ မထူးရယ်”

“ဪ ...”

ကျောင်းပေါက်ဝမှာ ထန်းချိုနေသော ကိုကြီးတင်ဆွေက ရှင်းပြသည်။ ရွှေမှန်ကင်းအစစ်က ထင်းဖြစ်ရလေဟု မဆိုဝံ့သော်လည်း ကျွန်မအတွက်တော့ အဖိုးမဖြတ်နိုင်သော နှလုံးသားသမိုင်း ပုံရိပ်တစ်ရိပ် ဆုံးရှုံးလိုက်သကဲ့သို့ပင် ခံစားမိရပါသည်။ အမေနှင့် ကိုကြီးတင်ဆွေတို့ စကားကောင်းနေကြသော်လည်း ကျွန်မကတော့ အာရုံတွေယုံ့လွင့်လို့နေသည်။ အမှန်တော့ သည်သော်ကပင်ကြီး နှစ်ပင်နှင့် ကျွန်မ ဘာဇာတ်လမ်းမှမရှိပါ။ ကျွန်မနှင့် ဖွားဘက်တော်လည်းမဟုတ်။ သည်အပင်ကြီးတွေက ကျွန်မမမွေးခင်ကတည်းက ရှိနှင့်နေပြီးဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် အမေပြောပြဖူးသော သော်ကပင်အောက်က ဇာတ်လမ်းတွေကတော့ ကျွန်မစိတ်ထဲ စွဲနစ်နေခဲ့သည်။ သော်ကပင်အောက်သို့ ရောက်တိုင်း ဘာရယ်မသိ ကျွန်မတစ်ခါမျှ မမြင်ဖူးလိုက်သော အမေတို့၏ ဆရာလေးဆိုသူကို ကျွန်မ အမြဲသတိရနေမိတတ်သည်။ တော်လှန်ရေး ပြောက်ကျားရဲဘော်တွေကို မြင်ယောင် လာမိ၏။ ခက်မငါးဖြာ ဝေဝေဆာဆာနှင့် နီစွေးရဲရင့်သော အပွင့်အခိုင်တွေကို ဝါးတံချူနှင့် ချူ၍ ခူးမိလေတိုင်း ဆရာလေးနှင့် တော်လှန်ရေးပြောက်ကျား ရဲဘော်ဆိုသူတွေကို ပို၍ လွမ်းဆွတ်နေတတ်မိသည်မှာလည်း ကျွန်မ၏ စိတ်ခံစားမှု သက်သက်ပဲ ဖြစ်ပါသည်။

“ငါတို့ စာတတ်ခဲ့တာ ဆရာလေးကျေးဇူးကြောင့်ပဲအော့ ... တို့အရင်က ကျောင်းသားတွေလည်း ဘုန်းကြီးစာပဲ သင်ခဲ့ရတာ ... တို့နောက်က လူတွေ ကျတော့လည်း ဆရာလေးက မရှိတော့ဘူး ... ငတို့နဲ့ တစ်တန်းတည်း လူတွေ လောက်ပဲ လောကဓာတ်စာတတ်တာ ... ငါ့ဆို ဆရာလေးက တော်တော်နဲ့ ကျောင်း

အထွက်မခံဘူး ... အပျိုပေါက်ကလေးအရွယ် ရောက်သဲ့အထိ ကျောင်းနေရတုံး ... နောက် ဆရာလေးဆုံးသွားမှပဲ ငါ မြေကြီးနဲ့လုပ်စားရတော့သာ”

ဆရာလေး၏အမည်ကို တစ်ရွာလုံးက ”ကိုရာကျော်” ဟု ခေါ်ခဲ့ကြသော်လည်း တကယ့်နာမည်ရင်း ဟုတ်မဟုတ် မသိရဟု အဘကပြောပါသည်။

အဘတို့အမေတို့ ပြောစကားများအရဆိုလျှင် ကျွန်မတို့နိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေး မရမီ အချိန်ပိုင်းလောက်ကဟု ကျွန်မ မှန်းဆကြည့်မိပါသည်။ နိုင်ငံသမိုင်းမှာ အရှုပ်ထွေးအကြမ်းတမ်းဆုံးအချိန် ဖြစ်မည်ထင်ပါသည်။ ဆရာလေး ကိုရာကျော် ရွာကိုရောက်လာတော့ စာအုပ်လွယ်အိတ်တစ်လုံး၊ အဝတ်တစ်ထည် ကိုယ်တစ်ခုဖြင့် ရောက်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ ဆရာတော် ဦးတိက္ခကို လျှောက်ထားပြီး ကျောင်းတွင် တည်းခိုနေထိုင်ရင်း ကျောင်းသားကလေးများကို စာကူသင်ပေးခဲ့သည်။ ဆရာလေး သင်သောစာများမှာ ရွာဘုန်းကြီးတွေ သင်လေ့သင်ထမရှိသော ဂဏန်းသင်္ချာ၊ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများအကြောင်းနှင့် စက်မှုလုပ်ငန်းများအကြောင်း၊ တခြား ဂြိုဟ်ကမ္ဘာတွေ အကြောင်း စသည့် ဆန်းဆန်းပြားပြားစာများဖြစ်သည်ဟု အမေက ပြောပြပါသည်။

“ဆရာလေးသင်သာ ငါ အခုထိ မှတ်မိတုံး ... ငတို့နိုင်ငံရဲ့ အရှေ့မှာက တရုတ်ပြည်ကြီးရှိသယ် ... အနောက်ဘက်မှာ ကလပြေရှိသယ် ... မြောက်ဘက်မှာ ဒတ်ဆားတွေရှိသယ် ... တောင်ဘက်ကျတော့ ပင်လယ်ကြီးဆိုသဟာကိုးအေ ... ပြီးတော့ ဟိုးအနောက်ဖျားမှာက ကလဖြူတွေရှိသေးသတဲ့”

အမေစကားထဲက ဒတ်ဆားဆိုသူတွေကို ကျွန်မ တော်တော်စဉ်းစားယူခဲ့ရ သေးသည်။ နောက်မှ ရုရှားကို ပြောတာမှန်း သဘောပေါက်၍ ရယ်မိသေး၏။ ဆရာလေးကတော့ အမေတို့ကို အကြမ်းဖျင်း သင်ပေးခဲ့ပုံ ရပါသည်။ ဆရာလေး စာသင်လျှင် ကျောင်းသားတွေပင်မက အဘတို့ လူကြီးများ ပင် အနားတွင် ပိုင်းကာ နားထောင်နေခဲ့ကြရသည်ဟု အဘကပြောသည်။ ဆရာလေးက ဘုန်းကြီး

စာသင်ချိန်ကို လုံးဝ အနှောင့်အယှက်မပေးဘဲ ကျောင်း ဝေယျာဝစ္စများကိုသာ လုပ်ကိုင်ပေးနေခဲ့သည်။ ဆရာတော်များ ရဟန်းကိစ္စ ဆောင်ရွက်ကြချိန်၊ အနားယူ ကြချိန်တွင် သည်သော်ကပင်ကြီးတွေမှာ သင်ပုန်း ထောင်ပြီး စာသင်ခဲ့သည်ဆို၏။ ဘုန်းကြီးများ၏ သင်ပုန်းမှာ သရက်သားကို တြိဂံပုံ အသားပြားပျဉ်ချပ်ကြီးစပ်၍ ထမင်းရည်နှင့် အိုးမည်းကိုသုတ်ထားသည့် သင်ပုန်းဖြစ်သည်။

ဆရာလေးက ကျွန်းပျဉ်ချပ်ကြီးတွေကို လေးထောင့်စပ်စပ်ရိုက်၍ သင်ပုန်း သုတ်ဆေးအနက်ဖြင့် သုတ်ကာ စနစ်တကျ သင်ကြားပေးခဲ့သည်။ ဆရာတော်များ က ကျောင်းအောက်တွင် ထန်းချောဖျာကြီးများခင်းကာ ကျောင်းသား များအား လေးဘက်ထောက်ကာ စာအံ့စေခဲ့သော်လည်း ဆရာလေးက ရှိသမျှ သစ်တိုသစ်စ များကိုစပ်ဟပ်၍ စာသင်ခုံပုဂံရှည်ရှည်များပေါ် ကျောက်သင်ပုန်း တင်ကာ စာရေး စေခဲ့သည်ဟု သိရပါသည်။ အမေတို့ အပြောနှင့်ပင် ဆရာလေး ဆိုသူသည် ခေတ်ပညာတတ် လူရည်သန်တစ်ဦး ဖြစ်ရမည်ဟု ကျွန်မ ခန့်မှန်း ကြည့်ရ ပါသည်။

ဆရာလေးသည် အသားခပ်လတ်လတ်နှင့် ပိန်ပိန်သွယ်သွယ်၊ မျက်လုံး မျက်ခုံးကောင်းပြီး ရုပ်ရည်ချောမောသူ ဖြစ်ပါသည်။ ဆရာတော် ကျောင်းပေါ်တွင် ဆရာလေးနှင့် အမေတို့ ကျောင်းသားတစ်သိုက် ရိုက်ထားသော ဓာတ်ပုံကြီး အခုထိ ကျောင်းတိုင်မှာ ချိတ်ထားလျက်ရှိသေးသည်။ တချို့ နေရာများတွင် ဆေးသားတွေ ကွက်ကုန်ကြပြီ။ ဓာတ်ပုံထဲက ဆရာလေး၏ တည်ကြည်ပြတ်သားသော မျက်နှာကို ကျွန်မမြင်ယောင်မှန်းဆ ကြည့်မိနေတတ် တာကလည်း ထူးဆန်းနေတော့သည်။

“ဆရာလေးက တစ်ခါတစ်လေ ရုပ်ဖျက်ပြီး မြင်းခြံတို့ မန်းလေးတို့ကို သွားသာအေ ... ရွာက ဦးကြီးအုန်းရဲ့ မြင်းကြီးစီးစီးပြီး မြို့တက်သွားသဲ့ ဆရာလေးကို ငတို့က ရွာထိပ် ထွက်ထွက်မျှော်ရသာအမော ... ဆရာလေး

ပြန်လာရင် ဘုတ်အုပ်တွေ ပါလာသယ် ... ဆေးတွေဝါးတွေ တိုလီမုတ်စပစ္စည်း ကလေးတွေ ပါပါလာတတ်သာ ငါမှတ်မိသယ် ... ငတို့ရွာကတော့ ဆရာလေးကို ဘာရယ်ညာရယ် စုံစမ်းမေးမြန်းနေကြသာမှုတ်ဖူး ... တစ်ရွာလုံးက ဆရာလေးကို ချစ်ကြသကောအေ ”

ကျောင်းသားများ စာသင်ချိန်မဟုတ်လျှင်လည်း ဆရာလေးက သော်ကပင် အောက်က ကွပ်ပျစ်ဝိုင်းကြီးပေါ်မှာ စာဖတ်နေတတ်သည်ဆို၏။ တစ်ခါတစ်ရံ အဘတို့တစ်တွေနှင့် စကားလက်ဆုံ ကျနေလိုက်ကြသည်မှာ လက်ဖက်ရည်ကြမ်း လေးငါးခြောက်အိုး ကုန်သည်အထိတဲ့။

“ဆရာလေးက နိုင်ငံရေးသမားကွ ... သူပြောပြောပြသဲ့ မျက်နှာဖြူဘုံဝါဒက တော်တော်ကောင်းဆိုပဲ ... ခက်သာက ငတို့တစ်တွေက တောသူတောင်သားတွေ မှုတ်လား ... ဘယ့်နှယ်လုပ်ပြီး သူပေးသဲ့အသိတွေနဲ့ သူပြောသဲ့ဝါဒတွေကို လိုက်နာနိုင်မှာတုံး ... ငတို့မှာ မြေကြီးရှိသယ် ... နွားရှိသယ် ... ပဲမျိုးတွေရှိသယ် ... တောင်သူလုပ်ကြရုံကလွဲလို့ ဘာလုပ်တတ်မှာသဲ့တုံး ”

ကျွန်မငယ်စဉ်ကတည်းကပင် အဘတို့ လူကြီးတွေစကားဝိုင်းမှာ ကြားရလေ့ ရှိသော စကားများပင်ဖြစ်သည်။ ဆရာလေးပြောခဲ့သော မျက်နှာဖြူဘုံဝါဒကို ကျွန်မ ဘာမှန်းမသိရသော်လည်း ကျွန်မတို့ရွာတွင် အခုချိန်အထိ တောင်သူကလွဲ၍ ဘာမှမလုပ်တတ်ကြသေးတာ သေချာသည်။ အဘတို့ စကားတွေထဲက ဆရာလေး နှင့် သူ၏အတွေးအခေါ်များ၊ ဇာတ်လမ်းများသည် ကျွန်မနှင့် အလိုလိုရင်းနှီးနေ တော့သည်။

“ဆရာလေးက ဆမိတ်ခုံသူ မထွေးတင်နဲ့ အိမ်ထောင်ကျတော့ ဆမိတ်ခုံကို ပြောင်းသွားကရောဗျ ... သိပ်မကြာလိုက်ပါဘူး ဆမိတ်ခုံဘက် ဂျပန်တွေ

တပ်စွဲတော့ ငတို့ရွာပြန်ရောက်လာသာ ... အခု ငချောအိမ်မြောက်ဘက်ကဝိုင်းက ဆရာလေးနေသွားသယံ့ဝိုင်းပေါ့”

ဆရာလေး၏ ဇနီး အမေကြီးထွေးတင်ကို ကျွန်မမိလိုက်သေးသည်။ ဆရာလေး၏ သမီးများလည်း ရွာတွင်ရှိကြသည်။

ဆမိတ်ခုံဘက်တွင် ဂျပန်တွေတပ်စွဲထားချိန်က ရွာတွင်ဆရာလေး ဦးဆောင်သော ပြောက်ကျားတပ်ဖွဲ့ကို လျှို့ဝှက်ဖွဲ့စည်းထားခဲ့သည်။ ကျွန်မတို့ ရွာကတော့ ကင်းတပ်ဖွဲ့ဟုခေါ်သည်။ ကင်းတပ်ဖွဲ့သည် နေ့ခင်းဘက်တွင် ကိုယ့်အိမ်အလုပ်ကိုယ်လုပ်ကြပြီး ညဘက်ကျမှ ကိုယ့်အစုနှင့်ကိုယ် ရွာပတ်ပတ်လည် ကင်းစောင့်ကြခြင်းပဲဖြစ်၏။ ထိုကင်းတပ်ဖွဲ့သည် ဂျပန်တွေ ဆမိတ်ခုံဘက်က ဆုတ်ခွာလာချိန်တွင် အလိုလို ပြောက်ကျားတပ်ဖွဲ့ ဖြစ်သွားပုံ ရပါသည်။

ဂျပန်တွေစစ်ဆုတ်တော့ ကျွန်မတို့ရွာတွေကို ကျော်ဖြတ်ခဲ့ရဖူးသည်။ တိုက်ပွဲဟု မဆိုသာသော်လည်း ဂျပန်များနှင့် နဖူးတွေ့ခူးတွေ့ ရင်ဆိုင်ခဲ့ကြရ ဖူးသည်။ ကျွန်မ၏အဘသည် ထိုပြောက်ကျားတပ်ဖွဲ့မှ တော်လှန်ရေးရဲဘော်ဟောင်းကြီးတစ်ဦးအဖြစ် ကျွန်မငယ်ငယ်က အင်မတန် ဂုဏ်ယူခဲ့ရသည်။ ကျွန်မတို့ငယ်ငယ်က လသာသာ ကွပ်ပျစ်ဝိုင်းပေါ်က အိပ်ရာဝင်ပုံပြင်များသည် တော်လှန်ရေးရဲဘော်ဟောင်းကြီး၏ သတ္တိ၊ ဗျတ္တိများပင်ဖြစ်သည်။

“ငတို့ရွာတွေဘက်က ဂျပန်တွေကို ဆီးတိုက်ကြသယ်လို့လည်းကြားရော မြို့က တော်လှန်ရေးခေါင်းဆောင်တွေ ရွာကို ရောက်လာကြသယ် ... ရွာစဉ် လျှောက်ပြီး ရဲဘော်စုသာ ... ငတို့ရွာရောက်တော့ ဘုန်းကြီးကျောင်းထဲက သော်က ပင်ကြီးတွေအောက် လူစုသယံ့ပြီး တော်လှန်ရေးတရားတွေ ဟောတော့သာပဲ ... ရွာထဲက ထမင်းထုပ်တွေဆင့်ပြီး သစ်ပင်ကြီးတွေအောက်က မြေကြီးပေါ်မှာပဲ ငှက်ပျောဖက်တွေခင်းပြီး စားကြသာ ... ရွာက ကြည်ညိုလွန်းလို့ဆိုပြီး ပေးလိုက်

ကြ ကမ်းလိုက်ကြစမ်း ဆိုသာများ ဖျင်စောင်ကြီးတွေ၊ ဖျင်တဘက်တွေ၊ အင်္ကျီတွေ ... ပြောင်းဖူးဖက်လိပ်တွေ ... ဆီတွေ ... ပဲတွေ ... အို ... စုံလို့ပကွာ ...”

အဘပြောတိုင်း ကျွန်မမျက်စိထဲတွင် ရဲရဲတောက် မကြောက်တရားများကို လက်သီးလက်မောင်းတန်းပြီး ဟောပြောနေကြသည့် ရဲဘော်များ၏ ပုံရိပ်တို့ ဝင်လာတတ်မြဲဖြစ်သည်။ ရဲဘော်များ တရားဟောကောင်းသဖြင့် ကျွန်မတို့ရွာမှ ရွာသား နှစ်ဆယ်သုံးဆယ်လောက် စစ်ထဲလိုက်သွားကြသည်ဆို၏။

“လွတ်လပ်ရေးကြီး ရပြီလို့ အသံကြားရသဲ့နောက်တောင် ... အေးတော့ မအေးသေးဘူးကွယ့် ... ငတို့ရွာတွေဘက်မှာ ရဲဘော်နဲ့ကွန်မြူနစ် နှစ်ပိုင်း ကွဲနေကြ သာကိုက အကြာကြီး ... ငတို့ရွာက ရဲဘော်လာရဲဘော်ဖြစ်လိုက် ... ကွန်မြူနစ်လာ ကွန်မြူနစ်ဖြစ်လိုက်နဲ့ ဘာမှန်းကို မသိခဲ့ပေါင်ကွာ ...”

ရှေ့မီနောက်မီ လေ့လေ့လာလာရုံသောအဘပင် ဘာမှန်းမသိခဲ့ပါလျှင် ကျန်ကူ တွေဆို ဝေးရော့မည်။ ထိုအချိန်က ဆရာလေးကိုယ်တိုင်သည်ပင် အထူးငြိမ်သက် နေသည်ဟု အဘကပြောပါသည်။ တစ်ညတွင် ရွာထဲသို့ မြင်းခွာသံတွေ တဖြောင်းဖြောင်းနင်းပြီး ဒုန်းစိုင်းဝင်ချလာသည်။ အဘအပြောအရဆိုလျှင် မြင်း ကောင်ရေ ဆယ်ကောင်ထက်မနည်းဟုဆိုသည်။ သက်ကြီးခေါင်းချချိန် သာသာ လောက်တွင် ညမှောင်မှောင်မည်းမည်း ရွာထဲ မြင်းတွေ ရုတ်တရက် ဝင်ချလာတော့ ရွာကကျီးလန့်စာစား ဖြစ်ကုန်ကြသည်ဆို၏။ မြင်းတွေက ရွာမြောက်ဖျားက အမေကြီးထွေးတင်တို့ အိမ်ကို ဝိုင်းပတ်ထားလိုက်ကြပြီး သေနတ်ကို သုံးလေးချက် ဆင့်ဖောက်လိုက်သည်ဆို၏။

“အဲသည်ညက သေနတ်သံကို အနီးကပ်ဆုံးကြားဖူးသာပဲ ... ဂျပန်တွေ ဆုတ်တုန်းက သေနတ်တစ်ချက် မဖောက်ဘူးမောင် ... တိတ်တိတ်ကလေး ကြိတ်ဆုတ်ကြသာ ... ရင်ဆိုင်တွေ့ရင် လှံစွပ်တွေ ဓားတွေလောက် သုံးကြသာ ...”

သူတို့လမ်းကြော သိမှာစိုးသာကိုး ... အဲသည်ညကတော့ သေနတ်သံတွေကို ဝေဝေ ဆာသွားသာပဲ ... မဆိုင်သူမကပ်ကြနဲ့ဟေ့ဆို ဒိုင်း ... မင်းတို့မယားတွေ မုဆိုးမ ဖြစ်ကုန်ချင်သလားဆို ဒိုင်း ... ဟေ့ကောင်ကျောင်းဆရာ ထွက်ခဲ့စမ်းဆို ဒိုင်း ... သောက်ကျိုးနည်းလို့ ကိုယ့်အိမ်ထဲကိုယ် ဘယ်သွားနေရမှန်းမသိဘူး ... ကြောက်ချက်တော့ ...”

မြင်းတွေဝင်လာကာစက ဓားပြတိုက်တာဟု ရွာက ထင်ခဲ့ကြသော်လည်း နောက်မှ ဆရာလေးကို ရန်သူဝိုင်းတာမှန်း သိကြရသည်။ ရန်သူမှန်းသိသော်လည်း ရုတ်တရက်ရင်ဆိုင်ဖို့ မလွယ်သည်ကတစ်ကြောင်း၊ သေနတ်ကို ယှဉ်နိုင်သော လက်နက်မရှိသည်ကတစ်ကြောင်းမို့ ရွာက အသာပင် နားစွင့်နေခဲ့ကြရသည်။

“ပြေးပြီ ... လိုက်စမ်း မလွတ်စေနဲ့ ပစ်ပစ်ဆိုသယ့် အသံတွေနဲ့ သေနတ်သံ တွေက ထလုံးလိုက်လို့ ... နောက် ဆရာလေးက ဘုန်းကြီးကျောင်းဘက် ပြေးသာ ကွ ... ဆူညံလို့ ငတို့လည်း ဘုန်းကြီးတွေကို စိတ်ပူ သွားသာပေါ့ကွာ ... အဲသာနဲ့ သတ္တိကောင်းသယ့် လူလေးငါးယောက်က အိမ်တွေ ထဲကထွက်ပြီး လူစုသာကွ ... ဒါပေသိ ရှေ့မတိုးရဲကြဘူး ... ရယ်စရာပြောရဦးမယ် ... အခု အေးသင်တို့အဘ ကိုဘအုန်းကြီးက ရွာလယ်လမ်းထွက်သယ့်ပြီး တို့ ဘုန်းကြီးတွေကို မထိနဲ့ဟေ့လို့ ကျုံးအော်သာကွ ... ဟိုက ရွာဘက်လှည့်ပြီး သေနတ်နဲ့တစ်ချက် လှမ်းပစ်လိုက် တော့ ကိုဘအုန်းကြီးဆိုသာများ အိမ်ထဲရယ်လို့ဝင်ပြေးသာ စည်းရိုးကဆူးပုံခွမိ တော့သာပဲ ... ဆူးတွေစိုက်ဝင်နေပေသိ မလှုပ် ဝံ့ဘူးရယ် ... လှုပ်လိုက်လို့ ရိပ်ခနဲ မြင်လိုက်ရင် ဟိုက ထပ်ပစ်မှာကြောက်သာကိုး ... ဆူးပုံပေါ် အသာဝပ်နေရသာ ... မနက်လင်းတော့ နှုတ်လိုက်ရသယ့် ဆူးတွေ ဆိုသာများ တစ်ပြည်သားလောက် ရသယ်မောင်”

မြင်းသမားတွေ ရွာက ထွက်သွားကြတော့မှ ရွာသားတွေက ဘုန်းကြီးကျောင်း ဆီ သွားရဲကြသည်။

ဆရာတော်က ဆရာလေးကျောင်းထဲကို ပြေးဝင်လာတာကို မြင်လိုက်ကြောင်း၊ မြင်းသမားတွေက တစ်ကျောင်းလုံး ဘုရားခန်းမကျန်၊ ကျက်သရေခန်းမကျန် မွှေနှောက်ရှာဖွေကြကြောင်း ဆရာလေးကို ဘယ်လိုမှရှာတွေ့မသွားကြကြောင်း ရှင်းပြသည်။ ရွာကလည်း ရှိသမျှ မီးခွက်၊ မှန်အိမ်များထွန်း၍ တစ်ကျောင်းလုံး ပိုက်စိပ်တိုက်ရှာကြသည်။ မနက်လင်းအရုဏ်ရောင်ခြည်နုနုကလေး ထွက်ပြုစ အချိန်ကျမှ ဆရာလေးကို ရှာတွေ့သည်ဟု ပြောပါသည်။

“ဆရာလေးက အမှိုက်ကျင်းကြီးထဲခုန်ချပြီး ပုန်းနေသာကွ ... အမှိုက်ကျင်းက သစ်ရွက်ခြောက်တွေဆိုတော့ လူခုန်ချပြီး အသာကလေးလက်နဲ့ ဆွဲလှုပ်ဖုံးထား လိုက်သာပေါ့ ... ငတို့တစ်တွေက ကျောင်းဘက်မဲရှာနေကြတာကို ဦးဇင်းသိန်းက တံမြက်စည်းလှဲရင်း အမှိုက်ကျင်းဘက်ရောက်တော့မှ ဆရာလေးကလှမ်းခေါ်သာ ... တို့လည်း ဆရာလေးကို အမှိုက်ကျင်းထဲက ဆွဲတင်ပြီး သော်ကပင်အောက်ကို ပွေယူလာခဲ့ကြသတဲ့ ... ဆရာလေးကို သေနတ်မှန်တာ သုံးချက်ကွ ... ပခုံးစွန်း ရယ် လည်ဂုတ်ရှုပ်ထိသွားသာရယ် ... ရင်ဝတည့်တည့်ရယ် ရင်ဝကဒဏ်ရာကို ဆရာလေးက လက်နဲ့ဖိထားသာ လက်လည်းဖယ်ချလိုက်ရော သွေးတွေကို ပွက်ခနဲပဲ ...”

သေနတ်ဒဏ်ရာကို ကျွန်မတို့ရွာကလည်း မကုတတ်ကြသလိုမို့ ဦးဇင်းသိန်း က သွေးအယိုသက်သာစေရန် မဲဇလီမြစ်ဆေးဝါးရည်ကို လောင်းထည့်ကာ ရင်ဘတ် ကို စည်းပေးထားရသည်ဟုဆို၏။ နောက်ဆရာတော်က မြင်းခြံ ဆေးရုံပို့မှဖြစ်မည် ဟု စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ပြီး ဘကြီးဘိုအေးကို လှေအပြင် ခိုင်းလိုက်သည်။ သို့သော် ဘကြီးဘိုအေး ရွာမြစ်ဆိပ်သို့ မရောက်ခင်မှာပင် ဆရာလေးက သေဆုံးသွားခဲ့

ပါသည်။ ဆရာလေးမှာ သတိမရတစ်ချက်ရတစ်ချက်ဖြင့် စကားတစ်လုံးမျှ မပြောနိုင်ဘဲ ဆရာတော်သုံးပါးကိုသာ လက်အုပ် ချီနေခဲ့သည်ဟု ဆိုပါသည်။

ဆရာလေးကို သတ်သွားကြသော တရားခံများကို ရွာကအခုအချိန်အထိ ဘယ်သူဘယ်ဝါရယ်လို့ အတိအကျမသိကြပါ။ တချို့ကလည်း ဆရာလေး၏ ဘဝဟောင်းကရန်သူများဟု ဆိုကြသလို တချို့ကလည်း ပြုစောထီးတွေဟု ပြောကြသည်။ တချို့ကလည်း နေ့ခင်းဘက်က ထန်းတောထဲတွင် ဆရာလေးနှင့် စကားများလာခဲ့ကြသော တောင်ဘက်ရွာက လူမိုက်တွေဟု ဆိုသူကဆိုသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ခေတ်အခြေအနေအရ ဆရာလေးကိုသတ်သော လက်သည်များကို မဖော်ထုတ်နိုင်ခဲ့ကြသလို ဆရာလေးကိုယ်တိုင်သည်ပင် မပြည့်စုံသောဘဝ တစ်ပိုင်းတစ်စဖြင့် ကျွန်မတို့ ရွာကိုရောက်လာပြီး ဇာတ်သိမ်း သွားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ထူးဆန်းသည်မှာ ဆရာလေးသေသည့်နှစ်ကမှ သော်ကပင်ပျိုတွေ ပန်းစပွင့်သည်ဟု အဘကပြောပါသည်။ ကျွန်မအတွက် စိတ်ခံစားမှုပေးသွားခဲ့သော ဆရာလေးကို ကျွန်မမမြင်ဖူးဘဲ လွမ်းတတ်ခဲ့သည်မှာ သည်တစ်ကြောင်းတည်းသော အကြောင်းအရာပဲ ဖြစ်တော့သည်။

“ဆရာလေး သေသယ့်နှစ်ကျမှ ပွင့်လိုက်သယ့် သော်ကပန်းတွေအေ ...”

ဟု အမေပြောတိုင်း ကျွန်မမှာ ထိလွယ်ရှလွယ်ဖြစ်ရတော့၏။ ဒါသည်ပင်လျှင် ကျွန်မနှင့် သော်ကပင်ကြီးတို့၏ သံယောဇဉ်ဇာတ်လမ်း နိဒါန်းအစပဲဖြစ်တော့၏။ နောင်တွင် နှစ်စဉ်ကျွန်မရွာသို့ပြန်တိုင်း သော်ကပန်းတွေ ပွင့်ဝေနေတတ်မြဲဖြစ်သည်။ သော်ကပွင့်တွေကိုမြင်လျှင် ဆရာလေးနှင့် တော်လှန်ရေးရဲဘော်များကို သတိရနေတတ်သလို ကျွန်မကိုယ်တိုင်ကလည်း ပန်းတကာပန်း တို့တွင် သည်သော်ကပန်းတွေကိုပဲ စွဲလန်းနှစ်သက်နေတတ်ခဲ့၏။ တစ်ပွင့်တည်းနှင့် ပန်းမပီသော၊ တစ်ရိုးတစ်ခိုင်တည်းတွင် တစ်စုတစ်စည်း ဆုပ်ဆုပ်ခဲခဲကြီး ပွင့်တတ်သော

ပန်းမို့ ကျွန်မ ပိုပြီးမြတ်နိုးခဲ့ရသည်။ ပြီးတော့ ကျွန်မရွာပြန်တိုင်း နွေကိုအံတုကာ ရဲရဲရင့်ရင့်ပွင့်နှင့်လေပြီးသော သော်ကပန်းတွေက ရွာပြန်လာသော ကျွန်မကို အဝေးကြီးကတည်းက ဆီးကြိုနေတတ်ခဲ့သည် မဟုတ်လား။ အခုတော့ ရွာနိမိတ် ပန်းတို့ မပွင့်နိုင်ကြတော့ပြီ။

“ကဲ ... လာ လာ ကျောင်းထဲသွားရအောင် မိုးချုပ်သွားလိမ့်မယ်”

သော်ကပင်ငုတ် မည်းမည်းကြီးနှစ်ခုကို စိတ်မသက်မသာဖြင့် ကျွန်မ တစ်ချက်လှမ်းကြည့်လိုက်ပါသည်။ တစ်ချိန်က နိုင်ငံရေးဆိုသည်ကို ဘာတစ်လုံးမျှ နားမလည်ခဲ့ကြသော ကျွန်မတို့ရွာက လူတွေကို ဆရာလေးအကြောင်း၊ သော်ကပင် ကြီးတွေအကြောင်း၊ သမိုင်းအကြောင်းတွေကို ကျွန်မပြောပြချင်နေမိသည်။ သို့သော် သမိုင်းကို ထိုးထောက်ပြစရာ သော်ကပင်ကြီးတွေက ပိုးဝင်ပြီး သေကုန်ကြလေပြီ။

နောက်တစ်ခေါက် ကျွန်မ ရွာကိုပြန်လာဖြစ်လျှင် ဟောသည်နေရာမှာ ဟောသလိုပဲ သော်ကနှစ်ပင် ပြန်စိုက်မည်ဟု ရင်တွင်းစကားဆိုခဲ့မိပါသည်။ ကျွန်မ စိုက်ခဲ့သည့် အပင်နှစ်ပင်ကအပွင့်တွေကို ကျွန်မမြင်ခွင့်မရသည့်တိုင်အောင် နောင်တွင် ကျွန်မတို့ရွာကလေး၏ အမှတ်တံဆိပ်အဖြစ် ခိုင်ခိုင်မြဲမြဲ ရှိနေရစ်ခဲ့ စေချင်သည်။ သမိုင်းမဝင်သော်လည်း သမိုင်းမော်ကွန်း ကျောက်တိုင်တစ်ခုလို ကျွန်မ စိုက်ထူခဲ့ချင်သည်။

(၇)

သော်ကပင်ကြီးနားကခွာ၍ ကျွန်မတို့ သားအမိနှစ်ယောက် ကျောင်းကြီးဘက် ဆီကို လျှောက်လာခဲ့ကြသည်။ ကုန်းမို့မို့သည်လမ်းတစ်လျှောက် မြိုင်မြိုင်ဆိုင်ဆိုင် ကြီး ဖူးပွင့်ဝေဆာခဲ့ကြသော ပုဏ္ဏရိုက်ပင်တန်းကြီးလည်း မရှိတော့။ ဟိုတုန်းက တစ်ရွာလုံး ဘုရားပန်းချိုး၍ ထိုးလို့ပင်မကုန်ခဲ့သော ပုဏ္ဏရိုက်ပင်တန်းနေရာက တလင်းပြောင်ပြောင်ကြီး ဖြစ်နေပြီ။ ကျောင်းလှေကားအဆင်းက ပန်းအိပင်တန်း တွေ၊ ဇလပ်ဖြူ ဇလပ်ဝါပင်တွေ၊ ကျောင်းပြတင်းဝမှ လှမ်းခူး၍ရသော ဗမာနှင့်ဆီပွင့် ပန်းဆီရောင်ကြီးတွေကိုလည်း ကျွန်မမျက်စိထဲ မြင်ယောင်လာမိ သည်။ ကျေးလက်ရှေးဘုန်းကြီးကျောင်းများသည် သစ်ပင်ပန်းမန်များကို ဥယျာဉ်ကြီးတမျှ စိုက်ခဲ့ပျိုးခဲ့ ဝေဝေဆာဆာခဲ့ကြခြင်းသည်ပင် ရွာကျက်သရေ တစ်ပါး ဖြစ်တော့၏။

ကျောင်းခေါင်းရင်းက မရမ်းချို၊ မရမ်းချဉ်ပင်ကြီးတွေဆိုလျှင် လူနှစ်ယောက် ဖက်မှ လက်ချင်းဆက်မိရုံသာ ရှိသည်။ အသီးသီးချိန်တွင် တစ်နယ်လုံး စား၍မကုန်နိုင်လောက်အောင် ကိုင်းကျိုးကျမတတ် သီးပါသည်။ အသီးတွေ ရင့်မှည့်လာလျှင် ကိုရင်ကြီး သုံးလေးပါးက တောင်းကြီးများကို ကြီးဖြင့်ချည်ပြီး မရမ်းပင်တက်ကြရသည်။ တစ်တောင်းပြီးတစ်တောင်း ဆွတ်ချလိုက်သော မရမ်းသီးများကို လှည်းပေါ်တင်ပြီး တစ်ရွာဝင်တစ်ရွာထွက် ဘုန်းကြီးကျောင်း များကို လိုက်၍ လှူဒါန်းကြသည်။ အဖိတ်နေ့များသို့ရောက်လျှင် ဆီမီးခုံ၊ ဖက်ပင်အိုင်၊ ကျောက်တိုင်၊ တောပု၊ သိမ်ရွာ၊ ကျားကိုင်း၊ ဆင်းဝှတ်၊ မရိုးကုန်း စသော အရှေ့ကြည်းတောရွာများသို့ လှည်းကြီးလှည်းငယ် အသွယ်သွယ်ဖြင့် မရမ်းသီးများကို တင်ကာ လှူဒါန်းတတ်ကြပါသည်။ အဖိတ်နေ့တွင် လှူဒါန်းလိုက် မှသာ ဥပုသ်နေ့တွင် ရောက်လာကြမည့် ရွာထဲရပ်ထဲက ဥပုသ်သည်များကို ဝေနိုင် ငှနိုင်မည် ဖြစ်သောကြောင့်ပင်။ သရက်သီး သီးချိန်တွင်လည်း အသီးရင့်လာသည် နှင့် တောင်းကြီးများတွင် စီထည့်ကာ ကုက္ကိုရွက်များ အုပ်၍ လှည်းများဖြင့် တကန်တကလိုက်၍ လှူဒါန်းပါသည်။ ၎င်းရွာများမှလည်း အပြန်အလှန် ဆိုသလိုပင် ကိုယ့်နယ်ထွက်သီးနှံများ ပြန်လည် လှူဒါန်းတတ်ကြသည်။

ဆီမီးခုံကျောင်းတွေက လက်ဖက်ခြောက်၊ ဖက်ပင်အိုင်ရွာ၊ ကျောက်တိုင်ရွာ များမှ ဆေးရွက်ကြီး၊ တောပု၊ ရွာရှည်၊ ကတော၊ မရိုးကုန်း၊ သိမ်ရွာများမှ ကြက်သွန်နီ စသဖြင့် ပြန်လှူဒါန်းလိုက်ကြသည်မှာ နှစ်ပေါက်စာ အဆင်ပြေသွား တတ်ကြသည်။ သူ့ရွာကိုယ့်ရွာ သူ့ကျောင်းကိုယ့်ကျောင်း ကူးလူးဆက်ဆံ နေကြသည်ကပင် ကြည်ညိုဖွယ်ကောင်းသော ကျွန်မတို့ အညာကျေးလက် ဘုန်းကြီးကျောင်းများ၏ ဓလေ့ဖြစ်ပါသည်။

“အပင်ကြီးတွေက ရောင်းစားရင် မသီးဘူးကွ ... ငါကတော့ ဘယ်တော့မှ ရောင်းစားဖို့ စိတ်မကူးဘူး ... ရပ်ဝေးရပ်နီးက တပည့်တွေလည်း သည်လို ဝေရမျှရသတဲ့”

ဘကြီးဘုန်းကြီး ဦးတိက္ခမိန့်ကြားခဲ့ဖူးသော စကားဖြစ်ပါသည်။ သရက်သီး များကို ခူးဆွတ်၍ ကျောင်းပေါ်တွင်ဖြန့်ပြီး ကျင်းထားလျှင် ကိုရင်၊ ကျောင်းသား တွေ အနားမကပ်ရတော့ပါ။ သရက်သီးကျင်းသည့် နေရာကလည်း ဘုရားခန်း အတွင်း လိုက်ကာနောက်ဘက်မှာဖြစ်သည်။ ဘကြီးဘုန်းကြီးက သက်ဆိုင်ရာ တပည့်တပန်းတွေ၊ ဆွေမျိုးသားချင်းတွေကို ဝေပုံကျခွဲတမ်းဖြင့် ပေးလေ့ရှိပါသည်။

“ဟဲ့ အာစရ ... မောင်ညိုတို့ မောင်ဘိုတို့အတွက် သရက်သီးပေးလိုက်စမ်းကွယ်” ဟု မိန့်လိုက်လျှင် ဆရာတော်ဦးအာစရက လိုက်ကာခန်းဆီးစနောက် ဝင်သွားတဲ့ပြီး ချိန်ခွင်မပါ၊ ကတ္တားမပါ သရက်သီးများကို အကြီးအသေး လက်ဖြင့်ဆကြည့်ပြီး တစ်ပုံစီ ပုံနေလိုက်သည်မှာ မပြီးနိုင်မစီးနိုင်။ ဘကြီးဘုန်းကြီးက ကြာလွန်းမက ကြာလှ၍ လှမ်းငေါက်သောအခါမှ ထွက်လာတတ်သည်။

“ကဲ ... မင်းတို့ကြိုက်ရာအပုံ ယူကြပေတော့” ဟု လက်ညှိုးထိုးပြပြီး ခပ်လှမ်းလှမ်းမှာ ခပ်မဆိပ်ထိုင်နေတော့၏။ သရက်သီးများကို ဘယ်အပုံက သာသွားလိမ့်မည်ဟု မတွက်လေနှင့်။ ဆရာတော်၏ လက်ဆမှာ ချိန်ခွင်၊ ကတ္တားထက်ပင် တိကျလှသည်။ သရက်သီးပုံကြီးများမှာ ကျွန်မကလေးတုန်းက ကျွန်မအရပ်လောက်ပင် ရှိမည်ထင်ပါသည်။ ဆရာတော်ကြီးများလက်ထက်က သရက်သီးများ အလွန်သီးခဲ့သည်။ ကိုယ့်ဘကြီး ဘုန်းကြီးကျောင်းမို့ ကျွန်မတို့ ကတော့ ဘယ်အသီးမဆို စိတ်ကြိုက် ဆွတ်စားပိုင်ခွင့်ရှိခဲ့သည်။

ကျွန်မတို့ ဘိုးအကြီးဦးကျေးနှင့် ဘွားအကြီးမယ်ဖော့အုတို့မှ ပေါက်ဖွားဆင်းသက်လာသော ကိုးမပေါက် ဆွေအင်အား မျိုးအင်အားကား မသေးလှပါ။ ကျွန်မတို့ အမေကြီးမယ်သန့်၊ ကျောင်းထိုင်ဆရာတော် ဘကြီးဘုန်းကြီး ဦးတိက္ခ၊ ခန်းနေဦးပဉ္စင်း ညီတော် ဦးသောဘိတ၊ တူတော် ဦးအာစရ၏ မယ်တော်ကြီးဘုံ (ဒေါ်လှဘုံ) တို့မှာ မောင်နှမရင်းချာများ ဖြစ်ကြသည်။ သည်တော့ ကျွန်မတို့မှာ ဘကြီးဘုန်းကြီး၏ မြေးအရင်းဖြစ်သည့်အလျောက် ကိုရင်များ၊ ကျောင်းသားများကို နိုင်စား၍ ရနေသည်မဟုတ်လား။

ဘကြီးဘုန်းကြီး ဦးတိက္ခမှာ အင်္ဂလိပ်အစိုးရ လက်ထက်ကတည်းက ဘုန်းတော်ကြီးသင် ပညာရေးကျောင်းအုပ်ဖြစ်သည်။ ဘဝနတ်ထံ ပျံလွန်တော်မူသည်အထိ စစ်ပြေးလစာ၊ ဆွမ်းဆန်တော်၊ ဝတ္ထုများ ဆက်ကပ်လှူဒါန်းပူဇော်ခံရဟန်တစ်ပါးဖြစ်သည်။ အာဏာစက်အလွန်ပြင်းပြီး တစ်နယ်လုံးက ဖိန့်ဖိန့်တုန် ရိုသေကြောက်ရွံ့ကြရသည်။ ထိုစဉ်က ကျွန်မတို့နယ်တစ်ဝိုက်ရှိ ရဟန်း၊ သာမဏေ၊ ကျောင်းသားများ အားလုံး၏ ငယ်ဆရာလည်းဖြစ်သည်။

ဘကြီးဘုန်းကြီးက စက်မှုဝါသနာထုံသည်။ နာရီပျက်၊ ရေဒီယိုပျက်များကို တကုတ်ကုတ်ဖြင့် ပြင်ဆင်နေတတ်ပုံကို ကျွန်မ မှတ်မိနေပါသည်။ ဘကြီးဘုန်းကြီး နေထိုင်မကောင်းဖြစ်လျှင်ပင် ဆရာတော်များအချင်းချင်း ပုံခိုင်းပြောဆိုတတ်ကြသည့်စကားရှိသည်။

“ဦးတိက္ခ နေကောင်းသချင်ရင် လွယ်ပါ့ဗျာ ... စက်ပျက်ကလေးတစ်လုံးသာ သူ့ရှေ့ ချပေးထားလိုက်ရင် နေကောင်းရောပေါ့ ... ဘာဆေးမှမလိုဘူး ... ငေါက်ခနဲ ထထိုင်မှာပဲ”

ညီတော်ဦးသောဘိတကတော့ လက်မှုအနုပညာရှင်ဖြစ်သည်။ ပန်းပုထု၊ ပန်းချီခြယ်၊ ပန်းအလှသစ်ပင် စိုက်ပျိုးခြင်းများကို ဝါသနာထုံသည်။ ကျောင်းပေါ်

တွင်ရှိသော ဘုရားဆောင်၊ တိုင်ကပ်နာရီစင်၊ မောင်းစင်တို့မှာ ဦးသောဘိတ၏ လက်ရာများဖြစ်သည်။ ကျောင်းအောက်ရှိ ရှင်လောင်းလှည့် နားရံစီး လှည်းယာဉ်ကျော့ကလေးမှာ ဆရာတော်၏ အကောင်းဆုံးလက်ရာတစ်ရပ် ဖြစ်သလို သစ်တစ်လုံးတည်းကို ထွင်းထားသော ပြိုင်လှေကြီးနှစ်စင်း (မျက်သွယ်ကြီးနှင့် မျက်သွယ်လေး) တို့မှာလည်း ဦးသောဘိတ၏လက်စွမ်း လုံးထွင်းလှေကြီးများဖြစ်သည်။

ကျွန်မတို့အိမ်တွင် ဘကြီးဘုန်းကြီးနှစ်ပါး၏အမွေ ဆေးကြိတ် ကျောက်ပြင်ကြီးနှင့် လောက်လေးတစ်လက်ရှိသည်။ လောက်လေးကိုင်းမှာ ကော့ညွတ်နေသော စက်ဝိုင်းပြတ်သဏ္ဍာန်နှင့် လက်ကိုင်အလယ်တည့်တည့်တွင် သူငယ်တော်ရုပ်ကလေး အလျားမှောက်ကာ ခြေချင်းလိမ်ထားသည့်ပုံဖြစ်သည်။ ကျွဲချိုကို ထုဆစ်ထားပြီး အနုစိတ်ပုံဖော်ထားသော သူငယ်တော်ရုပ်ကလေးကို ကျွန်မ အလွန်သဘောကျပါသည်။ သျှောင်ပေစူးထိပ်တွင် တကယ့်ဆံပင်ကို ထိုးစိုက်ထားပြီး ဆံရစ်ဝိုင်းပုံ ဆံပင်ကလေးက သူငယ်တော်ကလေး၏ နားရွက်အထက်တွင် အရစ်လိုက် အချောင်းလိုက်နှင့် ပုံပေါ်လှ၏။ အရုပ်ကလေး ဆိုသော်လည်း လူ၏ကြန်အင်လက္ခဏာ အစုံပါသည်။ လေးကြီးမှာလည်း ဆရာတော်ကိုယ်တိုင် စနစ်တကျ ကျစ်ထားသောကြိုးဖြစ်ပြီး လောက်စာလုံး ခွင်ကလေးပါ ပါသည်။ သည်ကျွဲချို သူငယ်တော်ရုပ်လက်ရာကို မြင်လျှင်ပင် ဆရာတော်၏ အနုပညာအားကို ခန့်မှန်း၍ ရနိုင်သည်။

ကျောင်းရှေ့မျက်နှာစာ စည်းရိုးတစ်လျှောက်တွင် ဦးသောဘိတ စိုက်ပျိုးခဲ့ သော နှင်းဆီတောကြီးကလည်း အသွေးစုံ အရောင်စုံ ဆယ့်နှစ်ရာသီ မပြတ် ပွင့်သည်။ ညနေတိုင်လျှင် ကိုရင်တွေ၊ ကျောင်းသားတွေနှင့် ရောကာ နှင်းဆီပင်တွေကို ကျွန်မ ရေဆွဲလောင်းခဲ့ရသည်မှာ လက်မောင်းပြုတ်ကျလှ မတတ်ပင်။ အခုတော့ ကျွန်မ၏ ဘကြီးဘုန်းကြီး ဆရာတော်နှစ်ပါး

ပျံလွန်တော်မူသွားကြပြီ။ ဆရာတော်တို့ ပြုစုပျိုးထောင်ခဲ့သော ဘုန်းတော်ကြီး
ကျောင်းကလေးလည်း မရှိတော့ပြီ။ အညာကျေးလက်ဆန်သော ဘုန်းကြီးကျောင်း
ဥယျာဉ်ကြီးလည်း စိုစိုပြည်ပြည် မရှိတော့ပြီ။ ယခုလက်ရှိ ကျောင်းထိုင်ဆရာတော်
ဦးအာစရကတော့ ဦးရီးတော်နှစ်ပါး၏ ဘုန်းရိပ်ကံရိပ်အောက်ဝယ် ရိုးရိုးကုပ်ကုပ်
သာ နေခဲ့သော ဆရာတော်ဖြစ်ပါသည်။

ကျောင်းကြီးအောက်သို့ ဝင်လိုက်တော့ ကျောင်းတိုင်ကျွန်းတုံး လုံးလုံးကြီး
တွေက ကျွန်မကို ဆီးကြိုနှုတ်ဆက်လိုက်ပါသည်။ သည်ကျောင်းတိုင်ကြီးတွေမှာ
ကျွန်မငယ်ငယ်က တူတူပုန်းတမ်းကစားရာ အကွယ်အကာဖြစ်သလို စိန်ပြေးတမ်း၊
ဧည့်သည်လာအိမ်သူဖယ်ပေးတမ်း၊ ကစားရာ ဘုတ်တိုင်ကြီးတွေလည်းဖြစ်သည်။
တစ်ယောက်တစ်နေရာ စာအံ့ခဲ့ကြစဉ်က မှီတိုင်ကြီးတွေလည်းဖြစ်သည်။
ဟိုဘုန်းက ရေနံချေးတွေ ဝနေသဖြင့် သည်တိုင်ကြီးတွေနှင့် ထိမိ ပွတ်မိတိုင်း
ကျွန်မတို့အဝတ်အစားတွေ ရေနံချေးတပေပေနှင့် မည်းနက်နေတတ်သည်။
ကျွန်းပျဉ်ထောင်၊ ကျွန်းပျဉ်ခင်း၊ ကျောင်းကြီးအိုအိုကလည်း ဟိုဘုန်းကလို
ရေနံရောင်မစိုတော့။ ဖြူလျော်လျော် အရောင်အသွေးဖြင့် အကျည်းတန်လှသည်။
ကျောင်းတွင်းမှာ လူရိပ်လူယောင်ပင်မရှိ။ တိတ်လွန်းဆိတ်လွန်းလိုက်ပုံက
ခပ်လှမ်းလှမ်း သရက်ခြံထဲမှ ကျေးငှက်မြည်သံတွေကိုပင် ကြားနေရပါသည်။

ကျောင်းအောက်ရှိ ကျွန်းခုတင်ကြီးမှာ ဟိုဘုန်းကလိုပင် တပြန့်တပြူးကြီး
ခင်းထားဆဲ။ သည်ကျွန်းခုတင်ကြီးပေါ်မှာ ထိုင်ထိုင်ပြီး ဝါးနီးဖြာနေတတ်သော
ကပ္ပိယကြီးဦးစိန်ကို သတိရလိုက်မိပါသည်။ ဘကြီးစိန်က ဝါးများကို နီးဖြာပြီး
ကျောင်းအတွက် ခန်းလုံးပေါက်ဖျာကြီးများကို မပျင်းမရိ ရက်လုပ်နေတတ်ပါသည်။
ဖျာဟောင်းကြီးများ၊ ဒေါင့်စုတ်များကိုလည်း ဖာထေးနေတတ်သေးသည်။
ဘကြီးစိန်၏ နီးချောဖျာကြီးများမှာ လူထိုင်ပါများသဖြင့် ပြောင်ချောနေတတ်၏။
သျှောင်ကြီးတစ်စောင်းထုံးကာ ဓားမောက်ကလေးတစ်လက်ဖြင့် တကုပ်ကုပ်

အလုပ်လုပ်နေတတ်သော ဘကြီးစိန်မှာ ဘုန်းကြီးများတစ်သက်၊ သူ့တစ်သက် ကျောင်းအလွန်မြဲသော ကပွဲယကြီးဖြစ်သည်။

ဘကြီးစိန်သည်လည်း ဆရာတော်များ၏ လက်ကျဖြစ်သည်နှင့်အညီ ဦးပဉ္စင်း၊ ကိုရင်၊ ကျောင်းသားများကို လက်ပူးလက်ကြပ်သင်ပေးသော ဆရာလည်း ဖြစ်သည်။ ဘကြီးဘုန်းကြီးများက တပည့်တပန်းများကို သာသနာ့ဘောင်မနေနိုင်၍ လူထွက်ကြလျှင် လူ့ကိစ္စများ တတ်မြောက်စေရန် အမြော်အမြင်ကြီးစွာဖြင့် သင်ယူစေခဲ့သည်။ အိမ်ဆောက်၊ မဏ္ဍပ်ဆောက်၊ ဧရပ်ဆောက်၊ နွားတင်းကုပ်၊ ထန်းလက်တဲထိုး၊ ရေအိုးစင်တည်နည်းကအစ ဘကြီးစိန်ထံမှ သင်ယူစေ၏။ ဝါးလုံးများကို လျှော်ချည်သောအခါ ကြက်ချေးစုချည်ပုံကစ၍ လျှော်မြဲမမြဲ ဝါးကို ဆွဲပြသေး၏။ ကျွန်မတို့ရွာတွင် ရှေးခုတ်ကြီးများပေါ်တွင် ဝါးကြမ်းများ ခင်းလေ့ရှိကြပြီး ဝါးခြမ်းများကို ထန်းလျှော်ဖြင့် လိုက်၍ ချည်ရက်ရပုံများကိုလည်း စိတ်ရှည်လက်ရှည် သင်ကြားပေးခဲ့သည်။ သည်ရိုးရာလေ့သည်ပင် ဘုန်းတော်ကြီး သင် စာသင်ကျောင်းများ၏ အမွေအနှစ်ဖြစ်တော့၏။

ဘကြီးစိန်ကဲ့သို့ပင် ကပွဲယကြီးတစ်ဦးဖြစ်သော ဘဖိုး (ဦးစိန်ဘိုး) ဆိုသူလည်း ရှိသေးသည်။ ဘဖိုးကတော့ ကျောင်းမှာမနေ ရွာထဲမှာပဲ နေသည်။ သို့သော် မနက်လင်းသည်နှင့် ကျောင်းသို့ရောက်လာတတ်ပြီး ကိုရင်များ၊ ကျောင်းသားကြီးများနှင့်အတူ ကျောင်းအတွင်းသို့ ကျွဲ၊ နွားများ မဝင်နိုင်ရန် စည်းကာခြင်း၊ ကျောင်းအတွင်း ပေါင်းပင် မြက်ပင်များ ရှင်းခြင်း၊ မလိုအပ်သော အပင်များကို ထင်းအဖြစ်ခုတ်လှဲခြင်းစသည့် အမှုကိစ္စများကို ဆောင်ရွက်ပေးတတ် သည်။ ဘဖိုး၏ဇနီးသည် အမေငြိမ်းအုံမှာလည်း ဆရာတော်အား သင့်လျော် လျှောက်ပတ်မည့် ဘောဇနအာဟာရများကို အထူးစီမံပေးတတ်သေး သည်။ ဘကြီးဘုန်းကြီးမှာ အရွယ်ခပ်ကြီးကြီး ပြောင်းဖူးဖက်ဖြူလိပ်ကြီး အမြဲတမ်း

ပါးစောင်မှာခဲ၍ သောက်နေတတ်ပုံကို ကျွန်မမျက်စိထဲ မြင်ယောင်လာမိ၏။
ထိုပြောင်းဖူးဖက်ဖြူလိပ်ကြီးများကို အမေငြိမ်းအံ့က နေ့စဉ် လိပ်ပေးရသည်။

ဘုရားပွဲ၊ ကျောင်းပွဲများရှိလျှင်တော့ ဘကြီးဘုန်းကြီးက လူရှေ့သူရှေ့တွင်
ပြောင်းဖူးဖက်လိပ်ကြီးကို မသောက်ပါ။ ခပေါင်းစီးကရက်ကို ကပ္ပိတန် ၅၀ ဝင်
ဘူးထဲဖောက်ထည့်ကာ ပရိသတ်ရှေ့တွင် ဟန်ပါပါ သောက်ပြုတ်တတ်ပါသည်။
ထိုအကြောင်းကို အတွင်းသိနေသော တပည့်ရင်း ဦးပန်းဆီက “အရှင်ဘုရားတို့
ဂေါတမမျိုးတွေက အကြွားတွေချည်းပဲ” ဟု ရယ်ကာမောကာ စလိုက်သော
စကားက ကျွန်မတို့ရွာတွင် ရာဇဝင်တွင်ကျန်ရစ်ခဲ့တော့သည်။

ဘကြီးဘုန်းကြီးမှာ တစ်နယ်လုံး တန်ခိုးထွားသည့် ဘုန်းတော်ကြီးဖြစ်သည်မို့
တစ်နေ့တစ်နေ့ ကျောင်းကိုလာကြသော ဧည့်သည်တွေက မနည်းလှပါ။
ကျောင်းပေါက်ဝတွင် အမြဲတမ်းလှည်းသုံးလေးစီး ချွတ်ထားတတ်သည်။ ထို
ဧည့်သည်များအတွက် မနက်လင်းသည်နှင့် ဆန်နှစ်ပြည်ချက်ဝင် ကြေးရေနွေး
အိုးကြီး သုံးလုံးဖြင့် ရေနွေးအိုးတည်ရသည်မှာ နေထွက်မှ နေဝင်သည့်တိုင် ကိုရင်၊
ကျောင်းသားများက အဆက်မပြတ် မီးထိုးနေရတတ်သည်။ ဧည့်သည်များအတွက်
ပဲလှော်ကြော်သုပ်၊ လက်ဖက်သုပ် စသည်တို့ကို အမြဲပြင်ဆင်ထားရတတ်သည်။
တစ်ခါတစ်ရံ ဧည့်ကောင်းစောင်ကောင်းများ ရောက်လာလျှင် ဦးအာစရက
အနှစ်နှစ်အလလ သိုမှီးထားသော ဘီစကစ်များ၊ ကိတ်မုန့်၊ မှိုတက်များကို ရေစို
လက်သုပ်ပဝါဖြင့် သုတ်၍ ပါးစပ်က တဖူးဖူးမှုတ်ကာ မှိုများကို စိတ်ရှည်လက်ရှည်
သုတ်သင်ဧည့်ခံတတ်သည်။ ဒါကလည်း တောဘုန်းကြီးကျောင်းပေမယ့် တို့မှာ
မြို့မုန့်တွေလည်းရှိသည် ဟု ဂုဏ်ယူကာ ဧည့်ခံခြင်းဖြစ်သည်။ ကျွန်မတို့က
မုန့်လှူလျှင်သိမ်းမထားဘဲ ဘုဉ်းပေးဖို့ လျှောက်ထားလျှင် ဆရာတော်က

“စားရက်နိုင်ပေါင်ကွာ ... တို့တောက မင်းတို့မြို့လို ဝယ်လို့ပြုလို ရသာ မှုတ်ဖူး ... မှိုတက်မှ တက်ကရော ထားရသာပဲ”

ဟု ပြန်မိန့်တတ်သေး၏။ ခုတင်ကြီးမြောက်ဘက် ဝါးထရံကလေး ခြားထားသော ကျောင်းတိုင်နှစ်ဘက်ကြားရှိ ဝါးကွပ်ပျစ်ဟောင်းကလေးပေါ်တွင် ခွေခွေကလေး ကျိန်းစက်နေသော ဆရာတော်ဦးအာစရကို ကျွန်မတို့သားအမိ တွေ့လိုက်ရပါသည်။ ကျွန်မတို့ရွာကတော့ ဦးအာစရကို ဦးဇင်းသိန်းဟုပင် နှုတ်ကျိုးနေကြသည်။ ဆရာတော်၏ လူနာမည်မှာ ကိုသိန်းဖြစ်၍ပင်။ ကျွန်မတို့သားအမိလည်း ကျိန်းစက်နေသော ဆရာတော်ကို ဝတ်ဖြည့်ကန်တော့လိုက်ကြသည်။ ပိန်လီအိုနဲ့ သွားရှာသော ဦးဇင်းသိန်းကိုကြည့်ရင်း ကျွန်မရင်ထဲ မကောင်းဖြစ်မိ၏။ ငယ်စဉ်တုန်းက သူ့ကြိမ်လုံးဒဏ်ကို ကျွန်မတို့ခံခဲ့ရသည် မဟုတ်လား။ ကျွန်မတို့လှုပ်ရှားသံကြောင့် ဦးဇင်းသိန်း နိုးလာသည်။ သင်္ကန်းကလေးကို ဝှေ့ယူရင်း ခွေနေရာမှ ထထိုင်ရှာသည်။

“ဦးဇင်း ... နေကောင်းရဲ့လား ဘုရား”

ကျွန်မက နှုတ်ဆက်တော့ ဦးဇင်းသိန်းက လက်ဝါးကလေးကို မျက်လုံးပေါ်အုပ်၍ ကြည့်သည်။ မည်သူမည်ဝါဟု ကွဲပြားပုံမရပါ။

“မန္တလေးက မမြတင်တို့ မထူးတို့ပါဘုရား”

အမေက လျှောက်လိုက်တော့မှ ဦးဇင်းက မှတ်မိသွားဟန်ဖြင့် ခေါင်းကလေးတုန်တုန်ဖြင့် ပြုံးရှာသည်။

“နင်တို့မလဲ ရွာမလာသာတောင် ကြာပြီကော”

“တင်ပါ့ဘုရား ... တပည့်တော်တို့လည်း မအားကြလို့ပါဘုရား”

“အေး ... အေး ... ဟုတ်မှာပေါ့ ဟုတ်မှာပေါ့ လူ့ဘဝဆိုသာကလည်း ဝိတ္ထာရတွေကလည်း များပါဘိသနဲ့ ... အင်း ... ကဲ ကဲ ကျောင်းပေါ်လာကြ ... ကိုရင်တောင် ဘယ်ရောက်သွားပါလိမ့်”

တောင်ရိုးကလေးထောက်ကာ ကျောင်းပေါ်တက်သွားသော ဦးဇင်းသိန်း နောက်မှာလိုက်ရင်း ကျောင်းလှေကားခုံအနားရောက်တော့ ကျွန်မခြေလှမ်းတွေ တုန်သွားမိပါသည်။ ကျွန်မတို့ငယ်ငယ်က ဘကြီးဘုန်းကြီး၏ အချစ်တော်ခွေးကြီး တိုက်မောင်းကို သတိရလိုက်မိ၍ပဲဖြစ်သည်။ တိုက်မောင်းသည် အမြဲတမ်း လှေကားခုံခြေသုတ်ဖုံးပေါ်တွင် လက်နှစ်ချောင်းရှေ့ပစ်ပြီး ဝပ်နေတတ်သည်။ ကျောင်းပေါ်သို့ တက်လာသူတိုင်းကို အမြဲဟိန်းတတ် မာန်ဖီတတ်သော ခွေးကြီးဖြစ်၏။ ဘကြီးဘုန်းကြီး သွားရာနေ့က တစ်ကောက်ကောက် လိုက်နေတတ်သော တိုက်မောင်းမှာ ဗမာခွေးချောကြီးတစ်ကောင်ဖြစ်သည်။ ရွာထဲသို့ ဘကြီးဘုန်းကြီးကြွလာလျှင် တိုက်မောင်းနှင့် ရွာခွေးများ ဟောင်ကြ၊ ကိုက်ကြ၊ ဆွဲကြသံကို အရင်ဆုံးကြားရတတ်ပါသည်။ ကျွန်မတို့ကလေးတွေ ကျောင်းဝိုင်းထဲ ဘယ်လောက်ဆော့ဆော့ တစ်ချက်ကလေးပင် လှည့်မကြည့်သော တိုက်မောင်းက ကျောင်းပေါ်ကိုတော့ တက်ခွင့်မပေးပါ။ လှေကားခုံနား ကပ်မိလျှင် တိုက်မောင်းကို သတိထားရသည်မှာ အမော။

“ဟဲ့ကောင်ကြီး ... ငါ့မြေးတွေကို မဆွနဲ့နော် ...”

ဘကြီးဘုန်းကြီးက အသံလှမ်းပြုလိုက်လျှင်တော့ တိုက်မောင်းက ငြိမ်နေတတ်သည်။ သို့သော် ဝင်းပြောင်နေသော မျက်လုံးစူးစူးကြီးတွေနှင့် လိုက်ကြည့်နေတတ်သည်။ ငယ်ကြောက်ဆိုတာ ဒါပဲဖြစ်မည်ဟု ကျွန်မ အတွေးဝင်လိုက်မိသေး၏။ အခုပင် တိုက်မောင်းကို ကျွန်မ သတိရနေသည် မဟုတ်လား။ တိုက်မောင်းအပြင် ကျောင်းတွင် ခွေးကြီး အကောင်နှစ်ဆယ်ခန့်

ရှိပါသည်။ ကြန်စုံ၊ ရန်လုံ၊ အောင်နက်၊ ဝိုင်းလုံ၊ တိုးပွား စသည့် ခွေးကြီးတွေကတော့ ကျွန်မတို့ကလေးများနှင့် အရောတဝင်ရှိသည်။ တိုက်မောင်းကတော့ ဘကြီးဘုန်းကြီး၏ အချစ်တော်ပီပီ သွေးကြီးလှ၏။ ခွေးကြီးများမှာ ကိုရင်၊ ကျောင်းသားများကို နေ့စဉ်မြင်တွေ့နေရသဖြင့် ဟောင်လေ့ဟောင်ထမရှိသော်လည်း ကျောင်းတွင်းသို့ လူစိမ်းဝင်လာလျှင်တော့ တစ်ပြုံတစ်မကြီးတစ်ခဲနက် ဟောင်ကြသည်။ လူအော်သံဟစ်သံပင် မတိုးတော့ပါ။ ထူးဆန်းသည်မှာ ကျောင်းသို့ လှူရန်တန်းရန် ဝတ္ထုပစ္စည်း ကိုင်ဝင်လာတာ မြင်လျှင်တော့ တစ်ကောင်ကမျှ မဟောင်ကြပါ။ ခွေးဟုဆိုသော်လည်း သိတတ်လွန်းပေစွာ ကျွန်မတို့ရွာက ကိုယ်ကျိုးရှိလျှင် ရန်မထောင်ရန်မတွေ့ ငြိမ်နေတတ်သူတို့အား ‘ကျောင်းခွေးတွေကျလို့တော်’ ဟု ပုံခိုင်းပြောတတ်ကြပါသည်။

ကျောင်းနောက်ဘက်တွင် ခွေးကျွေးသော စဉ့်အင်တုံကြီးများ အတန်းလိုက် ချထားသည်ကိုလည်း ကျွန်မမျက်စိထဲ မြင်ယောင်မိပါသေးသည်။ ကျောက်မြောင်းမှ တကန်တက မှာယူထားသော စဉ့်အင်တုံ ဝါဝါကြီးများမှာ ခြောက်လက်မခန့်နှင့် အဝန်းတစ်ပေကျော်ကျော်ခန့် ရှိမည်ထင်ပါသည်။ ထိုစဉ့်အင်တုံကြီးများကို ဦးစင်းသိန်းကိုယ်တိုင် အုန်းဆံဖတ်များဖြင့် နေ့စဉ် ဆေးကြောပွတ်တိုက်ပြီး မှောက်ထားတတ်၏။ ဘုန်းကြီးများ၊ ကိုရင်များ ဆွမ်းစားအပြီး ကြေးမောင်းရိုက်လိုက်လျှင် တစ်ကျောင်းလုံး နေရာအနှံ့မှ ခွေးများ အူကြ ဟစ်ကြတော့၏။

“ခွေးအူသံများ သေချာ နားထောင်ကြည့်ဟဲ့ ... မတူဘူးရယ် ... ခွေးအူသံ သုံးမျိုးသုံးစားရှိသယ် ... မကောင်းဆိုးဝါးကို မြင်လို့ အူသယံအသံက ရင်ခေါင်းသံပါသယ် ... ပုလိပ်တို့ ရဲတို့လို မမြင်စဖူး အဝတ်အစားနဲ့ ရွာထဲဝင်လာသောမြင်လို့ အူသံကတစ်မျိုး ... အူဟောင်ဟောင်သာ ... ဟောကျောင်းက ဆွမ်းစားမောင်းရိုက်လိုက်လို့ အူသံကျတော့ ဝမ်းသာလို့ အူသယံအသံ

... ပေါ့ပေါ့ပါးပါးနဲ့ လွင့်ထွက်လာသာ ... သူတို့ အစာစားရတော့မှာဆိုပြီး ဝမ်းသာလို့အူသာ ... အဲသာ သာခုခေါ်သဲ့ အသံပဲဟဲ့”

အမေကတော့ ခွေးအူသံကိုပင် ဤသို့ မှတ်ချက်ပေးတတ်သည်။ ဆွမ်းကျွန်၊ ဟင်းကျွန်များကို ဦးဇင်းသိန်းက ကျောင်းဟင်းလေးအိုးကြီးထဲ ထည့်တန်ထည့်ပြီး ဇလုံကြီးတစ်လုံးဖြင့် နယ်ဖတ်ကာ စဉ်အင်တုံကြီးများတွင် တန်းစီထည့်ကာ တစ်ကောင်စီ နာမည်ခေါ်ကျွေး၏။ ကိုယ့်အလှည့်ကျသည့်ခွေးက အစဉ်လိုက် ဝင်စားကြသည်ကိုက ကြည့်၍ ကောင်းနေပါတော့သည်။

“ဟ ကိုရင်ရ ... ဘယ်သွားနေသာတုန်း ... သည်မှာ ဧည့်သည်တွေ လာသယ်”

ကျွန်မတို့ ဝတ္ထုပစ္စည်းကပ်လှူနေစဉ်မှာပင် ကိုရင်ကလေးတစ်ပါး အနား ရောက်လာသည်။ သင်္ကန်းဖြူဖျော့ဖျော့ကို ဖရိုဖရဲရုံထားသော ကိုရင်ကလေးကို ကြည့်ရသည်မှာ နွမ်းနွမ်းပါးပါး။

“ဒါ ဘယ်သူ့ အဆက်ထဲကတုံးဘုရား”

အမေမေးသည့် ‘အဆက်’ ဆိုသည်မှာ မျိုးရိုးအဆက်အနွယ်ကို ဆိုလိုခြင်း ဖြစ်သည်။

“လှရှင်မြေးလေး ... သူ့အမေက ကြည်ရွာက ... ဆုံးသွားရှာပါပြီ ... ဖအေ ကတော့ မစိန်ဘက်ကို ရွှေကျင်လိုက်သွားသယ် ... အိမ်မှာ ဘယ်သူမှမရှိလို့ ငါ့ကျောင်းပို့ထားခဲ့သာ ... တော်ပါသေးရဲ့ ... ငါ့မှာ လက်ကတုံးတောင်စေး လုပ်နေရလို့”

ကျွန်မတို့ရွာတွင် ဟိုတုန်းကလို ဘုန်းကြီးကျောင်းတွင် ကိုရင်ဝတ်ကာ စာဝါလိုက်မည့်သူမရှိတော့။ သာသနာ့ဘောင်တွင် တစ်နေ့မခိုနိုင်ကြတော့။ မိဘဝတ္တရား ရှင်ပြုပြီး တစ်လတန်သည် နှစ်လတန်သည် သင်္ကန်းကလေးဆီးပြီးသည်နှင့် ခြေသလုံးကို ရွံ့ထဲဗွက်ထဲ လူးလိုက်ကြတော့သည်။ ဟိုနယ် သည်နယ် ထွက်ကာ အလုပ်ရှာကြတော့သည်။ ရွာထဲမှာလည်း ကျွန်မတို့ ငယ်စဉ်အခါကလို လူတွေ စည်စည်ကားကား သိပ်မရှိကြတော့ပါ။ ဘဝဇာတ်ဆရာနှင့် ကံကြမ္မာမျက်လှည့်ဆရာတို့က ကျွန်မတို့ရွာကလေးကို အခြေအနေတွေ ပြောင်းလဲပစ်လိုက်ပြီကော။

အမေနှင့် ဦးဇင်းသိန်း စကားလက်ဆုံကျနေကြစဉ်မှာ ကျွန်မက ကျောင်းကြီးပေါ် လှည့်ပတ်ကြည့်မိသည်။ ကျောင်းနံရံပတ်ပတ်လည်တွင် ချိတ်ဆွဲထားသော ပန်းချီဆရာကြီးဦးချစ်မြ၏ ဗုဒ္ဓဝင်ကားများမှာ ဖုန်တွေ၊ ချေးတွေ အလိမ်းလိမ်းကပ်ကာ ရုပ်ပုံပင် မပီတော့ပါ။ ငယ်စဉ်ကတော့ သည် ပန်းချီကားများ၏ တန်ဖိုးကို နားမလည်ခဲ့ပါ။ ဖွားတော်မူခန်း၊ လေးတော်တင်ခန်း၊ တောထွက်ခန်း၊ ရာဟုလာ အမွေတောင်းခန်း စသဖြင့် ဇာတ်တော်တွေထဲက ရုပ်ပုံလွှာတွေလောက်ကိုသာ ကျွန်မ စိတ်ဝင်စားတတ်ခဲ့သည်။ ယခုအချိန်တွင် ဆရာကြီးဦးချစ်မြကိုယ်တိုင် ရေးဆွဲလက်မှတ်ထိုးထားသော ပန်းချီအနုပညာကို ကျွန်မ ခံစားတတ်ခဲ့ပြီ။ သို့သော် ပန်းချီကားတချို့မှာ စုတ်ပြတ်ပေါက်ပြဲ ထွက်ကုန်ကြသလို တချို့မှာလည်း တစ်ကားလုံး ဘာအရပ်တွေ ရေးခြယ်ထားမှန်း ပင် ခန့်မှန်း၍ မရတော့ပါ။ နှမြောစရာ ...။ နံရံကပ်ဗီရိုကြီး ထဲတွင် ပေ၊ ပုရပိုက်ထုပ်များ၊ ကမ္မဝါများ၊ ကျမ်းစာအုပ်များနှင့် တရားစာအုပ်များရှိသည်။ သည်စာအုပ်တွေကလည်း ကျွန်မတို့ငယ်ငယ်တုန်းကအတိုင်း နေရာမရွေ့စတမ်း ရှိမြဲရှိနေသည်။ နှစ်ရှည်လများ မလှုပ်မခြောက် နေလာခဲ့ရသဖြင့် မာကြောကျစ်ခဲနေပါတော့သည်။

“မထူး ... လာဟ ရေခွေးကြမ်းသောက်လှည့်ဦး”

ဦးဇင်းသိန်းက လှမ်းခေါ်သဖြင့် ရေခွေးပွဲနား ကျွန်မ သွားထိုင်လိုက်သည်။ ရေခွေးကရားထည့်သော ရေခွေးကြိမ်သေတ္တာကြီး၏ သက်တမ်းမှာ ကျွန်မတစ်သက်ပင် ကမည်မထင်တော့ပါ။ ကျွန်မငယ်ငယ် ကတည်းက ဘကြီးဘုန်းကြီးရှေ့မှာ အမြဲတွေ့ရတတ်သော ရေခွေးကြိမ်သေတ္တာကြီးမှာ အခုထိ ခိုင်တုန်းမြဲတုန်း ရှိနေသေးတာကို ကျွန်မ အံ့ဩနေမိ၏။ သည်ရေခွေးသေတ္တာ ကြိမ်ကွပ်လက်ရာမှာ ဘကြီးစိန်လက်ရာဖြစ်သည်။ ကျွန်မက သေတ္တာအဖုံးကိုလှန်၍ ရေခွေးအိုးကို ယူပြီး ငှဲ့လိုက်သည်။ စဉ်ရေခွေးကရား ဝဝဖြိုးဖြိုးကြီးမှာ စဉ်ရာတွေ အက်ကြောင်းလိုက်နေပြီ။ ရေခွေးကရားနှုတ်သီးဝမှာ လက်ဖက်ခြောက်ဆီတွေ ဝပြီး မည်းနက်နေသည်။ ကျောင်းတွင်းဗီရိုထဲမှာ ဓာတ်ဘူးတွေရှိသော်လည်း တစ်လုံးမှ အသုံးပြုဟန်မတူပါ။

“ဓာတ်ဘူးရည် မသောက်တတ်ပေါင်ကွာ ... ဘာဓာတ်တွေနဲ့ ငုံ့ထားမှန်းမှ မသိသာ ... ငတို့စဉ်ကရားထဲက အရည်က စိတ်ချရသယ် ... လက်ဖက်ခြောက်ကလေးများ နူးပွလာရင် ဆယ်စားရသာကိုက အရသာရှိနေသာ ... ဓာတ်ဘူးရည် သောက်ရသာ ရေခွေးမဝဘူးရယ် ...”

ရေခွေးသောက်ခြင်းအပေါ်မှာတောင် အယူအစွဲကြီးသော ဦးဇင်းသိန်းကတော့ တကယ့် တောဘုန်းကြီးပီပီ ဖြစ်တော့၏။ တစ်ခါက မြို့မှ တပည့်တပန်းများက ပန်းသီး လှမ်းလှူလိုက်တာကိုပင် သည်အတိုင်းစားရသည့် သစ်သီးမထင်။ ဟင်းချက်စားရသည့် အသီးထင်ပြီး ချက်စားသော ဦးဇင်းသိန်းပင်။ ဦးဇင်းသိန်းမှ မဟုတ်ပါ။ ကျွန်မတို့ရွာက လူတွေသည် ကိုယ်တစ်ခါမျှ မမြင်ဖူး မစားဖူးသော စားနေမကျသောအစာကို စားရမှာ စိုးရွံ့ထိတ်လန့်တတ်ကြသည်။ ဆရာတော် ဦးသောဘိတ ရှိစဉ်က အောက်ပြည်အောက်ရွာသွားရင်း အပြန်တွင် ခူးရင်းပင်

လက်ဆောင်ရလာသဖြင့် ကျောင်းထောင့်တွင် စိုက်ထားခဲ့ဖူးသည်။ နှစ်အတန်ကြာ၍ ခူးရင်းသီးတွေ သီးလာသောအခါ တစ်ကျောင်းလုံး အနံ့တွေ ကြိုင်လှောက်နေတော့သည်။ သည်အနံ့ကို မခံနိုင်သဖြင့် ကိုရင်တွေ၊ ကျောင်းသားတွေ မူးမော်အော်အန်ကုန်ကြသည်။ ကျောင်းဘေးက ဖြတ်သွား ဖြတ်လာ လုပ်သူတွေမှာ ခူးရင်းပင် အနားရောက်လျှင် နှာခေါင်းပိတ်ကာ အပြေးဖြတ်ကြသည်။

“ငတို့တစ်တွေ တောထဲကပြန်လာလို့ ကျောင်းနားရောက်ကာနီးပြီဆိုရင် ပါလာသယံ တဘက်ခေါင်းပေါင်းကလေး ဖြုတ်ပြီး နှာခေါင်းစည်းရသာအေရဲ့ ... နှာခေါင်းလုံအောင် စည်းသယံပြီး ဟိတ်ဆို တစ်ခါထဲ ဒုန်းစိုင်းပြေးသာပဲ ... တောထဲက အလုပ်လုပ်ရသာ မောလာရသယံအထဲ ရွာအဝင် ကျောင်းထောင့်က ခူးရင်းနံ့ကြီးက ဆီးပြီးကြိုလိုက်သာ သေချင်စော်ကို နံကရောပဲ”

ခူးရင်းသီးအပေါ် ကျွန်မတို့ရွာ၏ မှတ်ချက်ဖြစ်ပါသည်။

“သည်ခူးရင်းသီး ဘာမှတ်လို့တုန်းဗျ ... ဟိုမှာဆို တစ်လုံး ရာချီပေး ဝယ်စားရသာ ... လူချမ်းသာမှ စားနိုင်သယံအသီး ... လူဆင်းရဲ မစားနိုင်ဘူးကွ”

ကျွန်မတို့ ဘကြီးဘုန်းကြီးကတော့ ခူးရင်းသီး အလွန်ကြိုက်သည်။ သို့သော် တစ်ရွာလုံးက အနံ့မခံနိုင်၍ ခူးရင်းသီး သီးချိန်တွင် ကျောင်းသို့ မည်သူမျှ မသွား ကြပါ။ တစ်ရွာလုံးက ဝိုင်းဝန်းကန့်ကွက် ဆန္ဒပြကြတော့လည်း ခူးရင်းပင်ကြီးကို ခုတ်လှဲပစ်လိုက်ရပါတော့သည်။ သည်လိုဆိုတော့လည်း တစ်နယ်လုံး အာဏာစက် ပြင်းသော ဘကြီးဘုန်းကြီးက လက်လျှော့ပေးလိုက်ရသည် မဟုတ်လား။ ကျွန်မတို့ ရွာကလေးက ဟိုတုန်းကတည်းက ဒီမိုကရေစီ ရှိခဲ့သည်ကော။

“ဘာမှန်တွေတုံးဘုရား”

“မုန့်ခဲဖွယ်လေ ... မနေ့တုန်းကမှ မိကြည် လာလှူသွားသာ”

“ဘီစကစမို့တက်တို့ ကိတ်မုန့်မို့တက်တို့ရော ရှိသေးလားကိုယ်တော်”

အမေက သူ့မောင်ပဉ္စင်းကို စချင်၍ မေးလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

“မို့တက်ရထင်ထားလို့ မမြင်ဖူးသာတောင် ကြာပါပြီဗျာ ... နင်တို့ အခု လှူသယံ့မုန့်ရှိသပဲ ... ငါ့ကျောင်းလည်း ဘယ်သူမှ သိပ်မလာကြပါဘူး ... အေးလေ ... နင်တို့တစ်တွေတောင် မလာသာ ဘယ်လောက်ကြာပြီလဲ”

ဦးဇင်းသိန်းက မိန့်တော့ ကျွန်မရင်ထဲ နင့်သွားမိသည်။ ကျောင်းကြီးအိုအိုမှာ တစ်ပါးတည်း မလှုပ်မခြောက် မပျင်းမရိနေရရှာသော ရဟန်းအိုကြီးကိုကြည့်ရင်း ကျွန်မ မျက်ရည်ဝဲနေမိပါသည်။

“မထူး နင် အခု ဘိုးအုပ်စာတွေ ရေးနေသာဆို”

“တင်ပါ့ဘုရား”

“အင်း အင်း ကောင်းသယ် ကောင်းသယ် ... ဘာစာတွေရေးသာတုံး”

“တပည့်တော် စိတ်ထဲရှိတဲ့စာတွေကို ဝတ္ထုရေးပြီး မဂ္ဂဇင်းတိုက်တွေ လှမ်းပို့တာပါဘုရား”

“ဘာဝတ္ထုတွေတုံး ... ဗုဒ္ဓဝင်ဇာတ်တော်ထဲကလား”

ဦးဇင်းသိန်းကို ကျွန်မရေးနေသော ဝတ္ထုတွေအကြောင်းကို ရေလည်အောင် ကျွန်မ ရှင်းမပြနိုင်ခဲ့ပါ။ ဦးဇင်းသိန်းကတော့ ကျွန်မတို့သားအမိကို တွေ့ရသဖြင့် ဝမ်းသာနေပုံရသည်။ ကျွန်မတို့ပြန်တော့ ကျောင်းပေါက်ဝအထိ လိုက်ပို့ရှာပါသည်။

ကျောင်းမြောက်ဘက် သရက်ခြံကြီးထဲမှာတော့ သရက်ကင်းတွေ တဖြုတ်ဖြုတ်
ကြွေကျနေလေသည်။

(၈)

ညဦးပိုင်းကတည်းက မိုးကောင်းကင်ခပ်မြင့်မြင့်ဆီမှာ လကလေးတစ်ခြမ်း သာနေသည်။ လတစ်ခြမ်းစာ မှုန်ရီပိုးတဝါး အလင်းရောင်အောက်က ကျွန်မတို့ ရွာကလေးသည် မြူခိုးမြူငွေများ ရစ်သိုင်းထားသော သစ်တောအုပ်အုပ်ကလေးနှင့် တူလှသည်။ မသဲမကွဲ လရောင်အလင်းဖျော့ဖျော့ကို အားပြု၍ တလင်းလယ်ခေါင် တွင် နီးချောဖျာကြီးများခင်းကာ ကျွန်မတို့ဆွေမျိုးတစ်သိုက် စကားတွေ လှိုင်နေ ကြတော့သည်။ ရှေးဟောင်းနှောင်းနှောင်းဖြစ်များ။

“အမေ ... အခု မြန်မာလို ဘယ်နှရက်လဲ”

သောသောညံ့နေသော ဆွေမျိုးတစ်သိုက်၏ စကားသံတွေကြား ကျွန်မအသံ မတိုးသာတိုးသာ လှမ်းမေးလိုက်သည်။

“တပေါင်းလဆန်း ရှစ်ရက်တော် ... ဘာကိစ္စများပါလိမ့်”

သည်ရက်ကလေးကိုပင် အမေက စကားကြားချ ပြောလိုက်ရဟန်ရှိသည်။ မတွေ့တာကြာပြီဖြစ်သော သူငယ်ဖော်အတွားကြီးတွေနှင့် စကားကောင်းနေလိုက်ပုံများ။ ကျွန်မက တစ်ချက်ပြုံးမိရင်း လခြမ်းကလေးကို မော့ကြည့်လိုက်ပါသည်။ ဒါဆို လပြည့်ညနှင့် ရွာကလေးကို ကျွန်မ ဆုံတွေ့နိုင်သေးသည်။ ကျွန်မ ရွာတွင် အနေချင်ဆုံးရက်မှာ လပြည့်ရက်များဖြစ်သည်။ ကျယ်ပြောပြန့်ပြူးလှသော တလင်းပြောင်ပြောင်ကြီးဆီသို့ အားကောင်းလှသော မီးမောင်းကြီးထိုးထားသလို လင်းလက်ဖြာယှက်နေသော လရောင်အောက်မှာ ကျွန်မပျော်သည်။ လရောင်ဆမ်းထားသော ရွာကလေးမှာလည်း ဖွေးဖွေးလက်လက် ရှိနေတတ်သည်။ အထူးသဖြင့် ကလေးဘဝက ကျွန်မ၏ကမ္ဘာလောကကြီးထဲ ချက်ချင်းရောက်သွားရသလို ခံစားရတာမျိုး အခုတစ်ပြန် ပြန်ခံစားကြည့်ချင်လှသည်။

“ဗျို့ မမြတင်တို့သားအမိ ... ရေခွေးသောက်ရအောင်ဗျို့။”

ခြံတံခါးပေါက်ဆီက လှမ်းအော်သံကြောင့် ကျွန်မလက်ထဲက လက်နှိပ်ဓာတ်မီးဖြင့် လှမ်းထိုးကြည့်လိုက်သည်။ ဖျင်တဘက်စောင် အနီကြားကြီးကို တစ်ကိုယ်လုံးသိုင်းရစ်ကာ ခြုံထားသော ဘကြီးချောက အိမ်ဝင်းထဲသို့ စိုက်စိုက်စိုက်စိုက်နှင့် ဝင်ချလာသည်။

“ဘကြီးချော ချမ်းလို့လား စောင်ကြီးခြုံလာတာ”

“ချမ်းလို့ရယ်ဘာရယ် မဟုတ်ပါဘူးဟာ ... လေကလေး ဟူးသာနဲ့ ... ခြုံထားရသာ ... တော်ကြာ လေမိလို့ ဖျားရင်နာရင် ဆေးဖိုးကုန်လှချည့် ငါ့တူမရာ ...”

ဘကြီးချောကတော့ ဟိုတုန်းကအတိုင်း စကားပြောလျှင် အာလျှာ ကောင်းကောင်းနှင့် အားရပါးရကြီးပြောမြဲ။ ဘကြီးချောသည် စာချိုးစာစပ်ကလည်း ဝါသနာပါ။ ဗဟုသုတကလည်းရှာမှီး ဆိုသူမျိုးဖြစ်သည်။ နေရှင်နယ်ရေဒီယို ဟောင်းကလေးတစ်လုံးကို လိုင်းပေါင်းစုံဖြင့် နားထောင်တတ်သည်။ ကမ္ဘာကြီး၏ အကြောင်းအရာတွေကို သူသိတန်သလောက်သိပြီး သိထားသလောက် ဖောက်သည် ပြန်ချ တတ်သေး၏။

“ဟိုး အနောက်နိုင်ငံတွေမယ် နရူးရောဂါဆိုတာ ပေါ်နေသတဲ့ ... နွားတွေရူး လိုက်ကြစမ်း ဆိုသဟာများ သိန်းနဲ့သောင်းနဲ့ချီ ရူးသာဆိုပဲ ... ငတို့ဆီများ သည်ရောဂါ ရောက်မလာပါစေနဲ့ ဆုတောင်းရသာ အမော ... လူရူးသာ ကိုယ့်ဟာ ကိုယ်နေ ရသေး ... နွားရူးမှဖြင့် သွားကရောပေါ့ ... တစ်ကောင် ခုနစ်သောင်း ရှစ်သောင်းတန်သာဟ ... အရူးမခံနိုင်ပေါင်ကွာ ...”

“သောက်ကျိုးနည်းလို့ ... စင်ကာပူနိုင်ငံဆိုတာများ လူတွေသောက်ဖို့ ရေကို တကူးတက သင်္ဘောကြီးတွေနဲ့ ဝယ်သုံးနေရတာတဲ့ ... တော်သေးရဲ့ ... ငတို့ ရွာမယ် ဧရာဝတီမြစ်ကြီး ခြေကန်နေလို့။”

စသဖြင့် သူနားထောင်မိလိုက်သမျှသတင်းကို သူ့ဘာသာ ပြန်လည်သုံးသပ် ချက်များဖြင့် သတင်းဖြန့်တတ်သည်။

ဘကြီးချော သတင်းအဖြန့်ကောင်းသဖြင့် ကျွန်မတို့ရွာမှ အဖေတူ ကိုပေ တစ်ယောက် ရွာမှပြောင်းသွားခဲ့ရာ ယနေ့အထိ ရွာပြန်မလာတော့ပါ။

“အဲသည်တုန်းက ဥက္ကာပျံခဲကြီး ကမ္ဘာပေါ် ပြုတ်ကျတော့မယ် ငတို့ရွာလည်း လွတ်မှာဟုတ်ဖူးဆိုသယ့်သတင်းကို ကိုရင်ချောကလည်းပြောရော ငါ့မောင်ငပေမှာ နေစရာမရှိဘူး ... ကြောက်လွန်းလို့ ညညတောင် ထယောင်သယ် ... နောက်တော့

အစ်မ ငါ ရွာမနေရဲတော့ဘူး လွတ်ရာကျွတ်ရာ ငါပြေးပရစီ ဆိုသလိုပဲ ထွက်သွား လိုက်သာ ... အထက်မလယ်ဘက် ရောက်ကရော ... အခုတော့ မလယ်သူနဲ့ အိမ်ထောင်ကျလို့ ကလေးတောင် တစ်ကျိပ်ရှိသွား ... သင်း ရွာဘက်တောင် ဇောင်း မလှည့်ဘူးဟဲ့”

ကိုပေအစ်မအရီးသန်းကြည်က သူ့မောင်ကိုသတိရတိုင်း ပြောနေတတ်သည်။ ဘကြီးချောက ဟိုတုန်းက ပါတီကောင်စီခေတ် လူကြီးလည်း လုပ်ခဲ့ဖူးသည်။ သမဝါယမသင်တန်းကျောင်းလည်း တက်ခဲ့ဖူးသည်။ ဟိုတုန်းက လွယ်အိတ်ကြီး တလွယ်လွယ် လယ်ဂျာစာအုပ်ကြီးတကားကားနှင့်ပုဂ္ဂိုလ်က အခုတော့ စိပ်ပုတီး လည်မှာဆွဲ၍ ဘုန်းကြီးကျောင်းသို့ သွားနေရပြီ။ မနက်ခင်း အရက်မတက်မီမှာပင် သူ့အိမ်ကလေးထဲက ဘုရားဝတ်ရွတ်သံ၊ ကြေးစည်သံတွေ ကြားနေရတတ်သည်။ ဘကြီးချော၏ ဘုရားဝတ်ရွတ်သံကြားလျှင် အိပ်ရာမှလူးလဲထကာ တောထဲ အလုပ်ထဲသွားဖို့ ပြင်ကြရသည်။ ညတိုင်လျှင် ပဋ္ဌာန်း ဒေသနာတော် ရွတ်ဖတ်ခြင်း၊ ဂါထာတော်များရွတ်ဖတ်ခြင်းဖြင့် ရွာကိုအန္တရာယ်အပေါင်းမှကင်းလွတ်စေကြောင်း စည်းချပြီးအိပ်သည်။ သူဝါသနာပါရာ ရေဒီယိုကလေး ဖွင့်နားထောင်ပြီး သူ ထင်ရာမြင်ရာယူဆရာ ဝါဒတွေကို စကားလက်ဆုံကျသူကို ပြောနေတတ်သည်။ စာပေဗဟုသုတနည်းပါးသော ကျွန်မတို့ရွာမှာ ဘကြီးချောလို ရှေ့မီနောက်မီ သက်ကြီးဝါကြီးတစ်ယောက် ရှိနေခြင်းကို ကျွန်မ ဝမ်းသာအားရ ဖြစ်မိပါသည်။

“ပြောလို့သာပြောရသယ် ... ငါ့မှာ ဘကြီးကံပေးသယံ အမွေကလေးကြောင့် အခု လူကြီးသူမရယ်လို့ အိမ်ဦးကပြင် ထိုင်ခုံနေသာပေါ့ ... လူအိုများ အသိပညာ ကလေးမှမရှိရင် သာပြီး ချောင်ထိုးခံရသေးသဗျ ...”

ဘကြီးချောသည် ကျွန်မ၏အဘ ဘကံသာ၏ တပည့်ရင်းဖြစ်၏။ အဘက ရွာတွင် မင်္ဂလာစကားပြောရာတွင် နာမည်ရသည်။ စာတိုပေစကလေးကလည်း

ဝါသနာပါသည်။ သည်တော့ဘကြီးချောက အဘသွားလေရာနောက်က တကောက်ကောက်လိုက်ရင်း တပည့်ခံသည်။ ကျွန်မတို့ရွာတွေမှာ လယ်မှု၊ မြေမှုတွေ ဖြစ်ကြတော့ အဘနှင့် ဘကြီးချောတို့က ရွာကို ဦးဆောင်ပြီး မြင်းခြံမြို့ အထိ တက်၍ အမှုသင်းက ရှင်းခဲ့ကြရသည်။ ကျွန်မတို့ရွာနှင့် ရုံးစိုက်ရာ မြင်းခြံမြို့က ခြောက်တိုင် ခုနစ်တိုင်ခန့်သာဝေးသည်။ သို့သော် ရွာသူရွာသားများ ထဲမှ တချို့မှာ မြင်းခြံမြို့ကိုပင် မရောက်ဖူးဘဲ သေသွားရသူတွေရှိသည်။

“ကိုဖိုးဝတို့များအေ ... လူဖြစ်ရုံးချက်တော့ ... မြို့ကို တစ်ခေါက်မရောက်ဖူး ဘဲ သေသွားရရှာသယ် ...”

ဟုပင် ယူကျုံးမရ ဆိုတတ်ကြပါသေးသည်။

မြို့ကိုရောက်ဖူးအောင် တကန်တက သွားကြည့်ကြသူတွေလည်းရှိ၏။ ကျွန်မ ဒွေးလေးများဖြစ်ကြသော ဒွေးချိုနှင့် ဒွေးပိုတို့ညီအစ်မ မြို့ကိုတက်ကာ မြို့စာများ လျှောက်စားကြည့်ကြပုံကတော့ ရွာမှာ ရာဇဝင်တွင်လျက်ရှိပါသည်။

“မြို့သွားသာအရေးမကြီးဘူး ... မအေးချိုတို့ မအေးပိုတို့ ညီအစ်မလို ဖြစ်ခဲ့ ကြဦးမယ် ... အအေးဆိုင်ကြီးထဲဝင်သယံ့ပြီး ဖာလူဒါနှစ်ခွက်ကိုငွေပေးမှာ သယံ့ပြီး လေပန်ကာအောက် ထိုင်စောင့်နေကြတာတဲ့ ... ခဏနေတော့ ဟိုက ရေခဲရေဘူးနဲ့ ဖန်ခွက်နှစ်ခွက် အရင်လာချသာပေါ့ ... ဖာလူဒါကဖျော်နေတုန်း ... အဲသာ ရေခဲရေ တွေကို ငှဲ့သောက်ပြီး ... အမယ်လေး မြို့က ဖာလူဒါဖာလူဒါနဲ့ နာမည်ကြီး တစ်လုံးနဲ့နေပြီး ရေသောက်ရသယံ့ အတိုင်းပါပဲဟဲ့ အရသာ မစွဲချက်တော့ဆိုပြီး ချက်ချင်းထပြန်ခဲ့သလေ အ ပုံများ ...”

“ဒါတင်ဘယ်ကမလဲတော့ ... တောင်ရပ်ကသာဒင်က သူ့အဖေ ကိုမန်းစီကြီး နေမကောင်းဖြစ်လို့ အားဆေးမှာလိုက်သလေ ... ဂလူးကိုဆိုလား ... အဲသာကို

မအေးချိုတို့ညီအစ်မက မြင်းခြံဈေးထဲက ဆိုင်တွေကို တကူးကူး ရှိသလားလို့ လည်မေးသတဲ့ ... ဟိုက တကူးကူးဆေးရယ်လို့ မကြားဖူးတော့ မရှိဘူးချည်း ပြောကြသားပေါ့ ... အဲသဟာ မေးမရတော့ ညီအစ်မနှစ်ယောက် ဈေးထောင့်ထိုင်ပြီး သာဒင့်ကို မရှိသယံ့ဆေး မှာရပါ့မလားဆိုပြီး ကျိန်ဆဲနေကြ သတဲ့ ... အဲသနဲ့ ဆမိတ်ခုံက ကျောင်းဆရာ ဆရာဖုန်းနဲ့တွေ့လို့ ပြောပြတော့မှ ဆရာဖုန်းက စဉ်းစားကြည့်ပြီး ဟာ ဂလူးကို့ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်ဆိုပြီး ဝယ်ပေးလိုက်ရသလေ ... ဖြစ်ရပုံများ”

သည်လို ရာဇဝင်မှာစာတင်သွားသော အဖြစ်အပျက်ကလေးတွေကို ရွာက ပုံခိုင်းပြောဆိုတတ်ကြပါသည်။ အခုတော့ ကျွန်မဒွေးလေးနှစ်ယောက်စလုံး မရှိကြ တော့ပါ။ သို့သော်လည်း ပုံခိုင်းတွေက သားစဉ်မြေးဆက်အထိ ပါလာသည်။ လူသေသော်လည်း ရာဇဝင်မသေသော ကျွန်မတို့ရွာကလေးပါပေ။

“မမြတင် ... လာလေဗျာ ရေနွေးသောက်ကြရအောင်”

“သည်မှာ ဝိုင်းကောင်းနေလို့ ကိုရင်ချောရေ ... တော့တူမသာ ခေါ်သွား”

အမေက သူ့စကားဝိုင်းကို ဖျက်ရမှာစိုးသဖြင့် ကျွန်မကိုသာ တွန်းထိုးထည့် လိုက်သည်။ ဘကြီးချောတို့အိမ်က ကြီးတော်တို့အိမ်နှင့် ဓားလွယ်ခုတ် လမ်းသာ ခြားသည်။ ဘကြီးချောက အိမ်ရောက်တော့ သူ့သမီး အကြီးမကို အမေထံသို့ ပြောင်းဖူးပြုတ် တစ်ပန်းကန်နှင့် မြေပဲလှော်တွေ အပို့ခိုင်းလိုက်သည်။

“စားဟ မထူး ... တို့တောတော့ ပေါ်တုန်းပေါ်ခါကလေး ကျွေးရသာပဲ ... ညည်းတို့မြို့လိုတော့ ကာဖီတွေ လက်ဖက်ရည်ချိုတွေ မတိုက်နိုင်ဘူးပေါ့ဟာ ...”

ပေါ်တုန်းပေါ်ခါဆိုသည်မှာ သည်နေ့မှ ရိတ်ကြသိမ်းကြသော ပြောင်းဖူး၊ မြေပဲ၊ ကန်စွန်းဥ စသည့် လတ်လတ်ဆတ်ဆတ် သစ်ဥသစ်ဖုတို့ကို ဆိုလိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

“အို ... ဘကြီးချောကလည်း ကျွန်မက မြို့မှာမစားရတဲ့ တောစာတွေကို ပိုကြိုက်တာ ... ကျွန်မငယ်ငယ်ကဆိုရင် တောထဲမှာ မြေပဲသီးအစိုတွေ ဖုတ်ဖုတ် စားရတာများ ... ပြီးတော့ ကုလားပဲပင်ဆိုတာ အပင်နုတ်တဲ့ပြီး အပင်လိုက်မီးရှို့ ပစ်လိုက်တာပဲ ... ကုလားပဲပင်တစ်ပင်လုံး ပြာကျပြီဆိုရင် ကုလားပဲဆံ ကလည်း ကျက်ကရောပဲ အံကျ”

ကျွန်မက ဘကြီးချော အားရအောင်ပြောပြီး ပြောင်းဖူးပြုတ်ကြီးတစ်ဖူးကိုယူ၍ အားရပါးရ စားပြလိုက်ပါသည်။

“ငါ့တူမကို အဲသည်တောစိတ်မပျောက်လို့ကို ဘကြီးကချစ်သာ ... ငါ တစ်လောတုန်းက မိထိုက်တို့အိမ်က ဘိုးအုပ်ထဲမှာ ညည်းစာပါသယ်ဆိုလို့ ငှားပြီး ဖတ်ရသေး ... ဘုန်းကြီးပျံပွဲအကြောင်း ရေးထားသာအေ ... ငါဖြင့် ညည်းအဘ ကိုဝန်ကို လွမ်းချက်တော့”

ကျွန်မငယ်စဉ်က တွေ့ကြုံခဲ့ဖူးသော ကျွန်မတို့နယ်က ဘုန်းကြီးပျံပွဲများ အကြောင်းကို ‘ကျား’ ဝတ္ထုတိုကလေးတစ်ပုဒ် ရွှေအမြဲတေမဂ္ဂဇင်းမှာ ရေးခဲ့ဖူးသည်။ သည်ဝတ္ထုကလေးထဲက ဇာတ်ကောင်များမှာ ကျွန်မဖန်တီးထားသော ဇာတ်ကောင် များ မဟုတ်ပါ။ နဂိုရှိပြီးသား ဇာတ်ကောင်များကို ကျွန်မက ဝတ္ထုတိုကလေး ဖြစ်အောင် ဖန်တီးခြင်းသာဖြစ်၏။ ကျားဝတ္ထုတိုထဲမှ ဘကြီးဦးဝန် ဆိုသည်မှာ ကျွန်မအဘနှင့် ညီအစ်ကိုတစ်ဝမ်းကွဲ တော်စပ်သည်။ အမေတို့ ကြီးတော်တို့က ကျွန်မတို့ရှေ့မှာ ဦးဝန် ဦးဝန်နှင့် ခေါ်ကြသောကြောင့် ကျွန်မတို့မောင်နှမ တစ်တွေက ဦးဝန် ဟု လိုက်ခေါ်ကြရာမှ ပါးစပ်အကျင့် ဖြစ်သွားရတော့၏။

ဘကြီးဦးဝန်က ကျွမ်းပစ် ကျွမ်းထိုးကောင်းသည်။ ရှေ့ကျွမ်း၊ နောက်ကျွမ်းကို လေးငါးဆယ်ပြန်မက ဆက်တိုက်ပစ်နိုင်သလို ဘေးတိုက်လက်ထောက်၍ ဝါး နှစ်ရိုက် သုံးရိုက်ခန့်ရောက်အောင် မနားတမ်း တလွှားလွှား ခုန်ပြနိုင်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ကျွမ်းကို ခပ်မြောက်မြောက်ကလေး ခုန်လိုက်ရင်း လေထဲမှာပင် နှစ်ပတ်သုံးပတ် လှည့်ပြနိုင်သည်။ ကျွန်မတို့ကလေးတွေ မဆိုထားနှင့်၊ လူကြီး တွေပင် ဘကြီးဦးဝန်မို့ ကျွမ်းပစ်ပြလျှင် ပါးစပ်အဟောင်းသားနှင့် ရင်သပ်ရှုမော ရှိကြရသည်။

ကျွန်မတို့ မြင်းခြံမြောက်လက်နယ် ကျေးရွာများတွင် ဘုန်းကြီးပျံပွဲဟု ဆို လိုက်လျှင် ဘုရားပွဲ၊ ကျောင်းပွဲ၊ အလှူပွဲများထက် ပို၍ စည်ကားသည်။ တစ်ရွာ တစ်ရွာ အပြိုင်အဆိုင် ကုသိုလ်ယူ လုပ်လေ့လုပ်ထ ရှိကြပါသည်။ ဧည့်ခံ မဏ္ဍပ် (တည်းကျောင်း) ကြီးတွေ အပြိုင်အဆိုင်ထိုးကာ ကောင်းပေဆိုသည့် ဧယင်ကျူး မင်းသမီးကိုငှား၍ ဆိုင်းကြီးဝိုင်းကြီးနှင့် ပူဇော်တတ်ကြသည်။ တည်းကျောင်းထဲသို့ ဝင်လိုက်လျှင် အပေါ်က မိုးထားသော ထန်းလက်နဲ့မွှေးမွှေးကို ရှူရှိုက်ရသည်ကပင် အမောပြေစေသည်။ ဘုန်းကြီးက မည်သည့်အချိန်တွင် ပျံတော်မူသည်ဖြစ်စေ၊ နွေရာသီပဲသိမ်းချိန် တပေါင်းလတွင် ကျင်းပလေ့ ရှိပါသည်။ ပဲသိမ်းပြီး ယာခင်း ကွက်လပ်ကြီးများက ဘုန်းကြီးပျံပွဲတော်ကွင်းကြီး ဖြစ်သွားပါသည်။ သည်ကွင်း ကျယ်ကြီးထဲတွင် ဟိုရွာသည်ရွာက တည်းကျောင်းတွေက ဆယ်ကျောင်း ဆယ့်ငါးကျောင်း၊ ဘုန်းကြီးအလောင်းတော်ကို ပြာသာဒ်ပေါ်တင်၍ အကွက်နင်း ပူဇော်ကြသည့် သိုင်းအဖွဲ့တွေက ဆယ်ဖွဲ့ ဆယ့်ငါးဖွဲ့။ သည်ကြားထဲ ရွာတွေက ကိုယ်ပိုင်ရာနိုင်ရာ လှော်ကား၊ ယိမ်း၊ ထိုးဇာတ်၊ ကြည့်ချင်ပွဲကလေးများဖြင့် တကန်တက လာရောက်ပူဇော်ကြပါသေးသည်။ အညာနေ့ပူပူအောက်တွင် ဖုန်တလုံးလုံး၊ လော်စပီကာသံ တညံ့ညံ့၊ ချွေးနံ့ တလှိုင်လှိုင်ဖြင့် ကြက်ပျံမကျ စည်ကားသိုက်မြိုက် လွန်းလှပါသည်။

ကျွန်မတို့နယ်တွင် နာမည်ကြီးလှသော ဂင့်ဂဲရွာမှဦးသန်း၏ အရုပ်ကြီးများက ဘုန်းကြီးပျံကွင်းလယ်တွင် နေရာယူထားတတ်ပါသည်။ ကောက်ရိုးများကို စုကာ စည်းကာ၊ ထုံးကာဖွဲ့ကာ၊ ချည်ကာနှောင်ကာဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော ကောက်ရိုးရုပ်ကြီးများမှာ ထန်းပင်ကြီးတွေလောက်ရှိသည်။ ခေါင်းပေါင်းကြီးပေါင်းကာ ပုဆိုးကွက်ထောင့်ကြီးဖြင့် ပြောင်းဖူးဖက်လိပ်ကြီး ခဲနေသော ကောက်ရိုးရုပ်ကြီးကို မော့ကြည့်ရသည်ကပင် ခေါင်းပေါင်းပြုတ်လှမတတ်ဖြစ်သည်။ ဆီမီးခုံရွာက လှော်ကား၊ ကြည်ရွာက နှစ်ကိုယ့်တစ်စိပ်အက၊ မရိုးကုန်းရွာက ဦးရွှေရိုးဒေါ်မိုးအက စသဖြင့် ရှိကြရာ ကျွန်မတို့ ဥဒယရွာကတော့ ‘မရွှေဥ ကျားချီခန်း’ သရုပ်ပြဇာတ်မှာ အလွန်နာမည်ရသည်။ သည်လို ပူဇော်သည့်နေရာမှာတော့ ကျွန်မတို့ရွာကို ယှဉ်ပြိုင်နိုင်သောရွာ မရှိခဲ့ပါ။ ဒါကလည်း ကျွန်မတို့အဘဦးဝန်ကြောင့်ပဲ ဖြစ်ပါသည်။

ဘကြီးဘုန်းကြီးကျောင်းတွင် ကျားဝတ်ရုံကြီးရှိသည်။ ဆရာတော့စိတ်ကူးဖြင့် ဇာတ်တိုက်ထားသော ‘မရွှေဥ ကျားချီခန်း’ သရုပ်ပြဇာတ်အတွက် ဘကြီးဦးဝန်ကို ကျားအဖြစ် သရုပ်ဆောင်ရွေးခဲ့၏။ ဘကြီးဦးဝန်က ကျားဝတ်ရုံကြီးကို ဝတ်ပြီး လှည်းအစီးနှစ်ဆယ်၊ သုံးဆယ် အတန်းလိုက်ကြီးကို ရှေ့ကျွမ်းနောက်ကျွမ်းများ ပစ်ကာ ခုန်ခုန်ကူးပြီး မရွှေဥကိုသွားချီဖို့ ဟန်ရေးပြသည်။ ထိပ်ဆုံးလှည်းပေါ်တွင် ကနတ်ပန်းများဖြင့် အကွက်ဖော်ထားသော ရက်ကန်းစင်ကြီးကိုတင်ပြီး မရွှေဥအဖြစ် သရုပ်ဆောင်သော ဘကြီးချိုမှန်းက ရက်ကန်းခတ်နေဟန် သရုပ်ဆောင်ရသည်။ ရက်ကန်းစင်ပေါ်မှာလည်း တကယ့်ရက်လက်စ ချည်ခင်တွေ တန်းလန်း။ ကျွန်မ၏ အစ်ကိုနှစ်ဝမ်းကွဲ တော်စပ်သော ကိုရွှေသီးနှင့် ကိုငွေသီးတို့ ညီအစ်ကိုက နတ်ဝတ်နတ်စားများ ဝတ်ထားကြသည့် တောင်ပြုံးမင်းညီနောင်လုပ်ကြသည်။ နတ်ဝတ်နတ်စားဆိုသော်လည်း တောက်တောက်ပပမဟုတ်။ ခပ်နွမ်းနွမ်း မင်းသားဝတ်နှင့် ဗောင်းတော်မှာ အစနှစ်စထုတ်ထားခြင်းဖြင့် ရယ်ဒီမိတ်နတ်

ဖြစ်နေကြရခြင်း ဖြစ်၏။ တကယ့်ဇာတ်အသားက မရွှေ့နှင့် ကျားထံမှာရှိသည်။ မင်းနှစ်ပါးက ဇာတ်ပို့များသာ။

ဘိုးချိုမှန်းကြီးက မင်းသမီးအဝတ်အစားဖရိုဖရဲနှင့် ဆံထုံးအတုကြီးကိုထုံး ထားသည်။ မိတ်ကပ်ပါးအိုနီတွေနှင့်အပြိုင် နှုတ်ခမ်းထူထူကြီးကို ဆေးဆိုးထား လိုက်သည်မှာလည်း ရဲ့ပဒေါင်းခတ်လို့။ ပခုံးထက်မှာ တန်းလန်းတန်းလန်း ကျနေသော ဆံမြိတ်ပွပွကားကားကြီးမှာလည်း ခေါင်ရမ်းပန်းနီနီရဲရဲကြီးက ကားကားစွင့်လို့။ နတ်ညီနောင် ကိုရွှေသီးတို့ညီအစ်ကိုက စကားတွေ ပေါက်တတ်ကရပြောကာ ပရိသတ်ကို တဝေါဝေါနှင့် ပွဲကျစေသလို ဘိုးချိုမှန်း ကလည်း ရက်ကန်းစင်မှ ထိုင်ရာမထ အမူအယာပေါင်းစုံနှင့် ဟာသတွေ လုပ်ပြ သေးသည်။ ဘကြီးဦးဝန်ကတော့ ဇာတ်ရဲ့အဓိကသရုပ်ဆောင်။ မရွှေ့ကို ကျားကချီဖို့ နောက်ဆုံးလှည်းပေါ်က ဆိုင်းဝိုင်းက ဗိန်းမောင်းတိုက်လိုက်လျှင် တလွှားလွှားနှင့် ကျွမ်းတွေပစ်ကာ လှည်းတစ်စီးကနေတစ်စီး ခုန်ပျံကျော်လွှား၍ မရွှေ့ဆီ အရောက်သွားသည်။ အနားရောက်ပြန်တော့ မချီသေးဘဲ နောက်ကို တစ်ကြော့ပြန်ခုန်လာသည်။ တစ်ခါ မရွှေ့လက်မောင်းကို ကိုက်ဆွဲဟန်ပြုလျှင် ဘိုးချိုမှန်းက လက်တွေတဆတ်ဆတ်တုန်ကာ အလိုက်သင့် သရုပ်ဆောင်ပြတတ် သည်။

ရွာအထွက်ကတည်းက စလိုက်သည့်ဇာတ်လမ်းမှာ ဘုန်းကြီးပျံကွင်း အဝင်စပ် ရောက်တော့မှ မရွှေ့ကို ကျားကတကယ်ချီလေသည်။ သည်အချိန်မှာတော့ ဆိုင်းဝိုင်းက ဗိန်းမောင်းအကြမ်းတိုက်၊ ကိုရွှေသီးတို့ ညီအစ်ကိုကလည်း နတ်စိမ်းဘဝကနေ မခံချီမခံသာ ဖြစ်ပုံမျိုးပြ၊ ဘကြီးဦးဝန်ကလည်း မရွှေ့ကို ရက်ကန်းစင်မှ ဆွဲချကာ ခါးကိုကိုက်ချီပါလေတော့သည်။ ဘိုးချိုမှန်းက ခြေထောက်နှင့်လက်ကို အားပြုထောက်ထားရင်း ခါးကို ကျားက ကိုက်ချီသဖြင့် ဒရွတ်တိုက်ပါသွားဟန် ဆတ်ခနဲဆတ်ခနဲ တုန်၍တုန်၍ ပြလိုက်သောအခါ

ပရိသတ်မှာ အသည်းတွေအေးခနဲရင်တွေဖိုခနဲ ဖြစ်သွားကြတော့၏။ ကျွန်မတို့ ရွာက ဇယင်ကျူးမင်းသမီး ညံ့ချင်ညံ့မည်။ သိုင်းအဖွဲ့က သူတကာသိုင်းကို မမိလျှင် ရှိရမည်။ တည်းကျောင်း တခမ်းတနားမဆောက်နိုင်လျှင် ရှိရမည်။ သည်သရုပ်ဖော် ဇာတ်အပိုင်းမှာတော့ ကျွန်မတို့ရွာကို တုနိုင်သူမရှိ။ တစ်ခါလာမဲပြာပုဆိုးပေမယ့် ပွဲတိုင်းကျော်သော ဥဒယကျားဖြစ်တော့၏။

“ကိုဝန်ဘဝကလည်း သနားစရာတော့ အကောင်းသားကလားအေ့ ... သူ့ခမျာ မပုစွန်ဆုံးပြီးကတည်းက စိတ်တေလေပေါက်ပြီး ထင်သလိုနေတော့သာပဲ ... ယာထဲကိုင်းထဲလည်း ဆင်းချင်မှဆင်းသာ ... သည်တုန်းက တို့နယ်က ဘုန်းကြီးပျံ ဘယ်လိုပေါ့မှန်းမသိဘူး ... အဲသာ သူ့တစ်သက်ဖြင့် ကျားလုပ်စားသွားတော့သာ ပဲ”

ဘကြီးဦးဝန်၏ဇနီး အမေကြီးမပုစွန်ကို ကျွန်မတို့မမိလိုက်ပါ။ သို့သော် ကျွန်မငယ်ငယ်ကတည်းက အမေပုံခိုင်းတတ်သဖြင့် နာမည်ကိုတော့ ကျက်မိနေ သည်။ အလုပ်တစ်ခုကို ကျွန်မက နမော်နမဲ့လုပ်မိလျှင် အမေက ပုံခိုင်းတတ် ပါသည်။

“မပုစွန်လုပ် မလုပ်နဲ့”

သည်ပုံခိုင်းကို အမြဲပြောတတ်သဖြင့် ကျွန်မက မေးကြည့်ခဲ့ဖူးပါသည်။

“ဟောတော် ... မပုစွန်ဆိုသာ ကျားကိုဝန်မယားပေါ့ ... သူ့ အပျိုပေါက်တုန်း က သိပ်ပျာသာ ... မရိုးကုန်းဘုရားပွဲ သွားချင်လို့ မအေမသိအောင် ညကျမှ ခိုးလိုက်ရသာလေ ... အဲသာ လသာသာမှာ ကပြင်ပေါ် ဖွေးဖွေးကြီး မှန်မှတ်ပြီး ဆွဲလိုက်သာ မအေ့မျက်ခွက်ကြီး ဖြစ်နေပါရောလားအေ့ ... အဲသာကို ပြောသာပေါ့ ... ဒါ တို့ရွာက ပုံခိုင်း”

ကျွန်မတို့ ရွာရောက်လျှင် ဘကြီးဦးဝန်ကို ရှာဖွေပြီး ကျွမ်းပစ်ပြခိုင်းရသည်မှာ အမော။ ဘကြီးဦးဝန်က တစ်ခါတစ်ရံ စိတ်လိုလက်ရ ကျွန်မတို့စုရပ် ညောင်ပင်ကြီးအောက်လာပြီး နှစ်ပတ်ကျွမ်းသုံးပတ်ကျွမ်းတွေ ထိုးချင်ထိုးပြနေ တတ်သည်။ တစ်ခါတစ်လေကျတော့လည်း ကျွန်မတို့ကို အော်ငေါက်လွှတ်တတ် ပြန်သည်။ အမှန်မှာ ဘကြီးဦးဝန်၏စိတ်အခြေအနေကို ကျွန်မတို့ နားမလည်ခဲ့ခြင်း သာဖြစ်၏။ နောင် ကျွန်မ ကြီးပြင်းလာတော့ ခံစားနားလည် တတ်ခဲ့၏။

“ညည်းတို့အဘ ဦးဝန်က သူ့မယားသူ သိပ်ချစ်တာကလား ... ချစ်လွန်းလို့ မပုစွန်ကို ဘာအလုပ်မှ ခိုင်းသာမဟုတ်ဘူး ... မပုစွန်ကလည်း ကံကောင်းလွန်းလို့ ထင်ပါရဲ့ ... အသေစောရှာသယ် ... မပုစွန်ဆုံးသယံ့ညက ကိုဝန် ရွာမှာမရှိဘူး တစ်ရွာရောက်နေသာ ... မပုစွန်က ကောက်ကာငင်ကာ ဖျားနာပြီး သေသာလေ ... အဲသာ ရွာကနတ်ပြုစားသာလို့ ပြောကြသယ် ... မပုစွန်ကို ရွာက နတ်ကတော် မသန်းက တောင်ပြုံးမင်းညီနောင် ကောက်သယ်ဆိုပြီး နတ်ရေစင် သောက်ခိုင်းသာကိုးဟ ... ကိုဝန်က အသောက်မခိုင်းဘူး ... သူ့ မယားကို နတ်မယား အဖြစ်မခံနိုင်ဘူး ဆိုသယံ့ပြီး နတ်ဝင်မယ်ကြံရင် တွေ့သမျှလူကို အကုန် တိုင်းထွာလွှတ်သာပဲ ... မင်းညီနောင်ကိုလည်း သူ့ မယားမှ ရွေးကောက်ရပါ့မလား ဆိုပြီး အရွဲ့တိုက်သာ ... အိမ်မှာ ဝက်သားချည်း ချက်စားသာလေ ... မပုစွန်ကိုလည်း ကျွေးသာပဲ ... အဲသာနဲ့ လူတွေက ဝက်သားစားလို့ မပုစွန် သေသာလို့ ပြောကြသာ“

“ဒါဖြင့် ဘကြီးဦးဝန် ကျားလုပ်တော့ကော မင်းညီနောင်က မပြုစားဘူးလား”

“အဲသဟာ ပြောမလို့ဘဲ ငါ့တူမရဲ့ ... ကိုဝန်က ဟိုတုန်းက ကျွမ်းတွေဘာတွေ ဟုတ်တိပတ်တိပစ်တတ်သာမဟုတ်ဘူး ... ငါအသိဆုံးပေါ့ လူက လူညက်လူအေး ရယ် ... ဒါပေမဲ့ ငတို့ရွာက မရွှေဥကျားချီခန်း လုပ်မယ်ဆိုတော့ ဆရာတော်က

ကိုဝန်ကို တန်းရွေးသာပဲ ... သူကလည်း လိုလိုချင်ချင် လုပ်သာပါပဲ ... ကျားဝတ်စုံကြီးနဲ့ ဆရာတော့ကျောင်းမြောက်ဘက် သရက်တောကြီးထဲ ကျွမ်းထိုး ကျင့်နေသယ် ကြားတာပေါ့ ... ဒါပေသိသည်လောက်စွမ်းလိမ့်မယ်လို့ ဘယ်ထင်ကြပါ့မလဲ ... တကယ့်ပွဲကျတော့ဗျာ ရှေ့ကျွမ်းတွေ နောက်ကျွမ်းတွေ ဆိုသာများ ထောင်းထောင်းထလို့ ... ငါတောင် အံ့သြမိသေးတယ်ဆို ... အင်း ... ရွာက ပြောကြသဖြင့် ကိုဝန်ကို တကယ့်နတ်ကျားက ဝင်စီးသလိုလို ... ဒါတွေက ယုံရခက်ပါသယ် ငါ့တူမရယ် ... ကိုယ်မမြင်ရတဲ့ လောကသားတွေတော့ဖြင့်ရင် ဘကြီးကတော့ ကင်းကင်းနေချင်သာပဲ”

ပြောင်းဖူးဖက်လိပ်ကြီးကို ရှိုက်ရှိုက်ဖွာနေသော ဘကြီးချောကို ငေးကြည့်ရင်း ကျွန်မမျက်စိထဲမှာတော့ ဘကြီးဦးဝန်ကိုပဲ မြင်ယောင်နေမိသည်။ ဘကြီးဦးဝန် ဆုံးတော့ ရွာမှာ မရွှေ့ကျားချီခန်း သရုပ်ဖော်ဇာတ်လည်း တစ်ခန်းရပ်သွားခဲ့ပါသည်။ မရွှေ့နှင့်တောင်ပြုံးမင်းညီနောင်ကို ကြုံရာကျရာလူက သရုပ်ဆောင်နိုင်သော်လည်း ကျားလုပ်မည့်သူ မရှိတော့၍ဖြစ်သည်။ ကျွမ်းမပစ်တတ်တာ တစ်ခုတည်းနှင့်ပင် ကျွန်မတို့ရွာမှ ကျားဇာတ်လိုက်ကြီး ပျောက်ဆုံးသွားရတော့၏။ ကျားဝတ်စုံကြီးကတော့ ဘကြီးဘုန်းကြီးကျောင်းမှာ အခုထိ ရှိနေပါသေးသည်။ ဆွေးလှရော့မည်။

“မြေပဲလှော်ကလေး စားဦးဟ ... အစိုလှော်ကလေး ကြပ်ဆပ်ချိုအိလို့ဗျား”

ဘကြီးချောအပြောနှင့်ပင် ကျွန်မမှာအရသာရှိလှပါပြီ။ ဘကြီးချော၏ သမီးများက ကျွန်မကို ဝိုင်းပြီးကြည့်နေကြသည်။ ကျွန်မ ဝလာသည့်အကြောင်း၊ မမထိုက်တို့ထံမှ ကျွန်မစာများကို ဖတ်ရသည့်အကြောင်း၊ ရွာနီးချုပ်စပ်က လူတွေကို ကြွားရသည့်အကြောင်း စုံနေတော့၏။

“အင်း ... ညည်းကတော့ ဘကြီးကံမြေးအပီသဆုံးပါပဲအေ ... ငါကြားပါ သယ် ... ငတို့ရွာက လူတွေအကြောင်း ရေးနေသာဆို ငါ့အကြောင်းလည်း ရေးဦး ဟ”

အားပါးတရကြီးဆိုလိုက်သော ဘကြီးချောကို ဖျတ်ခနဲ ကျွန်မလှမ်းကြည့် လိုက်မိပါသည်။ အဘထံမှပညာသင်ယူခဲ့သည်ဆိုသော၊ ရွာလူကြီးအဖြစ် အနှစ် နှစ်ဆယ်လောက် တာဝန်ယူခဲ့သော၊ သားသမီးဆယ်ယောက်ကို လုပ်ကျွေးသမှု ပြုခဲ့သော၊ တောင်သူကြီးတစ်ပိုင်း လူကြီးတစ်ပိုင်း ဘကြီးချောအကြောင်းကို ကျွန်မ ရေးစရာတွေရှိပါသည်။ တစ်ချိန်က ရပ်ရေးရွာတာများကို ဦးဆောင်ဦးရွက် ပြုခဲ့သော သူတို့အတွေ့အကြုံကလည်း မသေးလှပါ။ လယ်လုပ်သူလယ်ပိုင်ရေး၊ လယ်ယာမြေသီးစားချထားရေး၊ အမတော်ကြေးရရှိရေး၊ ခေတ်ပြောင်း တော်လှန်ရေး စသည့် အရေးတော်ပုံထဲက သမိုင်းဇာတ်ရုပ်ဖြစ်ခဲ့သူ။ အင်္ဂလိပ်ခေတ်၊ ဂျပန်ခေတ်၊ အင်္ဂလိပ်ပြန်ဝင်ခေတ်၊ လွတ်လပ်ရေးရပြီးခေတ်၊ ရောင်စုံသူပုန်ခေတ်၊ အိမ်စောင့်အစိုးရခေတ်၊ ပြည်ထောင်စုအစိုးရခေတ်၊ တော်လှန်ရေးကောင်စီခေတ်၊ ပါတီကောင်စီခေတ် စသဖြင့်ခေတ်ပေါင်းစုံကို သူတို့ တွေ့ကြုံဖြတ်သန်းခဲ့ရဖူးသည်။ လလသသ၊ ပပကက၊ သမဝါယမ။ ဆန်တစ်ပြည်တစ်မတ် မှသည် ယနေ့ကာလအထိ အညာကျေးလက်၏ ရင်ခုန်သံတွေကို ရင်ဆိုင်မျှဝေ ခံစားခဲ့ရဖူးသည့် ဘကြီးချောအကြောင်းကို ကျွန်မ စာတစ်ပုဒ်တည်းဖြင့် ရေးဖွဲ့ဖို့ မလုံလောက်နိုင်ပါ။

“ဘကြီးချောအကြောင်းတွေကို ကျွန်မရေးမှာပါ ... ကျွန်မ တကယ်ရေးမှာပါ”

အဲသည်ညက အတော်ညဉ့်နက်မှ ကျွန်မပြန်ဖြစ်ခဲ့သည်။ ကျွန်မခေါင်းထဲမှာ တော့ ဘကြီးချော ပြောလိုက်သော စကားတွေထဲက အတွေးအခေါ်တွေ၊ ပုံရိပ်တွေ စီရီဖြင့် ပါလာသည်။ အိမ်ရှေ့တလင်းပြင် စကားဝိုင်းကတော့ တိုးမပေါက်နိုင် စည်ကားနေဆဲ။ စကားဝိုင်းမှာ ခဏဝင်ထိုင်ပြီး ကျွန်မ အိပ်ပျော်သွားခဲ့သည်။

အဲသည်ညက ကျွန်မ၏အိပ်မက်ထဲတွင် ကျားဝတ်ရုံကြီးနှင့် မားမားကြီးရပ်လျက်ရှိသော ဘကြီးဦးဝန်ပါသည်။ သရောကြီးခိုင်းသည့်နှစ်တွေမှာ ဘော့စကိုင်းရွက်တွေ၊ နဘူးရွက်တွေကို ပြုတ်စားနေကြသော ကျွန်မတို့ ရွာက လူတွေပါသည်။ ပြီးတော့ ဘကြီးချောလည်းပါသည်။

လကလေးတစ်ခြမ်းအောက်က မလင်းတစ်ဖုံလင်းတစ်ဖုံ ရွာကလေး၏ သန်းခေါင်ကာလကို အိပ်မက်များဖြင့် ကျွန်မ ဖြတ်သန်းခဲ့ရသည်ကော။

(၉)

“အောက် အီး အီး အွတ်”

ကျွန်မအိပ်ရာကအနီးမှာ လင်းကြက်တွန်သံတွေ ကြားနေရပြီ။ သည်လို တိတ်ဆိတ်အေးချမ်းသော ရွာကလေး၏ လင်းကြက်တွန်သံကို ကျွန်မ မခံစား ခဲ့ရတာ ကြာပြီ။ ဟိုအိမ်သည်အိမ်မှ ကြက်များကလည်း တခဲနက် တွန်ကြသည်မို့ အဆက်မပြတ် ရှိလှသည်။ သည်လင်းကြက်တွန်သံက နိဗ္ဗာန်ဆော်၊ ရွာဆော်တို့ ထက်ပင် ပို၍ ခရီးရောက်လှသည်။ တောလုပ်ငန်းခွင် သွားကြဖို့ တစ်ရွာလုံးကို ပုတ်နှိုးလိုက်သော အသံများပင် ဖြစ်သည်။ ကျေးလက်တောရွာများ၏ နံနက်ချိန်ခါ တေးသံသာလည်းဖြစ်သည်။ ကြက်တွန်သံကိုပင် ဗဟိုရိပြုနေရသော ကျွန်မတို့ ရွာကလေး၏ နာရီမောင်းခေါက်သံလည်း ဖြစ်တော့၏။

သည်လိုနေရာသီ ပဲသိမ်းချိန်က တောင်သူတွေအဖို့ အလုပ်လှိုင်လှိုင်ကြီးများကြသောအချိန် ဖြစ်သည်။ လုပ်ရကိုင်ရ အဆင်းရဲ့ အပင်ပန်းဆုံးကာလလည်း ဖြစ်သည်။ မိုးတွင်းမှာ ထွန်ကြထယ်ကြ၊ စိုက်ကြပျိုးကြ၊ တစ်ဆောင်းလုံး ပေါင်းလိုက်ကြ၊ ပိုးသတ်ကြနှင့်။ အခုလို သီးနှံပေါ်ချိန်မှာတော့ တောထဲက ထွက်သမျှ သီးနှံကို ရိတ်ဟယ်၊ သိမ်းဟယ်၊ သယ်ဟယ်၊ ပိုးဟယ်နှင့် အိမ်တလင်းထဲ အရောက်သယ်ကြရသည်။ တလင်းထဲ ရောက်ရုံနှင့် မပြီးပါ။ အခါမဲ့လာတတ်သော လေ၊ မိုးကလွတ်အောင် ကိုယ့်ကျီထဲ၊ ပုတ်ထဲ၊ တောင်းထဲရောက်ဖို့က ပိုအရေးကြီးပါသည်။ သည်တော့ ရသမျှ သီးနှံကလေးတွေကို တလင်းထဲခင်းပြီး ပဲနယ်ကြ၊ ပြာကြ၊ တီးကြ၊ လှန်းကြ၊ လှေ့ကြနှင့် တစ်နှစ်စာ အတွက် စုဆောင်းကြရသည် မဟုတ်လား။

“မမထိုက်တို့ တောသွားကြတော့မလို့လား”

ထမင်းအိုးတောင်း တပြင်ပြင်၊ ခေါင်းပေါင်းတတင်တင် လုပ်နေကြသော မမထိုက်တို့ ညီအစ်မကို ကျွန်မက လှမ်းမေးလိုက်သည်။

“အေး ... ညည်းအိပ်ဦးလေ လင်းမှလိုက်ခဲ့ ... တို့ မသိန်းထီတို့အကွက် မြေပဲ ဆွတ်ကြမှာ ... ညည်းသိသယ်မှုတ်လား ... သရက်တစ်ပင်အကွက်တွေလေ”

သရက်တစ်ပင်အကွက် ဆိုသည်မှာ ကျွန်မတို့ရွာ အရှေ့ခပ်လှမ်းလှမ်းမှ သရက်ရိုင်းပင်အိုကြီး တစ်ပင်တည်း ထီးတည်းရှိနေခြင်းကို အစွဲပြု၍ ခေါ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ရွာအပြင် ကိုးတောင်ပြည့်ဘုရားအနီးရှိ မြေကွက်များကို ဘုရားကုန်းအကွက်၊ ဟိုတုန်းက ခူကောင်တွေ အများကြီးကျသွားခဲ့ဖူးသော မြေကွက်များကို ခူကန်ကွက်၊ သင်္ချိုင်းကုန်းအရှေ့ဘက် ကြာပင်အိုင်ကြီးအနီးရှိ မြေကွက်များကို ကြာပင်အင်းကွက် စသဖြင့် ခေါ်ကြသည်။

“အင်း ... အင်း ကျွန်မသိတယ် လိုက်လာခဲ့မယ်”

ကျွန်မငယ်စဉ်ကလည်း သည်လိုပဲ အမြဲလိုက်သွားတတ်သည်။ ပဲသိမ်းချိန်မှာတော့ ကျီးစောင့်ကြက်နှင့်လောက်သာ ကျန်တတ်သော ရွာထဲမှာ လူသူတိတ်ဆိတ်နေတတ်သည်။ သည်တော့ လူသူတွေ စုဝေးသော တောသို့ ကျွန်မလိုက်၍ ဆော့တတ်ပါသည်။ တောထဲမှာ နွားကျောင်းကြ၊ ကောက်သင်းကောက်ကြရင်း ကျွန်မတို့ နွားစီးတမ်း ကစားသည်။ မြေဆဲခဲလုံးကြီးတွေနှင့် တစ်ယောက်တစ်ယောက် ထုကာ ခဲစစ်တိုက်တမ်း ကစားသည်။ ထင်းခြောက်တွေ စုပြီး မြေပဲသီးအစုံတွေကို မီးဖုတ်တမ်းကစားသည်။ ဆော့အားရ၍ မောလျှင်တော့ ကန်သင်းဆုံပေါ်တွင်ရှိသော ထမင်းအိုးတောင်း၊ ဟင်းအိုးတောင်းကို ဖွင့်စားသည်။ ထမင်းကြမ်း မာမာခဲခဲကြီးနှင့် ငါးပိထောင်း၊ ငါးပိကောင်မီးဖုတ်၊ ငရုတ်သီးအတောင့်လိုက်နှင့် ကြက်သွန်နီတစ်ကိုက် စားရသည်ပင်လျှင် မြိန်လိုက်သည့် ဖြစ်ခြင်း။ ပြီးလျှင် မြူအိုးထဲကရေကို တစ်ကျိုက်မော့သောက်လိုက်လျှင် နတ်သုဒ္ဓါကို မှီဝဲလိုက်ရသကဲ့သို့ အရာရာ ပြီးပြည့်စုံသွားရတော့၏။ ဒါသည်ပင်လျှင် တောထမင်း တောဟင်း ဖြစ်တော့၏။ တစ်ခါတစ်လေ အခင်းရှင်က ကောက်ညှင်းပေါင်း၊ မုန့်ဖက်ထုပ် အစရှိသည့် မုန့်ပဲသရေစာမျိုးကို ကျွေးတတ်သည်လည်း ရှိပါသည်။

“မထူးတို့သားအမိ နိုးကြပြီလား ... ထကြ ထကြ ... ကြီးတော် နွားနို့ကျိုထားသယ်”

မျက်စိကွယ်သွားသည့်နောက်တောင် ကြီးတော်က နွားနို့ကျိုနိုင်သေးသတဲ့လား။ ကြီးတော်ကတော့ သူ့မီးဖိုချောင်ကလေးကို အလွတ်ရနေပြီး ဖြစ်ဟန်တူသည်။ ကျွန်မလည်း နွားနို့တစ်ခွက်သောက်ပြီး တောထဲထွက်ခဲ့သည်။

“အမေ ... အတော်ကလေးနေမှ လိုက်ခဲ့ ... တောရကျောင်းတွေ သွားရအောင်လို့။”

တောထဲမှာတော့ လူတွေ ဖွေးနေသည်။ ခပ်လှမ်းလှမ်းမှနေ၍ ကျွန်မကို အော်ဟစ်နှုတ်ဆက်ကြတော့ ဘယ်သူဘယ်ဝါ မသဲကွဲဘဲ ကျွန်မကလည်း ပြန်၍ နှုတ်ဆက်လိုက်သည်။ မြေပဲခင်းစိမ်းစိမ်းတွေ ကြားမှာတော့ တစ်ကုန်းကုန်းနှင့် မြေပဲနှုတ်ကြ၊ ပဲရိတ်ကြ၊ နွားစာရိတ်ကြ တောလုပ်ငန်းကို ခေါင်းမဖော်စတမ်း လုပ်ကိုင်နေကြသော ကျွန်မဆွေမျိုးတွေ။ ကန်သင်းပေါင်ကိုခွ၍ လှည်းလမ်း ပေါက်နေသောလမ်းမှာ ထင်းခြောက်စည်းကြီးရွက်ပြန်လာသော အရွယ်တော် မိန်းမကြီးကို ကျွန်မတွေ့လိုက်ရတော့ အံ့ဩသွားမိ၏။

“မြပု ... မဟုတ်လား”

“ဟုတ်ပတော်”

မျက်နှာကို အုပ်မိုးထားသော ထင်းစည်းကြီးကြားကနေ ကျွန်မကို လှမ်းကြည့်သည်။ သူမှတ်မိပုံမရ။ ကျွန်မကလည်း တမင်မပြောဘဲ ရပ်နေလိုက်သည်။ ခဏနေတော့မှ လက်ဝါးနှစ်ဖက်ကို ဖြန်းခနဲ ရိုက်ချလိုက်ပြီး အော်ပါလေတော့သည်။

“မထူးမှုတ်လား ... တောက် ... အံ့ချက်တော့ ...”

ခေါင်းပေါ်က ထင်းစည်းကြီးကို ကန်သင်းပေါ်ပစ်ချပြီး ကျွန်မလက်တွေကို အားရပါးရ ဆွဲညှစ်ပါတော့သည်။

“ညည်းလည်း ဝိန်လိုက်တာ မြပုရယ် ... မနည်းကြီးကို ကြည့်ယူရတယ်”

“ဟုတ်သာပေါ့အေ ... ညည်းတို့လို ငြိမ်းမှမငြိမ်းဘဲ ... ငါကဖြင့် တစ်မေးထဲ မေးနေရသာပါအေ ... တောက် ... မထူးကြီး ... ချောလိုက် ခန့်လိုက်သယံ ကောင်မကြီး တောက် ... ဟင်း တွေ့ရသာ ဝမ်းသာချက်တော့အေ ...”

ကျွန်မကိုတွေ့ရတာ သူတကယ်ဝမ်းသာနေပုံရသည်။ တောက်တစ်ခေါက် ခေါက်လုပ်ရင်းက မျက်ရည်တွေလည်လာသည်။ မြပုသည် ကျွန်မနှင့် ဆော့ဖော် ဆော့ဖက် ရွယ်တူရွယ်တန်း ဖြစ်သည်။ အခုတော့ ဆံပင်မွှေး နီကြောင်ကြောင် ဖွာလန်ကြနှင့် မည်းနက်ပိန်လိုခြောက်ကပ်နေသော ပုံပန်းသဏ္ဍာန် တို့က ကျွန်မထက် အသက်ဆယ်ပြန်လောက်ကြီးသည် ထင်ရ၏။

“နေ့လယ်ကျမှ ညည်းတို့ဘက် လာခဲ့မယ် ... ကလေး ဘယ်နှယောက်ရပြီလဲ”

“တစ်ယောက်မှ မရှိတော့ဘူး”

“ဟင်”

ကျွန်မ အတော့်ကိုအံ့သြသွားသည်။ ကျွန်မရွာပြန်တိုင်း ကလေးတွေ တိုးလို တွဲလောင်းနှင့် ဖိုသီဖတ်သီ နိုင်လှသော သူ့ကို အမြဲလိုလို မြင်တွေ့နေခဲ့ရသည် မဟုတ်လား။

“ကဲ ... ကဲ သွားတော့ ညည်းမှာ ထင်းစည်းကြီးနဲ့”

“ကောင်မ ... ညည်း တကယ် နေ့လယ်လာမှာလား ငါ မြေပဲနဲ့ထန်းလျက် ကြော်ထားမယ်နော်”

ကျွန်မငယ်ငယ်က သူ ယူယူလာတတ်သော မြေပဲထန်းလျက်ကြော်ကို မက်စက်မှန်းသိ၍ ပြောခြင်းဖြစ်သည်။ မြပုသည် ငယ်စဉ်က ကျွန်မဆိုးမျိုးကို

အခံရဆုံး သူငယ်ချင်းဖြစ်သည်။ ငယ်ငယ်က ရုပ်ကလည်းဆိုး၊ ညစ်ကလည်း ညစ်ပတ်မို့ သူ့ကို ကျွန်မက အဖက်မလုပ်မှာ စိုးရှာသည်။ တစ်ဖက်နှင့် တစ်ဖက် အပြိုင်ကစားတော့မည်ဆိုလျှင် ကျွန်မနှင့် စန်းရီမက ခေါင်သူကြီးလုပ်ရသည်။ ကျန် နောက်လိုက်လုပ်ရမည့် သူတွေက နှစ်ယောက်တစ်တွဲ၊ နှစ်ယောက်တစ်တွဲ လူဖွက်ရသည်။

“နှင်းဆီနဲ့စပယ်” “ပတ္တမြားနဲ့မြ” “ရွှေနဲ့ငွေ” စသဖြင့် ဖွက်လာလျှင် ကျွန်မတို့က နှင်းဆီ၊ ပတ္တမြား၊ ရွှေ စသဖြင့် ရွေးရသည်။ ကိုယ့်အမည်မှည့်ခဲ့သူက ရွေးလိုက်သူဘက်တော်သား ဖြစ်ရသည်။ မြပုက ကျွန်မဘက်က အမြဲနေချင်သည်။ သူက ကျွန်မကို ချစ်ခင်သည်ကတစ်ကြောင်း၊ အကစားဖြစ်သော ကျွန်မဘက်က အနိုင်ရတတ်သည်ကတစ်ကြောင်းမို့ပင်။ ကျွန်မ ရှစ်တန်းလား၊ ကိုးတန်းလား အရောက်တွင် သူ အိမ်ထောင်ကျသည်။ ရသည့်ယောက်ျားက မဟန်သဖြင့် ဆင်းရဲမြဲဆင်းရဲ၊ ကံဆိုးမြဲ ဆိုးနေရရှာသော မြပုကို ကျွန်မ အလွန်သနားသည်။ သူ့ အကြောင်းကို နေ့လယ်ကျမှပဲ ကျွန်မ မေးရမြန်းရပေတော့မည်။

“ဟေး ... မထူး လာဟေ့”

မြပဲခင်းကြားထဲမှ ခေါင်းပေါင်းကြီးနှင့် မတ်တပ်ရပ်၍ အရိုးသိန်းထိက ကျွန်မကို လှမ်းခေါ်သည်။ တောထဲမှာတော့ တချို့အကွက်တွေက ပဲတွေနုတ်ပြီး၍ မြေသားတွေပင် ခြောက်အက်နေပြီ။ ထိုသို့သော အခင်းလပ်တွေကြားတွင် တောင်းကလေးတွေ ခါးစောင်းချိတ်ပြီး ကောက်သင်းကောက်နေကြသူတွေရှိသည်။ ကောက်သင်းကောက်ကလည်း သေချာစေ့စပ်စွာ ဇွဲခတ်၍ကောက်လျှင် တစ်နှစ် မြေပဲနှစ်တောင်း သုံးတောင်း ရတတ်၏။ ဘုရားပွဲ ကျောင်းပွဲ အလှူပွဲအတွက် ရွက်ကြမ်းရေကျိုဝတ်စုံ တစ်ဆင်စာတော့ အသာကလေး ရသည်။ ကောက်သင်း ကောက်များ မျက်စိလျှံ၍ ကျန်နေရစ်တတ်သော ပဲစေ့၊ ပဲတောင့် ကလေးတွေမှာ

မိုးဦးကျချိန်တွင် ပဲပင်ပေါက်တွေ ပေါက်လာသည်။ မိုးကလေး တစ်ပြိုင်နှစ်ပြိုင် ကျ၍ မြေကလေး မစို့တစိုတွင် ပဲပင်ပေါက် လိုက်နှုတ်ရသည်မှာလည်း ပျော်စရာ ကောင်းပါသည်။ ရွာက ပဲပင်ပေါက်ကို သုပ်စားကြ၊ အချဉ်တည် စားကြသည်။ သီးနှံကုန်လျှင် တောထဲတွင် နွားများကို သည်အတိုင်း လွှတ်ထားလေ့ရှိပါသည်။ ကန်သင်းဆုံတွင် ရိတ်ပြီး ကျန်နေရစ်တတ်သော ချဉ်ပေါင်ပင်တွေကို နွားတွေက စားသည်။ နွားစား၍ကျန်သော ငုတ်ကလေးတွေက ချဉ်ပေါင်အတက် ပြန်ထွက် သည်။ ထိုချဉ်ပေါင်တက်ကလေးတွေကို ကျွန်မတို့ရွာက နွားဇုတ် (နွားစာငုတ်) ဟုခေါ်သည်။ သည်ချဉ်ပေါင်နွားဇုတ်ချက်ကတော့ ကြက်သားနှင့် မလဲပေါင် ဆိုသည့် အထဲကပင် ဖြစ်သည်။

“အရီးသိန်းထီ ... ဘာကျွေးမှာတုံး”

ကျွန်မကမေးတော့ အရီးသိန်းထီက ပြုံးသည်။ ကန်သင်းပေါ်တင်ထားသော တောင်းကြီးကို မေးငေါ့ပြရင်း အားရပါးရကြီး ပြောသည်။

“တိုက်ဆိုင်ချက်တော့ ငါ့တူမနှယ် ... မနေ့ညကမှ စိတ်ကူးရပြီး ပဲလွန်းစေ ကလေး ထပြုတ်သယံ့ပြီး သည်မနက် ကောက်ညှင်းပေါင်းလာခဲ့သတော် ... ညည်းအကြိုက်ပေါ့ လာ ... လာ”

ကျွန်မတို့ရွာတွေဘက်က မြေပဲအစိုက်များသည်။ အခုတော့ ပဲဈေးကလည်း ကောင်းလာပြီမို့ ပဲလည်းစိုက်လာကြပြီ။ ပဲနီပြား၊ ပဲထောပတ်၊ ပဲကြား၊ ပဲစာ့၊ ပဲပိစပ်၊ ပဲလွန်း၊ ကုလားပဲ စသဖြင့် အမျိုးစုံလင်လှ၏။ ခါတိုင်းစိုက်နေကျ ပဲမျိုး တွေအပြင် အိန္ဒိယဘက်မှမျိုးများကို နောက်ထပ် စမ်းသပ်စိုက်ပျိုးလာကြတာ တွေလည်းရှိသည်။ ပဲ၏မူလအမည်ကို မခေါ်တတ်ကြသော ကျွန်မတို့ရွာကတော့ သူတို့ဘာသာသူတို့ အမည်တွေ ပေးထားလိုက်ကြပြီ။ နာမည်ပေးကောင်းသူတွေမို့ သူတို့ပေးသော အမည်သာ တွင်နေပါသည်။

“သည်ပဲက ထိပ်ကလေးနားမှာမှ အမဲကွက်ကလေးပါလို့ မျက်နှာမည်းတဲ့ ... တချို့ကလည်း ပေါင်ချိန်လို့ ခေါ်ကြသပဲ ... သည်ပဲကတော့ လုံးမျောမျောလေးနဲ့ မျက်စိကလေးနှစ်လုံး တပ်ထားသလို ကွက်ကြားကလေးဆိုတော့ ပစ်တိုင်းထောင် တဲ့တော် ... ဟောဟိုပဲကျတော့ အရောင်က မယ်သီလရှင် သင်္ကန်းရောင်နဲ့တူလို့ မယ်သီလရှင်ပဲတဲ့ ... ဟောသဟာကျတော့ အပျိုကြီးပဲတဲ့တော် သူက အရွက် အောက်ပုန်းသီးသာ ... ပဲခင်းကို ဖြန်းကြည့်လို့ကတော့ ဘာပဲသီးတောင့်မှ မမြင် ရဘူး ... အရွက်ကို လှန်လှောကြည့်မှ မြင်ရသာ ... ရက်တတ်လို့ အောက် ကုပ်ကုပ်ကလေးနေသာမို့ အပျိုကြီးပဲ ခေါ်လိုက်ကြသပဲ ...”

သူတို့ရှင်းပြမှ ပဲလုံးကလေးများ၏ရုပ်လုံးက ပိုပေါ်လာပါသည်။ ပို၍ လိုက်ဖက်ညီလာပါသည်။ အခေါ်ရခက်သော စကားလုံးများကို အသံဖလှယ်ရာတွင် ကျွန်မတို့ရွာက တကယ်ကျွမ်းကျင်ကြသည်။ မြင်းခြံမြို့မတီးဝိုင်းလို သံစုံတီးဝိုင်းကို ဂေါ်ဂီကြီးတွေ၊ ခြံစည်းရိုး အခိုင်အမာကာရံခြင်းမဟုတ်ဘဲ ဝါးလုံးတစ်လုံးတည်း တန်းထားခြင်းကို ကျွဲဆီးနတား (ကျွဲနွားမဝင်အောင် တားမြစ်ထားခြင်း) သူကြီး ဦးစွန် မျိုးယူစိုက်ရာက ပွားလာသော သရက်မျိုးကို ဦးစွန်သရက် စသဖြင့် လွယ်သလိုကျသလို ခေါ်ကြရာက အမည်တွင်သွားတာတွေ အများကြီးရှိသည်။

“မထူး ... ညည်းအမေရော”

“နောက်က လိုက်လာမှာအရိုးရဲ့ ... ကျွန်မက မြေပဲနုတ်တာ ကြည့်ချင်လို့ စောထွက်လာတာ”

“ငတို့ တောင်သူများ ဆင်းရဲလှပေါ့ ငါ့တူမရယ် ... ဒိပြင်ဟာ မကြည့်နဲ့ နေပူစပ်ခါး လုပ်စားနေရသာကိုက နုံးချိုလို့ ...”

ကောက်ညှင်းပေါင်းစားရင်းဖြင့် အရိုးသိန်းထီကို ကျွန်မ ငေးကြည့်လိုက်မိပါသည်။ အဖြူနှင့်အနက် ရောထွေးနေသော ဆံပင်ကြမ်းကြမ်းကြီးတွေက ခေါင်းပေါင်းအောက်ကနေ ပြုထွက်နေကြသည်။ ညိုမှောင်ကြမ်းတမ်းသော အသားအရည်က သားရေတစ်ချပ်လို တင်းကော့လို့။ ခြေဖနောင့်တွေမှာ အက်ကွဲကြောင်းရာတွေ ရှုပ်ထွေးနေသလို အသားမာတွေကလည်း ထုတက်လို့နေသည်။ သို့သော် အရိုးသိန်းထီကို ကြည့်ရသည်မှာ ကျန်းမာရေးတော့ ကောင်းပုံရသည်။ ကျွန်မမှတ်မိသလောက် အရိုးသိန်းထီတို့ ဇနီးမောင်နှံကို တောထဲမှာပဲ အတွေ့များပါသည်။

“ဘဒ္ဒေဉာဏ်ရော ... နေကောင်းလားအရီး”

“ကောင်းပါ့တော် ... ညည်းဘဒ္ဒေ တော်ကြာ ပဲလှည်းလာတိုက်ဦးမှာပါ ... ဟော ဟော ပြောရင်းဆိုရင်း လာပါပြီတော် ...”

ခေါင်းပေါင်းကြီး ခေါင်းမြုပ်နေအောင်ပေါင်းထားပြီး အင်္ကျီမပါ ကျောပြောင်ပြောင်ကြီးနှင့် လှည်းမောင်းလာသော ဘဒ္ဒေဉာဏ်ကို ကျွန်မ တွေ့လိုက်ရသည်။ အနားကိုရောက်တော့ ကျွန်မက ဘာမပြောညာမပြောနှင့် ကန်သင်းဆုံပေါ် မတ်တပ်ရပ်ကာ ဘဒ္ဒေဉာဏ်လှည်းရှေ့တည့်တည့်မှနေပြီး ကင်မရာကို ထုတ်ချိန်လိုက်သည်။ ဘဒ္ဒေဉာဏ်က လှည်းပေါ်မှ ဝုန်းခနဲ ခုန်ဆင်းကာ ‘မလုပ်နဲ့ ... မလုပ်နဲ့’ ဟု လက်တားကာ အော်ပါတော့သည်။ ကျွန်မက သဘောကျပြီး တဟားဟားရယ်တော့ ဘဒ္ဒေဉာဏ်က ကျွန်မကိုလက်ညှိုးထိုးပြီး ဘယ်သူတုံးဟု အရိုးသိန်းထီကိုမေးသည်။

“ဘယ်သူလိမ့်မတုံး ... တော့တူမ ကိုရင်ညိုသမီး မထူးလေ”

သည်တော့မှ ဘဒ္ဒေးဉာဏ်က စိတ်ပေါ့ပါးသွားဟန်ဖြင့် ကျွန်မကို စကားပြော ဖော်ရတော့၏။

“မနောက်စမ်းပါနဲ့ မထူးရာ ... ဓာတ်ပုံများတော့ ငါ့တစ်သက် အရိုက်မခံ ချင်ဆုံးပဲ”

“ဟင် ... ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘဒ္ဒေးရ”

“ညည်းတို့ အဲသည် ကဲမလာဆိုသာကြီးကို ငါမယုံလို့ဘဲ”

“အမ်”

“ဟုတ်သယ်လေ ... ညည်းစဉ်းစားကြည့် လူတစ်ယောက်ရဲ့ပုံကို သည်ဟာကြီးက ဘယ်နှယ့်လုပ်ပြီး ယူသာတုန်း ... ဓာတ်အားပြင်းလို့သာလျှင် ငါ့ပုံကြီး သူ့ထဲ ပါသွားသာ မှုတ်ဖူးလား ... ငါက လူအိုလူမင်းမို့ နဲ့တဲ့တဲ့ရယ် ... သူ့အဖဲလည်း မခံ နိုင်ဘူး ... ညည်းတို့အမျိုး ကိုဘိုအေးကြည့်ပါလား ... သူ့သားတွေ သမီးတွေက ဖအေဓာတ်ပုံ ချိတ်ချင်လှချည့်ဆိုသာနဲ့ ဓာတ်ပုံအရိုက်ခံ လိုက်ပါသယ် ... ဘာကြာတုံး ဆုံးကရောမှုတ်လားအေ ... အသက်ဉာဏ်စောင့် သတဲ့ ငါ့တူမရဲ့ ငါ့တော့ ဓာတ်မရိုက်လိုက်ပါနဲ့အေ ...”

မျက်စိမျက်နှာ အပျက်ပျက်ဖြစ်နေသော ဘဒ္ဒေးဉာဏ်ကိုကြည့်ပြီး ကျွန်မမှာ ရယ်ချင်စိတ်ထက် ပို၍ စိတ်မကောင်းဖြစ်သွားမိတော့၏။ သည်ဘက်ခေတ်မှာတော့ ကျွန်မတို့ရွာကလေးသည် သိပ်ခေတ်နောက်မကျတော့ပါ။ ရွာထဲတွင် ရုပ်မြင် သံကြားအဖြူအမည်းကလေးတွေ ရှိနေပြီ။ ရွာတောင်ပိုင်းမှာလည်း ဗွီဒီယိုရုံ ရှိနေပြီ။ မြို့နှင့်ကူးလူးဆက်သွယ်မှုတွေလည်း ပိုများလာပါပြီ။ သို့သော် ဘဒ္ဒေးဉာဏ်လို အယူအစွဲ ကြီးလွန်း၊ ရိုးလွန်း၊ အလွန်းသူတွေလည်း ရှိမြဲရှိ

နေသည်။ အမှန်ပြောရလျှင် ဘဒ္ဒေဉာဏ်နှင့် အရိုးသိန်းထီကို လှည်းကလေး နောက်ခံထားပြီး ကျွန်မ ဓာတ်ပုံရိုက်ယူချင်လှပါသည်။ တစ်သက်လုံး မြေကြီးနှင့် နွားနှင့်ဖက်၍ ရုန်းခဲ့ရရှာသော အညာသူအညာသား တောင်သူကြီးဇနီးမောင်နှံ အဖြစ် မှတ်တမ်းတင်ထားလိုလှပါသည်။ သို့သော် ကျွန်မ ဘာမှ မတတ်နိုင်ပါ။ ကင်မရာကလေးကိုသာ အသာသိမ်းထားလိုက်ရတော့၏။

ဘဒ္ဒေဉာဏ်သည် အဖေ၏ ညီဝမ်းကွဲတော်စပ်သည်။ ရွာမှာပင်မွေး၊ ရွာမှာပင် အိမ်ထောင်ရက်သားပြုကာ အခုအချိန်အထိလည်း ရွာမှတစ်ဖဝါးမခွာသော တကယ့်တောသားကြီးစစ်စစ်ဖြစ်သည်။ တစ်ရွာတစ်ကျေးကိုပင် ညအိပ်ညဉ့်နေ အလည်မသွားပေ။ အကြောင်းမှာ တစ်ရပ်တစ်ရွာတွင် သူသေသွားမှာ စိုး၍ ဖြစ်သည်။

“ငါတော့ ကိုယ့်ရွာသင်္ချိုင်းမှာပဲ သေချင်သယ် ... ဒါမှ ကိုယ့်ရွာမှာပဲ လူဝင်စားပြန်ဖြစ်မှာ ... မတော်လို့ တစ်ရွာသွားသေရင် နောက်ဘဝကျ သူများ ရွာမှာ ငါ လူသွားဖြစ်တော့မှာပေါ့။”

ဤမျှအထိ အယူအစွဲကြီးသော ဘဒ္ဒေဉာဏ်ပါပေ။ တစ်ခါကလည်း အဖေက သူ့ညီလူရိုးလူအကို မြို့ရောက်ဖူးအောင်ဟုဆိုကာ ကျွန်မတို့ဆီ ဇွတ်အတင်း ခေါ်လာခဲ့ဖူးသည်။ အဖေက ဘုရားတွေလည်ပို့၊ ဈေးတွေဥယျာဉ်တွေ လိုက်ပို့ရင်း မြို့ကအစာတွေလည်း တစ်ဝကြီးကျွေးသည်။ သို့သော် ရွာပြန်ပို့ဖို့ချည်း တွင်တွင် ကြီး ပူနေလေတော့၏။

“မြို့မှာ ငါမနေတတ်ဘူး ... မောတောကြပ်တပ်ကြီး ... အဆိုးဆုံးက ကားသံ တွေကြားပြီး အပြင်ဘက် သွားမရသာပဲ ... စိတ်ဆင်းရဲချက်တော့”

အပြင်ဘက်ဆိုသည်မှာ အိမ်သာသွားသည့်ကိစ္စကို ဆိုလိုပါသည်။ ကျွန်မတို့ ရွာတွင် အိမ်တိုင်းအိမ်တိုင်း အိမ်သာရယ်လို့ မရှိတာများသည်။ အိမ်သာထားလျှင် ရွာညစ်ပတ်သည်ဟု အယူရှိကြသည်။ ရွာအပြင်ထွက်ကာ ချုံကြိုချုံကြား ကိစ္စပြီးစီး တတ်ကြ၏။ ဘဒ္ဒေးဉာဏ်က ကျွန်မတို့အိမ်မှာ အိမ်သာသွားမရဆို၍ အဖေက မြို့အစွန်အထိ လိုက်ပို့ပေးသည်။ ဒါလည်း သွားမရဟု ဘဒ္ဒေးဉာဏ်က ဆိုသည်။

“ကားသံတွေ ကြားနေရသေးသယ် ... အဲသည်ကားသံတွေ ကြားနေရသမျှ ငါ ဘယ်လိုမှ သွားရမှာမူတ်ပါဘူး ကိုရင်ညိုရယ် ... ငါ့ကို ရွာပြန်ပို့ပါတော့”

မျက်ရည်လည်ရွဲ ဖြစ်လာသော ဘဒ္ဒေးဉာဏ်ကို သနားပြီး နောက်ဆုံးတော့ အဖေက ရွာကို ပြန်လိုက်ပို့ပေးရပါသည်။ ဤသို့သော ဘဒ္ဒေးဉာဏ်၏ အကြောင်းကို သိနေသည်မို့ ကျွန်မ သူ့ကို ဓာတ်ပုံရိုက်ဖို့ မကြိုးစားဖြစ်တာပဲ ဖြစ်၏။

“ဘဒ္ဒေးတို့ သည်နှစ် ဘာတွေ စိုက်ကြတာလဲ”

“မြေပဲ ပဲစိုက်သယ် ... ပဲနီပြားကလေးလည်း တစ်ကွက်ကြဲလိုက်သေးရဲ့ ... အိမ်စားဖို့ပေါ့ ... မနှစ်တုန်းက သူများလုပ်လို့ ကုလားပဲ သွားစိုက်လိုက်ပါသယ် ... ရှုံးလိုက်သာ ခွက်ခွက်ကိုလန်ကရောပဲ ... မုံရွာဘက်မယ် ကလပြေကမျိုးလို့ ပြောကြသာပါပဲအေ ... မုံရွာတော့ ဖြစ်သာပေါ့ ... ဘာကွာလို့လည်းတော့ မသိပေါင် ငါ့တူမရယ် ... ငတို့ရွာကျတော့ မဖြစ်ဘူးဟ ... ကျလိုက်သယံပိုး ဆိုသာများ ... အီလန်ဘိုးနဲ့ ဓွဲသာပါပဲ ...”

ကျွန်မတို့ရွာက သည်လိုစကားဆန်းတွေလည်း ကြားရတတ်သည်။ အိန္ဒိယ ကုလားပဲမျိုးတွေ၊ မုံရွာနယ်ဘက်တွင် ဖြစ်ထွန်းအောင်မြင်သောကြောင့် ကျွန်မတို့ ဆီကတောင်သူများက မျိုးဝယ်စိုက်ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ စိုက်ပျိုးနည်းစနစ်ကွာသလို ရေမြေသဘာဝကလည်း ကွာခြားပုံရပါသည်။ မုံရွာနယ်ဘက်ကတော့ စိုက်ပျိုးရေး

ကို စနစ်တကျနှင့် ခေတ်မီမီ လုပ်နိုင်ကိုင်နိုင်နေကြပြီမဟုတ်လား။ ကျွန်မတို့ ရွာကတော့ မုံရွာလောက် ခေတ်မီသေးပါ။ တောင်သူအားလုံး လှေကြီးထိုး ရိုးရိုးတွေမို့ ပိုးသတ်ဆေးကိုပင် ဝေဖန်ခဲ့ခြား မသုံးစွဲတတ်ကြသေးကြောင်း သိသာ သည်။ ဘဒ္ဒေးဥာဏ်စကားထဲက အီလန်ဖိုးဆိုသည်မှာ အီလန်ဆပ်ပြာမှုန့်ကို ပိုးသတ်ဆေးအဖြစ် ဝယ်ယူသုံးစွဲကြခြင်းကို ပြောခြင်းဖြစ်၏။

“ကိုသာမောင့် ကောင်းမှုပေါ့တော် မသာကြီး ... သူ့သမက်ရှိသယံ မုံရွာ သွားလည်ရင်းက ထွင်ချလိုက်သာလေ ... လေဗိုပိုးသတ်ဆေးဆိုလည်း ဝယ်လိုက်ရ ... ဘူးဆေးဆိုလည်း ဖြန်းလိုက်ရနဲ့ မရပေါင်တော် ... နောက်ဆုံးတော့ ငအော် ထွင်သယံနည်းက ဟုတ် ဟုတ်သေးတော့ ... ဆပ်ပြာမှုန့်တွေ ရေဖျော်ပြီး ဖျန်းမှ ပိုးကသေတော့သာလေ ... ဆပ်ပြာမှုန့်တောင် တခြားတံဆိပ်မရဘူးရယ် ... အီလန်မှရသာ ... ပိုးကအိပြီး လန်ကျသယ်ဆိုသယံ နိမိတ်ယူရသာ ...”

“ငအော် မဟုတ်ပါဘူးဟာ ... နင်ကလည်း ငမဲက စထွင်သာပါ”

“ငအော် ပါတော် ... ငအော်မှ သူ့ယောက်ဖ မန်းလေးနေသယံ ကိုကျော့တို့ အိမ်က နည်းရလာသာ ... ကိုကျော့တို့အိမ်က နှင်းဆီပင်တွေဆိုလား ပိုးကျသာ ခဲလိုတဲ့ ... အဲသာ အီလန်ဆပ်ပြာရည် လောင်းချနေသာ သူ့မြင်ခဲ့လို့ စမ်းလုပ် ကြည့်သာတဲ့”

လင်မယားနှစ်ယောက် ကျယ်ကျယ်လောင်လောင် တစ်တစ်ခွခွ ပြောနေရာက ထငြင်းကြ ခုန်ကြပြန်သည်။ ကျွန်မငယ်စဉ်က စိမ်းမည်းညှို့မှိုင်းနေသော မြေပဲခင်း၊ ပဲခင်းတွေကြား တလွှားလွှား ပြေးကစားခဲ့ဖူးသည်။ သည်တုန်းက ပဲခင်းတွေကို ပိုးကျသံ၊ ပိုးသတ်ဆေး ဖျန်းရသံတွေ ကျွန်မ သိပ်မကြားဖူးခဲ့ပါ။ စိုက်ချိန် တန်လျှင်စိုက်၊ သီးချိန် ဥချိန်တန်လျှင် သီးကြဥကြ ရှိခဲ့ကြသည်သာ။ သည်ဘက် ခေတ်မှာတော့ ပိုးသတ်ဆေးတွေ၊ ရွက်ဖျန်းဆေးတွေ တော်တော် သုံးကြရပုံ

ပေါ်သည်။ တီဗီကြော်ငြာမှာ လာတတ်သော စိုက်ပျိုးရေးသုံးပစ္စည်းတွေ ဆိုတာ မနည်းမနော။ ကျွန်မတို့ရွာကတော့ ဘာဆေးတွေများ ဘယ်လို သုံးနေကြပါလိမ့်။ ကျွန်မမေးကြည့်မိသည်။

“ဘာဆေး ညာဆေးရယ်လို့တော့ ပြောတတ်ပေါင်အေ ... ဇော်ဝင်း သုံးခိုင်း သယံဆေး သုံးလိုက်သာပဲ ... သည်လို လေဗိုပုလင်းဆိုက်နဲ့လာသာ လေဗိုဆေး ပေါ့ ... သည်လို ဘူးနဲ့ဘာနဲ့လာသာ ဘူးဆေးပေါ့ ... ဆေးကတော့ မျိုးစုံပေါ့အေ ... ခိုင်သင်းကြည်ကြော်ငြာသယံဆေးလည်း သုံးဖူးသယ် ... ထက်ထက်မိုးဦး ကြော်ငြာသာလည်း သုံးဖူးသာပဲ ... နောက်ဟိုကောင်မလေးအေ ... ဘယ်သူတဲ့ ... ကျွတ် ... အဲ ... အိမ်သယာကျော်ဇင် ... သူ့ဆေးလည်း သုံးဖူးသာပဲ”

“ဇော်ဝင်းတို့အိမ်က တီဗီရှိသယ်လေ ... ကြော်ငြာလာချိန်ကျရင် သူက လူတွေလှမ်းခေါ်လိုက်သာပဲ ... ငတို့က သွားသွားကြည့်ရသာ ...”

Lipovitan ပုလင်းပုံစံနှင့် ရိုးရိုးဘူးပုံစံတို့ကို အရိုးသိန်းထိက စကား ပြောရင်းဖြင့် ပုံဖော်ပြသည်။ လက်ညှိုးကလေးတစ်ချောင်းတည်း ထောင်၍ ကျန်သည့် လက်လေးချောင်းကို ကွေးကုတ်ပြလိုက်ပုံက တကယ့် လစ်ပိုပုလင်းကို မျက်စိထဲ တန်းမြင်သာသည်။ ရိုးရိုးဘူးပုံစံများကိုတော့ လက်ကောက်ဝတ်ကို တစ်ချက်ဆုပ်ပြီး နောက်လက်ဖျံကို တစ်ခါဆုပ်ပြသည်။ ကျွန်မဘာဒွေးနှင့် အရိုးတို့ ကတော့ တကယ့် တောသူတောင်သားစစ်စစ်ကြီးတွေမို့ သူတို့ နားလည်သလောက်၊ တတ်သလောက် ရှင်းပြခြင်းဖြစ်သော်လည်း သူတို့တစ်တွေသည် လက်တွေ့ စိုက်ပျိုးရေးသမား အစစ်အမှန်တွေဆိုတာကိုတော့ ကျွန်မမေ့မထားနိုင်ပါ။ သူတို့ တစ်တွေမှာ စိုက်ပျိုးရေးအသိပညာ ဖွံ့ဖြိုးလာဖို့ စိုက်ပျိုးရေး အသုံးအဆောင် ပစ္စည်းတွေကို ခေါ်ဝေါ်သုံးစွဲတတ်ဖို့ လိုအပ်နေသည်ကတော့ အမှန်ပုံဖြစ်သည်။

“ကိုဇော်ဝင်းက ဘယ်လို အသုံးခိုင်းတာတုံး အရိုးရဲ့”

“ဟော်တော်အေရယ် ... ဇော်ဝင်းသားအကြီးကောင်က မြင်းခြံမှာကျောင်း တက်နေသာလေ ... ဆယ်တန်းတောင်ရောက်ပြီ ... အဲသားဇော်ဝင်းက တစ်ပတ်တန် သည် တစ်ခေါက် မြို့ရောက်နေသယ့် လူကောအေ ... သူက မြို့ ရောက်တိုင်း ဟိုကိုဝင်သာ ... ဘာတဲ့ ကိုဘဉာဏ်”

“လယ်စိုက်ရှင်းပါအေ ညည်းကလည်း”

“အေး အေး အဲသည့်ဝင်သာ ... အဲသည်မှာက တို့ရွာတွေဘက် လာလာ နေသယ့် ဟိုလူ ဘယ်သူတဲ့”

“ကိုကျော်ရင် ... ကိုကျော်ရင် ... တကတည်းမှ ပြောလည်းပြောချင်သေး ...”

အရီးတို့လင်မယားကိုကြည့်ပြီး ကျွန်မ ရယ်မိပါသည်။ တစ်ရွာတည်းနေ တစ်ရေတည်းသောက် ငယ်ပေါင်းကြီးဖော်တွေမို့ ဆဲမနာဆိုမနာ သံယောဇဉ် အရင်းခံကြသူတွေ။

“အဲသည် ကိုကျော်ရင်နဲ့ ဆွေးနွေးလာခဲ့သာရယ် ... သူတစ်ခေါက် ပြန်လာတိုင်း ငတို့ ဗဟုသုတတစ်ခု တိုးသာပဲ”

အရီးစကားကို ကျွန်မ သဘောကျသွားမိ၏။ ကိုဇော်ဝင်းလောက်က သည်လို အသွားအလာရှိပြီး တစ်ဆင့်လမ်းညွှန်ဖော်ရ၍ တော်ပါသေးသည်။ ကိုဇော်ဝင်းက ပညာဗဟုသုတ အနည်းအကျဉ်းရှိသလို သူ့ကိုယ်တိုင်ကလည်း တောင်သူကြီးမို့ ကျွန်မတို့ရွာအတွက်တော့ သူက ကျေးဇူးတစ်ယောက် ဖြစ်ပုံရသည်။ ထင် သလောက် မဆိုးလှသေး။

နေကလေး စို့ပြုလာတော့ အညာနွေက ဇာတိပြုလာသည်။ ကျွန်မအသားတွေ ဖျင်းခနဲ ပူတက်လာသည်။ လှည်းအောက်မှာဝင်ပြီး အရိပ်ခိုဖို့ အရီးက ပြောသည်။

ဘဒ္ဒေးကတော့ လှည်းယိုင်ပတ်ကြီးကို လှည်းပေါ်က မိုးပေးလေသည်။ လှည်းရိပ် အောက်ဝင်လိုက်ရင်း မြေပဲနုတ်နေကြသူတွေကို လှမ်းကြည့်လိုက်တော့ ခေါင်းပင် မဖော်ကြသေး။

“ကဲဟေ့ ... ခဏနားကြဦး ကောင်မတွေ ... လာ ကောက်ညှင်းပေါင်း စားလှည့်ချည်”

အရိုးသိန်းထီက မြေပဲနုတ်နေကြသူတွေကို ခုနစ်သံချို ဟစ်ခေါ်လိုက်သည်။ နုတ်လက်စ ပဲပင်တွေကို ပစ်ပုံကာ လှည်းရိပ်ကလေးရှိရာသို့ သူတို့လာကြတော့ မျက်နှာတွေပေါ်မှာ ရွေးနှင့် မြေကြီးမှုန့်တွေ ရောထွေး ညစ်စိုနေကြလေသည်။

(၁၀)

“မထူးရေ ... ညည်းကိုလာနှုတ်မဆက်သာ ဘယ်လိုမှ မအောက်မေ့ပါနဲ့ ... သည်လို မနက်ပိုင်းနေအေးတုန်း တစ်ငန်းလောက်ဖောက်ထားမှ တန်ကာကျသာအေ ... နို့မို့ရှိ မလွယ်ဘူး”

မမခင်တုတ်က တုတ်တုတ်ကျ ချွေးတွေကိုသုတ်ရင်း ကျွန်မဘေးမှာ ဝင်ထိုင်သည်။ သူနုတ်ထားရစ်ခဲ့သော မြေပဲပုံကြီးမှာ စွတ်ကြောင်းရာကြီးဘေးတွင် ဟိုတစ်ပုံ၊ သည်တစ်ပုံ။ ပဲနုတ်သမများသည် အခင်းရှင် သတ်မှတ်ပေးထားရာ ငန်း (ဧရိယာ) ကုန်အောင်နှုတ်ကြရသည်။ ၎င်းတုတ်ထိုင်လျက်က ရှေ့ကို တွန်းနှုတ် သွားပြီး အခင်းဆုံးလျှင် တစ်ငန်းပေါက်သည်ဟုဆိုကြသည်။ တစ်ငန်းပေါက်သွား လျှင် နောက်တစ်ငန်းပြန်စရသည်။ နေမွန်းတည့်ချိန်မှာတော့ ကိုယ်လုပ်ရမည့် ဧရိယာ အကုန်အစင်နှုတ်ပြီး ဖြစ်ရမည်မဟုတ်လား။ သည်တော့ နေအေးတုန်း

လုပ်ငန်းတွင်အောင် လုပ်ကြရသည်။ ခါးလျားရှည်အခင်းများဆိုလျှင် တစ်ငန်းပေါက်ရန် တစ်နာရီလောက် နုတ်ကြရပါသည်။

မြေပဲဆွတ်ရာတွင် ကိုယ်နုတ်ထားသည့်အပုံကို တောထဲမှာပင် ကိုယ်ပြန်အသီးဆွတ်ရသည့်အခါလည်းရှိသည်။ မြေပဲပင်တွေကို ရွာထဲ လှည်းဖြင့်တိုက်ယူပြီး ဘုံဝိုင်းဝန်း ဆွတ်ရသည့်အခါလည်းရှိ၏။ သည်ဘက်ခေတ်မှာတော့ ရွာထဲက အရိပ်အာဝါသအောက်တွင် မြေပဲဆွတ်ကြသည့်အလေ့ကို ကျင့်သုံးလာကြပြီ။ တောထဲမှာပဲ နေပူမခံကြတော့။ မြေပဲဆွတ်ခအနေဖြင့် ငွေရယ်ကြေးရယ် မရှိပါ။ မြေပဲတစ်တောင်းဆွတ်ပြီးလျှင် ဆွတ်ခနစ်ပြည်ရသည်။ မြေပဲရှစ်တောင်း ဆွတ်ပါမှ ကိုယ့်အတွက် တစ်တောင်းရသည်။ မြေပဲတစ်တောင်း၏တန်ဖိုးမှာ ခုနစ်ရာ၊ ရှစ်ရာ။ သူတို့အလုပ်ချိန်က မနက်လေးနာရီလောက်ကနေ ညနေ ငါးနာရီ ခြောက်နာရီ။ ဒါကလည်း မြေပဲဆွတ် အကျွမ်းကျင်ဆုံးသူတစ်ယောက်၏ စံချိန်ဖြစ်၏။

“မမခင်တုတ် အခုထိ အပျိုကြီးလုပ်နေတုန်းလား”

“လုပ်နေသာ ဟုတ်ပေါင်အေ ... အပျိုကြီးဖြစ်နေသာပါ ... လင်ပဲ မလိုချင်ဘဲ ရှိပါ့မလားအေ ... သည်အရွယ်ရောက်လာတော့ သာလိုချင်သေး ... မကောင်းသယံစိတ်နဲ့ ဟုတ်ပေါင်အေ ... ငါ့များ အိမ်ကဟာဒေက မလေးကြလွန်းလို့ပါ ... ဩော်-ငါသာ လင်ယူမိရင် သည်လိုဖြစ်မှာမဟုတ်ဘူးဟဲ့ ဆိုပြီး ... လင်လိုချင်သာ”

ခေါင်းတိမောင်းတိနှင့် အဘောင်အာရင်းသန်သန် ပြောလိုက်သော မမခင်တုတ်စကားကြောင့် အားလုံးပွဲကျသွားကြသည်။ မမခင်တုတ်က ဟိုတုန်းကတည်းက ရွာထဲမှာ အာကျယ်ပါကျယ်နှင့် ဟောင်ဖွာဟောင်ဖွာ အမြဲလုပ်သည်။ စကားပြောလျှင် တစ်တစ်ခွဲနှင့် တစ်ဘက်သား နားမခံသာအောင် ဆိုချင်ဆို၊ ဆဲချင်ဆဲသည်။ သူ့ အာ သူ့ လျှာနှင့်မို့ အလိုလို အပျိုထိမ်း၊ အပျိုခေါင်း၊ အပျိုကြီး ဖြစ်သွားရတော့၏။ သူ့ အထက်က အစ်ကိုတစ်ယောက်နှင့် သူ့ အောက်က မောင်၊

ညီမ လေးယောက်စလုံးက အိမ်ထောင်သည်တွေ။ တူတွေ၊ တူမတွေထဲက တချို့တောင် ကလေးတွေလောင်း သားတွေလောင်းနှင့် ဖြစ်ကုန်ကြပြီ။ သူကတော့ အခုထိ တစ်ကိုယ်တည်း အပျိုကြီးဘဝဖြင့် ကိုယ့်ဝမ်းကိုယ်ကျောင်းနေဆဲ။ မမခင်တုတ်၏ အသက်မှာ ငါးဆယ်တော့ ကျော်လောက်ပြီ။

“ဘာဖြစ်တုံး မမခင်တုတ်ရဲ့ ကိုယ်က အပျိုပဲ လိုချင်ယူပေါ့!”

ကျွန်မက တမင်စလို၍ ပြောလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

“ယူသာ ဟုတ်သာပေါ့အေ ... ဘဒ္ဒေးဉာဏ်လည်း ကန်တော့ပါရဲ့ ငါ့လို သွေးဆုံးသားဆုံး ဘယ်ယောက်ျားကမှ စာမလိပ်တော့ဘူးဟဲ့”

“ဟား ... ဟား ... ဟား ... ဟား”

ကျွန်မတို့ တစ်တွေက တဟားဟားနှင့် အုန်းခနဲ ရယ်လိုက်ကြတော့ ဘဒ္ဒေးဉာဏ်က ကမြင်းမတွေဟုဆိုကာ ထပြေးတော့၏။ သည်တော့မှ ကျန်သူတွေ လည်း တစ်စခန်းထလာကြတော့သည်။

“အလကားပြောသာ မထူးရဲ့ ... ညည်း ရှင်ခင်တုတ်ကဖြင့် ထလိုက်သယံ စခန်း ... ဦးကြီးကံဆင့်ကို ညည်းသိသယ်မှုတ်လား”

“ကောင်မနော် သောက်တလွဲတွေ မပြောနဲ့”

မမခင်တုတ်က မဂျုံမ ကျောပြင်ကြီးကို ဖြန်းခနဲ လှမ်းရိုက်သည်။

ဦးကြီးကံဆင့်မှာ ကျွန်မတို့ကလေးတုန်းကတည်းက မုဆိုးဖိုကြီး ဖြစ်နေသူ။ အသက်ငါးဆယ်အရွယ် စကောစကနှင့်မို့ ဘယ်မိန်းမကမှ သူ့ကိုမကြိုက်။

သူကတော့ မိန်းမတကာကို ပါးစပ်ပိုး ပိုးတတ်သည်။ ဦးကြီးကံဆင့်၏စကား တောင် ကျွန်မတို့ရွာမှာရှိသေး။

“မိန်းမသေရင် ငါ့ရန်ဘက် ... ယောက်ျားသေရင် ငါ့အကွက်ဟေ့” တဲ့။

“ဦးကြီးကံဆင့်ကအေ ... ရှင်ခင်တုတ်နဲ့သူနဲ့ ယူကြတော့မယ်ဆိုသယံ့ပြီး အနောက်ဘက်ကမ်း ရပုလဲကအမျိုးတွေကို ဆေးလိပ်စည်းကြီးတစ်စည်း ကိုင်သယံ့ ပြီး လိုက်ဖိတ်သာအေ ... အဲသာ နောက်နေ့ကျတော့ ရပုလဲက လူတွေက မင်္ဂလာဆောင် လိုက်လာကြသကောအေ ... ရွာရောက်တော့မှ မဟုတ်မှန်း သိကြသလေ ... သည်သတင်းလည်း ရှင်ခင်တုတ်ကြားရော ... တကတည်း ဦးကြီးကံဆင့်ကို ရှာသယံ့ပြီး သျှောင်ဆွဲ လုံးတော့သာပဲ”

“ဟောတော့”

ဦးကြီးကံဆင့်က တကယ့်ကို သျှောင်ကြီးနှင့်။ မိန်းမတွေ စကားပြောသည့်ကြားတွင် သျှောင်ကြီးနှင့် ထိုင်ထိုင်နေတတ်သဖြင့် အရိုးကြည်က “တကတည်း မိန်းမတွေကြား သူကသျှောင်ကြီးငုတ်တုတ်နဲ့တော်” ဟုဆိုတတ်သည်။ ဦးကြီး ကံဆင့် ကလည်း မခံပါ။

“ကျုပ်က သျှောင်ကြီးငုတ်တုတ်နဲ့ မနေလို့ ဘာကြီးငုတ်တုတ်နဲ့ နေရမှာတုံး”

သည်စကားကို ကျွန်မတို့ရွာတွင် ဟာသတစ်ပုဒ်ဖြစ်နေခဲ့သည်။ ကျွန်မတို့ ရွာကအပျိုတွေက ‘သျှောင်ကြီးဗွေ’ နှင့် စလျှင် ကက်ကက်လန်ရန်တွေ့တတ် ကြသည်။

“သေချင်းဆိုးကြီးက ငါက ဆွဲလုပ်သာတောင် ရိုက်ပါ ခင်တုတ်ရယ် ... နင်ရိုက်လို့ ငါမနာပါဘူး ... လုပ် လုပ်နဲ့ အသားယူသေးသာအေး ... ဟင်း ... သင်း သေသွားသာ အေးသာပဲ”

“ဟင် ... ဦးကြီးကံဆင့် ဆုံးသွားပြီလား”

“အေးတော့ ... သုံးနှစ်လောက်တောင် ရှိပြီထင်တယ်နော် ခင်တုတ်”

“ကျုပ်နဲ့ဘာဆိုင်လို့တုံး ... တော်ပဲ မှတ်ထား”

မမခင်တုတ်က ပြန်ပက်လိုက်တော့ ပွဲကျသွားကြသည်။ စကားပြောကြ ရင်းဖြင့် အရိုးသိန်းထီ ကျွေးသော ကောက်ညှင်းပေါင်းတွေကို ပလုတ်ပလောင်း စားကြသည်။ မြေပဲနုတ်ထားသော လက်များဖြင့် သည်အတိုင်း စားနေကြသော သူတို့တစ်တွေမှာ ဘာရောဂါပိုးမှ ကြောက်စရာမလိုအောင် ဗိုင်းရပ်စ်ပိုး ပြီးကြ သူတွေ ဖြစ်သည်။ ကုန်းကုန်းရုန်းရုန်း လုပ်စားကြရသော ဘဝတွေမို့ ကျန်းမာနေ ကြလေရောသလား။ ကြမ်းကြမ်းတမ်းတမ်းနှင့် ယာထဲကိုင်းထဲ နေပူစပ်ခါး လုပ်စား နေကြရရှာသော ကျွန်မဆွေမျိုးတွေကဖြင့် တဝါးဝါး တဟားဟားနှင့်။ သည်လို နားကြချိန်ကလေးမှာ စကြ ပြောင်ကြ ပျော်စရာ။

“မထူး ... နေ့လယ်ကျ ငတို့ မြေပဲဆွတ်သယံဆီ လာခဲ့ဦး”

“လာမှာပေါ့ ... အရိုးတို့ ဝိုင်းထဲမှာပဲလား”

“ငတို့တလင်းက ပဲနွယ်တွေ ပုံထားလို့ ဝိုင်းစိန်တို့တလင်းထဲ ပဲဆွတ်ကြမှာ လာခဲ့ချည် ... ငကြည့်လည်း ဖိတ်ထားသယ်”

“ကိုကြီးငကြည် ရွာမှာရှိသေးလို့လား”

ကိုကြီးကြည်သည် ရွာမှာ မြဲမြံနေတတ်သူ မဟုတ်သဖြင့် ကျွန်မက မေးခြင်း ဖြစ်သည်။ သည်ဘက်ပိုင်းတွင် ကျွန်မရွာပြန်တိုင်းလိုလို သူ ခရီးထွက်နေတတ် သည်။ လှေလိုက်သွားလိုက်၊ ရွှေတောထွက်သွားလိုက်နှင့် ခေါ်ရာလူနောက်ပါသွား တတ်သောသူမှာ အလုပ်အကိုင်ရယ်လို့လည်း အတည်တကျမရှိပါ။ ငယ်စဉ် တောင်ကျေး မိဘနှစ်ပါးဆုံးကတည်းက ဟိုအိမ်သည်အိမ်က ဆွေမျိုးများကျွေးသော ထမင်းကိုစားပြီး လူဖြစ်လာရရှာသူသာဖြစ်၏။ ကြီးလာတော့လည်း သူတကာ ခိုင်းဖတ်၊ စာကလည်း တစ်လုံးမျှ မတတ်ပေ။ စာလုံးမြင်၍မှ ကမုန်း ခမုန်း မသိ သော ကိုကြီးကြည်ကို ဘယ်သူကမှလည်း တလေးတစား ဆက်ဆံနေကြသည် မဟုတ်။ နာမည်ခေါ်ရာ၌ပင် ငကြည်၊ ကိုငကြည်၊ မောင်ငကြည်၊ ဦးလေးငကြည် စသဖြင့် ‘င’ တစ်လုံးမပြုတ်ရှာသူ ဖြစ်၏။

သို့သော် ကိုကြီးကြည်သည် ကျွန်မတို့ရွာ၏ စွယ်စုံရမင်းသားဖြစ်ပါသည်။ သူက ရုပ်ဆိုးသလောက် အသံကောင်းသည်။ အသံကို လေလှည့်အမျိုးမျိုး သုံး၍ ပြောင်းဆိုတတ်သည်။ အသံကလည်း အောင်သည်။ သူ့အသံက လှည်းထောက်ဆံ ကို မှန်သည့်အသံမျိုး ဖြစ်သည်။ တောထဲတွင် သူသီချင်းဆိုနေလျှင် တစ်တောလုံး ပျံ့လွင့်နေတတ်သည်။ ပန်းနွယ်ကစိမ်း၊ မေတ္တာကမ္ဘာများဖြင့် မခြားလိုတယ်။ အမေနဲ့ရွာကိုလွမ်းတယ် စသည့် သီချင်းများကို ခွေစုံခွေကုန် သူရသည်။ စိုးမိုးမေတ္တာ၊ ခေါင်းလောင်းထိုးသံ ဘယ်သူထံ စသည့် ပြဇာတ် ဇာတ်လမ်းတွေကို တစ်လုံးမကျန် သူခင်းပြတတ်သည်။ ရွှေမန်းတင်မောင် နှစ်ပါးသွား၊ ပဋိတ္တရာ၊ ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်း စသည့် ဇာတ်ထုပ်ဇာတ်ကွက်တွေကိုလည်း သူက ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင်ကြီး ဆိုနိုင် ပြောနိုင် ငိုနိုင်သည်။ စာတစ်လုံးမျှ မတတ်သော တောကြိုအုံကြားက ကိုကြီးကြည်၏ ထူးခြားသောပါရမီကို ကျွန်မ မအံ့ဩဘဲမနေနိုင်ပါ။ ဂီတ အနုပညာကို ခံစားနားလည်နိုင်စွမ်းသော နှလုံးသားတော့ သူ့မှာ ရှိဟန်တူပါသည်။ အခုလို ပဲသိမ်းချိန်ကတော့ သူ့ရာသီပဲ ဖြစ်သည်။ ဟိုက သည်က ခေါ်ပြီး သီချင်းဆိုခိုင်း၊ ပြဇာတ်ခင်းခိုင်းနှင့် လက်မလည်နိုင် ရှိတတ်သည်။ ပြီးလျှင်

ထမင်းကျွေး၊ ရော့ အင့် ပေးလိုက်လျှင် ရသလောက်နှင့် တင်းတိမ်သွားတော့၏။ သည်တော့ ကျွန်မတို့ရွာတွင် ကက်ဆက်နှင့် ဘက်ထရီအိုး အရင်းအနှီးထက် ကိုကြီးကြည်က ပိုပြီး တာသွားသည်မဟုတ်လား။

“ငါ့အကြောင်းတော့ ပြောမပြောချင်ပေါင် မထူးရယ် ... သည်တစ်ခေါက် မစိန်ဘက်က ပြန်လာသာ စာကလေး အမွှေးနုတ်ထားသယံအတိုင်း ... ငှက်ဖျားမိ ပြန်လာလို့ ရွာက ဆီးကုထားရသာအော့ ... အဲသဟာကြောင့် သင်းကို ရွာတင်နေလို့ ငါပြောသာ၊ ကိုယ့်ရွာကိုယ့်ပြေ ထမင်းကြမ်းခဲ ယပ်ခတ်စားဦးတော့ အေးအေးနေရ သယ်။ သင်းဖြင့် လိုက်သွားလိုက်ချည်းငှက်ဖျား၊ ပြန်လာလိုက်ချည်း ဗိုက်ပူနံကားနဲ့ လူလုံးမလှဘူး။ သည်တစ်ခါ စကားနားမထောင်ဘဲ လိုက်သွားလို့ကတော့ ငါနဲ့ အတွေ့ပဲလို့ ကြိမ်းထားရသာအော့”

တစ်ကောင်ကြွက်တစ်မျက်နှာသမား ကိုကြီးကြည်ကို သံယောဇဉ်ဖြင့် ကရုဏာစကားဆိုနေသော အရိုးသိန်းထီ၏စာနာစိတ်ကို ကျွန်မ နားလည်လိုက်မိ ၏။ ကျွန်မတို့ရွာတွင် ဘယ်လောက်ဆင်းရဲမွဲတေနေပါစေ။ ထမင်းတစ်လှက်က တော့ဖြင့် ငတ်မသေနိုင်ပါ။ ကိုကြီးကြည်လို ခြေသလုံးအိမ်တိုင်သမား တစ်ယောက်ကို ကျွေးဖို့မွေးဖို့ ဝန်မလေးကြသလို သူတကားစော်ကားလည်း မခံကြ ပါ။ ဒါသည်ပင် ချစ်စရာ လေးစားစရာ ကျေးလက်ခလေ့စရိုက်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်မ မှတ်မိနေသေးသည်။ ကျွန်မတို့ရွာသူ မပြုံးချိုနှင့် အကြောင်းပါပြီး ရွာကိုပါလာသော ကိုကျော်တင်က ကိုကြီးကြည်ကို ထင်းပေါက်ခိုင်းသည်။ ပုဆိန်ကျွတ်၍ ခပ်လှမ်းလှမ်းမှ နွားကလေးကို သွားမှန်သဖြင့် နွားကလေးပေါင်ပြဲ သွားသည်။ နမော်မဲ့နမာမဲ့ လုပ်ရပုံမလားဟုဆိုကာ ကိုကျော်တင်က ကိုကြီး ကြည်ကို လက်သီးနှင့်ထိုးလွှတ်လိုက်သည်။ မျက်လုံးကြီး ဖူးဖူးယောင်ကာ ပြန်လာသော ကိုကြီးကြည်ဘက်က မခံမရပ်နိုင်ဖြစ်ကာ ကျွန်မတို့ရွာက မိန်းမ တစ်သိုက်က ကိုကျော်တင်ကို ဝင်ရိုက်ကြသည်။

“အဲသည်တုန်းက ငါလည်းပါသယ် မထူးရဲ့ ... ရှင်ထွေးညွန့်နဲ့ငါနဲ့က တောင်ရပ်သွားမလို့ဆိုပြီး ထွက်လာခဲ့ကြတာ ... မစိန်လှတို့ အိမ်ခေါင်းရင်း ရောက်တော့ ငကြည်က လှည်းလမ်းကြောင်းထိုင်ငိုနေတာအော့ ... ငတို့ မနည်း မေးတော့မှ သင်းကပြောတာ ... ပြောတော့ ငတို့လည်း မခံချင်လွန်းလို့ စွေစွေခုန် ပေါ့အေ အဲဒါနဲ့အေးခင်တို့စည်းကြားက ဝါးရင်းတုတ်တွေ ဆွဲသယံ့ပြီး မူသန်းတို့ ဗူးစိတို့ရော ဟစ်ခေါ်သယံ့ပြီး ကိုကျော်တင်အိမ်ဘက် သွားကြတာ ... ကြီးတော် မမယ်လှကတော့ တားသေးသယ် ... သာပေမယ့် ဝဲစိန်တို့ ရှင်ဘုတ်မတို့ရော တေးပုတို့ ဖြူစူးတို့ရော လူကစုံလာတော့ ... ကိုကျော်တင်ကို ဝိုင်းရိုက်ဖြစ်ကြ တော့တာပဲ”

ပွဲတိုင်းကျော် မမခင်တုတ်က စပြောတော့ မဗူးစိ (မဘူးစေ့) တို့ကလည်း အပြိုင်ဝင်ပြောကြတော့သည်။

“အစတုန်းကတော့ သင်းကို ခြောက်ဟယ် လှန့်ဟယ် ရန်ထောင်ဟယ်လောက် လုပ်ဖို့ပါအေ ... မသာကြီးက မိုက်ရိုင်းတော့ ငတို့လည်း ဆော်ဖြစ်သွားတာပေါ့”

“သည်လိုမထူးရဲ့ ... ရှင်ထွေးညွန့်က ရှေ့ဆုံးကနေဝင်သွားတာ ... ခါးနှစ်ဘက်ထောက်သယံ့ပြီး ကိုကျော်တင် တော် ငကြည့်ကို ထိုးလွှတ်လိုက်တာ ဆိုလို့ မေးတော့ ... ထိုးလွှတ်တော့ ဘာဖြစ်သေးလဲ ငါနွားထိလို့ ငါနာလို့ ထိုးတာ နင်က ငကြည့်ကို ဘာနာလို့ မေးတာတုံးနဲ့လုပ်တော့ ... ရှင်ထွေးညွန့်က ဟောတာ နာလို့တော် ဆိုသယံ့ပြီး ဝင်လုံးတော့တာအော့ ... ရှင်ထွေးညွန့်နဲ့ ကိုကျော်တင် လည်း လုံးရော ငတို့ကလည်း ပါလာသယံ့ တုတ်တွေနဲ့ ဝင်ရိုက်ကြတော့တာပဲ ... ရှင်ပြုံးချိုကလည်း သူ့ လင်ဘက်ကနေ ငတို့ကို ဝင်ဆွဲတာပေါ့ ... ရွာထဲလည်း ဆူညံလို့၊ ကိုကျော်တင်လည်း ထိပ်ပေါက် ခေါင်းကွဲ သွေးတွေဆို ရဲ့လို့၊ ဒါတောင်

သင်းက ပါးစပ်က အယုတ်တမာတွေ ထွက်သေးသာ၊ အဲသားနဲ့ ရှင်ခင်တုတ်က ပါးချည်း ပိတ်ရိုက်သာအေ”

“ခဏနေတော့ ကိုရင်သာဂိ ရောက်လာပြီး ငတို့ကို မာန်တော့မှ ငတို့က လက်လျှော့ပေးလိုက်သာ ... တစ်ရွာသား အစော်ကားတော့ ခံနိုင်ပေါင်အေ”

ကြမ်းကြမ်းတမ်းတမ်း ရန်ပွဲနဲ့ပုံသော ကျွန်မအစ်မများ၏သတ္တိက သည်မှာ တင် စခန်းသတ်မသွားပါ။ ကိုကျော်တင်က မြင်းခြံရုံးကိုတိုင်သဖြင့် အမှုသင်းက ဖြစ်လိုက်ကြသေးသည်။ မထွေးညွန့်နှင့်အပေါင်းပါရှစ်ဦးအပြင် ဘေးမှ ရပ်ကြည့် ကြသော မျက်မြင်သက်သေအဖြစ် ကျွန်မကြီးတော်ဒေါ်ပူစီနှင့် ဒေါ်အေးမတို့နှစ်ဦး ပါ အမှုတွဲတွင်ပါဝင်ပါသည်။ မြင်းခြံမြို့သို့ တကန်တကသွားဖို့ ဝန်လေးတတ် ကြသော ကျွန်မဆွေမျိုးများမှာ ကိုကျော်တင်ရိုက်မှုဖြင့် မြင်းခြံမြို့သို့ အခေါက် ခေါက်အခါခါရောက်ကြရတော့၏။ တစ်သက်နှင့်တစ်ကိုယ် ယောင်လို့ပင် အိပ်မက် ထည့်မမက်ပုံသော တရားရုံးမှာ အစစ်ဆေးအမေးမြန်းခံကြရတော့၏။ အဆိုးဆုံးမှာ ကျမ်းထုပ်ကိုင်ကာ ကျမ်းကျိန်ကြရခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

“ကဲ ကဲ ခင်ဗျားတို့ တစ်ယောက်ချင်း ဟောဒီကျမ်းထုပ်ကိုကိုင်ပြီး ကျမ်းကျိန် ရမယ်နော်။ ကျွန်တော် ရှေ့ကနေဆိုတဲ့အတိုင်း လိုက်ဆိုကြ”

မထွေးညွန့်တို့တစ်တွေ ရှေ့ကနေကျမ်းကျိန်နေစဉ် ကျွန်မကြီးတော် ဒေါ်အေးမမှာ တရားရုံးထဲမှာပင် သေးတွေ တဖြန်းဖြန်းပါတော့၏။

“မအေးမ ဘာမှကြောက်စရာမလိုဘူးရယ်။ သူဆိုသယံ့အတိုင်း ကိုယ်က လိုက်ဆိုရုံကလေးပဲ တကတည်းမှ”

မထွေးညွန့်တို့က အနားမှနေ၍ ချော့ချည်တစ်ခါ၊ ခြောက်ချည်တစ်လှည့် လုပ်တော့မှ ဒေါ်အေးမက သေးအပါရပ်သွားပါသည်။ သူ့ကိုရှေ့ခေါ်တော့ ထိုင်ရာမှ ခုံဖိနပ်ကို ဒရူတ်တိုက်ဆွဲကာ ထသွားသည်။ ကျမ်းထုပ်ကို လှမ်းကိုင်လိုက်ပြီး ရှေ့ကလူတွေလိုပဲ သူလိုက်ဆိုတော့၏။

“ကျွန်တော်ဆိုတာ လိုက်ဆို”

“ကျွန်တော်ဆိုတာ လိုက်ဆို”

“မဟုတ်သေးဘူးလေ”

“မဟုတ်သေးဘူးလေ”

“နေဦး”

“နေဦး”

ဘယ်လိုပဲတားတား ဒေါ်အေးမကမရပ်ပါ။ ရုံးမင်းကတစ်ခွန်းဆို သူက တစ်ခွန်း။ ရုံးထဲတွင် ငိုအားထက်ရယ်အားသန်ခဲ့ကြရသည် ဆို၏။ နောက်ဆုံးတွင် ရုံးမင်းကလက်လျှော့ပေးကာ လုပ်စရာအလုပ်ကိုသာ ဆက်လုပ်သွားသည်။

“ကိုင်း ... ပြီးပြီ”

“ကိုင်း ... ပြီးပြီ”

ဒေါ်အေးမလက်မှကျမ်းထုပ်ကို ဆွဲသိမ်းလိုက်တော့မှ ရုံးမင်းလည်း ချွေးအပြန် ရပ်တော့၏။ ရွာရောက်တော့ မထွေးညွန့်တို့တစ်တွေက ဒေါ်အေးမအကြောင်းတွေ ကို ဖောက်သည်ပြန်ချပြီး တဝါးဝါး တဟားဟား ရယ်ကြတော့သည်။

“သေနာမတွေ ငါ့ကျတော့ ရယ်လိုက်ကြတာ၊ ဟင်း ... ညည်းတို့ ရှင်ပူစီ ထဘီစောက်ထိုးကြီး ဝတ်လာတာကျတော့ မပြောဘူး”

“ဒေါ်ပူစီက ထဘီစောက်ထိုးဝတ်လာတာ ထားပါတော့ ရှင်ဝဲစိန်က ဟိုရှေ့ ကျကာမှ အပေါ်ထဘီ ကျွတ်ကျသလေ။ ရှေ့ကမေး၊ သူကဖြေ၊ ဘေးလူတွေက အော်နဲ့ ဆူလို့။ မယ်မင်းကြီးမကြောင့် ရွာနာမည် ပျက်ကရော”

“ထဘီက အသစ်မို့ နှမြောလို့ အောက်က တစ်ထပ်ထပ်ဝတ်ထားတာပါအေ။ ရွာနာမည်က ငါ့ကြောင့် ပျက်သာမူတ်ဘူးတော့၊ ရှင်ဗူးစိကြောင့် ပျက်သာ။ ဟိုက ခင်ဗျားနာမည်ဘယ်သူတုန်း ဆိုတော့ သူက ဗူးစိတဲ့။ ဗူးစိဆိုတာ နာမည်ရင်းလား ဆိုတော့ ဟုတ်သယ်မှတ်သာပဲ။ ကျုပ်မွေးကတည်းက သည်အတိုင်း ခေါ်လာကြ သာပဲတဲ့။ အဖေ အမေ နာမည်တွေပြောဆိုတော့ ကိုကျော်တင် ရိုက်သယံအထဲမယ် ကျုပ်အဖေနဲ့အမေ မပါဘူးလို့ ငြင်းကရော။ ဟိုက ဟုတ်ပါပြီ၊ မပါပါဘူး။ နာမည်မေးသာပါဆိုတော့မှ အဖေ ကိုငကျဲ့၊ အမေ မမိအု ဆိုပြောသာ၊ ဒါတွေက နာမည်အရင်းတွေလားဆိုတော့ အဲသာလည်း ကျုပ်မသိဘူးတဲ့လေ။ သာနဲ့ ဟိုက ခင်ဗျားနေတဲ့ ရွာနာမည်အရင်းကော သိရဲ့လားနဲ့လုပ်သာ။ ရှင်ဗူးစိက ဥဒယထက် ရင်းသယံနာမည် ကျုပ်တို့ရွာမှာ မရှိဘူးတဲ့ ဟား ဟား ဟား ကောင်မ သည်တစ်ချက်တော့ ပိုင်သယ်”

“ပိုင်ချက်ကတော့ ဟိုတစ်ယောက်က ခေါင်းကုတ်သယံပြီး ဥဒယဆိုသာ အဒရူးသယံဗျာ။ ခင်ဗျားတို့နဲ့နေရင် ကျုပ်တော့ ရူးမှာသေချာသယ်တဲ့လေ။ ငတို့ရွာကို အဒရူးသယံ”

ဟုတ်လောက်ပါသည်။ ကျွန်မရှေ့မှာ တစ်ယောက်တစ်ပေါက် ပြောနေကြ သော စကားထဲကဇာတိရုပ်တွေကို ဖမ်းကြည့်ရင်းဖြင့် ကျွန်မပင် အူချာပေါက်ချင် လာသည်။ မြင်းခြံမြို့နယ် တရားရုံးထဲတွင် ထဘီစွန်တောင်ဆွဲ၊ စကားတွေ

ကဘောက်တိကဘောက်ချာနှင့် ဘုမသိဘမသိ ကျွန်မတွေ့မျိုးတွေ အမှုသင်းကဲ ရင်ဆိုင်ခဲ့ကြရသည်ကော။

“နေပါဦး ... အဲဒီအမှု ဘယ်လိုပြီးသွားတာပါလိမ့်”

“ဟော်တော်အေရယ် ... အမှုက တစ်ခေါက်လည်းမပြတ် နှစ်ခေါက်လည်း မပြီးနဲ့ဆိုတော့ ငတို့တစ်တွေက ပျင်းလာသာအေရဲ့။ အမှုကသာ မပြီးပြတ်သာ ငကြည်ကလည်း ကိုကျော်တင်အိမ်မှာ နွားစာစဉ်းပေးနေပြီး ကိုကျော်တင်တို့ အကွက်ထဲလည်း ငတို့တစ်တွေမြေပဲဆွတ်လိုက်နေပြီ။ စိတ်ဆိုးတွေလည်း ပြေကြပြီ ပြောပါတော့အေ။ အဲသာနဲ့ ဘကြီးချောနဲ့ကိုကျော်တင်တို့ မြင်းခြံရုံးလိုက်ပြီး ပေဖူးလွှာဆိုလား ဘာဆိုလား”

“ကြေအေးလွှာပါ တော်ကလည်း”

“အေး ... အဲသာလက်မှတ်ထိုးခဲ့ကြသယ် ပြောသာပါပဲ။ ငတို့လည်း နောက်ထပ် မခေါ်တော့ဘူးရယ်”

မြင်းခြံတရားရုံးက စကားဆိုလွတ်လိုက်သလို ကျွန်မတို့ ဥဒယရွာက ရောက်လာသည့် အမှုကတော့ တကယ့်ကိုရူးလောက်ပါပေသည်ထဲက ဖြစ်တော့၏။

“ကဲ ကောင်မတွေ နေမရင့်ခင် တစ်တုံ တုံလိုက်ကြဦးဟဲ့”

အရိုးသိန်းထီက အော်လိုက်တော့မှ ကျွန်မတို့စကားဝိုင်း လူစုကွဲသွားသည်။ မြေပဲခင်းထဲကို အလျှိုအလျှိုဆင်းသွားကြသူများကို ကျွန်မ ငေးမောကြည့်နေမိ သည်။ သီချင်းတကြော်ကြော် ဆိုလိုက်ကြ။ တအောင့်ခဏ နားရင်း ရယ်လိုက်ကြ မောလိုက်ကြ။ ရင့်ပြုစပြုလာသော နေမင်းကြီးကို ကျောကုန်းကြီးဖြင့် ခုခံရင်း ခေါင်းမဖော်စတမ်း မြေကိုရင်ဖြင့်အပ်၍ လုပ်ကိုင်စားသောက်နေကြရှာသော

ကျွန်မတို့ရွာက တောသူတောင်သားဘဝတွေကို စာနာစိတ်ဖြင့် ကျွန်မချစ်သည်။ သူတို့တစ်တွေ ပင်ပန်းဆင်းရဲခြင်းဘဝမှ လွတ်မြောက်စေရန် ကျွန်မ မျှော်လင့် နေမိသလို သူတို့၏ ရိုးသားပွင့်လင်းမှုစရိုက်ကလေးတွေ ပွန်းပဲ့သွားမှာကိုလည်း ကျွန်မစိုးသည်။ ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းခေတ်ကြီးထဲတွင် ကျေးလက်နေ လူတချို့လည်း ယဉ်ကျေးမှုရှော့ခံ (Shock) တွေ ဖြစ်ကုန်ကြတာတွေလည်း ရှိသည်။ တိုးတက်သော ကမ္ဘာကို လိုက်မမီနိုင်သေးသော အလွန်ရိုးအ စွဲလမ်းမှုတွေကလည်း ရှိနေပြန်သည်။ သို့သော် အညာသူအညာသားစရိုက်တွေကတော့ ဘယ်သောအခါမျှ ပျောက်ပျက်သွားမည် မဟုတ်ဟု ကျွန်မ ယုံကြည်ပါသည်။

“ဝူး ... မောလိုက်သာအေရယ်။ ပေးစမ်း မြူအိုးထဲက ရေကလေးတစ်ပေါက်”

ထန်းဖတ်ခမောက်ကြီးကိုဆောင်းပြီး ရောက်လာသော အမေ့ကို ကျွန်မ မြူအိုးထဲက ရေကိုငဲ့ပေးလိုက်သည်။ လက်ကိုင်ရိုးရှည်အုန်းမှုတ်ခွက်ကို လှမ်းယူပြီး ရေတွေကို ဖိတ်တချို့ စင်တစ်ဝက် တဝတ်ဝတ်ဖြင့် သောက်ချနေသော အမေ့ကို ကြည့်ရင်း ကျွန်မသဘောကျနေမိသည်။ တကယ့်ကျေးတောသူကြီး။

“ရေတွေ ရင်ဘတ်ရွဲကုန်ပြီ အမေကလည်း”

“အိုအေ ... တမင်လောင်းချသာအေရဲ့။ တစ်လမ်းလုံးမောလာသာ ပူလောင်လာသာ ရေကလေးထိလိုက်မှ လူက လန်းသာရယ်။ ဝေး ... မသိန်းထီတို့ ကိုရင်ဘညာဏ်တို့ ...”

ကျွန်မကို ပြောရင်း တစ်ဆက်တည်း လှမ်းအော်တော့သည်။

“ဝေး ... ရှင်မြတင် ... လာမယ် လာမယ် အဲသည်မှာ ကောက်ညှင်းပေါင်း စားဦးတော်ရေ ...”

အရိုးသိန်းထီက မြေပဲခင်းဟိုဘက်ဖျားမှာ ရောက်နေသည်။ ဘဒ္ဒေးဉာဏ်က သူ့ နွားတွေ လှန်နေရာမှ ကျွန်မတို့အနား လာထိုင်သည်။

“မတာ ... နေကောင်းလားဟ”

အမေ၏ ငယ်နာမည်မှာ မတာ ဖြစ်ပါသည်။ ငယ်စဉ်က တီလွန်း တာလွန်း၍ မိတာဟု ခေါ်ကြရာက သူ့ငယ်ဖော်တွေက မတာ၊ မိတာ စသဖြင့်ခေါ်ကြ၏။ ကြီးပေါင်းတွေက မမြတင်ဟု ခေါ်ကြသည်။ တချို့ကလည်း နှစ်မျိုးစလုံး သုံးကြ ပါသည်။ ကျွန်မငယ်စဉ်က ဝဝတုတ်တုတ်ကြီးမို့ ဘုတ်ဆုံမ၊ ရွှေဘုတ် စသဖြင့် ခေါ်ကြပါသည်။ သို့သော် အယူသည်းသောကျွန်မ ‘အဘ’ကြောင့် ကျွန်မငယ်နာမည် ပျောက်ခဲ့ရ၏။

“ငါ့မြေးကိုထူးခြားသချင်လို့ မထူးလို့မှည့်သာ တောင်တောင်မြောက်မြောက် တွေ ပြီးစလွယ်မခေါ်ကြနဲ့။ မထူး ဒါပဲခေါ် မိထူးတောင် မသုံးနဲ့။ နာမိနိမ်ရာ ကျသယ်။ ခေါ်သံကြားလို့ကတော့ ငါ့လက်ဝါးနဲ့ အတွေ့ပဲ”

ကျွန်မကိုမှ မဟုတ်။ အမေကိုလည်း မိတာခေါ်လျှင် အဘက မကြိုက်။ ဒါကြောင့်ပဲ အမေကို တချို့ကယောင်ပြီး နာမည်နှစ်မျိုးစလုံး ခေါ်ကြခြင်း ဖြစ်၏။

“ကောင်းပါရဲ့တော် ... တော်တို့ကဖြင့် မေးစရာတောင် မလိုပါဘူး မာလိုက်သမှ”

“မာဆို ငတို့က အကြမ်းသမားတွေကိုးဟာ။ ငါ့အစ်ကိုခမျာ ငြိမ်းရှာလို့ ထင်ပါရဲ့ အသက်မရှည်ပေါင်ကွာ။ အင်း သာကြောင့် ရှင်သိန်းထီလည်း ပြောရသယ်၊ ငတို့တောနေရသာ အဲသဟာအမြတ်ပဲလို့။ မြို့များနေမိရင် မြို့ရောဂါတွေ ကူးဦးမှာ။ နင်တို့မြို့များ တော်ကြာ သွေးတိုး၊ တော်ကြာ ဆီးချိုနဲ့

ငတို့ ဘာမှန်းမသိဘဲနေတော့ ဘာရောဂါမှ မရှိဘူး။ စမ်းသပ်ကြည့်လို့ ရောဂါပေါ်မှ အဲဒါ စိတ္တဇဖြစ်ရဦးမယ်။ ဘယ်သူကရူးသယ်ပြောပြော ငါဖြင့် တောသား ဖြစ်ရသာ အကျေနပ်ဆုံးပဲ”

နေပူရှိန်ကြားက တောင်လေကလေး သွေးလာသည်။ ချွေးတစိုစိုမှာ လေအေးကလေး ပက်လိုက်တော့ အရသာရှိလိုက်သည့်ဖြစ်ခြင်း။ မြို့က ကျွန်မ အခန်းကလေးထဲက ပန်ကာလေထက်သာတာကတော့ အမှန်ပဲဖြစ်သည်။ ဘဒ္ဒေညဏ်ကတော့ သူ့ရွာ၊ သူ့ပြေ၊ သူ့ ဆွေတွေအကြောင်း ပြောနေလိုက်သည်မှာ အမေရော အရိုးသိန်းထိပါ တိုးမရ။ ကျွန်မကတော့ လွတ်လပ်ကျယ်ပြောသော သစ်ခင်းစိမ်းစိမ်းတွေကို ဖြတ်တိုက်လာသည့် တောလေရှင်းသန့်ကို တစ်ဝကြီး ရှုရှိုက်နေလိုက်မိပါသည်။

(၁၁)

‘ရွှေရောင်ဖိတ်’ ကျောင်းအသွားလမ်းကလေးသည် ရွာကို ကျွန်မလွမ်းတိုင်း အမြဲပါသည့် လမ်းကလေးဖြစ်ပါသည်။ လက်တံကိုင်းတွေ ထိုးထိုးထောင်ထောင်နှင့် အရိုးပြိုင်းပြိုင်းထနေသော လက်ပံပင်အုပ်ကြီးမှာ မော်ဒန်ပန်းချီကားတစ်ချပ်လို အဝေးကတည်းကပင် လှမ်းမြင်နေရတတ်သည်။ လျှို့ဝှက်ဟောက်ပက်ကို ဖြတ်ကူးထားသော ချောင်းကူးအုတ်တံတားကလေးနှင့် သရက်ရိုင်းပင်ကြီးတွေက သည်မှာဘက်တွင် သဘာဝပန်းချီကားတစ်ချပ်ကို ဖန်ဆင်းထားပြန်သည်။ သည် တောရကျောင်းနှစ်ကျောင်းကတော့ ရွာနှင့်မိုင်ဝက်ကျော်ကျော် ဝေးသောကြောင့် လူအသွားအလာနည်းသည်။ အေးဆေးတိတ်ဆိတ်သောကြောင့် ကျေးငှက်သာရကား တို့၏ ညှိုးညှိုးညံ့ညံ့မြည်သံကလေးများကို စိတ်ကြည်နူးဖွယ်ရာ ကြားနေရတတ် သည်။ လျှို့ဝှက်နှင့်ကျောင်းကြားက သစ်ပင်အုပ်အုပ်ဆိုင်းဆိုင်း မြိုင်နေသော

သည်တောလမ်းကလေးကိုရောက်တိုင်း အဖေ့ကို ကျွန်မ အမြဲသတိတရ လွမ်းလှ ပါသည်။

ရွှေရောင်ဖိတ်ကျောင်းမှာ အဖေ ကိုရင်ဝတ်ခဲ့သောကျောင်းဖြစ်သည်။ အဖေ့တွင် မွေးချင်းမောင်နှမမရှိ။ တစ်ဦးတည်းသောသားဖြစ်သည်။ အဖေ၏ မိဘနှစ်ပါးဖြစ်ကြသော အဘဦးသင်နှင့်အမေကြီးဒေါ်ခင်တို့သည် တောင်သူများ မဟုတ်ကြပါ။ ကျွန်မတို့အဘိုးအဘွားများဖြစ်ကြသည့် ဘိုးအောင်မြေနှင့် ဘွားနန်းမယ်၊ ဘိုးရန်ဝေးနှင့် ဘွားစံပေါတို့မှာ ဟိုးရှေးတစ်ခေတ်က အညာဆန် လှေကြီးများဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပြုခဲ့ကြသူများဖြစ်သည်။ အဘသင်နှင့် အမေကြီးခင်တို့မှာလည်း လှေသူကြီးများ ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ လှေတစ်ခေါက် ထွက်တော့မည်ဆိုလျှင် သားကိုရင်(အဖေ)ကို ကျောင်းမှာပဲ ကျောင်းအိပ် ကျောင်းစား အပ်နှံထားခဲ့ရသည်။ ကျွန်းသေတ္တာကလေးထဲ အဝတ်အစား ပစ္စည်း ပစ္စယကလေးများထည့်ကာရွက်၍ သားကိုရင်ကို ကျောင်းလာပို့တိုင်း အပြန်မှာ သည်တောအုပ်ကလေးထဲတွင် အဘနှင့်အမေကြီးတို့ ငိုခဲ့ကြသတဲ့။ လှေကြီး တစ်ခေါက် ထွက်သွားတိုင်း လချီကြာတတ်သော မိဘနှစ်ပါးကို မျှော်ရင်း လွမ်းရင်းဖြင့် ဘုန်းတော်ကြီး မသိအောင် သည်တောအုပ်ကလေးထဲလာပြီး သင်္ကန်းကို မျက်နှာအုပ်ကာ ကိုရင်ကလေးကလည်း ငိုကြွေးခဲ့ရသတဲ့။

သည်တောလမ်းကလေးထဲ ချိုးကွေ့ဝင်လိုက်လျှင်ပင် ကျွန်မ မျက်ဝန်းမှ မျက်ရည်များ ရစ်ဝဲလာပါတော့သည်။ ကျွန်မတို့ကို ခွဲခွာသွားကြပြီဖြစ်သော သည်သားအမိ သားအဖ သုံးယောက်၏ ဘဝပုံရိပ်တွေက ကျွန်မအသည်းနှလုံးမှာ ဝင်ရောက်ခိုတွယ်လာကြသည်။ အဘသင်ကိုတော့ ကျွန်မ မမိလိုက်ပါ။ အဖေ ပဉ္စင်းတက်မည့်နှစ် လှေတစ်ခေါက်အပြန်တွင် ဆုံးပါးသွားခဲ့ရသည်။ ပဉ္စင်းတက်မည့် သားကိုရင်ကြီးက လူဝတ်လဲ၍ မအေအိုကြီးကို လှေထိုးကျွေးတော့ သည်။ အမေနှင့်အဖေ အကြောင်းပါပြီး မြို့တွင် အခြေတည်လိုက်ကြသောအခါ

အမေကြီးခင်က ကျွန်မတို့နှင့် အတူလိုက်နေသည်။ လှေကြီးနှင့် စဉ့်အိုးများတင်ပြီး ဆယ်နှစ်ပွဲဈေးသည်ဘဝဖြင့် အမေကြီးက ဘဝကို မောင်းနှင်ခဲ့သေးသည်။ မလှိုင်နယ်ပန်းအိုင်ဘုရားပွဲ အပြန်မှာ အမေကြီး ကားပေါ်မှလိမ့်ကျကာ ခြေကျိုးသွားတော့မှ နားတော့၏။ လူတစ်ယောက်က ပွေတင် ပွေချ လုပ်ပေးပါမှ သွားနိုင်လာနိုင်သော အမေကြီးက သူမသေခင် လှေတစ်ခေါက်လောက် လိုက်ချင်သေးတယ်ဟု ပူဆာသဖြင့် အဖေက ခေါ်သွားခဲ့ရ၏။ ဇနီးမောင်နှံနှစ်ဦး ငယ်စဉ်ကတည်းက ဧရာဝတီမြစ်ကြီးထဲ စုန်ချည်ဆန်ချည် ဘဝတွေကို မသေခင် ခံစားသွားချင်ဟန်တူပါသည်။ ရေလမ်းမှာအမေကြီးဖျားပြီး အညာသီဟတောဘုရား အနီး လှေစုန်ရင်း ဆုံးရှုပါသည်။ လှေနှင့်စ၍ လှေနှင့်ဆုံးသည့်ဘဝများ။ အဖေက “ငါ့မှာ အဖေကလည်း လမ်းမှာဆုံးပြီး ရွာကို အလောင်းသယ်လာခဲ့ရတယ်။ အမေကလည်းသည်လိုပဲ။ ကံချင်းတူလိုက်ကြပုံများ။ ငါ့တစ်သက်တော့ ရေလမ်းမှာ အသက်မဆုံးချင်ပါဘူးကွယ်” ဟု ပြောဖူးသည်။

အမေကြီးခင်ဆုံးတော့ ကျွန်မသည် တတိယတန်းစာမေးပွဲဖြေပြီး ရွာမှာရောက် နေသည့်အချိန်ဖြစ်သည်။ အမေကြီး၏အလောင်းကို ရွာပြန်သယ်လာခဲ့ပြီး ရွာသောင်ပြန်မှာ တဲကြီးထိုးကာထားခဲ့ပုံကို ကျွန်မမှတ်မိနေသည်။ ကျွန်မတို့ မောင်နှမတစ်တွေက အမေကြီးကို သေသည်ဟုမသိ။ အမေကြီး အိပ်နေတာလိုပဲ ထင်သည်။ တဲကြီးထဲတွင် အောက်လင်းဓာတ်မီးကြီးသုံးလုံး ထိန်နေအောင် ထွန်းထားသည်။ ထိုမီးရောင်အောက်တွင် ပြေးလွှားဆော့ကစားရင်း ကျွန်မတို့ ဖိနပ်ကလေးတွေ ပျောက်မည်စိုးသဖြင့် အမေကြီးအလောင်းစင်ပေါ်တင်၍ အမေကြီးကို အပ်ထားကြသည်။ ဒါကိုအဖေသိတော့ ကျူကျူပါအောင် ငိုရှာပါသည်။

“အမေ ... အမေမြေးတွေက ဖိနပ်ပျောက်မှာစိုးလို့တဲ့ဗျာ ... ကြည့်ထားလိုက် ပါဦး”

အဖေငိုတော့မှ ကျွန်မတို့လည်းလိုက်ငိုခဲ့ကြသည်။ အဲသည်နှစ်က ကျွန်မတို့ ရွာမှာအလှူကြီးပေးမည့်နှစ်ဖြစ်သည်။ အမေကြီးကတပို့တွဲလတွင်ဆုံး၍ ကျွန်မတို့ အလှူက တပေါင်းလတွင်ဖြစ်ပါသည်။ မြေးတွေလှူဖို့ အဖေနှင့်သားအမိ နှစ်ယောက် တကြိတ်ကြိတ်တိုင်ပင်ကာ တစ်နှစ်လောက် စုဆောင်းခဲ့ကြသည်။ ကျွန်မတို့လှေကြီး အောက်ပြည်အောက်ရွာရောက်လျှင် ဆန်နှင့် ငါးပိ၊ ငါးခြောက်၊ ဆားများ တင်လာခဲ့ပြီး အထက်အညာသို့ဆန်ရလျှင် ငါးချည်သိပ်မည့် စဉ်အိုးကအစ ခြောက်လက်မထင်းတုံး၊ ပဲလှော်ထင်းချောင်းများအဆုံး နိုင်သလောက်တင်ကာ ရွာကို အပ်နှံထားခဲ့ကြသည်။ ကျွန်မတို့လှူတော့ အားလုံးအဆင်သင့် ပြည့်စုံနေပါပြီ။ သို့သော်အမေကြီးခင်များ မြေးတွေသင်္ကန်းဆီးတာကို မြင်ခွင့်ရ မသွားရှာခဲ့ပါ။

“သရက်ပင်ကြီးတွေက အိုမှ သီးလိုက်သာတော်”

သရက်ပင်အုပ်ကြီးအောက်တွင် ကျွန်မတို့သားအမိ ခဏထိုင်ကာ နားလိုက်ကြ သည်။ တစ်လမ်းလုံး ချွေးတပြိုက်ပြိုက်ဆူလာသမျှ တကယ့်ကို **Air-Con**: အခန်းထဲ ဝင်လိုက်ရသလို အေးစိမ့်သွားတော့၏။ ငှက်စာဆော်၊ လေကြွေ သရက်ကင်းကလေးတွေက မြေပေါ်မွစာကြနေသည်။ အတော်ကလေးနေလို့ နွားကျောင်းသားတွေ သည်အနားရောက်လာကြလျှင် သရက်ကင်းတွေကို ကောက်ကြပေမည်။ သည်လိုအချိန်မှာ သရက်ကင်းကလေးတွေကို ရသမျှ ကောက်ယူစုဆောင်း အခြောက်လှန်းထားပါမှ ဧရာဝတီ မြစ်ရေဝင်ချိန်၊ ရွာကလေး သစ်ခင်းပျောက်ချိန်တွင် ရေကြီးခါ ဟင်းချက်စရာတစ်မယ် ရမည်မဟုတ်လား။ တစ်ခေါ်လောက်အဝေးမှာတော့ အဖေကိုရင်ဝတ်ခဲ့သော ကျောင်းကြီးအိုအိုကို ကျွန်မတို့ လှမ်းမြင်နေကြရပါသည်။ အဖေဆရာ ဘုန်းတော်ကြီး ဦးကုန္တာစရိယ ကတော့ ကျွန်မတို့ ယ်စဉ်ကတည်းကပင် ပျံလွန်တော်မူသွားခဲ့ပါသည်။ ယခုလက်ရှိ

ကျောင်းထိုင်ဆရာတော်မှာ အဖေနှင့် ကျောင်းနေဖက်ဆရာတော် ဦးနန္ဒဝံ ဖြစ်သည်။ ကျွန်မတို့ရွာကတော့ ဦးဇင်းတင်ရွှေဟုသာ နှုတ်ကျိုးနေကြပါသည်။

ဟိုးတုန်းတစ်ချိန်က ကျေးရွာများတွင် ဘုန်းတော်ကြီးသင် ပညာရေးကိုသာ အားကိုးအားထား ပြုနေရသည်မို့ တစ်ကျောင်းနှင့်တစ်ကျောင်းကလည်း အပြိုင်အဆိုင် သင်ကြားပေးကြသည်။ ရွာထဲတွင်လည်း သူ့ ကျောင်းကသာသည် ငါ့ ကျောင်းက ပညာပိုတတ်သည် စသဖြင့် ကျောင်းချင်းပြိုင်နေတတ်ကြသည်။ ကိုရင်ချင်း၊ ကျောင်းသားချင်းကလည်း ဆွမ်းခံရင်း ရေခပ်ရင်း ထင်းခွေရင်း သတ်ကြပုတ်ကြနှင့်။ စာကဗျာ ဝါသနာပါသော ဦးပဋ္ဌင်းများကလည်း တစ်ကျောင်း ကိုတစ်ကျောင်း စာချိုးစာစပ်များဖြင့် လှမ်းစောင်းကြချိတ်ကြသေးသည်။ ကိုယ့် ကျောင်းက ကိုရင်ကျောင်းသားများကိုပင် စာချိုးနှင့် ဆုံးမတတ်ကြပါသည်။

“ငတို့ဘုန်းကြီးက စာလိုက်ပျင်းသယံ့သူတွေကို ရိုးရိုးမခေါ်ဘူး ရှေ့က အခံကလေး ထည့်ခေါ်သာ။ ညည်းတို့အဘ ကိုဘိုဒွေးကို ပျင်းရိမှိုင့်ငေး မောင်ဘိုဒွေးတဲ့။ ကိုဘကြိုင်ကျတော့ ခိုကပ်ပျင်းမှိုင့် မောင်ဘကြိုင်တဲ့။ အခု ဦးဇင်းတင်ရွှေကိုတော့ ပေပေတေတေ မောင်တင်ရွှေတဲ့”

“အဖေကျတော့ရော”

“ဟင် ... အဖေကျတော့ ဗိုလ်တကာ့ဗိုလ် ခင်မောင်ညိုတဲ့။ ဟား ဟား ဟား”

အဖေက သည်လိုပြောတိုင်း အမေက မျက်စောင်းထိုးတတ်ပါသည်။

“အံမယ် ... မှုတ်ပေါင်တော်၊ အခိုတကာ့အခို ကိုမောင်ညိုပြီ”

အဖေနှင့် အမေက တစ်ကျောင်းစီမို့ ပြိုင်ဘက်များ ဖြစ်ခဲ့ဖူးသည်။ အမေက အဖေကို အနိုင်ယူလိုတိုင်း ဦးဇင်းစံညွန့်တပည့်ဟု ဆိုကာ အနိုင်ယူတတ်သည်။

“ငတို့ကျောင်းက ဆရာလေးကိုရာကျော် သင်သယ့်ကျောင်း။ လောကဓာတ်စာ တတ်သယ်။ သူရိုက ဦးဇင်းစံညွန့်တပည့်တွေလေ။ ဟင်း ဟင်း ဟင်း”

ဦးဇင်းစံညွန့်မှာ ဆရာတော်ဦးကုန္ဒာ၏ လက်ထောက်ခန်းနေ ဦးပဉ္စင်း ဖြစ်သည်။ ကျောင်းအတွက်လိုအပ်သော ပစ္စည်းပစ္စယ အဝယ်အခြမ်းကိစ္စများ ပေါ်ပေါက်လျှင် ဆရာတော်က ဦးဇင်းစံညွန့်ကို မြို့သို့လွှတ်တတ်သည်။ ဦးဇင်းစံညွန့်ကလည်း မြို့သို့သွားရမည်ဆိုလျှင် ခါးတကယ်မတို့ခင်က ယားတယ် လို့ တွန့်ချင်နေသူဟု အဖေက ပြောပါသည်။ သူက မြို့ကို အသွားအလာ အရောက်အပေါက်များသူဖြစ်၍ တိုင်းရေးပြည်ရေးကအစ မြို့ဗဟုသုတများကို သူ့ ဆီကတဆင့် ပြန်ကြားရသည်ဆို၏။ မြို့သို့ သွားရင်းလာရင်းဖြင့် ဦးဇင်းစံညွန့်က အင်္ဂလိပ်ဂဏန်းများကို မှတ်သားလာခဲ့သည်။ သူ့ စိတ်ထဲတွင် တစ်ဆိုရင် သည်ကောင်တွေက သည်လိုရေးတာ၊ နှစ်ဆိုရင် သည်လိုရေးတာ စသဖြင့် ကူးရေးလာခဲ့ပြီး ရွာကျောင်းတွင် ပြန်သင်သည်။ ဝမ်း၊ တူး၊ သရီး ရယ်လို့တော့ ဦးဇင်းစံညွန့်က အသံထွက်တတ်ပါ။

“ကဲ ... ကိုရင်တွေ ကျောင်းသားတွေ။ မင်းတို့ကို ဦးဇင်း အင်္ဂလိပ်စာ သင်ပေးမယ်။ သေချာဂရုစိုက်ကြ။ တခြားကျောင်းတွေထက် ငတို့ကျောင်းက သာပြီလို့ မှတ်လိုက်ကြပေရော”

မြို့ကပြန်ရောက်ရောက်ချင်း ဦးဇင်းစံညွန့်က အင်္ဂလိပ်စာ သင်ပေးမည် ဆိုသောအခါ အဖေတို့တစ်တွေက ဦးဇင်းစံညွန့်ကို တအံ့တဩငေးကြည့်နေခဲ့ ကြသည်ဆို၏။

ဦးဇင်းစံညွန့်က မြေဖြူခဲဖြင့် သရက်သားသင်ပုန်းပေါ်တွင် တုတ်ချောင်း တစ်ချောင်း ခြစ်လိုက်သည်။

“ကဲ လိုက်ဆိုကြ ကုလားတစ်”

ကျွန်မတို့ရွာကလူတွေက အင်္ဂလိပ်ကို ကုလားဟု သုံးကြပါသည်။ ကိုရင်တွေ ကျောင်းသားတွေက ဖျာပေါ်တွင် တံတောင်ဖြင့်ထောက်ကာ ဦးဇင်းစံညွန့် သင်သည့်အတိုင်း လိုက်ဆိုကြရသည်။

“ကုလားတစ်”

“ကုလားနှစ်”

“ကုလားနှစ်”

“ကုလားသုံး”

“ကုလားသုံး”

ကုလားတစ်ဆယ်သို့အရောက်တွင် ဦးဇင်းစံညွန့်၏သင်ခန်းစာ ရပ်သွား ပါသည်။ ကုလားတစ်မှ ကုလားတစ်ဆယ်အထိသည် ဦးဇင်းစံညွန့်၏ အင်္ဂလိပ်စာ အပိုင်းကဏ္ဍပဲ ဖြစ်၏။ နောက်ထပ်လည်း သင်ခန်းစာမတိုး။ ဒါကိုပဲ ထပ်ကာ ထပ်ကာ ကြော့ကာ ကြော့ကာ သင်ပေးခြင်းဖြင့် ရွှေရောင်ဖိတ်ကျောင်းက အင်္ဂလိပ်စာတတ်တယ် ဖြစ်ကုန်တော့၏။

“ရယ်စရာပြောရဦးမယ်။ အခု တောင်ရပ်ကမိနုယောကျ်ား ကိုဘိုးသွယ်ကြီး ပေါ့ဗျာ။ ဦးဇင်းက ရှေ့ကစာချ သူက နောက်ကနေ ငိုက်နေသာ။ အဲသာ ဦးဇင်းက ကုလားလေး ဆိုသယ့်ဟာကို သူက ယောင်သယ့်ပြီး ကုလားကြီးလို့ သွားဆိုလို့ ဦးဇင်းက နားသယ်ပင့်ရိုက်တော့သာပဲ”

ဦးဇင်းစံညွန့်၏ အင်္ဂလိပ်စာသင်ခန်းစာသည် ဆရာလေးကိုရာကျော် ရွာကို ရောက်လာတော့မှ ရှင်းသွားတော့သည်။

“တစ်လျှောက်လုံး ရွှေရောင်ဖိတ်ကျောင်းသားတွေက အင်္ဂလိပ်စာတတ်သယ် ဆိုပြီး လူစွာလုပ်လာလိုက်ကြသော၊ ငတို့ဆရာလေးက ဝမ်း တူး သလီး သင်ချလိုက်တော့ သွားသာပဲ”

အမေ၏ ဝမ်းတူးသရီးအသံထွက်ကို ကျွန်မ ရယ်လိုက်မိသေးတော့၏။ ယခုထက်တိုင်လည်း ကျွန်မတို့ ရွာတွင် ကုလားတစ်၊ ကုလားနှစ်တွေ ရှိသေးသည်။ ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် ကျွန်မတို့ရွာကလေးသည် သူတစ်ပါးလက်အောက်မှာ ခေတ်နောက်မကျခဲ့တာကို ကျွန်မ ကြံဖန်ဂုဏ်ယူမိပါသည်။ ကနေ့အချိန်မှာတော့ ဆရာလေးရော ဦးဇင်းစံညွန့်တို့ပါ မရှိကြတော့ပါ။

ရွှေရောင်ဖိတ်ကျောင်းဝင်းအတွင်းသို့ ဝင်လိုက်သောအခါ ပန်းရနံ့တွေက ကြိုင်လှောက်နေပါသည်။ သည်ပန်းရနံ့က နှင်းဆီ၊ စံပယ် စသည့် ပန်းရနံ့မျိုး မဟုတ်။ ကျောင်းဝင်းထဲတွင် အုပ်ဆိုင်းဝေဆာနေသော သရက်ပွင့်၊ မရမ်းပွင့်၊ ခံပွင့် စသည့် သစ်ပွင့်ကြီးရနံ့များဖြစ်သည်။ ကျောင်းအဝင်စ ပိန္နဲပင်ကြီးအောက်တွင် လှေကလေးနှစ်စင်း မှောက်ထားသည်။ ထိုလက်လှော်လှေကလေးနှစ်စင်းမှာ မြစ်ရေကြီးသောအခါတွင် ရွာထဲသို့ဆွမ်းခံထွက်ရာ ဆွမ်းခံလှေကလေးများဖြစ် သည်။ ရေကြီးချိန်တွင် ကျွန်မတို့တစ်ရွာလုံး မြေပြင်ကို မမြင်ရတော့ဘဲ ရေပြင်ကြီး ဖြစ်သွားတတ်ပါသည်။ သည်လိုအခါမျိုးတွင် ပိန်းကော၊ နွားစာကျင်းများဖြင့် တစ်ရွာတစ်ရွာ၊ တစ်အိမ်တစ်အိမ် ကူးလူးသွားလာကြရသည်မှာလည်း ပျော်စရာ ကောင်းလှသည်။ တော်ရုံတန်ရုံ ကိုယ့်ရွာထဲတင်ဆိုလျှင်တော့ လက်ပစ်ကူး သွားလိုက်ကြသည်သာ။

“ကိုညိုမှောင် မဟုတ်လား ... ဗျို့ ကိုညိုမှောင်”

ခပ်လှမ်းလှမ်းတွင် ပုဆိုးကြီး ခေါင်းပေါ်တစ်ပိုင်းအုပ်ကာ နောက်ပြန်စည်း၍ တစ်ပိုင်းကို ကျောပေါ်ဖြန့်ချထားသော တံမြက်စည်းလှည်းနေသည့် လူကြီး တစ်ယောက်ကို အမေက အသံလှမ်းပြု လိုက်သည်။ အသားနက်နက်၊ ပုပုကွကွ ဂင်တိုတိုနှင့် ဘကြီးညိုမှောင်က တံမြက်စည်းကြီးကိုကိုင်ပြီး ကျွန်မတို့ဆီ လျှောက်လာပါသည်။ အနားရောက်တော့ မျက်ခုံးမွှေးဖြူဖြူပေါ်ကို လက်ဝါးကလေး အုပ်ကာ ကြည့်ရှာသည်။

“အဲဗျာ ... မမြတင်တို့မူတ်လား”

“ဟုတ်ပတော် ... မှတ်မိသားပဲ”

“မှတ်မိသာပေါ့ဗျာ ... ကိုယ့်ဆရာကတော်ပဲဟာ ... ဒါ မထူးလား”

“ဟုတ်ကဲ့ ဘကြီးညိုမှောင်”

ဘကြီးညိုမှောင်က အံ့ဩသွားသလို ကိုယ်ကိုနောက်သို့လှန်တဲ့ပြီး အာမေဠိတ် ပြုလိုက်သေးသည်။

“အာ ... ထွားလိုက်သယံမိန်းကလေး ... ညည်းကို ငါက ဂါဂယာကလေးနဲ့ပဲ မျက်စိထဲမြင်နေသာ။ အင်း အင်း ... ဟုတ်သာပဲ။ ငတို့အသက်တွေတောင် ကြီးနေကမင့်ပဲ”

ဘကြီးညိုမှောင်က ဟိုတုန်းက အဖေလှေကြီးပေါ်တွင် လှေထိုးလိုက်ခဲ့သည့် လှေထိုးသားကြီး။ အဖေနှင့်အတူ အညာဆန်လိုက် အောက်စုန်လိုက်နှင့် မခွဲမခွာ ရှိခဲ့သော အဖေ၏ညာလက်ရုံးကြီး။ ရေဆန်၊ လေဆန်ကိုအံတုကာ ထိုးဝါးဖြင့် ပခုံးမှာထောက်၍ လှေကြီးလိုရာခရီးရောက်စေခဲ့သော လုပ်သားကောင်းကြီး ဖြစ်သည်။ ကျွန်မတို့ စဉ်အိုးအရောင်းအဝယ်လုပ်တော့လည်း ပုဆိုးစုတ်ကို ပခုံးမှာ

ခု၍ ရာဝင်အိုးကြီးတွေ၊ ရာငါးဆယ်ဝင်အိုးကြီးတွေကို ထမ်းခဲ့ပိုးခဲ့ပုံကိုလည်း ကျွန်မ မှတ်မိနေသေးသည်။ သူကအဖေ့ကို ငယ်စဉ်ကတည်းက ဆရာညိုဟု ခေါ်ပါသည်။ သည်ဆရာတပည့် လက်တွဲပြီး ကျွန်မတို့မောင်နှမတစ်တွေကို လုပ်ကျွေးသမှု ပြုခဲ့သည်ကော။

“ဘကြီးညိုမှောင် ကျောင်းမှာပဲ နေတာလား။”

“အေးပေါ့ဟာ ... လူအိုတော့ကျောင်း ဆိုသလိုပေါ့။ တစ်သက်လုံး သားကျွေးမှု၊ မယားကျွေးမှုနဲ့ အချိန်ကုန်ခဲ့တာ၊ သည်အရွယ်အထိတော့ မိုက်မနေရဲတော့ဘူး ငါ့တူမရဲ့။ ရတတ်သမျှ ကုသိုလ်ကလေး စုရင်းဆောင်းရင်း ကျောင်းထမင်း ကျောင်းဟင်းကလေးနဲ့ ဘဝကူးရုံပေါ့။”

ညိုညစ်ကြမ်းရှနေသော မျက်နှာပြင်ပေါ်တွင် မှည့်သီးနက်နက်ကြီးတွေ ဟိုတစ်လုံး သည်တစ်လုံးက တဆတ်ဆတ်တုန်ခါနေသည်။ ကျွန်မငယ်ငယ်က သည်မှည့်သီးကြီးတွေကို ဆွဲဆွဲဆိတ်ကြည့်ခဲ့ဖူးသည်။ ကျွန်မဆိတ်လိုက်တိုင်း “ဟဲ့ကောင်မလေး နာသဟ” ဟု ဆိုကာ နာကျင်ပုံမျိုးလှန့်ပြလိုက်လျှင် ကျွန်မက သဘောကျနေတတ်ပါသည်။ ကျွန်မကိုငယ်စဉ်တောင်ကျေးဘဝက ထိန်းခဲ့ ကျောင်းခဲ့သော ကျေးဇူးကားမသေးလှပါ။ ကျွန်မက ဘကြီးညိုမှောင်ကို ငွေတစ်ထောင် ကန်တော့လိုက်ပါသည်။

“ဘာကြီးတုံးဟ”

ကျွန်မလှမ်းပေးလိုက်သော ငွေတစ်ထောင်တန်ကိုကိုင်ကြည့်ရင်း ဘကြီး ညိုမှောင်က အလန့်တကြားမေးပါသည်။

“ဒါ တစ်ထောင်တန်လေ ဘကြီးညိုမှောင်ရဲ့။ ဘကြီးသုံးဖို့ပေါ့။”

“ဒါ ပိုက်ဆံလား”

“ဟုတ်တယ်လေ”

“အာ ... ငါမသုံးတတ်ပါဘူး မထူးရာ။ အကြွေရှိ အကြွေပေးခဲ့ပါ”

ဘကြီးညိုမှောင်က ကျွန်မလက်ထဲကို တစ်ထောင်တန် ဇွတ်ပြန်ထည့်သည်။ ကျွန်မလည်း ပိုက်ဆံအိတ်ထဲက ရာတန် ငါးဆယ်တန် ဆယ်တန်ကလေးတွေကို တစ်ထောင်ပြည့်အောင်စုပြီး ပေးလိုက်ရတော့၏။ ကျွန်မက ငါးရာတန် ပေးလျှင်လည်း ဘကြီးညိုမှောင် သုံးတတ်မည်မဟုတ်ပါ။ ပြောလျှင် ယုံစရာမရှိ။

“တော်တို့ကျုပ်တို့ခေတ်တုန်းကလို အကြွေခေတ် အနုတ်ခေတ် မဟုတ်တော့ ဘူး ကိုညိုမှောင်ရဲ့။ အခုခေတ်က ရာတန်ကို အသေးသုံး သုံးနေကြသယံ ခေတ်ရယ်”

အမေကဝင်ပြောတော့ ဘကြီးညိုမှောင်က အတိတ်ကို ဖျတ်ခနဲ သတိရ လိုက်ဟန် တူပါသည်။ မှုန်ရီနေသော မျက်လုံးကလေး မှေးစင်းသွားသည်။

“ခင်ဗျားမှတ်မိသေးလား မမြတင်။ မူးစေ့မတ်စေ့ အနုတ်တွေ နှစ်ပိဿာဝင် စဉ်အိုးကလေးထဲ ထည့်ထားသာ။ စဉ်အိုးရောင်းသယံအထဲ ပါသွားလို့ လိုက်လိုက်ရစမ်း ဆိုသာများ”

“ဟုတ်ပေတော်၊ အဲသည်တုန်းက နှစ်ပိဿာဝင် စဉ်အိုးကလေးထဲက အနုတ်က ရွှေဝယ်လောက်သယ်ရယ်”

အမေနှင့် ဘကြီးညိုမှောင်တို့ ရှေးဟောင်းနှောင်းဖြစ်တွေကို အချီအချ ပြောနေစဉ်တွင် ကိုရင်ကလေးတစ်ပါးနှင့် ကျောင်းသားကလေးနှစ်ယောက် ဆွမ်းခံ

ပြန်လာကြသည်။ ကိုရင်က သပိတ်ကိုပွေ့၍ ကျောင်းသားကလေးတွေက ဗျပ်ဆိုင်း ထမ်းလာသည်။ ဆွမ်းခံဝင်ချိန်တောင် ရောက်ပြီကော။

“ဆရာတော် ရှိလား”

“ရှိသယ် ... ရှိသယ် ... လာလာ ကျောင်းပေါ်တက်ကြ”

ဘကြီးညိုမှောင်က ပိန္နဲပင်တွင် တံမြက်စည်း မှီထောင်ထားခဲ့ပြီး ခါးကြီးကုန်းကုန်းနှင့် ရှေ့ကသွားသည်။ ကျောင်းကြီးမှာ ရှေးကျောင်းကြီးပီပီ လှေကားကြီးနှစ်စင်းပြိုင်နှင့် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ရှိလှသည်။ သို့သော် ဟိုတုန်း တစ်ချိန်ကလို စာသင်သားတွေမရှိကြတော့ပါ။ ဆရာတော်က ကျွန်မတို့ကိုမြင်တော့ အံ့သြဝမ်းသာ ဖြစ်သွားသည်။ ဆရာတော်ကို ဝတ္ထုပစ္စည်းများ ကပ်လှူလိုက်ကြပြီး ကျွန်မတို့သားအမိ ရေနွေးပွဲ ထိုင်သောက်ကြသည်။ ဦးဇင်းတင်ရွှေ (ဆရာတော်) ကျောင်းကတော့ သိပ်ရှားပါးလှပုံမရပါ။ တောရကျောင်း ဆိုသော်လည်း အရှေ့ဇလပ်ကုန်းရွာနှင့်လည်းနီးသည်မို့ နှစ်ရွာဆွမ်းကိုစားရသောကြောင့် ဖြစ်မည်။

“ညည်းအဖေနဲ့ ငါနဲ့က ကျောင်းနေဖက်။ ဒါပေမဲ့ သူက ကြီးသယ်။ ကိုရင်ညိုတို့ ကိုရင်ကြီးတွေက ငတို့ကိုရင်လေးတွေကို စာချရသာလေ။ ဟောသည် ကျောင်းကပြင်က ကြမ်းပေါက်တွေလား၊ အဲသာ ညည်းအဖေတို့ ကိုဘိုဒွေးတို့ ကျောင်းပေါ်တွယ်တက်ကြသယ့် နေရာပေါ့။ ဘုန်းကြီးက ဘုရားပွဲက ပြန်လာတော့ ဆွမ်းလောင်းလိုက်သယ့် မုန့်တောင်းကြီး သည်နားချထားသာလေ။ အဲသာ ကိုဘိုဒွေးက အောက်ကနေ ပခုံးခံပေးပြီး ညည်းအဖေက သူ့ပေါ်တက်ပြီး ကြမ်းပေါက်ကနေ လက်လျှိုပြီး မုန့်တောင်းလှမ်းနှိုက်သာ ဘုန်းကြီးကမြင်တော့ လက်ကို ကြိမ်နဲ့ရိုက်ချသာလေ။ ဟင်း ဟင်း ဟင်း”

ဦးဇင်းတင်ရွှေက အဖေ့ငယ်ဘဝတွေကို ပြောပြနေသည်။ ငယ်စဉ်က အဖေနှင့်အတူ စာသင်ခဲ့ကြပုံတွေ၊ ကစားခဲ့ကြပုံတွေ၊ ဆွမ်းခံထွက်ခဲ့ကြပုံတွေ ပြောမဆုံးတော့။ ကျောင်းကျက်သရေခန်းပေါက်ဝတွင် ဘကြီးညိုမှောင်နှင့် ကိုရင်ကျောင်းသားကလေးတွေက ဆွမ်းပွဲပြင်နေကြပြီ။

“ကဲ ဦးဇင်းလည်း ဆွမ်းစားရဦးမှာမှတ်လားဘုရား။ တပည့်တော်တို့ တောင်ဘက်ကျောင်း ကူးလိုက်ဦးမယ်။ အပြန် နေပူမိမှာစိုးလို့။”

“အေး အေး၊ ဩော် နေဦး နေဦး ညည်းအဖေ လှူထားခဲ့သယံ့မောင်းကြီး ပြရဦးမယ်”

ဦးဇင်းတင်ရွှေက ကျွန်မတို့သားအမိကို သူ့ကျောင်းခန်းကလေးထဲ ခေါ်သွား ပါသည်။ ကျောင်းထုတ်တန်းတွင်ဆွဲထားသော ကြေးမောင်းကြီးက ဆန်ကော တစ်ချပ်စာလောက် ရှိသည်။ ကြေးညှိတွေတက်ကာ မည်းနက်နေသည်။

“သည်မောင်းကြီးက တပည့်တော်တို့ မြင်းခြံမှာ ဇာတ်ကန်ထလိုက် ဆွဲကြတုန်းက အကြွေးနဲ့သိမ်းလိုက်ရသယံ့ မောင်းကြီးဘုရား။ မြင်းခြံက ကိုကျော်သန်းဇာတ်လေ။ သူကဇာတ်သာထောင်သာ ရုပ်ကလည်းမရှိ၊ ငယ်ဂုဏ် ကလည်းမရှိဆိုတော့ မင်းသားအငယ်ကလေးနှစ်ယောက် မွေးစားထားရသာ။ ဇာတ်လာငှားရင် သူ့ရုပ် ထုတ်မပြပုံဘူး။ မင်းသားလေးနှစ်လက် ထုတ်ထုတ်ပြရ သာ။ အဲသာဇာတ်ခေါင်းကွဲတော့ တပည့်တော်တို့အကြွေး မကြေသာနဲ့ ဆိုင်းပစ္စည်းတွေ သိမ်းလိုက်ရသာလေ။ သည်မောင်းကြီးကိုတော့ သူ့ ကျောင်း လှူပါရစေဆိုလို့ လှူလိုက်ကြသာဘုရား”

အမေက ကြေးမောင်းကြီး၏ ရာဇဝင်ကို ရှင်းပြသည်။ ဦးဇင်းတင်ရွှေကလည်း သည်မောင်းကြီးကို လှေပြိုင်ပွဲတွေမှာ သုံးခဲ့ကြောင်း ပြောပါသည်။

“ကျုပ်တို့ကျောင်းကပြေချစ်ကြီး လှေလှော်တက်ကျင့်ပြီးဆိုရင် သည်မောင်းကြီး ခူ ဟူ ဟူနဲ့ ထုရသာ။ မောင်းကြီးရောက်လာပြီးမှ ကျုပ်တို့ပြေချစ်ကြီး ဆက်တိုက်နိုင်သာ။ မြင်းခြံတစ်နယ်လုံး နာမည်ကို ဟိန်းဟိန်းထသွားတော့ သာလေ”

အခုတော့ ‘ပြည်ချစ်’ ပြိုင်လှေကြီး ကျွန်မတို့ရွာမှာ မရှိတော့ပါ။ အရှိန်အဝါကြီးလှသော ‘ပြည်ချစ်’ သည် ကန်တော်ကြီးရေမှာ ပျော်နေခဲ့ရပြီ။ ဦးဇင်းတင်ရွှေက မောင်းတုတ်ကြီးကို ယူပြီး မောင်းကြီးကို ထုပြတော့ ကျွန်မ မျက်ရည်ကျမိပါသည်။ အဖေနှင့်တကွ တစ်ချိန်က သတိရ လွမ်းဆွတ်ဖွယ်ရာတို့ ကျွန်မရင်ထဲ တိုးဝင်လာခဲ့သည်။ မောင်းကြီးထုလိုက်သံက ကျွန်မနှလုံးသားထဲတွင် ပဲ့တင်ထပ်လျက်ရှိပါသည်။ ဆရာတော်ကိုဦးချပြီး ကျောင်းဝင်းထဲ ပတ်ကြည့် ကြသည်။ ရွှေရောင်ဖိတ်ကျောင်းကတော့ သစ်ကြီးဝါးကြီးပေါသဖြင့် အရိပ်အာဝါသ ကောင်းသည်။ ရေတွင်းကလေးနှင့် ကွမ်းခြံကလေးကလည်း စိုပြေအေးမြနေသည်။ ကျောင်းအရှေ့ဘက် ‘သင်္ကြန်ဘုရား’ ကို ရောက်ပြန်တော့ ကျွန်မမိဘများ လှူဒါန်းထားသော ဘုရားမုခ်ပေါက်ဝမှစာကို ဖတ်ကြည့်ရင်း ကျွန်မ ပြုံးမိရပြန် သည်။

“မန္တလေးမြို့ ဦးညို - ဒေါ်မြတင် မိသားစု ကောင်းမှု ၃၀၀ ကျပ်”

ငွေသုံးရာနှင့် ဘုရားမုခ်တစ်ဆောင် ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းရသည့်ခေတ်က ဖြစ်မည်။ ပြောမည့်သာ ပြောရသည်။ အခုနေ သည်ဘုရားမုခ်ပေါက်ကို ပြင်ဆင် ပေးပါဟုဆိုလျှင် ကျွန်မတို့ တတ်နိုင်ပါဦးမည်လားမသိ။ သင်္ကြန်ဘုရားသည် ကျွန်မတို့ရွာတွင် ရှေးအကျဆုံးဘုရား ဖြစ်သည်။ ပုဂံခေတ် ဗိသုကာလက်ရာပုံစံနှင့် အုတ်ချပ်ပြားကြီးတွေက အတော့ကိုဆွေးမြေနေကြပြီ။ ကျွန်မတို့ရွာတွင် သင်္ကြန်ခါ ရောက်တိုင်း ဆွမ်းကြီးလောင်းကြ၊ ဘုရားရေသပ္ပာယ်ကြ၊ ရေတွေလောင်းကြ

ပက်ကြနှင့် ပျော်စရာနှစ်ဦးကို ဆင်နွဲတတ်ကြသည်မှာ သည်သင်္ကြန်ဘုရားပွဲမှာပဲ ဖြစ်သည်။ ဘုရားဘွဲ့တော်အမည်ပျောက်၍ တစ်ရွာလုံးက သင်္ကြန်ဘုရားဟုသာ ခေါ်ဝေါ်ကြပါသည်။

ဘုရားဘေးပတ်ပတ်လည်မှာ ဝန်းရံလျက်ရှိသော တောပိတောက်ပင်ကြီးတွေ က ရွက်နုသစ်တို့ဖြင့် ရွန်းရွန်းစိုနေသည်။ တချို့ကိုင်းများတွင် အဖူးနုကလေးတွေ ကို မြင်နေရပြီ။ ပွင့်ချိန်တန်လျှင်တော့ တစ်တောလုံး ကြိုင်လှောက်သင်းပျံ့ ပေရောမည်။

(၁၂)

ရွှေရောင်ဖိတ်ကျောင်းတောင်ဘက်တွင် သရက်ပင်အုပ်ကြီးက အတန်းလိုက် ဆက်နေပါသည်။ သရက်ပင်တန်းဆုံးသည်နှင့် ရွှေရင့်မာကျောင်းကို ရောက်ပါသည်။ သရက်ပင်အုပ်တွေ အောက်မှာတော့ သရက်ကင်းကောက်နေကြသော ကလေးတွေ အများကြီး တွေ့ရသည်။ စီရရီ တွဲရရွဲ ခိုနေသော သရက်ကင်းတွေက လူ့ လက်တစ်ကမ်းမှာပင် ခဲနေအောင် သီးနေသည်။

“အပင်ပေါ်က အသီးတွေ မဆွတ်ကြဘူးလား”

ကျွန်မက သရက်ကင်းကောက်နေကြသော ကလေးတွေကို မေးကြည့်သည်။

“ဟင့်အင်း ... မဆွတ်ပါဘူး။ သူတို့က ကြီးဦးမှာ”

ကျွန်မတို့မြို့မှာဆိုလျှင် သည်လိုလမ်းပေါ်မှာ လက်လှမ်းမီ သရက်သီးကလေးတွေ လောက်မှာတောင်မဟုတ်။ ကျေးလက်နေကလေးတွေကတော့ သရက်သီးကလေးတွေ ကြီးထွားလာဦးမည့်တန်ဖိုးကို သိနားလည်နေကြသည်။ ဒါသည်ပင်လျှင် ကျေးလက်စရိုက်ဟု ကျွန်မထင်ပါသည်။

“ဟောသည်နေရာပဲအော့ ငတို့အဘလေး ကိုဘတော် အသတ်ခံရသယံ့နေရာ”

အမေက ကျောင်းနှစ်ကျောင်းကြားတွင် ပေါက်နေသော ညောင်ပင်ကြီးအောက်သို့ လက်ညှိုးထိုးပြရင်း ပြောသည်။ အဘလေး ကိုဘတော်ဆိုသည်မှာ ကျွန်မတို့အဘိုး သွေးသောက်ကြီး ဦးဖိုးသန့်၏သား ဖြစ်သည်။ အဘိုးကို နာမည်ဘယ်သူမျှမခေါ်ကြ။ သွေးသောက်ကြီး ဟူသောအမည်တွင်သည်။ သီပေါမင်းလက်ထက်က ဆယ့်နှစ်ရွာစားခန့်ထားခြင်းခံရသူဖြစ်သည်။ ရွာစားများကို လက်မောင်းသွေးဖောက်ကာ ငွေဖလားတွင်ထည့်၍ သစ္စာခံ သွေးသောက်ကြရသဖြင့် သွေးသောက်ကြီးဟုခေါ်ကြောင်း သိရပါသည်။ သွေးသောက်ကြီးသည် သွေးသောက်အစု၏ အကြီးအကဲဖြစ်၍ မြို့သူကြီးနှင့် အဆင့်တူသည်ဟုလည်း ကျွန်မ မှတ်သားဖူးပါသည်။

“သွေးသောက်ကြီးနဲ့ တို့အဘွားမယ်ရွှေယာက သားလေးယောက် မွေးသာအော့။ ကိုဘကြီးတဲ့၊ ကိုဘခင်တဲ့၊ ကိုဘတော်တဲ့၊ နောက် အခု သာပြူးတို့အဖေ ကိုဘတူတဲ့။ ငတို့နယ်မှာတော့ ဘလေးဘလို့ ခေါ်ကြတာ။ အဲသည် ဘလေးဘက ဖအော့အရှိန်အဝါနဲ့ အတော်ကလေးတွင်ကျယ်ခဲ့ကြတာပေါ့။ ခေတ်လည်းပျက်ကရော အကုန် လူသတ်လို့ သေကုန်ကြတာပဲ”

ညောင်ပင်ကြီး၏ နှစ်ဌာန်း ဘယ်လောက်ရှိပြီဟု မသိရသော်လည်း ပင်စည်ကြီးကတော့ အပြားအခွက် အဝိုက်အချိုင့်များဖြင့် ရွတ်တွလို့နေသည်။ ညောင်မြစ်တွေကလည်း လမ်းပေါ်မှာ ခုံးခုံးရုံးရုံး ကုန်းကြွလျက်။

ညောင်ပင်အုပ်ဆိုင်းဆိုင်းကြီးက နေပြောက်မထိုး ပတ်ဝန်းကျင်ကို အုပ်မိုးလျက်။ သီပေါဘုရင်လက်ထက်ကတည်းက ရှိခဲ့သည်ဆိုသော သည်ညောင်ပင်ကြီး၏ သက်တမ်းက နှစ်ပေါင်း တစ်ရာကျော်ခဲ့လေပြီ။ ညောင်ပင်ကြီးကို ကြည့်ရသည်ကပင် သမိုင်းဇာတ်ကောင် ဖြစ်နေတော့၏။

“ဘလေးဘ တင်မကဘူးအေး။ သွေးသောက်ကြီးမျိုးတွေ ကျုပ်ပင်ခုတ် ကျုပ်ငှက်တောင် မကျန်စေရဘူးလို့ ကြိမ်းတော့ ငတို့တစ်မျိုးလုံး တစ်ဆွေလုံး ချင်းတွင်းမြစ် အနောက်ဘက်ကမ်း သွားပုန်းနေကြရတာ။ ငါက ကလေးရှိသေးသယ်။ မှတ်မိသယ်ဆိုရုံပေါ့။”

အမေကတော့ အခုအချိန်ထိ သွေးသောက်ကြီးမာန်တွေ တက်နေတုန်းပဲဖြစ် သည်။ ကျွန်မတို့ငယ်စဉ်ကလည်း အဘကသတ္တိရှိကြဖို့၊ ‘ငတို့က သွေးသောက်ကြီး မျိုးတွေကွ’ ဆိုသည့်စကားဖြင့် အမြဲသွေးထိုးပေးခဲ့သည်။ ကျွန်မမှာ ငယ်စဉ် ကတည်းက အမြဲကြားနေခဲ့ရသော သည်စကားတွေကြောင့် ဘာရယ်ညာရယ်မဟုတ် အမျိုးမာန်ကလေးတော့ ဝင်မိ၏။ သို့သော် အခုအချိန်မှာတော့ ကျွန်မတို့ရှင်ဘုရင် သီပေါမင်းလည်းမရှိတော့။ သီပေါမင်းကို သွေးသစ္စာခံခဲ့သော ကျွန်မတို့အဘိုး လည်းမရှိတော့။ သွေးသောက်ကြီးဆိုသော ဘွဲ့ထူးဂုဏ်ထူးကိုပင် နားလည်သည့်သူ သိပ်မရှိတော့ပါ။

“အခု စားကြူးကမမရွှေတင်နဲ့ငါနဲ့က မတိမ်းမယိမ်းရယ်။ ပြေးကြလွှားကြ တော့ ငါနဲ့သူနဲ့က အတူတူအိပ်ကြ ကစားကြသာပေါ့။ မမရွှေတင်တို့ အမေက မယ်မူယာတဲ့၊ ကြည်ရွှာက ကိုကြီးပိုက်တို့ အမေကြီးက မယ်လိမ္မာတဲ့၊ နောက် မယ်ရွှေယာတဲ့၊ ဘိုးသာထန်တဲ့၊ ဘိုးကြီးမောင်တဲ့၊ ငတို့က အမျိုးပေါသယ်။ လျှောက်စပ်မယ်ဆိုရင် တသီတတန်းကြီးပေါ့။”

အမေက အလွန်အမျိုးစပ်ကောင်းသည်။ အမေ ဆွေမျိုးမကြာခဏ စပ်ပြတတ်သဖြင့် ကျွန်မဆွေမျိုးတွေကို မမြင်ဖူးလိုက်သောသူရော၊ မြင်ဖူးသောသူပါ ကျွန်မအကုန်အလွတ်ရနေပြီ။ အမေ့ကိုမေးပြီး ဆွေစဉ်မျိုးဆက်ဇယား (Family Tree) တစ်ခုဆွဲထားဖို့ ကျွန်မစဉ်းစားထားပါသည်။ ဒါမှလည်း ကျွန်မနောက်ကျမျိုးဆက်များကို မျိုးဆက်တစ်ခု၏ တန်ဖိုးအကြောင်းကို ကျွန်မ ဂဗာနဏရှင်းပြနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ယနေ့ခေတ်လူငယ် တော်တော်များများသည် အရင်းအချာများမှလွဲ၍ တစ်ဝမ်းကွဲ၊ နှစ်ဝမ်းကွဲဆိုလျှင် သိပ်မခင်တွယ်ချင်ကြတော့။ သည့်ထက်ပို၍ဝမ်းကွဲသွားလျှင် သည့်ထက်ပို၍စိမ်းသွားကြတော့၏။ အဘိုးအဘွားများက လက်ရည်တစ်ပြင်တည်း နေထိုင်စားသောက်ခဲ့ကြသော်လည်း မြေးတွေမြစ်တွေ လက်ထက်တွင် ဆွေရယ်၊မျိုးရယ်လို့ အသိအမှတ်မပြုချင်ကြတော့ပေ။ ဒါသည်ပင် မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှု ဓလေ့စရိုက်များ ယိုယွင်းလာကြခြင်းလို့ ဆိုရလေမလားမသိ။

အမေတို့တစ်တွေကတော့ ဆွေမျိုးဟုဆိုလျှင် တော်ကာနံ့စပ်ရုံမျှဖြင့်ပင် ဆွေမျိုးတောက်လျှောက် စပ်လိုက်သည်မှာ ဘိုးဘွားဘီဘင် အရင်းအချာများအထိ ထုတ်ထုတ်ပေါက်ရောက်မှ ရပ်တော့၏။ အခု ကျွန်မတို့လက်ထက်တွင် ဤမျှလောက်အထိ အသေးမစိတ်ကြတော့ပါ။ ဒါတောင်မှ ကျွန်မက အမေ့လက်ကျမိသေးသည်ဟုပြောရဦးမည်။ ကျွန်မတို့ရွာတွေမှာတော့ ယနေ့အချိန်ထိ ဆွေမျိုးစပ်ကြသည်လေ့ ရှိနေသေးသည်။ မြို့နေ မြို့ပျော်လူတော်တော်များသည် ကိုယ့်ဆွေကိုယ့်မျိုး ဘယ်လိုတော်၍ ဘယ်လိုခေါ်ကြရမည်မှန်းပင် မသိကြတော့ပေ။ ဆွေမှန်းမျိုးမှန်း သိကြပါမှ အရေးကြီးလျှင် သွေးနိုးကြမည် မဟုတ်လား။

“ဦးဇင်းကလေး ရှိမှရှိပါ့မလားအေ”

ရွှေရင့်မာကျောင်းတွင် ရှေးဆရာတော်ကြီးများ မရှိကြတော့ပါ။ ယခုကျောင်းထိုင်ဦးပဉ္စင်းကလေးမှာ အသက်(၂၀) ကျော်ရုံသာရှိသေး၏။ ဦးပဉ္စင်း

ကလေးက ဆွေမျိုးစပ်ရလျှင် ကျွန်မနှင့် မောင်နှမနှစ်ဝမ်းကွဲတော်သည်။ ကျွန်မအမေကြီး မယ်သန့်နှင့် ဦးပဉ္စင်းကလေး၏အဘဦးစံလှမှာ မောင်နှမအရင်း ဖြစ်သည်။ သည်ကျောင်းကလည်း ရေတွင်းနှင့် ငှက်ပျောခြံ၊ သရက်ခြံကြီးများဖြင့် အမြဲတမ်း စိမ်းစိုနေပါသည်။ သရက်ခြံကြီးမှာ သရက်အပင် တစ်ရာနီးပါးရှိသည်။ နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း သရက်သီးမှည့်ချိန်ရောက်လျှင် တောင်းကြီးတောင်းငယ် အသွယ်သွယ်ဖြင့် ကျွန်မတို့ဆီကို လှမ်းပို့ပေးတတ်ပါသည်။ ဘဲသရက်၊ ဆင်စွယ်သရက်၊ မချစ်စု၊ သုံးလုံးတစ်တောင် စသဖြင့် အမျိုးလည်းစုံ၏။ ကျွန်မတို့သားအမိကိုမြင်တော့ ဦးပဉ္စင်းကလေးက ဝမ်းသာအားရ ဆီးကြိုရှာသည်။ ဦးဇင်း၏ဘွဲ့ ဦးသိက္ခိတ ဖြစ်သော်လည်း ကျွန်မတို့ရွာ၏ ထုံးစံလိုဖြစ်နေသော လူအမည်နှင့် တွဲလျက်ခေါ်ကြသည့်အလျောက် ဦးဇင်းသန်းကျော်ဟုသာ အမည်တွင်လေ၏။ ကျွန်းတိုင်ကျွန်းသားများဖြင့် ဆောက်လုပ်ထားသော ရှေးကျောင်းအိုအိုကြီးတွင် ကျောင်းထိုင်နေရသော ဦးပဉ္စင်းကလေးမှာ အဖော်မရှိ ပျင်းရှာပေမည်။

“မမထူးတို့ ရောက်သံကြားသယ်၊ မနေ့ညက ကိုသံချောင်းကပြောသာလေ”

ဦးပဉ္စင်းက ငယ်စဉ်ကတည်းက နှုတ်ကျိုးနေသဖြင့် ကျွန်မကို မမထူးဟုပင် ခေါ်သည်။ သံချောင်းဆိုသည်မှာ ဦးပဉ္စင်း၏အစ်ကိုဖြစ်သည်။ သံချောင်းမှာ မွေးရာပါ မျက်စိမမြင်ရှာသူတစ်ဦးဖြစ်သည်။ မျက်စိမမြင်သော်လည်း တစ်ရွာလုံးရှိ လူကုန်လူစုံ သူအကုန်အလွတ်ရသည်။ ရွာထဲရှိသမျှ လမ်းကြိုလမ်းကြားမကျန် စေ့စေ့ညက်ညက်ကျေအောင် သူသွားတတ်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ သူ့ရှေ့မှ လမ်းပိတ်ရပ်လျှင်ဖြစ်စေ၊ ဆူးခက်သစ်ကိုင်း စသဖြင့် ချထားလျှင်ဖြစ်စေ သူက သိသည်။ လမ်းသွားရာက ရပ်ပစ်လိုက်ပြီး ပါးစပ်က တပြပ်ပြပ်၊ လက်ခုပ်ကလေး ဖွဖွတီးပြီး ရှောင်လွှဲသွားတတ်သည်။ ရွာထဲတွင် ဘယ်သူ့ အိမ်လွှတ်လွှတ် သူက တန်းနေအောင်သွားတတ်သည်။ ရွာထဲမပြောနှင့် ရွာနီးချုပ်စပ်က ဘုန်းကြီးကျောင်း တွေကိုတောင် ထုပ်ထုပ်ပေါက် ရောက်အောင်သွားနိုင်သည်။

“ဟော ... လာပါပြီဗျာ ကိုသံချောင်း”

ကျွန်မတို့ စကားကောင်းနေကြစဉ်မှာပင် သံချောင်းက ကျောင်းပေါ်တက်လာသည်။ လက်ထဲမှာလည်း မျက်မှန်အမည်းကြီးကို ကိုင်ထား၏။ သံချောင်းက ကျွန်မတို့နှင့် မလှမ်းမကမ်းတွင် ဝင်ထိုင်ရင်း နားကို ပေထားသည်။

“ဧည့်သည်တွေ ရောက်နေကြသယ် ထင်ပါရဲ့”

ကျောင်းအောက်ကတည်းက လူသံသူသံတွေကို သူကြားခဲ့ပြီးဟန်တူသည်။ ပါးစပ်က လှမ်းစပ်စုလိုက်သေး၏။ ကျွန်မကသူ့ကိုလက်ထိုးပေးပြီး ဘယ်သူတုံးလို့ မေးတော့ သူက ကျွန်မလက်ကိုနမ်းကြည့်သည်။

“မမထူး မဟုတ်လား”

“ဘယ်က မမထူးလဲ မဟုတ်ဘူး။ ဇလပ်ကုန်းကပါ ဘယ်သူတုံး ပြောပါဦး”

သူက ကျွန်မလက်ကို ထပ်နမ်းကြည့်ပြန်သည်။

“ဟုတ်ပါသယ် မမထူးပါ”

“မနေ့ညက ရွာထဲက ကြားလာခဲ့လို့ ရမ်းတုတ်တာမဟုတ်လား”

“မဟုတ်ရပေါင်ဗျာ၊ ကျုပ်ကို အထက်ပြောသာ”

ဒါကလည်း သံချောင်း၏လက်သုံးစကားပဲဖြစ်သည်။ သူကတော့ ဘာဖြစ်ဖြစ် အထက်ကပြောတာချည်းပါပဲ။ သူ့ကို အထက်ပုဂ္ဂိုလ်တွေက စောင့်ရှောက်နေတာ ဆိုသည့် သဘောပင်။ မျက်စိမမြင်ရသော်လည်း သံချောင်းက ပါးရည်နပ်ရည် အလွန်ရှိသည်။

“မျက်မှန်ကြီးက ဘာဖြစ်လို့ ချွတ်ထားရတာလဲ”

“ဟင် ... ညက်မှန်ကြီးကလား၊ ညက်လုံးပူလို့။ ရွာထဲသွားမှတပ်သာ အမြဲတပ်ထားရင် ညက်စိထိခိုက်မှာစိုးလို့”

သူ့အဖြေကို ကျွန်မသဘောကျသွားမိသည်။ မွေးကတည်းက မျက်စိ မမြင်သည့်သူက မျက်မှန်တပ်လျှင် မျက်စိထိခိုက်မည်စိုးသတဲ့လေ။ ဒါသည်ပင် လူ့ သဘော လူ့ သဘာဝဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ သံချောင်းက တစ်ခါတစ်ရံ စကားမပီပီ။ စကားမပီသော်လည်း သီချင်းဆိုတော့ ကောင်းသည်။ သူ့ အသည်းစွဲ အဆိုတော်က တွံတေးသိန်းတန်ပဲဖြစ်၏။ ကျွန်မတို့ ငယ်ငယ်တုန်းက ညောင်ပင်ကြီးအောက် ဝိုင်းဖွဲ့ကစားလျှင် သူကလည်း အမြဲရှိနေတတ်သည်။ နို့ဆီခွက် နှစ်ခွက်ကို ဘန်နီကြိုးဖြင့် ချည်ပြီး တစ်လုံးကို ညောင်ကိုင်းမှာချိတ်၊ တစ်လုံးကို သူ့ ပါးစပ်မှာ တော့ပြီး မိုက်ခွက်လုပ်ကာ သီချင်းဆိုသည်။ သူ၏ မှတ်ဉာဏ်စွမ်းအားကလည်း ကြောက်ခမန်းလိလိပင်။ ဓာတ်ပြားခေတ်က သွင်းထားသော တွံတေးသိန်းတန် သီချင်းများကို ဓာတ်ပြားအသံထွက်အတိုင်း သံစဉ်ပါ ထည့်ဆိုတတ်သည်။ အပ်သွားရသည့်အသံ ဓာတ်ပြားမြည်သံတွေကိုပါ သူက ထည့်ဆိုသည်။

“တွံ ... ကျေးစေခိုင်းရမှာက ... ရှစ် ရိုးမယ်ထင်တယ် ... တွံ ... ပေဖူးလွှာ ပေဖူးလွှာ ... ဟာ့ ဟာ့ ဟာ ... ရင်မှာပိုက်ပါလို့ ... တွံ ... ဖိုးလမင်းကို ... ရှစ် ... အောင်သွယ်ခိုင်းရမယ် ... ရှဲ့ရှဲ့ တုန်းတုန်း ... သူ့ ကိုမှ ချစ်မိနေပါတယ် ... တွံ ... တွေ့နေ မြင်နေကျမို့ ဖြေဖျောက်ဖို့လည်းမလွယ် ... ရှဲ့ ရှဲ့ ရှဲ့ ”

တွံ ဆိုသည်မှာ သီချင်းဆိုဖို့ အရှိန်ယူသည့်အသံ၊ ရှစ် ဆိုသည်မှာ အပ်သွား ရှသည့်အသံ၊ ရှဲ့ရှဲ့ဆိုသည်မှာ ဓာတ်ပြားကမြည်သံ စသဖြင့် ကြားဖောက်ပြီး သူက ရှင်းပြတတ်သေး၏။

“အခု ... ညီလေးကျောင်းမှာ နေသာလား”

အမေကမေးတော့ သူကပြုံးပြုံးကြီးလုပ်နေသည်။ သံချောင်းသည် မိဘနှစ်ပါး ရှိစဉ်ကတည်းက အိမ်မှာ မနေပါ။ ကျွန်မတို့ရွာရှိ ဘုန်းကြီးကျောင်းလေးကျောင်းကို လှည့်လည်နေသူသာဖြစ်၏။ သည်ကျောင်းနှင့်မတည့်ဟိုကျောင်း၊ ဟိုကျောင်းနှင့် မတည့်သည်ကျောင်း သူကဟုတ်နေသေးတော့သည်။ ဘုန်းကြီးကျောင်းတွေမှာက ကျောင်းသားကရားပါးတော့ သူ့ကိုပဲ အားကိုးနေရသည်ကလည်းရှိ၏။ သံချောင်း ကတော့ ဥဒယရွာ၏ သက်တမ်းအရင့်ဆုံး ဘုန်းကြီးကျောင်းသားကြီးပဲ ဖြစ်သည်။

“ကျုပ်ကျောင်း မနေပါဘူးဗျာ၊ အနောက်ကျောင်းမှာ ကြီးတော်အေးမနဲ့ နေသာပါ”

“ကိုယ့်ညီလေးကျောင်း ကိုယ်နေမှပေါ့၊ ဘယ့်နှယ့် ရှင်အေးမနဲ့ သွားနေရသာတုံး”

သံချောင်းက မဖြေတော့ ကြားထဲက ဦးပဉ္စင်းကပဲ ဝင်ဖြေပါသည်။

“ကျုပ်ကျောင်းက ရွာနဲ့ဝေးလို့သယံ့။ သူက လူတွေနဲ့ နီးနီးနေချင်သာလေ”

“အခု ရွာထဲကို အိမ်ပေါက်စေ့လည်သေးလား”

ကျွန်မကမေးတော့ သံချောင်းက ရယ်ကြဲကြဲလုပ်ပြီး ခေါင်းကိုကုတ်သည်။

“ဘုန်းကြီးကြီးက ဘာမှမပြောပေါင်ဗျာ၊ ဒေါ်အေးမ ကြောက်သာနဲ့ပဲ မလည်ဝံ့ပါဘူး”

“အလည်ကောင်းလို့ မမထူးမောင်ကို ကြီးတော်အေးမက ဆော်ပြီးပြီလေ။ ညဘက်ကျောင်းတံခါးတွေပိတ်တော့ ကိုသံချောင်းက တိတ်တိတ်ကလေး ထသယ့် ပြီး ကျောင်းအောက်ပြတင်းပေါက်တည့်တည့်က စဉ်အင်တုံကြီးထဲ ခေါင်းအုံး အရင်ပစ်ချလိုက်ကရော။ ပြီးမှ သူက ကျောင်းပေါ်ကနေ ခုန်ချသလေ။ လူက အားနဲ့ကျသွားသာဆိုတော့ စဉ်အင်တုံကြီးက ဖျပ်ခနဲ ကွဲတော့သာပေါ့။ သူလည်း ခါးထိလို့ မထနိုင်ဘူး။ ဒေါ်အေးမကလည်း သူ့အနှစ်နှစ်အလလက သုံးခွဲစွဲခဲသယ့် စဉ်အင်တုံကြီး ခွဲပစ်ရပါ့မလားဆိုပြီး ငိုလည်းငို သူ့လည်းရိုက်ပေါ့ဗျာ။ အခုလည်း သူ့ကို တကြိမ်းကြိမ်းပေါ့ဗျာ”

ကြီးတော်အေးမဆိုသည်မှာ အနောက်ကျောင်းဘုန်းကြီး ဦးဇဋိလ၏ တူမ အရင်းဖြစ်သည်။ ဘုန်းကြီး သက်တော်(၈၀)တွင် နာမကျန်းရှိသဖြင့် အသက် (၇၀) အရွယ် တူမက ကျောင်းမှာ လာရောက်ပြုစုပေးနေခြင်းဖြစ်၏။

“ကြိမ်းဆိုလို့ ပြောရဦးမယ်ဗျာ သိလား။ ဒေါ်အေးမကလေ သူ့အတင်း ရွာထဲ လည်ပြောရင် အသတ်ပဲတဲ့ဗျာ သိလား။ ကျုပ်က တကူးတကတော့ မပြောပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ကြုံတုန်းပြောရဦးမယ် သိလား၊ ဟိုရွာသည်ရွာက ဘုန်းကြီးပင့်လိုရှိရင် ဘုန်းကြီးကြီးအတွက် ရလာသမျှ လှူရံတန်းရံတွေဆို သူ့အကုန်သိမ်းတာဗျာ သိလား၊ ရွာထဲက လောင်းလိုက်လှူလိုက်သမျှ ဆွမ်း၊ဆွမ်းဟင်းလည်း သူ့ သဘောရှိပေါ့ဗျာ။ ကောင်းသာမှန်သမျှ သူ့ဖို့ချည်းပဲ သိလား။ ကျုပ်တို့ ကိုရင်တွေ ကျောင်းသားတွေက သူမစားချင်သယ့်ဟာမှ စားရသာ၊ ဒါတွေကို ရွာထဲ လည်ပြောမှာစိုးသာ သိလား”

သံချောင်းကလည်း တကယ်မလွယ်။ မျက်စိမမြင်၍သာ တော်တော့သည်။ နေသမျှ ဘုန်းကြီးကျောင်းတကာ သူနှင့်အမြဲတမ်း ပြဿနာတက်သည်။ အရှေ့ကျောင်း (ဘကြီးဘုန်းကြီးကျောင်း) တွင်နေစဉ်က ဦးဇင်းသိန်းအလစ်တွင်

ကျက်သရေခန်းထဲဝင်ပြီး မုန့်ခိုးစားတာကို သတိရလိုက်မိသည်။ ဦးဇင်းသိန်း ဖျတ်ခနဲ ပြန်လှည့်လာသံကြားတော့ သံချောင်းမှာ ကြိမ်ကြံရာ ဗီရိုကြီး အောက်ထပ်ထဲဝင်ပြီး အလျားမှောက်ဝပ်ကာ ပုန်းလိုက်ရသည်။ သံချောင်း အခန်းထဲတွင်ရှိသည်ကို ဦးဇင်းသိန်းက မသိ။ မြောက်ဘက်ရွာကို ကြွမှာမို့ ဗီရိုတွေ အခန်းတွေကို လှည့်ပြီး သေ့ခတ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ သံချောင်းသည် ဦးဇင်းသိန်း၏ ကြိမ်လုံးစာမိမည်စိုးသဖြင့် တုတ်တုတ်မျှ မလှုပ်ဝံ့။ ဦးဇင်းသိန်း ကြွသွားတော့မှ ဗီရိုကို တခုနီးဒုန်းထုကာအော်သည်။ ကျောင်းစောင့်ကျန်ခဲ့သော ကိုရင်ကလေး ကလည်း ဘာမျှမလုပ်တတ်။ သံချောင်းမှာ ဗီရိုထဲတွင် တစ်နေကုန် အော်ငိုနေခဲ့ရသည်။ အတော်ကလေး ညနေစောင်း ဦးဇင်းသိန်း ပြန်ကြွလာမှပင် ဗီရိုသေ့ဖွင့်ကာ သူ့ကိုမနည်းဆွဲထုတ်ရတော့၏။ ဦးဇင်းသိန်းမှာ စိတ်ဆိုးရသည် ထက် တစ်နေကုန်တစ်နေခန်း ဗီရိုထဲမှာ လေမွန်းပြီး သံချောင်း သေမသွားတာကိုပဲ ကြံဖန် သက်ပြင်းချရတော့၏။ ဤမျှဆိုးသော သံချောင်းပါပေ။

“အခု အရှေ့ကျောင်း ရောက်သေးလား”

ကျွန်မကမေးတော့ သံချောင်းကခေါင်းခါသည်။ အရှေ့ကျောင်းကို သူမသွားဝံ့ သောအကြောင်းကရှိသည်။ အရှေ့ကျောင်းရှိ ဘင်္ဂလားစိမ်းစားသရက်ပင်ကြီးသည် ဘကြီးဘုန်းကြီးနှစ်ပါး ပျံတော်မူကတည်းက အသီးကန်းသွားခဲ့၏။ အနံ့မွှေးမွှေးနှင့် အစိမ်းအတိုင်း ချိုအိနေသော ဘင်္ဂလားစိမ်းစားသရက်များ မသီးတော့၍ ကျွန်မတို့ တစ်ရွာလုံး စိတ်မကောင်းဖြစ်ကြရသည်။ ဦးဇင်းသိန်းက သူ့ဦးရီးတော်နှစ်ပါး စိုက်သွားခဲ့သော သရက်ပင်ကြီးမို့ အသီးကန်းသွားသော်လည်း ခုတ်လှဲမပစ်ရက်။

သည်စိမ်းစားသရက်ပင်ကြီးက ဆယ်နှစ်လောက် မပွင့်မသီးနေခဲ့ရာမှ ထသီးလေ သောအခါ တစ်ရွာလုံးက တအံ့တဩ ဖြစ်ကြရပြန်သည်။ ဦးဇင်းသိန်းမှာ အစွဲအလမ်းကြီးသူပီပီ သူ့ဦးရီးတော်နှစ်ပါး လူ့ဘဝရောက်လာပြီ ဆိုသည့်

နိမိတ်ကောက်ကာ ဝမ်းအသာကြီးသာရရှာ၏။ သရက်သီးများကို ကျေးစာ၊ ငှက်စာ၊ ရှဉ့်စာ မမိရလေအောင် နေ့ညမပြတ် စောင့်ရှောက်လေသည်။

တစ်ရက်တွင် အရှေ့ကြည်းတောတစ်တန်းကရွာရှည်ရွာသို့ အလှူညအိပ်ကြွဖို့ ကြိုသဖြင့် ဦးဇင်းသိန်းက ဘကြီးချောကို ကျောင်းသော့အပ်ခဲ့၏။ သရက်ပင်ကြီးလည်း ဂရုစိုက်ဖို့ အထပ်ထပ်မှာခဲ့သည်။ ဘကြီးချောကလည်း သူတတ်နိုင်သမျှ စောင့်ရှောက်ပေးထားပါသည်။ သို့သော် အကြံသမားသံချောင်းက ဘကြီးချောအိပ်ပျော်သွားသောအချိန်တွင် ဘင်္ဂလားသရက်ပင်ကြီးပေါ် တက်ပါလေတော့သည်။ ညဉ့်နက်သန်းခေါင်ကြီးမှာ ဘင်္ဂလားသရက်ပင်မှ သရက်သီးစိမ်းတွေ ကုန်အောင် ခူးဆွတ်ပြီး ကျောင်းမြောက်ဘက် မှောက်ထားသော ဆွမ်းခံလှေကြီးထဲ ဝှက်ထားသည်။ မနက်လင်း၍ ဘကြီးချော ကျောင်းဝင်းထဲ လျှောက်ကြည့်သောအခါ သရက်ကိုင်းတွေ၊ သရက်ရွက်တွေ ကျိုးပဲ့ကာ အသီးတွေ ပြောင်ရှင်းနေသော သရက်ပင်ကြီးကို တွေ့ရတော့သည်။ ဘကြီးချော၏ ရင်မှာ ထိတ်ပျာသွားပြီး သံချောင်းလက်ချက်မှန်း တန်းသိလေသည်။ သံချောင်းကို အိပ်ရာကနိုးပြီး စစ်တော့ သူက ခပ်တည်တည်ဖြင့် သူမဟုတ်လေဟန် ပေငြင်းသည်။ သံချောင်းကို ဘယ်လိုမှ စစ်မေး၍မရသလို သရက်သီးတစ်လုံးတစ်လေမျှကိုပင် အစအန ရှာ၍မရခဲ့ပေ။ ဦးဇင်းသိန်း ပြန်ကြွလာသောအခါ ရင်ဘတ်စည်တီး ဖြစ်ရတော့၏။ ဦးဇင်းသိန်းမှာ ရဟန်းဝတ်ဖြင့်ပင် မျက်ရည်တွေ ပိုးပိုးပေါက်ပေါက်ကျကာ သံချောင်းအပေါ်မှာလည်း အတော်ကလေး စိတ်ကွက်သွားပါသည်။

“သံချောင်း”

“ဘုရား”

“ဘုရား နောက်ထား၊ ငါ့ဆီ လာခဲ့စမ်း”

သံချောင်းမှာ ဦးဇင်းသိန်းကို ကြောက်သဖြင့် ပေကပ်ကပ်လုပ်နေသည်။
ဘကြီးချောက ဇွတ်ဆွဲခေါ်သဖြင့် ဒရွတ်တိုက် ပါသွားတော့၏။

“သရက်သီးစိမ်းတွေ နင်ဆွတ်သယ် မှုတ်လား”

“တပည့်တော် မ ... မဆွတ်ဘူးဘုရား”

“သံချောင်း ... ပါးစပ်နဲ့မေးမရရင် ငါက ကြိမ်နဲ့မေးမှာနော်”

“တ ... တပည့်တော် ... တကယ်မဆွတ်ပါဘူးဘုရား”

ပါးစပ်ကမေးနေရုံဖြင့် အမှန်အတိုင်းပြောမည့်ပုံ မပေါ်တော့မှ ဦးဇင်းသိန်းက
ဘကြီးချောကို ကြီးတစ်ချောင်းနှင့် ကြိမ် အယူခိုင်းလိုက်သည်။ သံချောင်းကို
ကျောင်းတိုင်ဖက်ခိုင်းပြီး လက်နှစ်ဘက်ကို ပူး၍ ကြီးဖြင့်တုပ်သည်။ ဦးဇင်းသိန်းက
ကြိမ်လုံးတောင်မမြှောက်ရသေး သံချောင်းက အသံပြဲကြီးနှင့် အော်ပါလေတော့
သည်။ ဦးဇင်းက ကြိမ်တစ်ချက်ဆော်လိုက်ရင်း သံချောင်းက တိုင်ကိုပတ်ပြီး
နေရာရွေ့လိုက်ရင်းဖြင့် ဆယ်ချက်တစ်ချက်မမိ ဖြစ်နေလိုက်သည်မှာ အကြာကြီးဟု
ဆို၏။ ကြိမ်သုံးလုံးစာလောက် ထိသွားတော့မှ သံချောင်းက ဟုတ်တိုင်းမှန်ရာကို
ဝန်ခံတော့သည်။

“မရိုက်ပါနဲ့တော့ဘုရား။ တပည့်တော် ဝန်ခံပါပြီဘုရား”

သံချောင်းကား သူ့အသားကိုတော့ လုံးလုံးအနာခံဝံ့သူ မဟုတ်ပါ။
အပင်ပန်းခံပြီး လုပ်သည့်အလုပ်ရယ်လို့လည်း မရှိ။ သို့သော် မျက်စိမြင်သူတွေ
ထက်ပင် လောကကြီးအပေါ် လူလည်လုပ်နေပုံကတော့ ထူးဆန်းလှပါသည်။ သူ့
အကြောင်းကို ‘ခလောက်မြေ’ ဟူသော ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ရွှေအမြုတေမဂ္ဂဇင်းတွင်
ကျွန်မ ဝတ္ထုတိုတစ်ပုဒ်ရေးခဲ့ဖူးပါသည်။ သံချောင်းဖော်သဖြင့် ဆွမ်းခံလှေကြီး

အောက်မှ သရက်သီးသီးစိမ်းများကို ပြန်တွေ့ရသောအခါ ဆရာတော်မှာ စိတ်ရောလူပါ ပစ်ကျသွားတော့သည် ဆို၏။

“ကဲ ... ကဲ ကိုချော ... သူ့ ကို ကြီးဖြည့်ပေးလိုက်တော့။ သရက်သီးစိမ်း တွေလည်း ကျုပ်ပြမနေနဲ့တော့။ ရွာထဲဝေပစ်လိုက်ပါ”

“တင်ပျံ့ဘုရား”

“ကဲ သံချောင်း နင်လည်းအထုပ်ပြင်တော့၊ နောင်ငါသေတဲ့အထိ ကျောင်းရိပ် ကို မနင်းနဲ့တော့ သွား”

ထိုနေ့မှစ၍ သံချောင်းတစ်ယောက် ကျောင်းပြောင်းသွားလိုက်သည်မှာ ယနေ့အချိန်ထိ အရှေ့ကျောင်းပေါက်ဝနား မသိဝံ့တော့ပါ။ သည်အကြောင်းတွေကို ဘကြီးချောက ပြန်ပြောလေတိုင်း ကျွန်မမှာ တစ်သက်နှင့်တစ်ကိုယ် ဦးဇင်းသိန်း ဒေါသထွက်တာ မမြင်ဖူးခဲ့သဖြင့် တအံ့တဩ ရှိရခြင်းဖြစ်ပါသည်။

“သံချောင်း၊ ဘုန်းကြီးဆီ လျှောက်လိုက်ဦး၊ ငတို့ ညနေကျမှ လာမယ်လို့”

“ဟုတ်ကဲ့ ဟုတ်ကဲ့။ ဘုန်းကြီးဆီ လျှောက်စရာမလိုပါဘူးဗျာ။ ဒေါ်အေးမကို ပြောလိုက်ရင် ရပါ့ ရပါ့။ သူက ကျောင်းမှာ ချယ်ရာမင်ပါဗျာ”

သံချောင်းလေသံကို နားထောင်ရသည်မှာ ကြီးတော်အေးမနှင့်လည်း သူ တည့်ပုံမပေါ်။ ကျွန်မသဘောကျမိသည်မှာ သူ့ပါးစပ်က ချယ်ရာမင် ဆိုသည့် စကားလုံးကို သုံးနှုန်းသွားတာကိုပဲဖြစ်သည်။ **Chairman** ဆိုသည့် အင်္ဂလိပ် စကားကို သူပြောလိုခြင်းဖြစ်၏။ ဒါဆို သူနေတဲ့ကျောင်းမှာ ကြီးတော်အေးမက သဘာပတိကြီးပေါ့။

“ချယ်ရာမင် ဆိုတာ ဘာတုံး သံချောင်းရဲ့”

“ဟင် ... ချယ်ရာမင်ဆိုသာလား ... အင်း ... အဲ ... သူက ကျုပ်တို့ကို ဗိုလ်လုပ်နေသာလို့ ပြောသာပေါ့ဗျာ”

သံချောင်း၏ အဖြေကတောင် ပို၍ သဘောကျစရာကောင်းနေတော့၏။

ဦးပဋ္ဌင်းကလေးက ကျွန်မတို့ကို ကျောင်းတွင် ထမင်းစားဖို့ပြောသည်။ ရွာထဲတွင် ကျွန်မတို့ကို ထမင်းကျွေးမည့်သူက စောင့်မျှော်နေလောက်ပြီ။ ဦးဇင်းကို ဝတ္ထုပစ္စည်းများ လှူပြီး ကျွန်မတို့ ကျောင်းပေါ်က ဆင်းခဲ့ကြပါသည်။ ကျောင်းအောက်ထရံခြေတွင် ကပ်မှောက်ထားသော ပြိုင်လှေကြီးကို ကျွန်မ သွားပြီး ကြည့်ဖြစ်သေးသည်။ လှော်လှေ စိန်ပျံက လုံးထွင်းလှေဖြစ်သည်။ တစ်ချိန်က ကျွန်မတို့နယ်တွင် ခေတ်စားခဲ့သော လှေပြိုင်ပွဲများတွင် ပွဲတက်သူရဲကောင်း ဖြစ်ခဲ့ဖူးသော စိန်ပျံလှေကြီးက အခုတော့ မလှုပ်မခြောက်ငြိမ်သက်လျက်။ သူလည်း အိုမင်းဟောင်းနွမ်း သွားခဲ့လေပြီ။

ကျွန်မတို့သားအမိ တောရကျောင်းနှစ်ကျောင်းက ပြန်လာတော့ နေက ထန်းတစ်ဖျား ရောက်လှပြီ။ ထန်းဖတ်ခမောက်ကို ထိုးဖောက် ဝင်ရောက်လာသော အပူရှိန်က ကျွန်မတစ်ကိုယ်လုံး ညီးညီးလောင်လျက်။ မြေပဲခင်းတွေ၊ ပဲခင်းတွေထဲ မှာတော့ ပဲသိမ်းနေကြသူတွေထဲမှာ သီချင်းသံတကြော်ကြော်၊ ရယ်သံတဝါးဝါးဖြင့် မြိုင်နေကြဆဲ ဖြစ်ပါသည်။

(၁၃)

“ညည်းတို့နယ်အေ ခဏဆို သွားလိုက်သာ နေတောင်မြင့်လှပြီ”

ကျွန်မတို့ အိမ်ပြန်ရောက်တော့ ကြီးတော်ကဆီးပြောပါသည်။ ကျွန်မတို့ သားအမိ ခဏတဖြုတ်နားပြီး ရေချိုးဖို့ပြင်နေဆဲ ကျွန်မအစ်ကိုတစ်ဝမ်းကွဲ ကိုဖူးညိုက ထမင်းစားလာခေါ်ပါတော့သည်။ ကျွန်မတို့ရွာရောက်တိုင်း ကျွန်မတို့ တည်းနေကျတည်းအိမ် ကြီးတော်အိမ်မှာ ထမင်းစားရသည်က နည်းသည်။ ရွာထဲမှ ဆွေဆွေမျိုးမျိုးတွေက မနက်စာညစာ အဆင်ပြေသလို တစ်လှည့်စီ ခေါ်ကျွေးတတ်ကြသည်။ ထမင်းကျွေးသူကကျွေး၊ ရေနှေးသောက်ခေါ်သူကခေါ်နှင့် အိမ်ထဲမှာအေးအေးဆေးဆေးလဲလျောင်းပြီး နားနေရသည်မရှိ။ ညအိပ်ချိန်မှလွဲလျှင် အချိန်တိုင်းလိုလို တစ်အိမ်မဟုတ်တစ်အိမ် လိုက်စားနေရသည် ဟုဆိုလျှင် ပိုပြောသည်မထင်စေချင်ပါ။ တစ်ခါတစ်ရံ ဧည့်သည်တောင် လုကြသေးသည်။ သူ့

အိမ်ကအရင်ခေါ်တာ၊ ငါ့အိမ်ကအရင်ခေါ်တာစသဖြင့် အလှအယက် အဆွဲအလွဲ များဖြင့် ဆူညံနေတတ်သည်။

“တို့ ရေချိုးပြီး လာခဲ့မယ်လေ”

အမေကပြောတော့ ကိုဖူးညိုက ဆေးလိပ်ကြီး ထောင်းခနဲ ဖွာချလိုက်ရင်းက လက်မဆွဲရုံတမယ် ပြူးပြူးကြီး ကြည့်နေသည်။

“စောင့်ခေါ်မှာ ဒေါ်ဒေါ်၊ တော်ကြာ ကိုယ့်ဧည့် ဦးသွားမှာစိုးလို့”

ဧည့်ဦးသွားမှာစိုးလို့ ဆိုသည်မှာ ကျွန်မတို့ကို ကြားဖြတ်ခေါ်သွားမှာစိုးခြင်း ဖြစ်သည်။ ကြားက တစ်အိမ်အိမ်ဝင်မိလျှင် တော်တော်နှင့် စကားမပြတ်တော့။ ဖိတ်ထားသူတို့မှာ ကျွန်မတို့ကို တစောင့်စောင့်နှင့် မျှော်နေရတတ်သည်။ ကိုယ့်ရွာ ကိုယ့်ပြည် တစ်ခါတစ်ရံမှ ကံထူးကံမရောက်လာတတ်သော ဧည့်ဆွေဧည့်မျိုး တွေကို ကျွေးမွေးပြုစုခြင်းအမှု မပြုလိုက်ရလေခြင်းဟု ယူကျုံးမရ ဖြစ်တတ်ကြသူ တွေမို့ တကန်တက အလုပ်ပျက်အကိုင်ပျက် စောင့်ကာခေါ်ကြသည်။ ရိုသမျှ ကလေးနှင့် ကျွေးမွေးပြုစုလိုက်ရလျှင်လည်း သူတို့မှာ ဝမ်းသာပီတိ ဖြစ်ရခြင်း နှင့်အတူ ပြောမဆုံးတော့ပေ။

“မထူးတို့လာတုန်းကအေ ငါဖြင့် ထမင်းကျွေးချင်လွန်းလို့ ဟင်းစားသွားရှာ ပါသယ်၊ ငါးကြီးငါးကောင်းကလည်း မရ၊ ဂင့်ဂဲဈေးပတ်ကလည်း မမိ ဖြစ်နေသာနဲ့ အိမ်က ခမဲကြက်ကလေးတစ်ကောင် ရိုက်ချက်ကျွေးလိုက်ရသာပဲ၊ တတ်နိုင်ဘူး။ ဒါပေသိ ကျွေးရကျိုးနပ်ပါ့အေ။ ငါ့တူမကလေး လာတုန်းကျွေးရသာ။ ကြက်က ပြန်မွေးရင်ဖြစ်သယ်။ သူရိုက်လာခဲ့ပါဘိသနဲ့ ဟုတ်တိပတ်တိလည်း မစားကြပါဘူး အေ။ မြို့စား စားကြသာပါ”

မြို့စား စားကြသာပါ ဆိုတာက နယ်ရေဖတ်ရေ အားရပါးရမစားဘဲ တို့ကနန်းဆိတ်ကနန်း စားတာမျိုးကို ပြောခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ညည်းတို့နယ်အေ အားရပါးရ မရှိလိုက်သာ၊ ပလုတ်ပလောင်း မရှိလိုက်သာ ဆိုတာမျိုး အပြစ်တင်ကြ သေးသည်။

ကျွန်မတို့မြို့ပြန်သွားကြလို့ နှစ်ထမ်းကြာသည့်တိုင် အကြောင်းတိုက်ဆိုင် တိုင်း သူတို့ချင်းဆုံမိကြလျှင် ကျွေးလိုက်မွေးလိုက်ရသည်ကို ဂုဏ်တယူယူဖြင့် ပြန်ပြောနေတတ်ကြသူတွေဖြစ်သည်။ ကိုယ်ကကျွေးလိုက်ရုံဖြင့် မပြီးသေးပါ။ မကျွေးမွေးလိုက်ရသူတို့ကို လက်တို့ကဲ့ရဲ့ကြသည်ကလည်း ရှိသေး၏။

“မိသောင်းတို့များ ပြောပါသယ် ... ဖြစ်ရပုံများ သည်လောက်မွဲသာလည်း မှုတ်ဘဲနဲ့။ ကိုယ့်ဆွေကိုယ့်မျိုးလာသယံဟာကို ထမင်းတစ်နပ် ခေါ်ကျွေးဖော် မရဘူး။ သင်းက တစ်ကောင်ကြွက်ကျင့် တစ်ကောင်ကြွက်ကြံ ကြံသာလေ ဟင်း”

သည်လို အကဲ့ရဲ့ခံရလျှင် ခံရသူခမျာ အသည်းပေါက်မတတ် နာတတ်ကြ၏။ ကြေကွဲဝမ်းနည်းမဆုံး ဖြစ်ကြရ၏။ ကျွေးချင်မွေးချင်စိတ်စေတနာ သဒ္ဓါတရား ရှိကြသလို ထိလွယ်ရှလွယ် ခံစားလွယ်ကြသော နှလုံးသားမျိုးကလည်း အညာ ကျေးလက်နေ တောသူတောင်သားများ၏ မွေးရာပါဗီဇစိတ်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ သူတစ်ပါးအပြောမခံချင်သည်ထက် နှမ်းတစ်စေ့ဆီတစ်ပွတ်မျှဖြစ်စေ ကိုယ့်ချွေးနှံစာ ကလေး တစ်လုတ်တစ်ဆုတ်သော်မှ စေတနာသဒ္ဓါတရားနည်းလေခြင်း ဟု အထင်ခံရမှာကို စိုးကြသူတွေပဲ ဖြစ်သည်။

‘လူသာမွဲပါစေအေ စေတနာမမွဲချင်စမ်းပါနဲ့’ဟူသော ဖြူစင်သော ခံယူချက်ကို နှလုံးသွင်းထားကြသူတွေပဲ ဖြစ်၏။

ကျွန်မအစ်ကိုကိုဖူးညိုက သစ်ငှက်သစ်စူးပေစောင့်နေသဖြင့် ကျွန်မတို့ သားအမိလည်း ရေချိုးရန် ခပ်သုတ်သုတ်ပင် ထွက်ခဲ့ရ၏။ ကျွန်မတို့ရွာက ရောဝတီမြစ်ဘေး မေးတင်ဆိုတော့ မြစ်ဆိပ်ကိုသာ ရေဆင်းချိုးကြလေ့ရှိပါသည်။ သို့သော် သည်လိုအချိန် (နေ့လယ် ဆယ့်တစ်နာရီခွဲ) မှာ မြစ်ဆိပ်ဆင်းရလျှင်တော့ ရေစပ်အဆင်း ဖြတ်ရသည့် သောင်ပူသဲပူမိပြီး ချွေးပြန်မှာသေချာသည်။ သည်တော့ ရွာထဲက ရေတွင်းကလေးမှာပဲ ကျွန်မတို့ သွားချိုးကြသည်။ ရေတွင်းက ကျွန်မတို့ အိမ်ရှေ့လမ်းကို ကွေ့လိုက်ရုံဖြင့် ရောက်ပါသည်။ မြစ်နားကမ်းနားနီးသဖြင့် တွင်းရေကလည်း သိပ်မနက်ပါ။ ဆယ့်လေးငါးတောင်လောက်ပဲရှိမည်။ သည်ခေတ် ရေငင်ပုံးတွေကိုတော့ ကျွန်မသဘောကျမိ၏။ ဟိုတုန်းကလို စစ္စေး(သစ်စေး)သုတ် လက်ရက်နီးပုံးတွေ၊ သံပုံးတွေ ယဉ်ကျေးမှု မဟုတ်တော့ပြီ။ ပလတ်စတစ်မိုလာ အင်ဂျင်ပိုင်ပုံးကို ကိုင်းတပ်ကြိုးချည်ပြီး အဖုံးဘက်အပေါ်ခြမ်းကို လှီးဖြတ်ကာ သုံးကြသည်။ ရေလည်းပါ၊ ပေါ့လည်းပေါ့သည်။ သည်လို ပလတ်စတစ်ပုံးတွေက သည်ခေတ်မှာ ပေါလည်းပေါလားသည်မဟုတ်လား။ အလိုက်သင့် အဆင်ပြေမှု သည် အဟောင်းတွေကို ဘေးဖယ်ပစ်လိုက်သည်။

“တွင်းရေကလေးက အေးလိုက်သာအေ။ ငါ့အစ်ကိုကို သတိရချက်တော့”

ရေတွင်းဒကာမှာ အမေအစ်ကိုဝမ်းကွဲ ဘကြီးတိုက်ကြည်ဖြစ်သည်။ သို့သော် အဖေနှင့် ရေထဲမိုးထဲ ဘဝခရီးကြမ်းလက်တွဲဖော် ငယ်သူငယ်ချင်းမို့ အဖေနှင့် ညီအစ်ကိုတော်သည်ဟုသာ အများက အောက်မေ့တတ်ကြပါသည်။ ရေတွင်း ကလေးမှာ အညာကျေးလက်နွေ၏ ကျိုက်ကျိုက်ဆူအူဒဏ်ကို ပုန်စားပုန်ကန် ပြုလျက် အေးလိုက်စက်လိုက်သည်မှာ မပြောပါနှင့်တော့ ဆိုသည့်အထဲက ဖြစ်၏။ ကျွန်မတို့သားအမိ ရေချိုးအဝတ်အစားလဲပြီး ကိုဖူးညိုတို့မိသားစုရှိရာ အိမ်တန်းဘက် လိုက်ခဲ့ကြသည်။ တစ်မနက်လုံးလိုလို တောရကျောင်းတွေဘက် သွားလိုက်ရသဖြင့် ထမင်းကလည်း ဆာလှပြီ။ ကိုဖူးညို၏အိမ်သူ ကျွန်မယောင်းမ

မမခင်သိန်းက ထမင်းပွဲပြင်ပြီးနေပြီ။ ရှားရှားပါးပါး ငါးချောင်းသားအရည်ချိုချက်၊ မန်ကျည်းရွက်ထောင်း၊ ပဲထောပတ်ဖြူပြုတ်ဆီဆမ်း၊ ငါးပိရည်၊ တို့စရာအစုံနှင့် ခွေးတောက်ရွက်ဟင်းချို။ ထမင်းမြိန်လိုက်သည့်ဖြစ်ခြင်း။ ကျွန်မတို့သားအမိ ထမင်းစားတာကို တစ်အိမ်သားလုံးက ဝိုင်းကြည့်နေကြသည်။ တကယ်ကော စားကြရဲ့လား ကြည့်ကြခြင်းဖြစ်၏။

“ဒေါ်ဒေါ်ကိုမြင်တော့ အမေ့ကိုသတိရချက်တော့။ ဒေါ်ဒေါ်က အသက်ကြီးလာ မှ အမေနဲ့ ပိုတူလာသယ်”

ကိုဖူးညို၏အမေ ကြီးတော်လှစိန်သည် အမေအစ်မအရင်းဖြစ်သည်။ ဝါးခြမ်းပြားကလေးလို ပိန်ပိန်ပါးပါးကလေးနှင့် အမြဲတမ်းဆတ်တောက် ဆတ်တောက် သွားသွားလာလာ နေတတ်သူဖြစ်၏။ ဝါးဘီးအနက်ကလေးဖြင့် ဆံပင်ကို ခပ်မြင့်မြင့်တင်၍ ခပ်လျော့လျော့ ပတ်ထားတတ်သည်။ ကြီးတော်၏ ဝါးဘီးကလေးမှာ သက်တမ်းရှည်လှပြီ။ အုန်းဆီကလေးစိမ်လိုက်၊ နေလှမ်းလိုက်ဖြင့် နဂိုဝါးအရောင် ပျောက်ကာ သစ်ကနက်သားများလို မည်းနက်နေတော့သည်။ သူ့ ဝါးဘီးကလေးမှာ မတော်တဆ အောက်သို့လွတ်ကျလျှင်ပင် မကျိုးမပဲ့ ခိုင်မာလှသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ကျွန်မက သူ့ဘီးကိုယူ၍ ခေါင်းဖြီးလျှင်ပင် ရွှေစ မှတ်ကျောက်တိုက်သလို နှမြောနေတတ်သူဖြစ်၏။

“လူချင်းသာ တူပါစေ ကိုဖူးညိုရာ စိတ်ချင်းမတူပါရစေနဲ့”

ကြီးတော်စိတ်ကြီးပုံ၊ မာန်ကြီးပုံကိုသိ၍ ကျွန်မက ထမင်းစားရင်း လှမ်းနောက်လိုက်ပါသည်။

“အို ... တို့ညီအစ်မတစ်တွေကတော့ ဘယ်သူကမုန်းမုန်း မလျော့ပေါင်တော်”

“ငါ့နှမရဲ့ သူတို့က တစ်ဖြတ်ထဲတွေဟ”

အမေအပြောကို ကိုဖူးညိုက မှတ်ချက်ဝင်ပေးလိုက်သဖြင့် ကျွန်မတို့ ဝါးခနဲပွဲကျသွားကြပါသည်။ ကျွန်မရင်ထဲမှာတော့ ကြီးတော်လှစိန်ကို တကယ် လွမ်းလှသည်။ ကြီးတော်သည် လွန်ခဲ့သော နှစ်နှစ်ခန့်ကမှ ကွယ်လွန်သွားခဲ့သည်။ ကျွန်မငယ်ငယ် ရွာမှာ အမေကြီးသန့်နှင့် အတူနေစဉ်ကတည်းက ကျွန်မ အင်္ကျီထဘီ အပြဲအစုတ်ကလေးတွေကို ကြီးတော်က ချုပ်ပေးနေကျ။ လက်ချုပ် ဆိုသော်လည်း လက်ရာက သပ်ရပ်လှသည်။ အိမ်တွင်းမှုလုပ် သိမ်းထုပ်သေချာ ဆိုတာ ဒါပါတာပေါ့အေ့လို့ ပါးစပ်ကလည်း ဆုံးမတတ်သည်။ ကျွန်မ အရွယ် အတော်ရောက်သည်အထိ ထဘီအင်္ကျီမို့ စုတ်လျှင် ကြီးတော်မြို့အလာကို မျှော်နေမိ တတ်သည်။ ကြီးတော် အပ်ချုပ်တာ အနုပညာဆန်သည်။ ကျူပင်ကြို ကျူပင်ကြား လောင်းကလေးနဲ့ သွားပုံမျိုး။

ကြီးတော်လှစိန်က စကားတတ်သည်။ ကြွယ်သည်။ သူတစ်ဘက်သား မြင်ပြင်းကတ်လောက်သည့် မှတ်လောက်သားလောက်အောင် အထိနာသွားစေမည့် စကားမျိုးကို တမင်ရှာကြံကာ ပြောတတ်သည်။ ရွာထဲရပ်ထဲ သူ့စိတ်ထဲ မထင်လျှင် လူမုန်းများလောက်အောင်ပင် စကားကို မဆင်မခြင် ပြောတတ်သူပါပေ။ ကျွန်မတို့ မောင်နှမတစ်တွေ မပေါ်ပေါက်ခင်က အဖေသည် ထန်းရည်ကလေး ထွေလာတိုင်း မရီးတော်သူ ကြီးတော်လှစိန်ကို သွားသွားရမ်းတတ်သည်ဟု ဆိုပါသည်။ အဖေက လူအေးမို့ သူပြောစရာ စကားရှိလျှင် ထန်းရည်ကလေးနှင့် ရဲဆေးကလေးတင်ပြီးမှ ပြောသော လူစားမျိုးဖြစ်သည်။ အဖေ့ကို ကြီးတော်လှစိန်က “ကျုပ်မတ် မောင်ညိုတို့များ အကျည်းတန်ချက်တော့” ဟု ကဲ့ရဲ့ဖူးတာကို မှတ်ထားကာ ထန်းရည်မူးတော့ အဝတ်အစားသစ်တွေ ကြော့နေအောင်ဝတ်ပြီး ကြီးတော်အိမ် ဘက် တမင်တကာသွားသည်။ တလင်းထဲတွင် ခေါင်းပေါင်းကြီးပေါင်းကာ ပဲပြာ နေသော ကြီးတော်က အဖေ့ကိုမြင်တော့ ဆီးပြီးပြောသည်။

“အံ့မယ်လေး ... မောင်ညိုရယ် ဝတ်ကောင်းစားလှတွေနဲ့ သက်တုံ့ရောင်တွေ ထွက်လို့ပါလားဟဲ့။ မိုးကြိုးများပစ်ပါဦးမတော်”

“ဟုတ်သယ်၊ ကျုပ်ကို အကျည်းတန်သယ်လို့ ခင်ဗျားက ဆိုသယ်ဆိုဗျ၊ ဟင် မရီးရဲ့။ အခုကော ကျုပ်လှရဲ့လား”

ကြီးတော်က အဖေ ထန်းရည်မူးလာမှန်းသိသဖြင့် နားအေးပြီးရောဟု တွေးကာ ငေါ့လေသည်။

“လှ ... ပါ့ ... တော်”

တစ်လုံးချင်း ခပ်လေးလေး ခပ်ဆတ်ဆတ် ရွဲ့ပြောလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ အဖေက ကျေနပ်သွားပြီး လှည့်ပြန်လာခဲ့ရာ လမ်းတဝက်ရောက်ကာမှ တစ်ခေါက် ထပ်သွားပြန်သည်။

“နေဦး မလှစိန်၊ ခင်ဗျား လှ ... ပါ့ ... တော် ဆိုသယ့်လေက ကျုပ်ကို ရွဲ့ပြောသယ့်လေသံ၊ ပြန်ပြောဦး၊ ကျုပ်လှရဲ့လား”

အဖေက ဂျစ်တိုက်တော့ ကြီးတော်က ပဲဗန်းကြီးကိုချကာ မျက်ရည်များ ထွက်သည်အထိ ခွက်ထိုးခွက်လှန် ရယ်ပါတော့သည်။ သည်အကြောင်းကို ကျွန်မရွာပြန်တိုင်း ကြီးတော်က တခုတ်တရ ပြောတတ်သည်။

“ညည်းအဖေ ဝတ်လာပုံလည်း ကြည့်ဦး။ အင်္ကျီက ပေါ်ပလင်စ ဝါဝါပြောင်ပြောင်ကြီး၊ အသားက နက်ရသယ့်အထဲ ဝတ်လာသယ့် ပုဆိုးက ဘန်ကောက်ချိတ်တွန့် နီစပ်စပ်။ ငါ့မျက်စိထဲတော့ အရောင်တွေ ထွက်လို့ပေါ့အေ။ အဲသာ လှသလားမေးတော့၊ ငါကလည်း လှပါ့တော်လို့ ငေါ့ပြောလိုက်တော့ ထွက်သွားရောအေ။ သွားပြီမှတ်ပြီး ငါကခပ်အေးအေးလုပ်နေတုန်း တစ်ခေါက်

ပြန်လာပြီးရမ်းသာ။ ငါ့မှာမလှဘူးပြောလည်း အရမ်းခံရမှာ၊ လှသယ်ပြောတော့လည်း ရွဲ့ပြောသာဆိုပြီးရမ်းနဲ့ စိတ်မဆိုးအားဘူး၊ ညည်းအဖေက မူးနေပေမယ့် အမူးပါးအေ့၊ ရယ်လိုက်ရသာဆိုသာများတော့”

ညီမ၏ယောက်ျား မတ်ဖြစ်သူက မူးပြီးလာရမ်းတာကို စိတ်မဆိုးသည့်အပြင် သဘောကျ ကျေနပ်ကာ ရယ်နိုင်သော ကြီးတော်ပါပေ။

“ကြီးတော်ကလည်း တမင်အရွဲ့တိုက်ပြောတာပဲ မဟုတ်လား”

“အေးပေါ့အေ့၊ ညည်းအဖေက ပုန်းမကြည်အိုးကို မုန့်နှစ်တို့ထားသလို လှမှမလှဘဲကိုး”

“လှပါ့ ... ဖအေလှလို့ သမီးလှတာပေါ့။ ကျွန်မလှတယ်မူတ်လား ကြီးတော်”

ကျွန်မက သည်လိုဆိုလေတိုင်း ကြီးတော်က ပြုံးပြုံးကြီး လုပ်နေတတ်ပါသည်။

“လာပြန်ပြီလား၊ ညည်းက ညည်းအဖေလိုအချိုးမျိုး ... ကိုင်း လှပါတော်”

ကြီးတော်က ပြောရင်း မျက်ရည်ထွက်အောင် ရယ်သည်။ ကြီးတော်လှစိန်တွင် သားနှစ်ယောက်ရှိသည်။ သားကြီးက မြစ်ရိုးတစ်လျှောက် လှေနှင့်တက်နှင့် ထွက်၍ အစုန်အဆန် လုပ်ကိုင်စားသောက်ရသူဖြစ်ပြီး၊ ရံဖန်ရံခါမှ ရွာပြန်ကပ်သည်။ သားအငယ် ကိုဖူးညိုကတော့ ရွာမှာအနေများသူ။ ကုန်ကုန်ပြောရလျှင် ကြီးတော်က သည်သားနှစ်ယောက်နှင့်ပင် သိပ်မတည့်ချင်ပါ။ ကြီးတော်ကလည်း ကြီးတော်မဟုတ်လား။ သူ့ရှေ့မှာ အမြင်မတော်တာတွေလျှင် ဘိုးခနဲဘတ်ခနဲ ပြောချတတ်သူကိုး။

“နေစမ်းပါဦးရှင်ထွားမေရဲ့၊ ညည်းက သည်အရွယ်ကြီးကျကာမှ သနပ်ခါး ပန်းမန် တဖုံဖုံနဲ့ နောက်ပိုင်းမင်းသားများ မျှော်သာလားအေ”

သူတစ်ပါးကို လွတ်ခနဲပြောတတ်သော ကြီးတော်က သူ့ကျတော့ လုံးလုံး အထိခံသည်မဟုတ်ပါ။

လူတွေ ဝိုင်းဖွဲ့စကားပြောကြရင်း တစ်ယောက်ယောက်ဆီက လေလည်သည့် အနံ့ ထွက်လာလျှင် သူ့ကို မျက်စိဖြင့်ပင် လှမ်းအကြည့်မခံ။

“ဘာလဲ တော်က ကျုပ်ပေါက်သယ်ထင်လို့ ကြည့်သာလား။ ကျုပ်တို့ တစ်သက်လုံး အီးမပေါက်ဘူး”

လူတိုင်း နေ့စဉ် ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ် သဘာဝတစ်ခုကို ကြီးတော်က ‘တစ်သက်လုံး’ ဟု သုံးလိုက်သည့်အခါ ပြောစရာမကျန်အောင် ကမ်းကုန်သွားတော့သည်။ ကြီးတော်လှစိန်နှင့်ပတ်သက်ပြီး ပြောစမှတ်တွင်လောက်သည့် အဖြစ်အပျက်ကလေး တစ်ခုကို ကျွန်မ မှတ်မိနေပါသေးသည်။ ကျွန်မတို့ရွာမှ ဘိုးလေးဦးနက်ခမျာ အလွန်ဆင်းရဲပါသည်။ ဆင်းရဲရသည့်အထဲ မွေးလိုက်သည့်ကလေးတွေမှာ ဟောတစ်ယောက် ဟောတစ်ယောက် မောင်းဆိုင်းများလို ကြီးစဉ်ငယ်လိုက် ဖြစ်သည်။ ဦးနက်ကလည်းရုပ်ဆိုး၊ ဦးနက်၏ဇနီးအရီးထယ်ကလည်း အကျည်းတန် ဆိုတော့ လင်စုံမယားဖက် မွေးလာသည့်ကလေးတွေ အားလုံးကလည်း နှုတ်ခမ်းလန်၊ မျက်စပြ၊ ဗိုက်ပူနံကား၊ အသားနက်ကြုတ်ကြုတ်ကလေးတွေချည်း။ နောက်ဆုံးမွေးလာသော မိန်းကလေးက သာ၍ပင်ရုပ်ဆိုးနေလေသည်။ မျက်လုံးက တစ်ဘက်ကျဉ်း၊ တစ်ဘက်ကျယ်၊ နှာခေါင်းကကော့လန်လန်၊ အောက်နှုတ်ခမ်းက တွဲလဲ။ သည်ကြားထဲ မသောင်သာတော့ မဆင်နိုင်မပြင်နိုင် ပစ်စလတ်ခတ်နိုင် လှသည်။

“သူတကာကလေးတွေလည်း အရုပ်ဆိုးကြပါရဲ့အေ၊ ဒါပေသိ မြောက်ချောင်က ငနက်ကလေးတွေကိုတော့ ဘယ်သူမှလိုက်မမိဘူး။ တာတေကို လန်ရော။ တကတည်း ကလေးတွေ လုပ်လုပ်ကစားကြသယ့် ရွံ့ပုပ်ရုပ်ကလေးတွေ ကျနေသတဲ့”

ကြီးတော်က သည်လိုမို့ချိုးမျှစ်ချိုး ပြောသော်လည်း ဘိုးလေးဦးနက်တို့ အရိုးထယ်တို့က မနာတတ်ကြပါ။ ကိုယ့်ရွာသူရွာသားအချင်းချင်း သည်လို ကဲ့ရဲ့ ပြစ်တင်တာလောက်ကတော့ ကျွန်မတို့ရွာကရိုးနေကြပါပြီ။ ဒါပေမဲ့ ကြီးတော်လှစိန် လုပ်ပုံကို ကြည့်ပါဦး။ ဘိုးလေးဦးနက်က သူ့သမီးအငယ်ကလေးကို အထွေးဆုံးမို့ ကြားဖူးနားဝ သိဂီထွေးဟု ချစ်စနိုးအမည်ပေးသည်။ ဒါကိုပဲ ကြီးတော်က ဘာမဆိုင်ညာမဆိုင် ပြောင်ကြီးနှက်ပါလေတော့သည်။

“ငနက် ... ငါ ဘယ်လိုမှအောက်မေ့လို့ ပြောသာမူတ်ဘူး။ နင့်သမီးရုပ်နဲ့ သိဂီထွေးဆိုသယ့်နာမည်နဲ့က ဓမ္မသောက တခြားစီရယ်။ နင်တို့ ကိုယ်နဲ့ မအပ်မစပ်သယ့် နာမည်ပေးလို့ ဘိုဇောင်း ရာဇောင်း သင့်ကုန်လိမ့်မယ်။ ငါက စေတနာနဲ့ပြောသာ၊ ဘာမှတ်လို့တုံး၊ ကလေးကို နံစီးသွားလိမ့်မယ်၊ နာမည်ပြောင်းလိုက် ရော ကောက်ညှင်းဆန်တစ်ပြည်”

ကောက်ညှင်းဆန်တစ်ပြည်ကို ငွေကုန်ခံဝယ်ပေးကာ သူတစ်ပါးသားသမီးကို ဇွတ်ကြီးပင် နာမည်ပြောင်းခိုင်းသည်။ တကယ့်ရိုက်ပေါက်ထဲကဖြစ်၏။ ဘိုးလေး ဦးနက်တို့က သည်းခံရှာသော်လည်း ရွာရပ်က ကြီးတော်ကို အပြစ်တင်ကြသည်။ ကြီးတော်ကတော့ သူတကာနှင့်စကားမများရလျှင် သားတွေနှင့် လှည့်ကာရန်ဖြစ် တတ်သည်။ သားတွေနှင့် မတည့်သည့်အဆုံးမှာတော့ ကျွန်မတို့ရှိရာ မန္တလေးသို့ ကြုံရာသင်္ဘောစီးရင်း ပေါက်ချလာတတ်ပါသည်။

“ဟော ကြီးတော် တစ်ယောက်တည်းလား”

“တစ်ယောက်တည်းပါပဲတော်။ ကျုပ်ဘဝက သားတွေမွေးထားမိ ဝမ်းရေ စပ်သာ အဖတ်တင်သာပါပဲ ငါ့တူမရယ်”

အစချီပြီး သားတွေ၊ ချွေးမတွေ၊ မြေးတွေ မကောင်းကြောင်း စီကာပတ်ကုံး ပြောတော့၏။ ကြီးတော်ရောက်လာလျှင် အပျော်ဆုံးသူမှာ ကျွန်မပဲဖြစ်သည်။ ကြီးတော်က ပွဲလမ်းသဘင်၊ရုပ်ရှင် ဝါသနာကြီးလိုက်သည်မှာ သူ့အမေ ကျွန်မအမေကြီး မယ်သန့်အတိုင်းပင်။ ကြီးတော်လာလျှင် ကျွန်မ ရုပ်ရှင်ကြည့်ခွင့် ရသည်။ ဒေးဝန်းရုပ် မြသီတာရုံတော်ကြီးမှာ ကပြကြသော မြို့တော်သိန်းအောင်၊ ရွှေမန်းသဘင် စသည့်ဇာတ်ပွဲများလည်း ကြည့်ရသည်။ ဘာပွဲမှ မကြည့်ရသည့် အဆုံးတွင် ကြီးတော်ကို ကက်ဆက်ကလေး ဖွင့်ပေးထားရပါသည်။ ကြီးတော်က ရွှေမန်းဦးတင်မောင်၏ ဇာတ်ထုပ်တွေကို အလွန်ကြိုက်ရှာသည်။ ရွှေမန်း အသည်းစွဲဖြစ်သည်။ ဗုဒ္ဓဝင်လေးတော်တင်ခန်း၊ ဖွားတော်မူခန်း၊ တောထွက်ခန်း၊ ရွဲကုန်သည်၊ မောင်မှူး၊ ဝိမာန စသည့် ဇာတ်ထုပ်ဇာတ်လမ်းများအပြင် မိသားစု နှစ်ပါးသွား၊ မုန်းလိုဟုတ်ဘူး၊ အသစ်စက်စက် စသည့် နှစ်ပါးသွားတိပ်ခွေများကို အပြတ်မခံစတမ်း ဖွင့်ပေးရသည်။ ကြီးတော်ကို ဖွင့်ပြရလွန်းသဖြင့် ရွှေမန်းတင်မောင်၏ ဇာတ်ထုပ်ဇာတ်လမ်း နှစ်ပါးသွားများကို ကျွန်မတို့ မောင်နှမများပင် အလွတ်နီးပါး ရနေခဲ့ကြသည်။ အထူးသဖြင့် “မောင်မှူး” ပြဇာတ်ကို ကျွန်မ အကြိုက်ဆုံးပဲဖြစ်သည်။

“ရွှေမန်းက သူချည်းကောင်းသာမူတ်ဖူး၊ သူ့မင်းသမီး အောင်သန်းတင်တို့ စိန်လှကြည်တို့ မျိုးချစ်စိန်တို့ နွဲ့နွဲ့ကြည်တို့ကလည်း ကောင်းသာပဲ။ သူ့ ဇာတ်ထုပ်နဲ့ သူ့အသံ အံကျ၊ ဝိမာနဇာတ်ဆို စိန်လှကြည်အသံနဲ့ လိုက်မှလိုက်၊ မယ်တော်မာယာ လုပ်သာကျတော့ အောင်သန်းတင်မှ ကရုဏာသံကလေးပါသာ”

ကြီးတော်လှစိန်က ရွှေမန်းတင်မောင်၏ အသံထွက်လာရာ ကက်ဆက်ကြီး ရှေ့မှာ ငုတ်တုတ်ထိုင်ရင်း ကျွန်မတို့အိမ်မှ ရှိသမျှအစုတ်အပြဲတွေကို ချုပ်ပါလေ တော့သည်။ ခြင်ထောင်ပြု၊ စောင်ပြုမှအစ ပုဆိုးစုတ် ထင်စိစုတ်ပါမကျန် ရွှေမန်းတစ်ခွေ ဖွင့်ပေးထားလို့ကတော့ နေကုန်နေခန်း အပ်ဘူးတစ်လုံးနှင့် ထိုင်ရာမထ ချုပ်နေတတ်သည်။ ဖာတန်တာဖာ၊ ထေးတန်တာထေးနှင့် ကျွန်မတို့အိမ်မှာ ကြီးတော်လက်ရာနှင့် ကင်းသည့်အထည် မရှိပါ။ တစ်ခါတစ်ရံ ကြီးတော်က စိတ်လိုလက်ရနှင့် ရွှေမန်းတင်မောင်၏ ဒုတိယဇနီးဒေါ်စိန်မေ (မင်းသမီးမှန်နန်းတင်)နှင့် သူငယ်ငယ်က ပေါင်းခဲ့သင်းခဲ့ပုံများကို ပြောပြတတ် ပါသည်။

“ရှင်စိန်မေက ငတို့ဥဒယအဆက် သူ့အမေက ဒေါ်ရင်တဲ့ အခု ရှင်မြချစ်တို့ အဖေ ဦးလှနဲ့က မောင်နှမအရင်းပေါ့။ ဂျပန်ခေတ်က အခါပျက်တော့ ရှင်စိန်မေတို့က ရွာကိုပြေးလာကြတာ။ ဒေါ်ရင်ရဲ့ နောက်အိမ်ထောင်က ပါသယံ လူရွှင်တော် ကိုအောင်ငွေကြီးဆိုတာများ အင်မတန်ခင်ဖို့ကောင်းသား၊ သည်တုန်းက ကိုရွှေမန်းကြီးက ဆမိတ်ခုံမှာ စစ်ပြေးလာပုန်းနေတာပေါ့။ အဲဒါ ဆမိတ်ခုံကနေ လှည်းနဲ့လာလာပြီး ရှင်စိန်မေကို ပိုးရသာ အမော”

“အခု ဦးသုခတို့ နေသယံဝိုင်းက ရှင်စိန်မေတို့ နေသွားသယံဝိုင်းပေါ့။ ရှင်စိန်မေက ငါတို့နဲ့အတူတူနေတာ။ ရေခပ်လည်းအတူတူ၊ ရေချိုးလည်း အတူတူပဲ။ သူက ဗိုင်းငင်သာတို့ ရက်ကန်းခတ်သာတို့ တတ်ချင်လို့ သင်တာ၊ သင်လို့ကို မရဘူး။ သူတို့ ဦးနှောက်က တစ်မျိုး၊ မင်းသမီးကိုးအေ၊ တစ်ခါတစ်လေ ရှင်စိန်မေက ငတို့ကို သီချင်းဆိုဆို ပြသေးသာ ဘာတဲ့ - အို x x x စိတ်ကူးတွေ ခုကပဲ ထုတ်မယ်နော် x x x ပျိုမှန်နန်းတင် လှချင်သယံစိတ်တွေပေါ် ... ဆိုတာလည်း မှတ်မိရဲ့”

ကြီးတော်က မန္တလေးရောက်လျှင် သူ့သူငယ်ချင်း မင်းသမီးကြီး ဒေါ်မှန်နန်းတင်ဆီ သွားသွားလည်တတ်ပါသည်။ မင်းသမီးကြီးကလည်း ကြီးတော်ကို ခင်ပုံရသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ကြီးတော်က ဒေါ်မှန်နန်းတင်တို့ အိမ်မှာပဲ ညအိပ်ညဉ့်နေ နေတတ်ပါသည်။ ထိုအခါမျိုးတွင် ကြီးတော်က ရွှေမန်းတင်မောင် အကြောင်းတွေ အားရပါးရ ပြောပြီး ပြန်လာခဲ့ပုံရသည်။

“ရှင်စိန်မေနေ့တွေတော့ ကိုရွှေမန်းကြီး လွမ်းချက်တော့၊ မင်းသားကောင်းကြီး ပါအေ။ တစ်ခေတ်တစ်ယောက် ထွန်းသာပဲ။ ရွှေမန်း အဆိုအပြောနဲ့ အသံ မီသယုံသူများ မရှိတော့ပေါင်အေ။ ငါဖြင့် အခုနေ ရွှေမန်းတင်မောင်သာ ရှိသေးလို့ ကတော့ ပိုက်စပ်ဘယ်လောက်ကုန်ကုန် လိုက်ကြည့်မှာပဲ”

ကျွန်မမောင်လေးက ရွှေမန်းတင်မောင်ကို ကြီးတော်ကြိုက်မှန်းသိသဖြင့် တမင်စချင်၍ ရွှေမန်းမကောင်းဘူးဟုပြောလျှင် သူ့ကိုရိုက်လိုက်သလို ဆတ်ဆတ် ထိနာတတ်သည်။ ကြီးတော်ကလည်း ရွှေမန်းဘက်က ခုခံကာကွယ်ပြော၊ မောင်လေးကလည်း စနှင့် ဆူညံနေတော့၏။

“ကြီးတော် ရွှေမန်းတင်မောင် ဘာကောင်းလို့တုံး၊ ရွဲကုန်သည်လုပ်တော့လည်း လောဘကြီးတယ်ဗျာ၊ မောင်မှူးကျတော့လည်း အရက်သောက်တယ်ဗျာ ကဲ”

“နင့်လို သောက်သုံးမကျသယံ့ကောင်ကတော့ ဘာနားလည်လိမ့်မတုံး၊ ဒါ သင်ခန်းစာပေးသာ၊ သူက ဇာတ်နာသယံ့နေရာမှာနေမှ အဆိုအငိုကလေးတွေနဲ့ လူတွေကို ပြောလို့ဟောလို့ ဖြစ်တော့မပေါ့ သေနာရဲ့။ တကတည်း မင်းသားပါ ဆိုနေမှ သည်လိုငိုချင်းပိုင်လို့ ရွှေမန်း နာမည်ကြီးသာ”

“နာမည်ကြီးတာ ဒီလောက်လောက်ကြီးလား ကြီးတော်”

မောင်လေးက လက်ကို ဝိုင်းပြတော့ ကြီးတော်က ပို၍ စိတ်တိုလာဟန်ရှိသည်။

“မစွဲလိုက်သယံ့လှနယ်တော်၊ နင်တို့ခေတ် သဟာတွေကြောင့် မင်းသားကောင်းနဲ့ မတွေ့သာ၊ နင်တို့ခေတ်က ဒိုးဒိုး ဒေါင်ဒေါင်တွေနဲ့၊ ဟဲ့ ... ကောင်မလေး ... ချစ်ကဲ့လားလေ ... ကြိုက်ကဲ့လားလေ ... ဂလို့ ဂလို့ ဂလောင်ဂလောင် ... ဂလို့ ဂလို့ ဂလောင် ဂလောင် ... တကတည်း ကျွဲများ ခလောက်ဆွဲထားသယံ့အတိုင်း”

ကြီးတော်က လက်ဟန်ရော ခြေဟန်ရော အသံရောထည့်ကာ ကိုယ်ကို တွန့်တွန့်ပြတော့ ကျွန်မတို့က ဝိုင်းရယ်ကြပါသည်။ စမှန်းသိသိကြီးနှင့် ခံတွယ် နေသော ကြီးတော်ကိုကြည့်၍ ကျွန်မတို့မှာ သဘောကျလို့မဆုံး။ ကြီးတော် ရောက်လာလျှင် ကျွန်မတို့အိမ်မှာ ပို၍ စည်ပင်ဝေသွားတတ်သည်မို့ ကျွန်မတို့က ကြီးတော်ကို မျှော်ကြရသည်။ တစ်ခါတစ်လေ မန္တလေးကို ကြီးတော်မလာတာ ကြာလျှင် ဖေဖေက- “ငါ့မရီးတောင် လွမ်းသေးဟာ မှာကြစမ်းပါဦး” ဟု ပြောတတ်ပါသည်။

သူသားအငယ် ကိုဖူးညိုကလည်း ကြီးတော်ခြေရာကို နင်းနိုင်သူပါပေ။ အကြောင်းကိစ္စကြီးငယ်ပေါ်လျှင် ကြီးတော်က ‘သည်အကြောင်း ဖူးညို မသိစေနဲ့ ဖူးညိုသိရင် မောင်းဟဲ့’ ဟု ပြောသဖြင့် ကိုဖူးညိုက “ကျုပ်က မောင်းဆိုရင် အမေက မောင်းတုတ်ဗျား” ဟု ပြန်ပြောသောစကားရှိသည်။ မောင်းနှင့် မောင်းတုတ် ပုံခိုင်းက ကျွန်မတို့ရွာတွင် ရာဇဝင်တွင်သည့်စကားပင် ဖြစ်၏။

“စားကြနော်၊ ကျုပ်ကျွေးနိုင်မွေးနိုင်သယံ့ဘဝ ရောက်ပါပြီ ဒေါ်ဒေါ်ရ။ ဟိုတုန်းကလို ဖူးညိုမမဲ့တော့ဘူး။ သားတွေသမီးတွေကလည်း ခိုင်းလောက် စေလောက် ရှိလာပါပြီ၊ အသက်ရှူချောင်လာသာပေါ့ဗျာ”

ကိုဖူးညိုက အားရပါးရကြီး ပြောနေခြင်းဖြစ်သည်။ သားသမီး ခုနစ်ယောက်နှင့် မိသားစုကိုးယောက် အိုးကြီးကိုထမ်းခဲ့ရသော ကိုဖူးညိုဘဝကို ကျွန်မတို့အသိဆုံးပင်။ ကလေးတွေ များလွန်းသဖြင့် သူ့အိမ်ရောက်လျှင် စကားတောင် ကောင်းကောင်းပြောလိုမရ။ ရုပ်တွေကလည်း ဆင်တူယိုးမှားတွေမို့ ကျွန်မမှာ ကိုယ့်တူသားနောင်မယ်တွေကို လူနှင့်နာမည် တွဲမှတ်၍ပင်မရခဲ့။

“မထူးရေ၊ နင် ငါ့ကို ဗေဒင်ဟောဖူးသာလေ၊ မှတ်မိသေးလား။ အသက် လေးဆယ်နဲ့ ငါးဆယ်အတွင်း အဆိုးကြုံဦးမှာ၊ ငါးဆယ်ကျော်မှ ကောင်းစားမှာ ဆိုသာလေ။ နင့်ဗေဒင် မှန်သဗျ။ ငါ့မှာ ခံလိုက်ရသယံ့အဆိုးမှ ထမင်းတောင် ရက်ဆက်မစားဘဲ ပေခံခဲ့ရဖူးသယ်။ အခုတော့ ငါးဆယ်လည်း ကျော်လာပြီ ဆိုတော့ အကောင်းကလေး စလာပါပြီဟာ”

သူ့ကို ကျွန်မ ဗေဒင်တွက်ချက်ပေးခဲ့ဖူးသတဲ့လား။ ကျွန်မ မမှတ်မိတော့ပါ။ သူကတော့ ကျွန်မစကားကို အလေးအနက်ထားခဲ့ပုံရသည်။ ကျွန်မကတော့ ဘာရယ်လို့မဟုတ်ဘဲ အဘသင်ပေးထားခဲ့ဖူးသော ဂြိုဟ်သက် ဂြိုဟ်နေဂဏန်းများ ပေါင်းကြည့်ကာ သောမဂြိုဟ်၊ ပါပဂြိုဟ် ဆိုတာလောက်နှင့် လူတတ်ကြီးလုပ်ပြီး ဟောခဲ့ပြောခဲ့ဖူးတာပဲဖြစ်မည်။ ကျွန်မ၏ ဗေဒင်ဟောစာတမ်းကို သူကဖြင့် တစ်လျှောက်လုံး တစွဲတလမ်း ရှိပုံရသည်။

“အသက်လေးဆယ်အရွယ်ရောက်တော့ ငါ့မှာ ကျန်းမာရေးက ဖောက်လာ ကရောဗျ။ ကလေးတွေကလည်း ဥမမယ်စာမမြောက်တွေနဲ့ ထမင်းက တစ်ပြည် ချက်အိုးကြီး။ တွေးကြည့်ရုံနဲ့ ကြက်သီးထလောက်ရဲ့။ တောင်သူအလုပ်ကလည်း ပါး၊ အပြင်ထွက်လုပ်တော့လည်း မှားဆိုတော့ ... ဟ ငါ့နှမ မထူးပြောသလို ငါ့အဆိုးတော့ စပြီထင်ပါရဲ့လို့ သတိထားနေလိုက်ရသာ ဆယ်နှစ်လုံးလုံး။ ဟော အခု အသက်ငါးဆယ်လည်း ကျော်ရော အကောင်းက စလာတော့သာပဲဗျာ။ အခု

ငါ့မှာ အကြွေးတစ်ပြားမှ မကျန်တော့ဘူး။ အကြီးနှစ်ကောင်ကလည်း ရွှေတောမှာ မော်တော်ကလေး တစ်စင်းတောင် ဝယ်နိုင်သွားပြီ။ အိမ်မှာလည်း အိုးမကွာ အိမ်မကွာနဲ့ အသံချဲ့စက်ကလေး ထောင်ထားသာ အလှူမင်္ဂလာဆောင်ရှိရင် ငါက စက်လိုက်ဖွင့်ရုံပဲ။ ငါ့သား အလတ်ကောင်ငယ်ကလည်း ဘက်ထလီအိုးတွေ ပြင်တတ်နေပြီလေ ကိုင်း”

သူက သူ့ဘဝကို ကျေကျေနပ်နပ်ကြီး ပြောနေသော်လည်း ကျွန်မမှာတော့ အတော် စိတ်မကောင်းဖြစ်သွားမိသည်။ ကျွန်မကြောင့် သူ့ဆယ်နှစ်လုံးလုံး သည်ဥပါဒါန်ကြီးနှင့်အတူ စိတ်ဆင်းရဲ ကိုယ်ဆင်းရဲ ရှိခဲ့ရလေသလား။ ကျွန်မ ပေါ့ပေါ့ပါးပါး တွက်ချက်ပေးခဲ့သည်ဆိုသော အကြောင်းအကျိုးမဲ့ ရှေ့ဖြစ် အဟောကို ဘဝဝန်ထုပ်အဖြစ် သူ တနင့်တပိုး ထမ်းသယ်ခဲ့ရတာ ကျွန်မ ပယောဂမှ ကင်းပါလေစ။ တကယ်စင်စစ် ကျွန်မကိုယ်တိုင်ကမူ ဗေဒင်ဟောစာတမ်းတွေကို ယုံကြည်သူမဟုတ်။ ကျွန်မတစ်သက်လုံး ယခုအချိန်အထိ ဘယ်ဗေဒင်ဆရာဆီမှ မရောက်ဖူးခဲ့။ ပြောရလျှင် သိပ်မသေချာလှသော ထီလက်မှတ် တစ်စောင်တစ်လေ ကိုတောင်မှ ကျွန်မ ကောက်မကိုင်ဖူးတာ သေချာသည်။ ကျွန်မကံ၊ ကျွန်မဇာတာ၊ ကျွန်မ၏အနာဂတ်ကို ကျွန်မ၏အလုပ်နှင့် ကိုယ်ကျင့်တရားအပေါ်မှာ ယုံကြည်စွာ အပ်နှံထားသူဖြစ်သည်။ ဗေဒင်နှင့် ပတ်သက်၍ အဘသင်ပေးခဲ့ဖူးသော ရိုးရာ ဘာသာရပ်တစ်ခုအနေဖြင့် လေးစားစွဲမြဲစွာ မှတ်ယူခဲ့သည်မှတစ်ပါး ဘာမျှ လေ့လာ လိုက်စားခဲ့သည်လည်း မရှိ။ သည်ကိစ္စကို ကျွန်မ ဘာကြောင့် မဆင်မခြင် လုပ်ခဲ့မိပါလိမ့်။ အဲသည်တုန်းက ကျွန်မအသက်သည် ယခုထက် ဆယ်နှစ် ငယ်ခဲ့သည်လေ။ သည့်အတွက် ကိုဖူးညိုအပေါ်မှာ ကျွန်မ ကိန်းချေသည့်အနေဖြင့် နောက်ထပ် ဗေဒင်ဟောရုံမှတစ်ပါး အခြားမရှိပြီ။

“ဟိုတုန်းက ကျွန်မ ဘာမှတတ်လို့ရယ်မဟုတ်ဘူး ကိုဖူးညိုရ၊ အဘ သင်ပေးခဲ့တာကလေးနဲ့ ဂဏန်းပေါင်းကြည့်လိုက်တာပါ။ တကယ့်ဗေဒင်က

ခုမှတတ်တာ။ ဒီမှာကိုဖူးညို ခင်ဗျားသားတွေ ကြည့်ရုံနဲ့ ကိုဖူးညို ချမ်းသာတော့မှာ လို့ ကျွန်မအတတ်ပြောရဲတယ်။ သားတွေက နတ်ကဖန်ဆင်းလွှတ်လိုက်တဲ့အတိုင်း အပြိုင်းအရိုင်းနဲ့ နဖူးရည်ဒူးရည်ကလည်း ချမ်းသာမယ့်ပုံတွေ။ သူတို့လုပ်အားတွေ က ငွေတွေပဲ သိလား၊ ကိုဖူးညို အိုဇာတာကောင်းပြီ”

ကျွန်မကပြောတော့ သူက ပြုံးပြုံးကြီး လုပ်နေပါသည်။

“ငါ့နှမပါးစပ်က ထွက်သယံစကား မှန်တတ်လွန်းလို့ မှန်ပါစေဗျာ၊ မှန်ပါစေ ဗျာ ဟား ဟား ဟား ဟား”

ပါးစပ်က ဆုတောင်းရင်းဖြင့် တဟားဟား ရယ်ပါလေတော့သည်။ သူ စိတ်လက်ပေါ့ပါးစွာ ရယ်နေပုံကိုကြည့်၍ ကျွန်မမှာလည်း စိတ်ပေါ့သွားရတော့၏။ ကျွန်မတို့ရွာက လူတော်တော်များများသည် အစွဲအလမ်း ဥပါဒါန် ကြီးတတ်ကြသည်။ တစ်ခါတစ်လေ ခေတ်ပညာတတ်ပါသည်ဆိုသော ကျွန်မ ထံမှာပင် ထိုအစွဲအလမ်းကလေးတွေ ကပ်ငြိတတ်ပါသေးသည်။ သို့သော် ကျွန်မက ဥပါဒါန်ကိုတော့ ဖက်တွယ်ထားတတ်သူ မဟုတ်ပါ။ ကိုဖူးညိုက ကျွန်မတို့ကို ဧည့်ခံသည့်အနေဖြင့် အသံချဲ့စက်ကြီး ထဖွင့်သည်။ ရွာလုံးကြားဖြစ် ၏။ ‘ရွှေရေချမ်းလောင်းလို့ တောင်းဆုပန်ခြေ ကမ္ဘာမြေ အမှီပြုတဲ့ လူထုအားလုံး ကျန်းမာချမ်းသာစေ ...’ တဲ့။ ကျွန်မ ကြီးတော်ကိုပင် လွမ်းမိပါ၏။

(၁၄)

“မင်းမွေးတော့ မင်းအဖေကိုဘလိုက်က ဗုဒ္ဓဟူးသားကလေးရယ်ဆိုပြီး ဝင်းမြင့် လို့ နာမည်မှည့်သာ ... ဒါပေသိ ငါက မီးတွင်းထဲကတည်းက မင့်နဖူးကလေးက ညိုနေလို့မို့ ဖူးညိုလို့ ခေါ်ရင်းက အမည်တွင်သွားတာပဲ”

အမေကတော့ သူ့တူ စားနိုင်သောက်နိုင်ဘဝကို မြင်ရသဖြင့် ဝမ်းသာနေပုံ ရသည်။ ကိုဖူးညိုက ဖအေတူသားမို့ လူချောဖြစ်ပါသည်။ ဘကြီးလှိုင်ကို ကျွန်မ မိလိုက်သေးသည်။ မည်းနက်ထူထဲသော ဆံပင်ရှည်ကြီးကို ယောင်ကြီးထုံးကာ ဆီတပြောင်ပြောင်ဖြင့် အမြဲသနေတတ်သူဖြစ်၏။ မဟာနဖူးကျယ်ကျယ်နှင့် မျက်လုံးမျက်ဖန်ကောင်းသော ဘကြီးလှိုင်သည် ဗမာချော ချောသူတစ်ဦး ဖြစ် ပါသည်။ ကျွန်မတို့ရွာတွင် မင်းသားစိန်လှိုင်လှိုင် လာ၍ကစဉ်က ကြီးတော်မြချစ်၏ စကားရှိသည်။

“စိန်လုံဗိုလ် ... စိန်လုံဗိုလ်နဲ့ တစ်ဗိုလ်တည်း ဗိုလ်နေလိုက်ကြသာအေ ... ငါဖြင့် ငါ့ခဲအို ကိုဘလှိုင်လောက် ချောသယ်ထင်ပေါင်”

ဘကြီးလှိုင်လောက် မချောသော မင်းသားစိန်လုံဗိုလ်ကြောင့် ကြီးတော်လှစိန်လင်ရိုက်ခံခဲ့ရပုံကလည်း ရယ်စရာပင်ကောင်းနေသေး၏။ ပွဲဝါသနာအိုး ကြီးတော်က တောင်ဘက်ရွာဘုရားပွဲသို့ နှစ်ညအိပ်လိုက်ကာ စိန်လုံဗိုလ်ဇာတ်ကို ကြည့်သည်။ ပွဲကိုနှစ်ညဆက်ကြည့်ရုံမက နေ့ခင်းဘက်တွင် တောထဲအလုပ်ဆင်းရသဖြင့် အိပ်ရေးမဝဖြစ်နေသော ကြီးတော်က မီးဖိုချောင်ထဲ ထမင်းဟင်းချက်ရင်း ငိုက်သည်။ ဘကြီးလှိုင်က နွားစာစဉ်းအပြီး မီးဖိုဝမှနေ၍ ကြီးတော်ကို ‘ဘာဟင်းချက်သတုံးဟ’ ဟု လှမ်းမေးပါသည်။ အိပ်မှုနံရံမွှားဖြစ်နေသော ကြီးတော် ဖြေလိုက်ပုံက ရိုက်တော့လည်း ရိုက်ချင်စရာ။

“စိန်လုံဗိုလ်နဲ့ ဘူးသီးနဲ့တော့” တဲ့လေ။

မီးဖိုပေါ်မှာတော့ ကြက်သားနှင့် ဘူးသီးသားပြွမ်းအိုးကြီးက တဗွက်ဗွက်နှင့် ပွက်နေသည်။ နဂိုကပင် တစ်ရွာသို့လိုက်၍ ပွဲကြည့်သည်ကို မကျေမနပ်ဖြစ်နေသော ဘကြီးလှိုင်က ကြီးတော်ကို နကန်(နွားရိုက်တုတ်တံ)ဖြင့် ထရိုက်ပါလေတော့သည်။

“အဲသာ စိန်လုံဗိုလ်နဲ့ ဘူးသီးလိုက်ဦးဟာ”

ကြီးတော်ကလည်း မခံ။ နကန်ကို ဖမ်းဆုပ်ကာ ပြန်ပက်သည်။

“စိန်လုံဗိုလ်ကြောင့် တော် ကြက်သားဟင်းစားရသာ ... နို့ဖို့ရင် ဘူးသီးနဲ့တင် တော် ညားရမှာ ... သိရဲ့လား ဟင်း”

ပွဲကြည့်မိသည့်အတွက် လင်ကျေနပ်စေရန် ကြက်သားဟင်း ချက်ကျွေးခြင်း ဖြစ်သည်။ ဘကြီးလှိုင်မှာ ဘာပြန်ပြောရမှန်းမသိသဖြင့် နကန်ကို အသာသိမ်းလိုက် ရတော့၏။

ကိုဖူးညိုက ဖအေဘက်က ဥပမိရုပ်နှင့် မအေဘက်က စကားပြောကြွယ်သည့် အမွေကို ခံယူလိုက်နိုင်သဖြင့် ရွာတွင် လူချစ်လူခင် ပေါ်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် ရွာလူကြီးလည်းဖြစ်၊ ယောက်ဖလည်း တော်စပ်သော ဦးချက်ဖောင်းက သူ့ ကို အလွန်မင်သည်။ အမြဲတမ်းလည်း စနောက်နေတတ်သည်။ ကိုဖူးညိုကလည်း ကြီးတော်၏ သားပီပီ ဆတ်ဆတ်ထိမခံတတ်သူပါပေ။ ဦးချက်ဖောင်းကလည်း လူတစ်ယောက်ကို ငိုယူရသည်အထိ အစအနောက်သန်သူဖြစ်၏။ တစ်ခါတုန်းက တောထဲ ပဲရိတ်ဆင်းရင်း နေထန်းတစ်ဖျားရောက်တော့ ကိုဖူးညိုက ထမင်းဆာနေ သည်။ ယောက်ဖဖြစ်သူကို စဖို့လောက် စဉ်းစားနေသည့် ဦးချက်ဖောင်းက မြက်ရိတ်လာရင်း မြွေစိမ်းရက်ကန်းကြိုးကလေးတစ်ကောင်ကိုဖမ်း၊ ၎င်းပျောဖက် စိမ်းကလေးနှင့် ထုပ်၍ လျှော်ပင်ကလေးစည်းကာ ယူလာသည်။ ဖက်ရွက်ကိုလည်း ဆီတွေလူးကာ စားချင့်စဖွယ် ပြင်ဆင်လာခဲ့သည်။ ကိုဖူးညို ပဲရိတ်သည့်အနား တမင်သွားကာ ခပ်တည်တည်နှင့် အထုပ်ကို မြှောက်ပြသည်။

“မင်းအစ်မက ငါစားဖို့သယံ့ကွာ ... ဘာတွေထည့်ပေးလိုက်သယ် မသိပါဘူး ငါကလည်း တောင်ရပ်က သိန်းဖေတို့ ဆီထမင်းကျွေးလွှတ်လိုက်သာနဲ့ မဆော့ပါဘူး ... မင်းအိမ်က ထမင်းလာမပို့ခင် မင်းစားချင်စားလိုက်လေ ငါနွားစာကလေး နည်းနည်းရိတ်လိုက်ဦးမယ်”

ဦးချက်ဖောင်းက အနားရှိ တရုတ်မန်ကျည်းပင်ကိုင်းမှာ အထုပ်ကလေးချိတ်၍ တံစဉ်ကို ဟန်ပါပါကိုင်းရင်း မြက်ရိတ်ဆင်းသွားပါတော့သည်။ ကိုဖူးညိုမှာ ဗိုက်ကဆာလွန်းသဖြင့် ဟန်ပင်မဆောင်နိုင်ခဲ့။ ဦးချက်ဖောင်းလည်း ထွက်သွားရော အထုပ်ကလေးဖြုတ်ပြီး သစ်ပင်ရိပ်တွင် ပယ်ပယ်နယ်နယ် ထိုင်ချလိုက်ပါသည်။

ငှက်ပျောဖက်ကြားမှ ဆီတွေ စက်စက်ယိုကျနေတာကိုကြည့်ရင်း ကိုဖူးညိုက အထုပ်ကို အငမ်းမရဖြည့်သည်။ လျှော်ကြိုးခေါက်တုန့်ကလေးကို ဆွဲလိုက်တော့ ဖက်ရွက်ကြားမှ မြေစိမ်းရက်ကန်းကြိုးကလေး တွန့်ခနဲလိမ်၍ လျှောခနဲ ခေါင်းပြုထွက်လာလေသည်။ ကိုဖူးညိုခမျာ ‘ဟ သောက်ခွေး’ ဟု ထအော်ကာ လိပ်ပြာလွင့်မတတ် လန့်သွားတဲ့ပြီး အထုပ်ကိုပစ်ချ၍ ဒရောသောပါး ပြေးပါလေ တော့သည်။ ဒါကို ခပ်လှမ်းလှမ်းက ချောင်းကြည့်နေသော ဦးချက်ဖောင်းက တဟားဟားနှင့်ရယ်သည်။ ကိုဖူးညိုက ဒေါသဖြစ်ဖြစ်နှင့် ဦးချက်ဖောင်းကို မြေစိုင်းခဲနှင့် လိုက်ထုကာ အော်လိုက်ဆဲလိုက်သည်မှာ တစ်ကွင်းလုံးဆူလို့ညည်လို့ မဆုံးတော့။

“ငါ့နှမနယ် ... မြွေများထပေါက်လိုက်သလား မှတ်လိုက်သာ ... ရင်ကို တုန်သွားသာပဲ ကိုချက်ဖောင်း မကောင်းချက်တော့ဟာ”

ကိုဖူးညိုက ပြောလည်းပြော ရယ်လည်းရယ်။ အခုတော့ ဦးချက်ဖောင်းလည်း မရှိတော့ပြီ။ သူတို့သမီးယောက်ဖနှစ်ယောက် အကြောင်းကတော့ ရွာထဲရပ်ထဲ စကားဝိုင်းဖွဲ့မိတိုင်း ပါတတ်သော ဟာသဇာတ်လမ်းများဖြစ်သည်။ တစ်ခါကလည်း ကိုဖူးညိုက အလှူသွားဖို့ ဝတ်ကောင်းစားလှများဝတ်ပြီး ရှိုးကျကျ ထွက်လာ ခဲ့သည်။ ကံဆိုးချင်တော့ ရွာထိပ်ရောက်သည်နှင့် ဦးချက်ဖောင်းနှင့် ပက်ပင်းတိုး ကြသည်။ သည်လူကတော့ ပြဿနာတစ်ခုခု ရှာတော့မှာပဲဟု တွေးမိပြီး ကိုဖူးညိုက မမြင်ချင်ဟန်ယောင်ဆောင်ကာ ရှောင်ကွင်းသွားဖို့ပြင်သည်ကို ဦးချက်ဖောင်းက လှမ်းခေါ်သည်။ ရှိုးကလည်းအကျ။ တမြန်နှစ် ပဲဈေးကလေး မြောက်တုန်းက ဝယ်ထားသည့် တစ်စုံတည်းသော ထသွားထလာဝတ်စုံ။ ဒါကိုတွေ့တော့ ဦးချက်ဖောင်းကလည်း ယောက်ဖကိုစဖို့ အူယားလာဟန် တူပါသည်။

“ဟေ့ကောင် ဖူးညို မင်း အလှူလိုက်မလို့လား”

“အေး”

ကိုဖူးညိုက ခပ်တင်းတင်း ရှုတည်တည်နှင့် တစ်လုံးတည်းဖြေလိုက်သည်။ သူသည်လို ခပ်တည်တည်ဆက်ဆံလိုက်လျှင် ဦးချက်ဖောင်း၏ အစအနောက်တွေ နောက်ရို့သွားလိမ့်မည်ဟု ထင်လိုပဲဖြစ်၏။

“သဟာဖြင့် ငါမလိုက်တော့ပါဘူးကွာ ... မင်းနဲ့ အလှူကူငွေကလေး ပါးလိုက်စမ်းပါရစေ ... ရော့ ယူသွားလိုက်စမ်းပါကွာ ငါမသွားအားလို့ပါ”

ဦးချက်ဖောင်းက ခေါင်းကိုင့်ကာ အိတ်ထောင်ထဲက ပိုက်ဆံကို နှိုက်ဟန် ပြုသည်။ အလှူကူငွေပေးသည့် ကိစ္စမှာတော့ မနောက်တန်ကောင်းပါဘူး အောက်မေ့ကာ ကိုဖူးညိုက ပိုက်ဆံယူဖို့ အနားကပ်သွားသည်။ အနားရောက်တော့ ဦးချက်ဖောင်းက ကိုဖူးညိုကို စွေခနဲ ကောက်ပွေ့တဲ့ပြီး မနီးမဝေးက ဗွက်အိုင်ရှိရာ ခေါ်သွားတော့၏။ လူဖလံကလေးဖြစ်သော ကိုဖူးညိုမှာ တုတ်ခိုင်သန်မာသော ဦးချက်ဖောင်းလက်ထဲတွင် တီကောင်တစ်ကောင်လို တွန့်ကာတွန့်ကာ ရုန်းသော်လည်းမရ။ ဗွက်အိုင်တည့်တည့်အရောက်တွင် ဦးချက်ဖောင်းက ကိုဖူးညိုကို မြှောက်တဲ့ပြီး ပစ်ချလိုက်ပါသည်။ ကိုဖူးညို၏ ပွဲလိုက်လမ်းလိုက် တစ်စုံတည်းသော အဝတ်အစားတို့မှာ ရွံ့တွေဗွက်တွေ အလူးလူးဖြင့် ညစ်ပတ် ပေရေကုန်တော့၏။ ဗွက်ထဲတွင် ယက်ကန်ယက်ကန်ဖြင့် ဒေါသတွေထွက်ကာ ဆဲရေးနေသော ကိုဖူးညိုကြည့်ပြီး ဦးချက်ဖောင်းမှာ တဟားဟားရယ်ရင်း ပြေးတော့သည်။ ကိုဖူးညိုလည်း အလှူမသွားတော့ဘဲ ဦးချက်ဖောင်းအိမ်ကို ဒေါသတကြီး တန်းလိုက်သွားသည်။ မီးဖိုထဲတွင် ထမင်းဟင်းချက်နေသော အစ်မတစ်ဝမ်းကွဲ (ဦးချက်ဖောင်း၏ဇနီး) ဒေါ်ခင်တုတ်သည် ရွံ့ဗွက်အလူးလူး၊ ဒေါသတွေ တရှူးရှူးဖြင့် ဝင်လာသော မောင်ကိုမြင်လိုက်ကတည်းက သူ့ယောက်ျားလက်ချက်မှန်း တန်းသိလိုက်သည်။

“အစ်မ နင့်ယောက်ျား ဘယ်ရောက်သွားသတုံး ဟင်း ... ငါ အလှူ သွားမယ့်ဟာကို သက်သက်မဲ့ ဗွက်အိုင်ထဲ လွှတ်ချသယ့်အကောင် ဟင် ... ငါ ဒင်းကိုသတ်ရမှ အေးမယ် ... ဘယ်မလဲ နင့်ယောက်ျား”

ကိုဖူးညိုသည် ဗွက်ရေစက်လက်ဖြင့် တစ်ကြိမ်းတည်းကြိမ်းနေလိုက်သည်မှာ တစ်မနက်ခင်းလုံး။

“သည်ကနေ့ သင်းကိုမသတ်ရမချင်း မအေးဘူးသာမှတ် ... ပေးစမ်း ဓား ...”

ကိုဖူးညိုက မီးဖိုချောင်ထောင့်ရှိ ထင်းခုတ်ဓားမကြီးကို ဆွဲယူလိုက်သည်။

“မလုပ်ပါနဲ့ ဖူးညိုရယ် နင်ကလည်းလေ သူ့အကြောင်းသိရက်သားနဲ့ ဘာလို့ သွားသွား ပတ်သက်ရသာတုံးဟဲ့”

“ငါကလား သင်းကိုပတ်သက်မှာ ဟွန်း ... နင့်ယောက်ျားက လာပတ်သက် သာဟ ... ဘယ်မလဲ သူ့အဝတ်အစားတွေ ... ကောင်းပေညွန့်ပေ ဆိုသယ့်ဟာ ပေးစမ်း”

ဦးချက်ဖောင်းကို ရှာမတွေ့သဖြင့် ဦးချက်ဖောင်း၏ အဝတ်အစားများကို သံသေတ္တာကြီးထဲမှထုတ်ကာ ပန်းကန်ဆေးခုံဘေးက ဗွက်ထဲပစ်ချလိုက်သည်။ မကျေနပ်မချမ်းနိုင်ဖြင့် ခြေထောက်ဖြင့်ပင် တစ်စိတ်ပစ်လိုက်သေး၏။ စိတ် ကျေနပ်သွားတော့မှ ရေမိုးချိုးပြီး ဦးချက်ဖောင်း၏ ပုဆိုးနှင့်တိုက်ပုံအသစ်ကြီးကို ယူဝတ်ကာ အလှူထွက်သွားပါလေသည်။ ဦးချက်ဖောင်း၏ ခန္ဓာကိုယ်က သူ့ နှစ်ဆလောက် ရှိသည်မို့ ထိုနေ့က အလှူလိုက်ကြသူတွေကြားတွင် ကိုဖူးညိုမှာ ကိုးယိုကားယားအနိုင်ဆုံး ဖြစ်နေတော့၏။ သည်အကြောင်းတွေကို နောင်တွင် ကိုဖူးညိုက လူတကာကို ရယ်ရယ်မောမော စီကာပတ်ကုံး မျက်ရည်တွေကျအောင် ရယ်ရင်း ပြောပြနေတတ်သည်။ ကျွန်မတို့ရွာတွင် တစ်ဦးကိုတစ်ဦး စကြနောက်ကြ

လျှင် စိတ်မဆိုးတတ်ကြပါ။ တစ်ခါတစ်လေ အစအနောက်လွန်ပြီး ရန်ဘက် ကူးသွားလျှင်တောင်မှ နောင်တစ်ချိန်တွင် သည်အကြောင်းတွေကို လည်ပင်းဖက် ကာ ရယ်မောနိုင်ကြသူတွေ။ ဒါသည်ပင် အညာကျေးလက်နေ တောသူတောင်သား များ၏ ခွင့်လွှတ်တတ်သော တစ်အူတုံဆင်း စိတ်နေသဘောထားဖြစ်တော့၏။

“ကိုချက်ဖောင်း ငါ့ကို စသမျှ နောက်သမျှတွေထဲမှာ ဆမိတ်ခုံရဲတွေကို အစခိုင်းသယံဟာ အဆိုးဆုံးပဲ”

ကိုဖူးညိုနှင့် ဆီမီးခုံရဲများအကြောင်းကတော့ ကြားရတိုင်း ကျွန်မမှာ အူတက် ရသည့် အဖြစ်အပျက်ပဲဖြစ်၏။ ညနေနေဝင်ရိုးရီအချိန်လောက်မှာ ဦးချက်ဖောင်း တစ်ယောက် ကိုဖူးညိုတို့အိမ်ထဲ ရောက်လာခဲ့သည်။ ရေခွေးနှစ်ပန်းကန် သုံးပန်းကန်လောက် ထိုင်သောက်ပြီးမှ ဦးချက်ဖောင်းက အေးအေးဆေးဆေး စကားစသည်။

“ဖူးညို ... ငါ့အိမ်မှာ မောက်ကတော်ရွာဘက်က စစွေးသည်တွေ ရောက်နေ သယ်ကွ”

“မင်းအိမ် စစွေးသည်တွေ ရောက်နေသာ ငါနဲ့ဘာဆိုင်တုံး”

“ဆိုင်တော့မဆိုင်ဘူးပေါ့ကွ ... ဒါပေသိ သည်စစွေးသည်တွေကို လာတိုင်း ငါက ဧည့်ထမင်းကျွေးနေရသာ ... မင်းအစ်မကလည်း အောင့်လှပြီ ... အဲသဟာ လန့်သွားအောင်လို့ မင်းက ဆမိတ်ခုံရဲ အယောင်ဆောင်ပြီး ညကျလာခဲ့စမ်းကွာ ... လူစိမ်းတွေလာလို့ အကဲခတ်သယံပုံပေါ့ကွာ”

စစွေးဆိုတာက သစ်စေးကို ဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်။ တောင်းပလုံး၊ ဆန်ကော၊ ဆန်ကာ၊ နီးရေပုံး စသည်တို့ကို သစ်စေးသုတ်၍သုံးလျှင် အလွန်ခိုင်သည်။ ကျွန်မတို့ရွာတွေဘက်ကို သည်လို နယ်လှည့်ဈေးသည်တွေ လာတတ်ပါသည်။

ရွာတစ်ရွာဝင်၍ အသိရှိလျှင် အသိအိမ်မှာတည်းပြီး အသိမရှိလျှင် ကျေးရွာလူကြီး သူမအိမ်တွင် ခွင့်ပန်၍ တည်းခိုတတ်ကြပါသည်။ ကျေးရွာလူကြီးကလည်း လက်ခံရသည်မှာ ထုံးစံလိုပဲဖြစ်၏။ အညာကျေးလက်၏ ဧည့်ဝတ်ကျေပွန်မှု တစ်မျိုးဟုဆိုရမည့် သည်လိုကိစ္စမျိုးတွင် ညအိပ်ညဉ့်နေ လက်ခံရရုံမက ထမင်းပင် ကျွေးရသေး၏။

“ဟာ ငါ သူများကို မလှန့်ချင်ပါဘူးကွာ”

ကိုဖူးညိုက ငြင်းလိုက်သော်လည်း ဦးချက်ဖောင်းက စိတ်ထဲက ကြိတ်၍ ကျေနပ်သွားသည်။ သူဆင်သည့် ဇာတ်လမ်းကို ကိုဖူးညို ယုံကြည်ပြီး ငြင်းဆိုခြင်းပဲမဟုတ်လား။

“လုပ်စမ်းပါကွာ မင်းကလည်း ... ငါ့ဆီမှာ တို့ဇာတ်တိုက်တုန်းက ရွာပြဇာတ် အဖွဲ့က ဝယ်ထားသယံ့ ရဲဝတ်စုံနဲ့ သေနတ်အတုကြီးရှိပါသယ်ကွာ”

“ငါ မလုပ်ချင်ဘူးလို့ ဆိုနေကွာ”

“ဘာမှ ခက်သာမှုတ်ပါဘူးကွာ ... မင်းက ခြံဝကနေ ငါ့ကို ဟေ့ ... ကိုချက်ဖောင်းလို့ လှမ်းခေါ်လိုက် ... ငါက ဟာ ဆရာလာပါ ဘာညာနဲ့ လုပ်မယ် ... အိမ်ထဲရောက်ရင် မင်းက ခင်ဗျားအိမ်မှာ ဧည့်စိမ်းတွေ ရောက်နေသယ်ဆိုဗျနဲ့ သဟောက်သဟ လုပ်ရုံပဲ ကျန်သာ ငါ့ဟာငါ ကြည့်လုပ်ပါ့မယ်ကွာ”

သည်လောက်တော့ ကိုဖူးညိုလုပ်နိုင်သည်။ အစ်မဖြစ်သူကလည်း ဧည့်သည် လာတိုင်း ဧည့်ခံနေရတာ သူသိထားသည်ကိုး။ သည်တစ်ခါတော့ ကိုဖူးညိုက ဇွတ်မငြင်းတော့ဘဲ တွေ့စဉ်းစားနေသည်ဆို၏။

“မထူးရေ ... ငါက သည်လိုတွေ့သာဟ ... အင်း သည် ကိုချက်ဖောင်းဆိုသယံလူက တစ်သက်လုံး ငါ့အပေါ် ဗိုလ်ကျလာသာ သည်တစ်ခါ သူက ငါ့ကို ဆရာ ခေါ်မယ်ဆိုတော့ သင်း ဆရာခေါ်လည်း မနည်းဘူးဆိုတဲ့ပြီး မင်း ငါ့ကို အဟုတ်ဆရာခေါ်မှာလားလို့မေးတော့ သူက ဟာ ခေါ်မှာပါကွာ သေရပါစိရဲ့နဲ့ ကျိန်တော့ ငါကလည်း ကောင်းပြီလေ လုပ်သာပေါ့ ဆိုလိုက်ရသာ ဟ”

ကိုဖူးညိုထံမှ ကတိစကားရသွားသောအခါ ဦးချက်ဖောင်းက အိမ်ကိုပြန်ပြီး ရဲဝတ်စုံနှင့် သေနတ်အတုကြီးကို ယူလာပြီးပေးသည်။ သည်ရဲဝတ်စုံက ရွာတွင် အရပ်ပြဇာတ်ကကြသည့်အခါ သုံးသည့် ဇာတ်ဝတ်စုံဖြစ်သည်။ ဦးချက်ဖောင်းက ရွာလူကြီးမို့ သူ့အိမ်တွင် ရွာဘုံထောင်ပစ္စည်းများ သိမ်းဆည်းထားရသည်။ တစ်ရွာတစ်ကျေးက ဧည့်သည်များ၊ ဆီမီးခုံ မြင်းခြံတို့မှ ရဲများ၊ အစိုးရဝန်ထမ်းများ အကြောင်းကိစ္စနှင့် ရောက်လာလျှင် ရွာလူကြီး ဦးချက်ဖောင်း၏အိမ်တွင် တည်းခိုလေ့ရှိကြသည်။ ယခုလည်း သစ်စေးရောင်းသော ဧည့်သည်များ သူ့ အိမ်တွင် ရောက်နေကြသည်ဟုဆိုပါပြီကော။ ညရောက်သောအခါ ကိုဖူးညိုသည် ဘောင်းဘီရှည်နှင့် ဘွတ်ဖိနပ်နှင့် ဦးထုပ်နှင့်ဖြစ်နေပြီ။ သေနတ်အတုကြီးကို ဟန်ပါပါ ခါးကြားထိုးထည့်လိုက်သော လင်ဖြစ်သူကို ကြည့်ရင်း မမခင်သိန်းက ဆိုသည်။

“တော့ဟာက ကြည့်လည်းလုပ်ပါဦးတော် ... တော်ကြာ ကိုတင်မဲ့လို ငွေအစိတ်ပေးပြီး လက်ထိပ်ခတ်ခံရသာမျိုး ဖြစ်နေပါဦးမယ်”

ကျွန်မတို့ရွာတွင် အရပ်ပြဇာတ်များရှိလျှင် ပြဇာတ်ထဲပါချင်သူက ငွေထည့်ရပါသည်။ ပြဇာတ်မင်းသားက ငါးဆယ်၊ လူကြမ်းက အစိတ် ငွေထည့်နိုင်သူပါနိုင်သည်ဆိုသည့်ခေတ်ကဖြစ်သည်။ ကိုတင်မဲ့က လူကြမ်းဆိုတော့ ငွေအစိတ်ထည့်ရသည်။ သို့သော် ဇာတ်လမ်းအရ သူက ဘောင်းဘီရှည်နှင့်

ဂျာကင်နှင့် စတိုင်ကျကျဝတ်ရစားရသည်။ နောက်ဆုံးမှာတော့ ရာဇဝတ်ဘေး ပြေးမလွတ် ဆိုသည့်အတိုင်း ကိုတင်မဲ့ခမျာ ဇာတ်လမ်းဆုံးတော့ လက်ထိပ်ခတ် အဖမ်းခံရသည်။ ရွာပြဇာတ်ကို ကြည့်နေသည့် ဖအေလုပ်သူက သူ့ သားအဖြစ်ကို ကြည့်ရင်း စိတ်တိုလာသဖြင့် ပွဲခင်းအလယ်ခေါင်က ထအော်ပါလေတော့သည်။

“ဟေ့ ငမဲ့ ငွေအစိတ်ပေးထားသာတောင် မင်းလက်ထိပ်ခတ်ခံရသလားကွ” တဲ့လေ။

သည်ပုံခိုင်းကိုသိနေသော ကိုဖူးညိုက မမခင်သိန်းကို ဟောက်ထည့်လိုက် ပါသည်။

“လျှာမရှည်နဲ့ ငါဖမ်းချုပ်ပစ်လိုက်ရမလား”

ဇာတ်ထဲကရဲဝတ်စုံကြီးနှင့် ဇာတ်ရဲကြီးဖြစ်နေသော ကိုဖူးညိုက သွေးတကြွကြွ ဖြစ်နေပြီ။ မမခင်သိန်းကို ခပ်တည်တည်ဖြင့် နောက်လိုက်ရင်း ဦးချက်ဖောင်း၏ အိမ်ဘက်သို့ ထွက်သွားတော့၏။ မမခင်သိန်းခမျာမှာတော့ အမှောင်ထဲ တိုးဝင်သွားသော သူ့ယောက်ျား ဇာတ်ရဲကြီးကို ကြည့်ရင်း သက်ပြင်းအသာချ လိုက်ရသည်။ တစ်လွဲတော့ ဖြစ်တော့မယ်ထင်ပါရဲ့။

ဦးချက်ဖောင်း၏ ခြံဝရောက်တော့ ကိုဖူးညိုက အိမ်ထဲ လှမ်းအကဲခတ် လိုက်သည်။ ဆောင်းတွင်းမို့ ဧည့်သည်တွေက စောင်ကြားကြီးတွေခြုံ၊ ခေါင်းပေါင်းကြီးတွေပေါင်းကာ မီးခိုင်းလှုံနေကြသည်။ ကိုဖူးညိုက သေချာပြီဟု တွက်ကာ ခြံဝကလှမ်းပြီး အသံပြုလိုက်သည်။

“ဟေ့ ... ကိုချက်ဖောင်း ... ကိုချက်ဖောင်း ရှိသလားဟေ့”

ဦးချက်ဖောင်းက မီးလှုံနေရာမှ ခေါင်းထောင်ကြည့်သည်။

“ဟာ ဆရာ ... လာ လာ”

ဦးချက်ဖောင်းက ဆရာဟု တကယ်ခေါ်လိုက်သောအခါ ကိုဖူးညိုမှာ ဝမ်းထဲကကြိတ်ပြီး ဘဝင်မြင့်သွားသေးသည်ဆို၏။ ဟန်ကျပြီ၊ ကိုချက်ဖောင်းကတော့ သူ့ကို ဆရာလို့ခေါ်နေပြီဟု အထင်ရောက်ကာ လူကလည်း ရဲတင်းသွားသည်။

“မင်းအိမ်မှာ ဧည့်စိမ်းတွေ ရောက်နေသယ်ဆို ... ဘယ်သူတွေလဲ ဘယ်ကဧည့်တွေလဲ ... ငါ မသင်္ကာလို့ လာစစ်သားပဲ”

ကိုဖူးညိုက ဟိန်းလိုက်ဟောက်လိုက်လုပ်သော်လည်း ဦးချက်ဖောင်းက ဘာတစ်ခွန်းမျှ ပြန်မပြောဘဲ ရယ်ချင်စိတ်ကို မျိုသိပ်ထားရသော မျက်နှာကြီးဖြင့် ဧည့်သည်တွေကိုသာ ကြည့်နေသည်။ ဦးချက်ဖောင်းက မလှုပ်သဖြင့် ကိုဖူးညိုမှာ ဧည့်သည်တွေဘက် လှည့်ပြီး ဆက်လိုမ့်ရတော့၏။

“ကဲ ခင်ဗျားတို့ ဘယ်ရွာကတုံး စာရွက်စာတမ်းပါသလား”

ဧည့်သည်တွေကလည်း တုတ်တုတ်မျှမလှုပ်။ မျက်နှာတွေကလည်း ကြောက်ပုံမပေါ်။ သည်တော့မှ ကိုဖူးညိုစိတ်ထဲတွင် မသိုးမသန့်ဖြစ်လာသည်။ တွေ့ရပ်နေဆဲမှာပင် ဧည့်သည်တွေက ဖြုန်းခနဲ ခေါင်းပေါင်းကြီးတွေဖြုတ်၊ စောင်ခြုံကြီးတွေ ခွာချလိုက်တော့ ဆီမီးခုံရဲအစစ်တွေဖြစ်နေသည်။

“ဆမိတ်ခုံရဲတွေလည်း မြင်လိုက်ရော၊ ဟား သောက်ကျိုးတော့ နည်းပြီဆိုပြီး ထူပူနေတုန်း ရဲတွေက လက်ထိပ်တွေ ထုတ်သယံ့ပြီး ကဲ ခင်ဗျား မပြေးနဲ့ ရဲအယောင်ဆောင်မှုနဲ့ ဖမ်းစမ်းဟ ချုပ်စမ်းဟနဲ့ လုပ်တော့ ငါ့မှာ သေနတ်တွေ ဦးထုပ်တွေ ပစ်ချပြီး ပြေးလိုက်ရစမ်းဆိုသာများ ... သူတို့က အဟုတ်ရဲတွေ ငါတော့ ကိုယ့်သေတွင်းကိုယ်တူးမိပြီဆိုပြီး လုံးနေအောင် ပြေးရသာ ရဲတွေကလည်း

လက်နှိပ်ဓာတ်မီးတွေ တဝင်းဝင်းနဲ့ထိုးလိုက် ခွေးတွေကလည်း တဝန်းဝန်းဟောင်နဲ့ အို ရွာထဲကို ဆူပွက်လို့ပေါ့ ငါ့နှမရာ ငါလည်း သည်အတိုင်း စွတ်ပြေးနေလို့ရှိရင် မိတော့မှာပဲဆိုပြီး မစိန်ညွန့် စည်းကြား ပြေးကပ်ပုန်းနေရသာ ငါလည်း ပုန်းရော သူတို့က ရယ်ကြရောဗျ ကိုချက်ဖောင်း အသံကြီးက အကျယ်ဆုံး သေချင်းဆိုးကြီး ဒါငါ့ကို ချောက်တွန်းသာနေမှာပဲဆိုပြီး စိတ်ဆိုးလွန်းလို့ သူ့ကို ငါ တစ်လလောက် စကားမပြောဘူး”

ကိုဖူးညိုက စကားပြောရာတွင် သရုပ်ပေါ်အောင် ပြောတတ်သူဖြစ်သည်။ အခုလည်း ထိုင်နေရာမှမတ်တတ်ထရပ်ကာ ပုဆိုးတိုတိုပါအောင်ဝတ်၍ လုံးနေအောင်ပြေးပြသည်။ ဟိုကြည့်သည်ကြည့်နှင့် တကယ့်အန္တရာယ်ကို ရင်ဆိုင်ရပုံမျိုးလုပ်ပြတော့ ကျွန်မတို့မှာ တဝေါဝေါ ရယ်ကြရသည်။ မစိန်ညွန့် စည်းကြားကပ်ပြပုံပင် လုပ်ပြနေသေးသည်။

“ချက်ဖောင်းဆုံးသာ ဘယ်လောက်ကြာပြီလဲကွယ့်”

“အခါလည်သွားပြီပေါ့ ဒေါ်ဒေါ်ရာ ... မနှစ်က သည်လိုအချိန်လောက်ပေါ့ ကျုပ်ဖြင့် ကိုချက်ဖောင်းဆုံးတော့ ငိုလိုက်ရစမ်းဆိုသာများ ... သူ့ရှိတုန်းက တစ်ချိန်လုံး စိတ်ညစ်နေရသာ သည်လူကြီး သေပါ့စီဗျာလို့ စိတ်ထဲကနေ ကြိတ်ကြိတ်ကျိန်မိသာရယ် ... တကယ်လည်းဆုံးရော ကျုပ် အားကိုးရာမဲ့သွား သလို ခံစားရတော့သာပဲ ... ဪ ဪ ကျုပ်ကို သူစောင့်ရှောက်ခဲ့သယ့် ကျေးဇူးမနည်းဘူး ... သူ ကျုပ်ကိုချစ်လို့ ကျီစားသာပဲဆိုပြီး ဖြေမရလိုက်ပုံများ တော့”

ကိုဖူးညိုမှာ ပြောရင်းဖြင့်ပင် မျက်ရည်များ လည်လာသည်။ ကိုဖူးညို၏အဖေ ဘကြီးလှိုင်နှင့် ဦးချက်ဖောင်း၏ဇနီး ဒေါ်ခင်တုတ်၏အဖေ ဘကြီးကြိုင်က ညီအစ်ကိုအရင်းဖြစ်သော်လည်း အစ်မဖြစ်သူထက် ယောက်ဖ ကိုချက်ဖောင်းက

သူ့အပေါ် ပို၍ကျသည်။ ထမင်းနပ်မှန်အောင် အားခဲရသော သူ့မိသားစုအိုးကို ဦးချက်ဖောင်းက တတ်နိုင်သမျှ ဖြည့်ဆည်းပေးခဲ့သည် မဟုတ်ပါလား။

“ဆုံးကာနီးတောင်မှ သူက အစ်မကို မှာသွားသေးသာ သူသေရင်တဲ့ သူ့ အဝတ်အစားတွေအကုန်လုံး ဖူးညိုကို ပေးလိုက်ပါသယ့်လေ။ တစ်သက်လုံး တစ္ဆေကြောက်လာသယ့် ကျုပ်ဖြင့် ယောက်ဖကိုချက်ဖောင်း တစ္ဆေကျတော့ မျှော်ကိုမျှော်နေမိသာဗျ”

သည်တစ်ခါတော့ ကိုဖူးညိုမှာ မျက်ရည်တွေရော နှပ်တွေရော တရှုံ့ရှုံ့ ထွက်ကျလာပါသည်။ စောစောပိုင်းက တအုန်းအုန်း ရယ်မောဆူညံနေကြသော ကျွန်မတို့စကားပိုင်းကလေးလည်း တိတ်ဆိတ်သွားတော့၏။ ကျွန်မတို့ ရွာသူရွာသားများအားလုံး ခံစားလွယ်တတ်ကြသည်။ ရယ်စရာရှိလျှင် အူလှိုက်သည်းလှိုက် အော်ကြီးဟစ်ကျယ် ဝါးလုံးကွဲ ရယ်တတ်ကြသလို ငိုစရာရှိလျှင်လည်း မျက်ရည် ပိုးပိုးပေါက်ပေါက်ကျအောင် ငိုတတ်ကြသူတွေ ဖြစ်သည်။ သနားစရာရှိလျှင် သနားကြ၊ စာနာစရာရှိလျှင်လည်း စာနာကြ။ နိုင်လိုမင်းထက် လုပ်လာလျှင်လည်း မခံချင်ကြ။ တရားသဖြင့် ဆိုလျှင်တော့ ပြောစရာရှိလျှင်ပြော။ ခံစရာရှိလျှင်လည်း ခေါင်းငုံ့ခံတတ်ကြသူများသာဖြစ်သည်။ မာကြောရက်စက်သော နှလုံးသားများ မဟုတ်ကြ။ ပျော့ပျောင်းနူးညံ့သော နှလုံးသားရှိသူများ ဖြစ်၏။ ဒါသည်ပင် မြန်မာ့နှလုံးသားဟု ဆိုရလေမလား။ သည်လို နူးညံ့သော မြန်မာနှလုံးသားပိုင်ရှင် ကျေးလက်လူတန်းစားတွေကို ထင်သလို ကိုင်တွယ်နိုင်ခြင်းကိုပဲ ရိုးလွန်းအလွန်းသည်ဟု ကင်ပွန်းတပ်ကြသည်။ ရိုးသားခြင်းကို ကျွန်မမြတ်နိုးသော်လည်း ရိုး ရာက ‘အ’ နေကြရခြင်းကိုတော့ ကျွန်မ မကြိုက်။ သူတို့ ရွာကလေးကိုပဲ သူတို့ကမ္ဘာ လုပ်နေကြရသော ကျွန်မဆွေမျိုးတွေကတော့ဖြင့် ပျော်ပျော်နေသေခဲ ဆိုသူတွေပဲဖြစ်၏။

“မထူးတို့ စားကြဦး၊ ဂဠုန်လက်သည်းရွက်ကြော်ကလေး”

တိတ်ဆိတ်သွားသော ကျွန်မတို့စကားဝိုင်းကလေးမှာ မမခင်သိန်း ကြော်ယူလာသော ဂဠုန်လက်သည်းရွက်ကြော်ကြောင့် တစ်ဖန်ပြန်လှုပ်သွားကြသည်။ မြို့တွင် ပန်းအိုးကြီးများဖြင့် အလှစိုက်လေ့ရှိသော ဂဠုန်လက်သည်းပင်သည် ကျွန်မတို့ရွာအတွက်တော့ ဆေးဖက်ဝင်အပင်ဖြစ်၏။ ယောက်ျားများ ဆီးကောင်းသည်။ ဒုလ္လာရောဂါနိုင်သည်ဟု ယုံကြည်ကြသည်။ ဂဠုန်လက်သည်းရွက်ကို ကြက်သွန်နီ၊ မြေပဲဆံ၊ ဆန်မှုန့်တို့ဖြင့် အပေါင်းလိုက်ကြော်ကာ သရေစာအဖြစ် စားသုံးကြသည်။ မမခင်သိန်းက သည်လို အကြော်အလှော်ပိုင်းတွင် လက်ရာမြောက်သူပင်။ ပန်းကန်ပြားပြန်ပြန်ကြီးထဲမှ ဂဠုန်လက်သည်းပေါင်းကြော်တွင် ဆီဥကလေးများ ပလုံစီလျက်။ အနံ့ကလည်း မွှေးမွှေးကြိုင်ကြိုင်။

“ဒါနဲ့ ဘုတို့ကြီးကော ရှိရဲ့လားဟဲ့”

“ရှိသယ် ... ဒါပေသိ ဟိုတုန်းကလို မလှုပ်နိုင်တော့ဘူး ဒေါ်ဒေါ် ... လေဖြတ်သလိုဖြစ်ပြီး တောင်ငှေးနဲ့ သွားနေရသာ”

ဒေါ်ဘုတို့မှာ ကျွန်မတို့ရွာ၏ တစ်ဦးတည်းသော အကြော်သည်ကြီးဖြစ်သည်။ ဘယာကြော်၊ ကုလားကြော်၊ ပဲစာဥကြော်မှစ၍ ကောက်ညှင်း မုန့်လက်ကောက်ကြော်၊ ပဲကပ်ကြော် စသဖြင့် ကြော်ရောင်းသည်။ ကျွန်မတို့ကလေးတုန်းက မုန့်လက်ကောက်ကြော်တစ်ကွင်းမှ ဆယ်ပြား။ ထန်းလျက်ရည်က ကြိုက်သလောက်တို့စား၍ရသည်။ သို့သော် ဒေါ်ဘုတို့၏အကြော်မှာ နေ့တိုင်း စားချင်၍ မစားရ။ သူကြော်သည့်နေ့မှ စားရသည်။ ဒေါ်ဘုတို့အကြော်မကြော်လျှင် “ဘုတို့တော့ အရင်းပြုတ်ပြန်ပြီ” ဟု ရွာက ပြောစမှတ်ပြုရသည်။ နေ့လယ်နေ့ခင်း ဆာဆာလောင်လောင်ရှိ၍ ဒေါ်ဘုတို့အကြော် သွားမေးလျှင် “သည်ကနေ့မကြော်ဘူး” ဆိုလိုက်သောအခါ ပို၍ပင် ဆာသွားတတ်သည်ဆို၏။ ကျွန်မတို့ရွာတွင် စားချင်သည့်အခါ မစားရလျှင် “နင်တို့ဟာ ဘုတို့အကြော် မျှော်ရသယုံအတိုင်း” ဟု ပုံခိုင်းတတ်ပါသည်။

“ငါဖြင့်အေ မြို့ကအကြော်တွေစားရသာ အားမရချက်တော့ ... တစ်ခု တစ်ဆယ်သာပေးရသယ် ... မနဲ့လေးလက်စွပ်လောက်ရှိရဲ့။ ဘုတို့ အကြော်ကြီး တွေများ တကတည်း စလောင်းဖုံးလောက်ရှိသာ၊ တစ်ခုဆိုတစ်ခု အာသာပြေ ရောဟဲ့”

“အကြော်တော့ရှိပါသယ် ဒေါ်ဒေါ်ရယ်၊ ဒါပေသိ စလောင်းဖုံးလောက် ဘယ်သူမှ မကြော်နိုင်ကြပါဘူးတော်။ ဆီမီးခွက်လောက်ပါပဲ။ ဆီက ဟိုတုန်းကလို မဖောဘူး။ ကိုယ့်မြေကထွက်သယံ မြေပဲဆီပေသိ ဆေးဖက်ဝင်လောက် သုံးကြတော့သာ၊ အခုသုံးနေကြသာ ဘာတဲ့ စားအုန်းဆီတဲ့ အကြော်ခံဆီတဲ့ ဂင့်ဂဲဈေးတစ်ပတ် တစ်ပုလင်း ဝယ်စားနေကြရသာ”

“အင်း ဟိုတုန်းကဖြင့် သူ့အိမ်လည်း ဆီဆုံ၊ ငါ့အိမ်လည်း ဆီဆုံဆိုတော့ ဆီတစ်ဆုံပွတ်ထား မေ့လို့ ... ဟိုကယူဆမ်း သည်ကယူဆမ်းနဲ့ ဖောလိုက်သယံ ဆီတွေ”

အမေနှင့် မမခင်သိန်းတို့ လေပေးလေယူဖြောင့်သွားကြပြီး စကားတွေ ဟိုရောက်သည်ရောက် ပြောကြသည်။ ဆီအကြောင်းကနေ ဆန်အကြောင်း၊ ဆန်အကြောင်းကနေ ပဲအကြောင်း၊ နှမ်းအကြောင်း၊ ထန်းအကြောင်း။ ကျွန်မ လက်ကနာရီကို ကြည့်လိုက်တော့ နေ့လယ်နှစ်နာရီ။

“အမေ ... သမီး ရွာထဲလျှောက်လည်ဦးမယ် လိုက်မှာလား”

“မလိုက်တော့ပါဘူးအေ၊ တစ်မှေးပြန်မှေးလိုက်ဦးမယ်”

အမေ မလိုက်သဖြင့် ကျွန်မတစ်ယောက်တည်း ရွာထဲထွက်လာခဲ့ပါသည်။ ရွာအနောက်လမ်းက ထွက်မည်ပြင်ပြီးမှ ရွာလယ်လမ်းမကြီးဘက် ခြေဦးလှည့်လိုက် သည်။ ရွာလယ်လမ်းမကြီးမှာ ရွာမြောက်မှတောင် ဒိုးယိုပေါက်

ဖြောင့်ဖြောင့်ဖြူးဖြူး ဖောက်ထားသည်။ ရွာလမ်းများ၏ သဘာဝအတိုင်း ဖုန်နှင့် နွံမှုန့်တွေ ထုတက်နေသည်။ သို့သော် မန်ကျည်းပင်ကြီးတွေ ပေါလှသော ကျွန်မတို့ရွာကတော့ အရိပ်အာဝါသ ကောင်းလွန်းလှ၏။ လမ်းတွင် ဆော့ကစား နေကြသော ကလေးများမှလွဲ၍ လူသွားလူလာသိပ်မရှိ။ သည်အချိန်တွင် လူတိုင်းကိုယ်စီ လုပ်ငန်းခွင်ထဲ ခေါင်းတိုးဝင်နေရသည့်အချိန် မဟုတ်လား။

ကျွန်မတို့ရွာတွင် အိမ်တိုင်းလိုလို တလင်းပြန့်ကြီးတွေ ရှိနေတတ်သည်။ မြစ်ရေဝင်အရပ်မို့ နန်းမြေ တင်းတင်းပြောင်ပြောင်ကြီးတွေက တလင်းလုပ်လို အကောင်းဆုံးပဲဖြစ်သည်။ တလင်းပြန့်ကြီးတွေထဲတွင် ပဲနွယ်တွေဖြန့်ပြီး နေလှန်း ထားတတ်ကြသည်။ ပဲနွယ်တွေကို တစ်နေနှစ်နေလောက် ပြုပြီးရင်တော့ နွားများဖြင့် ပဲနွယ်ရသည်။ ကျွမ်းခြောက်နေသော ပဲနွယ်များမှာ နွားနင်းသဖြင့် တခြမ်းခြမ်းမြည်လျက် ပဲစေ့တွေ ကွဲထွက်ကုန်ကြသည်။ ပဲရိုးတွေကလည်း ကျိုးကျေကုန်ကြသည်။ သည်ပဲရိုးပဲမှော်ပဲစေ့ အရောရော အနှောနှောကိုမှ ဆန်ကာဖြင့် သဲ့ရသည်။ ပြာရတီးရသည်။ ပဲစေ့များကို အမှိုက်အမှော် ကင်းစင်သည်အထိ ရွေးရဆယ်ရသည်။ တလင်းသန့်သန့်တွင် နေပြထားရသည်။ ပဲစေ့ကလေးတွေကို မွေကြည့်ပြီး သွေလာပြီဆိုမှ နောက်ချေးများ မဲထားသော ပုတ်တောင်းကြီးတွေထဲ လောင်းထည့်ထားကြရသည်။ ရောင်းချိန်တန်တော့မှ အိတ်တွေထဲ ချင်ထည့်ကာ လှည်းပေါ်တင်၍ တကန်တက သွားရောင်းလေ့ ရှိကြပါသည်။

ဘေးထွက်ပစ္စည်း ပဲရိုးပဲမှော်တွေကိုတော့ ပဲမှော်တိုက်ဟုခေါ်သော ပဲမှော်စင် ပေါ်တွင် ယိုင်ပတ်များကာ၍ တရိုတသေ သိမ်းတတ် ဆည်းတတ်ကြသည်။ ပဲရိုး ပဲမှော်က နွားစာ၊ ရေကြီးခါ မြစ်ရေတွေဝင်တော့ တစ်ရွာလုံး တစ်ကွင်းလုံး ရေမြုပ်သွားချိန်မှာ နွားစာကို ဘယ်ကမှရှာလို့ရသည်မဟုတ်။ သည်လို

အချိန်ကတည်းက စုထားဆောင်းထားပါမှ နွားညီနောင်ဝစည်အောင်ပ ဖေကျောင်း နိုင်မည် မဟုတ်လား။

“လူစာက ရှာလို့ဖွေလို့ ချေးလို့ငှားလို့ရသယ်၊ နွားစာက ရှာလို့ချေးလို့ ရသာမှုတ်ဘူး။ သူတို့အတွက်က အရေးကြီးပိုကြီးသဟဲ့”

လူကြီးသူမတွေက သည်လိုဆိုတတ်ကြ၏။ ဒါကြောင့်လည်း ပဲမှော်တိုက်တွေကို အိမ်တစ်ဆောင် မီးတစ်ပြောင်တမျှ သီးခြားဆောက်ထား တတ်ကြသည်။ ခြေတံရှည် ပဲမှော်စင်ကလေးများကလည်း အိမ်တိုင်းလိုလိုမှာပင် ရှိပါသည်။ သည်ပဲမှော်စင်ကလေးတွေအောက်တွင် တချို့ကလည်း ကွပ်ပျစ်ကြီး တွေခင်းကာ လူနေကြသည်။ တချို့ကလည်း နွားတင်းကုပ်အဖြစ် အသုံးပြု ကြသည်။ အိမ်ခြံစည်းရိုးထောင့်တွေမှာလည်း နောက်ချေးပုံတွေ၊ မိုးဦးကျ ထွန်ပြီး ထယ်ပြီးလျှင် လှည်းတွေနှင့်တိုက်ကာ နောက်ချေးချကြရသည်။ သဘာဝမြေဩဇာ နောက်ချေးနဲ့တွေကတော့ တစ်ရွာလုံး လှိုင်နေတော့၏။ သည်အနဲ့ သည်မြင်ကွင်းတွေကပဲ ကျေးလက်၏အနံ့ ကျေးလက်၏ ပုံရိပ်လွှာတွေပဲ မဟုတ်လား။

(၁၅)

“မြပုရေ ... ဟေး မြပု”

တရုတ်မန်ကျည်းဆူးတွေ ခနော်နီခနော်နဲ့ ကာရံထားသော ဝိုင်းထဲမှ မြေစိုက် အိမ်ကလေးမှာ ဖုန်တွေလွှမ်းခြုံထားသဖြင့် သွေ့သွေ့ခြောက်ခြောက်နိုင်လှသည်။ အိမ်ကလေးဘေးမှာတော့ စဉ်အိုးတစ်လုံးနှင့် ငှက်ပျောပင်သုံးလေးပင်။ တရုတ် မန်ကျည်းဆူးစည်းရိုးပေါ်မှာတော့ ထဘီတွေ သုံးလေးထည် လွှားထားသည်။ ခဏနေတော့ သနပ်ခါးတွေ အဖွေးသားနှင့် မြပုသည် ထဘီစွန်တောင်ဆွဲ၍ ထွက်လာသည်။

“လာ ကောင်မ ညည်းကို ငါ မျှော်နေသာ”

“မြပဲနဲ့ထန်းလျက် ကြော်ထားသလား၊ ငါ တကယ်စားမှာနော်”

“ကြော်ထားပါသယ်အေရယ်၊ ညည်းက မြို့ပီးစပ်ဖြစ်သွားလို့ အကြိုက် တွေ့ချင်မှ တွေ့တော့မှာပါတော်”

မြပုက ကျွန်မကို ငေးနေသည်။ ကျွန်မကလည်း မြပုကို ကြည့်နေမိပါသည်။ ဘာကများ မြပုကို အိုစာအောင်လုပ်ပစ်လိုက်ပါလိမ့်။ မြပုက အိုးကင်းပူ တိုက်ထား သော မန်ကျည်းစေ့တွေလို ညိုကျွမ်းကျွမ်းဖြစ်နေသည်။

မြပု၏အိမ်ကလေးသည် ဘာအဆောင်အယောင် အခမ်းအနားမျှ မရှိပါ။ ထရုံကာ ထန်းလက်မိုး မြေစိုက်အိမ်ကလေးထဲတွင် ဝါးကွပ်ပျစ်ကလေးတစ်ချပ်သာ ခင်းထားပါသည်။ အိမ်ထောင့်တွင် ခုံတန်းရှည်ကလေးတစ်လုံးရှိသည်။ ထိုခုံတန်း ပေါ်ရှိ ထင်းရှူးသေတ္တာနှစ်လုံးတွင် တစ်လုံးက အဖုံးမပါ။ အဖုံးပါသော သေတ္တာက အဝတ်အထည်သေတ္တာ ဖြစ်ပုံရပါသည်။ အဖုံးမပါသော သေတ္တာဟောင်းလောင်း ကတော့ ကြောင်အိမ်ပုံဖြစ်၏။ သို့သော် မြပု၏အိမ်ကလေးမှာ ရှင်းသန့်နေပါသည်။ အိမ်ခေါင်းရင်းကွပ်ပျစ်ဘေး ရေအိုးစင်ကလေးပေါ်က သဲခဲစပါးပင်များကြားတွင် သောက်ရေအိုးနှစ်လုံး တင်ထားသည်။ ရေအိုးစိုစိုက သောက်ချင်စရာ ကောင်းပါ သည်။ အိမ်ဦးတိုင်တွင် ကပ်ရိုက်ထားသော ဘုရားစင်ပေါ်တွင် မာလကညွန့်တွေ ဝေနေအောင်ထိုးထားသော မြေညောင်ရေအိုးကလေးတစ်လုံးသာရှိသည်။ အိမ်ထရုံ တွေမှာတော့ ဗီဒီယိုကြော်ငြာများ၊ ဇာတ်ကြော်ငြာများ၊ ပြကွဒိန်အဟောင်းများကို ဝါးခြမ်းပြားဖြင့် ဖိညှပ်ထားသည်။ ကျွန်မထိုင်မည့်ကွပ်ပျစ်ပေါ်မှာတော့ သင်ဖြူး ကလေးတစ်ချပ် ခင်းထားသည်။

“မြပု ... ညည်း တစ်ယောက်တည်းနေတာလား”

“အေးပေါ့အေ့၊ ဒါပေသိ ညညတော့ အစ်ကို့သားသမီးတွေ လာအိပ်ကြပါရဲ့”

“ဪ”

ကျွန်မနှင့် မြပု မတွေ့ရသည့် ငါးနှစ်တာကာလအတွင်း မြပုဘဝသည် အတော်ကြီး ပြောင်းလဲသွားပြီဖြစ်သည်။ ငယ်စဉ်က သူ့မိဘများအိမ်တွင် မောင်နှမ တစ်တွေ တစ်ပြုံတစ်မကြီးနှင့် သတ်လိုက်ပုတ်လိုက် အမြဲငိုနေရသော မြပု။ အိမ်ထောင်ကျသွားသည့်အခါမှာလည်း အိမ်ကလေးထဲတွင် လင်ဆိုးမယား တဖားဖား ဘဝကို ခံယူကာ သားတွေသမီးတွေ တိုးလို့တွဲလောင်းနှင့် အမြဲတမ်း ဖိုသီဖတ်သီနိုင်လွန်းလှသော မြပု။ ငယ်စဉ်ကတည်းက ဆင်းတောင့်ဆင်းရဲ အလုပ်ကြမ်းမှန်သမျှ ယောက်ျားသားများနှင့်မခြား ခါးစည်းရုန်းကန်ခဲ့ရသော မြပု။ အခုတော့ သနပ်ခါးတွေ ခြေဆုံးခေါင်းဆုံးလိမ်းပြီး အထီးကျန်တစ်ယောက်တည်း မြပု ဖြစ်နေပြန်ပါပြီ။

“ညည်းအသက် ဘယ်လောက်ရှိပြီလဲ မြပု”

“အသက်လေးဆယ် ရှုပ်ပက်လောက်တော့ ရှိရောပေါ့အေရယ်”

မြပုက သူ့ကြောင်အိမ်လုပ်ထားသော သေတ္တာဟောင်းလောင်းကြီးထဲက စားစရာတွေ တစ်ခုပြီးတစ်ခု ထုတ်ချရင်းဖြေသည်။ ကျွန်မအာရုံတွေကတော့ လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်းသုံးဆယ်က ညောင်ပင်ကြီးအောက်သို့ ရောက်သွားပါသည်။ သည်တုန်းက ယောင်ပေစူးကလေးနှင့် စပ်ထဘီပြဲကြီးကို မနိုင်တနိုင်ဝတ်ရင်း မြပုက ကျွန်မကို စကားဆိုဖူးခဲ့သည်။

“မထူးရယ် ... ငါဖြင့် ညည်းအမေဗိုက်ထဲ ဝင်စားချင်လိုက်သာအေ၊ ဒါမှ ညည်းလို ဂါဝန်လှလှကလေး ဝတ်ရမှာအေ”

သည်တုန်းက ကျွန်မသည် ကလေးမို့ အဝတ်အစားကို ကစားစရာလောက် မမက်။ မြပုက ကျွန်မလို ဂါဝန်ဝတ်ချင်သည်။ ကျွန်မက မြပု အဆံ့ချွတ်ထားသော မန်ကျည်းစေ့ မည်းမည်းပြောင်ပြောင်ကြီးတွေကို လိုချင်သည်။

“မြပု ... ညည်းမန်ကျည်းစေ့တွေ ငါ့ပေးမလား။ ငါ့ဂါဝန် ညည်းပေးမယ်လေ”

ကျွန်မက ကျွန်မသဘောနှင့်ကျွန်မ ဂါဝန်နှင့်မန်ကျည်းစေ့ လဲလှယ်လိုက်သည်။ မြို့ပြန်ရောက်သောအခါမှ အမေက ဂါဝန်ပျောက်ကြောင်းသိသဖြင့် မေးသည်။ ကျွန်မက မန်ကျည်းစေ့နှင့် လဲခဲ့ကြောင်း အမှန်အတိုင်းပင် ပြောလိုက်ပါသည်။

“ဖြစ်ရလေအေ ... မန်ကျည်းစိ ဘာအဖိုးတန်လို့တုံး၊ ဟင် ... ဂါဝန်တစ်ထည် ဘယ်လောက်ပေးရတယ်မှတ်သလဲ သူဌေးသမီးရဲ့၊ ဟင် ... လာခဲ့စမ်း နောက်ကို လူကြီးတွေမသိဘဲ လူလည်လုပ်ဦး ကိုင်းဟာ”

အမေဝါးခြမ်းပြားဒဏ်ကို ကျွန်မအလူးအလဲခံခဲ့ရသော်လည်း မြပုထံမှ ရသော မန်ကျည်းစေ့တွေကို ကျွန်မ တန်ဖိုးထားခဲ့သည်။ မက်မက်စက်စက် ဆော့ကစားခဲ့သည်။ အဲသည်အခေါက်က မြပုကို ပိုလို့တောင် သတိတရ ရှိနေခဲ့မိသည်ကော။

“မြပုရေ ... ဂင့်ဂဲဈေးနေ့ ဘယ်နေ့လဲ”

“သဘက်ခါလေ ... ညည်းဝယ်ချင်သာဝယ်လေ၊ ငါ တောင်းလိုက်ရွက်ပေးမယ်”

ဪ မြပုကတော့ ကျွန်မဆိုးမျိုးကို အခုထိခံလိုဆဲပါလား။ ဂင့်ဂဲဈေးနေ့တွင် ဈေးလိုက်ရင်း မြပုကို အထည်စ ဝယ်ပေးဖို့ ကျွန်မ မေးခြင်းဖြစ်သည်။

“ကဲပါအေ ... လာစမ်းပါ၊ စကားပြောရအောင်၊ စားစရာတွေ တော်ပါတော့”

“အေး အေး ပြီးပါပြီ ကောင်မရဲ့။ ညည်းသောက်ရအောင် နွားနို့ကျိုနေသာ”

“အလတ်ကောင်လေးတုန်းက တော်တော်ကြီး ကြီးမှ ဆုံးသာအေ။ ဘုန်းကြီး ကျောင်းမှာ ကိုရင်ဝတ်ပေးထားတုန်း သစ်ပင်တက်လို့ လိမ့်ကျသေသာ။ တစ်ကောင်က နို့ပိလို့ သေသာ”

“ဘာရယ်အေ”

“နို့ပိသာပါဆို။ ညဘက် ကလေးနို့တိုက်ရင်း ငါက အိပ်ပျော်သွားတော့ ကလေးနှာခေါင်းပေါ် နို့ပိပြီး သေသာ”

ဆေးလိပ်မီးခိုးငွေကြားမှ မြပု၏ ဒေါင်းတိမောင်းတိ မျက်နှာပေါ်မှာတော့ ဘာခံစားချက်မှ မရှိပါ။ ပြောနေဆိုနေလိုက်ပုံကလည်း သူနှင့်မဆိုင်သည့်အတိုင်း။ သူပယောဂ မပါသည့်အတိုင်း။

“ကျန်သယံနှစ်ကောင်ကတော့ ဘာဖြစ်လို့သေမှန်းတောင် မသိပေါင်အေ။ သည်တိုင်း သူလိုငါလို ဖျားနာသေသာပဲ”

ကလေးနှစ်ယောက်အကျန်မှာ ယောက်ျားက ရွာမှထွက်သွားသည်မှာ ပေါ်မလာတော့။ သေပြီဆိုသော သတင်းကတော့ မြပုထံ ရောက်လာခဲ့၏။

“သင်းနဲ့ငါ အနှစ်နှစ်ဆယ်ပျော့ပျော့လောက် ပေါင်းလိုက်ရသယံမှတ်သာပဲ ... ဒါပေသိ ဘယ်နှယ်မှမနေပေါင်၊ သေမလွမ်းဆိုသာ ဒါမျိုးပေါ့ ... ဝအောင် နှိပ်စက်သွားတော့ ပြန်လာမှာကို ကြောက်နေသာ”

အခုအချိန်မှာတော့ သူ တစ်ဝမ်းတစ်ခါး ရှာဖွေစားသောက်နေရှာသော မြပုကို ကျွန်မက စုပ်တသတ်သတ် ဖြစ်ရသော်လည်း သူကတော့ မဖြူပါ။ သူ ဘဝကို အခုမှ နေပျော်ရပုံမျိုးဖြင့် ပြုံး၍ပင် နေသေး၏။ လငပုပ်ဖမ်းရာမှ လွတ်လာသော လမင်းနှင့်ပင် တူတော့သည်။

“ငါ့ဟာငါ မြေပဲဆွတ်လိုက်သယ်အေ ... မြက်ရိတ်လိုက်သယ်အေ ... ထင်းခွေရောင်းသယ်အေ ... အသက်ရှူချောင်ပါ့”

ကျွန်မတို့နှစ်ယောက် စကားကောင်းနေဆဲမှာပင် အေးသင်၊ စန်းရီမ၊ သေးတာ၊ မိဆွဲတို့ ရောက်လာကြသည်။ ကလေးခါးထစ်ခွသူခွ၊ ကျောပိုးသူပိုး၊ လက်ဆွဲသူကဆွဲနှင့်။ ကျွန်မ၏ ညောင်ပင်အောက်က ကစားဖော်ငယ်သူငယ်ချင်းမ များ။

“မထူး ... မနက်ဖြန်မနက် ငါ ထမင်းကျွေးမှာနော်”

“ငတို့အိမ်လည်း လာခဲ့ဦး ကောင်မ”

“ညည်း ဘိုးအုပ်စာတွေ ရေးနေသာဆို ... ငတို့အကြောင်းတွေလည်း ရေးဦး၊ ဇာတ်လမ်းကောင်းကောင်း ရေးနော် ကောင်မ ... ဒါမှ ထက်ထက်မိုးဦးနဲ့ ဘိုင်စကုပ် ရိုက်ရအောင်လို့”

တစ်ယောက်တစ်ပေါက် အလှအယက် ပြောလိုက်ကြသည်မှာ လက်ပံပင် ဆက်ရက်ကျသည့်အတိုင်း။ ကျွန်မတစ်ယောက်တည်း မကုန်နိုင် မခမ်းနိုင် ဖြစ်နေသော မြပု၏ မုန့်ပဲသရေစာတို့မှာလည်း နေလာနှင်းပျောက် ပန်းကန်ပြား ဟောက်ပက်သာ ကျန်တော့၏။

“ညည်းငယ်ငယ်က ပြောပြသယံဇာတ်လမ်းတွေကို ငတို့က အခုထိ မှတ်မိသယ် ... စကားစပ်မိတိုင်း ပြောဖြစ်ကြရဲ့”

“ဟုတ်ပအေ ... ငတို့ စောင်ကြီးကို ပိတ်ကားလုပ်ပြီး ပြဇာတ်ထွက်ကြသလေ ... ညည်းက ဒါရိုက်တာ၊ ညည်းထွက်ခိုင်းရင်ထွက်၊ ညည်းပြောခိုင်းသာ ပြောရသာ ... မှားရင် ငတို့ခေါင်း ခေါက်သေးတာ”

“မထူးက လူလည်အေ၊ သူကျ ပြဇာတ်ထဲမပါဘူး ... ကလည်း မကတတ်ဘူးရယ် ... ငတို့ပဲ လူလဲနဲ့ က ရသာ ... ရှင်ချိုတီကိုပဲ မြှောက်ပေးပြီး အကခိုင်းသာ”

“အေး ... ချိုတီရော ရွာမှာရှိလား”

“ရှိပါ့ သူတို့က မားနေသာပါတော် ... မနှစ်ကမှ သွပ်မိုးအိမ်ကြီးဆောက်သာ ဟိန်းလို့ ... ညည်းကို ခေါ်ကြွားပြပါလိမ့်မယ်”

ကျွန်မမှာ ငယ်စဉ်ကလေးဘဝကို ချက်ချင်းကြီး ပြန်ရောက်သွားသလို ခံစားရရုံမက ငယ်သူငယ်ချင်းများနှင့် ငယ်ဘဝအကြောင်းတွေ အားပါးတရ ပြောလိုက်ရသဖြင့် စိတ်ရောကိုယ်ပါ နုပျိုလန်းဆန်းသွားရတော့၏။ သူတို့တစ်တွေ အားလုံး သားသယ်အမေအိမ်ထောင်ရှင်မိန်းမကြီးပိုင်း အရွယ်တွေ ရောက်ကုန်ကြ သော်လည်း ငယ်ကပေါင်းတော့ အနှစ်တစ်သောင်းတောင် မမေ့စကောင်း ဆိုသည့်အတိုင်း ကလေးဘဝ အမှတ်တရရက်များကို အောက်မေ့နေကြဆဲပင်။ ခါးထစ်ခွင်ပေါ်က ကလေးတွေကတော့ ကျွန်မကို ထူးဆန်းသလို ကြည့်နေကြ၏။

“ဒါနဲ့ မြရီတစ်ယောက်ကောအေ”

“မြရီအကြောင်း ပြောမပြောချင်ပေါင် ... ကောင်မက ငယ်ကတည်းက ဆပ်ပြာသယ်မ မှုတ်လား ... ခေတ်ဆန်လိုက်သာကလည်း တောနေပြီး ဆံတိုဂုတ်ဝဲ ထားသယံ့ကောင်မ ... သူ့ အရင်လင် ကိုဖေညွန့်တုန်းက ဆံပင်ဖြတ်လို့ဆိုပြီး ရိုက်သာ၊ ရိုက်တော့ ကောင်မက ကတုံးတုံးချပစ်လိုက်သာလေ ... ကတုံးက ဆံပင်ပေါက်လာတော့ ဆံတိုဂုတ်ဝဲ ဖြစ်ကရောပေါ့”

မြရီသည် ငယ်ငယ်တုန်းကပင် ကျွန်မနှင့် သိပ်အစေးကပ်သူ မဟုတ်ပါ။ ပြောရလျှင် ကျွန်မစကားကို မလိုက်နာဘဲ သူက စွာတာတာလုပ်လို့ပဲဖြစ်သည်။

“သည်ကောင်မ လင်ကို အချဉ်တယ်ပေါင်းသယံ့ကောင်မ မှုတ်ဘူး ... သုံးလင် ပြောင်းပြီးပြီ ... အခုထိ မငြိမ်သေးဘူး”

ကျွန်မတို့ရွာတွင် အပျိုကြီး ဖြစ်ချင်ဖြစ်၊ မဖြစ်၍ ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ် မုဆိုးမ၊ တစ်ခုလပ်ဖြစ်သွားသည့်တိုင် များသောအားဖြင့် နောက်အိမ်ထောင်ပြုဖို့ မစဉ်းစားကြတော့ပါ။ နောက်အိမ်ထောင်ပြုဖို့ ရှက်သည်ကတစ်ကြောင်း၊ ရွာက ကဲ့ရဲ့မည်စိုးရွံ့သည်က တစ်ကြောင်းမို့ အိမ်ထောင်ထပ်ပြုကြသူရှားသည်။ တစ်ဦးစတစ်ယောက်တစ်လေ ဆိုသလောက်သာ ရှိသည်။ သို့သော် မြရီလို တောသူမ ရှုပ်တေးမျိုးကတော့ တစ်ခေတ်တစ်ယောက်ဆိုသလို ရှိတတ်ပါသည်။ သည်လို စရိုက်မျိုးသည်လည်း ခေတ်အဆက်ဆက်မျိုးဆက်တွေပြောင်းသည့်တိုင်အောင် ရာဇဝင်စာတင်ထားတတ်ကြသည်။ တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် နင်ပဲငဆ ရှိလာ ကြလျှင် ပုံခိုင်းနှိုင်းဆိုပြီး အပြစ်တင်ရှုံ့ချတတ်ကြသည်။ သည်လို ပွေပွေရှုပ်ရှုပ် မိန်းမအတွက် လူမသေဘဲ ဘဝသေသွားရသည်နှင့်မခြား။ ကျေးလက်က လက်မခံသော ကျေးလက်လူမှုဘဝထဲမှာ မဝင်ဆန့်သော ကျေးလက် ကိုယ်ကျင့်တရားစရိုက်များနှင့် မအပ်စပ်သောယဉ်ကျေးမှုအဖြစ် ရွာက သဘောထား ကြသည်။ ကိုယ်ကျင့်တရားနှင့် ထိပါးလာလျှင် သည်းမခံချင်ကြပါ။

“ညည်းဦးလေးနဲ့တောင် ရလိုက်သေးမှုတ်လား မိဆွဲ”

“ငါ့ဦးလေး ဟုတ်ပေါင်၊ ကိုသာမောင့်ဦးလေးပါဟဲ့ ... လင်ဘက်က တော်သာပါ ... သူနဲ့ကိုယ်နဲ့က ငရုတ်သီးဆယ်တောင့်စားလို့ တစ်တောင့် မစပ်ပေါင်တော်”

မိဆွဲက ကက်ကက်လန် ပြန်ရန်တွေ့လိုက်သဖြင့် ကျွန်မတို့ တဝါးဝါး ရယ်လိုက်ကြပါသည်။ မိဆွဲလိုပင် စရိုက်မကောင်းလျှင် ဆွေမျိုးတောင်

မတော်ချင်သည့် အဖြစ်မျိုးက ကျေးလက်မှာ မဆန်းလှပါ။ ကျွန်မတို့ ကျေးတောသူများသည် ဗိုင်းကောင်းကျောက်ဖိ မိန်းမကောင်းပန်းပန် တစ်ပွင့်တည်း ဆိုသူများ ဖြစ်ကြသည်ဟု ကျွန်မဆိုလျှင် လွန်မည်မထင်ပါ။ ဒါသည်ပင်လျှင် အညာသူလုံမေတို့၏ ရိုးသားသန့်စင်မှုဖြစ်၏။

“နေဦး ညွန့်လွင်တို့ ဖိုးထောင်တို့ အာလူးတို့ရော ရွာမှာရှိကြရဲ့လား”

“မောင်ညွန့်လွင်က ညည်းတို့မန်းသလေးမှာ၊ ဖိုးထောင်တို့ အာလူးတို့ကဖြင့် ရှိပါတော် ... မနက်တုန်းကတောင် ညည်းရောက်နေကြောင်း ငါပြောလိုက်သေး ... အလကားဟာတွေ သင်းတို့ နှစ်ယောက်စလုံး မယားကြောက်တွေပါအေ”

ကျွန်မတွင် မိန်းကလေးသူငယ်ချင်းများပင်မက ယောကျ်ားလေးသူငယ်ချင်းများလည်း ရှိသေး၏။ ညွန့်လွင်က ကြီးတော်လှစိန်သားအကြီး ကိုသန်းမောင်၏ သားဆိုတော့ ကျွန်မက သူ့အဒေါ် တစ်ဝမ်းကွဲ။ ဖိုးထောင်က အဖေဘက်က တော်သော မောင်နှမ နှစ်ဝမ်းကွဲ။ အာလူးက အမေတူ စသဖြင့် ဆွေမျိုးထဲက သူငယ်ချင်းတွေပဲဖြစ်သည်။ ညောင်ပင်ကြီးအောက်တွင် ကစားသည့်အခါတိုင်း ပုဆိုးစလွယ်သိုင်း၊ နှပ်ချေးတွဲလောင်းကျနှင့် ကျွန်မတို့ခိုင်းဖတ်။ တောထဲ နွားကျောင်းထွက်ကြတိုင်း နွားစီးလိုသည့်ကျွန်မကို ထိန်းရကျောင်းရသူများပင်။

“ညည်းမှတ်မိသေးလား မထူး ... ငတို့ ထမင်းအိုးတမ်း ဟင်းအိုးတမ်း ကစားကြတော့ သူတို့ကို ကြွက်နဖောင်းရွက် အရှာခိုင်းသာလေ ... ညည်းက မရရင် ပြန်မလာခဲ့နဲ့ဆိုလို့ သည်ကောင်တွေ တောထဲထိ သွားရှာရသာ ... ကြွက်နဖောင်းရွက်ပါသယံ့လူမှ ချိုချည်ကျွေးမယ်ဆိုတော့ ရလာသယံ့အရွက်တွေ လှယက်သတ်ပုတ်လာကြသာ ကုတ်ရာခြစ်ရာတွေနဲ့ ... အဲသာ ဘကြီးမှုန်က သူ့မြေးဖိုးထောင် သွေးသံရဲ့မြင်တော့ မထူးရယ်... ညည်းဆီက ချိုချည်တစ်လုံးစားရဖို့အရေး မလွယ်ပါလားဟဲ့နဲ့ ညည်းကို မာန်သာလေ”

ကြွက်နဖောင်းရွက်ကလေးများကို ကျောက်ခဲဖြင့်ကြိတ်၍ အရည်ညှစ်ပြီး ခွက်ထဲထည့်ထားလျှင် ခဏနေတော့ ကျောက်ကျောက်တုံးကလေးလို ဖြစ်သွားတတ်သည်။ ခွက်ထဲက ကြွက်နဖောင်းကျောက်ကျောက်တုံးကလေးများကို လက်ဖြင့် ထိထိစမ်းရသည်ကို ကျွန်မက အလွန်သဘောကျသည်။ အိုးပုတ်တမ်းကစားလျှင် ကျွန်မ အမြဲ လုပ်ကစားသည်မှာ သည်ကျောက်ကျောက်တုံးကလေးတွေပဲ ဖြစ်သည်။ သစ်ပင်ကြီးတွေပေါ် နွယ်တက်နေတတ်သော ကြွက်နဖောင်းရွက်ကို သူတို့ ယောက်ျားကလေးတွေမှ တက်ခူးလိုရသည်။ ကျွန်မက မြို့မှပါလာသော ရှာမီးချိုချင်နှင့် လဲယူရသည်။ ကျွန်မတွင်ပါလာသော မြို့က အမေ ဝယ်ပေးလိုက်သည့် ရှာမီးချိုချင်လုံးကလေးများမှာ သူတို့တစ်တွေကို ဝေရမျှရသည်နှင့် ကုန်ပါသည်။ ဘကြီးမူန့်ပြောသလို ကျွန်မဆီက ချိုချင်တစ်လုံးရဖို့ မလွယ် မရှိပါ။ လွယ်ပါသည်။ အဆော့အကစားမက်သော ကျွန်မက သူတို့တစ်တွေကို ချိုချင်ပေးပေါင်းရသည် မဟုတ်လား။

“ငတို့တစ်တွေက ညည်းရွာအလာကို မျှော်ရသာအော့ ... ညည်းလာရင် ပုံပြင်နားထောင်ရသယ် ... ချိုချင်စားရသယ် ... ပြီးတော့ ပျော်လည်းပျော်သယ် ...”

“ငါကတော့ အိမ်ခေါင်းရင်းက တမာပင်ကြီးမှတ်ထားသာ ... တမာရွက်တွေ ကြွေပြီဆိုရင် ညည်းက ရွာပြန်ပြန်လာတတ်သာကိုးအော့ ...”

“ညည်းလာကာနီးရင် ဘကြီးကံက ငါ့မြေးတွေ လာတော့မယ် လာတော့မယ်နဲ့ အူမြူးနေရှာသာရယ် ... ငတို့ကလည်း ဘကြီးကံ သွား သွားမေးရသာဟဲ့”

သည်တစ်ခါမှာတော့ ကျွန်မစိတ်တွေ လွင့်ပါးသွားပြန်သည်။ ဘယ်သောအခါမှ ပြန်လည်မဆုံတွေ့နိုင်တော့သော ငယ်ငယ်ကလေးဘဝရက်တွေ တုန်းက သစ်ပင်က ကြွေလွင့်ကျလာသော သစ်ရွက်တွေကို လိုက်ဖမ်းခဲ့ဖူးသည်။ အခုအချိန်မှာလည်း ကျွန်မဘဝအတွက် မိုးကောင်းကင်ထက်ဆီမှ ကြွေလွင့်

ကျလာမည့် တစ်စုံတစ်ရာကို မျှော်လင့်ရင်း ဖမ်းယူနိုင်ဖို့ ကြိုးစားနေမိတုန်းပဲလား။ သစ်ရွက်ကြွေကလေးတွေက တစ်ကြိမ်မဟုတ်တစ်ကြိမ် လက်ထဲ ဆုပ်ဖမ်းမိဖို့ သေချာသည်။ ဘဝ၏ မျှော်လင့်ချက်များကား မသေချာလှပါ။ ကျွန်မသည် သူတို့တစ်တွေနှင့် ရောကာ ရွာမှာပဲ ဆက်လက်ရှင်သန်ခွင့်ရခဲ့လျှင်တောင် ကောင်းခဲ့လေမလား။ သူတို့ကား မြေကြီးရှိလျှင် စိုက်မည်၊ ပျိုးမည်။ အချိန်တန်လျှင် သီးလာမည်၊ ဥလာမည်။ သမုဒ္ဒရာဝမ်းတစ်ထွက်လွဲလျှင် ဘယ်လိုရုပ်ဝတ္ထုများကိုမှ မျှော်လင့်တောင့်တခြင်း မရှိကြသူတွေပဲ ဖြစ်သည်။ အေးချမ်းလိုက်ပါဘိ။

“ဟေး မမြပု ... အဲသည်မှာ မထူးရှိသလားဟေ့”

ခြံဝမှလှမ်းအော်သံကြောင့် မြပုက ကဲလားတံခါးပေါက်မှ ခေါင်းပြူးကြည့်သည်။

“ရှိသယ်ဟေ့ ဘာလုပ်မလို့တုံး”

“အမေက ရေနွေးသောက် ခေါ်ခိုင်းလို့”

မမဝိုင်းစိန်၏သမီးညိုချောက် ပြောရင်းဆိုရင်းဖြင့် ကျွန်မတို့ဆီ ဝင်လာသည်။ မျက်နှာမှာလည်း မြေမှုန့်တွေ ပဲရွက်မှုန့်တွေနှင့် မည်းသည်လို့။

“ကျုပ်ဖြင့် မထူးကို ရှာလိုက်ရသာ ... အမေကြီးငွေကြည့်အိမ်လည်း ရောက်ခဲ့သယ်၊ ကိုဖူးညိုအိမ်လည်း ရောက်ခဲ့သယ် ... ရွာထဲသွားသယ်ပဲ ပြောကြသာ ... လမ်းမှာ ဘိုးစက်ဖိတ်နဲ့တွေ့လို့ မြပုတို့အိမ်ဘက်တော့ တဝါးဝါးနဲ့ ရယ်သံတွေကြားသယ်ဆိုသာနဲ့ လိုက်လာသာ ... ဟိုမှာ ကြီးတော်သိန်းထီတို့က လည်း မျှော်နေကြသယ်တော့ ... ဦးငကြည်ကြီးကလည်း ပြဇာတ်ခင်းနေပြီ”

မနက်တုန်းက အရိုးသိန်းထီကို ကျွန်မကတိပေးခဲ့တာကို မေ့နေမိသည်။ မြပုတို့တစ်တွေက ပြဇာတ်နားထောင်ရင်း သူတို့ပါလိုက်မည်ဆိုသဖြင့် ကျွန်မတို့ တစ်အုပ်ကြီး ထွက်လာခဲ့ပါသည်။ မမဝိုင်းစိန်တို့ လမ်းဘက်ရောက်တော့ ကိုကြီးငကြည်၏အသံက ကြားနေရပြီ။

“လွတ် ... လွတ်လေ ရှင်တို့လက်ထဲမှာ အနိုင်ကျင့်လို့ရမယ်ထင်သလား ဟင် ... အသက်ကိုသာ အသေခံမယ် နားလည်လား ... လာပါကွယ် ညီမလေးကလည်း အလိမ္မာသားနဲ့ဟာ အစ်ကိုကြီးတို့က ချစ်လို့ပါဟ ... ဟေ့ ဘာဖြစ်လာကြသလဲ”

“ဟော်တော်အေရယ် ‘ယု’ တောင် ဖမ်းလာခဲ့ကြပြီ လာ လာဟဲ့”

ကျွန်မတို့တစ်တွေကို အရိုးသိန်းထီက ပြဇာတ်နှင့်ရော၍ ဆီးကြိုလိုက်ပါ သည်။ ကိုကြီးငကြည်တစ်ယောက်ကတော့ မြေပဲပုံကြီးဘေးတွင် ပယ်ပယ်နယ်နယ် ထိုင်ကာ လက်က မြေပဲသီးတွေခြွေရင်း ပါးစပ်က ပြဇာတ်ခင်းနေခြင်း ဖြစ်ပါ၏။

“ဪ ခရာကြီးပါလား ... ကျွန် .. ကျွန်တော်တို့လေ စခန်းမှာ ပျင်းလွန်လွန်းလို့ အ .. အငြိမ်သမကလေးတစ်ယောက်ကို ခေါ် ... ဟေ့ကောင် တော်တော့၊ အခုလွတ်လိုက်စမ်း ဒီမှာ အောင်ဘော် မင်းဟာ အပြစ်ကင်းမဲ့တဲ့ ရွာသူရွာသားတွေအပေါ်မှာ အနိုင်ကျင့်သမျှ မျက်စိသူငယ် နားသူငယ်နဲ့ ခံနေရတာကို မင်းကိုယ်မင်း လူစွမ်းကောင်းဆန်လှပြီများ ထင်နေသလား ဟင် ... ဟေ့ကောင် အောင်ဘော် ငါမေးနေသယ်ကွ ”

ကိုကြီးငကြည်၏ ပြဇာတ်အရှိန် တန်သွားမည်စိုးသဖြင့် မြေပဲဆွတ်သည့် အနားမသွားဘဲ မမဝိုင်းစိန်တို့အိမ်ထဲ တန်းဝင်ခဲ့သည်။ မြေပဲဆွတ်ရင်း ပြဇာတ် နားထောင်နေသူတွေကတော့ ခေါင်းပင်မဖော်ကြ။ အခု ခင်းနေသည့်ပြဇာတ်မှာ ‘ယုနှင့်ဘခက်’ ဟု ကျွန်မတို့ရွာကခေါ်သော ‘ခေါင်းလောင်းထိုးသံ ဘယ်သူထံ’

ဆိုသည့် ပြဇာတ်မှန်း ကျွန်မ တန်းသိလိုက်သည်။ သည်ပြဇာတ်တွေက ကျွန်မ ကလေးတုန်းကတည်းက ကြားဖူးနားဝရှိနေခဲ့သည်။ စိုးမိုးမေတ္တာ၊ ပူစူး စသည့် ပြဇာတ်များလည်း ရှိသေး၏။ ဓာတ်ပြားခေတ်မှ ကက်ဆက်တိတ်ခွေခေတ်အထိ ကျွန်မတို့ရွာမှာ ခေတ်စားသော ပြဇာတ်များပင်။ ကနေ့အထိ ရိုးသည်မရှိ။

“မထူး သောက်ဦးဟဲ့ အုန်းသာကူယိုကလေး ... ကြီးငွေကြည်နဲ့ ကြီးမြသင်ဖို့ ငါ သွားပို့ပြီးပြီ”

ကိုဖူးညိုအိမ်က ထမင်း၊ မြပုအိမ်က နွားနို့ စသဖြင့် စားခဲ့သောက်ခဲ့သော ကျွန်မမိတ်တွေက တင်းကားနေပြီ။ သို့သော် မသောက်ချင်၍လည်း မရ။ တစ်ဇွန်း နှစ်ဇွန်း ဟန်ပြသောက်ရသေး၏။ မတို့မထိလျှင် စိတ်မကောင်းဖြစ်ကြသူတွေ။ စားပြမှ အားရသူတွေ မဟုတ်လား။

“ယုကို သနားရင် ပြန်ပို့ပါလား အစ်ကိုကြီးရယ် ပြန်ပို့ပါနော် ... ခက်သယ် ခက်သယ်၊ အင်း ကျုပ်တို့ဘဝတွေဟာ အလင်းရောင်ကို ကြောက်ရသယုံ ညှက်တွေပမာ ထွက်လိုရာထွက် သွားလိုရာသွား စိတ်ထားရာ ကိုယ်မပါနိုင်ဘူး ကလေးမ။ အေးလေ အလျဉ်းသင့်သလို ပြန်ပို့နိုင်ဖို့ ကျုပ်စီစဉ်ပါမယ် စိတ်ချပါ ကဲ မင်းလာရသယုံ ခရီးကလည်း နီးသာမဟုတ်တော့ သွား သွား သွား တဲထဲမှာ အနားယူပေးဦးတော့ ... တန့် ဒန် ဒန် ဒန် တီး ဒီ ဒီ”

ပြဇာတ်တစ်ခန်းအပြီး တီးလုံးသံပါ ဝှင်တိကွက်တိ ခင်းတတ်ကျင်းတတ် သော ကိုကြီးငကြည်၏ ပါးစပ်ပြဇာတ်ဝါကလည်း မသေးလှပါ။ ကျွန်မတစ်သက် ဟု ပြောလျှင်တောင် ရမည်ထင်၏။ မြေပဲဆွတ်သူတွေကတော့ ပြဇာတ်ထဲ နှစ်မျောရင်း ဆွတ်လိုက်ကြစမ်းဆိုတာများ။ တချို့က တောင်းခံ၍ မြေပဲပင်က ဥကို လက်ဖြင့်လိမ်ဆွတ်သည်။ တချို့ကလည်း ယိုင်ပတ်ကြီးကာပြီး တုတ်မာမာ တစ်ချောင်းထောင်ကာ ရိုက်ဆွတ်သည်။ မနက်တုန်းက မြေပဲအပင်လိုက်

နှုတ်ကြသူတွေသာ ပဲဆွတ်ခွင့်ရှိပါသည်။ မြေပဲတစ်တောင်းကို ဆွတ်ခနှစ်ပြည်။ ငွေသားလုပ်ခရယ်လို့ မရကြပါ။

နေ့လယ်နေ့ခင်းဘက်တွင် သည်လိုမြေပဲဆွတ်နေကြသည့် ဝိုင်းကြီးထဲတွင် လူတွေစည်ကားနေတတ်သည်။ မြေပဲဆွတ်လာကူကြသူတွေရှိသလို တချို့ကလည်း နတ်ကရာကြည့်မော ဆိုသလို စကားပြောရင်း၊ ပြဇာတ်လာနားထောင်ရင်း တမင်လာကြသူတွေ ရှိသည်။ တစ်ခုရှိသည်မှာ သည်လိုမြေပဲဆွတ်ကြရာတွင် တောင်သူတစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး၊ မြေပဲတစ်ခင်းနှင့်တစ်ခင်း မတိုက်အောင် ညှိ၍ တစ်ရက်စီ ဆွတ်ကြခြင်းဖြစ်သည်။

“သည်ကနေ့ ငတို့အကွက် မြေပဲနုတ်မှာ ညည်းတို့အကွက် မနက်ဖြန်မှ နုတ်ကြအေ”

ဒါမှလည်း မြေပဲဆွတ်ကြသူတွေက တစ်ဦးတည်းကို တစ်နေ့တည်းအပြတ် ဝိုင်းနိုင်ဝန်းနိုင်ကြမည် မဟုတ်လား။ တောင်သူကြီး၊ သစ်ခင်းကြီး မဟုတ်သည့် တစ်ပိုင်တစ်နိုင် တောင်သူကလေးတွေကတော့ ကိုယ်နုတ်လိုသည့်အချိန် နုတ်ကာ အိမ်မှာပဲကိုယ့်အိမ်သူအိမ်သားတွေချည်း ပြီးလိုက်ကြသည်လည်းရှိ၏။ မြေပဲပင်တွေ ရော်လာပြီဆိုလျှင် မြေကြီးထဲကဥ ရင့်လာပြီ၊ နုတ်ချိန်တန်ပြီဆိုတာ တောင်သူတိုင်း သိသည်။ တောထဲ သစ်ခင်းထဲ သွားရင်းလာရင်း သူ့အခင်း ကိုယ့်အခင်း မြေပဲတစ်ပင်ဆွဲနုတ်ကြည့်ပြီး “မကြီးစာ တော်တို့အကွက် နုတ်တော့၊ ကျုပ် မနက်က တစ်ပင်ဆွဲနုတ်ကြည့်ခဲ့သာ ရင့်လှပြီရယ်တော့” ဟု သတင်းပေးတာမျိုး ကလည်း တောခလေ့ တောသဘာဝ တစ်ခုပင်။ တောင်သူတိုင်း၏ အိမ်ထဲရုံတွင် မြေပဲပင်ကလေးတွေ ချိတ်ဆွဲထားတတ်ကြပါသေးသည်။

“သာက ဖောင်းကားကုန်းကအပင်၊ သာက ကြာပင်အင်းအကွက်ကအပင်” စသဖြင့် လူလာလျှင် ကိုယ့်မြေပဲပင်ကလေးကို ပြရ ကြွားရသည်မှာလည်း အမော။

မြေပဲပင်နည်းတူ ပဲစေ့၊ ဘူးစေ့၊ ခရမ်းချဉ်စေ့ စသဖြင့် မျိုးစေ့လုံးကလေးများကို မီးဖိုပြာဖြင့် ရောကာ ရေသန့်ဘူးခွံထဲထည့်၍ ချိတ်ဆွဲထားတတ်ကြပါသေးသည်။ မီးဖိုပြာဖြင့် ထားရခြင်းမှာ မျိုးစေ့များ ပိုးမတောက်စေရန်ဟု ဆိုပါသည်။ မိုးဦးကျ ထွန်ရေးထယ်ရေးကလေး လိုက်ပြီးလျှင်တော့ သည်မျိုးစေ့ကလေးတွေကို ကန်သင်းဘောင် ဘေးနှုတ်ခမ်းတွေမှာ ကြဲကြပက်ကြသည်။ အခင်းကြီးထဲက မြေပဲပင်တွေ တောထလာချိန်တွင် ကန်သင်းဘောင်ဘေးမှ ပဲသီးတောင့်ရှည် တိုင်ထောင်ပင်များ၊ ဘူးနွယ်များ၊ ခရမ်းချဉ်ပင်များကလည်း တအံ့တမကြီး ခဲသဲ နေလေတော့သည်။ မြေပဲခင်းကြားထဲတွင် ကွက်ပြောက်ကြဲထားသော ပြောင်းဖူးပင် တွေဆီမှာလည်း ပြောင်းဖူးဆံမြိတ်စကလေးတွေ ခေါင်းထောင်တက် လာပြီဆိုလျှင် ကြည့်၍ အလွန်လှပါသည်။ သည်လိုအချိန်တွင် နှင်းရည်တွေ စိုလူးကာ စိမ်းလျက် ရွှင်လျက် နုသစ်လျက်ရှိသော ကိုယ့်သစ်ခင်းကိုယ်ကြည့်၍ တောင်သူများ ပီတိဖြစ်ကြရသည်။ တူရွင်းတစ်လက်ဖြင့် နေပူစပ်ခါး ပေါင်းလိုက်ရသည်ကို ပင်ပန်းသည်မထင်။ သည်လိုအချိန် လုံ့လဥဿဟ ပြုထားပါမှ နွေသီးနှံပေါ်ချိန်မှာ အခုလို ပျော်ရရွှင်ရမည် မဟုတ်လား။ ကျွန်မပင်လျှင် လူ့တစ်ရပ်မက ပုံထားသော အရိုးသိန်းထီတို့ မြေပဲပုံကြီးကို ကြည့်ရင်း မြေပဲဆွတ်ကြသူတွေနှင့် ရောကာ အပျော်ဓာတ်တွေ ကူးစက်လာသည်ကော။

“ဟေး မထူး ... ငါ ညည်းကို မြင်သယ် ပြဇာတ်တစ်ခန်း မပြီးသားနဲ့ နှုတ်မဆက်ရသာ ... ဟန်ကျသပဲ ငါ့နှမလာတုန်း မုန့်ဖိုးတောင်းရဦးမယ်”

ကိုကြီးငါ့ကြည့်က ပြဇာတ်ခင်းနေရာမှ ကျွန်မဆီထလာသည်။ ကျွန်မ သောက်၍မကုန်သော အုန်းသာကူယိုပန်းကန်ကြီးကို ဆွဲယူကာ မရွံ့မရှာ သောက်သည်။ ကိုကြီးငါ့ကြည့်မှာ သက်ကြီးပုဖြစ်သဖြင့် ကျွန်မငယ်ငယ်တုန်းက မြင်တွေ့ရသော ပုံစံအတိုင်းပင်။ အရေးအကြောင်းတွေများသော မျက်နှာရင့်ရင့်နှင့် ကြမ်းရသော ခြေလက်တွေကလည်း သူ့တစ်သက်လုံး၏ အမှတ်အသားများ

ဖြစ်သည်။ လူကြီးတွေက ငကြည်ခေါ်ကြတော့ ကျွန်မတို့ကလည်း ကိုကြီးငကြည် ဖြစ်ရတော့သည်။

“ကိုကြီးငကြည် အခု ရွာမှာပဲ နေတော့မှာပေါ့။”

“အောက်မေ့သပဲ ... ငါဖြင့် ဟိုရောက် သည်ရောက် ခွေးလှေးပျားတော နဲ့ခဲပါပြီဟာ ... ကိုယ့်ရွာလောက် ကောင်းသယံ့နေရာ မတွေ့ခဲ့ပါဘူး။”

ကျွန်မ ဘယ်လိုမှ ကုန်အောင်မသောက်နိုင်သော အုန်းသာကူယို ပန်းကန်ကြီးမှာ ခဏအတွင်း ပြောင်တလင်းခါသွားသည်။ အုန်းသာကူယိုကုန်တော့ ဓာတ်ဘူးထဲက ရေခွေးကို နှစ်ပန်းကန် သုံးပန်းကန် ငှဲ့သောက်လိုက်သေး၏။ သူ့ တစ်ကိုယ်လုံး မြေမှုန့်များ မြေပဲရိုးများဖြင့် ရှုပ်ပေပွနေသည်။ ကျွန်မကို မုန့်ဖိုး အတင်းတွယ်ကပ်တောင်းသဖြင့် ကျွန်မက ငွေနှစ်ရာပေးလိုက်ပါသည်။ ကျွန်မပေးသည့်ငွေနှစ်ရာကို နဖူးတွင်တံတွေးဆွတ်၍ ကပ်လိုက်ပြီး မြေပဲဆွတ်သမ များဘက်သို့ လှည့်ကာ ကပြပါလေတော့သည်။

“ဟေ့ အရင်မိန်းမဖို့ ရွှေ သည်ရွှေ x x x နောက်မိန်းမဖို့ရွှေ သည်ရွှေ x x x အဟုတ်ပ မုချမသွေ ကျုပ်ရမယ့် သည်ရွှေ သည်ရွှေ ”

မင်းသား ရွှေမန်းတင်မောင်၏ ရွဲကုန်သည်ဇာတ်ထုတ်ထဲက သီချင်းကိုဆိုရင်း ကွေးနေအောင်ကနေသော ကိုကြီးငကြည်အားကြည့်ရင်း ကျွန်မ သနားလာမိသည်။

သူ့မှာ မိဘလည်းမရှိ၊ ညီအစ်ကိုမောင်နှမများလည်း မရှိ၊ ဇနီးမယား သမီးသားများလည်းမရှိ။ ပြီးတော့ သူ့ မှာ ဘာအပူအပင်မှလည်း မရှိပါ။ တကယ့် တောပျော်ကြီးဖြစ်တော့၏။

“ဟေ့ ငါ့ကြည့် သေချင်းဆိုး ... လာခဲ့၊ ပြဇာတ်ပြီးအောင်ခင်းဦး၊ တကတည်း ငွေနှစ်ရာရသွားသာနဲ့ အောက်ခြေမလွတ်နဲ့။”

အရီးသိန်းထီက ငေါက်လိုက် ငမ်းလိုက်တော့မှ အကရပ်ကာ မြေပဲပုံတွေကြား တိုးဝင်၍ ပြဇာတ်ဆက်ခင်းဖို့ပြင်သည်။ သူ့ပြဇာတ်သူ စိတ်ပါပုံမရတော့ပါ။ မျက်နှာပိုးက မသေချင်။

“အခုနက ဘယ်နားရောက်သွားသာတုံးဟ”

“အံ့မယ် ... ငွေနှစ်ရာနဲ့ အိတ်ဖောင်းပြီး စိတ်ပြောင်းသွားသာပေါ့လေ ... ယုနဲ့ ဘခက် တွေ့ကြသယ့်အခန်း ရောက်သွားပြီတော့ သထိန်းမင်းရဲ့။”

“အေး အေး အဲ ဟုတ်ပြီ ... တန့် ဒန် ဒန် ဒန် တီး ဒီ ဒီ”

တီးလုံးမှစဝင်ပြီး ပြဇာတ်ဆက်တော့၏။ မမဝိုင်းစိန်၏ယောက်ျား ကိုလှတင့်က ကျွန်မကို လာဧည့်ခံစကားပြောသည်။ မမဝိုင်းစိန်ကတော့ မြေပဲဆွတ်ရင်း ပြဇာတ်နားထောင်တော့၏။ မြေပဲဆွတ်ကြသည့် ဝိုင်းကြီးမှာ စည်ကားသလောက် ပျော်စရာကောင်းလှပါသည်။ ကျေးလက်၏ စိတ်အပန်းပြေစရာ ဖျော်ဖြေရေး တစ်မျိုးပဲ မဟုတ်ပါလား။ မန်ကျည်းရိပ်ကတော့ အရှေ့ဘက်ကို တော်တော်ကလေး စောင်းကျသွားခဲ့ပြီ။ ကျွန်မနာရီကို ကြည့်လိုက်တော့ ညနေလေးနာရီ။ သူတို့လုပ်ငန်းခွင်က ဘယ်အချိန်မှ သိမ်းမည်မသိ။ မြေပဲပုံကြီးကတော့ လူတစ်ထိုင်စာလောက် ကျန်နေသေးသည်။ အားလုံးကိုနှုတ်ဆက်ပြီး ကျွန်မ ပြန်ခဲ့သည်။ ပြဇာတ်ကတော့ မပြီးသေးပါ။

“ဟိတ် ... ကြာကူလီ ဆရာဘခက် သစ္စာဖောက် ဒီအငြိမ့်သမကလေးကို ကျုပ်ခေါ်လာတုံးကတော့ ခင်ဗျားပဲ ဘာလေး ညာလေးနဲ့ အခုတော့ အကြည်ဆိုက်နေကြပြီပေါ့လေ ဟုတ်လား ... တယ်ကောင်း ဟင်း တယ်ကောင်း ...

ဟား ဟား ဟား ဟား ခင်ဗျားကိုသတ်ပြီးရင် ကျုပ် သည်စခန်းမှာ ဗိုလ်လုပ်မယ်ဗျ၊
ကျုပ် ဗိုလ်လုပ်မယ် ကဲ သေပေတော့ ”

ငွေနှစ်ရာရထားသောကြောင့် ထင်ပါ၏။ ကိုကြီးငကြည်၏ ပြဇာတ်ခင်းသံက
ရွာလမ်းဘက်ဆီအထိ လျှံကျလာသည်။ ပျော်စရာလား လွမ်းစရာလား ကျွန်မ
မဝေခွဲတတ်တော့ပါ။

(၁၆)

ကြီးတော်အိမ်အပြန်မှာတော့ ရွာအနောက်ဘက်လမ်းကို ကျွန်မရွေးပြန်ခဲ့သည်။ ရွာအနောက်လမ်းသည် ကျွန်မတို့ ကလေးတုန်းက ရွာလယ်လမ်းကြီး ဖြစ်ခဲ့ဖူးသည်။ ဧရာဝတီမြစ်ကမ်းပါးများ တဝန်းဝန်း ပြိုကျသဖြင့် ရွာကလေးသည် အရှေ့ဘက်သို့ တစ်ခြမ်းကြီး ရွှေ့ပြောင်းလိုက်ကြရသည်။ အခုတော့ မြစ်ဆိပ်ကမ်းပါးတွင် အိမ်ခြေယာခြေများ မရှိကြတော့။ ရွာလယ်လမ်းမကြီးသည်လည်း ပျောက်ကွယ်ခဲ့ရသည်။ သဲသောင်ပြင် ပြန့်ပြန့်ပြူးပြူးကြီးကို မျက်စိတဆုံး ကျွန်မ မြင်တွေ့နေရပြီ။ သဲသောင်ပြင်အပူကို လျှပ်တိုက်ပြေးဝင်လာသော မြစ်လေများတွင် အပူငွေ့တွေပါလာတတ်သည်။ သို့သော် သစ်ကြီးဝါးကြီးပေါသော ကျွန်မတို့ရွာကလေးကတော့ အေးမြနေဆဲပင်။ အဝေးမှာတော့ ထန်းတောညိုညို။ အဝေးရွာကလေးတွေ။ တိမ်တွေက ငြိမ်သက်လျက်။ မြစ်ဆိပ်မှာတော့ ရွာပိုင်မော်တော်ကလေးနှစ်စင်း။ ရေချိုးဆိပ်။

“မထူးရေ ငတို့အိမ် လာခဲ့ဦးနော်”

“ဟေး မထူး ရေနွေးသောက် ဝင်ခဲ့ဦးလေ”

ဆွေမျိုးများ၏ ဖိတ်ခေါ်သံတည်ညံ့ကို လာမှာပေါ့ဟု ကတိတွေပေးရင်း ညောင်ပင်ကြီးအောက်သို့ ကျွန်မရောက်လာခဲ့ပါသည်။ ကျွန်မ၏ ငယ်ဘဝ ဇာတ်လိုက်ကျော် ပင်ညောင်ညိုကြီးကတော့ ကျွန်မကို ဝမ်းသာဝမ်းနည်း ဆီးကြိုလိုက်ဟန်ရှိသည်။ နှစ်ပေါင်းတစ်ရာကျော်ပြီဟု အဘတို့ ခန့်မှန်းခဲ့ကြသော ညောင်ပင်အိုကြီးမှာ ဟိုတုန်းကလို လှလှပပ ဝေဝေဆာဆာ အုပ်ဆိုင်မနေတော့ပါ။ မိုးကြိုးပစ်ခံရသဖြင့် ပုဆိန်ဖြင့် အခုတ်ခံထားရသလို ညောင်ပင်တစ်ခြမ်း ကြွမ်းခြစ် ပဲ့ထွက်ကုန်သည်။ ကျန်တစ်ခြမ်းဖြင့် ကျားကုပ်ကျားခဲ အားယူအသက်ဆက်ရင်း ဖုထစ်ရွတ်တွငှက်လင်းတသို့ အကျည်းတန်ဘဝကို စိတ်ပျက်အားလျော့ နေပုံမျိုးဖြင့် ကိုင်းတွေ ဟိုတစ်ချောင်းသည်တစ်ချောင်း ဖိုသီဖတ်သီ ရှိနေ၏။ သို့သော် ကျွန်မတို့ ထိုင်နေကျ ညောင်မြစ်ကြီးတွေကတော့ ထန်းပင်မြစ်ချောင်းကြီးတွေလို မြေပေါ်မှာ ကုန်းကုန်းရုန်းရုန်းဖြင့် နယ်နိမိတ် တော်တော်များများကို ပိုင်စိုးထားဆဲ။ မြစ်ဆိပ်ဘက်သို့ ကန်ထွက်နေသော ညောင်မြစ်ကြီးပေါ်တွင် ကျွန်မ ထိုင်ချလိုက်သည်။ ညောင်မြစ်ဆုံပေါ်မှာ ထိုင်လိုက်လျှင်ပင် ဦးသော်က၏ ရုပ်သေးသေတ္တာ ဇာတ်ခုံကလေးက ကျွန်မရင်ထဲ ထိတ်ခနဲ ရောက်လာသည်။ ဦးသော်က၏ ရုပ်သေးပွဲ၊ ကျွန်မလိုချင်တပ်မက်ခဲ့ရသော ရုပ်သေးမင်းသမီးကလေး၊ ပြီးတော့ ကျွန်မ၏ ငယ်ဘဝအလွမ်းဇာတ်လမ်းများ။

“မင်္ဂလာရယ်မှ မဏ္ဍိုင်လေ ... လေး ... လေး ... တစ်ကြိမ်ရယ်မှ နှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ်ငယ်မှ ဦးတင် ... ရွာတော်ရှင် မယ်လျှင်ကန်တော့ပါ၏”

နှုတ်ခမ်းနီနီ ပန်းနီနီဖြင့် ပုလဲပုတီးကုံးကလေး သီဆွဲထားသော အပျိုတော် ရုပ်သေးမင်းသမီးကလေးကို ကျွန်မ နေရာမရွေ့စတမ်း ထိုင်ကြည့်နေလိုက်သည်မှာ

တမေ့တမော။ ပိုးပုဝါဝါပျော့ပျော့ကို မြိတ်ထုံးပေါင်း၍ နှုတ်ခမ်းမွှေးကျင်စွယ် ကုပ်ကုပ် ကွမ်းယာပလုပ်ကြီးဖြင့် ဘယ်သံသြသြ သီချင်းဆိုနေသော ဦးသော်ကကို လည်း ကျွန်မခင်မင်နေမိသည်။ သိရသလောက် ဦးသော်ကသည် ကျွန်မတို့ နယ်သား မဟုတ်ပါ။ မန္တလေးဘက်ကဟု ဆိုပါသည်။ မနီးမဝေးက ဆီမီးခုံရွာတွင် တည်းခိုပြီး ကျွန်မတို့ရွာတွေ့ဘက်သို့ ရွာစဉ်လှည့်ကာ သေတ္တာကလေးတစ်လုံးဖြင့် လမ်းလျှောက်ရပ်သေးပွဲ က ပြ အသက်မွေးရသော နယ်လှည့်ရပ်သေးဆရာကြီး ဖြစ်၏။ သူ့တွင် ရုပ်သေးရုပ် များများစားစားမပါပါ။ မင်းသားရုပ်၊ မင်းသမီးရုပ်၊ ဇော်ရုပ်နှင့် မြင်းရုပ်တွေပဲ အမြဲပါလာတတ်၏။ သည်အရပ်လေးရပ်ဖြင့် မြိုင်ထ၊ နှစ်ပါးသွား၊ ဇော်က၊ မြင်းကများကို သူ့ကျင်လည်တတ်ကျွမ်းသလိုပင် သေတ္တာ ဇာတ်ခုံကလေးပေါ် တင်၍ကပြခြင်းသာဖြစ်၏။ သည့်အတွက် ကျွန်မတို့ ရွာတွေ့က သူ့ကို ပဲရွဲများသစ်စေ့သစ်နံ့များ လက်ဆောင်ပေးတတ်ကြသည်။ သည်ပဲရွဲထုပ် ကလေးကို ထမ်းပြီး ဆီမီးခုံဘက် ပြန်ပြန်သွားတတ်သော ဦးသော်ကကြီးကို ကျွန်မတို့က နေ့စဉ်နေ့တိုင်းလိုလို မျှော်ကြရသည်။ သို့သော် သူက ကျွန်မတို့ရွာကို အမြဲလာသည်မဟုတ်။ နွေရာသီ ပဲပေါ်ချိန်မှာမှ တစ်ပတ်ခြား နှစ်ပတ်ခြား ဆိုသလိုသာ ရောက်လာတတ်၏။ ပျောက်သွားတော့လည်း နှစ်ပေါက်။

“အတူလေးရယ်တဲ့ ယှဉ်ကာပြိုင် ယှဉ်ကာပြိုင် x x x ပန်းမွေရာ ရွှေကော်စောနှင့် ရောနှောလို့ထိုင် x x x ပျိုတိုင်းကြိုက်ပါတဲ့ နှင်းဆီခိုင် နှင်းဆီခိုင် x x x ခွင်လုံးပိုင်ပါတဲ့ စင်တော်သား x x x ဝေးရာကရှား ...”

လက်ကလေးကို မြှောက်ကာပင့်ကာ ဆစ်ကာချိုးကာ ကနေသော ရုပ်သေး မင်းသမီးကလေးသည် ကျွန်မ၏ ငယ်အိပ်မက်ထဲက လွမ်းမောစရာ နတ်သမီး တစ်ပါးပင် ဖြစ်ခဲ့၏။ သည်သစ်သားရုပ်ကလေးကို တပ်မက်စိတ်ဖြင့် ကျွန်မ လွမ်းဖျားလွမ်းနာကျပြီး မြို့ရောက်သောအခါ စားမဝင်အိပ်မပျော်ပင် ဖြစ်ခဲ့ရဖူး၏။ ကျွန်မနှင့်သစ်သားရုပ်ကလေးကြားတွင် အဘသည် သနားစရာ ဗီလိန်မင်းသားကြီး

ဖြစ်ခဲ့ဖူးသည်ကော။ အရောင်အဆင်း မတောက်ပလှသော ရုပ်သေးရုပ်ကလေး တစ်ရုပ်ကို ကျွန်မ စွဲလမ်းနေမိတာကလည်း ထူးဆန်းလှပါသည်။

“ငါ့မြေးလိုချင်သယံ့ ရုပ်သေးရုပ်ကလေးကို ကိုသော်ကဆီက ရအောင်တောင်း ပေးပါ့မယ်လို့ ငါက လွယ်လွယ်နဲ့ ကတိပေးလိုက်သာ ... ဒါပေသိ ငတို့မျှော်နေ ကာမှ ကိုသော်ကက ရွာကိုပေါ်မလာတော့ဘူးဟေ့ ... အဲသည်တစ်ခေါက် နောက်ဆုံးပါပဲ ... နောက်တော့ မြင်းခြံနဲ့ မန္တလေး ကူးသယံ့လမ်းမှာ ကိုသော်က တစ်ယောက် ကားမှောက်သေသယ်ကြားရသာပဲ ... သည်တုန်းက အရုပ်ကလေး ရအောင် ယူမပေးရကောင်းလားလို့ ငါ့မြေးက ငါ့ကို အထင်တွေလွဲပြီး စိတ်ကောက် နေတော့သာပဲ ... စိတ်ကောက်သာ ငါခံနိုင်ပါရဲ့ ... ဒါပေသိ ငါ့မြေးက ငါ့ကို ခပ်ပေါ့ပေါ့ ကတိပေးသယ်ရယ်လို့ ထင်သာကိုတော့ စိတ်မကောင်းနိုင် ဖြစ်ရပုံများ”

သည်တုန်းက အဘသည် သူ့ခရီးဖော် မြင်းကြီးကြာညိုကို စီးစီးပြီး ရွာစဉ် လှည့်ကာ ဦးသော်က သတင်းကို စုံစမ်းခဲ့ရသည်။ ဦးသော်က ကွယ်လွန်သည့် သတင်း ရသောအခါမှ လက်လျှော့တော့၏။ သည်အကြောင်းတွေကို ကလျာ မဂ္ဂဇင်းတွင် ‘ရုပ်သေးရုပ်ကလေး’ အမည်ဖြင့် ဝတ္ထုတိုတစ်ပုဒ် ကျွန်မ တခုတရ ရေးဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ အခုအချိန်တွင် ကျွန်မရင်ထဲတွင် ထိုစဉ်က ရုပ်သေးဇာတ်ခုံ ကလေးနှင့် ရုပ်သေးမင်းသမီးကလေးက ထင်ထင်ရှားရှား မရှိတော့ပါ။ သို့သော် ကျွန်မရင်ထဲတွင် ‘ဘာကိုလွမ်းမိတတ်မသိ’ အလွမ်းတွေသာ ဖိသိပ်နေလေသည်။ အခုတော့လည်း အလွမ်းလျော့ခဲ့ပြီ။

“သန်းခေါင်ကို နေ့မှတ်ပါလို့ ... အရပ်ကိုတဲ့မှ အားမနာ အားမနာ x x x မသောက်ရရင် သီလစောင့်တယ် x x x ကိုကျောင်းဒကာ x x x သောက်တော်ဘူးရယ်နဲ့ ကိုယ်မကွာ ကိုယ်မကွာ ...”

ကျွန်မနားထဲသို့ သည်တစ်ခါ ဝင်လာသည့်အသံကတော့ ကိုရင်ခိုး၏အသံ ဖြစ်၏။ ကိုရင်ခိုးသည် ထန်းရည်မူးလာတိုင်း သည်ညောင်ပင်အောက်က လမ်းပေါ် သို့ အမြဲရောက်လာတတ်သူဖြစ်သည်။ မြောက်ဘက်ထန်းတောက ထန်းတက်ပြန် လာတိုင်း အမြဲမူးမူးလာတတ်သည်မှာလည်း သူ့ဝသီပင်ဖြစ်၏။ ရွာမြောက်ဘက် အပေါက်ကဝင်ပြီး ရွာလယ်ရှိ သူ့အိမ်သို့ပြန်ရန် သည်တစ်လမ်းသာရှိသည် မဟုတ်လား။ မြောက်ဖျားရှိ ဘုန်းကြီးကျောင်းများကြားတွင် အေခနဲ လေချည်ပင် မတက်ဝံ့သော ကိုရင်ခိုးသည် ညောင်ပင်ကြီးအောက် အရောက်မှာတော့ အတိုးချကာ သီချင်းတွေ အော်ဆိုလေ့ရှိ၏။ ကျွန်မတို့ကလေးများက မောင်မှူး ပြဇာတ်ထဲက အသံကို အတုခိုးကာ ကိုရင်ခိုးကိုမြင်လျှင် “ငမူး ငမူး အရူး အရူး” ဟု စတတ်ကြသည်။

“ဘယ်ကောင်တွေလဲကွ ငါ့ကို ငမူးခေါ်သာ ... လာစမ်း ဘကြီးညို့သမီး”

ကိုရင်ခိုးက ကျွန်မတို့ကို တမင်မမိအောင် လွဲဖမ်းရင်းဖြင့် မြေကြီးပေါ် ဗိုင်းခနဲ ပစ်ချကာ လဲချင်ဟန်ဆောင်လျှင် ကျွန်မတို့က သဘောကျကြသည်။ ကိုရင်ခိုးသည် အဖေနှမဝမ်းကွဲ အရီးလှရှင်၏သား ဖြစ်သည်။ အစ်မနှင့်နှမ အိမ်ထောင်ကျသွားသည့်တိုင် ကိုရင်ခိုးကတော့ မိဘများနှင့် အတူနေထိုင် လုပ်ကိုင် ကျွေးမွေးနေသော လူပျိုကြီး။ ထန်းကလေးပြေးတက်လိုက်၊ ဖဲကလေးရိုက်လိုက်နှင့် တစ်ကိုယ်ရေတစ်ကာယ သူထင်သလိုနေသူသာဖြစ်၏။ မူးသော်လည်း သဘော သကာယ ကောင်းလှပါသည်။ ကလေးတွေကို ချစ်တတ်သည်။

“လှရှင် ... ညည်းသား ငမူး ပိုလိုဆိုလား သစ်ကလက်ဆိုလား သောက်ပြီး မူးထိုးလဲနေသယ်”

ထန်းရည်ခါးကို လေးငါးမြူသောက်ပြီး သတ္တိကောင်းကောင်း မူးဝံ့သော ကိုရင်ခိုးမှာ စီးကရက်တစ်လိပ်သောက်၍ မူးမော်အော့အန်ကာ လဲကျသွားသည့်

အဖြစ်ကတော့ တကယ့်ရယ်စရာပဲဖြစ်၏။ အရီးလှရှင်က ကိုရင်ခိုး ဖဲရိုက်တာ ကိုလည်း မကြိုက်။ ဖဲရိုက်လျှင် ပိုက်ဆံကုန်သည်ဟု တရားသေမှတ်ထားသူ မဟုတ်လား။

“ငဒိုး နင် ဖဲရိုက်နေသယ်ဆို”

“ဖဲမရိုက်ပါဘူး အမေရာ ... ပိုကာဒေါင်းသာပါ”

“အေး ပိုကာဒေါင်းချင်ဒေါင်း ဖဲမရိုက်နဲ့”

အရီးလှရှင်စကားကို ကြားကြသူတိုင်း ရယ်ကြရသည်။ အရီးလှရှင်မှာ ဖဲရိုက်တာလည်း နားမလည်၊ ပိုကာဒေါင်းတာကိုလည်း မသိဘဲ ရမ်းဆုံးမခြင်းသာ ဖြစ်၏။ အရီးလှရှင်နှင့် ကိုရင်ခိုးတို့သားအမိတွင် ပုံခိုင်းတွေ အများကြီးရှိသည်။ အရီးလှရှင်၏ယောက်ျားကို ကျွန်မတို့ မမီလိုက်ပါ။ သမီးနှစ်ယောက်က အိမ်ထောင် ခွဲတွေမို့ အရီးမှာ သားကိုသာ အဖော်လုပ်နေရသူဖြစ်သည်။ ဒါကြောင့်လည်း သားဖြစ်သူကို ထန်းရည်အရက် ဖြတ်စေချင်သည်။ ကိုရင်ခိုးတစ်ယောက် အရက် မမူးဘဲ စိတ်ကောင်းဝင်နေချိန်တွင် အရီးလှရှင်က သားကို ဆုံးမ၏။

“အရက်မသောက်ပါနဲ့တော့ လူကလေးရယ် ... မင်းသေသွားရင် အမေ ဘယ်သူနဲ့နေရမှာတုံး။ အမေ့ကို သနားရင် အရက်ဖြတ်ကွယ်နော်”

“ကျုပ်က အမေ့လည်း သနားသယ် ... ကျုပ်ကိုယ်ကျုပ်လည်း သနားသာပဲ”

“နင်က ဘာဖြစ်နေလို့တုံး”

“ကျုပ်က အရက်မှမသောက်ရရင် ဘာသွားသောက်မတုံး အမေရဲ့ ... ဆေးလိပ်လည်း မသောက်တတ် ... ကွမ်းလည်း မဝါးတတ်နဲ့ ... သဟာကြောင့် ကျုပ်ကိုယ်ကျုပ် သနားသာ”

အရီးမှာ ဘာပြန်ပြောရမှန်းပင်မသိ။ နောက်တော့ ကိုရင်ဒိုးကို အုန်းမှန်ကူ
ဝယ်ကျွေးကာ အရက်ဖြတ်စေသည်။ ထမင်းနှင့် ထန်းရည်အရက်သာ စားဖူး
သောက်ဖူးသော ကိုရင်ဒိုးမှာ အရက်တော့ ပြတ်ပါရဲ့။ အုန်းမှန်ကူ စွဲသွားတော့၏။
ထန်းရည်အရက်ကို ထန်းပိုင်ရှင်က အလကားတိုက်သော်လည်း အုန်းမှန်ကူကိုတော့
တကန်တက ငွေပေးဝယ်ရသည်။ ကြာတော့ အရီးလှရှင်မှာ အုန်းမှန်ကူ အကြွေးပင်
တင်လာတော့၏။

“အမယ်လေး ... ကိုအပွာရယ် အုန်းမှန်ကူဖိုး မတတ်နိုင်တော့ပါဘူး ... အရက်သာ
ပြန်သောက်ပါတော့”

အရီးလှရှင်၏ ချူသံပါအောင် ညည်းလိုက်ပုံကြောင့် ကြားရသူများအဖို့ ငိုအားထက်
ရယ်အားသန်ခဲ့ရသည်။ သို့သော် အရီးလှရှင် သိပ်မညည်းလိုက်ရပါ။ ကိုရင်ဒိုး
တစ်ယောက် ထန်းတက်ရင်း ထန်းပင်ပေါ်မှ ထန်းလျှောက် သေဆုံးသွားရတော့
၏။ ထန်းသမားများအဖို့ အသက်ဖြင့်ရင်းကာ ထန်းတက်ကြရသည်မို့ ကံ၊ ဉာဏ်၊
ဝီရိယသုံးပါး တစ်ပါးမှ လျော့လို့မရသည့်အလုပ်ဖြစ်သည်။ အနှစ်နှစ်ဆယ်လောက်
ထန်းတက်စားလာသော ဝါရင့်ထန်းတက်သမား ကိုရင်ဒိုးတစ်ယောက် ထန်းပင်
အမြင့်ကို မကြောက်ဟု ကျွန်မယုံကြည်ပါသည်။ လူကဆိုတာ ပြောမရဘူးဟုလည်း
ဆိုစမှတ်ရှိကြသည်။ သို့သော် ကိုရင်ဒိုးမှာ ဉာဏ်ပညာ မရှိရှာတာကတော့ သေချာ
သည်။ ထန်းကလိုင်ပေါ်တွင် ခြေတစ်ဘက်တင်၊ ထန်းလက်ကြားမှာ ခြေတစ်ဖက်
ထားရင်း စောင်ပိုင်းကို ခါးသိုင်းကြိုးလုပ်ကာ ထန်းညှပ်နေသော ကိုရင်ဒိုးကို
လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် ဦးသာဒွန်းက လှမ်းကြည့်နေဆဲ ဝုန်းခနဲ ပြုတ်ကျလာခြင်း ဖြစ်
သည်ဟုဆို၏။ အကြောင်းရင်းကတော့ ထန်းလက်တွင် ချည်ထားသော စောင်ပိုင်း
ကြိုးစ ပြေလျော့ကျပြီး ပြုတ်ကျသွားခြင်းဟုဆိုပါသည်။ စောင်ပိုင်းကို ထန်းလက်
တွင်ချည်လျှင် လျှောတတ်သည်ကို သူမစဉ်းစားခဲ့ပေဘူးလား။ ဒါမှမဟုတ်

အသက်နဲ့စက်၍ လုပ်ရသော အလုပ်အတွက် ခါးသိုင်းကြိုး ကောင်းကောင်း တစ်ချောင်းတောင် ထန်းရှင်က ဝယ်မပေးခဲ့ပေဘူးလား။ ကိုရင်ဒိုးကတော့ နေရာတွင်ပင် ပွဲချင်းပြီး သေဆုံးခဲ့ရ၏။

“ကျုပ်သား ငဒိုးအဖြစ်ကို ကြည့်ကြပါဦး အရပ်ကတို့ရဲ့။ ထန်းပင်ကို တလွှားလွှား တက်နိုင်တုန်းကတော့ ငါ့လူကြီးတော့ တက်ပဟ၊ ငါ့လူကြီးတော့ တက်ပဟနဲ့ မြောက်လိုက် ပင့်လိုက်ကြသ၊ ဟော အခုကျ နင့်လူကြီးတော့ ကျပဟ ဖြစ်ပါရောလား ငဒိုးရဲ့ ဟဲ့”

ထန်းပိုင်ရှင်က စောင်ပိုင်းကို ခါးသိုင်းကြိုးလုပ်တက်သော ကိုရင်ဒိုးကိုသာ အပြစ်ပုံချကာ တစ်ပြားတစ်ချပ်မှ အလျော်မပေးခဲ့ပါ။ ဒါကို မခံချင်ဖြစ်၍ အရီးလှရှင်က ထည့်ငိုခြင်းဖြစ်၏။ နောင်တွင် ကျွန်မတို့ရွာ၏ ပုံခိုင်းများထဲတွင် အရီးလှရှင်၏ စကားမှာ ပါလာတတ်တော့၏။

“နင်တို့ဟာ ငဒိုး ထန်းတက်ရသလို တက်နိုင်တုန်းကတော့ ငါ့လူကြီး တက်ပဟ တက်ပဟနဲ့ အောက်ပြုတ်ကျတော့မှ နင့်လူကြီးတော့ သွားရောဟ ဆိုသာမျိုး ဖြစ်နေပြီ။ လူတစ်ယောက်ကို ကိုယ်သုံးရတော့ ငါ့လူကြီးလုပ်ပြီး၊ သုံးမရ တော့မှ မင်းလူဆိုသာမျိုး မလုပ်ကြနဲ့။”

အခုတော့ ကိုရင်ဒိုးတစ်ယောက် ညောင်ပင်ကြီးအောက်ဆီကို ထန်းရည်မူးပြီး မလာနိုင်တော့။ အရီးလှရှင် တစ်ယောက်ကော ဘယ်သူနှင့် နေပါလိမ့်။ အရီးကို ကျွန်မ သွားတွေ့ရဦးမည်။ ကိုရင်ဒိုးအကြောင်း ကျွန်မ တွေးတောနေစဉ်အတွင်း ညောင်ပင်ကြီးပေါ်သို့ ငှက်ကလေးတွေ အိပ်တန်းတက်ချိန်တန်၍ ပြန်လာကြရော့ ထင့်။ စိုးစိုးစီစီ ငှက်မြည်သံတွေ ညံလာသည်။ ညောင်ပင်ကြီးပေါ်သို့ ကျွန်မ မော့ကြည့်လိုက်တော့ ငှက်ကလေးတွေ အုပ်လိုက်စုလိုက် တွေ့ရ၏။ သို့သော်

ကျွန်မတို့ငယ်ငယ်တုန်းကလောက်တော့ မများလှပါ။ ညောင်တစ်ခြမ်းပဲမှာ
ငှက်ကလေးတွေ အသိုက်အဖွဲ့ လျော့ကြပြီထင်ပါရဲ့။

“သစ်တစ်ပင်ကောင်းရင် ငှက်တစ်သောင်း နားနိုင်သယ်ဆိုသာ ဒါမျိုးကို
ပြောသာပေါ့ ငါ့မြေးတို့ရဲ့ ... ကိုယ်က သစ်ပင်ကြီးလိုဖြစ်အောင် ကြိုးစားရင်
ငှက်တွေက အလိုလို လာနားမှာပဲ ... ကိုယ့်ဆီကိုလာပြီး အရိပ်ခိုကြမှာပဲ။ နောင်
အဘမရှိတော့ရင် ဟောသည်ညောင်ပင်ကြီးကို အတုယူဖို့ အဘပြောခဲ့သယ့်စကား
မမေ့ကြနဲ့ကွယ်”

မိုးကြိုးတစ်ခြမ်းပစ်ခံရကာ ဝေဝေဆာဆာမရှိတော့သော ညောင်ပင်ကြီးပေါ်
မှာတော့ အဘပြောခဲ့သလို ငှက်တစ်သောင်း မခိုနားနိုင်တော့ပြီ။ ကျွန်မကိုယ်တိုင်
ကတော့ အရိပ်ဆာယာကြီးသော သစ်ပင်ကြီးတစ်ပင်လိုဖြစ်အောင် ကြိုးစားရ
ပါဦးမည်။ ကျွန်မမျက်စိရှေ့တည့်တည့်မှာတော့ ရေတိုက်စားခံထားရသော ကမ်းပါး
ပဲ့ကြီးကို မြင်တွေ့နေရသည်။ ကမ်းပါးပဲ့ကြီးထိပ်မှ ဥနှံပင်အိုကြီးကိုမြင်တော့
ကျွန်မတို့ဘလေး ဘိုးရင်ကို သတိရလိုက်မိပြန်သည်။ သည်နေရာက ဟိုတုန်း
တစ်ချိန်က ဘိုးရင်၏ ဝိုင်းယာဟောင်းကြီးပဲဖြစ်၏။ ဘိုးရင်၏ ဝိုင်းယာမှ
တောင်ဘက်သို့ဆက်၍ အိမ်ခြေယာခြေတွေ တသီတသန်းကြီး ရှိခဲ့ဖူးသည်။
ဘိုးရင်၏ခြံကြီးကတော့ ကျယ်လည်းကျယ်၊ သစ်ပင်ပန်းပင်တွေကလည်း စုံသည်။
သရက်ပင်၊ ပိန္နဲပင်၊ ဥသျှစ်ပင်၊ ငှက်ပျောပင်တွေကအစ မာလကာပင်၊ ဆီးပင်၊
ဩဇာသီးပင်ကြီးတွေအလယ် နှင်းဆီပင်၊ ဇီဇဝါပင်၊ တတိုင်းမွှေးပင်များအဆုံး
မြိုင်၍ ကြိုင်၍ လှိုင်၍နေခဲ့ဖူးပါ၏။ အထူးသဖြင့် ခြံထောင့်တွင် ပေါက်နေသော
မန်ကျည်းပင်ကြီးကို ကျွန်မတို့တစ်တွေ စိတ်ဝင်တစား ရှိခဲ့ရပုံများ။
သည်မန်ကျည်းပင်ကြီးက ကျွန်မတို့ရွာ၏ တစ်ပင်တည်းသော မန်ကျည်းချိုပင်။
အနှစ်ထူထူ ကြက်ဆူသီးကြီးတွေ တွဲရဲ့နှင့် လက်တစ်ကမ်းရှိနေသော မန်ကျည်းချို
ပင်ကြီးသည် ကျွန်မတို့ကလေးများ၏ ပစ်မှတ်ပဲဖြစ်၏။

ထိရောက်မည်မဟုတ်။ ရေနွေးကပူ၊ စကားကပြောမရ၊ တခြား ဘာမှလုပ်မရသဖြင့် ခရီးဖင့်နွဲ့လှချည့်ဟု ဆိုခြင်းဖြစ်၏။ အဓိပ္ပာယ်နောက်ဆက်များသည် ကျယ်ဝန်း လှပေစွ။

“ကိုင်း ကိုကြီးပိုက် မြင်ရရင်ကျေနပ်တော့၊ ကျုပ်တို့သားအမိ ရွာထဲ လည်နှုတ်ဆက်လိုက်ဦးမယ်။ အမျိုးတွေဘက်လှည့်မှ ကောင်းမှာလေ”

“အေး အေး ဆက်ကြ ဆက်ကြ ဆွေမျိုးဆိုသာ တွေ့ရဆုံရသယ်ဟဲ့၊ ဆွေမျိုးပေါသယ့်ဂုဏ်က နည်းသာမှမဟုတ်ဘဲကပဲ။ အပြန်မှ ထမင်းစားကြ”

ကျွန်မတို့သည် စားကြူးရွာကို ခရီးဆက်ရဦးမည်မို့ တစ်အိမ်လျှင် ခဏစီသာ နှုတ်ဆက်ရ၏။ ဘကြီးစံပွင့်တို့အိမ် ရောက်သောအခါ လူတွေ တအုံတခဲကြီး တွေ့ရပါသည်။ သားသမီး မြေးမြစ်တွေ တစ်လှေကြီးနှင့် ဖြစ်သော်လည်း ကျွန်မတို့ ရောက်သွားသောအခါ ဘကြီးစံပွင့်က ငိုလေသည်။ အိပ်ရာပေါ်တွင် တုံးလုံးလှဲကာ ခြေထောက်ကြီးတစ်ဘက်က ယောင်ကိုင်းလို့နေသည်။ ဘကြီးစံပွင့်၏ ခုတင် ကလေးမှာ ဆေးမြစ်စုံနဲ့များ လှိုင်နေတော့၏။

“အိမ်ပေါ်လှေကားက ချော်ကျက်တည်းက ငါ့ဘဝ ဆုံးပြီလို့ တွက်ပြီးသားပါ ဟာ၊ သည်ပုံစံကြီးနဲ့တော့ ငါ အသက်မရှည်ချင်ပေါင် ငါ့နှမရာ၊ ညတာရှည်တော့ အိပ်မက်များလှသယ်”

ကျွန်မတို့က ဆေးဖိုးဝါးခ ကုသိုလ်ယူရင်း ကန်တော့သောအခါ ဘကြီးစံပွင့် က ဆုတွေပေးနေလိုက်သည်မှာ တစ်သီကြီး။ ဒေါ်ကြီးကောက်က ကျွန်မတို့စားဖို့ ပဲငါးပိတွေတွေပေးသည်။ ဘကြီးပေါက်တို့အိမ်ရောက်တော့ ကြီးတော်ကြီးက တလင်းပြင်တွင် မီးတွေမွှေးကာ သံဒယ်ပိုင်းကြီးနှင့် မုန့်လက်ကောက်တွေ ကြော်ကျွေးသည်။ ဘကြီးပေါက်သည် ကျွန်မတို့ ဖောင်ဆွဲမောင်တော်တွင်

ဘိုးရင်က အလွန်နှမြောတတ်သူဖြစ်သည်။ လူမပြောနှင့် ကျေးစာ ငှက်စာ ဆော်မည်စိုးသဖြင့် နေ့ရောညပါ လောက်လေးဂွတစ်လက်နှင့် ခြံစည်းရိုးတွေကို ရမ်းသမ်းပစ်ခတ်နေတတ်ပါသည်။ ကျွန်မတို့တစ်တွေကလည်း လေခြေ၊ ငှက်ခြေ အသီးများကို ဘိုးရင်အလစ်တွင် ခြံစည်းရိုးဖြိုဝင်ကာ ခိုးကောက်ကြပါသည်။ တခါတလေတွင် တမင်ပင် အသီးများ ဝင်ဆွတ်ကာ တပျော်တပါး စားကြ၏။ တခြားခြံများက သစ်သီးများထက် ဘိုးရင်ခြံက သစ်သီးများက ပို၍ချိုသည်။ စားကောင်းသည်ဟု ကျွန်မတို့က အထင်ရောက်ကြလို့ပဲဖြစ်သည်။ ဒါသည်လည်းပဲ ကျွန်မတို့အတွက် သည်းထိတ်ရင်ဖို ကစားနည်းတစ်မျိုးပဲ ဖြစ်သည်မဟုတ်လား။

“ဖိုးထောင် နင် ဘိုးရင်ခြံထဲဝင်ပြီး မန်ကျည်းသီးဆွတ်ရဲလား”

“အံ့မာ ... ဘာလို့မဆွတ်ရဲရမှာတုံးဟ ... ဆွတ်ရဲသာပေါ့”

ဖိုးထောင်ကို ကျွန်မတို့ နှစ်ခါမမြောက်လိုက်ရပါ။ ဝတ်ထားသော ပုဆိုးကို ပခုံးတွင် စလွယ်သိုင်းတဲ့ပြီး ဖိုးထောင်က ဘိုးရင်ကို အရင်ချောင်းသည်။ ကျွန်မတို့ တစ်တွေ ဘိုးရင်၏ချောင်းဟန်သံ၊ လောက်လေးဂွသံတို့ကို နာရီဝက်လောက် စနည်းနာလိုက်ရပါသည်။ ခဏအတွင်းမှာပင် ဘိုးရင် အိပ်ပျော်သွားပြီဆိုတာ ကျွန်မတို့ သိလိုက်ကြပြီ။ ဖိုးထောင်က တရုတ်မန်ကျည်းဆူးစည်းရိုး ခွေးတိုးပေါက် ကို ဖြူ၍ ဘိုးရင်ဝိုင်းထဲသို့ လေးဘက်တွားကာ ဝင်သွားသည်။ နေ့ခင်းဘက်တွင် ဘိုးရင်မှလွဲ၍ ကျန်သူများ တောအလုပ်ဆင်းကြသဖြင့် ကျွန်မတို့အတွက် ဟန်ကျလို့နေသည်။ ဖိုးထောင်တစ်ယောက် မန်ကျည်းပင်တက်နေစဉ် တစ်ချိန်လုံး ကျွန်မတို့အဖွဲ့က စည်းရိုးအပြင်ဘက်မှာ ငြိမ်ငြိမ်ကလေး ကင်းပုန်းဝပ်ရသည်။ မန်ကျည်းပင်ခွဆုံမှာ ဖိုးထောင်တစ်ယောက် အထိုင်ကျသွားတော့ ကျွန်မတို့က ဝါးညှပ်(ဝါးတံချူ)ကို လှမ်းထိုးပေးလိုက်သည်။ ဝါးညှပ်ဆိုသည်မှာ ဝါးလုံး ရှည်ရှည်တစ်ချောင်းကို ထိပ်မှခွဲကာ သစ်ကိုင်းခြောက်ဖြင့် ထိုး၍ အာဖြူထားခြင်း သာဖြစ်၏။ မန်ကျည်းသီးခိုင်၏ အရင်းကို ဝါးညှပ်ထဲဝင်အောင်ထိုး၍ ဝါးလုံးကို

လှည့်လှည့်လိုက်ပြီး ခူးရသည်။ ‘မန်ကျည်းတစ်ညှိုး တမာထမ်းပိုး’ ဆိုသည့်အတိုင်း လက်သန်းလုံးလောက် ကိုင်းကလေးသည်ပင် ကျိုးရန် ခက်လှပါတ်ခြင်း။ ရိုက်ချလိုက်လည်းမဖြစ်။ ဘိုးရင်က အအိပ်ဆတ်သည်။ လောက်စာလုံးတွေ ရောက်လာလိမ့်မည်။

ဖိုးထောင်က ဝါးကိုလိမ်မရလေ ကျွန်မတို့က ခုန်ဆွခုန်ဆွ ဖြစ်ရလေပင်။ လိမ်ရင်းလိမ်ရင်းဖြင့် အမျှင်အစမကျန် ပြတ်သွားလေမှ ဖိုးထောင်က မန်ကျည်းခိုင်ကို အောက်မကျစေဘဲ ကျွန်မတို့ရှိရာသို့ ဝါးလုံးကို ထိုးပေးလိုက်သည်။ ဝါးလုံးဖျားက မန်ကျည်းခိုင်ကို ဆတ်ခနဲ ဖြုတ်ယူပြီးလျှင် ဖိုးထောင်က ဝါးလုံးကိုပြန်ရုပ်ပြီး နောက်တစ်ခိုင်ထပ်ချုပ်ပြန်သည်။ သည်လိုနှင့် မန်ကျည်းနှစ်ခိုင် သုံးခိုင် လေးငါးခိုင်။ အသံတိတ် လှုပ်ရှားနေသော ကျွန်မတို့ကလေးတစ်စု၏ စွန့်စားခန်းကို ဘိုးရင်ကြီးမသိလေစွဟု ရင်ထဲကလည်း ကြိတ်၍ ပျော်နေကြသည်။

“အံ့မယ်လေးဗျ”

ဆယ်တောင်အမြင့်လောက်ရှိ မန်ကျည်းပင်ခွကြားမှ ဖိုးထောင် ပြုတ်ကျလာသည်။ ဖိုးထောင်၏ကိုယ်ပေါ်သို့ ပျားတွေ တဝီဝီယုံတက်လာကြသည်။ ဖိုးထောင် ခူးသော မန်ကျည်းကိုင်းအခြေ၌ စွဲနေသော ပျားအုံကြီးသည် မန်ကျည်းကိုင်း လှုပ်သဖြင့် ပျားကောင်များ လှုပ်ရှားလာကြခြင်းပင်ဖြစ်၏။ ပြုတ်ကျသွားရာတွင် ခွေခွေကလေး လဲကျရင်း ပျားတွေကို လက်ဖြင့် ပုတ်ထုတ်ရင်းဖြင့် ဖိုးထောင် မအော်ရဲပါ။ ကျွန်မတို့လည်း မအော်ရဲ။ ဘိုးရင်၏ လောက်စာလုံးကတော့ ခြစည်းရိုးကို ခိုင်းခနဲ လာမှန်သည်။ လောက်စာလုံးတွေ တစ်လုံးပြီးတစ်လုံး ကျွန်မတို့ဆီ ရောက်လာတော့၏။ ကျွန်မတို့လည်း ထွက်ပြေးရကောင်းနိုးနိုး၊ ဖိုးထောင်ကို ဝင်ဆွဲရကောင်းနိုးနိုးဖြင့် ကြောင်အမ်းအမ်းဖြစ်နေကြသည်။ ပျားနှင့် လောက်စာလုံးကို ကျွန်မတို့ မယှဉ်သာပါ။ ကျွန်မတို့ ထွက်ပြေးကြဘဲ ဖိုးထောင်အလာကို စောင့်ကြရသည်။

“ဝိုး”

“အ”

လောက်စာလုံးတစ်လုံးက ကျွန်မ၏ညှိသကျည်းကို ဝင်မှန်သည်။ နာလိုက်သည့်ဖြစ်ချင်း။ ဖင်ထိုင်ချလိုက်ကာ ခြေထောက်ကို လက်ဖြင့်အုပ်၍ ကျွန်မအော်ငိုခဲ့မိပါသည်။

“အဘရေ အဘ အီး ပီး ပီး”

ဘိုးရင်နှင့် ကျွန်မတို့ကလေးများ ဝရန်းသုန်းကား ဆူညံနေတော့သည်။ အဘဆီ သတင်းရောက်သွားပုံရပါသည်။ တောင်ဝှေးထောက်ကာ အဘရောက်လာသည်။ မျက်စိမျက်နှာများပင် ပျက်လို့။

“ဘာဖြစ်သတုံး ငါ့မြေး”

အဘရောက်လာသောအခါ ကျွန်မမှာ ပို၍ပင် ငိုမိ၏။ လက်နှစ်ဘက်ဖြင့် ခြေထောက်ကိုအုပ်ကာ ဆတ်ဆတ်လူးပြရင်း အခေါင်ခြစ်ကာ အားကုန်အော်ငိုနေသော ကျွန်မ၏အဖြစ်ကို ကြည့်ရင်း အဘက တောက်တစ်ချက် ပြင်းပြင်းထန်ထန်ခေါက်သည်။ တကယ်တော့ ကျွန်မ၏ ညှိသကျည်းတွင် ဒဏ်ရာဒဏ်ချက် မရှိပါ။ ရွဲ့လောက်စာလုံးမာမာ၊ ပြင်းထန်သောအရှိန်၊ ကျွန်မ၏ ညှိသကျည်းရိုးတို့ ထိခိုက်မိကြပြီး အသည်းခိုက်အောင် နာကျင်မိတာကတော့ အမှန်ပဲဖြစ်၏။ အဘ၏အသံများပင် တုန်နေရှာသည်။ ဘလေးဘိုးရင်ကို ကြိမ်းတော့သည်။

“တောက် ... ဘရင်ရာ မင်း လုပ်မှလုပ်ရက်ပလေသယ်ကွာ ... တစ်ခါတစ်လေ ရွာလာရှာသယ့် ကိုယ့်မြေးကိုယ့်သားကို မန်ကျည်းသီးလေး

တစ်တောင့်တောင် မင်း မသထာနိုင်တော့ဘူးလား ... မန်ကျည်းပင်တစ်ပင်နဲ့ သံသရာလည်ချင်သေးသလား ဘရင်ရာ”

ဘိုးရင်၏လက်မှာ လောက်လေးခွတန်းလန်းကြီးကိုလျက်နှင့် ဘာလုပ်ရမှန်း မသိ ဖြစ်နေသည်။ ကျွန်မကိုမှ ရွေးပြီး လောက်စာမှန်သွားသည့်အတွက်လည်း အတော်ကြီး စိတ်မကောင်းဖြစ်နေပုံရသည်။ ရွာအမှတ်တံဆိပ်ဖြစ်သော အဘကို လည်း ရှက်ရွံ့အားနာ ဖြစ်နေရှာသည်။

“အစ်ကိုလေးရာ ... ငါ့ကို ပေးချင်သယံ့သစ္စာပေးပါ ... မင့်မြေးပါမှန်းလည်း မသိပါဘူးကွာ ... ငါ့ဆီလာတောင်း ငါပေးမှာပေါ့ ကျွေးမှာပေါ့ ... ငါက ရွာက ကလေးတွေ အောက်မေ့လို့ပါ”

အဘကတော့ ဘာမျှမပြောဘဲ ကျွန်မကို ပွေ့၍ ချာခနဲ လှည့်ပြန်ခဲ့ကြသည်။ မမထိုက်က သရင်းကြီးမြစ်၊ တောရှောက်မြစ် စသည်တို့ကို ဆားဖြင့် ရောသွေးကာ လူးပေးသည်။

“မိထိုက် ဆေးသွေးသာ ကြမ်းနဲ့လိုက်သွေးရသယ် ... ကြမ်းကန့်လန့် မသွေးရဘူး ... အစွမ်းမထက်ဘူး ... သည်ဘက်ကနေ ဟိုဘက်လှည့်သွေး၊ အပေါ်ကနေ အောက်ဆွဲချ၊ အထက်မလှန်နဲ့။”

ကျွန်မမှာ ကိုယ့်ဒဏ်ရာထက် အဘ၏ ဆေးသွေးနည်းစနစ်ကို ပိုပြီး အမှတ်အစွဲ ထားလိုက်မိပါသည်။ အဘတို့တစ်တွေကတော့ ရှေးထုံးမပယ်ကြသည့် လူမျိုးများ ဖြစ်ကြ၏။ ယခု အချိန်တွင် ကျွန်မ သနပ်ခါးသွေးတိုင်း ကြမ်းပြင်နှင့် အလိုက်သင့်သွေးကာ အမေကြီးသင်ပေးခဲ့သည့်အတိုင်း နားရွက်နှစ်ဘက်နှင့် လည်ပင်းတို့ကို အရင်လူး။ ပြီးမှ နဖူးကို တစ်ချက်တို့ကာ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ၊ ညာဘက်ပါးကို တို့ကာ ဓမ္မံသရဏံဂစ္ဆာမိ၊ ဘယ်ဘက်ပါးကို တို့ကာ

သံသယရဏံဂစ္ဆာမိဟု ရွတ်ဆိုသည့် အလေ့အကျင့် အရိုးစွဲခဲ့ရသည် မဟုတ်လား။ ကျေးလက်နေ မြန်မာကြီးများ၏ ရှေးရိုးဆန်သော အယူအစွဲများက တချို့ကိစ္စများ တွင် ချစ်စရာ လေးစားစရာပင် ကောင်းနေသေးတော့၏။ သနပ်ခါး လူးရင်းဖြင့် သရဏဂုံ တည်ဆောက်ကြသူတွေ။

“ဆေးလိမ်းသယံဟာ ... အပေါ်ကနေ အောက်ကို သပ်ချရသယံ ... သာမု ဒဏ်က ခြေဖျားကနေ ထွက်သွားမှာပေါ့ ... အောက်ကနေ အပေါ်ကို ပင့်လိမ်းတော့ ဒဏ်က ကိုယ်ထဲ ပြန်သွင်းသလိုဖြစ်ပြီး တော်တော်နဲ့ မပျောက်ဘူး။”

အဘ၏ကုထုံး ကောင်း၍လားမသိ။ တစ်ပတ်လောက်နေတော့ ကျွန်မ ဒဏ်ကြေသွားပါတော့သည်။ ညောင်ပင်အောက်တွင် ထုပ်ဆီးတိုးတမ်းပင် ကစားနိုင်နေပြီ။ သို့သော် အဘ၏ ရင်တွင်းအကြိတ်အခဲကား မပျောက်ပါ။ ကျွန်မ မြို့ပြန်သွားသည့်တိုင် သူ့ညီ ဘိုးရင်ကို စကားမပြောဘဲ နေလိုက်သည်မှာ ဥပုသ်ကျောင်းတွင် မျက်နှာချင်းဆိုင်တွေ့တာကိုပင် မျက်နှာလွဲပစ်သည်ဟု ဆို၏။ အခုတော့ ဘိုးရင်ရော အဘရော မရှိကြတော့ပါ။ သည့်ထက်ပိုပြီး လွမ်းစရာ ကောင်းသည်မှာ ကျွန်မတို့တစ်တွေ စိတ်ဝင်တစားရှိခဲ့ကြရသော ဘိုးရင်ခြံကြီး ပျောက်ကွယ်သွားခြင်းပဲ ဖြစ်၏။

ဘိုးရင်ဆုံးတော့ သားသမီး ကျောထောက်နောက်ခံ မရှိသဖြင့် တူဖြစ်သူ ကိုဥသြက အမွေဆက်ခံခဲ့သည်။ သို့သော် ကိုဥသြလက်ထက်တွင် တစ်နှစ်လားပဲ အသီးစားလိုက်ရသည်။ တစ်နှစ်ပြီးတစ်နှစ် ရေတိုက်စားသဖြင့် ကမ်းပါးပဲ့လိုက်ရာ (ဘိုးရင်ရှိစဉ်ကတည်းက ခြံတစ်ခြမ်း ပဲ့ပါသွားပြီ ဖြစ်သည်) သစ်ပင်ကြီးတွေ ပါကုန်တော့၏။ ဒါကိုပင် ကျွန်မတို့ရွာက ပြောစမှတ်ပြုကြသေးသည်။ မန်ကျည်း လည်းပျောက်၊ ပျားလည်းပျောက်။ အောက်မေ့စရာတွေသာ ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။

“ဘိုးရင်တို့များ နှမြောချက်ကတော့ သေတဲ့နောက်တောင် ဘယ်သူမှ မသထားဘူး။ အကုန်ဖွဲ့ယူသွားသာပဲ။ ငြေတို့များ ဘုရားစူးလွတ်ရုံကလေး ကျွေးခဲ့သာ”

ကျွန်မသည် ဘာမှမရှိတော့သော ကမ်းပါးပဲ့ကြီးကို ငေးကြည့်ရင်းဖြင့် တစ်ချိန်က မြိုင်ခဲ့ ကြိုင်ခဲ့ လှိုင်ခဲ့သော ခြံကြီးကို ရုပ်လုံးဖော်ကြည့်နေမိသည်။ တစ်ဆက်တည်း ဆိုသလိုပင် ဘိုးရင်ခြံထောင့်တွင် မားမားထီးတည်းကြီး ကျန်ရစ်ခဲ့သော ဥနှံပင်ကြီးအကြောင်းကို တွေးနေမိသည်။ ဥနှံပင်ကြီးက ဘိုးရင်၏ နယ်နိမိတ်သတ်မှတ်ရာ ခြံစည်းရိုးတိုင်ဖြစ်သည်။ ခြံအပြင်ဘက်သို့ ထွက်နေသော ဥနှံပင်စည်ကြီးတွင် နတ်စင်ကလေးတစ်စင်းရှိသည်။ ကျွန်းသားဖြင့်ဆောက်ထား သော နတ်စင်ကလေးမှာ ရေနံချေးတွေ ဝနေသဖြင့် မည်းမည်းနက်နက် ခိုင်ခိုင်ခံ့ခံ့ ရှိလှသည်။ သည်နတ်ကွန်းကို ကျွန်မတို့တစ်ရွာလုံးက အမေပုနတ်ကွန်းဟု ခေါ်ကြ သည်။ အမေပုနတ်၏ ရာဇဝင်ကို ကျွန်မ ခြေရာခံလိုက်ကြည့်ခဲ့ဖူးသည်။ သို့သော် အမေပု၏ ဇာတ်ကြောင်းကို ခြေခြေမြစ်မြစ် သိသူမရှိ။

“ငတို့ကလေးတုန်းကတည်းက ရှိသယ့်နတ်စင်ပဲအေ့ ... အမေပုဇာတိတော့ တို့လည်း ဆိုနိုင်ဘူး ... ဒါပေသိ ငတို့အမေပြောသွားဖူးသာကတော့ နတ်စင် ကလေး မြစ်ထဲမျောလာတာတဲ့ ... မျောလာပြီး ငတို့ရွာကမ်းပါးထိပ် တွယ်နေ လိုက်သာ ဝါးလုံးနဲ့ ထိုးထုတ်လို့ မရဘူးတဲ့ ပြန်ရောက်လာတာပဲတဲ့ ... သာနဲ့ လူကြီးတွေက ဥနှံပင်မှာ နတ်ကွန်းကလေးလုပ် ကိုးကွယ်ထားလိုက်ကြတာတဲ့ ... ဘကြီးဘိုကိုတော့ ခဏခဏ အိပ်မက်ပေးသတဲ့ ... သူက အမေပုဖြစ်သယ့် အကြောင်း ... ရွာကို မ ဖို့ စ ဖို့ ရောက်လာသယ့် အကြောင်း ... အင်း ... ပြောလို့ သာပြောရ အမေပုရောက်လာမှ ငတို့ရွာ စည်ကားလာတာတော့ အမှန်ပဲအေ့”

ကြီးတော်ပြောပြသော ဝေဝေဝါးဝါးနိုင်လှသည့် အမေပုနတ်အကြောင်း ကတော့ သည်မျှသာဖြစ်သည်။ ကျွန်မတို့ရွာ စည်ကားလာတာ အမေပုကြောင့်တဲ့

လား။ ကျွန်မကတော့ တစ်လောကဖတ်လိုက်ရသည့် သတင်းထဲတွင် ကမ္ဘာ့လူဦးရေ သန်းပေါင်း တစ်သောင်း ဖြစ်လာပြီဆိုခြင်းကို ဖျတ်ခနဲ တွေးလိုက်မိသည်။ လူဦးရေနှင့် ယဉ်ကျေးမှုတွေ မည်သို့ပင် ခြားနားစေ ကျွန်မတို့ရွာကတော့ အမေပုကို ရိုသေသည်။ ယုံကြည်သည်။ ကိုးကွယ်ကြသည်။ နတ်ကွန်းကလေး ထဲတွင် အမြဲတမ်း ပန်းအိုးကလေးတွေ ဝေဝေဆာဆာ ရှိနေတတ်တာကိုလည်း မျက်စိထဲ မြင်ယောင်လာမိသည်။ အခုတော့ ဥနုပင်ကြီး ကိုယ်တိုင်သည်ပင် ကမ်းပါးပဲ့ကို ကျားကန်ကာ ကုတ်ကုတ်ကတ်ကတ် ရှင်သန်နေရသည်။ အမေပု နတ်ကွန်းကတော့ ရွာအရှေ့ကို နေရာပြောင်းရွှေ့သွားခဲ့ပြီ။ နတ်စင်လေး မခိုင်တခိုင် လေတိုးလို့ မယိုင်နိုင်တော့။ ရွာနှင့်နတ် အကြောင်းမျှကြပြီ။

“ရှာလိုက်ရသာအေ တကတည်း ဟိုမှာ မကြီးချစ်က ထမင်းစား စောင့်နေသယ်”

ချေးတွေသံတွေဖြင့် မမထိုက် ရောက်လာမှပင် ညောင်မြစ်ကြီးပေါ်က ကျွန်မ ထဖြစ်ခဲ့သည်။ မြစ်ပြင်ကြီးကတော့ ခဲသားရောင် တလက်လက်။ အနောက်ဘက် ရွာတန်းရှည်များပေါ်တွင် လိမ္မော်ရောင် နေလုံးကြီးက ရေငွေ့သက်တန်းများနှင့် အပြိုင် လှရက်နိုင်လွန်းလှသည်ကော။ ရွာရိပ်ဝန်းကျင်ကား မြစ်ဆိပ်မှာ မှိုအိတ်ဖွင့် လိုက်သလို အာရုံဟောင်းတွေ လွင့်မျောနေသည်။

(၁၇)

‘အပျိုချောတွေ ပေါတဲ့ဝိုင်း’ ဟု တစ်ချိန်က တင်စားခေါ်ဝေါ်ခဲ့ကြသည့် ‘မကြီးချစ်’(ချစ်ချစ်)တို့ ဝိုင်းကလေးကတော့ ဟိုတုန်းကလိုပင် ရှင်းသန့်နေဆဲ၊ ပန်းအလှပင်တွေ ဖူးပွင့်နေဆဲဖြစ်သည်။ ကျယ်ဝန်းသောခြံကြီးထဲတွင် မည်းမည်း ထီးတည်းကြီး ဆောက်ထားသော နှစ်ဆောင်ပြိုင်အိမ်ကြီးထဲမှာ ဟိုတုန်းကလို အပျိုချောတွေ ရှိမှရှိသေးပါစ။ အိမ်ကြီးအိုအိုကတော့ တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက်လို့ နေသည်။ အိမ်အဝင် ခြံတံခါးပေါ်မှာ ခုံးကလေးလုပ်၍ တင်ထားသော ‘မလေးဆတ်ဆတ်တုန်’ ပန်းခရမ်းပွင့်ကလေးတွေကတော့ ဟိုတုန်းကလိုပဲ ဝေဝေစီစီ ပွင့်နေသည်။

“ချစ်ချစ်ရေ ... ဟေး ချစ်ချစ်”

အမေက လှမ်းအသံပြုလိုက်တော့ အိမ်ကြီးထဲမှ မကြီးချစ် ပြေးထွက်လာသည်။ မပိန်မဝ ကိုယ်နေဟန်ထား ဟိုတုန်းကလို လှပနေဆဲ မကြီးချစ်ကို မြင်လိုက်ရတော့ ကျွန်မအစ်မတွေကို တသီတတန်းကြီး သတိရလိုက်မိပါသည်။ မကြီးချစ်တို့ အမေကြီးပန်းဥသည် အဖေအစ်မ တစ်ဝမ်းကွဲဖြစ်သည်။ မပန်းဥနှင့် မပန်းနု ညီအစ်မနှစ်ယောက်စလုံး ရွာကျက်သရေ ရွာကွမ်းတောင်ကိုင် အပျိုချောများ ဖြစ်ခဲ့ဖူးကြောင်း အမေက ပြောဖူးပါသည်။

“ငတို့ရွာမယ် မပန်းဥတို့ မပန်းနုတို့တုန်းက သိပ်တာစားသာအေး။ ဆမိတ်ခုံ သူကြီး ကိုဖေတုတ်ဆီ လာလာနေသယုံ မြင်းခြံမြို့ပိုင်ကလေးဆိုရင် ဆမိတ်ခုံဈေးထဲ မပန်းဥ ဈေးလိုက်ဝယ်သာတွေ့သွားလို့ ကြိုက်လိုက်စမ်းဆိုသာများ တစ်ပိုင်းကို သေလို့ပေါ့။ ဒါပေသိ မပန်းဥတို့အဖေ ညည်းတို့အဘဦးမျှင်က ကိုယ့်တောသူ တောင်သားမဟုတ် ဘာမဟုတ် ဗျူလိုကလက်နဲ့တော့ ငါ့သမီး မပေးစားနိုင်ဘူး ဆိုပြီး သရက်ကန်ရွာက မြေသူဌေး ကိုကျောစီကြီးနဲ့ ပေးစားလိုက်သာလေ ... သည်တုန်းက ငတို့ရွာတွေက ဘာဂုဏ်ညာဂုဏ်တွေမမက်ဘူး။ မြေမက်ကြသာရယ်။ မြေရှိရင် ဂုဏ်ရှိသယ် အောက်မေ့ကြသာကောအေး”

ဘကြီးကျောစီနှင့် အကြောင်းပါပြီးနောက် လေးငါးနှစ်အထိ ကြီးပန်းဥတို့မှာ သားသမီး မပေါ်ပေါက်ခဲ့ကြပါ။ သည်တော့ ညီမနှင့်အတူ အပျိုရိုက်ပေါက်နေဆဲ ကြီးပန်းဥကို ဘကြီးကျောစီက အလွန်သဝန်ကြောင်ခဲ့သည်ဟု ဆိုပါသည်။

“ငတို့ရွာထဲ ဂျပန်တွေ ဝင်လာရင် ကိုကျောစီက သူ့ မယား ဖွက်ရသာအမေ ... ဂျပန်တွေက မိန်းကလေးတွေကို စော်ကားမော်ကားလုပ်သယ်လို့ ကြားဖူးသာကိုး ... ဒါပေသိ ငတို့ရွာတော့ ဘယ်မိန်းကလေးမှ ဂျပန်စော်ကားသွားသံ မကြားဖူးပါဘူး။ ငါဖြင့် ဂျပန် ဂျပန်နဲ့ မမြင်ဖူးလို့ဆိုပြီး မြင်ဖူးအောင်လို့ တမင်ကို စည်းကြား ဆူးဖြဲခွဲကြည့်သာပဲ။ ဖိနပ်ကြီးတွေ တစ်တောင်လောက်ဟာကြီးတွေ မှတ်မိလိုက်ရဲ့။ ဂျပန်စစ်သားဆိုတော့ စုတ်တီးစုတ်ဖတ်ပါအေ”

အမေကတော့ ငယ်စဉ်က သူ့ အတွေ့အကြုံတွေကို စကားစပ်မိတိုင်း ကျွန်မကို ပြောပြလေ့ရှိတတ်သည်။ ကျွန်မ မသိမမီလိုက်သော ရွာကြောင်း ရပ်ကြောင်းတွေကို အမေဆီမှ ကြားရဖန်များသဖြင့် ကျွန်မကိုယ်တိုင်ပင် ကြုံတွေ့ခဲ့ရသလို အလွတ်ရ နေခဲ့သည်။ ဘကြီးကျောစီကိုရော၊ ကျွန်မဒေါ်ကြီးနှစ်ယောက်ကိုရော ကျွန်မ မိလိုက်ပါသေးသည်။ နှုတ်ခမ်းမွေးသဲ့သဲ့နှင့် မျက်မှောင်ကြီး ကြုတ်ထားတတ်သော ဘကြီးကျောစီကို ကျွန်မ သိပ်မချစ်ပါ။ ကျွန်မရွာပြန်တိုင်း ဒေါ်ကြီးတို့က အိမ်သို့ ခေါ်ကာ ကျွေးတတ်မွေးတတ် မုန့်ဖိုးပေးတတ်ကြပါသည်။ ကြီးပန်းဥ၏ သမီးများ ဖြစ်ကြသော မကြီးချစ် (ချစ်ချစ်)၊ မမသစ် (သစ်သစ်) နှင့် အငယ်ဆုံးသမီး အနှစ်တို့ကိုတော့ ကျွန်မ အလွန်ခင်သည်။ ကြီးပန်းနု၏ သမီးနှစ်ယောက်နှင့်လည်း ကျွန်မက အလွမ်းသင့်သည်။ မမမွေး (မွေးမွေး) နှင့် မမထွေး (ထွေးထွေး) တို့တစ်တွေကလည်း သည်အိမ်ကြီးထဲမှာ အတူနေကြသူများ ဖြစ်၏။

“မကြီးချစ်တစ်ယောက်တည်းလား”

တိတ်ဆိတ်လွန်းသော အိမ်ကြီးထဲကို ပတ်ကြည့်ရင်း ကျွန်မကမေးတော့ မကြီးချစ်မျက်နှာ ညှိုးသွားသည်။ ဟိုတုန်းက ညီအစ်မငါးယောက် တရုန်းရုန်းဖြင့် ဖြီးကြလိမ်းကြ ပြင်ကြဆင်ကြနှင့် အပျိုနဲ့သင်းနေတတ်သော အိမ်ကြီးဂေဟာမှာ မကြီးချစ် တစ်ယောက်တည်း ရှိတော့သည်ထင်၏။ ရေခပ်ဆင်းရာ၊ တောထဲ မြေပဲနုတ်ရာမှာတောင် ညီအစ်မတစ်တွေ တစ်အုပ်ကြီး သွားတတ် လာတတ် ကြသည်မို့ နောက်က ကာလသားတွေ သီချင်းတဟိုဟို၊ လေတချွန်ချွန်နှင့် လျှောက်ပြန်သံပေး ရှိခဲ့ကြသည်။

“သမီးတွေရှိပါ့၊ ငါ့ညီမရယ် ... သူတို့အိမ်ထောင်နဲ့သူတို့ ဆိုတော့ ငါ့မှာ ဘာအပူအပင်မှတော့ မရှိပါဘူးဟဲ့။ မြေးတွေ ထိန်းရသာတော့ လက်မောင်းပြုတ်ကျ လှမတတ်ပဲအေ့ ”

မကြီးချစ်က ကျွန်မတို့သားအမိကို စကားပြောရင်းက ထမင်းပွဲပြင်နေသည်။ ကျွန်မမျက်လုံးများကတော့ အိမ်ကြီး၏အတွင်းခါးပန်းတွင် စီချိတ်ထားသော ဓာတ်ပုံကြီးတွေဆီသို့ ရောက်သွားပါသည်။ ဘကြီးကျောစီနှင့် အမေအစ်ကို ဘကြီးအောင်ကိုးတို့ သူငယ်ချင်းနှစ်ယောက်၏ ဓာတ်ပုံကို ကျွန်မ သဘောကျ နေမိ၏။ ဟိုတစ်ခေတ်က တောသားတွေဆိုသော်လည်း မြို့ရောက်တုန်းရောက်ခိုက် ဓာတ်ပုံဆိုင်မှာ ဝင်ရိုက်ခဲ့ကြပုံရသည်။ ဘန်ကောက်ပုဆိုး ကျွတ်ဆတ်မာတောင့် ခေါက်ရိုးထောင်ထောင်ကြီးတွေကို ခါးပတ်နှင့် တွဲပတ်ထားသည်။ လည်ပင်းတွင် ဖဲပွင့်ထိုးထားသော အနောက်တိုင်းစတိုင် ကော်လာထောင်အင်္ကျီတွေကို ဓာတ်ပုံဆိုင် က ကျပ်ကျပ်သတ်သတ် ဆင်ပေးထားပုံရသည်။ ကောင်းဘွိုင်ဦးထုပ်များလည်း နှစ်ယောက်သား ဆောင်းထားလိုက်ကြသေး၏။ ဓာတ်ပုံထောင့်တွင် မြင်းခြံ ဗန်စိန်ဓာတ်ပုံတိုက်ဆိုသော ရွှေရောင်စာလုံး ဖောင်းကြွကလေး ရိုက်ထားသည်။ ရှေးဓာတ်ပုံ ညိုညိုပေမယ့် ဆေးသားကောင်းလှသည်။ နောက်ပုံတွေကတော့ တစ်ချိန်က ဥဒယရွာ၏ သစ်ခက်သရဖူများ ဖြစ်ခဲ့ကြသော မကြီးချစ်၊ မမသစ်၊ မမနှစ်၊ မမမွှေး၊ မမထွေးတို့၏ အဖြူအမည်း ဓာတ်ပုံကြီးများ။

“ကိုယ်ကသာ ရမ်းပစ်လိုက် ဘယ်သူ့မှန်မှန် ဟန်သာချည်းပဲ”

ရွာကာလသားတိုင်းက သည်လိုစကားဆိုခဲ့ကြရသော ရွာအချောအလှ ပဂေးတွေကို ကျွန်မ ငေးကြည့်နေမိပါသည်။ အားလုံးထဲကနေ ထူးထူးခြားခြား ကျွန်မကို ဆွဲဆောင်နေသူကတော့ ကျွန်မချစ်သော မမသစ်ရဲ့ ဓာတ်ပုံကြီးပဲ ဖြစ်သည်။ ဆံရစ်ဝိုင်းကလေးတွင် စံပယ်ကုံးတွေ ရစ်သိုင်းထားပြီး နားနောက်မှ ပြန်၍ကော့ထားသော ဆံတောက်ဖားကလေးနှင့် သွားတက်ကလေးပေါ်အောင် ပြုံးနေသောမမသစ်။ ရင်စေ့အင်္ကျီအပွင့်ကြားကလေးပေါ်တွင် နှင်းဆီရွှေကြယ်သီး တွေ အတန်းလိုက် တွယ်လျက် ဒေါင်းဘယက်ကလေးကို ဆင်မြန်းထားသော မမသစ်။ မျက်ခုံးတုတ်တုတ်၊ မျက်လုံးဝိုင်းဝိုင်း၊ နှုတ်လုံးလုံးကလေးဖြင့်

ကွက်ကွက်ကွင်းကွင်း လှလွန်းလှသော မမသစ်။ ဓာတ်ပုံထဲကပင် ကျွန်မကို ပြုံးပြီး နှုတ်ဆက်နေသည်လား။ တွေတွေငေးငေး ဖြစ်သွားသော ကျွန်မဟန်ပန်ကြောင့် အမေကပါ ဓာတ်ပုံတွေကို မော့ကြည့်သည်။

“ဪ ... သစ်သစ်ပုံကလေးနော်”

ကျွန်မ၏အတွေးအာရုံများသည် လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း သုံးဆယ်လောက် ဆီသို့ ရောက်သွားသည်။ အဲသည်တုန်းက ကျွန်မတို့ မြင်းခြံမှာပဲ ရှိသေးသည်။ ဘကြီးကျောစီတို့က မမသစ်ကို ကျွန်မတို့နေထိုင်ရာ မြင်းခြံအိမ်သို့ လာပို့ထားကြ၏။ ကျွန်မ အလယ်တန်းကျောင်း စတက်သည့်နှစ်ဟု ထင်ပါသည်။ အစ်ကိုတွေ မောင်တွေကြား တစ်ယောက်တည်း နေရသော ကျွန်မမှာ ရွာက ကြီးတော်တွေ အစ်မတွေလာတိုင်း အလွန်ပျော်ရပါသည်။ မိန်းမဖော်ကလေးနှင့်ဆိုတော့ ကျွန်မ ရုပ်ရှင်ကြည့်ရသည်။ ပွဲလမ်းသဘင် ထွက်ခွင့်ရသည်။ သူတို့တစ်တွေ ရွာပြန်မည် ဆိုတိုင်း ကျွန်မမှာ သူတို့တောင်းတွေ ပလုံးတွေ အဝတ်အစားတွေကို ဝှက်ပြီး ထားလေ့ရှိပါသည်။ ပြန်ပြီဆိုလျှင် မျက်ရည်လည်ရွဲ့။ မမသစ်ကို ကျွန်မတို့ဆီ လာပို့ထားတုန်းက ဘာလို့လာပို့ထားမှန်း ကျွန်မမသိသော်လည်း ကျွန်မမှာ အဖော်လည်းရ၊ ညအိပ်တော့လည်း အတူတူမို့ ပျော်ရတာကိုပဲ သိသည်။ မမသစ်က ကျွန်မကို သီချင်းဆိုပြတတ်သည်။ ကျေးလက်ပုံပြင် ဇာတ်လမ်းကလေးတွေ ပြောပြ တတ်သည်။ သည်တော့ ကျွန်မနှင့် မမသစ်မှာ သံယောဇဉ်တွေ ပိုခဲ့ရပါသည်။

“သစ်သစ် တို့ဆီလာနေသာ ခုနစ်လ ရှစ်လလောက်ကြာသယ် ... ရွာပြန်ခေါ် သွားပြီး မကြာပါဘူးအေ၊ သေသယ်ကြားရသာပဲ ... ငါဖြင့် နှမော့လွန်လွန်းလို့။”

မမသစ်ဓာတ်ပုံကြီးကို အသေအချာ စိုက်ကြည့်ရင်း အမေကပြောသည်။ ရေခပ်ထွက်လာရင်း ကျွန်မတို့ကို မြင်သဖြင့် ဝင်လာသော မမတင်အေးကလည်း

မကြီးချစ်မကြားအောင် လေသံကို နှိမ့်ပြီး ကျွန်မတို့သားအမိကြား ဝင်ရပ်ရင်း ပြောပါသည်။

“သစ်သစ်တစ်ယောက်အနားမယ့် တစ်ညလုံး ကျုပ်ရှိသယ် ... ဘာစကားမှ မဆိုနိုင်ရှာပါဘူးတော် ... ဖိုးအေးနောက် လိုက်သွားတော့သာပဲ”

ကိုဖိုးအေးသည် မမသစ်၏ချစ်သူဖြစ်မှန်း နောက်တော့ ကျွန်မ သိရပါသည်။ တောင်သူကြီးသားသမီးမဟုတ်သော ကိုဖိုးအေးမှာ မမသစ်တို့အိမ်က ဆင်းတောင့် ဆင်းရဲ သူရင်းငှားတစ်ယောက်ဖြစ်လေသည်။ လုပ်တူကိုင်တူ အနေနီးသဖြင့် သမီးရည်းစားအဖြစ် ရည်ငံခဲ့ကြရာ မမသစ်တို့ဘက်က လုံးဝသဘောမတူ သောကြောင့် ခွဲလိုက်ကြခြင်းပင်။ ကိုဖိုးအေးခမျာ မမသစ်တို့ထံမှ တစ်နှစ်စာ သူရင်းငှားခ ယူထားပြီးဖြစ်သဖြင့် နှစ်ပေါက်အောင် လုပ်ပေးရမည့်တာဝန် ရှိနေသည်။ သည်တော့ မမသစ်ကို မြို့ပို့ထားလိုက်ခြင်းဖြင့် အနေဝေးစေ၏။ မမသစ်ကို တစ်နေ့တွေ့ရနိုး မျှော်ကိုးရင်းဖြင့် ဘကြီးကျောစီတို့အိမ်တွင် မျက်နှာကျိုကျို အလုပ်လုပ်ပေးရင်း ကိုဖိုးအေးအတွက် ရက်ကိုသာ လစားလာခဲ့ သည်။ မမသစ်အသံ၊ မမသစ် အရိပ်အယောင်များနှင့် အဝေးကြီး ဝေးခဲ့၊ အဆွေးကြီး ဆွေးခဲ့ရရှာသော ကိုဖိုးအေးတစ်ယောက် မမသစ်ကို ချစ်ခင်စွဲလမ်းစိတ် ဖြင့် တရှောင်ရှောင်ဖြစ်ကာ လွမ်းဖျားလွမ်းနာသင့်ပြီး အသက်ကိုပင် စွန့်ခွာသွား သည်အထိ။

အဲသည်ခေတ်၊ အဲသည်အခါတုန်းက ချစ်သူရှိရာ မြို့ကလေးသို့ ကိုဖိုးအေး လိုက်နိုင်စွမ်းမရှိသလို မိဘစကားကို မြေဝယ်မကျ ဦးထိပ်တင်လေ့ရှိကြသည့် တောသူလုံမပျိုတို့၏ လိမ္မာရေးခြားရှိမှုကပင် သူတို့နှစ်ဦး ဘဝချင်းခြားအောင် မဟာရံတံတိုင်းကြီး ကာဆီးလိုက်ခြင်းပေပဲလား။ ရွာကို ပြန်ရောက်လျှင်ရောက်ချင်း

ကိုဖိုးအေးသတင်းကို မမသစ်ကြားလိုက်ရတော့ သည်းအူပြတ်ကြွေမတတ် ခံစားလိုက်ရပုံရသည်။ ချစ်သူကို တမ်းတ၍လည်း မငိုရဲ။

“သည်တုန်းက ကျုပ်တို့တစ်ရွာလုံး ဖိုးအေးတို့ သစ်သစ်တို့ဘက်က၊ ဘိုးကျောစီကြီးကိုလည်း မုန်းချက်တော့ ... ရိုးပန်းဥကိုတော့ အပြစ်မဆိုချင်ပါဘူး မထူးရယ် ... သစ်သစ်လို မိန်းကလေးကို ဖိုးအေးလိုလူနဲ့တော့ မပေးစားချင်ဘူး ပေါ့အေ ... ဒါပေသိ အခုခေတ်တော့ သည်လို ခွဲခြားသာမျိုးတွေ ရွာမှာ မရှိကြတော့ပါဘူးဟယ် ... သူနဲ့ကိုယ်နဲ့ကြိုက် ယူလိုက်ကြသပဲ ... ဖိုးအေးတို့ သစ်သစ်တို့က ရှေ့ကနေ ပုံဆောင်သွားရှာသာကိုးတော့ ... အေးလေ အခုတော့ ငတို့ရွာမှာလည်း ဘိုးကျောစီတို့လို မြေပိုင်ကြီး ယာပိုင်ကြီး ဆိုသဟာလည်း မရှိတော့ပါဘူးအေ ... အကုန် သူလို ကိုယ်လိုချည်း ကျန်တော့သာပါဟဲ့”

ကျွန်မတို့အားလုံး အတွေးများဖြင့်ငြိမ်သက်သွားကြပါသည်။ နှစ်လရာသီတွေ ရွေ့လျားပြောင်းလဲလာခဲ့ပြီ ဖြစ်သော်လည်း ကျွန်မချစ်သော မမသစ်၏ အချစ်ဒဏ္ဍာရီကလေးကိုဖြင့် ရွာက မမေ့ပါ။ ဇာတ်ဆန်လွန်းလှချည်ဟု ဆိုရမလောက် သည်အိမ်ကြီးထဲက အပျိုချောတစ်သိုက်၏ အချစ်နှင့် ဘဝသရုပ်ကို ကျွန်မ ဝတ္ထုတိုတစ်ပုဒ်ရေးဖို့ ကြိုးစားကြည့်မိသည်မှာ အခါခါပင်။ သို့သော် ကျွန်မအစ်မများ၏ (အထူးသဖြင့် မမသစ်၏) နှလုံးသားခံစားမှုကို ဝတ္ထုတိုတစ်ပုဒ် ရေးဖွဲ့လိုက်ရုံဖြင့် မလုံလောက်နိုင်ပါ။ ကျေးလက်နေ တောသူမိန်းကလေးတို့၏ ဓလေ့စရိုက် ယဉ်ကျေးမှုနှင့် ချစ်ခြင်းမေတ္တာကို ဖွဲ့သော လုံးချင်းဝတ္ထုရှည်ကြီး တစ်ပုဒ် ကျွန်မ ကြိုးစားရေးဖွဲ့ချင်နေမိပါ၏။

“အမေ ... ဧည့်သည်တွေ ထမင်းကျွေးပြီးပလား”

ကလေးနို့စို့ကလေးကို ခါးထစ်ခွင်မှာ ချိပိုးပြီး မိန်းကလေးတစ်ယောက် ဝင်လာသည်။ မမတင်အေးက “အဲသာ မကြီးချစ်သမီးအငယ်မပေါ့” ဟု

မေးထိုးပြတော့ ကျွန်မမှာ တအံ့တဩဖြစ်ရသည်။ မကြီးချစ်၏ သမီးကလေးပင် သားသယ်အမေ ဖြစ်လို့နေပြီကော။

“လာကြပါပြီတော် ... ဧည့်မြောင်တွေ ... ဒေါ်လေးရေ ကျုပ်မှာ သမီးလေးယောက် မွေးပြီးတော့ အခု မြေးမတွေ ထိန်းနေရသာလေ ... အကြီးမ ရှင်မြမြက နှစ်ယောက်တော် ... လှလှနဲ့ သိန်းသိန်းကလည်း နှစ်ယောက်စီ ... သည်ကောင်မက အငယ်ဆုံးမ မိပုတ်လေ။ သူကလည်း တစ်ယောက်မွေး တစ်ယောက်မိန်းကလေးပဲ”

“ညည်းတို့အမျိုး မိန်းကလေး မွေးမွေးနိုင်လွန်း”

“အမေကြီးမြတင်ကလည်း ... မိန်းကလေးများတော့ ငှက်ပျောသီး အုန်းသီး ဖောဖောစားရသာပေါ့”

မိပုတ်ကပြောတော့ ကျွန်မမှာ ရယ်ရသေးတော့၏။ ကျွန်မတို့ ရုပ်ရွာလေ့ တွင် ယောက်ျားကလေးဘက်က မိန်းကလေးများ၏ မိဘများထံ ငှက်ပျောသုံးဖီး ဆိုင်၊ အုန်းတစ်လုံး မင်္ဂလာကန်တော့ပွဲ ရှေ့တင်ကာ မိရိုးဖလာ ရှိခိုးကန်တော့ပြီး မိန်းမတောင်းကြရသည်။ ဒါကို ‘မိန်းမမြန်း’ ဟု ခေါ်ပါသည်။ မြို့မှာတော့ စေ့စပ်ကြောင်းလမ်းခြင်းပေါ့။

“ဒါနဲ့ ... အနှစ်တို့ကော ရွာကို လာကြရဲ့လားဟဲ့”

“လာပါရဲ့ ဒေါ်လေးရယ် ... ဧည့်သွားဧည့်လာပါပဲ”

မမနှစ်က ကျွန်မတို့နယ်ဘက်တွင် တာဝန်ကျသော သစ်တောခေါင်း တစ်ယောက်နှင့် အိမ်ထောင်ကျသဖြင့် သျှောင်နောက်ဆံထုံးပါ တာဝန်ကျရာ မြို့များသို့ လိုက်နေရသည်။ ကြီးပန်းနု၏ သမီးနှစ်ယောက် မမမွေးနှင့် မမထွေး

ကတော့ ကျွန်မတို့မန္တလေးမှာနေသည်။ ကိုယ့်ရွာသားတွေနှင့် အိမ်ထောင်ပြုကြ သော်လည်း မြို့ရောက်နေကြသူတွေ။ မကြီးချစ်တစ်ယောက်မှာတော့ ခင်ပွန်း ကိုတင်မောင်လေး (အမေတူ) ဆုံးပြီးကတည်းက ရွာမှာပဲ အခြေတကျ နေလိုက်တော့၏။ သည်မိသားစုထဲတွင် မကြီးချစ်က အကြီးဆုံးသမီးဖြစ်သည်။ ဒါကြောင့်မို့လားမသိ တစ်ရွာလုံးရှိ သူ့ထက်ငယ်သူတွေ အားလုံးက မကြီးချစ်လို့ပဲ ခေါ်ကြပါသည်။

ဂျပန်နိုင်ငံတွင် အကြီးဆုံးသားက မိဘရိုးရာအလုပ်အကိုင်ကို ဆက်လက်ထိန်းသိမ်း လုပ်ကိုင်ရသည်မှာ ဓလေ့ထုံးစံတစ်ခု ဖြစ်သည်ဟု ကျွန်မ ကြားဖူးပါသည်။ ကျွန်မတို့ရွာတွင်လည်း ဓလေ့ထုံးစံတစ်ခုလို သတ်မှတ်ထားသောငြား များသောအားဖြင့် သားကြီးသမီးကြီးများက မိဘအမွေကို ဆက်ခံတတ်ကြသည်မှာ သဘာဝလိုပင်ဖြစ်နေသည်။ မိဘ၏ ကောင်းမွေ့ဆိုးမွေ့ နှစ်မွေ့စလုံးသည် အကြီးဆုံး သားသမီး၏ တာဝန်အဖြစ် တွဲ၍မြင်တတ်ကြပါသည်။

“ဟဲ့ မောင်ဘို မင်းတို့ သည်နှစ် ဆမိတ်ခုံ ဦးတင့်တယ်နတ်ပွဲ လူကိုယ်တိုင် လိုက်ဦးဟဲ့ ... အငယ်တွေကို မတွက်ကပ်နဲ့ ကိုယ်က အကြီးဆုံးမှုတ်လား ... မင်းအဖေများ အမေများလက်ထက်တုန်းက နှစ်တိုင်းလိုက်ရသာဟဲ့ ... နတ်လည်း ပစ်ထားနဲ့ဦး ... အစ်ကိုကြီး အဖအရာ နင်က လှုပ်မှပေါ့ဟဲ့”

အငယ်တွေကလည်း အစ်ကိုကြီး အစ်မကြီးအပေါ်သာ ပုံထားတတ်ကြသည် မှာ စကားအရ ပြောရလျှင်ပင် နွဲ့ဆိုးဆိုးတယ်ခေါ်ရလေမလား။ “အို အစ်ကို ရှိသားပဲ၊ အစ်မရှိသားပဲ” ဟုသာလွဲချတတ်ကြသည်။ အခုလည်း ငယ်စဉ် တောင်ကျေး ကတည်းက အတူနေ အတူစား အတူသွား အတူလာ ညီမတွေ ရေကြည်ရာ မြက်နုရာ ခွဲခွာသွားကြသော်လည်း မကြီးချစ်တစ်ယောက်ကဖြင့် ရွာမှာပဲ တောင်သူလုပ်ရင်း ‘အပျိုချောတွေ ပေါတဲ့ဝိုင်း’ ကြီးကို ဆက်လက်အုပ်ချုပ်

နေခဲ့ရသည်ကော။ ကြီးပန်းဥ၊ ကြီးပန်းနုတို့က ကျွန်မတို့ရွာ၏ ကွမ်းတောင်ကိုင် ပထမမျိုးဆက် နေရာယူခဲ့သည်ဆိုလျှင် မကြီးချစ်တို့ ညီအစ်မတွေကတော့ ကွမ်းတောင်ကိုင် ဒုတိယမျိုးဆက်ဖြစ်သည်။ သူတို့တစ်တွေ၏ တတိယမျိုးဆက် တွေကကော။ ရွာအပျိုချောစာရင်း ဝင်ကြရဲ့လားမသိ။

“ခေတ်စားလိုက်သာမှအေ တလောက အနှစ်ရဲ့သမီးများ ရွာပြန်လာကြသာ သဘောပေါ်ကတည်းက ပိုးကြပန်းကြနဲ့၊ ရွာအထိလိုက်လာလို့ ကျုပ်တို့ ပွဲကြမ်း လိုက်ရပါသေးသတော်။ မကြီးချစ် ပြလိုက်စမ်းပါဦးတော် ... တော့တူမတွေ ဓာတ်ပုံ”

မမတင်အေးက ဆိုသဖြင့် မကြီးချစ်က မိနီအယ်လ်ဘမ်ကလေး သုံးလေးအုပ်ကို ဆွဲထုတ်လာသည်။ ကျွန်မတို့သားအမိ တစ်အုပ်စီယူကြည့်ရင်း မေးတော့ မမတင်အေးက ဒိုင်ခံရှင်းပြနေ၏။

“ဟောသာက အနှစ်ရဲ့သမီးတွေ ... ဟောသာက မွေးမွေးသမီး၊ ဟောသာက ထွေးထွေးသမီး၊ ဟောသာက မိပုတ်တို့ညီအစ်မတစ်တွေ”

ဓာတ်ပုံထဲက ကျွန်မတူမကလေးတွေ တကယ်ချောကြ လှကြပါသည်။ သို့သော် ကျွန်မစိတ်ထဲတွင် အဖြူအမည်း ဓာတ်ပုံကြီးတွေထဲက မအေတွေလောက် ချောသည် လှသည် မထင်မိ။ အဖြူအမည်း ဓာတ်ပုံတွေထဲက မိခင်တွေကမှ အမွမ်းအမံ အချယ်အလှယ် မကလက်သော ကျေးလက်ဆန်သောအလှ။ ရိုးသားသန့်စင်သော မျက်နှာမူ၊ ရှင်းလင်းဖြူစင်သော အကြည်ဓာတ်တွေနှင့် ထင်းခနဲကွင်းခနဲ မြင်သာသော မြန်မာ့မိန်းမသားအလှ။ သည်အလှတွေကို အသွေးစုံ အရောင်စုံ ခေတ်ပေါ်ဓာတ်ပုံ အလှများက မထိုးဖောက်နိုင်ပါ။ ဓာတ်ပုံ များကိုကြည့်ရင်းဖြင့် ကျွန်မတို့ မြန်မာအမျိုးသမီးများ၏ ပင်ကိုယ်သဘာဝ အလှ တရားများကို သတိထားလိုက်မိပါသည်။ လောကနီတိကျမ်းမှာတော့ မြန်မာ

အမျိုးသမီးများ၏ သဘာဝအလှတရား ရှစ်ပါးတွင် အသားအရေကောင်းခြင်း၊ သမင်မျက်စိကဲ့သို့ ကြည်လင်သော မျက်လုံးရှိခြင်း၊ သေးငယ်သော ခါး၊ သွယ်လျသော ပေါင်တံ၊ ကောင်းသော ဆံပင်၊ ညီသောသွား၊ တွင်းနက်သော ချက်၊ မြင့်မြတ်သော ကိုယ်ကျင့်တရားများ ရှိရသည်ဟု ဆိုထားပါသည်။ သည်အလှ တရားတွေ အားလုံးကို သဘာဝက မွေးရာပါအလှအဖြစ် ဖန်တီးပေးထားပြီး ဖြစ်သလို မိမိကိုယ်တိုင်ကလည်း သည်အလှတရားကို စောင့်ထိန်းကြတာကလည်း မိန်းမသားများ၏ စရိုက်ဖြစ်ပုံရပါသည်။

ကျွန်မငယ်စဉ်က သည်အိမ်ကြီးဆီသို့ အလည်ရောက်တိုင်း တရော်ကင်ပွန်း ခေါင်းလျှော်ရည်နဲ့၊ ပဲနဲ့သာစေ့ကလေးလှော်၍ စိမ်ထားသော ဆီမွှေးနံ့သာ၊ သနပ်ခါးရနံ့များ ကြိုင်မွှေးနေသည်ကို သတိရမိ၏။ သုံးတောင်ထွာကြော့ ဆံထုံး များကို တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် ဖြီးကြ ထုံးကြပုံများကို မြင်ယောင်မိ၏။ တောထဲတောင်ထဲ နေပူစပ်ခါးမှာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ပွဲလမ်းသဘင် အလှူမင်္ဂလာဆောင် မှာပဲဖြစ်ဖြစ် လက်ရှည်အင်္ကျီရင်ပုံးရင်စေ့များကိုသာ ပိပိထပ်ထပ် ဝတ်ခဲ့စားခဲ့ကြ သော ကျွန်မအစ်မများ၏ လှေကြီးထိုးရိုးရိုး ပင်ကိုယ်အလှတွေကို လွမ်းဆွတ်လိုက် မိပါတော့သည်။

သည်ကနေ့ခေတ်မှာတော့ ကျေးလက်တောရွာများဆီအထိ ထိုးဖောက် ဝင်ရောက်လာသော ဓာတုဗေဒအလှကုန်ပစ္စည်းတွေက တံဆိပ်အမျိုးမျိုးဖြင့် အတော်ကလေး တွင်ကျယ်လျက်ရှိပါသည်။ ရေမိုးချိုးပြီး ညက်ညောသော ကျောက်ပြင်ချောကလေးပေါ်မှာ သနပ်ခါးတုံးကလေးတင်ပြီး ခန်းခွင်လုံးမွှေးအောင် မသွေးချင်ကြတော့။ ကော်ဘူးထဲက ရယ်ဒီမိတ်သနပ်ခါးကို ပိန်းကြားရိုက်လိုက်ရမှ နေသာသည်ထင်ကြ၏။ ကျွန်မတို့ငယ်စဉ်က တစ်အိမ်အိမ်မှ ကင်ပွန်းသီးပြုတ်နံ့ ကလေး မွှေးလာလျှင် တစ်ဆုပ်တစ်ဖလား တောင်း၍ တရော် အလွယ်တကူမရှိလျှင် လက်ပံခေါက်ကို ထုထောင်း၊ နှမ်းရွက်တွေ ထုထောင်းကာ ခေါင်းလျှော်ကြရ

ပါသည်။ သည်ဘက်ခေတ်မှာတော့ ခေါင်းပေါ်ကို ရေလောင်းချ ဆပ်ပြာမှုန့်တွေ ဖြူးထည့်ကာ ကုတ်လိုက် ဖဲ့လိုက်နှင့် ပြီးတတ်ကြသူတွေ ရှိလာပြီ။

‘ဆံပင်ရှည်သာ သန်းများသယ်’ ဟု ချေးထူကာ ဆံတိုလည်ဝဲ ဖြတ်ချင် လာကြပြီ။ လက်ရှည်အင်္ကျီအစား လက်ဖောင်းလက်ဖတ်များကို ပိုမိုစိတ်ဝင်စား လာခဲ့ကြပြီ။ ကျွန်မပြောချင်တာ ကျေးလက်များတွင် ရိုးရာနှင့် ခေတ်သစ် ယဉ်ကျေးမှု ထိပ်တိုက်တိုးချင်ချင် ဖြစ်လာကြခြင်းကိုပဲဖြစ်သည်။ သို့သော် ကျေးလက်အိမ်ဦးခန်းမှာ နေရာမရသေးသော ယဉ်ကျေးမှုတွေကိုတော့ များများ စားစား မတွေ့ရသေးပါ။ ရှေးထုံးကို လုံးလုံးမပယ်ကြသေးတာကိုပဲ ဝမ်းသာမိ ရပါသည်။

“ကဲ ကဲ ဓာတ်ပုံတွေကြည့်သာ အရေးမကြီးဘူး ... ထမင်းစားကြဦး ... ဟင်းတွေ အေးကုန်လိမ့်မယ်”

ကျွန်မတို့သားအမိ ထမင်းဝိုင်းဘေးတွင်ထိုင်ကာ မကြီးချစ်က ယပ်ခတ်ပေး နေပါသည်။ မျက်တောင်ကော့များ ဝန်းရံထားသော မျက်လုံးဝိုင်းကြီးတွေက ဟိုတုန်းကလို ကြည့်လင်တောက်ပနေဆဲ။ အသက်ငါးဆယ်ကျော်အထိ အလှ မပြယ်သော မကြီးချစ်ကို ကျွန်မအစ်ကို ကိုကြီးတင်(ကိုတင်မောင်လေး)မို့ ရအောင် ယူနိုင်ခဲ့ခြင်း မဟုတ်လား။

ကိုကြီးတင်သည် ရှေးခုနစ်တန်းအောင် လက်မှတ်ရှိသူဖြစ်သည်။ ကျွန်မတို့ရွာ တွင် ကိုကြီးတင်သည် မြို့ကျောင်းသို့ ပထမဆုံး သွားရောက်ပညာသင်ကြား လမ်းဖောက်ခဲ့သူလည်း ဖြစ်သည်။ မြင်းခြံ မြို့မကျောင်းဆရာကြီး ဦးဘဦး၏ တပည့်ရင်း ဖြစ်သည်နှင့်အညီ မှတ်စုမှတ်ရာလည်း ဝါသနာထုံသည်။ ဆရာဦးကို ကျွန်မတို့ မသင်လိုက်ရသော်လည်း အဖေနှင့် တရားထိုင်ဘက် ဝိပဿနာ ဆွေးနွေးဘက်ဖြစ်သဖြင့် ကျွန်မတို့နှင့် အနေနီးသည်။

“ကိုညို၊ ခင်ဗျား မှတ်စုစာအုပ်ထားဗျာ၊ နှုတ်တစ်ရာ စာတစ်လုံး ဆိုသလို စိတ်နဲ့မှတ်တာထက် စာနဲ့က သေချာတယ် ... နောက်ဆုံးဗျာ ကိုယ်ရေးခဲ့တဲ့ မှတ်စုစာအုပ်ကလေး ကိုယ့်သားသမီးတွေ ဖတ်ရဦးတော့ ကျွန်တော်တို့ခေတ်ကို သူတို့ မြင်လို့ရတာပေါ့၊ မှန်းလို့ရတာပေါ့။”

ဆရာဦး ပြောကတည်းက ရွာဘုန်းကြီးကျောင်းထွက် ကျွန်မအဖေသည်ပင် ကောင်းနိုးရာရာ မှတ်စုမှတ်လာခဲ့သည်မှာ သေသည်အထိဖြစ်သည်။ ယနေ့အချိန် တွင် အဖေမှတ်စုများသည် သူတို့ခေတ်ကို ပြောပြနေရုံမက ကျွန်မအတွက် ဗဟုသုတရေးရာ အဖြာဖြာ ကိုးကားစရာပင် ဖြစ်နေပါသည်။ အဖေက လှေသူကြီးဘဝ၊ စဉ်အိုးကုန်သည်ဘဝ၊ ဖောင်ဆွဲမော်တော်သမားဘဝ စသဖြင့် သူကျင်လည်ခဲ့ရာဘဝများထဲမှ အခေါ်အဝေါ် အသုံးအနှုန်းများမှအစ တစ်မူးတစ်ပဲ ကုန်ဈေးနှုန်းများအထိ ကျွန်မ သိခွင့်နားလည်ခွင့်ရခဲ့သည်။ သို့သော် အဖေမှတ်စု စာရင်းများသည် ‘ကျပ်၊ စိတ်၊ မိုက် တွင် လုံးကြီးတင်’ များ ဖြစ်သဖြင့် ယနေ့ခေတ် ငွေကြေးယူနစ်နှင့် အကွာကြီးကွာနေသည်။ ဒါသည်ပင် ရှေးဟောင်းတန်ဖိုးတစ်ခုဟု ကျွန်မ ယူဆမိပါသည်။

‘ကျပ်၊ စိတ်၊ မိုက် တွင် လုံးကြီးတင်’ ဆိုသည့် အဖေစာရင်းများမှာ ငွေတစ်ကျပ် (၁)၊ တစ်မူး (၃)၊ တစ်ပဲ (၁) စသဖြင့် ဈေးနှုန်းများ ရေးမှတ်ထားခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ဆန်သုံးစိတ်ဆိုလျှင် (၃)၊ မချောထံမှ ပင်နီ နှစ်တောင်တစ်မိုက်ဆိုလျှင် (၂ ၁)၊ နွယ်ငြိမ်းစဉ်ဖို့မှ တစ်ရာငါးဆယ်ဝင်အိုးဆိုလျှင် ၁၅၀ စသဖြင့် အတိုသင်္ကေတများဖြင့် ရေးခြစ်ထားခြင်းမျိုး ဖြစ်၏။ ယနေ့ခေတ် လူငယ်ကလေးများအတွက် အသုံးမဝင်တော့ဟု ဆိုနိုင်သော်လည်း ကျွန်မတို့ ရှေးမြန်မာကြီးများ၏ ယဉ်ကျေးမှုသင်္ကေတများအဖြစ် တန်ဖိုးထားသင့်သည် ထင်မိပါ၏။ အဖေတို့နောက်တစ်ခေတ် ကိုကြီးတင်၏ မှတ်စုစာအုပ်များကို ရွာရောက်တုန်း ကျွန်မ လာမွေရဦးမည်။

“ဟေး အဲသည်မှာ ရှင်တင်အေးတစ်ယောက်များ ရှိသလားဟေ့”

ခြံပေါက်ဝမှ လှမ်းခေါ်သံကြောင့် ကျွန်မတို့ စကားကောင်းနေကြရာမှ ပြိုင်တူ လှည့်ကြည့်လိုက်ကြသည်။ မှောင်ရီပျိုးနေချိန်မို့ ဘယ်သူဘယ်ဝါ မသဲကွဲလှပါ။

“ရှိသယ်ဟေ့ ရှိသယ်”

“တကတည်းမှ ရေခပ်ထွက်သွားလိုက်သာ လင်များ ရနေသလားလို့”

“လင်ရနေသာမှုတ်ဘူးဟေ့ ငတ်ကြီးကျနေသာ”

ထမင်းတွေ ပလုတ်ပလောင်းစားရင်းဖြင့် မမတင်အေးက လှမ်းအော်သည်။ ကျွန်မတို့ကို ထမင်းကျွေးကြံသဖြင့် မကြီးချစ် မီးဖိုချောင်ထဲ ထမင်းဝင်စားနေခြင်း ဖြစ်သည်။ ကျွန်မတို့ရွာသည် အနေဆင်းရဲကြသော်လည်း တစ်အိမ်တစ်အိမ် ထမင်းတစ်နပ်လောက်တော့ စေတနာမဆင်းရဲ မခဲယဉ်းကြပါ။ ကြံ့ရင်ကြံ့သလို သူ့ အိမ်ကိုယ့်အိမ် အားမနာတမ်း နှိုက်ခွင့်ရှိကြသူတွေပဲဖြစ်၏။ မမတင်အေး၏ ယောင်းမ မမလုံးစိန်သည် ထဘီရေစို သဲတရုပ်ရုပ်ဖြင့် ဝင်ချလာ၏။

“မြစ်ဆိပ်ဆင်းသွားသယံ့ မိန်းမနောက်လိုက်ရင်း ငါးမရ ရေချိုးပြန်လာသာ ဟိုမှာ သူ့ မောင်ကြီးကဖြင့် ထမင်းစားစောင့်နေသာ”

“မောင်မောင့်ပြောလိုက်တော့အေ ငါ သည်မှာစားနေပြီလို့၊ ရေခပ်ဆင်းလိုက် ဦးမယ်”

မောင်မောင်ဆိုသည်မှာ အစ်ကိုကိုခေါ်ခြင်းဖြစ်သည်။ မမတင်အေးနှင့် ကိုဖိုးသောင်းတို့ မောင်နှမမှာ အဖေတူ တူမများဖြစ်၏။ ထမင်းစားသောက်ပြီး ထွက်လာသော မမတင်အေးက ခေါင်းခုပုဆိုးကို ပခုံးပေါ်တင်၊ ရေအိုးကို ခါးစောင်းချိတ်ကာ ထွက်သွားတော့၏။

“ဟင် မှောင်နေမှ ရေခပ်ဦးမှာလား”

“ခပ်ရမှာပေါ့အေ့၊ ရေခပ်သွားမယ်ပြောပြီး ရေအိုးဟောင်းလောင်းနဲ့ အိမ်ထဲ ပြန်မဝင်ကောင်းဘူး မထူးရဲ့”

ကျွန်မတို့ရွာက အယူတွေအစွဲတွေကို တစ်ခါတစ်လေ ကျွန်မပင် မျက်ခြည် ပြတ်နေတော့၏။ ရေစိုဝတ်ကြီးတန်းလန်းဖြင့် မမလုံးစိန်က ကျွန်မတို့စကားဝိုင်း ဝင်ထိုင်သည်။

“ဗျိုး မကြီးချစ် ကျုပ်တို့အိမ်က မိန်းမငန်နှစ်ယောက် အဲသည်များ ရှိသလား ဗျိုး၊ သည်မှာ ထမင်းဆာလှပြီ သောက်ကျိုးနည်းလို့ဗျာ”

ကိုဖိုးသောင်းက လက်နှိပ်ဓာတ်မီး တဝင်းဝင်းဖြင့် လှမ်းထိုးသည်။ သည်တော့မှ လေဝင်ပန်းနေသော မမလုံးစိန်မှာ ‘အဲတော့’ ဟု ဆိုကာ ထသွား တော့၏။ ကျွန်မတို့ရွာက အဲသလို မှောင်ကြီးမည်းတည်း လူပျောက်ရှာသံတွေ ကလည်း ညနေမိုးချုပ်လျှင် ဆူညံနေတတ်ကြစမြဲ။

“ကဲ တို့လည်း ပြန်ကြစို့ မှောင်ပြီ”

ကျွန်မတို့သားအမိကို မိပုတ်က လိုက်ပို့၏။ ခွေးသံတစ်စီ၊ မှောင်နှင့် မည်းမည်း၊ ဆူးခက်စည်းရိုးများကြား တိုးကာ ဝှေ့ကာ ကျွန်မတို့ ပြန်ခဲ့ကြသည်။ အိမ်ရောက်တော့ ကျွန်မမတ်တော်သူ မောင်သန်းစိုး၏ ကက်ဆက် ဆောင်းဘောက်သံက ပွက်လောညံ့လို့နေသည်။ အမေက နားခံနိုင်ပုံမပေါ်။

“ညည်းတို့ကက်ဆက်ကြီး ပိတ်လိုက်ကြစမ်းအေ၊ ဘယ့်နှယ်ဟာကြောင့် အသံကုန် လွှင့်နေရသာပါလိမ့်”

“ဘယ့်နှယ်ဟာလိမ့်မတုံး ဒေါ်ဒေါ်ရဲ့ ... ဟိုဘက်အိမ်က ဦးပေါ့ရှန်တို့က သည်ဘက်ကို ဟွန်းကြီးလှည့်ဖွင့်နေသာ မကြားဘူးလား ... သူတို့ခွေသစ် ဝယ်လာသာ ကျုပ်တို့ကို ကြားသယ်ထင်သာနဲ့ ဒီကနေ ပိတ်ဖွင့်ပစ်နေသာပေါ့”

ခင်မာလွင်၏လေသံ နားထောင်ရသည်မှာ ဦးပေါ့ရှန်တို့နှင့် တည့်ပုံမပေါ်။ မတည့်ရသည့် အကြောင်းရင်းမှာလည်း သည်ကက်ဆက်ပြိုင်ဖွင့်ကြသည့် ကိစ္စကလွဲ၍ အခြား ဘာမှမဖြစ်နိုင်။ မောင်သန်းစိုးက ကက်ဆက်ကို ထောက်ခနဲ ပိတ်လိုက်သော်လည်း ဆူညံသံတွေက ရပ်မသွား။

“အလိုတော် - ဟိုဘက်က ကက်ဆက်သံက ဘယ်အိမ်ကများပါလိမ့်”

“ကက်ဆက်မဟုတ်ဘူး ဒေါ်ဒေါ်ရေ ... အဲသာ ကိုဖူးညိုအိမ်က လော်စပီကာသံ ... သည်ကအသံတွေကြားလို့ ထဖွင့်သာပဲဖြစ်မယ် ဟွန်း”

ကျွန်မကတော့ မပြုံးဘဲ ဝါးလုံးကွဲဆိုသလိုသာ ရယ်လိုက်ချင်မိ၏။ ရွာမြောက်ဖျားတွင် ခေါင်းသုံးလုံးဆိုင်ထားသလိုရှိသော အိမ်သုံးလုံးဆီက ဆိုင်းသံ သီချင်းသံတွေ အပြိုင်ဖွင့်ထားသော ကျွန်မတို့ရွာကလေးပါပဲလား။

“သောက်ကျိုးနည်းလို့အေ ... ညည်းတို့ရွာ လာရသာ ကိုကြီးကျော်နတ်ပွဲထဲ ရောက်နေသာကျလို့”

ကိုကြီးကျော်နတ်ပွဲတွင် နန်းရင်းက အသံချဲ့စက်သံ၊ ဟိုနတ်နန်း သည်နတ်နန်းတွေက အသံချဲ့စက်သံ၊ ကြည့်ချင်ပွဲ အံ့ပွဲများဆီက အော်သံ ဟစ်သံ၊ ဈေးဆိုင်များဆီက ဆောင်းဘောက်သံ တည့်ညံ့ဖြင့် နားပူအောင် ပွက်လောရိုက် နေတတ်သည်မဟုတ်လား။

“ဟဲ့လို ရူး ရူး ကိုမောင်မြင့်ခင်ဗျား ... ကိုမောင်မြင့် ဘုန်းကြီးက တိုင်ပင်စရာ ရှိလို့ပါတဲ့ ... ကြားရာအရပ်က ကျောင်းကို အမြန်ပြန်လာစေလိုပါသယ်ခင်ဗျာ ... ရူး ရူး ကိုမောင်မြင့်ခင်ဗျာ ကိုမောင်မြင့် ”

“ဟော အဲသကာကော ဘာတုံးဟဲ့ ”

“ဘုန်းကြီးကျောင်းကလေ ဘုန်းကြီးကလည်း လော်စပီကာရှိသယ် ... ရွာလူကြီးမောင်မြင့်ကို တိုင်ပင်စရာ ရှိလို့တဲ့ ... ဘာများပါလိမ့်တော် ... ဘုန်းကြီး ဘာအမှုများ ရှိပါလိမ့် ”

သည်တစ်ခါတော့ ကျွန်မ တကယ်ရယ်ချလိုက်ပါသည်။ ကျွန်မရယ်တာကို သဘောပေါက်ကြသဖြင့် ကျန်သူများကလည်း အုန်းခနဲ လိုက်ရယ်ကြသည်။ ဒကာ ဒကာမတွေက အသံချဲ့စက်တွေ ခေတ်စားလာတော့ ရွာဘုန်းကြီးများကလည်း ဆထမ်းပိုး တိုးတော်မူကြလေသည်။ အခုလည်း ကြည့်လေ။ နှစ်ကိုယ်ကြား နှစ်နားတိုင်ပင်ရမည့်ကိစ္စကို တစ်ရွာလုံးက သိကုန်ကြပြီ။ မောင်မြင့်ကို ရွာက စပ်စုကြလိမ့်မည်။ မောင်မြင့်ကလည်း မကွယ်မဝက် ပြန်ပြောမှာက သေချာသည်။ ဒါကိုတွေးမိပြီး ကျွန်မ ထပ်ကာထပ်ကာ ရယ်နေမိသည်။ ကျွန်မရယ်တော့ ကျန်သူ တွေကလည်း ဘုမသိ ဘမသိ လိုက်ရယ်ကြပြန်သည်။ သို့သော် ကျွန်မတို့ ရယ်သံများသည် အသံချဲ့စက်မှ အသံများကို မတိုးနိုင်ပါ။ သို့သော် ကျွန်မတို့ရယ်သံ ရပ်တန့်သွားစေသည့် ဘုန်းတော်ကြီး၏ မိန့်သံက အသံချဲ့စက်မှ ပေါ်လာပြန်သည်။

“မောင်သန်းစိုး မောင်သန်းစိုး ... မထူးတို့ဖို့ မုန့်ဆီကြော်နဲ့ ပြောင်းဖူးပြုတ် ကျောင်းကို အခု လာယူလှည့်ပါ” တဲ့လေ။

(၁၈)

သည်ကနေ့မနက် မိုးလင်းတော့ မနေ့တုန်းက မရောက်ဖြစ်လိုက်သော ရွာအနောက်ကျောင်းကို ကျွန်မတို့ သွားဖို့ပြင်ကြသည်။ အနောက်ကျောင်းက ရွာ၏ ရာဟုထောင့်တွင်ရှိသည်။ မြစ်ဆိပ်ကမ်းပါးထိပ်တွင် ထန်းပင်ကြီးများ ကာရံလျက် ရှိသောကြောင့် သင်္ဘောပေါ်မှာကတည်းက လှမ်းမျှော်ကြည့်ရသော ရွာအမှတ် အသား ရှုခင်းရှုကွက်တစ်ခုပဲဖြစ်၏။ ကျွန်မတို့ခြံဝိုင်း၏မြောက်ဘက် ရွာတံခါး အထွက်တွင် ‘ရွှေစေတီ’ ဘုရားရှိသည်။ ပြိုကျနေသော အုတ်တံတိုင်းမှ အုတ်ချပ် ပြားများ၊ ဘုရားမုခ် အဆောက်အဦးများကိုကြည့်ပြီး ရှေးအတော်ကျသော ဘုရား တစ်ဆူဟုသာ ယူဆကြည့်ရုံကလွဲ၍ ဘာစာတန်း ဘာကျောက်စာမျှမရှိပါ။ ဘုရား တန်ဆောင်းထဲတွင် စံပယ်လျက်ရှိသော ဘုရားဆင်းတုတော်မှာ သည်ဘက်ခေတ် တွင်မှ ပူဇော်သော ဘုရားကြီး ဖြစ်သည်။ ကျွန်မတို့ကလေးတုန်းက ဘုရားဆင်းတု တော်ကြီးမှာ ကြေးဘုရားကြီးဖြစ်၏ နဖူးသင်းကျစ်တော်တွင် ပတ္တမြားကြီး

တစ်လုံးနှင့် မျက်လုံးတော်နှစ်ဘက်မှာ မဟူရာကျောက်များ ပူဇော်ထားသည်ဟု ရှေးလူကြီးသူမတို့က ဆိုပါသည်။ ထို ကြေးဆင်းတုတော်ကြီးမှာ မန္တလေးကျောင်း မှာပဲ စံပယ်တော်မူ၍ ယခုဘုရားကြီးမှာ ရွာက အသစ်ပူဇော်သော ဘုရားကြီး ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်မတို့သားအမိ ဘုရားဝင်ဖူးပြီး ကျောင်းဘက်သို့ ဆက်ထွက်ခဲ့ကြ ၏။ ကျောင်းဘက်အချိုး လမ်းထိပ်မှာတော့ လမ်းပေါ်မှာ ဖြာကျနေသော ကုက္ကိုပင်ရင်းတွင် ကွပ်ပျစ်ကြီးတစ်ချပ် ခင်းထားပြီး ပင်စည်တွင် ရေချမ်းစင် ကလေးရှိပါသည်။ သည်နေရာကလေးက ရွာအဝင်လမ်းဝမှာ တည်ရှိသည်မို့ တောထဲက ပြန်လာကြသူတွေ၊ တစ်ရွာတစ်ရွာ ကူးကြလူးကြသူတွေအတွက် အပန်းဖြေရာ နားနေစခန်းပဲဖြစ်တော့၏။ သောက်ရေအိုးနှစ်လုံးကို ကြံရာလူက ရေဖြည့်ကြသည်။ ရေအိုးပေါ်က သစ်သားရေအိုးဖုံးကလေးပေါ်တွင် ကန့်လန့်ဖြတ် တင်ထားသော လက်ကိုင်ရိုးရှည် အုန်းမှုတ်ခွက် မည်းမည်းကလေးသည် အညာ ရေချမ်းစင်၏ သရုပ်ကို ဖော်ဆောင်နေကြသည်။ ဆရာဇော်ဂျီ၏ ‘နွေဦးကျက်သရေ’ ဆောင်းပါးကလေးကို သတိရလိုက်မိပါသည်။ ဘုရားဝင်းနှင့် ကျောင်းကြား ရောက်တော့ ခွေးဟောင်သံတွေ ဆူညံသွား၏။ ခွေးတွေက ထိုးဟောင်ရာမှ ကျွန်မတို့သားအမိကို ဝိုင်းထားလိုက်ကြသည်။ ကျွန်မတို့သားအမိနှစ်ယောက် ရှေ့မတိုးသာ နောက်မဆုတ်သာဖြစ်နေတုန်း ကျောင်းထဲမှ အရီးအေးမ ပြေးထွက် လာသည်။

“ခွေးဟောင်သံတွေ ကြားကတည်းက တော်တို့မှန်းသိလို့ ပြေးလာရသာ”

ကျောင်းခွေးတွေက ရွာသူရွာသားမဟုတ်သော လူစိမ်းဆိုလျှင် မနားတမ်း ထိုးထိုးဟောင်တတ်ကြသည်ဟု ဆိုလိုက်သေး၏။

“အံ့ပဲ့အေ ... ခွေးတွေ သလောက်ကြီး မွေးထားရသယံလို့”

“မွေးထားသာမဟုတ်ဘူးတော့ ... သူတို့ဘာသာသူတို့ ကျောင်းရောက်ရောက်လာကြသာ ... သည်ခွေးတွေကြောင့် တော့တူမတွေနဲ့ ကျုပ်နဲ့ စကားများပြီးရပေါ့”

ကျောင်းခွေးများက ညညတွင် ဘုရားဝင်းကိုဖြတ်ကာ ခင်မာလွင်တို့အိမ်က ကြက်တွေကို ဝင်ဆွဲသဖြင့် တုတ်နှင့်လိုက်ပစ်ရာက တူဝရီးတစ်တွေ စကားများရခြင်းပင်။

“ဘယ့်နှယ်တော် ခွေးနိုင်အောင် လိုက်မထုဘဲနဲ့ ကျုပ်ကို စောင်းသယံ့ပြီး ခွေးမသတ်ရရင် လူသတ်မလေး ဘာလေးနဲ့”

အမေက ဖြတ်မေးသည်။

“ဒါဖြင့် ညည်း သူတို့နဲ့မခေါ်ဘူးလား”

“ရက်တစ်ပတ်လောက်ရှိပြီ စိတ်ချဉ်ပေါက်လို့ သွားကိုမသွားဘူး ဆွမ်းလည်းဝင်မခံဘူး”

ဆွမ်းဝင်မခံဘူးဆိုသောစကားကြောင့် ကျွန်မ ပြုံးလိုက်မိသေး၏။ သည်ကျောင်းမှ ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီးမှာ အရီးအေးမ၏ ဘကြီးအရင်းဖြစ်သည်။ ဆရာတော်ခမျာ ကျန်းမာရေးမကောင်း အသက်ကလည်း ရှစ်ဆယ်ကျော်မို့ တူမဖြစ်သူ အရီးအေးမက ကျောင်းဝေယျာဝစ္စလုပ်ရင်း ဘုန်းကြီးကို လာပြုစုပေးရ၏။ ဂီလာနဘုန်းကြီး၏ကိုယ်စား ဆွမ်းဗျပ်ကိုရွက်၍ ရွာထဲလှည့်ကာ ဆွမ်းခံကုသိုလ် ယူပေးရသည်။ ကျွန်မတို့ရွာက သူ့ ကို ‘ဘုန်းကြီးအေးမ’ ဟု ကင်ပွန်းတပ်ထား၏။ အရီးအေးမကလည်း သံချောင်းပြောသလို ချယ်ရာမင်ထဲက ဖြစ်ပုံရသည်။

သည်ကျောင်းကြီးသည် သီပေါဘုရင်လက်ထက်တော်တုန်းက စာတတ်ပေတတ် ရဟန်းသာမဏေများ ထွက်ပေါ်ရာ ကျောင်းကြီးဟု အဘတို့က ပြောဖူးပါသည်။ ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီးမရှိသဖြင့် ရွာကလျှောက်ထားကြရာမှ မန္တလေးနေပြည်တော်က ဆရာတော်ဦးပညာက လာရောက်ကျောင်းထိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ စာဓမ္မခန့် ပညာသိက္ခာ နှံ့စပ်တတ်ကျွမ်းသော ဆရာတော်မို့ ရေးသားပြုစုတော်မူခဲ့သော ကျမ်းစာအုပ်များ၊ ရှစ်လုံးဘွဲ့ကဗျာများ၊ သံပေါက်များလည်း အထင်အရှား ကျန်ရစ်ခဲ့ပါသည်။ ဆရာတော်ဦးပညာလက်ထက်က စာသင်ရဟန်းအပါးငါးဆယ်ကျော်ခြောက်ဆယ်လောက်ရှိသည် ဆို၏။ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးသော ဆရာတော်မို့ နီးဝေးဝန်းကျင် ဒကာ ဒကာမများက ကျောင်းတော်အတွက် ရွှေဒင်္ဂါး၊ ငွေဒင်္ဂါးတွေ အများအပြား လှူဒါန်းခဲ့ကြသည်။ ကျောင်းကြီးဆောက်လုပ်ပြီး ကျန်သော ရွှေစင်္ဂေစများကို အိုးများဖြင့်ထည့်ကာ သည်ကျောင်းဝင်းကြီး အတွင်းမှာပင် မြှုပ်နှံထားခဲ့၏။ နောင်နှစ်ပရိစ္ဆေဒကြာမြင့်လျှင် ကျောင်းအိုကျောင်းပျက်ပြုပြင်နိုင်ရန်အတွက် ထိုက်တန်သော ရဟန်းရှင်လူလက်ထက်တွင် ရွှေအိုးငွေအိုးများပေါ်စေရန် ရည်သန်အဓိဋ္ဌာန်ပြုခဲ့သည်ဟု ဆိုပါသည်။ ဆရာတော်က နောင်တွင် ဘုရားစေတီပုထိုးများ တည်ထားကိုးကွယ်ရန် ရည်သန်၍ သင်္ကန်းတော်တစ်ထည်၏ အနားပတ်တစ်လျှောက်တွင် ရွှေဒင်္ဂါးပြားများသွင်းကာ သီချုပ်ထားခဲ့ဖူးသည်ဟု ကျွန်မတို့ သိရသော်လည်း ထိုသင်္ကန်းတော်ကို ရွာမှ ယနေ့အချိန်အထိ မတွေ့မြင်လိုက်ကြတာမျိုးလည်း ရှိပါသေးသည်။

ကျွန်မတို့ကလေးတုန်းက မိုးချောင်းတွေ တိုက်စားသဖြင့် ငွေအိုးတွေ ပေါ်သံကြားလိုက်ရဖူးသည်။ မနေ့တစ်နေ့ကပဲ ကုဋီဆောက်ရန် မြေတူးကြသည့်အခါ ငွေဒင်္ဂါးအိုး သုံးလုံးပေါ်သဖြင့် လက်ရှိကျောင်းထိုင်ဆရာတော်ကြီးအား ပြသကြရာ ဆရာတော်က “မင်းတို့ထိုက်လို့ မင်းတို့ရကြသာ ... ငါဘာမှမပြောလိုဘူး ခွဲဝေယူလိုက်ကြ” ဟု မိန့်တော်မူသတဲ့။ အလိုလောဘနည်းသော တောကျောင်းဆရာတော်များပါပေ။ ကုဋီဒကာ ကျွန်မအစ်ကို ကိုကြီးတင်ဆွေ

ကလည်း “ငါ့ကုသိုလ်က ငါ့ကုသိုလ်ပဲ မင်းတို့စေတနာ မင်းတို့ပဲ ခံစားကြ” ဟုဆိုကာ ကျွန်မတို့ရွာမှ မြေတူးလုပ်အား ဒါနအဖွဲ့အား ဝေပုံကျ ခွဲဝေပေးလိုက်ပါသည်။ ကျေးလက်တောသူတောင်သားများ၏ ရိုးသားဖြူစင်မှုနှင့် သဒ္ဓါတရား စိတ်ထားကောင်းမွန်မှု မှတ်ကျောက်ပေပဲလား။

ကျွန်မတို့သားအမိ ရောက်သွားသောအခါ ဆရာတော်က ကျောင်းအောက်ရှိ ရသေ့ကျောင်းပေါ်ထိုင်လျက်က ကျွန်မတို့ကို ပြုံးပြုံးဖြင့် ဆီးကြိုရှာသည်။ ကျန်းမာရေးကောင်းပုံမပေါ်သော်လည်း လေသံကတော့ မာနေဆဲ။ ကျွန်မတို့လည်း ဆရာတော်ကို ဝတ်ဖြည့်ကန်တော့ပြီး လှူရန်တန်းရန်များ ဆက်ကပ်လိုက်ကြသည်။

“မနေ့တုန်းက တောရကျောင်းတွေဘက်သွားရင်း ... ရွာထဲလှည့်လိုက်ရသနဲ့ အချိန်ကုန်သွားလို့ပါဘုရား”

“အေး အေး ကိုယ့်ရွာကိုယ့်ပြေ တစ်ခေါက်တစ်ကျင်း ရောက်တုန်းပေါက်တုန်း နေကြဦးပေါ့ဟာ ... အေးမ မုန့်ဆီကြော်ချဦးလေ”

အရီးအေးမက မုန့်ဆီကြော်တွေ ချကျွေးတော့ သားအမိနှစ်ယောက် တွယ်လိုက်ကြစမ်းဆိုတာများ။ သည်လို မုန့်ဆီကြော်မျိုးက ကျွန်မတို့ရွာတွေမှာမှ စားရတတ်သည့် မုန့်ဆီကြော်မျိုးမဟုတ်လား။ ‘ကောက်ညှင်းတစ်ပြည် ဆန်နှစ်လီ ထန်းလျက်ရှစ်ဆယ် ဆားနှင့်နယ်၊ မြေပဲနှင့်အုန်း ကြိုက်လျှင်သုံး’ ဆိုသည့် စာချိုးနှင့်အညီကြော်ထားသော မုန့်ဆီကြော်မျိုးဖြစ်သည်။ ကောက်ညှင်းဆန် တစ်ပြည် ထောင်းထားသော မုန့်မှုန့်ကို ဆန်နို့ဆီဘူး နှစ်ဘူးထောင်းထားသော အမှုန့်နှင့်ရောကာ ဆားသင့်ရုံထည့်၍ နယ်ရသည်။ မုန့်ကိုနှပ်ထားပြီးမှ ထန်းလျက် ရှစ်ဆယ်သားကို အရည်ကျိုပြီး ရောမွှေထားသော မုန့်နှစ်ရည်ကို ဆီဒယ်ပြန့်ပြန့်ကြီးထဲ ဇွန်းနှင့်လောင်းကာ တစ်ချပ်ချင်းကြော်ရသည်။ အပေါ်မှ

ကိုယ်နှစ်သက်လျှင် နှစ်သက်သလို မြေပဲ၊ နှမ်း၊ အုန်းသီးဖတ်ကလေးများ ဖြူးသည်။

ကျွန်မတို့ရွာမှာတော့ ကောက်ညှင်းဆန်ကို ကြိတ်ဆုံဖြင့် မကြိတ်ကြပါ။ ခြေနင်းမောင်းများဖြင့်သာ ထောင်းလေ့ရှိကြပါသည်။ မောင်းထောင်းပြီးသား အမှုန့်ကို ကြိမ်ခွေတွင် ပိတ်ဖြူစ ပါးပါးကွပ်ထားသော ဒိုင်းဖြင့်ဆင့်ကာဆင့်ကာ မုန့်ညက်မှုန့်ကို ဆန်ကာချယူရသည်။ ပိတ်ပါးစတွင် ကပ်နေသော မုန့်ညက်နေသည့် မုန့်မှုန့်ကိုမှ တုတ်ချောင်းကလေးဖြင့် ခေါက်ချယူသည်။ အဖြန်းများကို မောင်းဆုံထဲ ထည့်ကာ ပြန်ထောင်း။ တစ်နေကုန် တစ်နေခန်း ဆိုသလို မောင်းထောင်းကြသည်မှာလည်း ပျော်စရာ။ မောင်းနင်းသူကနင်း၊ မောင်းဆုံထဲ လက်ဖြင့်ထိုးကာ အထက်အောက်ဆွပေးသူက ဆွပေး၊ ဒိုင်းဆင့်သူက ဆင့်ဖြင့် အပျိုတွေ လေးငါးယောက်လောက် အတင်းပြောရင်း၊ သတင်းပြောရင်း စီစီညံညံရှိလှပါသည်။ မောင်းထောင်းတေးသံတွေလည်း မြိုင်ခဲ့ကြသည်ကော။

“အေးမ ... ဘယ်ရွာက လှူသာတုံးအေ ခိုးခိုးခါခါ”

ရွာတွင် ဘုရားပွဲ၊ ကျောင်းပွဲရှိမှ မုန့်ဆီကြော်ကြော်ကာ ဆွမ်းလောင်းလေ့ ရှိသဖြင့် မုန့်ဆီကြော်အချိန်အခါ မဟုတ်ပါဘဲ ဧည့်ခံနေသဖြင့် အမေက စုံထောက် လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

“လေပ်ကုန်းက လှူသာပါတော် ... အလှူရှိလို့တဲ့”

“အင်း ... ငတို့တုန်းကလိုမျိုး နားရွက်အုပ်ကြီးတွေ မဟုတ်တော့ စားရသာ အားမရလိုက်သာအေ ... မုန့်ကလည်း မာတာတာနဲ့။”

ဟိုတုန်းက မုန့်ဆီကြော်ချပ်ကြီးကို ခေါင်းပေါ်အုပ်တင်လိုက်လျှင် နားရွက် အုပ်သွားသည်အထိ အကြီးကြီး ကြော်တတ်ကြသည်။ ဆွမ်းလောင်းကြသူ

အချင်းချင်း ကိုယ့်မုန့် သူ့မုန့် ပြိုင်ကြသည်ကလည်း ရှိသေး၏။ မုန့်ကောင်းတော့ အရသာရှိသည်။ ရက်ရှည် အထားခံသည်။ မုန့်ဆီကြော်မကောင်းလို့ကတော့ ဝေဖန်ရေးကအသင့်။

“ဟိုကောင်မ ... ကိုယ့်မြေဆီမြေလွှာကထွက်သယံ အသီးအနှံကပေးသာကို အလှူအတန်း ရက်ရောမှပေါ့အေ ... သာမှ နောက်နှစ် မြေဆီတက်တော့မပေါ့ ... ညည်းမုန့်ကလေး ဂုံညင်းခိုးလောက်နဲ့ မြေဆွံ့မှာ မကြောက်ဘူးလား”

သည်လို ပြောင်ကြီးချကာကဲ့ရဲ့တတ်ကြသေး၏။ ဆွမ်းကြီးလောင်းသည် တောင်းကြီးကို ထမ်းရသော ကျောင်းသားများမှာလည်း ဂုတ်ကိုတိုဝင်ကာ ပခုံးစုတ်မတတ် ထမ်းယူရသည်။ ဘုရားပွဲပြီးသည့်တိုင် တစ်ရွာလုံး မုန့်ဆီကြော်နဲ့တွေ့လှိုင်နေလေတော့သည်။

“မမြတင်နှယ် ... သည်ခေတ်ကြီးထဲ နားရွက်အုပ်မုန့်ဆီကြော် စားရဖို့မပြောနဲ့ မမြင်ဖူးသာတောင် ကြာပါပေါ့တော် ... ကောက်ညှင်းဈေးကတက် ဆီဈေးကကြီးနဲ့ သဟာကြောင့်မို့ ကောက်ညှင်းတစ်ပြည် ဆန်တစ်ပြည် ဖြစ်ကုန်ကြပြီတော့ ... ဆန်ကြမ်းမှုန့်ဆီတူရောလိုက်တော့ ဆီကုန်သက်သာသတော့ ... ဆန်မှုန့်များတော့ မုန့်မာသတော်”

“ဪ”

ကျွန်မတို့ရွာတွင် ဘုရားပွဲကျောင်းပွဲမဟုတ်ဘဲ မုန့်ကြော်သည့်အခါ ရှိပါသေးသည်။ နှစ်စဉ် တပေါင်းလဆန်း သုံးရက်နေ့ရောက်တိုင်း ပုန်းမကြည်နတ် တင်ကြခြင်းပင်ဖြစ်၏။ ပုန်းမကြည်နတ်သည် တောင်သူများ၏ လက်စွဲနတ်ဟုပင်ဆိုကြသည်။ ကိုယ့်မြေကိုယ့်ယာမှအစ တစ်နယ်လုံး မိုးတော်ရေတော် မှန်ပါစေကြောင်း၊ စပါးဆန်ရေ အထွက်တိုးပွားပါစေကြောင်း၊ အပင်ထန်းလုံး

ဥပုတ်လောက်ရှိရပါစေကြောင်း အမျိုးမျိုး ဆုတွေတောင်းတတ်ကြသည့် ဓလေ့ ဖြစ်သည်။ ကျွန်မတို့ရွာတွင် တပေါင်းလဆန်း နှစ်ရက်နေ့ရောက်သည်နှင့် တစ်ရွာလုံး မီးခိုးတွေ ထောင်းထောင်းထကာ ညော်နဲ့တွေ လှိုင်နေတော့၏။

“ပုန်းမကြည်ဆိုသာ ပုန်းမကြီးကိုပြောသာ ... သူက ဘီလူးမ ... ပုန်းနေရသာလေ ... ရှေးက ဝဋ်တုံ့ဝဋ်လှည့်ရှိခဲ့လို့ သမင်မွေးရင်း ကျားစားရင်း ဆိုသလို သူကလေးကိုယ်စား ... ကိုယ့်ကလေး သူပြန်စားနဲ့ သံသရာလည်နေ ကြရာက ... တို့ဘုရားရှင်လက်ထက်ကျတော့မှ ဘုရားကချွတ်သာ ... ဘုရားက ချွတ်တော့မှ ဘီလူးမက သောတပန်ဖြစ်သွားသာ ... အဲသည်ကျမှ လူမိန်းမက သူတော်ကောင်းဖြစ်သွားသယံ ဘီလူးမကို နေ့တိုင်း အစာသွားသွားကျွေးသယ် ... ကျွေးတော့ ဘီလူးမကလည်း လူမိန်းမကို လယ်ယာစပါး ကောင်းပါစေကြောင်း ဆုတောင်းမေတ္တာ ပို့သယ်ပေါ့အေ ... သာနဲ့ အိမ်နီးနားချင်းတွေကလည်း သည်သတင်းကြားပြီး ဘီလူးမကို ပူဇော်ပသကြသယ် ... တစ်ယောက်ကစ တစ်ရာဆိုသလို ပူဇော်ကြရာက တစ်နယ်လုံး ကိုးကွယ်ကြသယံ ပုန်းမကြည်နတ်ဆို ဖြစ်သွားသာပဲ”

အမေပြောပြခဲ့ဖူးသော ပုန်းမကြည်နတ်အကြောင်းဖြစ်သည်။ ကျွန်မတို့ ငယ်ငယ်က ပုန်းမကြည်နတ် တင်သည့်နေ့ဆိုလျှင် အိမ်တွင် မဆူရ၊ မပူရ၊ ကလေးတွေ မငိုစေရပါ။ ပုန်းမကြည်မ လန့်မှာစိုး၍ ဖြစ်သည်။ ပုန်းမကြည်ဘီလူးမက လူကို လန့်သတဲ့လေ။ ညဦးကတည်းက မြစ်ဆိပ်သောင်ပြင် ဆင်းကာ သဲကျုံးထားရသည်။ သန့်သန့်ရှင်းရှင်း သဲဖြူဖြူဖွေးဖွေးကလေးကို လက်ဝပူတိုက်ပြီး လှေကားရင်းမှာ ပုံထားရသည်။ ညရောက်လျှင် ပုန်းမကြည်မက တိတ်တိတ်ကလေး လာဝပ်သည်ဆို၏။ ပုန်းမကြည်မ ဝပ်သည့်အချိန်တွင် အိမ်မှာ စကားတောင် ကျယ်ကျယ်မပြောရပါ။ ဆန်မဖွပ်ရ၊ မောင်းမထောင်းရ၊

ကျွန်မတို့ကလေးတွေ ဆူဆူပူပူ ဘာမှမလုပ်ရဟု တားမြစ်ထားတတ်ကြသည်။ ပုန်းမကြည်မ ကြာကြာဝပ်လေ ကောင်းလေဟု အယူရှိခဲ့ကြသည်ကိုး။

မနက်လင်းလျှင် ကျွန်မတို့တစ်တွေ လှေကားရင်းကသဲပုံကို ပြေးကြည့်ရသည်။ ပုန်းမကြည်မက ရွှေချေး၊ ငွေချေး ယိုချတတ်သည်ဆိုလို့ပဲဖြစ်၏။ ပုန်းမကြည်တင်သည့်အခါ မုန့်ဖြူမုန့်နီ နှစ်မျိုးတင်ရသည်။ မုန့်နီက မုန့်ဆီကြော်၊ မုန့်ဖြူက ထန်းလျက်မပါသည့် ကောက်ညှင်းအဖြူကြော်ဖြစ်သည်။ မုန့်ဖြူသားကို နွားရုပ်၊ ထွန်တုံး၊ ထမ်းပိုး၊ ထွန်ခြစ်၊ မြေပဲတောင့် စသဖြင့် ကိုယ်လိုရာ အရုပ်ကလေးများလုပ်ကာ ကြော်တတ်ကြသေး၏။ ကျွန်မတို့က ကျောင်းသားမို့ လွယ်အိတ်၊ ဗလာစာအုပ်၊ ခဲတံ စသဖြင့် လုပ်ကာ ထည့်ကြော်ကြသည်။ ၎င်းမုန့်များကို ကတောမြေဖျင်းအိုးကလေးထဲတွင် ထည့်ကာ အိုးနှုတ်ခမ်းကို နံ့သာဖြူ၊ ကရမက်၊ သောင်နံကြီး ကတိုးအမွှေးနံ့သာများ ပက်ဖျန်းပြီး ဒေါနခက်၊ စာကလေးပန်းစသဖြင့် တောပန်းကလေးများ ထိုးစိုက်ကာ ပူဇော်ရပါသည်။

“ပုန်းမကြည် ရှင်မ နို့ပျဉ်းကိုးတောင်ကျ”

“တို့လှည်းဦးက ရွှေပင်ငွေပင်”

“မထွက်သင့်လား ထွက်သင့်လားဟေ့”

“ထွက်သင့်ပေ ထွက်သင့်ပေ”

လှည်းဦးတွင် မြေပဲပင်၊ ပဲပင်များ ထိုးစိုက်ကာ လှည်းပေါ်တွင် မုန့်ဖြူမုန့်နီ မြေအိုးကလေး တင်ထားတတ်ကြသည်။ နတ်ပွဲချကာနီး ကျွန်မတို့ကလေးများ သည်လိုဝိုင်းဆိုကြလျှင် လူကြီးတွေက သဘောကျလို့မဆုံး။ ဖျာကြီးခင်းပြီး မုန့်ပွဲချကျွေးလိုက်လျှင် တစ်ရွာလုံး ရှိရှိသမျှ ကလေးများက မုန့်တွေကို အလှအယက် စားကြသောက်ကြသည်။ တစ်နှစ်တစ်ခါ သည်လိုပုန်းမကြည်နတ်ကို ပူဇော်လိုက်ရ

မှ တောင်သူများ နေသာထိုင်သာ ရှိသွားတတ်ကြသလား မပြောတတ်ပါ။ ယခု ခေတ်တွင်လည်း အိမ်တိုင်းစေ့မဟုတ်တောင်မှ အလုပ်အခင်းကြီးသော တောင်သူ ကြီးတွေကတော့ ပုန်းမကြည်နတ်ကို တင်ဆဲ၊ ပသကြဆဲ၊ ဆုတွေတောင်းနေကြဆဲ ပင်ဖြစ်၏။ တောင်သူမဟုတ်ဘဲ မြို့ရောက်နေသော အမေသည်ပင် နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း အဝေးရောက်ပုန်းမကြည်နတ် တင်လေ့ရှိသည်။ အခုတော့ အသက်အရွယ်လည်း ကြီးပြီမို့ အမေ မလုပ်နိုင်တော့ပါ။ ပုန်းမကြည်မုန့်ကလေးတွေကို ကျွန်မ လွမ်းသည်။

“တို့တုန်းကများ ရွာမှာ ဘုရားပွဲရှိရှိ ဘုန်းကြီးပျံရှိရှိ တောင်ရပ်မြောက်ရပ် ပြိုင်ရသာအမော ... တောင်ရပ်ကနေ မြောက်ရပ် အိမ်ထောင်လာကျသယံ့သူက အဲသည်ရက်ကျရင် တောင်ရပ်ပြန်သပဲ ... မြောက်ရပ်ကလူကလည်း ကိုယ့်ရပ်ကိုယ်ပြန်လာသပဲ ... သူ့ရပ် ကိုယ့်ရပ် ယိမ်းတွေတိုက်ကြ ပြဇာတ်တွေ တိုက်ကြ ... လင်မယားချင်းတောင် မပေါက်ကြားစေရဘူး၊ ညညမှ ကြိတ်တိုက် ကြသာ ... ညတိုင်ကျရင် စာသင်ကျောင်းနောက်က ရွာသာညောင်ပင်ကြီးနဲ့ ရှင်မယ်ဝီခြံနဲ့ ကြိုးတန်းထားသာ ... ဘယ်သူ့ ဘယ်သူမှ မကျူးရဘူး ... ခိုးနားမထောင်ရဘူး ... ပွဲခင်းရောက်မှ ကမယ့်ဇာတ် ဘွားခနဲ တွေ့ရသာ”

မုန့်ဆီကြော်ကနေ ဘုရားပွဲတွေဆီသို့ စကားရောက်သွားကြပြန်သည်။ အမေတို့ခေတ်တုန်းကဆိုသော်လည်း ကျွန်မတို့လက်ထက်အထိ သိမှီလိုက် ပါသေးသည်။

“တစ်နှစ်သားဟာများအေ ကန်တော့ပါရဲ့ အီးပုံထဲ ကြိုးတန်းနှစ်ပြီး ကင်းစောင့်သာ ... အခု မယ်လှသိန်းတို့အစ်ကို ကိုစံညွန့်ကြီးလေ ... သူ့ ရည်းစား တောင်ရပ်သူ ရှင်ဖွားသစ်ဆီ သွားလူပျိုလှည့်သာ ... လူရိပ်မြင်တော့ ဟိုက ကြိုးတန်းကြီး ဆွဲဆန့်လိုက်သာများ နှာခေါင်းဝနဲ့ တည့်တည့်ဝင်တိုးသပဲ ... သူတို့ရပ်က ယိမ်းတိုက်သာတွေ လာချောင်းသာမှတ်လို့”

အမေက ပြောလည်းပြော ရယ်လည်းရယ်သည်။ အရီးအေးမကလည်း အားကျမခံ ဆိုပြန်လေသည်။

“အဲသဟာက ဘာဟုတ်သေးတုန်း ... ပွဲရှောင်တို့အဖြစ်ကမှ တကယ့် ဟိုးလေးတကျော် ... သူ့ မယား ရှင်ရွှေသန်းနဲ့က ညားလို့မှ ကလေးတောင် မရသေးဘူး ... ရွှေသန်းရဲ့မအေ ရှင်စံမေက တောင်ရပ်သူကိုးတော့ ... ဘုရားပွဲယိမ်းတွေ တိုက်နေကြပြီဆိုတော့ သူ့ငယ်စိတ်က မနေနိုင်တော့ဘူးရယ် တောင်ရပ်ပြန်မယ်လုပ်တော့ သမက်လုပ်သူက အမေလည်း တောင်ရပ်သူ မဟုတ်တော့ပါဘူးဗျာ မြောက်ရပ်သူ ဖြစ်နေပါပြီ ကိုယ့်ဘာသာနေရော့ပေါ့ဆိုတော့ မစံမေက တောင်ရပ်မကူးရလို့ မျက်ရည်ကလေး တစမ်းစမ်းနဲ့ပေါ့တော်”

ကိုရင်ပွဲရှောင်နှင့် မမရွှေသန်းတို့အကြောင်းကို ကျွန်မ သိမီလိုက် ပါသေးသည်။ သည်တုန်းက အရပ်ပြိုင်ယိမ်းတွေ အလွန်ခေတ်စားခဲ့ဖူးသော အချိန်ဖြစ်ပါသည်။

“မအေက တခွေခွေနဲ့နေတော့ ရွှေသန်းက ကိုင်း အမေ ငိုမနေနဲ့တော့ ... ကျုပ်ပါလိုက်မယ်ဆိုပြီး သားအမိနှစ်ယောက် ပွဲရှောင်တောထဲသွားတုန်း အထုပ်အပိုးတွေနဲ့ တောင်ရပ်ရွှေသွားကြကရောတော့ ... ပွဲရှောင်ပြန်လာတော့ တော့အစ်မ မလှစိန်က သွားချောက်တွန်းသာလေ ... ပွဲရှောင်ရယ် နင်တော့ မယားအနိုင်ခံရပြီ ငါတော့ အရပ်ချင်းပြိုင်သာ မနိုင်သာနိုင်သာထား နင့်ကို နှိချိုးမျှစ်ချိုး လုပ်သွားသာ မခံချင်ဘူးဟေ့ ဘာဟေ့နဲ့ လုပ်တော့ ... မမြတင်ကလည်း ... ပွဲရှောင်က ရိတ်လာသယံ့ မြက်ထုံးကြီး ကောက်ထမ်းသယံ့ပြီး တောင်ရပ်ပြေးပါလေရောတော်”

စကားပြောရင်းဖြင့် အရီးအေးမက အာခြောက်လာဟန်တူသည်။ အနားတွင်ချထားသော ဒန်ဖလားကြီးထဲက ပြောင်းဖူးဖက်လိပ်ကြီးကို ဂက်စမီးခြစ်

ဖြင့်ခြစ်ကာ မီးညှို့သည်။ သို့သော် မီးခြစ်က တချက်ချက်နှင့် ခြစ်မရ ဖြစ်နေလိုက်သည်မှာ အကြာကြီး။

“ညည်းတို့တစ်ရွာလုံးက မီးခြစ်တွေ သည်လိုချည်းပဲ ... မီးခြစ်တော့မယ် ဆိုရင် ဘယ်တော့မှမရဘူး ... တကတည်း ဇာတ်လမ်းကောင်းတုန်းမှ သောက်ကမြင်းမ”

ဆရာတော်ရှေ့မှာရယ်လို့ ရှောင်နေကြသည်မဟုတ်။ သမီးယောက်မလည်း ဖြစ်၊ ငယ်သူငယ်ချင်းလည်း ဖြစ်သည်မို့ ပြောမနာဆိုမနာတွေပဲဖြစ်၏။ အရီးအေးမကလည်း သူ့ကိုယ်သူဝန်ခံသည်။ ဂက်မစစ်လို့ ထင်ပါရဲ့တော် ဟုလည်း ဆိုပါသေးသည်။

“ပြောပါ့မယ်တော် တော်ကလည်း ... မီးခြစ်တွေက ဂင့်ဂဲဈေးတစ်ပတ် ရောက်မှ ဂက်စစ်ထည့်ရသာ အရင်ဈေးပတ်က မထည့်လိုက်မိလို့ ဟေ့ ကိုရင် ... ကိုရင်”

ခပ်လှမ်းလှမ်းတွင် ပေသီးပစ်နေသော ကိုရင်ကို အရီးအေးမက လှမ်းခေါ် လိုက်သည်။ ကိုရင်ကို ဆေးလိပ်တိုလှမ်းပေးလိုက်တော့ ကိုရင်ကလည်း အလိုက်တသိပင် မီးဖိုထဲက ထင်းမီးစနှင့် မီးဝင်ညှိပေးလိုက်သည်။ အရေးထဲတွင် ဆေးလိပ်ကလေး တစ်ဖွာနှစ်ဖွာရှိက်ရင်း အရီးအေးမက သီးနေသေး၏။

“အဟွတ် ... အဟွတ် ပွဲရှောင်က မြက်ထုံးကြီးကို မစံမေ့သား အကြီးကောင် တော် ဘယ်သူတဲ့”

“ကျွဲသိုး”

အရီးအေးမက မေ့လျော့နေသဖြင့် စဉ်းစားနေတုန်း ဆရာတော်က ကြားဝင် ထောက်ပေးသည်။ ကျေးလက်နေ တောသူတောင်သားများကြားတွင် ဆရာတော် တွေလည်း သည်လိုစကားဝိုင်းမျိုး ကြုံလေ့ကြုံထရှိနေကြပြီ။

“အဲ ... ဟုတ်သယ် ကျွဲသိုး ... အဲသည်ကျွဲသိုး အိမ်ပေါက်ကို မြက်ထုံးကြီး ဘုန်းခနဲပစ်ချသယံ့ပြီး ဟေ့ ရွှေသန်း ငါတစ်နေကုန် တောထဲမြက်သွားရိတ်သာ အိမ်က နွားနှစ်ကောင်ကျွေးဖို့ဟဲ့ အခု ငါ့အိမ်က နွားနှစ်ကောင်က ထမင်းစားနေ ကြသယ် သည်မြက်ထုံးကြီး နင်တို့သာ စားလိုက်ကြတော့ ငါ့အိမ်လည်း ပြန်မလာ ကြနဲ့တော့ ဆိုပြီး မြောက်ရပ်ပြန်ခဲ့ရောတော့”

အရီးအေးမက ဆေးလိပ်ကို နှစ်ဖွာသုံးဖွာဆက်ဖွာချလိုက်ပြန်သည်။ ဒါကိုပင် အမေက စိတ်ရှည်ပုံမရ။

“ဒါနဲ့ မစံမေတို့က ပြန်လိုက်ကရောလား”

“ပြန်နေပါလိမ့် အားကြီးကြီး ကျွဲသိုးကလည်း ပေးစမ်း မြက်ထုံး ငါ့အိမ်က နွားတွေ စားရသာပေါ့ ဆိုသယံ့ပြီး တစ်ခါတည်း ဓားစက်တင် ရိတ်ပစ်လိုက်သာပဲ။ ဒါနဲ့ ဘုရားပွဲရောက်ကရော ထားပါတော့တော် ရောက်တော့ ကျုပ်တို့မြောက်ရပ်က အပျိုကြီးယိမ်းထွက်သယ် ... အခု အေးခင်တို့ မိပြုံးတို့ မိထိုက်တို့ အဖွဲ့တွေပေါ့ တော် ... ကောင်မတွေ အပျိုကြီးယိမ်းလည်းထွက်ပြီးရော တကတည်း စွံသွားလိုက် ကြသာ တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက် ... ယိမ်းဖူးစာတွေပေါ့တော်”

ယိမ်းတိုက်ကြရင်း သမီးရည်းစားဖြစ်ကာ အိမ်ထောင်ကျကုန်ကြခြင်း ဖြစ်သဖြင့် ယိမ်းဖူးစာဟုဆိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်မတို့ရွာတွင် သမီးရည်းစားစာ လိုက်ပေးတာမျိုး စကားလိုက်ပြောတာမျိုး သမီးရည်းစားချိန်းတွေတာမျိုးကို အလုပ် တစ်ခုလို တကန်တက မလုပ်နိုင်အားကြပါ။ တောထဲမြေပဲအတူ ဆွတ်ကြရင်း

အလှူပွဲမင်္ဂလာပွဲတွင် အတူလုပ်ကြကိုင်ကြရင်း ဘုရားပွဲကျောင်းပွဲများတွင် ယိမ်းတိုက်ဇာတ်တိုက်ကြရင်း သံယောဇဉ်ငြိတွယ်ကြရသည်ချည်းဖြစ်၏။

“တောင်ရပ်က အဲသည့်နှစ်က ဘာယိမ်းပါလိမ့် ကိုယ်တော်”

အရိုးအေးမက ဆရာတော်ကို လှမ်းမေးလိုက်တော့ ကျွန်မ ရယ်ချင် သွားမိသေး၏။

“သူငယ်တော်ယိမ်းလေ နင်ကလည်း မေ့တတ်လိုက်သား”

“တင်ပျဲဘုရား တင်ပျဲ ... ဟုတ်ပါရဲ့ တပည့်တော်က ကိုယ်တော်လောက် တောင် မမှတ်မိဘူး ဟားဟား၊ ဟုတ်သယ် ဟုတ်သယ် တောင်ရပ်က သူငယ်တော်လေးတွေ ထွက်လာတော့ ကျုပ်တို့အရပ်က အပျိုကြီးယိမ်းနဲ့ ဖမ်းအုပ်သား တောင်ရပ်က အဖွဲ့တွေလည်း ဘုရားကုန်းရောက်လာရော ပွဲရှောင်က ဘာမပြော ညာမပြောနဲ့ မိုက်ခွက်ဆွဲလှသယံဇာတ ပေး ရွှေသန်း ငတို့အရပ်က အပျိုကြီးတွေပေါသယ် နင့်လို သူငယ်တော်ရုပ် ငါအဖက်မလုပ်ဘူးဟေ့ ဘုရားပွဲပြီးရင် နင်နဲ့ ငါနဲ့ ကွာမယ်နဲ့ စိန်ခေါင်ကရောတော့”

အရိုးအေးမက ဆေးထပ်ဖွာပြန်၏။ စကားပြောနေတုန်း သူ့ဆေးလိပ် မီးသေသွားမှာကိုလည်း စိုးရသေးသည် မဟုတ်လား။ ကျွန်မမျက်စိထဲမှာတော့ ငယ်စဉ်က အညာကျေးလက်ဘုရားပွဲကလေးကို မြင်ယောင်လာမိပါသည်။

“ဘုရားပွဲက အရပ်ပြိုင်လည်းဖြစ် လူတွေကလည်း မူးနေကြတော့ သွေးတကြွကြွနဲ့ပေါ့ဟာ ... ဘေးကလည်း ပွဲရှောင်ကို ဝိုင်းမြှောက်ပေးကြသားဟာ ... တကတည်း ဘုရားပွဲဆွမ်းတော်ကြီးလှည့်ကြတော့ တောင်ရပ်ကအဖွဲ့ လာမယ့် လမ်းကို ပွဲရှောင်က ကန်သင်းရိုးနှစ်ဘက် ခြေကန်သယံဇာတ ကန့်လန့်ကြီး ပစ်လှဲ နေတော့သာ ရွှေသန်းလာထူမှ ထမယ်ပေါ့လေ ... သားနဲ့ သည်တုန်းက ရွာလူကြီး

ကိုဘတုတ်က ကိုင်း ကိုယ့်ရပ်ကိုယ့်ရွာ ပျော်စေပျက်စေ အရပ်ပြိုင်ကြသာ ပွဲမပျက်စေကြနဲ့ဟဲ့ ဆိုသလိုပြီး ရှင်ရွှေသန်းကို သွားအထူ ခိုင်းကရောလေ”

အရီးအေးမကို စိတ်မရှည်သဖြင့် ဆရာတော်က ကြားဝင်ပြောခြင်းဖြစ်၏။ ကျွန်မမှာ အသက်ရှစ်ဆယ်အရွယ် ဘုန်းကြီးအိုကြီးနှင့် အသက်ခုနစ်ဆယ်အရွယ် ကပ္ပိယကြီး အရီးအေးမတို့ တူဝရီးကိုကြည့်ရင်း စိတ်ထဲတွင် ရွာစိတ်ရပ်စိတ်များ စီးဝင်လာတော့၏။ အမေကတော့ တစ်ခါက ဇာတ်လမ်းကို စိတ်ဝင်စားပုံပေါ်၏။

“ရှင်ရွှေသန်းက ထူသလား”

အမေက ပို၍စိတ်မရှည်ဖြစ်နေပုံရသည်။ ရွာအကြောင်း ရပ်အကြောင်းမို့ စိတ်ဇောတွေ သန်နေလိုက်ပုံများ။ သည်တစ်ခါတော့ အရီးအေးမက သူ့ ဇာတ်ကြောင်းကို သူ တာဝန်ပြန်ယူသည်။

“ထူသယ်၊ ထူပေသိ ဘုရားပွဲ ဆွမ်းကြီးလောင်းပြီးတော့ တောင်ရပ်ပြန်သာပဲ ... သူ့အရှက် ခွဲရပါ့မလား ဆိုသလိုပြီး လင်မယား ပြန်မပေါင်းဘူး ... မပေါင်းတော့ ဘယ်သူက ပေါင်းပေးသယ်မှတ်တုံး၊ ယောက်ဖတော်ကျွဲသိုးကတော့”

“ကျွဲသိုးက”

“ဟုတ်သယ်လေ ကျွဲသိုးအိမ်မှာ မစံမေသားအမိကြီး သောင်တင်နေတော့ သူက ကျွေးမွေးထားရသာကိုးတော့ ... ကျွဲသိုးက ပွဲရှောင်ဆီ သွားတောင်းပန်ရသာ ပြန်ခေါ်ဖို့ ... ပွဲရှောင်က ကျုပ်အိမ်က နွားနှစ်ကောင်ဖို့ မြက်တစ်ထုံးရိတ်ပြီး တက်ခဲ့ရမယ်ဆိုတော့ ကျွဲသိုးကပဲ မြက်တစ်ထုံးရိတ်ပြီး မအေနဲ့နမကို ပြန်အပ်လိုက်သာပဲတော်”

သည်လိုဇာတ်လမ်းကလေးတွေက ကျွန်မတို့ရွာမှာ အမြဲရှိနေတတ်သည်။ ဖြစ်တုန်းဖြစ်၊ ပျက်တုန်းပျက်ပြီး ဘာအာဇာတ အကြိတ်အခဲမျှ ကျန်မနေတတ်။ ကျန်နေတတ်သည်မှာ သည်လိုဇာတ်လမ်းပမာကလေးများသာဖြစ်၏။

“ပွဲရှောင်တို့ ရွှေသန်းတို့ကတော်သေးသယ် ... တချို့များဆို ကွဲတောင် ကွဲကြသား။ နင်တို့ မှတ်မိဦးမလားတော့ မသိဘူး။ ကိုပေါ်တို့ မတင်သောင်းတို့က တော့ တကယ်ကွဲသွားကြသားဟ”

ဆရာတော်က ဇာတ်လမ်းတစ်ပုဒ် စပြန်သည်။ ကျွန်မကတော့ မမာမကျန်းဖြစ်နေသည့်ကြားက ရှေးဟောင်းနှောင်းဖြစ်များကို ပြန်ပြောပြနိုင်သော ဆရာတော်ကိုကြည့်ကာ ဝမ်းသာနေမိ၏။

ကျွန်မတို့ရွာရှိ ဘုန်းကြီးကျောင်းလေးကျောင်းစလုံးမှ ကျောင်းထိုင် ဆရာတော်များအားလုံး ကိုယ်ရွာဘုန်းကြီးများဖြစ်သလို ငယ်ဖြူများချည်း ဖြစ်နေတာကို ရွာက ဂုဏ်ယူသည်။ ငယ်ဖြူဆိုသည်မှာ ကိုရင်ကလေး ဘဝ ကတည်းက မြင့်မြတ်သောသင်္ကန်းကို မချွတ်စတမ်းဝတ်ကာ ရဟန်းဘဝဖြင့်သာ သာသနာ့ဘောင်တွင် တစ်သက်ပတ်လုံး မွေ့လျော်ကြသူများကို ဆိုလိုပါသည်။

“ငတို့ ဦးပဉ္စင်းဘဝတုန်းက ဟောသည်ရွှေစေတီ ဘယ်လိုထီးတင်မှန်း မသိဘူး။ တစ်ခါလာလည်း ထီးတင်၊ တစ်ယောက်လာလည်း ထီးတင်နဲ့ လူတွေက ဘုရားပွဲ ကျောင်းပွဲလောက် လုပ်ချင်နေကြသား။ လုပ်ချင်ကြဆို မြေကြီးက ရွှေသီးသယံခေတ်ကိုးဟ။ အဲဒါ ဘယ်နှစ်တုန်းက ထီးတင်မှန်းတောင် မမှတ်မိတော့ပေါင်ဟာ ထီးတင်ပွဲမှာ ကိုပေါ်တို့ ကွဲကြသားပဲ။ အရပ်ပြိုင်များ တယ်ကြောက်စရာကောင်း။ ဒါပေသိ ဗျောသံစည်သံကတော့ မစဲခဲ့ဘူးပေါ့လေ”

ရှေးပြိုင်လှေကြီး 'ပြေသိမ်း'ကိုတော့ ကျွန်မကြည့်ခဲ့သေးသည်။ ကျောင်းတစ်ကျောင်း
လှေတစ်စင်း။ ရွာကလေးကိုယ်တိုင်က လှေရွာကလေးမဟုတ်လား။

(၁၉)

ဘုန်းကြီးကျောင်းက အပြန်မှာတော့ ရွှေစေတီဘုရားဝင်းကို ဖြတ်ပြီး အဖေတို့ခြံဝိုင်းရာကြီးထဲ ဝင်ခဲ့ကြပါသည်။ လူမနေသော ခြံဝိုင်းကြီးမို့ ချုံနွယ် ပိတ်ပေါင်းတွေ တောထလိုနေသည်။ ခြံဝိုင်းအပြည့် မန်ကျည်းပင်ကြီးတွေကတော့ မိုးသို့တခေါ် မျှော်လျက်ရှိ၏။ သည်အပင်ကြီးတွေကို ရောင်းစားလျှင်ပင် တစ်ပင်ကို လေးငါးရှစ်ထောင်လောက် ရနေပြီဟု အမေက ဈေးတွက်ကြည့်လိုက်ပါသေးသည်။ ‘မန်ကျည်းတစ်ပင် သမီးတစ်ယောက်’ အဆိုရှိသည် မဟုတ်လား။ သို့သော် သည်အပင်ကြီးတွေကို ကျွန်မတို့ ရောင်းစားရသည်မရှိပါ။ ရွာက ဆွေမျိုး အလှူရှိတိုင်း မန်ကျည်းတစ်ပင်စာ ထင်းအလှူကုသိုလ်ဝင်လိုက်ကြသည်သာ။ ကျွန်မတို့ရွာတွင် အလှူတစ်လှူ သုံးဖို့စွဲဖို့ ထင်းလောင်စာအတွက် သည်လို သစ်ပင်ကြီးတစ်ပင်စာ ကုန်ပါသည်။ အလှူမတိုင်မီ တစ်လလောက်ကတည်းက

သစ်ပင်ခုတ်လှဲကြ၊ ဖြတ်ကြ၊ တောက်ကြ၊ လှန်းကြ၊ ခွဲကြ၊ စိတ်ကြ လုပ်ကြရသည်။ မန်ကျည်းသားက မီးအားပိုကောင်းသည် ဆိုပါသည်။

“ဟောဟိုဘက်ကချိုင့်ကြီးက လှေတွေလွန်းတင်သယံ လွန်းကျင်းဟောင်းကြီး ပေါ့တော်”

အဖေ့ခြံပိုင်းတောင်ဘက်တွင်ရှိသော လွန်းကျင်းနေရာဟောင်းကြီးဆီ ကျွန်မ တို့ စိတ်ရောက်သွားကြပြန်ပါသည်။ ငယ်စဉ်က ကျွန်မ ရွာပြန်ရောက်တိုင်း သည်နေရာမှာ လှေတွေ တစ်စင်းမဟုတ်တစ်စင်း လွန်းတင်ထားတတ်ကြပါသည်။ သည်ဘက်နယ်တစ်ရိုးမှာတော့ ကျွန်မတို့ရွာက လှေ၊ မော်တော်ကြီးတွေ အများဆုံးစီးခဲ့ကြဖူးသူ များပါသည်။ လှေစီးသည် ဆိုသည်မှာ လှေပေါ် ထိုင်စီးတာမျိုး မဟုတ်ပါ။ လှေကြီးများနှင့် အစုန်အဆန် မြစ်ရိုးတစ်လျှောက် လုပ်ကိုင်စားသောက်ခြင်းကို လှေစီးသည်ဟု ခေါ်ကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ရှေးအခါ ကတည်းက အညာဆန်လှေကြီး သုံးလေးစင်းရှိခဲ့ဖူးသော ကျွန်မတို့ရွာကို လှေရွာ၊ သူဌေးသူကြွယ် ပေါတဲ့ရွာဟု အနီးဝန်းကျင်က ရွာတွေက အသိအမှတ် ပြုထားကြသည်။ ကျွန်မ ငယ်စဉ်တောင်ကျေး ကလေးဘဝတုန်းက မြစ်ရိုးကို မျှော်ကြည့်ရင်း အဖေ ပါပါသွားတတ်သည့် အညာဆန်လှေကြီးကို လွမ်းခဲ့ရဖူး ပါသည်။ အဖေ့ကို ကျွန်မ အစောဆုံးမှတ်မိခဲ့သည်မှာလည်း ရွာကို လှေကြီးဆိုက် သည့်အခါ ခေါင်းပေါင်းဖြူကြီးနှင့် ကုန်းဘောင်ပေါ်က ဆင်းလာတတ်သည့် ရုပ်ပုံလွှာကိုပဲ ဖြစ်သည်။ အဖေ့လှေကြီး တစ်ခေါက်ပြန်လာတိုင်း အိမ်အတွက် ဆန်အိတ်တွေ၊ ငါးပိ၊ ငါးခြောက်တွေ၊ ကျွန်မတို့မောင်နှမတစ်တွေအတွက် ကစားစရာကလေးတွေ ပါလာတတ်ပါသည်။ အဖေ့လှေကြီး တစ်ခေါက် ထွက်သွားလျှင် တစ်လတန်သည် နှစ်လတန်သည် ကြာတတ်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ လေးငါးခြောက်လအထိ ကြာတတ်တာမျိုးလည်း ရှိပါသည်။ အဖေ့လှေကြီး ပြန်မလာတာကြာလျှင် အဖေ့ကို ကျွန်မမေ့သွားတတ်ပါသည်။ ခပ်စိမ်းစိမ်း

ဖြစ်သွားသော ကျွန်မကို ပွေချီရင်း ‘သမီး’ ဟု တုန်တုန်ယင်ယင်ကြီး ခေါ်လိုက်သံကြားမှ အဖေရင်ငွေက မေတ္တာရေလျှင်တွေ စီးဆင်းလာသလို ခံစားရပြီး အဖေကို ကျွန်မ မှတ်မိသွားတတ်ပါသည်။ အခုတော့ ကျွန်မ မျှော်စရာ လွမ်းစရာ အဖေလည်း မရှိတော့။ အဖေရဲ့ အညာဆန်လှေကြီးလည်း မရှိတော့။

“တို့တစ်တွေ လှေကြီးနဲ့ နဝလီ လိုက်တင်တုန်းက ဆန်တစ်အိတ်မှ ငါးကျပ်ရယ်၊ အောက်ပြည်အောက်ရွာဆို ဘိုကလေးဖျာပုံဘက်အထိ ရောက်သယ်။ ငါးပိဆားပြားတွေ၊ ငါးမြောက်တွေ လှေကြီးနဲ့ ဆန့်သလောက်တင်သာပဲ ... တစ်လမ်းလုံး ဟိုဆိပ်ကမ်းကပ် သည်ဆိပ်ကမ်းကပ် ရောင်းချလာကြသာ ပြည်နားက လက်ပံလှရောက်ရင် မီးသွေးတင်သယ် ... ရေနံချောင်း ချောက်ကျရင် ရေနံချေးပုံးတွေ တင်သယ်၊ အဲသာ အထက် ဗန်းမော်-ကသာအထိ တောက်လျှောက် ရောင်းချသွားလိုက်သာ အောက်ကုန်တွေ ပြောင်သာပဲ ... အထက်က ဘာပြန်တင်သလဲဆိုရင် ကျောက်မြောင်း နွယ်ငြိမ်းဘက်က စဉ့်အိုးစဉ့်ခွက်တွေ သည်လိုလှေပြန်စုန်ပြီး တစ်မြစ်ရိုးလုံး ရောင်းသာပဲ ... တချို့ရွာတွေဆို မြစ်ထဲ တို့လှေပေါ်က စဉ့်အိုးတွေ ပြောင်ပြောင်လက်လက်နဲ့ လှမ်းမြင်လိုက်ရင် ကမ်းကပ်ဖို့ အဝတ်ရမ်းခေါ်သာ ... ရောင်းလို့ဝယ်လို့ကလည်း ကောင်းချက်တော့”

အမေက သူစိတ်ကူးရလျှင် ရသလို သူ့ဘဝထဲက အကြောင်းတွေကို လွမ်းလွမ်းဆွတ်ဆွတ် ပြောပြတတ်ပါသည်။ အမေ၏ ‘လှေသူကြီးကတော်’ ဘဝ ဖြတ်သန်းမှုများကို စာတစ်စောင်ပေတစ်ဖွဲ့ရေးပြီး မှတ်တမ်းတင်မှ ပြည့်စုံ ပါလိမ့်မည်။ အညာကျေးလက် တောသူကြီးတစ်ယောက်၏ ရှေးဟောင်းနှောင်းဖြစ် ဘဝထိုထို ဇာတ်လမ်းများ။

တစ်ဆက်တည်းဆိုသလိုပင် ကျွန်မတို့ရွာတွေဘက်က လှေပြိုင်ပွဲတွေ အကြောင်းဆီ စကားရောက်သွားကြပြန်သည်။ လှေပြိုင်ပွဲတွေ အကြီးအကျယ်

တစ်ခြိမ်းခြိမ်း ကျင်းပခဲ့ကြသည့်ခေတ်ကို ကျွန်မ မမီလိုက်သော်လည်း ကျွန်မတို့နယ် မြစ်ရိုးတန်းရွာကလေးများတွင် ကျင်းပခဲ့ကြသော လှေပွဲတွေကိုတော့ ကျွန်မ သိလိုက်မြင်လိုက်ရဖူးပါသည်။ ရှေးက မြောင်ဘုရားပွဲ၊ ကျောက်ရစ်ဘုရားပွဲ၊ ပေါက်ချောင်းရွာ ဖောင်တော်ဦးဘုရားပွဲများသည် နှစ်စဉ် ဝါခေါင်၊ တော်သလင်းလ တွေမှာ လှေပြိုင်ပွဲများ ကျင်းပလေ့ရှိသည်။ ဧရာဝတီမြစ်ကြီးထဲတွင် ရေတွေ ပြည့်လျှံနေသောကြောင့် ဟိုရွာ သည်ရွာက ဘုရားပွဲတော်လာလှေတွေကလည်း ဘုရားပွဲတော်ကမ်းမှာ လှေတွေ အမြီးဆက် ခေါင်းဆက်။ လှေတွေများလွန်းသဖြင့် လှေအားလုံး ကမ်းကိုကပ်ဖို့ ခက်သဖြင့် လှေတစ်စင်းနှင့်တစ်စင်းကြား ခေါင်းထိုးကာ ကြက်တောင်စိုက် ဆိုက်ထားရပါသည်။ ဘုရားပွဲတော်ကမ်းစပ်မှာ ရေပြင်မမြင်ရဘဲ လှေပြင်ကြီးပင် ဖြစ်လို့နေတတ်သည်။ မြစ်ကြီးထဲမှာလည်း ဘုရားပွဲလာလှေများနှင့် ပွဲတော်ပြန်လှေများ တစ်စင်းကိုတစ်စင်း အော်ကြ ဟစ်ကြ၊ ကျီစယ်ကြနှင့် ပျော်စရာကောင်းလှ၏။ ပွဲတော်ပြန်လှေတွေပေါ်မှာ ပွဲဈေးတန်းက ဝယ်လာခဲ့ကြသော အညာကျေးလက် အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းတွေက အပြည့်။ တောင်းပလုံး ဆန်ကော ဆန်ခါတွေ၊ ဖျာလိပ်ကြီးတွေ၊ စဉ်အိုး၊ စဉ်ခွက်တွေ၊ ကော်တွေတောင့်နေသော စောင်လိပ်ကြီးတွေ၊ ယပ်တောင်ဇာတာ ခြင်းကလေး တွေမှအစ ကလေးကစားစရာ ဖိုးဝရုပ်၊ ပစ်တိုင်းထောင်ရုပ်၊ မီးကွက်ရုပ်ကလေးတွေ အထိ ဘုစုခရ။ တစ်ချိန်က ဧရာဝတီမြစ်ကြီးထဲ မြန်မာတို့ ဆင်နွဲ့ခဲ့ကြသော အညာဘုရားပွဲ ရှုခင်းကလေးကို ကျွန်မ လွမ်းလိုက်မိပါ၏။

“တို့နယ်တွေမှာ လှေပွဲတွေ ခေတ်ထတုန်းက တစ်ရွာကို လှေတစ်စင်းတော့ အဖျင်းဆုံး ရှိကြသကောအေ့၊ လူတွေမပြောနဲ့ ရွာက ဘုန်းကြီးတွေကိုက မရသာ လှေလောက်ခုတ်ချင်နေကြသာ ... လှေပြိုင်ပွဲတွေ ဆိုသာကလည်း ဒိန်းမောင်း ဒိန်းချမ်းကိုအေ့၊ လှေပြိုင်ပွဲသယံဟေ့ဆိုလို့ကတော့ လူတွေက လောင်းချင်စားချင် နေကြသာများ သွေးကြွနေကြသာရယ် ... ယောက်ျားတွေမပြောနဲ့ ငတို့မိန်းမတွေ ကလည်း လောင်းကြသာပဲ ... အရက်ဖိုး ကြက်ဖိုး လင်ပေးရမှာ နှမြောသယံ

မိန်းမက သည်နေရာကျ သူကကို ထုတ်ပေးချင်နေသာ၊ တော့ တော်ပလား ယူဦးမလားနဲ့ကိုနေသာ”

သည်လို အလောင်းအစား ရက်စက်လွန်းသောကြောင့်လည်း လှေပွဲတွေကို ပိတ်ပစ်လိုက်ရခြင်းဟု ဆိုပါသည်။ ငွေချင်းထပ်၊ ပစ္စည်းချင်းထပ်၊ အိမ်ချင်းထပ် လောင်းကြရုံမက အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်ချင်းထပ်၊ မိန်းမချင်းပင် ထပ်၍လောင်းခဲ့ကြ သည်။ သည့်ထက်သွေးကြွလာလျှင်တော့ ရှိသမျှစည်းစိမ် ပုံအောက်က ခုန်ဆင်းလောင်းကြပါသေးသည်။ စီးပွားပျက်၊ ဘဝပျက်ကာ လူလုံးမလှ ဖြစ်ကြရသည့်သူတွေတောင် ရှိခဲ့ဖူးသည်ဟု ဆိုပါသည်။ အမေ ပြောပြခဲ့ဖူးသော လှေပွဲများ၏ လောင်းကစားသားကောင် ‘ဘိုးမာဒင်’ ကြီးအကြောင်းကို ရွှေအမြဲတေမဂ္ဂဇင်းတွင် ‘အချိန်မှတ်နာရီ’ ဆိုသော ဝတ္ထုတိုတစ်ပုဒ် ကျွန်မ ရေးခဲ့ပါသည်။

ထိုခေတ်ထိုအခါကို သိမိလိုက်သူတိုင်း ရွာအသီးသီးက ပြိုင်လှေကြီးတွေ အကြောင်း ပြောပြနိုင်ကြသည်မှာလည်း လှေပြိုင်ပွဲများ၏ အရှိန်အဝါ ကြီးမားခဲ့မှုပဲ ဖြစ်သည်။ ဘယ်ရွာက ဘယ်လှေဆိုတာကို နှစ်ပေါင်းလေးဆယ်ကျော်သည်အထိ ခိုးခနဲ ဒေါက်ခနဲ ပြောနိုင်ကြသည့် မြင်းခြံနယ်သူ နယ်သားကြီးများပါပေ။

“ငတို့ ဆမိတ်ခုံနယ်က နဂါးပေါက်ရွာက လှေ ‘သိမ်းကြီး’ ဆိုသာ နာမည်ကျော်ပဲ။ အစ်မတို့ ကျွန်းထဲရွာတွေကတော့ ပွဲတက်လှေကြီးတွေ အများကြီး ရှိသယ်။ မီးလောင်ကျွန်းရွာက မှန်ကျားနဲ့ ပြေကျော်၊ ကျောက်ဖူးရွာက ကျားကြီး၊ ရတနာငွေမိုး၊ မြေတော်ရွာက ပြေအေး၊ နောက် တို့ရွာက ပြေချစ်ကြီးကလည်း ပွဲတက်လှေကြီးပဲ။ ဆမိတ်ခုံက မီးကား ... ငါ အကုန်လောင်းဖူးသယံ့လှေချည်းပဲ”

“အမေ နိုင်ဖူးသလား”

“နိုင်ဖူးသာပေါ့တော် ... ကျောက်ရစ်ဘုရားပွဲမယ် သိမ်းကြီးနဲ့ နတ်ညွှန်းရွာက ပြေညွန့်နဲ့ ပြိုင်ကြတာ၊ ငါက ဘာရယ်မဟုတ်ဘူးအေ ... ကိုယ့်နယ်က သိမ်းကြီးဘက်ကလောင်းသာ နိုင်တာပဲ”

“ဘယ်လောက်နိုင်တာလဲ အမေရဲ့”

“နှစ်ရာလောင်းသာ နှစ်ရာနိုင်သာပေါ့ ... ဒိုင်သွားအပ်ရင် သူတို့က ဒိုင်ကြေးဖြတ်ယူတာကောအေ၊ ကိုယ့်သဘောနဲ့ကိုယ် နှစ်ဦးသဘောတူ လောင်းတော့ တည့်လောင်း တည့်ရပေါ့အေ”

ကျွန်မအမေ တောသူရိုးရိုးကြီးတောင် လှေအလောင်းအစားနဲ့ မလွတ်ခဲ့ပါလား။ ကျွန်မကတော့ လှေအလောင်းအစားခေတ်ကို မမီလိုက်သော်လည်း ဘုရားပွဲတော် လှေပြိုင်ပွဲကလေးကိုတော့ ကြည့်ခဲ့ဖူးပါသေးသည်။ လင်းကွင်းသံ တခြမ်းခြမ်း၊ လှေတော်သားတို့၏ ‘ဟေလားဗျ မောင်တို့ ... ဝါးလားဗျ မောင်တို့’ လှေတော်သံ သီချင်းများနှင့် အလှပြပြိုင်ပွဲကလေးကိုပင် လူတွေ တအားတိုးခွေ ကြည့်ခဲ့ရပါသည်။ ဟိုတုန်းကတော့ လှေပြိုင်ပွဲကြီးတွေကို ငါးရက်ခြောက်ရက် ဧရာဝတီမြစ်ရိုး ကျိုးကျမတတ် ကမ်းလုံးညွတ် အုံးအုံးထ ကျင်းပခဲ့ကြသည်ဆိုပဲ။

“လှေပွဲတွေ ပိတ်ပစ်လိုက်တော့ ငတို့ရွာကလူတွေမှာ မနေတတ် မထိုင်တတ်ကြီးကိုဖြစ်လို့ လှေစိတ်တွေ လေနေသာရယ် ... အဲသာ ရေထဲ မပြိုင်ရသယံ့လှေပွဲကို ကုန်းပေါ်မှာ ပြိုင်ခဲ့ကြသေးတာ၊ ဇွဲခတ်လိုက်ကြပုံများ”

ကျွန်မတို့ရွာတွင် သစ်သားတုံးကို ပြိုင်လှေပုံစံခုတ်၍ အချောကိုင်ကာ တလင်းပြင် မာမာချောချောပေါ်တွင် လှေပြိုင်ခဲ့ကြသည်ဆို၏။ သည်လှေကလေး တွေကတော့ တစ်တောင်ခန့်အရွယ် ပြောင်ချောနေသည့် လှေငယ်ကလေးများပင်။ တလင်းပြင်တွင် စည်းသား၍ လှေကလေးကို လက်ဖြင့် တောက်ထုတ်လိုက်ခြင်းမျိုး

ဖြစ်သည်။ ညာဘက်လက်ညှိုးကို ဘယ်ဘက်လက်ဖြင့် နောက်သို့ ဆွဲလှန်ထားပြီး လွှတ်လိုက်လျှင် လေးကိုင်းကန်သလိုကန်ပြီး လှေကလေးကို တွန်းထုတ်လိုက်ရသည်။ အဝေးဆုံးကို ရောက်သည့်လှေက အနိုင်ရသည်။ ကလေးတွေ အပျော်ကစားကြသည်နှင့်တောင် တူပါသည်။ သည်လှေပြိုင်ပွဲကလေးတွေဖြင့် အလောင်းအစားချင်ခြင်း ဖြေယူခဲ့ရသည်ဆို၏။

“လှေပြိုင်ပွဲကြီးတွေတုန်းက ဘာမှမဖြစ်ဘဲနဲ့ ဘာမဟုတ်သယံ လှေကလေးတွေ ပြိုင်ကြတော့မှ ငတို့ရွာက ကိုစိန်ကြီး မျက်လုံးတစ်ဖက် ပျက်ခဲ့ရ ပါရောလား”

ဘကြီးစိန်က လက်တောက်လှေပွဲ ဒိုင်လူကြီးအဖြစ် ဦးစီးဦးဆောင်ပြုခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ လှေပြေးအလာကို အပေါ်ခပ်ခွာခွာက မကြည့်ဘဲ မြေကြီးပေါ် ပါးအပ်၍ လှေတွေကို ဆီးအကြည့်မှာ မျက်လုံးကို လှေဦးချွန် ဝင်စိုက်သွားခဲ့ခြင်းပင်။ ဖြစ်မှဖြစ်ရလေဟု စုပ်သတ်ရုံမှတပါး ဘကြီးစိန်၏မျက်စိကို ဘာနှင့်မျှ မကုစားနိုင်ခဲ့ကြပါ။ ဖြစ်ဖြစ်မြောက်မြောက် မဟုတ်သည့် လှေပြိုင်ပွဲကလေးမှာလည်း ဘကြီးစိန်မျက်လုံး ထိခိုက်သွားပြီးကတည်းက တစ်ခန်းရပ်သွားရတော့၏။

“ငတို့ရွာ လှေခွဲကြီးကြပုံများ ငစိန်မျက်လုံးပျက်မှ နားတော့သယ်” ဟု ဘကြီးဘုန်းကြီးက မှတ်ချက်ချခဲ့သည် ဆိုပါ၏။ ကျွန်မကတော့ ရွာကျောင်းလေးကျောင်းက အိုးဒယ်မှောက်ထားသော ရှေးပြိုင်လှေကြီးတွေကို မြင်တိုင်း လှေပြိုင်ပွဲတွေဆီက ပေါ်ထွက်လာသော ဒေသီယစကားများကို သတိရမိပါ၏။

“ညည်းနဲ့ပေါင်းရသာ တစ်ပန်းရှုံးသယ်အေ”

“မောင်တင့်တို့များ ဟုတ်ကောင်းဟုတ်ရက်နဲ့ မုံးဝင်ကျမှ ပန်းဆွဲရေကျ ဖြစ်ရသယ်လို့”

“အံ့မာ ဟကောင်ရ ရှေ့မှာ ခွေးကလေးတက်နင်းမိပါဦးမကွာ၊ အတော်ကလေး ရေချိန်ကိုက်လာသယ်ထင်ပါ့”

“သည်မယ် စံကောင်း၊ မင်းလည်း တောသား ငါလည်းတောသား၊ အချင်းချင်း ဘူးမဖောက်နဲ့ တက်စောင်းမခုတ်ချင်စမ်းပါနဲ့ကွာ”

“ကောင်မရယ် အချီးမွမ်းမစောပါနဲ့အေ၊ ဦးဝင်ရိုပါသေးသယဲ့၊ ပဲ့ကျွတ်သယ့် အထိ စောင့်ပါဦး”

“ကိုင်းဟေ့ ငါ့ယောင်းမတို့ နေကလေးမပူခင် တစ်လား လားလိုက်ကြဦးစို့ရဲ့ သည်တစ်လားပြီးရင် ပန်းဝင်ပါပြီဟဲ့”

သည်စကားတွေထဲက တစ်ပန်းရှုံး၊ မုံးဝင်၊ ပန်းဆွဲရေကျ၊ ရေချိန်ကိုက်၊ ဘူးဖောက်၊ တက်စောင်းခုတ်၊ ဦးဝင်၊ ပဲ့ကျွတ်၊ လား၊ ပန်းဝင် စသည့် စကားလုံးများမှာ လှေ့ပြိုင်ပွဲတွေဆီကလာသော ဒေသိယ စကားကိုး စကားကားများ ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်မငယ်စဉ်ကတည်းက သည်စကားတွေကို သုံးနှုန်းကြသံ ကြားဖူးခဲ့ခြင်းဖြစ်သလို ကျွန်မကိုယ်တိုင်လည်း မကြာမကြာ သုံးစွဲပြောဆိုတတ်ပါသည်။ ကျွန်မတို့ မမွေးခင်က ရှိနှင့်ခဲ့သော စကားအသုံးတွေကို စကားအမွေ လက်ဆင့်ကမ်းခဲ့ခြင်းကြောင့် အခုအချိန်တွင် သည်စကားအသုံးအနှုန်းများနှင့် နီးနွယ်နေသော လှေ့ပြိုင်ပွဲတွေကို ကျွန်မမျက်စိထဲ မြင်ယောင်နေတတ်ခဲ့သည်။

စကားအရာမှ မဟုတ်ပါ။ တစ်ခါတစ်ရံ အမေ့ထံမှ လှေ့ပြိုင်ပွဲတွေဆီက ပုံခိုင်းများက လိုအပ်လျှင် လိုအပ်သလို ထွက်လာတတ်ပါသေးသည်။

“မကြင်တို့များ စီးပွားတက်သွားလိုက်သာ ရိပ်ရိပ် ရိပ်ရိပ်နဲ့နေသာပဲ။ ဟော ကျချင်တော့လည်း ဖုတ်ခနဲ။ ငတို့ကတော့ သိမ်းကြီးလိုပဲ တစ်ချက်ချင်း မှန်မှန်လှော်ခဲ့သာပဲ။ အချိန်တန်တော့ ဒီပြင်လှေတွေကို ကျော်တက်နိုင်သာချည်းပဲ”

“မင်းတို့ဟာက လူများပြီး ပွဲမစည်လိုက်သာကွယ်၊ တချို့က နေရစ်ခဲ့ပါလား၊ အိမ်မှာ အလုပ်မပျက်တော့ဘူးပေါ့၊ ကတည်း နှစ်ကျိပ်သုံးလည်း သာပဲ၊ နှစ်ကျိပ်ကိုးလည်း သာပဲ”

“အမယ်လေး၊ သည်ထင်းချောင်းလေး ကောက်ပွေနေသောကို ဇို့နဇို့နနဲ့၊ လုပ်စမ်းပါဟဲ့ မောင်ရို့ လေး ဆို ဝိတ်”

အဖေဝိုင်းထဲကို လှည့်ပတ်ကြည့်ပြီး ကျွန်မတို့သားအမိနှစ်ယောက် လွန်းကျင်း နေရာဟောင်းကြီးဘက် ထွက်ခဲ့ကြပါသည်။ သည်လွန်းကျင်းကြီးထဲတွင် လွန်းတင် ထားတတ်သော ရွာလှေကြီးများမှာ ပေပျဉ် ဆယ့်နှစ်ပြားခင်းမှ ဆယ့်ငါးပြားခင်း အထိ ကြီးမားသော လှေကြီးများ ဖြစ်သည်။ ထင်းတင်လျှင် ထင်းအချောင်းရေ တစ်သိန်းကိုးသောင်း တင်နိုင်သည်။ သည်လို ကိုယ့်ရွာကိုယ့်ပြည်ကို လွန်းပြန်တင် ကြခြင်းမှာလည်း လှေကြီးလွန်းပေါ်တင်၍ ပြင်ဆင်နေစဉ် ကာလတစ်လျှောက်လုံး ရွာမှာနေရသည်။ ရွာမှ ဆွေဆွေမျိုးမျိုးတွေက လွန်းလုပ်သားများအတွက် နေ့စဉ် ရေနှေးပွဲ၊ မုန့်ပွဲ ပို့လေ့ရှိကြသည်။ တစ်ခါတစ်ခါ လွန်းတင်လျှင် အနည်းဆုံး တစ်လကိုးသီတင်း ကြာတတ်သည် မဟုတ်လား။

လှေလွန်းချလျှင်တော့ လှေသူကြီးက ဆွမ်းကျွေး၍ ပရိတ်ရွတ်ရသည်။ မင်္ဂလာရွှေမိုး ငွေမိုး ရွာရသည်။ (ပိုက်ဆံကြခြင်းကို ဆိုလိုပါသည်) ကျွန်မတို့ငယ်ငယ်ကပိုက်ဆံမှာ အကြွေစေ့များ ဖြစ်ပါသည်။ ငါးပြားစေ့၊ ဆယ်ပြားစေ့၊ တစ်မတ်စေ့၊ ငါးမူးစေ့နှင့် ကျပ်စေ့။ သည်အကြွေစေ့တွေကိုမှ အလေးစေ့၊ အပေါ့စေ့ ရှိသေးသည်။ ပေါက်ပေါက်များနှင့် ရော၍ ဖွားခနဲ

ပိုက်ဆံတွေ ကြိုလိုက်လျှင် အလှအယက် ကောက်ကြရသည်။ ခေါင်းပေါ်ကိုလည်း တတောက်တောက်နှင့် လာမှန်သည်။ ကျလာသော အကြွေစေ့ကို ဖုန်တွေထဲ ဖြဲရွဲရှာရသည်။ တစ်ယောက်တစ်ယောက် တွန်းကာ ဖယ်ကာနှင့် ခြေထောက်ဖြင့် ဖိကာ ဦးထားရသေး၏။ လှေကြီး လွန်းချပြီးသည့်နောက်တောင် ဖုန်တွေထဲ မွေရှာလျှင် မူးစေ့ မတ်စေ့များကို ရနိုင်ပါသေးသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ လေးလငါးလ ကြာမှ မိုးရွာချလျှင် မိုးရေစီးကြောင်းထဲတွင် ဖွေးခနဲလက်ခနဲ ကောက်တွေ့ကြ သေးသည်ကော။

သည်အကြောင်းအရာကလေးမှာ အသေးအဖွဲကလေးဆန်သော ကိစ္စဟုဆိုနိုင် သော်လည်း ထိုကလေးဆန်ခဲ့သော အကြောင်းအရာကလေးသည်ပင် လွမ်းလောက် ဖွယ်ရာ ဖြစ်ခဲ့ရပြီ။ အခုခေတ်မှာတော့ လှေကြီးတွေ လွန်းလာတင်လို့ မင်္ဂလာရွှေမိုးငွေမိုး ရွာချကြချစေဦးတော့။ ခေါင်းကို ဒိုးခနဲ ဒေါက်ခနဲ လာမှန်တတ်သည့် အကြွေစေ့ကလေးတွေ မဟုတ်နိုင်တော့ပါ။

“အင်း ... လွန်းကျင်းဘက်ရောက်ပြန်တော့၊ ငတို့လွန်းဆရာ ကိုထွန်းမြိုင် တောင် အောက်မေ့မိသေးတော်၊ လက်ရာကောင်း အကိုင်ကောင်း၊ တကယ့် လှေမိသုကာကြီး”

ဘိုးထွန်းမြိုင်သည် ဘိုကေဆံတောက် ဂုတ်ထောက်ကြီးနှင့် နှုတ်ခမ်းမွှေး ကားကားကြီး တလှုပ်လှုပ်ဖြင့် ကွမ်းတွေဝါးနေတတ်သူဖြစ်သည်။ ကျွန်မတို့ရွာသား မဟုတ်သော်လည်း နွေရာသီရောက်တိုင်း ကျွန်မတို့ရွာ လွန်းကျင်းကလေးသို့ ရောက်လာတတ်သည်။ ပေါင်းတတ် သင်းတတ်လျှင် မိတ်ဆွေကောင်းတစ်ယောက် ဖြစ်သွားတတ်သော်လည်း ဗီဇအားဖြင့် စကားပြော မချေငံ့မို့ တည့်သူရှားသည်။ သူ့အလုပ်ကို အကောင်းဆုံး လုပ်တတ်သူဖြစ်ပြီး သတ္တိအရာတွင်လည်း မခေပါ။ အဖေနှင့်ကတော့ တစ်ဦးကိုတစ်ဦး အပြန်အလှန် လေးစားကြသူများဖြစ်သည်။

“ကိုရင်ညို ခင်ဗျားလေ့ သည်နှစ် ပျဉ်တော်တော်လဲရလိမ့်မယ် ... ပိုးစားထား သာတွေကို မနည်းဘူး။ ကျုပ်ပြန်သုံးလို့ရသာသုံးမယ်၊ လဲလိုက်နိုင်ရင်တော့ အကောင်းဆုံးပေါ့။ နို့မို့ရှိ သွားရင်းလာရင်း ရေမလုံသာနဲ့ပဲ စိတ်ဆင်းရဲရမှာ။ လှေကို အလောတကြီး မချချင်နဲ့ဗျ။ ပျဉ်ခြောက်စမ်းပစေဦး၊ သည်ကောင်တွေက ဆီလိုအပေါက်ရှာတတ်သယ့် ကောင်တွေရယ်”

ကျွန်မတို့လှေကြီးသည် အောက်ပိုင်းသို့ နှစ်စဉ်သွားရသဖြင့် ရေငန်ပိုင်းမှ ဒီပိုးများ ပါလာတတ်သည်။ တစ်နှစ်တစ်ခါ လွန်းမတင်လျှင် ဒီပိုးများက လှေကြမ်းခင်းပျဉ်များကို ဖောက်စားတတ်သဖြင့် ရေဝင် လှေမြုပ်ဖြစ်တတ်သည်။ သည်တော့ တစ်နှစ်တစ်ခါ ရေငန်ပိုး၊ ဒီပိုး၊ အောက်ပိုးများကို လွန်းတင်၍ သတ်ပစ်ရသည်။ လှေကြီးကို တုံးခု၍ မြေပေါ်ဆွဲတင်လိုက်လျှင်ပင် ညှိစော်တွေ နံလာတတ်သည်။ နေပူပြင်းပြင်းတွင် အောက်မှ မီးစဖြင့် မြိုက်လိုက်လျှင် ပိုးတွေ ဘိုးခနဲ ဘတ်ခနဲ ပြုတ်ကျလာတတ်ပါသည်။ လွန်းတင်စ နှစ်ရက် သုံးရက်လောက် လှေကြီးနားကို ကျွန်မတို့ မကပ်နိုင်ပါ။ ကျွန်မစိတ်ထဲတွင် သည်ဒီပိုးသေကောင်နဲ့ များက လူသေကောင်လိုပဲ ပုပ်စော်နံ့သည် ထင်မိလို့ပဲဖြစ်သည်။ ပိုးသေအောင် ပျဉ်ခြောက်အောင် နေလွန်းထားရတာကိုက တစ်လကိုးသီတင်း။ ပျဉ်ခြောက်လျှင် ခွာတန်တာခွာ၊ လဲတန်တာလဲ၍ ဝှမ်းစသွတ်ခြင်း၊ ကြီးလုံးရိုက်ခြင်း၊ ပွဲလျက်ထေးခြင်း စသဖြင့် ပျဉ်စပ်များကို လုံလောက်အောင် ဖာထေးရသည်။

လွန်းပေါ်တွင် ကြာကြာတင်ထားနိုင်လေ လိုအပ်တာကလေး စိမ်ပြေနပြေ ထပြင်နိုင် ဆင်နိုင် ဖာနိုင် ထေးနိုင်လေ ဖြစ်သည်။ သို့သော် ကုန်းပေါ် ဆွဲတင်ထားသော လှေကို ရေအတိုးမှာ လွန်းချနိုင်ဖို့လိုပါသည်။ များသောအားဖြင့် သင်္ကြန်ရေတိုးကလေးဖြင့် ပြန်ချတတ်ကြသည်။ ရေကလေးနှင့် အသာလျှောချ လိုက်မှ လှေအနာသက်သာသည်။ ကျွန်မတို့လှေကြီးကိုတော့ အဖေကို ချစ်ခင်စိတ် ဖြင့်ပင် ဘိုးထွန်းမြိုင်က ကောင်းကောင်းမွန်မွန် သပ်သပ်ရပ်ရပ် ကိုင်တွယ်ပေးတတ်

ပါသည်။ အဖေကတော့ လွန်းဆရာကြီး ဘိုးထွန်းမြိုင်ကို သည်လိုမှတ်ချက်ပေးခဲ့ဖူးပါသည်။

“ကိုထွန်းမြိုင်ကြီးက လူ့တစ်ပေါက်ထိုးကြီးကွ၊ မာပေါင်းလို့မရဘူး၊ ဗပျာပေါင်းမှရသာ၊ သူက လူမာကိုးကွ၊ အမာ အမာချင်းကျ ခတ်မိသာပေါ့”

လူ့တစ်ပေါက်ထိုး၊ လူမာကြီး ဘိုးထွန်းမြိုင်အကြောင်းကလည်း ရယ်စရာကောင်းလှပါသည်။ ဘိုးထွန်းမြိုင်သည် လွန်းလုပ်ငန်းခွင်သိမ်းလျှင် တောင်ပိုင်းသို့ သွား၍ အရက်သောက်လေ့ရှိသည်။ စကားအပြောမတတ် အဆိုမတတ်ရသည့်အထဲ အရက်ကလေးထွေလာတော့ အချင်းများကြရာက တုတ်တပြက် ဓားတပြက် ရိုက်ကြ နှက်ကြသည်အထိ။ တစ်ခေါင်းလုံး သွေးချင်းချင်းနီလျက်ရှိသော ဘိုးထွန်းမြိုင်ကြီးကို နီးစပ်ရာ ဆီမီးခုံဆေးရုံသို့ ညတွင်းချင်းပင် အမြန်တင်လိုက်ရပါသည်။ ဆေးရုံကလည်း ညတွင်းချင်းပင် ဆေးထည့်တန်တာထည့်၍ ချုပ်ကြနှောင်ကြ တစ်ခေါင်းလုံး ပတ်တီးဖြင့် ပေါင်းထုပ်ထားလိုက်ရပါသည်။ ဘိုးထွန်းမြိုင်မှာ မနက်လင်းတော့မှ သတိရတော့သည် ဆို၏။

“မယ်မြင့် ... ညတုန်းက ငါ ဘာဖြစ်သတုံး”

ဇနီးဖြစ်သူ ကြီးတော်မြင့်က အကျိုးအကြောင်း ရှင်းပြလိုက်ရသည်။ သည်တော့မှ သူ့ ခေါင်းကို သူစမ်းကြည့်ရင်း ဟိုဘက်သည်ဘက် လှည့်မရခြင်းကို အနေကြပ်ခဲ့ရသည် ဆိုပါသည်။

“ဆရာ ကျုပ်ခေါင်းထဲမယ် ဆရာတို့ အပ်ကျန်နေရစ်သယ်ထင်သယ်၊ အတောင့်လိုက်ကြီး၊ ခိုးလို့ခုလုကြီး ခွဲထုတ်ပေးပါဦးဗျာ”

ဆရာဝန်ကလေးက မရှိပါဘူးဘကြီးရဲ့ ဆိုတာကို သူလက်မခံဘဲ ဇွတ်ကြီး ချုပ်အပ်ကို ခွဲထုတ်ပေးဖို့ ပြောနေတော့သည်။ သည်နယ်က ရွာသူရွာသားတွေ

အကြောင်း နောက်ကြေးပြန်ပုံရသော ဆရာဝန်ကလေးက ပတ်တီးကိုဖြည့်၍ အနာကိုဆေးထည့်ရင်း ချုပ်အပ်ကြီးကို ညှပ်ဖြင့် ဆွဲနုတ်သလို လုပ်ပြလိုက်သည်။ ပြီးတော့မှ အောက်ကထွေးခံထဲ ရောင်းခနဲမြည်အောင် ပစ်ချပြရသည်။

“ဟောဗျာ ဟုတ်ပါရဲ့၊ ဘကြီးကမှ သိသေးတော့ဗျာ၊ ချုပ်အပ်ကြီးကို နည်းတာမဟုတ်ဘူး၊ ကြီးတော် ထွေးခံကလေး ခံထားဗျာ၊ ကဲ ဟောသည်မှာ”

ပြီးတော့မှ ဘကြီးထွန်းမြိုင်ကို ပြရသည်။ နောင်တွင် ဘကြီးထွန်းမြိုင်က ကြံ့သမျှလူတွေကို သည်အကြောင်း ပြန်ပြောနေတတ်ပါသည်။

“ငါက ခေါင်းထဲမယ် ခိုးလို့ခုလုကြီးဖြစ်နေသာ သိသာပေါ့၊ ဆရာဝန်က ဘယ်သိလိမ့်မတုံး၊ သူ့ ခေါင်းထဲ ဝင်နေသာမှ မဟုတ်တာကြီးကို၊ အဲသဟာကြောင့် ငါက ခေါင်းထဲက ချုပ်အပ်ကြီး နုတ်ပေးပါဆရာရဲ့ ဇွတ်ပြောသာ၊ သာတောင် သူက မရှိပါဘူး လုပ်သေးသာကောဗျာ၊ နောက်တော့ ငါက မရမကပြောလို့ ခွဲထုတ်လိုက်တော့ လား လား နှစ်လက်မလောက် ချုပ်အပ်ကွေးကွေးကြီး မြင်းမြီးတန်းလန်းနဲ့ ထွက်လာပါရောလားကွာ”

ဘကြီးထွန်းမြိုင်ဆုံးတော့ ဦးအေးပန်တို့လှေကြီး လွန်းတင်ရင်းတန်းလန်းနှင့် ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။ တစ်နေကုန် ပွဲလျက်တွေ ထေးပြီး တစ်ကိုယ်လုံး ညစ်ပေနေသဖြင့် မြစ်ထဲ ရေဆင်းချိုးလိုက်ဦးမကွာဟု ပြောပြီး ပုဆိုးဟောင်းကလေးတစ်ထည် ပခုံးပေါ်တင် လှည့်အထွက်မှာ တုန်းခနဲ လဲကျသွားခြင်းဟု ကြီးတော်မြင့်က ပြောပြပါသည်။ ဘကြီးထွန်းမြိုင် သေဆုံးရခြင်းအပေါ်မှာ ကျွန်မတို့ရွာ၏ ထင်မြင်ချက်တွေကလည်း အမျိုးမျိုး။

“လေသင်တုန်း ရိုက်သာပါကွာ၊ သူက အရက်သမားကိုးကွ၊ သောက်ချိန် စားချိန် ရောက်တော့ လေက အစာတောင်းလာ ထင်ပါ့ကွာ”

“ဘာမှမဟုတ်ဘူး၊ သာ အမေပုက လုပ်ချပစ်လိုက်တာ၊ သူက နတ်မယုံ စုန်းမယုံဆိုသလို လူကြီးကိုးအေ့၊ သေမယ့်နေ့က အမေပုနန်းကို သေးနဲ့ပန်းခဲဆို မှတ်သာပဲ”

“နေ့လယ်က ပဲဒလက်သီးနဲ့ ဝက်သားချက်တွေ နင်းကန်စားလို့ ဆိုပဲတော့”

“ဟာ သာဆို မယ်မြင့်ကြီးလည်း သွားကရောပေါ့ဟ”

တစ်ရွာသား ဘိုးထွန်းမြိုင်ကို ရက်လည်ဆွမ်းသွတ်သည့်နေ့က ကျွန်မတို့ရွာ အနောက်ကျောင်းဆရာတော်က လွန်းကျင်းကလေးထဲမှာပဲ အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်းတရား ဟောကြားတော်မူခဲ့သည်။

“သေခြင်းတရား လေးမျိုးရှိသယ် ဒကာ ဒကာမတို့။ အာယုက္ခယခေါ်တဲ့ လူ့ သက်တမ်းကုန်မှုကြောင့် သေရခြင်း မီးစာကုန်လို့ မီးငြိမ်းသွားရသာနဲ့ တူသတဲ့။ ကမ္မက္ခယ ကံရဲ့အစွမ်းကုန်မှုကြောင့် သေရခြင်း ဆီမီးကုန်လို့ မီးငြိမ်းသွားသာတဲ့။ ဥဘယက္ခယခေါ်တဲ့ လူ့သက်တမ်းနဲ့ ကံနဲ့ နှစ်ပါးစုံကုန်မှုကြောင့် သေရခြင်း ကတော့ မီးစာကုန် ဆီခန်းပေါ့လေ၊ နှစ်မျိုးစလုံး ကုန်လို့ မီးငြိမ်းရသယ်။ နောက် ဥပစ္ဆေဒကမ္မလို့ခေါ်တဲ့ ကပ်၍ဖြတ်တတ်သော ရှေးကပြုခဲ့တဲ့ မကောင်းမှု ကံကြောင့် သေရသာ၊ မီးစာလည်းမကုန် ဆီလည်းမခန်းပါဘဲလျက် လေပြင်း တိုက်လို့ တမင်ငြိမ်းသတ်လို့ မီးငြိမ်းသွားရသလို သေခြင်းမျိုးဆိုပြီး လေးမျိုးရှိသယ် ဒကာ ဒကာမတို့ရဲ့။ အဲသည်မှာ ရှေ့သုံးမျိုးကတော့ သေချိန်တန်လို့ သေရသာတဲ့။ နောက်ဆုံး ဥပစ္ဆေဒကကံထိုက်လို့ သေရသာမျိုးကျ သေချိန်မတန်သေးဘဲ သေသာလို့ တို့ဘုရားရှင်က ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါတယ်”

“ဆရာတော်ဘုရား ထွန်းမြိုင်သေသာကျ ဘယ်သေခြင်းတရားပါလဲဘုရား”

ကျွန်မတို့ရွာမှ တရားထောက် ကပ္ပိယကြီး ဘကြီးဟန်က သူသိချင်တာ ဝင်မေးပါသည်။

“ဒကာကြီး ထွန်းမြိုင်သေသာကျ အာယုက္ခယခေါ်တဲ့ လူ့သက်တမ်းကုန်လို့ သေရခြင်းပေါ့ ဒကာရဲ့”

ဆရာတော်က တရားနှင့် ဓမ္မနှင့် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်၊ ရှည်ရှည်လျားလျား ရှင်းလင်းဟောကြားတော်မူခဲ့သော်လည်း ပရိတ်ကြီးဆယ့်တစ်သုတ်ကို သံဃာကုန် ရွတ်ခဲ့ဖတ်ခဲ့ကြသော်လည်း ကျွန်မတို့ရွာကတော့ ထုံးစံလိုဖြစ်နေသော တစ္ဆေသရဲ အစွဲအလမ်းကို လက်မလွှတ်ခဲ့ကြပါ။ ဘိုးထွန်းမြိုင်တစ္ဆေ ကြောက်လိုက်ကြသည်မှာ နေဝင်လျှင် ကျိုးနဲ့ဖုတ်ဖုတ် ဆိုသလိုပင် တိတ်ဆိတ်နေလေတော့သည်။ မနက်လင်းလာလျှင် လူတိုင်းပါးစပ်ဖျားတွင် ဘိုးထွန်းမြိုင်တစ္ဆေက ပြောင်းဆန် နေအောင် ခြောက်ပြတော့၏။ လျှာကြီးခင်းပြသည်ကတစ်မျိုး၊ ခွေးနက်ကြီး ယောင်ဆောင်ပြသည်ကတစ်ဖုံ၊ အရပ်ကြီးရှည်ရှည်ပြလိုက်သည် မှာလည်း ထန်းပင်အမြင့်ထက်ပင် ကျော်လိုက်သေးသည်။ ကျွန်မတို့ရွာတွင် လူသေတိုင်း သည်လိုတစ္ဆေခြောက်ဇာတ်လမ်းများ ပေါ်တတ်သော်လည်း ဘိုးထွန်းမြိုင်တစ္ဆေ ကတော့ အကြမ်းဆုံး အရမ်းဆုံးဆိုခဲ့သည်ကော။

ရွာထဲတွင် လူတိုင်းလိုလို တစ္ဆေခြောက်ခံနေရသောကြောင့် ကျွန်မမှာ ထိုစဉ်က ညရောက်လျှင် နေစရာပင်မရှိခဲ့။ လရောင်ကိုသာ အလင်းတိုင် လုပ်နေရသော ကျွန်မတို့ရွာကလေးမှာ ညရောက်တိုင်း မှောင်နှင့်မည်းမည်း။ ခွေးဟောင်သံမှတစ်ပါး၊ လူကြီးသူမတစ်ယောက်၏ တစ်ခါတစ်ရံ ချောင်းဟန်သံမှတစ်ပါး၊ ညဉ့်ငှက်ကလေးတွေ ကျီခနဲကျာခနဲ အော်မြည်လိုက်သံ မှတစ်ပါး အခြားဘာသံမျှ မကြားရသော တိတ်ဆိတ်ည ကမ္ဘာလေးထဲမှ ကျွန်မ၏ ငယ်ဘဝတွေကို ပြန်ပြောင်းသတိရမိရင်း အခုပင် ခြေဖျားလက်ဖျားတွေ အေးစက်တုန်ရီလာလေသလား ထင်ရ၏။ ငါးစပ်တင်းတိမ်စောင်ကြီးကို ခြေဖျားမှ

ခေါင်းဖျားအထိလုံအောင် ခြုံ၍ အိပ်မပျော်သေးဘဲ အသံဗလံများကို နားစွင့်ရင်း အကြောက်ကြီးကြောက်ခဲ့ရသော ရွာညကလေးတွေကို ကျွန်မ နှစ်အတော်ကြာကြာ ဖြတ်သန်းခဲ့ရဖူးသည်ကော။

လွန်းကျင်းဟောင်းကလေးက လှေဘဝတွေကို အောက်မေ့ရခြင်းလွန်းကျင်း ပေါ် တင်နေသလိုပါပဲကလား။

(၂၀)

“မကျေယက်... ကန်းအငွာရက်သီ”

ဝင်းထရုံတိုင်တွင် ချိတ်ထားသည့် သစ်သားပြားပေါ်မှာ မီးသွေးခဲဖြင့် အပေါ်တစ်တန်း အောက်တစ်တန်း သတ်ပုံမမှန် ကာရန်မကျ ခနော်နီခနော်နဲ့ ဖြစ်ကတက်ဆန်း ရေးထားသော စာတန်းကိုဖတ်ပြီး ကျွန်မတို့သားအမိ ပြိုင်တူ ရယ်မိကြပါသည်။

‘မကျေးရက်ကန်း အငှားရက်သည်’ ဟု အဓိပ္ပာယ်ရသော သတ်ပုံများနေသည့် စာတန်းကြောင့်မဟုတ်ပါ။ ကျွန်မကြီးတော်၊ အမေအစ်မတစ်ဝမ်းကွဲ ကြီးတော်ကျေး၏ ရွတ်ကပ်ကပ် ပေတေတေလုပ်တတ်ခြင်းအတွက် ရယ်မိကြခြင်းဖြစ်၏။ ကြီးတော်ကျေး၏ ခြံဝိုင်းကြီးသည် ကျွန်မတို့ရွာတွင် သာယာစိုပြည်မှုအရှိဆုံးနှင့် လှပဝေဆာမှုအရှိဆုံး ခြံဝိုင်းကြီးပဲဖြစ်သည်။

ခြံထဲဝင်ဝင်ချင်း ရေတွင်းကလေးဘေး ရွံ့စပ်စပ်တွင် ရွှေပန်းပင် ငွေပန်းပင်တွေ အုပ်လိုက်ခဲလိုက် ဖူးပွင့်နေကြသည်။ အုန်းပင်ကြီးတွေက တစ်ဝင်းလုံး တစ်ခြံလုံးကို အုပ်စိုးထားသည်။ အုန်းသီးတွေကလည်း အပြတ်လိုက် အခိုင်လိုက် ခဲသဲနေလေသည်။ ခြံမှစ၍ အိမ်ကြီးအဝင်အထိ ရွက်လှပင် ဖားဖားကြီးတွေက တသီတတန်းကြီးစီတန်းလျက်။ ရွက်လှမျိုးကလည်း စုံသည်။ အနောက်မြောက်ထောင့်ရှိ ကုန်းကမူမြင့်မြင့်ကလေးပေါ်မှ ဒေါင်းဒလိပ်ပန်းရုံကြီးကို လမ်းပေါ်ကပင် လှမ်းမြင်နိုင်သည်။ ဇီဝါပန်း၊ ဇလပ်ပန်း၊ ညမွှေးပန်း၊ တတိုင်းမွှေးပန်းပင်တွေကတော့ ဝိုင်းအနံ့၊ နေရာအနံ့။ ညတိုင်လျှင် ကြီးတော်ကျေး၏ ခြံထဲတွင် အမွှေးနံ့တွေ အီလွန်းတောက်လွန်းသဖြင့် ခေါင်းပင် ကိုက်ယူရသည်။ ကျွန်းတိုင်ကျွန်းသားများဖြင့် ခိုင်ခိုင်ခံ့ခံ့ ဆောက်ထားသော နှစ်ထပ်အိမ်ကြီးမှာ ကျေးလက်သဘာဝအတိုင်း ရေနံချေးရောင်တွေ မည်းနက်ကာ ဖိတ်ဖိတ်လက်နေသည်။ သည်လောက်ကျယ်သော ကြီးသော ဝင်းကြီးခြံကြီး အိမ်ကြီးထဲမှာ အခုတော့လည်း ကြီးတော်ကျေး တစ်ယောက်တည်းပဲ ရှိပါတော့သည်။

“ဟေး မမကျေး တံခါးဖွင့်ဦးဟေ့”

ကျွန်မတို့ခေါ်သံကြားတော့ ကြီးတော်ကျေးတစ်ယောက် ထဘီရင်လျားကြီးနှင့် ပြေးထွက်လာသည်။ အသက်ခုနစ်ဆယ်ကျော်ဟုဆိုသော်လည်း ဖျတ်ဖျတ်လတ်လတ်နှင့် မာဆဲထန်ဆဲ ကြီးတော်ကျေးကို ကျွန်မတို့တွေ့လိုက်ရပါသည်။

“လာကြ ကောင်မတွေ ငါက လိုက်ခေါ်တော့မလို့”

“အစောကြီးရှိသေးတယ် ကြီးတော်ကျေးကလည်း ... အခုမှ ဆယ်နာရီတောင် မထိုးသေးဘူး”

“စောမှန်းသိသယ် ... သောက်တင်းခုတ်ရအောင်လို့အေ့”

ကြီးတော်ကျေးက သူ့ဝသီအတိုင်း နှုတ်ကြမ်းလျှာကြမ်းနိုင်ဆဲပင်။ ကြီးတော်ကျေးမှမဟုတ်။ ကြီးတော်ကျေး၏ညီမ ကြီးတော်ကြုတ်ကလည်း သည်အတိုင်းပဲဖြစ်၏။ ကျွန်မတို့အမျိုးထဲတွင် ‘မကျေးနှင့်မကြုတ်’ ဆိုလျှင် လူတိုင်း ဆလံသကြရသည်။ တကယ့်အာဇာနည်မတွေပင်။ ကြီးတော်ကျေးက အရွတ်အကပ် ပေကုန်သလို ကြီးတော်ကြုတ်က နှုတ်စောင်းလျှာစောင်း ထက်လွန်းလှသည်။ ကြီးတော်ကျေးတို့အမေ အမေကြီး ဒေါ်ထွေးစိန်တို့က ရွာတွင် ကျိုကျိုတက် ချမ်းသာကြသည်။ လယ်တွေ၊ ယာတွေ၊ နွားတွေ၊ လှည်းတွေ အများကြီးပိုင်ဆိုင်သည်။ ညီအစ်မနှစ်ယောက်တည်းမို့ ငယ်စဉ်တောင်ကျေးကတည်းက ရွှေတွဲလဲငွေတွဲလဲ နေခဲ့ရသူတွေဖြစ်သည်။

ကြီးတော်ကျေး ငယ်စဉ်အပျိုပေါက်ဘဝတုန်းက တောင်ဘက်ရွာအလှူကို အမေထွေးစိန်က ထည့်လိုက်သည်။ ဒေါင်းဘယက်နှင့် ကျားခေါင်းလက်ကောက် ကြီးတွေကို ဆင်ပေးလိုက်သည်။ အလှူပြန်လာတော့ ကြီးတော်ကျေးက ပြောင်းခင်းထဲဝင်ပြီး အပေါ့သွားသည်။ ပြန်အထမှာတော့ လက်ကောက်တစ်ဘက် က ပြောင်းငုတ်နှင့်ချိတ်ကာ ဖြုတ်မရဖြစ်နေ၏။ ဘယ်လိုမှ ဖြုတ်မရသည့်အဆုံး ကြီးတော်ကျေးက ‘ကိုင်းတော်’ ဟု ဆိုကာ လက်ကိုဆောင့်ဆွဲလိုက်ရာ လက်ကောက်က ပြောင်းငုတ်မှာ ချိတ်လျက်သား ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။ စိတ်တိုတိုဖြင့် ‘နေဟ’ ဆိုတဲ့ပြီး လက်ကောက်ကို သည်အတိုင်း ပစ်ထားခဲ့သည်။ နောက်နှစ်ရက်လောက်နေမှ အမေထွေးစိန်က လက်ကောက်ကို သတိရ၍ မေးတော့မှ ပြောင်းငုတ်မှာ ချိတ်ကျန်ရစ်ခဲ့ကြောင်း ပြောသဖြင့် ကပျာကသီ သွားရှာရသည်။ တော်ပါသေးရဲ့။ ကျားခေါင်းလက်ကောက်ကြီးက သည်အတိုင်း ပြောင်းငုတ်ကို ချိတ်လျက်သား။

“ရွှေပဲ တန်ဖိုးရှိမှန်းသိသားပဲ သိလို့လည်း တစ်လမ်းလုံး အလှူထဲရော ဂရုစိုက်လိုက်ရသာအေ မပြောပါနဲ့တော့ ... တကတည်း ခဏကလေး

သေးထိုင်ပေါက်ကာမှ ဘာမဟုတ်သယံ့ ပြောင်းငုတ်နဲ့ ချိတ်ရသယ်လို့ ... အဲသာ ငါလည်း သောက်မြင်ကပ်ကပ်နဲ့ ထားပစ်ခဲ့တာပဲ”

ပိုက်ဆံချမ်းသာသော်လည်း အမေထွေးစိန်က သမီးနှစ်ယောက်ကို ဘော်ကြော့ မထားပါ။ တောစလေ့အတိုင်း သူများမိန်းကလေးများနည်းတူ ပဲရိတ်၊ ပဲဆွတ် ထည့်သည်။ ကြီးတော်ကျေးက ပဲရမလာခဲ့လျှင် သူ့ကို အဖျင်းမဟု မအေက ပြောမှာဆိုမှာကိုလည်း စိုးသေးသည်။ ကန်သင်းပေါ် ခြေစုံပစ်ထိုင်ရင်း ပဲရိတ်သမေတွေကို စိန်ခေါ်လိုက်၏။

“ဟေ့ ကောင်မတွေ ... ဟောသည် ပဲကြီးခင်းထဲ အကျီချွတ်ပြီး လှိုမ့်ဝံ့သယံ့ သူ့ကို ငါ ပဲကြီးတစ်တောင်း ပေးမယ်ဟေ့”

နေပူစပ်ခါးတွင် ပဲရိတ်စားရမှာ မကြောက်သော တောသူမကလေးတွေခမျာ ပဲကြီးခင်းထဲက ဆူးလေဆူး၊ ပဲတက်ဆူးတွေကိုတော့ ကြောက်ကြသည်။ နောက် ပဲကြီးပဲမှော်တွေက ယားလည်းယား နံလည်းနံသည် မဟုတ်လား။

“ကျုပ်တို့တော့ မလိုမ့်ဝံ့ပေါင်တော် ... ညည်းကကော လှိုမ့်ရဲသလား ကဲ”

“ငါ လှိုမ့်ဝံ့ရင် ညည်းတို့ ပဲကြီးတစ်တောင်းပေးမလား”

“ပေးမယ်အေ မိကျေး ညည်း ပဲခင်း ဟိုဘက်သည်ဘက် နှစ်ပြန် လှိုမ့်ရမှာနော်”

“အံ့မယ် နှစ်ပြန်မကဘူး ကြည့်သာနေကြ”

ကြီးတော်ကျေးက အကျီနှင့် ရင်ခံကိုချွတ်ကာ ထဘီရင်လျားလိုက်ပါသည်။ ထို့နောက် ပဲကြီးခင်းစပ်ထဲကို လက်ပိုက်ပြီး ပစ်လှဲချကာ ဟိုဘက်အခင်းစပ်ရောက် အောင် လှိုမ့်ပါတော့သည်။ ဟိုဘက်အခင်းစပ်ကို ရောက်တော့ သည်ဘက်အခင်း

စပ်ကို တစ်ပြန်လိုမ့်သည်။ ပဲရိတ်သမတွေက လက်ခုပ်လက်ဝါးများ တဖြောင်းဖြောင်းတီးကာ တဟေးဟေးနှင့် အားပေးကြသည်။ ‘ဟေး’ သံများကြောင့် သွေးကြွကာ ကြီးတော်ကျေးသည် ပဲကြီးခင်း ဟိုဘက်သည်ဘက် လိုမ့်နေလိုက်သည်မှာ နှစ်ပြန်မကတော့။ တစ်ကိုယ်လုံးလည်း ဆူးလေဆူးတွေ၊ ပဲကြီးဆူးတွေ စူးပြီး သွေးချင်းချင်းနီနေပြီ။ နောက်ဆုံး ဘေးကရပ်ကြည့်နေကြသူတွေပင် သွေးသံရဲရဲကို မကြည့်ဝံ့ မကြည့်ရဲတော့သဖြင့် “တော်ပါတော့ မိကျေးရယ်” ဟု တားယူရသည်အထိ။ ပွဲလည်းပြီးရော ပဲရိတ်သမတွေက ကိုယ့်လုပ်အားခ ပဲကြီးကလေးတွေစုပြီး ကြီးတော်ကျေးကို ပဲကြီးတစ်တောင်းပေးလိုက်ကြရသည်။ ပဲကြီးတောင်းကို ရွက်ပြီး သွေးတရဲရဲ၊ ခွေးတစ်စီဖြင့် ရွာထဲပြန်လာသော ကြီးတော်ကျေးကို အမေထွေးစိန်က ဆီးပြီးမေးသည်။

“ဟဲ့ မိကျေး နင်ဘယ်လိုဖြစ်လာသာလဲ သွေးတွေကိုရဲလို့”

“ပဲကြီးတစ်တောင်းနဲ့ လဲလာသာတော့”

ငယ်ငယ်ကတည်းက ရွတ်ခဲ့ပေခဲ့သည့် ကြီးတော်ကျေးပါပေ။ တစ်ခါတစ်ရံ ကျွန်မကို ပေသည်ရွတ်သည်ဟုထင်လျှင် အမေက ကြီးတော်ကျေးနှင့် ပုံခိုင်းတတ်ပါသည်။

“ညည်းကလည်း ငါ့အစ်မ မကျေးကျနေသာပဲ တကတည်းမှ ... မမကျေးတို့များ ရန္တပိုကို ရွှေပေါင်သွားသာ လူသိမှာစိုးလို့သယံ့ ... မြင်းခြံမော်တော်အကြို လိုက်ရင်း ရန္တပိုရွာတည့်တည့်လည်းရောက်ကရော ရွှေထုပ်ကလေး ခေါင်းပေါ်တင်သယံ့ပြီး မြစ်ရေလယ်ခေါင်ကြီးမှာ ဝုန်းခနဲ ခုန်ချလိုက်သာ ... မော်တော်ပေါ်က လူတွေက ရေထဲလိမ့်ကျသာမှတ်လို့ စက်လျော့ပြီး ကွေ့မယ်လုပ်တော့ သူက ရေကူးရင်း လက်ခါပြသတဲ့ ... သွားကြ သွားကြ ငါ ရေကူးတတ်သယ် ... နင်တို့

လှမှာကြောက်လို့ ငါဘာသာငါ ခုန်ချသာဟေ့လို့ အော်ပြောသတဲ့လေ ဖြစ်ပုံများ တော့”

ကြီးတော်ကျေး၏ အကြောင်းကတော့ ဘယ်အချိန်ပြန်တွေးတွေး ရယ်စရာ ချစ်စရာကောင်းနေတတ်သည်။ ကျွန်မတို့ကလေးတုန်းက ရွာလယ်ရှိ ဘိုးအောင်ကြီး ၏အိမ်မှ ခွေးကြီးက အလွန်ဆိုးသည်။ အိမ်ထဲဝင်ဖို့ မပြောနှင့်။ လမ်းဖြတ်သွားတာ တောင် အသံကြားရုံနှင့် လိုက်ဆွဲတတ်ပါသည်။ ကျွန်မငယ်ငယ်ကဆိုလျှင် ဘိုးအောင်ကြီးအိမ်ရှေ့လမ်းက ဘယ်တော့မှ မသွားဝံ့ပါ။ အိမ်ရှေ့လမ်းက ဖြတ်သူတိုင်း ဖိနပ်ကလေးချွတ်ပြီး ခြေကို ချွတ်နင်း၍ သွားကြရသူတွေချည်း ဖြစ်သည်။ စကားတောင် ကျယ်ကျယ်မပြောရဲကြ။ ဒါကိုပဲ ကြီးတော်ကျေးက မခံချင်ဖြစ်ပုံရသည်။

“တကတည်းမှတော် ... ဘုရားမဟုတ် တန်ဆောင်းမဟုတ် ခွေးရှေ့ကျကာမှ ဖိနပ်ချွတ်ရသလို့ ကိုယ့်ရွာကိုယ့်ပြေ နေချင်သလိုမနေရဘူး ရွာလည်ခေါင်နေပြီး ခွေးကိုက်ခွေးဆိုးမွေးထားရသလို့ ... အံ့ အံ့ပါရဲ့ မိကျေးအကြောင်း ပြရသေး သာပေါ့”

ကြီးတော်ကျေးက ထဘီကို ကျစ်ကျစ်ပါအောင် ဝတ်ပြီး ဘိုးအောင်ကြီး၏ အိမ်ထဲသို့ စွတ်ဝင်သွားပါသည်။ ဘိုးအောင်ကြီးက လက်တကာကာ ခြေတကာကာ ဖြင့် လှမ်းတားလိုက်လေ၏။

“မိကျေး ခွေးလွှတ်ထားသယ်ဟ”

“သိသယ်”

ပြောရင်းဆိုရင်းဖြင့် ခွေးကြီးက ကြီးတော်ကျေးဆီသို့ တဟုန်ထိုး ပြေးလာသည်။ ကြီးတော်ကျေးက အနီးရှိ မာလကာပင်ကြီးကို ပတ်ပြေးသည်။

ကြီးတော်ကျေးက ရှေ့ကပြေး၊ ခွေးကြီးက နောက်ကလိုက်၊
 ဘိုးအောင်ကြီးကအော်နှင့် ကျွက်ကျွက်ညံနေလေတော့သည်။ မာလကာပင်ကို
 လေးငါးခြောက်ပတ်လောက် ပတ်ပြေးလိုက်တော့ ခွေးကြီးကမောလာသည်။
 ခွေးကြီး အတော်မောလောက်တော့မှ ကြီးတော်ကျေးက မတ်မတ်ကြီးရပ်ကာ
 ပြေးဝင်လာသော ခွေး၏ပါးစပ်ကို လက်နှစ်ဘက်ဖြင့် ဖမ်းချုပ်လိုက်သည်။
 ခွေးကြီးက ရုန်းရင်းကန်ရင်းဖြင့် ပါးစပ်ကြီးပြဲလာတော့ သူ့ လက်သီးဆုပ်ကို
 ခွေးပါးစပ်ထဲ ထိုးသွင်းလိုက်၏။ ခွေးကြီးမှာ ကိုက်ဖို့နေနေသာသာ
 အော်ပင်မအော်နိုင်၊ ကြီးတော်ကျေးက ခွေးပါးစပ်ထဲကို လက်သီးဆုပ်
 ဆောင့်ဆောင့်ထိုးရင်း ပယ်ပယ်နယ်နယ် အော်လေသည်။

“နင်လားဟဲ့ ဆိုးသာ ... နင်လားဟဲ့ လူတွေလိုက်ဆွဲသာ မှတ်စမ်းဟဲ့ သေနာ”

ဘိုးအောင်ကြီး၏ ခွေးကြီးမှာ မသေရုံတမယ် ခံလိုက်ရပြီးသည့်နောက်တွင်
 လူတွေကို ရဲရဲပင် မဟောင်ဝံတော့ပါ။ ဘိုးအောင်ကြီးကတော့ သူ့ခွေးအား
 လုပ်ရပါ့မလားဟုဆိုကာ ရွာလူကြီးကို တိုင်ပါသေးသည်။ ‘ခွေးဖိုးတစ်ထောင်
 ကြောင်ဖိုးတစ်သိန်း’ အဆိုအရ ကြီးတော်ကျေးထံမှ ခွေးအတွက် ငွေတစ်ထောင်
 လျော်ကြေးတောင်းသည်။

“ကျုပ်လုပ်သာ တော့ခွေးသေလို့လား ... ကျုပ်ကိုလာဆွဲသယံ့အတွက်တောင်
 ကျုပ်က အလျော်တောင်းရမှာ ... မပေးဘူးတော် ကြိုက်ရာသာတက်”

ရွာလူကြီးများကတော့ ကြီးတော်ကျေး၏ဓာတ်ကို သိနေကြသဖြင့်
 စကားနည်းရန်စဲဆိုသလို သည်အတိုင်းသာ ကျေနပ်ကြဖို့ ကြားထဲကနေ
 ဘိုးအောင်ကြီးကို တောင်းပန်ရသည်။ ဘိုးအောင်ကြီးက ဘာမျှထပ်မလုပ်တော့ဘဲ
 သေသည်အထိ ကြီးတော်ကျေးကို စကားမပြောတော့ပါ။ ဖအေနှင့် ညီအစ်ကို

တစ်ဝမ်းကွဲမို့ ဦးကြီးတော်စပ်သော ဘိုးအောင်ကြီးဆုံးတော့ ကြီးတော်ကျေးက သွား၍ငိုပါသည်။

“ဖြစ်ရလေ ဦးကြီးရဲ့ ... ကျုပ်တို့တူဝရီး ခွေးတစ်ကောင်အတွက်နဲ့ သေခန်းပြတ်ရလေခြင်းတော့ ဟော့ ဟော့”

ကြီးတော်ကျေးအကြောင်းတွေကို တွေးရင်း ကျွန်မပြုံးနေမိပါသည်။ ကြီးတော်ကျေးကတော့ ထဘီခါးချပ်ကြီးနှင့် မီးဖိုထဲဝင်လိုက် ကျွန်မတို့ဆီ ပြေးစကားပြောလိုက်နှင့် သူ့ကိုယ်သူ အသက်ကြီးပြီဟု ထင်ပုံမရသေး။

“ကောင်မလေးတွေက ရှင်မိတွတ်သမီးတွေလေ ... ငါ လက်တိုလက်တောင်း ခိုင်းချင်ရင် လှမ်းခေါ်လိုက်သာပဲ လွယ်ပါ။ ဘယ်သားသမီးအရိပ်မှ ခိုစရာ မလိုပေါင်တော် ငါ့ရက်ကန်းနဲ့ ငါ စားလောက်ပ”

ကြီးတော်ကျေးတွင် သားနှစ်ယောက်ရှိသည်။ နှစ်ယောက်စလုံး မြို့သူများနှင့် အိမ်ထောင်ကျကာ မြို့မှာပဲ အခြေတည်လိုက်ကြသဖြင့် ကြီးတော်ကျေးက မကျေနပ်။ သည်ဝိုင်း သည်ခြံကြီးထဲတွင် အိမ်ကြီးရခိုင်နှင့် တစ်စည်းတလုံးတည်း နေလိုသော်လည်း ကြီးတော်ကျေးအလိုဆန္ဒ မပြည့်ခဲ့။ ဒါကြောင့်လည်း သားတွေနှင့် လိုက်မနေဘဲ အရွဲ့တိုက်ကာ အိမ်ရှေ့တွင် ရက်ကန်းအငှားရက်သည့် ဆိုင်းဘုတ်ကြီးချိတ်ကာ လူအမြင်မတော်အောင် လုပ်ထားခြင်းဖြစ်၏။ ကြီးတော်ကျေး၏ညီမ ကြီးတော်ကြုတ်ကလည်း တစ်ရွာသားနှင့် အိမ်ထောင်ကျကာ တစ်ရွာပြောင်းသွားခဲ့သည်။ အမေထွေးစိန် ကွယ်လွန်သောအခါ ညီအစ်မ နှစ်ယောက် အမွေခွဲခဲ့ကြပုံကလည်း ရာဇဝင် စာတင်လောက်ပါပေသည်။

“အစ်မဆုံးတော့ မိကြုတ်က တောထဲက မြေကွက်တွေ အမွေစုရသယ်။ ငါ့ကိုတော့ ရွာနေပြေထိုင်ရယ်ဆိုပြီး သည်ဝင်းသည်ခြံကြီးပေးသယ်။ သင်း မြေတွေ

တစ်ကွက်ပြီးတစ်ကွက် ရောင်းစားတော့ ငါ့မှာ မျက်ရည်နဲ့မျက်ခွက် ... လောဘ တက်လို့မဟုတ်ဘူး ငတို့မြေကလေးတွေကို အောက်မေ့လို့လွမ်းသာ”

ညီအစ်မနှစ်ယောက် အမွေခွဲကြသည့်နေ့က တစ်ရွာလုံး ‘ဗျို’ မဟစ်ရဘဲ ဝိုင်းအုံပြီး လာကြည့်ကြသည်။ မန်ကျည်းပင်တွင် ကြေးချိန်ခွင်ကြီးချိတ်ဆွဲကာ သည်ဘက်ဆွဲကြိုးတစ်ကုံး၊ ဟိုဘက်ဆွဲကြိုးတစ်ကုံး၊ သည်ဘက် လက်ကောက် တစ်ဘက်၊ ဟိုဘက် လက်ကောက်တစ်ဘက်၊ သည်ဘက် နားကပ်တစ်ရုံ၊ ဟိုဘက် နားကပ်တစ်ရုံ။ သည်လိုထည့်ကာ ချိန်ရသည်။ ထိုစဉ်က ကျွန်မတို့ရွာတွင် လူချမ်းသာ ပညာတတ် ချက်ချက်ချာချာ သိပ်မရှိတော့ ကြီးတော်ကျေးတို့ ညီအစ်မကို ဘယ်လိုအမွေခွဲပေးရမှန်း မသိတာလည်း ပါပါလိမ့်မည်။ လူကြီးတွေက သူတို့လုပ်တတ်သလို လုပ်ပေးကြခြင်းဖြစ်၏။ ရွှေတွေကို ချိန်ရင်း ဘက်မမျှသဖြင့် ကြံဆစ်လက်ကောက်တစ်ကွင်းကို ချိုးဖဲ့ကာ ဟိုဘက်သည်ဘက် ညီအောင် မျှထည့်ပေးလိုက်ရသေးသည်ဆိုပါ၏။

“ရွှေချိန်သာ ပြဿနာမတက်ဘဲနဲ့ ဆပ်ပြာချောင်းကျမှ ပြဿနာ တက်တော့သာပဲ။ ဟိုတုန်းက ဆပ်ပြာချောင်းကြီးတွေက တစ်တောင်တစ်ထွာ ရှိသာကိုးအေ့။ အမေတို့က နှမြောလို့ တစ်သက်လုံး သိမ်းထားသာတွေဆိုတော့ ဆပ်ပြာချောင်းတွေ ဆိုသာများ မာကျောက်လို့။ ထင်းချောင်းတွေလား မှတ်ရသယ်။ သူ့တစ်ချောင်း ငါ့တစ်ချောင်း အဲသလိုခွဲပုံကြရာက ကတ်သီးကတ်ဖဲ့တစ်ချောင်းက ကျန်နေကရော။ သာနဲ့ အလယ်က လွှဲနဲ့တိုက်ဖြတ်ပြီး ချိန်ခွင်ထဲ ထည့်သာမှာ တစ်ဘက်က နည်းနည်းလေးသာနေပါရောအေ့၊ အဲသည်တုန်းက ရွာကလူတွေရှေ့ မို့လား ဘယ်သူ့ဘယ်သူမှ အကဲမခံ အရှုံးမပေးချင်သာနဲ့ ပိုသယံ့ဆပ်ပြာကို ဖြတ်ပြီး ထုထောင်းထည့်ကြသာ မညီမချင်း”

ကြီးတော်ကျေးကပြောတော့ ကျွန်မမှာ မျက်ရည်များထွက်အောင်ပင် ရယ်မိ၏။ အတော်လည်း လက်ပေါက်ကပ်သည့် ညီအစ်မပါလား။

“မရယ်နဲ့ မထူးရဲ့ သည့်ထက်ဆိုးသာတောင်ရှိသေး၊ ရှင်မြတင် ညည်းမှတ်မိမလားမသိဘူး ဟိုတုန်းက အဖေမိုးရေခဲခံထားသယံ တို့အိမ်ခေါင်းရင်းက ရာဝင်အိုးကြီး ငါးလုံးလေ”

“မှတ်မိသာပေါ့ ဘလေးခြံက မိုးရေနဲ့မှ ရေနွေးကျိုသောက်သာကို”

“အေး အဲသည် စဉ်အိုးကြီးငါးလုံးကို တစ်ယောက်နှစ်လုံးစီယူပြီး ကျန်သယံဟာကို နှစ်ယောက်သဘောတူ ရိုက်ခွဲပစ်လိုက်ကြတာအေ့”

“ဟောတော့”

သည်တစ်ခါတော့ ကျွန်မမှာ ရယ်ရုံပင်မက အောချယူရတော့၏။ ဘုန်းကြီးကျောင်းကိုလှူဖို့၊ တစ်ယောက်ယောက်ကို စွန့်ကြဲလိုက်ဖို့ စိတ်မကူးဘဲ ပျက်လို့ပျက်စီး လုပ်ပစ်ကြသော ကျွန်မတို့အမျိုး အညာသူမိန်းမရွတ်ကြီးများကို ဘယ်သူလိုက်လို့မှ မမီနိုင်ပါ။ ကျွန်မကြီးတော်တွေကတော့ ချမ်းသာခြင်း၊ ဆင်းရဲခြင်းနှင့်မဆိုင်သော လူ့သဘောလူ့သဘာဝများကို လူဆန်ဆန် ရိုးရိုးနှင့် ရှင်းရှင်း ဖက်တွယ်ထားကြခြင်းများပေးလား။ ရွတ်ချင်တာက ပိုပါလိမ့်မည်။

“ညည်းတို့ညီအစ်မ တွေကြသေးလား မမကျေး”

“တွေပ ... သူကလာသယံအခါလာ ကိုယ်ကရောက်သယံအခါရောက်ပေါ့အေ တလောကတောင် ငါ့ရက်ကန်းက ကျူထရံကွက်တစ်အုပ်ဖြုတ်သွားသေး ဝတ်ချင်လို့သယံ သေနာမ ပိုက်ဆံတော့ ပေးမသွားဘူး လှမ်းတောင်းရဦးမယ်”

“တည့်ရော တည့်ကြရဲ့လားအေ့”

“မတည့်ပေါင် သည်လို တစ်ရွာတစ်ရွာ လူကြိုနဲ့ လှမ်းရန်ဖြစ်ရသာပဲ”

အခုတော့ ညီအစ်မနှစ်ယောက်စလုံး မိဘအမွေဆို၍ ဝိုင်းနှင့်အိမ်သာ ကျန်တော့သည်။ သားစာ၊ သမီးစာ၊ မြေးမြစ်စာ ပါသွားကြပြီ။ ကိုယ့်ခံယူချက်နှင့် ကိုယ် တစ်သက်စာ စားမကုန်သော ပစ္စည်းများကို လက်လွှတ်၍ အပင်ပန်း အဆင်းရဲခံပြီး ရက်ကန်းရက်စားနေသော ကြီးတော်ကျေးကိုကြည့်ရင်း ကျွန်မ သနားလာမိသည်။

“ကြီးတော် ရက်ကန်းထည်ကလေး ကျွန်မဝတ်ချင်လိုက်တာ ပြပါဦး”

ကြီးတော်ကျေး၏ ရက်ကန်းစင်ဆီသို့ ကျွန်မတို့ သွားကြည့်ကြပါသည်။ ရက်ကန်းစင်တန်းလန်းတွင် အစိမ်းနှင့် အပြာကွက်စောင်ကြီးက ချည်စာများ တင်းတောင့်၍နေသည်။ အမေထွေးစိန်လက်ထက်ကတည်းက ကိုင်ခဲ့သော ကျွန်းသားရက်ကန်းစင်ကြီးမှာ ပြောင်ချော၍နေတုန်းပင်။ ကျွန်မငယ်ငယ်က မမထိုက်၏ရက်ကန်းစင်ကို သွားခတ်မိရာ တိုင်ကြိုးပြတ်၍ အတော်ကလေး နှပ်ထိုးကာ ပြန်ဆက်ယူခဲ့ရပါသည်။ သည်ဘက်ခေတ်တွင် ရက်ကန်းရက်သူဆို၍ ရွာတွင် တစ်ယောက်စ နှစ်ယောက်စသာ ရှိပါတော့သည်။

“ညည်း ချည် ကိုယ်တိုင်ငင်သလား မမကျေး”

“လုပ်နိုင်ပါဘူး ငါ့ညီမရယ် ... ဝါဖန်ဝါကြိတ်က စရရင်တော့ သေရချည်ရဲ့။ မြင်းခြံက ချည်ခင်ဝယ်ပြီး ရက်ရသာ”

ရက်ကန်းစင်ပေါ်သို့ ချည်ခင်တန်းနိုင်ဖို့ ဝါပွင့်ကလေးများမှနေ၍ ဖြတ်သန်းယူခဲ့ရသော အဆင့်များကား မသေးလှပါ။ ဝါပွင့်များကို နေလှန်းပြီး ဝါဖန်ရသည်။ ဝါရွေးရသည်။ ဝါကြိတ်ရသည်။ ကြိတ်ပြီးသော ဝါဂွမ်းများကို ဝါဖတ်ရသည်။ ဖတ်ပြီးသော ဝါဂွမ်းနုကလေးများကို ဗိုင်းလိပ်ရသည်။ လိပ်ပြီးသား ဗိုင်းတောင့်များကို ရစ်တစ်စင်းဖြင့် ဗိုင်းငင်ရသည်။ ဗိုင်းငင်ပြီးသား ချည်ဝင်များကို

ခြားဖြင့်ရစ်ရသည်။ ချည်ဝင်နှစ်ဆယ်မှ ချည်တစ်ခင်ရသည်။ ချည်ခင်များကို ထမင်းပျော့ပျော့နှင့်နယ်၍ ချည်စာနင်းရသည်။ နင်းပြီးသားချည်ခင်များကို ဆတ်သွားဖြင့်ခြစ်ကာ ချည်စာသတ်ပေးရသည်။ ချည်ဆေးဆိုးရသည်။ သည်ချည်ကိုမှ ရက်ကန်းစင်တင်၍ ဆင်ရသည်။ ရက်ကန်းရှယ်ရသည်။ တညင်းလုံးတွင် ချည်ရစ်ရသည်။ ရက်ကန်းစင်တွင်ထိုင်၍ ပုဆိုးတစ်ကွင်းကို ခါးမှာသိုင်းကာ ဘယ်ခြေညာခြေ တစ်လှည့်စီ စည်းချက်ကျကျနင်းရင်း လက်ခတ်ကို အားပါပါခတ်ရသည်။ ရက်ကန်းခတ်ရင်း ချည်မကျော်အောင်၊ ချည်မပြတ်အောင် ဂရုစိုက်ရသေး၏။ ယဉ်သွားစောင်းသွားလျှင် တည့်ပေးရ သေး၏။ လက်ရော၊ ခြေရော၊ မျက်စိရော မနားတမ်းအလုပ်ပေးရသော အလုပ်ပင် ဖြစ်သည်။

“မိန်းကလေးများ ရက်ကန်းမတတ်ရင် အကန်းနဲ့တူသတဲ့”

ရှေးက သည်လိုအဆိုရှိသဖြင့် ကျေးလက်နေ လုံမပျိုကလေးများအားလုံး ရက်ကန်းခတ်ကို တတ်အောင်သင်ကြရသည်။ နောင်တော့ ‘ရက်ကန်းခတ်တော့ တစ်မတ်၊ ဈေးရောင်းတတ်တော့ တစ်ကျပ်’ ဆိုသည့်ခေတ် ရောက်လာသည်။ လုံမကလေးတို့ ရက်ကန်းခတ်ဖို့အရေးထက် ငွေဝင်ဖို့အရေးက ပိုဖိအား များလာသည်။ ဝါပွင့်ကလေးများမှ အထည်ရက်ယူရသည့်ကိစ္စကို တောသူကလေး တွေ စိတ်မရှည်ကြတော့။ သည်ဘက်ခေတ်တွင် ဆူလွယ်နပ်လွယ် တရုတ်အထည် တွေကလည်း ပေါလာသည်မဟုတ်လား။ ကျွန်မရင်ထဲတွင် ကြီးမားလှသော ကျေးလက်ယဉ်ကျေးမှုတစ်ရပ် ဆိတ်သုဉ်းသွားမှာကို နှမြောနေမိ၏။ မြန်မာ့လက်မှု အနုပညာတစ်ခု ဆုံးရှုံးသွားမည်ကို စိုးရိမ်နေမိ၏။ “ထမင်း ဘယ်ကရ၊ ထမင်းအိုးထဲကရ” ဆိုသလိုပင် ကျွန်မတို့ဝတ်ဆင်နေကြသော အထည်တွေအားလုံး စတိုးဆိုင်တွေကရ ဖြစ်ကုန်ကြပြီ။ ကျွန်မငယ်ငယ်က အရှေ့ကြည်းတောတန်း သို့လိုက်၍ ဝါလေကောက်ခဲဖူးတာကို သတိရလိုက်မိပါသည်။ အခင်းရှင်က

ဝါဆွတ်ခူးပြီး ကျန်ရစ်ခဲ့တတ်သော ဝါလေဝါလွင့်ကလေးများကိုပင် နေပူစပ်ခါး မရှောင် ကောက်ခဲ့ရသည်ကော။

“ငါးစပ်တင်းတိမ်စောင်ကြီးတွေ ရက်သေးလား မမကျေး”

“လက်မနိုင်တော့ပါဘူးအေ ... ခေါက်ချိုးစောင်တို့ နှစ်နံ့စပ်တို့တောင် အနိုင်နိုင်ပါယဲ့ မျက်စိကောင်းလို့ ကျူထရုံကွက်ဖျင်ထည်ကလေးတွေ ရက်လိုက်မိပါသယ် ... မမိကြုတ်ကစ ကြွေးကျတော့သားပဲ”

သူ့ရက်ကန်းစင်ကလေးကို သနပ်ခါးနဲ့သာရည်စက်ကလေးများ ဖျန်းပက်ကာ တမြတ်တနိုးရုံဆဲ ကြီးတော်ကျေးကို ကျွန်မ လေးစားသွားမိပါသည်။ နှစ်ဘက်လှ ဗီရိုကြီးထဲမှာလည်း သူ့လက်ရာ ရက်ကန်းဖျင်ထည်များ။

“ရှေ့ မထူး ... သာ ရင်ဖုံးအင်္ကျီတစ်ဝတ်စာပဲ ပိုက်ဆံမပေးနဲ့ ငါ့တူမအတွက် ကြီးတော်ရဲ့ ရွာပြန်လက်ဆောင်ပေါ့အေ”

ကျွန်မစိတ်ထဲ အတော်မကောင်းဖြစ်သွားမိသည်။ ပိုက်ဆံချမ်းသာသလောက် ကုက္ကုစနိုင်ခဲ့သော၊ မစားရက် လောက်တက်ဆိုသလို မစားရက် မသောက်ရက် စုဆောင်းခဲ့လေသမျှ ဘာတစ်ခုမျှ အကျိုးခံစားခွင့်မရရှာသော၊ သူ့လက်မှု အထည်ကလေးကို ကျွန်မအတွက် အမြတ်တနိုးပေးရှာသော ကြီးတော်ကျေးကို ငွေစကြေးစကလေး ကန်တော့ချင်မိသော်လည်း သူ့စေတနာကို စော်ကားရာကျမည် စိုးသဖြင့် သည်အတိုင်းသာ လက်ခံလိုက်ရ၏။

“ယဲ့ ထမင်းပွဲပြင်ကြတော့လေ ဧည့်သည်လာရင် သူတို့က ရှေ့ကနေ ဖလစုံကွမ်းအစ် ... တကတည်း ပက်ပက်ကြီးတွေ”

ကြီးတော်ကျေးက သူခိုင်းရန်ခေါ်ထားသော မိန်းကလေးနှစ်ယောက်ကို လှမ်းငေါက်လိုက်ပါသည်။ ကြီးတော်ကျေး၏ ‘ဖလစုံ ကွမ်းအစ်’ ဆိုသော စကားကို ကျွန်မ သတိထားလိုက်မိသည်။ ဖလစုံ (ဖလားစုံ) ကွမ်းအစ်ဆိုသည်မှာ ရှေးမြန်မာများ ထုံးစလေ့အရ ဧည့်သည်လာလျှင် ကွမ်းအစ်ကို အသားယူကာ ရှေ့တွင် တည်လေ့ရှိကြပါသည်။ ကွမ်းအစ်ဝိုင်းဝိုင်းကြီးထဲတွင် ဖလားကလေးများ စီထည့်ကာ ကွမ်းသီးဖလား၊ ရှားသီးဖလား၊ ဆေးရွက်ကြီးဖလား၊ ဖာလာစေ့ဂုံခါးဖလား စသဖြင့် ငွေဖလားငယ် လှလှပပ တင့်တင့်တယ်တယ်ထဲမှာ ထည့်ပြီး တည်ခင်းတတ်ကြသည်။ ယခုလည်း မိန်းကလေးနှစ်ယောက်ကို ဧည့်သည်ရှေ့က ဖလားစုံကွမ်းအစ်နှင့် နှိုင်းယှဉ်လိုက်ရုံမက ပက်ပက်ကြီးတွေဟုပင် သုံးလိုက်သေး၏။ သူတို့အသုံး၊ သူတို့အနှုန်းများ၏ နောက်ကွယ်တွင် အဓိပ္ပာယ်တွေ အများကြီး ရှိနေသည်။ ဖြတ်သန်းမှုထဲကလာသော အသုံးယဉ်ကျေးမှု မြန်မာ့ဓလေ့ မြန်မာ့စရိုက်များ ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်မတို့အိမ်တွင် ဧည့်သည်လာလျှင် အဘက ကွမ်း၊ ဆေး၊ လက်ဖက် စသည်တို့ကို ဦးစွာတည်ခိုင်းလေ့ရှိပါသည်။ ပြီးမှ ရေနွေးပွဲကလေးချကာ ဧည့်ခံ စကားပြောစေသည်။ ဒါသည်ပင် မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုဟု ဆိုပါသည်။

“ငါ့မြေးရဲ့ ... ဆေး ထူခြေ၊ လက်ဖက် ကျက်သရေတဲ့။ ဆေးလိပ်ခွက်ကလေး ရှေ့ချပေးထားတော့ ဆေးလိပ်သောက်တတ်တဲ့ ဧည့်သည်များအဖို့ ထူခြေကလေး ရသာပေါ့! ... လက်ဖက်ပွဲလက်ဖက်အုပ်များကျပြန်တော့ ကိုယ့်အိမ်မှာ ကျက်သရေ ရှိသယ် ... မင်္ဂလာလည်းရှိသယ် ... ဧည့်ဝတ်ကျောပွန်ရာလည်း ရောက်သယ်ကွယ့်”

ငယ်ကတည်းက မြေးသားတွေကို ဆုံးမကြပါပဲပေးခဲ့ကြသည့် အညာကျေးလက်နေ မြန်မာတို့၏ လေးစားမြတ်နိုးဖွယ်ကောင်းသော ဧည့်ခံဓလေ့ ဟုလည်း ဆိုနိုင်ပါသည်။

“စားကြနော် ကောင်မတွေ ... ငါက ငါကျွေးရင် စားမှကြိုက်သာ ဟင်းအပေါ့အငန် ဘယ့်နှယ်တုံး”

ကျွန်မတို့က လက်ပင်မဆေးရသေး။ ကြီးတော်ကျေးက ဟင်းအရသာ မေးနေပြီ။ ဟင်းတွေကတော့ စုံသည်။ ကြက်သားဆီပြန်ချက်၊ ပဲနှင့် ဘူးရွက် ဟင်းချို၊ ငါးပိရည်ကျိုကြော်၊ ရှောက်သီးသုပ်၊ ကျွန်မအကြိုက် နွားနို့ခဲချက်။

“စားကြလေ”

ကြီးတော်ကျေးက ထမင်းပိုင်းနှင့် ခပ်လှမ်းလှမ်းရှိ ခုတင်ကြီးပေါ်မှာ ဆေးထိုင်ဖွာရင်း ကျွန်မတို့ကို လှမ်းပြောသည်။ ကျွန်မတို့သားအမိ ထမင်းစားဖို့ နှေးနေကြခြင်းမှာ ထမင်းပွဲမရောက်လာသေးသောကြောင့်ဖြစ်၏။ မိန်းကလေး နှစ်ယောက်ကလည်း ခုတင်စွန်းမှာ ထိုင်နေကြသည်။

“စားကြစမ်းပါဆိုအေ ... တကတည်း တောသူတွေမဟုတ်သယ့်အတိုင်း”

ကြီးတော်ကျေးကထလာတဲ့ပြီး ကျွန်မတို့ပန်းကန်တွေထဲ ကြက်သားဟင်းတွေ ခတ်ထည့်ဖို့ပြင်လိုက်တော့မှ ထမင်းမရောက်လာသေးကြောင်းသိ၏။

“ဟောတော့ သေသာသေလိုက်ချင်တော့သာပဲ ... သည်လင်ထောင်းမတွေ နဲ့တော့ ခက်နေပါပြီ ... ပေကုန်လို့ စာမတတ်သယ့်ဟာတွေ ဘယ်လောက်သင်သင် နားမနီးဘူး ခိုင်းသာခိုင်းရသယ် ... တစ်နေကုန် ကတော်လို့မှ ဥတစ်လုံးမကျသယ့် ကောင်မတွေ ကိုင်းဟယ်”

ကြီးတော်ကျေးက ခေါင်းကိုတစ်ချက်စီခေါက်ထည့်လိုက်သဖြင့် မိန်းကလေး နှစ်ယောက် မျက်နှာတွေမဲ့သွားကြသည်။ ကြီးတော်ကျေးကတော့ ဗျစ်တောက် ဗျစ်တောက် လုပ်၍မဆုံး။ ကျွန်မတို့သားအမိမှာလည်း ထမင်းပူပူ၊ ဟင်းပူပူနှင့်

နားတွေလည်း ပူထူနေတော့၏။ ထမင်းစားသောက်ပြီး ခဏတဖြုတ် စကားထိုင်ပြောကာ ကျွန်မတို့ အိမ်ကူးခဲ့ကြသည်။ အပြန်မှာတော့ ခြံဝက ဆိုင်းဘုတ်ကလေးကို သမင်လည်ပြန်ကြည့်ရင်း သည်တစ်ခါတော့ ကျွန်မတို့ မရယ်မိကြတော့ပါ။ ရက်ကန်းအငှား ရက်စားရလောက်အောင် မဆင်းရဲသော်လည်း ကိုယ့်စိတ်ကိုယ့်မာန်နှင့် ခပ်ထန်ထန် အမေအိုအိုကြီးတစ်ယောက်၏ ခံစားချက် စာတန်းကလေးကို ကျွန်မတစ်သက် မမေ့နိုင်တော့ပါ။

နေ့ခင်းတစ်ခင်းလုံး ကျွန်မတို့သားအမိ တစ်အိမ်ပြီးတစ်အိမ်ကူးကာ ရေနှေးသောက် လည်ကြသည်။ ဒေါ်ဒီးဒုတ်၊ ဒေါ်ပေါ်လော်၊ ဒေါ်ရှမ်းမ၊ မောင်တွတ်၊ မောင်ခိုင်၊ မောင်အော်၊ မောင်မဲ၊ မစိုးဝင်း၊ ကြီးတော်လှခင်နှင့် မမသောင်းကြည်တို့အိမ်များကို စဉ်တိုက်ဆက်တိုက်ဆိုသလို ဝင်လိုက်ကြရသဖြင့် ဗိုက်တွေ တင်းတောင့်ကုန်ပြီ။ ဟိုအိမ်က မုန့်၊ သည်အိမ်က မြေပဲ စသဖြင့် တစ်ဖွဲတစ်ရွဲစီ စားရသည်မှာပင် မျက်ရည်ကျယူရသည်။ အိမ်ပြန်ရောက်တော့ အဘ၏ခုတ်ကြီးပေါ်တွင် ကျွန်မတို့သားအမိ အစာတွေတောင့်ကာ ငိုက်ခနဲ အိပ်ပျော်သွားတော့၏။ ကျွန်မအိပ်မက်ထဲမှာ ကြီးတော်ကျေးနှင့် ကြီးတော်ကြုတ် ညီအစ်မ ဆပ်ပြာချောင်းတွေ ရာဇူတိုက်နေကြသည်ကော။ ချိန်ခွင်ဘောင်တန်းက မတ်လျက်။ အာဂကြီးတော်များပါတကား။

(၂၁)

“မိထိုက်ကေ ... ဧည့်သည်တွေ ထမင်းစားရအောင်လို့ဟေး”

အိပ်မက်တွေမက်နေသည့်ကြားကပင် ကျွန်မနားထဲသို့ ခေါ်သံလိုလိုကြားပြီး နိုးသွားသည်။ မျက်လုံးကို ဖွင့်ကြည့်လိုက်တော့ နေရောင်တစ်စ ရှိနေသေးသည်။ အမေကတော့ တရှူးရှူးဖြင့် အိပ်ပျော်နေဆဲ။ ခေါ်သံကလည်းမစဲ။

“လာမယ်ဟေး ... ကြားသယ် သည်မှာအိပ်နေကြလို့ဟေး”

တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် နှစ်ဝိုင်းကျော်လောက်ဆီ အပြန်အလှန် အော်ပြောနေကြခြင်းဖြစ်၍ ကျွန်မတို့ မနိုးခံနိုင်ပါရိုးလား။ အိပ်ရာမှ လူးထဲထကာ ရေပြေးချိုးပြီး ကိုကြီးသာဂိတို့အိမ်သို့ ထွက်ခဲ့ကြပါသည်။ ကိုကြီးသာဂိတို့မှာ အဖေဘက်မှ ကျွန်မတို့အမေကြီး မယ်အေးမယ်ကပေါက်သော ကျွန်မနှင့် ဆွေမျိုးဝမ်းကွဲတော်သူများ ဖြစ်ကြသည်။ မောင်နှမလေးယောက်ရှိရာ ရွာတွင်

ကိုကြီးသာဂီနှင့် မမတိုးမတို့ မောင်နှမနှစ်ယောက်ပဲ တစ်အိမ်တည်းတစ်ဝိုင်းတည်း အတူနေသည်။ ဝိုင်းအဝင်ပေါက် မန်ကျည်းပင်ကြီးအနီးရှိ မောင်းဆုံကြီးကိုမြင်တော့ အမေကြီးရှိန်တို့ညီအစ်မကို သတိရလိုက်မိ၏။ ညီအစ်မနှစ်ယောက် မောင်းထောင်းကြသည့်အနီးတွင် ကျွန်မအမြဲထိုင်ကြည့်နေတတ်ခဲ့သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ကျွန်မက မောင်းဝင်နင်းလိုက်သေး၏။ သည်မန်ကျည်းပင်ကြီးသည် ကျွန်မတို့ဘိုးကြီးလက်ထက်က မောင်းရင်းတိုင်အတွက် ရည်ရွယ်ပြီး စိုက်ပျိုးထားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ နေရာမရွေ့ဘဲ ခိုင်မြဲသော မန်ကျည်းပင်ကြီးကို မောင်းရင်းတိုင်လုပ်ထားသဖြင့် မောင်းစင်နေရာသည်လည်း နှစ်ပေါင်းငါးဆယ်ကျော်သည့်တိုင် သည်နေရာမှာပဲ မြဲမြဲမြဲမြဲ ရှိနေခဲ့သည်။ ရှေးလူကြီးများသည် (အထူးသဖြင့်) အညာသူအညာသားများသည် ဘာကိုလုပ်လုပ် သူတို့စိတ်ကူးတွေထဲမှာ နောင်နှစ်ပေါင်းများစွာအထိ အသုံးတည့်နေစေရန် ရည်ရွယ်ကာ လုပ်တတ်ကိုင်တတ်ကြသည်။ “မောင်း” သည် တောသူတောင်သားများ၏ မရှိမဖြစ် ကုန်လုပ်ကိရိယာလည်းဖြစ်သည်။ လုံးတီးဆန်များကို ဖြူအောင်ဖွပ်တော့လည်း သည်မောင်း၊ ကောက်ညှင်းမှုန့်ဆန်မှုန့်ထောင်းတော့လည်း သည်မောင်း၊ ဆေးရိုးထောင်းတော့လည်း သည်မောင်းမဟုတ်လား။ သည်ဘက်ခေတ်မှာတော့ တောရွာ ခရီးပေါက် ‘ရယ်ဒီမိတ်’ ယဉ်ကျေးမှုတွေ ရောက်လာကြပြီမို့ မောင်းများ သိပ်မတွင်ကျယ်တော့ပါ။ မောင်းထောင်းရင်းဆိုကြသည့် မောင်းထောင်းတေးတို့ပင် အသံဆိတ်ခဲ့ပြီ။

“တိုးမ ... သည်မောင်းကြီး သုံးလိုရသေးလား”

“မြောက်ရပ်တစ်ရပ်လုံး သုံးနေသာ ကြီးတော်ကလည်း သည်တစ်မောင်းရှိရဲ့။”

ကျွန်မတို့ရွာတွင် ကျည်ဗွေကြီးဖြင့်ထောင်း၍ လုံးတီးဆန်များကို ဖြူအောင်ဖွပ်သည့် မောင်းဆုံ၊ မုန့်ဟင်းခါးဖတ်၊ မုန့်လက်ဆောင်းဖတ် စသဖြင့် မုန့်လုပ်ရန် မုန့်ညက်လုံးကြီးများကိုထောင်းသည့် မောင်းဆုံ။ ပဲကြိတ်သည့် ကျောက်ပြားကြိတ်ဆုံ စသဖြင့် ကျေးလက်အဆင်တန်ဆာ မျိုးစုံရှိပါသည်။ သည်မောင်းဆုံ

ကတော့ ‘မောင်းလက်တိုင်နှစ်တိုင်ကြား ကျေးဖို မ နား’ ဆိုသည့် ဆန်မှုန့်ထောင်းသည့် မောင်းဆုံဖြစ်၏။ ကျွန်မတို့သားအမိ ရောက်သွားတော့ ကိုကြီးသာဂိက ပြောင်းဖူးဖက်ဖြူလိပ်ကြီးသောက်ရင်း ဆီးကြိုပါသည်။

“ကိုကြီးသာဂိတို့ သည်နှစ် ပဲရွဲများကော ရရဲ့လား”

“အများနည်းတူပေါ့ ငါ့နှမရာ လူကြီးက တစ်ဖက်လုပ်ရသေးသာဆိုတော့ တောင်သူမကြီးနိုင်ပါဘူး”

ကိုကြီးသာဂိသည် မြောက်ရပ်ကာလသားခေါင်း တာဝန်ယူထားရုံမက ရွာလူကြီးအဖွဲ့ဝင်လည်း ဖြစ်သည်။ သို့သော် လူရိုးလူအေးဖြစ်သည့်အလျောက် လုပ်စရာရှိတာလုပ်ပြီး အများသဘောအတိုင်းဆိုသည့် ဘုရားစူးလွတ်လူကြီးမျိုး ဖြစ်၏။ ပြဿနာတစ်ခုခုဖြစ်လျှင် နှစ်ဘက်စလုံးက ဆွေမျိုးတွေဆိုတော့ မျက်နှာပူ တာလည်း ပါပါလိမ့်မည်။

“သာဂိ ... နင်စဉ်းစားကြည့် ငါ့နှမကလေးနို့မယိုခင် ဇီးရှိပါပြီဆိုကတည်းက သောင်းအေးက ထွက်သမျှနို့ သူယူပါရစီ တစ်နေ့နှစ်ပိဿာပဲပေးပါ ပြောသယ် ... အဲသာ တန်ဆောင်မုန်းလကတည်းက ငါ့နွားမွေးသာ နင်အသိနော်”

“ဟုတ်ပါသယ် ... အခုက ဘယ့်နယ်ဖြစ်နေလို့တုံး”

“အေး တန်ဆောင်မုန်းလက စတွက်ကြည့် အခု တပို့တွဲဆို ဘယ်နှလလဲ”

“လေးလ”

“လေးလဆိုတော့ တစ်နေ့နှစ်ပိဿာနဲ့ နင်တွက်ကြည့်စမ်း ငါကရဖို့ တစ်သောင်းလိုနေသေးသာမှုတ်ဖူးလား”

“ဟုတ်သာပေါ့”

အမူလာတိုင်သူဒွေးလေးဖော့ ရှေ့ကမေးသမျှကို ကိုသာဂိ ခေါင်းတညိတ်ညိတ် နှင့်ဖြေရင်း ထောက်ခံလိုက်သည်။ တိုင်သူရော အတိုင်ခံပါ နှစ်ယောက်စလုံးရှေ့မှာ မို့လား။

“မဟုတ်သေးဘူးလေ ကိုသာဂိရဲ့ ... ကျုပ်က နို့မညစ်ခင်ကတည်းက စရံပေးထားသာ တစ်သောင်း ... ကြည့်ရွာဘုရားပွဲတုန်းက တစ်သောင်း ... နောက် မှတ်မှတ်ရရ မအုန်းသင်ကြီး ဆုံးသယ့်နေ့က ငါးထောင်ဆိုတော့ ဘယ်လောက် ရှိသွားပြီတုံး”

“နှစ်သောင်းခွဲ”

“နှစ်သောင်းခွဲဆိုတော့ ... ပြီးခဲ့တဲ့လက တစ်သောင်းခွဲပေးသေးသယ်ဗျာ၊ ကြားထဲ ကျုပ် မြင်းခြံကို နို့ဆီသွားပို့လို့ နားသေးသယ် ခင်ဗျားအသိနော်”

“သိသယ်လေ”

“သိတော့ အဲသာကို နုတ်ချလိုက်ဗျာ ... ကျုပ်က နှစ်သောင်းထပ်ပေးတော့ မကျေလား ကိုင်း”

“ကျေသွားသာပေါ့”

နို့ဆီကုန်သည် ကိုသောင်းအေးက ရှေ့ကနေ အကောင်အထည်နှင့် ရှင်းပြသည်ကို ကိုသာဂိက နားထောင်ရင်း ထောက်ခံပြန်သည်။

“ဟေ့ သောင်းအေး နင်နဲ့ငါ တူဝရီးချင်း ဇာတ်လမ်းမရှုပ်ချင်လို့ တစ်လတစ်ခါ ရှင်းပါဆိုသာကို နင်မရှင်းလို့ ခုလိုဖြစ်သာ ... ဖြစ်သာ”

“ဘာဖြစ်လို့လဲ ဒွေးလေးရဲ့၊ ခင်ဗျားနဲ့ကျုပ် နှစ်ယောက်ထဲ ပြီးရမယ့်ဟာကို ဒွေးလေးသာ လူကြီးကိုတိုင်လို့ ဖြစ်ရသာမှုတ်လား”

“တိုင်သယ်လေ ... နင် ဘာလို့ ငါ့ကို ငွေတစ်သောင်းညစ်ရသာတုန်း”

“ကျုပ် ဘယ်မှာ ညစ်လို့တုန်း ... သည်မှာ ကိုသာဂိကို ရှင်းပြပြီပဲ”

“သာဂိကို ရှင်းလို့ ငါငွေတစ်သောင်းလိုသာ ပေါ်နေပြီမှုတ်လား”

“ကျုပ် ပေးစရာအကုန်ကျေပြီလေ ဟုတ်သယ်မှုတ်လား ကိုသာဂိ”

သည်တစ်ခါတော့ ကိုသာဂိက ဘာမှမပြောဘဲ သည်အတိုင်းကြီး ငုတ်တုတ်ထိုင်ခံနေလိုက်သည်။ ဒွေးလေးဖော့က ဝုန်းခနဲ မတ်တတ်ထရပ်လိုက်ကာ အကျီလက်ကိုပင့်သည်။

“ရှည်ရှည်ဝေးဝေး မပြောနဲ့ သောင်းအေး နင်ပေးမှာလား မပေးဘူးလား ပြော ... သည်နေရာမှာပဲ နင်နဲ့ငါ အပြတ်ရှင်းမယ် ထွက်ခဲ့စမ်း”

အမှန်တွင် ဒွေးလေးဖော့ရော၊ ကိုသောင်းအေးပါ တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် ညစ်ပတ်နေကြခြင်း မဟုတ်ပါ။ ကိုယ့်ဘက်က မှန်သည်ထင်တာကို ဇွတ်ပေနေကြခြင်းသာဖြစ်၏။ သူတို့တူဝရီးနှစ်ဦးစလုံးတွင် ဘာစာရင်းအင်းမှ ရှိကြသည်မဟုတ်။ ကြားထဲက ကိုသာဂိတစ်ယောက် ခေါင်းကို တဖျင်းဖျင်း ကုတ်ကာ ဟိုလူ့ဆွဲရနိုးနိုး၊ သည်လူ့တောင်းပန်ရနိုးနိုး ဖြစ်နေ၏။

“ကိုင်း သည်လိုလုပ် ကိုသာဂိ ... ခင်ဗျားလည်း ခေါင်းကုတ်မနေနဲ့တော့ ကျုပ် ဒွေးလေးကို ကြားချပြီး ငါးထောင်ပေးလိုက်မယ်ဗျာ ဘယ့်နှယ်လဲ”

“ကောင်းသားပဲ”

“ဘာကောင်းရမှာတုံး သာဂိရဲ့၊ ငါက တစ်သောင်းရစရာရှိတာကို ဘယ့်နှယ် ငါးထောင်နဲ့ ကျေနပ်ရမယ်လို့”

“သာလည်း ဟုတ်သာပဲ”

နောက်ဆုံးတွင် ဘေးကလူတွေကပါ ဘုမသိဘမသိ ဝိုင်းဝန်းဖြန့်ဖြေကြသဖြင့် နို့ကြွေးပြဿနာ ငါးထောင်နှင့် ကျေနပ်သွားကြသည်။ သို့သော် ကိုသောင်းအေး တွင် လက်ငင်းပေးစရာ ငွေမရှိသဖြင့် ဒွေးလေးဖော့ကို ထားခဲ့ပြီး ဦးဇင်းသန်းကျော် ထံသွား၍ ကိုသာဂိအား အာမခံထားကာ ငွေငါးထောင်ချေးသည်။ ဦးဇင်းခမျာ မှာလည်း ကိုယ့်ရွာသူရွာသားအချင်းချင်း အခက်အခဲရှိသော်မှ မချေးလျှင်လည်း အားနာစရာကောင်းသဖြင့် ချေးလိုက်ရ၏။

“ကျုပ် ကထိန်ကရသယ့် ငွေကလေးဗျနော် ပြန်ဆပ်ကြဦး”

“တပည့်တော် သည်တစ်ခေါက် မြင်းခြံကို နို့ဆီပုံးပိုးပြန်လာရင် ဆပ်ပုံမယ် ဘုရား ... သည်မှာ ရွာလူကြီး ကိုသာဂိလည်း သက်သေရှိပါသယ်ဘုရား”

“တင်ပျဲ ဘုရား”

ကိုသာဂိ၏ ‘တင်ပျဲဘုရား’ က အာမခံပါသည်ဘုရားဆိုသည့် အဓိပ္ပာယ် ဖြစ်သည်။ သည်လိုနှင့် ဒွေးလေးဖော့ကိစ္စ ပြေအေးသွားတော့၏။ သို့သော် ထိုအခေါက်က ကိုသောင်းအေး နို့ဆီပုံးများ ချည်ကုန်သဖြင့် မြင်းခြံပွဲစားက မယူလိုက်ပါ။ ကိုသောင်းအေးမှာ နို့ဆီကလည်းပျက်၊ နောက်ထပ် ရင်းစရာ နှီးစရာကလည်း အခက်တွေ့ကာ ရွှေတောသို့ ပြေးတော့၏။ သည်တော့ ငွေငါးထောင်ကို အာမခံထားမိသော ကိုသာဂိမှာ တစ်ပြားတစ်ချပ်မှ မစားလိုက်ရ ပါဘဲလျက် မြေပေါင်ကာ ဆပ်လိုက်ရသည်။

“သူတကာတွေများ ရလိုက်ကြသယံ လူကြီးကြေး ... ငတို့အိမ်က ကိုသာဂိတို့ဖြင့် ကိုယ့်အိမ်ကမြေတောင် စိုက်လိုက်ရသေးဟဲ့”

မမတင်ပွဲ၏စကားက ကျွန်မတို့ရွာ၏ ပုံခိုင်းဖြစ်လေသည်။ သို့သော် ကျွန်မတို့ရွာမြောက်ရပ်ကတော့ ကိုသာဂိလူကြီးလုပ်သည်ကို ကြိုက်ကြသည်။ ရောက်လာသမျှအမှု ဘာတစ်ခုမျှ ကန့်လန့်မတိုက်ဘဲ အလိုက်သင့် အလျားသင့် ဖြေရှင်းတတ်ခြင်းကပင် ကိုသာဂိ၏ အရည်အချင်းဖြစ်တော့၏။

“ငတို့ကတော့ သာဂိ လူကြီးမပြုတ်ပါစီနဲ့ ဆုတောင်းရသားပဲ ... သာဂိက ပြောသာဆိုသာကို နားပေါက်သယ် ... သူတကာလို အာနာတွေ ပသက်နာ တွေလည်း မပြဘူး ငတို့က ချည်ဆိုချည် ခါးဆိုခါးထဲကပဲ”

“တခြားလူရွေးမနေကြပါနဲ့ကွာ ... ကိုသာဂိကြီးပဲ ပြန်တင်သာ ကောင်းပါသယ် ... သူဟာသူ စွမ်းသာ မစွမ်းသာ နောက်ထား ... ငွေမစားသာကိုပဲ ငတို့က ကျေနပ်သယ်မောင်”

သည်လိုနှင့် ကိုကြီးသာဂိတစ်ယောက် ငွေမစားသည့်ဂုဏ်ရည်ဖြင့် ကာလသားခေါင်း ရွာလူကြီးအဖြစ် မြဲမြံနေခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ ကျွန်မတို့ရွာကလေးက တော့ ကိုယ့်သဘောကိုယ့်ဆန္ဒနှင့်အညီ လွတ်လပ်တည်ငြိမ်အေးချမ်းသော သီးခြား ကမ္ဘာကလေးတစ်ခုလိုဖြစ်နေခြင်းကပင် တစ်မျိုးတော့လည်း ကောင်းပါလေရဲ့ လို့သာ ဆိုရတော့မည်။

“နေပါဦး သာဂိရဲ့ မင်း အဲသည်မြေ ပြန်ရွေးပြီးပလား”

“ရွေးပြီးပြီလေ ... သောင်းအေး ရွှေတောက တစ်ခေါက်ပြန်လာတုန်းက ရွေးပေးသာ ... နမကလေးတစ်ကောင်တောင် အဆစ်ဝယ်ပေးလိုက်သေးရဲ့ ... ကျုပ်တို့လုပ်စားရမယ့်မြေ နှစ်နှစ်ပုတ်သွားသယံအတွက်သယံတော်”

အမေအမေးကို မမတင်ပွဲက သွက်သွက်လက်လက်ဝင်ဖြေသည်။ ကိုကြီးသာဂိကတော့ ပြောင်းဖူးဖက်လိပ်ကြီးဖွားရင်း ပြုံးပြုံးကြီး လုပ်နေ၏။ “ငါ လူကြီးလုပ်တာ နွားမကလေးတစ်ကောင် ရရဲ့မှတ်လား” ဆိုသည့်ပုံမျိုး။ တကယ်တမ်း ကိုယ့်မြေကိုယ့်ယာကို နှစ်နှစ်စိုက်ရပျိုးရလျှင်လည်း နွားမတစ်ကောင်ဖိုးတော့ ရနိုင်တာပဲ မဟုတ်လား။

ကိုကြီးသာဂိခမျာ ရွာနေပြည်ထိုင်များ၏ အမှုကိစ္စများသာမက ကျွန်မတို့လို အဝေးရောက် ရွာသူရွာသားများ၏ ရွာနှင့်ပတ်သက်သည့် အမှုသင်းကဲများကိုလည်း ရှင်းပေးရတတ်သေး၏။ တစ်ခါကလည်း အမေက ရွာတွင် နွားမကလေးတစ်ကောင် အဖက်မွေးပေးဖူးသည်။ အဖက်မွေးဆိုသည်မှာ ကိုယ်က နွားဝယ်ပေးထားပြီး မွေးသူက အစာရှာကျွေးခြင်း၊ နွားကျောင်းခြင်း စသည့် ကရိကထများ လုပ်ရသည်။ ထိုနွားကို ပြန်ရောင်းလျှင် ရငွေကို တစ်ယောက်တစ်ဝက်ယူရသည်။ အမေက မန္တလေးမှနေ၍ ရွာကို စာလူကြုံဖြင့် နွားသတင်း အပို့အယူလုပ်ရင်း အငြင်းအခုန် ပွားကြခြင်းဖြစ်၏။ သည်တော့ ရွာလူကြီးများထံသို့ အမေက စာဖြင့် လှမ်းတိုင်သည်။ တိုင်သည့်စာကိုလည်း ကြည့်ပါဦး။ ခဲတံကို တံတွေးဆွတ်၍ မြေးများစာအုပ်မှ ဗလာစာရွက် တစ်ဘက်လွတ်တွင် ရေးလိုက်ခြင်းဖြစ်၏။

ဥဒယကျေးရွာ လူဂျီးမင်းများ သိသာစေရုံ

စောလှတို့လက်ထဲမှာရှိတဲ့ နွာ ၂ ကောင်းမှာ ကျမ ဒေါမျှတင်၏ နွာမြားဖြစ်ပါဒယ်... မအေနမဂျီး မွေမွေချင်း တဒေါင်သာသာလောက်အရွယ်ကဒဲက ကျမပိုင် ကဒင်နဲ့ လဲခဲဒါဘာ... ဦးသာဒွီးနဲ့ သောင်အေ သတ်သေရှိပါဒယ်...

၎င်းနှစ်နှစ်ကို မရောင်ဘာနဲ့ ငွေမလိုဘာ ဆက်မွေသွားမှာဘာ ယခုအချိန်မှစရွှေ၊ ကျမနှစ်နှစ်ကို လူဂျိုးမင်းများအား အပ်ပါဒယ်... အစစအရာရာ လူဂျိုးမင်းများ တာဝင်သာ ဖျစ်ပါဒယ်

ဒေါ်မျှတင်
မန်သလေ

အမေ့ထံမှလွှဲစာ ရွာလူကြုံဖြင့် သူ့လက်ထဲရောက်ကတည်းက ကိုကြီးသာဂီ၏ တာဝန် ဖြစ်သွားပါတော့သည်။ နွားပြဿနာကိုရှင်းရ၏။ နွားများတစ်စုံတစ်ရာ ဖြစ်သွားပါလျှင် သူ့တာဝန်ဟု အမေက ဆိုထားသည်မဟုတ်လား။ သည်လို အဝေးရောက်ရွာသူရွာသားများ၏ လွှဲစာ၊ တိုင်စာ၊ အကြောင်းကြားစာ၊ ပိတ်စာ၊ ကန့်ကွက်စာ၊ အကြွေးတောင်းစာ၊ အာမခံခိုင်းသည့်စာ စသဖြင့် စာမျိုးစုံ ကိုကြီးသာဂီထံတွင် တစ်ပုံတစ်ပင်ကြီးရှိသည်။ ဘယ်သို့သောပြဿနာဖြစ်စေ သူကတော့ ကိုယ့်ရွာပြဿနာ ကိုယ့်ပြဿနာ သဘောထားကာ ရွာသံယောဇဉ် ကြီးသော လူကြီးမင်းသာဖြစ်ပေ၏။ နွားနှင့်ခုတ်လဲကြရာမှ ဖြစ်သောပြဿနာ အကြောင်းကို ‘နွားတစ်ကောင်’ အမည်ဖြင့် ဝတ္ထုတိုတစ်ပုဒ် ‘မြားနတ်မောင်’ မဂ္ဂဇင်းတွင် ကျွန်မရေးခဲ့ဖူးပါသည်။

“မင်းတို့ရွာ ရွှေတောတွေ ခေတ်စားကတည်းက ရွာဘက် စာလူကြုံပေးစရာကို မရှိဘူး ငါ့နမကလေးမွေးသာ လှမ်းမေးချင်သာကို မလွယ်ချက်တော့”

“လွယ်လိုက်သမှ ကြီးတော်ရာ စာမလိုပါဘူး ဆမိတ်ခုံကို ရယ်လီမိုး လှမ်းဆက်လိုက်ရင် ကျုပ်တို့ရွာကို ဒိုင်းခနဲ ရောက်ကဲ့”

“ရယ်လီမိုးက ဘာတုံးဟဲ့”

“ဟောတော့ ကြီးတော်ကလည်း ရယ်လီဖိုးဆိုသာ ဟဲလိုကို ပြောသာလေ တီပီယိုတွေထဲ မကြည့်ဖူးဘူးလား ဟဲလို ဆက်သာကို”

ကြားထဲကနေ၍ မမတင်ပွဲက ကျွန်မတို့အား မြို့သူတွေလုပ်နေပြီး မသိရန်ကောဆိုသည့်ပုံမျိုးနှင့် ဟောဟောခိုင်းခိုင်း ဝင်ပြောသည်။ ကျွန်မကတော့ သူတို့ပြောသည့် ရယ်လီဖိုး၊ ဟဲလို၊ တီပီယိုတို့ကို အဓိပ္ပာယ်ဖော်ရင်း ရယ်ချင်နေမိ၏။

“ဆမိတ်ခုံ ဖိုးနံပါတ်ယူသွား၊ အကြောင်းရှိလို့ လှမ်းဆက်လိုက်ရင် ဟိုက ရွာကိုစက်ဘီးနဲ့လာပြောသယ်၊ လာပြောရင် သည်က ငွေနှစ်ရာကမ်းပေးရသယ်လေ မြန်ပါ၊ တစ်မနက်ခင်းတွင်းချင်းရောက်သာပဲ”

ဖုန်းလာပြောခ နှစ်ရာပေး၍ လူထုဆက်သွယ်ရေးစနစ် ချဲ့ထွင်လာကြသော သူတို့တစ်တွေ၏ ကိုယ်ပိုင်စိတ်ကူးပဲဖြစ်၏။ အင်တာနက်ခေတ်ကြီးထဲတွင် စာတိုက်၊ စာပို့မရှိသော ကျွန်မတို့ရွာကလေး အတော်တိုးတက်လာခဲ့ပြီကော။ ဝမ်းသာစရာ။ သူတို့ကမှ ဟုတ်သေးတော့။

“သူတို့က လုံးစေ့ပတ်စေ့ ပြန်ပြောတတ်ရဲ့လားဟဲ့”

“ပြောတတ်သယ် ... ဟိုကဖိုးလာရင် သူတို့က ဒန်နာရီထဲ ရေးမှတ်ထားလိုက်သာလေ ... သည်ကျ ပြန်ဖတ်ပြသာပေါ့”

“ဒန်နာရီကကော ဘာတုံးဟဲ့ နင်တို့ဟာတွေက”

“ဒန်နာရီဆိုသာက ကတ်ထူဖုံးထားသယံ ဘိုးအုတ်ကို ပြောသာလေ ပြလိုက်စမ်း တင်ပွဲ”

မမတင်ပွဲက ကိုကြီးသာဂိ၏ မှတ်စုစာအုပ်ဖြစ်ပုံရသော ဒိုင်ယာရီ စာအုပ်ကလေးကိုပြသည်။ ဒိုင်ယာရီစာအုပ်ကလေးမှာ ၁၉၈၆ ခုနှစ်က တောင်သူလယ်သမားအစည်းအရုံးခေတ်က ပေးထားသော စာအုပ်ဟောင်းကလေးပဲ ဖြစ်၏။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် သည်လိုစာအုပ်ကလေးနှင့် မှတ်စုမှတ်ရာ ထားဖော်ရသော ကိုကြီးသာဂိအတွက် ကျွန်မဝမ်းသာရပါသည်။

“လူချင်း စကားပြောချင်သလိုလည်း ချိန်းလိုက်ရုံပဲ သည်ကနေ မနက် စောစောကလေး ထသွားလိုက်ရင် ဆမိတ်ခုံကို မိုးလင်းရောက်သာပဲ ကြီးတော်တို့က လှမ်းခေါ်လည်းရသလို ကျုပ်တို့ကို နံပါတ်ပေးထားရင်လည်း သူတို့က ဂဏန်းနှိပ်ပေးသလိုရယ် အသံလိုင်းဝင်သွားရင် ကိုယ်ချင်းကိုယ်ချင်း ပြောရုံပါပဲဗျာ”

ကိုကြီးသာဂိသည် တယ်လီဖုန်းဆက်ဖူးပုံရ၏။ အသံက ရွှင်နေသည်။ သူ့ကိုယ်သူလည်း ဂုဏ်ယူနေပုံမျိုးနှင့် အားရပါးရရှိလှသည်။

“အဲသလို ပြောရင်ကော ပိုက်ဆံဘယ်လောက်ပေးရသလဲ ကိုကြီးရဲ့”

“နင်တို့က လှမ်းခေါ်ရင် ဖိုးကိုင်ရုံဆို နှစ်ရာပေါ့ သည်ကနေ ဂဏန်း နှိပ်ရရင်တော့ သူတို့ တောင်းသလောက်ပေါ့ဟာ”

“သူတို့က ဘယ်လောက်တောင်းသလဲ”

“အင်း ... ငါးရာနဲ့ တစ်ထောင်ကြားရှိသာပေါ့ ... သက်တော့ မသက်သာဘူး ပေါ့ဟာ ... တော်ရုံတန်ရုံတော့လည်း သွားမဆက်နိုင်ကြပါဘူးဟာ”

သည်တစ်ခါတော့ ကိုကြီးသာဂိအသံက အားပျော့သွားသည်။ သည်လို ဆိုပြန်တော့လည်း မန္တလေးကို လူထုမလိုက်ရတာတမယ်ပါပဲ။ မြေပဲဆွတ်ခဲတောင်

ငွေမရရှာကြသော တောသူတောင်သားများအဖို့ ရယ်လီဖိုးဘိုးက မလွယ်ပါ။ တကယ်တမ်းတွင် ပဲစိုက်တောင်သူများအဖို့ သာမန်အားဖြင့် ဘယ်မှလည်း ဖုန်းဆက်စရာရှိကြတာမဟုတ်။ သို့သော် ပဲပွဲစား၊ နွားပွဲစား စသည့် ပွဲစားများ အတွက်တော့ ပို၍ အကျိုးအမြတ်ရှိလာကြသည်ဆို၏။

“ဆမိတ်ခုံမှာက ဖိုးသုံးလေးလုံးရှိသယ် ... ကိုယ့်ရွာနဲ့ကိုယ်ပေါ့ဟာ ကိုယ့်ဆီအရောက်အပေါက်ရှိသယ့်ဖိုး သုံးကြသာပဲ”

“ဖိုးတင်မကဘူး ကြီးတော်ရေ ... ကျုပ်တို့ရွာတွေ ကူးချင်သန်းချင်ရင်လည်း လွယ်သွားပြီတော့ ... အရှေ့ကြည်းတောတန်းက လိုင်းကားတွေပြေးနေပြီ ဂင့်ဂဲသောင်သွားပြီး နေကုန်နေခန်း သင်္ဘောထိုင်စောင့်စရာ မလိုတော့ဘူး”

“ဪ ဟုတ်လား”

“ဟုတ်ပတော် လိုင်းကားမှ မှန်လုံကားကြီးတွေ ဟိန်းလို့”

ယခင်က ကျွန်မတို့နယ်ဘက်တွင် ခရီးသွားလာရေးအတွက် ရေလမ်းကိုသာ အားကိုးအားထားပြုနေရသည်မှာ နှစ်ပရိစ္ဆေဒကြာမြင့်လှပြီဖြစ်၏။ မန္တလေးနှင့်ပြည် ပြေးဆွဲနေသော ပြည်ကူးတို့လုံးသင်္ဘောကြီးတွေ တစ်သက်ဟုပင် ပြောရမည်။ အခုလို ဟိုရွာသည်ရွာက ပုဂ္ဂလိက ကားလိုင်းများ ပြေးဆွဲကြသည်ဆိုသောအခါ သွားရေးလာရေး လွယ်ကူအဆင်ပြေမှာ သေချာသည်။ ကျွန်မတို့ မြစ်ရိုးတန်း ရွာတွေကမှ သင်္ဘောစီးရတာ နေကုန်နေခန်း မြစ်ဆိပ်မှာ စောင့်ရသော်ငြား လွယ်သေးသည်။ ကျွန်မတို့မြစ်နားတန်းရွာများ၏ အရှေ့ဘက်ကျသော ကုန်းတွင်း က ရွာများအဖို့ လှည်းတစ်တန်၊ ကုန်းကြောင်းတစ်တန် မြစ်ဆိပ်ဆင်း လာရသွားရ သည်မို့ အချိန်တွေစရိတ်တွေ ကုန်လွန်းလှ၏။ ဒါကြောင့်လည်း ကြည်းတောတန်း ရွာတွေဘက်ဆီက ကိုယ့်လိုအပ်ချက်နှင့်ကိုယ် လိုင်းကားများ ထူထောင်လိုက်ကြ

ခြင်းဖြစ်မည်။ ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းခေတ်ကြီးထဲတွင် ကျွန်မတို့ အညာ ကျေးလက်ကလူတွေ အသိဉာဏ်တွေ ပွင့်လန်းလာကြပါပကော။ မန္တလေးခရီးတော့ ချုံနိုင်ပြီ။

“နေ့ချင်းလည်း ပြန်လို့ရသယ် ... ကားတွေက မနက်တစ်စင်း ညနေတစ်စင်း ထွက်သာ ... မန်းလေးများတော့ မနက်ကားနဲ့လိုက် ညနေကားနဲ့ပြန် ဟန်ကို ကျလို့”

“ဘယ်ရွာတွေ သွားစီးရသာတဲ့ဟဲ့”

“ဆမိတ်ခုံလည်းရှိသယ် ... ပြီးတော့ ကတောတော်၊ ရရှိ (ရွာရှည်) တော် ... ဆင်းဝွတ်တော် ဘယ်သွားစီးစီးရသယ်”

ကားလိုင်းများ ပွင့်သွားသဖြင့် သင်္ဘောစီးခရီးသည် နည်းသွားပြီဟု ဆိုသည်။ သင်္ဘောများက အချိန်လည်းမမှန်၊ ဟိုတုန်းကထက်လည်း ပိုကြာ၊ လမ်းတွင် မြင်းမူတစ်ည အိပ်ရသေးသည်ဟု အပြစ်ဆိုလိုက်ကြသေးသည်။ တစ်ချိန်ကတော့ သည်လမ်းသည်ခရီးကို သည်သင်္ဘောကြီးတွေ ကျေးဇူးကြောင့်သာ လိုရာရောက်ခဲ့ ရသည်ကော။ ကျွန်မသည်ပင် ဧရာဝတီမြစ်ကြီးထဲတွင် သင်္ဘောစီးပြီး ခရီးသွား ရခြင်းအရသာကို တမ်းမက်ခဲ့သူဖြစ်သည်။

“ရွာကနေ မန်းလေးအရောက် ကားပေါ်မယ် လေးနာရီလောက်ကြာသာ မနက် သုံးနာရီကားစီးရင် မန်းလေးကို ခုနစ်နာရီရောက်သယ် ညနေကားက လေးနာရီ ပြန်ထွက်သာဆိုတော့ ဟိုမှာ ဝယ်ပါလေ့ ခြမ်းပါလေ့ ရှစ်နာရီကိုးနာရီလောက်၊ ဒါပေသိ လူတော့ဆင်းရဲသာပေါ့ဟာ”

“လူဆင်းရဲသာ ခံနိုင်ပါသယ်တော် စိတ်ဆင်းရဲသာ မခံနိုင်သာ”

ကိုကြီးသာဂိနှင့် မမတင်ပွဲတို့က ကျွန်မတို့ကို အပြန်တွင် ကားဖြင့် ပြန်ကြပို့တိုက်တွန်းသည်။ ကျွန်မက ပြန်ကြည့်ရဦးမယ်ဟု ပြောသောအခါ အမေက သဘောနှင့်ပြန်ပြီး စိတ်ဆင်းရဲခံမည် လူဆင်းရဲမခံနိုင်ဟုဆိုသည်။

“မင်းတို့ဟာက ဟိုတုန်းက တို့ရွာက လူပြန် ကိုဘာဂျာပြန်သလို ခရမ်းသီးစား ချောင်းဆိုးမလား ... ပခိုင်းသီးစား ရူးမလား ... ကိုင်း မထူးပါဘူး လိပ်သားစား နူသာပဲ အေးပါသယ် ဆိုသာမျိုးဖြစ်နေပြီ”

အမေပုံခိုင်းကို သဘောကျပြီး ကျွန်မတို့ ဝါးခနဲ ရယ်လိုက်ကြပါသည်။ ကျွန်မတို့ရယ်သံတွေမှ မဆုံးသေး။ အိမ်ထဲသို့ လူအုပ်ကြီးရောက်ချလာပါသည်။

“ဘာဖြစ်လာကြသတုံးဟ သည်မှာ ဧည့်သည်တွေ ရောက်နေသယ်”

ကိုကြီးသာဂိက ပြေးထွက်ပြီးမေးရင်း ကျွန်မတို့နှင့်ဟန်လိုက်သည်။ လူအုပ်ကြီးက ကျွန်မတို့ကို လှမ်းကြည့်ပြီး ဇွတ်တိုးဝင်ချလာပါသည်။

“သူတကာတွေမှတ်လို့ မမြတင်တို့ မထူးတို့ပဲဟာ လာကြဟေ့ အမှုက အောင့်ထားလို့ရသယံအမှုမဟုတ်ဘူး သာဂိရ”

ဘကြီးလုံးက ဦးဆောင်ကာ ကျွန်မတို့ရှေ့မှာပင် အမှုသင်းကဲရှင်းကြသည်။

“ဟောသည်မှာကြည့် သာဂိ ငါ့ကြက်ရွှေစွန်ကြီး အဖြစ်ကို”

သွေးသံတရဲရဲဖြင့် ဆန့်ငင်ဆန့်ငင်ဖြစ်နေသော တိုက်ကြက်ကြီးကို မြေပေါ်ပစ်ချရင်း ဘကြီးလုံးက အမှုစဖွင့်ပါတော့သည်။ ကိုကြီးသာဂိက ကြက်ကြီးကို လက်နှိပ်ဓာတ်မီးဖြင့် ထိုးကြည့်လိုက်သည်။

“ဟုတ်ပါရဲ့ဗျာ ... ကျွတ်ကျွတ်ကျွတ်”

“သာ မင်းယောက်ဖ ငတင်ဖဲလက်ချက် သိရဲ့လား သိရဲ့လား ဟင်း ... ကွာတောက်”

ဘကြီးလုံးက ပြောပြောဆိုဆို ဒေါသဖြစ်လာပုံလည်းရ၏။ ကိုတင်ဖဲကတော့ မျက်နှာကလေး ဆီးရွက်လောက်နှင့် ဟိုကြည့်သည်ကြည့်။ ဟုတ်သလိုလို မဟုတ်သလိုလို။

“ငါ့ကြက်ကို ငှားပြီး တိုက်သာလေ တစ်ပွဲထဲပါ ဘကြီးရာ ရှုံးရှုံးနိုင်နိုင် ငွေတစ်ထောင်ပေးပါ့မယ်ဆိုသာနဲ့ ငှားလိုက်သာ သင်းက တစ်နေကုန်နဲ့ တစ်နေခန်း ဆက်ချနေသာ ငါ မြင်းခြံကပြန်လာတော့ ငါ့ကြက်ကြီးကို သည်အတိုင်း တွေ့ရသာပဲ တရားသလားကွ သာဂီရ”

“ဘယ်တရားပါ့မလဲ ဘကြီးလုံးရယ်”

“အေး အဲသာ ငါအလျော်လိုချင်သယ် မင်းတောင်းပေး”

“တောင်းပေးပါ့မယ်၊ ကဲ တင်ဖဲ မင်း လျော်လိုက်လေ”

“လျော်သာ လျော်မှာပါ ကိုရင်သာဂီရာ အခုဟာက ဘကြီးလုံးက တစ်သောင်းတောင်းနေသာ ... ကျုပ် ဘယ်ပေးနိုင်ပါ့မလဲဗျာ”

“ဟုတ်သာပေါ့ ... မင့် ဘယ့်နှယ်လုပ် တစ်သောင်းရှိလိမ့်မတုံး”

ကျွန်မကတော့ ဘကြီးလုံးကိုရော၊ ကိုတင်ဖဲကိုရော၊ တိုက်ကြက်ကြီးကိုရော စိတ်မဝင်စားမိဘဲ အမှုတွဲကိုင်မည့် ကျွန်မအစ်ကို ရွာလူကြီး ကိုကြီးသာဂီကိုပဲ

စိတ်ဝင်တစားကြည့်ရင်း ရယ်ချင်နေမိသည်။ သူ့ထုံးစံအတိုင်း ဟိုလူပြော ဟိုလူ့နောက်၊ သည်လူပြော သည်လူ့နောက်လိုက်ရင်း နောက်ဆုံးတော့ ပြေလည် သွားမည်မှာ သေချာပါသည်။ အမှုရှင်းနေစဉ်ကာလကတော့ ဆေးကိုဖွာလိုက်၊ ခေါင်းကိုကုတ်လိုက်နှင့် ချွေးသီးချွေးပေါက် ပြန်နေတတ်တာကလည်း သူ့ထုံးစံ ဖြစ်ပုံရ၏။ မမတင်ပွဲကလည်း ကိုကြီးသာဂိဘေးတွင်ထိုင်ကာ ရှေ့နေရှေ့ဖတ် လုပ်နေသေး၏။ သည်တစ်ခါတော့ သူ့မောင် ကိုတင်ဖဲအမှုမို့ ပိုပြီး ရှေ့နေလိုက်နေ သည်ကော။

“ဟုတ်သားပဲ ဘကြီးလုံးကလည်း တစ်သောင်းကတော့ မတန်ပါဘူးတော် ... ကြက်တစ်ပိဿာမှ ထောင် ထောင့်ငါးရာ ပါးရိုက်ဝယ်လို့ရသယ်”

“ဟေ့ တင်ပွဲ နင်ဘာမှ နားမလည်ဘဲနဲ့ ကြားဝင်မပါနဲ့ သာက တိုက်ကြက်ဟ သည်တိုက်ကြက်ကနေ တစ်သောင်းဆိုလည်းဟုတ် နှစ်သောင်းဆိုလည်းဟုတ် ပက်ခနဲ ရသယ်။ တစ်သောင်းဆိုသာ ငါညာညာတာတာ တောင်းသယံ့ကြေးပဲ”

“ဟုတ်ပါသယ် ဘကြီးလုံးရယ် ... ကျွန်တော်ကလည်း ကြက်ပွဲက ရှုံးလို့မို့ပါ ... ငါးထောင်ကျေနပ်ပါဗျာ နော်”

ကိုတင်ဖဲကလည်း သူ့အပြစ်နှင့်သူမို့ ဘကြီးလုံးကို လေပျော့ကလေးနှင့် တောင်းပန်သည်။ ကိုတင်ဖဲက တောင်းပန်လေ ဘကြီးလုံးက တင်းလေ ဖြစ်နေသည်။ ကိုကြီးသာဂိပင် တိုးမရ။ ဘကြီးလုံးအသံက ကျယ်သထက် ပိုကျယ်လာတော့၏။ ဒါကိုပဲ မမတင်ပွဲက မခံချင်ဖြစ်လာပုံရသည်။

“ဟေ့ တင်ဖဲ ... မန်ကျည်းရွက်နုသုပ်နဲ့ ဥပုသ်ကျိုးမခံစမ်းနဲ့ သည်လောက် ရှိလှ လျော်လိုက်စမ်း တစ်သောင်း”

မမတင်ပွဲ၏စကားကြောင့် အားလုံးငြိမ်သက်သွားကြသည်။ ကိုတင်ဖဲကလည်း လျော်ပုံမယ်ဟု ဆိုလိုက်သဖြင့် ကျေအေးသွားတော့၏။ သို့ဖြင့် တိုက်ကြက်အမှု သည် ရွာလူကြီးကတော် မမတင်ပွဲ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ဖြင့် ပြီးစီးသွားပါသည်။ ဘကြီးလုံးနှင့် ကိုတင်ဖဲက ပြန်တော့လည်း အတူတူ။ ကျေကျေအေးအေး။

“သည်လိုပဲ မထူးရေ ... ငါ့မလဲ တစ်နေ့တစ်နေ့ ရှင်းနေရတော့သာပဲ”

ကိုကြီးသာဂိက ပြောင်းဖူးဖက်လိပ်ကြီးကို စဉ်ဆေးလိပ်ခွက်ကြီးထဲ ထိုးချေ လိုက်ရင်းက ခပ်တည်တည်နှင့်ပြောသည်။ ကျွန်မတို့ရွာကလေးကတော့ ကိုယ့်အရပ်နှင့်ကိုယ့်ဇာတ်ဆိုသလို ကိုကြီးသာဂိ၏ ဘက်မလိုက်သော ဆုံးဖြတ်ချက်များအောက်တွင် ရိုးရိုးရှင်းရှင်းနှင့် အေးချမ်းနေပါတော့သည်။ ထမင်း စားသောက်ပြီး ကျွန်မတို့ပြန်တော့ နောက်တစ်မူဝင်လာပြန်သည်။ ဒါလည်း ပြီးသွားမှာပါပဲလေ။

(၂၂)

သည်ကနေ့ ဂင်္ဂဲဈေးနေ့ဖြစ်သည်။ မနက်မိုးမလင်းခင် မှောင်ရီစုံမွှား အချိန်ကတည်းက ကျွန်မတို့အိမ်ခေါင်းရင်း လှည်းလမ်းဆီမှ နွားခြုံသံတွေ၊ လှည်းဝင်ရိုးအီသံတွေ၊ စကားကျယ်ကျယ်လောင်လောင် ပြောသံတွေ ကြားနေရပြီ။ ဂင်္ဂဲဈေးလိုက်ကြသည့် လှည်းသံတွေကို နားစွင့်ရင်း ကျွန်မငယ်ငယ်က အမေကြီးနှင့် ဈေးလိုက်ခဲ့ပုံများကို သတိရလိုက်မိပါသည်။

ဂင်္ဂဲဈေးသည် လေးရက်တစ်ဈေးဖြစ်၍ ကြားတွင် သုံးရက်ခြားသည်။ ကျွန်မတို့ရွာတွေအဖို့ ဂင်္ဂဲဈေးသည် မန္တလေးဈေးချိုတော်ဖြစ်သည်။ ပဲ၊ နွား အရောင်းအဝယ် ကုန်စည်ဒိုင်လည်းဖြစ်သည်။ တစ်ရွာတစ်ရွာမှ ဆွေမျိုးသားချင်း မိတ်ပေါင်းဆွေသဟာ တွေ့ကြဆုံကြရာ အလှူမဏ္ဍပ်ကြီးလည်းဖြစ်သည်။ သတင်းစကား၊ အတင်းစကားများ ဖလှယ်ကြရာ အင်တာနက် Chat Room လည်းဖြစ်သည်။ လူကြုံပါးခြင်း တစ်ရွာတစ်ရွာစာပေးစာယူလုပ်ခြင်း၊ ဇိတ်စာ

ကမ်းခြင်းစသည့် ပို့ဆောင်ဆက်သွယ်ရေးဌာနလည်းဖြစ်၏။ ပြောရလျှင် ဂင့်ဂဲဈေးသည် ရောင်းခြင်းဝယ်ခြင်းအမှုထက် လူမှုရေးရာအဖြာဖြာတို့ဖြင့် စည်ကားနေတတ်သော ချစ်စရာ တောဈေးကလေးသာ ဖြစ်ပါသည်။

“ဟေ့ ထကြထကြ မြောက်ရွာက ဈေးလှည်းတွေတောင် သွားကြပြီ တော်ကြာအပြန် နေပူမိနေကြဦးမယ်”

ကြီးတော်က နှိုးဆော်လိုက်သဖြင့် ကျွန်မတို့တတွေ အိပ်ရာမှ လူးလဲထကာ ဈေးသွားဖို့ ပြင်ကြရသည်။ ကျွန်မကတော့ ကျွန်မထုံးစံအတိုင်း သနပ်ခါးရေကြိုကလေးပွတ်၍ နှုတ်ခမ်းနီကလေး ပါးပါးဆိုးလိုက်ရုံသာ။ ပါတိတ်ဝမ်းဆက်ဝတ်မည် ပြင်ပြီးကာမှ လွတ်လွတ်လပ်လပ် ပေါ့ပေါ့ပါးပါး သွားချင်သဖြင့် ရှုပ်အင်္ကျီတစ်ထည် ကောက်ဝတ်လိုက်ပါသည်။

“ဘို့ယို့ဘားယားကြီး မဝတ်စမ်းပါနဲ့ မထူးရယ် ဗိုလ်ပုံအလယ် သွားရမယ့်ဟာကို လှတပတကလေးဝတ်မှပေါ့၊ ညည်းနှယ် ဟိုကျ လူတွေက ဝိုင်းကြည့်ကြမှာ ငါ့ညီမ မြို့သူမှန်း တန်းသိရအောင်လို့ ဇာတွန့်ကလေး ပန်းထိုးကလေးတွေ ဝတ်ခဲ့”

သူကိုယ်တိုင် ဖျင်ကြမ်းထဘီ နှစ်နံစပ်ကြီးဝတ်ထားသော မမထိုက်က ကျွန်မကို လှမ်းပြောသည်။ ကျွန်မတို့ရွာက ဆွေမျိုးများသည် မိမိကိုယ်တိုင်က တောသူတောင်သား လူဆင်းရဲများဟု နှိမ့်ချခံယူထားတတ်ကြသော်လည်း ဆွေဆွေမျိုးမျိုးတွေက လူချမ်းသာ ပညာတတ်များဖြစ်ကြောင်း အလွန်ဂုဏ်ယူချင်ကြသည်။ ကျွန်မဆိုလျှင် မြို့တွင် သင့်တော်သလို နေမိသော်လည်း ရွာပြန်လျှင် ဝတ်ကာစားကာ နေပြရသည်။ ကျွန်မတို့ထံမှ ဘာမျှော်လင့်ချက်မှ မရှိပါဘဲနှင့် ရွေ့တွဲလဲ ငွေတွဲလဲနှင့် မြင်ရလျှင် သူတို့ဝတ်ရသလို ဝမ်းသာနေတတ်ကြပါသည်။ စိတ်နှလုံးကောင်းကြသူတွေ၊ မုဒိတာပွားနိုင်ကြသူတွေ ဖြစ်ပါ၏။

“ငတို့သာ တောမှာနေပြီး ဖျင်လုံချည် ဖြူအောင်ဝတ်ရသာပါဟဲ့။ မြို့မှာ ငါ့ညီမတွေများ ပါတိတ်တောင် ရွှေကပ်ဝတ်ကြသာ ရွှေပါတိတ်သယံတော် ချမ်းသာချက်တော့”

သူတကာနှင့်ဆုံလျှင် သည်လို လေလုံးပစ်နိုင် ကြားလုံးပစ်နိုင်ဖို့အတွက် သည်အချိန်မှာ ကျွန်မကို အစွမ်းကုန် ပွဲထုတ်ပြထားဖို့လိုသည် မဟုတ်လား။ ကျွန်မ ကိုယ်တိုင်ကမူ သူတို့နှင့်တစ်သားတည်း တောစိတ်တောင်စိတ်သာလျှင် ရှိပါသည်။ ဂင့်ဂဲဈေးကိုလိုက်ပြီး ဈေးဝယ်ကြခြမ်းကြတာ၊ ပြောကြဆိုကြ အော်ကြဟစ်ကြတာ တွေကိုသာ ကျွန်မက စိတ်ဝင်စားသူဖြစ်၏။ သို့သော် ကျွန်မရုပ်အင်္ကျီကြီးကို ချွတ်၍ ပန်းဖောက်ဖာပန်းရောင်နုနုကလေးကို ဝတ်ဆင်ပြလိုက်တော့မှ မမထိုက်က စိတ်ကျေနပ်သွားတော့၏။

“ညည်းဝတ်သယံ ထဘီအင်္ကျီရဲ့ နာမည်တွေပြောထားဦး ဈေးထဲကျ ပြောရအောင်လို့”

ကျွန်မက အင်္ကျီက ပန်းဖောက်ဖာ၊ ထဘီက ကီမိုနိုဟု ပြောပြလိုက်ရ၏။ ကျွန်မတို့ ပြင်ဆင်ခြင်းအမှု ပြီးသောအခါ မမထိုက်က ဘက်ထရီကလစ်ကို ဖြုတ်လိုက်၍ မှောင်မည်းသွားတော့၏။ ဈေးတောင်းခေါင်းပေါ်ရွက်ကာ မမထိုက်နှင့် ကျွန်မတို့သားအမိ ဈေးလိုက်ခဲ့ကြသည်။ သည်အချိန်မှာတော့ ကျွန်မကိုယ်ပေါ်က ဝတ်စားဆင်ယင်လာခဲ့သော အထည်မပြောနှင့် လူလုံးပင် သဲကွဲအောင် မမြင်ရပါ။ ကိုယ့်ရွာ ကိုယ့်မြေပေါ်က လမ်းခရီးမို့ အလွတ်ရနေ၍သာ တော်တော့သည်။ ဈေးလိုက်ကြသူများ၏ အသံစာစာတွေက ဟိုကသည်က ကြားနေရသည်။

ကျွန်မတို့ရွာ၏ တောင်ဘက်သို့ ထွက်လိုက်လျှင် တပြန့်တပြောရှိလှသော မြေပဲခင်းကြီးတွေ၊ ခုံးခုံးရုံးရုံးနှင့် လှိုင်းကြွနေသော သဲကမ်းပါးယံကြီးတွေကို

တွေ့ရပါသည်။ ကျွန်မဆိုလိုချင်သည်မှာ ဧရာဝတီမြစ်ရေဝင်ရာ သဲချောင်းက မြေကွက်များကိုဖြတ်ပြီး တိုက်စားထားသည်မို့ ပြန်သည့်နေရာပြန်၍ ခုံးသည့်နေရာ ခုံးနေခြင်းကို ဆိုလိုပါသည်။ နန်းတင်မြေနု ဆိုသော်လည်း သဲမြေတွေက လရောင် မလင်းမကျင်းအောက်တွင် ဖွေးတောက်နေပါသည်။ ကျွန်မတို့သည် သဲသောင်လမ်း ကိုရှောင်၍ မြေပဲခင်းများအကြားက လမ်းအတိုင်း လာခဲ့ကြသည်။ ရွာနီးချင်း ကန်တော်ရွာရိပ်မှဖြတ်ကာ ဂင့်ဂဲဈေးဘက်သို့ ဦးတည်ခဲ့ကြသည်။ လမ်းတွင် ရွာပေါင်းစုံမှ ဈေးသွားဈေးလာတွေက တဟိုဟို တဟာဟာဖြင့် ပျော်စရာပင် ကောင်းလှ၏။ တချို့က လှည်းနှင့်၊ တချို့က ခြေကျင်၊ တချို့ကလည်း ကန်သင်းဖြတ် သဲဗွက်များပေါ်တွင် ကတ်သီးကတ်ဖဲ့ စက်ဘီးစီးကာ လာကြသူများပင်ရှိ၏။ ဂင့်ဂဲဈေးနှင့် ကျွန်မတို့ရွာမှာ အမြင်သာနီးသော်လည်း ခရီးကဝေးလှတယ် ဆိုသည့်အထဲက ဖြစ်သည်။ ကျွန်မတို့ လမ်းလျှောက်လာရင်း ဖြင့်ပင် မိုးစင်စင်လင်းခဲ့လေပြီ။ နံနက်ခြောက်နာရီ။

ခပ်လှမ်းလှမ်းမှာကတည်းကပင် ဈေးကုန်းပေါ်မှ လူသံတွေ တဝေါဝေါ ကြားနေရသည်။ ကျွန်မတို့ ဈေးကိုရောက်တော့ လူစည်စပြုလာပြီ။ လှည်းနွားများ ဖြုတ်နားကြရာ လှည်းကွင်းတွင်လည်း ကုန်စည်တွေနှင့် လှည်းတွေအပြည့်။ လှည်းကွင်းနှင့် တစ်ဆက်တည်း ကွင်းပြင်ပြန့်ပြန့်ကြီးထဲတွင် မြေကြီးပေါ် ကပ်ကြမ်းခင်းကာ ကုန်တွေ တစ်ပုံတစ်ပင်ကြီးပုံကာ ရောင်းချကြသည်။ တချို့က ကုန်ထည့်လာသည့် ဆာလာအိတ်ကြီးများကို ဖြန့်ခင်းကာ ပုံရောင်းကြသည်။ တချို့ကတော့ မြေကြီးပေါ် သည်အတိုင်း သွန်ချကာရောင်းသည်။

“ခရမ်းချဉ်သီးတွေ ပေါလိုက်သာအေ ဘယ်ဈေးတုံးဟဲ့”

“တစ်ပိဿာ ငါးဆယ် တစ်တောင်းလုံးယူရင် လျော့ပေးမယ်တော့”

မြို့တွင် ခရမ်းချဉ်သီးတစ်ပိဿာ တစ်ရာငါးဆယ်နှစ်ရာ ပေးဝယ်နေရသော အမေက တစ်တောင်းလုံး သိမ်းယူချင်နေပုံရ၏။ မြို့မှာလို ထိုင်ဝမ်ခရမ်းချဉ်သီးမျိုး မဟုတ်သော သဘာဝတောခရမ်းချဉ်သီးတောင်းကြီးတွေက ဟိုနားတစ်စု သည်နား တစ်စုနှင့် မြင်လိုပင်မကောင်းအောင် ပေါလွန်းလှသည်။

“လာစမ်းပါ ဒေါ်ဒေါ်ကလည်း ခရမ်းချဉ်သီး ရွှာအခင်းတွေထဲမှာ ပေါလွန်လွန်းလို့ တကတည်းမှ”

မမထိုက်က ဈေးသည်ရှေ့မှာပင် မြောင်ချသည်။ ဈေးသည်ကလည်း ဒါမျိုးရိုးနေပုံရသည်။ သည်မြစ်နားကမ်းနားရွာတွေဘက်က ဈေးဝယ်တွေကတော့ သူ့ခရမ်းချဉ်သီး မဝယ်မှာသေချာသည်။ သူ့မျှော်နေသည်က အရှေ့ ကြည်းတောတန်း ရွာတွေဆီက လှည်းနှင့် တကန်တက ဈေးလာဝယ်ကြသူတွေကိုပဲ ဖြစ်သည်။ ကျွန်မကတော့ ခရမ်းသွေးရောင်ထနေသော ကန်စွန်းဥပုံကြီးကို သဘော ကျမိသည်။ ဘူးသီးကြီးတွေကလည်း မြေကြီးပေါ်မှာ အတုံးအရုံး။ ပြောင်းဖူးကြီး တွေကလည်း တစ်ဖူးတစ်ဖူး တစ်တောင်လောက်ရှိသည်။ သင်္ဘောသီးကြီးတွေ၊ မာလကာသီးကြီးတွေကကော။

“လာပါ သည်ဟာတွေက အပြန်မှ ဈေးပေါင်ကျိုး ဝယ်လို့ရပါသယ် ဈေးတန်းထဲ အရင်သွားရအောင် ကျုပ်ပဲတွေ ဒိုင်သွင်းလိုက်ဦးမယ်”

သည်တော့မှ ကျွန်မတို့သည် မမထိုက်၏ ခေါင်းပေါ်မှ ပဲတောင်းကြီးကို သတိရမိပါသည်။ ကျွန်မတို့ရွာတွေဆီက လူတော်တော်များများသည် ဈေးလိုက် လျှင် ပိုက်ဆံကိုင်ပြီး လိုက်သူကရှားသည်။ ကိုယ့်အိမ်မှာရှိသော အခင်းထွက် သီးနှံကို လိုသလောက် ရွက်လာကာ ဈေးထဲက ပဲဒိုင်ကလေးဆီ သွင်းလိုက်လျှင် လက်ထဲငွေပေါ်ပြီ။ သည်ငွေနှင့် ဝယ်ကြခြမ်းကြသည်။ တချို့ကလည်း ကြားခံငွေ မလိုဘဲ သည်အတိုင်း ‘တည့်’ လဲကြသည်လည်းရှိ၏။ တချို့ကလည်း ငွေကို

တိုင်းကာထွာကာ ယူလာတတ်ကြပြီး ဈေးထဲကျမှ လိုချင်တာမဝယ်လောက်လျှင် နောက်ဈေးပတ်မှ ပေးမည်ဟုဆိုလျှင်လည်းရသည်။ ရောင်းသူနှင့်ဝယ်သူသည် တစ်စိမ်းဆန်မနေကြပါ။ သာသည် နာသည်တွက်မနေကြပါ။ သည်မျက်နှာတွေက နာပြီးသားချည်းဆိုသလို ဘယ်သူဘယ်ဝါ ဘယ်ရွာက အတတ်သိကြသူတွေ မဟုတ်လား။

ဈေးတန်းကလေးကတော့ ဆိုင်နှင့် ကနွားနှင့်ဆိုသော်လည်း လေးတိုင်စင်တွင် ထန်းလက်မိုးထားသော ဆိုင်ကလေးများပင်ဖြစ်သည်။ သို့သော် သည်ထန်းလက်တဲ ဆိုင်ကလေးများသည်ပင် ကျိုးတို့ကြဲတဲ။ မြေပြင်မှာပင် သည်အတိုင်း ဖင်ထိုင် ရောင်းလိုက်ရမှ အားရပါးရရှိကြသူတွေ။ ဈေးဝယ်ကြသူတွေကလည်း ပေါင်လယ် လောက်မြင့်သည့်စင်ပေါ်က ပစ္စည်းထက် မြေပြင်ပေါ်က ပစ္စည်းကိုသာ ငန်းတိုက် ရှာဖွေတတ်ကြသူများဖြစ်သည်။

“ဆိုင်ပေါ်က ကောင်မတွေက ဈေးတင်သယ် ... ဆိုင်နဲ့ကနွားနဲ့ ရောင်းသာ ဆိုပြီး ဂုဏ်လုပ်ချင်သာပါသေး ... ငတို့တော့ ကိုယ်က ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် ကိုင်တွယ် ဈေးဆစ်လို့ရသယံ့ဆီ ဝယ်လိုက်သာပဲ တန်လိုက်သာမှ”

ဈေးကလေးထဲတွင် အညာထွက်ကုန်တွေ အစုံရှိသည်။ အရှေ့ကြည်းတော တစ်တန်းက လာရောင်းကြသော ကြက်သွန်နီ၊ ကြက်သွန်ဖြူ၊ ဆေးရွက်ကြီး၊ ဆေးရိုးတောင်းကြီးတွေ။ အနောက်ချင်းတွင်းမြစ်ကမ်းစပ်ရွာတွေဆီက ငရုတ်သီး ခြောက်၊ ဆေးရွက်ကြီး၊ တောင်းပလုံးဆန်ကော ဆန်ခါတွေ၊ ဆီမီးခုံအရှေ့ ပေါက်စိမ်းနယ်မှ ပေါက်စိမ်းထန်းလျက်ကြီးတွေ။ ရန္တပိုရွာက အိုး၊ ကတောရွာက အိုး၊ နဘက်ရွာက အိုး စသဖြင့် အိုးမျိုးစုံကလည်း ကိုယ်နှစ်သက်ရာ ကိုယ်အသုံး တည့်ရာ ဝယ်ကြရုံပင်။ နဘက်သောက်ရေအိုးကြီးတွေက အိမ်ကျက်သရေ ဆောင်သည်။ အေးလည်းအေးသည်။ ရန္တပိုအိုးကတော့ ထမင်းအိုးဟင်းအိုး အသုံးကောင်းလှသည်။ ရေခပ်ရာ ရွက်ရသည့် ရေခပ်အိုးအရွယ်အစား ဆိုက်စုံ

ရှိသည်။ ဆယ့်တစ်နှစ် ဆယ့်နှစ်နှစ် ဘုန်းကြီးကျောင်းသားများ ရေထမ်းသည့် ကျောင်းသထမ်း (ကျောင်းသားထမ်း) အိုးတွေလည်းရှိသည်။ ကတောအိုးကတော့ ပဲလှော်ရာ၊ ထန်းသမားများ ထန်းရည်ခံရာ မြူအိုးအဖြစ် အသုံးတည့်သည်။ ကတောအိုးသည် နှုတ်ခမ်းဝကျယ်ကျယ်၊ ကိုယ်ထည်ကားကားနှင့် ဘာအပွင့်အခက် မျှ မပါဘဲ ပြောင်ချောလုံးကြီးတွေဖြစ်သည်။ ကျွန်မတို့ရွာများတွင် မိန်းကလေးများ ကိုယ်လုံးကိုယ်ထည်လှလျှင် ‘ရန္တပိုအိုးကလေးကျလိုတော်’ ဟု ဆိုတတ်ကြသလို ကိုယ်ခန္ဓာ အချိုးအစား မကျနလျှင်လည်း ‘တကတည်းမှ ကတောအိုးကြီးအတိုင်း’ ဟု ပုံခိုင်းတတ်ကြပါသည်။ သို့သော် ရန္တပိုအိုးရော ကတောအိုးပါ ကျေးလက်များ တွင် မရှိမဖြစ် အသုံးဝင်သော အိမ်မှုအသုံးအဆောင်များဖြစ်သည်။

ဆေးရွက်ကြီးတောင်းများအနားသို့ ရောက်သောအခါ အနံ့ပြင်းလွန်းသဖြင့် ကျွန်မမှာ ခေါင်းပင် နောက်ကျိုသွားရ၏။ ဆေးရွက်ကြီးများကို ထပ်၍ ခေါက်ထားသော ဆေးခေါက်တွေကို နှီးချိန်ခွင်ကြီးဖြင့် ချိန်ကာတွယ်ကာ ရောင်းနေကြသော ခေါင်းပေါင်းကြီးတွေနှင့် မိန်းမတွေကတော့ ဆေးနဲ့လောက်ကို မှုပုံမပေါ့။ တစ်တောင်းလုံး မွေကာ နှောက်ကာ ဆေးကောင်းရွေးနေကြသော ဈေးတောင်းကြီးများနှင့် ဝယ်သူမိန်းမတွေကလည်း မထူး။ ဆေးခေါက်တွေကို ရှူပင်ကြည့်လိုက်ကြသေး၏။

“ကျုပ်တို့ဆေးက ကျွန်းဆေး၊ ရေမရောဘူးရယ် ... မြင်ရုံနဲ့သိသာပ၊ ဆေးခေါက်ကိုက မြေပွေးကွက်ထနေသာ ... ချိုရှနေသာ”

“ဆေးပြင်းသာကြိုက်ရင်တော့ ကျုပ်ဆီကဝယ် ကုန်းဆေးတွေ ... တစ်ဖတ်အပြင် နှစ်ဖတ်မဝါးနိုင်ဘူးရယ် ... ဆေးရင့်သာတော့ ပြောမနေနဲ့ ကျားသစ်ရေ လိုက်နေတာသာကြည့် ကျုပ်တို့ဆေးက ဝင်းလို့ဝါလို့။”

ဆေးရွက်ကြီးဈေး မေးမိသောကျွန်မကို ဘေးချင်းကပ်ရောင်းနေကြသော ဈေးသည်နှစ်ယောက်က အပြိုင်ပြောကြသည်။ ကျွန်းဆေးက ချိုသည်။ ကုန်းဆေးက ပြင်းပြီးသက်သည်။ သည်ဖက်နယ်မှာတော့ ဆေးရွက်ကြီးကို ကွမ်းယာထဲ ထည့်စားရုံပင်မက ဆေးတွေကို အဖတ်လိုက် ငုံကြသူတွေလည်း ရှိသည်။ ဆေးရိုးတောင်းကြီးကို အထက်အောက် လှန်လှောကာ ပြည်တောင်းထဲ ဆုံသလောက် သိပ်ထည့်နေသော ဈေးဝယ်မိန်းမကို ဈေးသည်မိန်းမက မျက်စောင်း ထိုးသည်။

“တကတည်း ဆေးရိုးကို လောဘကြီးနေသယ် ... တစ်ပြည်ဟာ တစ်ပြည်ပဲ ပေါ့ သည်လောက် လန်လန်ကျနေသာကို အားမရနိုင်သေးဘူး”

“လောဘကြီးသာမှုတ်ဘူး ... ညည်းဆေးရိုးစစ်ကဲ့လားလို့ ကျုပ်က ကြည့်သာ ဥနှဲရိုးတွေများ ခုတ်ထည့်လာသလားအေ ... ကတည်းမှ ဖိလို့မရ သိပ်လို့မရ ပွတတကြီး”

ဈေးသည်နှင့်ဈေးဝယ်ကလည်း သည်လို ဟောဟောဒိုင်းဒိုင်း ပြောမနာဆိုမနာ ရောင်းကြဝယ်ကြသည်။ ရဲစိုနေသော ငရုတ်သီးခြောက်တောင်းကြီးတွေကိုလည်း လူတွေဝိုင်းအုံနေကြသည်။ သည်ငရုတ်သီးတွေက ဧရာဝတီနှင့်ချင်းတွင်းမြစ်အကြား ကျွန်းဆယ့်နှစ်ရွာ ငရုတ်တွေဖြစ်သည်။ ကျောက်ဖူး၊ ကျွဲကုန်း၊ ဖြူဖူး၊ မီးလောင် ကျွန်း၊ သာဂေါင်၊ နွားမော့၊ ရွှေလုံရွာထွက် အဆံပြည့်အသားကျစ် ဗမာငရုတ်စစ်စစ် များဟုဆိုသည်။ ဆိမ့်ဆိမ့်ကလေးစပ်သော ငရုတ်များဟု ငရုတ်လောကမှာ နာမည်ကျော်သည်။ ငရုတ်သီးတောင့်များကိုကိုက်ကာ အရသာမြည်းစမ်းကြည့်နေ ကြသူများကို ကြည့်ရင်း ကျွန်မမှာ အလိုလို စပ်လာသဖြင့် လေပင် ချွန်လိုက်မိ၏။ အမေကတော့ ရွှေလုံရက်တောင်းကြီးတစ်တောင်းနှင့် ဆန်ခါခုံးတစ်လုံးကို ရွေးဟယ်ဆယ်ဟယ်လုပ်နေသည်။

“ညည်းတို့အဖွဲ့တွေထဲ ဖြိုဖူးကဟာတွေ မပါဘူးလားဟဲ့”

“ကျုပ်တို့အဖွဲ့ထဲတော့ မပါဘူး ... ကျားကြည်တော့ ဈေးလိုက်လာသာ မြင်မိ သာပဲတော့”

ဖြိုဖူးရွာတွင် အမေတူမတွေရှိသဖြင့် အမေက မေးခြင်းဖြစ်၏။ လေးရက် တစ်ဈေးဖြစ်သော ဂင့်ဂဲဈေးကလေးဆီသို့ မြစ်ကူးချောင်းခြား ဈေးဝယ်လာကြ သူတွေမဟုတ်လား။ ရွှေလုံသူက စေတနာ့ဝန်ထမ်း လိုက်ရှာပေးနေသေးသည်။

“ဟော ဟိုမှာလေ ... ကျားကြည် ဟေ့ ကျားကြည်”

ခေါင်းပေါ်တွင် ကြက်သွန်အိတ်ကြီးရွက်လျက် ဖြိုဖူးသူ မကျားကြည် ရောက်လာသည်။ ဈေးတွေသံတွေ မသုတ်အားသေးဘဲ ကျွန်မတို့သားအမိကို ငေးကြည့်နေလေသည်။

“ဟောတော် ... မန်းလေးက ဒေါ်ကြီးမြတင် မှတ်သာပဲ၊ ဒါ မထူးလား”

“ဟုတ်ပေတော် ... ငါ့တူမတွေကို လူကြုံမှာလိုက်စမ်းပါရစေဟဲ့”

အမေနှင့်မကျားကြည်တို့နှစ်ယောက် ရွှေလုံတောင်းပုံကြီးနောက်တွင် စကား ကောင်းနေကြသည်။ မမထိုက်ကလည်း ဈေးထဲလှည့်ကာ ဝယ်ခြမ်းနေလိုက်သည် မှာ အစပင်ရှာမရ။ ဈေးလာသူတိုင်းလိုလို ကျွန်မတို့မြို့မှာကဲ့သို့ လက်ဆွဲခြင်း ကလေး၊ ကြွပ်ကြွပ်အိတ်ကလေးနှင့် လာကြသည်မဟုတ်။ ထန်းခေါက်တောင်းကြီး ခေါင်းပေါ်ရွက်သူရွက်၊ ဆာလာအိတ်ကြီးတွေ ခါးစောင်းတင်သူတင်နှင့် ထဘီကို တိုတိုပါအောင် ဝတ်လျက် ဝယ်လိုက်မဟုဲ ဆိုသူတွေချည်းဖြစ်၏။ ကျွန်မလည်း ဈေးကလေးအတွင်းသို့ လှည့်ကာ ဓာတ်ပုံရိုက်သည်။ ကက်ဆက်ကလေးဖွင့်ကာ အသံသွင်းသည်။ ကျွန်မကို တအံ့တဩ ငေးကြည့်သူကကြည့်သည်။ အဝတ်အစား

အဆင်အပြင်ကြောင့် မြို့ဧည့်သည်တစ်ယောက်ဟု စူးစမ်းသူက စူးစမ်းသည်။ ကျွန်မသွားလေရာ မျက်လုံးတွေ လိုက်နေကြသည်။ ကိုယ့်နယ်အကြောင်း ကိုယ်သိနေ၍သာ တော်တော့သည်။ ဓာတ်မသိသော ဧည့်တစ်စိမ်းများဆိုလျှင် နေဝံ့စရာ၊ ထိုင်ဝံ့စရာပင် ရှိမည်မဟုတ်ပါ။ ကျွန်မမှန်းသိသွားကြသော ဆွေမျိုးတွေကတော့ သူတို့ထုံးစံ အော်ကြီးဟစ်ကျယ် ဝမ်းသာအားရ နှုတ်ဆက်ကြ၏။ တောက်တခေါက်ခေါက်နှင့် လက်ဝါးတွေ တဖြန်းဖြန်းရိုက်ကာ ‘ဟယ်တော်’ ‘ဟယ်တော်’ နှင့် မချင့်မရဲ စကားဆိုသူကဆိုသည်။ ကျွန်မကျောကုန်းကို အုန်းခနဲထုကာ ချစ်ခင်ကြောင်းကို ပြသကပြသည်။ ကိုယ့်ဘေးက ပါလာသူကို ကြွားသူကကြွားသည်။

“ဈေးထဲမယ် ဝတ်ကောင်းစားလှနဲ့ လာသယံမိန်းမ ဘယ်သူများပါလိမ့်လို့ ကြည့်လိုက်ရသတော် ... သဟာ ငါ့တူမ မထူးကြီးဟဲ့”

“သူ့အမေနဲ့ ငါနဲ့က ဘိုးညီအစ်ကိုတွေက ပေါက်သာ ... ဆွေမျိုးစပ်လို့က တော့ မဝေးလှချည်သေးဘူး ... သည်မယ် မိလှ ... သာ ငါ့အမျိုး မန်းလေး နေသာလေ”

“ငါ့တူမက လှလိုက်သာအေ ငယ်ငယ်ကနဲ့ တခြားစီပဲ ငယ်ငယ်က နှပ်ချေးဖတ်တွေနဲ့ မည်းတူးနေသယံ မိန်းမ”

“ဪ မစံအံ့ကလည်း ... မထူးက မြို့ကျောင်းမယ် ဆယ့်လေးတန်းတောင် အောင်ထားသယံကောင်မပဲ လှကရော ချောက်ရောပေါ့တော်”

သည်စကားလုံးတွေက ကျွန်မကို မြှောက်ပင့်ပြောနေခြင်း မဟုတ်ပါ။ သူတို့ကိုယ်တိုင်က ကျွန်မအတွက် ဂုဏ်ယူဝံ့ကြွားနေကြခြင်းဖြစ်သည်။ သည့်ထက်ပိုတာက ဘေးဘီမှပါလာသော တခြားရွာက သူတို့အပေါင်းအဖော်များကို အနိုင်ရသဖြင့်

ကျေနပ်ကြခြင်းလည်းပါသည်။ တချို့များဆိုလျှင် ကျွန်မကိုယ်ပေါ်မှ အဝတ်အစား များကိုပင် လက်ဖြင့် ပွတ်ချေကြည့်ကြသေးသည်။ လွန်သည်မထင်ပါနှင့်။

“ဘာစခေါ်သလဲဟဲ့”

“ဘာစလိမ့်မတုံး ... အင်္ကျီက စက်ဖောက်ဇာ၊ လုံချည်က နီကိုတိုတဲ့ အကုန် တိုင်းခြားကလာသယ့် အထည်ချည်းပဲ ညည်းတို့ ငတို့ ဂင့်ဂဲဈေးထဲ ဘယ်ရှိလိမ့် မတုံး”

ဘယ်အချိန်က အနားရောက်လာသည်မသိသော မမထိုက်က ဝင်ပြောတော့ ကျွန်မမှာ ရယ်ချင်စိတ်ကို မနည်းထိန်းထားရ၏။ တကယ်တော့ ကျွန်မဝတ်လာ သည့် အထည်များမှာ တန်ဖိုးကြီးလှသည်မဟုတ်ပါ။ သို့သော် ကိုယ့်အချင်းချင်း စည်းဝိုင်းကလေးအတွင်းမှာပင် သူတို့ဆွေသူတို့မျိုးမို့ ဒါမျိုးဝတ်နိုင်တာဟု ဂုဏ် တယူယူ လုပ်နေကြသေးတော့၏။ ရိုးသားပွင့်လင်း၍ ဟိတ်ဟန်မရှိသော ကျွန်မ အမျိုးများကြားတွင် ကျွန်မအဖို့ မျက်နှာမပူစွာ နေသားကျင့်ရနေပြီဟု ကျွန်မ အတတ်ပြောဝံ့ပါသည်။

“ညည်းတို့သားအမိ ငတို့ရွာ ဘယ်တော့လာမှာတုံး”

“မနက်ဖြန် လာမှာလေ ကြည်ရွာကနေ စားကြူးပေါက်အိုဆက်သွားမှာ”

“တော်တို့အမျိုး ရှင်နှင်းဥတို့ မောင်ချစ်လှိုင်တို့ကို လက်တို့ ထားလိုက်ရဦးမတော်”

“မမမူလေး ဘကြီးပိုက်တို့ ကြီးတော်အုံးဆိုင်တို့ နေကောင်းကြရဲ့လား”

“ကောင်းတယ် မနက် ညည်းတို့လာရင် ဝမ်းသာပါလိမ့်မတော်”

“ကြီးတော်မေရေ ကျွန်မတို့ ရေပုလဲနဲ့မှုတ်ရွာကို သဘက်ခါမှ လာမယ်နော်”

“အေးအေး လာဖြစ်အောင်လာနော် ရှင်ကြီးတင်မကို ထမင်းချက်ခိုင်းထား လိုက်မယ် ညီးအမေကောဟဲ့”

ကျွန်မတို့တစ်သိုက် ပွက်လောရိုက်နေသည့် စကားပိုင်းထဲသို့ အမေရောက် လာသည်။ ကျွန်မက ခပ်လှမ်းလှမ်းသို့ဆုတ်ကာ ဓာတ်ပုံရိုက်လိုက်သည်။ ဈေးတောင်းကြီးတွေ ခေါင်းပေါ်ရွက်လျက် တန်းလန်းကြီးနှင့် ဈေးလယ်လမ်းမှာ ရပ်စကားပြောနေကြသူတွေကို ဈေးဝယ်တွေက ဖြစ်သလို ရှောင်ကွင်းသွားကြ၏။ ငပိအိတ်ကြီးတွေထဲ သစ်သားယောင်းမနှင့်ကော်ကာ ငပိအရသာ မြည်းစမ်းကြည့် နေကြသူတွေ။ **Ready made packing** အီလန်ဆပ်ပြာမှုန့်ထုပ်ချင်းအတူတူ တစ်ထုပ်စီ လက်နှစ်ဘက်နှင့် ဆကြည့်ရင်း ‘သည်အထုပ်က အလေးသာသယ်’ ဟု စိတ်ကြိုက်ရွေးယူနေကြသူတွေ။ ထန်းလျှော်ဖြင့်တွဲထားသော အမဲသားပိဿာလုံး တွဲကြီးတွေကို လက်တစ်ဘက်က ဆွဲမြှောက်ပြီး ကျန်လက်တစ်ဘက်ဖြင့် အသားကို ပယ်ပယ်နယ်နယ် လှန်လှောကြည့်နေကြသူတွေ။ နွားနဖားကြိုး၊ ထမ်းပိုးကြိုးများကို ခိုင်မခိုင် ဆွဲဆန့်ကြည့်နေကြသူတွေ။ ကားတာယာဖိနပ်၊ ခုံဖိနပ်များကို တဖျပ်ဖျပ် တခွပ်ခွပ် တီးကြည့်ပြီး ကောင်းမကောင်း စမ်းသပ်ကြည့်နေကြသူတွေ။ အကြော်ဖို၊ မုန့်ပြားသလက်ဖို၊ မုန့်ပေါင်းဖိုများဘေးတွင် ဖင်ထိုင်ကာ ရေနွေးကြမ်းသောက်ရင်း စားသောက်နေကြသူတွေ။ မုန့်တီသုပ်၊ ခေါက်ဆွဲသုပ်တွေကို ဆနွင်းနိုင်နိုင်၊ ကုလားပဲမှုန့်နိုင်နိုင်နှင့် လက်ငါးချောင်းဖြင့် အားရပါးရ နယ်ဖတ်စားနေကြသူတွေ။ အထည်စကလေးဝယ်ဖို့အရေး ဈေးတွက်ကြည့်လိုက် ခေါင်းကုတ်လိုက် လုပ်နေကြ သူတွေ။ တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်သော မြန်မာ့နှလုံးသား မြန်မာစစ်စစ် အညာသူ အညာသားများ၏ ယဉ်ကျေးမှုတွေကို ကျွန်မ ဓာတ်ပုံတဖျပ်ဖျပ် ရိုက်ယူနေမိ ပါသည်။

“ဟေ့ မြတင် မြတင်”

ကျွန်မအင်္ကျီလက်မောင်းကိုဆွဲ၍ ကြီးတော်တစ်ယောက်က အမေ့နာမည်ကို ခေါ်ကာ နှုတ်ဆက်သည်။ ကျွန်မနာမည်ကို ရုတ်တရက်ဖော်မရသဖြင့် ငယ်သူငယ်ချင်း ဆွေမျိုးရင်းဖြစ်သူ အမေ့နာမည်ကို ခေါ်ရခြင်းပင်။ ကျွန်မတို့ရွာတွင် သည်လိုပဲ သမီးနာမည်ဖော်မရလျှင် မအေ့နာမည်၊ သားနာမည်ဖော်မရလျှင် ဖအေ့နာမည် ကြုံသလိုကျသလို ခေါ်လိုက်ကြသည်ကလည်းရှိသေး၏။ ဘကြီးပန်စ၏သား ကိုကတိုးအား တစ်ရွာလုံးက ‘ပန်ကြီး’ ဟု ခေါ်ကြသည်။ ကိုကတိုး၏ အပေါင်းအသင်းများက အိမ်ရှေ့ကွပ်ပျစ်တွင် ထိုင်နေသော ဘကြီးပန်စကို ‘ပန်ကြီးမရှိဘူးလား’ ဟု မေးလျှင် ဘကြီးပန်စက အိမ်နောက်ဖေးတွင် နွားစာစဉ်းနေသော ကိုကတိုးအား ‘ပန်ကြီးသယံဟေ့ ခေါ်နေသယ်’ ဟု လှမ်းအော်ပေး၏။ ကြီးတော်မဲ့တူ၏သမီး မဖြူဖူးအား ‘ဟေ့ မဲ့တူ’ ဟုခေါ်လျှင် ‘တော်’ ဟု ထူးသည်။ ရယ်စရာကောင်းသော်လည်း ဒါသည်ပင် တောခလေ့တောစရိုက် ဖြစ်လေသည်။

“ငါ့ကို မုန့်ဝယ်ကျွေးခဲ့စမ်း ... ငါ့တူမ သူဌေးမကြီး”

ကျွန်မတို့ရွာတောင်ပိုင်းမှ လူပြက်ဦးဘာဂျာ၏ဇနီး အရီးမစော ဖြစ်သည်။ ခံတောင်းကလေး ခါးစောင်းတင်ကာ ပြောင်းဖူးဖက်လိပ်ကြီး ဖွာလျက် ဖျင်တဘက် စုတ်ကလေး ဖရိုဖရဲခေါင်းပေါင်းထားသော အရီးမစောကိုကြည့်၍ ကျွန်မ စိတ်မကောင်း ဖြစ်သွားမိပါသည်။ ကျွန်မက ငါးရာတန်တစ်ရွက် ကန်တော့လိုက်သောအခါ လက်ကလေးများပင် တုန်နေရှာသည်။ သည်လောက်ထင်မထားပေါင်ဆိုသည့် မျက်နှာမျိုးနှင့်ဖြစ်၏။

“သာခုတော် သာခု ... ငါ့တူမ သည့်ထက်ကောင်းစားပါစေ မအေ ဖအေ လုပ်ကျွေးနိုင်ပါစေ ... ညည်းအမေရောဟဲ့ မြတင်”

ကျွန်မကို မြတင်ဟုခေါ်ကာ အမေ့ကို မေးနေသည်။ ကျွန်မက ‘ဈေးထဲမှာ အရီး’ ဟု ဆိုကာ လှည့်အထွက် ကျွန်မဆီသို့ အဖြူအစိမ်းဝတ်ကျောင်းသား

ကလေးများ ရောက်လာပါသည်။ ကြည့်လိုက်တော့ ရွာမှ ကိုးတန်း၊ ဆယ်တန်း ကျောင်းသူ ကျွန်မတူမကလေးများ။

“မထူးကို ဆရာမကြီးက တွေ့ချင်လို့သယံ့ ကျောင်းထဲကြွခဲ့ပါဦးသယံ့”

ကျွန်မတို့ ဈေးထဲရောက်နေသည့်သတင်းက အတော်ကလေး ပျံ့နှံ့သွားပုံ ရသည်။ ဈေးကုန်း၏ တောင်ဘက်ကပ်လျက်တွင် ဂင့်ဂဲတွဲဖက် အထက်တန်းကျောင်းရှိသည်။ ကျွန်မတို့ငယ်ငယ်ကတော့ သည်နေရာက ကွင်းပြင်ကြီးပဲဖြစ်သည်။ ကျွန်မတို့နယ်တွင် ခေတ်ပညာတတ်များ၊ မြို့ရောက် ရဟန်းသံဃာတော်များ အထိုက်အလျောက် တွင်ကျယ်လာကြသည်မို့ သည်နေရာ တွင် တွဲဖက်အလယ်တန်းကျောင်းကလေး စတင်တည်ထောင် ခဲ့ကြသည်။ အခုတော့ အထက်တန်းကျောင်းအဆင့် တိုးမြှင့်နိုင်ခဲ့ပြီဖြစ်သည်။ သို့သော် အထက်တန်းကျောင်းသားဦးရေကတော့ နယ်လူဦးရေနှင့်စာလျှင် နည်းနေပါ သေးသည်။

“အေး အေး လာခဲ့မယ်နော် အမေ့ကို ရှာလိုက်ဦးမယ် သွားနှင့်ကြ”

အမေနှင့်မမထိုက်က ခေါက်ဆွဲသုပ်ဆိုင်ရောက်နေကြသည်။ သည်တော့မှ ကျွန်မလည်း ဗိုက်ဆာနေတာကို သတိရမိ၏။ ခေါက်ဆွဲသုပ်ရောင်းသော မမနုက ကျွန်မကို ‘ထွားလာလိုက်သာအေ’ ဟု စကားဆိုရင်း မုန့်ပွဲပြင်ပေးသည်။ ကြိတ်ခေါက်ဆွဲပြားကြီးတွေကို အကြော်နိုင်နိုင်၊ ဆီနိုင်နိုင်ဖြင့် အထူးသုပ်ပေးသဖြင့် စားလို့ ကောင်းလှပါသည်။

“မထူးရေ ငါ့မှာ မဂ္ဂဇင်းဘိုးအုတ်တွေထဲ ညည်းရေးသယံ့စာ ပါလာရင် ကိုညွန့်မောင်ကိုကြွားရသာ အမော၊ ငါ့သမီးတွေလည်း ပြောရသယ် ညည်းကို အတုယူကြဖို့ ငါ့သမီးတွေက အခု ကောလိပ်ရောက်ကုန်ကြပြီလေ”

မမနုသည် ကျွန်မတို့ကလေးတုန်းကပင် ခုနစ်တန်းအောင်မြင်ခဲ့သူဖြစ်သည်။ ရှစ်တန်းရောက်မှ မအေကြီးဆုံးသဖြင့် ကျောင်းထွက်ကာ တောမှာပဲ အိမ်ထောင် ရက်သားကျကာ တောသူကြီးလုံးလုံးဖြစ်သွားခဲ့ပြီ။ ပညာတတ်ဟန်ပန်များ လုံးဝပျောက်ကာ ပုဆိုးခေါင်းပေါင်းကြီးနှင့် ကွမ်းသွေးတွေ တဗျစ်ဗျစ်ထွေးကာ ကွမ်းချိုးတွေတက်နေသော သွားမည်းမည်းကြီးတွေပေါ်အောင် ရယ်လိုက်ပြောလိုက် လုပ်နေသည်။

“မမနု အခု ဘယ်မှာနေတာလဲ”

“ဆမိတ်ခုံမှာလေ ညည်းတို့သားအမိ လာခဲ့ကြဦးအေ၊ ညည်းစာတွေ ဖတ်သယံလူတွေနဲ့ ငါမိတ်ဆက်ပေးချင်လို့ ငါက ကျုပ်ညီမလို့ပြောသာကို မယုံချင် ကြဘူးအေ၊ လက်တွေ့အကောင်အထည်နဲ့ အရှင်လတ်လတ် ပြလိုက်ချင်စမ်းသယ် ဟေ့ လာခဲ့ကြဟဲ့”

တခြားနေရာတွေမှာ ကျွန်မသည် ဘာမှမဟုတ်သော်လည်း ကျွန်မနယ်၊ ကျွန်မရွာမှာတော့ ကျွန်မအကြောင်း ကောင်းလှချည့်ဟု ဆိုရပါမည်။ တစ်ချိန်က စာကို ပုတ်လောက်ကြီးရေးပြလိုမှ န ကန်းတစ်လုံး မဖတ်တတ်ခဲ့ကြသူတွေရှိသည်။ သည်အချိန်တွင် မဂ္ဂဇင်းများ၊ ကာတွန်းစာအုပ်များ ဖတ်လာကြသည် ဆိုသော သတင်းကို ကြားရတာကိုက ဝမ်းသာစရာပင်။ အထူးသဖြင့် ကျွန်မတို့နယ်တစ်ဝိုက် တချို့ရွာကလေးများတွင် စာကြည့်တိုက်ကလေးများ ပေါ်ထွန်းလာခဲ့ပြီဖြစ်သည်။ သည်စာကြည့်တိုက်များတွင် ကျွန်မ၏ ဝတ္ထုတိုပေါင်းချုပ်စာအုပ်များ လှမ်းပြီး လှူဒါန်းခဲ့သေးသည်။ ဒါကြောင့်လည်း ကျွန်မကို တချို့က စာရေးဆရာမဟု သိနေကြခြင်းဖြစ်သည်။ တချို့ကတော့ တစ်ခုခုတော့ တစ်ခုခုပဲ၊ ဘာတစ်ခုခုမှန်း မသိ။ ကိစ္စမရှိ။ ကျွန်မကတော့ သည်လို ရိုးသားကြတာကိုပဲ ခင်တွယ်မိခြင်း ဖြစ်၏။ ကျွန်မရွာမှာဆိုလျှင် ကျွန်မလှမ်းပို့ပေးသော စာအုပ်များကို ၅၀ ဝင် စဉ်အိုးကြီးထဲထည့်ကာ အပေါ်မှ လက်ပံခေါင်းခြောက်ထည့်သည့် မြေဖျင်းအိုးကြီး

ဖြင့်ပင် ပိတ်ထားလိုက်သေး၏။ ငါးဆယ်ဝင် စဉ်ထည်စာအုပ်အိုးကြီးထဲတွင် စာအုပ်တစ်ချို့မှာ ဖားဥများပင် စွဲနေတာ တွေ့ခဲ့ရပါသည်။

ဂင့်ဂဲဈေးက ကျွန်မနှင့် ဆွေမျိုးတော်တော်များများကို တွေ့ပေးနိုင်ခဲ့သည်။ ဂင့်ဂဲဈေးနေ့ခံစားမှုက ငယ်စဉ်က ဘာမှမဟုတ်သလိုလိုရှိခဲ့သော်လည်း အခုတော့ အောက်မေ့ဖွယ် ဘဝပုံရိပ် ဖြစ်နေပါပကော။ လေးရက်တစ်ဈေးတိုင်း သူတို့ သည်မှာဆုံကြမြဲ ဖြစ်ပါ၏။ သည်လိုနှင့် အချိန်တွေကုန်ခဲ့လှပြီ။ အသက်တွေ ကြီးကြလှပြီ။ သူတို့နောက်ကျနေကြတာများလား။

(၂၃)

ကျွန်မတို့သားအမိ ခေါက်ဆွဲသုပ်တစ်ပွဲစီ စားသောက်ပြီး အထက်တန်း ကျောင်းဘက် ထွက်ခဲ့ကြပါသည်။ မမထိုက်ကတော့ ဈေးတောင်းကြီးနှင့်မို့ ဈေးမြောက်ထိပ် ဝါးကပ်ဆိုင် သစ်ပင်ရိပ်ကောင်းကောင်းက စောင့်နေမည်ဟုဆိုကာ နေရစ်ခဲ့၏။ အထက်တန်းကျောင်းမှာ ဈေးနှင့်လှည်းလမ်းသာ ခြားပါသည်။ ဟိုတုန်းကတော့ နှစ်ထပ်ပျဉ်ထောင် ကျောင်းဆောင်တစ်ဆောင်ပဲရှိ၏။ အခုတော့ နှစ်ထပ်ကျောင်းဆောင်နှစ်ဆောင်နှင့် တစ်ထပ်အုတ်ကျောင်းဆောင်တစ်ဆောင် ခုံခုံထည်ထည် ရှိလာခဲ့ပြီ။ သည်အုတ်ကျောင်းဆောင်များကိုကြည့်ရင်း ဆရာတော် ဦးသာသန၏ လုံ့လဥဿဟပြုမှုနှင့် ရပ်ရွာလူထု၏ အားပေးလိုလားမှုကို သာဓုခေါ်မိပါသည်။

ကျွန်မတို့သားအမိကို ကျောင်းအုပ်ဆရာမကြီးက ဆီးကြိုပါသည်။ ဖြူဖြူသန့်သန့်နှင့် လေးစားချစ်ခင်စရာကောင်းသော ဆရာမကြီးကို ခဏအတွင်း

ပင် ကျွန်မ ခင်မင်သွားရပါသည်။ ဆရာမကြီးက ကျွန်မတို့ကို ကျောင်းဆောင် အပေါ်ထပ်ရှိ ရုံးခန်းတွင် ဧည့်ခံပါသည်။

“ဆရာမကြီး ဂင့်ဂဲကိုရောက်တာ ကြာပြီလားရှင့်”

“ငါးနှစ်ရှိသွားပြီလေ ... ကြာပြီပြောပါတော့”

“လုပ်ရကိုင်ရတာ အဆင်ပြောရဲ့လားဆရာမကြီး၊ ဒီနယ်ကလူတွေကတော့ ရိုးသားမှု အခြေခံရှိကြသူတွေဆိုတော့ အဆင်ပြေမှာပါလေ”

“ရိုးကြလွန်းလို့ ခက်နေတာ ဆရာမရေ ... ကျွန်မဖြင့် တစ်ခါတစ်ခါ စိတ်ထဲတောင် အားငယ်မိတယ် ... ကျွန်မဖြစ်ချင်တာလေးတွေတော့ ဆရာမ စာထဲ ထည့်ရေးပေးရင်ကောင်းမှာ ... သည်လို ဆရာမရဲ့”

ဆရာမကြီးက ကျောင်းဖိုင်များကို ထုတ်ချလာကာ သူ့အတွေ့အကြုံ၊ သူ့ခံစားချက်များ၊ သူ့အခက်အခဲများကို ရင်ဖွင့်၏။ ကျွန်မကတော့ ဆရာမကြီး၏ ရိုးသားပွင့်လင်းမှုနှင့် ကနေ့ခေတ် ကျေးလက်နေတောသူတောင်သားများ၏ ပညာရေးအပေါ် ထားရှိသော ခံယူချက်များကို တတ်နိုင်သမျှ ဆုပ်ဖမ်းကြည့်မိ ပါသည်။

အကြံဉာဏ်ရယ်လို့တော့ မပေးနိုင်ခဲ့ပါ။ ကျွန်မ တစ်ခုဝမ်းသာမိသည်မှာ ဂင့်ဂဲကျောင်းကိုရောက်တာ ငါးနှစ်ရှိပြီဆိုတော့ အထက်တန်း ကျောင်းအုပ် ဆရာမကြီး ကိုယ်တိုင်သည်ပင် ကျေးလက်စရိုက်များ အကူးစက်ခံထားရတာကို ဖြစ်သည်။ တကယ်တော့သူကြီးနှင့်တောင် တူနေသည်။ ကျွန်မကိုယ်တိုင်ကလည်း ကျေးလက်ကျောင်းဆရာမတစ်ယောက်၏ဘဝကို ဖြတ်သန်းခဲ့ဖူးသူဖြစ်သည်။ နေရာဒေသချင်း ကွာခြားသော်လည်း အတွေ့အကြုံ အကြောင်းအရာချင်းကား

သိပ်မကွာခြားလောက်ပါ။ အခြေခံကျေးလက်စရိုက်သည် များသောအားဖြင့် တူညီတတ်ကြသည်မဟုတ်လား။

ဆရာမကြီးကိုကြည့်ရင်း မန္တလေးက သင်္ဘောဆလင်တစ်ယောက် ပြောဖူးသည့်စကားကို ဖျပ်ခနဲ သတိရလိုက်မိပါသည်။ ရွာနှင့်စရိုက်ချင်းတူပါမှ အဆင်ပြေသည့်သာဓကဆိုကြပါစို့။

“ပြောရဦးမယ် ဆရာမရေ ... သည်ဘက်နယ်ကို တာဝန်နဲ့ရောက်လာတဲ့ ဝန်ထမ်းအမျိုးသမီးတစ်ယောက်ပေါ့ ... ဂင့်ဂဲကနေဆိုတော့ သင်္ဘောနဲ့ သွားရလာရတာလေ ... ပြည်ကူးတို့တွေ ခေါက်တိုသင်္ဘောတွေက မြင်းမူမှာ တစ်ညအိပ်ရတယ်။ ရွှေကိန္နရီသင်္ဘောကတော့ မန္တလေးကို နေ့ချင်းရောက်တယ်ပေါ့ ဒီတော့ ရွှေကိန္နရီသင်္ဘောက မြန်လည်းမြန် သပ်လည်းသပ်ရပ်တော့ အသွားရော အပြန်ရော အဆင်ပြေတယ်ပြောပါတော့၊ ဖြစ်ချင်တော့ ဆရာမရေ ဒီလို ...”

ဂင့်ဂဲနှင့် မန္တလေးကို ရိုးရိုးသင်္ဘောခ တစ်ရာခန့်နှင့် ရွှေကိန္နရီသင်္ဘောခမှာ သုံးရာခြောက်ဆယ်ဖြစ်ပါသည်။ သည်ဘက်နှစ်တွေမှာတော့ သင်္ဘောခတွေ ဈေးတက်သွားသည်။ ရိုးရိုးသင်္ဘောခနှင့် ခေါက်တိုသင်္ဘောခများ၏ ဈေးနှုန်းမှာ တောသူတောင်သားများအတွက် မထောင်းသာလှသော်လည်း ရွှေကိန္နရီသင်္ဘောခ သုံးထောင်ကျော်ကျတော့ တော်ရုံကိစ္စဖြင့် မစီးနိုင်ကြ။

“အဲသည်နေ့က အဲဒီအမျိုးသမီးလည်း မန္တလေးသွားဖို့ သင်္ဘောစောင့်နေတာပဲ ရိုးရိုးသင်္ဘောနဲ့ ရွှေကိန္နရီက သင်္ဘောအချိန်ချင်းက မတိမ်းမယိမ်းကို ဆရာမရဲ့ တောင်းတွေရော ပလုံးတွေရော လူတွေရော သောင်ပြင်ပူကြီးထဲ ငုတ်တုတ်ပေါ့။ ရွှေကိန္နရီက အရင်ဆိုက်တယ်။ ရုတ်တရက်ကြီး ကောက်ကာငင်ကာ ရွှေကိန္နရီသင်္ဘောဈေးတက်တာ မသိကြတော့ သင်္ဘောစီးတွေ ထုံးစံအတိုင်း ကုန်းပေါင်ထိုးတာနဲ့ အတင်းလှယ်က်တက်ဖို့ ပြင်ကြတော့တာပဲ။ ခါတိုင်းလို

မှတ်တာပေါ့၊ သည်မှာတင် သဘောသားကလေးက ကုန်းပေါင်ထိပ်ကနေ စပီကာနဲ့ အော်ပြီး အသိပေးတယ်”

ရွှေကိန္နရီသုံးထပ်သဘောကြီးက မန္တလေးအပြန် အဆန်ခရီးမှာတော့ နိုင်ငံခြားသားများ သိပ်ပါလေ့မရှိပါ။ ပုဂံ၊ ညောင်ဦးတွင် ဆင်းကျန်ရစ်ခဲ့ကြသူ များသည်။ မြန်မာခရီးသည်များကိုလည်း ခရီးဆောင်အိတ်မှတစ်ပါး အခြား ကုန်ပစ္စည်းတင်ဆောင်ခွင့်မပြုပါ။ ခရီးသွားသက်သက်ဟု ဆိုသော်လည်း ရွာသူ ရွာသားများထုံးစံ တို့လိုတွဲလောင်း စုံစီနဖာ သယ်ကြကာ သဘောပေါ် ဝရန်းသုန်းကား တက်ကြသည်။

“သဘောစီး ခရီးသွားအပေါင်းတို့ခင်ဗျား ... ကျွန်တော်တို့ ရွှေကိန္နရီ သဘောကြီးဟာဖြင့် သည်ကနေ့မှစပြီး သဘောခများကို ပြောင်းလဲသတ်မှတ် ထားပါတယ်၊ ခရီးသွားပြည်သူများ သိသာစေရန် ကြိုတင်အကြောင်းကြား အပ်ပါတယ်ခင်ဗျား”

ကုန်းပေါင်အလယ်ရောက်နေကြသူများက လက်မှတ်ဖြတ်နေကြသူတွေကို ဘယ်လောက်တဲ့လဲဟု လှမ်းမေးသည်။ သုံးထောင်ကျော်ဆိုသည့် ငွေပမာဏ ကြားရသည့်အခါမှာတော့ ဗြုန်းဗြုန်းခိုင်းခိုင်းနှင့် ပြန်ဆင်းကြပြန်သည်။ ပါးစပ်တွေ ကလည်း ဗျစ်တောက်ဗျစ်တောက်လုပ်ကြသည်။

“ဆင်းဆင်း ပြန်ဆင်း ... အို ဘယ့်နှယ် သုံးထောင်ကျော်ကြီး စီးနိုင်ပေါင် ဘယ့်နှယ် သုံးရာကျော်က သုံးထောင်ကျော်ဖြစ်ရသာတုံး ... မက်ကိုမက်စက်လွန်း သယ် ဘယ်သူကများတော် ထထွင်လိုက်ပါလိမ့် ... မကြားဝံ့မနာသာ”

“ဟုတ်ပါရဲ့ တစ်နှစ်လုံးစိုက်လိုက်ရသယံ့ ပဲဖိုးကလေး ဖြုန်းရက်နိုင်ပေါင်”

တောင်သူကြီးတစ်ယောက်ကတော့ မှတ်ချက်တိုတိုချု၏။

“ကွာ ... မတန်မရာ”

အားလုံးလိုလို ဆင်းပြီးတော့မှ မန္တလေးအစည်းအဝေးသွားမည့် ဝန်ထမ်း အမျိုးသမီးမှာ အပြေးအလွှား တက်လိုက်ရသည်ဆို၏။

“သူကတော့ သုံးထောင်မကလို့ ဘယ်လောက်နေနေ လိုက်ရတော့တာပဲ ဆရာမရဲ့၊ မနက် အလုပ်ကိစ္စရှိတာကိုး၊ အဲဒါ သူ့ကို သင်္ဘောဆိပ်ကမိန်းမတွေက ဘယ်လိုပြောကြတယ်မှတ်တုံး၊ အလိုလေးလေး မိုက်လုံးကြီးလိုက်တဲ့မိန်းမ ဖြစ်ရလေတော်တဲ့”

အခုတော့ ထိုအမျိုးသမီးလည်း ရွှေကိန္နရီသင်္ဘောကြီးကို မစီးဖြစ်တော့ဟု ဆိုပါသည်။ ကျွန်မက ဆရာမကြီးကို သည်အကြောင်းလေး ပြောပြလိုက်သည်။

“မိုက်လုံးကြီးတယ်ဖြစ်မှာစိုးလို့ ထင်ပါရဲ့နော် ... ဆရာမကြီး”

“အဲ အခုတော့ သူတို့ပြောတာ ဟုတ်သလိုလိုကိုး ဆရာမရဲ့ ဟားဟားဟား”

ဆရာမကြီး၏ လက်ထောက်ဆရာ၊ ဆရာမများလည်း ကျွန်မတို့နှင့် ရောကာ ရယ်မောလိုက်ကြပါသည်။

“သူတို့တစ်တွေက ပဲတစ်တောင်းကို ထောင်ကိုးရာကနေ လေးငါး ခြောက်ထောင်ဖြစ်လာသာကျ မမြင်ကြဘူးလေ၊ သင်္ဘောခဈေးကြီးသာကိုသာ ပြောကြသာကိုးဗျ၊ ကျွန်တော်တို့ရွာတွေက ကိုယ့်မြေကထွက်သယံ သီးနှံမနှမြော ဘူး၊ ငွေနုမြောကြသာ၊ သီးနှံကငွေဖြစ်လာရင် ကျစ်ကျစ်ပါအောင် ဆုပ်ထားကြ တော့သာပဲ”

ကန်တော်ရွာသား ကျောင်းဆရာကိုအေးလွင်က ဝင်ပြောသည်။ ဆရာ ကိုအေးလွင်မှာ ကျွန်မနှင့် တစ်နယ်တည်းသားဖြစ်သလို တက္ကသိုလ်တုန်းက

Same Batch တွေလည်းဖြစ်သည်။ သူကတော့ ရွာမှာ တောင်သူ တစ်ဘက်လုပ်ရင်း ရွာရိပ်ရွာကျောင်းမှာ ကျောင်းဆရာဝင်လုပ်နေခြင်းပင်။ ဆရာ ကိုအေးလွင်ကိုယ်တိုင်ပင်လျှင် တောင်သူတစ်ဘက်ကျောင်းဆရာလေး ဖြစ်နေပုံ ရသည်။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ကိုယ့်ရွာကိုယ့်နယ်က ခေတ်ပညာတတ်တွေ နယ်ကို မစွန့်ခွာတာကိုပဲ ကျွန်မလေးစားနေမိပါသည်။

“ပိုက်ဆံနှမြောသာတော့ ပြောမနေနဲ့တော့ ဆရာရေ ... ကျုပ်တို့တုန်းကဆို သင်္ဘောတောင် စီးသာမှုတ်ဖူးရယ် ... မြင်းခြံဆိုလည်း ခြေကျင် ... မန်းလေးဆိုလည်း ကုန်းကြောင်းပဲ ရောက်ချင်သယံနဲ့မှ ရောက်ကရောပဲ ... သာတောင် ခေါင်းပေါ်က အချိန်တစ်ဆယ်လောက်တောင်းကြီး ရွက်သေးသာကော”

အမေက ဝင်ပြောတော့ ပို၍ပွဲကျသွားကြပြန်သည်။ တစ်နယ်တစ်ကျေး ရပ်ဝေးမှ လာရောက်တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသော ဆရာမကြီးမှာ နယ်ခံဆရာ ဆရာမများနှင့် တစ်စည်းတစ်လုံး ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင်ရှိနေကြပုံရသည်။ စိတ်ချမ်းသာ စရာ။ ကျွန်မတို့သားအမိလည်း ကျောင်းတက်ခေါင်းလောင်းထိုးကာ နီးသဖြင့် ပြန်ဖို့ပြင်ကြသည်။ နိုင်ငံတော်အလံတိုင်ရှေ့တွင် ကျောင်းအဆောက်အဦး နောက်ခံ ထားကာ ဆရာမကြီးနှင့်ကျွန်မ ဓာတ်ပုံတွဲရိုက်ကြသည်။ ဆရာမကြီးက ကျွန်မတို့ကို ကျောင်းပေါက်အထိလိုက်ပို့ပါသည်။ ဈေးကလေးထဲမှာတော့ လူကွဲစပြုနေပြီ။ အမေကတော့ ညည်းညူစပြုပြီ။

“ဘယ်ပတ်ဦးမလို့တုံး ငါတော့ မလိုက်တော့ဘူး မိထိုက်နဲ့ ဝါးကပ်ဆိုင်ရိပ် ကပဲ စောင့်နေတော့မယ်”

အမေမလိုက်သဖြင့် ကျွန်မတစ်ယောက်တည်း ဈေးအနောက်ထိပ်သို့ လျှောက်လာခဲ့သည်။ ဈေးအနောက်ထိပ်တွင် လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ကလေးရှိသည်။ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ကလေးကို မြှောင်၍ဆင်းသွားလျှင် တပြန့်တပြော ကျယ်လွင့်

လှသော သဲသောင်ထုကြီးကို ဖြတ်ရသည်။ ထိုသဲသောင်ထုကြီး အလွန်မှာတော့ ဧရာဝတီမြစ်မင်းက ရွာကလေးတွေကို ထိပ်ပုတ်ခေါင်းပုတ် စီးဆင်းနေသည်။ သူ့ရင်ခွင်ထက်မှ မြစ်ကူးလှေကလေးတွေကတော့ ပိုးပုဝါပေါ်က ဘော်ကြယ်ပွင့်ကလေးတွေလို။ ဈေးသွားဈေးလာတွေကတော့ သဲပြင်သောင်ထုထုကို ဖြတ်ပြီး သယ်နိုင်သမျှ ကုန်များကို ထမ်းလျက်၊ ပိုးလျက်၊ ရွက်လျက်၊ ခါးစောင်းတင်လျက်နှင့် ပုရွက်ကြောင်းလိုက်နေကြသည်။ ကြည့်စင်သော ကောင်းကင်ထက်မှ တိမ်ပြာပြာတွေအောက်က အဝေးမြင်ကွင်း အညာကျေးလက်ရှုခင်းတွေက လှပဲလှ နိုင်လွန်းလှသည်။ ကျွန်မဓာတ်ပုံတွေ တဖျပ်ဖျပ် ရိုက်ယူနေမိသည်။

“မိန်းကလေးက မြို့ကလား”

ကျွန်မနောက်ကျောဘက်ဆီမှ ထွက်လာသောအသံဖြစ်၏။ ဖျတ်ခနဲ ကျွန်မ လှည့်ကြည့်လိုက်သောအခါ ကုန်းထိပ်ဆီးချဉ်ပင်ကြီးအောက်တွင် အဘိုးအိုကြီး တစ်ယောက် ငုတ်တုတ်ထိုင်ကာ ဆေးလိပ်ဖွာနေသည်။ ခေါင်းပေါင်းတဘက်ကလေးကို ပုခုံးပေါ် ဖြည့်ချထားသဖြင့် ခေါင်းပေါ်က ယောင်သေးသေးကလေးကို ဖွေးဖွေးလှုပ်လှုပ်မြင်နေရသည်။ ပုဆိုးရေစိုကို တိုတိုပါအောင်ဝတ်ပြီး ခူးပေါ်ပေါင်ပေါ် ထိုင်နေခြင်းဖြစ်၏။ အင်္ကျီမပါသော ကိုယ်လုံးကလေးမှာ မည်းနက်တောက်ပြောင်လို့နေသည်။ ကျွန်မကို မမှိတ်မသုန် ငေးကြည့်နေသော အဘိုးအို၏ ဖျက်လုံးကျဉ်းကျဉ်းကလေးမှာ ဧရာအားဖြင့် ဝေသီနေပုံရပါသည်။

“ဟုတ်ကဲ့ အဘ မန္တလေးကပါရှင်”

“ဪ ... မန်းသလေး ရွှေမြို့တော်ကြီးကကိုး ... အင်းအင်း ... သာနဲ့ မိန်းကလေး၊ မတင်မိကိုတွေ့ရင် ပြောလိုက်စမ်းပကွယ် ... ပန်းညိုရွာက ဘိုးလူမော်က မေးလိုက်သယ်လို့”

“ဟုတ်ကဲ့ ဟုတ်ကဲ့ အဘက ပန်းညိုကလား”

ကျွန်မသည် သူပြောသော မတင်မိကို မသိသော်လည်း ကတိပေးလိုက်သောအခါ ဘိုးလူမော်၏ မျက်နှာက ချက်ချင်းလိုလို ဝင်းစက်သွား၏။

“ပန်းညိုသားစစ်စစ်ပဗျား ဟိုတုန်းကတော့ ရွာသူကြီး နယ်သူကြီး ဘုရားထူးခံမျိုးတွေပေါ့ အခုပြောသယံ့ မတင်မိဆိုသာက သူကြီးဦးဖိုးခေါင်မြေးပေါ့၊ အဘတူမလေ၊ မန်းသလေးရွှေမြို့တော်ကြီးမှာ မင်းပေါက်စိုးပေါက် ဖြစ်နေဆို ထင်ပါရဲ့၊ အဘတို့အမျိုးက ဂုဏ်မသေးပေဘူးကွယ်”

ဘယ်ဆီနေ၍ ဘာဖြစ်နေသည်မသိသော ဆွေမျိုးဆိုသူတွေကို လှမ်းဂုဏ်ယူနေရှာသည်။ ပုဆိုးရေသနပ်ကို တိုတိုပါအောင် ဝတ်ထားသော အဘိုးအို၏ မျက်လုံးတွေကား အရောင်တဖျပ်ဖျပ်။ ကျွန်မသည် ဆရာကြီး သခင်ဘသောင်း ရေးခဲ့သော ‘ပန်းသာမစာအု’ ဝတ္ထုကြီးထဲက သူ့ကိုယ်သူ ပန်းသာမြို့စားကြီးဟု အထင်ရောက်နေသူ ပေပင်ကုန်းရွာသား ဦးပန်းအောင်အား သတိရလိုက်မိ၏။ ကျွန်မတို့စကားပြောနေစဉ်တွင် ခပ်ငယ်ငယ် မိန်းကလေးတစ်ယောက် ခံတောင်းပက်လက်ကြီးကို ရွက်ကာ ရောက်လာသည်။

“ဟောသဟာ ကျုပ်မြေးလေးပေါ့ ကျုပ်တို့က မြေးအဘိုးနှစ်ယောက်ထဲရှိသာ ... မတင်မိကိုတွေ့ရင် ပြောဖြစ်အောင်ပြောပေးပါ မိန်းကလေး ... ကျုပ်က အသက်ကြီးပြီ မြေးကလေးကို မတင်မိလက်ထဲ အပ်ခဲ့ချင်လို့ပါကွယ်”

ဘိုးလူမော်၏စကားထဲမှာ သူတို့ဘဝအကြမ်းကို ကျွန်မဝိုးတဝါး မြင်နေရသည်။ မန္တလေးရွှေမြို့တော်ကြီးဆီမှ မင်းပေါက်စိုးပေါက် မတင်မိဆိုသူသည် မြေးအဘိုးအတွက် အလွန်အရေးကြီးပုံရသလောက် တာဝန်မဲ့လှသည်ကော။ သည်လိုတွေးလိုက်မိတော့လည်း ကျွန်မစိတ်ထဲ သိချင်စိတ်တွေ စီးဝင်လာသည်။

ကျွန်မ လွယ်လွယ်နှင့်ပေါ့ပေါ့ပါးပါး ထင်လိုက်မိသော မတင်မိကိစ္စက ကျွန်မ အပေါ် လေးလံစွာဖိစီးလာသည်။ မြေးမကလေးကတော့ ဘာမှသိပုံမရ။ ကျွန်မကို တလှည့် သူ့အဘိုးကိုတလှည့် ကြည့်ရင်း မျက်လုံးကလေး ပုတ်ခတ်ပုတ်ခတ် လုပ်နေသည်။ မြေးမကလေးက ပန်းသာမစာအုလိုပဲ ရုပ်ရည်သနားကမား ကလေးထဲက ဖြစ်သည်။ သူတို့မြေးအဘိုးကို ကျွန်မက ဓာတ်ပုံ ရိုက်လိုက်တော့ နှစ်ယောက်စလုံး လန့်ဖျပ်သွားကြသည်။

“အဘိုးမြေး နာမည် ဘယ်လိုခေါ်သလဲ အဘိုးရဲ့”

“မမြမူသယံ ... ဂင့်ဂဲဈေးပတ်တိုင်း ဈေးလာရောင်းသယ် ... ကျုပ်က မြေးကိုလာကြိုသာ ... သွားကြမလား ဟကောင်မလေး”

ကောင်မကလေးက ခေါင်းကို ဆတ်ခနဲ ညိတ်ပြလိုက်တော့ ကျောက်နီနားဆွဲ ကလေးက လှုပ်သွားသည်။ အဘိုးက အရွယ်နှင့်မလိုက်အောင် မြေး၏ခံတောင်း ထဲကအိတ်ကြီးကို စွေခနဲ ကောက်ထမ်းလိုက်သည်။ သန်စွမ်းလိုက်တဲ့အဘိုး။ မြေးမကလေးက ခံတောင်းကို မရွက်တော့ဘဲ ခါးစောင်းမှာ ချိတ်လိုက်၏။

“သွားမယ်နော် မိန်းကလေး မတင်မိတွေ့ရင်သာ ပြောပြလိုက်ပါ”

မြေးအဘိုးနှစ်ယောက် ပူလောင်စပြုလာပြီဖြစ်သော သဲကုန်းကြီးဘက်ကို ဖိနပ်မပါဘဲ ဆင်းသွားကြသည်။ ဈေးထဲမှာတော့ ဈေးသည်အချို့ ကုန်ကျန်တွေကို ရသလောက်ဈေးနှင့် ဖြတ်ရောင်းကြသည်။ ဈေးဝယ်တွေက ကြံပါးသွားပြီ ဆိုသော်လည်း မပြီးနိုင်မစီးနိုင် ဝယ်နေကြဆဲ။ တစ်ဦးကိုတစ်ဦး မှာစရာရှိတာ မှာကြ၊ လူကြုံပေးစရာရှိတာ ပေးနေကြဆဲ။ ပြောစရာ သတင်းပုလင်းတို့ကို မလွတ်တမ်း ပြောနေကြဆဲဖြစ်၏။ မှာနေကြဆဲဖြစ်၏။

“မိတုတ်ကေ ... မစံရွှေကို ပဲလာယူဖို့ ပြောဖြစ်အောင်ပြောလိုက်ဟေ့”

“အေးပါဆိုမှ အေ ... ဘယ်နှခါရှိပဲတုံး သည်မှာ ဈေးဖိုးတွက်မှားနေရသယံ အထဲ”

ဖျင်လုံချည်ခရမ်းရင့်ကြီးထဲ သိမ်းကျုံးထည့်ထားသမျှ ပိုက်ဆံတွေကို ကျပ်တန်ပါမကျန် ရေတွက်ရင်းက စိတ်ထွက်လာပုံရ၏။ ပါးစပ်ကလည်း ဆဲဖြစ် အောင်ဆဲသေးသည်။

“သာအောင် နေဦးဟေ့ ခဏကလေး နင် သဘက်ခါမြင်းခြံသွားမှာဆို”

“ဟုတ်သယ် ဘာမှာမလို့တုံး”

ဘက်ထရီအိုးများကို တစ်ဘက်နှစ်လုံးစီတင်းတောင့်နေအောင် ဆွဲထားရသော လူက မှာမည့်သူကို ရပ်စောင့်ရသည်။

“အောင်သူခ ဆပ်ပြာစက်ဝင်ပြီး အမဲဆီဈေး စုံစမ်းခဲ့စမ်း”

“အင်းအင်း စုံစမ်းခဲ့မယ်”

“အောင်သူခနော် ... တခြားစက်မမေးခဲ့နဲ့ သူကမှ ဈေးမှန်သာ အော် ဟေ့ ... နေဦး နေဦး တကတည်းမှ ပြီးအောင်မမှာရဘူး သေချင်းဆိုး”

ဈေးလယ်တည့်တည့်ရှိ ထန်းလက်တဲဆိုင်လွတ်ပေါ်တွင် မိန်းမတချို့ ဈေးတောင်းကြီးများ မြေကြီးပေါ်ချကာ သန်းဥစမ်းရင်း အေးအေးဆေးဆေး သတင်းဖလှယ်နေကြသည်။

“ညည်း ကြားပြီးပလား ငါတို့ရွာက ရှင်စိမ်းမြအကြောင်းလေ၊ ဩော် အေ ဘယ်သူရှိလိမ့်မတုံး၊ မမင်းတုတ်သမီး စိမ်းမြပေါ့၊ အဲသာ ထန်းသမား သိန်းဆောင် နဲ့ လိုက်ပြေးလို့သယံတော့ မမင်းတုတ်တို့မှာ မျက်ရည်နဲ့မျက်ခွက်”

ခပ်လှမ်းလှမ်း တဲတစ်တဲမှာတော့ တဲတိုင်ကိုမှီရင်း ပြောင်းဖူးဖက်ဖွာရင်း နားနေကြသော မိန်းမကြီးတွေကလည်း သူတို့သတင်းနှင့် သူတို့။

“ကိုင်းက မကျင်ရီကြီး မနေ့ညက ဆုံးသွားပြီသယံ မိကောက်ပြောသွားသာပဲ ညနေတော့ မသာမေးသွားရဦးမယ်၊ မစိန်ကျော့ကို ပြောလိုက်စမ်းအေ ငါဝင်ခေါ် မယ်လို့။”

တစ်ရွာတစ်ရွာ အသုဘ အမေးသွားဖို့ တစ်ရွာတစ်ရွာ လှမ်းအဖော်စပ်ကြ သည်။ လူမှုရေးဆိုလျှင် မျက်နှာပြလိုက်ရမှ နေသာကြသူတွေ။ လူမအားသော်မှ ငွေအားကူကြသူချည်း ဖြစ်ပါ၏။

“ဟေ့ ပုဆိုးအကွက်နဲ့ကောင်လေး နင်ချောင်းဆင်းကမှုတ်လား ရော့ သည် ဖိတ်စာတွေ ယူသွားစမ်း ကိုကျောင်းမောင်လက်ထဲ အကုန်ထည့်လိုက် မရိုးကုန်းက ဦးတင် အလှူလို့ ...”

ဈေးထဲရှိသမျှ ယောက်ျားတိုင်းလိုလို ပုဆိုးအကွက်ဝတ်ထားကြသူတွေချည်း ဖြစ်၏။ ကျူထရုံကွက်၊ မန်ကျည်းစေ့ကွက်၊ နီပါးကွက်၊ ပဆစ်ကွက်၊ မယားခိုးကွက်၊ နှစ်ရောင်ကွက် စသဖြင့် အကွက်ပေါင်းစုံလှ၏။ ရှေးက ရွာမှာ လာကသွားသော ဇာတ်မင်းသားစိန်ထိုက် ဝတ်ပြဖူးသဖြင့် အမည်တွင်သွားသော စိန်ထိုက်ကွက် စိန်ထိုက်ဆင်ဆိုတာလည်း ရှိသေး၏။ ထူးဆန်းသည်မှာ ပုဆိုးအကွက်ပေါင်းစုံကြားမှ မိန်းမကြီးလှမ်းခေါ်သော သက်ဆိုင်သူတစ်ဦးတည်း ကသာ သမင်လည်ပြန် လှည့်ကြည့်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ သူတို့ချင်းဆက်သွယ်သည့် မနောအာရုံတွေများ ရှိနေသည်လားမသိ။

လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ကလေးထဲမှာတော့ မျက်မှန်အမည်းကိုတပ်ကာ ဗီးဂတ်စ် စီးကရက်ကိုခဲရင်း ဟန်ပါပါ စတိုင်ထုတ်နေကြသူတွေရှိသလို ဖျင်ကြမ်းအင်္ကျီ

လက်စည်းကြီးနှင့် ပုဆိုးခပ်နှမ်းနှမ်းကို ခေါင်းတွင် အုပ်ပေါင်းကာ ရေခဲခွေးကြမ်းကို တစ်ခွက်ပြီးတစ်ခွက် ဆင့်ကာသောက်နေကြသူတွေလည်းရှိသည်။ ကွမ်းယာဖရဖျစ် ဝါးလိုက် ထွေးလိုက်နှင့် ဆံရှည်ကို နောက်စည်းစည်းကာ ပိုနီတေးကေနှင့် စကားဟောင်ဖွာဟောင်ဖွာ လုပ်နေကြသူတွေရှိသလို ဆေးပေါ့လိပ်တစ်လိပ်ကို နားရွက်ကြားမှာညှပ်ပြီး တစ်လိပ်ကိုမီးညှိဖွာရင်း ငေးမိငေးရာ တွေးမိတွေးရာ လူတွေလည်းရှိသည်။ သို့သော်သည်လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ကလေးအတွင်းမှာ နွားဈေး၊ ပဲဈေး၊ ကြက်သွန်ဈေးတွေရှိသည်။ လှည်းနွားအရောင်းအဝယ် အလဲအထပ် အကြိတ်အနယ်တွေလည်းရှိသည်။ သားရေးသမီးရေး ကြီးပွားရေးတွေ ဆွေးနွေးနေ ကြတာလည်းရှိသည်။ ကမ္ဘာကျော် မိုက်ခရိုဆော့ဖ် (Microsoft) ကုမ္ပဏီကြီး၏ အင်တာနက်က ဆွဲချရယူနိုင်သော စီးပွားရေးသတင်းအချက်အလက်တွေကို စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်ကြီးများ အချိန်နှင့်အမျှ ရယူနေရသလိုပင်။ သည်နားတစ်ဝိုက် မိုင်လေးငါးဆယ် ပတ်လည်က ရွာကလေးများသည် ဂင့်ဂဲဈေးလေးရက်တစ်ပတ် လစ်လပ်သွားခဲ့ပါလျှင် စီးပွားရေး သတင်းအချက်အလက်တွေ နောက်ကောက်ကျရ တော့မည့်ပုံမျိုးဖြစ်၏။

“ဟေ့ မထူး .. လက်ဖက်ရည်ချို သောက်လှည့်ဦးလေဟာ”

ဆီမီးခုံသူနှင့် အိမ်ထောင်ကျနေသော ကြည်ရွာမှ ကျွန်မအစ်ကို နှစ်ဝမ်းကွဲ ကိုမြင့်သိန်းက လှမ်းခေါ်သည်။ သူက ဂင့်ဂဲဈေးထဲတွင် စားဆီရောင်းသူဖြစ်သည်။ ကျွန်မလည်း လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ကလေးထဲ ဝင်ထိုင်လိုက်သည်။

“မထူးကြီး ငါ့မှတ်မိလား”

တစ်ခေါင်းလုံးဆံပင်တွေ ဖွေးဖွေးလှုပ်နေသော ဦးကြီးက မေးသည်။ မျက်နှာကလည်း ပြုံးပြုံးပြုံးပြုံးနှင့်။ ကျွန်မမှတ်ဉာဏ်တွေထဲမှ ဦးကြီး၏ အမည်ကို ရအောင် နှိုက်ယူရင်း မျက်နှာကို အကဲဖမ်းနေရသည်။ သူတို့ကို မှတ်မိသည်ဆိုလျှင်

အလွန်ဝမ်းသာတတ်ကြပြီး မမှတ်မိဟုဆိုလျှင်တော့ စိတ်မကောင်းဖြစ်ကာ ထိထိရှရှ ခံစားတတ်ကြသူတွေပင်။ ငါတို့တောသားတွေမို့၊ ငါတို့ဆင်းရဲလို့ အသိအမှတ် မပြုတာ မမှတ်မိတာပဲဟု ခံစားတတ်ကြသူတွေမို့ ကျွန်မမှာ မရရအောင် စဉ်းစား နေရပါသည်။

“သိပြီ ... ဘကြီးထူးမဟုတ်လား ကျွန်မကဖြင့် ရောက်ကတည်းက မေးနေတာ”

ဘကြီးထူး၏ မျက်နှာက ဝင်းပသွားသည်။ ဘကြီးထူး (ဦးမြထူး) သည် ကန်တော်ရွာသားတောင်သူကြီး ဖြစ်သည်။ ကျွန်မတို့မြင်းခြံတွင် နေစဉ်အခါက သမဝါယမသင်တန်းကို ကျွန်မတို့အိမ်မှာ ခြောက်လခန့်နေ၍ တက်သွားဖူးသည်။ သည်တုန်းက ကျွန်မ မူလတန်းကျောင်းသူအရွယ်ပဲရှိဦးမည်။ ထိုစဉ်က သမဝါယမ သင်တန်း လာတက်သူ ငါးဦးအနက် ဘကြီးထူးက အသက်အငယ်ဆုံးဖြစ်၏။

“ညည်းငယ်ငယ်တုန်းက ထမင်းအိုးချက်ရင်း ကာတွန်းဘိုးအုပ်ခိုးဖတ်သာ ... ထမင်းတွေပျော့ပြဲကုန်လို့ မအေက ရိုက်သာလေ ... ရိုက်တုန်းတော့ငိုသာပဲ နောက်ရက်ကျတော့လည်း ဖတ်သာဖတ်သာပဲ ... သာနဲ့ ငါက ထမင်းအိုး ကူတည်ပေးရသာ”

ဘကြီးထူးနှင့် စကားပြောနေစဉ် ကျွန်မတို့ စားပွဲသို့ လူသုံးလေးယောက် လာထိုင်ပါသည်။ သူတို့တစ်တွေကိုတော့ ကျွန်မမမှတ်မိပါ။

“သူက ငတို့ကန်တော်ရွာ စာကြည့်တိုက်ကိုင်သယံ မောင်စိုးသယံ ... ညည်းစာတွေအကြောင်း သူကပြောပြသယ်”

ကိုမောင်စိုးတို့တစ်တွေကတော့ စာအကြောင်း ပေအကြောင်း အတော်ပြောနိုင် ကြသည်။ ဆရာမြသန်းတင့်၏ ‘တောင်သမန်ရွှေအင်းက လေညှင်းဆော်တော့’ မှ

ဧရာဝတီသည် ဒင်းညမြစ်ထက်လည်းကောင်း၊ ယန်စီမြစ်ထက်လည်းကောင်း၊ စိန့်လောရင့်မြစ်ထက်လည်းကောင်း ရေလွှတ်အားပိုများကြောင်းကို သူတို့ဖတ်ရသည်။ ဆရာမန်းတင်၏ ‘ကိုဖိုးလုံး’ မှ နယ်ချဲ့အရင်းရှင်ခေတ် လယ်သမားများ၏ ဘဝကို ဖတ်ရသည်။ “ကွင်းနံပါတ်ကိုး၊ ဦးပိုင်နံပါတ် ခြောက်ဆယ့်သုံး၊ ဧရိယာကိုး ဒဿမငါး” ဆိုတာကို တစ်လုံးချင်းရွတ်ရင်း နံရံပေါ်မှာ စာလုံးများပေါ်လာအောင် မီးသွေးခဲနှင့်ခြစ်၍ မဖန်ဆင်းနိုင်ခဲ့ကြသော စာမတတ်ပေမတတ် တောသူတောင်သားများဘဝကို သရုပ်ဖော်ထားတာ သူတို့ ဖတ်ရကြောင်းပြောကြသည်။ ရနံ့သစ်၊ နွယ်နီ စသည့် မဂ္ဂဇင်းများထဲမှ နိုင်ငံတကာရေးရာ ပြဿနာများကို သူတို့ဖတ်ရသည်။ နက္ခတ္တရောင်ခြည်၊ လျှို့ဝှက်ဆန်းကြယ်၊ ရောင်ပြန်စသည့်မဂ္ဂဇင်းများထဲမှ ဂမ္ဘီရအစွမ်းများ၊ ချမ်းသာနည်းဂါထာအမျိုးမျိုး၊ ဆေးနည်းအဖုံဖုံတို့ကို သူတို့ဖတ်ရသည်။ ယနေ့ခေတ်တွင် အထူးတွင်ကျယ်ပေါများလာနေသော တက်ကျမ်းတက်လမ်းများကိုလည်း သူတို့ဖတ်ရသည်။ စာကြည့်တိုက်ကလေး၏ ကျေးဇူးတရားပင်။ စာကြည့်တိုက်ကလေးကို ခမ်းခမ်းနားနား ထူထောင်ပေးခဲ့သော ကန်တော်ရွာသား ဆရာတော် ဦးသာသန၏ ကျေးဇူးကား ပို၍ကြီးမားလှ၏။ ဆရာတော်သည် ရွာရိပ်ဝန်းကျင်မှာပဲ စာကြည့်တိုက်ပေါင်း နှစ်ဆယ်ကျော် ထူထောင်ပေးနိုင်ခဲ့ပြီဟုဆို၏။ အာဂစာပေသာသနာပြု၊ စာပေအာဇာနည် ရဟန်းတော်ပါတကား။

“ခက်သာက တောသူတောင်သားတွေက စာဖတ်ဖို့ အချိန်ရကြလှသာမှုတ်ဖူးမထူးရဲ့။ မောင်စိုးတို့လို အတန်းကျောင်းနေဖူးသယံ လူငယ် ဆယ့်လေးငါးယောက် လောက်ကသာ စာပေတန်ခိုး နားလည်ကြသာ တချို့ကလည်း အပျင်းပြေသဘော ဖတ်ကြသာလည်းရှိရဲ့၊ ဒါပေသိ ထန်းရည်ဝိုင်း ကြက်ဝိုင်း သွားကြသာနဲ့စာရင်တော်သယ် အောက်မေ့ရသာပဲ”

“အစတော့ ဒီလိုပေါ့ ကိုမောင်စိုးရယ် နောက်တော့လည်း စိတ်ဝင်စားလာကြမှာပါ။ တစ်ခုပဲ ကျွန်မစိုးရိမ်တာ စာကြည့်တိုက်ကလေးတစ်ခု ဖြစ်မြောက်အောင် ထူထောင်ရတာမလွယ်ဘူး ကိုမောင်စိုးရဲ့။ အထူးသဖြင့် ကျေးလက်စာကြည့်တိုက်တွေပေါ့နော်။ အဲဒီထူထောင်ဖို့မလွယ်တဲ့ စာကြည့်တိုက်ကလေး ပျက်စီးသွားဖို့ကျ လွယ်ပြန်ရော။ စာကြည့်တိုက်ကလေး မြဲနေဖို့ဆိုတာ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်တဲ့လူက အခရာပဲလို့ ကျွန်မကတော့ ထင်တယ်လေ။ အဲဒါ ကိုမောင်စိုးတို့လိုလူတွေ ရွာမှာ များများစားစား ရှိဖို့သာ စည်းရုံးစေချင်တာပါပဲ”

ကျွန်မတို့ စကားကောင်းနေစဉ်မှာပင် မမထိုက် လိုက်ချလာပါသည်။ ကျွန်မကိုလည်း ကြာရမလားဟု ဆူလိုက်ငေါက်လိုက်သေး၏။ ကျွန်မက လက်ဖက်ရည်ဘိုး ရှင်းမည်ပြင်သောအခါ အားလုံးက ဝိုင်းတားကြပါသည်။ နောက်ဆုံးတွင် လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ပိုင်ရှင်က ကျွန်မတို့စားပွဲဝိုင်းကို ကျသင့်ငွေ မယူပါဟု ကြားဝင်ပြောခြင်းဖြင့် ပြေလည်သွား၏။

“ကျုပ်တို့တုန်းက ဘုန်းကြီးကျောင်းစာနဲ့ပြီးခဲ့ရသာ ... သားတွေ သမီးတွေတော့ ပညာရေးကလေး ထွန်းပေါက်စေချင်လွန်းလို့ မရှိရှိသာ ခြစ်ခြုတ်ပြီး ထားရသပဲ ... အတန်းပညာတတ်တော့ လူရာဝင်သယ် ဂုဏ်ရှိသယ် ... သဟာကြောင့် စာပေလောက က ဆရာမ မထူးကို ကျုပ်က ကုသိုလ်လုပ်သာပေါ့ဗျာ ...”

လုံးကြီးခဲရ အားရပါးရကြီးပြောနေသော ဆိုင်ရှင်ကို ကျွန်မသဘောကျသွားမိသည်။ ကျွန်မကိုလည်း ‘စာပေလောက’ ကဟု ဆိုလိုက်သေး၏။ သို့သော် သူတို့အသိ၊ သူတို့နှလုံးသားထဲတွင် ပညာတတ်ရမည် စာဖတ်ရမည်ဟူသော အကောင်းမြင်ဝါဒ ခွဲထင်သွားခြင်းကို ကျွန်မဝမ်းသာရပါသည်။ အားလုံးကို နှုတ်ဆက်ပြီး ကျွန်မပြန်မည်လုပ်တော့ ကိုမြင့်သိန်းက ရေသန့်ဘူးခွဲနှင့် နှမ်းဆီ

စစ်စစ်တစ်ပုလင်း လာပေးသည်။ ဘကြီးထူးတို့ ကိုမောင်စိုးတို့ကလည်း ကန်တော်ရွာကို အလည်ဖိတ်သည်။

“ဖိမ်းနွဲခါ သိမ်တော်ရှင်ဘုရား သွားဖူးမှာ ဘကြီးထူးရဲ့ အဲသည်ကအပြန် ဝင်ခဲ့မယ်လေ”

“သာဆို ညနေစာ ငါ့အိမ်မှာစား အသွားကတည်းက ဟစ်သွားနော်”

အရှေ့ကြည်းတောမှ သိမ်တော်ရှင်ဘုရားသွားရာလမ်းမှာ ကန်တော်ရွာကို လှည်းဖြတ်မောင်းရပါသည်။ ကိုမောင်စိုးတို့တစ်တွေကလည်း သူတို့စာကြည့်တိုက်ကလေးကို ဝင်ကြည့်ဖို့ ဖိတ်သည်။ ကျွန်မကတော့ ကတိတွေ ဝေဝေဆာဆာ ပေးရင်း ဈေးအရှေ့ထိပ် ဝါးကပ်ဆိုင်သို့ ရောက်ခဲ့ပါသည်။ အမေကတော့ ဝါးကပ်ကြမ်းတစ်ချပ်ပေါ်မှာ ပယ်ပယ်နယ်နယ်ထိုင်ရင်း သူ့ငယ်ပေါင်းရောင်းရင်းဟောင်းတွေနှင့် စကားလက်ဆုံကျနေသည်။ စောစောက ကျွန်မတို့မြင်ခဲ့သောဈေးဝမှ ခရမ်းချဉ်သီး၊ ဘူးသီး၊ ကန်စွန်းဥသည်တွေမရှိကြတော့။ ရပ်ဝေးမှ ဈေးလာဝယ်ကြသော ဈေးလှည်းများပေါ်တွင် ကုန်တွေက တင်းပြည့်ကျပ်ပြည့် တောင်းတွေ၊ အိတ်တွေ၊ အိုးတွေက ပဒေသာပင် သီးထားသည့်အတိုင်း လှည်းတစ်စင်းလုံး ဝေဝေဆာနေသည်။ တောသူတောင်သားများသည် အနေသာ စုတ်လျှင်စုတ်မည်။ အဝတ်အစား အဆင်အပြင် ဇောက်တိဇောက်ထိုးနိုင်လျှင်နိုင်မည်။ စကားတွေ တုတ်ထိုးအိုးပေါက်ဆိုချင်ဆိုမည်။ သို့သော် အိမ်မီးဖိုချောင်ထဲတွင် ဆန်အပြည့်၊ ဆီအပြည့်၊ အိုးပြည့်၊ ခွက်ပြည့် စုဆောင်းထားတတ်ကြသည်။ နှစ်ပေါက်စာ လုံလုံလောက်လောက်ရှိနေပါမှ နေသာထိုင်သာရှိကြသူတွေဖြစ်သည်။ ဒါကြောင့်လည်း ထမင်းကြမ်းခဲ ယပ်ခတ်စားရတောင် အေးအေးချမ်းချမ်း နေနိုင်သည်ဟု ဆိုကြခြင်းဖြစ်မည်။ အားကျဖို့ကောင်းလှသော ဘဝနေနည်းပင်။

ကျွန်မတို့ဈေးကပြန်တော့ နေကြီးက စူးစူးရှရှပူနေပြီ။ လှည်းလမ်း တစ်လျှောက် ဖုန်တွေက အပူငွေ့များနှင့်အတူ ထကြွသောင်းကျန်းကြလေသည်။ ထဘီစွန်တောင်ဆွဲကာ ရေအိုးနှစ်လုံးဆင့် ရွက်ကြသူတွေ၊ အချိန်တစ်ဆယ် ဆယ့်ငါးဝင်တောင်းကြီးတွေကို ဇော်ပုအောင် ရွက်ကြသူတွေ၊ တစ်တင်းခွဲဝင် ဆန်အိတ်ကြီးကို ဝမ်းသာအားရ ထမ်းပြန်ကြသူတွေ၏ ခြေလှမ်းများကို ထီးကလေး တစ်လက်သာပါသော ကျွန်မတို့သားအမိမှာ မနည်းကြီး မီအောင်လိုက်နေရ၏။ လှည်းတစ်စီးဖြတ်မောင်းတိုင်း ဘေးကပ်ပေးရသဖြင့် ကြက်ဆူရိုးတွေ၊ ရှားစောင်း ဆူးတွေက ခြေသလုံးတွေကို ပွတ်ရှလေသည်။ နေပူပူတွင် ဖုန်ငွေ့တွေရှူရင်း ခြေသလုံးတွေ တဖျင်းဖျင်းစပ်နေသော်လည်း သည်အရသာကိုပဲ ကျွန်မ နှစ်သက် နေမိပါသည်။

(၂၄)

ဈေးအပြန်တွင် မမထိုက်က ချက်ရပြုတ်ရဦးမှာမို့ အိမ်တန်းပြန်သွား
 သော်လည်း ကျွန်မတို့သားအမိက လမ်းသင့်ရာလက်စ တောင်ရပ်တွင် နေရစ်ခဲ့ကြ
 ပါသည်။ သည်ကနေ တောင်ရပ်က ဆွေမျိုးတွေအိမ်ကို ကျွန်မတို့လည်ကြမည်။
 တောင်ရပ်တွင် ကျွန်မတို့ဘွားဘွားကြီးမယ်ရွှေယာက ပေါက်သော ‘မကြွားမျိုးစု’
 ရှိသည်။ မကြွားဆိုသည်မှာ အမေနှင့် ညီအစ်မတစ်ဝမ်းကွဲဖြစ်ပြီး ကျွန်မတို့က
 အမေကြွားဟု ခေါ်ကြပါသည်။ အမေကြွားမှပေါက်သော သားသမီးခြောက်ယောက်
 စလုံး တစ်အိုးတစ်အိမ်စီ ထူထောင်ထားကြသည်မို့ တောင်ရပ်တွင် ကျွန်မတို့
 ဆွေဥသြမျိုးဥသြကား မသေးလှပါ။ ခြံကျယ် ဝင်းကျယ်၊ အိမ်ကြီးရခိုင်များနှင့်
 နေထိုင်ကြသူများဖြစ်ကြပြီး တစ်အိမ်နှင့်တစ်အိမ် အမြီးဆက်ခေါင်းဆက် ဆက်နေ
 ကြသည်။ တောင်ရပ်အရှေ့ပိုင်း တစ်ခြမ်းလုံးလိုလို အမေကြွား၏ သားသမီး

မြေးမြစ်များချည်းဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် သည်အုပ်စုကလေးကို ကျွန်မတို့ရွာက ဟိုတုန်းကတည်းကပင် ‘မကြွားမျိုးတွေ’ ဟု သုံးနှုန်းခဲ့ကြပါသည်။

“မသန်းရေ ... ဟေး ရွှေမြင့်တို့။”

အမေက လှမ်းအသံပြုလိုက်သောအခါ အင်္ကျီတုံးလုံးနှင့် ကိုရွှေမြင့် ထွက်လာ ပါသည်။ မသန်းကတော့ မီးဖိုချောင်ထဲမှနေ၍ ဝှေးထိုးကာ ထူးသည်။ မသန်းက အမေကြွား၏ သမီးအငယ်ဆုံးဖြစ်သည်။ သည်အိမ်ကြီးမှာ အမေကြွားရှိစဉ်က နေသွားသောအိမ်ကြီးဖြစ်၍ အမေက သူ့အစ်မကို ဦးတိုက်သည့်အနေဖြင့် လက်ဦး ဆုံးဝင်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်၏။

“မုန့်ဆီကြော် ကြော်ရင်းတန်းလန်းမို့လို့ဟေ့ ... လာလာ”

“မုန့်ဆီကြော်က ဘာလို့ ကြော်တာလဲ”

“ညည်းတို့ကျွေးချင်လို့လေ ငါဒေါ်လေးက ကြိုက်တတ်လွန်း လွန်”

မုန့်ကြော်ရင်း ချွေးတွေတလုံးလုံးဖြင့် ထွက်လာသော မသန်း၏ မျက်နှာပေါ် တွင် အိုးမည်းစင်းကြောင်းကြီးက ထင်းနေသည်။ မျက်ခုံးတုတ်တုတ်၊ မျက်လုံး မျက်ဖန် ကောင်းကောင်းနှင့် စပယ်တင်မဲ့နက်ကလေးပါသော အသားညိုချော မသန်းသည် တောသူချောချောတစ်ယောက်ဖြစ်၏။ မသန်းနှင့် ကျွန်မမှာ ညီအစ်မ ဆိုလည်းဟုတ်၊ ကျောင်းနေဘက်ဆိုလည်းဟုတ်သည်။ မသန်း ရွာကျောင်းက စတုတ္ထတန်းအောင်သောအခါ အမေကြွားက သူ့သမီးထွေးကလေးကို ကျွန်မနှင့် အတူ မြင်းခြံကျောင်းကိုလာထားသည်။ သည်တုန်းက ကျွန်မတို့နယ်ဘက်တွင် အလယ်တန်းအဆင့် ကျောင်းများမရှိသေးပါ။ မြင်းခြံ အလက (၁) တွင် မသန်းနှင့် ကျွန်မ အတူကျောင်းတက်ခဲ့ဖူးသည်။ ညီအစ်မနှစ်ယောက် တစ်လုံးဒန်ချိုင့် ထမင်းချိုင့်ကိုယ်စီနှင့် ကျောင်းသွားတက်ခဲ့ကြပုံကို ကျွန်မ သတိရလိုက်မိပါသည်။

မသန်းသည် ကျောင်းသွားရာလမ်းတစ်လျှောက်လုံး အလွန်ဆော့သူဖြစ်သည်။ တွေ့ရာသစ်ပင်ကသစ်ကိုင်းကို ခိုစီးတာမျိုး၊ ဘုန်းကြီးကျောင်း အုတ်တံတိုင်းများကို တွယ်တက်တာမျိုး၊ ခဲလုံးများဖြင့် ပစ်တာပေါက်တာမျိုးတွေ အလွန်လုပ်သည်။ အဆိုးဆုံးမှာ လမ်းတွင်တွေ့သော စိတ်မနှံ့သူများကို စပြီး ပြေးတတ်ခြင်းဖြစ်၏။

ကျွန်မတို့ငယ်ငယ်က မြင်းခြံတွင် စိတ်မနှံ့သူ အတော်များများရှိသည်။ ယပ်တောင်ပြန်ပြန်ကြီးကို ခေါင်းမှာစည်း၍ အမြဲတမ်း ကလိုက်ခုန်လိုက် လုပ်နေတတ်သော ‘ခြောက်မူးမင်းသား’ ရှိသည်။ လက်စွပ်တစ်ကွင်း အသားထဲတွင် မြုပ်နေပြီး အထုပ်ကြီးတစ်ထုပ်ကို ပခုံးတွင် သိုင်းလွယ်ထားလေ့ရှိသော ‘ဘခုန်’ ရှိသည်။ မှော်လိုလို ဓာတ်လိုလိုနှင့် ပါးစပ်က တွတ်ပွတွတ်ပွတွေရွတ်ဆိုကာ စိပ်ပုတီးကုံးကြီး လည်မှာဆွဲထားသော တရုတ်ကြီး ‘လောကိန်’ ရှိသည်။ အဝတ်အစား ဖရိုဖရဲနှင့် ပြေးလိုက်လွှားလိုက် လမ်းတကာရောက်တတ်ရာရာ လျှောက်သွားလေ့ရှိသည့် သနားကမား မိန်းမသား ‘မိဆုံ’ ဆိုတာလည်း ရှိသည်။

ကျွန်မတို့အိမ်သည် မြင်းခြံကျွန်းကြီးရပ်ထဲတွင်ရှိသဖြင့် အလက(၁) ကျောင်း သို့ သွားရာတွင် ကျောက်လမ်းမကြီးကို ကွေပတ်မသွားတော့ဘဲ ဘုန်းကြီးကျောင်း ဝိုင်းတွေထဲက ဖြတ်သွားကြပါသည်။ မြင်းခြံကိုးဆောင်ကျောင်းတိုက်၊ ၁၂- မုခ်ဘုရားနှင့် ကိုးဆောင်တန်ဆောင်းကြီးများထဲမှ ဖြတ်ပြီး ‘သီရိရုံ’ (ရုပ်ရှင်ရုံ) ဘက်သို့ ထွက်လေ့ရှိကြပါသည်။ သည်အခါမျိုးတွင် ကျောင်းဝိုင်းတွေထဲတွင် တစ်ယောက်မဟုတ်တစ်ယောက် ရှိနေတတ်သော စိတ်မနှံ့သူများနှင့် ကျွန်မတို့ ဆုံလေ့ရှိပါသည်။ ခြောက်မူးမင်းသားကတော့ ပုဆိုးကို ဒယဉ်တိုက်ဝတ်ကာ လက်တစ်ဘက်မှ ပုဆိုးတစ်စကို ဆိတ်ကိုင်ပြီး ကျန်လက်တစ်ဘက်က မှောက်ချည်လှန်ချည်၊ ခေါင်းကိုမော့ချည်စောင်းချည်နှင့် မင်းသားက တဆတ်ဆတ် ကနေတတ်သည်။ ခြောက်မူးမင်းသား ကနေလျှင် မသန်းက နောက်မှနေ၍ ခဲဖြင့် ယပ်တောင်ကိုထိအောင် ပစ်ပြေးသည်။ သည်အခါ ခြောက်မူးမင်းသားက ကျွန်မတို့

ကို ဝေါခနဲ ထိုးလိုက်သည်။ သူ့အထုပ်ကြီးထဲတွင် စိန်တွေရွှေတွေရှိသည်ဟု ဥစ္စာရူး ရူးနေသော ဘုရန်၏ လည်ပင်းမှာ စီဆွဲထားသော နို့ဆီခွက်များကိုလည်း မသန်းက မှန်အောင် ပစ်နိုင်သည်။ ဒါမျိုးဆိုလျှင် ဘုရန်သည် သူ့ပခုံးမှ အထုပ်ကြီးကို မွှေရမ်းပြီး တရိုက်ထိုးလိုက်တော့သည်။ လောကီန်ကတော့ ကျွန်မတို့ကလေးများ ထက် လူကြီးတွေနှင့်သာ ပတ်သက်သူဖြစ်၏။ ဈေးထဲတွင် လောကီန်၏လက်နှင့် ထိလိုက်သော ကုန်ပစ္စည်းက ရောင်းကောင်းသည်။ လောကီန်ဝင်လာသောအိမ်မှာ စီးပွားတက်သည်ဟု အယူရှိကြသည်ကိုး။ မိဆုံကတော့ ကျွန်မအလွန်သနားမိသော သူကလေးပဲဖြစ်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ သူ့မှာ (မရိုသေ့စကား)ကိုယ်လေးလက်ဝန်ကြီး နှင့် ရှိနေတတ်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ကလေးငယ်ကလေး ပါတတ်သည်။

တစ်ခါတစ်ရံတော့လည်း မြင်မကောင်းလောက်အောင် စိတ်တွေ ဂယောက်ဂယက် ဖောက်ပြန်နေတတ်သေး၏။ ကြားဖူးနားဝမိဆုံ၏အကြောင်းကို 'မြို့ကလေးသူ' ဟူသော အမည်ဖြင့် ကလျာမဂ္ဂဇင်းတွင် ဝတ္ထုရှည်စဆုံးတစ်ပုဒ် ကျွန်မရေးဖွဲ့ခဲ့ဖူးပါသည်။

အရူးများကို စနောက်ပြီးတိုင်း မသန်းသည် အရင်ဦးအောင် ပြေးသူဖြစ်သည်။ သူက အပြေးလည်းသန်သည်မို့ အမြဲတမ်းလွတ်သည်။ ကျွန်မမှာ အဆော့သန် သော်လည်း အပြေးအလွှားမှာတော့ အီးပေါလောထဲကဖြစ်၏။ သည်တော့ ခံစရာ ရှိလျှင် ကျွန်မသာ ထိပ်ပေါက်ခေါင်းကွဲဖြစ်ရတော့သည်။ တစ်ယောက်ယောက်က အိမ်ပြန်တိုင်၍ အဆူအငေါက်ခံရလျှင်လည်း မသန်းကတော့ အမြဲတမ်း စပ်ဖြဖြ လုပ်နေတတ်သည်။ သည်အကြောင်းတွေကို သူနှင့်တွေ့တိုင်း ကျွန်မ ပြန်ပြော ဖြစ်ပါသည်။

“သူတို့ကလည်း စချင်စရာကိုးအေရဲ့ ... ကျောင်းသွားလည်းတွေ့ ဈေးသွား လည်းတွေ့ ဘယ်သွားသွားတွေ့နေတော့သာပဲ ... အခုတော့ မြင်းခြံမှာ ဘာအရူးမှ မရှိတော့ပေါင်အေ ”

မသန်းက အခုတွေ့လျှင်ပင် စချင်သေးသည့်ပုံမျိုးနှင့် နှမြောတသစ္စာ ပြောနေခြင်းဖြစ်၏။ မသန်း၏စကားကို အမေက ဝင်ထောက်လိုက်သောအခါ ဒက်ခနဲ မှန်နေတော့သည်။

“အရူးဆိုပေသိ သူတို့ကို မြို့က ချစ်ကြခင်ကြသာကောအေ၊ ကျွေးကြမွေးကြနဲ့ သူတို့လည်း ကိုယ့်မြို့သူမြို့သားပဲကိုး၊ စာနာကြသာပေ!”

ကျွန်မငယ်စဉ်က အဖြစ်အပျက်များ ဆိုသော်လည်း ယနေ့အချိန်ထိ သူတို့တစ်တွေကို အမှတ်ရနေမိသေးသည်။ ထူးဆန်းသည်မှာ ဘဝအသီးသီး၊ အလွှာအသီးသီး၊ နေရာဒေသအသီးသီးသို့ ရောက်ရှိနေကြပြီဖြစ်သော သူတို့ခေတ်ကို မိလိုက်သည့် မြင်းခြံသူမြင်းခြံသားတိုင်း သူတို့ကို သိနေကြခြင်းပင်ဖြစ်၏။ စာပေနယ်ထဲသို့ ကျွန်မရောက်လာတော့မှ ခင်မင်ခွင့်ရသည့် မြင်းခြံသူမြင်းခြံသားများဖြစ်ကြသော ဆရာမ ဒေါ်ဝင်းဝင်းမေ (VEC) ၊ ဆရာဦးလှပိုင် (ချမ်းမြေ့ရတနာ)၊ ဆရာညီစေမင်း (ဦးကျော်ဇံလှ)၊ ကိုအောင်ကျော်ဆန်း (ပန်မဂ္ဂဇင်း) တို့တစ်တွေလည်း သူတို့ကို သိနေကြသည်။

“အဲသည်တုန်းက မြင်းခြံသူ မြင်းခြံသားဟုတ်မဟုတ်ကို သည်အရူးတွေနဲ့ တိုက်ကြည့်ရမလိုဖြစ်နေပြီ” ဟု ကျွန်မပြောသောအခါ ဆရာတို့တစ်တွေက ရယ်ကြသည်။ ကျွန်မ၏ မြို့ကလေးကို ကျွန်မလွမ်းမိတိုင်း ခြောက်မူးမင်းသား၊ ဘုရန်၊ လောကီန်နှင့် မိဆုံတို့ ပါလာတတ်သည်မှာလည်း ထူးဆန်းလှပါသည်။ သည်လိုလွမ်းမိတိုင်းလည်း မသန်းက အမြဲပါဝင်လာတတ်ပြန်ပါသည်။ သို့သော် မသန်းသည် ငါးတန်းအောင်၍ ခြောက်တန်းရောက်သောအခါ နှစ်ကျွတ်အောင်ပင် မတက်တော့ပါ။ ရွာကိုလွမ်းတိုင်း ပြန်ပြန်ပြေးသဖြင့် ကျွန်မတို့တစ်တွေမှာ မြင်းခြံဆိပ်ကမ်းကို လိုက်လိုက်ဖမ်းရသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ မြင်းခြံဆိပ်ကမ်းလေးအိမ်တန်းရွာကလေးထဲ ဝင်ပုန်းနေတတ်သေး၏။ တစ်ခါတစ်လေ တဘက်ကလေး တလွင့်လွင့်ဖြင့် သူက ရှေ့ကပြေး ကျွန်မတို့က နောက်မှ

လိုက်ဖမ်းရသည်လည်းရှိ၏။ နောက်ဆုံးတွင် တင့်တယ်တရယ်ရယ်ဖြင့် ကျောင်းပျင်းသော မသန်းအား အမေကြွားက ကျောင်းနှုတ်ကာ ရွာပြန်ခေါ်လိုက်ရပါသည်။ အတော်ဆိုးသော မသန်းပါပေ။

“ငါအေ ညည်းမြင်တိုင်း ကျောင်းမနေမိသာကို နောင်တရနေသာအေ ... နို့မို့ရှိ ငါလည်း ညည်းလို ဆရာမလုပ်လို့ရသယ်ဆိုပြီး ကိုရွှေမြင့်ကို ပြောမိသေး”

“အခုလည်း နင်က ဆရာမပါပဲ မသန်းရာ ဒေါ်လေးတူမက ကျုပ်ကို နိုင်စားချက်တော့”

“နိုင်ပစေဟေ့ ... ငတို့အမျိုးက လင်နိုင်မျိုးတွေ ... မင်းကျမှထူးချင်လို့ ရပါ့မလား”

အမေစကားကြောင့် ကျွန်မတို့တစ်တွေ ဝေါခနဲ ပွဲကျသွားကြပါသည်။ ကိုရွှေမြင့်သည် စကားပြောရာတွင် အာလေးလျှာလေးကြီးနှင့် တစ်လုံးချင်း ဩဩကြီးပြောတတ်သူဖြစ်သည်။ ကျွန်မအစ်မမသန်းကတော့ ဗျစ်ဗျစ်ဗျစ်ဗျစ်နှင့် ပါးစပ်က အမြှုပ်ထွက်အောင် ပြောတတ်သူမို့ စကားအရာတွင်ပင် လင်ကို နိုင်စားလှပေပြီ။

“လင်နိုင်သာက အရေးမကြီးဘူးဗျ ... ဒေါ်လေးတူမက ထန်းပင်ပေါ်က လိမ့်ကျမှ အခက်တွေ့မှာ ပြောမနိုင် ဆိုမနိုင် ကြုံဖူးပေါင်ဗျာ”

“ဟောတော့ မသန်း ညည်းက ထန်းပင်တက်သလား”

“ထသီးတက်ချင်သာပါအေ ... ထသီးချင်ချက် စားချင်စိတ်ရှိလို့”

မသန်းတို့က မြေတောင်သူတစ်ဘက်၊ ထန်းတောင်သူတစ်ဘက် လုပ်ကြသည်။ ကျွန်မတို့ရွာတွင် ထန်းတောကြီးရယ်လို့ ညှို့နေအောင်မရှိသော်လည်း

ထန်းပင်တွေကတော့ ပေါသည့်။ တောင်သူတိုင်းကိုယ်စီ ထန်းပင်များ ပိုင်ဆိုင်ကြသည်။ ကျေးလက်နေသူတို့အတွက် ထန်းပင်သည် မရှိမဖြစ် အသုံးတည့်လွန်းလှသည်မဟုတ်လား။ ထန်းပင်မှ ထန်းရည်ချို၊ ထန်းရည်ခါးသောက်ရသည်။ ထန်းသီးဆံ၊ ထန်းလျက်၊ ထန်းပင်မြစ်စားရသည်။ ထန်းသီးမှည့်ကို မုန့်လုပ်၍ ရသည်။ နွားကျွေးရသည်။ ကျွန်မငယ်ငယ်ကဆိုလျှင် ထန်းပင်မြစ်ကျင်းဖော်တိုင်း အနားသွားထိုင်ကာ ပိုးတီကိုက် (ဆံခြည်ထွေး) ကို မျှော်ရသည်။ ဆံခြည်ထွေးပါလာလျှင် အလှအယက် ခွဲစိတ်စားရသည်မှာ အလွန်ချိုသောကြောင့်ပင်။ တစ်ခါတစ်ရံ ကြီးတော်က ထန်းစေ့ဆံခြည်ထွေးကို ဆီနှင့်ကြော်ပြီး သကြားဖြူးပေးတတ်သေး၏။ မရိုးနိုင်သော ကျေးလက်သရေစာများပင်။

“ထသီးချဉ်ချက် အရသာများ မေ့တောင်နေပါပြီအေ ... စားချင်ချက်တော့”

“ချက်ထားပါသတော် ... ငါ့ဒေါ်လေး မြို့မှာမစားရသယ့်အစာ ကျွေးချင်လွန်းလွန်းကို ချက်ထားသာ စားကြတော့မလား”

ထန်းသီးချဉ်ဆိုသည်မှာ ထန်းသီးဆံ မနုမရင့်ကလေးများကို ဇွန်းဖြင့် ခြစ်ယူပြီး ဆန်ဆေးရည်၊ ကောက်ညှင်းဆန်တို့နှင့်ရောကာ အချဉ်တည်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုထန်းသီးချဉ်ဖတ်ကလေးများကို ငြုတ်သီးစပ်စပ်နှင့် ချက်စားလျှင် ထမင်းအလွန်မြိန်သောကြောင့် ကျွန်မတို့ရွာက တကန်တက ချက်စားလေ့ရှိကြပါသည်။ ကျွန်မကတော့ ထန်းသီးချဉ်ချက်ထက် ထန်းပင်တက်၍ ထန်းချိုငံသည်ဆိုသော မသန်းကိုသာ တအံ့တဩရှိနေမိပါသည်။ မသန်းကတော့ ပြောပြောဆိုဆိုနှင့်ပင် ထမင်းပွဲပြင်လေတော့၏။

“မထူးကထရေချိုကြိုက်တတ်လို့ မနက်က အခါးမဖောက်ခင် သွားယူထားသာ သောက်ဦးဗျား”

ကိုရွှေမြင့်က ရေတည်ချိုင့်ကြီးဖြင့် ထန်းရည်ချိုတွေချပေးသည်။ အမေကို တစ်ဖန်ခွက်ငဲ့ပေးပြီး ကျွန်မကတော့ နှစ်ခွက်ဆင့်သောက်လိုက်ပါသည်။ အမေပြောသလိုပင် ကျွန်မလည်း ထန်းရည်ချို၏ အရသာကို မေ့နေခဲ့ပါပြီ။ သည်အရသာက ကျွန်မတို့မြို့တွင် မရနိုင်သော ထန်းဖိုနုဦးရည် အရသာစစ်စစ် ဖြစ်တော့၏။ ကျွန်မတို့ ထမင်းစားနေစဉ်မှာပင် အမေကြား၏ သားသမီးများ ဖြစ်ကြသော ဦးကြည်၊ ဒေါ်ကြီးမြဥ၊ ဦးဌေး (သည်သုံးယောက်က ကျွန်မနှင့် အသက်တော်တော်ကွာပါသည်။) မမတင်၊ ကိုဝင်းတို့အိမ်တွေက လာခေါ်ကြသည်။ အမေက သူ့ဘေးနားတွင် ဝိုင်းဝိုင်းလည်နေသော တူတွေ၊ တူမတွေကို ကြည့်ရင်း မျက်ရည်ကျနေသည်။

“ညည်းတို့ မင်းတို့တစ်တွေကိုမြင်တော့ မမကြားကို သတိရလိုက်တာတော် ငါ့အစ်မက ဆွေမျိုးအင်မတန်မင်သယ် ...သူတကာအပေါ် ကျော်လိုက်လွှားလိုက်ရမှ ကျေနပ်သယံ့သူက ဆွေမျိုးကျ အနာခံရှာသယ်ရယ်”

အမေကြားသည် အသက်တော်တော်ရှည်ခဲ့ပါသည်။ အသက်ရှစ်ဆယ်ကျော် ကိုးဆယ်ပြည့်ခါနီး နှစ်နှစ်ခန့်ကမှ ကွယ်လွန်သွားခဲ့ရှာသည်။ ကျွန်မတို့ ရွာရောက်တိုင်း တောင်ရပ်မှ မြောက်ရပ်အထိ တောင်ဝှေးကလေးထောက်ကာ ကျွန်မတို့ရှိရာ လာလာစကားပြောရသည်မှာအမော။ ထမင်းကို နှစ်နပ်သုံးနပ် လောက်ကျွေးရမှ ကျေနပ်တတ်သူ။ ရွာပြန်လက်ဆောင်တွေ တင်းနေအောင် ပေးလိုက်ရမှ ဆွေမျိုးအပေါ် တာဝန်ကျေပွန်သည် အောက်မေ့တတ်သူပင်ဖြစ်၏။ အခုလည်း အမေကြားမရှိတော့သော်လည်း ‘မကြားမျိုးတွေ’ က တစ်အုံတစ်ခဲကြီး ဧည့်ခံကြပါသည်။

ကျွန်မကတော့ ကျွန်မဆွေမျိုး ထန်းပေါသောတောင်သူကြီးများ၏ ကျေးလက် အဆောက်အဦး အသုံးအဆောင်များကို ဓာတ်ပုံတဖျပ်ဖျပ် လိုက်ရိုက်နေမိ ပါသည်။ အမေကြား၏ အိမ်ခေါင်းရင်း ဧည့်ခံစားပွဲဘေးတွင် အမေကြားရှိစဉ်ကတည်းက

တည်ထားသော ထန်းမြစ်ဆုံကို ထွင်းထားသည့် ထန်းလုံးသောက်ရေအိုးကြီးကို ကျွန်မ သဘောအကျမိဆုံးဖြစ်၏။ ထန်းတစ်ပင်လုံး ပစ်ရသည့်အပိုင်းမရှိ ဆိုသည့်အတိုင်း ကျွန်မတို့ရွာတွင် ထန်းပင်လုံးများကို ထွင်း၍ နွားစာကျင်း လုပ်ကြသည်။ ထန်းသားကို အိမ်တိုင်၊ ထုပ်၊ လျှောက်၊ ရက်မ၊ ခါးပန်း၊ ဆင့် စသဖြင့် အမျိုးမျိုးသုံးနိုင်သည်။ ကျွန်မတို့ငယ်စဉ်က တောင်ရပ်ရှိ ရိုးချောင်းကလေးမှာ မိုးများလျှင် ရေတွေ ပြည့်နေတတ်သည်။ ထိုအခါ ထန်းလုံးကို ကန့်လန့်ဖြတ်ခင်း၍ ချောင်းကူးတံတားကလေး လုပ်ထားသည်ကို ကျွန်မ မှတ်မိနေပါသေးသည်။ အခုတော့ ချောင်းက ကျယ်သွားသဖြင့် သစ်သားတံတား ဆောက်လိုက်ကြပြီ။

“မထူးရာ ... ဘယ့်နယ် ငါ့အိမ်ကို မရိုက်ဘဲ နတ် (နွားတဲ) ရိုက်ရသာတုံးဟ”

ထန်းဖြင့်အတိပြီးသော ကိုဝင်း၏ နွားတင်းကုပ်ကလေးကို ဓာတ်ပုံ လှည့်ပတ် ရိုက်နေသော ကျွန်မကို သူတို့က ဝိုင်းရယ်ကြသည်။ ထန်းရွက်မိုး၊ ထန်းရွက်ကာ၊ ထန်းသားတိုင်များကို ထန်းလျော်ဖြင့် တုပ်နှောင်ထားသော ထန်းတဲကလေးမှာ သေသေချာချာ ဆက်တင်ပြုလုပ်ထားလျှင်ပင် သည်လောက် အချိုးအစား ကျနမည်မထင်ပါ။ မမတင်ကတော့ ထန်းလျော်ဖြင့် ထန်းခေါက်တောင်းကြီးတွေ ရက်နေသည်။ ကျွန်မတို့ရွာတွင် ထန်းလျော်ဖြင့် ထန်းခေါက်တောင်း၊ ထန်းခေါက်ဖာ၊ ထန်းလျော်ဖျာ၊ နွားပါးစပ်စွပ်သည့်ခြင်း စသဖြင့် အမျိုးမျိုး ရက်လုပ်သုံးစွဲကြသည်။ တောင်သူသုံးပစ္စည်းများမှာ ကိုယ့်လက်ဖြစ်တွေချည်းပင်။ ဒါသည်ပင် ကျေးလက်လက်မှုပညာတစ်ရပ်အဖြစ် ကျွန်မကတော့ မြတ်နိုးဂုဏ်ယူ နေမိသည်ကော။

ပြီးခဲ့သည့် ဖေဖော်ဝါရီလထဲက ဆရာကံချွန်၊ ဆရာနေဝင်းမြင့်၊ ဆရာဆူးငှက် နှင့် ကျွန်မတို့ ယင်းမာပင်၊ ပုလဲ၊ မင်းတိုင်ပင် ရွာများသို့ စာပေဟောပြောပွဲ ခရီးဆန်ခဲ့ကြပါသည်။ မင်းတိုင်ပင်ရွာမှာ ကင်းဝန်မင်းကြီးဦးကောင်း၏ ဇာတိရွာ

ကလေးဖြစ်ပါသည်။ ကင်းဝန်မင်းကြီး ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းခဲ့သော ‘နန်းဦးပြသာဒ် ရွှေကျောင်းဆောင်ကြီးထဲတွင် ကင်းဝန်မင်းကြီး၏ အသုံးအဆောင် ပစ္စည်းတချို့ကို ပြသထားရာ လွှတ်တော်ရုံးသုံး ထန်းဖူးပေချပ်ပေလွှာများကို ဆွေးဆွေးမြည့်မြည့် တွေ့ခဲ့ရပါသေးသည်။ သည်ဘက်ခေတ်တွင် ထန်းဖူးဦးထုပ်၊ ထန်းဖူးခြင်း၊ ထန်းရွက်ပုတီးနှင့် ကလေးကစားစရာ အရုပ်ကလေးများကို မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှု အနုပညာတစ်ရပ်အဖြစ် အညာဘုရားပွဲဈေးတန်းများတွင် တွေ့နေမြင်နေရပါသေး သည်။ ယခုအချိန်အထိ ကျေးလက်မီးဖိုချောင်ကလေးထဲတွင် ထန်းစေ့ဖြင့်လုပ်သော ဆီမှုတ်၊ ထန်းစစ်ကြော တံမြက်စည်း၊ ထန်းဖုံးဆံကြိုး စသဖြင့် ရိုးရာမပျက် သုံးစွဲလျက်ရှိသည်။ ထန်းဖတ်ခမောက်ကြီးများနှင့် ထန်းပလက်ကုလားထိုင်များ မှာလည်း ကျေးလက်၏ အဆင်တန်ဆာများဖြစ်သလို ထန်းပပ်ခွလောင်စာထင်းများ မှာလည်း အသုံးအလွန်တည့်ပါသည်။

“မမတင် ကျွန်မဖို့ ထန်းခေါက်ဖာကလေးတစ်လုံး ရက်ပေးပါလား”

“ညည်းက ဘာလုပ်မလို့တဲ့”

“အိမ်မှာ အလှထားချင်လို့ပေါ့ မမတင်ရဲ့”

“ဖြစ်ရလေအေ ထန်းခေါက်ဖာများ အလှထားချင်ရသယ်လို့ ငါ့ရက်ပေးရသာ မပင်ပန်းပါဘူးဟဲ့ ညည်းတို့မြို့သွားပြီး ငါ့ထန်းခေါက်ဖာကလေး မျက်နှာငယ်နေ ရမှာကို စိုးသာပါတော်”

မမတင်က ကျွန်မကို အငေါ့တူးလိုက်ရင်းက ကျေနပ်သွားပုံရသည်။ သူ့လက်ရာကို မြို့နေညီမဖြစ်သူ ကျွန်မအား လက်ဆောင်ပေးရမည်မို့ သူက ကြည်နူးသွားခြင်းဖြစ်၏။ ကျွန်မက မမတင်အား သည်ထန်းလျော်များမှ လူ့အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းကလေးများ ရက်လုပ်ခြင်း အတတ်ပညာအား

မတိမ်ကောစေရန် သားတွေသမီးတွေကို သင်ထားပေးဖို့ပြောတော့ မမတင်က မဲ့မဲ့ရွဲ့ရွဲ့လုပ်ရင်းဆိုသည်။

“သားတွေ သမီးတွေမပြောနဲ့ မိသန်းတောင် မသင်ဘူး ... ခုခေတ်ဟာတွေက ငတို့လို အပန်းမခံကြတော့ဘူးအေရဲ့ ... ထန်းခေါက်ဖာနဲ့ အဝတ်မထည့်ကြ တော့ဘူး အခု ညည်းကိုရက်ပေးရမယ် ဆိုသာတောင် ငါ မနည်းအစကောက်ရမှာ”

မမတင်တို့အိမ်မှနေ၍ ဒေါ်ကြီးမြဥတို့အိမ်ဘက်သို့ ကျွန်မတို့ ကူးခဲ့ကြ ပါသည်။ ဒေါ်ကြီးမြဥ၏သမီးအကြီး မမရင်မှာ သင်တန်းဆင်း သားဖွားဆရာမ ဖြစ်ပါသည်။ မြင်းခြံမြို့တွင် ကျောင်းတက်ရင်း ကြီးပြင်းခဲ့ရသူမို့ စကားပြောယဉ်သည်။ မမရင်၏အောက်က မောင်နွဲ့မှာလည်း ဆယ်တန်း တတိယနှစ် ကျောင်းသားလူထွက်ဖြစ်သည်။ မြင်းခြံနှင့်ရွာပြေးဆွဲနေသော မော်တော်ကလေးကို ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက် ဦးစီးပြီးလုပ်ကြသည်။ သူတို့တစ်တွေ ကတော့ မြို့နှင့် သိပ်အလှမ်းမဝေးလှပါ။ မန္တလေးကို မကြာခဏ ရောက်လာတတ် ကြသူတွေဖြစ်၏။

“ငတို့ကထမင်းကျွေးမလို့ဟာ မရွှေသန်းက သူကျွေးပရစီဆိုသာနဲ့ အသာရို့နေ လိုက်ရသာ ... ညနေစာ သည်မှာစား”

“ညနေစာကို မမဝင်းကြည်တို့က ကျွေးမှာ ဒေါ်ကြီးဥ နေပစေ အခုမုန့်တွေ စားမှာပေါ့”

မမရင်၏ လက်ရာမုန့်တွေကတော့ စုံသည်။ မုန့်လုံးကြီးဆီစိမ်၊ မြေပဲလှော်၊ လက်ဖက်သုပ်နှင့် မုန့်လက်ဆောင်းများ။ မနက်ဈေးထဲကတည်းက ခေါက်ဆွဲသုပ်၊ ကိုရွှေမြင့်၏ထန်းရည်ချို၊ ကိုဝင်းနှင့်မမတင်တို့ အိမ်မှ ထန်းလျက်ကြော်၊

ငှက်ပျောသီးမှည့်များ စားထားသဖြင့် ကျွန်မတို့ဗိုက်တွေ တင်းလှတောင့်လှပါပြီ။ သို့သော် မစားလို့ကလည်း ရမည်မဟုတ်ပါ။

“စားကြတော့ မနေ့ညကတည်းက ညည်းတို့ကျွေးချင်လို့ မုန့်လက်ဆောင်း ဖတ် တကန်တက လုပ်ထားရသာ အုန်းနို့ရည်ကလေးနဲ့ဆိုတော့ အချိုမပြင်းပါဘူး ဟဲ့၊ ကြီးတော်က မစားနိုင်ရင်သာရှိရမယ် မထူး ညည်းက ကလေးပဲ ... စားစမ်း”

မမရင်က ကျွန်မကိုမဲကာ နင်းကျွေးနေသဖြင့် ကျွန်မမှာ စိတ်ကို မနည်းထိန်းပြီး မုန့်လက်ဆောင်းများကို သောက်နေရသည်။ ရွာမှာတော့ စားရလွန်း သဖြင့် မျက်ရည်များပင် စို့ချင်ချင်။

“မမရင် ရွာမှာ လုပ်ရကိုင်ရတာ အဆင်ပြေလား”

“ရွာကတော့ဟေ့ ငါ့သင်တန်းပညာနဲ့ သွားကိုင်လို့မရဘူး ရိုးရာပဲ ... ဖောလစ်အက်ဆစ်ထက် ဆန္ဒင်းမှုန့်အားကိုးကြသူတွေကိုး ငါ့ညီမရဲ့ ... မွေးခါနီး ဖွားခါနီး အမယ်လေး အလိုလေး ဖြစ်မှ ငါ့လာခေါ်ကြသာ တစ်ခုတော့ရှိသာပေါ့ ငါရှိတော့ ‘ဖိတ်မလဲ ဖိတ်မစင်’ တော့ နည်းသာပေါ့အေ”

မမရင်က သူ့သားဖွားအတွေ့အကြုံများကို ပြောပြသည်။ တစ်ခါက အနောက်ဘက်ကမ်း ရွာတစ်ရွာမှ လာပင့်သဖြင့် လှေကလေးဖြင့် ကူးကာ လိုက်သွားဖူးသည်ဆို၏။ ထိုရွာသို့ မမရင်ရောက်သွားသောအခါ မိခင်က ကလေးမီးဖွားပြီးနေပြီ။ သို့သော် ကလေးမှာ အသက်မပါလာတော့။ ဗိုက်ကို အတင်းဖိနှိပ်ကာ ခြေထောက်များဖြင့်ပင် နင်း၍ တွန်းချကြသည်ဆိုသည်။

“ငါကအေ ကျွန်မလာအောင် စောင့်ရင် သည်လိုဖြစ်မှာမဟုတ်ဘူးဆိုတော့ ဘာပြောသယ်မှတ်တုံး ... တော်လာသယံအထိ စောင့်ရရင် လူကြီးအသက်တောင် မိလိုက်မှာမဟုတ်ဘူးတဲ့လေ ... မွေးချိန်မတန်သေးလို့ မမွေးသယံဟာကို အဒေါ်တို့

ဇွတ်လုပ်သာကမှ လူကြီးအသက်ထိခိုက်နိုင်သာဆိုတော့ ... တော်က ဝမ်းဆွဲလက်မှတ်ရ ဆရာမပေမယ့် ကျုပ်တို့လောက် ကလေးမွေးပေးဖူးမှာ မဟုတ်ဘူးတဲ့အေ မထူးရယ် ညည်းသာ စဉ်းစားကြည့်ပါတော့”

“ပြီးတော့ ချွေးအောင်းသာတဲ့အေ ပိတ်လှောင်နေသယံ အခန်းထဲကို မီးနေသည်က စောင်တွေ ဂုန်နီအိတ်တွေ အုပ်ဖုံးပြီး ရေနွေးပွက်ပွက်ဆူတွေ သောက်ရသာကောအေ ... ချွေးတွေပြိုက်ပြိုက်ဆူပြီး လေတစ်စက်မှ မဝင်တော့ မီးနေသည်က မွန်းပြီး မူးမေ့လဲသွားသာ လူမသိလိုက်ဘူး ကိုင်း”

“နောက်တစ်ခုရှိသေးသယ် ဝမ်းကြီးနာစွဲသယံကိစ္စ ... မီးသွေးခဲကိုက်ချင်သာမျိုး အိုးခြမ်းကွဲ ဝါးစားကြသာမျိုးတွေလည်း ရှိသာပေါ့ ... အဲသည်တစ်ယောက်ကတော့ ထူးဆန်းလိုက်ပုံများ ယင်ကောင်တွေဖမ်းပြီး ဝါးစားသာအေရဲ့ ... လူရှေ့သူရှေ့လည်း မရှောင်ဘူး ... သူ့ပါးစပ်ထဲ ယင်ကောင်ရောက်သွားလို့များတော့ ဖောက် ဖောက်နဲ့ နေသာပဲ ဘေးကလူက အန်ယူရသယ်”

“တော်ပါတော့ မမရင်ရယ်”

နဂိုကမှ အစာတွေတင်းတောင့်ကာ ရင်ပြည့်ရင်ကယ်ဖြစ်ချင်နေသော ကျွန်မမှာ လက်ဖက်သားလေးတစ်ဖွန်း အမြန်ငုံလိုက်ရပါတော့သည်။

“အံ့မယ် ငတို့အစ်မ မလှကြီး ဝမ်းကြီးနာစွဲသာကျတော့ တစ်မျိုး၊ သူက အစာပစ်ရုံတင်မကဘူး သူ့ယောက်ျား ကိုချစ်ဖို့ကို သေချင်စော်နံ့လောက်အောင်ကို မုန်းသာတဲ့ ကိုချစ်ဖို့မို့ လှမ်းမြင်လိုက်ရင် ဝေါခနဲ အန်သာပဲ ... ကိုယ့်အိမ်ထဲကို မနေရဘူး ကိုချစ်ဖို့ကြီးခင်မျာ မလှကြီးနဲ့ ဝေးရာပြေးနေရသာ အဲသာ တစ်ညတော့ မလှကြီး အိပ်ပျော်နေတုန်း ကိုချစ်ဖို့က အိမ်ထဲအသာဝင်ပြီး ဆေးလိပ်သောက်ချင်

လို့ဆို မီးခြစ်စမ်းသာ မီးခြစ်က မလှကြီးအနားမှာကိုးအေ့ ကိုချစ်ဖို့မှန်းလည်း သိကရော မလှကြီးက ကယ်တော်မူပါ ကျုံးအော်တော့သာပဲ ... ကိုချစ်ဖို့က ဘေးအိမ်တွေကတော့ သူ့ကို တောင်တောင်အီအီ ထင်တော့မှာပဲဆိုပြီး အသံ ခပ်အုပ်အုပ်ပေါ့အေ ... ဆေးသောက်ချင်လို့ မီးခြစ်စမ်းသာပါဟဆိုတော့ မလှကြီးက တော့ဥဏ် ဒါအကုန်ပဲလားဆိုသာကောအေ့ ... တကတည်း သောက်ရှက်ကို ကွဲကရော”

ကျွန်မတို့ရွာတွင် သည်လို အသေးအမွှားအဖြစ်အပျက်ကလေးတွေအထိ မှတ်တမ်းတင်ထားတတ်ကြပါသည်။ ယခုဆိုလျှင် ဘကြီးချစ်ဖို့နှင့် ကြီးတော်လှကြီး တို့ မရှိတော့ပါ။ ယောက်ျားမုန်း ဝမ်းကြီးနာစွဲပြီး မွေးခဲ့သောသမီး အရိုးမလှတိုး ပင်လျှင် မြေးတွေရနေပြီ။ ဒေါ်ကြီးမြဥသည် သူငယ်စဉ်က ကြားဖူးမြင်ဖူးခဲ့သည့် ကြီးတော်လှကြီး၏ ဝမ်းကြီးနာစွဲသည့်ကိစ္စကို မနေ့တစ်နေ့ကလိုပင် ပြောနေဆိုနေ ဆဲ။

“ကျုပ်တုန်းကကော ဘာထူးတုန်း မမြဥရဲ့ ... တော်တို့မောင် ကိုရင်ညိုတို့အဖေ အမေများ မွေးစားထားသယံ ကုလားကိုမောင်ကလေးကို မှတ်မိ သမုတ်လား ညောင်ဦးကမ်းပါးထိပ် တစ်ယောက်တည်း ငိုနေရှာသယံ ကုလားကလေးကို သနားလို့ဆိုပြီး လှေပေါ်တင်ခေါ်လာခဲ့သကော ... အဲသာ အရွယ်ရောက်တော့ သူ့ဆွေသူ့မျိုးတွေနဲ့တွေ့ပြီး ပြန်သွားလိုက်သာ ဆယ့်လေးငါး နှစ်လောက်ကြာသယ်၊ အဲသာ ဖြစ်ချင်တော့ မလှိုင်ပန်းအိုင်ဘုရားပွဲမယ် သွားဆိုကြသာ ... ကျုပ်တို့က စဉ်အိုးဆိုင်ဖွင့်ကြသာလေ ... သည်တုန်းက အကြီးကောင်စောလင်းကိုယ်ဝန်ကြီးနဲ့ ကိုမောင်ကလေးက ကျေးဇူးရှင်တွေဖို့ဆိုပြီး နေ့တိုင်း ဟင်းတွေချက်ပို့သာ ကြက်သားအမဲသားလည်း မဆလာ၊ ပဲဟင်းလည်း မဆလာ၊ ကြာတော့ မဆလာနဲ့ကို တောက်လာတော့သာ ... ကိုမောင်ကလေးမို့ ချိုင့်ကြီးဆွဲလာသာမြင်ရင် ကျုပ်က စဉ်အိုးတွေကြား အန်တော့သာပဲ ...

နောက်တော့ ကိုမောင်ကလေးအသံ ကြားရင်ကိုပဲ ပျို့တက်လာတော့သာ ... သာနဲ့ တော်တို့မောင် ကိုရင်ညိုက အသံမပြုဘဲ တိတ်တိတ်ကလေး လာပို့ဖို့ ပြောထားတော့ သူက လက်ဟန်ခြေဟန်နဲ့ လှမ်းခေါ်ရသာ ... ဖြစ်ချင်တော့ ကျုပ်ကအထွက် သူက ဆိုင်နောက်ဖေးကအဝင် တန်းတိုးတော့သာပဲ ဘာပြောကောင်းမတုန်း ကိုမောင်ကလေးတစ်ယောက် ချိုင့်ပစ်ချပြီး ပြေးတော့သာ ပေါ့ သူ့ခမျာ စားစရာသောက်စရာ လာပို့သာတောင် ခိုးကြောင်ခိုးဝှက်လေ ... ဝမ်းကြီးနာစွဲသာများ ဆိုးချက်တော့”

အမေကလည်း သူ့အတွေ့အကြုံကို ပြောသည်။ မမရင်၏ သားဖွားလုပ်ငန်းမှ အစပြုလိုက်သည်မှာ လင်ယူသားမွေးကိစ္စတွေ တသီတတန်းကြီး ပါလာကြတော့ ၏။ ကျွန်မတို့စကားဝိုင်းဘေးမှာတော့ ကျွန်မမောင်မောင်နွဲ့က ငှတ်တုတ်ထိုင်လျက် ကွမ်းတွေ တဖွတ်ဖွတ်ဝါးနေသည်။

“ကဲ တို့လည်း ပြန်ကြဦးစို့လား ... တရားတမေး အိပ်ရအောင်အေ”

အမေက ပြောရင်းဆိုရင်းက မတ်တတ်ထရပ်လိုက်သည်။ ကျွန်မတစ်ကိုယ်လုံး မှာလည်း ဖုံများ၊ ချွေးများဖြင့် စေးထန်းထန်းကြီးပင် ဖြစ်နေပေပြီ။ မမထိုက် အလိုကျ ဝတ်ခဲ့မိသော ဖောက်ဖောအင်္ကျီကျပ်ကျပ်ကြီးနှင့် ကီမိုနိုထဘီ ထူထူထဲထဲ ကြီးက ကျွန်မကို ပို၍ အနေခက်စေတော့၏။

“မပြန်ခင် တစ်ကြော့ ကြော့ခဲ့ကြဦး ... ကတည်း စကားတောင် ဝအောင် မပြောရဘူး”

“မထူး ညည်းတို့ပြန်မယ့်ရက်ရရင် ပြောထား ငါ မုန့်ဆီကြော် ထည့်ပေးမလို့”

“ငါ့ညီမက ငါရက်သယံ ထန်းခေါက်ဖာကလေး လိုချင်သယ်ဆိုလို့ ဒင်ကမော်ကို ရက်ပေးလိုက်ရဦးမတော်”

“မမထူးတို့ အနောက်ဘက်ကမ်းရွာတွေ သွားမယ်ဆိုရင် ကျွန်တော် မော်တော်နဲ့ ပို့ပေးမယ်လေ”

လမ်းအထိ ထွက်လိုက်လာရင်း ဧည့်ခံနေကြသည့် ကျွန်မဆွေမျိုးတွေကတော့ တကယ့်ကို မျိုးချစ်ပုဂ္ဂိုလ်တွေပဲ ဖြစ်တော့၏။ အမေက လမ်းမှာ ရယ်သည်။ ကျွန်မက ဘာရယ်တာလဲမေးတော့ ‘ဪအေ ရွာကို တကန်တကလာပြီး ဗိုက်ကြီးသည်တွေအကြောင်း ပြောရသလိုဖြစ်နေလို့’ ပါတဲ့။

ဟုတ်တော့လည်း ဟုတ်ပါရဲ့။ သို့သော် အကြောင်းအရာက အရေးမကြီးပါ။ တွေ့ကြုံရဆုံရပြောရဆိုရတာကိုပဲ ဝမ်းသာတတ်ကြသူတွေ။ မျက်နှာ လာပြလေခြင်း၊ ဆွေမှန်းမျိုးမှန်းသိလေခြင်းဆိုတာကိုပဲ တပ်မက်ကြသူတွေ မဟုတ်လား။

(၂၅)

ညနေခင်းကလေးမှာတော့ ကျွန်မတစ်ယောက်တည်း မြစ်ဆိပ်ဘက်သို့ ထွက်လာဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ နေဝင်ချိန်ရှုခင်း (Sunset) ကို ကြည့်ချင် ခံစားချင်လိုပဲဖြစ်သည်။ ကျွန်မတို့ရွာကလေးသည် နေထွက်ချိန်ရှုခင်း (Sunrise) ထက် ညနေခင်းနေဝင်ချိန်က ပို၍လှပါသည်။ ညနေဆည်းဆာ နေလုံးကြီး၏ အလှပဆုံး အရောင်အသွေး လိမ္မော်နီရောင် မှိုင်းမှိုင်းကြီးက ကျွန်မတို့ရွာကလေးဆီသို့ ရှိသမျှ အလင်းတောက်နှင့် ဆလိုက်ထိုးထားသကဲ့သို့ ရှိနေသည်။ တစ်နေကုန် ပူပြင်း ကျွမ်းခြစ်နေသော သဲသောင်ပြင်ပြန့်ပြန့်ကြီးသည်ပင် ချက်ချင်းလိုလို ခဲသားရောင် ပြောင်းသွားပါသည်။ လိမ္မော်နီရောင် ဆလိုက်မီးမောင်းကြီး တိုက်ရိုက်ကျနေသော ဧရာဝတီ၏ မျက်နှာပြင်မှာတော့ ရွန်းရွန်းလက်လက် တောက်ပနေသလောက် မြစ်ကမ်း၏ နှုတ်ခမ်းသားရေလွှာပြင်ကတော့ မည်းမည်းရိပ်ရိပ် နိုင်လွန်းလှသည်။ မြစ်၏ အနောက်ဘက်ကမ်း ရွာတန်းရှည်ကလေးများကတော့ နေမင်း၏

အလင်းစူးစူးအောက်တွင် ရွာမီးခိုး ယာမီးခိုးတွေက မီးခိုးငွေ့တွေ တအူအူလွင့်နေကြ၏။

သည်အလှ သည်ရှုခင်းများအပေါ် ကြည်နူးရသည့် နှစ်သက်ခြင်း ပီတိမျိုးကို ကျွန်မအဖို့ မည်သည့်နေရာကမှ ရနိုင်မည်မထင်ပါ။ သဘာဝတရား ဆိုသော်လည်း ကျွန်မတို့ ဘိုးဘွားဘီဘင်များ လက်ထက်ကတည်းက ပိုင်ဆိုင်ခွင့် ရခဲ့သော ရုပ်ဝတ္ထု အမွေအနှစ်တစ်ခုလိုပင် ကျွန်မ မြတ်နိုးခုံမင်နေမိသည်ကော။

“ပဲမှော်ကလေးတင်ရင်းကနေ ဘဝတစ်ပါးက အစ်မကို အမှတ်ရမိသနဲ့ ငါတော့ မြစ်ဆိပ်ဆင်းပြီး အားရပါးရ ငိုချပစ်လိုက်သာပဲ”

ညီအစ်မနှစ်ယောက် အတူရှိစဉ်အခါက တစ်ယောက်က အောက်မှနေ၍ ပဲမှော်တောင်းကြီးကို ပင့်တင်ပေး၊ တစ်ယောက်က ပဲမှော်တိုက် (ပဲမှော်စင်) ပေါ်ကနေလှမ်းယူ။ တစ်ရေကြီးခါ နွားစာအတွက် ပဲရိုးပဲမှော်မှန်သမျှ ရွှေလိုစုခဲ့ကြရသည်။ သည်ကနေ့ သည်အချိန်မှာတော့ အစ်မခင်များ ဘဝတစ်ပါးသို့ ကူးပြောင်းသွားခဲ့ရပြီ။ အခုတော့ ကိုယ်တစ်ယောက်တည်း ပဲမှော်တင်ရင်းက နင့်ခနဲ သတိရလိုက်မိရာက ရင်ထဲမှာ တင်းတင်းဆိုးဆိုး ခံစားရတော့ ဖျင်တဘက်ဟောင်းကလေး ခေါင်းပေါ်တင်ပြီး ဟောသည်မြစ်ဆိပ်ဘက်ထွက်ကာ လွတ်လွတ်လပ်လပ်ကြီး အော်ဟစ်ငိုလိုက်ရသည်။ သည်တော့မှ လွမ်းဆွတ်ခြင်း တအောက်မေ့မေ့ဝေဒနာတွေ သွန်အန်ကျသွားတတ်ကြပါသတဲ့။ တစ်စုံတစ်ရာ ဝေဒနာများ ခံစားလိုက်မိလျှင် မြစ်ကြီးဘေးကမ်းပါးထိပ်မှာ လာငိုလိုက်ရမှ ပြေပျောက်သွားတတ်ကြသူတွေ။ ဘာကြောင့် ရွာထဲမှာတောထဲမှာ မငိုကြဘဲ သည်မြစ်ဆိပ်ကမ်းပါးထိပ်ကိုမှ ငိုဖို့ ရွေးချယ်ကြရတာပါလိမ့်။ လူ့ခံစားချက် ဆိုတာကလည်း ဆန်းကြယ်ပါသည်။ ခံစားချက်တို့ ရင်မှာပြည့်သိပ်လာလေတိုင်း ယုံကြည်စိတ်ချရသော လူရင်းတစ်ယောက် ရှေ့မှောက်မှာ အားကိုးတကြီး ရင်ဖွင့်တတ်ကြသည်။

မဟုတ်လား။ သည်အလှ သည်ရှုခင်းများသည်ပင် သူတို့အတွက် အားကိုးလောက် သော လူရင်းဖြစ်နေတာ သေချာပါသည်။

“ပူလိုက် လောင်လိုက်ချက်တော့ မြစ်ထဲ ရေဆင်းစိမ်လိုက်ဦးမှပဲ”

ကျွန်မတို့ရွာတွင် နေ့နေ့ညည အချိန်အခါမရွေး မြစ်ဆိပ်သို့ ရေဆင်းချိုးတတ် ကြ၏။ မြစ်နားသားတွေပီပီ ရေတွင်းမှ တစ်ပုံးချင်း ရေငင်ချိုးရခြင်းမျိုးကို ရေချိုးရတာမဝဘူးဟု ဆိုကြသူတွေ ဖြစ်သည်။ ကြီးမားကျယ်ပြောသလောက် ပေါပေါလောလော ဖောဖောသီသီ ဒလဟော စီးဆင်းနေသော ဧရာဝတီမြစ်ရေ အလျဉ်ကမှ သူတို့တွင် ကပ်ငြိနေသော အပူအလောင်တွေကို ကုစားပေးနိုင်စွမ်း ရှိသည်ဟု ယုံကြည်ကြသည်။

“မြစ်ရေကလေး အေးလိုက် စက်လိုက်ချက်တော့ ကိုက်လွတ်လိုက်သယံ အတိုင်းပဲ”

မြစ်က ကိုက်သတဲ့။ သူတို့ထံမှာ သည်လို ဘဝထဲကလာသော မော်ဒန် စကားလုံးတွေကလည်း ဖောဖောသီသီရှိသည်။ ရေချိုးရာမှာတင် အစွဲအလမ်း ကြီးသည်မဟုတ်။ ရေသောက်ရာမှာလည်း ဧရာဝတီမြစ်ရေကလွဲလျှင် ပီအိတ်ချ် ဆဲဗင်း သောက်ရေသန့်ကိုပင် လက်ခံယုံကြည်ကြသူတွေ မဟုတ်ပါ။ တစ်ရပ် တစ်ကျေး အလည်သွားလျှင်ပင် ကိုယ့်ရွာရောက်အောင် ဒရောသောပါး အပြေးပြန် လာတတ်ကြသူတွေ။

“သူတို့မြို့များ နေချင်ပေါင်ကွာ ... ရေသောက်ရသာ ကအစ ပေါ့ရွတ်ရွတ်နဲ့ ငတို့မြစ်ရေကမှ အချိုလေးသာ၊ ငါဖြင့် ရေငတ်သာနဲ့ကို ရွာပြန်ပြေးလာသာရယ် ... သည်ကြားထဲ မြို့က ဘယ်လိုခြင်ကိုက်မှန်း မသိဘူး”

သည်လိုညနေစောင်းတွင် ရွာနှင့် မြစ်ဆိပ်ကြားရှိ သဲသောင်ပြင်ပြန့်ကြီးမှာ ပုရွက်ကြောင်းလိုက်နေအောင် လူတွေ တန်းဆက်နေကြသည်။ ရေခပ်ကြသူတွေ၊ ရေချိုးဆင်းကြသူတွေ၊ နွားရေတိုက်ကြသူတွေ။ ကျွန်မတို့ရွာတွင် ရေခပ်လျှင် ဆိုင်းထမ်းသုံးသူ နည်းပါသည်။ ရေအိုးပေါသောအရပ်မို့ ရေအိုးကို ထမ်း၍တစ်မျိုး ရွက်၍တစ်ဖုံ ရေခပ်လေ့ရှိကြပါသည်။ တချို့ဆိုလျှင် ရေအိုးကို နှစ်လုံးဆင့်၍ ရွက်နိုင်ကြသည်။ ရှေးတုံးက အိမ်ရှင်မကောင်း ရွေးလိုလျှင် ဆန်ပြာတာကို ကြည့်သည်။ ငရုပ်သီးထောင်းတာကို ကြည့်သည်။ ဆန်နှင့်ဆန်ကွဲ၊ ဖွဲတို့ကို ခွဲခွဲခြားခြား ပြာတတ်တီးတတ်မှ၊ ငရုတ်ဆုံ အပြင်ဘက် ငရုတ်သီးဖတ် စင်မထွက်အောင် ထောင်းတတ်မှ အိမ်ရှင်မကောင်းဟု ဆိုလေ့ရှိကြပါသည်။ ကျွန်မတို့ရွာမှာတော့ ရေအိုးနှစ်လုံး ဆင့်ရွက်နိုင်သောသူသည် အိမ်ထောင်မှု နိုင်နင်းသော အိမ်ရှင်မကောင်း စာရင်းဝင်လေသည်။

“ငါ့ကွာ သည်နှစ် လုတ်တိုင်းကုန်းဘက်ကမြေကလေး ရေမဝင်သာနဲ့ မြေပဲ မစိုက်ရဘူး ပဲကြားကလေး တစ်စိတ်ပက်လိုက်ရသယ်၊ မတတ်နိုင်ဘူး”

ဧရာဝတီမြစ်ရေကြီးခြင်း ငယ်ခြင်းသည်လည်း သူတို့၏ ဘဝရပ်တည်မှုနှင့် တိုက်ရိုက် ဆက်စပ်နေသည်။ ပဲသိမ်းချိန် တပေါင်း တန်ခူးတွင် မမျှော်လင့်ဘဲ ရောက်လာတတ်သည့် လေနှင့်မိုးကလည်း သူတို့ဘဝကို ဖျက်ဆီးပစ်နိုင်သည်။ တလင်းထဲ နယ်ရင်းတန်းလန်း ပဲတွေ ရေစိုသွားတတ်တာမျိုး၊ မြေပဲတွေ လှန်းထားတုန်း မိုးမှန်သွားတာမျိုးတွေကြောင့် တစ်နှစ်လုံး ကြီးခဲ့သမျှ ဆုံးရှုံးရတတ်သည် မဟုတ်လား။ သည်လိုအခါသမယ၌ ညနေခင်း နေလုံးကြီးကို မျှော်ကြည့်ရင်း မိုးလေဝသ ခန့်မှန်းကြည့်တာကလည်း အံ့ဩစရာပင်ဖြစ်၏။

“သည်ကနေ့ နေတုံးတားသယ် လေလာလိမ့်မယ်”

“နေကျစ်သဟ မိုးချလိမ့်မယ်နဲ့ တူသယ်”

နေပေါ် ကန့်လန့်ဖြတ်အစင်းကြောင်းထင်နေလျှင် နေကို တုံးတားထား သလိုဟု သုံးသည်။ နေအိမ်ဖွဲ့သလို ရီဝေဝေဖြစ်နေလျှင် နေကျစ်သည်ဟု သုံးကြပါသည်။ ကျွန်မတို့ငယ်ငယ်ကတော့ အဘ၏ မန်ကျည်းပင် အခေါင်းကြီး ထဲမှ တောက်တဲ့မြည်သံကို ‘မိုးလား လေလား’ ဟု တစ်လှည့်စီရွတ်ရင်း မိုးလေဝသဗေဒင်ဟောတမ်း ကစားတတ်ကြပါသည်။

မြစ်စောင်းတွင် ကျွန်မတို့ကြည့်နေစဉ်အတွင်းမှာပင် နေလုံးကြီးက ရွာတန်း ရှည်ကလေးများနောက်တွင် တစ်ဝက်ကွယ်ပန်းသွားခဲ့ပြီ။ ကျွန်မခေါင်းပေါ်မှ ကျီးတွေ အနောက်ဆီသို့ ဝေါခနဲ ပျံသန်းသွားကြသည်။ ဒါကိုပင် ကျွန်မတို့ရွာက ‘ကျီးနေပို့သည်’ ဟု သုံးစွဲကြပါသည်။ အထက်ဘက် (မြောက်ဘက်) ကို တိမ်မည်းတွေ ရွေ့လျားတော့လည်း အညာကို မိုးပို့နေပြီတဲ့။

“လုပ်ကြံတဲ့ ကောင်မတွေ၊ ကျီးတွေတောင် နေပို့ကုန်ကြပြီ၊ မှောင်တော့မယ်”

ကျီးတွေ နေပို့လျှင် သူတို့လုပ်ငန်းခွင် သိမ်းကြသည်။ ကျွန်မတို့ရွာတွင် နံနက်ခင်းတွင် ကြက်တွန်သံသည် လုပ်ငန်းခွင်ဝင်ချိန်ဖြစ်ပြီး ညနေခင်းတွင် ကျီးအသံသည် လုပ်ငန်းသိမ်းချိန် ဖြစ်နေတော့သည်။ သည်အချိန်နာရီများသည် စက်နာရီများ၊ အိမ်တွင် တခမ်းတနား ချိတ်ဆွဲသော ဒစ်ဂျစ်တယ်နာရီများထက် သူတို့အတွက် ပိုအရေးပါလှသည်။ သည်အချိန်မှာတော့ ကျွန်မတို့ရွာတွင် တရုတ်ပြည်ထွက် ဓာတ်ခဲနာရီများ ခေတ်စားလာနေပြီဖြစ်သော်လည်း မည်သူမျှ အားကိုးတကြီး မော့ကြည့်ဖြစ်ကြသည်မဟုတ်။ ကြက်တွန်သံ၊ ဘုန်းကြီးကျောင်းမှ ကြေးမောင်းထိုးသံ၊ ကျီးအသံတို့ကို ပဟိုရ်ပြုနေသည့်အကျင့်က အသားတကျ ရှိနေခဲ့ပြီဖြစ်သည်။ နာရီမရှိဘဲ ဘဝကို ဖြတ်သန်းလာခဲ့ရတာကပဲ ကြာပြီ မဟုတ်လား။

ကျွန်မတို့ရွာဆိပ်ကမ်း၏ အထက်ဘက်ဆီကတော့ သောင်ပါး၍ ကမ်းပါးနက် သဖြင့် ရေစပ်တွင် ကျူပင်တွေ တောထနေပါသည်။ ထိုကျူပင်များပေါ်တွင် နားနေကြသော မယ်ညိုငှက်ကလေးများ၊ ရေဝမ်းဘဲငှက်ကလေးများသည် မြစ်ထဲ ထိုးဆင်းလိုက်၊ ကျူပင်များပေါ် ပျံတက်လာလိုက်နှင့် မြူးတူးနေကြသည်။ သောင်စွန်းရှိ ဟင်္သာငှက်အုပ်ကြီးဆီမှ အော်မြည်သံများကို သဲ့သဲ့ ကြားနေရပါသည်။ ကျူတောအလယ်တွင် ငါးထောင်ထားသော မြူးများကို မြင်ရ သောအခါ ကျွန်မငယ်စဉ်က ငါးလိုက်ကောက်သည့် ဘဝကလေးကို အောက်မေ့ လိုက်မိပါသည်။ တစ်ဆက်တည်းပင် ကိုကြီးတင်ခွေးကို သတိရလိုက်မိ၏။ ကျွန်မပင်လျှင် မြစ်ဆိပ်ကမ်းပါးထိပ်မှာထိုင်ရင်း အတွေးဖြင့် ငိုချင်လာမိသည်။ မြစ်ဘက်ဆီမှ လေတွေ ခပ်ပြင်းပြင်းတိုက်လာခဲ့ပြီ။

“မထူးရေ ဝေး - ဝင်းကြည်က ထမင်းစားလာခေါ်နေသယ်ပေ့”

ရွာစည်းရိုးစပ်မှ မမထိုက်က ကျွန်မကို ကျုံးခေါ်နေသည်။ မမထိုက်သည် ကျွန်မကို အခုအချိန်ထိ နွေကျောင်းပိတ်ရက် ရွာကိုရောက်လာတတ်သည့် ကလေးတစ်ယောက်လို မြင်နေဆဲပါလား။ ရွာထဲသို့ ပြန်မဝင်တော့ဘဲ မြစ်ဆိပ် သဲလမ်းကလေးအတိုင်းပန်း၍ မမဝင်းကြည်တို့အိမ်သို့ လျှောက်လာခဲ့ပါသည်။ ဟိုတုန်းက သည်လမ်းသည် ရွာလယ်လမ်းမကြီးပဲဖြစ်သည်။ အခုတော့ ကမ်းပါးထိပ်မှာ ဖြစ်နေပြီ။ ခြံထောင့် ကြခတ်ဝါးရုံကြီးပင်လျှင် ရေတစ်ဝက် တိုက်စားသွားပြီဖြစ်သည်။ ကျွန်မငယ်ငယ်က သည်ကြခတ်ဝါးရွက် ခပ်ပြားပြား ကလေးများကို လက်ညှိုးထိပ်တွင် ဆီကလေးဆွတ်၍ ကပ်ပြီး ပြေးခဲ့ဖူးသည်။ ထိုအခါ ဝါးရွက်ကလေးက စကြာကလေးလို မွတ်မွတ်လည်နေသည်ကို ကျွန်မ အလွန်သဘောကျခဲ့၏။

အမေကတော့ မမဝင်းကြည်၏အမေ ကြီးတော်ခင်မြင့်နှင့် စကားကောင်းနေသည်။

ရှေးဟောင်းနှောင်းဖြစ်ဆိုသည်မှာ ပြော၍မကုန် ဆို၍မခန်းနိုင်မို့ အမေသည် ရောက်ရာအိမ်တိုင်းတွင် ရွာအကြောင်းရပ်အကြောင်းများကို စီကာပတ်ကုံး ပြောနေတတ်လေ၏။ ကျွန်မက အမေတို့ ကွပ်ပျစ်ဝိုင်းတွင် ထိုင်လိုသော်လည်း မမဝင်းကြည်၏ မှောင်မည်စိုးသောကြောင့် ထမင်းအရင်စားခိုင်းပါသည်။

“ကိုကြီးတင်ရွှေရှိလား မမဝင်းကြည်”

“ရှိသယ် ခုတင် အနောက်ဘက်ကမ်းက လှမ်းခေါ်လို့ သွားသာ”

ကိုကြီးတင်ရွှေက အရှေ့ဘက်ကမ်းနှင့် အနောက်ဘက်ကမ်းကို ကူးတို့ပို့သော ကူးတို့သမားဖြစ်သည်။ တက်နှစ်ချောင်းယှက်၍ လှော်ခတ်ရသော ကူးတို့လှေကလေးမှာ ဟိုတုန်းကတည်းက ကျွန်မဘကြီး (အဖေအစ်ကိုဝမ်းကွဲ) ဘကြီးဘိုအေးပိုင်ဆိုင်ခဲ့သော လှေကလေးပဲ ဖြစ်သည်။ ဖအေအမွေကို ကိုကြီးတင်ရွှေက ဆက်ခံသည်။ ကျွန်မတို့ရွာပြန်တိုင်း အနောက်ဘက်ရွာများသို့ ကူးလှေရှိပါသည်။ သည်လို ဖြတ်ကူးတို့ကူးရသည့် အခါမျိုးတွင် ဦးပြည့်၏ စက်လှေ၊ မောင်နွဲ့၏ မော်တော်တို့ကို အသုံးမပြုဖြစ်ဘဲ ကိုကြီးတင်ရွှေ၏ ကူးတို့လှေကလေးဖြင့်သာ ကူးလှေရှိကြပါသည်။

“စားကြတော့၊ အဲသည်ငါးချောင်းသားက ညည်းအစ်ကိုရှာလာသယံငါး မနက်ကမှ ရလာသာရယ် ... စားစမ်းပါအေ တို့ကနန်း ဆိတ်ကနန်းနဲ့ ကတည်း မြို့စားစားနေလိုက်သာ ထည့်ပါဟဲ့”

ကျွန်မအစ်မများက ဘေးမှဝိုင်းအုံ၍ အော်နေကြခြင်းဖြစ်၏။ ဘကြီးဘိုအေးနှင့် ကြီးတော်ခင်မြင့်တို့တွင် သားသမီးဆယ်ယောက်ရှိသည်။ သားခြောက်ယောက်၊ သမီးလေးယောက်တွင် သားလူပျိုကြီးကိုတင်ရွှေနှင့် သမီးအပျိုကြီးသုံးယောက် အိမ်တွင်အတူနေကြသည်။ ဘကြီးဘိုအေးကတော့ မရှိရှာတော့ပါ။ သည်အပျိုကြီး

လူပျိုကြီးများသည် သားသမီး ဝေယျာဝစ္စများ မရှိပါဘဲနှင့် အမြဲအလုပ်ရှုပ်နေတတ်ကြသူများ ဖြစ်၏။ ကိုကြီးတင်ရွှေက သူ့ကူးတို့လှေနှင့်သူ အရှေ့ဘက်ကမ်းနှင့် အနောက်ဘက်ကမ်းကို တစ်နေ့ကုန် ဝက်သိုးချုပ် ကူးနေရ၏။ မမဝင်းကြည်က စက်ချုပ်သည်။ ရွာမှာ တစ်လုံးတည်းသော စက်ဖြစ်သဖြင့် အမြဲတမ်း စက်ခုံမှ ထရသည်မရှိ။ မခွေးနှင့် မအေးတို့ နှစ်ယောက်က တောင်သူတစ်ဖက်၊ ရွာထွက် သရက်သီး ငှက်ပျောသီးများကို မြို့သို့ပို့ရင်း ကုန်ကူးသည်ကတစ်ဖက် နားရသည်မရှိ။

သည်လူပျိုကြီး အပျိုကြီးများသည် ဧည့်ဝတ်ကျေပွန်ရာမှာတော့ ပြိုင်စံရှားပါသည်။ ကုန်ဈေးနှုန်း မတည်မငြိမ်ဖြစ်နေသည့် ကာလတုန်းကပင် ကိုယ်က ဖြစ်သလိုစားပြီး ဧည့်သည်ကို ဆန်ဖြူဆန်ကောင်း ထမင်းကျွေးသူများ ဖြစ်သည်။ ဧည့်သည်လာ၍ လက်ထဲ ပြတ်တုန်းလပ်တုန်းဖြစ်နေလျှင်ပင် ဈေးငှား၍ ကျွေးသေးသည်။ ဧည့်သည်သံကြားလျှင် စိမ်းစိမ်းကျက်ကျက် ခေါ်ဧည့်ခံလွန်းသဖြင့် ရွာက ကဲ့ရဲ့ပင်ယူရ၏။

“စားအိုးလည်း ရှိသာမှုတ်ဘဲနဲ့ သူတို့မှာ ရှာသရွေ့ လောက်သယ်ရယ်လို့ မရှိဘူး ... အဲသာ ဘာမှမဟုတ်ဘူး ... ဧည့်ထောင်းသာ။ ဧည့်ကျွေးသာကို သင့်ရုံမှုတ်ဘူး၊ ကတည်း ဈေးဖိုးတစ်ရာ ဝမ်းစာအစိတ် ဆိုသာကျလို့။”

နှစ်ထပ်ပျဉ်ထောင်အိမ်ကြီး၏ နံရံများပေါ်တွင် ရုပ်ရှင်မင်းသမီးပုံပါ ပြက္ခဒိန်ဟောင်းများ၊ ကြော်ငြာစာရွက်များ နေရာအနှံ့ကပ်ထားသည်။ သည်ပုံတွေက မမဝင်းကြည်၏ ဖက်ရှင်ကတ်တလောက်တွေပဲဖြစ်၏။ ကျွန်မတို့ရွာတွင် ဟိုတုန်းက ရင်ဖုံး၊ ရင်စေ့ကလွဲလျှင် ဘာပုံမှ ချုပ်မဝတ်တတ်ကြပါ။ သည်ဘက်ခေတ်မှာတော့ ပြက္ခဒိန်မင်းသမီးကလေးများ၏ လက်ဖောင်း၊ လက်ကားများ၊ တီဗွီကြော်ငြာထဲမှ မင်းသမီးများ၏ အတွန့်အဖတ်ဒီဇိုင်းများကို ဝတ်ဆင်တတ်လာခဲ့

ကြပေပြီ။ သို့သော် ကျေးလက်၏ယဉ်ကျေးမှုတွေ များများစားစား မပျောက်ပျက် သေးတာကိုပဲ ကျေးဇူးတင်ရသေးတော့၏ လည်ဟိုက်၊ စကပ်ကွဲ၊ ဘောင်းဘီ စသည့် ဖက်ရှင်များကိုတော့ သူတို့ လက်မခံကြပါ။ သူတို့လက်မခံခြင်းထက် ကျေးလက်၏ ယဉ်ကျေးမှုက လက်မခံခြင်းပင် ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

“အင်္ကျီပုံက တစ်ခါ တစ်ခါ ခေတ်စားမိရင် မလွယ်ဘူးအေ့၊ သမီးမိုက်ဆိုရင် တစ်ရွာလုံး သမီးမိုက်ချည်းပဲ၊ ဘီဘီမိုက်သာဆို ဘီဘီမိုက်သာချည်းပဲ။ အခုတလောတော့ ဟိုကောင်မပုံ ခေတ်စားနေတာပဲ။ မခွေးရေ ဘယ်သူတဲ့”

“ကြည့်လဲ့လဲ့ဦးလေ”

“အေး အေး ဟုတ်သယ် အဲသည်ကောင်မပုံ ခေတ်စားသယ်”

သည်နေရာတွင် သူတို့သုံးနှုန်းသော ကောင်မဆိုသည့် စကားလုံးအတွက် ကျွန်မကပင် ကြားထဲက တောင်းပန်ရပါမည်။ သည်စကားလုံးကို ရိုင်းပျစွာ သုံးနှုန်းခြင်းမဟုတ်ဘဲ အမျိုးသား အမျိုးသမီး ကွဲပြားအောင် သုံးရိုးသုံးစဉ် သုံးခြင်းသာဖြစ်၏။ တီဗွီ၊ ဗီဒီယိုဇာတ်လမ်းများကို ဇာတ်ကြောင်းပြန်ပြောရာ တွင်လည်း သည်လိုပင် ပြောကြသူများ ဖြစ်သည်။

“ကောင်မက ဆရာဝန်၊ ဒေါင်နာကြော့ကေခိုင်သယံ၊ ကောင်က သူဌေး ဂုန်ဘနီပိုင်ရှင် မှတ်သာပဲ ဘာမှလုပ်သာတော့ မမြင်ဘူးအေ့ ... ထားပါတော့အေ၊ ကောင်နဲ့ကောင်မ ကြိုက်ကြတော့ ယူမယ်လို့ မိဘတွေကို ဖွင့်ပြောသာပေါ့ ... ဆရာဝန်နဲ့ ဂုန်ဘနီပိုင်ရှင်ဆိုတော့ သဘောမတူစရာ ဘယ်ရှိမလဲအေ့ ... ပေးစားကြ မယ်ပေါ့၊ အဲသဟာ ဖြစ်ချင်တော့ ကောင့်ကို တစ်ဘက်သတ် ကြိုက်နေသယံ ဟာလာအိုကေမက ဂုံးချောသာပေါ့ ... ကောင်မက ကိုယ်ကသာ ဆတ်စလူး ထသယံ ဟာလာအိုကေမ၊ သူများကျတော့ မွေးစားသမီးလေး ဘာလေးနဲ့

လုပ်တော့ ဒေါင်နာကြော့ကေခိုင်ရဲ့ဇာတ်ထုပ်က ပေါ်ကရောအေ့၊ ကောင်မဇာတ်ထုပ်က သည်လို ...”

ဇာတ်ကြောင်းပြောသူက မင်းသား၊ မင်းသမီးအမည်ကို သုံးစွဲနေခြင်း မဟုတ်သော်လည်း နားထောင်သူက မင်းသား မင်းသမီး၏ ရုပ်ရည်နှင့် ဟန်ပန်အမူအရာများကို မျက်စိထဲတန်းမြင်ကြသည်။ ထိုမျှမကသေး ဇာတ်လိုက်မင်းသမီးက ဒေါင်နာ (ဒေါက်တာ)၊ ဇာတ်လိုက်မင်းသားက ဂုန်ဘနီ (ကုမ္ပဏီ) ပိုင်ရှင်နှင့် ဇာတ်ပို့မင်းသမီးက ဂုံးရုပ်ဆိုတာ သူတို့ နားလည်ကြသည်။ ကျွန်မတို့ရွာများတွင် ဗီလိန်မင်းသားကို လမ်းသရဲဟု သုံးစွဲတတ်ကြပြီး၊ ဗီလိန်မင်းသမီးကို ဟာလာအိုကေမ (ကာရာအိုကေမ) ဟု ဆိုတတ်ကြပါသည်။ ဒါကလည်း သူတို့သိထား ကြားထားဖူးသမျှနှင့် ရုပ်လုံးပေါ်အောင် တိုက်ရိုက်သုံးစွဲကြသော ဘန်းစကားများသာ ဖြစ်လေသည်။

“မထူးတို့ ထမင်းကျွေးပြီးကြပြီလားဟ”

ကျွန်မတို့တစ်တွေ စကားကောင်းနေဆဲမှာပင် ကိုကြီးတင်ရွှေ ရောက်ချလာပါသည်။ ပုဆိုးရေစိုကို တိုတိုပါအောင်ဝတ်ပြီး ဦးထုပ်စိမ်းကြီး ခပ်ငိုက်ငိုက်ဆောင်းထားသည့် သူ့ပုံစံက ကျွန်မတို့ငယ်ငယ်က အတိုင်းပင် ဖြစ်၏။ ကိုကြီးတင်ရွှေသည် လူပျိုကြီးပီပီ ရိုးသားသလောက် ခွကျတတဆိုသည့် လူစားမျိုးဟု ညီအစ်ကိုမောင်နှမတွေက မှတ်ချက်ပေးထားကြသော်လည်း ကျွန်မနှင့်မူ အမြဲအဖွဲ့ကျသူ ဖြစ်ပါသည်။

“ကိုကြီးတင်ရွှေ ကူးတို့ပို့ရတာ မိုးချုပ်တယ်နော်”

“သာ စောသာဗျ၊ ခါတိုင်း သည့်ထက်မိုးချုပ်သေး၊ ၊ ဖြစ်ခါတစ်လေ ကျတော့လည်း ဟိုဘက်ကမ်းက သန်းခေါင်သန်းလွဲ အော်ခေါ်သေးသာ”

“ဟင်-အဲသည်ကျတော့ ကူးရတာပဲလား”

“ငါကူးချင်စိတ်ရှိသယံ့နေ့ ကူးသာပဲ၊ ကူးချင်စိတ်မရှိသယံ့နေ့ကျ အသာငြိမ်နေလိုက်သာပဲ”

ကိုကြီးတင်ရွှေ၏ အဖြေကို ကျွန်မ သဘောကျသဖြင့် ရယ်ချင်စိတ်ကို မနည်းထိန်းထားလိုက်ရ၏။ ကိုကြီးတင်ရွှေသည် အိမ်က နှမများနှင့်ပင် စိတ်ကူးမတည့်လျှင် စကားထမုန်းတတ်သူပင်။ အိမ်တွင် ထမင်းစားပြီးတိုင်း လက်သုပ်ပုဝါ ရှာမရသဖြင့် သူ့ပုဆိုးအောက်နားဖြင့်ပင် သုတ်ရသည့်အကြိမ်ပေါင်း မနည်းတော့။ တစ်ရက်တော့ စိတ်ကလည်း တိုတိုရှိသည်နှင့်မို့ နှမတွေကို ကြိမ်းလိုက် မောင်းလိုက်လုပ်ရင်း မြည်တွန်တောက်တီးသည်။

“ရှိုးတဲ့မှ၊ သည်လက်သုပ်ပုဝါတွေရင်တော့လား ပန်းစည်းကြိုးကြက်တောင် လုပ်ပြီး စည်းထားရဦးမဗျား”

အိမ်ကနှမတွေကိုသာ နိုင်စားတတ်သော ကိုကြီးတင်ရွှေ၏ ရိုးသားပုံ ရိုးသားနည်းတစ်မျိုးသည် ကျွန်မတို့ရွာတွင် ရာဇဝင်တွင်လျက်ရှိ၏။ ကျွန်မတို့ရွာ ၏ အောက်ဘက်နားတွင် စစ်အတွင်းက နှစ်မြုပ်သွားခဲ့သော အင်္ဂလိပ်သင်္ဘောပျက် များ ဖော်စဉ်အခါက ဖြစ်သည်။ ကိုကြီးတင်ရွှေနှင့် ကျွန်မတို့ရွာမှ ရေကျွမ်းကျင်သူ အချို့က နေ့စား ဝင်အလုပ်လုပ်ကြသည်။ တစ်နေ့တွင် သံသေတ္တာကြီးတစ်လုံးကို ရေအောက်သင်္ဘောကြမ်းပြင်မှ ဖော်ရကြသည်။ ပတ္တာကွင်းကို ခတ်ထားသော သေ့ခလောက်ကြီးမှာ ချေးများကိုက်နေသဖြင့် မာတောက်နေ၍ ရွာသားများက သံတူရွင်းနှင့် ထိုးခွာကြဖို့ ပြင်သည်။

“ဟေး ဟေး ... မလုပ်နဲ့ မလုပ်နဲ့ သာမျိုးဆိုသာ ရမ်းလုပ်ရသာမူတ်ဘူး။ အထဲကနေ ဓားစကြာ လှံစကြာတွေ ထွက်လာလို့ အကုန်ဝင်စိုက်နေပါဦးမကွာ သာမျိုးက အစီအရင်တွေ ရှိတတ်သယ်”

ကိုကြီးတင်ရွှေက ဟန့်တားလိုက်သဖြင့် မည်သူမျှ မခွာရဲတော့ပါ။ သင်္ဘောမြုပ်ဖော်သည့် ကန်ထရိုက်ရောက်လာတော့မှ သံသေတ္တာကို ဖွင့်ရသည်။ သေတ္တာထဲတွင် ဘာမျှမတွေ့။

“ရှိတုန်းကတော့ ရှိမှာကွ၊ ဘာမှမထည့်ဘဲနဲ့တော့ သူတို့ သော့မခတ်ဘူးရယ်၊ ဧကန္တ မဟုတ်မှလွဲရော သည်ဓားစကြာ လှံစကြာတွေကို ပုဂ္ဂိုလ်က တန်ခိုးနဲ့ ပြန်ရုပ်လိုက်သာနေမှာပဲ၊ စွမ်းချက်တော့”

ကျွန်မကတော့ အလွန်ရိုးသားပြီး အပူမရှာဘဲ တစ်ကိုယ်တော်ဘဝဖြင့် အမြဲ မြင်တွေ့နေရသည့် ကိုကြီးတင်ရွှေအား ငေးကြည့်နေမိပါသည်။ ကျွန်မတို့သားအမိ စားအပြီးတွင် သူက ထမင်းဝင်စားသည်။

“မအေး ... သည်ဟင်း အမေ့ဖို့ထားလိုက်”

ငါးချောင်းသားဟင်းကို မအေအတွက် နှမအား သိမ်းခိုင်းလိုက်ပါသည်။ သူကတော့ ငါးပိချက်၊ ပဲတွေနိုင်ချင်း နယ်ဖတ်ကာ ဖရုံရွက်ဟင်းချိုတွေ ဖလူးဖလဲမှုတ်ကာ သောက်နေတော့၏။ ခြံဝက အော်သံကြားလိုက်ရပါသည်။

“မျိုး ကိုတင်ရွှေ ကျုပ်ကို ချောင်းဆင်းဘက် လွှဲပို့ပေးစမ်းပါ”

“ငါ မအားဘူးကွာ၊ ဧည့်သည်တွေ ရောက်နေသယ်”

“ချောင်းဆင်းအထိ မှုတ်ပါဘူးဗျ၊ အနောက်ဘက်ကမ်း လွှဲရုံလေးတင်ပါ”

“ရော် ခက်လိုက်သယံ့လူ၊ မအားပါဘူးဆိုနေသကဲ့သို့ မင်းဟာမင်း လက်ပစ်ကူးသွားကွာ”

ထမင်းတွေ ပလုတ်ပလောင်းလွေးရင်းက ဗလုံးဗထွေး ပြန်အော်သည်။ ကူးတို့ငှားသည့်သူကလည်း ကိုကြီးတင်ရွှေ၏ အခြေအနေကို အကဲခတ်ပြီး ပြန်ထွက်သွား၏။

“အဲသာသာကြည့် ငါ့နှမရေ၊ ကိုယ့်ထမင်းကိုယ်စားပြီး အလကားမနေရဘူးဆိုသယံ့အထဲကကျလို့၊ ကတည်း နေဝင်မှ စပါးလှန်းသယံ့ဟာတွေ”

မမဝင်းကြည်ကတော့ သူ့အစ်ကိုကို ကြည့်ကာ တစ်ဘက်လှည့်၍ မျက်နှာကို ရှုံ့မဲ့ပြသည်။ ကျွန်မကတော့ သည်မောင်နှမတစ်တွေကိုကြည့်ရင်း သဘောကျနေမိတော့၏။

“ဟေး မိခွေးတို့၊ မိအေးတို့၊ မမြတင်တို့၊ မထူးတို့၊ ရှိကြလားဟဲ့”

ဒီဇယ်မီးခွက်ကြီးကို ကိုင်မြှောက်ကာ ဝင်လာသော အရိုးပကို တွေ့လိုက်ရပါသည်။ အရိုးပသည် ဟိုတုန်းက ရွာထွက်သီးနှံများကို ခံတောင်းပက်လက်ကြီးထဲတွင် စီကာစဉ်ကာထည့်၍ မြင်းခြံမြို့သို့ ခြေကျင်ဈေးသွားရောင်းသော ဈေးသည်မကြီး ဖြစ်ပါသည်။ မြင်းခြံမှ ကုန်များကို တစ်ဖန်ပြန်ယူလာကာ ရွာမှာ ပြန်ရောင်းသည်။ ရွာမှ ခရမ်းချဉ်သီး၊ ဘူးသီး၊ ဘူးရွက်၊ ကတက်ချဉ်၊ ဟင်းကလာချဉ်၊ စောင်ချမ်းချဉ်၊ မာလကာသီး၊ ငှက်ပျောသီး၊ သရက်သီး၊ သဘောသီးမှအစ နွားနို့ပုလင်းများအထိ အချိန်တစ်ဆယ် ဆယ့်ငါးဝင် ခံတောင်းကြီးကို ရွက်၍ ခြောက်တိုင် ခုနစ်တိုင်ဝေးသော မြင်းခြံသို့တက်၍

ဈေးသွားရောင်းခဲ့ဖူးသော အရီးပု၏ ဇွဲသတ္တိကို ကျွန်မ မအံ့သြဘဲ မနေနိုင်ပါ။ အပြန်တွင်လည်း ချောင်းဒေါင်းပုဆိုး၊ အထည်စ၊ ဆပ်ပြာချောင်းမှအစ အပ်နှင့် အပ်ချည်လုံးအထိ တသယ်တပိုးရွက်ကာ ခြေကျင်ပင် ပြန်သူဖြစ်၏။ ဟိုတုန်းတစ်ခေတ်က အညာကျေးလက်နေ တောသူတောင်သားများသည် အပင်ပန်း အဆင်းရဲ အခံနိုင်ဆုံးသူတွေဟု ကျွန်မထင်ပါသည်။ သည်ကနေ့ခေတ်မှာလည်း သိပ်တော့ ထူးမခြားနားလှပါ။

“အရီးပု လာလေ ကျွန်မတို့ ဒီမှာရှိတယ်”

ကျွန်မက လှမ်းအသံပြုလိုက်တော့ အရီးပုက လက်ခုပ်ကလေးကို မျက်လုံးပေါ်အုပ်ပြီး ကျွန်မကိုကြည့်သည်။ အရီးပုသည် ဟိုတုန်းကလိုပဲ ပိန်ပိန်မည်းမည်း မာကျစ်ကျစ်ကလေးပဲ ဖြစ်၏။

“ရေနွေးသောက်လိုက်ခဲ့ဦး၊ နေ့ခင်းဘက် ဈေးရောင်းထွက်ရသာနဲ့ မခေါ်အား လို့”

“တော်က အခုထိ ဈေးရောင်းတုန်းပဲလား မပရဲ့”

“ရောင်းရသာပေါ့ မမြတင်ရယ်၊ ဈေးပိုးများ မနေနိုင်မထိုင်နိုင် ရွချက်တော့။ အိမ်မှာ အအားကိုမနေတတ်သာရယ်၊ ဟိုတုန်းကလို မြင်းခြံထိတော့ သွားနိုင် တော့ဘူး၊ ဂဏ့်ဂဲဈေးတစ်ပတ်လိုက်ပြီး ရွာစဉ်လှည့်ရောင်းသာလေ၊ မြတ်တန် သလောက်မြတ်ရဲ့”

အရီးပုမို့ မြင်းခြံဈေးသွားလျှင် ကျွန်မတို့ရွာက တိုလီမုတ်စကလေးများ လှမ်းမှာတတ်ကြသည်။ တစ်ခါက ဘဒ္ဒေးပေါလှက လယ်ထွန်ရင်းဖြင့် “မပရေ

လျက်ဆားလေးတစ်ထုပ် ဝယ်ခဲ့စမ်းပါ” ဟု လှမ်းမှာဖူးသည်။ မြင်းခြံဈေးထဲ ရောက်တော့ အရီးပက ပရဆေးတန်းထဲဝင်ကာ လျက်ဆားဝယ်သည်။

“ယောက်ျားလျက်သယံ့ လျက်ဆားရှိလား”

ဈေးသည်က အစကတော့ ကြောင်သွားသေး၏။ လျက်ဆားဆိုသည်မှာ မိန်းမလျက်သည် လျက်ဆား၊ ယောက်ျားလျက်သည် လျက်ဆားရယ်လို့ ခွဲခြားထားသည်မဟုတ်။ လျက်ဆားသည် လျက်ဆားသာဖြစ်၏။ အရီးပက ဘဒ္ဒေးပေါလှ မှာလိုက်သောကြောင့် ယောက်ျားလျက်ဆားဟု မေးခြင်း ဖြစ်လေသည်။ မြင်းခြံ ဈေးသူဈေးသားများသည်လည်း အနီးတစ်ဝိုက်က တောသူတောင်သားများ၏ အထာကို နှောကြေနေကြသောကြောင့်သာ ဘဒ္ဒေးပေါလှမှာလိုက်သည့် လျက်ဆားပါလာခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ တစ်ခါလည်း ဈေးရောင်းသွားရင်း မိုးရွာသဖြင့် တလုတ်မြို့အဝင် ဧရပ်ကြီးထဲတွင် အရီးပက မိုးဝင်ခဲ့သည်။ ခံတွင်းချဉ်ချဉ်ရှိသဖြင့် ဆေးလိပ်သောက်မည် ပြင်သောအခါ အရီးပ၏ ချွေးခံအင်္ကျီအိတ်ထောင်တွင်း ထည့်ယူလာခဲ့သော နတ်သမီးမီးခြစ် ပုံးကလေးမှာ ရေစိုနေလေသည်။

“ဟေ့သူငယ် မီးခြစ်မပါဘူးလားကွယ့်”

“အသားမီးခြစ်ပဲ ပါလာသယ်အရီး ရော့”

ဧရပ်တွင်း အတူမိုးခိုနေသောသူက မီးခြစ်ပုံးကို လှမ်းပေးသည်။ ဟိုတုန်းက ကျွန်မတို့ရွာတွေမှာ သစ်သားမီးခြစ် အသုံးများခဲ့ပါသည်။ ယမ်းဆံချောင်း ရေစိုစို၊ ယမ်းအိမ်ပဲ ရေစိုစို ဒုက္ခရောက်ကြရသည်။ ယမ်းမီးခြစ်ခေါ် အသားမီးခြစ်ပုံးများ ဖြစ်သည်။ နတ်သမီးတံဆိပ်၊ ကျားတံဆိပ် စသဖြင့် အမျိုးမျိုးရှိသည်။ သည့်ထက် အဆင့်မြင့်သူက ဓာတ်ဆီမီးခြစ်ခေါ် ဒန်မီးခတ်ကို သုံးကြသည်။ အရီးပက

သူ့လက်ထဲရောက်လာသော သစ်သားမီးခြစ်ပုံးကလေးကို သေသေချာချာ ကြည့်ရင်းဖြင့် ဆိုသည်။

“မင်းဟာက အသားမီးခြစ်သာဆိုသယ် ငါ့ပါလာသယံဟာနဲ့ အတူတူပါပဲ ကွယ်”

သည်မီးခြစ်ပုံးကို အသားမီးခြစ်ဟုလည်း ခေါ်သေးကြောင်း အရီးပက မသိပါ။ သည်အကြောင်းကို အတူမိုးခိုသူ တောပုရွာသားတစ်ယောက်က ကျွန်မတို့ရွာကို ပြန်ပြောပြသဖြင့် ရယ်ကြရသေးသည်။

“သူက အသားမီးခြစ်ဆိုသဟာကိုးအေ၊ တကတည်း နတ်သမီးဖြင့် နတ်သမီး၊ ကျားဖြင့် ကျားပေါ့။ အသားမီးခြစ်သယံ ဆန်းချာကြီး”

အရီးပ၏ ‘ဆန်းချာကြီး’ ဆိုသည့် စကားလုံးက ရွာတွင် ပုံခိုင်းဖြစ်သွားသည်။ ဆန်းမလိုလိုနှင့် ချာသည်ပေါ့။ အရီးပကမှ ဟုတ်တုတ်တုတ်။

“ဧည့်သည်တွေ ရေနွေးသောက်ခေါ်သာ ဟုတ်ပါဘီ၊ ဧည့်မြှောင်ကော မပါရဘူးလား အရီးပ”

“ခေါ်ပါသတော်၊ မိပတို့က မလှူတတ်လို့ ဈေးရောင်းနေသာပါ”

ကိုကြီးတင်ရွှေက လှမ်းစသဖြင့် အရီးပက ပြန်တွယ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ အရီးပသည် စာတစ်လုံးမျှ မတတ်သော်လည်း စကားရေး စကားရာ အလွန်ကြွယ်သည်။ သူမနှမြောပါဘူးဟု ဆိုလိုချင်တာကိုပင် မလှူတတ်လို့ ဈေးရောင်းနေပါသတဲ့။

“ယောင်းမရယ်၊ ညည်းကို ချစ်တုန်း မုန်းစကားပြောရဦးမယ်။ ကြံသာအစဉ်ချိုသာဟဲ့၊ လူဟာ အစဉ်မချိုနိုင်ဘူးရယ်။ ကိုယ်က စေတနာထား လုပ်ပေးပေသိလို့ ကရုဏာ လဟုနာဖြစ်တတ်သယ်။ ကိုယ့်ဟာကိုယ်နေစမ်းပါဟဲ့။ ငရုပ်သီးနဲ့ပေါင်းမှ ကြက်သွန် အထောင်းခံရဆိုသလို ကြားထဲက မဆီမဆိုင် ညည်းခံရမှာစိုးလို့ပြောရသာ၊ သူရိုက် နကန်နာသယံဟာတွေ မှုတ်ဘူး။ မပေါင်းချင်စမ်းပါနဲ့၊ ကြောက်တတ် ဝန်ကင်းပါသယ်အေရယ်”

သည်လို စကားရေးစကားရာ ကြွယ်ဝသော်လည်း အရီးပမှာ စာမတတ်ခဲ့။ စာသင်၍လည်း မရခဲ့ပါ။ ငယ်စဉ်ကလည်း ဘုန်းကြီး၏ ထန်းပလက်ပြားစာ မိခဲ့ရုံကလွဲ၍ ကကြီးပုတ်လောက်ဆိုသူဖြစ်သည်။ ကျွန်မတို့ရွာမှာ ‘အသုံးလုံး’ သင်တန်းတွေ ဖွင့်ခဲ့စဉ်ကလည်း အရီးပကိုတော့ မတိုးနိုင်ခဲ့ပါ။ အရီးပ၏ အသုံးလုံးသင်တန်း အတွေ့အကြုံကလေးကို ကျွန်မ ပြောပြပါဦးမည်။

“ညည်းကို သည့်ပြင်ဟာ မအံ့ဘူး။ ဆယ့်လေးတန်းဆိုသာကို အံ့သာ။ ညည်း တော်တော်အရိုက်ခံခဲ့ရမှာပဲ”

အရီးပက သူ့ဘဝဖြင့် နှိုင်းကာ ကျွန်မကို ပြောခဲ့ဖူးသေးသည်ကို အမှတ်ရ လိုက်မိပါသည်။

(၂၆)

ကျွန်မတို့ရွာတွင် တစ်ခေတ်တစ်ခါက အသုံးလုံးသင်တန်းများကို မူလတန်း ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီး ဆရာဖုန်းမှ ခေါင်းဆောင်၍ ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပါသည်။ သင်တန်းကို နွေကျောင်းပိတ်ထားသည့် မူလတန်းကျောင်းကလေးထဲမှာပင် နေရာချထား ပေးခဲ့၏။ ရွာထဲမှ စာမတတ်သူမှန်သမျှကို စာရင်းထုတ်ကာ ဆရာဖုန်းက သင်တန်းထဲအရောက် မရမက သွင်းသည်။ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်မှ လုပ်အားပေး တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများက တကန်တက လာရောက် သင်ကြားပေးသည်မို့ ကျွန်မတို့ရွာကလည်း အထူးစိတ်ဝင်စားခဲ့ကြပါသည်။

“သက်ကတို့ ကျောင်းသားတွေဆိုတော့ ပညာကတော့ တော်လှချည်ပေါ့အေ ... သည်တစ်ခါမှ စာမတတ်ရင် ဒီးဒုတ်တို့ ဘယ်တော့မှ စာမတတ်တော့ဘူးမှတ်”

ကျွန်မဒေါ်လေး မဒီးဒုတ်ကား အတက်ကြွဆုံးပင် ဖြစ်၏။ ညတိုင်လျှင် စေတနာဆရာလေးများအတွက် ရေခွေးပွဲ လင်ပန်းကြီး ခေါင်းပေါ်ရွက်ကာ သင်တန်းသို့ အရောက်ပြေးသည်။ ရှေ့ဆုံး အောက်လင်းဓာတ်မီးကြီးအောက်တွင် နေရာယူကာ အကျယ်ပါကျယ်နှင့် စာလိုက်ဆိုတတ်သဖြင့် သင်တန်းဆရာလေး များက သူ့ကို အလွန်သဘောကျခဲ့ကြသည်။

“ဒေါ်ဒီးက စာတော်တယ်ဗျ၊ ဉာဏ်လည်းကောင်းတယ်၊ ငယ်ငယ်တုန်းက ဘာလို့ စာမသင်ခဲ့တာလဲဗျ”

“သင်သယ်ရယ်၊ ကျုပ်ကျောင်းတက်နေတုန်း အဖေနဲ့ သူ့အစ်ကို ဘုန်းကြီးနဲ့ မတည့်လို့ ကျောင်းထွက်လိုက်ရသာ ဆရာလေးရဲ့။”

“ဪ ဟုတ်လား၊ မဒီးဒုတ်ဆိုတာ နာမည်အရင်းလား”

“မူတ်ပေါင်တော်၊ ဇာသာထဲမယ် ဘုန်းကြီးမှည့်ထားသာ မခင်မြသယ့်”

“တော်တော်လှတဲ့နာမည်ပဲ မမခင်မြရဲ့။”

ထိုနေ့မှစ၍ ဒေါ်ဒီးဒုတ်၏ အမည်သည် မခင်မြ ဖြစ်ခဲ့ဖူးသေး၏။ ဆရာလေးများက ‘မမခင်မြက တော်တယ်’ ဆိုလေ သူက စာအံလေနှင့် ကျွန်မတို့ ရွာတွင် သူ့အရင်ဆုံး စာတတ်ခဲ့လေသည်။ နောင်တွင် သည်အကြောင်းအရာသည် ဒေါ်ဒီးဒုတ်အတွက် ဂုဏ်ထူးဆောင်ဘွဲ့ ရသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ရာဇဝင် စာတင်လိုက်သကဲ့သို့လည်းကောင်း ကြုံတိုင်း ကြုံရာ ပြောနေတတ်ပါသည်။

“ငတို့ရွာမယ် အသုံးလုံးတွေ ခေတ်ထတုန်းက ငါအရင်ဆုံး စာတတ်သာ၊ ငါ့နာမည်လည်း မခင်မြရယ်လို့ လူတိုင်းသိကုန်ကြသာ၊ ငါကမှ ဒီးဒုတ် ပျောက်လိုက်သေးရဲ့၊ ပေါ်လော်တို့များ နာမည်ရင်းကို မထွက်သာရယ်”

ဒေါ်ပေါ်လော်ကတော့ ဒေါ်ဒီးဒုတ်လောက် မရဲတင်းသော်လည်း သင်တန်းကို မှန်မှန်တက်ရင်း စာတတ်ခဲ့သူဖြစ်သည်။ ဒေါ်ပေါ်လော်သည်လည်း ‘အသုံးလုံး’ သင်တန်းတွင် ထင်ရှားကျော်ကြားခဲ့သေး၏။ အသုံးလုံးသင်ရာတွင် ‘ဝ၊ ထ၊ က၊ လ၊ သ’ ဗျည်းငါးလုံးကို အခြေတည်ပြီး ‘အ၊ အီ၊ အေ၊ အူး’ စသဖြင့် သရပေါင်းစပ်ကာ သင်ခြင်းမျိုး ဖြစ်သည်။ (-န်း) ကို အန်း၊ (ူး) ကို အူး၊ (-) ကို အ၊ (-း) ကို အား စသဖြင့် ဖြစ်ပါသည်။

“ဒါက ဘာလဲ”

ဆရာက (-) ကို ရေးပြသည်။

“အာ”

“ဟုတ်ပြီး တုံးကလေးထဲကို ‘သ’ ထည့်မယ်နော်၊ သကို အာနဲ့တွဲမယ်နော်”

(သ)

“ဒါက ဘာလဲ”

“သာ”

“ဟုတ်ပြီ”

ဆရာက သည်လိုရေးပြသည်။ ဘေးနားက အာလူးသီးပုံကိုပါ ဆွဲပြထားလိုက် သေး၏။

(အ၊ လူး)

“ကဲ ဒေါ်ပေါ်လော် ဒီနှစ်ခုကို ပေါင်းဖတ်ပြပါဦး”

ဒေါ်ပေါ်လော်က မတ်တတ်ထရပ်ကာ ဖတ်ပြလိုက်ပါသည်။

“အ ကို အာနဲ့တွဲတော့ အာတော်၊ လ ကို အူးနဲ့တွဲတော့ လူးတော်”

“ဟုတ်ပါ့ဗျာ၊ ပေါင်းဆိုပြပါဦး”

“အာ ... အာ, လ ... အူး ... အဲ ... လအူး ... လအုတော်”

“ဝါး”

ဒေါ်ပေါ်လော်၏ အဖြေကြောင့် သင်တန်းတစ်ခုလုံး အိမ်းခနဲ ပွဲကျသွားလိုက်သည်မှာ ပတ်တုတ်၍မရခဲ့ဟု ဆိုသည်။ အဖေနှမဝမ်းကွဲ ကြီးတော်ဒေါ်စိန်မြ၏ ဇာတ်လမ်းကလည်း ရှိသေး၏။ သင်တန်းမစမီတွင် သင်တန်းသားများ တက်ရောက်၊ ပျက်ကွက်စာရင်း ကောက်ရပါသည်။ သည်စာရင်းကို မှတ်တမ်းတင်ပြုစုထားပြီး အထက်သို့ တင်ပြရသည်မို့ ဆရာလေးများက နာမည်တစ်ဦးချင်းခေါ်ကာ နေ့စဉ်တက်စာရင်း မှတ်သားထားရသည်။

“ဦးကံစ ”

“ရှိပါ့ဗျား ”

“ဦးအောင်ကြီး”

“သည်မှာရှိသယ်”

“ဒေါ်စိန်မြ”

“ရှင်စိန်မြ မလာဘူး၊ သူ့သမီး ဆုံးလိုသယံ”

“ဪ - ဟုတ်လား၊ စိတ်မကောင်းစရာဘဲ။ သမီးက ဘယ်အရွယ်တုံးဗျ”

“လေး ငါးနှစ်သမီး ရှိရောပေါ့ နှော်အေ ဇီးကွက်”

“ရှိသယ် မှတ်သာပဲ”

နောက်တစ်နေ့တွင် ဆရာလေးများက လူမှုရေးအရ ဒေါ်စိန်မြအိမ် အသုဘ သွားမေးကြသည်။ ကြီးတော် ဒေါ်စိန်မြရော ဘကြီးလှအောင်ရော မျက်ရည်တွေ စီးကျနေကြသည်။

“သေမယ့်နေ့က သူ့ရော ကျုပ်ရော သမီးလေးက နှုတ်ဆက်ရှာသေးတယ်။ ရင်ခွင်ထဲ တက်ထိုင်လိုက်၊ လက်ကလေးနဲ့ ပုတ်လိုက်နဲ့ ဖျားလို့ နာလို့သေသာ ခံနိုင်ပါရဲ့ ဆရာလေးတို့ရယ်၊ ခုတော့ ကျုပ်သမီးလေးက တက်တူကို စားမိလို့ သေသာ၊ မနက်လင်းတော့ ဟောဟိုဇွန်ရုံကြီးနား တက်တူကြီးအန်ထားသယံ အန်ဖတ်တွေနဲ့ သူ့အလောင်း ပက်လက်ကလေး တွေ့ရတော့သာပါပဲတော့ ဟော့ ဟော့ အီး”

ကြီးတော်ဒေါ်စိန်မြ၏ ငိုချင်းကို ကြားလိုက်ရတော့မှ ဆရာလေးများခမျာမှာ အိမ်မွေးကြောင်မကလေး သေမှန်း သိကြရတော့၏။ သည်လိုအသုံးလုံးသင်တန်း သားများကို စာတတ်အောင် သင်ပေးခဲ့သော ဆရာလေးများ၏ အစွမ်းကား မသေးလှပါ။ သို့သော် အရီးပတစ်ယောက်ကိုဖြင့် ချွင်းချက်ထားရမည်သာ ဖြစ်၏။ အရီးပသည် နာမည်စာရင်းကောက်ရာမှာပင် ဖြေသည့်ပုံက ကြည့်ပါဦး။

“ဒေါ်ပ”

“လာသယ် ထားလိုက်ပါတော့”

“ဟင် ဒေါ်ပ မလာလို့လား”

“လာသယ် သည်မှာလေ၊ ကျုပ်ပဲ”

“အဒေါ်ကလည်း ကိုယ်ရှိတဲ့ဟာကို ရှိတယ် လာတယ် အဲသလို ဖြေမှပေါ့”

“အေးလေ အဲသာကြောင့် ရှိသယ်ထားလိုက်ပါ၊ ပြောသားပဲ”

စာမေးရာတွင်လည်း အရိုးပက ဘယ်တော့မှ မဖြေ။ ဖတ်ပြဖို့ဆိုတာ ဝေလောဝေးထဲက ဖြစ်သည်။

“ကဲ - အရိုးပက ဖတ်ပြပါဦး”

“ရှေ့က ဆိုသွားသယံအတိုင်း ထားလိုက်ပါတော့”

“ရှေ့က ဆိုသွားတယံအတိုင်း ထားလို့မရဘူးလေ၊ အရိုးကိုယ်တိုင် ဖတ်ပြမှ ပေါ့”

“ကိုင်းပါ၊ ဟိုတစ်ယောက်ဆိုသွားသယံအတိုင်းဆိုရင် ဆရာလေးတို့ သိကရောပေါ့။ ဖတ်ပြီးသား ထားလိုက်ပါတော့”

ဆရာလေးက ဘယ်လိုမှ လှည့်ပတ်မေးလို့မရသဖြင့် အရိုးပကို ဉာဏ်တစ်မျိုး ထွင်၍ စာမေးလေသည်။

“ကဲ ဟုတ်ပါပြီဗျာ၊ ရှေ့ကအတိုင်းထားလိုက်ပါပြီ၊ ဒါပေမဲ့ အရိုးပကို လွယ်လွယ်ကလေး ရေးပြဦးမယ်၊ ရှေ့ကနဲ့မတူဘူးနော် အရိုးပ လိုက်ဆို”

ဆရာလေးက သင်ပုန်းကြီးပေါ်တွင် ရေးကာ ရှေ့ကနေ စာချပေးသည်။

“မ၊ရေးမ”

“မ၊ရေမ”

“ပ၊စောက်ရေပ”

“ပ၊စောက်ရေပ”

“ဟုတ်ပြီ၊ ပေါင်းဖတ်လိုက်တော့ ဘာတဲ့တုံး”

အရိုးပက မဖြေပါ။ ဘေးကလူတွေက ဝိုင်းအော်ကြသည်။

“ဟဲ့ မိပ ဖြေလိုက်လေ၊ မနဲ့ပနဲ့ပေါင်းသာ လွယ်လွယ်ကလေးဟာကို ငါ့နှယ်နော် ...”

စာအနည်းအကျဉ်းတတ်နေပြီဖြစ်သော ဘကြီးကံစက မချီတင်ကဲ လှမ်း ငေါက်လိုက်သည်။ ရွာသူရွာသားအချင်းချင်းတော့ အရိုးပက လက်တစ်လုံး ကြောမခံပါပေ။

“ဖြေလိမ့်မပေါ့တော်၊ ကတည်း ကျုပ်များ အ၊အ မှတ်လို့ မိပတို့က ဝမ်းထဲက သိသယ် နှုတ်ထွက်မရဲလို့ အားယူနေသာ ဟင်း”

“ကဲ ကဲ ဟုတ်ပါပြီ ဟုတ်ပါပြီ။ အရိုးပက စာတတ်ပါတယ်။ ကျွန်တော် သည်တစ်ခေါက် ထပ်ချပေးမယ်နော် လိုက်ဆို”

ဆရာလေးက ရှေ့ကချပေးပြီး ပေါင်းဖတ်ခိုင်းတော့ အရိုးပက ‘ကိုဖိုးအောင်’ ဟု ဖြေလိုက်သည်။ မ၊ရေမ၊ ပ၊စောက်ရေပကို ‘မပ’ မဖတ်ဘဲ ဘာကြောင့် ‘ကိုဖိုးအောင်’ ဖြစ်သွားရတာပါလိမ့်။

သင်တန်းအပြင်ဘက်က မန်ကျည်းပင်ကြီးအောက်တွင် ဘကြီးဦးဖိုးအောင် တစ်ယောက် သောက်ရေအိုး ရေလာဖြည့်တာ မြင်လိုက်ရလို့ ဖြစ်သည်။ အရိုးပက ဘကြီးဦးဖိုးအောင်ကို လှမ်းမြင်လိုက်သဖြင့် ‘ကိုဖိုးအောင်’ ဟု ဖြေလိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်တော့၏။ ဤသို့သော အရိုးပကို စာမတတ်ခဲ့လေခြင်းဟု သွားပြောလျှင် ပြောသူသာလျှင် ဆိုးရာကျပေမည်။

“ကိုင်း ... လာဟဲ့ ... အိမ်ကျမှ စကားတွေ တဝကြီးပြောရအောင်”

“ကိုင်းပါ ... ပြောပြီးသား ထားလိုက်ပါတော့”

ကျွန်မကနောက်တော့ ရယ်ပါသည်။

အရိုးပက ဒီဇယ်မီးခွက်ကြီးကို မြှောက်ကိုင်ရင်း ရှေ့မှသွားတော့ ကျွန်မတို့ သားအမိမှာ သူ့ကိုမိအောင် မနည်းလိုက်ရ၏။ ရွာနှင့်မြင်းခြံကို နေ့ချင်းပြန် ကူးလူးခဲ့သော ဈေးသည်ခြေလှမ်းတွေက အရိုးပကို ကျင့်သားရစေခဲ့သည်လား။ အသက်ခြောက်ဆယ်ကျော် ခုနစ်ဆယ်အထိ ဈေးရောင်းနေဆဲ အရိုးပကို ကျွန်မ အံ့ဩမိပါသည်။

“လာကြ လာကြ နေ့လယ်နေ့ခင်း တွေ့ချင်သာ အချိန်မရချက်တော့၊ အေးဟန်ရေ ဟေ့ အေးဟန် ဧည့်သည်တွေလာပြီ၊ ရေနွေးယူခဲ့”

အရိုးပ၏သား လူပျိုကြီးကိုအေးဟန်က လင်ပန်းကြီးမ၊ကာ မီးဖိုထဲမှ ထွက်လာသည်။ ကိုအေးဟန်ကတော့ လူပျိုကြီးဆိုသော်လည်း ကိုကြီးတင်ရွှေနှင့်

တခြားစီထဲက ဖြစ်သည်။ စကားပြောလျှင် နှာခေါင်းသံကလေး ပါတတ်သဖြင့် သူ့ကို နှာကျိုးအေးဟန်ဟုခေါ်လျှင် အလွန်စိတ်ဆိုးတတ်သည်ကလွဲ၍ စကားနည်း သူ၊ အေးဆေးသူ ဖြစ်ပါသည်။ အေးဆေးဆို သူက ဦးပဉ္စင်းလူထွက် မဟုတ်လား။

“ကိုရင်အေးဟန်ကြီး ကျွန်မတို့မန္တလေးများ အလည်ကလေးဘာကလေး လာခဲ့ပါဦး”

“လာချင်ပါရဲ့၊ ငါ့နှမရာ၊ မရောက်နိုင်လို့သာပါ။ ၎င်းကလေးများသာဆို အတောင်ကလေး ဟောသလို ဟောသလို ခတ်ပျံလာပါရဲ့။”

စကားပြောရာတွင်လည်း ဟိုတုန်းကလိုပင် သိုင်းသိုင်းဝိုင်းဝိုင်း ဆိုတတ်ဆဲ။ ကျွန်မငယ်ငယ်က အဘနှင့် သည်ဝိုင်းထဲ အလည်လာဖူးသည်။ အရီးပ၏ ယောက္ခထီး ဘကြီးသန်းရှိစဉ်က ခွေးအလွန်မွေးသည်။ အဘက ခွေးကိုက်မည် စိုးသဖြင့် အသံလှမ်းပြုသည်။

“အေးဟန်ရေ ခွေးကြည့်ဦးဟေ့”

“လာသာလာပါ ဘကြီးကံရာ ခွေးက လူမှကိုက်သာပါ”

ကျွန်မတို့မြေးအဘိုးမှာ လူမှကိုက်တာပါဆိုသည့် ကိုရင်အေးဟန် စကားကြောင့် ခွေးကိုက်ခံရမလိုလိုပင် ဖြစ်နေတော့သည်။ အမှန်မှာ ကျွန်မတို့ရွာက ညဘက်တွင် ကပ်တတ်သော သူခိုးသူဝှက်တွေကို “လူ” ဟု သုံးနှုန်းတတ်ကြလို့ ဖြစ်ပါသည်။ ‘ညက အိမ်လူကပ်သယ်’ ဆိုတာ သူခိုးကပ်တယ်ဆိုသည့်သဘော ဖြစ်၏။

ကိုရင်အေးဟန်မှာ ငယ်ငယ်ကတည်းက သင်္ကန်းဝတ်ဖြင့် ကျောင်းတွင် အနေ များခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ကိုရင်ကြီးဘဝဖြင့် အနေကြာသဖြင့် သူ့ကို ကိုရင်အေးဟန်

ဟုပင် ရွာက နှုတ်ကျိုးနေခဲ့ကြသည်။ ဦးပွင်းဘဝရောက်တော့လည်း ကိုရင်၊ လူထွက်တော့လည်း ကိုရင်ပင်ဖြစ်၏။ သူ့ကိုယ်တိုင်သည်ပင် ရွာထဲက အိမ်များကို သွားချင် လာချင်လျှင် ဆွမ်းခံသည်လမ်းအတိုင်းသာ သွားတတ်လာတတ်သည်။ တခြားလမ်းက ကွေ့မိလျှင်ပင် ရွာကလေးသေးသေးမှာ မျက်စိလည်သွား တတ်သဖြင့် ဆွမ်းခံလမ်းကို ပြန်ထွက်ပြီး လက်ဖြင့်ဆန့်တန်းကြည့်ပြီးမှ ပြန်သွား တတ်သည် ဆိုပါ၏။ ကိုရင်အေးဟန် ဦးပွင်းလူထွက်ရသော အကြောင်းအရင်း ကလည်း တကယ့်ကို ရယ်စရာကောင်းတော့၏။ အိမ်တွင် အတူနေနှစ်ယောက် တစ်ပြိုင်တည်းလိုလို လင့်နောက်လိုက်ပြေးကြသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ အရီးပ၏ သမီး မဂျုံမနှင့် မခင်ဆုံတို့နှစ်ယောက် အိမ်မှ ထွက်ပြေးသွားသောအခါ အရီးပက ဟစ်ဟစ်၍ အော်ငိုလေသည်။

“လင်ပဲ ယူရပါသယ်ဟဲ့၊ လကလေးများ ခြားကြပါရောလား။ ခုတော့ လူကြား လို့မှမကောင်းတော်၊ ငါ အရပ်ထဲမရှက်ပါဘူး၊ ကျောင်းက သားကြီးမောင်ပွင်း ရှက်လှသယ်လေ့ ဟေ့ ဟေ့ အီး”

ဦးပွင်းလူထွက် ကိုရင်အေးဟန်မှာ ရပ်နှင့်ရွာနှင့် အထာမကျ ဖြစ်နေခဲ့ သေးသည်။ ကျွန်မတို့ရွာ၏ လူပျိုကြီးစာရင်းတန်းဝင်သွားသော ကိုရင်အေးဟန်ကို မိန်းမပေးစားပြီး စလျှင် သူက အလွန်စိတ်ဆိုးသည်။

“မင်းတို့ ဥဒယသူတွေက ကက်သေတွေပါကွာ ဘယ်အချိန်ထဆွဲဆွဲ ရပါသယ်၊ အေးဟန်တို့က မိန်းမဆို မင်းကြေး ဒဏ်ကြေးလောက်ကို ကြောက်သာ ရယ်”

သည်လိုနှင့် ကိုရင်အေးဟန်တစ်ယောက် လူပျိုကြီးဖြစ်နေခဲ့သည်။ အရီးပ ကလည်း ကိုရင်အေးဟန်ကို အိမ်ထောင်ပြုစေချင်သည်။ အိမ်က ကျောက်ဖရုံသီး စင်ကလေးမှာ အသီးတွေ တွဲလောင်းကျနေသည်ကိုကြည့်ရင်း အရီးပက ဆိုသည်။

“ကျောက်ဖရုံသီးနဲ့ အေးဟန်ကတော့ သေချာသယ်၊ ပေးစားရမယ့်မိန်းမ လိုတော့သာပဲ”

ကိုရင်အေးဟန် မင်္ဂလာဆောင်လျှင် ဖရုံသီးဟင်းကျွေးဖို့ မဝယ်ရတော့ဟု ဆိုလိုခြင်းဖြစ်၏။ အရီးပ၏ သည်လိုအပြောအဆိုတွေကြောင့် သားအမိနှစ်ယောက် အတူနေပြီး ခဏခဏ စိတ်ဆိုးဆင်းရဲသည့် အဖြစ်အပျက်ကလေးတွေကလည်း ရှိသေးသည်။ ကိုရင်အေးဟန်သည် မအေနှင့် စကားများတိုင်း အိမ်မှ ထွက်သွား လေ့ရှိသည်။ သို့သော် ဝေးဝေးလံလံသွားသည်မဟုတ်။ ဟိုရွာသည်ရွာ ဝင်ခိုရင်းက အိမ်ကို လှမ်းမှာတတ်၏။

“ကိုဘသောင်း ... အမေတို့ပြောလိုက်စမ်းပါ၊ ကျုပ် မြေတော်ရှိသေးသယ်လို့”

သည်လိုမှာလိုက်တိုင်း အရီးပက တဘက်ကလေး ခေါင်းပေါ်တင်ကာ ကိုရင်အေးဟန်ကို လိုက်ခေါ်တတ်စမြဲ။

“သားအမိနှစ်ယောက် တည့်ကြရဲ့လား မပရဲ့”

“တည့်သယ်ရယ်လို့လည်း မှုတ်ပေါင်တော်၊ သူလည်း သူ့ဟာသူနေ ငါလည်း ငါ့ဟာငါနေလိုက်သာပဲ။ ခုတော့ ရှင်ဂျုံမသားအကြီးကောင်နဲ့ ရှင်ခင်ဆုံသမီး အကြီးမက ငါတို့နဲ့ လာနေသလေ၊ ကလေးတွေနဲ့ လှည့်ရန်ဖြစ်ရတော့သာပဲ”

“ဒါနဲ့ ကိုထွန်းဇံကြီးကော မာမာချာချာရှိရဲ့လား”

“မာလိုက်သာမှ သံချောင်း ... ကိုရင် မင်းဦးကြီး လှမ်းခေါ်လိုက်စမ်းပ”

ဘိုးထွန်းဇံဆိုသည်မှာ အရိုးပ၏အစ်ကိုဖြစ်သည်။ လူရိုးသလောက် စိတ်တို စိတ်ဆတ်လွယ်သဖြင့် တည့်သူရှား၏။ ဘိုးထွန်းဇံမှာလည်း အရိုးပနှင့် သိပ်မကွာ လှပါ။

“နင်တို့ရောက်နေသံကြားသယ်။ ဒါပေသိ ငတို့က ဆွေဖျားမျိုးဖျားမို့လို့ အသာရို့နေရသာဟေ့။ သူများအရင်းတွေ အားရအောင်ခေါ်ပြီးမှ ခေါ်မလို့”

ဘိုးထွန်းဇံနှင့် အရိုးပတို့မှာ အဖေဘက်က နှစ်ဝမ်းကွဲလောက် တော်စပ်သူတွေ ဖြစ်သည်။ အရိုးပ၏ခင်ပွန်း ဘလေးခိုက အမေမောင်တစ်ဝမ်းကွဲမို့ ဘိုးထွန်းဇံက ငေါ့လိုက်ခြင်းဖြစ်၏။ ကျွန်မတို့ရွာတွင် သည်လို ဆွေမျိုးလူကြသည်များလည်း ရှိသေးသည်။ ဘိုးထွန်းဇံမှာ သားချည်းငါးယောက်ရှိသဖြင့် လက်ရုံးတောင့်တင်းသူ ဖြစ်သည်။ ကြီးတော်မလှပက ချွေးမများနှင့် တည့်တည့်ရှုရှုနေတတ်သူ ဖြစ်သော် လည်း ဘိုးထွန်းဇံကြီးကတော့ တစ်ပေါက်ထိုးကြီးဖြစ်၏။ အကြီးဆုံးသား ကိုကြီးဝမ်း (နံပါတ်တစ်) ၏ အမည်နှင့်လိုက်၍ နာမည်မှည့်လိုက်သည်မှာ မောင်ဝမ်း၊ မောင်သန်း၊ မောင်စန်း၊ မောင်မန်း၊ မောင်ပန်း စသဖြင့် ဆက်သွားတော့သည်။

“တော်သေးရဲ့ ငပန်းနဲ့တင် ရပ်သွားလို့ နောက်ထပ်များမွေးရင် ဘယ်လိုမှည့်ရမှန်းတောင် မသိတော့ပေါင်ဗျာ”

ဘိုးထွန်းဇံ၏ သားငါးယောက်ကလည်း စရိုက်ငါးမျိုးရှိသူများ ဖြစ်သည်။ အကြီးဆုံး ကိုကြီးဝမ်းကတော့ တည်တည်တံ့တံ့နှင့် သိက္ခာရှိရှိနေသူ ဖြစ်သည်။ ဗဟုသုတလည်း အတန်အသင့်ရှိ၏။ ကိုကြီးသန်းကတော့ ဘိုးထွန်းဇံကို တူ၍လားမသိ။ လူ့ခွစာ မိုက်မိုက်ကန်းကန်းဆိုသည့်အထဲကပင်။ ကိုမောင်စန်း ကတော့ ရွာမှာဖင်မြဲမြဲနေသူမဟုတ်။ အမြဲတမ်းလိုလို ဟိုရွာသည်ရွာ လမ်းသလား နေတတ်သူပင် ဖြစ်သည်။ ကိုမောင်မန်းကတော့ အားလုံးထဲတွင် အရိုးဆုံး

အ၊အဆုံးနှင့် သူတကာနိုင်ဖတ်ဖြစ်၍ ကျွန်မကတော့ သူ့ကို ပို၍ခင်သည်။ ကိုမောင်ပန်းမှာလည်း ကိုကြီးသန်းနည်းတူ ပေပေဆိုးဆိုး လူတစ်ယောက် ဖြစ်လေသည်။ ဘိုးထွန်းဇံနှင့်သားများ၏ ရာဇဝင်မှတ်တမ်းများကလည်း ကျွန်မတို့ ရွာ၏ ပုံခိုင်းများ ဖြစ်ပါသည်။

ကိုကြီးဝမ်းမှာ ရွာ၏လူကြီးစာရင်းဝင်ဖြစ်သည့်အလျောက် ရပ်ရေးရွာရေး များတွင် ရှေ့ဆုံးက ပါဝင်ရသူ ဖြစ်သည်။ ပွဲလမ်းသဘင်ရှိ၍ ဇာတ်ငှားရာ တွင်လည်း ကိုကြီးဝမ်းက ပါသည်။ အလှူပွဲ၊ မင်္ဂလာပွဲများတွင်လည်း တိုင်ပင်နှီးနှော အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည်။ ရွာတွင် ဘာကြေး ညာကြေးများ ခွဲလျှင် လည်း သူကဆော်ဩရသည်။ သို့သော် ဘိုးထွန်းဇံ၏သားပီပီ ကတောက်ကဆ ကလေးများရှိလာလျှင် လုံးဝ အလျှော့ပေးသူ မဟုတ်ပေ။ ကိုယ်ဆွဲကိုင်ထားမိရာ အယူအဆကို လက်မလွှတ်ဘဲ ခံငြင်းနေတတ်သူဖြစ်၏။

“အင်း ... ငါ့သား ငဝမ်းကတော့ လက်စွပ်ဝယ်ပြီး သပ်ပင်းလိုနေပဟေ့”

ဘိုးထွန်းဇံ၏ စကားမှာ ပုံခိုင်းဖြစ်သွားတော့သည်။ ရွှေလက်စွပ် အဖိုးတန်ကြီး ဝယ်လာပြီးကာမှ လက်နှင့်ချောင်နေသဖြင့် ချည်စကလေးဖြင့်ရစ်၍ သပ်ပင်းလုပ်ကြခြင်းကို ဆိုလိုပါသည်။ ရွှေသားကို ချည်ဖြင့် ဖုံးရမည့်အဖြစ်မျိုး။

ကိုကြီးသန်းသည် လက်ကြောတင်းတင်းနှင့် အလုပ်ကို ဇောက်ချလုပ်သူမျိုး မဟုတ်ဘဲ အကြောင်းပြချက်များနှင့် ပြည့်နှက်နေတတ်သူပင်။

“ငသန်းက ဦးဖိုးစိန်အက ကတတ်ပ၊ ဘယ်မလဲ မန်ကျည်းပင်ပု ဆိုသယ့် ကောင်မျိုး”

ဦးဖိုးစိန်ကြီး နှစ်ပါးသွားကရာတွင် နောက်ခံကားလိပ်မှ ရှုခင်းတွင် မန်ကျည်းပင်ပုကလေး ပါသည်ကို ကြည့်ခဲ့ရသော ဘိုးထွန်းဇံက ပုံခိုင်းခြင်းဖြစ်၏။ ဦးဖိုးစိန်လိုကဖို့ မန်ကျည်းပင်ပု လိုနေသည်ဟု ဆိုလိုခြင်းပင် ဖြစ်၏။ ဘိုးထွန်းဇံက သည်လိုမာန်လိုက်မဲလိုက်လျှင် ကိုကြီးသန်းက လက်သီးလက်မောင်း တန်းကာ ပြန်ပြောတတ်လေသည်။ ဒါကိုပင် ဘိုးထွန်းဇံက ပြန်ပြောဖြစ်အောင် ပြောလိုက်သေး၏။

“တော်သေး ငါ့နှမရာ ငါ့သားက ငါ့မရိုက်လို့”

လမ်းများတတ်သော ကိုမောင်စန်းမှာလည်း ဘိုးထွန်းဇံ၏ ပုံခိုင်းနှင့် မလွတ်။

“အေးသာရေဆို ကောက်ရိုးပုံလား ... ငစန်းရေဆို ရောက်ပြီးသား”

ဟိုဟိုသည်သည်များ လွတ်မည်ဆိုလျှင် ကိုမောင်စန်းက ခြေသွက်သွက် လှမ်းပြီး သွားပေးတတ်ခြင်းကို အေးသာနှင့် နှိုင်းခြင်းဖြစ်၏။ နာစရာ။

သည်လိုအစ်ကိုများကြားတွင် ကြီးပြင်းခဲ့ရသော ကျွန်မအစ်ကို ကိုမောင်မန်း တစ်ယောက် ရိုးပုံအပုံကလည်း ပြောလျှင် ယုံနိုင်စရာမရှိ။ ငယ်စဉ်က အနောက်ကျောင်းတွင် ကိုရင်ဝတ်ပေးခဲ့သည်။ ဆရာတော် ဦးဝါယမက တစ်ရွာမှ မောမောပန်းပန်း ပြန်ရောက်လာသောအခါ ရေလှမ်းကပ်ခိုင်းသဖြင့် ကိုရင်မန်းက နှီးသောက်ရေခွက်ကလေးဖြင့် ကမန်းကတန်းခပ်ပြီး ကပ်လိုက်သည်။ ဆရာတော် ဦးဝါယမသည် ယွန်းထည်နှီးသောက်ရေခွက်ကို နှစ်သက်သူဖြစ်၏။ ယွန်းနံ့ကလေး မွှေးမွှေး ရေအေးအေးကလေးက အမောပြေသည်ဟု အစွဲရှိသည်။

“ဟဲ့ ကိုရင်မန်းရဲ့ ဘုန်းကြီးကို ကပ်သယ်ဆိုသာ လင်ပန်းကလေး ဘာလေးနဲ့ တည်တည်ပပ ကပ်ရသယ်ကွယ့်”

ဆရာတော် မိန့်ဖူးသည်ကို ကိုရင်မန်းတစ်ယောက် အစွဲအမှတ် ထားလိုက်သည်။ နောက်တစ်ပတ်လောက်ကြာသောအခါ ဆရာတော်က မြောက်ရွာမှ ပြန်လာသဖြင့် ဖိနပ်ကို ကျောင်းမြောက်ဘက်လှေကားတွင် ချွတ်ထား ခဲ့သည်။ ကျောင်းတွင် ခဏနားအပြီး ရွာထဲတွင် အသုဘရှိသဖြင့် အမေးအမြန်း ကြွရမည်ဖြစ်သဖြင့် တောင်ဘက်လှေကားက ဆင်းခဲ့သည်။

“ကိုရင်မန်း ဘုန်းကြီးဖိနပ် မြောက်ဘက်လှေကားခုံမှာ သွားယူချည်စမ်း”

ဆရာတော်မှာ တောင်ဘက်လှေကားထိပ်မှ ရပ်စောင့်နေသော်လည်း ကိုရင်မန်းက တော်တော်နှင့် ပေါ်မလာ။

“ကြာလှချည်လားကွယ်တို့ ... ငမန်း ပဲ့ ငမန်း”

ဆရာတော်က စိတ်မရှည်သဖြင့် လှမ်းအော်တော့မှ ကိုရင်မန်းက အပြေးအလွှား ရောက်လာသည်။

“လင်ပန်းရှာနေရလို့ ကြာသာပါဘုရား”

ဖိနပ်ကို လင်ပန်းထဲထည့်ကာ ပုဆစ်ခူးတုပ်လျက် တည်တည်ပပ ရိုရိုသေသေ ကပ်နေသော ကိုရင်မန်းကိုကြည့်၍ ဆရာတော်မှာ မျက်ရည်များစို့အောင် ရယ်လေတော့သည်။

တစ်ခါကလည်း ဘိုးထွန်းဇံသည် အိမ်မှပက်လက်ကုလားထိုင်များ နဲ့နေ သဖြင့် ကိုမောင်မန်းကို လျှော်ဖြင့် အတုတ်ခိုင်းသည်။

“ငမန်း သည်ကုလားထိုင်ကလေးတွေကို ကြက်ချေးစု စုလိုက်စမ်း”

ကြက်ချေးစုဆိုသည်မှာ ရေဆွတ်ထားသဖြင့် ပျော့ပျောင်းနေသော လျှော်ပင်ကို ချည်နှောင်ပြီးလျှင် ထိပ်စနစ်ခုကို ပူး၍ လိမ်ပြီး ကြက်ချေးပုံကလေးလို အခွေလိုက် ဖိကပ်ထားလိုက်ခြင်းကို ပြောခြင်းဖြစ်၏။ ဘိုးထွန်းဇံက ခိုင်းလိုက်သောအခါ ကိုမောင်မန်းက မီးဖိုချောင်ထဲမှ ဆန်ကောတစ်ချပ်ကိုယူ၍ ကြက်ခြံဘက်သို့ ထွက်သွားသည်။ ကြက်များ အိပ်တန်းတက်ရာ ဝါးလုံးတန်းအောက်မှ ကြက်ချေး များကို စုကြုံးကာ ဆန်ကောနှင့်တစ်ချပ် အပြည့်ထည့်ယူလာလေသည်။

“ဟောဗျာ ... သာက ဘာတုံး ငမန်းရဲ့”

“အဖေပဲ ကြက်ချေးစုခွဲဆို”

“သေလိုက်ပါတော့ ငမန်းရယ်။ နင်ဟာလေ ဖျင်းစရာမရှိ ဈေးက ဝယ်ဖျင်းဦးမယ့်ကောင်ပဲ။ အဲသည်ကြက်ချေးတွေ နင့်အမေသွားပေးချေ ဟင်းချက်ရအောင်လို့”

ကိုမောင်မန်းက ကြက်ချေးဆန်ကောကြီးကို သူ့အမေဒေါ်လှပုအား သွားပေး လိုက်လေသည်။ ဘိုးထွန်းဇံမှာ ငိုအားထက် ရယ်အားသန်၊ ရယ်အားထက် ဒေါသအားက ပိုလာတော့၏။

“လှပုရေ ... ငါတော့ ငါ့သားလို့ပြောရမှာ ရှက်များရှက်ပါရဲ့။ သည်ကိစ္စကို နင်နဲ့ငါသာ သိပစေဟဲ့”

သို့သော်လည်း နောင်တွင် ကျွန်မတို့တစ်ရွာလုံး သိကုန်ကြပါသည်။ သည်မျှ ရိုးလွန်း အလွန်းသော ကိုမောင်မန်းတစ်ယောက် မြို့တက်၍ ဈေးဝယ်ပုံကလည်း ရယ်စရာကောင်းလှပါသည်။ အိမ်ထောင်ဦးစီးဘဝ ရောက်သွားသော ကိုမောင်မန်းမှာ အိမ်အတွက် လိုအပ်သည့် လယ်ယာသုံးပစ္စည်းများကို အစ်ကို

ကိုမောင်စန်းနှင့်အတူ မြင်းခြံသို့ ဈေးလိုက်ဝယ်သည်။ ကိုကြီးသန်း၏ဇနီး မခင်မေက မတ်ဖြစ်သူကို ဈေးဖိုးပေး၍မှာသည်။ ကိုမောင်စန်းမှာ လူရည်လည် လုပ်သဖြင့် စိတ်မချသောကြောင့် ကိုမောင်မန်းကိုမှာခြင်းဖြစ်၏။ သူ့မတ် ရိုးမှန်း အမှန်း သိသဖြင့် စာနှင့်ပေနှင့် ရေးကာ ပေးလိုက်သည်။

“ကုလားပဲဆံ တစ်စိတ်၊ ဖိနပ်” လို့ ရေးပေးလိုက်သည်။

မြင်းခြံဈေးကြီးထဲသို့ ရောက်သောအခါ ကိုမောင်မန်းက သူ့အမှာစာ သူဖတ်ကာ ‘ကုလားပဲဆံတံဆိပ် ဖိနပ်ရှိသလား’ ချည်း မေးသဖြင့် ဖိနပ်ဆိုင်များက မရှိဘူးချည်းဖြေကြသည်။ ကြာတော့ ကိုမောင်စန်းက ဈေးစာရင်းစာရွက်ကို ယူကြည့်ရသည်။

“ဟကောင်ရာ ... ကုလားပဲဆံတစ်စိတ်နဲ့ ဖိနပ် ဝယ်ခိုင်းသာပါဟ”

ကိုမောင်မန်း၏အကြောင်းကို ပြောရလျှင်ဖြင့် တစ်နေပင် ကုန်လောက် ပါသည်။ အငယ်လူ ကိုမောင်ပန်းကလည်း သူ့ဇာတ်လမ်းနှင့်သူ။ အငယ်ဆုံး အထွေးဆုံးမို့ အစ်ကိုတွေကို မှေးလိုက်နေရာမှ အပျင်း အဖျင်းဘက် ကူသွားသဖြင့် ဘိုးထွန်းဇံက မှတ်ချက်ပေးထားလိုက်သည်။

“ငပန်းကတော့ ထွန်သတို့ ပါပဲကွာ”

ထွန်သတို့ဆိုသည်မှာ နွားထွန်ရာတွင်သုံးသော ထွန်သွားများ တုံးကုန်ပဲ့ကုန် သောအခါ ပဲနယ်ရာ၊ အမှိုက်စုရာတွင် ထွန်ခြစ်အဖြစ်သာ အသုံးတည့်တော့ခြင်းကို ဆိုလိုပါသည်။ ထွန်သွားတို (ထွန်သတို့) များ အမှိုက်ခြစ်ရာမှာပဲ အသုံး တည့်တော့သည်ပေါ့။

သည်သားငါးယောက်၏ဖခင် ဘိုးထွန်းခံသည်ပင် အရွတ်အပေ ကမ်းကုန် သည့်လူကြီးဟု ရွာက မှတ်ချက်ပေးထားရသည်ကော။ တစ်ခါက အသည်းအသန် ဖျားနာသဖြင့် အိပ်ရာထဲ ဘုံးဘုံးလဲခဲ့ဖူးသော ဘိုးထွန်းခံကြီးကို သားတွေက တစ်လှည့်စီ ဝင်မေးကြသည်။ နဂိုကတည်းက သားယောက်ျားကလေးများမို့ ဘာသိဘာသာ နေကြသူတွေဖြစ်၏။ ဖအေ အသည်းအသန်ဖြစ်ပြီး သေမလို ဖြစ်တော့မှ မေးရပါ့မလားဟု ဘိုးထွန်းခံကြီးက စိတ်ခုနေလေသည်။

“အဖေ ဘာစားချင်တုံး”

“ခြင်္သေ့ဆီ စားချင်သဗျာ”

ခြင်္သေ့ဆီရယ်လို့ ဘယ်မှာရှာရပါ့မလဲ။ မဖြစ်နိုင်တာကို ရွဲ့ကာ ငေါ့ကာ တောင်းဆိုလိုက်ခြင်းဖြင့် သားတွေကို ကဏ္ဍကောစ တိုက်လိုက်ခြင်းပဲ ဖြစ်၏။

ကျွန်မကတော့ ဘိုးထွန်းခံနှင့် သားများအကြောင်းကို တွေးရင်း အမေတို့ စကားဝိုင်းဘေးတွင် ငိုက်မျဉ်းစပြုလာပြီ။ ညဉ့်ကလည်းနက်လာပြီမို့ ကျွန်မတို့ သားအမိ အားလုံးကို နှုတ်ဆက်ပြီး ပြန်ခဲ့ကြသည်။ အိမ်အဝင်တွင် ကြက်ဖကြီးက ဆီး၍ တွန်လေသည်။ သက်ကြီးခေါင်းချချိန်တောင် ရောက်နေပါရောလား။ ကျွန်မက စကားတွေကောင်းနေသည့် အမေ့ကို အပြစ်တင်လိုက်ပါသည်။

“ညဉ့်တောင်နက်နေပြီ အမေကလည်း”

“ညဉ့်နက်သယ်ပဲ ထားလိုက်ပါတော့အေ”

သည်တော့လည်း ကျွန်မ ပြုံးမိရပြန်သည်။

(၂၇)

နောက်တစ်နေ့မနက် လင်းလျင်လင်းချင်း ကျွန်မတို့သားအမိ ကြည်ရွာ၊ စားကြူးရွာနှင့် ကျွန်မတို့တစ်နယ်လုံး၏ မိဆိုင်ဖဆိုင် ရိုးရာနတ်ကွန်းရှိရာ ပေါက်အိုနတ်နန်းဆီသို့ ထွက်ခဲ့ကြပါသည်။ ကြည်ရွာနှင့် စားကြူးရွာတွေမှာလည်း ကျွန်မတို့ဆွေမျိုးတွေ ရှိသည်။ ပေါက်အိုနတ်နန်းကတော့ ရွာပြန်တိုင်း ဝတ်မပျက် ကျွန်မတို့ သွားရောက်ဦးခိုက်ရသည့် ဘိုးဘွားဘီဘင်များ၏ ယုံကြည်ရာ စွဲရာသန်ရာ နတ်ယဉ်ကျေးမှု အစွဲအလန်း ဖြစ်ပါသည်။

“သန်းစိုးကို လှည်းနဲ့ အပို့ခိုင်းလေ”

ကြီးတော်က လှည်းစီစဉ်သော်လည်း ကျွန်မတို့က ကြည်ရွာအထိ ခရီးလမ်းကို ခြေကျင်သာ သွားလိုကြသဖြင့် လှည်းစီစဉ်တာ လက်မခံဘဲ သည်အတိုင်း လျှောက်ခဲ့ကြပါသည်။ ကြည်ရွာနှင့် ဥဒယမှာ မိုင်ဝက်သာသာလောက်သာ

ဝေးသဖြင့် တစ်ရွာတစ်ရွာ ဆွေဆွေမျိုးမျိုးတွေက ထမင်းစားရေသောက် ကူးနေကြမြဲ ဖြစ်သည်။

“အမေရေ ... ကျုပ် ကြည်ရွာခဏ သွားလိုက်ဦးမယ်။ မောင်မောင်ဝမ်းက ခရမ်းချဉ်သီးတောင်း လာယူလှည့်ဆိုလို့”

“ပျင်းလှသယ်ကွာ ... ဥဒယဘက် သွားလည်ဦးမှ၊ နွားတွေ ငါပြန်လာမှ ကျွေးမယ်ဟေ့”

သည်လို အိမ်ဦးနှင့်ကပြင် ကူးလူးနေကြသောကြောင့် နှစ်ရွာတစ်ရွာစိတ် ထားကြသည်။ ကြည်ရွာက အလှူအတန်း အကြောင်းကြီးငယ်ကိစ္စ များမြောင် တွေပေါ်တိုင်း ဥဒယရွာက သွားဝိုင်းကြသလို ကြည်ရွာကလည်း ဥဒယရွာအတွက် ဦးမလေးကြသူတွေပဲဖြစ်သည်။ အညာကျေးလက်ဒေသတွင် ရွာနီးချုပ်စပ် ရွာကလေးများသည်လည်း ဆွေရွာမျိုးရွာ ဖြစ်နေတတ်တာ ချစ်စရာ ကောင်းလှပါသည်။

ကြည်ရွာက ကျွန်မတို့ရွာ၏ မြောက်ဘက်တွင် ရှိသည်။ ကြည်ရွာ၊ စားကြူး၊ ပေါက်အို၊ ပြီးတော့ ဆီမီးခုံ။ ရွာမြောက်ဘက်အထွက် တစ်ခေါ်လောက် အရောက်တွင် ကျွန်မတို့ရွာ၏ သင်္ချိုင်းကုန်းရှိသည်။ သည်သင်္ချိုင်းစပ်က ကုက္ကိုပင် ညိုညိုဝိုင်းဝိုင်းကြီးသည် ရွာသင်္ချိုင်း၏ အမှတ်လက္ခဏာဖြစ်လေသည်။ ကုက္ကိုပင် ကြီး၏အောက်တွင် ရှေးကျွန်းလုံးတိုင်ကြီးများဖြင့် ဆောက်ထားသော သုသာန် ဧရပ်ကြီးတစ်ဆောင် ရှိသည်။ မြစ်ရေဝင်အရပ်ဖြစ်သဖြင့် ခါးလယ်လောက်အမြင့်ရှိ ပျဉ်ခင်းများနှင့် သင်္ဘောဆေးနီသုတ်သွပ်မိုးဧရပ်ကြီး ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် ကျွန်းတိုင်များကလည်း ဆွေးလျက်၊ ပျဉ်ခင်းများကလည်း ခနော်နီခနော်နဲ့၊ သွပ်ချပ်များကလည်း လန်သည်ကလန် ပေါက်သည်ကပေါက်ပြဲနေပေပြီ။ တချို့နေရာမှာ သွပ်ပြားပင် မရှိတော့ပါ။ သို့သော် သည်ဧရပ်အိုကြီးသည် သံဃာ

တော်များ သရဏဂုံတင်ရာ အသုဘရှုရာ ဧရပ်ကြီးဖြစ်သည်။ ခရီးသွားတို့ တစ်ထောက်နားခိုရာ လမ်းကြိုဧရပ်ကြီးလည်းဖြစ်သည်။ တောထဲ နွားကျောင်းသား တို့ နေ့လယ်နေ့ခင်း တစ်ရေးတစ်မှေး လာရောက်အိပ်စက်ရာ အပန်းဖြေဧရပ်ကြီး လည်း ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်မတို့ရွာသချိုင်းတွင် ဘာအုတ်ဂူမျှ မရှိပါ။ ချုံနွယ်ပိတ်ပေါင်းများဖြင့် ဖုံးလွှမ်းလျက်ရှိသော ဖုန်းဆိုးမြေသက်သက်သာ ဖြစ်၏။ ဟိုနေရာ မို့မို့၊ သည်နေရာ မို့မို့ကလေးများကို ကျွန်မတို့ရွာက မြေပုံဟု ခေါ်ကြပါသည်။

“မိထိုက်ရေ ... ဟိုတန်ဆောင်းပြာသာဒ်ပင်ကြီးနားက အမေမြေပုံ ထင်တယ်နော်”

အမေက ဧရပ်ကြီးဘေးတွင်ရပ်ရင်း မြေပုံများဆီ လက်ညှိုးထိုးပြသည်။

“ဟုတ်သယ် ... သည်ဘက်က မယ်ခင်မြေပုံ၊ ဟို မိုးနှံချုံပုတ်ကြီးအောက်က မြေပုံက ဘိုးသင်ရဲ့မြေပုံပေါ့၊ ကိုကြီးတင်ခွေးက ဟောသည်ဧရပ်အရှေ့နားတင်။ ဟိုဘက် ဆောက်ချုံကြီးနားက ကြီးတော်လှစိန်ရဲ့မြေပုံလေ”

လူသေများ မြှုပ်နှံထားသော မြေပုံများကို မမထိုက်က ဗိသုကာတစ်ယောက် မြို့ပြပုံစံငယ်ကို တုတ်ချောင်းဖြင့် ထောက်ကာ ထောက်ကာ ရှင်းပြနေသကဲ့သို့ ခိုးခိုးဒေါက်ဒေါက် ပြောပြနေခြင်းဖြစ်သည်။ ကျွန်မ အံ့ဩနေမိသည်မှာ နှစ်ပရိစ္ဆေဒ ကြာမြင့်လှပြီဖြစ်သော သေသူတို့၏ မြေပုံတွေကို မမထိုက် မှတ်မိနေခြင်းကိုပဲ ဖြစ်၏။ ကျေးလက်နေသူတို့သည် ကိုယ့်ရွာကိုယ်ပြည်ကိုမှမဟုတ်၊ ကိုယ့်ရွာသချိုင်း ကိုပင် အစွဲအမှတ်ကြီးကြသူတွေပါကလား။

“အောင်မယ်လေး ... ကိုကြီးတင်ခွေးရေ မင်းဒေါ်ဒေါ်တို့ မင်းနှမတို့ ရွာကို အလည်လာကြသယ်ဟေ့ ... ထကြည့်ဦး”

မမထိုက်က ဆိုင်းမဆင့်မုံမဆင့် ဖြုန်းဆို အော်ငိုလိုက်သောအခါ အမေကလည်း အသံတွေထွက်ကာ တအီအီ ငိုနေတော့သည်။ ကုက္ကိုပင်ကြီးပေါ်မှ ငှက်ကလေးများသည်ပင် လန့်ဖျပ်ပြီး ဝုန်းခနဲ ပျံထွက်သွားကြသည်။ ငှက်ကလေးတွေက လှုပ်လိုက်သောအခါ ကုက္ကိုရွက်ဝါ ရွက်ညှာကလေးတွေက တဖြုတ်ဖြုတ် ကြွေကျလာကြသည်။ သင်္ချိုင်းမြေပုံကလေးတွေပေါ်မှာ လေအငွေ့ကြောင့် ဖုန်ငွေ့တွေ ခေါင်းထောင်လာကြသည်။ ဇရပ်ကြီးပေါ်မှ သွပ်ပြားများပေါ်သို့ တဖျောဖျောနှင့် ထိမှန်နေကြသည့် သစ်ရွက်ကြွေသံ များသည်ပင် လွမ်းစရာကောင်းနေပေတော့သည်။

သည်လမ်း သည်ခရီး သည်နေရာကြီးကို ကျွန်မငယ်စဉ်က အလွန် ကြောက်ရွံ့ခဲ့ရ၏။ ကြည်ရွာနှင့် ဥဒယရွာအကူး လှည်းလမ်းမကြီးသည် သင်္ချိုင်းကို ဖြတ်၍ သွားရသောကြောင့် ရှောင်လွှဲမရသော သင်္ချိုင်းကုန်းသို့ရောက်တိုင်း ကျွန်မငယ်ငယ်က စုံကန်ပြေးလေ့ရှိပါသည်။ ခြေမှုန့်ကို နဖူးတို့၊ ဖိနပ်ကိုချွတ်၊ မျက်စိကို စုံမှိတ်ပြီး သင်္ချိုင်းနှင့် လွတ်မည့်နေရာလောက်အထိ မနားတမ်း အပြေးဖြတ်ရစေ့။ လှည်းနှင့် သွားသည့်အခါများမှာတော့ လှည်းပေါ်မှာ တစောင်းထိုင်ရင်း သင်္ချိုင်းဘက်ကို ကျောပေးထိုင်သည့်ကြားက ခိုးခိုးကြည့်ရသည် မှာလည်း အမော။ မှတ်မှတ်ရရ ရွာသင်္ချိုင်းကို ညဘက် တစ်ကြိမ်သာ ဖြတ်ခဲ့ဖူးပါသည်။ သည်တုန်းက ကြည်ရွာဘုရားပွဲ ‘မြင်းခြံ လှစန်းကြည်’ အငြိမ်းကို လိုက်ကြည့်ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ အသွားတုန်းက ညနေစောင်းမို့ ကြောက်စိတ် မရှိသော်လည်း အပြန်တွင် မှောင်နှင့်မည်းမည်း လမ်းခရီးတွင် ကျွန်မ ခြေဖျားလက်ဖျားတွေ အေးစက်လို့နေသည်။ သင်္ချိုင်းစပ်သို့ ရောက်သောအခါ ခြေမှုန့်ကို နဖူးတွင်တို့ရသည်မှာ အကြိမ်ကြိမ်အခါခါ။ လူတွေကြား

ဇွတ်တိုးဝင်ရင်းဖြင့် ကြက်သီးမွေးညင်းတွေ တဖြန်းဖြန်းထ။ တစ်လမ်းလုံး စကားတွေ တဟိုဟို ဆိုလာခဲ့ကြသူတွေကလည်း တိုင်ပင်ထားကြသလို ငြိမ်သက် သွားကြသည်။ သည်မြေစုစုကလေးကို ဖြတ်သန်းခဲ့ရသည်ကို တစ်ကမ္ဘာလောက် ကြာသည်ထင်ခဲ့မိသည်ကော။ ကျွန်မတို့ ဘာကိုကြောက်ခဲ့တာလည်း စဉ်းစားကြည့်တော့လည်း အဖြေမရှိ။

အခုတော့ သည်သင်္ချိုင်းမြေကို ကျွန်မ ရဲရဲတင်းတင်း ကြည့်ခုံနေပြီ ဖြစ်သည်။ လူတိုင်းလူတိုင်း တစ်နေ့မဟုတ်တစ်နေ့ ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ရမည့် သေခြင်းတရား အတွက် သင်္ချိုင်းမြေ၏ အရေးပါမှုတွေကိုလည်း ကျွန်မ သိနားလည်တတ်ခဲ့ပေပြီ။ လူ့ဘဝ လူ့လောကကြီးထဲတွင် သင်္ချိုင်းမြေသည်လည်း ရှိအပ်သော အလှတရား တစ်ခုဟု ကျွန်မခံစားလိုရနေပြီဖြစ်သည်။ သင်္ချိုင်းကုန်းသည် မသတိ ထို့စရာနေရာ မဟုတ်ဟူသော စာသားကလေးကို ကျွန်မ သတိရလိုက်မိပါသည်။

“ဪ ဟိုတုန်းက တို့အမေကြီး မယ်ဖော့အူက ပြောသွားဖူးသယ်။ လူ့ပြည်ကြီးအေ၊ အသက် ကိုးဆယ် တစ်ရာ မနေချင်ပါဘူးဟဲ့သယံ။ ကိုယ်နဲ့ ရွယ်တူတန်းတူတွေ ရှိနေသေးလို့ကတော့ အကြောင်းလားသယံ၊ အဖော်တွေက သေပြီး ကိုယ်က အသက်ကြီးရှည် ငေါင်စင်းစင်းကြီး ကျန်ရစ်ခဲ့ရမှာ ပျင်းပါသယ်အေ သယံ။ အင်း အခုလည်း ငတို့တစ်တွေနဲ့ တစ်တန်းတည်းတွေ မရှိ ရှာကြတော့ဘူး။ မလှရင်တို့၊ မချောတို့၊ ဇီးကွက်တို့၊ သိန်းတင်တို့ ...”

အမေက ဆွေးဆွေးမြည့်မြည့် စကားဆိုရင်း ညည်းသည်။ မမထိုက်ကတော့ နှပ်တွေကို ထဘီစဖြင့်သုတ်ရင်း မြေပုံတွေကို ထပ်ညွှန်းနေပြန်သည်။ မမထိုက်၏ မြေပုံအညွှန်းသည်လည်း သင်္ချိုင်းရိပ်တွင်ရှိသည့် သစ်ပင်ချုံပင်များကို အမှတ်အသား ပြုထားခြင်းသာဖြစ်သည်။ သင်္ချိုင်းကလေးထဲက မြေပုံတွေကတော့ မလှုပ်မခြောက်၊ ဖိုဖိုမိုမိုမရှိကြ။

ကျွန်မတို့ရွာက အသုဘလိုက်ပို့ကြရာတွင် သင်္ချိုင်းရောက်ပြီး ဧရပ်ပေါ်တွင် အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်းတရား နာယူရေစက်ချ အမျှအတန်းဝေပြီးသည့်နောက်တောင် ပြန်လှည့်ခဲ့ကြသည်မဟုတ်။ ဘယ်နေရာ ဘယ်အနားမှာ ဘယ်လိုမြှုပ်လိုက်သည် အထိ ရေဆုံးရေဖျား စောင့်ကြည့်တတ်ကြသည်။ ကိစ္စဝိစ္စ အားလုံးပြီးစီးမှ ရွာပြန်လာကြသည်။ ရွာမှာ ကျန်ရစ်သောသူတို့က အသုဘပို့ပြန်တွေကို ဆီးကာ မေးမြန်းကြသည်လည်း ရှိ၏။

“ဘယ်နားမြှုပ်သာလဲဟဲ့”

“ကန္တာရပင်တောင်ဘက်က ပဒိုင်းချုံကြီးနားလေ၊ တော်မှတ်မိသမ္မတ်လား၊ မတုံးမို့ကြီး မြှုပ်သယံ့နေရာ၊ အဲသည်နားမှာပဲ”

ကိုယ့်ရွာကလူတစ်ယောက် သေသည့်နောက်တောင် ဘယ်နေရာ ဘယ်အရိပ်အောက်မှာ လျောင်းစက်နေရှာတာပါလိမ့် သိလိုကြသူတွေ။ သေသူအပေါ်မှာတောင် သံယောဇဉ် တင်းနှောင်တတ်ကြသော အညာသူ အညာသားများပါပေ။

“ကဲ သွားကြဦးစို့ရဲ့။ သေသူတွေ နှုတ်ဆက်ပြီးတော့ ကျန်သူကလေးတွေ နှုတ်ဆက်ရဦးမဟဲ့၊ နောက်တစ်ခေါက်ဆိုသာ သူသေဦး ငါသေဦး မပြောနိုင်ဘူး”

အမေက တရားသဘောပါသော စကားကို ဆို၏။

ကျွန်မတို့သုံးယောက်သား ခရီးဆက်ခဲ့ကြပါသည်။ သည်လည်းလမ်းကလေးသည် ဟိုတုန်းကလိုပင် မပြေမပြစ် ဖုတွေချိုင့်တွေ ဖုံလုံးကြီးတွေ အဝိုင်းသား ထုံမွမ်းလျက်ရှိသည်။ လမ်း၏အရှေ့ဘက်တွင် ခရမ်းချဉ်ခင်းများ၊ ပဲခင်းများက ပိတ်ပိတ်သည်းသည်း ရှိနေသလောက် လမ်း၏အနောက်ဘက်တွင် ချောက်ကမ်းပါးဟောက်ပက်ကြီးပဲ ရှိသည်။ ချောက်ကမ်းပါးအလွန် သဲပြင်

ပြန်ပြန်ကြီးကို မြှောင်၍ စီးဆင်းနေသော ရွာကျေးဇူးရှင် မြစ်မင်းဧရာဝတီ၏ ရေစီးသံကို ကျွန်မကြားနေရသည်။ ဥဒယနှင့် ကြည်ရွာအကြား အလယ်တည့်တည့် လောက်ရှိ ရွာသာညောင်ပင်ကြီးအောက်တွင် ကျွန်မတို့ ခရီးတစ်ထောက် နားလိုက်ကြပါသည်။

“ငတို့အပျိုတုန်းက သည်ညောင်ပင်ကြီးအောက်ရောက်ရင် ထဘီလဲကြသားပဲ။ အိမ်ကထွက်တော့ နှမြောလို့ဆိုပြီး ဖျင်ကြမ်းထဘီနဲ့ ထွက်ခဲ့သလေ။ တစ်ရွာဝင်တော့မယ်လုပ်မှ ထဘီကောင်း လဲဝတ်ကြသလယ်”

သည်ညောင်ပင်ကြီးကို ‘ညီအစ်မ’ ညောင်ပင်ဟုလည်း ခေါ်ကြပါသေးသည်။

အဘ၏ နှမများဖြစ်ကြသော အရီးငြိမ်း (ကြီးတော်ငွေကြည်၏ အမေ) နှင့် အရီးစိမ်းတို့ ညီအစ်မကို အစွဲပြု၍ ခေါ်ခြင်းဖြစ်၏။ အရီးငြိမ်းက ဥဒယမှာနေပြီး၊ အရီးစိမ်းက ကြည်ရွာမှာနေသည်။ အစ်မက အလည်သွားလျှင် အပြန်တွင် ညီမက ရွာအပြင် လိုက်ပို့ရင်းဖြင့် အစ်မတစ်ယောက်တည်း ပြန်ရမှာ သနားပြီး ဥဒယအထိပါလာလိုက်။ ညီမကို ပြန်လိုက်ပို့ရင်း အစ်မက ကြည်ရွာပါသွားလိုက်။ သည်လိုနဲ့ နေကုန်ကြရသတဲ့။ အလည်အပတ်သွားခြင်းကိစ္စမှ အပြန်အလှန် ပြန်ပို့နေခြင်းကိစ္စဘက်ကူးသွားကာ မိုးစုပ်စုပ်ချုပ်တော့သည်။ နောက်တော့ သည်ညောင်ပင်အောက်ရောက်လျှင် ညီအစ်မနှစ်ယောက် နောက်လှည့်မကြည့်စတမ်း ကိုယ့်ရွာကိုယ် ပြန်ကြေးဖြင့် ပြိုင်တူကျောခိုင်းကာ လမ်းခွဲကြရမြဲဟု အမေက ပြောပြသည်။ သည်အဖြစ်အပျက်ကလေးကို အကြောင်းပြု၍ ညီအစ်မညောင်ပင်ဟု တွင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ အညာသူများ၏ ငါးရာနှစ်ဆယ့်ရှစ်သွယ်သော မေတ္တာတရား ပြယုဂ် ညောင်ပင်ကြီးပေပဲလား။ သည်အဖြစ်က စာတစ်စောင် ပေတစ်ဖွဲ့ ဖွဲ့ရလောက်အောင် မခမ်းနားသော်လည်း ကျွန်မမှာ ကြည်နူးမှုကြောင့် ကြက်သီး ကလေးများပင် ထသွားမိပါသည်။

“ကြည်ရွာက အရှေ့ကို တော်တော်ရောက်နေသာပဲနော်”

“ရောက်သာတော့ မပြောနဲ့တော့ ဒေါ်ဒေါ်၊ ရွာလမ်းတောင် ဖြောင့်လို့ မရဘူး”

မြစ်ရေတိုက်စား ကမ်းပါးပြိုသဖြင့် သူ့ထက်ငါ ဟိုနားတစ်ဝိုင်း၊ သည်နားတစ်အိမ် မှီပေါက်သလို ဆောက်ကြရင်းဖြင့် ရှေးက ရှိခဲ့ဖူးသော ရွာလမ်းများ ပျောက်ခဲ့ရသည်။ ရွာအဝင်ကတည်းကပင် အချိုးအဆစ် အကွေ့ အကောက်တွေ များလွန်းသဖြင့် ဝင်ပါလို့ ဖြစ်နေတော့၏။

“ကိုကြီးပိုက်တို့အိမ်က ဘယ်ရောက်သွားသာလဲဟဲ့”

“ဘကြီးပိုက်တို့အိမ်က နဂိုနေရာမှာပဲ၊ မောင်မောင်ဝမ်းတို့က ရွေ့ရသယ်လေ”

အတော်ကြီး ကွေမိကောက်မိတော့မှ ဘကြီးပိုက်တို့အိမ်သို့ ရောက်ပါသည်။ အုတ်ခုံခဲနှစ်ထပ်ပျဉ်ထောင်အိမ်မည်းမည်းကြီးကို မြင်လိုက်ရမှ ကျွန်မမှာ မျက်စိ လည်ပျောက်သွားရသည်။ ကျွန်မတို့သားအမိကို အိုကြီးအိုမ ဘကြီးပိုက်နှင့် ဒေါ်ကြီးအုန်းဆိုင်တို့မောင်နှမက ဝမ်းသာအယ်လဲ ဆီးကြိုရှာသည်။ သည်မောင်နှမ က အသက်ရှစ်ဆယ်ကျော်လူပျိုကြီးနှင့် အသက်ခုနစ်ဆယ်ကျော် အပျိုကြီးမောင်နှမ ဖြစ်ပါသည်။ အငယ်ဆုံးဦးလေးအောင်မြတ်ကတော့ မမူလေးနှင့် အိမ်ထောင်ကျပြီး သည်ဝိုင်းကြီးထဲမှာပင် သီးခြားအိမ်တစ်လုံးဆောက်ကာ အတူနေပါသည်။ မောင်နှမနှစ်ယောက်စလုံး စိတ်ထက်သူများမို့ သည်အရွယ်အထိ ကျန်းကျန်းမာမာ ရှိလေရောသလား။ ဘကြီးပိုက်မှာ ခြောက်ပေကျော်အရပ်အမောင်းနှင့် ခေါင်းပေါင်းကြီး ထူထူပေါင်းကာ ကွပ်ပျစ်ပေါ်တွင် ခူးနှစ်လုံးထောင်၍ ထိုင်နေသည်။ ခူးခေါင်းကြီးနှစ်လုံးမှာ ဦးခေါင်းအထက်ပင် ရောက်နေသည် ထင်ရ၏။ ဒေါ်ကြီးဆိုင်ကလည်း ဝဝဖြိုးဖြိုးနှင့် တောက်တောက်တက်တက် သွားနိုင်လာနိုင်ဆဲ။

“နင်တို့ ရွာပြန်လာကြသယ်လို့ မူလေးကပြောတော့ ငါဖြင့် မယုံချက်တော့၊ ငါက ငါ့တစ်သက်တော့ မတွေ့ရတော့ဘူးလို့ကို ထင်နေသာများ”

“ဟုတ်ပတော်၊ ရွာဆက်ပြတ်သွားချက်တော့ ရှင်မြတင်တို့ ရှင်ထူးထူးတို့များ ဓာတ်ပုံကြည့်ရတော့မှာပဲလို့ အောက်မေ့မိသာရယ်”

ကျွန်မတို့သားအမိကို စကားနာတွေ ထိုးနေသော မောင်နှမကို ကျွန်မက တစ်လှည့်စီ လက်ကလေးများကို ဆုပ်နယ်ရင်း နှုတ်ဆက်လိုက်ပါသည်။ ဘကြီးပိုက်တို့က ကျွန်မတို့ဘွားဘွားကြီး မယ်လိမ္မာကမွေးသော ဘိုးအေးကြည်၏ သားသမီးများဖြစ်သဖြင့် တစ်ဝမ်းသာကွဲသော ဆွေမျိုးရင်းများဖြစ်သည်။ ကျွန်မငယ်စဉ်က သည်အိမ်ကြီးတွင် ညအိပ်ညဉ့်နေ လာလည်တတ်ပါသည်။ ခြံဝင်းကျယ်သလောက် ပန်းပင်တွေ ပေါလှသဖြင့် ညနေတိုင်လျှင် ကျွန်မမှာ ပန်းသီတမ်း ကစားခဲ့ပုံကလေးများကို အမှတ်ရမိ၏။ အထူးသဖြင့် ညမှမွေးသော ညမွှေးပန်း၊ တတိုင်းမွှေးပန်း၊ မြတ်လေးပန်း ရနံ့များက သည်ခြံကြီး၏ အငွေ့အသက်များ ဖြစ်တော့၏။

“ကိုကြီးပိုက်တို့ အပြစ်တင်လည်း ခံရတော့မှာပါပဲ။ ကျုပ်မှာ သူတို့တစ်တွေ ကလေးတုန်းကလည်း ကလေးတွေမို့၊ အခု သူတို့တစ်တွေ ကြီးပြင်းလာကြ ပြန်တော့လည်း သူတို့အလုပ်နဲ့သူတို့ ပီနေသာနဲ့ ကိုယ်ပါ အချောင်အလုပ်များ နေသာပါပဲတော်”

အမေက လေပြေကလေးထိုးတော့ မောင်နှမနှစ်ယောက် စိတ်ပျော့လာဟန် ရှိသည်။ မျက်ရည်ကလေးတစ်စင်းစင်းနှင့် ဖြစ်လာကြသည်။ မမူလေးက ကျွန်မတို့ဖို့ ရေနွေးပွဲ လာချပေးသည်။ ဦးလေးမြတ်နှင့် မမူလေးတို့၏ သားသမီးများကား အပြိုင်းအရိုင်း ကြီးပြင်းနေကြပြီ။ သည်တူ၊ တူမတွေနှင့် သည်မောင်နှမ တည့်မှတည့်ပါလေစ။

“ကလေးတွေနဲ့က တည့်ပါသယ်ဗျာ၊ အုန်းဆိုင်နဲ့သာ မတည့်သာ”

“မတည့်ခံနိုင်ရိုးလား မြတင်ရယ်၊ သည်အရွယ်ထိ စိတ်မှ မလျှော့သယံ ဟာကြီး”

ကျွန်မတို့ရှေ့မှာပင် တစ်ယောက်တစ်ခွန်း အော်ကြ ဟစ်ကြသေး၏။ ဘကြီးပိုက်တို့ မောင်နှမ၏ အဖြစ်က ရယ်စရာလည်း ကောင်း၊ ချစ်စရာလည်း ကောင်းပါသည်။ တောင်သူကြီး သားသမီးများမို့ မြေတွေ လက်ညှိုးထိုးမလွဲ အများကြီးရှိသော်လည်း မောင်နှမသုံးယောက်စလုံး ခွဲစိတ်မျှဝေပြီးကြပြီ။ ဦးလေးမြတ်က သူ့အိုးသူ့အိမ်နှင့် သီးခြားရှိသော်လည်း မောင်နှမနှစ်ယောက် ကတော့ လုံးထွေးနေကြသည်။ ကိုယ့်မြေကထွက်သည့်ပဲရွဲကို နောက်ချေးများ မဲထားသော ပုတ်တောင်းကြီးများတွင် ကိုယ့်အမည် ကိုယ်ရေးကာ ထည့်ထားကြ သည်။ မမူလေးတို့က ဘကြီးပိုက်၏ ပုတ်တောင်းထဲ ပဲတစ်တောင်းသွန်ပြီးလျှင် ဒေါ်ကြီးအုန်းဆိုင်၏ ပုတ်တောင်းထဲလည်း ပဲတစ်တောင်း သွန်သည့်စနစ်နှင့် ခွဲပေးထားရသည်။ ဈေးသုံးလိုလျှင် ကိုယ့်ပုတ်တောင်းထဲကပဲ ကိုယ်ရောင်းစားကြ သည်။ တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် မလျှော့သောမာန်များဖြင့် နှစ်ပေါင်းခုနစ်ဆယ် ကျော် ရှစ်ဆယ်နီးပါး မတည့်အတူနေကြသူများဖြစ်၏။

“အင်း - နင်တို့ကိုမြင်တော့ ဦးလေးကံကို လွမ်းမိသဟာ၊ ငတို့အဘိုးက အရှေ့တောက လက်ပံပင်အုပ်ကြီးကို ဘယ်သူ့မှ အမွေခွဲမပေးခဲ့ဘူး။ နောင် သားစဉ်မြေးဆက်တွေရောက်ရင် ဆွေမှန်းမျိုးမှန်း သိအောင်လိုသယံ၊ ဘုံဆိုင်ပေါ့ဟာ။ ငါးမပေါက် ဆွေမျိုးအုပ်စုကို လက်ပံမို့ တစ်နှစ်တစ်မစီ ပုတ်ယူကြလို့ ပြောသွားခဲ့သာ၊ ငတို့အမေများ နင်တို့အဘများ လက်ထက်တုန်းကတော့ သည်စကား နာယူခဲ့ကြသာပေါ့ဟာ။ ငါးနှစ်ပြည့်ရင် ကိုယ့်အလှည့်ရောက်လာသာပေါ့။ ကိုယ်ရသယံနှစ်ကို လက်ပံမို့တွေ

ခေါင်းအုံးထိုးကြ လှူကြတန်းကြနဲ့ ငတို့တစ်တွေလက်ထက်လည်း မြဲသေးသယ်၊ ဥဩကလေးများ တွန်သံကြားရပြီဆိုရင် ဦးလေးကံက တို့ဆီရောက်ချလာသာဟ၊ သည်တုန်းက လက်ပံက မဖူးတဖူး၊ သည်နှစ် ဘယ်သူဘယ်ဝါအလှည့်ကျသယ် လာပြောသာ။ ခုများတော့ နင်တို့ကလည်း မမက်၊ ငါတို့ကလည်း မပုတ်နိုင်နဲ့ ကြုံရာလူ ယူနေကြ ထင်ပါရဲ့”

ဘကြီးပိုက်က လွမ်းလွမ်းဆွေးဆွေးကြီး ပြောသောအခါ ကျွန်မရင်ထဲတွင် လက်ပံပင်အုပ်ကြီးများကို မနမြောမိသော်လည်း အမွေဆိုင် ဆွေမျိုးအုပ်စုကြီးကို နှမြောလိုက်မိပါသည်။ ဥမကွဲ သိုက်မပျက် စိတ်ဝမ်းမကွဲကြဖို့ စီစဉ်ခဲ့သော လူကြီးသူမတို့၏ အမြော်အမြင်ကြီးမှုကိုလည်း လေးစားမိပါသည်။

ကျွန်မတို့အဘေးကြီး (ခုံမင်းကြီး) ဦးဖိုးလှဲ့နှင့် ဘေးမကြီး အမေစိမ်းညိုတို့၏ သားသမီးငါးယောက်က ပေါက်ဖွားလာသော အကိုင်းအခက်အလက်များမှာ ညောင်ညိုပင်ကြီးတစ်ပင်နှင့်တောင် တူပါသည်။ အဘေး ဦးဖိုးလှဲ့၏သား ဘိုးသာထန်၊ ဘိုးသာထန်၏သား အဘကံသာ၊ အဘကံသာ၏သမီး အမေကမွေးသော ကျွန်မတို့မောင်နှမကချည်း ခြောက်ယောက်။ တစ်ကိုင်းတည်း ဖြာထွက်လာသော အခက်အလက်တွေပင် မနည်းလှ။ အဘေးကြီး မျှော်မှန်းခဲ့သော ဆွေမျိုးများ စည်းလုံးညီညွတ်ရေး သဘောတရားသည် မျိုးဆက်လေးဆက် အထိတော့ ကြံ့ကြံ့ခံနိုင်ခဲ့ပါသည်။ ကျွန်မတို့မျိုးဆက်များလက်ထက်မှာတော့ ဆွေမျိုးတွေက ပြန်ကြကုန်ကြလေပြီ။ အမြော်အမြင်ကြီးမားစွာဖြင့် အမွေမခွဲပေးဘဲ ချန်ထားရစ်ခဲ့သော အဘေးကြီး၏ လက်ပံပင်အုပ်ကြီးဆီ ကျွန်မတို့ မရောက်ဖြစ်ကြတော့ပါ။ ဘယ်သူမှလည်း မရောက်ဖြစ်တော့။

“ကိုကြီးစံပွင့်တစ်ယောက်ကော ရှိသေးရဲ့လား”

“ရှိသေးသယ်၊ သိပ်မမာရှာဘူး။ ညည်းတို့ သွားလိုက်ကြဦးဟဲ့”

ဘကြီးစံပွင့်အကြောင်း ရောက်သွားပြန်တော့ ဘကြီးပိုက်နှင့် တရား
ငြင်းကြုံကြုံပုံကို ကျွန်မ သတိရလိုက်မိပါသည်။ ဘကြီးပိုက်နှင့် ဘကြီးစံပွင့်
တို့သည် ညီအစ်ကိုတစ်ဝမ်းကွဲဟု ဆိုသော်လည်း သူငယ်ချင်းလည်းဟုတ်သည်။
အရွယ်ရလာသောအခါ တရားဆွေးနွေးဘက်တွေ ဖြစ်လာကြပြန်သည်။
တရားဆွေးနွေးရာ ဌာနမှာလည်း သည်အိမ်ကြီးထဲမှာပဲ ဖြစ်သည်။

“သည်မှာ မောင်ပိုက်ရဲ့ လူတွေဟာ ငါ ဆိုသလိုအတ္တ အစွဲကြီးထားကြသော
တရားကို နားမလည်လို့ပဲ။ ငါ သူတစ်ပါး ယောက်ျား မိန်းမဆိုသာ မရှိဘူး။ လူ
သတ္တဝါမှန်သမျှ ခန္ဓာငါးပါး အစုအဝေးကြီးတစ်ခုပဲ။ သဟာကြောင့် ပရမတ္ထ
ဆိုသဟာပဲ ရှိသယ်၊ ပညတ်ဆိုသဟာ ဝေါဟာရသက်သက်ပဲကွ”

“မဟုတ်သေးဘူးလေ မောင်ပွင့်ရဲ့။ မင်းတို့ ငတို့ လူ့လောကမှာကျတော့
ပညတ်က လိုသယ်၊ ကဲကွာ လူတွေ အများကြီးစုထိုင်နေသာကို ငါက ဟေ့လူ
သည်ခဏ လာစမ်းပါဆိုရင် ဘယ်သူက ထလာမှာတုံးကွ။ ငဖြူ လာစမ်း၊ ငမဲ
လာစမ်းဆိုမှ လာမှာပေါ့ကွ”

“မောင်ပိုက်ကယ် မင်း တော်ပုံတော်ရိုးနဲ့ အတော်ချာသယံ့ကောင်ပါလား၊
အဲသည်ပညတ်တွေ အစွဲထားလို့ မှားကြသားပဲကွ”

“ကိုင်း မင်းပြောသလို ပညတ်မရှိဘူး၊ ပရမတ္ထသက်သက်ဆိုရင် မင်းမိန်းမ
မိကောက်ကြီး ငါ့ပေးပါလား”

“မင်း ဘယ့်နှယ်ပြောသာတုန်း မောင်ပိုက်ရာ၊ မင်းနှယ်”

“ဟင် - ငါက ခန္ဓာငါးပါး တောင်းသာမှမဟုတ်ဘဲ၊ ပညတ်ဖြစ်သယံ့
မိကောက်တောင်းသယံ့ဟာကို၊ မင်းပဲ ပညတ်မရှိဘူးဆို”

“မရှိအုံးကွာ၊ ကိုင်း”

တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် ပေါက်ကြ ခတ်ကြရာက လုံးထွေးသတ်ပုတ်ကြ သည်အထိ ဖြစ်ကုန်သည်။ သည်နှစ်ယောက် တရားဆွေးနွေးတိုင်း အော်ကြ ဟစ်ကြ။ ရှေ့မှာရှိသော ရေနွေးပန်းကန်၊ ဓာတ်ဘူး စသည်တို့ကို ဆောင့်ချကြသဖြင့် ကွဲရှကုန်သည်မှာလည်း မနည်း။ ဗီရိုမှန်၊ ဓာတ်ပုံမှန်ကားများ လည်း မခံနိုင်။ အခုတော့ လူချင်းလုံးသတ်ပုတ်သည်အထိ ဖြစ်လာတော့ နှမဖြစ်သူ ဒေါ်ကြီးအုန်းဆိုင်က အော်ပါလေတော့သည်။

“အံ့မယ်လေးပဲ၊ ဘုရားဖြစ်မယ့် အုတ်နီခဲကြီးတွေ၊ ဆွေးနွေးလိုက်ရသယ့် တရားဆိုသာကလည်း ငါ့အိမ်ကပစ္စည်းတွေ ကုန်သာအဖတ်တင်ရဲ့၊ တော်တို့ ဆွေးနွေးနေသယ့်တရားက ပညတ်ဆိုသာ စာကလေးတော်၊ သင်္ခါရ ဆိုသာ ဘူးရွက်တော်၊ ကိုင်း”

ဒေါ်ကြီးအုန်းဆိုင်၏ အရွဲ့တိုက်လိုက်သည့်စကားမှာ ကျွန်မတို့ရွာတွင် ရာဇဝင်တွင်သွားပါတော့သည်။ တကယ်ရယ်စရာ ချစ်စရာကောင်းသော အညာသူ အညာသားကြီးများပါပေ။

“နင်တို့ ရေနွေးသောက်ရသာ ခရီးမရောက်လိုက်သာဟာ၊ ငဲ့ပြီး အအေးခံထားစမ်း”

ရေနွေးသောက်ရင်း စကားကောင်းနေရာမှ ဘကြီးပိုက်က ဆိုလိုက်တော့ ကျွန်မမှာ ခိခနဲ အသံထွက်အောင်ပင် ရယ်လိုက်မိပါသည်။ ရေနွေးပူပူကြီးကို ချက်ချင်းသောက်မရသဖြင့် ဒေါသဖြစ်ပြီး ခယ်မဖြစ်သူကို ရမ်းလိုက်ခြင်းဖြစ်၏။ ကျွန်မရယ်မိသည်မှာ ဘကြီးပိုက်၏ စကားထဲက ‘ခရီးမရောက်’ ဆိုသော အဓိပ္ပာယ်ကို ရယ်မိခြင်းပင်။ ရေနွေးက ပူလိုက်တာဟုဆိုလျှင် သည်လောက်

ဆလင်ကြီး (Pilot) အဖြစ် အဖေနှင့်အတူ ကျွန်မတို့ကို လုပ်ကိုင်ကျွေးမွေးခဲ့ဖူးပါသည်။ ကျွန်မက ဘကြီးပေါက် ဆလင်မလိုက်တော့ဘူးလားဟု မေးသောအခါ ဘကြီးပေါက်က သူ့အကျင့်အတိုင်း ခေါင်းကို ဟိုကုတ်သည်ကုတ်လုပ်ရင်း ပြောသည်။

“ငါ့တူမရာ၊ အသက်ကလေးများရလာတော့ မျက်စိက မကောင်းချင်တော့ဘူးရယ်၊ ဝါးလုံးနင်း ဝါးခြမ်းနင်းဘဝ ရောက်မှတော့ ကိုယ့်ရွာကိုယ်နေသာ အန္တရာယ်ကင်းသေးဆိုပြီး လယ်ထွန်နေလိုက်တော့သာပဲ”

ဘကြီးပေါက်ကို နှုတ်ဆက်ပြီးသောအခါ မောင်ကြီးဝမ်း၊ မောင်မောင်လှပြည့်၊ ကိုဌေးတို့အိမ်တွေကို ခဏစီဝင်ရသည်။ အမေက ရောက်တုန်း သူ့ငယ်ဆရာ ဘုန်းကြီးဦးကေလာကို ကန်တော့ချင်သေးသဖြင့် ဘုန်းကြီးကျောင်းကို ဝင်ခဲ့ကြပါသေးသည်။ ဆရာတော်က အသက်ကိုးဆယ်ရှိပြီဖြစ်သော်လည်း သတိကောင်းဆဲပင်။ ဘုန်းကြီးကျောင်းတွင် ကပ္ပိယကြီးလုပ်နေသော ကျွန်မအစ်ကို ကိုဒွေးကို တွေ့ရတော့ ကျွန်မ အံ့ဩသွားမိသည်။ ကိုဒွေးမှာ အဖေနှမဝမ်းကွဲ အရိုးကြော့၏သား ဖြစ်၏။

“ကိုဒွေး ရွာထဲမှာ မနေဘူးလား”

“မနေပါဘူး ငါ့နှမရာ၊ ရွာထဲနေရသာ လူတွေနဲ့ ရှောင်မလွတ်လွန်းလို့ အမေဆုံးပြီးကတည်းက ကျောင်းလာနေလိုက်တော့သာပဲ”

အရိုးကြော့နှင့် ကိုဒွေးတို့သားအမိမှာ အမေတစ်ခု သားတစ်ခုဆိုသည် ဘဝမျိုးဖြစ်သည်။ သူတကာလို မြေပိုင်ယာပိုင်မရှိသဖြင့် ရွာထဲမှ ရောက်တတ်ရာရာ ကုန်ကလေးများကို စုကာ ဆီမီးခုံဖက် ဈေးထွက်ကြသည်။ ရွာက သယ်သွားရသော

နွားနို့ပုံးကြီးတွေက အဖုံးမပါတော့ ကြက်ဆူရွက်ကားကားပြန်ပြန်ကြီးများနှင့် ဖုံးရသဖြင့် လှည်းဆောင့်လိုက်တိုင်း နွားနို့တွေက ဘောင်ဘင်ခတ်ကုန်တော့၏။

“ဟဲ့ - ငဒွေး ရှေ့မှာ ချောက်ဟဲ့ နွားတွေကို လျှော့မောင်းဟဲ့၊ ကြီးကို တင်းမပစ်နဲ့လေ၊ ဆောင့်ရုန်းလို့ အကုန်မှောက်ကုန်မှာပေါ့။ စုတ်သပ် စုတ်သပ်”

အရီးကြော့က နွားများ အရှိန်လျော့စေရန် ပါးစပ်မှ ကျွတ်ကျွတ်မြည်ကာ စုတ်သပ်ခိုင်းသည်ကို ကိုဒွေးက နှုတ်ခမ်းကလေးစုကာ ကျွတ်ကျွတ် ကျွတ်ကျွတ် စုတ်သပ်ရမည့်အစား ‘စုတ်သပ် စုတ်သပ်’ ဟု တတွတ်တွတ် လိုက်ဆိုလေသည်။

“ဪ - ဟဲ့ အလိုက်သယံ့ကောင်နယ် စုတ်သပ်ဆိုသာ ကျွတ်ထိုး ခိုင်းသာဟဲ့ ကျွတ်ထိုး ကျွတ်ထိုး”

အရီးကြော့က အော်လိုက်ငေါက်လိုက်သောအခါ ကိုဒွေးက စုတ်သပ်အော်ရာမှ ‘ကျွတ်ထိုး ကျွတ်ထိုး’ လုပ်ပြန်သတဲ့။

“အံ့မယ်လေး ငဒွေးရယ်၊ နင် သည်လို နံပုံ အပုံမျိုးနဲ့ ငါသေရင် နင် ဘယ်လို နေမတုံးဟဲ့”

အခုတော့ ကိုဒွေးတစ်ယောက် ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာ ကပ္ပိယကြီး လုပ်နေလေပြီ။ ကိုဒွေးအတွက်တော့ လုံခြုံစိတ်ချရသော နေရာကလေး ဖြစ်ပါ သည်။ ကျွန်မက မုန့်ဖိုးပေးသောအခါ သူဝမ်းသာနေရှာသည်။ ဘုန်းကြီးကျောင်းက ပြန်တော့ နေ့လယ်ဆယ့်တစ်နာရီ ထိုးလှပြီ။ ဘကြီးပိုက်တို့အိမ်တွင် ထမင်းစားကာ ကျွန်မတို့သားအမိ စားကြူးရွာဘက်သို့ ထွက်ခဲ့ကြပါသည်။ ကျွန်မတို့ကို ဦးလေးမြတ်၏သားအကြီး ကျော်စိန်ဝင်းက လှည်းဖြင့် လိုက်ပို့၏။ လှည်းပေါ်တွင် ပဲမှော်များခင်းကာ ဖျာကြမ်းတစ်ထပ် သင်ဖြူးတစ်ထပ် ခင်းပေးထားသည်။ ကျွန်မ

ငယ်စဉ်ကတော့ ဘာအခင်းမှ မပါသော လှည်းကပ်ကြမ်းကြီးပေါ်တွင် ထိုင်လျက် သည်လမ်း သည်ခရီးကို သွားရလေတိုင်း မြူးထူးခုန်ပေါက် ပျော်ခဲ့ရသည်ကော။

ကျော်စိန်ဝင်းကတော့ ခေတ်ပညာတတ်လူငယ်ဆိုတော့ ‘စုတ်သပ် စုတ်သပ်’ ဆိုတာမျိုး မဟုတ်တော့။ အနေဝေးကြသော်လည်း သွေးက စကားပြောသည် ဆိုသလို ကျွန်မတို့ကို တကန်တက အပင်ပန်းခံ ပို့ရှာပါသည်။ ဘကြီးပိုက်က သူ့အရပ် ခြောက်ပေကျော်ကြီးနှင့် လှည်းနောက်လိုက်ရင်း မျှော်ကြည့်ရှာသည်။ လှည်းကလေး ဝေးသည်ထက်ဝေးသွားသည့်တိုင် ဘကြီးပိုက် အရပ်ရှည်ကြီးကို ကျွန်မ ခပ်ဝါးဝါး လှမ်းမြင်နေရ၏။ ဒါကလည်း ကျွန်မအတွက် လွမ်းစရာ ဖြစ်နေလေသည်။

(၂၈)

ကြည်ရွာနှင့် စားကြူးရွာခရီးမှာ ငါးဖာလုံလောက်ပဲရှိသည်။ သည်နား တစ်ဝိုက်ရှိ ရွာကလေးများမှာ တစ်ရွာနှင့်တစ်ရွာ သိပ်မဝေးကြပါ။ သို့သော် ပဲခင်းများ၊ ချိုင့်ခွက်များ ရှောင်ရင်း လှည်းလမ်းအတိုင်း ကွေပတ်ရှောင်ကွင်း မောင်းရသဖြင့် နာရီဝက်သာသာလောက် လှည်းမောင်းရပါသည်။ စားကြူးရွာသည် သစ်ကြီးဝါးကြီးများဖြင့် အုပ်ဆိုင်းလျက် စိမ့်ပေါက်နေသော မြိုင်ကြီးနှင့်ပင် တူပါသည်။ စီးပွားရေးကောင်းသဖြင့် အိမ်ကြီးရခိုင်တွေလည်း ပေါများသည်။

“ဟေး - မမပိုးကြူ ငတို့ ပေါက်အိုနန်း အရင်သွားလိုက်ဦးမယ်၊ အပြန်ကျမှ ဝင်မယ်ဟေ့”

ရွာအနောက်ဘက်ပတ်လမ်းမှနေ၍ အမေက ဒေါ်ကြီးပိုးကြူတို့ အိမ်ရှိရာဆီကို မှန်းသမ်းပြီး အော်လိုက်သည်။ သည်အော်သံကို ဒေါ်ကြီးပိုးကြူကိုယ်တိုင်က

မကြားသည့်တိုင် ကြားသည့်သူက တစ်ဆင့်စကားတစ်ဆင့်နားဖြင့် လက်ဆင့်ကမ်း သွားမည်ဖြစ်သည်။ တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် လူကြုံမှာစရာ၊ လူကြုံပေးစရာ ရှိလျှင်လည်း သည်လို ကမ်းကြရသည်။ လူကြုံယူရမည့်လူကလည်း ဘယ်လောက် လေးလံခက်ခဲသောအရာ ဖြစ်ပါစေ။ သည်းခံ၍ ဆောင်ကြဉ်းပေးတတ်ကြပါသည်။ အညာသူ အညာသားများ၏ ချစ်စရာဓလေ့ ဖြစ်လေသည်။

စားကြူးရွာအနောက်ဖျား ညောင်ပင်ကြီးအောက်ရောက်တော့ ကျွန်မက လှည်းကိုရပ်ခိုင်းပြီး ဓာတ်ပုံဆင်းရိုက်ပါသည်။ ကျွန်မတို့ရွာတွေ့ဘက်တွင် ရွာတိုင်း ရွာတိုင်း ညောင်ပင်ကြီးများရှိသည်မှာလည်း ထူးခြားချက်ပဲဖြစ်၏။ အားလုံးသော ညောင်ပင်များထဲတွင် သည်စားကြူးရွာညောင်ပင်ကြီးသည် အကြီးမားဆုံးနှင့် အလှပဆုံး ဖြစ်ပါသည်။ ဝိုင်းအုပ်ထူခဲနေသော ညောင်ရွက်များနှင့် ခပ်နိမ့်နိမ့် ဘေးသို့ ဆန့်တန်းနေကြသော ညောင်ကိုင်းတုတ်တုတ်ကြီးတွေကြောင့် လှနေခြင်း ဖြစ်သလို မြေပြန့်ပေါ်တွင် ထိုးထွက်ရုန်းကန်နေသော ညောင်မြစ်ကြီးများကလည်း ဧရိယာတော်တော်များများ နေရာယူထားသဖြင့် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ကြီး လှနေခြင်း လည်း ဖြစ်၏။ ရေခပ်လမ်းတွင်ရှိသဖြင့် ရွာနှင့် ပသာဒရလှပေသည်။ ကျွန်မက ဓာတ်ပုံတွေ တဖျပ်ဖျပ်ရိုက်နေတော့ လူတွေ ဝိုင်းအုံလာကြသည်။

“ဓာတ်ပုံရိုက်သာလားတော့”

သနပ်ခါးပိန်းကြားရိုက်နှင့် တောသူလုံမလေးတစ်ယောက်က ကျွန်မကို လက်တို့ကာမေးတော့ ကျွန်မက ခေါင်းညိတ်ပြလိုက်ပါသည်။ စားကြူးရွာ ညောင်ပင်ကြီး လှသလို စားကြူးရွာသင်္ချိုင်းကတော့ ကျွန်မတို့ရွာသင်္ချိုင်းလို တောမဆန်ဘဲ သမိုင်းဆန်နေပါသည်။ သင်္ချိုင်းတစ်ခုလုံး အုတ်ဂူတွေ ဖွေးလျက်ရှိ၏။ အမည်စာတန်းတွေထိုးကာ လင်္ကာတွေ ဖွဲ့နွဲ့ထားသည်လည်း ရှိသည်။ အထူးခြားဆုံးမှာ သင်္ချိုင်းအုတ်ဂူ ပြာသာဒ်ကြီးနှစ်ဆောင်ပဲ ဖြစ်သည်။

ရောင်စုံအင်္ဂါတေ ပန်းချီကားတစ်ချပ်လို အရပ်တွေ ရေးထွင်းထားသော ခြူးပန်းခြူးနွယ်များဖြင့် ခံညားလွန်းလှသော အုတ်ဂူပြာသာဒ်ဆောင်ကြီးများပါပေ။

“အဲသာ ဇေယျာဓိသင်္ဂဟကြီး ဦးဘိုးဂေါင်တို့ ဂူကြီးတွေပေါ့။ ငတို့ကလေးတုန်းက ကြားဖူးလိုက်တာပဲ။ ဦးဘိုးဂေါင်က ချမ်းလည်းချမ်းသာတော့ သည်နယ်မှာ ရှိသလိုမြေတွေ တစ်ကြောလုံး ပိုင်သာဆိုပဲအေး၊ မြေလုပ်ချင်ရင် သူ့ကို အခွင့် တောင်းရသတဲ့။ မြေရှင်သူကြီးပေါ့အေ”

အမေက သူကြားဖူးနားဝရှိသော ဦးဘိုးဂေါင်၏အကြောင်းကို ပြောပြပါသည်။ ကျွန်မမှာ ပြာသာဒ်ဂူကြီးတွေကို စိတ်ဝင်တစားရှိရသည့်အထဲ ဦးဘိုးဂေါင်၏ ဘဝဇာတ်ကြောင်းကို ကြားရတော့ ကြက်သီးမွေးညင်းများပင် ထသွားမိပါသည်။ တစ်ချိန်က ကျွန်မတို့ ဗမာကြီးများ၏ စိတ်နေစိတ်ထားနှင့် လူ့သဘောသဘာဝတွေ ပေါ်လွင်လှသော ဦးဘိုးဂေါင်အကြောင်းကို နောင်တွင် ကျွန်မ ဝတ္ထုရှည်တစ်ပုဒ် ရေးဖွဲ့ရပါဦးမည်။ ကျွန်မသည် စိတ်ကူးရသဖြင့် လှည်းပေါ်မှနေ၍ သင်္ချိုင်းဂူများ ဆီသို့ ကင်မရာကို လှမ်းချိန်လိုက်ပါသည်။

“အို ဘာလုပ်သာတုန်း၊ မရိုက်နဲ့ မရိုက်နဲ့ ဘယ်နှယ်တော် သင်္ချိုင်းကို ဓာတ်ပုံ ရိုက်ရသလဲလို့၊ သည်ဓာတ်ပုံကြီးက ကိုယ့်အိမ်ထဲလိုက်လာမှာကြီးကို”

အမေက ကျွန်မလက်ထဲမှ ကင်မရာကို ဆွဲလှသွားပါသည်။ ကျွန်မမှာ နောင် ဝတ္ထုရေးလျှင် (Inspiration) ဈာန်ဝင်စားနိုင်ရန် ဓာတ်ပုံရိုက်ယူထားချင်သည့် ဆန္ဒကို အညာသူကြီး၏ အယူအစွဲသည်းမှုအောက်တွင် နှစ်မြုပ်လိုက်ရပါသည်။ ဒါတင်မကသေး။။ သင်္ချိုင်းထဲသို့သွား၍ သင်္ချိုင်းဂူများမှ စာများကို ဖတ်ကြည့်လို သော်လည်း အချိန်မလုံလောက်သည်မို့ လက်လျှော့လိုက်ရပါတော့သည်။ သင်္ချိုင်းရိပ်မှ ကျွန်မတို့ထွက်လိုက်သောအခါ ခေါင်းပေါ်တည့်တည့်တွင်

နေလုံးကြီး၏ အပူတွေက စူးခနဲ ထိုးကျလာသည်။ ကျွန်မက ထီးကိုဖွင့်၍ ဆောင်းပေးသော်လည်း အမေကတော့ တဘက်ကြီးကို ခေါင်းပေါင်းလိုက်ပါသည်။

“သည်လို လှည်းကလေးစီးပြီး သည်လိုအပူမခံရသာတောင် ကြာပါပေါ့”

အမေသည် ငယ်စဉ်က နေပူစပ်ခါး တောင်သူလုပ်ခဲ့ဖူးသည် တောသူ တောင်သားဘဝကို အောက်မေ့နေဟန်တူပါသည်။ ကျွန်မမိဘနှစ်ပါးသည် ဆင်းရဲသား တောင်သူလယ်လုပ် ဓားမခုတ်ဘဝမှ ဧရာဝတီမြစ်ရိုးတလျှောက် လှေနှင့်တက်နှင့် လုပ်စားရသောဘဝ၊ ဂေဇက်ရပွဲတော်ကြီးများတစ်လျှောက် ဆယ့်နှစ်ပွဲလည်၍ အိုးရောင်းခွဲရသောဘဝများကို ဖြတ်သန်းခဲ့ကြရသူများ ဖြစ်သည်။ သည်အလှည့်အပြောင်းအတွက် ကျွန်မအမြဲတမ်း ဂုဏ်ယူမိခဲ့သည်။ ကျေးလက်တောရွာတွင် ရွာဘုန်းကြီးကျောင်းက သင်ပေးသည့်စာသာ တတ်ခဲ့ရှာသော၊ တောသူတောင်သား လှေသမား ဆယ့်နှစ်ပွဲဈေးသည် အဖေနှင့်အမေ။ စာနှင့်ပေနှင့် အဝေးကြီးဝေးရှာခဲ့သည့် သည်မိဘနှစ်ပါးခမျာ သူတို့သားသမီး ကျွန်မတို့ကို ခေတ်ပညာတတ်များဖြစ်အောင် ပြုစုပျိုးထောင်ရမည် ဟူသော စိတ်နှလုံးရှိခဲ့ခြင်းကို ကျွန်မဂုဏ်ယူခြင်းဖြစ်သည်။ သည်ကျေးဇူးတရား သည် မွေးသမိခင်၊ ကျွေးသဖခင်တည်းဟူသော ဂုဏ်ကျေးဇူးနှင့် တစ်ထပ်တည်း တည်ရှိနေသော အနန္တဂုဏ်အင်္ဂါလည်းဖြစ်သည်ဟု ကျွန်မခံယူပါသည်။ သည် ခံယူချက် စိတ်နှလုံးကြောင့်လည်း ငယ်စဉ်တောင်ကျေးကတည်းက အရိပ်ထိုးခံ ခဲ့ရသော ကျေးလက်ကို ကျွန်မချစ်ခင်ခြင်းဖြစ်သည်။ ကိုယ့်ချွေးနည်းစာ ကိုယ်ရှာ၍ ဆင်းဆင်းရဲရဲ စားသောက်နေထိုင်ကြသော ကျေးလက်ပတ်ဝန်းကျင်ကို ကျွန်မ လေးစားနေမိတာလည်း ပါပါလိမ့်မည်။ သည်အကြောင်းအချက်များသည်ပင် ကျွန်မကို စာတွေရေးဖြစ်ဖို့ တွန်းအားပေးနေသော ခွန်အားတွေပဲ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

“ကြီးတော်တို့ မမထူးတို့ လှည်းရုံတိုင်ကို ကိုင်ထားကြ၊ ရှေ့မှာ ချောက်ရှိသယ်”

စားကြူးရွာနှင့် ပေါက်အိုနတ်နန်းအကူးလမ်းတွင် နက်နက် ချောင်းအတက် လျှိုကြီး ရှိသည်။ ရေဝင်လျှင် ချောင်း၊ ရေဆုတ်တော့ ချောက်။ သည်ချောက်ကြီး ထဲကို လှည်းထိုးဆင်းလိုက်သောအခါ ကျွန်မတို့ရင်မှာ အေးခဲနေပြန်၍ ချောက်ကြီးကို လှည်းမော့အတက်မှာတော့ ကျွန်မတို့ခန္ဓာကိုယ်တွေ ၁၂၀ ဒီဂရီ လောက်စောင်း၍ သဲထိတ်ရင်ဖို ဖြတ်သန်းကြရပါသည်။ ချောက်ကိုကျော်၍ လှည်းအမော့ ချောက်ထိပ်အရောက်မှာတော့ မြစ်ကိုမေးတင်လျက်ရှိသော ပေါက်အိုနတ်ကွန်းရှိရာ ဘုရားဝင်းကြီးကို ဘွားခဲနဲ မြင်တွေ့လိုက်ရပါတော့သည်။

“ပေါက်အိုသခင် ပေါက်အိုအရှင်ကြီးဘုရား၊ အရှင်နယ် အရှင်ပယ်မှ အရှင်သမီး အရှင်မြေးများ ခြေတော်စုံမှောက် လာရောက်ဦးခိုက်ပါသဘုရား၊ မမေ့မလျော့ မပေါ့မဆ အမြဲပသလျက်ရှိသည့်အတိုင်း အပြစ်ရှိလည်း လွှတ်တော်မူ ပါ၊ အချစ်ရှိလည်း မ၊စတော်မူပါ၊ ရှေးအစဉ် ဘိုးမွေဘွားမွေ အမြတ်တန်း သမီးတော်များ ရိုက်ချိုးပါသ ဘုရား”

အမေက နဖူးထက်တွင် လက်အုပ်တင်လျက် ပေါက်အိုနန်းဆီကို မျှော်၍ ဖူးမြော်ကန်တော့လိုက်ပါသည်။ ဪဘိ ဘိုးမွေ ဘွားမွေတဲ့လား၊ အရှင်သမီး အရှင်မြေးများတဲ့လား။ ကျွန်မရင်ဝယ် ဆွတ်ဆွတ်ပျံ့ပျံ့ကြီး ခံစားလိုက်ရပါသည်။ ကျွန်မငယ်ငယ်က သည်နတ်ပူဇော်ပွဲကို အမေကြီးနှင့်အတူ လိုက်လေ့ရှိပါသည်။ ကွမ်းကလေး တမြုံမြုံဖြင့် တဘက်ကလေး ပခုံးတင်လျက် ဆုတွေတောင်းနေ တတ်သော အမေကြီး၏အသံကိုလည်း မှတ်မိနေပါသေးသည်။

“နယ်ကိုအစိုး ပယ်ကိုမိုးလျက်ရှိသော ပေါက်အိုနတ်သခင်၊ အရှင်မြေ အရှင်ပြေတွင် လူလားမြောက်လျက်ရှိသော အကျွန်ုပ်၏မြေး အရှင်မြစ်ကလေးအား

နန်းထိနန်းရောက် နန်းပွဲနန်းလယ်တွင် လာရောက်ပြသပါသဘုရား။ နယ်သမီး နယ်သားအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုတော်မူပါ။ အရှင်မြစ်ကလေးရှေ့ရေး လာမယ့်ဘေး ဝေးပါစို့။ ထိမယ့်ခလုတ် ဆုတ်ပါစို့။ ရန်ဆူးရန်စွယ် အသွယ်သွယ် ဝေးရာကသွား ဖယ်ရှားပေးတော်မူပါ။ သာသနာတော်အလျောက် စောင့်ရှောက်တော်မူပါ။ ပေါက်အိုသခင် အရှင်နတ်မင်းကြီးဘုရား”

အမေကြီးက ကျွန်မ၏ ဦးခေါင်းကလေးကို ပွတ်ကာ သပ်ကာဖြင့် ပေါက်အိုနတ်ကို အပ်နှံခဲ့ဖူးတာကိုလည်း သတိရမိ၏။ ထိုစဉ်က ကျွန်မသည် ပေါက်အိုရိုးရာနတ်၏ မြစ်ကလေးဖြစ်ခဲ့သော်လည်း ယခုအချိန်မှာတော့ မြေးအဖြစ် သို့ ရောက်ခဲ့လေပြီ။ နောင်အမေမရှိတော့လျှင် ကျွန်မကိုယ်တိုင် ပေါက်အိုနတ်၏ သမီးဖြစ်ရဦးမည်။ သည်လိုနှင့် ပေါက်အိုရိုးရာမျိုးဆက် ခိုင်မြဲနေခဲ့သည်လားမသိ။ အညာသူအညာသားများ၏ ရိုးရာကိုးကွယ်ယုံကြည်မှုကား ပြင်းစူးအား ကြီးလှ ပါဘိ။ သည်ရိုးရာကိုးကွယ်ယုံကြည်မှုသည်ပင် အညာကျေးလက်၏ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ယဉ်ကျေးမှုကြီးဖြစ်ကြောင်း ကျွန်မ သတိပြုလိုက်မိပါသည်။

“တို့နတ်က ပါးစပ်က တောင်းပန်လိုက်ရင် ဖြစ်သယ်၊ သူတကာနတ်တွေလို ဗောင်းတော်ဆက်စမ်း၊ ကြက်ကြော်ဆက်စမ်း ဆိုသဟာတွေ မရှိဘူး။ ကရိကထ လည်း မများဘူး။ သူ့ကိုရိုသေသမှုပြုနေရင် ကျေနပ်လို့”

အမေက သူတကာနတ်တွေကို ရှုတ်ချ ကိုယ့်နတ်ကိုယ် အမွမ်းတင်နေသဖြင့် ကျွန်မမှာ ရယ်ချင်နေမိသည်။ ကျွန်မအနေဖြင့်မူ နတ်ကိုးကွယ်ယုံကြည်မှုကို ထောက်ခံခြင်း၊ ငြင်းဆိုခြင်း တစ်စုံတစ်ရာပြုမည့်သူ မဟုတ်ပါ။ နတ်က ချမ်းသာအောင် ဆင်းရဲအောင် လုပ်မပေးနိုင်သလို အန္တရာယ် တစ်စုံတစ်ရာ ပေးနိုင်သည့် တန်ခိုးရှင်များလည်း မဟုတ်ကြပါ။ နတ်ကိုးကွယ်ခြင်းသည် လူတစ်ဦးချင်းစီ၏ ယုံကြည်မှုကိစ္စဖြစ်သည်။ ပေါက်အိုနတ်ဆိုသည် တကယ်ရှိခြင်း

မရှိခြင်းမှာ ကျွန်မအတွက် ပြဿနာမဟုတ်ပါ။ သို့သော် မိဘဘိုးဘွားဘီဘင်များ၏ လက်ဆင့်ကမ်းခဲ့သော ရိုးရာယုံကြည်မှုကိုတော့ ကျွန်မ ပယ်ရှားမည့်သူမဟုတ်။ ထို့အတူ အရိုးစွဲနေသည့် အညာကျေးလက် နတ်ယဉ်ကျေးမှုကြီးကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်လိုခြင်းသက်သက်ဖြင့်သာ ရွာပြန်တိုင်း ပေါက်အိုနန်းသို့ ကျွန်မ အရောက်သွားစမြဲဖြစ်၏။

“ပြီးတော့ ငတို့နတ်က အကိုင်မကြမ်းဘူးရယ်၊ သူ့ကို မေ့တိမေ့လျော့နေရင် ခေါင်းကဆံပင်ကို ဒင်္ဂါးစေ့လောက် ပြောင်အောင် ကွက်နုတ်ပြလိုက်သာပဲ။ တင်လိုက် သလိုက် တောင်းပန်လိုက်ရင်လည်း ပြီးသာပဲရယ်”

အမေကတော့ ကိုယ့်ငါးချဉ် ကိုယ်ချဉ်နေလေသည်။ စကားတပြောပြောဖြင့် ကျွန်မတို့အားလုံး ပေါက်အိုဘုရားဝင်းအတွင်းသို့ ရောက်လာခဲ့ကြပါသည်။ ဘုရားရင်ပြင်တစ်လျှောက် တန်းလျက် စီလျက် ပေါက်နေသော သစ်ပင်ကြီးများ၏ အေးမြခြင်းအငွေ့အသက်က ကျွန်မတို့ကို ပွေဖက်လိုက်ပါသည်။ စောင်းတန်းကလေးအတိုင်း ဝင်ပြီး ကျွန်မတို့ ဘုရားကန်တော့လိုက်ကြသည်။ ဘုရား၏ ဘွဲ့အမည်တော်မှာ ‘အလိုတော်ပေါက်ဘုရား’ ဖြစ်ပါသည်။ ဘုရားစေတီနှင့် အတူယှဉ်လျက် ပေါက်နေသော ညောင်ပင်ကြီးမှာ ပါးပြင်းများ အပြိုင်အရိုင်း ထလျက် ရင့်ကျက်မှုသက်တမ်းကို ဖော်ပြနေပါသည်။ ညောင်ပင်နှင့် ဘုရားစေတီသည် ကပ်လျက် တည်ရှိနေကြသော်လည်း ဘုရားစေတီဘက်သို့ ညောင်မြစ်တွေက မထိုးဖောက်နိုင်ကြပါ။ ညောင်ပင်ကြီးများ၏သဘာဝမှာ အနီးရှိသမျှအရာများကို ဖျက်ဆီးပစ်တတ်ကြပါသည်။ ညောင်မြစ်များသည်လည်း အုတ်များ၊ ကျောက်များဖြင့် တည်ဆောက်ထားသော တံတိုင်းများကိုပင် ထိုးခွဲကာ ဖြိုပစ်လေ့ရှိကြသည်။ သို့သော် သည်ဘုရားစေတီနှင့် သည်ညောင်ပင်ကြီးတို့ သည်အတိုင်း ယှဉ်လျက် ရှိနေခဲ့သည်မှာ နှစ်ဌာန်းကြာမြင့်လှပြီဖြစ်သည်။ ညောင်ပင်က ဘုရားစေတီ၏ တန်ခိုးတော်ကို မကျော်နိုင်သလို ဘုရားစေတီသည်လည်း ညောင်ပင်ကို

မဖျက်ဆီးဟု အယူရှိကြသဖြင့် ဒေသပတ်ဝန်းကျင်က ‘ပုထိုးမနိုင် ညောင်မနိုင်’ ဟု ဘွဲ့တော်သစ် ပေးခဲ့ကြသည်။

အလိုတော်ပေါက် စေတီတော်မြတ်၏ သမိုင်းအကျဉ်းချုပ်ကို စားကြားရုံ မြောက်ကျောင်းဆရာတော် ဦးသောဘိတ၏ ရှစ်လုံးကဗျာကလေးမှတစ်ဆင့် ကျွန်မ မှတ်သားထားခဲ့ဖူးပါသည်။ ပုဂံခေတ် ပေါက်ကွဲအရှင်မင်းမြတ်၏မြစ်တော်၊ ကျန်စစ်မင်း၏မြေးတော်၊ စောယွန်းမင်းသား၏သားတော် စည်သူမင်းသည် သက္ကရာဇ် ၄၅၄ ခုနှစ်တွင် ဧရာဝတီမြစ်ရိုးတစ်လျှောက် တိုင်းရပ်လှည့်လည်ရင်း စေတီပုထိုးများ တည်ထားကိုးကွယ်ခဲ့ရာ၊ ဤအရပ်သို့ ရောက်လတ်သောအခါတွင် မှိုဟင်းများ သုံးဆောင်လိုသည့်အာသာ ပြင်းပြခဲ့သည်ဟု ပါးစပ်ရာဇဝင်က ဆိုသည်။ ထိုသို့ အာသာချင်ခြင်းဖြစ်၍ မကြာမီမှာပင် သည်နေရာတွင် ထူးထူးခြားခြား မှိုဖြူကြီးကို တွေ့ရသဖြင့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ မွေတော်ဓာတ်တော် ကိန်းအောင်းစေလျက် ဤစေတီတော်မြတ်ကို တည်ထားကိုးကွယ်ခဲ့လေသည်။ အလိုတော်အားဖြင့် မှိုပေါက်လာသောကြောင့် အလိုတော်ပေါက်ဘုရားဟု ဘွဲ့အမည်တွင်ခဲ့သည်။ သို့သော် မှိုဖြူပွင့်ကြီးကို အကြောင်းပြု၍ ဖြစ်ပေါ်လာ သောကြောင့် ‘ပေါက်မှို’ ထိုမှတစ်ဆင့် ‘ပေါက်အို’ ဟု နှုတ်စကား တွင်လာခဲ့ခြင်းပင်။ စေတီ၏ တန်ခိုးတော်ကြောင့် ဧရာဝတီ နဒီကမ်းပေါ်က ညောင်ပင်မြတ်သည်လည်း တင့်ဆန်း ဝေဆာလာခဲ့ခြင်းဟု ဆိုလေသည်။ ပေါက်အိုနတ် သည်လည်း ဤစေတီကို အကြောင်းပြု၍ စေတီစောင့်နတ် ထိုမှတစ်ဆင့် နယ်စောင့်နတ်အဖြစ် နှောင်းလူတို့ ယုံကြည်ကိုးကွယ်လာကြခြင်းဟု ဆိုပါသည်။ ဘုရားစေတီ၏ရှေ့တွင် ကျောက်သားမှိုဖြူပွင့်ကြီးတစ်ပွင့် ထုလုပ် ထားသည်မှာလည်း ကာလကြာမြင့်လှပြီဖြစ်သည်။ ကျွန်မကလေးတုန်းကတည်းက သည်ကျောက်သားမှိုဖြူပွင့်ကြီးကို အမြဲမြင်တွေ့နေခဲ့ရပါသည်။

ဘုရားဝတ်ပြုပြီးသောအခါ ကျွန်မတို့သည် မြစ်ကမ်းပါးကို ကျားကန် ထားသော ကျောက်ထုတ်ရေကာဆင်ခြေလျှောက်ပြီးထိပ်သို့ ထွက်လာခဲ့ကြပါသည်။ သည်နေရာ သည်ရှုခင်းအလှသည် ပုဂံ လောကနန္ဒာဘုရားပေါ်မှနေ၍ ဧရာဝတီ၏အလှကို ကြည့်ရသည်နှင့် အလွန်တူပါသည်။ ရေကာဆုံအောက်ခြေတွင် ဧရာဝတီက တသွင်သွင်စီးဆင်းလျက်ရှိသည်။ လှေငယ်ကလေးများသည် အပေါ်မှ စီးကြည့်ရသဖြင့် ဧရာဝတီနှင့် ပြားပြားကပ်ကပ် တစ်သားတည်းလို ဖြစ်နေသည်။ မြစ်လယ်တွင် ပိုက်ကွန်ကို ဖြန့်ဝဲကာ ငါးဖမ်းနေသော လှေကလေးတစ်စင်းကို ကျွန်မ လှမ်း၍ ဓာတ်ပုံရိုက်လိုက်ပါသည်။ မြစ်၏အနောက်ဘက်ကမ်းတွင် နဂါးပေါက်ရွာရှိသည်။ နဂါးပေါက်ရွာသည် တစ်ချိန်က ပွဲတက်သူရဲကောင်း ပြိုင်လှေ ‘သိမ်းကြီး’ ကြောင့် ဂုဏ်တက်ခဲ့ရဖူးသည်။ အခုတော့ ပြိုင်လှေ သိမ်းကြီးလည်း မရှိတော့၊ လှေပြိုင်ပွဲတွေလည်း မရှိတော့။

“ကဲ တို့သွားကြစို့၊ နန်းရင်းလည်း ဝင်ရဦးမယ်။ ရွာထဲလည်း လည်ရဦးမယ်”

ကျွန်မက မြစ်ကို ဖြတ်တိုက်လာသော လှေကို တဝကြီးရှု၍ရိုက်လိုက်ပါသည်။ အေးမြလတ်ဆတ်သော မြစ်လေတွင် ရနံ့တစ်မျိုး ပါနေသလို ခံစားရပါသည်။ ပေါက်အိုဘုရားဝင်းအတွင်းရှိ ပေါက်အိုနတ်ကို ကန်တော့ရင်း အမေကတော့ ဆုတွေတောင်းနေသည်ကော။ ဘုရားဝင်းအတွင်းတွင် စတိနတ်ကွန်းကလေးသာ ရှိသော်လည်း သည်ရေကာတာတံတိုင်းဖြူဖြူ အငူကြီးကို မြစ်ထဲက လှမ်းမြင်ရသူတိုင်းက ပေါက်အိုနတ်နန်းဟုသာ ခေါ်ဝေါ်သုံးစွဲတတ်ကြသည်။ အမေပြောသည့် နန်းရင်းဆိုသည်မှာ ပေါက်အိုနတ်ကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက် နေသော နန်းထိန်းကြီးရှိသည့်နေရာ ဖြစ်သည်။ သီးသန့်သွားကြရပါမည်။

ပေါက်အိုဘုရားကအပြန်တွင် ကျွန်မတို့လှည်းကို ရွာထဲက အမေမောင် ဦးချစ်မြတို့ဝိုင်းထဲတွင် ချွတ်လိုက်ကြပါသည်။ လှည်းပေါ်မှ ခုန်အဆင်း

လှည်းရုံတိုင်တွင် စွတ်ထားသော ဖိနပ်များကို ချွတ်၍စီးကြတော့ ကျွန်မဖိနပ် တစ်ဘက် ပါမလာတော့။

“လမ်းမှာ ကျွတ်ကျရစ်ခဲ့သယ်နဲ့တူသယ်၊ ကျုပ် ပြန်ရှာချည်ဦးမယ်”

ကျော်စိန်ဝင်းက ဦးချစ်မြတို့အိမ်မှ စက်ဘီးကိုယူ၍ ဖိနပ်ရှာ ထွက်သွားပါသည်။ ဖိနပ်တစ်ဘက်သည် တန်ဖိုးမရှိသော်လည်း ကျွန်မမှာ ဖိနပ်မပါဘဲ ရွာထဲလည်ရမည့်အဖြစ်က အတော်ကသိကအောက် နိုင်လှပါသည်။ ဦးချစ်မြတို့အိမ်တွင် ကျွန်မတို့ လက်ဖက်ရည်သောက်နေချိန်တွင် ကျွန်မဒေါ်ကြီး ဒေါ်ပိုးကြူ ပေါက်ချလာပါတော့သည်။

“ငါက ငါ့အိမ်မှာ လှည်းချွတ်ကြမယ်ထင်နေသာ ညည်းတို့က ချစ်မြကို ပိုခင်ကြသယ်ပေါ့လေ”

“မဟုတ်ပါဘူး မမပိုးကြူရယ်၊ လှည်းလမ်းသင့်သယံ့ဆီ ချွတ်ရသာပါဟဲ့”

ဒေါ်ကြီးပိုးကြူနှင့် ဦးချစ်မြတို့ မောင်နှမမှာ ကျွန်မတို့ဘွားဘွားကြီး မယ်မူဟာ၏ မြေးများဖြစ်ပါသည်။ ဦးချစ်မြက စကားနည်း၍ အေးဆေးသလောက် ဒေါ်ကြီးပိုးကြူမှာ ရေပက်မဝင်အောင် စကားအလွန်များသူ ဖြစ်ပါသည်။ စကားဝိုင်းတွင် သူပါဝင်နေလျှင် တခြားသူများ အသံမတိုးတော့ပါ။ အခုလည်း ကျွန်မတို့စကားဝိုင်းတစ်ခုလုံး သူက အပိုင်စီးထားတော့၏။

“ညည်းတို့အေ၊ ပြီးခဲ့သယံ့လကလာရင် ကောင်းမှာပဲ၊ ချစ်မြသမီး မင်္ဂလာဆောင်လေ၊ စည်ချက်တော့ ဓာတ်ပုံတွေ ရိုက်လိုက်စမ်းဆိုသာများ ဟိုနားက ဝင်းခနဲ သည်နားက ဝိုးခနဲနဲ့နေသာပဲ။ ဓာတ်သားကလည်း ကောင်းချက်တော့

ရက်စက်သယ်။ ဒါပေသိအေ ဓာတ်ပုံဖိုးက တော်တော်ပါဟဲ့၊ အလယ်တယ် ဘဝံဖိုးက ပိုကုန်သာပါ၊ မဟန်ပါဘူး”

ကျွန်မမှာ ဒေါ်ကြီးပိုးကြူစကားကို မနည်းလိုက်၍ နားထောင်ရင်းက မျက်လုံးပြူးသွားမိသည်။ အလယ်တည်ပန်းကန်ဆိုသည်မှာ ထမင်းဝိုင်းတွင် ဟင်းချိုဟင်း၊ ချဉ်ရည်ဟင်း စသည့် အရည်သောက်ဟင်းထည့်သည့် ပန်းကန်လုံး ခပ်ကြီးကြီးကို ဆိုလိုမှန်း ကျွန်မသိထားတော့ မင်္ဂလာဆောင် လက်ဖွဲ့ပြန်ရာတွင် ယပ်တောင်၊ ပန်းစည်း စသဖြင့် မကမ်းဘဲ အလယ်တည်ပန်းကန်တွေများ ပြန်ကမ်းလေသလား၊ ဒါဆို ငွေတော်တော်ကုန်မှာပေါ့။

“အလယ်တည်ပန်းကန်ဖိုးက ဘာလို့ကုန်ရတာလဲ ဒေါ်ကြီးပိုးကြူရဲ့”

“ဟောတော်အေ၊ ဓာတ်ပုံထည့်ရသာလေ၊ ပြလိုက်စမ်း ချစ်မြဲ”

ဦးချစ်မြဲက ဓာတ်ပုံအယ်လ်ဘန်များ ထုတ်လာတော့မှ အလယ်တည်ပန်းကန် ဆိုတာကို ကျွန်မသဘောပေါက်သွားရပါသည်။ အယ်လ်ဘန်ကို အလယ်တည် ပန်းကန် ဟုဆိုသော ဒေါ်ကြီးပိုးကြူကို ကြည့်၍ ကျွန်မမှာ အူတက်မတတ် ရယ်လိုက်မိပါသည်။ ဒေါ်ကြီးပိုးကြူသည် အရာရာနှင့် အကြောင်းကြောင်း ဆိုသည့်အထဲက ဖြစ်သည်။ ဒေါ်ကြီးပိုးကြူတို့ ညီမအငယ်ဆုံးက မြို့မှာနေသည်။ အဆင့်အတန်းရှိရှိ အရာရှိကတော် ဖြစ်သောကြောင့် ချမ်းချမ်းသာသာ နေနိုင်သည်။ ညီမရှိရာ မြို့များသို့ ဒေါ်ကြီးပိုးကြူက မကြာခဏဆိုသလို လိုက်လည်တတ် ပါသည်။ ညီမက မြို့တွင်းရှိ ဘုရား၊ ပန်းခြံ စသည်တို့ကို လိုက်ပို့တော့ ဗင်ကားကလေးနှင့်ဖြစ်သည်။ ဒေါ်ကြီးပိုးကြူက ကားတံခါး မဖွင့်တတ်သဖြင့် ကားမှန်အပေါက်မှ ခေါင်းထိုးဝင်ကာ ကားထဲသို့ ဝမ်းလျားမှောက် ဝင်ချလိုက်ဖို့ လုပ်သည်။ ‘သည်လိုသာ ဝင်ရထွက်ရရင် သေရောပေါ့ဟယ်’ ဟု ဆိုသတဲ့။

တစ်ခါလည်း ညီမ၏မိသားစု အပြင်သွားချိန်တွင် ဒေါ်ကြီးပိုးကြူက အိမ်သန့်ရှင်းရေး လုပ်ပေးပါသည်။ ညီမပြန်လာသောအခါ ရေခဲသေတ္တာကိုဖွင့်၍ ရေသောက်မည်လုပ်တော့ ရေခဲသေတ္တာထဲတွင် ထဘီတွေ အကျီတွေ ရောက်နေ သည်ဟု ဆိုပါသည်။

“ညည်းတို့များ မိုက်ချက်တော့အေ၊ ဗီရိုအကောင်းကြီးထဲ ခရမ်းချဉ်သီးတွေ ထည့်ရသယ်လို့ ကြားမကြားဖူးပေါင်တော်၊ အမြင်မတော်လို့ ငါ့ဟာငါ ထလုပ်ထား သာ”

ဒေါ်ကြီးပိုးကြူ၏ခင်ပွန်း ဘကြီးစံပေါ်ကို ကျွန်မ သိလိုက်မိလိုက် ပါသေး သည်။ လူရိုးသော်လည်း သူ့အလိုမကျလျှင် ဆိုးချင်ချင်ထဲကဖြစ်၏။ ဒါကိုပင် ကျွန်မဒေါ်ကြီးက စကားတစ်ခွန်းတည်းဖြင့် ပုံဖော်နိုင်ခဲ့ပါသည်။

“ငါဖြင့် ကိုစံပေါ်က မယ်ပိုးကြူလို့ခေါ်လိုက်ရင် ခေါင်းကြီးကို အစိတ်တောင်း လောက် ဖြစ်သွားသာပဲ”

အစိတ်တောင်းဆိုသည်မှာ လေးပြည်ဝင်တောင်း ဖြစ်ပါသည်။ ပြည်တောင်း လောက်ရှိသည့် ဦးခေါင်းက အစိတ်တောင်းဖြစ်သွားရသည်အထိ ခေါင်းကြီးသွားမိ သည်ဟု တင်စားခြင်း ဖြစ်၏။ ဘကြီးစံပေါ် ရောဂါအသည်းအသန်ဖြစ်တုန်းက မြို့ဆေးရုံကိုပို့ပြီး ကုကြရသည်။ သို့သော် ရောဂါက ကျွမ်းနေပြီ။ လက်ထောက် ဆရာဝန်ကလေးတွေက အကျိုးအကြောင်း အစီရင်ခံတော့ ဆရာဝန်ကြီးက ‘အိုကေ’ ဟု ဆိုကာ ခေါင်းကလေးတညိတ်ညိတ်ဖြင့် ထွက်သွားတာကိုလည်း မြင်လိုက်ရ သည်။ ညနေပိုင်း ဘကြီးစံပေါ် ကွယ်လွန်လေတော့ သူနားမလည်နိုင်ပါ။ ရွာရောက်သောအခါ ဒေါ်ကြီးပိုးကြူက ခုနစ်အိမ်ကြား ရှစ်အိမ်ကြား အော်ဟစ် ငိုပါသည်။

“ကိုစံပေါ်ရေ အိုကေသယ်ဆိုသယံ အင်းဂလိပ်စကား မိပိုးကြူ နားမလည် ခဲ့လေခြင်းတော့၊ ခုတော့ သိရပြီ ဟင် - အံ့မယ်လေး မြို့မှာတော့ အိုကေဆိုသာ သေသာကို ခေါ်သာပါတော့ - အီး ဟီး ဟီး”

ဒေါ်ကြီးပိုးကြူကိုကြည့်ကာ ကျွန်မအတွေးဝင်နေစဉ်တွင် ဖိနပ်ရှာပုံတော် ထွက်သည့် ကျော်စိန်ဝင်း ပြန်ရောက်လာပါသည်။

“မမထူးဖိနပ်က တစ်လမ်းလုံး ဘယ်မှ ရှာမတွေ့ခဲ့ပေါင်ဗျာ”

သည်လိုနှင့် ကျွန်မမှာ ဖိနပ်မပါဘဲ ရွာထဲထွက်ခဲ့ရပါသည်။ ဒေါ်ကြီးပိုးကြူ အိမ် မသွားမီ ရွာလယ်ရှိ နန်းရင်းကို ကျွန်မတို့ ဝင်ခဲ့ကြသည်။ နတ်ပုံတော်တွေ မြိုင်လျက် ဆိုင်လျက်ရှိသော နန်းကပြင်တွင်ထိုင်လျက် ကျွန်မတို့ ပေါက်အိုနတ်ကို ငွေဆက်လိုက်ကြပါသည်။ နန်းထိန်းအမေကြီးက တိုင်တည်စာ ဆုတောင်းစာတွေ တစ်သီကြီး ရွတ်လေတော့သည်။

“ကိုင်း ပေါက်အိုသခင်ဆီလာကြသာ ဘာအခက်အခဲများ ရှိလို့တုံးကွယံ”

ကျွန်မတို့နယ်မှ လူများသည် တစ်စုံတစ်ရာသော ဒုက္ခ၊ ရောဂါဝေဒနာ စသဖြင့် ရှိလာလျှင် ပေါက်အိုနတ်ကို တစ်စုံတစ်ရာဆက်၍ မေးမြန်းကြသည့်လေ့ ရှိသဖြင့် ကျွန်မတို့လာရင်းကိစ္စကို မေးခြင်းဖြစ်၏။ ကျွန်မတို့ကလည်း ရွာသို့ အလည်လာခြင်းသက်သက်ဖြစ်ကြောင်း၊ ပေါက်အိုနတ်ကို ရိုသေသမှုပြုကြခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ပြောပြလိုက်၏။

“အခက်အခဲ ရှိပါသော်ကော အမေကြီးရယ်၊ အခု နတ်ကွန်း သွားကန်တော့ ရင်း ကျုပ်တူမ ဖိနပ်တစ်ဘက် ပျောက်ခဲ့ပြီလေ၊ ကောင်းသလားတော်”

ဒေါ်ကြီးပိုးကြူက လူကိုလိုလို နတ်ကိုလိုလို ရန်ထောင်လိုက်တော့ နန်းထိန်း အမေကြီးက မျက်စိကိုမှိတ်ရင်း ပါးစပ်က တတွတ်တွတ် ရွတ်ဆိုပြန်သည်။

“ကဲ ကဲ နောက်တစ်ခေါက်သွားရှာချေဦး၊ ပေါက်အိုသခင်က ကိုယ့်နယ်သမီး နယ်မြေးကလေးတွေ လာလို့ အပျော်စထားသာပါတော်၊ သွား သွား ရှာချေဟဲ့”

ကျော်စိန်ဝင်းမှာ စက်ဘီးကြီးဆွဲထွက်သွားပြန်ပါသည်။ ဒေါ်ကြီးပိုးကြူတို့အိမ် တွင် ကျွန်မတို့ထိုင်နေစဉ်မှာပင် ကျော်စိန်ဝင်းက ကျွန်မဖိနပ်နှစ်ဘက်ကို လာပေး လေသည်။

“ပထမတစ်ခေါက်တုန်းကလည်း အဲသည်နေရာရောက်သပဲ မရှိဘူး။ ဒန်သေပဲ၊ အခုတစ်ခေါက်ကျမှ ဖိနပ်တစ်ဘက်ကို ပြူးပြူးကြီးတွေ့ရသာ ထူးချွန်များ”

ကျွန်မ၏ဖိနပ်ကို ပေါက်အိုဘုရားဝင်းအတွင်း လှည်းချွတ်သည့်နေရာက တွေ့လာခဲ့ခြင်းဟု ဆိုသည်။ သည်နေရာသည် ရှင်းပြောင်နေသော ကွင်းပြန့်ကြီး ဖြစ်သည့်အတွက် ကျော်စိန်ဝင်း မျက်စိမမှားနိုင်ပါ။ နန်းထိန်းအမေကြီးကတော့ ပေါက်အိုနတ်က အပျော်စထားတာဟု ဆိုသည်။ ကျွန်မ၏ဖိနပ်ကို လူကစသလား၊ နတ်ကစသလား မသေချာ။ နတ်ကွန်းနှင့် နန်းရင်းက မိုင်ဝက်လောက်ဝေးတော့ နတ်ကို ယုံကြည်အောင် တမင်ဖန်တီးထားတာကလည်း မဟုတ်နိုင်။ GSM ဖုန်းရှိသည့် လူတွေလည်း မဟုတ်ကြပါ။ အံ့မယ်ဆို အံ့စရာ။

“အဲသာသာကြည့် ငတို့နတ်က ဘယ်လောက်တန်ခိုးကြီးသလဲဆိုသာ”

ဒေါ်ကြီးပိုးကြူက လက်ဝါးနှစ်ဘက်ကို ဖြန်းခနဲရိုက်ရင်း အားရပါးရကြီး ဆိုသည်။ ကျွန်မတို့သားအမိကို ဒေါ်ကြီးပိုးကြူက ဦးချစ်မြနှင့်အပြိုင် ထမင်းလှ

ကျွေးနေသည်။ ကျွန်မတို့မှာ ဟိုအိမ်စားရမလို သည်အိမ်စားရမလိုနှင့် နောက်ဆုံးတွင် ဒေါ်ကြီးပိုးကြူက ထမင်းဟင်းလင်းပန်းကို ရွက်၍ ဦးချစ်မြတို့အိမ်တွင် ပေါင်းကာကျွေးပါသည်။

“ဟဲ့ မထူး၊ ဒေါ်ကြီးပိုးကြူသုပ်ထားသယံ့ ပဲသီးသုပ်ကလေး စားဦးလေ၊ မြေပဲကလေး သဲနဲ့ လက်ဝပူတိုက်လှော်ပြီး ထောင်းထည့်ထားသာ မွှေးချက်တော့”

“ကျွန်မ စားတယ် ဒေါ်ကြီး”

“ညည်းစားသာ အားမရပေါင်အေ၊ မှန်းစမ်း ငါပုံပေးစမ်းမယ်”

ကျွန်မတို့သားအမိ၏ ထမင်းပန်းကန်များထဲသို့ ပဲသီးသုပ်များကို ဇွန်းကြီးနှင့် ကော်ကော်ပြီးထည့်သည်။ ကျွန်မတို့မှာ ဗိုက်တွေ တင်းပြည့်နေပြီဖြစ်သော်လည်း သူတို့မေတ္တာ သူတို့စေတနာတွေကြောင့် ထမင်းမြိန်ပါသည်။ ကျွန်မတို့တစ်တွေ လှည်းပေါ်တက် လက်ပြန့်တ်ဆက်သည့်တိုင် ဒေါ်ကြီးပိုးကြူက စကားတွေ ဗလုံစီထအောင် ပြောနေဆဲ။ စားကြူးရွာအထွက် လှည်းလမ်းပေါ်ရောက်မှ ကျွန်မတို့မှာ ဒေါ်ကြီးပိုးကြူ၏ စကားလုံးမိုးပေါက်ဒဏ်က လွတ်တော့၏။

“ငါဖြင့်အေ မမပိုးကြူတောက်ချက်တော့ အော်ဂလီကို ဆန်လာသာပဲ”

အမေကပြောတော့ ကျွန်မမှာ အော်၍ပင် ရယ်လိုက်မိပါသည်။ အရပ်အနားမရှိ တောက်လျှောက် အော်ဟစ်ရင်း တစ်ယောက်တည်း စကားတွေလှပြောနေတာက လည်း တွေ့ရတုန်း စကားမကျန်အောင် ပြောနေခြင်း ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ အပြန်လမ်းတွင် နေပူရှိန်က အတော်အားပျော့သွားပေပြီ။ မြစ်ကို ရှပ်တိုက်ပြေးလာသောလေ တွေက ပဲခင်းရနံ့များကိုသယ်ဆောင်လာကြသည်။ နေညိုညို၊ တိမ်တောက်တောက်၊ ဖုန်လှိုင်းကလေးတွေ တငွေငွေကြားမှာ တောလှည်းတစ်စီးပေါ်တွင် ထိုင်ကာ

တောလမ်းကလေးကို ဖြတ်သန်းနေလေသော ကျွန်မကိုယ်ကျွန်မပင် တော ကျေးလက်၏ အိပ်မေ့ချခံနေရသလို ထင်ယောင်မှားမိတော့၏။

ကြည်ရွာရောက်သောအခါ ဘကြီးပိုက်တို့ မောင်နှမက ညအိပ်ဖို့ တားကြပါ သည်။ မနက်ဖြန် ချောင်းဆင်းနှင့် ရေပုလဲရွာများကို သွားရဦးမည်မို့ ကျွန်မတို့ သားအမိက ထိုင်၍ကန်တော့ကာ နှုတ်ဆက်တော့ မောင်နှမနှစ်ယောက် တဘက် ကလေးများဖြင့် မျက်ရည်စတွေ တို့ကာတို့ကာ ငိုလေသည်။ ကျွန်မရင်ထဲ မကောင်းဖြစ်မိပါသည်။ ကျွန်မတို့မြို့မှာစားဖို့အတွက် ပဲတွေ၊ ကြက်သွန်တွေ လောင်းထည့်ပေးလိုက်သည်မှာ လှည်းနှင့်အပြည့်။ ကျွန်မတို့ လှည်းထွက်တော့ ဘကြီးပိုက်က တောင်ဝေးကလေးထောက်ကာ လှည်းနောက်က လိုက်လာပြန်သေး သည်။ သည်တစ်ခါတော့ ကျွန်မ မကြည့်ရက်တော့ပါ။

“ဘကြီးပိုက် နေခဲ့တော့လေ”

“အေးပါဟာ ... အေးပါ အေးပါ”

ပြောရင်းပြောရင်းဖြင့် ပါလာလိုက်သည်မှာ လမ်းတစ်ကွေ့ရောက်တိုင်း ကွယ်သွားလိုက် ပေါ်လာလိုက်နှင့်။ အဘကိုပင် သတိရလိုက်မိသေးတော့၏။ ကျွန်မတို့ဆွေမျိုးများသည် အသက်ကြီးလေ သံယောဇဉ်ပိုကြလေမဟုတ်လား။

ရွာသချိုင်းစပ်ကိုရောက်တော့ အတော်ပင် မှောင်နေပါပြီ။ ကျွန်မ ငယ်စဉ် တုန်းကလို ဘာရယ်လို့ မပြောနိုင်သည့် ကြောက်စိတ်တွေ ဘွားခနဲ ပြန်ပေါ်လာပါ သည်။ လှည်းကြမ်းခင်းအလယ်ကို တိုးထိုင်ရင်း ခြေမှုန့်ကို မသိမသာယူ၍ နဖူးကို တို့လိုက်မိသေး၏။ သချိုင်းတည့်တည့်သို့ အရောက်တွင် ကျွန်မ၏မျက်လုံးများကို စုံမှိတ်ထားလိုက်မိပါသည်။ စိတ်ခံစားမှုတွေက မနက်နှင့်ညတောင် မတူတော့ပါ လား။ မနက်တုန်းဆီက သချိုင်းကုန်းမှာထိုင်ရင်း သချိုင်းမြေကို ရဲရဲတင်းတင်း

ကြည့်ခုံခဲသော ကျွန်မ၏ မကြောက်တရားများကို အမှောင်က ချိနဲ့သွားစေ
 ခဲ့ပြီလား။ သို့သော် ငယ်ငယ်တုန်းကလို ကျွန်မ သတ္တိမနည်းတော့တာတော့
 ကိုယ့်ကိုယ်ကို ယုံကြည်မိပါ၏။ လွမ်းစိတ်နှင့်ကြောက်စိတ် တစ်လှည့်စီ ခံစားနေ
 ရတာကိုက ကျွန်မအတွက် ခံစားစရာ ဖြစ်နေရတော့သည်။ ရွာရိပ်လွန်တော့
 ကောင်းကင်မှာ ကြယ်တွေ ပြည့်နေပြီ။ လှည်းသံက တအိအိ။

(၂၉)

သည်ကနေ့မှာတော့ ကျွန်မတို့သားအမိ မြစ်အနောက်ဘက်ကမ်းရှိ ဆွေမျိုးများရှိရာသို့ သွားဖို့စဉ်ထားပါသည်။ ဧရာဝတီမြစ်ကြီးကို ကူးတို့လှေငယ်ကလေးတစ်စင်းနှင့် ဖြတ်ကူးရမှာမို့ ကျွန်မ ပျော်နေမိသည်။ တကယ်တော့ ဧရာဝတီမြစ်ကြီးသည်လည်း ကျွန်မ၏ ငယ်ပေါင်းရောင်းရင်းကြီး တစ်ယောက်နှင့်တောင် တူပါသည်။ ငယ်စဉ်က သည်မြစ်ကြီးထဲတွင် ဆော့ရင်းကစားရင်း ရေကူးတတ်ခဲ့ရသလို ကျွန်မ၏ ဘဝအစိတ်အပိုင်း တော်တော်များများမှာလည်း ဧရာဝတီသည် အရေးပါလှသော ပါရမီဖြည့်ဖက် ဖြစ်ခဲ့သည်ဟု ဆိုနိုင်ပါ၏။ အဖေကလှေသူကြီးဆိုတော့ မြစ်ရိုးတစ်လျှောက် လှေနှင့်တက်နှင့် လုပ်ကိုင်စားရသောဘဝမှ နောင်အခါ စက်တပ်ရေယာဉ်တစ်စင်း ပိုင်ဆိုင်လာခဲ့သည့်တိုင် ဧရာဝတီနှင့် ရင်ချင်းအပ် ကျောချင်းကပ်ကာ စုန်ချည်ဆန်ချည် ရုန်းကန်ခဲ့ရ၏။ ကျွန်မ၏ ကျောင်းနေဘဝတစ်လျှောက်လုံးသည် ဧရာဝတီမြစ်ကြီးထဲမှာ ရုန်းကန်ခဲ့

ရသော အဖေ၏ ချွေးနှစ်စာများဖြင့် ဆည်းပူးခဲ့ရသည်မဟုတ်လား။ လှေသူကြီးသမီး ဆိုတော့ မြစ်နှင့် မကင်းနိုင်တာ သဘာဝကျပါသည်။ ပြီးတော့ ကြီးပြင်းရသည့် ရွာက လှေရွာ၊ မြစ်နားကမ်းနားရွာ၊ လှေသူကြီး လှေထိုးသားတို့ ကျင်လည်ရာ၊ ဘဝဝမ်းစာရှာရာ ကျေးရွာမဟုတ်လား။

“ကိုကြီးတင်ရွှေ တက်တစ်ချောင်း အပိုပါသေးလား”

“ရပါသယ်ဟာ ... ငါလှော်နေကျပါ”

“မဟုတ်ဘူး ... ကျွန်မလည်း လှေလှော်ချင်လို့ပါ”

ကိုကြီးတင်ရွှေက နောက်မှ ပဲ့၍၊ ကျွန်မက ဦးမှ လှော်သည်။ သေးငယ် ပေါ့ပါးသော လှေကလေးမှာ ဧရာဝတီမြစ်ရေပြင်ဝယ် ရှုပ်ခိုးတစ်ပြားလို ဆတ်ခနဲ ဆတ်ခနဲ တလျားလျား ရွေ့နေသည်။ ကျွန်မတို့လှေကလေးသွားနေသည့် ချောင်းဆင်းရွာမှာ ကျွန်မတို့ ဥဒယရွာနှင့် ဓားလွယ်ခုတ်မြစ်တစ်ဘက်ကမ်းမှာ ရှိသည်။ ချောင်းဆင်းရွာတွင် ကျွန်မ ကြီးတော်ငွေကြည်၏ သားအကြီးဆုံး ကိုကြီးသန်းဌေးရှိသည်။ အဘ၏အစ်ကိုအကြီးဆုံး ဘကြီးစံရမှမေးသော သားသမီးများရှိသည်။ နောက် ကျွန်မတို့နှင့် နှစ်အတန်ကြာ ကွဲကွာနေခဲ့သည့် အဖေငယ်ပေါင်း ရောင်းရင်းကြီး ဘကြီးသီ (ဦးဘသီ) ရှိသည်။ ကျွန်မကိုတွေ့လျှင် မှတ်ချင်မှတောင် မှတ်မိပါတော့မလားမသိ။

“ညနေကျရင် ပဲကြီးခင်းထိပ်ကနေ လှမ်းအော်လိုက် ... ငါလာကြိုလှည့်မယ်”

ကိုကြီးတင်ရွှေက လှေကလေးကို ကမ်းသို့ကပ်ပေးပြီး လျှောခနဲ ပြန်ထွက် သွားပါသည်။ ညနေဘက်ကျမှ ချောင်းဆင်းမှတစ်ဆင့် ရေပုလဲရွာသို့ ကျွန်မတို့ ကူးကြပါမည်။ ကိုကြီးတင်ရွှေ၏ ကူးတို့ဆိပ်ကလေးမှာ ပဲကြီးခင်းထိပ်မှာ

ရှိပုံရပါသည်။ ပဲအစိုက်များသောရွာတွေမို့ ဘယ်ပဲကြီးခင်းထိပ်ကို ဆိုလိုတာပါလိမ့်။ ကျွန်မအစ်မမစန်း၏ အသက်တွက်ပုံကိုပင် ဖျတ်ခနဲ သတိရလိုက်မိပါသည်။

“ဘကြီးညိုတို့ လှေကြီး ဘိုးထွန်းမြိုင်လွန်းကျင်းထဲ လွန်းတင်သယံနှစ်က မွေးသာပဲအေ ... အဲသည်နေ့က ဂျဒိုင်းက ဘိုးညိုမောင်ကြီးတောင် အိမ်ရောက်လာသေးသတဲ့။ ဟိုအေ ဘာသယံ ရေတွေ ဖောင်းကားကုန်းမြုပ်သယံနှစ်သယံအေ၊ အမေပြောသာပဲ တွက်ကြည့်ပေါ့”

ခုရယ် နှစ်ရယ် မပြောတတ်သူတွေက အဖြစ်အပျက်နှင့် တွဲမှတ်နေကျ မဟုတ်လား။ ချောင်းဆင်းရွာ အတက်ကမ်းပါးကတော့ မတ်စောက်လွန်းလို့ အတော့်ကို ကုန်းရုန်းတက်ရပါသည်။ ဟိုတုန်းကတော့ ရွာကလေးက ကမ်းနှင့်အညီ လှေဦးတိုက်ဖြစ်သော်လည်း အခုတော့ အနောက်တောင်ယွန်းယွန်းဆီ ရောက်သွားသလိုလို ကျွန်မစိတ်ထဲ ထင်မိ၏။

“တမြန်အပြင်သနှစ်တုန်းက မီးကြီးလောင်လို့ ရွာရွှေ့လိုက်ရသကော တော့”

ကျွန်မတို့ ခရီးစဉ်လမ်းညွှန် **Tourguide** မမထိုက် ပြောပြပါသည်။

“အိုအေ ... ဟောသည် ချောင်းဆင်းရွာ ဘယ်လိုမီးလှောင်မှန်းမသိဘူး”

အမေက ချောင်းဆင်းရွာ မကြာခဏ မီးလောင်တတ်ကြောင်း ပြောခြင်းဖြစ်၏။ ကျွန်မသိမိခဲ့သည်ပင် မီးလောင်တာ သုံးကြိမ်ရှိသွားပေပြီ။ ကျွန်မတို့ ဆွေမျိုးတွေကကော ဘယ်ဆီပြောင်းရွှေ့သွားကြပါလိမ့်။ ဧရာဝတီမြစ်ကြီးဘေးက ရွာဆိုသော်လည်း မီးလောင်တော့ ရေမလွယ်တာလည်း ထူးဆန်းလှသည်။

“ကိုကြီးသန်းဌေးတို့ ဒေါ်လေးရင်တို့ ဒေါ်လေးကျင်တို့ကတော့ ရွာလယ်တင် ပါပဲ ဒေါ်ဒေါ်တို့ ဘကြီးသီကတော့ ရွာနောက်ဖျား ရောက်သွားထင်ပါရဲ့။”

ကျွန်မတို့ရောက်သွားတော့ ကိုကြီးသန်းဌေး၏ဇနီး မမအုန်းစိန်က ပျာပျာသလဲ ဆီးကြိုရှာပါသည်။ မမအုန်းစိန်နှင့် ကျွန်မ မဆုံဖြစ်ကြတာကြာပြီ။ ကျွန်မစိတ်ထင် ဆယ်နှစ်ဆယ့်ငါးနှစ်လောက်ပင် ရှိရောမည်။ ကျွန်မကို တအံ့တဩကြီး ကြည့်ကာ ဆိုလေသည်။

“မထူးရယ် ညည်းကလေးတုန်းကလို မဟုတ်တော့ပါလား ဝတစ်တိုကြီး ဖြစ်နေလိုက်သာအေ တကယ့်ကို မိန်းမကြီးကျလို့။”

ဟောဟောဒိုင်းဒိုင်း ရှင်းရှင်းဘွင်းဘွင်း ပြောတတ်သော သူတို့ရှေ့တွင် ကျွန်မသည် အရုပ်ဆိုးလိုက်၊ ချောလာလိုက်နှင့် သုံးပန်လှဖြစ်နေတတ်သည်။ ကိုကြီးသန်းဌေး၏ သမီးအထွေးဆုံးကလေး ဝင်းအိကို ကျွန်မ အခုမှပင် မြင်ဖူးပါသည်။ ဝင်းအိသည်လည်း ကျွန်မကို အခုမှပင် မြင်ဖူးသည်မို့ မျက်တောင် မခတ်စတမ်း ကြည့်နေပါသည်။ တူမလေးဝင်းအိပင် အပျိုပေါက်မကလေး ဖြစ်နေပြီ။ မန္တလေးနှင့် ချောင်းဆင်း အနေမဝေးလှသော်လည်း ဘဝတွေက ခြားလှပါကလား။

“မမထူး ... မမထူးနဲ့ အဖေတို့ ပြောပြောနေသံကြားဖူးသယ်ရယ် ကျုပ်က သည်လို မထင်မိဘူး တီပီယို မင်းသမီးတွေလို နေမှာပဲထင်မိသာတော့”

“ဒါဖြင့် မမထူးက မိဒီယိုမင်းသမီးလို မချောဘူးပေါ့ ဟုတ်လား ဝင်းအိ”

“ချောပါသယ် ... လှလည်းလှသယ် ... ထဘီအင်္ကျီကလေးတွေကလည်း လှသာပဲ ... အမေ ကျုပ် မမထူးတို့လာသာ မိလုံးတို့ သွားကြွားချည်ဦးမယ်”

ဝင်းအိက ပြောပြောဆိုဆိုဖြင့် ရွာထဲပြေးထွက်သွားပါသည်။ ကျွန်မ ငယ်ငယ်ကလည်း သည်လိုပင်။ ရွာမှာ အငြိမ့်ပွဲ၊ ဇာတ်ပွဲရှိလျှင် မင်းသမီးကလေးတွေကို သွားသွားကြည့်ပြီး မြင်သမျှ အိမ်ပြန်ပြောရသည်မှာ အမော။ တောစလေ့၊ တောသဘာဝအရ ဝတ်ကောင်းစားလှနှင့် ထူးထူးဆန်းဆန်းကလေးတွေမြင်လျှင် ငေးမောခုံမင်တတ်ကြသည့် စပယ်ဖူးစ ဇီးယောင်းမကလေးများ အကြောင်းကို ‘ပွဲ’ ဟူသော ဝတ္ထုတိုတစ်ပုဒ် ချယ်ရီမဂ္ဂဇင်းတွင် ကျွန်မရေးခဲ့ဖူးပါသည်။ ကိုကြီးသန်းဌေးတို့အိမ်မှ အမေအစ်မတစ်ဝမ်းကွဲများဖြစ်သော ကြီးတော်လှရင်နှင့် ကြီးတော်မြကျင်တို့အိမ်ဘက် ကူးလာခဲ့ကြပါသည်။

“မောင်တင်ဝင်းက အမေညီမတွေနဲ့ ဂင့်ဂဲဈေးထဲ တွေ့ခဲ့သယ်ပြောတော့ ငါဖြင့် ကိုယ့်နားကိုယ်တောင် မယုံမိဘူး ... ဪ ခြုံစိတ်ပေါက်ကုန်ကြပဟဲ့ ရယ်လို့ ရင်ထဲနာနေမိသာရယ် ... ငတို့ဆီလည်း လာမယ်လို့ မထင်ချက်တော့”

“မထူးရယ် ... ညည်းကတော့ အငယ်မို့ ကြီးတော် အပြစ်မတင်လိုပါဘူး ... ဒါပေသိ ညည်းအမေ မယ်မကောင်းမက ဥဒယရောက်လို့ ငတို့ရွာ တစ်ခေါက်မလာဘူး ... ဆွေစိမ်းမျိုးစိမ်းနိုင်ချက်တော့ ... ဖအေ ညီကို အရင်းမွေးတွေပါ ငါ့ညီမရယ် အီး ...”

ကြီးတော်နှစ်ယောက်က အပြိုင်အဆိုင်ငိုတော့ အမေကပါ လိုက်ငိုသည်။ ကြီးတော်သမီးများကလည်း ကြံတုန်းကြိုက်တုန်း ဝိုင်းအုံငိုကြသည်။ သည်မြင်ကွင်း သည်ချစ်ခြင်းများသည် ဟန်ဆောင်မှုကင်းသလောက် သမုဒယ အားတွေ လွှမ်းခြုံနေတော့၏။ ဆွေဂုဏ်မျိုးဂုဏ်၊ ဆွေတန်ဖိုးမျိုးတန်ဖိုး အကြီးမားဆုံး ပြယုဂ်တွေလည်း ဖြစ်လေသည်။

“ကိုင်းပါ ... အမေတို့ကလည်း တွေ့တုန်းဆုံတုန်း ပျော်ပျော်နေကြမှပေါ့ ... ဒေါ်ဒေါ်တို့ မထူးတို့လာသာ နောက်ပေါက်တွေနဲ့ ဆက်မိသာပေါ့ဗျာ”

မောင်မောင်တင်ဝင်းက ကြားဝင်လိုက်တော့မှ ငိုပွဲကိုရပ်ကာ ရယ်ပွဲကို စလေသည်။ ရယ်ပွဲစမိပြန်တော့လည်း သည်ညီအစ်မတွေကြား ရေပက်မဝင်တော့။ တဝါးဝါး တဟားဟား ရယ်လိုက်ကြရင်းက အင့်ခနဲ ထငိုချင်ငိုကြပြန်သည်။ သူတို့တစ်တွေ၏ ရှေးဟောင်းနှောင်းဖြစ်များကြားထဲ ကျွန်မဝင်မပါတော့ဘဲ ရွာအနောက်ပိုင်းရှိ ဘကြီးသီတို့အိမ်ဘက် ထွက်ခဲ့ပါသည်။ ဘကြီးသီသည် ကျွန်မတို့ငယ်ငယ် ဆယ့်နှစ်ပွဲအိုးရောင်းခဲ့ကြစဉ်က ကျွန်မတို့မိသားစုနှင့်အတူ ဆယ့်နှစ်ပွဲလိုက်ခဲ့သော ဈေးလုပ်သားကြီးဖြစ်၏။ စိတ်ရင်းသဘောရင်း ကောင်းသလောက် အလွန်ရိုးသားဖြူစင်လှသဖြင့် ကျွန်မက အင်မတန်ခင်ပါသည်။

ကျွန်မတို့ငယ်ငယ်က မြင်းခြံတွင် ၁၂မုခ် ဘုရားပွဲနှင့် နှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူဘုရားပွဲ များကို ပွဲတော်အခင်းအကျင်းများဖြင့် တခမ်းတနား ကျင်းပလေ့ ရှိကြပါသည်။ ဇာတ်ရုံကြီးများ၊ မျက်လှည့်ပွဲ၊ ဆပ်ကပ်ပွဲရုံကြီးများ၊ ကြည့်ချင်ပွဲ အံ့ပွဲများ၊ ဈေးဆိုင်တန်းများဖြင့် တစ်လကိုးသီတင်း ဆင်ယင်ကျင်းပတတ်၏။ သည်ပွဲတော် ရက်တစ်လျှောက်လုံး တရားဒေသနာတော် ဟောကြားသည့် တရားပွဲများကလည်း တစ်လကိုးသီတင်းပင် ရှိနေတတ်ပါသည်။ ဆရာကြီး ဦးလှသိန်း၊ ကြာနီကန် ဆရာတော် ဦးဇဠိလ၊ ဗျိုင်းနားဆရာတော် ဦးဝိလာသ စသည့် တရားဟော ဆရာတော်ကြီးများမှာ မြင်းခြံကြိုက် တရားနာယူလိုကြသော ဆရာတော်ကြီးများ ဖြစ်ပါ၏။ ထိုစဉ်က တရားပွဲများကို လူကြီးများသာမက လူငယ်လူရွယ်များက လည်း တရားမဏ္ဍပ်ကြီးထဲတွင် တရားနာယူတတ်ကြသည်။ မဏ္ဍပ်ကြီးနှင့်အပြည့် စည်ကားသိုက်မြိုက်လွန်းလှသဖြင့် တရားပွဲမသိမ်းမချင်း မြို့တော်သိန်းအောင်၊ ရွှေမန်းသဘင်၊ မင်းသား ဦးအောင်မောင်းကြီး၏သား အောင်နေလင်း၊ ပန်ကျာကြည်လင် စသည့် ဇာတ်ပွဲများပင် ဇာတ်ထွက်၍မရခဲ့ဟု ဆိုကြပါသည်။

ကျွန်မတို့ စဉ်အိုးဆိုင်ကြီးမှာ အိုးတန်းဘက်တွင် ဖွင့်လှစ်ထားသော်လည်း ညနေစောင်းလျှင် တရားပွဲနှင့် မလှမ်းမကမ်းနေရာ မြေကွက်လပ်တွင်

ဝါးကပ်ကြမ်းများခင်း၍ အိုးပုတ်၊ ချိုးရုပ်ကလေးများမှအစ သောက်ရေအိုး၊ ဟင်းအိုး၊ စဉ့်အိုးစဉ့်ခွက်များကို တစ်ပိုင်တစ်နိုင်ဆိုသလို လာ၍ပုံရောင်းကြသည်။ သည်လို လာပုံရောင်းတိုင်း ဘကြီးသီနှင့် ကျွန်မတို့ မောင်နှမတစ်တွေက ဆိုင်ခွဲထွက်ကြရပါသည်။ အမေက ကလေးငယ်နှင့်မို့ ပင်မစဉ့်အိုးဆိုင်ကြီးမှာပဲ အထိုင်နှင့်ရောင်းသည်။ ဘကြီးသီက ဖျင်ပုဆိုးတိုတိုပါအောင်ဝတ်၍ ဖျင်တဘက် ခေါင်းပေါင်းကြီးနှင့် ပိုက်ဆံအကြွေစေ့များ ထည့်ထားသည့် ဖျင်လွယ်အိတ်ကလေး တစ်လုံး လည်ပင်းဆွဲကာ ရောင်းရင်းက အအမ်းအတော လုပ်ပုံကိုလည်း ကျွန်မမျက်စိထဲ အခုထိ မြင်ယောင်နေမိပါသေးသည်။

“ဘကြီးသီ ငှက်ပျောပွဲ အုန်းပွဲက ဘယ်လောက်လဲ”

“အကြီးက တစ်ကျပ် အသေးက ငါးမူး ... ရေနွေးပွဲနဲ့ အတူတူပဲလေ ... သည်ဘက်က ချိုးရုပ်မည်းမည်းကြီးတွေက တစ်မတ်နော် မထူး ... ဟေ့ မောင်စောလင်း အဲသည် စဉ့်ပန်းစိုက်အိုးကလေးတွေက ဈေးချင်းမတူဘူးကွယ့် နော် ... ဈေးဝယ်လာရင် ဘကြီးကိုပြ အရုပ်ကြည့်ပြီး ရောင်းရမှာ ... မောင်ဝင်းနိုင် မင်းအဲသည်နား မထိုင်နဲ့ ဈေးဝယ်ရပ်သယံ့နေရာ ဘေးနားဆုတ်ထိုင် အေးအေး ...”

မြေကြီးပေါ်က ကပ်ကြမ်းခင်းဈေးဆိုင်ကလေးဆိုသော်လည်း အလွန်ရောင်းလို့ ကောင်းခဲ့သည်။ ကျွန်မက တောင်းကြီးတစ်လုံးထဲ ကောက်ရိုးမျှင်များနှင့် စုခွေထည့်လာသော ကလေးကစားစရာ အိုးပုတ်ချိုးရုပ်ကလေးများကို ခင်းရ ကျင်းရ ပြင်ဆင်ပေးရသည်။ ဆေးရောင်စုံကလေးများ ခြယ်သထားသော နှုတ်ခမ်းတွန့်မြေအိုးကလေးများ၊ ရေနွေးကရား ရေနွေးပန်းကန်အစုံ အစုံကလေး များ၊ ငှက်ပျောသုံးဖီး အုန်းသီးတစ်လုံး ကန်တော့ပွဲကလေးများ စသဖြင့် ကျွန်မအမြင် ကျွန်မစိတ်ကူးယဉ်သလို တွဲဖက်ပြီး ရောင်စုံအိုးပုတ်ဈေးသည်ကလေး

ဘဝကို ကြာနီကန်ဆရာတော်၏ တရားတေးသံများကြားမှာ ကျွန်မဖြတ်သန်းခဲ့ရဖူးသည်ကော။

“ဘကြီးသီရိလား ဗျိုးဘကြီးသီ ... သည်မှာ ဧည့်သည်တွေလာသယ်မန်းလေးကတဲ့”

ခြံရှေ့အပေါက်တည့်တည့်မှနေ၍ ရွာသားတစ်ယောက်က လှမ်းအော်ပေးသည်။ ရွာသားအော်သံပင် မဆုံးသေးပါ။ ခြံဝရံ နွားအုပ်ကြီးထဲမှ ဘကြီးသီတစ်ယောက် မတ်တတ်ထရပ်လိုက်သည်ကို ကျွန်မ ဘွားဘွားကြီးတွေ့လိုက်ရပါသည်။ ဖျင်တဘက် ခေါင်းပေါင်းကြီးကတော့ ဟိုတုန်းကလို နွေမိုးဆောင်းဥတုမရွေး ထူထူထဲထဲပေါင်းထားဆဲ။ ဖိနပ်မပါ၊ ကျောဗလာဖြင့် ချည်ပုဆိုးကြမ်းကို တိုတိုပါအောင်ဝတ်ပြီး လက်တစ်ဘက်ကလည်း နွားနို့ပုံးကြီးကို ဆွဲလျက်။ ကျွန်မကို ကြောင်အမ်းအမ်းကြီးနှင့် တွေ့ကြည့်နေသည်။ ကျွန်မကလည်း ဘာမျှမပြောဘဲ သည်အတိုင်းကြီး ရပ်နေရင်းက ရယ်ချင်လာမိ၏။

“မိန်းကလေးက ဘယ်သူတုံးကွဲ့”

“ကျွန်မကို မမှတ်မိတော့ဘူးလား ဘကြီးသီရဲ့”

“မမှတ်မိပေါင်ကွယ် ပြောမှသိမှာပေါ့ ... ဘကြီးက အသက်ကြီးပြီကမင့်ပဲဟာ”

“အသက်ကြီးတော့လည်း ကြာနီကန်တရားနာရင်း သေရမှာပေါ့ ဘကြီးသီရဲ့ ... ကျွန်မတို့ ၁၂ မှန် ဘုရားပွဲသွားပြီး အိုးပုတ်ရောင်းကြရအောင်လေ”

“ဟော ဗျား ... မထူးကြီး ကိုင်း”

ကျွန်မ၏စကားနိမိတ်ပုံကို ချက်ချင်းကြီး ဆုပ်ဖမ်းလိုက်နိုင်သော ဘကြီးသီက အံ့သြဝမ်းသာဆိုလိုက်သောအခါ ဘာရယ်မသိ ကျွန်မ ဝမ်းနည်းသွားမိပါတော့၏။ ဘုရားပွဲ တရားဟောစင်မြင့်နှင့် မနီးမဝေး ကပ်ကြမ်းကလေး တစ်ချပ်ပေါ်မှာ ငိုက်မြည်းရင်း အိပ်ပျော်သွားတတ်သော ကျွန်မတို့ မောင်နှမတစ်တွေကိုကြည့်ရင်း ဘကြီးသီက မျက်ရည်ကျခဲ့ဖူးသည် ဆိုပါသည်။

“အင်း ... ကိုရင်ညိုတို့ မမြတင်တို့မယ် သားသမီးခြောက်ယောက် မနိုင်မနင်းနဲ့ ဈေးရောင်းရသာတစ်ဘက် ကလေးတွေကတစ်ဘက် မြို့တက် စီးပွားရှာချင်သယ် ဆိုလို့သာပါကွယ် ... ကိုယ့်ရွာကိုယ့်တောလည်း ထမင်းဖြင့် မငတ်လှချည်သေးဘူး ငါဖြင့် သည်ကလေးတွေ သံယောဇဉ်နဲ့ အသက်ကြီးတောင် ကြာနီကန်တရားနာရင်း သေရမှာပဲ ... တတ်နိုင်ပါဘူး။”

အခုတော့လည်း ဘကြီးသီတစ်ယောက် ရွာမှာပဲ တောင်သူကြီးလုပ်ရင်း သားသမီးမြေးသားတွေနှင့် ပျော်မွေ့နေခဲ့ရပြီ။ ကျွန်မတို့ စဉ်အိုးဆိုင်ကလေး ဖြတ်လိုက်တော့ ဘကြီးသီတစ်ယောက် အထုပ်ကလေးငိုက်ကာ သူ့ရွာသူ ပြန်သွားခဲ့သည်။ ရွာရောက်သည့်တိုင် ကျွန်မတို့ရှိရာ မြင်းခြံကို လာမြဲလာဆဲ။ ကျွန်မတို့ ဆင်းရဲကျပ်တည်းခဲ့ရသမျှ ဘာမှမတတ်နိုင်ခဲ့သော်လည်း စိတ်ဓာတ်အား ဖြင့် ခွန်အားပေးခဲ့သူတစ်ယောက်ပဲဖြစ်၏။ နောင်တွင် ကျွန်မတို့ မန္တလေးသို့ ပြောင်းရွှေ့သွားသည့်တိုင် ကပ်ကြမ်းခင်းဈေးဆိုင်ကလေးအကြောင်း တခုတ်တရ ဆိုနေတတ်ခဲ့သည်ဟု ကျွန်မတို့ ပြန်ကြားရသည်။ ဘကြီးသီက ကျွန်မအကြောင်း၊ ကျွန်မတို့မိသားစုအကြောင်းတွေကို နားထောင်ရင်း ဝမ်းသာကြည်နူး မျက်ရည်စ ကလေးတွေ ကြွေရှာပါသေးသည်။

“အေးကွယ် ... ညည်းကို အခုလို လူတစ်လုံး သူတစ်လုံးမြင်ရသာ ဘကြီးဖြင့် ဝမ်းသာချက်တော့၊ သွားလေသူကြီးကိုလည်း အောက်မေ့မိပါရဲ့ ... သူ့ခမျာ

သားတွေ သမီးတွေကို သူ့လိုဖြစ်မှာ စိုးရှာလွန်းလို့ ... ကိုဘသီနယ် ကျုပ်က ကျုပ်သားသမီးတွေကို ခေတ်ပညာတတ်ကြီးတွေ ဖြစ်စေချင်လို့ မြို့ကို ပြောင်းသာ၊ ကျုပ်ဆင်းရဲရင် တစ်ဘဝပေါ့ဗျာ၊ ကျုပ်သားသမီးတွေက ခြောက်ယောက်ဆိုတော့ ခြောက်ဘဝလေ၊ ကျုပ်ဖြင့် ပန်းသယ်ကို မထင်မိဘူး၊ သူတို့ဘွဲ့ဓာတ်ပုံ ကျုပ်အိမ် ချိတ်ရရင်ကို ကျုပ်သေပျော်ပြီသယံလေ ... အင်း သူ့ဆန္ဒ ပြည့်သွားရှာပြီပေါ့ ... ဘကြီးကဖြင့် ဥဒယက မမိထိုက်တို့လာတိုင်း ညည်းတို့တစ်တွေကို မေးရသာ အမော”

ကျွန်မတို့ စကားကောင်းနေစဉ်မှာပင် ကျွန်မတူမ ဝင်းအိက ထမင်းစား လိုက်ခေါ်သည်။ ဘကြီးသီက ညှစ်လက်စ နွားနို့ပုံးကြီးကိုချကာ ကျွန်မနှင့် လိုက်လာရင်း အမေ့ကို နှုတ်ဆက်သည်။ ကျွန်မက ဘကြီးသီနှင့်တကွ ကြီးတော်များကိုပါ ဓာတ်ပုံရိုက်တော့ သူတို့တစ်တွေက ရှက်နေကြသေး၏။ စကားစမြည်ဆိုတာကလည်း အစတစ်ဆွဲထုတ်လိုက်လျှင်ပင် တစ်သီတစ်တန်းကြီး ပါလာတတ်သည် မှတ်လား။ နေပင် ရင့်စပြုလာပြီ။ ကျွန်မတို့ ရေပုလဲ (ရွာပုလဲ) ဘက်ကို ကူးရဦးမည်မို့ စကားစတွေကို မနည်းဖြတ်ရသည်။

ကြီးတော်တို့ အိမ်ဝိုင်းကြီးထဲမှာ တစ်စုတစ်ဝေး ရောက်နေကြသည့် ဆွေမျိုးအုပ်ကြီးကို နှုတ်ဆက်ရင်း ကျွန်မတို့ ရေပုလဲဘက်သို့ လှည်းဖြင့် ကူးဖို့ ပြင်ကြရသည်။ ကျွန်မတို့သားအမိက ထိုင်ကန်တော့သောအခါ အလာတုန်းကလို ပင် ရင်ဘတ်စည်တီး ငိုကြပြန်လေသည်။ ကြီးတော်က ကျွန်မအတွက် အမှတ်တရ မှန်အိမ်ဟောင်းကလေးတစ်လုံး လက်ဆောင်ပေးသည်။

“ကိုင်း သွားကြပေရော ... ကိုယ့်ညီမလေး ကိုယ့်တူမကလေးရယ်လို့ ကြာကြာမတွေ့လိုက်ရပါဘူးဟဲ့ ... တကတည်း တစ္ဆေထည့်ခံလိုက်ရသယံအတိုင်း

... အို အဖေတို့ ဦးလေးကံတို့ရေ ... ကျုပ်တို့လက်ထက် ဆွေမျိုးဝေးကြရပါပြီ တော့”

အမေမှာ စိတ်မကောင်းခြင်းကြီးစွာဖြင့် မျက်ရည်များ ကျနေရှာသည်။ ကျွန်မတို့ လှည်းနောက်က ဘကြီးသီအပါအဝင် ဆွေဥသြ မျိုးဥသြကြီးက ရွာအထွက်အထိ လိုက်ပို့ပါသည်။ ဘကြီးသီက နို့ယိုတွေ တစ်ထုပ်ကြီး ပေးလိုက်သည်။ ကျွန်မကတော့ ကြီးတော်တို့အိမ်စည်းကြားတွင် ချိတ်ထားသော ဂျာမနီနိုင်ငံလုပ် **Feuer Hand** တံဆိပ် လသာမှန်အိမ်အစုတ်ကလေးကို လက်ဆောင်ရခဲ့တာကိုပဲ ဝမ်းသာနေမိပါသည်။ လသာမှန်အိမ်ကလေးသည် ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်တုန်းက စစ်သူနာပြုဆရာမကလေးများ ကိုင်သော မှန်အိမ်ကလေးများနှင့် ခပ်ဆင်ဆင်တူပါသည်။ စည်းရိုးတွင် ချိတ်ထားသော်လည်း ကျွန်မတို့ အပြန် လက်ဆောင်ပေးသည့်အခါ ကြီးတော်လှရင်က မှန်အိမ်ကလေးကို ဖုန်တွေ သုတ်ပေးရင်းဖြင့် လွမ်းလွမ်းဆွေးဆွေး ဆိုနေသေးသည်။

“သည်မှန်အိမ်ကလေးက ငါကလေးတုန်းကတည်းက မီးထွန်းသယံဟာလေး ရေနံဆီပေါသယံခေတ်တုန်းကပေါ့အေ ... ညနေတိုင်ရင် ပြောင်းတိုက်ရသာအမော ... မီးစာထုတ်ရသာလည်း အမော ... မီးစာများကျွမ်းသွားရင် အမေက လှရင်ရေ ခေါ်တော့သာပဲ ... အင်း အမှတ်ရစရာကလေးဟဲ့”

ချောင်းဆင်းရွာနှင့် ရွာပုလဲရွာ အကူးလမ်းတွင် ထန်းပင်တွေ စီတန်းပေါက်နေ ကြသည်။ ထန်းသီးထန်းခိုင်များ မြိုင်လျက်၊ ရင်းထောင်ရင်းဆွဲ မြူအိုးကလေးတွေ စီရရီချိတ်ဆွဲလျက် အညာကျေးလက်၏ သရုပ်ဖော်ပန်းချီကားတစ်ချပ်ပင် ဖြစ်တော့ ၏။ လမ်းတစ်လျှောက်လုံးလည်း နောက်ထပ်စိုက်ပျိုးထားသော သမီးလှအရွယ် ထန်းပင်ပေါက်ကလေးများကို တွေ့ရသည်။ ထန်းပင်ကို ခွထားသော ထန်းပတ်ခွ

ကလေးများမှာ ထန်းရွက်ကလေးများကို လက်ဖြင့်ပင့်တင်ပေးနေသကဲ့သို့ လည်ပင်းအိုးကလေးနှင့် တူပါသည်။

“အိုးဘိုကုန်းက အိမ်ခြေနည်းသွားသယ်ထင်တယ်နော် သန်းဌေး”

“ဟုတ်သယ် ... ရပုလဲမြောက်ပိုင်း ပြောင်းသွားကြသလေ သောင်ကြီးထွန်းလာတော့ မြစ်နဲ့ဝေးသွားသာလည်း ပါသာပေါ့”

အိုးဘိုကုန်း (အိုးဖုတ်ကုန်း) ရွာကလေးမှာ ရေပုလဲရွာနှင့် ချောင်းရိုးကလေးသာခြားပါသည်။ ဟိုတုန်းက သည်နေရာတွင် ရိုးရာအိုးလုပ်ငန်းကို တွင်တွင်ကျယ်ကျယ် လုပ်ခဲ့ဖူးသည်ဆို၏။ ကျွန်မတို့လှည်းကို အိုးဘိုကုန်းရွာထိပ်ခဏရပ်လိုက်ပါသည်။ ချောင်းရိုးကလေး၏ တစ်ဘက်တွင် ကုန်းဘောင်ခေတ်၏ မီးရှူးတန်ဆောင် ပညာရှိသုခမိန်ကြီး ယောမင်းကြီးဦးဘိုးလှိုင်၏ဇာတိ ရေပုလဲရွာ (ရွာပုလဲရွာ) ကလေးကို အထင်းသား လှမ်းမြင်လိုက်ရပါသည်။ ချောင်းစပ်ကမ်းပါးထိပ်တွင် ပြိုပျက်ကျနေသော အုတ်ဘုရားကလေးသုံးဆူမှာ ယောမင်းကြီးတည်သွားခဲ့သော ဘုရားသုံးဆူဟု ဒေသခံတို့က ဆိုပါသည်။ မြစ်လက်တက်ခွဲချောင်းတိမ်တစ်ဘက်ကမ်းသို့ လွှဲကူးပေးနေသော လှေငယ်ကလေးပေါ်သို့ ကျွန်မတို့ တက်လိုက်ကြပါသည်။ သည်လှေကလေး၏ ကူးတို့သမားမှာ အသက်နှစ်ဆယ်ခန့်မျှသာရှိသေးသော ကောင်လေးတစ်ယောက်ဖြစ်၏။ လှေကို ချောင်းထဲမှနေ၍ လက်ဖြင့် ဆွဲပေးသွားခြင်းဖြင့် တစ်ဘက်ကမ်းသို့ ကျွန်မတို့ ရောက်သွားကြပါသည်။

ရေပုလဲသည် ယောမင်းကြီး၏ ဇာတိရွာမို့ ယောမင်းကြီး၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိကျောက်စာတိုင်ကြီးရှိသည်။ အထက်တန်းကျောင်းရှိသည်။ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ကလေးများ၊ စတိုးဆိုင်ကလေးများရှိသည်။ လူနေအိမ်ခြေများပြီး စည်ကားသောရွာကြီးတစ်ရွာပဲဖြစ်၏။ ကျွန်မတို့သည် အဖေဒေါ်လေးတစ်ဝမ်းကွဲ အမေကြီးသစ်

တို့အိမ်တွင် နားလိုက်ကြပါသည်။ အမေကြီးသစ်မှာ အသက်ကိုးဆယ်ဆိုတော့ အိပ်ရာထဲ တခွေခွေနှင့် နေရသော်ငြား ဥဒယဘက်မှ အလှူသံ၊ ဘုရားပွဲကျောင်းပွဲ သံကြားလျှင် လိုက်နေဆဲ သွားလာနေဆဲဟု ဆိုပါသည်။ သားသမီးများက အမေကြီးသစ်ကိုပွေချီ၍ မြစ်ကူးချောင်းခြား လိုက်ပို့ကြရသည်ဆိုသဖြင့် ရွာစိတ် ရပ်စိတ် ကြီးလွန်းလှသော အဖေဒေါ်လေးကို ကျွန်မ တအံ့တဩ ရှိရပါသည်။

“ဘယ်သူတွေတုံးဟဲ့”

ကျွန်မတို့အသံကြားသဖြင့် အိပ်ရာပေါ်တွင် ခွေနေရာမှ ထထိုင်ရင်း မေးသည်။

“ကိုရင်ညိုအိမ်သူ မမြတင်တို့လေ ... မထူးလည်း ပါသယ်တော့”

အမေကြီးသစ်၏ သမီးအကြီးဆုံး ဒွေးလေးညှီကပြောတော့ အမေကြီးသစ်မှာ ရင်ဘတ်ကိုလက်ဖြင့်ဖိလျက် စကားမဆိုနိုင်သေးဘဲ တုန်ရီနေလေသည်။

“အမယ်လေး ... မျှော်တုန်းမျှော်ဆဲ မောင်ဖုန်းရောက်လာ ဆိုသလိုပဲ အခုတင် အိပ်ရာပေါ်ခွေရင်း မောင်ညိုတို့ မယ်ခင်တို့သားအမိအကြောင်း တွေးနေသာရယ် အေ့ အင်း အင်း ရွှေကျီးရယ်သာ လာပါတော့ ကိုညို ကိုညို ... လာပါတော့ ကိုညို ကိုညို ...”

စကားပြောနေရာမှ အမေကြီးသစ်က သီချင်းလေးလုပ်ဆိုရင်း တေးညည်း ပြလိုက်ပါသေးသည်။ ကျွန်မငယ်စဉ်ကတော့ အမေကြီးသစ်တို့ ဥဒယရွာမှာပဲ ရှိကြသေးသည်။ ကျွန်မ ရွာပြန်တိုင်း အမေကြီးသစ် ရက်ကန်းခတ်ရာသို့ သွား၍ ငေးတတ်ပါသည်။ အမေကြီးသစ်၏ ရက်ကန်းထည်မှာ ကျွန်မတို့နယ်တွင် နာမည်အရဆုံး၊ အကောင်းဆုံးဟု ဆိုကြပါသည်။

“ဒေါ်လေးသစ် ရက်ပေးလိုက်သယံ ဖျင်ထည်ကလေးများ ဝတ်လို့ ကောင်းချက်တော့ နွေရယ် မိုးရယ် ဆောင်းရယ် စဉ်းစားနေရသာမူတ်ဘူး ... ဘယ်အချိန် ကောက်ဝတ်ဝတ် အဆင်ကိုပြေလို့ဗျာ ... ငါဖြင့် ခေတ်ထည်တွေနဲ့ တောင် မလဲနိုင်ပေါင် စုတ်သွားသယံနောက်တောင် ဝတ်ချင်နေတုန်းရယ်”

အဖေကတော့ လှေသူကြီးသက်တမ်းတစ်လျှောက်လုံး အမေကြီးသစ်၏ ဖျင်ထည်များဖြင့် ပြီးရသူဖြစ်သည်။ အမေကြီးသစ်သည် ဥဒယရွာသူစစ်စစ်ကြီး ဖြစ်သလို အမေကြီးသစ်၏အိမ်သား ဘကြီးဘမောင်မှာလည်း ဥဒယရွာသားကြီးပဲ ဖြစ်၏။ ဒွေးလေးညှီ၊ ဘဒွေးပေါနှင့် အရိုးတိုးကြည်တို့သည်လည်း ဥဒယမွေး၊ ဥဒယကြီးသူတွေချည်းပင်။ ထူးဆန်းသည်မှာ သားသမီး သုံးယောက်စလုံး ရေပုလဲသူ၊ ရေပုလဲသားများနှင့် အိမ်ထောင်ကျကြသည်။ ဘကြီးဘမောင် မရှိသည့်နောက် အတော်ကြာကြာအထိ အမေကြီးသစ်က ရွာမှာပဲ ကုတ်ကုတ်ကတ်ကတ် တစ်ယောက်တည်း နေခဲ့ပါသေးသည်။ နောက်တော့လည်း သမီးတွေနောက် လိုက်ရတော့သည်။

ဘကြီးဘမောင်သည် ဖျား၍ နာ၍ သေဆုံးရခြင်းမဟုတ်ဘဲ သူ့ကံ သူ့အကြောင်းတရားနှင့်သူ ကြိုးဆွဲချသေဆုံးသွားခြင်းဖြစ်၏။ အမေကြီးသစ်တို့ အိမ်ထောင့်ရှိ ပဲမှော်တိုက် (ပဲမှော်တင်သည့်စင်) ကလေးထဲတွင် ထုတ်တန်း၌ ကြိုးတန်းလန်းဖြင့် သေဆုံးသွားခဲ့သော ဘကြီးဘမောင်ကို အမေကြီးသစ်က မကျေနပ်ခဲ့ပါ။ ခြစ်ခြစ်ခြုတ်ခြုတ်ဖြင့် ဆောက်ထားခဲ့ရသော ပဲမှော်တိုက် အသစ်ကျပ်ချွတ်ကြီးကိုပါ ဘကြီးဘမောင် သဂြိုဟ်သည့်နေ့က ဖြိုဖျက်ပစ်လိုက်ရ သောကြောင့်ပင်။ ဒါက ရွာထုံးစံဖြစ်သည်။ မင်္ဂလာမရှိသည့် အဆောက်အဦးကို ဖျက်ဆီးရသည်ချည်းဖြစ်၏။ မဖျက်လျှင် ရွာနာသည်ဟု ယုံကြည်ကြသူတွေဖြစ်၏။ ဘကြီးဘမောင်အတွက် ရက်လည်ဆွမ်းမသွတ်မီ တစ်ရက်က အမေကြီးသစ်ကို အကောင်အထည်မမြင်ရဘဲ လာခြောက်သည်ဟုဆို၏။ အမေကြီးသစ် ရက်ကန်း

ခတ်သည့်နေရာ နောက်ကျောရှိ ထန်းလက်များကို ခြိုးခြိုးချွတ်ချွတ်နှင့် လှုပ်ကာ ခြောက်သည်။ နဂိုက မကျေနပ်သည့်အခံရှိနေသော အမေကြီးသစ်က ဆတ်ဆတ် ပါအောင်ထရပ်တဲ့ပြီး ခါးနှစ်ဘက်ကိုထောက်၍ ထန်းလက်ခြောက်များကို လက်ညှိုး ငေါက်ငေါက် ထိုး၍ ရန်ထောင်သည်။

“အလိုတော် ကိုဘမောင် တော့ကိုကျုပ် ကျေနပ်မှတ်သလားဟင် ... ဆွဲကြီး ချစရာ နေရာရှားလို့တော် ကျုပ်ပဲမှော်တိုက်ပေါ်မှ သေရသယ်လို့ သာကလေး ဆောက်ရသာ ဘယ်လောက်ကုန်မှန်း တော်သိရက်သားနဲ့ သက်သက်ယုတ်မာသာ တော့ဟာတော် တောထဲတောင်ထဲက သစ်ပင်ကြီးတွေပေါ်က ခုန်ချပါရောလားတော့ သွား သွား ကျုပ်ဆီမလာနဲ့ တော့ကို ကျုပ်စိတ်ဆိုးသယ် လွမ်းဖို့မပြောနဲ့ သျှောင်တောင် ဆောင့်ဆွဲလိုက်ချင်သေးသယ် တကတည်းတော် တော့နှယ် ဖြစ်မှဖြစ်ရပလေသယ်”

အမေကြီးသစ်က တောက်တောက်ခါးခါး ရန်ထောင်လွှတ်လိုက်ပြီးသည့် နောက်မှာတော့ ဘကြီးဘမောင်တစ္ဆေက စိတ်အနာကြီးနာသွားပုံရကာ လုံးဝ လာမခြောက်တော့ဟု ဆိုကြပါသည်။ တကယ့်ကို ဒေါင်းတိမောင်းတိ နိုင်လွန်းလှသော အညာသူမကြီးကား အသက်ကိုးဆယ်အရွယ်အထိ စိတ်တွေ ထန်ဆဲ သန်ဆဲ မြန်ဆဲပဲ ဖြစ်သည်။

“မညှီ ညည်းတို့ နှမ်းကိုင်နေသာလား”

“ဟုတ်သယ် နှမ်းဖြူတစ်ကွက်ကြဲလိုက်သာ ညည်းစားချင်ရင် ယူသွားတော်”

အမေနှင့် ဒွေးလေးညှီတို့မှာ တစ်ရွာတည်းသူ ငယ်သူငယ်ချင်းတွေလည်း ဖြစ်သည်။ အမေသည် တောသူဖြစ်သည့်အလျောက် တောစာကို အလွန်မက်သည်။ ကျွန်မတို့အိမ်တွင် ပဲငပိပြုတ်သည့်အိုးကြီးရှိသည်။ ရွာမှ တစ်နှစ်တစ်ခါ လှမ်းပို့

တတ်သော ပဲများကိုပြုတ်၍ ကိုယ်တိုင် ပဲငပိလုပ်သည်။ နှမ်းကိုလည်း ရေစိမ် အခွံချွတ်ကာ လှော်ထားတတ်သည်။ မြေပဲတောင့်တွေ၊ ကြက်သွန်တွေ၊ ပဲတွေ ဆိုတာများ အိတ်တွေတောင်းတွေနှင့်အပြည့်။ ငယ်စဉ်ကတည်းက အကျင့်လို ဖြစ်နေသဖြင့် ကျွန်မတို့တစ်မိသားစုလုံးမှာ ပဲမပါလျှင် ထမင်းမစားတတ်သလို ဖြစ်နေကြပြီ။ အညာသူအညာသားများ ပဲအလွန်စားကြပါသည်။

“အမေကြီးသစ်ကို ကျွန်မ ဆေးဖိုးကန်တော့ပါတယ်”

ကျွန်မတို့သားအမိ ကန်တော့သော ပိုက်ဆံများကို အမေကြီးသစ်က နဖူးတွင် ကပ်လိုက်လှန်လိုက်ဖြင့် နတ်ဆက်သလိုလုပ်ရင်း ပျော်နေပါသည်။

“ငါ့မြေးက ကန်တော့သယံပိုက်ဆံနဲ့ မော်လမင်းသွင်းလိုက်ရဦးမယ် မသေ သေးပေါင် မိသစ်တို့ မသေသေးပေါင် ကိုဘမောင်ရေ တော်ကတော့ သေရွာကနေ မိသစ်ကို အမြင်ကတ်လောက်ရောပေါ့တော်”

အမေကြီးသစ်သည် သူငယ်ပြန်နေခြင်းမဟုတ်ပါ။ တစ်သက်လုံး ပျော်ပျော်နေ တတ်ခဲ့သူမို့ အသက်ရှည်နေလေရောသလားမသိ။ နှဲမှုတ်ရွာဘက်သို့ ကူးရဦးမည်မို့ ကျွန်မတို့ ရွာထဲရှိဆွေမျိုးများကို ကသုတ်ကရက်ပင် ပုဆိန်ပေါက် လိုက်နှုတ်ဆက် ရပါသည်။ ကျောင်းဆရာ ဦးတင်ဝင်း၊ ကိုကြီးအောင်သန်း၊ မနီနှင့် ဆရာကြည်တို့ အိမ်လည်း တစ်အောင်တစ်ခဏ။ အသက် (၁၀၀) ကျော် ဘိုးပြော (ဦးပြောမနိုင်) နှင့် ဘိုးဆို (ဦးဆိုမနိုင်) တို့ကိုလည်း ဝင်ကန်တော့ကြပါသည်။ ဘိုးပြောနှင့် ဘိုးဆိုတို့ မိသားစုမှာ တရားဘာဝနာများ အားထုတ်ကြလွန်းသဖြင့် စဉ်အိုးထဲကဆန်များပင် အလိုလို ဝေကျဖူးသည်ဟု ဆိုပါသည်။ စဉ်အိုးပေါ် မောက်တက်လာသော ဆန်များမှာ ပိုးတီကောင်ကလေးများလိုပင် တဖွားဖွား တက်လာသည်ဟု မြင်ရသူတိုင်းက ပြောသံကြားဖူးသည်။ ဘိုးပြော၊ ဘိုးဆို၊ ဒေါ်ကြီးခင်မေ၊ ဒေါ်ကြီးအေး တို့မှာ အမေဘက်က အမျိုးများ ဖြစ်ကြပါသည်။

ရွာအနောက်ဖျားရှိ ယောမင်းကြီး တည်ဆောက်ခဲ့သည်ဆိုသော တစ်ပိုင်းတစ်စ အုတ်ကျောင်းရာကြီးကိုလည်း တလေးတစား ကြည်ညိုစိတ်ဖြင့် ကျွန်မ သွားကြည့် ခဲ့ပါသေးသည်။ ရေပုလဲရွာက ကျွန်မတို့ ထွက်လာကြတော့ အနောက် မိုးကောင်းကင်တွင် တိမ်တွေတောက်လျက်ရှိ၏။ တစ်နေ့လုံး ပူထားသော သောင်ကုန်းကြီးကိုဖြတ်၍ နံ့မှတ်ရွာ (လှည်းမှူးရွာဟုလည်း ဆိုကြ၏) ကိုရောက်တော့ ကျွန်မတို့ ခြေတွေလက်တွေပင် မသယ်ချင်တော့။ ကျွန်မတို့ ရောက်ရောက်ချင်းဆိုသလိုပင် ဒေါ်လေးတင်မက စားစရာတွေ ကျွေးတော့သည်။

“နေ့လယ်ကြီးကတည်းက မျှော်နေသာ တကတည်း မိုးချုပ်ချက်တော့”

စားရင်းသောက်ရင်းဖြင့်ပင် ကျွန်မတို့ ကတိုက်ကရိုက် စကားပြောကြရသည်။ ဒေါ်လေးတင်မမှာ အမေကြီးမယ်သန့်၏ညီမ အမေနှင်းအေးကမွေးသော သမီး ဖြစ်သည်။ ဒေါ်လေးတင်မ၏ခင်ပွန်း ဦးကြည်မှာ နံ့မှတ်ရွာသားဖြစ်၏။ သည်လိုနှင့် ကျွန်မတို့ ဆွေတွေမျိုးတွေ ရွာစဉ်အနံ့ ပြန်ကြကုန်ကြခြင်း ဖြစ်လေသည်။

“ကြီးတင်မရေ ... ကိုလေးဘရင်တို့ မမသောင်းတို့ကို ငတို့ လာသယ်သာပြောလိုက်ပါတော့အေ ... မိုးချုပ်မှာစိုးလို့ ရွာထဲမလည်တော့ဘူးအေ”

“လုပ်ပြီ မမမြတင်တို့ဟာက ... သည်အတိုင်းကြီး ပြန်သွားလို့ကတော့ ခက်ရ ချည့်၊ တစ်ညတစ်လေ အိပ်ဦးမှပေါ့ ... မနက်ကျ ကျုပ် စောစောလိုက်ပို့ပါ့မယ် တော်”

“မအိပ်ချင်လို့ မဟုတ်ဘူး ဒေါ်လေးတင်မရေ ... တော့အမျိုးတွေက မနက်ဖြန် ဆင်းဂွတ်သွားရဦးမှာ ... ဟိုက မောင်သန်းစိုးအမျိုးတွေကို လှမ်းမှာပြီးသားရယ်”

မမထိုက်က ကြားဝင်ပြောသောအခါ ဒေါ်လေးတင်မက နှုတ်ခမ်းစု နေလေသည်။ အပြန်တွင် နဲ့မှုတ်ရွာသောင်စွန်းရောက်တော့ မှောင်ရီပျိုးစပြုနေပြီ။ မြစ်ကမ်းခြေ သဲစပ်စပ် ရေစပ်စပ်ကို ဖြတ်နင်းကာ ကျွန်မတို့ ရွာတည့်တည့်ဆီကို လျှောက်လာခဲ့ကြသည်။ မနက်တုန်းဆီက ကိုကြီးတင်ရွှေမှာလိုက်သော ပဲကြီးခင်းထိပ်က ကူးတို့ဆိပ်ကိုလည်း ကျွန်မတို့ မရှာနိုင်အားပါ။ ရေဆိပ်မှနေ၍ အရှေ့ဘက်ကမ်းဆီသို့ လက်ဝါးနှစ်ဘက်ကို ပါးစပ်အုပ်၍ ဟွန်းလုပ်ကာ ကုန်းကျုံးအော်ရလေတော့သည်။ ကြားသော်ရှိ မကြားသော်ရှိ အသံကုန်ဟစ်ခြင်း ဖြစ်၏။

“ကိုကြီးတင်ရွှေ ... ဖျိုး ကိုကြီးတင်ရွှေ လှေကူးခဲ့ဦးဖျိုး”

တစ်အောင့်လောက်နေတော့ ကျွန်မတို့ရွာဘက်ဆီမှ လှေကလေးတစ်စင်း ထွက်လာတာ မြင်ရပြီ။ ကောင်းကင်ထက်တွင် လဆန်းဆယ့်သုံးရက် လရောင် ကလေးက အလင်းတွေ ဖြာထွက်နေသည်။ ဧရာဝတီမြစ်ကြီးထဲမှာလည်း လတစ်စင်းပါလား။ လရောင်အောက်က ဧရာဝတီမြစ်ပြင်မှာ လှေကလေး စီးရဦး တော့မည်။ ကျွန်မ အဖေကို ဖျပ်ခနဲ သတိရလိုက်မိ၏။ လှေကလေးပေါ်မှာတော့ အားလုံး ငြိမ်သက်နေကြ၏။ လွမ်းနေကြတာများလား။

(၃၀)

ကျွန်မတို့ အိပ်ရာကနိုးတော့ မောင်သန်းစိုးက လှည်းပြင်နေသည်။ အညာနေ့ ပူပူမှာ ဆက်တိုက် ခရီးတွေဆက်နေရသဖြင့် ပင်ပန်းနွမ်းနယ်လှပါသည်။ သို့သော် လည်း ရွာကဆွေမျိုးများနှင့်တွေ့ရတုန်း မောသည်ပန်းသည် သဘောထားလို မဖြစ်သေး။ နောက်တစ်ခေါက်ဆိုတာ မသေချာ။ ရောက်တုန်းပေါက်တုန်း နှုတ်ဆက်စမ်းချင်လို့ အထုပ်တစ်ဘက် ထမ်းလာခဲ့ကြသူတွေပဲ မဟုတ်လား။ အခုလည်း ကျွန်မတို့သွားဖို့ မောင်သန်းစိုးက နွားလှည်းပြင်ပြီးပြီလေ။ ရွာမှာတော့ နွားလှည်းသည် ကျွန်မတို့မြို့က ဇိမ်ခံကားများထက် အရေးပါပါသည်။ ကန်သင်းဘောင်များကို သွယ်ကာမြှောင်ကာ ဖြစ်ချင်သလို ဖြစ်နေသည့် လှည်းလမ်းပေါက်ရာ မြေမာမာ ဖုန်ထူထူ ချိုင့်ပေါပေါ တောလမ်းခရီးတွင် နွားလှည်းသည်သာ အကောင်းဆုံး။ သစ်သားဘီးနှစ်ဘီးပေါ်က လှည်းကပ်ကြမ်း ပေါ် အစွေသားထိုင်ပြီး နွားလှည်းခရီးနှင့်ရာလိုက်ရင်း ပတ်ဝန်းကျင်

အညာကျေးလက် ရှုခင်းများကို တဝကြီးကြည့်ရသည့် အရသာမှာ ထူးကဲလှပါဘိ။ အညာမနက်ခင်းမှာ မြူတွေ ဝေနေလေ၏။

“သန်းစိုးရေ သိပ်မိုးမချုပ်စေနဲ့ဟေ့ ... နေနဲ့ပြန်ခဲ့”

ကြီးတော်ငွေကြည်က နေရောင်ကလေးရှိတုန်း ပြန်ခဲ့ကြဖို့ လှမ်းမှာလိုက် သေးသည်။ လှည်းပေါ်တွင် သောက်ရေအိုးတစ်လုံးနှင့် ဝန်စည်စလယ် တောင်းကြီး တစ်တောင်းပါသည်။ သည်တစ်ခါ ကျွန်မတို့အတွက် **Tour guide** က မမထိုက် မဟုတ်တော့ပါ။ ကျွန်မတို့သွားကြမည့် ဆင်းဝှတ်ရွာမှာ ကျွန်မ၏ မတ်တော်သူ မောင်သန်းစိုး၏ မိဘများရွာမို့ ညီမဖြစ်သူ ခင်မာလွင်တို့မိသားစု လိုက်ပါလာခဲ့ကြပါသည်။ ကျွန်မတို့ရွာနှင့် ဆင်းဝှတ်ရွာသည် နှစ်တိုင် (၄) မိုင်ကျော်ခရီး ဖြစ်သဖြင့် သည်တစ်ခါတော့ လှည်းတဝကြီး စီးရပေတော့မည်။ ကျွန်မတို့သည် ကန်တော်ရွာကိုဖြတ်ပြီး အရှေ့ဆီသို့ ထောင်တက်ခဲ့ကြပါသည်။ တောက်ပသော နံနက်ခင်းနေနှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင်။

နာရီဝက်သာသာလောက် လှည်းမောင်းလာလိုက်တော့ သိမ်တိုင်ရွာရိပ်ကို ရောက်သည်။ သိမ်တိုင်ရွာရိပ်တွင် အလွန်ကြီးမားသော သစ်ပင်ကြီးများက အညာ နွေကို အိုအစစ်ကလေးဖြစ်အောင် ဖန်တီးပေးထားသည်။ လက်သီးဆုပ်လောက် ရှိသော သရက်သီးစိမ်းစိမ်းကြီးတွေ တွဲရရွှံ့ငိုက်ကျနေသော သရက်ပင်အုပ်ကြီး တွေလည်း ရှိသည်။ သိမ်တိုင်ချောင်းချောက်ကြီးကို တွယ်ကုပ်၍ ပေါက်နေကြသော ညောင်ပင်ကြီးများ၊ ရေသဖန်းပင်ကြီးများနှင့် သပြေပင်ကြီးများကလည်း ဝေဆာ အုပ်ဆိုင်လျက်ရှိသည်။ သပြေပင်ကြီးတစ်ပင်က ချောင်းသည်ဘက်ထိပ်မှ ဟိုဘက် ထိပ်အထိ တုံးလုံးကြီး လဲကျရှင်သန်လျက်ရှိပါသည်။ သည်သစ်ပင်အုပ်ကြီး အောက်တွင် ဘိုးကြီးနန်းနှင့် တည်းခိုစရာ ဧရိပ်တစ်ဆောင်ကလည်း

သပ်သပ်ရပ်ရပ်နှင့် နားခိုချင်စရာကောင်းလှသည်။ ကျွန်မက လှည်းကို အရပ်ခိုင်းပြီး ဓာတ်ပုံဆင်းရိုက်လိုက်သေး၏။

လျှို့ဝှက်ပြီးဟောက်ပက်ပေါ်က သစ်သားတံတားကလေးကို ဖြတ်မောင်းသော အခါ ကျွန်မငယ်စဉ်က သည်လျှို့ဝှက်ပြီးထဲ လှည်းထိုးအဆင်းတွင် လှည်းဘီးတစ်ဘီး ကျွတ်ကျပြီး လှည်းမှောက်သွားခဲ့ဖူးတာကို သတိရလိုက်မိ ပါသည်။ ဟိုတုန်းက သည်လျှို့ဝှက်ပြီးကို ဖြတ်ကူးသည့် အုတ်တံတားပျက်ကြီးနှင့် ဆက်နွယ်သော ဝတ္ထုတိုကလေးကို ကျွန်မရေးခဲ့ရာ ဝတ္ထုထဲမှ နိမိတ်ပုံများမှာ သည်နေရာကလေး ပဲဖြစ်သည်။ ဝတ္ထုတိုကလေးကို ‘အလွမ်းတံတား’ ဟု ကျွန်မ အမည်ပေးခဲ့ပါသည်။

“သည်တံတား ပြင်ဆောက်သာ ကြာပြီလားဟဲ့”

“မကြာသေးပေါင် ဒေါ်ဒေါ်ရယ် ... ကျုပ်တို့ဖြင့် လျှို့ဝှက်ပြီး ပတ်မောင်းနေရ သယံ့ဒုက္ခနဲ့ နပမ်းလုံးခဲ့ရချက်တော့”

သိမ်တိုင်ရွာမှထွက်လျှင် လှည်းလမ်းတစ်လျှောက် ရွာဆက်ရယ်လို့ မရှိတော့ ပါ။ ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုလုံး အညာသရုပ်ကို ဖော်ဆောင်နေသည့် မြင်ကွင်းများ ချည်းဖြစ်သည်။ ရင်းထောင်၊ ရင်းဆွဲ၊ မြူအိုးတန်းလန်းနှင့် ထန်းပင်ကြီးများ ကတော့ ကြည့်လေရာတိုင်း ရှိနေတတ်သည်။ ပဲခင်းတွေကြားထဲတွင် ဟိုတစ်ပင် သည်တစ်ပင် အုပ်အုပ်ဆိုင်းဆိုင်းနှင့် အသီးစိမ်းတွေ ခိုတွဲနေသော သရက်ပင်ကြီး များသည်လည်း နေရာတကာ။ သည်သရက်ပင်အုပ်ကြီးများဆီမှ ကျေးငှက် သာရကာတို့ တွန်ကျူးအော်မြည်သံကလေးတွေကလည်း တောလမ်း တစ်လျှောက်လုံး ကြားနေရပါသည်။ ဥဩ၊ ယောက်ဖခွေးခေါ်၊ ဆက်ရက်၊ သပိတ်လွယ်၊ ကြက်တူရွေး၊ တောကြက်ကလေးများကို ကျွန်မတို့ လှမ်းတွေ့နေရသည်ကော။

“ဟောဟိုဟာ မဂေါက်စံသရက်ပင်ကြီးမှုတ်လား”

ခပ်လှမ်းလှမ်းရှိ ဝိုင်းဝိုင်းပြတ်ပြတ် စိမ်းစိမ်းမှောင်နေသည့် သရက်ပင်ကြီးကို အမေကမေးသည်။ သရက်ပင်ကြီးသည် လှည်းလမ်းနှင့် ခပ်ဝေးဝေး ကုန်းခြောက်ကြီးပေါ်မှာရှိသည်။ အနီးအနားတွင် ဘာသစ်ပင်မှမရှိဘဲ အထီးကျန်နိုင်လွန်းလှ၏။ သည်သရက်ပင်ကြီးကို ကျွန်မတို့တစ်နယ်လုံးက မဂေါက်စံသရက်ပင် ဟုခေါ်ကြသည်။ ကျွန်မတို့မမွေးခင်က မဂေါက်စံဆိုသော အမျိုးသမီးတစ်ယောက် ကြီးဆွဲချသေသွားခဲ့ဖူးသောကြောင့်ဟုဆိုပါသည်။ သည်သရက်ပင်ကြီးသည် ကျွန်မမှတ်မိသလောက် ဘယ်သောအခါကမှ အသီးမသီးခဲ့သော သရက်ရိုင်းပင်ကြီးပဲဖြစ်သည်။ သို့သော် ပြီးခဲ့သည့်တစ်နှစ်လောက်ကစပြီး သရက်ပင်ကြီး အသီးထသီးသဖြင့် တအံ့တဩ ဖြစ်ကြရသည်။ သည်အကြောင်းကို မဟေသီမဂ္ဂဇင်းတွင် ‘မဂေါက်စံသရက်’ အမည်ဖြင့် ဝတ္ထုတိုတစ်ပုဒ် ကျွန်မရေးခဲ့ပါသည်။

ခရီးနှစ်မိုင်လောက်ပေါက်လာတော့ ပတ်ဝန်းကျင် ရှုခင်းများသည် တမဟုတ်ချင်း ခြောက်သွေ့ပြောင်းလဲသွားပါသည်။ ဖုန်တလုံးလုံးထနေသည့် လှည်းလမ်း တစ်ဘက်တစ်ချက်တွင် ရှားစောင်းပင်၊ တန်ဆောင်းပြာသားပင်၊ ဆူးရစ်ပင်၊ ဘောက်ပင်များ ပိုမိုထူထပ်လာသည်။ စောစောက စိမ်းသစ်သော အရောင်အသွေးတွေအစား ဖြူဖျော့ဖျော့၊ ဝါခြောက်ခြောက်အရောင်တွေ လွှမ်းမိုးလာ၏။ သည်နေရာ သည်ဒေသသည် ရေငန်သောအရပ်ဖြစ်သောကြောင့် သစ်ပင်ပန်းပင်များ မဖြစ်ထွန်းပါ။ ရေရှား၊ မိုးရှား ကုန်းခေါင်ခေါင် အညာရွာကလေးများ၏ မြင်ကွင်းကလည်း တစ်မျိုးလှပါသည်။ သည်ဘက်ရွာများကို ‘ကြည်းတော’ ဟုခေါ်၍ မြစ်နားကမ်းနားရှိ ကျွန်မတို့ရွာများကို ‘အောက်တော’ ဟုခေါ်ဝေါ်သုံးစွဲလေ့ရှိကြသည်။ ဘိုးသက်မန်ကျည်းပင်ပုဟု အမည်ပေးထားသည့် မန်ကျည်းပင်ပုကလေးကို လွန်လျှင် မြေတွေပက်ကြားအက်လျက်ရှိသော ကွင်းပြန့်ကြီးကို ကျွန်မတို့ ဖြတ်ရပါသည်။ သည်ကွင်းပြန့်ကြီးသည် မိုးတွင်း

ရေကြီးခါတွင် မြစ်ရေမိုးရေများဖြင့် ဖွေးနေတတ်သော်လည်း အခုလို နွေရာသီမှာတော့ တကယ့်ကို အင်းခြောက်ကြီးပဲဖြစ်၏။

“ဟို ရေစည်လှည်းတွေက ဘယ်ရွာတွေကတုံးဟဲ့”

အင်းခြောက်ကွင်းပြန့်ကြီးထဲတွင် ဟိုတစ်တွင်း သည်တစ်တွင်းတူးထားသော ရေတွင်းကလေးတွေရှိသည်။ ရေခန်းခြောက်ချိန်တွင် အတောင် လေးငါးဆယ်ခန့် အထိ ရေကျသွားတတ်သည်ဟု ဆိုသည်။ ရွာထက်စာလျှင် ရေဝပ်သောနေရာမို့ ရေတွင်းလာတူးကာ ရေကို လှည်းနှင့် လာခပ်ကြရခြင်းပင်။

“ဘယ်ရွာကလိမ့်မတုံး ... ကျုပ်တို့သိမ်လေးရွာကပေါ့ဗျား”

မောင်သန်းစိုးက တစ်လမ်းလုံး သည်တစ်ခွန်းပဲ ဝင်ပြောသေး၏။ သိမ်လေးရွာဆိုသည်မှာ ကျားကိုင်း (ဂျီဒိုင်း)၊ ဟင်းဝတ် (ဆင်းဂွတ်)၊ သိမ်ရွာ၊ မရိုးကုန်း လေးရွာပေါင်းကို ခေါ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ကျားကိုင်းအုပ်စုဟု ရုံးအမည်ပေါက်သော ထိုလေးရွာထိပ်တွင်ရှိသည့် ‘သိမ်တော်ရှင်’ ဘုရား၏ တန်ခိုးတော်ကြောင့် သိမ်လေးရွာဟုသာ လူတို့နှုတ်ဖျား အမည်တွင်နေပါသည်။ အင်းဟောက်ပက်ကြီးကိုလွန်လျှင် အတန်ငယ် ဖုသောထစ်သော ကုန်းမို့မို့ကလေး ပေါ် မော့တက်ရပါသည်။ ကုန်းမော့တက်အပြီးမှာတော့ ချောက်ထဲ တစ်ဖန် ထိုးဆင်းရပြန်သည်။ သည်ချောက်လမ်းက အကွေ့အကောက်များသလောက် အလွန်ကျဉ်းမြောင်းသော လမ်းကလေးပဲဖြစ်၏။ လှည်းတစ်စီးစာသာရှိသော ထိုလမ်းကလေးကို ဖြတ်ကြရသည့်လှည်းတိုင်း မျက်နှာချင်းဆိုင်မိကြလျှင် ဝန်ပေါ့သောလှည်းက လှည်းချွတ်ကာ နောက်ပြန်ဆုတ်ပေးရသည်။ လှည်းနှစ်စီး ရှောင်သာသည့် နေရာရောက်သည်အထိ ဆုတ်ကာ ရှောင်ပေးရတတ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် လမ်းတစ်ကွေ့ရောက်တိုင်း လူသံ၊ လှည်းသံပေး၍ တဂူးဂူး

အော်ကြရသည်။ ‘လှည်းလာသယ်ဗျိုး’ လို့ အော်သူက အော်သည်။ နွားလည်ပင်းမှ ခြုံများကို ဆူအောင် လှုပ်သူက လှုပ်ကြရသည်။

“ဟဲ့ သန်းစိုး ဟိုဘက်က ဂူးထိုးနေသယ် ပြန်အော်လိုက်ဦးလေ”

ကျွန်မ၏ညီမ ခင်မာလွင်က သူ့ယောက်ျား မောင်သန်းစိုးထက် နှစ်နှစ်ခန့် ကြီးသဖြင့် သန်းစိုးဟုပင် နှုတ်ကျိုးနေဟန်တူပါသည်။ ကျွန်မ၏မတ် မောင်သန်းစိုး ရိုးလိုက် ရက်တတ်လိုက်သည်မှာလည်း ကျွန်မတို့ရှေ့မှာ ဂူးထိုးဖို့တောင် အင်မတန် ဝန်လေးနေပုံရ၏။ ခင်မာလွင်က အော်လိုက်ဟစ်လိုက်တော့မှ လှည်းဦးတွင် မတ်တတ်ရပ်ကာ ပြန်အော်လေသည်။

“သည်လှည်းက လူခုနစ်ယောက်ပါသယ် ဝန်မပါဘူး”

“တို့လှည်းက ဝန်ပါသယ် ကြက်သွန်အိတ်တွေချည်းပဲ”

ဟိုဘက်လှည်းက ဝန်ပါသည်ဆိုတော့ ကျွန်မတို့လှည်းက ရှောင်ပေးရမည်။ သည်လမ်းကျဉ်းကလေး၏ လှည်းရှောင်ခလေ့သည်ပင် ချစ်စရာကောင်းသော အညာစရိုက် ဖြစ်ပေသည်။ မောင်သန်းစိုးက လှည်းကို လှည်းဦးထိပ်က တွန်းကာတွန်းကာ နောက်ပြန်ဆုတ်သည်။ ချုံနွယ်ပိတ်ပေါင်းများရှင်းရာ ကုန်းပြေပြေကို မော့တက်၍ လမ်းဖယ်ပေးလိုက်ပါသည်။ သည်တော့မှ တစ်ဘက်လှည်းက လမ်းကွေ့ကလေးထဲ မောင်းဝင်လာသည်။ လှည်းပေါ်တွင် ကြက်သွန်အိတ်တွေ တင်းကြမ်း။ တစ်ဦးကိုတစ်ဦး ညှာတာကြတာ မြန်မာ့စရိုက် ဖြစ်သည်။ အခွင့်အရေးယူတာမရှိ။ နိုင်လိုမင်းထက်မရှိ။

“ဧည့်သည်တွေမှတ်သယ်”

ကျွန်မတို့ကို လှမ်းကြည့်ပြီး တစ်ဘက်လှည်းသမားက လှမ်းနှုတ်ဆက်သည်။ ကျွန်မက ‘ဟုတ်ကဲ့’ ဟု ဖြေလိုက်သော်လည်း မောင်သန်းစိုးကဖြင့် တုတ်တုတ်မျှ မလှုပ်ပါ။ ကြက်သွန်လှည်းကျော်သွားပြီးနောက် သူ့လှည်းကို ချောက်လမ်းထဲ ပြန်ချကာ မောင်းထွက်သွားတော့၏။ ဆရာ သိပ္ပံမောင်ဝ၏ လှည်းသမားနှင့်ကား တစ်ခြားစီထဲကပင်ဖြစ်သည်။ မောင်လူအေး၏ လှည်းဆရာ မောင်ဘ သာဆိုလျှင် သည်လမ်းသည်ခရီးကို ဘယ်လောက်များ စကားလင်္ကာတွေ ဖွဲ့နွဲ့လိုက်လေမလဲဟု ကျွန်မ တွေးနေမိပါသည်။ လှည်းဆရာမောင်ဘ မပါသော်လည်း ကျွန်မမှာ အညာ ရှုမျှော်ခင်းလင်္ကာတစ်ပုဒ်ကို အရသာရှိရှိဖတ်ရင်း လိုက်ပါလာခဲ့ရသလို ခံစားရ ပါသည်။ ကျွန်မ ရွာပြန်တိုင်း လှည်းစီးရသည့်စဉ်းစိမ်ကို အတပ်မက်ဆုံးပဲ ဖြစ်သည်။

ချောက်လမ်း ကျဉ်းမြောင်းမြောင်းလေးကိုလွန်လျှင် မြေသည် ပို၍ မာကြော ကျစ်ခဲလာတော့သည်။ ကျောက်စရစ်မြေဖြစ်သဖြင့် လှည်းဘီးကြိတ်လိုက်တိုင်း တကျစ်ကျစ်မြည်သံကြောင့် ကျွန်မမှာ သွားများပင် ကျိန်းလာမိတော့၏။ ဖုန်ခိုးဖုန်ငွေ ဖုန်အနံ့အသက်တွေကလည်း ပို၍လှိုင်လာပါသည်။ လှည်းပေါ်တွင် ပါလာသူတိုင်း ဖုန်ရောင်ပေါက်နေကြသည်။ ဆံပင်မွှေး၊ မျက်ခုံးမွှေး၊ မျက်တောင် မွှေးတွေပေါ်မှာလည်း ဖုန်တွေကပ်နေတာ ရယ်စရာတော့ကောင်းသား။ ကျောက်စရစ်မြေမာလမ်းအတိုင်း မိနစ်နှစ်ဆယ်ခန့် မောင်းမိသောအခါ ဆင်းဝှတ် ရွာသို့ ကျွန်မတို့ ရောက်လာခဲ့ကြပါသည်။

“ဧည့်သည်တွေ လာကုန်ကြပြီ လာကုန်ကြပြီ”

ဒေါ်ဝီ၏ အိမ်ဝင်းထဲသို့ ကျွန်မတို့လှည်း ကွေဝင်လိုက်လျှင်ပင် တလင်းပြင် တွင် ကစားနေကြသော ကလေးတွေက ထအော်လိုက်၏။ ရွာထဲ ကျားဝင်လာလို့ ကင်းသံချောင်းခေါက်လိုက်သလို အလန့်လန့် အဖျပ်ဖျပ် ထအော်လိုက်သော

ကလေးတွေကိုကြည့်ရင်း ကျွန်မမှာ ရယ်လိုက်မိပါသည်။ နောက်တော့ ဟိုအိမ်သည်အိမ်မှ လူကြီးသူမတွေ တအုံတခဲကြီး ထွက်လာကြပါသည်။

“အံမယ်လေး လာကြ လာကြ မနက်လင်းပါပြီဆိုကတည်းက မျှော်နေသာပါတော်”

ဒေါ်ဝီက အပြေးတစ်ပိုင်းပင်ထွက်ကြိုသည်။ သည်အိမ်ဝင်းကြီးမှာ မောင်သန်းစိုး၏အစ်ကို ကိုသန်းဝင်း၏ယောက္ခမ ဒေါ်ဝီတို့အိမ်ဝင်းကြီးဖြစ်သည်။ ကျွန်းပင်အိမ်နှစ်ဆောင်ပြိုင်ကြီးနှင့် အလွန်ကြီးမားသော အိမ်ကြီးပဲဖြစ်၏။ ကျွန်မတို့ ဆင်းဝှတ်ရွာလာတိုင်း စတည်းချရာနေရာလည်းဖြစ်ပါသည်။ ဒေါ်ဝီ၏ သမီး မဌေးဝင်း (ကိုသန်းဝင်း၏ဇနီး) သည် သွက်လက်ချက်ချာသလောက် ဧည့်ခံကလည်း ကောင်းသည်။ ကျွန်မတို့ကို မောင်သန်းစိုးနှင့်နွယ်သော ဆွေမျိုးများဟု သဘောထားကာ ခင်လိုက်မင်လိုက်သည်မှာလည်း အားပင်နာယူရသည်။

“ရှင်ဂျစ်ကားက လဆန်းဆယ့်လေးရက်နေ့ ဆရာမတို့သားအမိ လာကြလိမ့်မယ်ဆိုလို့ မနေ့ကတည်းက ဟင်းမှာပြီး ချက်ပြုတ်ထားကြသာရယ်၊ ခဏနားလိုက်ကြဦး ရေလေးမိုးလေး ချိုးချင်လည်းရသယ်၊ ရေတိုင်ရှိသယ် ထမင်းစားသောက်ပြီးမှ ဘုရားသွားကြသာပေါ့”

ရှင်ဂျစ်ကားဆိုသည်မှာ မောင်သန်းစိုး၏အမေ ဒေါ်စောညွန့်ကို အမည်ပေးကင်ပွန်းတပ်ထားကြခြင်းဖြစ်သည်။ ညီအစ်မတစ်တွေထဲတွင် အမြန်ဆုံး၊ အဖျတ်လတ်ဆုံး၊ နေရာတကာ ရှေ့အရောက်ဆုံးသူမို့ ဆွေဆွေမျိုးမျိုးတွေက ‘မစောညွန့်ကဖြင့် တကတည်း ဂျစ်ကားပါပဲတော်’ ဟု ဆိုရာက ဒေါ်ဂျစ်ကားဟု အမည်တွင်သွားရခြင်းပင်။ အမည်ပေးကောင်းကြသူတွေ မဟုတ်လား။

ကြည်းတောရွာကလေးများမှာ ခြောက်ခြောက်သွေ့သွေ့နှင့် အညာပိုဆန်သော ရွာကလေးများဖြစ်သည်။ ရေဝင်အရပ်မဟုတ်သောကြောင့် မြေစိုက်တစ်ဘက်ရပ် အိမ်ကလေးများ၊ သက်ကယ်တဲကလေးများဖြင့် အမြင်တစ်မျိုး ဆန်းသစ်နေသည်။ ပူပြင်းခြောက်သွေ့သော အရပ်ဒေသမို့ ဖုန်မိုးတွေ ပိုစွေသည်လားမသိ။ အိမ်ခေါင်မိုး၊ ဝင်းထရုံ၊ ခုတင်၊ ကွပ်ပျစ်၊ ကန္တာရပင်အားလုံးလိုလို ဖုန်ငွေ့တွေယှက် တက်ချင်တိုင်း တက်နေကြလေသည်။ ကျွန်မတို့ အောက်တောရွာများမှာတော့ မြစ်၏ ရေသင်းနဲ့၊ သစ်ကြီးဝါးကြီးနဲ့၊ ပဲခင်းကိုင်းခင်းနဲ့များဖြင့် အစိုဓာတ်သဘော ဆောင်ပါသည်။ ကြည်းတောရွာကလေးများမှာတော့ ရေငန်နဲ့၊ ရှားစောင်းပြာသားဒ် မရိုးပွင့်ရနဲ့၊ ဖုန်ခိုးဖုန်ငွေ့ မြူဝေဝေဖြင့် ယဉ်မရိုင်း အင်တိုင်းရယ်တဲ့ ခပ်ဆန်ဆန် ရွက်ကြမ်းရေကျိုအလှ ပေါ်လွင်သည်။ ခြောက်သွေ့သည်ဆိုသော်ငြား ကျေးလက် အလှ ကျေးလက်ပသာဒများဖြင့် ပြည့်စုံနေတတ်ပါသည်။ ကျွန်မ ရွာပြန်တိုင်း သည်ကြည်းတောရွာကလေးတွေဆီ အရောက်သွားချင်နေမိသည်မှာလည်း သည် အလှတရားများ၏ ဆွဲဆောင်မှုတွေကြောင့်ပဲ ဖြစ်မည်ထင်ပါ၏။

“ခင်မာလွင် ငါ့ကို ရေတစ်ခွက်ပေးစမ်းအေ”

အမေကဆိုတော့ ခင်မာလွင်က လှည်းပေါ်တွင် တင်၍ယူလာခဲ့သော ရေအိုးဆီ သွားဖို့ပြင်လိုက်သည်။ လှည်းပေါ်တွင် ရေအိုးတင်၍ ယူလာခဲ့ရခြင်းမှာ ကြည်းတောရွာများမှ ရေငန်သောကြောင့် ကျွန်မတို့ရွာက မြစ်ရေတစ်အိုး ထည့်ယူလာခဲ့ရခြင်း ဖြစ်သည်။

“အံ့မယ်လေး ... ညည်းတို့ရေ အသာနေစမ်းပါအေ ... ရှင်မယ်ပီရေအိုးထဲက မိုးရေ ချိုလွန်လွန်းလို့မှ ထရေချိုကတောင် အရှုံးပေးရသယ် ... နေနေ ... အမေကြီးကို ငါခပ်ပေးစမ်းမယ်”

ဒေါ်ဂျစ်ကားက ထိုင်နေရာမှ ဝုန်းခနဲထကာ ရေတစ်ခွက်ခပ်ယူလာသည်။ အမေပိုသောရေကို ကျွန်မသောက်ကြည့်လိုက်တော့ တကယ်ပဲ ချိုလှသည်။

“မိုးရွာတုန်းရေခဲ ဆိုသမ္မတ်လား ဆရာမရဲ့ ... ကျုပ်တို့အိမ်က သွပ်မိုးအိမ် ဆိုတော့ ဖြောင်းဖြောင်းဖြောင်းနဲ့ မိုးတွေများ ရွာချလိုက်ရင် ရွာထဲက ရေပုံးတွေ အိုးတွေနဲ့ ပြေးလာပြီး ရေလာခံကြတော့သားပဲ တံစက်မြိတ်အောက်ကို စီလိုတန်းလို အိမ်ရှေ့က စဉ့်ဝင်အိုးကြီးတွေ တွေ့သမ္မတ်လား ... အဲသည် စဉ့်ဝင်အိုးကြီးငါးလုံးနဲ့ အပြည့်ခံထားလိုက်သာ နှစ်ပေါက်စာ သောက်ရေတွက် မပူရပေါင်တော်”

သိမ်လေးရွာအတွက် သောက်သုံးရေကန်ကြီးတစ်ကန် ဘုရားဝင်းအနီး၌ ရှိပါသည်။ သည်ရေကန်ကြီးမှာ မိုးရွာလျှင် ရေတွေပြည့်လာတတ်ပြီး မိုးဝေး သွားချိန် နွေရာသီဆိုလျှင် ကန်ထဲတွင် သံပုံးစောင်းနှစ်၍ ခပ်ရသည်အထိ ရေခန်းသွားတတ်သည်။ မိုးနည်းရေရှားဒေသ ဖြစ်ရသည့်အထဲ အစီစီရေစုပ် ဘုံဘိုင်ကလေးများ တူးဖော်နိုင်သည့်တိုင် ရေတွေက ငန်ပြပြဖြစ်နေတတ်သည်။ ဆင်းဝှတ်ရွာထိပ်တွင် ကုလသမဂ္ဂ အစီအစဉ်ဖြင့် တူးဖော်ပေးထားသော သံမဏိရေစင်ကြီးရှိသော်လည်း ဘာကြောင့်ရယ်မသိ ရေမလာတာကြာပြီဆို၏။ ရေပိုက်များပင် သံချေးစားနေလေပြီ။ မိုးရွာတုန်းရေခဲထားပါမှ သောက်ရေကလေး ချိုချို သောက်ရသော သည်ဒေသကလေးအတွက် ရေကြည်ရေသန့်သည်လည်း ရှားပါးရင်းမြစ်ဖြစ်နေရတုန်း။ ကန်တော်ရေချိုချို သောက်သုံးနိုင်ကြပါစေ။

“ဒေါ်လေးဝီတို့ သည်နှစ် ဘာတွေစိုက်ကြတုံး”

“အစုံပါပဲဆရာမရယ် ... ကြက်သွန်ကတော့ အဓိကပေါ့ ... ဂလပဲ (ကုလားပဲ) ဖြူလုံးကြီးတွေစိုက်သယ် ... ပဲစင်းငုံလည်းစိုက်သယ် ပဲစင်းငုံကနေ ပြီးတော့ ပြောင်း ... ပြောင်းကနေပြီးတော့ ဝါ ... ဝါကနေပြီးတော့မှ သည်နှစ်

ဂျုံတွေတောင် ရေသွင်းစိုက်ကြသေးသတော် ... ကျုပ်တို့ရွာ ခါတိုင်းလို မှုတ်တော့ဘူး ဆရာမရဲ့ အွန်တာရေစုပ်စက်တွေ ထောင်ထားကြသော အပိုင်မရှိသယံ သူက တစ်နာရီ ဘယ်လောက်ဆိုပြီး သူ့ကြေးနဲ့သူ ရေတင်ကြသယ် ... ဟိုတုန်းကတော့ ရေတစ်ပုံးချင်းငင်ပြီး ရေတံလျှောက်နဲ့ ရေသွင်းရသကဲ့သို့ ... အခုတော့ အွန်တာတွေ ကျေးဇူးကြောင့် အဆင်းရဲတွေ လွတ်ကုန်ကြပါပြီတော် ...”

ဒေါ်လေးဝီ စကားတွေထဲမှာ ရွာကလေး၏ နိမိတ်ပုံတွေကို ကျွန်မ တွေ့လိုက်မြင်လိုက်ရပါသည်။ သူတို့တစ်တွေ စိုက်နိုင်ပျိုးနိုင်လာကြတာ၊ အဆင်းရဲ လွတ်လာကြတာ **Honda** ရေစုပ်စက်တွေ ကျေးဇူးကြောင့်ဆိုပဲ။ နောက် ဒေါ်လေးဝီစကားထဲမှ ‘နေပြီးတော့’ ဆိုသည့် စကားဆက်သည် တစ်မျိုးပြီးမှတစ်မျိုး စိုက်တာလိုဆိုလိုခြင်း မဟုတ်ပါ။ ကြက်သွန်နီ၊ ပဲ၊ ပြောင်း၊ ဝါ စသဖြင့် အမျိုးမျိုး စိုက်ကြကြောင်းကို ဆိုလိုရင်းဖြစ်သည်။ တစ်မျိုးနှင့် တစ်မျိုးကြား ‘နေပြီးတော့’ ဟု အရှိန်ယူခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ ကျွန်မ သဘောကျနေမိပါ၏။ စကားပြောရင်း စားခြင်းသောက်ခြင်းအမှု ပြီးသောအခါ ကျွန်မတို့အားလုံး ‘သိမ်တော်ရှင်’ ဘုရားဘက်သို့ ထွက်ခဲ့ကြပါသည်။ လေးရွာပေါင်း အိမ်ခြေတစ်ထောင်ခန့်ရှိသော ရွာဘုရားဖြစ်သည်က တစ်ကြောင်း၊ ဝေးနီးအနံ့ တန်ခိုးကြီးဘုရား ဖြစ်သည်က တစ်ကြောင်းမို့ သိမ်တော်ရှင်ဘုရားသည် အလွန်တရာ စည်ကားခုံညားလှပါသည်။

သိမ်တော်ရှင်ဘုရားသည် မုသာဝါဒ စကားဆိုခြင်းကို အထူးတားမြစ်တော် မူသည်ဟု သည်နယ်တစ်နယ်လုံးက ယုံကြည်ကြသည်။ မမှန်တာ မတရားတာ လုပ်ပြီး ဘုရားကို တိုင်တည်သစ္စာဆိုလျှင် ဘုရားစူးတတ်သည်ဟု ဆိုပါသည်။ ကျွန်မငယ်စဉ်ကတည်းကပင် ကျွန်မတို့ရွာတွင် ကျိန်တွယ်စကားပြောကြလျှင် ‘ညည်း ဒါဆို သိမ်တော်ရှင် စူးရစေ့ ကျိန်စမ်း’ ဟု ကျိန်တွယ်ခိုင်းသံကို မကြာခဏ ကြားခဲ့ဖူးပါသည်။

“ကိုင်း မောင်ရင်တို့နဲ့ လူချင်းစကားပြောနေလို့ကတော့ ရှင်းမှာမဟုတ်ဘူး ... မောင်ရင်တို့ ဘုရားရှေ့တော်မှောက် သစ္စာများပြုကြရအောင် လာ သိမ်တော်ရင် ဝင်ကြစို့။”

သည်လိုပြောလိုက်လျှင် မမှန်မကန်လုပ်ထားသူတို့က နောက်ဆုတ်သွားတတ် ကြသည်ဟု အယူရှိကြသည်။ ကျွန်မငယ်ငယ်ကတည်းကပင် ကြားဖူးနားဝ ရှိခဲ့သောဇာတ်လမ်းများမှာလည်း မနည်းလှပါ။

“ဟိုရွာက မိန်းမတစ်ယောက် ဒေါ်အတု့ ပစ္စည်းခိုးပြီး မယူဘူး ဇွတ်ငြင်းလို့ သိမ်တော်ရင် ဝင်ကြသာကောအေ၊ ဘုရားညောင်ရေအိုးမှာ သပြေခက်တွေထိုးပြီး ဝင်သာလေ ဘုရားဝင်းထဲ ခြေချကာရှိသေးသယ်၊ အဲသည်မိန်းမရဲ့ သပြေတွေက ညှိုးကျသွားသာပါကောလား၊ ဘုရားလူကြီးက မိန်းခလေး ဆက်မဝင်နဲ့တော့ ဝင်ရင် ဒုက္ခတွေ့လိမ့်မယ်ဆိုသဟာကို ဇွတ်တိုးဝင်သေးသာ အာဂမုတ်နေသလား၊ အဲသာ ဘုရားရှေ့လည်း ရောက်ကရော တုံးခနဲ လဲတော့သာပဲ အသက်တောင် မနည်းကုပ်ထားရသတဲ့”

“ညည်းကလည်း တောင်ရွာက အလှူဒကာ ဒကာမ အဖြစ်ကတော့ကော ... ဘာထူးလို့တုံး ... အလှူမတိုင်ခင် သိမ်တော်ရင် ဘုရားသွားဖူးကြသာလေ ... သည်အလှူကြီး ရေစက်ချပြီးရင် အရက်သေစာ မသောက်တော့ပါဘူးလို့ ယောက်ျားလုပ်သူက သစ္စာဆိုခဲ့သာသယံအေ ... ဒါပေသိ အလှူပွဲနေ့ရောက်တော့ အပေါင်းတွေ အဖော်တွေက တိုက်လို့ဆိုပြီး အလှူဒကာက သောက်မိသတဲ့၊ အဲသဟာ အလှူပြီးလို့ မြောလည်းသိမ်းရော သားကလေး ကိုရင်ဝတ်တောင် အားရအောင် မကြည့်လိုက်ရဘူးသယံတော် သွေးတွေ ပွက်ပွက်အန်ပြီး ဆုံးသွားရှာသာအေ”

သည်သို့သည်နှယ် ဇာတ်လမ်းတွေကတော့ ကျွန်မတို့နယ်မှာ အများကြီး ရှိနေတတ်သည်။ တစ်ရွာတစ်မျိုး မရိုးနိုင်သော ဇာတ်လမ်းများကြောင့်လည်း တစ်နယ်လုံးရှိ ကလေးလူကြီး ဥသေးဥမွှားမကျန် သိမ်တော်ရှင်ဝင်ရမှာ ကြောက်ကြသည်။ ဘုရားရှေ့တော်မှောက် ဝင်ဖို့မပြောနဲ့ တစ်ယောက်ကို တစ်ယောက် ယုံကြည်ကြစေခြင်းငှာ ကျိန်တွယ်ကြလျှင်ပင် မိုးကြိုးပစ်ရပါစေ၊ မြေပွေးကိုက်ရပါစေဆိုခြင်းထက် သိမ်တော်ရှင်စူးရပါစေဟု ကျိန်တွယ်ပြမှသာ အကြွင်းမဲ့ ယုံကြည်လက်ခံတတ်ကြသည်။ ကျွန်မတို့ မောင်နှမတစ်တွေကို အဘက ဆုံးမတိုင်း မဟုတ်မမှန်တာမလုပ်ဖို့ မပြောဖို့ သင်သလို ပြောမိလုပ်မိသည့်တိုင် သိမ်တော်ရှင် ဘွဲ့တော်တပ်ပြီး မကျိန်မိစေနဲ့ဟု အတင်းအကြပ် တားမြစ်ဆုံးမထားခဲ့ဖူးပါသည်။

ဘုရားဝင်းထဲတွင် အုတ်တွေ အပြည့်ခင်းထားပြီး မုခ်ဦးအဆောင်များကလည်း ပိုများပြားလာပါသည်။ ကျွန်မတို့ကလေးတုန်းကတော့ ဘုရားစေတီနှင့် ဘုန်းကြီး ကျောင်းတစ်ကျောင်းပဲရှိသည်။ သည်နေရာတွေအားလုံး မြေသားများချည်းဖြစ်ပြီး မြက်ပင်ကလေးများ ပေါက်နေတတ်တာကို အမှတ်ရမိ၏။ ဘုရားဂေါပကအဖွဲ့မှ ထုတ်ဝေဖြန့်ချိသော ကလျာဏီသိမ်တော်ရှင်မြတ်စွာဘုရားနှင့် စေတီတော်ကို တည်ထား ကိုးကွယ်တော်မူခဲ့သော ပေါင်လောင်ရှင်ကဿပမထေရ်မြတ်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ အကျဉ်းချုပ်သမိုင်းကို ကျွန်မရေးပြလိုသော်လည်း စာရည်မည် စိုးသောကြောင့် ချန်ခဲ့ရပါသည်။

ဘုရားဖူးပြီးသော် ဆင်းဝှတ်ရွာကလေးထဲ ကျွန်မတို့ လျှောက်ပတ်ကြည့်ကြ သည်။ လေးရွာသုံး မိုးရေကန်ကြီးမှာ ရေနည်းသွားသဖြင့် ကန်စောင်းများ၊ အုတ်လှေကားထစ်များ အထင်းသားပေါ်နေသည်။ အမိုးအကာမရှိသော်လည်း ကန်ပတ်လည်တွင် ဝိုင်းပတ်ကာ ပေါက်နေသော ကုက္ကိုပင်ကြီးတွေက နေပြောက်မထိုး အုပ်မိုးထားပါသည်။ ဘုန်းကြီးကျောင်းဝင်းကြီးတွေကတော့

ရွာထဲထက်စာလျှင် စိုစိုပြည်ပြည် ရှိပါသည်။ ကျွန်မက ရွာထဲတွင် သစ်ပင် စိုက်ကြဖို့ တိုက်တွန်းသောအခါ ဒေါ်ဂျစ်ကားက ဇော်ခနဲ ဝင်ပြော၏။

“ဟိုးအရင် ကျုပ်တို့အဖေများ အမေများလက်ထက်ကတည်းက အုန်းပင်တွေ သရက်ပင်တွေ စိုက်ကြသပဲတော့ ... ဒါပေသိ မဖြစ်ဘူးရယ် ... မြေကြီး ကြောင့်လား ရေငန်လို့လား ကျုပ်တို့တော့ မသိပေါင်တော် ဘာသိဘာသာ နေလိုက်သာပါပဲ”

“ဘုန်းကြီးကျောင်းကျ ဘာလို့ဖြစ်တာလဲ ဒေါ်ကြီးစောရဲ့”

“ဪ ... သာကတော့ ဘုန်းကြီးကျောင်းကိုးဆရာမရဲ့ ... သူ့မှမဖြစ် ဘယ်သူဖြစ်လိမ့်မတုံး ... ရွာထဲကျတော့ တလင်းချန်ရ နောက်ချေးပုံရကိုးတော့”

ဒေါ်ဂျစ်ကား၏အဖြေကို ကျွန်မ သဘောကျစွာ ရယ်လိုက်မိပါသည်။ ရွာတွင်း လမ်းဘေးတစ်လျှောက် ကန္တာရဆူးပင်များကတော့ တောထဲလို့နေသည်ကော။ သည်ရွာမှ မဟုတ်ပါ။ သည်ဘက်တစ်ကြောရှိ ရွာရှည်၊ တောပု (တောလှဟု အမည်ပြောင်းထားပါသည်)၊ တလုပ်မြို့၊ ရဲတိုင်ရွာ၊ အိုင်းမရွာ၊ တူရွင်းဘို့၊ ထိုမှဆက်၍ မြင်းခြံမြို့အထိ ရွာစဉ်ရွာဆက်ကလေးများတွင် တကယ့်အညာနိမိတ်ပုံ ဆူးပင်ချုံနွယ်များဖြင့် ရောပြွမ်းလျက်ရှိသည်။ တမာပင်၊ ထနောင်းပင်၊ စောင်ချမ်းပင် စသည့် မိုးနည်းရပ်ဝန်းဒေသ သဘာဝပေါက်ပင်များဖြင့် လှပသော အညာရှုခင်းများကို တစ်သီတစ်တန်းကြီး တွေ့ရတတ်ပါသည်။

“ကဲ နေမြင်တုန်း ပြန်ကြရအောင်ဟေ့ ရသစ် (ရွာသစ်) လည်း ဝင်ရဦးမှာ”

ကျွန်မတို့တစ်တွေ ပြန်ဖို့ပြင်တော့ ဒေါ်ဂျစ်ကားက မြေဆီအိတ်ခွံကြီး နှစ်လုံးကို ဆွဲထုတ်လာပြီး ကြက်သွန်နီတွေ လောင်းထည့်ပါလေတော့သည်။

မောင်သန်းစိုး၏ ဆွေမျိုးတစ်သိုက်က တစ်ဦးလျှင် တစ်ပြည်စ နှစ်ပြည်စ လာရောက်ဖြည့်တင်းလိုက်သဖြင့် အိတ်ကြီးနှစ်လုံးအပြည့် ကြက်သွန်နီထိပ်စတွေ မနည်းစုထုံးယူရပါသည်။ သည်ခေတ် ကြက်သွန်ဈေးနှင့်တွက်လျှင် တန်ဖိုးမနည်း လှပေ။

“ရှေး ဟောသာက ကျုပ်က လက်ဆောင်တက်သာ ဂလပဲဖြူလုံးကြီးတွေ ရေကလေး တစ်ညစ်မိပြီး အညောက်ဖောက်ထားလိုက် မီးကောင်းကောင်းနဲ့ ပြုတ်သယံ့ပြီး ဆီမွှေးသတ်လိုက်စမ်းပါတော် ချိုလွန်း ဆိမ့်လွန်းလိုက်သာမှ လွန်ကရောပဲ”

ဒေါ်ဂျစ်ကားက ကျွတ်ကျွတ်အိတ်ကြီးနှင့်တစ်လုံး ကုလားပဲဖြူလုံးကြီးတွေ ပေးသလို ဒေါ်ဝီကလည်း အားကျမခံ ကြက်သွန်ဖြူပင်များ စုထုံးကာ တစ်စည်းကြီး ပေးလိုက်ပါသည်။ ကျွန်မက လက်ဆောင်ပေးသော အထည်စ တန်ဖိုးထက် များလွန်းနေသဖြင့် ကျွန်မမှာ မျက်နှာတွေတောင် ပူနေမိပါသည်။ မောင်သန်းစိုးကတော့ တပြုံးပြုံးနှင့်။ ဘာကိုပြုံးတာလဲတော့မသိ။

ဆင်းဝွတ်ရွာက ကျွန်မတို့လှည်း ထွက်လာတော့ နေလုံးကြီးသည် ရောင်ရှိန်ရောင်ဝါတွေ ပြင်းအား စူးအားကောင်းတုန်း။ အပြန်မှာလည်း နေနှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင်။ အတော်ကလေး လှည်းမောင်းမိတော့ သဲဗွက်ချောင်းကြီးထဲတွင် လှည်းဘီးနှစ်ရာ နွားတွေ ဘယ်လိုမှမရုန်းနိုင်။ မောင်သန်းစိုးနှင့် ကလေး သုံးယောက်ကို ကြက်သွန်အိတ်ကြီးများဖြင့် လှည်းပေါ်ထားရစ်ခဲ့ကာ ကျွန်မတို့ သုံးယောက်သား လမ်းလျှောက်လာခဲ့ကြပါသည်။ ခင်မာလွင်က သူ့နွားကြီးတွေကို စုပ်တသတ်သတ် ချောနေသည်။ တောသူတောင်သားများသည် ရဲဘော်ရဲဘက် ဖြစ်သော နွားများကို သူတို့ရင်သွေးနှင့်မခြား သဘောထားတတ်ကြသည်။

ပင်ပန်းဆင်းရဲကြမှာစိုးကြသည်။ ဂွမ်းပေါက်နှင့် တို့ထားမတတ် မြတ်နိုးကြလေသည်။

ရွာသစ်ရွာအဝင် ညောင်ပင်ကြီးသည် မိုးသို့ တခေါ်ခေါ်မျှော်လျက် အကိုင်းအခက်တွေ အပြိုင်းပြိုင်းထလျက် လှလွန်းသဖြင့် ကျွန်မ ဓာတ်ပုံရိုက်ဖို့ ပြင်လိုက်သည်။

“ဟေ့ ကလေးမ ... ဟေ့ ကလေးမ နေဦး”

ညောင်ပင်အောက်ရှိ ကွပ်ပျစ်ဝိုင်းကလေးပေါ်တွင် ထိုင်၍ နီးဖြာနေသော ခေါင်းပေါင်းကြီးနှင့် အဘက ထပြေးလေတော့သည်။ ကျွန်မက အဘကိုပါ ဓာတ်ပုံရိုက်ချင်သော်လည်း အဘကတော့ ခပ်လှမ်းလှမ်းအထိ ဆုတ်ခွာ သွားလေ၏။ ဪ ဓာတ်ပုံရိုက်ခံရမှာကို အသေအလဲရှက်ကြသူတွေ။ ရွာသစ်ရွာလယ်ရှိ မောင်အုန်း (အမေ့တူ) တို့အိမ်ရောက်တော့ နေရောင်အရင့် လျော့ခဲ့ပြီ။

“မမထူးတို့ မိုးချုပ်လိုက်တာဗျာ ... စောစောများပြန်ခဲ့ပါရော့”

“စောစောရယ်လို့တော့ ပြန်လာတာပဲ မောင်အုန်းရဲ့ လမ်းမှာကြာသွားတာ”

ကျွန်မမောင် မောင်အုန်းသည် ဆွေမျိုးအလွန်မင်သူဖြစ်၏။ အိမ်တွင် တစ်နာရီလောက် ထိုင်စကားပြောခဲ့သည့်နောက်တောင် ကျွန်မတို့ပြန်လာသောအခါ လှည်းနောက်မှနေ၍ စက်ဘီးဖြင့် လိုက်ပို့သေးသည်။ ရွာသစ်ရွာမှာ ကျွန်မတို့ အသွားတုန်းက ဖြတ်မောင်းသွားသော သိမ်တိုင်ရွာ၏တောင်ဘက် ရွာချင်းဆက်ရွာ ဖြစ်သည်။ သည်နယ်တစ်ဝိုက်ကတော့ ‘သိမ်တိုင်ရသစ်’ ဟု နှစ်ရွာပေါင်းကာ

ခေါ်တတ်ကြပါသည်။ သိမ်တိုင်ရွာက အမျိုးတွေဆီ ဝင်နှုတ်ဆက်ဖို့ အချိန်မရတော့ သဖြင့် သည်အတိုင်းသာ ရွာခြေက ကပ်ပြီး ကျော်ဖြတ်ခဲ့ရပါသည်။

ရွာခြေလမ်းက လှည်းဖြတ်မောင်းသဖြင့် တစ်လမ်းလုံး သရက်ကိုင်းများ၊ သရက်သီးများကို ငုံ့ရှောင်နေရသည်။ ငုံ့ရှောင်သည့်ကြားက သရက်သီးလုံးတွေက ခေါင်းကို လာတိုက်သေး၏။ ကျွန်မတို့ရွာတွေဘက်ကတော့ သရက်သီးတွေ မလိုချင်အောင် ပေါလှသည်။

ကန်တော်ရွာရောက်သောအခါ ဘကြီးထူးတို့အိမ်ကို ခဏဝင်ရသေးသည်။ ကျွန်မတို့က အသွားကတည်းက နှုတ်ဆက်သွားသောကြောင့် ညနေစာ ထမင်းကျွေးဖို့ ချက်ထားကြသည်။ သည်တော့လည်း ကျွန်မတို့သားအမိ ထမင်းစား ကြရပြန်ပါသည်။ အညာသူအညာသားများ ဧည့်ဝတ်ကျေလွန်းလှသည်။ ဧည့်အပေါင်းတို့ကြားတွင် ဆွေဧည့်မျိုးဧည့်ကတော့ ထာဝရ ရွှေဧည့်ဖြစ်လေသည်။ ဘကြီးထူး၏ဇနီးမှာ အလွန်ရိုး အလွန်အေးသော အညာသူကြီးပီပီ ကျွန်မတို့ကို စကားတစ်ခွန်းမှ ဝင်မပြောဘဲ ပြောင်းဖူးဖက်လိပ်ကြီးကို ထောင်းထောင်းထ ဖွာလျက် ငုတ်တုတ်ကြီးထိုင်လျက် ဧည့်ခံသည်။

“ကြီးတော် မန္တလေး အလည်လာခဲ့ပါဦးရှင့်”

“တော်”

“မန္တလေး အလည်လာခဲ့ဦးသယံ ... မန္တလေးရောက်ဖူးသလားသယံ”

ကျွန်မမေးသော မေးခွန်းကို ဘကြီးထူးက ထပ်ဆင့်မေးပေးရသည်။ ဘကြီးထူးကို ပြူးပြူးကြီးကြည့်ပြီးမှ ကျွန်မကို ဖြေသည်။

“မန္တလေးကို မိန်းကလေးဘဝတုန်းကတော့ ရောက်ဖူးပါရဲ့ ... အခုများတော့ ခြေတိုလှပေ! ကျုပ်တူမရယ် ... မရောက်လှချည်သေးဘူး”

မိန်းကလေးဘဝဆိုသည်မှာ ငယ်ရွယ်စဉ် အပျိုဘဝကို ဆိုလိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်မတို့ပြန်တော့ ဘကြီးထူးက မြေပဲဆီတွေ လက်ဆောင်ပေးလိုက်သည်။

“သဟာက စက်ဆီမဟုတ်ဘူး ဆုံဆီကလေး အိမ်တင်ပွတ်သာရယ်”

အိမ်တွင် နွားဖြင့်လှည့်ကာ ဆီဆုံနှင့်ကြိတ်သော မြေပဲဆီစစ်ကလေးပဲဖြစ်၏။ ကျွန်မတို့ရွာကိုဝင်တော့ အတော့်ကို မှောင်နေပါပြီ။ သို့သော် တပေါင်းလပြည့် အကြိုညမို့ ဖုန်လမ်းကလေးပေါ်မှာ လရောင်လင်းချင်းနေပြီ။

“ညည်းတို့သားအမိလည်း သွားလိုက်ကြ လာလိုက်ကြစမ်းဆိုသာများ တစ်ချက်ကလေး မနားဘူး၊ ငါ့မှာ ရွာက ရေနွေးသောက်လာခေါ်ကြသာတွေ လှန်လှန်လွှတ်ရသာ ဘယ်နှဦးရှိမှန်းမသိဘူး၊ မနက်ဖြန်တော့ နားကြဦး၊ ကိုယ့်ရွာထဲ မရောက်သေးသယ့်အိမ်တွေ လှည့်ဦးဟဲ့”

ကြီးတော်ငွေကြည်က ကျွန်မတို့ကို ဆီး၍ဆူပါသည်။ ကြီးတော်ပြောလည်း ပြောစရာ။ လှည်းပေါ်ကဆင်းတော့ ကျွန်မခြေထောက်တွေ ရောင်ရမ်းနေပြီ။ ကိုယ်တွေ လက်တွေလည်း နာလို့ကျင်လို့။ အမေကတော့ ဘာမှဖြစ်ပုံမရ။ သူငယ်ရိပ်ငယ်ဘဝတွေ ပြန်တွေ့ပြန်ခံစားရလို့ ပျော်နေပုံပင်ပေါ်၏။ ကျွန်မကတော့ ကွပ်ပျစ်ပေါ်ရောက်သည်နှင့် ရွာ၏ လရောင်ညကိုပင် မခံစားနိုင်တော့ဘဲ မေ့ခနဲ အိပ်ပျော်သွားတော့သည်။

(၃၁)

မနက်လင်းအားကြီး လေးနာရီ တုံးခေါက်ပြီးပြီးချင်း ဘုန်းကြီးကျောင်း အသံချဲ့စက်မှ ရေကင်းဖွင့်သံ ကြားလိုက်ရပါသည်။ သည်ကနေ့ တပေါင်း လပြည့်နေ့ (ဥပုသ်နေ့) ဖြစ်သဖြင့် ဝါတွင်းဝါပ ဥပုသ်သီတင်း စောင့်လေ့ရှိကြသူ များအတွက် နှိုးဆော်လိုက်ခြင်းပဲဖြစ်သည်။ ရေကင်းသံကို အိပ်ရာထဲမှ နားထောင်ရင်း ကျွန်မတို့ငယ်ငယ်က ရွာများတွင် ခေတ်စားခဲ့သော မင်းသားကြီး ရွှေကျီးညိုနှင့် ပဲခူးမြဲတို့၏ မဟာပဒုမပေါင်တို့ဇာတ်ထုပ်၊ ရုပ်သေးမင်းသားကြီး ရွှေဘိုတင်မောင်၏ ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းဇာတ်ထုပ်၊ စိန်အောင်မင်း၏ ရာဟုလာ အမွေတောင်းခန်း၊ ပန်တျာကြည်လင်၏ မြစိမ်းသိုက်သမိုင်းဇာတ်ထုပ်များကို လွမ်းလိုက်မိပါသည်။ ဇာတ်ထုပ်ဇာတ်လမ်းများဖွင့်သည့်ခလေးမှာ ယနေ့အချိန်အထိ ကျေးရွာတွေမှ မတိမ်ကော မပျောက်ကွယ်သေးသည့် ခလေးဖြစ်သည်။ မက်ရေစက်ရေရှိကြသော ကျေးလက်လူထု ခံစားမှုဖြစ်သည်။ ကျွန်မငယ်ငယ်က

အိမ်မြောက်ဘက် ပုဏ္ဏရိတ်ပင်တန်းဘေးတွင် တုတ်ချောင်း ဇာတ်ခုံကလေးဆောက်၊ အရုပ်ကလေးများကို မင်းသားမင်းသမီးလုပ်ပြီး အဆိုအင်္ဂါများဖြင့် ကစားခဲ့ဖူးပါသည်။ ဇာတ်ခုံကလေးတွင် ပုဆိုးစုတ်ကားလိပ်များ ပဒိုင်းပွင့်အော်လန်များ၊ ရွှံ့ရုပ်ဆိုင်းဝိုင်းများ စသည့်အဆင်တန်ဆာများဖြင့် ဝေဝေဆာလျက်ရှိ၏။ သည်လို အရုပ်ဇာတ်ကတိုင်း ကျွန်မခင်းလေ့ရှိသည့် ဇာတ်ထုပ်များမှာ အသံချဲ့စက် ဇာတ်ပြားတွေက ကြားရတတ်သော နောက်ပိုင်းဇာတ်ထုပ်များသာ ဖြစ်လေသည်။

“လင်ယူရာမှာလေ အရင်လူဟာ အရှက်ခွဲတာမို့ ချက်ထဲသူလာဟန်နဲ့ ဉာဏ်မျက်နှာထား အားဟား ဟောဒီ သုမနကျောမှာ ဒဏ်ရာတွေနဲ့ အဲ့ဟယ်”

ရွှေကျီးညို၏ ‘မယ်သုမန’ ဇာတ်ထုပ်ထဲက ပဲခူးမြို့၏ ငိုချင်းဖြစ်ပါသည်။ မယ်သုမနမှာ လှူလွန်း တန်းလွန်းသဖြင့် ယောက္ခမဖြစ်သူက အစ်ကိုသောနကို ကုန်ကူးခိုင်းလိုက်ပြီး ညီသောနကို လင်အယောင်ဆောင်စေ၍ အိမ်မှနှင်ချလိုက်သည်။ အစ်ကိုသောနပြန်လာသောအခါ အကျိုးအကြောင်းသိပြီး မယ်သုမနထံ လိုက်အလာတွင် ပဲခူးမြို့က ရန်ထောင်သည့် ငိုချင်းပဲဖြစ်သည်။ သည်ငိုချင်းကို ကြားဖူးနေကျဆိုတော့ ကျွန်မဆိုတိုင်း သည်သီချင်းပါတတ်သည်။ အဘက အိပ်နေရာမှ ငေါက်ခနဲထ၍ ရိုက်ပါလေတော့သည်။ ရှေးက မြို့များတွင် မိန်းကလေးများ ဝတ္ထုမဖတ်ရဟု ပိတ်ပင်တားမြစ်ခဲ့ဖူးသလို ကျွန်မတို့ ရွာများတွင်လည်း မိန်းကလေးမှန်လျှင် အိမ်ထောင်သားမွေးသဘောပါသည့် သီချင်းဆိုခြင်းကို တားမြစ်တာတွေ ရှိသည်။ ကျွန်မ၏အဘကတော့ မြေးချစ် ကျွန်မအပေါ် ပိုလို့တောင် တင်းကျပ်ပါသည်။ ‘ငါ့မြေး ဒါမျိုးတွေ မဆိုရဘူး’ ဟု ပြောတတ်သည်။

“ကြီးတော် ဒီနေ့ ဥပုသ်စောင့်မှာလား”

“စောင့်ရမှာပေါ့ ငါ့တူမရယ်၊ ရေဘူးနဲ့ဖိနပ်မပါရင် နွေခါမှသိသယ့် သီလနဲ့ ဒါနမပါရင် သေခါမှသိသယ့်တော့်၊ သည်ဘဝမှာ သည်လောက်အသက်ရှည်သာ ဟိုဘဝက သီလကောင်းခဲ့လို့ပေါ့အေ”

ကြီးတော်သည် ဥပုသ်စောင့်သွားမည့်အကြောင်းကို စာသံပေသံနှင့် ဖြေလေသည်။ ဘုန်းကြီးကျောင်းအသံချဲ့စက်မှ မန္တလေးသိန်းဇော်၏ ‘စိမ်းနုရောင်လွင်ပြင်’ နှစ်ပါးခွင်သီချင်းများ ဖွင့်နေသည်။ ကျွန်မတို့သားအမိလည်း အိပ်ရာထဲတွင် နှပ်ရင်းဖြင့် မနက်မိုးလင်းခဲ့၏။ မမထိုက်ပေါင်းထားသော ကောက်ညှင်းပေါင်းကို စားပြီး ဖောင်းကားဘုရားကို သွားဖို့ပြင်ကြသည်။ ဖောင်းကားဘုရားမှာ ရွာအရှေ့ မြောက် တစ်မိုင်ပျော့ပျော့လောက်တွင် ရှိပါသည်။ အကြောင်းထွေထွေထူးထူး မရှိသော်လည်း ရွာဘုရားမို့ သံယောဇဉ်ဖြင့် သွားလိုကြခြင်းဖြစ်သည်။

ဖောင်းကားဘုရားသို့ တန်းမသွားသေးဘဲ ရွာအရှေ့တည့်တည့် ရွာခြေတွင် ရှိသည့် ကိုးတောင်ပြည့်ဘုရားလေးထံ ဦးစွာဝင်ဖူးခဲ့ကြပါသည်။ ကိုးတောင်ပြည့် ဘုရားက ကျွန်မတို့ ဆွေဘုရား မျိုးဘုရားဖြစ်၏။ ကိုးတောင်ပြည့်စေတီတော်ကို ကျွန်မတို့ဘကြီးဘုန်းကြီး ဦးတိက္ခကိုယ်တိုင် ဦးဆောင်၍ ၉ မတ်၊ ၉ ပဲ၊ ၉ မူး၊ ၉ ကျပ်၊ ၉ ရာ စသဖြင့် ကိုးနဝင်းကြေ ရွာဘုံထောင် အများကောင်းမှု တည်ထား ကိုးကွယ်ခဲ့သည်စေတီ ဖြစ်ပါသည်။ နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း ကဆုန်လပြည့်ကျော် ၄ ရက်၊ ၅ ရက်နေ့များတွင် ဘုရားပွဲကို ဇာတ်ပွဲ၊ ရုပ်သေးပွဲများဖြင့် ကြီးကျယ်ခမ်းနား စည်ကားသိုက်မြိုက်စွာ ကျင်းပခဲ့ပါသည်။ ဘကြီးဘုန်းကြီး ပျံလွန်တော်မူပြီးသည့် နောက်တွင် ပွဲလမ်းသဘင် မခင်းကျင်းနိုင်တော့ဘဲ ဆွမ်းကြီးလောင်းပွဲကိုသာ မှန်မှန်ပြုလုပ်ခဲ့ရ၏။ ကိုးတောင်ပြည့်စေတီ တည်ထားကိုးကွယ်ခဲ့သည်မှာလည်း နှစ်ပေါင်းတစ်ရာကျော် ရှိခဲ့ပါပြီ။ သည်ဘုရားပွဲ ဆွမ်းကြီးလောင်း၍ ကုသိုလ်ဒါန ပြုခဲ့ကြသည်မှာလည်း နှစ်ပေါင်းတစ်ရာကျော်ခဲ့ရောမည်။

“သည်ဘုရားထဲမှာ ဘုရားဆင်းတုတော် ကိုးဆူရှိသာအေ စစ်ကြီးဖြစ်လို့ ငတို့ရွာက လူတွေ ပလိပ်ရောဂါဝင်ကြတော့ ဖောင်းကားကုန်းကို ပြောင်းကြ ရွှေ့ကြနဲ့ ဆင်းတုတော်တွေလည်း မကျန်တော့ပါဘူးအေ”

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းက အများနည်းတူ ကျွန်မတို့ရွာကလေးသည်လည်း ပလိပ်ရောဂါကပ်ဆိုးကြီးနှင့် ရင်ဆိုင်တွေ့ကြုံခဲ့ရသည်ဟု ကြားဖူးသည်။ ရွာထဲတွင် နေ့မြင်ညပျောက် လူတွေ တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက် သေဆုံးကုန်ကြတော့ သွေးပျက်လာကြသည်။ ရောဂါကူးစက်မှုက ဝေးစေရန် ရွာအရှေ့တစ်မိုင်လောက် ဝေးသည့် ဖောင်းကားဘုရားကုန်းသို့ ပြောင်းရွှေ့လာခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ရွာတည်ခဲ့ ဖူးသဖြင့် ဖောင်းကားကုန်းတွင် သရက်ပင်ကြီးများ၊ မန်ကျည်းပင်၊ ကုက္ကိုပင်ကြီး များမှာ ရွာရိပ်ရွာရာအတိုင်း ကျန်ရစ်ခဲ့ပါသည်။ ဒါကြောင့် ဖောင်းကားကုန်း နေရာကို ရွာဟောင်းဟု ခေါ်ကြခြင်းဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ ပလိပ်ရောဂါကြောင့် ပေါ်ထွန်း ခဲ့ရသော ရွာဟောင်းကလေးမှာ အခုတော့ လွမ်းလောက်စရာနေရာ ဖြစ်ခဲ့ရပြီ။

“အမေ သည်နေရာက သမီးတို့ငယ်ငယ်တုန်းက ဆပ်ပြာကြမ်း ကျုံးခဲ့ကြတဲ့ ဆဗ္ဗကျင်းကြီးမဟုတ်လား”

ဖောင်းကားကုန်းမရောက်မီ တစ်ခေါ်သာသာလောက်တွင် ခပ်ချိုင့်ချိုင့် သဲကျင်းဟောင်းကြီးကို ကျွန်မတို့တွေ့ရပါသည်။ ကျွန်မတို့ငယ်ငယ်ကတော့ သည် နေရာတွင် ရေကျော် သဲချောင်းပေါက်သဖြင့် ရေကျသွားသည့်အခါ အချပ်လိုက် အချပ်လိုက် အနားတွေ ကော့ယုံနေတတ်သော ဆပ်ပြာကြမ်း (သဲဆပ်ပြာဟုလည်း ခေါ်ကြပါသည်။) အလွှာကြီးများ ဖွေးနေအောင် ပွင့်လာတတ်ကြပါသည်။ သည် ဆပ်ပြာကြမ်းများကို သဲကျုံး၍ ထဘီအင်္ကျီလျှော်ဖွပ်ကြရသည်။ ကျွန်မတို့ငယ်ငယ် က ရွာတွေမှာ ဆပ်ပြာအလွန်ရှားပါသည်။ ဆင်ချေးတုံးဟုခေါ်သော ဆပ်ပြာ မည်းမည်းကြီးများကိုသာ မြို့မှ ဝယ်သုံးကြရ၏။ ကာဘော်လစ်၊ ဆန်းလိုက်

ဆပ်ပြာခဲလောက်ကို အမွှေးခဲဟု ခေါ်ပြီး ပိုက်ဆံချမ်းသာသူများသာ သုံးနိုင်ကြပါသည်။ ဆပ်ပြာကြမ်းများကို ထဘီအင်္ကျီပေါ်ဖြူး၍ မြစ်ရေဖြင့် တစ်အောင့်နူးကာ လျှော်ကြဖွပ်ကြရသော အညာကျေးလက်၏ ဘဝသရုပ်ကို ကျွန်မကိုယ်တိုင် ကြုံတွေ့ခဲ့ရဖူးသည်ကော။

“ဆဗ္ဗကျင်းကြီး ဟုတ်ပတော် ညည်းကလေးတုန်းက ပပက၊ကထုတ်ပေးသယံ့ သရက်ထည်စ တစ်တောင်တစ်ထွာကလေးတွေ စပ်ပြီး စပ်ထဘီကလေး ချုပ်ပေးလိုက်ရင် သည်ဆပ်ပြာကြမ်း ကျုံးထည့်ရသာနဲ့ ချုပ်ရိုးပြေသာပဲ တစ်ထည်မှ အကောင်းမရှိဘူး။”

အဝတ်တွေ အများကြီး လျှော်မည့်နေ့ဆိုလျှင် ကြီးတော်က ကျွန်မတို့ကလေးများကို သည်ဆဗ္ဗကျင်းကြီးဆီသို့ ချော့မော့လွှတ်တတ်သည်။ ကျွန်မနှင့်အတူ ခင်မာလွင်၊ မြပု၊ စန်းရီမ၊ အေးသင်တို့ပါ ပျော်ပျော်ပါးပါး ဆပ်ပြာကြမ်းကျုံး ထွက်လေ့ရှိပါသည်။ ကြီးတော်က ချော့လွှတ်သော်လည်း ကျွန်မတို့ကလည်း နဂိုကတည်းက သွားချင်ချင်။ လမ်းတစ်လျှောက်လုံး ပြေးဟယ်လွှားဟယ် ကန်ဟယ် ကျောက်ဟယ်နှင့် အချင်းချင်း ဆော့ကစားရသည့်အရသာကို တပ်မက်သည်ကတစ်ကြောင်း၊ ဆပ်ပြာကြမ်း ဖြူဖြူဖွေးဖွေးကြီးများကို သူ့ထက်ငါ အလှအယက် ကျုံး၍ ကိုယ့်ခါးကထဘီထဲ ကိုယ်စုထုပ်ကာ ဘောလုံးကန်သလို ကစားရသည်ကို ပျော်သည်ကတစ်ကြောင်းမို့ ဆဗ္ဗကျင်းသို့ လွှတ်တိုင်း လိုလိုလားလားပင် ကျွန်မ သွားကျုံးပေးသည်။ ခိုင်းသည်ဟု မထင်။ ကြီးတော်အိမ်တွင် ဆားပေါက်နေသည့် ဆပ်ပြာကြမ်းအိုးတုတ်ကြီးတစ်လုံးရှိသည်။ အိမ်ပြန်ရောက်လျှင် ထိုအိုးတုတ်ကြီးထဲ ထဘီစကို လျှော့ချသွန်ထည့်လိုက်ရုံပင်။ သို့သော် နေပူပူတွင် ပြေးခဲ့ လွှားခဲ့ရသည်မို့ ချွေးတွေ သံတွေ ရွှဲလာလျှင် ဆပ်ပြာကြမ်းမှုန့် အလူးလူးကြောင့် ဟိုကစပ် သည်ကစပ်နှင့်မို့ မြစ်ဆိပ်သို့ အပြေးဆင်းကာ ကပျာကယာ ရေချိုးရတတ်ပါသည်။ အခုတော့ ဆဗ္ဗကျင်းကြီးမှာ

ဆပ်ပြာကြမ်းတွေ ပွင့်သေးရဲ့လား။ ကျွန်မတို့ရွာကတော့ ဆပ်ပြာကြမ်း မသုံးကြတော့ပါ။ အီလန်တွေ ဖူဂျီတွေ ဖြစ်ကုန်ကြပါပြီ။ ခေတ်ကုန်စည်တွေက ကျေးလက်အရောက် ခရီးပေါက်ကြပြီ။

ဆဗ္ဗကျင်းကိုလွန်လျှင် သစ်ပင်ကြီးများ အုပ်အုပ်ဆိုင်းဆိုင်းနှင့် ရွာဟောင်း နေရာကလေးသို့ ကျွန်မတို့ ရောက်လာခဲ့ကြပါသည်။ လူသူအရောက်အပေါက် နည်းတော့ ကျေးငှက်သံတွေ ညံ့နေလေသည်။ စိမ်းစားသရက်ပင် အုပ်ဝိုင်းဝိုင်းကြီး တွေအောက်မှာ ကျွန်မတို့သားအမိ ထိုင်နားလိုက်ကြပါသည်။

“သည်သရက်ပင်ကြီးက ကိုရင်တိုက်ကြည်တို့ ဝိုင်းနေရာပဲ ဟိုဘက်က တမာပင်နဲ့က ငတို့ဝိုင်း ဟောဟို ကုက္ကိုပင်ကြီးအောက်က အေးကျင်းဟောင်းကြီး ပေါ့ အဲသာ ငါ့မောင် ‘ကြီးခိုင်’ လေယာဉ်ပျံ ရှောင်တုန်းက ဖက်ခဲ့သယ်ဆိုသယ့် ကုက္ကိုပင်ကြီးပေါ်တော် ကျွဲညီနောင်က ရန္တပိုလောက်ဆီ ရောက်တော့မှ အသံက ကြားရသာ ဖြန်းဆို ဗုံးကျင်းထဲ ခုန်မချနိုင်ဘူးလေ ကုက္ကိုပင်ကြီး ဗိုက်နဲ့ကပ်ပြီး ပွတ်ပွတ်ရှောင်ရသာ ကျွဲညီနောင်လည်း ပြန်ရော ကြီးခိုင်ဗိုက် သွေးတွေရဲလို့။”

အမေသည် သူဆယ့်နှစ်နှစ်သမီးလောက်က ရွာဟောင်းနေရာများ၊ အဖြစ်အပျက်များကို ပြန်ပြောင်းအောက်မေ့ လွမ်းဆွတ်နေဟန်တူပါသည်။ အမေ ပြောပြသော စစ်အတွင်းက ကျွန်မတို့ရွာကလေး၏ ဇာတ်လမ်းများကား မနည်းလှ ပါ။ တစ်ရွာလုံး ဝဲနာ ယားနာများပေါက်သဖြင့် တဗျင်းဗျင်း ထိုင်ကုတ်နေရပုံ၊ ဂျပန်တွေ ဆီမီးခုံဘက်ကတစ်ဆင့် ရွာထဲဝင်လာတော့ စုရပ်ညောင်ပင်ကြီး အောက်တွင် လူစုစေပြီး စစ်ဆေးပုံ၊ ဂျပန်ရှေ့ရောက်ကာမှ ဝဲနာက ဝဲစွမ်းတွေပြကာ ယားယံကြပုံ၊ အင်္ကျီ ထဘီချုပ်ရိုးကြောင်းများထဲတွင် အဝတ်သန်းကြီးတွေ တစ်သီကြီး တွယ်ကပ်နေပုံ၊ ရွာတွေမှာ မြို့ပစ္စည်းဆိုလို့ အပ်တစ်ချောင်းကအစ ရောက်ဖို့ခဲယဉ်းပုံ၊ အထည်စများ ရှားပါးသဖြင့် ဘကြီးဘုန်းကြီး၏ သင်္ကန်းစုတ်

များကို ရှင်မီးချုပ်ဝတ်ခဲ့ရပုံ၊ ချည်ထည်များ ဆေးဆိုးစရာမရှိသဖြင့် ငွေတောက် ရွက်၊ ဆောက်ရွက်၊ ထနောင်းခေါက်၊ ဗွက်ပုပ်ရည်များ စိမ်၍ ဝတ်ခဲ့ရပုံ၊ လေယာဉ်ပျံပျက် တောင်ပံသတ္တုများကို အရည်ကျို၍ မြေကြီးတွင် ပုံဖော်ထားသော ပုံစံခွက်ထဲ လောင်းထည့်ကာ ပုံမကျပန်းမကျ သတ္တုပန်းကန်ခွက်ယောက် များကိုသာ သုံးစွဲခဲ့ရပုံ စသဖြင့် အကြောင်းအရာ စုံလင်လှပါသည်။

“စစ်လေယာဉ်ပျံ ကျွဲညီနောင်က သူလာချင်သယံ့နေ့လာသာအေ့၊ အချိန်ရယ် အခါရယ်လို့လည်း ရွေးနေသာမှုတ်ဘူး၊ တစ်ခါတစ်လေ ခေါင်းပေါ်တည့်တည့် ရောက်ခါမှ အချက်ပေးသံချောင်းက ခေါက်ချင်ခေါက်သာ ငတို့ကလေးတုန်းက အမေတို့က ဗုံးကျင်းကြီးထဲ ထည့်ထားသာ မြေပဲနဘတ်နဲ့ ထန်းလျက်တွေ လက်နဲ့ဆုပ်ပြီး ပစ်ထားလိုက်သာပဲ ငတို့တစ်တွေများ သည်သားရေစာ စားရလွန်း လို့ ပါးစပ်တွေကို အစေးပေါက်လို့ ကျွဲညီနောင်မလာသယံ့နေ့ဆို ပျင်းတောင် နေသေးရဲ့”

ကျွဲညီနောင်ဆိုသည်မှာ အမေရိကန်တိုက်လေယာဉ်မည်းမည်းကြီးနှစ်စင်းကို ခေါ်ခြင်းဖြစ်သည်။ မြေကျင်းကြီးများတူးကာ လှေကားထစ်များပါ ထစ်ထားပြီး တက်လိုက်ဆင်းလိုက် လုပ်ရတာကိုက ပျော်စရာဟုဆိုသည်။ သည်ကျင်းကြီး များကို ဗုံးကျင်းဟုလည်းကောင်း၊ အေးကျင်းဟုလည်းကောင်း ခေါ်ကြပါသည်။

“အခု ညည်းအဖေတို့အမျိုး ကိုဖိုးထွန်းကြီးဆိုရင် သူက အိမ်ရှေ့ ကပြင် ကလေးမှာ တင်ပြင်ခွေထိုင်ပြီး ဆေးသောက်လိုက် ရေနွေးသောက်လိုက်နဲ့ အဲသည် လေယာဉ်ပျံလောက် မျှော်နေတော့သာ ကျွဲညီနောင်မို့ နှစ်ရက်သုံးရက်လောက် မလာရင် သူကပြောသေးသာအေ့ အင်း သူမလာ မျှော်မိသေးဗျာသယံ့”

ကံကောင်းထောက်မစွာဖြင့် ကျွန်မတို့ ရွာကလေးမှာ ဗုံးဒဏ်မခံခဲ့ရ သော်လည်း စားကြူးရွာ ဗုံးကျသဖြင့် ကျွန်မတို့ဆွေမျိုးတစ်သိုက် အမြဲလိုက်

ပါသွားကြသည်ဟု ဆိုပါသည်။ စစ်ဘေးစစ်ဒဏ်သင့်ရသည့်ကြားထဲ ဓားပြတိုက် လိုက်တာ အလွန်ပဲဟု အမေက ပြောသေး၏။ ကျွန်မကြီးတော် ကြီးတော်လှစိန်တို့ ဆိုလျှင် လေးငါးခြောက်ကြိမ်ထက်မနည်း အတိုက်ခံခဲ့ရဖူးသည် ဆိုပါသည်။

“ဓားပြတိုက်လွန်းအားကြီးတော့ ငါ့အစ်မ မလှစိန်က ဓားပြကို မကြောက် တော့သာ ... ဓားပြမို့ ဝင်လာရင် သူက ဆီးဧည့်ခံတော့သာပဲ ... ဟောတော် တစ်လောတုန်းကမှ တိုက်သွားသာ ဘာကြာသေးလို့တုန်းကွယ် ... ငါတို့ဖြင့် ဘာမှတောင် မစုရသေးဘူး ပြောလွတ်သာရယ်။ ဓားပြက ဆန်ကောဖောက်စွပ်ပြီး လည်ပင်းလှည့် နှိပ်စက်မယ်ကြံရင် သူက အရင်ကောက်စွပ်သယံ့ပြီး ကိုင်း လှည့်ချင်သေးသပဆိုရင် လှည့်တော် နဲ့ လုပ်သာအေ ... ရွတ်ချက်တော့”

ကြီးတော်လှစိန်မှ မဟုတ်ပါ။ ကျွန်မတို့ရွာဘက်က လူတော်တော်များများ လူပေ လူရွတ် လူတုံးတိုက်ကြီးတွေဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ အိမ်အောက်မှနေ၍ ‘ဟေ့ကောင် ဘတူ ဆင်းခဲ့စမ်းကွ’ ဟုဆိုလျှင် ရန်သူတွင် ဘာလက်နက်ပါသည် မပါသည် စဉ်းစားမနေတော့ဘဲ သတ္တိမရှိဘူးထင်မည်စိုးသဖြင့် လှေကားမှ ဆင်း လာတတ်သူတွေ။ ရန်သူက ဓားဖြင့်ဆီးခုတ်လျှင်လည်းကောင်း၊ လုပ်သေနတ်ဖြင့် ဆီးပစ်လျှင်လည်းကောင်း အသေခံပစ်လိုက်ကြသည်သာ။ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး စိန်ခေါ်ကာ အချိန်အချက်ဖြင့် သတ်ကြပုတ်ကြသည်များလည်း ရှိသေးသည်။ ရုရှကဗျာဆရာကြီး ပွတ်ရကင်တို့ခေတ်ကလို ကျောချင်းကပ် အမှတ်စဉ် ရေတွက်ရင်း တစ်ပြိုင်နက် ပစ်ကြခတ်ကြ သည်အဖြစ်အပျက်မျိုးကလည်း အထင်အရှား ရှိပါသည်။

“ရွာတောင်ဖျားက လက်ပံပင်ကြီးအောက်မယ် ... ကိုဘသိန်းကြီးပေါ့အေ ရသာ (ရွာသာ) က လူနဲ့စစ်အတွင်းကျန်တဲ့ သေနတ်ချင်းပြိုင်ပစ်ကြသာ ... နှစ်ယောက်စလုံး သေသာပဲ ... ဘာရန်ငြိုးမှရှိလို့မှတ်ဘူး ဓားပြတိုက်

ထွက်ကြရင်းက တောထဲ နှစ်ဖွဲ့ဆုံကြရာက ဟေ့ နေ့လူလား ညလူလားလို တစ်ယောက် တစ်ယောက် မေးကြသလေ။ နေ့လူဆိုတာ လူကောင်း ... ညလူဆိုတာ ဓားပြ ... နှစ်ဖွဲ့စလုံး ညလူတွေ ဖြစ်နေတော့ ဘယ်ရွာ ဘယ်အိမ်တုံးပေါ့ လုကြ ယက်ကြမယ့်ရွာချင်း အိမ်ချင်းကလည်း တူပြန်ကရောတဲ့ သည်တော့ တစ်ဖွဲ့က ဆုတ်ပေးရမှာလေ ... ဆုတ်ပေးရမှာပေမယ့် ဘယ်သူကမှ မလျော့တော့ ခေါင်းဆောင်နှစ်ယောက်က ကျောချင်းကပ်ပြီး သေနတ်ပစ်ကြသော နိုင်သယံလူက သွားဓားပြတိုက်ပေါ့အေ ... ရုံးသယံလူကသေပေါ့ ... ဆုတ်ပေါ့ အဲသော နှစ်ဗိုလ်စလုံးကျသပဲ။ တစ်ယောက်မျက်နှာတစ်ယောက်တောင် ကောင်းကောင်း မမြင်ဖူးလိုက်ကြပေါင်”

ရှေးအညာသူ အညာသားများသည် အရွတ်အပေ ကမ်းကုန်သော လူထူးလူဆန်းကြီးများဖြစ်ရုံမက သတ္တိအရာတွင်လည်း ကောင်းကြပါပေသည်။ အထူးသဖြင့် အဖေဆွေမျိုးများထက် အမေဆွေမျိုးများက ပို၍ ထက်ကြ မြက်ကြ စွန့်စားတတ်ကြသည်။ အဖေကို စကားအနိုင်ပြောတိုင်း အမေ၏ လက်သုံးစကား အဖြစ် ကျွန်မတို့ အမြဲကြားနေရတတ်သည်မဟုတ်လား။

“ငတို့အမျိုးတွေက ထောင်မကြောက် တန်းမကြောက် လုပ်စားဝံ့သယ် ... ပျင်းလည်းမပျင်းဘူး ... အလကားနေအလကား အလုပ်အကိုင်မရှိရင်တောင် ချည်ခင်ထွေး ထရင်းနေသယံလူတွေ ... ညည်းအဖေမျိုးတွေက မျက်တောင်တောင် ပြင်းပြင်းခတ်သယံဟာတွေမှုတ်ဘူး၊ ငပျင်း ငှက်ပျောသီးစားမလားဆိုတော့ ခွာပြီး ကျုပ်ပါးစပ်ထဲ လာခွံလှည့်စမ်းပါ ... ပြီးရင် ပါးချိပ်ရိုက်ချလိုက်ဗျာဆိုသယံ အမျိုးတွေ”

“အဲသလို မပျင်းသယံ ရွတ်ပေပေအမျိုးယူထားတော့ ငါသက်သာသာပေါ့ဟာ”

အဖေက သည်လိုပြန်ပြောတိုင်း ကျွန်မတို့သားသမီးများက ရယ်ကြသည်။ နေရင်းထိုင်ရင်း အရွတ်အကပ်ပြိုင်နေတတ်ကြသလို တစ်ယောက်တည်းလည်း ရွတ်သော ပေသောအမျိုးပါပေ။

“ငါ့တူ တင်ဝင်းတို့များ တံခါးကြားထဲ ခြင်ကိုက်ဝင်ခံပြီး ... ကလေးတွေကို ပဲကြီးလှော်ကျွေး အဆိတ်ခိုင်းသာ ... ခြင်ပိမ့်အဆိတ်ခံရသာ အရသာရှိလွန်း လို့သယံ့ တမင်ခြင်ကိုက်ခံသာ”

ကျွန်မတို့သားအမိ စကားတပြောပြောနှင့် ဖောင်းကားဘုရားသို့ ရောက်လာခဲ့ ကြပါသည်။ ဖောင်းကားဘုရားမှာ တောထဲရှိ ဘုရားဆိုသော်လည်း လှည်းလမ်း ဘေးမှာရှိသဖြင့် သိပ်တော့ မခေါင်လှပါ။ လှည်းလမ်းတစ်လျှောက်ရှိ ဘုရား ပရိဝုဏ်တွင် ထနောင်းပင်ကြီးတွေ စီတန်းပေါက်နေကြသည်မှာ အလွန်လှ၏။ အခုလို တပေါင်းနွေရောက်လာလျှင် ထနောင်းပင်ကြီးတွေမှာ အရွက်ရယ်လို့ သိပ်မရှိကြတော့ပါ။ သစ်ရွက်ဝတ်ရုံလွှာများကို ခွာချပြီး ဝါဝင်းပြောင်တင်းနေသော ပင်စည်လုံးချောကြီးမှ ဖြာထွက်နေသော လက်တံကိုင်းများမှာ တွန့်လိမ် ကောက်ကွေးလျက် နွေကို ရင်ဆိုင်ဖို့ပြင်နေကြပြီ။ တောသူအပျိုမကလေး နေပူစပ်ခါးတွင် သနပ်ခါးပိန်းကြားရိုက်ပြီး ကောက်သင်းကောက်နေပုံမျိုးနှင့်ပင် တူတော့သည်။ ဘုရားအုတ်တံတိုင်း ဘေးပတ်ပတ်လည်တွင် ချုံနွယ်ပိတ်ပေါင်းတွေ ထူထပ်လျက် ရှိသည်။ သို့သော် သည်ချုံနွယ်တွေထဲတွင် ဂုံရွက်၊ ဆူးပုတ်ရွက်၊ ကတက်ရွက်၊ ဟင်းကလာရွက်၊ ရှားစောင်းဖူး၊ နဘူးရွက်၊ ကင်းပုံရွက်၊ ကျီးအာရွက် စသဖြင့် ဟင်းရွက်များရှိသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ သည်ဟင်းရွက်များ စားချင်လွန်း သဖြင့် တစ်မိုင်လောက်ဝေးသော ဖောင်းကားကုန်းကို လာခူးကြသူတွေလည်း ရှိပါသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ သည်ဘက်ရောက်အောင် နွားကျောင်းလာတတ်သော နွားကျောင်းသားများကို ဟင်းရွက်ခူးခဲ့ဖို့ တကန်တက မှာကြရပါသည်။ သည်လို နွေရာသီမှာတော့ ဟင်းရွက်အနုကလေးတွေ စို့ပြုထွက်လာတတ်ကြသည်။

မိုးတွင်းဆိုလျှင်တော့ တောလုံးထကာ ခူး၍ပင် မနိုင်တော့။ သို့သော် နွေရွက်နု ကလေးတွေက ပိုချို ပိုမွှေးတတ်ပါသည်။

မိုးဦးကျ မိုးကလေးအဖျန်း မနှစ်ကတည်းက မြေကြီးထဲ စင်ကျန်ရစ်ခဲ့သော ပဲစေ့၊ မြေပဲစေ့ကလေးတွေ အစို့အညောက်ကလေးများ ထွက်လာတတ်တာမျိုးလည်း ရှိသေးသည်။ သည်လိုရာသီမှာတော့ ကျွန်မတို့တစ်တွေ ဆန်ကာကုံးကလေးများ ကိုယ်စီဖြင့် ပဲပင်ပေါက်ကောက် ထွက်ကြပါသည်။ သည်ဖောင်းကားကုန်း ရွာဟောင်းရှိ ဝါးရုံတောမှ ဝါးရုံပွိုများ ကျင်းထအောင် ပေါက်တတ်သဖြင့် မှိုရှာ ထွက်ရသည်မှာလည်း ပျော်စရာကောင်းလှ၏။ အညာကျေးလက်တောရွာများတွင် သဘာဝမြေကြီးကပေးသော သစ်ဖုသစ်ဥများကို တစ်နှစ်လုံး ရှာဖွေစားသောက် ကြသည့် အကျင့်မှာလည်း အရိုးစွဲလျက်ရှိ၏။

“သည်လမ်းက ဆမိတ်ခုံသွားသယံ လမ်းဆိုတော့ ဆမိတ်ခုံ ဦးတင့်တယ် နတ်ပွဲသွားတိုင်း ဖြတ်ကြရသာကိုးအေ၊ တစ်ခါတစ်လေ အိမ်ကမသိအောင် တောထဲကနေ ခိုးခိုးလိုက်ရသာ၊ ဟောသည် ဖောင်းကားဘုရားပေါ်ကနေစောင့်ပြီး ရွာဘက်က ကြုံရာလှည်း တက်လိုက်ကြသာပဲ ပျော်ချက်တော့၊ အင်း ရွှေမန်းတင်မောင်တို့ ဆမိတ်ခုံ စစ်ပြေးလာတော့ ငတို့ရွာက မင်းသမီး မှန်နန်းတင်ဆီ လူပျိုလှည့်လာရင် ရွှေမန်းတင်မောင်ကို မမြင်ဖူးသယံသူတွေက ဖောင်းကားဘုရားပေါ်က စောင့်ကြည့်ကြရသာကိုးအေ”

အမေသည် သူ့ငယ်ဘဝ အတွေ့အကြုံတွေကို သည်နေရာရောက်မှ ပို၍ အမှတ်ရလာဟန်တူသည်။ တစ်ခုပြီးတစ်ခု ကရားရေလွှတ် ပြောနေသည်။ ကျွန်မတို့သားအမိ ဖောင်းကားဘုရားကုန်းကို တက်ပြီး ဘုရားဖူးလိုက်ကြသည်။ ဘုရားစေတီ၏ သမိုင်းမော်ကွန်းကျောက်စာ မရှိသော်လည်း စေတီ၏ ပုံပန်းသဏ္ဍာန်မှာ ပုဂံခေတ် နောက်ပိုင်းလက်ရာဟု ကျွန်မယူဆမိပါသည်။

ကျွန်မတို့ရွာ၏ အရှေ့တောင်ဘက် ၄ မိုင်ကျော်လောက်ဝေးသည့် ပုဂံခေတ်က မြို့ဝန်မြို့စားများ ခန့်အပ်ကာ တည်ထားခဲ့သော တလုပ်မြို့ ဆိုတာရှိသည်။ တလုပ်မြို့သည် ပုဂံခေတ်မှစ၍ ကုန်းဘောင်မင်းဆက်များတိုင် မြို့အဖြစ် တည်ရှိခဲ့သောကြောင့် ဘုရားစေတီပုထိုးများ အထင်အရှား တည်ထား ကိုးကွယ်ခဲ့ကြသလို နဘေးရှိ ရွာငယ်ကလေးများတွင်လည်း ဘုရားစေတီများ တည်ခဲ့ကြပုံ ရပါသည်။ တလုပ်မြို့ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ရွာတိုင်းလိုလိုတွင် စေတီပုထိုးပျက်တွေ တွေ့နိုင်ပါသေးသည်။

ကျွန်မငယ်ငယ်က အဘတို့ ပြောသံကြားဖူးခဲ့ရသလောက် ဖောင်းကားဘုရား ကို ဌာပနာတော်တွေ အဖောက်ခံရစဉ်က ဖောက်ထွင်းသူတို့ ကျကျန်ရစ်ခဲ့သော ပုတီး၊ လက်ကောက်၊ နားဋ္ဌောင်းတော်တွေကပင် တစ်ပုံတစ်ပင်ကြီးဟုဆိုပါသည်။ သည်ကျကျန်ရစ်ခဲ့သော ဌာပနာတော်များကို ဘုရားဝင်းဝန်းကျင် လမ်းတစ်လျှောက် လိုက်ကောက်ယူခဲ့ရသည်မှာပင် ပြည်တောင်းတစ်တောင်းစာ ရှိခဲ့သည်ဆို၏။ သည်ဌာပနာတော်များကို ဘုရားအတွင်း ထပ်မံဌာပနာခဲ့ကြသည်မှာပင် နှစ်ပေါင်းအတော်ကြာခဲ့ပေပြီ။ ပြိုပျက်နေသော အုတ်တံတိုင်း ရင်ပြင်တော် တို့ကိုလည်း ကျွန်မတို့ရွာက ပြုပြင်မွမ်းမံခဲ့ကြပါသေးသည်။ နှစ်စဉ် ထုံးသင်္ကန်း ကပ်လှူခြင်းအမှုကိုတော့ ကုသိုလ်ရှင်တစ်ဦးချင်းစီက ကုသိုလ်ယူတတ်ကြပါသည်။

ဖောင်းကားဘုရား၏ အရှေ့ဘက်တွင် ‘ညောင်ပုဆစ်တုပ်’ ဆိုတာရှိသည်။ ညောင်ပင်ကြီးမှာ တစ်ဖြောင့်တည်းပေါက်နေခြင်းမဟုတ်ဘဲ လူတစ်ယောက် ပုဆစ် ခူးတုပ်ကာထိုင်နေသည့်ပုံမျိုး ပုပုကွကွကြီးပေါက်နေခြင်းကြောင့် ညောင်ပုဆစ်တုပ် ဟု ခေါ်ခြင်းပင်။ ညောင်ပုဆစ်တုပ်၏ ဘေးတွင် ရွာတော်ရှင်နတ်စင်ရှိပါသည်။ ကျွန်မတို့ရွာကို စောင့်ရှောက်သော ရွာစောင့်နတ်နေသည့် နတ်ကွန်းဟုဆိုပါသည်။

“အခါပျက်တုန်းက ညတိုင်ရင် ဟောသည်ရွာတော်ရင်ဘက်လှမ်းကြည့်ရသာ အမော၊ ရွာတော်ရင်ဘက်က မီးရောင်မြင်သယ်ဟေ့ဆိုရင် လူတွေနေစရာကို မရှိဘူး၊ ဓားပြ သူခိုးက ရွာကိုဝင်မယ့်ကြံရင် ရွာတော်ရင်နတ်စင်မှာ မီးထွန်းပူဇော်ပြီး ရွာစောင့်နတ်ကို ခွင့်တောင်းရသာကိုးအေ့၊ အဲသလို ပူဇော်လို့ မီးတောက်မငြိမ်းမှ သူတို့အကြံ အောင်သယ်လို့ အယူရှိကြသကော”

ရွာကလေးကို စောင့်သည့် ရွာစောင့်နတ်ကို ဆီမီးပူဇော်ပြီး ခွင့်တောင်းလျှင် အကြံအစည်အောင်သတဲ့လား။ ရွာတော်ရင်ကကော ဘိုးစဉ်ဘောင်ဆက် ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်လာခဲ့ကြသည့် ရွာသူရွာသားတွေကို သူခိုးဓားပြရန်က မစောင့်ရှောက်တော့ဘူးလား။ သူခိုးဓားပြဆိုသူတွေကို မတားမြစ်မပိတ်ပင် နိုင်ခြင်းတော့ ဟုတ်ဟန်မတူ။ လူကြမ်းတော့ နတ်ကြမ်းမခံနိုင်တော့တာများလား။ အခုလည်း လူရမ်းကားတွေကို ရွာစောင့်နတ်ပင် နိုင်ပုံမပေါ်။ ကိုယ်စောင့်ရှောက် နေသည့် ရွာကလေးထဲ ခိုးဖို့တိုက်ဖို့ခွင့်တောင်းကြသူတို့ကို မနိုင်လို့ သည်းခံလိုက် ရတာများလား။ ထိုစဉ်က တရားဥပဒေနှင့် အလှမ်းဝေးလှသော ကျွန်မတို့ ရွာကလေးများသည် စစ်ဘေး စစ်ဒဏ်ထက် သူခိုးဓားပြဒဏ်ကို ပို၍ ခံခဲ့ကြရ ပါသည်။ ကိုယ့်မြေ၊ ကိုယ့်ယာ၊ ကိုယ့်ဆွေ၊ ကိုယ့်မျိုးသံယောဇဉ်ကတစ်ဘက်၊ သူခိုးဓားပြရန်ကတစ်ဘက်၊ မလူးသာ မလွန့်သာဘဝများ။

ညောင်ပုဆစ်တုပ်၏ အရှေ့ယွန်းယွန်း ကတော (ခံတော) ရွာ၊ ဆီမီးခုံရွာတို့မှ ဆက်၍သွားလျှင် နဘူးအိုင်ရွာကလေးသို့ ရောက်ပါသည်။ နဘူးအိုင်လမ်းခွဲမှ မြို့သာ၊ တံတားဦး၊ မန္တလေးဆီသို့ ကားလမ်းပေါက်နေပါပြီ။ အခုတော့လည်း ရွာနှင့် မန္တလေး အလှမ်းမဝေးတော့ပြီ။

ဖောင်းကားဘုရားပေါ်တွင် ကျွန်မတို့ထိုင်နေစဉ် ရွှေရောင်ဖိတ်ကျောင်းဘက် ဆီမှ ဆွမ်းစားမောင်းခေါက်သံသဲ့သဲ့ ကြားလိုက်ရပါသည်။ ကျွန်မတို့သားအမိ

လည်း ဘုရားကိုဝတ်ပြုကာ ပြန်ခဲ့ကြပါသည်။ သည်ကနေ့တော့ ရွာမှာပဲ နားနားနေနေ လည်ကြဖို့ စိတ်ကူးထား၏။ ရွာထဲသို့ ကျွန်မတို့ပြန်ရောက်တော့ ကြီးတော်၏ အိမ်ရှေ့တလင်းတွင် လှည်းတစ်စီး ချွတ်ထားသည်ကို တွေ့လိုက်ရပါသည်။

“ဟောတော့ ... ဘယ်သူတွေများပါလိမ့်လို့ ကြင်စိန်တို့ ကြင်လှတို့ပါလား။”

“ဟုတ်ပေတော် ... ဒေါ်လေးတို့ရောက်နေသံကြားလို့ အလည်လာခေါ်သာ ... ဂင့်ဂဲဈေးနေ့က မလိုက်ဖြစ်လိုက်ဘူး၊ မနေ့ကမှ ရွာကကောင်မတွေက ပြောလို့ သိရသာ”

အရိုးစိန်နှင့် အရိုးလှတို့မှာ အဖေနှမတစ်ဝမ်းကွဲက မွေးသော သမီးများ ဖြစ်ကြသည်။ ကျွန်မအမေကြီး မယ်ခင်၏ညီမ အမေကြီး မအေးထယ် ပေါက်များဖြစ်သည်။ အရိုးစိန်နှင့် အရိုးလှတို့က ကိုင်းရွာမှာနေသည်။ အမြွှာ ညီအစ်မဖြစ်သောကြောင့် ငယ်စဉ်ကတည်းကပင် ရုပ်ချင်းခွဲမရအောင်တူသဖြင့် အမေကြီးမအေးထယ်က နားကပ်များဖြင့် ခွဲပေးထားရသည်။ အရိုးစိန်က ကျောက်ဖြူနားကပ်၊ အရိုးလှက ကျောက်နီနားကပ်။ သည်နားကပ်များသည်ပင် ကျွန်မအရိုးများ၏ ငယ်နာမည် ဖြစ်ကြရတော့သည်။ ကျောက်ဖြူရေဟုခေါ်လျှင် အရိုးစိန်ကထူးသည်။ ကျောက်နီရေဟုခေါ်လျှင် အရိုးလှက ထူးသည်။ အတော်ကလေးအရွယ်ရောက်တော့မှ ကျောက်ဖြူ၊ ကျောက်နီ လူလုံးကွဲကြသည် ဆို၏။

“ကဲ ကဲ လိုက်သွားကြဦး၊ ကိုယ့်အမျိုးဆို ငါက ငြင်းလွတ်မှာ ခုတော့ မောင်ညိုအမျိုးတွေမို့ ထည့်ရသာ ... လင့်ဆွေမျိုးလည်း ကိုယ့်အမျိုးအနွယ်ပဲဟဲ့ ... ဪ နေဦး နေဦး မောင်ချောအိမ်က ထမင်းစားလာခေါ်သာ နှစ်ခါရှိသွားပြီ”

စားသွားကြဦး ထမင်းတစ်နပ်ဆိုတစ်နပ် အားခဲကျွေးရသာဟဲ့ ကျွေးသယံ့မွေးသယံ့ လူက စေတနာသဒ္ဓါတရားထား ကျွေးသာကို ထားသယံ့သူစားမှ ဒါနမြောက်သဟဲ့”

မျက်စိမမြင်ရှာသော ကြီးတော်က ကျွန်မတို့သားအမိအတွက် စီမံနေခြင်း ဖြစ်သည်။ ဘကြီးချောအိမ်တွင် ထမင်းစားသောက်ပြီးသောအခါ အရိုးစိန်တို့ လှည်းဖြင့်ပင် ကျွန်မတို့ကိုင်းရွာသို့ လိုက်ဖို့ပြင်တုန်း ဘုန်းကြီးကျောင်းမှ ကိုရင်ကလေး ပြေးလာပါသည်။

“မမထူးကို ဘုန်းကြီးက အခေါ်ခိုင်းလို့”

“ဘာဖြစ်လို့လဲ ကိုရင်”

“မုန့်ဘူး ဖွင့်မရလို့သယံ့ ... ကျုပ်ကိုဖွင့်ခိုင်းသာ မရလို့ဆိုပြီး ထိပ်တစ်ချက် ခေါက်သေးသယ် ... ဒါပေသိ ဘုန်းကြီးယူဖွင့်သာလည်း မရဘူးရယ်”

ကျွန်မမှာ ဆရာတော့ကျောင်းကို ကမန်းကတန်း ပြေးလိုက်ရပါသေးသည်။ ကျွန်မရောက်သွားသောအခါ ဦးဇင်းသိန်းက ရွှေပုစွန်မုန့်ဘူးအဝိုင်းကြီးကို ရှေ့တွင်ချ၍ ဥပုသ်သည်များရှေ့တွင် ချွေးတွေစို့နေပါသည်။

“ဦးဇင်း ... ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲ ဘုရား”

“ဟာ ... နင်လှူသယံ့မုန့်ဘူးက အပြင်ကကြည့်တော့ လှပါရဲ့ ... မုန့်ကလေး တွေကလည်း စားချင့်စဖွယ်ပါပဲဟာ ဒါပေသိ ဘယ်လိုမှ လှည့်ဖွင့်လို့မရဘူး ဟိုဘက်လှည့်လည်းမရ သည်ဘက်လှည့်လည်းမရနဲ့ ကြုံဖူးပေါင်ဟာ”

ဆယ်လိုတိတ်အကြည်ကလေးပတ်၍ ပိတ်ထားသော မုန့်ဘူးကို ကြိတ်၍ လှည့်ဖွင့်နေသည်ဆိုသော ဆရာတော်ကိုကြည့်၍ ကျွန်မမရယ်ဝံ့ပါ။ ဟုတ်ပေသားပဲ

လို့သာ အောက်မေ့ရတော့သည်။ ဥပုသ်သည်တွေကလည်း ဆရာတော့စကားကို ထောက်ခံနေသည့်အလား ခေါင်းတညိတ်ညိတ်။ ကျွန်မက မုန့်ဘူးကိုယူ၍ ဘူးအိမ်နှင့် အဖုံးကြားက ဆယ်လိုတိတ်သားကလေးကို ရစ်ခွာ၍ ဖွင့်ပေးလိုက်ပါသည်။ မုန့်ဘူးပွင့်သွားသည်ကို တအံ့တဩ ပြူး၍ ကြည့်နေကြသေး၏။

“နင်ဖွင့်ပြတော့လည်း လွယ်သားဟ ... ငါဖြင့် မွန်းတောင်လွဲတော့မယ် ဖွင့်လို့ကိုမရသာ၊ ကူလီကူမာများလိုက်သယံ့ဘူးနယ် ... နောက်မဝယ်ခဲ့ပါနဲ့ဟာ”

ကျွန်မမှာ ဆရာတော်ကိုကြည့်၍ သက်ပြင်းအသာချလိုက်မိပါသည်။ ရွာမုန့်များကိုသာ ဘုဉ်းပေးလေ့ရှိသော ဆရာတော်၏ ရိုးသားမှုနှင့် ယှဉ်သော စကားကြောင့် ကျွန်မမှာ ပို၍ပင် ကြည်ညိုသနားသွားမိပါသည်။

“နင်တို့သားအမိ မနက်ဖြန် ပြန်ကြတော့မလို့ဆို”

“တင်ပါ့ဘုရား”

“တော်သေးသာပေါ့ဟာ ... နင်တို့ပြန်သွားမှသာ မုန့်ဘူးဖွင့်ဖြစ်ရင် ဘုဉ်းတောင်ပေးရမှာ မှတ်ဘူး ... အင်း အင်း ကိုင်း မနက် ကျောင်းလာခဲ့ကြဦး”

ဆရာတော်ကို ဝတ်ဖြည့်၍ ကျွန်မ ကျောင်းကထွက်လာတော့ ကိုပြေအေးနှင့် ကျောင်းပေါက်ဝမှာဆိုကြသည်။

“ကိုပြေအေး ... ညကို ဆက်ဆက်နေနော် ... မြောအဖွဲ့ကို ကျွန်မက ဧည့်ခံမှာပါ အစီအစဉ်ပျက်ရင်တော့ ကျွန်မစိတ်ဆိုးမှာ”

“အေးပါဟာ ... အေးပါ ... နင်လုပ်မှပဲ ငါ့မလဲ တောင်တစ်လုံး မြောက်တစ်လုံး လိုက်ကောက်ရတော့သာပဲ ဖိုးညောင်းတို့ အောင်မောင်းတို့

အဖွဲ့တွေလည်း ငါပြောပြီးပါပြီ၊ မပြားကြီးလည်း ကနေ့ ဥပုသ်တောင် မစောင့်ဘူးရယ် ငါ့နမဆန္ဒပြည့်ရစေပေါ့ဟာ ကိုင်း”

ညတွင် ကြီးတော်တို့အိမ်တွင် ရွာဗြောအဖွဲ့ဖြင့် သီချင်းတွေဆိုကြဖို့ ကျွန်မ စီစဉ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ အရိုးအေးမတို့တစ်တွေက မုန့်ပေါင်းများလုပ်၍ လာသမျှလူကို ကျွေးဖို့ ကျွန်မက ဝယ်ခိုင်းခြမ်းခိုင်းထားပြီးဖြစ်သည်။ ရွာကလေးကို နှုတ်ဆက်မည့်ညမှာ တိတ်တိတ်ဆိတ်ဆိတ် လွမ်းလွမ်းဆွေးဆွေးဖြင့် ကျွန်မ နှုတ်မဆက်ချင်ပါ။ ပြီးတော့ “ဥဒယရွာက ဖိတ်ခေါ်သံ” သီချင်းကလေးကို ကျွန်မအသံသွင်းချင်သေးတာလည်းပါသည်။ ကျွန်မတို့ကိုင်းရွာကို လိုက်သွားတော့ နေမြင့်နေပါပြီ။

(၃၂)

ကိုင်းရွာမှာ ဂင့်ဂဲ၏ တောင်ဘက်ခပ်လှမ်းလှမ်းတွင် ရှိပါသည်။ ရန္တပိုရွာနှင့် တစ်ဆက်တည်းဖြစ်သဖြင့် သမိုင်းဝင် ရန္တပိုရွာကိုပါ တစ်အောင့်တစ်နားဝင်ဖို့ ကျွန်မ စိတ်ကူးလိုက်မိ၏။ လမ်းတွင် အရိုးလှက လှည်းမောင်း၍ အရိုးစိန်က ပြောင်းဖူးဖက်လိပ်ကြီးထောင်းထောင်းထဖွာရင်း လိုက်ခဲ့ကြပါသည်။ သည်အရိုး နှစ်ယောက်မှာ အမြွှာညီအစ်မပီပီ ငယ်စဉ်ကတည်းက မခွဲဘဲ တတွဲတွဲ နေခဲ့ကြသူများပင်။ အိမ်ထောင်ရက်သားကျကြသည့်တိုင် တစ်ဝင်းတစ်ခြံတည်း သိုက်မပျက် အတူနေကြသည်။ ထူးဆန်းသည်မှာ လေးငါးနှစ်သမီးက မိဘများ ဆင်ခဲ့သည့်အတိုင်း ကျောက်ဖြူ ကျောက်နီ နားကပ်များကို ပုံပန်းသဏ္ဍာန်သာ ပြောင်း၍ အရောင်အသွေး မပြောင်းမလဲ ဝတ်ဆင်နေကြခြင်းပဲဖြစ်၏။ ကျွန်မတို့မှာလည်း ကျောက်ဖြူ ကျောက်နီကြောင့်သာ လူချင်းကွဲပြားကြရသည် မဟုတ်လား။

“မနှစ်တုန်းက ညောင်ကွဲက ဒေါ်လေးမြရှင်သမီးတွေ အလည်လာကြ သေးသယ် ပြောရသေးသတော် ဘကြီးညိုသားသမီးတွေက ကျုပ်တို့ဘက် စိမ်းလွန်လွန်လို့ အရိုးတို့က မရှိဆင်းရဲသားပေကိုးတော့?”

အရိုးစိန်က ပြောင်းဖူးဖက်ကြီးကို ငေါ့၍ ဖွာရင်းဆိုတော့ ကျွန်မ ရယ်နေလိုက် ပါသည်။ သည်လိုအပြစ်တင်ခြင်းကသည်ပင် သူတို့ချစ်ခြင်းပြန်မိတ်ပုံတွေပဲ မဟုတ်လား။ အဖေသာရှိနေသေးလျှင် သူတူမတွေဆီ အရောက်သွားမည်မှာ သေချာပါသည်။ အဖေအမျိုးထဲတွင် အမေကြီးမအေးထယ်၏ ဆွေမျိုးအုပ်စုက ဆင်းရဲရှာကြသည်ဟု အကြင်နာပိုကာ သည်တစ်မပေါက်တွေကို အဖေရှိစဉ်က မမေ့မလျော့ တွေ့ဆုံ ထောက်ပံ့စမြဲဖြစ်သည်။ အဖေမရှိတော့သည့်နောက်တွင် ကျွန်မတို့မရောက်ဖြစ်ခဲ့ခြင်းမှာလည်း အထောက်အပံ့ကင်းချင်လို့ မဟုတ်ပါ။ ရွာသို့ရောက်တိုင်း ကျွန်မသွားချင်သည့်နေရာ၊ တွေ့ချင်သည့်အမျိုးတွေက များလွန်းနေသည်မို့ သွားဖြစ်သည့်အခါတိုင်း ရသည့်ရက်ကလေးကို လုနေရခြင်း ကြောင့်ပဲဖြစ်သည်။ မနက်ဖြန်မနက်ဆိုလျှင်ပင် ကျွန်မတို့ ပြန်ရတော့မှာ မဟုတ်လား။ ကျွန်မရွာ ကျဉ်းကျဉ်းကလေးထဲက ဆွေဆွေမျိုးမျိုးများ၏ အိမ်ပေါက်စေ့နှံအောင် မရောက်နိုင်သေးတာပဲကြည့်လေ။

ကိုင်းရွာမှာတော့ ကျွန်မတို့ လည်စရာအိမ် သိပ်များများစားစားမရှိပါ။ သည်အရိုးနှစ်ယောက်အိမ်မှာပင် တစ်နေ့ခိုရင်း စကားစမြည် ပြောနေလိုက်ကြ ပါသည်။ ရှေးဟောင်းနှောင်းဖြစ်များ။ အဖေပုံရိပ်တွေက ပိုများပါသည်။

“ကျုပ်တို့တစ်တွေများလာရင် ဘကြီးညိုက ကြံဖန်ခိုင်းသာရယ် အနိပ်ခိုင်း အနင်းခိုင်းသယ် ရေခပ်ခိုင်းသယ် ပြီးတော့ ဒေါ်လေးမြရှင်ကို ဘာလချောင် အကြော်ခိုင်းသယ် ဒေါ်လေးမြရှင်က ဟိုတုန်းက မန်းလေးမှာ ဇာတ်မင်းသား ဦးဖိုးစိန်ကြီးရဲ့ တိုက်နောက်ဖေးက ဂေါ်ရခါးတွေနဲ့ အတူနေခဲ့ဖူးသေးသားကိုးတော့။”

ဂေါ်ရခါးချက် အကုန်ချက်တတ်သယ်၊ ဆိတ်သားနှပ်များဆိုရင် အတုံးကြီးတွေက လက်သီးဆုပ်လောက် လက်နဲ့များထိလိုက်ရင် အမျှင်တစ်မျှင်ချင်း ပြုတ်ကျသာရယ် သူရိုသုံးသယံ ကုလားမဆလာဆိုသာများ အမွှေးရက်စက်သယ်၊ အဲသာ ကျုပ်တို့ကို ခိုင်းပြီးရင် မုန့်ဖိုးပေးပြီးမှ ဘကြီးညိုက ပြန်လွှတ်သာလေ လုပ်ငန်းလုပ်လို့ ပေးသာလို့ ဒေါ်လေးက ထင်အောင်လို့ပေါ့ သူ့အမျိုးတွေလာရင် ပေးရသယ် ဖြစ်မှာစိုးလို့ ကြံဖန်ခိုင်းရရှာသာ၊ ဘကြီးညိုက သူတော်ကောင်းကြီးပါတော်”

အဖေနှမ ဒေါ်လေးမြရှင်တို့က မန္တလေးတောင်၏အနောက်ဘက် ညောင်ကွဲရွာ မှာ အခြေတကျနေကြဆဲဖြစ်သည်။ အဖေတို့ ဆယ့်နှစ်ပွဲဈေးသည် ဘဝတုန်းက လက်တွဲဖော် လက်တွဲဖက်။ အဖေအမျိုး သူတို့တစ်တွေ လာကြတိုင်း အမေ မကြည်ဖြူမှာစိုးသဖြင့် အလုပ်ခိုင်းပြီးမှ ပေးကမ်းစွန့်ကြဲတတ်သော အဖေစေတနာ ကို သူတို့တစ်တွေ နားလည်တတ်ကြသည်ကော။ အရီးတို့က ပြောရင်းငိုကြတော့ ကျွန်မလည်း မျက်ရည်ကျမိပါသည်။ ဥတကာနံ ဆွေမျိုးတို့ကို သဂြိုဟ်ထောက်ပံ့ ရခြင်းသည်လည်း မင်္ဂလာတစ်ပါး မဟုတ်လား။ ကျွန်မတို့ ရန္တပိုရွာဘက် ကူးမည်လုပ်တော့ အရီးနှစ်ယောက်ကို ကျွန်မ ငွေစကလေးများ ကန်တော့လိုက် ပါသည်။ မသေလို့တွေ့ရ မေ့နိုင်ပါဦးမလားဆိုသည့် အမျိုးတွေပါတကား။

“လိုချင်လို့မဟုတ်ပါဘူးတော်၊ ဆွေမှန်းမျိုးမှန်းသိအောင်လို့ ငတို့ဆီ လာသချင်လွန်းလို့ လာခေါ်သာပါဟဲ့ ပြန်ယူသွားပါ မထူးရယ်”

အရီးတို့က ဇွတ်ပြန်ပေး၊ ကျွန်မက အတင်းပြန်ထည့်ဖြင့် ငွေစက္ကူတွေပင် မွေ့ကြေကုန်ပါသည်။ နောက်ဆုံး အမေကပါ ဝင်ငေါက်တော့မှ လက်ခံကြတော့၏။ ရန္တပိုရွာကလေးထဲကို ကျွန်မတို့ရောက်တော့ မွန်းတိမ်းနေပါပြီ။ ရန္တပိုစာချုပ်ကြောင့် လူသိများသော်လည်း တကန်တက မရောက်ဖြစ်ကြသည့် ရွာကလေးပင်။ ဧရာဝတီမြစ် အရှေ့ဘက်ကမ်းနဖူးတွင် သစ်ပင်ကြီးတွေ အုပ်အုပ်ဆိုင်းဆိုင်းဖြင့်

အေးချမ်းသော ရွာကလေးဖြစ်သည်။ ရန္တပိုမြစ်ကမ်းမှ မြေကြီးသည် ကျွန်မတို့နယ်ရှိ ဧရာဝတီမြစ်ရိုးရွာကလေးများလို သဲမြေမဟုတ်ဘဲ စေးစေးပိုင်ပိုင်နှင့် အိုးလုပ်မြေ ဖြစ်နေခြင်းကလည်း ဘုရားပေးမြေလို ထူးကဲလှပါသည်။ ရွာထဲတွင် အိုးဖိုကြီး လေးငါးဖိုလောက်ရှိသော်လည်း အိမ်တိုင်းလိုလိုတွင် တပိုင်တနိုင်ဆိုသလို နှပ်ပြီးသား ရွှံ့လုံးများဖြင့် အိုးလုပ်နေကြသည်ချည်းဖြစ်၏။ အိမ်တွင်းလက်မှု အိုးအနုပညာ ထွန်းကားသော ရွာကလေးပင်။ ရွာထဲသို့ ကျွန်မတို့ လျှောက်သွား သောအခါ အိုးခတ်သံ၊ သီချင်းဆိုသံတို့ဖြင့် မြိုင်လျက်ရှိ၏။

“တို့စဉ်အိုးရောင်းတုန်းက ရန္တပိုက ကိုချစ်တို့ ကိုအောင်ဖေတို့ဆိုတာ တို့အိုးဖောက်သည်တွေပေါ့၊ ရှိကြသေးရဲ့လားတောင် မသိဘူး”

မြင်းခြံမြို့ မြောက်ဈေးထဲတွင် ကျွန်မတို့ အိုးဆိုင်ကြီးဖွင့်၍ ရောင်းခဲ့ ဝယ်ခဲ့ ဖူးပါသည်။ သည်တုန်းက ကျွန်မဆယ်နှစ်သမီးလောက်ပဲ ရှိဦးမည်ထင်သည်။ ကျောင်းပိတ်ရက်တိုင်း အမေအိုးဆိုင်တွင် ဈေးလိုက်ကူရောင်းရင်း အိုးလာပို့သည် များနှင့်ကြုံလျှင် ကျွန်မက အမြဲစပ်စုတတ်သည်။ ကျောက်မြောင်း နွယ်ငြိမ်းဘက်က စဉ်ထည်တွေ၊ မိတ္ထီလာအိုး၊ နဘက်အိုး၊ ကတောအိုး၊ ရန္တပိုအိုး စသည်တို့အပြင် ချင်းတွင်းမြစ်အနောက်ဘက်ကမ်းရှိ ပခန်းကြီးရွာမှ ပခန်းအိုးများလည်းပါသည်။ ကလေးကစားစရာ ပခန်းအိုးပုတ်ကလေးများမှာ လက်တစ်ဆစ်လောက်သာရှိသည့် တကယ့်အိုးပုတ်သေးသေးကလေးတွေမို့ ပြည်တောင်းနှင့်ခြင်၍ ရောင်းရသည်။ မိန်းကလေးများ နှုတ်ခမ်းကလေးလှလျှင် ပခန်းအိုးပုတ်ကလေးနဲ့ တူလိုက်တာ ဟုပင် ပုံခိုင်းတတ်ကြပါသည်။

ကျွန်မ၏ စပ်စုတတ်သောညင်ကြောင့် အိုးမြင်လိုက်လျှင် ဘယ်နယ်ကထွက် သည့်အိုးဆိုတာကို တန်းပြီးသိသည်။ တစ်ခါတွင် ဦးလေးအောင်ဖေက ရန္တပိုအိုးများ လာသွင်းတော့ နဘက်သောက်ရေအိုးကြီးတွေပါလာသည်။ နဘက်ရွာမှ သောက်ရေ

အိုးကြီးတွေက ကျွန်မတို့ဆိုင်မှာ ရှိသေးသည်။ ရန္တပိုအိုးတွေကြား နဘက်အိုးကြီး တွေ ညှပ်ယူလာသည်ထင်၍ ကျွန်မက ဝင်ပြောမိသည်။

“ဦးလေးဖေ ဒါ နဘက်အိုးကြီးတွေမှတ်လား၊ ကျွန်မတို့မှာ နဘက် ဖောက်သည်တွေရှိတယ် ဒီအိုးကြီးတွေ မယူဘူး”

ဆယ်နှစ်သမီးကျွန်မက လူကြီးလူကျယ် အိုးအဝယ်အခြမ်းလုပ်နေခြင်းကို ဦးလေးအောင်ဖေက သဘောကျလွန်းသဖြင့် မျက်ပေါက်မရှိအောင် ရယ်ပါသည်။ သည်အကြောင်းကို စကားဆုံလေတိုင်း ဦးလေးအောင်ဖေက ပြန်ပြောနေတတ် ပါသည်။

“ကျုပ်တို့ရန္တပိုက နဘက်သောက်ရေအိုးပုံစံယူပြီး စမ်းလုပ်ကြည့်ကြသာလေ၊ အဲဒါ အိုးစဖော်သယံ့ အပတ်မှာပဲ မြင်းခြံက ကိုရင်ညိုသမီးကလေးက နဘက်အိုး ကြီးတွေမှတ်လို့ ပြောသေးသာကောဗျ ... လည်လိုက်သယံ့ကလေးမ ... ကျုပ်မှာ လူကြီးတွေကို ဈေးမဆိုင်ရသေးဘူး ... သူ့အရင်ရှင်းပြရသေးသဗျာ”

အခုတော့ နဘက်အိုးပုံယူထားသော ရန္တပိုသောက်ရေအိုးကြီးတွေက အတော် ကလေး တွင်ကျယ်လျက်ရှိပေပြီ။ မန္တလေးဂေါဝိန်ဆိပ်ကမ်းတွင် ပုံထားသော ရန္တပိုသောက်ရေအိုးကြီးများကိုမြင်တိုင်း ကျွန်မဆယ်နှစ်သမီးလောက်က သည် အဖြစ်အပျက်ကလေးကို အမှတ်ရနေမိတော့၏။

“ဟဲ့ သဟာ ဘယ်သူ့အိုးဖိုလဲဟဲ့”

“ဦးချစ်ကဲ့ဖို”

အမေက အိုးတွေဖော်ရင်းတန်းလန်း အိုးဖိုတည်ထားသည့်ဝိုင်းထဲ တန်းဝင် သွားပါသည်။ အိုးဖော်နေသည့်အချိန်မို့ တစ်ဝင်းလုံး အိုးတွေအပြည့် ရဲရဲတောက်

နေသည်။ အိုးတစ်ဖိုဖော်လျှင် အိုးမျိုးစုံ လှည်းဆယ်စီးတိုက်လောက် ထွက်လာတတ်သည်။ သောက်ရေအိုး၊ ရေခပ်အိုး၊ ဟင်းအိုး၊ ပေါင်းချောင်၊ ညောင်ရေအိုး၊ အတာအိုး၊ ပန်းအိုးများမှအစ မုန့်ပျစ်သလက်အိုးကင်း၊ ဆီမီးခွက်၊ အိုးပုတ်၊ ချိုးရုပ်ကလေးတွေအထိ သူ့အခါနှင့်သူ စုပြုံ၍ အိုးဖုတ်ကြပါသည်။ သည်အိုးတွေကို ဖိုဝမှစောင့်ရင်း ဖောက်သည်ယူကြမည့်သူတွေကလည်း ပိုင်းလုံးအပြည့်စောင့်နေကြသည်။ အိုးတစ်ဖိုဖော်တိုင်း အကောင်းချည်း ရသည်မဟုတ်။ ကွဲသည့်အိုးကကွဲ၊ မည်းသည့်အိုးကမည်း။ တချို့အိုးတွေကလည်း မီးမကျက်တာပါသေးသည်။ အိုးဖုတ်ခြင်းအတတ်ပညာမှာလည်း ကျွမ်းကျင်ရာ လိမ္မာကြသည်သာ။

“ဟောဗျား မမြတင်ကြီး”

အိုးများကြားတွင် မတ်တတ်ရပ်လျက် စီမံခန့်ခွဲနေသော ဦးလေးချစ်သည် အမေ့ကိုမြင်တော့ အံ့ဩသွားသည်။ ကျွန်မကိုတွေ့တော့ ပို၍ပင် အံ့ဩသွားသေး၏။

“ငတို့ မြင်းခြံအိုးဆိုင် လာလာနေတုန်းက ဘို့ဟဲယား ဆံပင်ကလေးနဲ့ တကယ့် ကလေးလေး ရှိသေးသာကိုးကွယ့်၊ ကိုအောင်ဖေကဆို ညည်းအကြောင်း တဖျစ်ဖျစ် ပြောနေသာ”

“ကိုအောင်ဖေကြီး ရှိသေးလား”

“မရှိရှာတော့ဘူး ... ဒါပေသိ သူ့သားသမီးတွေ ရှိပါသဗျာ ဝင်လိုက်ကြဦး ... ကဲ လာလာ ရေနွေးသောက်ကြရအောင် ... ဪ မမြတင် ခင်ဗျားလိုချင်သယံ့အိုး ယူဗျာ ငါ့တူမရော လိုချင်သာရှိယူ အိုးဖော်သာနဲ့ကြိုသာ ဟန်ကျချက်တော့”

အမေက သောက်ရေအိုးကြီးနှစ်လုံး ယူပြီးသည့်နောက်တောင် ဟင်းအိုး ဟင်းခွက်ကလေးတွေ ဘုစုခရရွေးနေသေးသည်။ ကျွန်မကတော့ ငယ်စဉ်က ရေခဲခဲဖူးသည့် ရန္တပိုအိုးရုပ်ပုံလွှာ ကျောင်းသားထမ်း ရေအိုးကလေးတစ်လုံးပဲ အမှတ်တရယယ်ခဲ့ပါသည်။ ရန္တပိုရွာထဲရှိ ရှေးဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း၊ စေတနာရှင်က လှူဒါန်းသည့် မူလတန်းကျောင်းတို့ကို လိုက်ပြကြပါသည်။ ထို့နောက် ကျေးရွာလူကြီးအိမ်တွင် ထားရှိသည့် ဧည့်မှတ်တမ်းစာအုပ်ကြီးကိုလည်း ကျွန်မ တွေ့ခဲ့ရပါသည်။ **Road to Mandalay** ပန်တော် စသည့် သင်္ဘောကြီးများဖြင့် နိုင်ငံခြားဧည့်သည်တော်များသည် ရန္တပိုရွာကလေးသို့ မဝင်မဖြစ် ဝင်တတ်ကြသည်ဆို၏။ အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ ပထမစစ်ပွဲ စစ်ပြေငြိမ်းစာချုပ် (ရန္တပိုစာချုပ်) ချုပ်ဆိုခဲ့ကြရာ သမိုင်းဝင်ရွာကလေးကို မိုင်ပေါင်းသောင်းချီ ဝေးသောနေရာမှ တကန်တက လာရောက်ကြည့်ရှုသူများပင်။ စာချုပ် ချုပ်ဆိုခဲ့ကြသည့် ၁၈၂၆ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၄ ရက်က စတင်ရေတွက် ကြည့်လျှင်ပင် နှစ်ပေါင်းတစ်ရာကျော် နှစ်ရာနီးပါး ရှိခဲ့ပေပြီ။ မြန်မာသက္ကရာဇ် အားဖြင့် ၁၁၈၇ ခုနှစ် တပေါင်းလပြည့်ကျော် ၄ ရက်နေ့။ တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင်ပင် တပေါင်းလပြည့်နေ့တွင် ကျွန်မ ရန္တပိုရွာကလေးထဲသို့ ရောက်နေပါသည်။ နောက်ထပ်လေးရက်မြောက်လျှင် ကျွန်မတို့နိုင်ငံ၏ သမိုင်းဝင်နေ့ရက်တစ်ရက်သို့ ရောက်တော့မည်ကို ရန္တပိုရွာကလေး ကိုယ်တိုင်ပင်လျှင် မှတ်မိပုံမရပါ။ ရန္တပိုရွာ၏ မြောက်ဘက် ပေ ၁၅၀ အကွာတွင် စိုက်ထူသွားခဲ့သော စစ်ပြေငြိမ်းရေးစာချုပ် အထိမ်းအမှတ်ကျောက်တိုင်မှာလည်း မြစ်ရေတိုက်စားသွားသဖြင့် မရှိတော့ပါ။ သမိုင်းထဲက ပုံရိပ်တွေကတော့ ရန္တပိုရွာကလေးကို လွှမ်းခြုံထားဆဲဖြစ်သည်။

အပြန်တွင် ကျွန်မတို့ လှည်းဖြင့်မပြန်ဘဲ ရေလမ်းမှ စက်လှေဖြင့် ပြန်ခဲ့ကြသည်။ ကျွန်မတို့ မော်တော်တွင် အလုပ်သမားအဖြစ် လိုက်ခဲ့ဖူးသော စက်ဆရာ ကိုတိုးက လိုက်ပို့ခြင်းဖြစ်သည်။ ရန္တပိုမြစ်ကမ်းထိပ်တွင် ရပ်ပြီး ဧရာဝတီကို ကျွန်မ မျှော်ကြည့်ဖြစ်ခဲ့သေး၏။ ရန္တပို၏ အောက်ဘက်နားရှိ

မျက်နှာချင်းဆိုင်ရွာကလေးမှာ ပန်းညိုရွာဖြစ်သည်။ သည်ရွာကလေးသည် မန္တလေးတိုင်း၊ စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ မကွေးတိုင်း၊ တိုင်းသုံးတိုင်းဆုံရာ ဦးထိပ်ရွာကလေး ပဲဖြစ်သည်။ ပန်းညိုရွာ၏ အောက်ဘက်တွင် မြေတော်ရွာ။ သည်မြေတော်နယ် သည် ဧရာဝတီနှင့် ချင်းတွင်းအကြားရှိ ကျွန်းဆယ့်နှစ်ရွာ အမည်တွင်သည့် နယ်အစပ်ဖြစ်သည်။ စိုက်ပျိုးမြေကောင်းသလောက် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး မကောင်းလှ။ သို့သော် ကိုကြီးကျော်နတ် အပိုင်စားနယ်မို့ ခေါင်လွန်းသော ရွာကလေးများလိုတော့ မပြောနိုင်ပါ။ ကျွန်းဆယ့်နှစ်ရွာတွင် အပါအဝင်ဖြစ်သော ဖြူဖူးရွာတွင် အဘ၏ သမီးနှင့်သားမှ ပေါက်ဖွားသော ဆွေမျိုးအုပ်ကြီး ရှိသေးသော်လည်း သည်တစ်ခေါက်တော့ ကျွန်မတို့သားအမိ အဲသည့်ရွာတွေဘက် ကူးနိုင်တော့မှာမဟုတ်။

ဥဒယရွာဆိပ်ကမ်းရောက်တော့ နေရောင်ပင် အတော်စောင်းကျနေပြီဖြစ်သည်။ သဲစပ်စပ် သောင်ကမ်းနဒီတွင် ရေချိုးရေခပ်ဆင်းကြသူတို့ဖြင့် သောသောညံ လျက်ရှိ၏။ ကျွန်မတို့တွင် ပါလာသောအိုးများကို တစ်ယောက်တစ်လက် ကူသယ် ပေးကြသည်။ သည်ညနေမှာတော့ ဧရာဝတီမြစ်ရေကို ကျွန်မတို့ တဝကြီး ချိုးလိုက်ကြပါသည်။ မြစ်ကြီးထဲတွင် ကျွန်မ ရေမကူးဖြစ်တာကိုပဲ နှစ်ချီကြာခဲ့ ပါပြီ။ သို့သော် ဧရာဝတီကဖြင့် ကျွန်မကို စိမ်းစိမ်းကားကားမရှိ။ အေးလို့မြဲလို့။ ငယ်ငယ်တုန်းကလို မြစ်လယ်အထိ မကူးဝံ့တော့သော်လည်း အတော်ဝေးဝေးအထိ ကျွန်မကူးနိုင်နေသေးသည်။ ရွာဘက်ဆီ အပြန်လမ်းမှာတော့ ကျွန်မကိုယ်ပေါ်တွင် သဲပွင့်ကလေးများ ကပ်ငြိပါလာကြသည်။ သည်အတွေ့ သည်အရသာတွေကလည်း မြစ်နားကမ်းနား ကျေးလက်၏ အရသာတွေပဲမှုတ်လား။

ကြီးတော်တို့အိမ်ရောက်တော့ တလင်းပြင်တွင် ဖျာများခင်းကာ မောင်းဆိုင်း တွေ၊ ပတ်မကြီးတွေ၊ စခွန့်တွေ ပုံထားတာကို တွေ့လိုက်ရပါသည်။ ခပ်လှမ်းလှမ်းမှာလည်း ဖိုခနောက်ဆိုင် မီးဖိုကြီးသုံးလုံးနှင့် ထင်းများပုံထားကြ

သေး၏။ အိမ်ကလေးထဲမှာတော့ အရီးအေးမတို့တစ်တွေ မုန့်ညက်များနယ်ကာ အင်တုံကြီးနှစ်လုံးထဲမှာ ဖိသိပ်နေကြလေပြီ။ ကျွန်မဆန္ဒအရ ညဘက်တွင် လာသမျှလူကို မုန့်ပေါင်းကျွေးပြီး ဧည့်ခံမည်။ မုန့်ပေါင်းကျွေးခြင်းမလေ့သည် ကျွန်မတို့ရွာ၏ ချစ်စရာ အပျော်ခလေ့ကလေးပဲဖြစ်သည်။ ပွဲရယ် လမ်းရယ် ရှိမှမဟုတ်။ စိတ်ကူးရရင် ရသလို တပျော်တပါး စုပေါင်း၍ လုပ်စားကြခြင်းပင်။

“ပျင်းလှသယ်အေ ညကျ ငတို့ မုန့်ပေါင်းလုပ်စားရအောင်၊ ဟေး မိဂျမ်း လာအေ မုန့်ညက်နယ်လှည့်စမ်း”

တလင်းပြင်တွင် မီးဖိုကြီးဖိုကာ မုန့်ပေါင်းအိုးကြီးတည်၍ မုန့်ခြစ်သူကခြစ်၊ မုန့်ဆယ်သူကဆယ်၊ မုန့်စားသူကစား တဝါးဝါး တဟားဟားဖြင့် ရောက်တတ်ရာရာ ကပေါက်တိကပေါက်ချာ စကားရောင်စုံ ပြောလို့လည်း မကုန်နိုင်တော့။ ဖိတ်စာမလို၊ ဖိတ်စရာမလို။ ကြားရာလူက ကြံ့သလို လာလိုက်ကြသည်သာ။ အခုလည်း တစ်ရွာလုံးအိမ်ပေါက်စေ့ လိုက်နှုတ်မဆက် တော့ဘဲ ကြီးတော်၏အိမ်မှနေ၍ မုန့်ပေါင်းခလေ့ဖြင့် တစ်ရွာလုံးကို ကျွန်မ နှုတ်ဆက်မည်။ ကျွန်မ၏ဆန္ဒကို ဖြည့်ဆည်းကြသည့် ကျွန်မဆွေမျိုးတွေကတော့ ညနေကတည်းကပင် အလှူအိမ်ကို ကူကြတိုင်းကြသည့်အလား ဝင်လိုက်ထွက်လိုက် ချွေးတလုံးလုံးနှင့်။ မျက်စိမမြင်ရှာသော ဥပုသ်သည် ကြီးတော်သည်ပင်လျှင် အသံတစာစာ။ မျက်စိမမြင်ရသော်လည်း အကွက်စေ့လှ၏။

“မုန့်ခြစ်ဖို့ယောက်သွားတွေ အိမ်ပေါ်က ဒေါင်းလန်းကြီးထဲ သွားကြည့်ကြစမ်း ငါစမ်းမိသလားလို့ ပိတ်ပါးစတွေကို ဆယ့်လေးငါးခု လုပ်ထားကြဟဲ့ ညကျ တစ်ယောက်တစ်လက်နဲ့ မလောက်ဘဲနေဦးမယ်၊ မုန့်စလောင်းနည်းသေးရင် ပုတုတို့အိမ်က သွားယူချေ၊ ဪ ဟေ့ ဘုန်းကြီးကျောင်းက အကြမ်းကရား လေးငါးလုံးလောက် ယူထားဦး၊ ညကျ လူကြီးသူမများ သောက်ရအောင်လို့ဟဲ့”

ကျွန်မကတော့ တလင်းပြင်ဖျာချပ်ပေါ်မှာ စုပုံထားသော ရွာဘုံထောင် ဗြောဟ္မစည်းတွေနား သွားထိုင်နေမိပါသည်။ ဖုန်အလိမ်းလိမ်း၊ ပင့်ကူမျှင် တတွယ်တွယ်နှင့် နှစ်ပေါင်းများစွာ သိမ်းဆည်းထားခဲ့ဟန်တူသော တူရိယာ ပစ္စည်းများကို ကမ္ဘာကျော်ရှေးဟောင်းပြတိုက်ကြီးတွေထဲက သမိုင်းအမွေအနှစ်တွေ လောက် ကျွန်မ သဘောထားပါသည်။ ကျွန်မတို့ရွာကလေးအတွက်တော့ တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်သော သမိုင်းဝင်အနုပညာ **Orchestra** ပဲဖြစ်သည်။ ကျွန်မတို့ ရွာကလေးသည်ပင် ရှောင်လွှဲ၍မရသော လောကတံထွာ သဘာဝဘေးဒဏ်များဖြင့် အမျိုးမျိုးရင်ဆိုင်ခဲ့ရဖူးတာကို ကျွန်မပြောခဲ့ပါပြီ။ ဧရာဝတီမြစ်ရေတိုက်စားမှုဒဏ်၊ မိုးတော် ရေတော် မမှန်မှုဒဏ်၊ ပူပြင်းလွန်းလှသော ရာသီဥတုဒဏ်တို့ကြောင့် ကမ်းပါးတွေပြို၊ သီးနှံတွေဖျင်း၊ နွားစာမြက်တို့ပင် အလျဉ်မမီ ဖြစ်ခဲ့ရသည်မဟုတ်လား။ သည်ဒဏ်တွေကို စိတ်ခွန်အားဖြင့် အထိုက်အလျောက် ကုစားပေးခဲ့သည်မှာ ဟောသည် ရွာဗြော ရွာတီးဝိုင်းဆိုလျှင် မမှားနိုင်ပါ။ ဒိုးသံတွေ တည်ညံ့ ဝေစည်ခဲ့သော ညတွေအကြောင်း ရွာသူရွာသားတွေကပဲ ခံစားနိုင်လိမ့်မည်။

“ကိုင်း မောင်ပြေအေး မင်းက မင်းအဖေများလက်ကျဆိုတော့ မင်းက ခေါင်းဆောင်ပြီး ဖြစ်အောင်လုပ်စမ်းကွယ် ဗြောအဖွဲ့ကို မင်းလက်ထဲအပ်သယ်ကွာ ဟိုရွာ သည်ရွာ အလှူခံထွက်ကြလို့ မျက်နှာမငယ်ရစေနဲ့ကွယ် ကောင်းလိုက်သယံ ဗြော စည်လိုက်သယံဗြော ဆိုသဟာမျိုး ဖြစ်အောင်လုပ် ကိုယ့်ရွာကလေးကို ချစ်ကြသယ် သံယောဇဉ်ရှိကြသယ်ဆိုရင် အများကလည်း ဝိုင်းကြဝန်းကြဟဲ့ ဘုန်းကြီးတို့လည်း တတ်နိုင်တဲ့ဘက်က ပါရမှာပေါ့”

ဆရာတော့ကျောင်းကြီးပေါ်က ကျေးရွာလူထု အစည်းအဝေးပွဲကြီးညက ကျွန်မတို့တစ်ရွာလုံး အိပ်မပျော်နိုင်ခဲ့ကြဟု ဆိုပါသည်။ ထိုညက ဝမ်းသာဝမ်းနည်း ကြေကွဲတိတ်ဆိတ် ပိန်းပိတ်အောင် မှောင်နေသော တပေါင်းလကွယ်နေ့ညကြီးမှာ

ကြယ်ရောင်ပင်မရှိ။ ဘယ်ကစလို ဘာကိုကောက်ကိုင်ရမှန်းမသိ။ တင်းတင်းကြပ်ကြပ် ရွာကလေးရဲ့ မမေ့နိုင်သောညတစ်ည။ ဗြဲန်းဆို ကိုပြေအေး၏ အိမ်မှ စည်တိုခေါက်သံက အဆက်မပြတ် ပေါ်လာတော့ ကိုအောင်မောင်းတို့ ကိုဌေးအောင်တို့တစ်တွေက အပြေးအလွှား ရောက်သွားကြသည်ဆိုပါ၏။

“အဲသည်ညကဟေ့ ... ငါလည်း ဘယ်လိုမှ အိပ်မပျော်သာနဲ့ အနားရှိသယံ စည်တိုကြီး ထခေါက်လိုက်မိသားပဲ။ ဌေးအောင်တို့တစ်တွေ ရောက်လာတော့ မထူးဘူးဆိုပြီး မောင်းဆိုင်းကလေး တလင်းထဲချ တင်ပလွင်ခွေသယံပြီး တီးလိုက်စမ်းဆိုသာများ အဲသည်ညက ငတို့ မြောတီးပိုင်းစသယ် ပြောပါတော့အေ၊ မိုးများတော့ လကူးလကွယ် ရွာသယံမိုး မစဲဘူးလို့ အဆိုရှိကြသားပဲ ငါ့နမရဲ့ ငတို့ရွာမြောလည်း အသံမစဲပေါ့ဟာ”

နောင် ကြုံတိုင်းလိုလို ကိုပြေအေးက ကျွန်မကို ရွာ၏ မြောသမိုင်းကလေး ပြန်ပြောပြတတ်ပါသည်။ ကိုပြေအေးက ဆိုင်းဆရာမျိုးရိုးဖြစ်သလို သူ့ကိုယ်တိုင် ကလည်း မိဘအမွေ ဆိုင်းပညာဖြင့် တောအလှူကလေးများတွင် လိုက်တီးနေသူ ဖြစ်၏။ ကိုပြေအေး၏အဘိုး ဆိုင်းဆရာကြီး ‘ဆရာလွန်း’ ဆိုလျှင် သီပေါဘုရင် ပါတော်မူနောက်ပိုင်း နာမည်ကျော် ရွာစားကြီး ‘စိန်ဗေဒါ’ တို့နှင့် တစ်ခေတ်တည်းဟု အဘက ပြောဖူးပါသည်။ သို့သော် ကျွန်မတို့ရွာကလေး၏ ဆိုင်းဆရာကြီး ဆရာလွန်းသည် မင်းသုံးနန်းပေါက် ဆိုင်းဆရာကြီး မဟုတ်ခဲ့ရှာပါ။ ဆီမီးခုံနယ်တစ်ရိုး၊ ရေစကြိုနယ်တစ်လျှောက်မှာတော့ လျှမ်းလျှမ်းတောက်ဟု ဆိုပါသည်။ ဆရာလွန်း၏သား ဘိုကေငြိမ်း (ကိုပြေအေး၏အဖေ) ကလည်း ဖအေ့ခြေရာကိုနင်းသော ဆိုင်းဆရာကြီးပဲ ဖြစ်သည်။ ဆရာကြီးဘိုကေငြိမ်းသည် သားသမီးများကိုလည်း အနုပညာအမွေ ပေးနိုင်ခဲ့ပါသည်။ သမီးအကြီးဆုံး မပြားကြီး (မမြနု) မှာ မင်းသမီးပညာစုံသော ဇာတ်မင်းသမီးကြီးပဲဖြစ်သည်။ ကျွန်မတို့ရွာတွင် ဘုန်းကြီးပျံပွဲတိုင်း တခြား

ဇယင်ကျူးမင်းသမီးကို တကန်တက မငှားရပါ။ မပြားကြီးသည် နောက်ပိုင်း အလွန်နိုင်သော၊ ငိုချင်းအလွန်ကောင်းသော ရှားရှားပါးပါး ခေတ်ဟောင်း မင်းသမီးကြီးဖြစ်သည်။ အခုတော့လည်း ဘယ်ဇာတ်ထဲမှ မလိုက်နိုင်တော့ဘဲ ရွာမှာ အထိုင်ချကာ ခင်ပွန်း ကိုတင်ဆွေနှင့် တောင်သူလုပ်နေခဲ့ပြီ။

ကိုပြေအေးကတော့ ဆိုင်းဝိုင်းပညာအမွေ အကုန်ရလိုက်သည်။ ယနေ့အထိ ဆိုင်းထဲဝိုင်းထဲ ဖြောင်းဖြောင်းပြေးတီးလျက်ရှိသော တောဆိုင်းဆရာဖြစ်ပါသည်။ သားအလတ် ကိုလှနုကတော့ နဲ့ဆရာတစ်ယောက်အဖြစ် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပြုနေသူဖြစ်၏။ တစ်ချိန်က ကျွန်မတို့ရွာသား လူပြက် ကိုဘာဂျာဆိုသူမှာ နဲ့အလွန်မှုတ်သူဟု အမေက ပြောပြဖူးသည်။

“ကိုဘာဂျာတို့များ ပါးစပ်နဲ့နဲ့ ပြတ်သယ်မရှိဘူး တော်ကြာ တီ ... တော်ကြာ တယ်နဲ့ ကတည်း နေ့ရောညရော တစ်ရွာလုံး စကားပြောမဖြစ်ဘူး နားကို ပူနေသာပဲ။ အဲသာ နားမခံနိုင်လို့ ရွာကတိုင်ကြတော့ သူကြီး ဦးဘတုတ်က ခေါ်ကရောအေ၊ ခေါ်တော့ သူက ဘာပြောသယ်မှတ်သတုံး၊ ကျုပ်ကသယ့် တောလူပြက်မှုတ်ဘူး ရွှေမန်းတင်မောင် ဇာတ်ထဲက လူပြက်သယ့်၊ ကျုပ်တို့ ဇာတ်ဆရာက ပညာစုံမှ ကြိုက်သာသယ့် သဟာက အပျော်တမ်း ‘တီ’ နေ ‘တော်’ နေသာမှုတ်ဘူးဆိုတော့ ဦးဘတုတ်ကလည်း ကိုင်း သဟာဖြင့် ဘာဂျာတစ်ည ရွာတစ်ညပေါ့ကွာလို့ စီရင်ချက်ချလိုက်သာကောအေ”

ဘာဂျာတစ်ည ရွာတစ်ညဆိုသည်မှာ ဦးဘဂျာက နဲ့တစ်ရက်ခြားသာ မှုတ်ခွင့်ရသည်။ ဦးဘဂျာနဲ့ နားသည့်ရက်သည် နဲ့ဒဏ်ကလွတ်သည့် ရွာအလှည့်ဖြစ်ပေ၏။ ဘကြီးတုတ်၏ ထိုဆုံးဖြတ်ချက်ကို တစ်ရွာလုံးကရော ဦးဘဂျာကရော ကြည်ကြည်ဖြူဖြူ လိုလိုလားလား လိုက်နာကျင့်သုံးခဲ့ကြသည်မှာ ဦးဘဂျာ ကွယ်လွန်သည်အထိ လေးငါးခြောက်နှစ်လောက်ကြာသည်ဟု

ဆိုပါသည်။ တကယ့်ရွာနှင့် တကယ့်ဦးဘာဂျာပါလားဟုသာ ပြောရတော့မည်။ ဦးဘာဂျာဆုံးတော့ ကျွန်မတို့ရွာမှာ နဲ့ဆရာ ကိုလှနုက ပေါ်လာခဲ့ပြန်သည်။ နဲ့သံမဏိခဲသော ကျွန်မတို့ရွာကလေး ဖြစ်ပါ၏။

သည်လိုနှင့် ကိုပြေအေး ဦးဆောင်သော ‘ရွာပြော’ ကလေး ဖွဲ့စည်းဖြစ်ခဲ့ကြပါသည်။ နေ့မနား ညမနား တီးလုံးတွေတိုက်ကြ၊ သီချင်းတွေတိုက်ကြနှင့် လူတိုင်း ဂီတသွေးကြွနေခဲ့ကြသည်။ ပြောအဖွဲ့ကလေး တူတူတန်တန် ဖြစ်လာတော့ တီးဝိုင်းအမည်ပေးဖို့ စဉ်းစားကြရသည်။ ကိုပြေအေးကတော့ ရွာမှ လူငယ် မောင်မယ်များကို ကိုယ်စားပြုသည့်အနေဖြင့် ‘တေးလှလင် မင်္ဂလာမြောညွန့်’ ဟု ကင်ပွန်းတပ်ခဲ့ပါသည်။ ကိုပြေအေးကိုယ်တိုင် ရေးစပ်သီကုံးထားသော ‘ဖိတ်ခေါ်သံ’ ပဏာမတေးကလေးကား ကျွန်မတို့ရွာဇနပုဒ်ကလေးကို ရိုးရိုးကလေးနှင့် တောက်ပစေခဲ့သော တေးသီချင်းကလေးပဲ ဖြစ်၏။ ကျေးလက်ကို အခြေခံသော မြောသီချင်းကလေး။ ကျွန်မငယ်ငယ်ကတည်းက တစ္ဆေတလမ်း ရှိခဲ့ရသော သီချင်းကလေး။

“ငါ့နှမရယ် နင်လည်း မြို့ကြီးပြကြီးနေသယံ့သူပါဟာ ငတို့ရွာက ဖိတ်ခေါ်သံ သီချင်းကလေးကို လေဒီယိုက အသံလွှင့်လို့ရအောင် မလုပ်နိုင်ဘူးလား၊ ဘယ်လောက်ကုန်ကုန် ကုန်စမ်းပလေစေ၊ ဆိုမယ့်သူမရှိ ငါ့ကိုယ်တိုင် တက်ဆိုလိုက်စမ်းမဟာ ကိုင်း”

ကျွန်မအစ်ကို ကိုဖူးညိုက လုံးကြီးခဲရ ဆိုခဲ့ပါသေး၏။ ဆိုခဲ့တာလည်း မပြောနှင့်။ သူက ဥဒယကျေးရွာ တေးလှလင်မင်္ဂလာမြောညွန့်အဖွဲ့၏ ပင်တိုင် အဆိုတော်ဝင်းမြင့်လေး မဟုတ်လား။ (ကိုဖူးညို၏ နာမည်အရင်းမှာ ကိုဝင်းမြင့် ဖြစ်သည်။) တစ်ရွာတစ်ရွာ မြစ်ကူးချောင်းခြားအထိ မြောအဖွဲ့ အလှူခံထွက်ခဲ့စဉ် ကလေးအဖေ ကိုဖူးညိုသည်ပင် တိုက်ပုံအင်္ကျီတကားကား ပလေကပ်ပုံဆိုး

တလွှားလွှားဖြင့် လူပျိုကာလသားတစ်ယောက်လို တက်ကြွနေခဲ့သည်။ အသံကောင်းခြင်း၊ ရုပ်ရည်ရူပကာ ကြည့်ပျော်ရှုပျော်ရှိခြင်းထက် ဝါသနာကြီးခြင်းက ပိုပါလိမ့်မည်။ ကျွန်မထံတွင် ရွာဗြောအဖွဲ့ အသံသွင်းတိပ်ခွေကလေးရှိသည်။ ရွာကို သတိရတိုင်း လွမ်းတိုင်း ဖွင့်ကြည့်ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ တေးသံရှင်များ ဖြစ်ကြသော ကျွန်မအစ်ကို ဝင်းမြင့်လေးနှင့် ကျွန်မတို့က မမပြားဟုခေါ်သော မမြနုတို့၏ စုံတွဲသီချင်းများပင် ပါသေးသည်။ တိပ်ခွေအဆုံးတွင် သည်လိုမွမ်းထားပါသေးသည်။

“ချစ်သောတရှင်အပေါင်းတို့ခင်ဗျာ အခု နားဆင်ခဲ့ရသော တေးသီချင်းများကိုတော့ ပြောရရင် သောတရှင်များ သိပြီးဖြစ်ပါလိမ့်မယ်၊ မြင်းခြံခရိုင် ဥဒယကျေးရွာ တေးလူလင်မင်္ဂလာဗြောညွန့်နဲ့ လူငယ်မောင်မယ်များရဲ့ တေးသီချင်းများဖြစ်ကြပါတယ်။ တေးသံရှင်များကတော့ ဝင်းမြင့်လေး၊ မမြနုတို့ ဖြစ်ကြပါတယ်။ ပတ္တလားနှင့် မောင်းတီး ကိုပြေအေး၊ နှဲဆရာ ငြိမ်းမောင်လေး၊ ဒိုးတီး ကိုတင်ဆွေ၊ ရိုက်ဒိုး ကိုအောင်မောင်း၊ ကိုဌေးအောင်၊ စည်တီး ကိုပေါရှန်၊ အုပ်စုံတီး ကိုလှနုတို့ ဖြစ်ကြပါတယ်ခင်ဗျား။ နားသောတဆင်ကြသူအပေါင်းနှစ်ထောင်းအားရရှိကြပါစေလို့ အဖွဲ့ရဲ့ကိုယ်စား ကျွန်တော်ဝင်းမြင့်လေးက ဆုတောင်းမေတ္တာ ပို့သလိုက်ပါတယ်ခင်ဗျား။”

ကျွန်မတို့ရွာဗြောအဖွဲ့မှ ရှာဖွေရရှိခဲ့သော ရန်ပုံငွေဖြင့် ရွာလယ်လမ်းမကြီးကို မြောက်မှတောင်သို့ တစ်ဖြောင့်တည်း ဖောက်လုပ်ခဲ့ကြပြီ။ ရွာဘုရားများကို ပြုပြင်သဗ္ဗာယ်ခဲ့ကြပြီ။ ရွာစည်းရိုး၊ ရွာတံခါးများ ကာရံခဲ့ကြပြီ။ စာသင်ကျောင်းကလေးကို အမိုးအကာ ဆင်နိုင်ခဲ့ကြပြီ။ အပျော်တမ်းဗြောအဖွဲ့မှ ရွာနီးချုပ်စပ်ရွာကလေးများရှိ အလှူမင်္ဂလာပွဲများ၌ ဧည့်ခံဗြောအဆင့်အထိ အောင်မြင်ခဲ့ကြဖူးပါသည်။ သည်လိုထုနှင့်ထည်နှင့် စည်စည်ပင်ပင် အောင်မြင်ခဲ့ပြီးကာမှ ဗြောအဖွဲ့ကလေး ပျောက်ကွယ်သွားရခြင်းကို ကျွန်မမှာ နှမြောတသမဆုံး

ရှိခဲ့ရပါသည်။ အကြောင်းကြောင်းသော အကြောင်းများကြောင့်ဟုသာဆိုရပါမည်။ အခုတော့ ဗြောဟ္မသားများလည်း အနီးအဝေး တကွတပြားစီ။ ဆယ်စုနှစ် နှစ်စုပင်ရှိနေမည်။

“ဟေး အသံချဲ့စက်က ဘယ်ဆင်ရမှာတုန်းဟေ့”

ကျွန်မအတွေးကောင်းနေစဉ်မှာပင် ကျွန်မအစ်ကို ကိုဖူးညိုတစ်ယောက် အသံချဲ့စက်တွေ၊ လော်စပီကာတွေ၊ ဘက်ထရီအိုးကြီးတွေ လှည်းနှင့် တိုက်ချလာပါတော့သည်။ အကျိုးမပါ၊ ပုဆိုး ရင်ခေါင်းတမြောက်မြောက်နှင့် ငယ်မူငယ်သွေးတွေ ကြွနေလိုက်ပုံများ။ ဘကြီးချော၏သားငမိုးက ကြီးတော်တို့ ခြံဝက မန်ကျည်းပင်ခွကြားတွင် အသံချဲ့စက် လော်စပီကာကြီးကို တက်ချိတ် သည်။ ခဏနေတော့ ကိုဖူးညို အသံချဲ့စက်က ပီတာဘသိန်း၏ ဂစ်တာရေကင်းသံ ထွက်ပေါ်လာလေတော့သည်။

“မထူး လာ ထမင်းစားရအောင် တော်ကြာ လူတွေ လာကြတော့မယ်”

သည်ညနေစာ ထမင်းတစ်နပ်ကိုတော့ ကြီးတော်တို့က ကျွေးချင်လွန်းသဖြင့် အားလုံးကို ဖြတ်ချလိုက်ရသည်ဆို၏။ ဟင်းတွေကတော့ ကျွန်မအကြိုက် တောထမင်းတောဟင်းတွေပဲဖြစ်သည်။ ပဲထမင်း၊ ငါးအိုးကပ်၊ ခရမ်းကဆော့သီး ထောင်း၊ ခရမ်းချဉ်သီးပူစီဖောင်းချက်၊ ဘူးရွက်ဟင်းချို၊ ကင်းပုံသီးချက်၊ အဝေရာရွက်ပြုတ်အတို့အပြင် နှမ်းဖတ်ချဉ်သုပ် ပါသေးသည်။ ကျွန်မအဖို့တော့ ထမင်းမြိန်လွန်းလှသဖြင့် ဆရာကြီး ရွှေဥဒေါင်းရေးခဲ့ဖူးသလို မမေ့နိုင်သော ထမင်းတစ်နပ်ပဲ ဖြစ်တော့၏။

(၃၃)

ညဦးဝိုင်းမှာတော့ ကြီးတော်တို့ဝိုင်းတိုက်ထဲ လူတွေ တဖွဲဖွဲရောက်လာကြပြီ။ မြပုက တလင်းပြင်တွင် ရွာဘုံထောင်ဖျာကြမ်းများခင်းနေလိုက်သည်မှာ ငယ်ငယ် တုန်းက ထမင်းအိုးတမ်း ဟင်းအိုးတမ်းကစားကြဖို့ ပြင်ဆင်နေသလို အနံ့အတာ ခံဆဲ။ အသက်ကလေးရလာပြီဖြစ်သည့် ကျွန်မအစ်ကို ကိုပြေအေးကတော့ ဝါးကပ် ကြမ်းကြီးများပေါ်တွင် ဆိုင်းပစ္စည်းတွေ နေရာချနေပါသည်။ မောင်းဆိုင်း၊ ပတ်မ၊ စည်တို၊ နံနှင့်လင်းကွင်း၊ စည်းနှင့်ဝါး၊ ဝါးလက်ခုပ်၊ ရိုက်ခိုး (ဗြော) နှစ်လုံးနှင့် မောင်းအိုကြီးတစ်လုံးသာပါသော ဆိုင်းဝိုင်းကလေးပဲ ဖြစ်ပါ၏။ ကလေးတွေက တော့ ဝိုင်းအပြည့်၊ တလင်းအပြည့် တီးဝိုင်းကို စောင့်စားရင်း ဆော့ကစားနေ လိုက်ကြပုံများ။

ဝါးစပ်က တပြပ်ပြပ်မြည်ရင်း၊ လက်ခုပ်ကို တဖျပ်ဖျပ်တီးရင်း အမြင်အာရုံ ချို့တဲ့ရှာသူ သံချောင်းကလည်း ကြီးတော်တို့ခြံပေါက်ဝထဲကို တန်းတန်းမတ်မတ်

ကြီး ဝင်လာခဲ့၏။ အရီးအေးမနှင့်အဖွဲ့က မုန့်ပေါင်းအိုးကြီးသုံးလုံးဖြင့် မီးခိုးတအူအူ မှိုင်းတိုက်နေလေသည်။ ကျွန်မသူငယ်ချင်းမတွေက မုန့်အင်တုံကြီးနှစ်လုံးဘေးမှာ ယောက်သွားတွေကိုင်ရင်း မုန့်မှုန့်ခြစ်နေကြပြီ။ ဖျာကြမ်းတွေပေါ်မှာ ရေနွေး လင်ပန်းကလေးတွေ ဟိုတစ်ပွဲ သည်တစ်ပွဲ လိုက်ချနေကြသည့် နောက်ပေါက် အပျိုမကလေးတွေဆီက သနပ်ခါးနဲ့သင်းသင်း မွှေးနေသည်။ ကောင်းကင်မှာတော့ အရှေ့ယွန်းယွန်းဆီက လပြည့်ဝန်းကြီး ဝင်းဝင်းစက်စက် ထွက်လာခဲ့ပြီ။ မြစ်ပြင်ထက် အနောက်မိုးကုပ်စက်ဝိုင်းစပ်မှာတော့ ဆည်းဆာဟောင်း၏ ဖိတ်တစ်ဝက်စင်တစ်ဝက် ကျကျန်ခဲ့သည့် ပုဝါစတွေ။

ခဏနေတော့ ပွဲခင်းတလင်းပြင်ထဲမှာ လရောင်ကလွဲ၍ ဘာအလင်းမျှ မရှိတော့။ ဗြောဟ္မသားတွေ စုံကြတော့ မောင်သန်းစိုးက ကိုပြေအေး၏ မောင်းဆိုင်းကလေးတည့်တည့်ပေါ်တွင် ဘက်ထရီမီးချောင်းကလေး ချိတ်ပေးလိုက် သည်။ ဘကြီးချောနှင့် လူကြီးတစ်ချို့လည်း ရောက်လာကြပါပြီ။ တစ်နေကုန် တောထဲတောင်ထဲ သစ်ခင်းထဲတွင် ကုန်းခဲကျုံးခဲ့ကြရသော ကျွန်မဆွေမျိုးတွေက တော့ ရေပင်ချိုးနိုင်ကြဟန်မတူ။ တကယ့်ကို ဇာတ်ပွဲ၊ အငြိမ့်ပွဲ လာကြည့်ကြသလို ခေါင်းပေါင်းတွေ၊ ပြောင်းဖူးဖက်လိပ်ကြီးတွေ ကိုယ်စီနှင့် ဖျာကြမ်းတွေပေါ်မှာ ပယ်ပယ်နယ်နယ်ထိုင်ကြရင်း ရွာဗြောသံကို မျှော်လင့်နေကြပြီ။

“ကိုင်းဟေ့ မုန့်ပေါင်းရပြီ ရောက်နှင့်သယံလူတွေကို ဝေကြစမ်းဟဲ့ ကလေး တွေ သည်မှာလာတန်းစီ”

အရီးအေးမက အော်လိုက်တော့ ကလေးအုပ်ကြီးက တိုင်ပင်ထားကြသလို မုန့်ပေါင်းဖိုဘေး၊ ဝေါခနဲ ပြေးတန်းစီကြသည်။ ခင်မာလွင်က ဇိုးခနဲ ဇပ်ခနဲထကာ မုန့်ပေါင်းဇလုံကြီးပွေ့ လူအုပ်ကြီးထဲတိုးပြီး တစ်ယောက်တစ်ပေါင်းကျစီ ရော့အင့် ရော့အင့် လိုက်ကမ်းသည်။ ကျွန်မတို့ရွာက မုန့်ပေါင်းဆိုသည် စလယ်ဝင်အိုး

ဖုံးသည့် စလောင်းဖုံး တစ်ချပ်စာလောက်ရှိပါသည်။ တစ်ပေါင်းကနှစ်ပေါင်း မစားနိုင်။ ကောက်ညှင်းနှင့်ဆန် အမှုန့်ဆတူရောပြီး ရေနွေးကြက်သီးနွေးကလေးနှင့် ဆားကလေးပျက်သိကာရော၍ နယ်ထားသော မဖွယ်မစေး၊ မုန့်ပေါင်း လတ်လတ်ဆတ်ဆတ် ပူပူနွေးနွေးကြီးတွေက လက်တွင်းတစ်ဆုပ်မနိုင်။ ကျွန်မတို့ ရွာက နယ်ပြီးသားမုန့်ညက်မှုန့်များကို မောင်းဆုံဖြင့်ထပ်ထောင်းပြီးမှ စဉ့်အင်တုံ ကြီးထဲ ဖိသိပ်ထားကာ ယောက်သွားဖြင့် မုန့်မှုန့်ခြစ်ကြသည်။ မုန့်မှုန့်များကို မြေစလောင်းဖုံးကလေးထဲ သဲ့ထည့်ပြီး အပေါ်က ပဲလွန်းစေ့ကလေးတွေ ဖြူးတတ် ကြပါသည်။ တဖွမ်းဖွမ်းဆူနေသော မြေအိုးပေါင်းငွေအပေါက်များအပေါ် အဝတ်ပါး အုပ်ထားသော စလောင်းဖုံးကို မှောက်ချလိုက်ပြီး အုပ်ထားလိုက်လျှင် ပုဂံဘက် သည်ဘက်ငဲ့၍ မုန့်ညက်စလောင်း လှည့်ယူရုံဖြင့် ကျက်သွားတော့သည်။ အိုးကင်းကချပြီးစ ဆီတို့ဖတ်ဖြင့် တဖန်းဖန်း ရိုက်ပေးလိုက်သေး၏။ အညာကျေးလက်၏ **Donuts** မုန့်ပေါင်းကတော့ ပူပူနွေးနွေး၊ မွှေးမွှေးဆိမ့်ဆိမ့်။

လပြည့်ည၏ လရောင်အောက်တွင် မုန့်ပေါင်းဖိုမှ မီးခိုးငွေတွေ တလူလူ လွင့်တက်နေသည်ကိုပင် လွမ်းသလိုလို ခံစားရင်း ကျွန်မငေးကြည့် နေမိပါသည်။ ကျွန်မဆန္ဒ ကျွန်မစိတ်ကူးဖြင့် မဖြစ်မနေ ရသမျှနှင့် အကောင်အထည် ဖော်လိုက်သော နှလုံးသားဖြူစင်သူတို့၏ နှုတ်ဆက်ပွဲခင်း ကလေးကို ကြည့်ရင်း မျက်ရည်များပင် ဝိုင်းလာခဲ့မိပါသည်။ လရောင်ဖွေးဖွေးအောက်မှာ မောင်းသံ ချိုချိုက ကျွန်မနှလုံးသားတွေကို ဆွဲနှုတ်နေခဲ့ပြီ။ အမေကြီး အဖေကြီးတွေကို အောက်မေ့ရင်း ကျွန်မငိုမိတော့၏။ အထူးသဖြင့် သည်လိုညမှာ ကျွန်မချစ်သော အမိအဘ နှစ်ဘက်စလုံးက အဘတို့အမေကြီးတို့ပင် ဝိညာဉ်အားဖြင့် ရောက်လာအံ့ ထင်သည်။ ပတ်စာထည့်ရင်း တို့တီးတီးကာ အသံကိုက်နေသည့် ဗုံသံတွေကလည်း ကျွန်မကို နှစ်ပေါင်းများစွာသော ကာလတွေအထိ နောက်ပြန်ဆွဲခေါ်နေကြသည်။

သည်တုန်းက ရွာမြစ်ဆိပ်မှာ မြစ်ရိုးတစ်လျှောက် ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားရာက ပြန်လာသော အဖေလှေကြီး ဆိုက်ထားလို့။ အမေကြီးက လှေတစ်ကြော့စာအတွက် ပြောင်းဖူးဖက်လိပ်တွေ ပုဆိုးတစ်ခွေစာလိပ်လို့။ အဘက သူလို လူကြီးသူမများနှင့် တိုင်းရေးပြည်ရေး ရပ်ရေးရွာရေး ဆွေးနွေးလို့။ အမေက ကျွန်မကို ပုတ်သိပ်ရင်း သည်တစ်ခေါက် လှေထွက်ရင် ရွာမှာပဲ ဆွေမျိုးတွေနှင့်နေခဲ့ဖို့ ချောလို့။

သည်ရွာ၊ သည်ပတ်ဝန်းကျင် သည်မိရိပ်ဘရိပ် ဆွေမျိုးရိပ်တွေကြောင့်ပဲ ကန္တာရဆူးပင်တွေကြားက မရမက ကုပ်ကပ်ထိုးထွက်ရသော ရှားစောင်းပြာသားဒ် ပင်လို ကျွန်မ သန်စွမ်းခဲ့ရတာမဟုတ်လား။ လွမ်းစိတ်ဖြင့် ရင်ခုန်ရသော လရောင်ညပါတကား။

“ကြွရောက်လာကြသော ဥဒယကျေးရွာသူ ကျေးရွာသားအပေါင်းတို့ ခင်ဗျာ ... သည်ကနေတော့ဖြင့်ရင် ကျွန်တော်များ တေးလုလင်မင်္ဂလာဗြောညွန့်အဖွဲ့ကြီး မိဘများရှေ့မှောက် တစ်ဖန်ရောက်ရှိလို့လာခဲ့ပြန်ပါပြီ ... တို့ ... ဝူး ... ဝူး ... အဲ တင်စိုး အယ်ခိုး များလွန်းသယ် လျှော့လိုက် ... အေးအေး ဟုတ်ပြီ”

ကျွန်မအစ်ကို ကိုဖူးညိုက တဘက်ကလေး ပခုံးတင်၊ မိုက်ခွက်ကလေး ကိုင်ရင်း နှုတ်ခွန်းခြွေလိုက်သည် ဆိုရင်ပဲ မိန်းမဝိုင်းဆီက ‘အိ’ ခနဲ ဝိုသံတွေ ထွက်လာတော့သည်။ အရီးအေးမတို့ မုန့်ပေါင်းဖိုဘက်က နှပ်တရှုံ့ရှုံ့ ထဘီစနှင့် မျက်ရည်တွေသုတ်ကာ ဝိုသူကဝိုကြသည်။ တချို့ကလည်း ပါလာသည့် ပခုံးတင် တဘက်ကလေးကို ကိုင်ပြီး သစ်ပင်အောက် လူရှင်းသည့်နေရာသွားထိုင်ကာ တစ်ယောက်တည်း လွမ်းလွမ်းဆွေးဆွေးဝိုသည်။ သည့်ထက် ခံစားချက် ရင့်သန်လာသူတွေကတော့ လမ်းဘက်ထွက်၍ အားပါးတရ အော်ဟစ်တမ်းတ ဝိုကြလေ၏။ တစ်ချိန်က သတိရစရာ၊ လွမ်းဆွတ်အောက်မေ့စရာ ရှေးဟောင်း နှောင်းဖြစ်တွေက သည်လိုဗြောသံ စည်သံကြားလျှင် ရင်ကို ထိထိခိုက်ခိုက်

ဖြစ်တတ်ကြသည်မှာ အညာသူအညာသားတို့၏ နှလုံးသား နုနယ်ကြခြင်းပေပဲ လား။ ဖျန်းခနဲ ဖျင်းခနဲ ခံစားတတ်ကြသူတွေ။ ဘိုးခနဲ ဘတ်ခနဲ ပြောလွယ် ဆိုလွယ်တတ်ကြသူတွေ။ နင့်ခနဲ အင့်ခနဲ အနစ်နာခံတတ်ကြသူတွေ။

ငိုလို့အားရ၊ လွမ်းလို့အားရသွားကြသူတွေက ပွဲခင်းကလေးထဲ ပြန်ဝင်လာကြ သည်။ မြောအဖွဲ့က ပဏာမ မြောရိုက်အပြီးမှာတော့ ကျွန်မတို့ရွာ၏ မူပိုင် 'ဥဒယရွာရဲ့ ဖိတ်ခေါ်သံ' သီချင်းကလေး စလေပြီ။ သည်သီချင်းကို ကျွန်မအစ်ကို ကိုပြေအေးက သူတတ်သလောက် မှတ်သလောက် မြင်သလောက်ကလေးဖြင့် ရိုးရိုးကလေး ရေးဖွဲ့ထားခြင်းသာဖြစ်၏။ အညာကျေးလက်တစ်နေရာက သမိုင်းမဝင်၊ မှတ်တမ်းမတင်လောက်သော်လည်း ကိုယ့်ရွာ ကိုယ့်တော ချစ်တတ် ကြသည်ကော။ စာညွန့်၊ စာကွန့်၊ စာဆန်း၊ စာလှမပါ အလင်္ကာဂုဏ် မမြောက်လှသော်လည်း သည်သီချင်းကလေးကတော့ ကျွန်မတို့ရွာ၏ နှလုံး သည်းပွတ်ဖြစ်ပါ၏။ တစ်နည်းဆိုရပါလျှင် မြို့မနီး ပြမနီး အမြင်မနီး အကြားမနီးသည့် ကျေးတောရွာက အညာမြောသီချင်းကလေးပဲ ဖြစ်ပါ၏။ အတောကလေး စဝင်တော့ ကျွန်မ ကက်ဆက်အသံသွင်းခလုတ်ကလေးကို နှိပ်လိုက်သည်။

“မင်္ဂလာအပေါင်းနဲ့ ပြည့်စုံကြစေ ... သောတရှင်လုပ်သားပြည်သူတွေ x x x ဥဒယရွာမှ အမှန်ပဲ ဖိတ်ခေါ် ... ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်လေ x x x လာခဲ့စေရန် ရွာရဲ့အခြေခံပြောရရင် မြင်းခြံခရိုင် ရွာဥဒယရဲ့ ... အထူးပဲ အခြေတည် ဧရာဝတီကမ်းခြေ ... ဆီ”

သည်ခြေဆင်းကလေးကို ကိုဖူးညို (တေးသံရှင် ဝင်းမြင့်လေး) နှင့် မမပြား (တေးသံရှင် မမြနု) တို့ တစ်လှည့်စီဝင်ကြသည်။

“အလည်တစ်ခေါက် လာရောက်ခဲ့ရင် ... ရွှေစေတီဘုရားလည်း ဖူးတွေ့ရမည်
x x x တစ်ခါတစ်လှည့် လာခဲ့စေချင်သည် x x x ဖော်ရွေစွာ ဆီးလိုကြပါ့မည်
x x x သာပုံထူးတဲ့ ရွှေဥရွာဆီ မောင်တို့လာပါမည် x x x သာပုံထူးတဲ့
ရွှေဥမြေဆီ မယ်တို့လာပါမည် x x x လာလည်စမ်းပ ရွာလယ်လမ်းက
ကြိုနေမည် အထူးပကြိုနေမည် x x x ဥဒယရွာက ဖိတ်ခေါ်နေပါသည်”

ကိုအောင်မောင်းနှင့် ကိုဖိုးညောင်းတို့နှစ်ယောက်တည်း တီးကြသည်
ဆိုသော်လည်း မြောသံက တစ်ကွင်းလုံးမြိုင်နေတော့သည်။ မြောတီးသူ
များများစားစားမပါသော်လည်း ကိုယ့်အရပ်နဲ့ ကိုယ့်ဇာတ်ဆိုသလို ကိုယ့်ရွာ
ကိုယ့်မြောကြိုက်ကြသည်ကော။

“ရွာအနောက်ကို လျှောက်ကာသွားရင် အောင်မြင်သော သောင်ယံသံ ...
ပုလဲလိုလို အခင်းသာတဲ့ဆို x x x နေညိုညိုလုံမပျိုဖော်တသင်း ... ရေခပ်ဆင်း
... ဆင်းကြသကို x x x ရွာအရှေ့ဆီကို လျှောက်ကာသွားတော့
ရွာဟောင်းတစ်နေရာမှ ဖောင်းကားဘုရားလည်း ဖူးတွေ့နိုင်ပါသနော် x x x
သကြိန်ဘုရားနဲ့ ကိုးတောင်ပြည့်မှာ ဖူးကြ တူပျော်ပျော်”

ရွာအနောက်က ဧရာဝတီ၊ ရွာအရှေ့ကဘုရားစေတီတွေကို ဖူးတွေ့နိုင်ပါသတဲ့
လား။ သည်ရွာသည်ဘုရားစေတီတွေနဲ့ ဧရာဝတီဟာ သူတို့တစ်တွေရဲ့ သံယောဇဉ်
အနှောင်အဖွဲ့တွေများလား။ ဘုရားငုတ်တို့ ညောင်ထိုထိုပေမယ့် ရွာကျက်သရေပင်။

“လာစေချင်ပါသည် ... ရွာလယ်လမ်းမကြီးဆီ တစ်ခါတစ်ခေါက်ဖြင့်
လျှောက်လို့ လည်နိုင်သည် x x x စာသင်ကျောင်းတွေနဲ့ ဖွံ့ဖြိုးလှပါသည် ...
ကျောင်းလေးကျောင်း ပတ်ရံထားတဲ့ ဥဒယရွာလို့ အထင်အရှား ရှိပေသည် x x x

အနုပညာသည် ဆရာလွန်းတို့ မွေးရပ်ဆီ ... ဘိုကေငြိမ်းတို့မွေးရပ်ဆီ
x x x တစ်ခါတစ်လှည့် လာခဲ့စေချင်သည် ဖော်ရွေစွာ ဆီးလို့ကြိုပါမည်”

ရွာလယ်လမ်းမကြီး၊ မူလတန်းစာသင်ကျောင်းကလေး၊ ဘုန်းကြီးကျောင်း
လေးကျောင်းနှင့် ဖွံ့ဖြိုးလှပါသည်တဲ့လား။ အနုပညာသည် ဆိုင်းဆရာကြီး
ဆရာလွန်းတို့ ဘိုကေငြိမ်းတို့ မွေးရပ်ဆီတဲ့လား။

“သာပုံထူးတဲ့ရွှေဥရွာဆီ မောင်တို့လာပါမည် x x x သာပုံထူးတဲ့ ရွှေဥမြေဆီ
မယ်တို့လာပါမည် x x x လာလည်စမ်းပ ရွာလယ်လမ်းက ကြိုနေမည် x x x
အထူးပ ကြိုနေမည် ဥဒယရွာက ဖိတ်ခေါ်နေပါသည်”

ဂုဏ်ပကာသနမရှိ သဘောဖြူ အူစင်းလွန်းလှသော ကျွန်မတို့ရွာကလေးဆီကို
အလည်လာဖို့ ဖိတ်ခေါ်နေသံတွေကို ဘယ်သူတွေ ကြားစေချင်လို့ ဘယ်သူတွေ
အလည်လာစေချင်ကြတာပါလိမ့်။ ဗြောသံတွေကတော့ ဝေဝေစီစီ။
ကောင်းကင်ထက် လပြည့်ဝန်းကြီးထဲမှ ဆန်ဖွပ်သည့် အဖိုးအိုကတော့ ပွဲခင်း
ကလေးကို ငုံ့ကြည့်လို့နေသည်ကော။ မုသားမပါ လင်္ကာမချော ကျေးတောနေ
မြေတောင်သူ၊ ယာတောင်သူတို့၏ သည်ဖိတ်ခေါ်သံ သီချင်းကလေးက
ကျွန်မကိုပင် ရည်ညွှန်းနေသလိုလို။ ပြီးခဲ့သည့် ငါးနှစ်က ရွာကို ကျွန်မ
တစ်ခေါက်ရောက်ခဲ့သည်။ သည်တစ်ခေါက်ရောက်ပြီး နောက်တစ်ခေါက်ဆိုတာ
ဘယ်တော့လဲ။ ကျွန်မမသိ။ မနက်ဖြန်ဆိုလျှင် ကျွန်မ မြို့ကို ပြန်ရတော့မည်။
ရွာကလေးကိုယ်တိုင်က ကျွန်မကို သစ်စိမ်းချိုး ချိုးရက်လေခြင်းဟု အပြစ်တင်နေ
သယောင်ယောင်။

“ဖိတ်ခေါ်သံသီချင်းကလေးနဲ့ ဖျော်ဖြေပြီးတဲ့နောက် ကျွန်တော်တို့ ဆက်လက်
တင်ဆက်သွားမှာကတော့ အလှူပွဲလာတဲ့ လုံမငယ်ဆိုတဲ့ သီချင်းကလေးပဲ

ဖြစ်ပါတယ်။ သည်သီချင်းကလေး မဆိုခင်မှာ ကြားဖြတ်အစီအစဉ် တစ်ရပ်အနေနဲ့ သည်မြောပွဲကလေးဖြစ်အောင် ဇွတ်လုပ်ခိုင်းတဲ့ ကျွန်တော့်နှမ မထူးက ကျွန်တော်များ မြောအဖွဲ့ကို ဆုတော်ငွေ ပန်းကုံးများဆွဲပေးမယ့် အစီအစဉ်ပဲ ဖြစ်ပါတယ် ... လာဟ ငါ့နှမ”

ကိုဖူးညို၏ အစီအစဉ်ကြေညာပုံကို သဘောကျလွန်းသဖြင့် ကျွန်မမှာ ရယ်လိုက်မိပါသေးသည်။ ပွဲသွားပွဲလာရှိမှ မြတ်မြတ်နိုးနိုး ထုတ်ဝတ်သော စပို့ရှပ် ကန့်လန့်အစင်းကြားနှင့် သား၏ပုဆိုးကျ ပလေကပ်အကွက်ကြဲကြီးကို ရှိုးကျကျ ဝတ်ဆင်ပြီး မိုက်ခွက်ကို ဟန်ပါပါကိုင်ရင်း လူတတ်ကြီးလုပ်နေပုံကြောင့် တစ်ကြောင်း၊ ရွာမှာလာကသော အငြိမ့်ပွဲ၊ ဇာတ်ပွဲထဲမှ လေယူလေသိမ်းကို အတုခိုး၍ သယ်တွေ့တယ်တွေ၊ သာတွေတာတွေ ပီပီမြည်မြည်ကြီး သတိထား ပြောဆိုနေသည်ကတစ်ကြောင်း၊ အစီအစဉ် ကြေညာရင်း ကျွန်မကို ‘လာဟငါ့နှမ’ ဟု ရင်းရင်းနှီးနှီး လှမ်းခေါ်လိုက်သံကတစ်ကြောင်းကြောင့် ကျွန်မက အသံထွက် ကာရယ်မိတော့၏။

ခင်မာလွင်က ခံတောင်းကြီးထဲ စုထည့်ထားသော စွယ်တော်ပန်းကုံးများကို ကျွန်မကို လာပေးသည်။ နေ့လယ်က ဘုန်းကြီးကျောင်း စွယ်တော်ပင်မှ တကန်တက သွားခူး၍ သီထားသော ခရမ်းပြာစွယ်တော်ပန်းများကြားတွင် ငွေတစ်ရာတန်ငါးရွက်စီကို တကန့်စီထည့်၍ သီထားပါသည်။ တစ်ကုံးလျှင် ငွေငါးရာ။ စွယ်တော် ငွေပန်းကုံးဆယ်ကုံး ထည့်ထားသော ခံတောင်းကြီးကို မ၊ယူ၍ ကျွန်မက ဘက်ထရီ မီးချောင်းကလေးအောက် သွားရပ်လိုက်တော့ ကျွန်မဆွေမျိုးတွေက လက်ခုပ်တွေဝိုင်းတီးကြသည်။ စောစောတုန်းက ဝမ်းနည်း ကြေကွဲမှုတွေ ကျွန်မတို့ထံမှာမရှိတော့။ တကယ့်ကို ပျော်စရာကောင်းသော ပွဲခင်းကလေးဖြစ်သွားပါသည်။

ခံတောင်းထဲမှ စွယ်တော်ကုံးများကို တစ်ယောက်တစ်ကုံးစီ ကျွန်မအစ်ကိုများ အစ်မများကို လိုက်ဆွဲပေးတော့ သူတို့တစ်တွေ ပြုံးနေကြ၏။ ကိုဖူးညို၊ မမပြား၊ ကိုပြေအေး၊ ကိုတင်ဆွေ၊ ဦးပေါရှန်၊ ကိုငြိမ်းမောင်လေး၊ ကိုလှနု၊ ကိုအောင်မောင်း၊ ကိုဖိုးညွှောင်းတို့ကို ဆွဲပေးပြီး ပန်းကုံးတစ်ကုံး ပိုနေသည်။ ကျွန်မက ပန်းကုံးကြီးကို အသံချဲ့စက်တာဝန်ခံ ကျွန်မတူ တင်စိုး (ကိုဖူးညို၏ သားကြီး) ကို သွားဆွဲပေးလိုက်တော့ တင်စိုးက ရှက်နေသေးသည်။ ပွဲခင်းထဲက ကျွန်မဆွေမျိုး တွေကတော့ ကျွန်မနှင့် ဗြောဟ္မ၏ သရုပ်ဆောင်ကွက်များကို ကြည့်ရင်း တဝေါဝေါနှင့် ပွဲကျနေကြသည်။ သည်အပျော် သည်မြင်ကွင်းတွေက သူတို့အတွက် အတိတ်ကို ပြန်ပို့လိုက်သလို ဖြစ်သွားသည်ထင်။ ပွဲခင်းကလေးက လှုပ်လာသည်။

ကျွန်မငယ်ငယ်က ရွာမှာ ဗြောဟ္မ၏ တီးလုံးတိုက်ကြသည့်ညတိုင်း ကိုပြေအေး တို့ ဝိုင်းထဲမှာပင် မောင်းဆိုင်းဘေး မြေကြီးပေါ်မှာပဲ အိပ်ပျော်သွားတတ်သည်။ ဗြောဟ္မ၏ အလှူခံထွက်ရာနောက် တကောက်ကောက်လိုက်ရင်း အဆူအငေါက် ခံခဲ့ရသည်။ ရွာနီးချုပ်စပ်မက တစ်တိုင်၊ နှစ်တိုင်၊ သုံးတိုင်၊ လေးတိုင် ခရီးပေါက်အောင် လှည်းလမ်း၊ နင်းကျိုးနင်းကျွဲကြား၊ နေပူစပ်ခါး ဗြောဟ္မလှည်းကြီး မောင်း၍ အလှူခံထွက်ခဲ့ကြသူတွေ။ ဖုန်ထောင်းထောင်းထ လှည်းနောက်မြီးကို ဆွဲပြီး လိုက်လာကြသော ရွာကကလေးတွေထဲမှာ ကျွန်မအပါအဝင်။ သည်တုန်းက ကျွန်မ ဂါဝန်ကလေးဝတ်သည့် အရွယ်ပဲရှိပါသေးသည်။

“ဟဲ့ ကလေးတွေ နေရစ်ခဲ့ကြတော့ ငတို့က အဝေးကြီးသွားမှာ သွားသွား ရွာတန်းပြန်ကြနော်”

သည်လို အော်လိုက်ငေါက်လိုက်လျှင် လှည်းနောက်မြီးကို ဆွဲထားသော ကျွန်မတို့ လက်ချောင်းကလေးတွေ ဖြည့်လျော့ကာ ခေါင်းငိုက်စိုက်ဖြင့် ရွာဘက် ပြန်လာကြရသည်။ ရင်ထဲမှာလည်း ကြေကွဲဝမ်းနည်းလျက် မကျေမနပ်

ဖြစ်ခဲ့ရပုံများ။ ငါတို့ရွာ ငါတို့မြောနောက်ကိုလိုက်တာ ငေါက်လွတ်ရက်လေခြင်း ထင်ခဲ့မိသည်ကော။ အခုတော့ သံယောဇဉ်မကင်းသော သူတို့စေတနာမေတ္တာ တွေကို ကျွန်မနားလည် လက်ခံတတ်ခဲ့ပါပြီ။ ဒါကြောင့်လည်း နှစ်ပေါင်းများစွာ ကွာဝေးခဲ့ရသော ရွာမြောဝိုင်းကလေးကို သည်ည ကျွန်မ မရမက ဇွတ်အတင်း အကောင်အထည်ဖော်လိုက်မိခြင်းပဲဖြစ်၏။

သည်တုန်းက ရွာမြောအဖွဲ့က သည့်ထက်စည်သည်။ သည့်ထက် အံ့ကျင်း ကောင်းသည်။ သည့်ထက် လူစုံခဲ့သည်။ ‘မလွမ်းပို’ ခေတ်သီချင်းနှင့် အသွက်ကလေး စွက်ခဲ့ရာသော ကျွန်မအစ်မ မမဲတူခေါ် တေးသံရှင် ခင်သန်းနု သည်ပင် ကျွန်မတို့တစ်တွေ၏ ဘဝများစွာကို နှုတ်ဆက်လျက် လူ့လောကကို ခွဲခွာသွားခဲ့ပြီ။ မြောကြီးကို စလွယ်သိုင်း၍ မြောခေါက်တံကို ပိုင်ပိုင်ဆုတ်၍ အားရပါးရ တီးခဲ့ရာသော ကျွန်မအစ်မကို ကိုဌေးအောင်လည်း တမလွန်ခရီး ထွက်ခွာသွားခဲ့ပြီ။ တစ်ချိန်က ရွာကျိုးရပ်ကျိုး သယ်ပိုးဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော ဘုန်းတော်ကြီးများ၊ လူကြီးသူမများလည်း မရှိရှာကြတော့။ လွမ်းမယ်ဆို လွမ်းစရာချည်း။

“ဟေ့ မထူး ... ဟေ့ မထူး”

ပွဲခင်းကွက်လပ်ထဲက ဖျာကြမ်းကလေးပေါ် ကျွန်မထိုင်လိုက်သည်နှင့် ကျွန်မ နောက်ကျောကို ယပ်တောင်ရိုးဖြင့် ထိုးထိုးပြီး နှုတ်ဆက်သဖြင့် လှည့်ကြည့်လိုက်ရ ပါသည်။

“ဟော ဒွေးလေးပုံ ဘကြီးမင်းဒန်ကော မပါဘူးလား နေကောင်းကြရဲ့လား”

“ညည်းဘကြီး ပါပါသတော် ဟောဟို ကိုချောတို့ဝိုင်းမှာ ငါဖြင့် ညည်းတို့ သားအမိ ရေနွေးသောက်လာခေါ်သကဲ့သို့ သုံးခေါက်ရှိပြီ ငါ့တူမနယ်ရော”

ဒွေးလေးပုံမှာ ကျွန်မတို့ရွာ အလှူပွဲတိုင်း ဖက်စိမ်းကွမ်းတောင်ထိုးလေ့ရှိသော တစ်ချိန်က အပျိုခေါင်းကြီးဖြစ်သည်။ ကျွန်မငယ်စဉ်က ဒွေးလေးပုံက ငှက်ပျောဖက်၊ အုန်းလက်ကလေးများဖြင့် ကြက်တူရွေးရုပ်ကလေးတွေ ထိုးနည်း သင်ပေးခဲ့သေးသည်။ ဒွေးလေးပုံမှာ အပျိုကြီးဘဝဖြင့် အရိုးထုတ်တော့ မယောင်ယောင်နှင့် အသက်လေးဆယ်ကျော်ကာမှ အဖေညီတစ်ဝမ်းကွဲ (မုဆိုးဖို) ဘကြီးမင်းဒန်ကြီးနှင့် အိမ်ထောင်ဘက်ပြုခဲ့ကြခြင်းဖြစ်၏။ သားသမီးတစ်ယောက် မှ မပေါ်ပေါက်ခဲ့ပါ။ ဘကြီးမင်းဒန်ကလည်း မုဆိုးဖိုကြီးဘဝနှင့် အချိန်တော်တော် နေလိုက်ပါသေးသည်။ ကျွန်မတို့မြင်းခြံမှာနေစဉ်က မြို့ကို ခဏခဏလာ၍ ရုပ်ရှင်ကြည့်သူဖြစ်၏။ ဘကြီးမင်းဒန်က တောသားကြီး ဆိုသော်လည်း မြန်မာကားတွေကို မကြိုက်။ အပစ်အခတ်များဖြင့် သည်းထိတ်ရင်ဖို နိုင်ငံခြားရုပ်ရှင်ဇာတ်လမ်းများကိုသာ ကြည့်သူဖြစ်သည်။ ကျွန်မတို့မြင်းခြံတွင် ထိုစဉ်က ရုပ်ရှင်ရုံ သုံးရုံရှိသည်။ လူငယ်ရုံ၊ ဂုဏ်ရုံနှင့် သီရိရုံ။ သည်ရုံသုံးရုံ စလုံးကို အနံ့သွားပြီး ပိုစတာတွေကို အရင်ကြည့်သူဖြစ်သည်။

“အခုကြည့်လာသယံကားက သိပ်မကောင်းဘူး နောက်ပြမယံကားကမှ ကောင်းမှာကွ ပိုစတာထဲက ဇာတ်ကွက်ဖမ်းကြည့်ရသာတော့ မင်းသားနဲ့ ပါမောက္ခကြီးနဲ့ တွဲပြီး လူဆိုးတွေကို ချမယံပုံပဲ အဲသည်ကားကြည့်ပြီးမှ ရွာပြန်မယ်ကွာ”

နိုင်ငံခြားဇာတ်လမ်းများထဲတွင် ပါလေ့ရှိသော သိပ္ပံပညာရှင်၊ စုံထောက် စသည့် မင်းသားကြီးများကို ဘကြီးမင်းဒန်က ပါမောက္ခဟုသာ ဆိုလေ၏။ တစ်ခါတစ်ရံ နိုင်ငံခြားကားကောင်းများ တင်ပြီဆိုလျှင် ကျွန်မတို့က စာရေး

မှာလိုက်လို့ကတော့ နေ့မဆိုင်းဘဲ ဒုန်းစိုင်းပြေးချလာတတ်သည်။ ဒွေးလေးပုံနှင့် ညားကာစက မြင်းခြံကို ခေါ်လာပြီး ရုပ်ရှင်ပြပါသည်။ ရုပ်ရှင်ထဲကကားက တည့်တည့်မောင်းချလာတော့ ဒွေးလေးပုံက ကိုယ်ကို တိမ်းကာယိမ်းကာ ရှောင်သည်။

“ဟောတော် ဟောတော် လာပြီ လာပြီ”

“ဟ မိပုံရ သဟာ ရုပ်ရှင်ပိတ်ကားထဲက အရိပ်ထင်နေသာ ကိုယ့်ဆီ ပေါက်ထွက်မလာပါဘူးဟ”

“အို ကိုမင်းဒန်က တော်က ဘေးက အနေသာကြီးရယ် ကားက ကျုပ်ဆီ တည့်တည့်ကြီးလာတာတော့ တော်သတ္တိရှိရင် ကျုပ်နေရာလာပြီး ကျုပ်အစား ကားတိုက်ခံပါလား”

သည်ဇာတ်လမ်းက ကျွန်မတို့မောင်နှမတစ်တွေ အမြဲပြောကာ ရယ်ဖြစ်ကြ သည့် ဇာတ်လမ်းဖြစ်ပါသည်။ အခုတော့ ဒွေးလေးပုံလည်း ခါးကိုင်းနေရှာပြီ။ မျက်တောင်မွေးကလေးတွေတောင်ကျွတ်လို့။

မီးရောင်ကို လက်ဖြင့်ကာရင်း စကားပြောနေရပြီ။

“အခုကော ဘကြီးမင်းဒန် မြင်းခြံသွား ရုပ်ရှင်ကြည့်သေးလား”

“မကြည့်နိုင်တော့ပါဘူး ငါ့တူမရယ်၊ ညည်းဘကြီးကဖြင့် တောင်ရပ်က တိပီယို တစ်ခါတစ်လေ သွားကြည့်သာတောင် ပုံးနားကပ်ကြည့်မှ မြင်ရသာ မျက်စိ မကောင်းတော့ဘူးလေ”

ကျွန်မတို့ရွာက ရုပ်ရှင်ကားကို ‘ပိတ်ကားထောင်’ ဟု ခေါ်ပြီး တီဗီ၊ ဗီဒီယိုကို ‘ပုံး’ ဟု သုံးကြသည်။ ရုပ်ရှင်ကြည့်လျှင်လည်း ရှေ့ဆုံးတန်းက ကြည့်လိုက်ရမှ အားရကြသည်။

ရှေ့ဆုံးတန်း တစ်မတ်ငါးမူးခေတ်က ရွာကဆွေမျိုးများ မြို့လာတိုင်း ကျွန်မ ရုပ်ရှင်လိုက်ကြည့်ရတတ်သည်။ တစ်ကျပ်ငွေကြီးပေးပြီး နောက်ကကြည့်ရလေခြင်း အောက်မေ့ကြသူတွေမို့ တစ်မတ်ငါးမူးတန်း လက်မှတ်ကုန်သွားလျှင် တစ်ကျပ် ပေး၍ ခုံနှင့် ပန်ကာနှင့်ကြည့်ရသည့်တိုင် မကျေနပ်ကြ။ ရုပ်ရှင်ပြဖို့ မီးလုံးကလေး မှိတ်ချည် ဖွင့်ချည် အချက်ပြလိုက်လျှင် ဘေးဘီကို အကဲခတ်၍ ‘လာဟော့ကောင်မ ရှေ့တန်းပြေးရအောင်’ ဆိုကာ ခုံတွေတန်းတွေကျော်ကာ ပိတ်ကားကို ဇက်ကျိုး မတတ် မော့ကြည့်ကြသည်ကော။

“မထူးရေ ညည်းတို့မလဲ ရွာရောက်ပါပြီ ဆိုကတည်းက ခြေစကြာရမ်း နေလိုက်ကြသာအေ ... ငတို့ချောင်တောင် ဇောင်းမလှည့်ဘူး”

“ဟော ... မမလေးရွှေရေ ဟုတ်ပ ... ကျွန်မတို့လည်း ရောက်တုန်းဆို နှံ့အောင်သွားရတာ”

“ဟေ့ ... မထူး ငါ့နှမ ရွာပြန်လာသာကို လာနှုတ်မဆက်နိုင်ဘူး ... ကြည်းတောဘက် ကြက်သွန်နှုတ်လိုက်နေရလို့ဟေ့”

“ကိုကြီးမိုးသောင်းရော မမသေးသေးကိုရော ကျွန်မကဖြင့် မေးနေတာ”

“မမထူး ... ကျုပ်မှတ်မိလား ... ကိုလှသန်းသမီး မိဂျမ်းလေ”

“မိဂျမ်း အံ့မယ် ညည်းက အပျိုတောင်ဖြစ်နေပါရော့လား ငါ့တူမရဲ့”

ပွဲခင်းကလေးထဲမှာ ကျွန်မတို့အသံတွေ ညံ့နေလေတော့သည်။ တစ်အိမ် တက်ဆင်း နှုတ်ဆက်ရလျှင် သည်လောက်နဲ့မှာမဟုတ်။ အခုတော့ ကျွန်မ ထွင်လိုက်သော အတတ်ကြောင့်ပင် ရွှေပွဲလာဇည့်ပရိသတ်အပေါင်းကို အာတွေ ညောင်းအောင် သောသောညံ့ညံ့ နှုတ်ဆက်ရလေတော့၏။ မတီးမဆိုကြတာ ကြာပြီဖြစ်သော ဗြောဟ္မဇာန် နင်းကျိုးနင်းကျွဲဟန်တွေကြောင့် ပရိသတ်ကလည်း ပက်တုတ်၍မရ။ တဝေါဝေါ။ အပူအပင်ကင်းသည့် ကလေးဘဝကို တစ်ခါပြန်ပြီး ရောက်ချင်လိုက်ပါဘိ။

အဲသည်ညက ကျွန်မတို့ ဗြောဟ္မဇာန်ကလေး ညဉ့်တော်တော်နက်ခဲ့သည်။ လပြည့်ညသန်းခေါင်ယံ လမင်းကြီးကတော့ ထိန်ထိန်သာလျက်။ ညဉ့်နက်တော့ လည်း ဆွေတို့မျိုးတို့ ဖြိုးတိုးဖြောက်တောက်ပဲ ကျန်တော့သည်။ မနက်စောစော ဝမ်းရေးအတွက် အလုပ်ခင်းအကိုင်ခင်း ဆင်းကြရဦးမှာမဟုတ်လား။ နေချင်သော် လည်း နေလို့မရသည့်ဘဝတွေ။ မောင်သန်းစိုး၏ ဘက်ထရီမီးရောင်ပင် မှိန်ချင်လာ ပြီ။

“နင့်မီးချောင်းပိတ်လိုက်ပါတော့ဟယ်”

မီးချောင်းမရှိတော့မှ လရောင်ကို ပိုပြီးခံစားရသည်။ သည်ရွာသည်လူ၊ သည် မြစ်မင်း၊ သည်ယာခင်း၊ သည်ထန်းတော၊ သည်လရောင်။ အခုတော့လည်း ပတ်စာတွေခွာ၊ ဖျာတွေသိမ်းကြပြန်ပြီ။ ဘဝတွေဆိုတာ သည်လိုပဲထင်ပါရဲ့။

(၃၄)

ကနေ့ ရွာကပြန်ရတော့မည်။ ငယ်ငယ်ကတော့ ကျောင်းပိတ်တာနဲ့ ကျောင်းလွယ်အိတ်ကလေးထဲ အဝတ်အစားရှိတာလေး ထိုးထည့်ကာ ရွာကို ပြေးလာတတ်သော ကျွန်မ။ ကျောင်းတွေ ပြန်ဖွင့်လို့ ရွာက ပြန်ခဲ့ရတာကို သတိရလိုက်မိပါသည်။ အခုလည်း သည်ခံစားမှုပဲဖြစ်၏။ ရွာအပြန်ခံစားမှုကတော့ ရင့်ကျက်လာတယ် မရှိပါလား။

မနက်မိုးလင်း ကျွန်မတို့သားအမိ အထုပ်တွေအပိုးတွေ ပြင်ကြတော့ မမထိုက်တို့ညီအစ်မက မျက်ခွံတွေ မို့မို့အမ်းအမ်း မျက်ရည်ကလေး တစမ်းစမ်း ဖြစ်နေကြပြီ။ ရွာမျိုးရွာဆွေတို့ လက်ဆောင်ပေးကြသည့် ပဲတွေ၊ မြေပဲတွေ၊ လက်ပံခေါင်းခြောက်၊ သရက်သီးခြောက်၊ မန်ကျည်းသီးမှည့်၊ ကြက်သွန်နီ၊ ကြက်သွန်ဖြူတွေ၊ ဆုံကြိတ်နှမ်းဆီ၊ မြေပဲဆီပုံးတွေ။ ရွာထွက် နွားနို့ခဲ၊ နို့ဆီပုလင်း တွေက အိမ်ခေါင်စောက်ကလေးအောက် အပြည့်။ ညီအစ်မနှစ်ယောက်က

တူရာတူရာ စုကာစည်းကာ ချည်ကာနှောင်ကာ လုပ်နေပုံကိုကြည့်ရင်း ကျွန်မ စိတ်မကောင်းဖြစ်နေမိသည်။ ကြီးတော်ကတော့ မျက်စိမမြင်ရှာသော်လည်း အိတ်တွေ၊ ပုံးတွေ၊ ပုလင်းတွေကို လက်ဖြင့် လိုက်စမ်းရင်း လက်ဆောင် အထုပ်ကြီး အထုပ်ငယ်များကို ပမာဏချင့်တွက်ကြည့်နေလေ၏။ နှုတ်ကလည်း တဖွဖွ၊ မျက်ရည်ကလေးကလည်း တစစ။

“နည်းသယံ့လက်ဆောင်တွေမှုတ်ဘူး ... တော်တော် တောင်သူပေါက်စ တစ်ဦးစာတော့ အသာရှိရဲ့ ... အင်း သာဆို ငါ့ညီမ နှစ်ပေါက်စားလောက်သယ် ... ရွာကို နှစ်တိုင်းလာခဲ့ကြပါအရယ် ... မြို့မှာ ညည်းတို့ ဝယ်စားနိုင်မှန်း သိပါသယ် ... ဒါပေတဲ့ မေတ္တာနဲ့ပေးသယံ့ ကျွန်းပဲကလေးတွေဆိုတော့ ပိုချိုသယံ့”

ကြီးတော်တို့ သားအမိတစ်တွေ ထုပ်ပိုးပြင်ဆင်နေကြတုန်း ကျွန်မတို့ သားအမိ ဘုန်းကြီးကျောင်းဘက် ထွက်ခဲ့ကြပါသည်။ ကျွန်မတို့ ရောက်သွားတော့ ဆရာတော်က လက်ဆောင် မုန့်ဆီကြော်တွေ ကျွတ်ကျွတ်အိတ်နှင့် ထည့်ပြီး ထိုင်စောင့်နေတော်မူရှာသည်။ ဆွေနဲ့မျိုးနဲ့ကျတော့ တရားမရှိသလို မျက်နှာက လည်းမကောင်း။ ကျွန်မတို့သားအမိ ထိုင်ကန်တော့ကြတော့ ဆရာတော်က ဆုတွေ တစ်သီကြီးပေးရင်း နှုတ်ဆက်စကား ဆိုသည်။

“ကိုင်း ... ပြန်ကြပေဦးတော့ ... ငါ မသေခင် နင်တို့တစ်တွေနဲ့ တွေ့ရသာလည်း ဝမ်းသာပါရဲ့ ပြန်တော့မယ် ဆိုပြန်တော့လည်း အောက်မေ့မိပါရဲ့ ... ကိုယ့်ရွာ ကိုယ့်မြေ မမေ့ကောင်းဘူးကွယ့်နော် ... နောက်တစ်ခေါက်တွေ့ဖို့ ဆိုသာ ကမ္ဘာသကာပေါ့ကွယ် ... အင်း လူ့ဘဝဆိုသာ ကုသိုလ်လေး ခဏလာယူ ရသယ်လို့ အောက်မေ့ ... ကောင်းမှုကိုပြုကြ မကောင်းမှုကိုရှောင်ကြ ကိုင်း ကိုင်း နေမပူခင် သဘောဆင်းကြကွယ့်နော်”

အမေကတော့ သူ့မောင် ဦးပဉ္စင်းကို ကြည့်ကာငိုလေသည်။ ကျွန်မမှာ ဦးရီးတော် ငယ်ဆရာ ဦးဇင်းသိန်း (ဆရာတော်) ကို မြို့မှ ဆေးဝါးမှအစ လိုအပ်တာရှိက မှာကြားပါရန် လျှောက်ထားပြီး ပြန်ခဲ့ကြပါသည်။ ကျောင်းကြီး အိုအိုမှာ ရဟန်းအိုကြီးတစ်ပါးသာ ကျန်ရစ်ခဲ့တော့သည်။ ကျောင်းပေါ်က အဆင်း မှာတော့ သော်ကပင်ငုတ်မည်းမည်းကြီး နှစ်ငုတ်က ကျွန်မကို တိတ်တဆိတ် နှုတ်ဆက်နေကြပြန်သည်ကော။

ကြီးတော်တို့အိမ်ထဲမှာတော့ ကျွန်မတို့ကို လာနှုတ်ဆက်ကြသူတွေက ပိုင်းနှင့်အပြည့် စောင့်နေကြလေပြီ။ လက်ပွေတောင်းကလေးများ ရွက်လာကြရင်း ‘ဟောသာက မြေပဲ၊ ဟောသာက ပဲထောပတ်ဖြူ’ စသဖြင့် သောင်သောင်သာသာ လာသွန်ထည့်ကြသူတွေ ရှိသလို လက္ခဏာပါးရှားကြသည့် ဆွေမျိုးတစ်တွေ ကလည်း ကိုယ်တတ်အားသရွေ့ မပေးလိုက်ရ မရှိရလေအောင် မန်ကျည်းမှည့် တစ်ဆုပ်၊ လက်ပံခေါင်းခြောက်ကလေးတစ်ထုပ်ဆိုသလို မျက်နှာပြရင်း လာ နှုတ်ဆက်ကြတာတွေလည်း ရှိသည်။ ကျွန်မ စိတ်မကောင်း အဖြစ်ရဆုံးမှာ ဘာမှလက်ဆောင်ပေးစရာမရှိသဖြင့် ရွာခရီးမှာ အလေ့ကျပေါက်သည့် အဝေရာ ရွက်ညွန့်တွေကို ခူးကာ လက်ဆောင်လာပေးရှာသော အရီးမစောကိုပဲဖြစ်သည်။

“အို အရီးကလည်း လက်ဆောင်ပေးစရာမလိုပါဘူး ကျွန်မတို့ကို လာ နှုတ်ဆက်တာကိုပဲ ကျွန်မက ဝမ်းသာလှပါပြီ”

“ငါ့တူမဝမ်းတွင်းစိတ် အရီးသိသာပ ... ဒါပေသိ ဘာမှ မပေးလိုက်ရ လေခြင်းလို့ အရီး တစ်သက်လုံး စိတ်မကောင်းမဖြစ်ချင်လို့ပါတော် ... ကိုင်း သည်ထဲထည့်လိုက်မနော် ... မြို့ကျရင် ဖြည်တို့ကြပေါ့ဟဲ့ ... ဆီးကောင်းသယ်”

လူတွေတရားရုံး ပေးကြကမ်းကြ မှာကြကြားကြသည့်ကြားမှ ကျွန်မ အသာလျှို ထွက်လာခဲ့ပါသည်။ ကျွန်မ၏ ငယ်ပေါင်းရောင်းရင်းကြီးဖြစ်ခဲ့ဖူးသော သည်ဝင်း

သည်ခြံကြီးကို နှုတ်ဆက်ချင်လို့ပဲဖြစ်သည်။ ကျွန်မဆော့ကစားနေကျ ပုဏ္ဏရိုက် ပင်တန်းကလေးအနား မတ်တတ်ရပ်ပြီး တစ်ခြံလုံးကို ကျွန်မ စိတ်ဖြင့် မေတ္တာပို့ရင်း နှုတ်ဆက်လိုက်ပါသည်။ သည်ခြံကြီးထဲမှာပဲ မွေးကြ နေကြ သေခဲ့ကြသူတွေ။ မွေးဆဲနေဆဲ ဆွေမျိုးတွေ။ ပဒေသရာဇ်ခေတ် နန်းတွင်း အရေးတော်ပုံတွေကြောင့် ပြေးခဲ့ရရှာသော သွေးသောက်ကြီး၊ ခုံမင်းကြီးတွေက ပေါက်ဖွားဆင်းသက်လာကြသော မျိုးကောင်းရိုးကောင်း သတ္တိမနည်းကြသူတွေ။ ရိုးရိုးသားသား လုပ်ကိုင်စားရင်း ပဲခင်း၊ ခရမ်းချဉ်ခင်း၊ ကြက်သွန်ခင်းထဲ ကျောပူခံရင်ပူခံ ဆွေမျိုးသားချင်းတွေ ... ။ အားလုံးကို ကျွန်မမေတ္တာပို့ပါ၏။

ခြံထောင့်က ယင်းမာပင်အိုကြီးက ကျွန်မကို မှတ်မိပုံမရ။ ရင့်ရော်ရော် ပင်စည်ဖုတ်ကြီးတွေက ဇေဝေဝေဖြစ်နေပုံရ၏။ ဟောဟို သရက်ပင်ကြီးကတော့ သုံးလုံးတစ်တောင်သီးကြီးတွေ ကြွလေတိုင်း သရက်ကင်းတွေ ပြေးပြေး ကောက်တတ်သော ကျွန်မကို ကလေးလေးတစ်ယောက်လို မြင်နေတုန်းပဲလား။ ငှက်ပျောဖူး သံလျက်ရဲရဲကြီးတွေကို ကျွန်မ ခူးယူဖို့ စဉ်းစားထားခဲ့သော်လည်း အခုတော့ မခူးရက်ပြန်ပါ။ အဖေခြံနှင့် အမေခြံ နှစ်ခြံကြားက နွယ်ကြီးတွေ တက်နေသော ကင်ပွန်းခြုံအုပ်အုပ်ကြီးကလည်း ကျွန်မမြို့ကို ပြန်တော့မှာကို သိနေသယောင်ယောင်။ အရာအားလုံး မှုန်မှိုင်း ငြိမ်သက် စိတ်ပျက်နေကြပုံရ၏။ အိမ်ခေါင်းရင်း မန်ကျည်းပင်ငုတ်ကြီးဆီသို့သွားပြီး အဘနှင့် အမေကြီးကို စိတ်မှာရည်လျက် ကျွန်မ ရှိခိုးနှုတ်ဆက်လိုက်ပါသည်။ တစ်ချိန်က ရုက္ခစိုးရှိသည် ဆိုသော သည်မန်ကျည်းပင်၏ ရုက္ခစိုးကကော အခု ဘယ်ရောက်သွားပါလိမ့်။

“ငါ့မြေး နောက်နှစ် နွေရာသီ ရွာပြန်လာရင် ဆံရစ်ဝိုင်းကလေး ပြန်ထားနော် ငါ့မြေးရဲ့ ဆံရစ်ဝိုင်းကလေးက ငါဟာ ဗမာမကလေးလို့ ပြောနေသာကွယ့်”

ကျွန်မ ဦးခေါင်းပေါ်က မဝီတပီဆံရစ်ဝိုင်းကလေးကို လက်ဖြင့် ကိုင်တွယ် ပွတ်သပ်ပေးရင်း အဘဆိုခဲ့ဖူးသည်။ အမေကြီးရှိစဉ်ကတည်းက ကျွန်မကို ကျေးလက်ရိုးရာ ဆံကေသာအထုံးအဖွဲ့ကလေးများ တတ်အားသမျှ ထုံးနှောင်ပေးခဲ့ ပါသည်။ ကျွန်မ အတိတ်ကို စတင်မှတ်မိသည့် အရွယ်ကတည်းက နားပန်းဆံ ကလေး တစ်ဘက်တစ်ချက်ချကာ ချိုစောင်းကလေး တစ်ဘက်တစ်ချက်စီမှာ ပန်းစည်းကြိုးကြက်တောင်ကလေး ချည်ထားသော ဆံစုဖားလျားလေး ထားခဲ့ ရသည်။ အမေကြီးတို့က ကျွန်မကို ‘ငါ့မြေးက နောက်ချေးခံရပ်ကလေးနဲ့ တူလိုက်တာ’ ဟု ဆိုခဲ့ဖူးသည်။ ကျွန်မ ဆံပင်တွေ သန့်စွမ်းလာတော့ နဖူးစပ်က ဆံပင်ကလေးတွေ ကိုက်ချပြီး ထိပ်တည့်တည့်မှာ ဘူးပွင့်ကြက်တောင်ကလေး စည်းပေးခဲ့ကြပြန်ပါသည်။ ကျွန်မ ဆံထုံးကလေး ဝီပီထုံးနိုင်လာခဲ့ချိန်မှာတော့ ကျွန်မ၏ ဆံပင်အလှဖန်တီးရှင် အမေကြီး ကွယ်လွန်သွားခဲ့ပါသည်။ ကျွန်မ ဦးခေါင်းထက်က ဆံရစ်ဝိုင်းဆံထုံးကလေးကို အဘကပဲ ဆက်လက် ထိန်းသိမ်းပေးခဲ့သည်။ ‘လာစမ်း ငါ့မြေး’ ဟု ဆိုကာ ကျွန်မဆံပင်တွေကို ပဲနဲ့သာစေ့ကလေး လှော်ပြီးစိမ်ထားသော အုန်းဆီမွှေးမွှေးကလေး လူးကာ ဝါးဘီး ကလေးဖြင့် အဘက ပြီးသင်ပေးခဲ့သည်။ ကျွန်မ ဆံပင်ရှည်ရှည်တွေကို ဆံထုံးကလေးထုံးပေးပြီး အောက်သို့ ပတ်ပတ်လည် တန်းလျက်ကျနေသော ဆံပင်တွေကို ကတ်ကြေးတစ်လက်ဖြင့် အဘကိုယ်တိုင် ကိုက်ညှိပေးခဲ့ဖူးသည်။

အဘက တယုတယ ထုံးနှောင်ပေးလိုက်သော ဆံရစ်ဝိုင်းကလေးမှာ မြို့ ပြန်ရောက်တိုင်း ဘိုကေပါးကလေး ဖြစ်သွားတတ်ပါသည်။ ကျွန်မတို့ ငယ်စဉ်ကတည်းက မြို့မှာ ကွယ်ပျောက်စပြုနေသော တောဆံတောက် ဆံရစ်ဝိုင်းကလေးကို ကျောင်းသူငယ်ချင်းများက လှောင်ကြပြောင်ကြလို့ပဲ ဖြစ်သည်။ နွေကျောင်းပိတ် ရွာပြန်တိုင်း ကျွန်မဘိုကေ မြို့ဆံတောက်ကလေးကို အဘက ဆံရစ်ဝိုင်းပုံ ပြန်ဖော်ပေးစမြဲ။ ကျွန်မဆံပင်တွေ အုပ်လုံးသိမ်းနိုင်တဲ့ အရွယ်ရောက်တော့မှ အဘ ကွယ်လွန်သွားခဲ့ရှာသည်။ ကျေးလက်အသွင်အပြင်

ကျေးလက်အဆင်အယင်ကို နှစ်သက်မြတ်နိုးလွန်းခဲ့ရုံသာ အဘ၏ မြေးမကလေး ကျွန်မကို အဘသာသက်ရှိထင်ရှား ရှိနေသေးပါလျှင် ခေတ်ဆံပင်အထုံးအဖွဲ့ များကို အဘဘယ်လိုများ ဆိုရုံမှာပါလိမ့်။

“ငါ အပျိုပေါက်တုန်းက ဆံကျစ်ကြီးကျစ်ပြီး ခေါင်းကို ဝိုက်ပတ်ထားရင် အဖေက သိပ်မုန်းသာအေး ... မြို့က မိန်းမပေါ့တွေနဲ့တူသယ်ဆိုပြီး နောက်စေ့ ကပ်ကလေး ထုံးခိုင်းသပဲ ... နောက်စေ့ထုံးဆိုသာ နှစ်ပတ်လျှိုဆံထုံး တင်းတင်းထုံးပြီး ဆံစကို အထဲ ညှပ်သိမ်းလိုက်ရသာ ... မဟာနဖူးကလေး ထင်းနေအောင် ရိုးရိုးရှင်းရှင်းကြီးပေါ့အေ ”

အမေကတော့ သည်လိုပြောခဲ့ဖူးပါသည်။ ကျွန်မကိုယ်တိုင်ကလည်း ဆံပင်အထုံးအဖွဲ့နှင့် ပတ်သက်လာလျှင် ရိုးရိုးနှင့်ရှင်းရှင်းကိုသာ နှစ်သက်တတ်သူ ဆိုတော့ အဘ စိတ်တိုင်းကျလိမ့်မည် ထင်ပါ၏။ ပြန်ရမည်ဆိုပြန်တော့ အမေကြီးနှင့် အဘကို တအောက်မေ့မေ့ ကျွန်မလွမ်းသည်။ ကျွန်မ လွမ်းလို့ ကောင်းနေဆဲမှာပဲ အိမ်ဘက်ဆီက ဝိုင်းဝန်း အိမ်ထွက်လာသည်။ ကျွန်မတို့ကို လာနှုတ်ဆက်ရင်း တစ်ယောက်ယောက်က စပိုလိုက်လို့ အကုန်လိုက်ငိုနေကြခြင်းပဲ ဖြစ်မည်။ ကျွန်မရွာကအပြန်တိုင်း သည်ငိုချင်း၊လွမ်းချင်းတွေကို ရင်မဆိုင်ချင်ဆုံးပဲ ဖြစ်၏။ ရွာကို လာတော့လည်း အလာမို့၊ ရွာက ပြန်တော့လည်း အပြန်မို့။ မျက်ရည်ဖြင့် ဆီးကြိုကာ မျက်ရည်ဖြင့်ပင် နှုတ်ဆက်ကြသူတွေ။ သို့သော် သည် မျက်ရည်တွေက နှလုံးသားကလာသော မျက်ရည်များဖြစ်ကြသည်ဟု ကျွန်မ ယုံကြည်ပါသည်။ ကျွန်မကိုယ်တိုင်ပင် သူတို့ကြားမှာ ဝင်ငိုနေမိသည်ကော။ ချစ်၍ ခွဲခွာနေရခြင်းကြောင့် လွမ်းကောင်းသည် မှန်သော်လည်း တော်ရာမှာနေရသည့် ဘဝတွေ မှုတ်လား။

“ဘကြီးကံ့ရေ ... တော့သမီးတွေ တော့မြေးတွေ ပြန်ရင် လွမ်းရ ဆွေးရလွန်းလို့ ခါးကိုချိုလို့ ... အခုတော့ မိငွေကြည်ကို အလွမ်းထုပ်အုပ်ခဲ့ပြီပေါ့ ဟော့ ဟော့ ... ငါ့ညီမတို့ ငါ့တူမတို့ရေ ညည်းတို့က ရွာမှာ တစ်ပတ်ဆယ်ရက် နေသာ ... အလာတော့ ဝမ်းသာလွန်းလို့ တပြုံးပြုံး ... အပြန်ကျရင် ဝမ်းထဲကအူတွေ ဆွဲနှုတ်သွားသလား အောက်မေ့ရ ... ဟာတာတာကြီးဟဲ့ ငတို့မှာ တစ်လပဲမပြေ နှစ်လလည်းမခမ်း ... လွမ်းလိုက်ပါဘိတော့ နော် ...”

ကြီးတော်က မျက်စိမမြင်ရှာတော့ ကျွန်မတို့သားအမိကို ကိုင်ကာတွယ်ကာ စမ်း၍စမ်း၍ ငိုပါသည်။ ကြီးတော်ကို ထိုင်ကန်တော့ရင်းက ငိုသံတွေကို ကျွန်မ မကြားရက်တော့ပါ။ မောင်သန်းစိုးကတော့ ထုံးစံအတိုင်း စကားတစ်လုံးမှ ဝင်မပြောဘဲ ကျွန်မတို့အထုပ်အပိုးတွေကိုသာ တစ်ခုပြီးတစ်ခု လှည်းပေါ် ကောက်တင်နေလေတော့သည်။ ‘ခင်ဗျားတို့ဟာက ပြီးမပြီးနိုင်တော့ဘူးဗျာ ... ကတည်း’ ဆိုသည့်ပုံ။ ကျွန်မညီမ ခင်မာလွင်က ပစ္စည်းတွေ လှည်းပေါ် အလောတကြီး တင်ရပုံမလားဆိုပြီး ရန်လုပ်နေ၏။

“ဟ နင့်အမေလင် ... သဘောက ငိုချင်းသည်တွေကို စောင့်မှာမှုတ်ဘူး ... နွားနေပူမှာဗျာ ... ဘာမှတ်နေတုံး”

ယောက်ျားလုပ်သူက အော်တော့ဟစ်တော့ ကျွန်မညီမကလည်း ငဲ့ခံနေသည် မဟုတ်ပါ။ သွေးသောက်ကြီးမျိုးတွေမဟုတ်လား။

“နင်ကတော့ ဟုတ်မှာပေါ့ နင့်အမျိုးမှမဟုတ်ဘဲ ငါက ငါ့အမျိုးတွေကိုးဟဲ့”

စိတ်မကောင်းဖြစ်ရသည့်ကြားက သူတို့လင်မယားကိုကြည့်ကာ ကျွန်မ သဘောကျနေမိသည်။ သူ့အမျိုး ကိုယ့်အမျိုး ခွဲခွဲခြားခြား လုပ်တာမျိုးမဟုတ်ဘဲ ကျွန်မတို့အပေါ် အဖြစ်သည်းပြလိုက်ခြင်းသာ ဖြစ်ပါ၏။ မောင်သန်းစိုးကတော့

တစ်ခွန်းတစ်ပါဒမှ ပြန်မဆိုဘဲ သူ့အလုပ်ကိုသာ သူ့ဆက်လုပ်နေလိုက်သည်။ အိမ်သူနဲ့ နွယ်တော့လည်း ကိုယ့်အမျိုး ဖြစ်ရစမြဲမဟုတ်လား။

“ကိုင်း ... ကိုင်း နေမြင့်နေလိမ့်မယ် သွားကြစို့။”

အထုပ်အပိုးတွေတင်ပြီး မောင်သန်းစိုးက ဝင်ဆော်သြလိုက်တော့ ကြီးတော်က ငိုရာက ဝုတ်ခနဲ ရပ်သွားပြန်သည်။ သမီးတွေဘက် ဖျပ်ခနဲလှည့်၍ အော်ပြန်သည်။

“ဟဲ့ မိထိုက်တို့ ခင်မာလွင်တို့ ဒေါ်ဒေါ်တို့ သဘောပေါ်စားဖို့ ထမင်းထည့်ပြီးပလား၊ ခြောက်ခြောက်သွေ့သွေ့ကလေးထည့်ဟဲ့ သဘောက ဟိုတင်သည်တင်နဲ့ မြင်းမူလည်း ညအိပ်ကြရဦးမှာ များများထည့်ပေးနော်”

ကျွန်မကတော့ အသက်ရှစ်ဆယ်ကျော်ကြီးတော်နှင့် အသက်ခုနစ်ဆယ်ကျော် အမေတို့ညီအစ်မ၏ ခွဲခွာခြင်း မှာတမ်းခြေနေကြပုံကို ငေးကြည့်နေမိပါသည်။ အညာသူအညာသားများသွေးက စကားပိုပြောကြသည်ထင်။ ရွာရောက်ကတည်းက သည်ညီအစ်မ စကားလက်ဆုံပြောလို့ပဲ မကုန်နိုင်တော့။ ညဘက်တွင်လည်း ကျွန်မသာ အိပ်ပျော်သွားလျှင်သွားမည်။ ညီအစ်မနှစ်ယောက် မှောင်နှင့်မည်းမည်း အိပ်ရာထဲကနေ လှမ်းစကားပြောနေကျ။ ပြောစရာမကုန်။ ချစ်ခြင်းမေတ္တာတရား ဟူသည် သံယောဇဉ်ဖြင့် နောင်တည်းမှ ပို၍ ခိုင်မြဲကြလေသလား။

“ကိုင်း မမြတင်တို့ မထူးတို့ ပြန်ကြရော့နော်”

“နောက်နှစ်လည်း သည်လိုပေါ်တုန်းပေါ်ခါ လာခဲ့ကြတော့ ပဲကလေး ရွဲကလေး ပေးရသာပေါ့”

“မထူး ညည်းရေးသယံ ဘိုးအုပ်စာတွေ လှမ်းပို့လိုက်ဦးနော်”

အရီးအေးမ၊ အရီးပ၊ မကြီးချစ်၊ မမဝင်းကြည်၊ ဘကြီးချော၊ ဘကြီးထွန်းခံ၊ ကြီးတော်ကျေး၊ ကိုကြီးသာဂိ၊ အရီးသိန်းထီ၊ ဘဒွေးဉာဏ်တို့တတွေက ကျွန်မတို့ကို တတွတ်တွတ်မှာရင်း နှုတ်ဆက်ကြသည်။ ကိုင်း သွားရော့နေ့၊ ကိုင်း သွားရော့နေ့ လောက်သာ ဆိုနိုင်ကြသော်လည်း သူတို့ရင်ထဲမှာတော့ စကားလုံးတွေ ကျန်ပါဦးမည်။ ကျွန်မတို့သားအမိလည်း တဘက်ကလေးတွေ ပခုံးကိုယ်စီတင်၍ ကန်တော့သင့်ကန်တော့အပ်သော ဦးကြီး၊ ဦးလေး၊ ဒေါ်ကြီး၊ ဒေါ်လေးတို့ကို ထိုင်၍ကန်တော့ကြပါသည်။ ကျွန်မတို့တတ်နိုင်သရွေ့ ဆေးဘိုးဝါးခ ငွေစ ကလေးတွေ ထည့်ကန်တော့ပြန်တော့ ဘကြီးချောက ဆုတွေပေးရင်း ဆိုလေသည်။

“ဪ ... ဉာတကာနံ အဆွေအမျိုးတို့ကို သပြီလ်ထောက်ပံ့ရခြင်းသည် လည်း မင်္ဂလာတစ်ပါး ဆိုသမှုတ်လား ... နို့ပေမယ့် ငွေကြေးဥစ္စာ ပစ္စည်းထက် မေတ္တာနဲ့ တစ်ဦးကိုတစ်ဦး ထောက်ပံ့နိုင်ကြဖို့ ပိုလိုသကွယ့် ... ငါ့နှမ ငါ့တူမ ရွာကို ပြန်လာခဲ့ကြသာကိုက ငတို့တစ်တွေကို မေတ္တာထားကြလို့ပဲမှုတ်လား ... ငတို့တစ်တွေကလည်း မျှော်ကြပါသယ်ကွယ် ... တစ်ခေါက်တစ်ကျင်း လာခဲ့ကြပါဦးပေါ့ကွယ်နော့ ...”

ဘကြီးချောပြောသည့် မေတ္တာတရားဖြင့် ထောက်ပံ့ခြင်း မင်္ဂလာကုသိုလ် ကောင်းမှုကို ကျွန်မတို့တစ်တွေ ဆက်လက်အမွေခံယူနိုင်ဖို့ ကျွန်မ၏ ငယ်ဘဝပုံရိပ် များရှိရာ ဆွေမျိုးတို့ရွာသို့ အခါအခွင့်သင့်တိုင်း ကျွန်မပြန်လာမှာပဲဖြစ်သည်။ ကျွန်မ ရွာပြန်တိုင်းလည်း ဆွေမျိုးတွေက မေတ္တာဖြင့် ဆီးလို့ကြိုနေကြမှာကို ကျွန်မ ယုံကြည်ပါ၏။

ကျွန်မ သူငယ်ချင်းမတွေကတော့ ကျွန်မတို့ကို သဘောဆိပ် လိုက်ပို့ကြမှာ ဖြစ်သည်။ ကိုရွှေမြင့်နှင့် မသန်းတို့ လှည်းလှည်းရောက်လာပြီ။ မောင်သန်းစိုးက လှည်းပေါ်တောင်ရောက်နေပြီ။

“ကဲ ... အားလုံးပဲ ကျွန်မတို့ပြန်ဦးမယ်နော် ... မန္တလေးလည်း အလည်လာခဲ့ကြဦး ဘုရားကြီးဖူးရအောင်လို့။”

“ငတို့တော့ မမျှော်နဲ့ မထူးရေ့ ညည်းတို့သာ ရွာရောက်အောင် လာခဲ့ကြပါ ဟဲ့”

ကျွန်မတို့ လှည်းစထွက်တော့ လူအုပ်ကြားထဲမှ ကြီးတော်ကို ကျွန်မ လှမ်းကြည့်လိုက်မိပါသည်။ မျက်စိမမြင်ရှာဘဲ ဟိုစမ်းသည်စမ်းနှင့် ကျွန်မတို့ လှည်းသံကြားရာဆီကို မှန်း၍မျှော်ကြည့်ရင်း အိမ်ခြံပေါက်ဝထိ ထွက်လိုက်လာ ရှာသည်။ ခြံစည်းရိုးတိုင်ကို ကိုင်လျက် ကျန်ရစ်ခဲ့ရာသော ကြီးတော်ကိုကြည့်ရင်း ကျွန်မငယ်ငယ်က ကျွန်မတို့ပြန်တိုင်း ရွာထိပ်အထိ လိုက်ကြည့်တတ်သည့် အဘကို မျက်စိထဲ မြင်ယောင်လာမိပါသည်။ ရွာလယ်လမ်းမှာ လှည်းဖြတ်မောင်းတော့ ဟိုအိမ်သည်အိမ်တွေက တစ်အိမ်တစ်ယောက် ထွက်နှုတ်ဆက်ကြသည်။ ကျွန်မတို့ လှည်းနောက်မှာလည်း ရွာအထွက်ထိ လိုက်နှုတ်ဆက်နေကြသည့် ဆွေဥဩ မျိုးဥဩကြီးကလည်း ဖုန်လုံးတွေကြားကနေ ရသလောက် လိုက်နှုတ်ဆက်နေကြ ပါသေးသည်။ တောင်ရပ်ရောက်တော့ မမတင်က ထန်းခေါက်ဖာကလေး ထွက်ပေး ရှာသည်။

“ဟဲ့ မထူး ... လှည်းကို နောက်ပြန်မစီးကောင်းဘူး ရှေ့လှည့်ထိုင်ဟဲ့”

ကျွန်မက သူတို့တစ်တွေကို နောက်ပြန်ထိုင်ရင်းက ကြည့်နေသည်ကို လှမ်းပြောဖြစ်အောင် ပြောလိုက်သေးသည်။ ကျွန်မရွာက အပြန်အထိ အညာ ကျေးလက် အယူအစွဲတွေက လိုက်လာဆဲပါလား။

“ဟေး ဟေး နေဦး ဟိုမှာ ကိုရင်ကလေး ပြေးလာသယ် ခဏ ခဏ”

လှည်းတွေကို ခဏရပ်ကာ စောင့်လိုက်ကြပါသည်။ ကိုရင်ကလေးမှာ လူနှင့်မလိုက် ဖီးကြမ်းငှက်ပျောခိုင်ကြီးကို ထမ်းလာရသည်။ သင်္ကန်းတွေမှာလည်း ချွေးတွေရွဲလို့။

“ဦးဇင်းက အပေးခိုင်းလိုက်သာ”

ကျွန်မမောင် ပဉ္စင်းဦးဇင်းသန်းကျော်က လက်ဆောင်အပို့ခိုင်းတာပဲ ဖြစ်သည်။ ကိုရင်ကလေးမှာ အရှေ့ဘက်ဝေးဝေး တောရကျောင်းဘက်က လာရသဖြင့် မောနေရှာသည်။ ရွာထဲမှာ ကျွန်မတို့ကို မမီလိုက်လျှင် သင်္ဘောဆိပ်အထိ လိုက်ပို့ရဦးမည်။ ကျွန်မက ကိုရင်ကလေးကို လှည်းပေါ်ကပဲ ဝတ္ထုငွေ လှူလိုက်ပါသည်။

“တော်ဟဲ့ ငါ့တူမ ... တကတည်း ရွာလာရသာ တော်တော် ... ဟိုပေးသည်ပေးနဲ့ မနည်းပေါင်အေ ... လက်ဖွာချက်တော့”

ကြီးတော်ကျေးက ဝင်ပြောတော့ ကျွန်မရယ်ချင်သွားမိသည်။ ကျွန်မတို့ ရွာက ပိုက်ဆံနှင့်ပတ်သက်လျှင် အလွန် နှမြောတတ်ကြခြင်းကို ကျွန်မ ပြောခဲ့ဖူးပါသည်။ ကိုယ့်ငွေမှမဟုတ်။ ကိုယ့်ဆွေကိုယ့်မျိုး ကုန်မှာလည်း စိုးကြသေးသည်။ သံချောင်းက ကျွန်မကို ပုဆိုးတစ်ထည်လောက် ဝယ်ပို့ပေးဖို့ ပူဆာသည်ကိုပင် မမထိုက်တို့တစ်တွေက ဝိုင်းငေါက်လိုက်ကြသည်မှာ ရစရာမရှိ။

“အံမယ် နင့်ပုဆိုးတွေ သည်လောက်ပေါနေသယံ့ဟာကို ... ဘာမှ မဟုတ်ဘူး ညည်းတို့ကို ငွေထွက်သယ်ဆိုပြီး ခြုံနေသာ ... ဝယ်မပေးနဲ့”

သည်လို ဆိုလိုက်ပြောလိုက်တော့လည်း သံချောင်းက ပြုံးစိစိကြီး လုပ်နေပါသည်။ တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် မှိုချိုးမျှစ်ချိုး ပြောလို့လည်း နာရ

ကောင်းမှန်းမသိ။ သို့သော် ကိုယ်ကသာ သည်လိုပြောချင်ပြောမည်။ သူတစ်ပါးက ပြောလာပြန်တော့ ကြားထဲက အမှန်းခံ၍ ဆတ်ဆတ်ကြံချင်ကြသူတွေ။

“ကဲ ... အရီးတို့တစ်တွေလည်း နေရစ်ခဲ့ကြတော့လေ”

“ကိုင်းပါ ဟိုရှေ့နားတင်ပါ ငတို့ခြေထောက်နဲ့ ငတို့လိုက်သာပါဟဲ့ ... ကတည်း ညည်းရွက်ထားရသာမှတ်လို့။”

သည်လိုနှင့် ရွာအထွက်အထိ တအုံတခဲကြီး လှည်းနောက်က ပါလာကြတော့ ၏။ ရွာထိပ်က လက်ပံပင်ကြီးအောက်ရောက်တော့ တစ်ပြန် နှုတ်ဆက်ကြပြန် ပါသည်။ နောက်နှစ်လာဖို့ တွင်တွင်ကြီးမှာရင်း အင်္ကျီလက်ဖျားကလေးပင့်ကာ မျက်ရည်စတွေ တို့ကာတို့ကာ အလွမ်းသယ်လို့ မဆုံးတော့။ ကိုရွှေမြင့်က ဝင်မာန်သည်။

“ကိုင်း ကိုင်း ခင်ဗျားတို့တော်လောက်ပြီ ... နေရစ်ခဲ့ကြတော့ ... ဘယ်နှယ်ဗျာ အလှူရှင်လောင်းလှည့်သယ်အတိုင်း”

“နေရစ်ခဲ့မှာပါ ရွှေမြင့်ရယ် ... ကတည်း မပြောလိုက်ချင်ဘူး ... ကိုင်း ငါ့ညီမတို့ ငါ့တူမတို့ ပြန်ကြရော့နော်”

သည်တစ်ခါတော့ သူတို့ တကယ်နေရစ်ခဲ့ကြပါသည်။ လှည်းနောက်က ဖုန်လုံးကြီးကြားမှနေ၍ သူတို့တစ်တွေကို ကျွန်မ မြင်နေရပါသည်။ တကယ် နေရစ်ခဲ့ကြပြန်တော့ ကျွန်မ စိတ်မကောင်းဖြစ်မိသည်။ လှည်းပေါ်မှ ကျွန်မ သူငယ်ချင်းမတွေကတော့ သည်နားမှာ ဘာလုပ်ခဲ့တာ၊ ဟိုနားမှာ ဘာဖြစ်ခဲ့တာ စသဖြင့် ငယ်ကအကြောင်းတွေ ပြောကြဆိုကြရင်း လက်ပံပင် ဆက်ရက်ကျသလို

ပွက်ပွက်ညံ့လို့နေသည်ကော။ ဂင့်ဂဲသောင်ကုန်း သင်္ဘောဆိပ်ကိုရောက်တော့ ခရီးသည်တွေက တင်းကြမ်း။

“သင်္ဘောစီးတွေချည်း ဟုတ်မထင်ပေါင်အေ သည်ကနေ ဂင့်ဂဲဈေးနေ့မို့ ဈေးပြန်တွေထင်ပဲ။ ... သည်လို အလုပ်လှိုင်သယံ့ရက် ရွာတွေက ဘယ်မှ မထွက်နိုင်ကြပါဘူးအေ”

သူတို့ပြောမှပင် ဂင့်ဂဲဈေးကလေးကို ကျွန်မမျှော်ကြည့်ဖြစ်လိုက်သည်။ ဈေးကုန်းကလေးပေါ်မှာတော့ လူတွေ လှုပ်လှုပ်ရွရွ။ ကျွန်မတို့ သင်္ဘော စောင့်နေတုန်းမှာပင် နေလုံးကြီးက ဖျင်းခနဲ ပူတက်လာသည်။ သင်္ဘောလက်မှတ်ရုံ ထန်းလက်တစ်ဖက်ရပ်တဲကလေးထဲမှာလည်း လူတွေအပြည့်။ ကျွန်မက ထီးကလေး ထုတ်ဆောင်းလိုက်သည်။ ကျွန်မသူငယ်ချင်းမတွေကတော့ ပုဆိုး ခေါင်းပေါင်းကိုယ်စီ။ မကြာပါ။ ပြည်ကူးတို့သင်္ဘောကြီးကို ရန္တပိုစွန်းမှာ မှုန်မှုန်ကလေးမြင်ရပြီ။ မကြာခင် တူခနဲ ဥဩဆွဲရင်း ဂင့်ဂဲဆိပ်ကို ရောက်လာပါပြီ။ ထဘီတွေ တိုတိုပါအောင်ဝတ်ရင်း ကျွန်မတို့ အထုပ်အပိုးများကို ရွက်၍ သင်္ဘောပေါ် တင်ပေးနေကြသော ကျွန်မဆွေမျိုးတွေကိုကြည့်ရင်း ဘာရယ်မသိဘဲ အားတွေရှိနေလိုက်တာ။ ခရီးသည် အတက်အဆင်းကုန်တော့ သင်္ဘောကြီး ကုန်းဘောင်နှုတ်ရင်း ကမ်းကခွာလေသည်။

ကမ်းပေါ်က ဗလုံးဗထွေး အော်ကြဟစ်ကြရင်း အဝတ်တွေ ရမ်းကာရမ်းကာ နှုတ်ဆက်ကြသူတွေကို ကျွန်မ လက်ရမ်းပြလိုက်ပါသည်။ တံလျပ်တွေ ရိပ်ရိပ် ပြေးနေသော ဂင့်ဂဲသောင်ကြီးပေါ်မှာ မှုန်ပျံပျံ ကျန်ရစ်ခဲ့သော သူတို့တစ်တွေ ကတော့ ရွာလှည်းကလေးတွေစီးကာ ရွာကို ပြန်ကြလိမ့်မည်။ ကျွန်မချစ်သော ရွာကလေးမှာ ဘဝဝမ်းကို ကျောင်းရင်း ပင်ပန်းဆင်းရဲကြီးကြရဦးမည်။ ကျွန်မတို့ သားအမိအကြောင်း နှစ်ထောင်းအားရ ပြောနေကြလိမ့်မည်။

ရွာတည့်တည့်ကို သင်္ဘောရောက်လာတော့ ရွာရိပ်စည်းရိုးမြစ်နားတန်းမှာ ကျွန်မဆွေမျိုးတွေက သင်္ဘောပေါ်မှ ကျွန်မတို့ကို အဝတ်တွေရမ်း နှုတ်ဆက်ကြပြန်သည်။ ကျွန်မ ဆော့ကစားနေကျ ရွာသာညောင်ပင်ကြီးကို လှမ်းမြင်နေရသည်။ အနောက်ကျောင်း ထန်းပင်ကြီးတွေကြားမှ ရွှေစေတီဘုရားကို အဖွေးသားဖူးတွေ့ရသော်လည်း ရေနံချေးသုတ်ကျောင်းအိုကြီးကတော့ သရက်တောကြားမှာ ငြိမ်သက်လို့နေသည်။ ခါတိုင်းနှုတ်ဆက်နေကျ သော်ကပွင့်နီနီရဲ့ရဲကလေးတွေကိုတော့ ကျွန်မ မြို့အပြန် နှုတ်မဆက်နိုင်တော့။ တဖြည်းဖြည်းနှင့် ကျွန်မ ရွာကလေးသည်ပင် သေးမှုန်မှုန် သစ်တောအုပ်ကလေးလောက်သာ အရာထင်တော့သည်။ ကျွန်မကတော့ မြင်ရသလောက် သမင်လည်ပြန်ကြည့်ရင်း စိတ်ကို တင်းထားရသည်။ အမေကတော့ မျက်ရည်တွေ စီးကျလို့ပါလား။

ပေါက်အိုစွန်းကိုရောက်တော့ ရေကာတာအုတ်တံတိုင်းအထက်က ပုထိုးမနိုင်ညောင်မနိုင်ဘုရားနှင့် ညောင်ညိုညိုကို ဘင်္ဘောပေါ်ကပဲ ကျွန်မ လက်အုပ်ချီလိုက်ပါသည်။

အညာကျေးလက်ကို ချစ်သော အညာသူကျွန်မကို အညာသူအညာသား ကျွန်မဆွေမျိုးများနှင့် နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း တစ်ခါတစ်ခေါက် လာရောက်တွေ့ဆုံနိုင်ခွင့် ဆုကိုပဲ ကျွန်မ တောင်းမိပါသည်။ နှုတ်ဆက်စမ်းချင်လို့ အထုပ်တစ်ဖက်ထမ်း လာခဲ့ရသော်လည်း ရွာအပြန်ခရီးကတော့ ကသုတ်ကရက် နိုင်လိုက်ပါဘိ။

ခင်ခင်ထူး

ဝင်းဝင်းထူး
အညာလူအညာလားကွဲပြားစွာမျိုးများ

